POCHOD TITÁNŮ: KOMPLETNÍ DĚJINY BÍLÉ RASY

ARTHUR KEMP

Arthur Kemp – Pochod Titánů: Kompletní dějiny bílé rasy

PŘELOŽENO ZE ZDIGITALIZOVANÉ VERZE PŮVODNÍ PUBLIKACE Z ROKU 2012, DOSTUPNÉ Z: https://wesselarchive.org/en/book/47

Překlady podstupují průběžnou revizí, není tedy zaručena absolutní správnost překladu - i v rovině pravopisné a formátové.

OBSAH

8 PROLOG: Několik důležitých faktů

29 KAPITOLA 1: První bílé rasové typy

40 KAPITOLA 2: Pozdní paleolit

51 KAPITOLA 3: Rozsáhlé chrámy a první města - doba neolitická

65 KAPITOLA 4: Pokládání základů – staré evropské civilizace

85 KAPITOLA 5: Zrozeni od Černého moře - indoevropské invaze

133 KAPITOLA 6: Až na konec světa – ztracené bílé migrace

181 KAPITOLA 7: Nezvratně přemoženi - běloši na Blízkém východě

215 KAPITOLA 8: Egypt – pouštní království nordiků

258 KAPITOLA 9: Geneze západního myšlení - klasické Řecko

289 KAPITOLA 10: Dobyvatel a tvůrce – Alexandr Veliký

307 KAPITOLA 11: Doba cézarů - předkřesťanský Řím

353 KAPITOLA 12: Moc a účel - sláva Říma

366 KAPITOLA 13: Nepřátelé a spojenci: Římané a Kelti

382 KAPITOLA 14: Užitečný nepřítel – Řím a Germáni

394 KAPITOLA 15: Rasový kotel – Řím a Blízký východ

407 KAPITOLA 16: Křesťanství – od tajnůstkářství k oceli

449 KAPITOLA 17: První velká rasová válka – Attilovi Hunové

463 KAPITOLA 18: Pád Říma – triumf otroků

486 KAPITOLA 19: Byzanc – Východořímská říše

498 KAPITOLA 20: Druhá velká rasová válka - křížové výpravy 1095-1270

521 KAPITOLA 21: Lekce úpadku – Španělsko a Portugalsko

560 KAPITOLA 22: Třetí velká rasová válka – Maurská invaze do Evropy 711-1492

581 KAPITOLA 23: Rezervoár nordiků – Skandinávie

616 KAPITOLA 24: Zuřivost mužů severu – Vikingové

639 KAPITOLA 25: Lesk a neklid – Francie

682 KAPITOLA 26: Osud a zkáza – Napoleon

700 KAPITOLA 27: Ostrov vlivu – Anglie, Skotsko, Wales a Spojené království

769 KAPITOLA 28: Občanská válka a emigrace – Irsko

793 KAPITOLA 29: Malé, ale významné – Nizozemsko, Belgie a Lucembursko

819 KAPITOLA 30: Čtvrtá velká rasová válka – Bulhaři, Avaři, Maďaři a Chazaři v letech 550–950

832 KAPITOLA 31: Pátá velká rasová válka – Čingischán a Mongolové v letech 1220–1650

841 KAPITOLA 32: Neustálé dobývání – pobaltské státy

880 KAPITOLA 33: Zkouška etnicity – Švýcarsko, Československo a Jugoslávie

919 KAPITOLA 34: Šestá velká rasová válka – osmanský holocaust 1300–1919

956 KAPITOLA 35: Nepokoje na Balkáně – Rumunsko, Bulharsko, Albánie a Řecko

1005 KAPITOLA 36: Risorgimento – znovuzrození Itálie po pádu Říma

1034 KAPITOLA 37: Gott Mit Uns – vzestup Německa

1074 KAPITOLA 38: Odsouzená říše – Rakousko a Maďarsko

1106 KAPITOLA 39: Vzestup a pád carů – Rusko 862–1917

1146 KAPITOLA 40: Dominance křesťanství – temný věk

1163 KAPITOLA 41: Znovuzrození klasické kultury – renesance

1175 KAPITOLA 42: Ve jménu Boha – křesťanské války

1201 KAPITOLA 43: Bílá expanze – objevitelské výpravy

1237 KAPITOLA 44: Yihequan – rasová válka na Dálném východě

1260 KAPITOLA 45: Slunce nikdy nezapadá – Britské impérium

1287 KAPITOLA 46: Studna Bibighar – Britové v Indii

1310 KAPITOLA 47: Konkvistadoři – bílé dobytí Mexika a Jižní Ameriky

1355 KAPITOLA 48: Revoluce! Zrození Spojených států amerických

1395 KAPITOLA 49: Sedmá velká rasová válka – Američtí indiáni

1430 KAPITOLA 50: Osmá velká rasová válka – Mexiko

1457 KAPITOLA 51: Tři pětiny člověka – historie otroků

1492 KAPITOLA 52: Bílí muži, kteří si navzájem podřezávají krky – americká občanská válka

1556 KAPITOLA 53: Rasová politika – Amerika do roku 1945

1603 KAPITOLA 54: Imigrace a rasová proměna – příběh Kanady

1646 KAPITOLA 55: Břemeno bělocha – Jižní Afrika

1709 KAPITOLA 56: Ať je to hodno svého jména – příběh Rhodésie

1731 KAPITOLA 57: Železný zákon demografie – příběh Austrálie

1764 KAPITOLA 58: Záliv vrahů: Rasová válka na Novém Zélandu

1803 KAPITOLA 59: Tvarování světa – technická revoluce bělochů

1859 KAPITOLA 60: První velká bratrská válka – první světová válka

1903 KAPITOLA 61: Říjnová revoluce – Komunismus v Rusku

1927 KAPITOLA 62: Zamlčovaná souvislost – Židé a komunismus

1951 KAPITOLA 63: Druhá velká bratrská válka – druhá světová válka

2018 KAPITOLA 64: Stín ghetta – příběh evropských Židů

2049 KAPITOLA 65: Rasový stát – Třetí říše

2111 KAPITOLA 66: Konec nadvlády bílé rasy – dekolonizace a „občanská práva“

2140 KAPITOLA 67: Pád zdi – zhroucení komunismu

2172 KAPITOLA 68: Měnící se podoba – přistěhovalectví nebílých do bílých center

2201 KAPITOLA 69: Ragnarök – nadcházející pád Západu

2216 DOSLOV: Poslední výzva, aneb co lze udělat?

2220 DODATKY

PROLOG: Několik důležitých faktů

Tato kniha vypráví příběh bělochů jako rasové skupiny bez vymezeného určitého území. Proto pozadí tohoto příběhu překračuje kontinenty, věky a civilizace, spojené pouze genetickým dědictvím. Pro pochopení tématu této knihy je důležité znát základní pojmy rasa, etnikum a kultura.

Rasa, etnikum a kultura

Rasa je definována jako skupina jednotlivců sdílejících stejnou genetickou výbavu, kterou zahrnuje fyzický vzhled, a co je kontroverznější, i jejich kognitivní schopnosti. Etnikum je definováno jako skupina jedinců (často jedné rasové skupiny, ale není to podmínkou) se společnou tradicí, jazykem, uměním, postoji a dalšími jinými znaky.

Kultura představuje hmotné projevy vytvořené etnickými skupinami – jazyk, umění, náboženství, společenský řád a úspěchy a vymoženosti dané skupiny. V praxi je tedy možné hovořit o bílé rase; skotském etniku a skotské kultuře. Poslední dvě – etnikum a kultura – jsou na sobě vzájemně závislé a jedno z druhého přímo vyplývá. Tato kniha se přímo zabývá historií bílé rasy a v jejím rámci také bílými etnickými skupinami a kulturami.

Bílá rasa – tři podskupiny

Co přesně je myšleno bílou rasou? V podstatě se bílá rasa dělí na tři hlavní a dvě vedlejší podskupiny. Tři hlavní

podskupiny jsou vědecky známé jako nordická, alpinská a mediterránní (středomořská).

Přestože tyto pojmenování jsou vytvořené převážně na základě oblastí, s kterými byly tyto podskupiny spjaté v křesťanském období (nordici v severní Evropě, alpinci v Evropě střední a mediteránci v Evropě jižní) je špatné se domnívat, že tyto skupiny obývaly výhradně tato území. Tyto tři hlavní podskupiny sehrály roli v událostech v téměř každé oblasti, kde se bílá rasa kdy vyskytla.

Z těchto tří původních skupin existují dnes ve větším počtu pouze dvě: nordická a alpinská. Původní mediteránci dávné minulosti nesmí být zaměněni s lidmi, kteří se dnes za „mediteránce“ označují – současné obyvatelstvo středomořské oblasti jsou z velké části směsí více ras s tím, že původní mediterránní složka byla z největší části už dávno pohlcena, nejdříve invazemi nordiků a alpinců a následně nebílými Araby, Turky a jinými středovýchodními a severoafrickými rasovými skupinami.

Pro představu konceptu těchto tří hlavních podskupin: přestože existuje široce vymezený pojem „černá rasa“, dělí se na další podskupiny – Pygmejové z povodí Konga a ultra vysoké kmeny Masajů z Keni jsou dva dobré příklady podskupin černé rasy.

Podskupina je tedy větev určité rasy s mírně odlišnými fyzickými charakteristikami, ale se stále stejnou genetickou základnou, kterou sdílí s ostatními podskupinami v široké rasové kategorii.

Nordici – vysocí, štíhlí, světlé oči a vlasy

Nordická rasová podskupina, která je v dnešních dnech nejrozšířenější, je charakterizována světlými vlasy a očima, vysokou hubenou postavou a osobitým „dlouhým“ (tenkým a prodlouženým) tvarem lebky.

Lebka příslušníka nordické bílé rasové podskupiny zepředu a ze strany. Prodloužený charakter obličeje je jasně viditelný. Vpravo: klasický případ nordického muže ze Švédska.

Alpinci – „pevné“ tělo, okrouhlá hlava, hnědé oči

Alpinská rasová podskupina, která i dnes existuje ve velkých počtech, je charakterizována hnědými vlasy a očima, nízkým „pevnějším“ tělem a osobitým „okrouhlým“ (avšak ne úplně kruhovým) tvarem lebky.

Lebka příslušníka alpinské bílé rasové podskupiny zepředu a ze strany. Okrouhlý tvar je jasně patrný. Vpravo: klasický případ alpinského muže z jižního Německa.

Mediteránci – Smíšené rasové typy

Mediterránní rasová podskupina dnes již prakticky neexistuje – první ze tří bílých rasových podskupin zmizela z povrchu Země, rozpuštěná v genofondu okolních ras. Mediterránní rasová podskupina byla převážně (ale ne vždy) charakterizována černými vlasy a očima, štíhlou (nordickou) nebo pevnou (alpínskou) stavbou těla a také protáhlým nebo okrouhlým tvarem lebky.

Lebka příslušníka mediteránní *bílé rasové podskupiny zepředu a ze strany. Vpravo: příklad skutečného mediteránce, které lze nalézt i dnes: voják z první světové války původem z Walesu v Británii.*

Mediteránci prakticky vyhynuli

Je důležité si znovu připomenout, že dnes na světě zůstalo velmi málo z původních mediteránců. Byli známí jako „Staří Evropané“ a na úsvitu dějin obývali velké části Evropy, Egypta, Blízkého a Středního Východu.

Tyto mediteránní typy nemají téměř žádnou podobnost s dnešními obyvateli Středomoří: původní Staří Evropané byli téměř úplně pohlceni nordiky a alpinci v Evropě, nebo Afričany, Semity a Asiaty v Severní Africe a na Blízkém a Středním Východě.

Jediná místa, kde se čas od času vyskytne původní mediteránní rasový typ můžeme najít v keltských okrajích Británie, hlavně ve Walesu a Devonshire, a v Baskicku ve

Španělsku. Na těchto územích se vyskytují lidé malého tmavého vzhledu – původní obyvatelé Evropy.

Čistý příklad mediteránského typu zůstává stále velmi vzácný, protože obyvatelé těchto oblastí získali během let jistou příměs nordické nebo alpinské krve. Bohužel došlo také k určité směsi ze severní Afriky. Nicméně i dnes je možné hovořit o „mediteránních“ běloších, i když se zcela neshodují s těmi ze starověku.

Další podskupiny – dinárci a východobalti

Existují ještě dvě další bílé rasové podskupiny (dinárci a východobalti) – tyto skupiny vznikli míšením tří hlavních podskupin. Dinárské a východobaltské typy se dají dnes ve velkém počtu nalézt ve východní Evropě. Často mají fyzické znaky nordiků, alpinců a mediteránců. Velmi malé procento těchto dvou podskupin vykazuje znaky míšení s hordami asijských dobyvatelů, kteří do Evropy přes východ pronikali: této skutečnosti se věnuje jiná kapitola této knihy.

Běloši definováni genetickou příbuzností

Pro potřeby této knihy je etnikum a kultura definována jako součást bílé rasy, protože její příslušníci sdílí největší část ze společných genů. Když etnická skupina ztratí svou genetickou příbuznost (jak se to stalo mediteráncům) přestává být součástí bílé rasy.

Prostředky ke stopování ras v civilizaci

Jak vystopujeme rasu v civilizaci? Jak určíme zda daná společnost či civilizace náleží ke specifické rase? Odpověď je prostá: rasu lze v historii vystopovat čtyřmi způsoby: palaeoserologií, uměním, jazykem a geneticky. Poslední způsob se používá teprve posledních deset let, ale za tu dobu se ukázalo, že je hlavním prostředkem k stopování historie rasy.

Palaeoserologie odhaluje rasové typy

Palaeoserologie je věda o kosterních pozůstatcích. Protože rozdílné rasové skupiny mají rozdílné fyzické charakteristiky, je snadné určit rasovou příslušnost obyvatel dané oblasti studiem hrobů v ní nalezených. Často je dnes tento způsob používán policejními patology k identifikaci rasy neidentifikovatelné mrtvoly. Stejně prospěšným se tento způsob jeví i v historickém pátrání. Průzkum pohřebišť a těl zde nalezených nám podává neocenitelné poznatky o rasové příslušnosti lidí žijících na různých místech v různých časech, nemáme-li jiné důkazy o jejich rasové příslušnosti.

Projevy rasy v umění

Umění (klasické malby, malby na keramice či dokonce sochy) nám také podávají určitý důkaz o rasové příslušnosti jejího stvoření.

Zvláště starověké civilizace – všech rasových skupin – sami sebe promítali do svého umění (často proto, že jejich vlastní rasový typ byl jediný, se kterým přicházeli do styku).

Proto například ranní čínské umění zobrazuje Číňany, Inkové a Aztékové ve svém umění zase zobrazují pouze Inky a Aztéky atd. Ve všech společnostech původní umění zobrazuje lidi blízké vlastnímu fyzickému typu. Tuto skutečnost dobře ilustrují čtyři formy umění níže.

Stopování rasy v minulosti: projevy rasy v umění. Rané civilizace ve svém umění často zachycovali sebe sama, protože to byl nejběžnější (nikoliv jediný) model, který měli k dispozici. Porovnáním (zleva doprava) olmécké umění, 400 př.n.l.; africké umění, asi 1400 n.l.; japonské umění, 1 000 n.l.; a řecké umění 340 př.n.l.; zachycují tento princip velmi dobře. Studium umění spolehlivým ukazatelem rasové typu lidí, kteří dané umění vytvořili.

Genetika odhaluje minulost rasy

Všichni lidé mají tři druhy genů: mitochondriální DNA, dědičnou po ženské linii; chromozom Y, dědičný po mužské linii; a autosomalní DNA, dědičná oběma pohlavími. Genetické

studium nám potvrzuje rasovou příslušnost mnoha historických skupin a je tedy velmi užitečné při popisu vzestupu a pádu civilizací, jak tato kniha demonstruje.

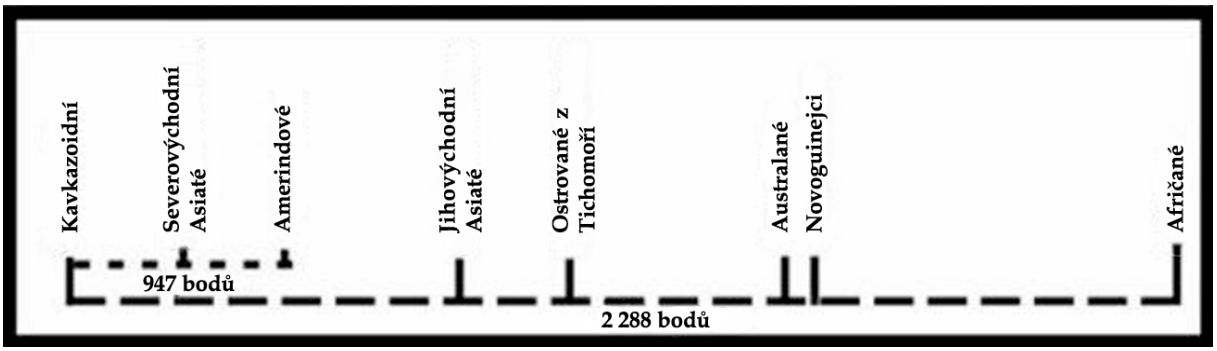

Výzkum provedený L. L. Cavalli-Sforzou a dvěma kolegy, P. Menozzim a A. Piazzia ve své práci The History and Geography of Human Genes (1994), odhalil ohromující rozdíl 2 288 genetických bodů mezi bělochy a černými Afričany Výzkum zjistil, že Angličané se od Dánů, Němců a Francouzů liší pouhými 21-25 body genetické vzdálenosti, zatímco od severoamerických Indiánů se liší 947 body, od černých Afričanů 2 288 body a od Pygmejů Mbuti 2 373 body. Cavalli-Sforza také použil mitochondriální DNA (mtDNA - přenášená po mateřské linii), aby rozdělil svět na sedm odlišných ras, přičemž bělochy pro svou studii zařadil do skupiny „kavkazoidů“.

Jazyk odhaluje rasovou příbuznost

Studium jazyka je další důležitou stopou: společné jazykové rysy nám v kulturách nechávají jasně identifikovatelné „otisky prstů“.

Podobná slova, fráze či jazykové formy jasně ukazují na společný civilizační původ. Tímto způsobem můžeme kulturu (a tedy i její nositele) vystopovat pomocí společného jazyka.

Angličtina	Němčina	Latina	Řečtina	Stará perština	Sanskrt	Čeština
brother	bruder	frater	bhrater	brater	bhrater	bratr
mother	mutter	mater	meter	matar	matar	matka
father	vater	pater	pater	pitar	pitar	otec

Objektivní definice civilizace

Pro účely této knihy se civilizací rozumí celý soubor společenských a kulturních projevů, které jsou charakteristické pro určitý národ nebo rasovou skupinu. Tímto způsobem se lze vyhnout obvinění ze subjektivity. Civilizace v nejširším slova smyslu zahrnuje všechny společenské projevy, od sociálních interakcí až po jazyk, umělecké formy, vědu, techniku, zvyky a kulturu. Je tedy možné hovořit o japonské civilizaci, civilizaci amerických indiánů (Amerindů), polynéské civilizaci, australské aboriginní civilizaci, černošské civilizaci a bělošské civilizaci, aniž by bylo možné kteroukoli z nich subjektivně hodnotit.

Otázka, kterou pokládají vzestupy a pády

Při přehledu historického vývoje všech národů se často hovoří o „vzestupu a pádu“ určité civilizace. To vyvolává zásadní otázku: Proč některé civilizace přetrvaly tisíc a více let,

zatímco jiné vznikly a zanikly během několika set let? Proč například národy jako Japonsko, Švédsko a Anglie - všechny národy s omezenými přírodními zdroji - mohly mít progresivní aktivní kulturu po více než tisíc let, zatímco mocné civilizace, jako byl mimo jiné klasický Řím, Řecko nebo Persie, se zhroutily již po několika staletích? Politicky korektní historici svádějí vzestup a pád velkých národů minulosti na politiku, ekonomiku, morálku, bezpráví, zadlužení, životní prostředí a řadu dalších povrchních důvodů. Japonsko, Anglie a Švédsko však podobnými krizemi prošly desítkykrát, aniž by tyto země upadly do rozkladu. Je zřejmé, že zde musí působit nějaký jiný faktor - něco mnohem zásadnějšího než pouhé rozdíly v politice, morálce, bezpráví nebo některý z dalších stovek důvodů, které historici vyfabrikovali ve snaze vysvětlit kolapsy civilizací.

Každá společnost je pro každý národ jedinečná

V tomto bodě spočívá klíč k pochopení vzestupu a pádu všech civilizací. Lidé tvořící společnost na daném území vytvářejí kulturu, která je pro ně jedinečná. Společnost nebo civilizace je pouze odrazem obyvatelstva daného území. Například čínská civilizace je produktem čínského lidu a je odrazem složení obyvatelstva žijícího v Číně. Čínská civilizace je jedinečná pro čínský lid; vytvořil ji a odráží jeho hodnoty a normy. Jelikož čínský lid vytvořil čínskou civilizaci, logicky z toho vyplývá, že čínská kultura by zanikla, kdyby čínský lid zanikl. V současné době žije převážná většina Číňanů v Číně a vytváří čínskou civilizaci v této zemi. Pokud by však do Číny

museli emigrovat australští Aboriginci v milionových počtech a počet čínského obyvatelstva by se dramaticky snížil, pak by se během několika let charakter čínské civilizace změnil - aby odrážel charakter nových obyvatel tohoto území. Jinými slovy, společnost nebo civilizace na tomto území by pak odrážela skutečnost, že většinu obyvatel nyní tvoří Aboriginci, nikoli Číňané. Pokud by se Čína musela zaplnit Aboriginci, znamenalo by to konec čínské civilizace. Aboriginci by vytvořili novou civilizaci, která by odrážela je samotné, a nikoliv civilizaci čínského lidu. To, že by k tomu mělo dojít, je naprosto logické. Nemá to nic společného s tím, která kultura je vyspělejší, ani s nějakými představami o nadřazenosti či podřazenosti. Je to pouze odraz skutečnosti, že civilizace je produktem povahy lidí tvořících obyvatelstvo na daném území.

Bez Číňanů není čínské civilizace

Vraťme se k čínskému příkladu: Kdyby zítra zmizel veškerý čínský lid na Zemi, pak by s ním zcela zjevně zmizela i čínská civilizace a kultura. Právě tento překvapivě zřejmý princip určuje vznik a zánik civilizací - jakmile zmizí lidé, kteří vytvořili určitou společnost nebo civilizaci, pak tato společnost nebo civilizace zmizí s nimi. Pokud zmizelé obyvatelstvo nahradí jiné národy, pak se vytvoří nová společnost nebo kultura, která odráží kulturu a civilizaci nových obyvatel daného regionu.

Příchod bělochů změnil americkou civilizaci

Existuje mnoho příkladů, jak tento proces funguje. Jedním z nich, který je všem známý, je posun, k němuž došlo v Severní Americe. Na tomto kontinentu žili po tisíce let Indiáni, kteří vytvořili civilizaci, jež tomuto kontinentu dominovala. Jinými slovy, civilizace a kultura, která ovládla Severní Ameriku, odrážela skutečnost, že tam žili Amerindové a tvořili většinovou populaci. Po roce 1500 n. l. se tento kontinent zaplnil bílými přistěhovalci z Evropy. Tito bílí přistěhovalci vytlačili Amerindy tím, že je vytěsnili z držení Severní Ameriky. Tehdy došlo k velkému posunu v severoamerické civilizaci. Zatímco indiánská kultura dominovala po tisíce let, během několika set let se dominantní civilizací na tomto kontinentu stala bílá evropská. Tento posun odrážel skutečnost, že většinu obyvatel Severní Ameriky tvořili bílí Evropané - a civilizace Amerindů prakticky zanikla. Amerindská civilizace v Severní Americe „padla“, protože se změnilo obyvatelstvo Severní Ameriky.

Důležitý rasový posun

Tento efekt - vysídlení národů a následný zánik jejich civilizace - má přímé důsledky z rasového hlediska. Vzestup a pád jakékoli konkrétní civilizace lze sledovat nikoli podle ekonomiky, politiky, morálky atd., ale spíše podle skutečné rasové přítomnosti samotných lidí. Pokud společnost, která vytvořila určitou civilizaci, zůstane nedotčena jako rasově homogenní jednotka, pak tato civilizace zůstává aktivní. Pokud se však společnost v určité oblasti změní ve svém rasovém složení - v důsledku invaze, přistěhovalectví nebo jakéhokoli

poklesu počtu obyvatel -, pak civilizace, kterou tato společnost vytvořila, zanikne spolu s nimi a bude nahrazena novou civilizací odrážející nové obyvatele daného území.

Zmizení bělochů vedlo ke kolapsu jejich civilizací

Bílé civilizace na Blízkém východě, které původně vytvořili proto-nordici, alpinci a mediteránci a které pak ovlivnily vlny indoevropských nájezdníků, vzkvétaly a vytvořily divy starověkého světa. Tyto oblasti byly buď napadeny, nebo jinak obsazeny (prostřednictvím dělníků, přistěhovalectví nebo ve vzácných případech dobytím) nebílými národy různých ras. Když původní bílé národy, které tyto civilizace vytvořily, zmizely nebo se staly bezvýznamnou menšinou (v důsledku smrti a pohlcení jinými rasami), jejich civilizace „padly“ přesně stejným způsobem, jakým „padla“ civilizace Amerindů v Severní Americe.

500 př. n. l. - první bod zlomu

Kolem roku 500 př. n. l. došlo k prvnímu velkému zlomu v dějinách bělochů. Tím byl úpadek prvních velkých bílých civilizací na Blízkém východě a jejich následné nahrazení národy a lidmi s podstatně odlišným rasovým složením. Do této doby byl vývoj územní expanze bílé rasy takový, že tvořila většinu v Evropě a v celém Rusku na západ od Uralu. Tvořili významnou složku obyvatelstva Blízkého východu a jejich vláda zasahovala až do údolí řeky Indus v severní Indii.

Indie - původ kastovního systému

Například v Indii se počet indoárijského obyvatelstva snížil v důsledku čtyř faktorů:

- Velké nebílé (indické) přistěhovalectví na sever za prací, kterou nabízela společnost založená dobývajícími Indoárijci;
- Vysoká úroveň přirozené reprodukce mezi nebílými přistěhovalci;
- Míra rasového smíšení Árijců a Indiánů, která vytvořením nové smíšené etnické identity změnila i rasové složení obyvatel regionu, a
- Pokles porodnosti mezi Árijci.

V Indii zavedli indoárijští nájezdníci přísný systém segregace, aby se oddělili od místního domorodého nebílého obyvatelstva. Tento systém byl tak přísný, že přetrval dodnes a stal se známým jako kastovní systém. Ani ta nejpřísnější segregace (a árijské zákony předepisující tresty, jako je smrt za míšení) však nezabránila tomu, aby většinové obyvatelstvo nakonec vládnoucí Árijce pohltilo, až se dostalo do dnešní situace, kdy se za Evropany může stále vydávat jen několik Indů s vysokou kastou bráhmanů. Přesně totéž se stalo ve Střední Asii, Egyptě, Sumeru a v menší míře i v dnešním Turecku. Pomalu, ale jistě, jak se tyto civilizace stále více spoléhaly na jiné, aby za ně odvedli práci, nebo byly fyzicky dobývány jinými rasami, složení jejich obyvatelstva bylo stále tmavší a tmavší.

Míšení s nebílými otroky způsobilo úpadek Egypta

Od dob Staré říše využívali původní bílí Egypťané Núbijce, černochy a Semity (nebo Araby) k práci na mnoha svých stavbách nebo jako otroky. V různých fázích faraoni zaměstnávali také núbijské žoldáky a nakonec Núbii a Súdán fyzicky obsadili a začlenili do egyptské říše. Přestože stavby starověkého Egypta jsou velmi působivé - mnohé z nich se dochovaly až do dnešních dnů - jejich výstavba závisela na schopnosti Egypťanů zorganizovat nebývalé množství lidské práce. Pod vedením písaře a architekta pracovaly tisíce otroků a regimenty vojáků po celá desetiletí na vytvoření velkých staveb, a to pouze za použití pák, saní a mohutných ramp z hlíny. Je nemožné si myslet, že by takové masivní využití otrocké a cizí práce nezanechalo na obyvatelstvu země nějaké stopy.

Docházelo tak k míšení, což v kombinaci s přirozeným růstem a reprodukcí otroků a dělníků znamenalo, že v relativně krátké době tvořili významnou část populace. Bylo učiněno několik pokusů zabránit tomu, aby se v Egyptě usadilo velké množství Núbijců. Jeden z prvních zaznamenaných zákonů o rasovém oddělení byl vyryt na kámen na břehu jižního Nilu, který zakazoval Núbijcům postupovat na sever od tohoto bodu. Přesto neustálé využívání Núbijců jako pracovní síly nakonec vedlo k tomu, že se v Egyptě vytvořila početná nebílá populace, jejíž počet se zvyšoval přirozenou reprodukcí a pokračujícím přistěhovalectvím. Oblast byla také po dvě stě let obsazena semitskými Hyksósy, kteří se smísili s místním obyvatelstvem,

a následovalo další semitsko-arabské přistěhovalectví, podporované dlouho existujícím černošským osídlením na nejjižnějším toku Nilu.

V Egyptě se opět projevily faktory, které vedly k zániku Árijců v Indii: místní nebílé obyvatelstvo, které vykonávalo práci, přirozený nárůst počtu nebílých, fyzická integrace a pokles původní bělošské porodnosti. Všechny tyto faktory se sečetly a vytvořily dnešní složení egyptské populace, které se velmi liší od mužů a žen, kteří založili Egypt a projektovali pyramidy. S tím, jak se měnilo složení obyvatelstva, měnily se i kulturní projevy nebo civilizace tohoto regionu, a to až do té míry, že dnešní obyvatelstvo Blízkého východu nelze ani náhodou označit za bělochy. To vysvětluje, proč současní obyvatelé Egypta nejsou ti samí lidé, kteří navrhli pyramidy. Dnešní Egypťané jsou rasově i kulturně zcela odlišní lidé, kteří žijí mezi ruinami civilizace jiné rasy.

EGYPT - JINÝ LID, JINÁ CIVILIZACE

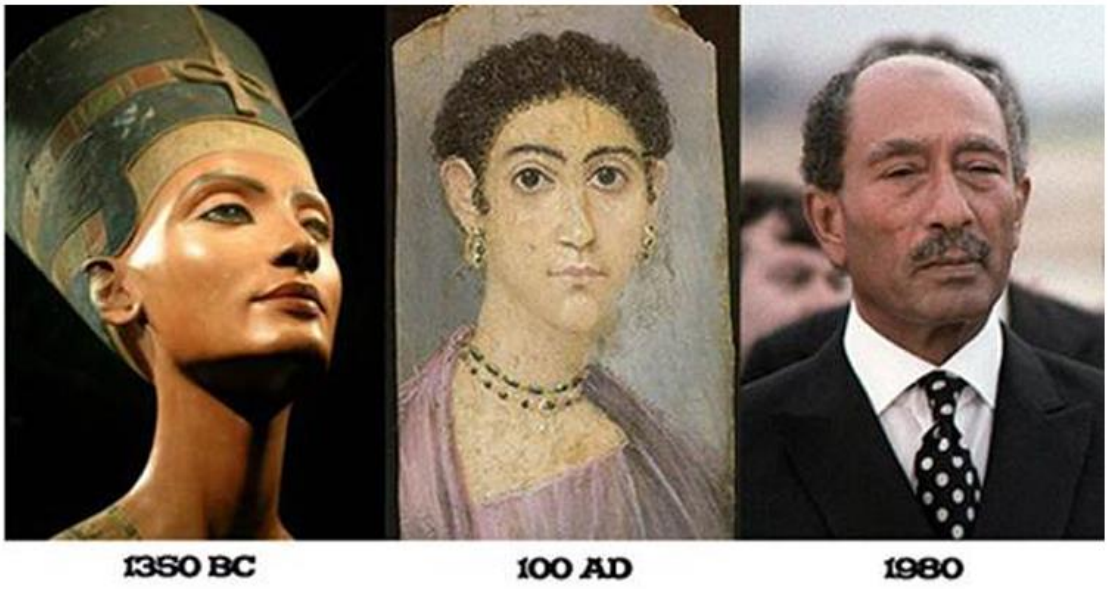

Egypt: Stejná země, jiní lidé. Nahoře vlevo: Bílá faraonka, královna Nefertiti, asi 1350 př. n. l.; Uprostřed: Na tomto portrétu římské dámy v Hawaře v Egyptě, 100 n. l., jsou jasně patrné důsledky míšení ras; vpravo: Anvar Sadat, egyptský prezident ve 20. století. Nefertiti vládla vyspělé civilizaci, Sadat zemi třetího světa. Důvodem kulturního rozdílu mezi Nefertitiiným a Sadatovým Egyptem byla změna egyptského národa.

Stejné důvody úpadku na Blízkém východě

Úpadek a nakonec i vymření bílé populace na Blízkém východě znamenal konec původních civilizací v těchto oblastech. Ve všech zemích Blízkého východu se semitské (arabské) a černošské obyvatelstvo rozrůstalo, protože je vládnoucí běloši využívali jako pracovní sílu. V případě Sumeru byli bílí vládci fyzicky vytlačeni vojenským dobytím

ze strany semitských nájezdníků. Tento proces pokračoval, dokud téměř všechny zbytky původních bělochů ve větším regionu nebyly asimilovány do tmavšího obyvatelstva. Pouze občasný výskyt světlých vlasů nebo očí u dnešních Iráčanů, Íránců, Syřanů a Palestinců připomíná původní vládce těchto území.

Lekce - role rasově cizí pracovní síly v úpadku civilizace

Poučení je jasné: civilizace zůstane neporušená tak dlouho, dokud bude existovat její tvůrčí rasa. To platí pro všechny rasy stejně - bílou, černou, mongolskou nebo jakoukoli jinou. Dokud si rasa, která civilizaci založila, zachová svou územní celistvost a nebude využívat k práci velké množství cizích ras, bude tato civilizace existovat. Pokud civilizace vpustí do svého středu velké množství cizích ras (nejčastěji jako dělníky) a poté se s těmito nově příchozími integruje, tato civilizace se změní tak, aby odrážela nové rasové složení obyvatelstva. Každá civilizace - ať už je bílá, černá, asijská nebo domorodá - stojí a padá na homogenitě svého obyvatelstva a na ničem jiném. Jakmile společnost ztratí svou homogenitu, změní se její povaha. Tento jednoduchý fakt, který historici často ignorují, je klíčem k pochopení vzestupu a pádu všech civilizací bez ohledu na rasu.

ČERNÍ OTROCI V EGYPTĚ A ŘECKU

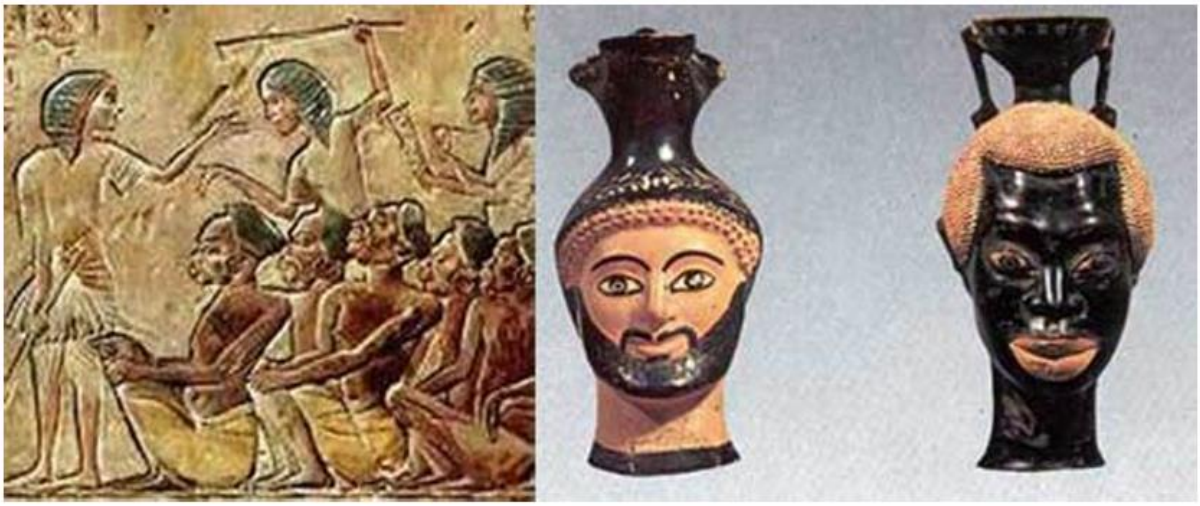

Černí otroci v egyptské a řecké společnosti. Vlevo egyptský trh s otroky a vpravo dvě řecké vázy z 5. století př. n. l. ukazují rasové typy dvou otroků: Semity a černocha.

Dějiny jsou závislé na rase

Tomuto procesu podlehly i rané bílé civilizace v Řecku a Římě. Poslední velký řecký vůdce Periklés skutečně v roce 451 př. n. l. vydal zákon, který omezoval státní občanství podle rasového původu. Přibližně o čtyři sta let později byl však tento zákon změněn, protože se stále více projevovaly populační posuny. Někteří římští vůdci se pokusili vrátit zpět rasový posun, ale jejich snaha byla marná. Samotná rozloha Římské říše znamenala, že do jejích hranic byly zahrnuty nejrůznější rasy, a tento var nakonec vedl k rozpadu původního římského obyvatelstva. Ti, kdo obývají určité území, určují charakter společnosti na tomto území. To je neměnný přírodní zákon. Je to železné pravidlo, na němž je postaveno veškeré lidské snažení - že dějiny jsou závislé na rase.

Vysvětlení vzestupu a pádu civilizací

- Každá společnost a kultura je souhrnem a jedinečným produktem lidí, kteří ji tvoří;
- Například: Čínská civilizace je produktem čínského lidu, australská aboriginní kultura je produktem aboriginského lidu a bělošská společnost je produktem bělochů;
- To nemá nic společného se subjektivními představami o nadřazenosti či podřazenosti;
- Pokud se změní rasové složení lidí ve společnosti, je logické, že se změní i kultura této společnosti, aby odrážela tuto změnu ve společnosti;
- Tomu se říká „vzestup a pád“ civilizací - kdy je jedna kultura nahrazena kulturou jinou;
- Příčinou této výměny kultur je výměna národa v dané společnosti;
- Tímto způsobem „padla“ kultura amerických indiánů, protože byli nahrazeni bělochy jako dominantní rasou na severoamerickém kontinentu;
- Civilizace pak „nepadají“ - jsou pouze nahrazeny jinou kulturou, která je produktem nové populace.

Civilizace „vzestupuje a padá“ na základě své rasové homogenity a ničeho jiného. Dokud si udržuje svou rasovou homogenitu, vydrží - pokud svou rasovou homogenitu ztratí a změní své rasové složení, „padne“ nebo bude nahrazena novou kulturou.

KAPITOLA 1: První bílé rasové typy

Diskuse o klimatu a genech

Argument o vlivu prostředí jakožto původce fyzických rasových rozdílů je stejně tak špatný jako víra ve společný rasový původ všech lidí.

Často můžeme slyšet argument, že bílá rasa má svou barvu kvůli svému původu na chladném severu, zatímco černoši jsou z horkého jihu. Kvůli zjevné geografické nemožnosti tohoto odhadu (ve skutečnosti mnoho velkých úspěchů bílé rasy bylo dosaženo v teplých klimatech – na Blízkém východě a v Egyptě) nám tento argument ani neosvětluje, proč například příslušníci mongoloidní rasy (Číňané, Japonci a další) mají své jedinečné rasové rysy. Jak například asijské klima vytvořilo šikmý tvar očí a strukturu lebky, pro kterou jsou mongoloidní rasy známé?

Skutečný původ těchto fyzických charakteristik je genetický a neexistuje žádný důkaz, že žitím v chladném či teplém podnebí dojde ke změně rasové příslušnosti. Kdyby se velká skupina Číňanů přestěhovala do Norska a žila v něm po nějaký delší čas, všichni potomci by se skutečně „vyvinuli“ v modrooké blonďáky?

Obdobný argument jde použít i naopak: když se běloši přestěhují do Číny (a nebudou se mísit s nikým jiným než mezi sebou) stanou se po nějakém čase mongoloidní? Lidé můžou třeba poporůst, či žít déle s potřebným přísunem potravy a zdravotnickou péčí, ale to je jen prodloužením genetického

potenciálu daných lidí, než genetické změny. Podnebí tak nikdy nemůže změnit genetickou stavbu člověka.

Geny se mění skrze míšení

Geny mohou být změněny jedině tak, že se dostatečně velký počet členů jedné genetické skupiny smíchá s cizí. Tak jedině lze „změnit“ geny – a historie je plná příkladů, kde se tak stalo, kde se původní rasová skupina smíchala s jinou a zplodila tak novou skupinu s rozdílnými fyzickými znaky a podobnostmi od obou skupin.

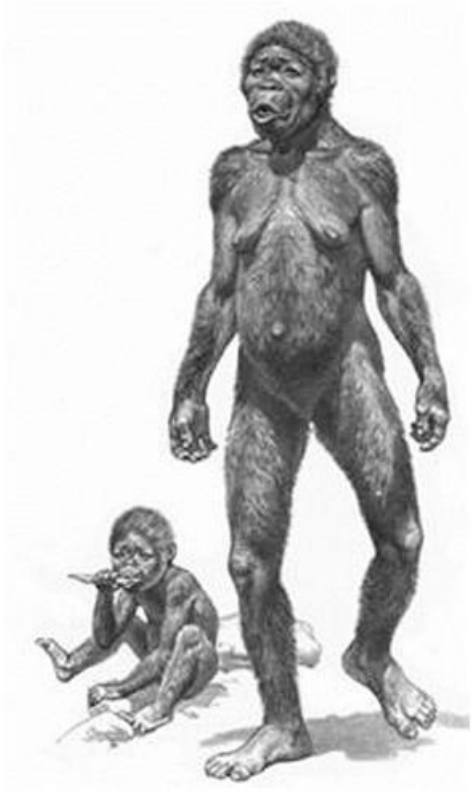

Představa australopitéka - typu Homo erectus - na základě archeologických a fosilních nálezů. Neexistují žádné jasné důkazy, které by spojovaly jakýkoli typ Homo erectus s

moderním bílým rasovým typem, nebo dokonce s rasovým typem neandrtálce.

Prostředí a úspěchy

Dalším populárním mýtem je rychlejší vývoj jedné rasové skupiny před ostatními, kvůli jejich geografickému umístění. Tato vývojová teorie je známá jako teorie prostředí: jednoduše některé rasy měly „štěstí“, že například žily na úrodné půdě, či měly přístup k některým druhům domestikovaných zvířat a jedlým rostlinám, a tak se vyvinuly rychleji než jiné rasové skupiny jinde ve světě.

Tento světonázor se pokouší vysvětlit obrovskou technologickou mezeru mezi bílými Evropany a černými Afričany, původními Američany (Amerindy), Asiaty a australskými Aboriginci v době, kdy běloši objevovali a kolonizovali svět.

I když není účelem této knihy zabřednout do soudu jaká rasa je podřízená a jaká nadřazená (tedy tím, co je považováno za nadřazené a podřízené u jednotlivých ras), zabývá se přesto problémem technologické mezery mezi rasami a to pouze proto, že tato skutečnost hraje tak obrovskou roli v historii vzájemného ovlivňování se mezi bílou rasou a rasami ostatními.

Teorie „prostředí“, šířená dnešními sociology, je zcela zničena dvěma hlavními příklady: Egyptem – a porovnáním domorodých kultur rovníkové Afriky a Střední Ameriky.

V Egyptě, jak si brzo ukážeme, sdíleli černoši a běloši stejnou geografickou oblast kolem řeky Nil – přesto starověcí bílí Egypťané vytvořili civilizaci, která stále udivuje svět; zatímco černoši (Núbijci) obývající stejný region nevytvořili nic, co by se jen vzdáleně blížilo divům pyramid.

Pokud by byla „šťastná náhoda prostředí“ skutečností, tak by rozdíl mezi původními bílými Egypťany a černými Núbijci nikdy nenastal, protože žili ve stejném prostředí.

Často se také argumentuje tím, že běloši měli výhodu kvůli chovu zvířat a koní, zatímco černoši ne – tento argument ignoruje fakt, že bílí Egypťané začali používat koně až dávno po dosáhnutí svých úžasných technických zázraků. Ve skutečnosti koně byli do Egypta přivedeni spolu s invazí semitských Hyksosů, která se udála stovky let po rozkvětu první egyptské civilizace.

Nesourodost v úspěších ve stejném prostředí

Je důležité porovnat úspěchy nebílých Inků a Aztéků ve Střední a Jižní Americe, ležících těsně severně a jižně od rovníku, s úspěchy původního srdce černé rasy, rovněž ležícího těsně severně a jižně od rovníku v Africe. Vzhledem k blízkosti rovníku panovaly (a stále panují) ve Střední Americe a Střední Africe prakticky identické podmínky prostředí. Ani v jedné z těchto oblastí se nevyskytovali koně a obě musely čelit výzvám, které s sebou přináší rovníkový deštný prales.

Navzdory podobnému prostředí, Amerindové v Americe byli schopni postavit důmyslné budovy, zavést psanou formu

komunikace, pracovat se zlatem a vzácnými kovy a další vymoženosti: zatímco v Africe byla pořád doba kamenná. (Samozřejmě musíme zvážit i přesvědčivé důkazy o vlivu bělochů v Americe, jak si detailně ukážeme v dalších kapitolách.) Rozdíl mezi nebílými Amerindy a nebílými Afričany nelze vysvětlit „náhodnou geografií“.

Poslední argument teorie „prostředí“ tvrdě dopadne, když ho porovnáme se vzestupy a pády civilizací. Proč je starověký Egypt v jednu chvíli na pomyslném nejvyšším stupni kultury a civilizace, přestože dnes patří k zemím třetího světa?

Pokud podle této teorie dáme jistým lidem „stálou výhodu“ tak by dnešní Egypt musel být jedním z nejrozvinutějších státu světa. Ale jak mohou všichni návštěvníci této země dosvědčit, skutečností je pouze bída, chudoba a zpátečnictví – navzdory „prostředí“, které je naprosto stejné, jako bylo během velké věku civilizace, která zbudovala pyramidy. Teorie „prostředí“ nám neosvětluje, proč Egypt s naprosto stejným prostředím, mohl ztratit svůj věhlas za zbytkem světa.

Důvod technologické nadvlády

Co tedy způsobilo technologickou mezeru? Pokud ji nezpůsobil vliv prostředí, jediné logické vysvětlení, které nám tak zůstává, musí být skutečnost, že některé druhy kultur, či civilizací, jsou produktem jisté skupiny lidí – vyjádření vrozeného potenciálu dané skupiny. Toto je však přesně onen

politicky nekorektní pohled, ale fakta historického vývoje nám jiný přesvědčivý důkaz nepodávají.

Další příklad – pokrok Severní Ameriky můžeme porovnat s Amerikou jižní. Severní Amerika byla zcela zkolonizována bílými Evropany a postupně se stala vůdčí mocností novověku. Na druhou stranu Jižní Amerika, mající bohatší přírodní zdroje než Severní Amerika, nebyla nikdy kolonizována takovou většinou bílých Evropanů a dnes je většina populace tvořena rasově smíšeným obyvatelstvem.

Tento kontinent je považován za třetí, při nejlepším za druhý svět. Pokud by prostředí bylo jediným faktorem, měla by teoreticky být Jižní Amerika vyspělejší než Severní, protože má více „výhod prostředí“.

Pochybný bílý předek – homo erectus

Archeologie a příbuzná věda, palaeoserologie, nám odhalila, že se životní formy podobné člověku (tedy dvě ruce, dvě nohy, trup, hlava a chůze po dvou) objevily na mnoha místech po celé Zemi přibližně před dvěma miliony lety. Tyto formy se nazývají „homo erectus“ (nebo-li „člověk vzpřímený“), jejich rasové typy jsou pak mezi evolucionisty oblíbené jako, coby „předek člověka“. Tito tvorové se našli v Evropě, Africe, Číně a v Austrálii. Nicméně zůstává spekulací, z kterého rasového typu homo erectus se dnešní člověk vyvinul.

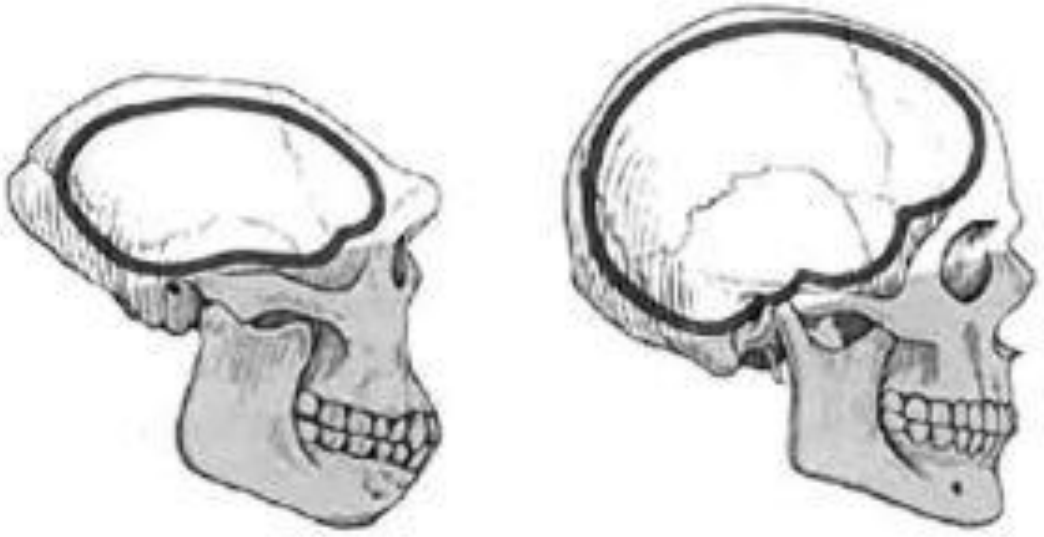

Nahoře: Porovnání lebky homo erectus (vlevo) a homo sapiens (vpravo) vykazuje rozdíly ve velikosti lebky a úhlu čela, tyto dvě skutečnosti jsou největším rozdílem mezi oběma lebkami. Z tohoto rozdílu tedy vyvstává otázka, jestli je bílý rasový typ skutečně příbuzný s nějakou rasovou skupinou minulosti, či je-li mýtus o našem odchodu z Afriky vůbec pravdivý.

Neandrtálec – nepříbuzný k bělochům

Období, kdy homo erectus žil, je známé jako Paleolit. V tomto období měl vymizet tzv. člověk neandrtálský, nový rasový typ, znázorňovaný moderními obrazy jako „opičí muž“. Přesto neandrtálec nebyl tak důvtipný, nad homo erectus vynikal. Opět nám ovšem chybí jakékoliv spojení s moderním bílým člověkem. Univerzita v Glasgow v Británii uskutečnila DNA testy neandrtálce a jejich výsledky publikovala v březnovém čísle časopisu Nature v roce 2000. Ty potvrdily, že

moderní člověk nepochází z neandrtálce a nemají žádné příbuzenské svazky.

Fyzická charakteristika neandrtálce byla stavěna na těžkou lebku a jeho ruce byly oproti jeho tělu delší. Měl vystouplou čelist, tedy jeho nos byl od brady mnohem dál.

Kromaňonec – první moderní bílý rasový typ

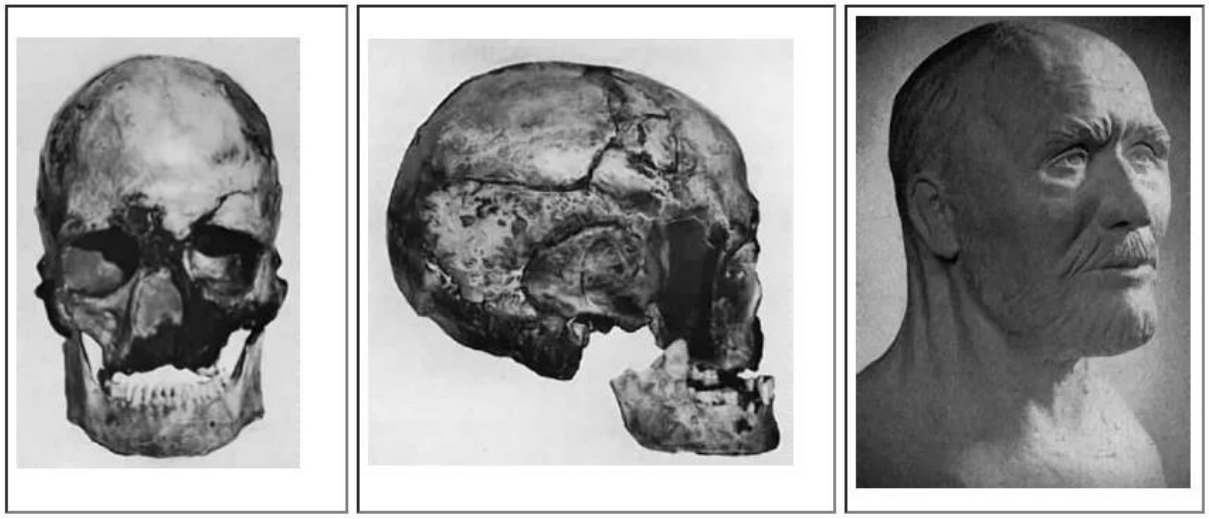

Nahoře vlevo a uprostřed: Cheddarský člověk. Dobře zachovaná lebka kromaňonce, objevená v Cheddar Gorge v Anglii. Původně se kostra datovala mezi roky 40 000 a 30 000, ale poslední výzkumy naznačují, že je pouze 9 000 let stará. Nahoře vpravo: rekonstrukce kromaňonce, vyrobená slavným antropologem, Mauricem Putnam Coonem. S objevením kromaňonce začíná historie bělochů.

První moderní bílý rasový typ se objevil teprve mezi roky 40 000 a 15 000 př.n.l. v různých částech Evropy a Blízkého východu. Toto období je známé jako Pozdní paleolit, tedy doba

kamenná. První rasový typ je známý jako kromaňonec – pojmenovaný po části regionu Dordogne ve Francii, kde se první kosterní pozůstatky kromaňonce našli. Kromaňonec je první dvojnohou formou života, o které běloši mohou tvrdit, že s ní sdílejí genetickou příbuznost. Historie bílé rasy začíná kolem roku 35 000 – tedy v Pozdním paleolitu, kde začíná i příběh této knihy.

NEANDRTÁLEC X KROMAŇONEC

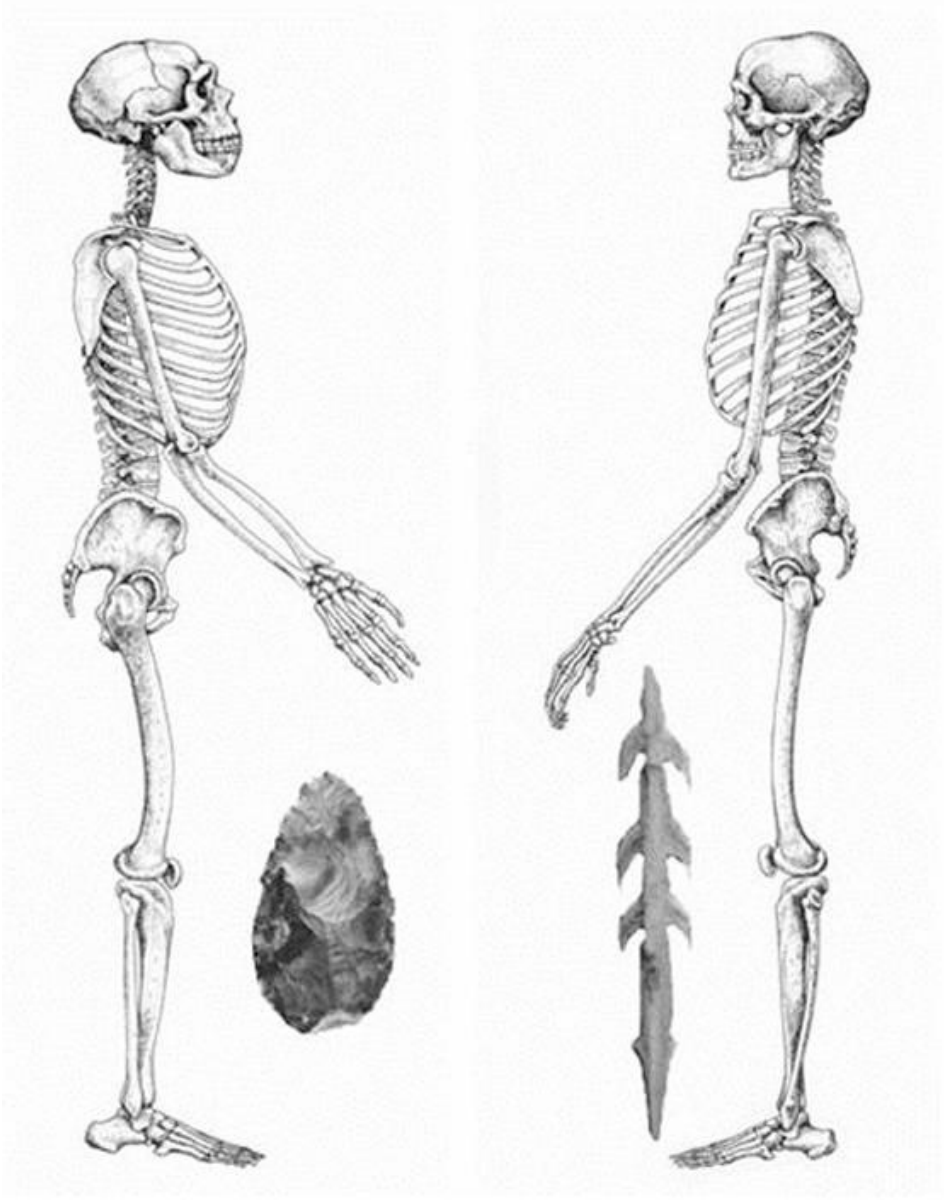

Srovnání koster neandrtálce (vlevo) a kromaňonce (vpravo) odhaluje mnoho zásadních rozdílů, které ukazují na odlišné rasy. Nástroje příslušných typů (vedle každé kostry) rovněž naznačují rozdílnou úroveň technologie a úspěchů. Vlevo naostřené kamenné škrabadlo z doby neandertálské nalezené na neandertálském nalezišti. Vpravo kromaňonská ostnatá

harpunová hlavice, která ukazuje na pokročilý stupeň dovednosti při výrobě nástrojů.

KAPITOLA 2: Pozdní paleolit

Rasové typy identifikované jako příbuzné současným bělochům se poprvé objevily v částech Evropy, jižního Ruska a Blízkého východu v časovém rozhraní od cca. 30 000 př.n.l. Do 15 000 př.n.l. (po ukončení poslední velké doby ledové okolo roku 40 000 př.n.l.).

Nově příchozí jsou známi jako homo sapiens (nebo-li člověk rozumný), na rozdíl od ostatních životních forem známých jako homo erectus a člověk neandrtálský.

Tyto první rasové typy se vyskytovaly ve dvou hlavních formách: původní mediteránci (staří Evropané), kteří měli tmavé nebo hnědé vlasy, tmavé oči a tzv. protonordici anebo kromaňonci – vysocí, se světlými vlasy a světlýma očima. V určitých částech Evropy – zejména ve Skandinávii – je možné až do dnešních dnů nalézt žijící dokonalé příklady protonordického rasového typu, který se jen málo odlišuje ve výšce od dnešních nordiků.

Tělesné pozůstatky protonordického rasového typu jsou velmi časté, jelikož putoval široko daleko. Žil v rozsáhlém pásu táhnoucím se od Španělska přes celou Evropu až do Asie, kde byly také nalezeny jeho pozůstatky.

RANÉ UMĚNÍ 30 000 PŘ. N. L. WILLENDORF

Nahoře: jeden z nejmladších projevů umění: žena z Willendorfu, dnešní Rakousko, cca 30 000 př.n.l., Pozdní paleolit.

Nordické typy tvoří vůdcovskou elitu

Mediteránci a protonordici poměrně často obývali stejné území – zejména na Blízkém a Středním východě, ale také v západní Evropě a na Balkáně. Do určité míry probíhalo i míšení a jelikož mediteránci byli v obrovské převaze, výskyt

nordických prvků mezi prvními bílými populacemi byl poměrně nízký, přičemž většina těchto nordických typů tvořila vůdcovskou elitu obyvatelstva.

Neandrtálci vyhubeni konfliktem

Tato epocha, cca 25 000 př.n.l. je charakterizována dvěma podstatnými událostmi – raný bílý člověk se živí lovem a sběrem a neandrtálec vymírá (během srážek s nově příchozími).

Lovci a sběrači – luk a šípy 9 000 př.n.l.

Protonordici pozdního paleolitu putovali z oblasti do oblasti, přičemž se nikde neusadili na dlouho – často byli vytlačeni přítomným obyvatelstvem, někdy zase pronikali stále hlouběji na nová území vhodná na osídlení, vytvořená ustupujícími ledovci.

V důsledku kočovné povahy tito lidé putovali většinou v rodinných skupinách, obvykle v počtu 5 až 20 jedinců. Malé počty dobytka a lov zabezpečovaly jejich živobytí.

I když se z tohoto období nezachovaly žádné větší budovy nebo stále usedlosti, menší každodenní předměty jsou poměrně rozšířené. Vykopávky po celé Evropě a Rusku ukázaly, že tyto raní běloši měli oheň, barvy, kamenné mlaty a schopnost vytvarovat zvířecí kosti na zbraně a nástroje. V této době byly vynalezené i jehly na šití.

SUNGIR, RUSKO 27 000 PŘ. N. L. - KORÁLKY A MATERIÁL

Nahoře: jeden z nejpozoruhodnějších nálezů z období pozdního paleolitu je tento oděný bílý muž nalezený v Sungire, Rusko. Byl pohřben přibližně před 25 000 roky. Tento druh člověka vytvořil první náznaky bílé civilizace současného období interglaciály, které začalo kolem roku 40 000 př.n.l. Složitost zpracování materiálu, ve kterém byla mrtvola pohřbena je důkazem, že bílý člověk pozdního paleolitu byl už velmi vyspělí – v porovnáním s Afrikou, kde se tkané materiály začaly používat nedávno: přibližně před 500 lety.

27 000 př.n.l. – první hudební nástroje

Objevují se i hudební nástroje – na nalezištích v jižní Francii byly nalezené flétny, které byly 27 000 roků staré. V tomto čase bylo poprvé použito jako palivo uhlí.

Raným bělochům byla známa také pálená keramika – na území dnešní České republiky byly objeveny sošky a další

předměty z pálené hlíny přibližně z roku 26 000 př.n.l. Byly vynalezené také dvě důležité zbraně: vrhač oštěpů, vylepšení základního oštěpu (byl to nástroj z kostí, který dával vrhanému oštěpu větší páku a tím pádem i větší rychlost a dostřel), který se objevil okolo roku 12 000 př.n.l. a luk a šípy, které se poprvé objevily okolo roku 9 000 př.n.l.

Z této doby se po celé Evropě zachovaly smyslné sošky žen, které se staly známé jako „venuše“. Předpokládá se, že měly představovat symbol plodnosti.

Azilské umění– první písmo? – 7 000 př.n.l.

Možná největší překážkou při zkoumání lidí z období pozdního paleolitu je to, že po nich nezbyly žádné písemné záznamy toho co vykonali – jen malby na stěnách jeskyní.

Jeden z nejlepších zachovaných příkladů je zároveň nejvíce zarážející – malby na skalách nalezené v jeskyních Mas d´Azil v jižní Francii. Byly zde nalezeny kamínky, které na sobě mají něco, co připomíná písmo, avšak nikdy nebylo rozluštěno. Jestliže opravdu zobrazuje písmo, může být první a nejstarší formou písemné komunikace na světě.

AZILSKÉ „UMĚNÍ“ – PRVNÍ PÍSEMNOST?

Kamínky s azilskou „abecedou“, staré přibližně 9 000 let, byly objeveny v jižní Francii. Archeologové stále polemizují o tom, jestli se jedná skutečně o písmo či ne. Mají jistou záhadnou podobnost s písmy vynalezenými o tisíceletí později. Jestliže tyto kamínky opravdu znázorňují písmo, jde o nejstarší nápis na Zemi.

První domy – cca 30 000 př.n.l.

Nejstarší pozůstatky budov se zařazují do období lovců pozdního paleolitu, kteří obývali území dnešních republik Česka a Slovenska a jižního Ruska. Na ochranu před chladným počasí si skupiny lovců z pozdního paleolitu vyráběli oblečení ze sešitých kůží, zbytky které se zachovali na území republik Česka a Slovenska.

Mamuti – dnes už vyhynutí sloní příbuzní, byli během tohoto období loveni a domy byly stavěné z mamutích žeber, které se používali jako podpěry střechy. Existují také náznaky toho, že lidé pozdního paleolitu používali jako své úkryty vápencové jeskyně v západní Evropě.

Celkově, život v pozdním paleolitu musel být prostý, tvrdý a krutý a skoro většina energie členů společenství byla vkládána do přežití. Kočovná povaha společenství tohoto období byla hlavní příčinou nepřítomnosti velkých rozlehlých usedlostí – tento vývoj přišel až s počátky polního hospodářství charakteristického pro období po roce 10 000 př.n.l.

Objevují se alpinci – cca 10 000 př.n.l.

Okolo tohoto roku se objevuje podskupina alpinců: možná jako výsledek míšení mezi protonordiky a mediteránci (jedná se pouze o spekulaci).

Tyto tři seskupení – protonordici, původní mediteránci a alpinci, sídlili ve velkých částech Evropy, Blízkého a Středního východu – situace která zůstala nezměněná, dokud nebyl celý kontinent vystavený invazím bílých nordických kmenů – Indoevropanů, které začaly po roku 5 000 př.n.l.

Nordičtí Indoevropani a alpinci dodnes formují základ bíle rasy, které obývají Evropu.

Tyto tři rasové podskupiny – nordici, alpinci a původní „staří Evropani“ – mediteránci nakonec společně ovládali pás území sahající od Británie po Ural, od Skandinávie po severní

Afriku a Blízký východ, včetně Egyptu, Palestiny, dnešního Jordánska, Sýrie, Iráku a Íránu.

Postupem času se Blízký a Střední východ stal vírem ras, s vlnami usazujících se bělochů, Arabů, Semitů a dokonce Mongolů, přičemž každá z těchto skupin načas ovládla území a vytvořila svojí vlastní kulturu a civilizaci.

Současní obyvatelé Blízkého a Středního východu jsou výsledkem tisíciletého míšení mezi všemi skupinami, ačkoli znaky každé z původních skupin jsou občas k vidění i dnes: Palestinci s blond vlasy nebo modroocí Íráčani nejsou výjimkou – genetickým důkazem přítomnosti bílých kmenů, které tyto oblasti v dávných časech obývali.

ROZVOJ NÁSTROJŮ PŘEDZNAMENÁVÁ VZNIK HOMO SAPIENS

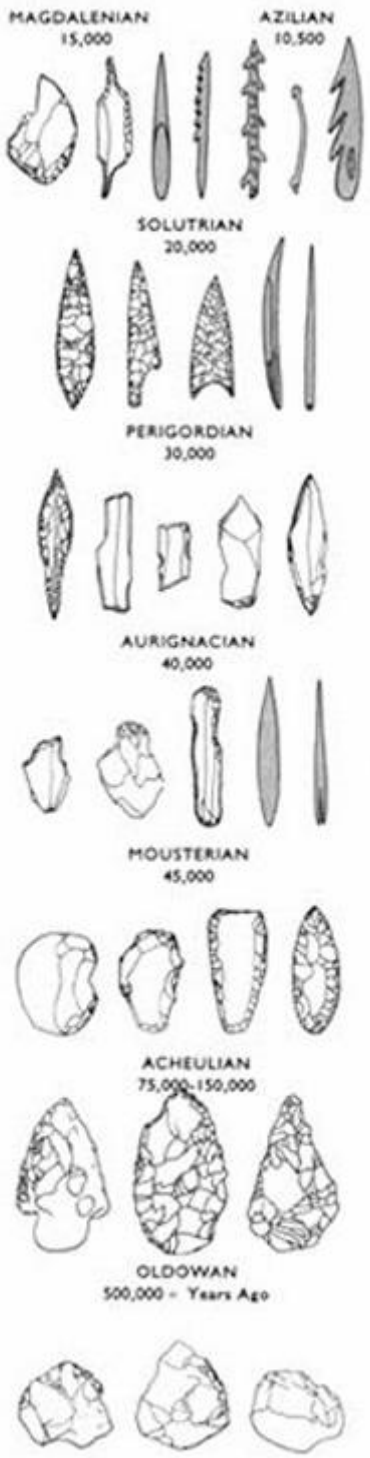

Archeologický výzkum zmapoval různé typy nástrojů a jejich stáří. Všimněte si obrovského skoku ve tvaru nástrojů a

technologických schopnostech, který se shoduje s příchodem prvního typu bílé rasy, kromaňonského člověka, současně s tzv. aurignaciánským obdobím.

VRTANÉ NÁHRDELNÍKY, ČESKOSLOVENSKO 20 000 PŘ. N. L.

O technických schopnostech prvních bělochů svědčí složitost těchto čtyř náhrdelníků, které byly nalezeny na svrchnopaleolitických nalezištích v České republice a všechny pocházejí z doby přibližně 20 000 let př. n. l.. Všechny předměty mají vyvrtané otvory, což je na tak časné období pozoruhodný výkon.

VRHAČ OŠTĚPŮ 12 000 PŘ. N. L.

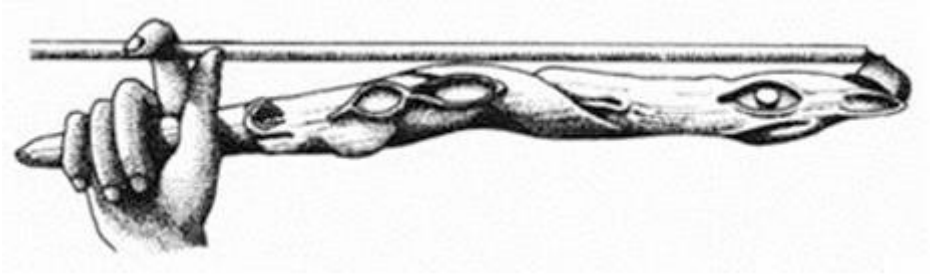

První improvizovaný hnací mechanismus pro kopí nebo dýku. Tento vrhač oštěpů asi 12 000 let př. n. l., období pozdního paleolitu, představoval páku, pomocí níž bylo možné vrhnout oštěp dále a s větší silou.

KAPITOLA 3: Rozsáhlé chrámy a první města - doba neolitická

S tím, jak se s ústupem poslední velké doby ledové zlepšilo klima, se pozdně paleolitický člověk postupně více usazoval a pobýval na místech, která poskytovala přístřeší a ornou půdu. Tato první pevná sídla vedla k posunu od společnosti lovců a sběračů ke společnosti pěstitelů potravy, přičemž charakteristickým rysem jejich způsobu života se stal výskyt plodin a domestikace zvířat. Tato změna kultury se nazývá neolit. Pravidelný a trvalý přísun potravin vytvořený zavedením zemědělství znamenal, že větší populace mohla žít v usedlých a bezpečnějších oblastech, a to znamenalo, že poprvé bylo možné ve společnosti vykonávat luxusní povolání, která se netýkala výroby potravin. Tento přechod od lovců a sběračů k usedlému zemědělství se odehrával po etapách v celé bělochy osídlené Evropě a na Blízkém východě. Nejstarší zemědělská naleziště v severní Evropě byla nalezena v Irsku a pocházejí přibližně ze stejné doby jako pěstování plodin v údolí řeky Mezopotámie. Obecně lze říci, že první neolitická sídliště vznikla kolem roku 10 000 př. n. l. a pěstování jedlých rostlin a domestikace zvířat byly běžné v celé Evropě a na Blízkém východě kolem roku 5000 př. n. l. V době kolem roku 10 000 př. n. l. se v celé Evropě a na Blízkém východě začaly objevovat první neolitické osady.

Evropa a Blízký východ - stejně vyspělé země kolem roku 5000 př. n. l.

Existence původní civilizace na evropském kontinentu, která předcházela civilizacím na Blízkém východě, byla do značné míry ignorována tradičními autory dějin, zejména těmi, kteří psali v době, kdy v Evropě převládalo křesťanství. Důvodem byla především biblická židovsko-křesťanská předpojatost, podle níž veškerá civilizace začala na Blízkém východě (biblický Starý zákon pojednává výhradně o událostech na Blízkém východě a podle tradičního názoru z doby církve se rajská zahrada nacházela právě v této oblasti). To není přesný odraz skutečnosti, protože v mnoha částech Evropy existovaly relativně vyspělé společnosti buď dříve, nebo současně s mezopotámskou či egyptskou civilizací. I když je zcela jistě pravda, že velká města a státy na Blízkém východě byly vrcholnými úspěchy, je nesprávné je považovat za jediný rozkvět civilizace na tehdejším světě. Existuje mnoho obrovských staveb (tzv. megalitů), raně neolitických sídlišť, artefaktů, pohřebišť, a dokonce i forma písma, které ukazují, že obyvatelé Evropy byli ve vývoji své společnosti a kultury vyspělí. Tato staroevropská civilizace trvala přibližně tři tisíce let a poté upadla před vlnami nových nájezdníků, indoevropských kmenů, které se sem valily z oblasti, kterou dnes známe jako Rusko.

PRVNÍ PÍSMO NA SVĚTĚ

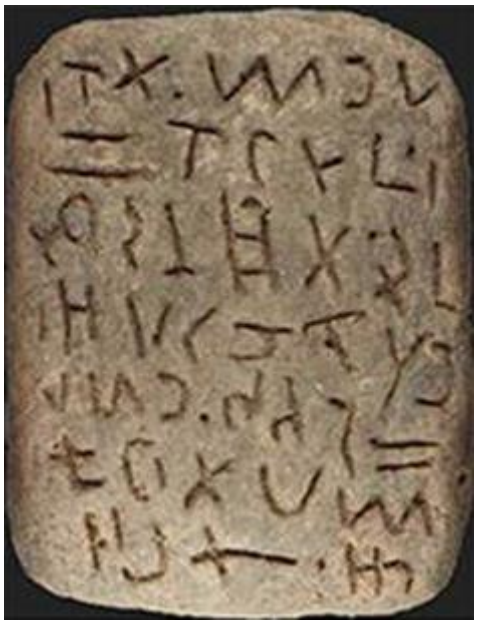

Nerozluštěné písmo nalezené na tabulkách v Glozel ve střední Francii z doby kolem roku 1500 př. n. l.

Písmo z Jemdet Nasr, Sumer, Blízký východ, datované kolem roku 3000 př. n. l;

Nerozluštěné písmo na tatarské tabulce, nalezené v Tartárii v Rumunsku a datované do roku 4500 př. n. l.

Bílí mediteránci a proto-nordici osidlují Blízký východ

To neznamená, že původní staroevropští obyvatelé - převážně středomořské rasové typy s menšinou protonordických - byli jiné rasy než tehdejší obyvatelé Blízkého východu. První civilizace v údolí řeky Mezopotámie (v dnešním Iráku) byly skutečně také vytvořeny bílými středomořskými a protonordickými rasovými typy, o čemž svědčí velké množství dochovaných artefaktů a vyobrazení pocházejících z tohoto období rané bílé historie.

Organizované zemědělství a měď v Evropě

Obilná hospodářství vznikla ve střední Evropě do roku 8000 př. n. l. (téměř současně s mezopotámským pěstováním

plodin v údolí řeky „úrodného půlměsíce“), přičemž některé z nejlépe dochovaných zemědělských osad ve Francii a Británii byly pozitivně datovány před rokem 4000 př. n. l.. Významné je, že zpracování mědi bylo na Balkáně zavedeno již 5000 let př. n. l., tedy o dva tisíce let dříve než v mezopotámském říčním údolí. V neolitické Evropě, kde byl dostatek dřeva, se stavěly obdélníkové dřevěné domy. Některé měly dvě místnosti a dokonce sedlové střechy. Pozůstatky nalezené ve Švýcarsku z doby kolem roku 5000 př. n. l. ukazují, že na měkké, bažinaté půdě dokázali stavitelé postavit domy tak, že nejprve položili dřevěné základy nebo použili kůly zaražené hluboko do země. Do roku 5000 př. n. l. nabyla sídliště bílého neolitu podoby založených vesnic, osad a v několika případech i měst, roztroušených po celé Evropě a v západním a jižním Rusku. Tito raně neolitičtí zemědělci pěstovali obiloviny a chovali domestikovaná zvířata, jako jsou prasata, skot a psi. Farmy byly zakládány po celém evropském kontinentu, přičemž některé z nejlépe dochovaných nalezišť se nacházejí v Irsku. Jejich nástroje a lovecké zbraně byly většinou vyrobeny z křemene a jejich domy ze dřeva. Oděvy se vyráběly z kůže a existují také doklady o tkalcovství. Další drobné nástroje vyráběli z paroží a kostí a zanechali po sobě mnoho příkladů poměrně důmyslné keramiky.

Pohřební mohyly odhalují rasovou příslušnost

Vůdci této rané bělošské společnosti byli pohřbíváni podle náboženských rituálů, které jsou dnes již ztraceny, ale fyzické hroby jsou dobrým zdrojem poznatků o jejich společnosti jako

celku. Významní vůdci byli pohřbíváni ve speciálně vybudovaných úzkých mohylách zvaných kurhany. Existence těchto hrobů - a řada náhodných nálezů méně významných hrobů - slouží jako cenný ukazatel rasového složení těchto raných Evropanů. Obecně platí, že čím severněji, tím více převládal nordický nebo protonordický typ, zatímco v místech, jako je Británie a střední Evropa, se vyskytoval značný počet alpinských a mediteránních rasových typů.

Staré evropské lineární písmo 4000 let př. n. l. - základ pro runy

Tito původní obyvatelé kontinentální Evropy si kolem roku 4000 př. n. l. vytvořili také formu písma, tzv. staroevropské lineární písmo. Přesný původ tohoto písma je ztracen (existují důkazy, že část nebo celé písmo mohlo pocházet od indoevropských nebo nordických nájezdníků, kteří v této době pronikli do Evropy ze svých základen v jižním Rusku), ale s největší pravděpodobností položilo základ ostrému úhlovému písmu známému jako runy.

Pálená keramika a zpracování zlata na Balkáně

Ručně vypalovaná keramika se na Balkáně vyráběla kolem roku 6500 př. n. l. Města s více než tisíci obyvateli - na tehdejší poměry obrovská - vznikala přibližně 5000 let př. n. l.. Na Balkáně stále existují šachty na měď - hluboké asi dvacet metrů -, které pocházejí z doby před rokem 4000 př. n. l. Zlaté šperky objevené na Balkáně předcházejí dovednosti Egypťanů při

zpracování zlata nejméně o 1 600 let. Do roku 2500 př. n. l. se zpracování mědi rozšířilo po celé kontinentální Evropě, přičemž archeologické nálezy dokládají rozsáhlý obchod mezi osadami v Anglii, Francii, Holandsku a také ve střední Evropě.

Kritický vývoj - zpracování železa 1000 let př. n. l.

Zavedení zpracování železa do západní a severní Evropy kolem roku 1000 př. n. l. - ze střední Evropy a Blízkého východu - zahájilo novou éru a přibližně od této doby začali první Západoevropané stavět hradiště, která se později vyvinula v hrady. Tato hradiště jsou roztroušena po celé Evropě a některá z nich se jako hradiště používala až do doby raného křesťanství, tedy přibližně o 1 600 let později.

Megality - ohromující úspěchy

V mnoha částech Evropy jsou nejdéle přetrvávajícími pozůstatky této doby megality (velké kameny), které mohly mít náboženský nebo rekreační účel. Masivní kamenné a někdy i dřevěné bloky byly přemisťovány na velké vzdálenosti a vztyčovány na vybraných místech po celé Evropě: od Británie až po celý kontinent, některé dokonce až k Černému moři v jižním Rusku - což byl ohromný úspěch. Nejznámějším z těchto megalitů je Stonehenge v anglickém hrabství Wiltshire, který byl budován postupně, přičemž první část byla vztyčena mezi lety 3500 a 3000 př. n. l.. Pro představu, první etapa Stonehenge byla postavena asi tisíc let před velkými egyptskými

pyramidami. Poslední část Stonehenge byla postavena kolem roku 1000 př. n. l. - stovky let před řeckou a římskou civilizací.

DŮMYSLNÉ MEGALITICKÉ STAVEBNÍ TECHNIKY

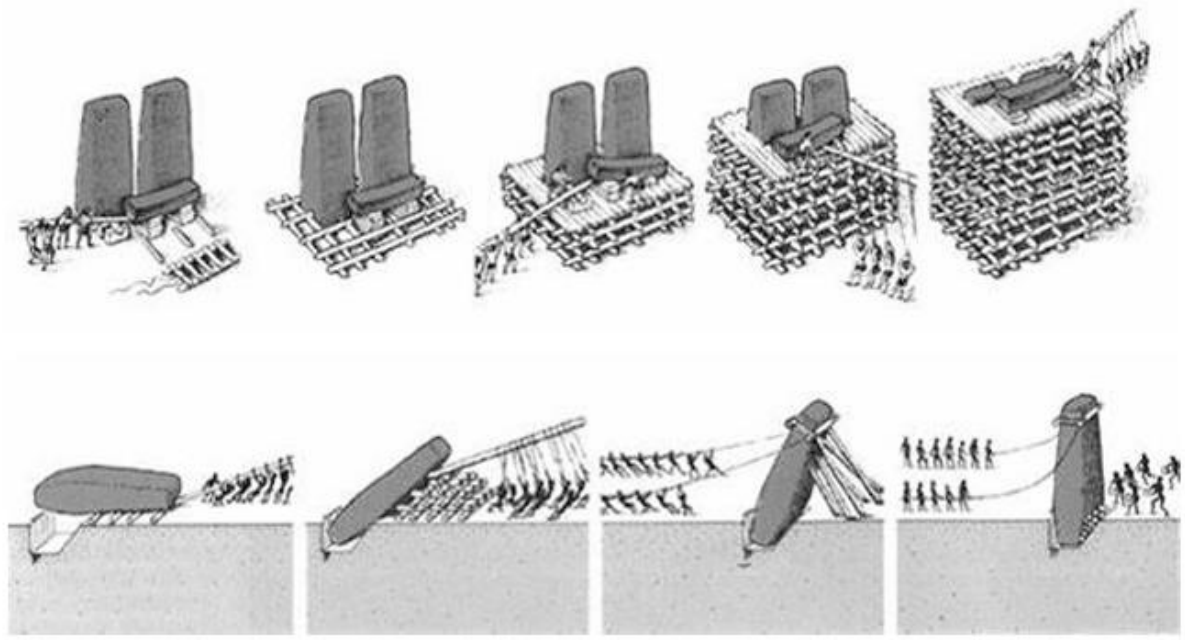

Stavba megalitů nebyla snadná. Vztyčit jeden z masivních kamenů byl sám o sobě maratonský výkon, a pak zvednout stejně obrovské nadpraží na vrchol dalších kamenů vyžadovalo velkou dávku plánování a předvídavosti. Jak přesně to první běloši dokázali, je pro archeology stále záhadou. Tyto ilustrace způsobu vztyčování kamenů a umisťování překladů jsou nejčastěji přijímanými teoriemi, které vysvětlují, jak bylo těchto nadlidských výkonů dosaženo.

KLOUBY V KAMENI

Megalitické památky z neolitu nebyly jen hromady kamenů naházených na sebe. Kameny použité ve Stonehenge v Anglii byly tesány přímo na místě a k jejich zajištění se používal důmyslný systém koulí a kloubů. Koule je dodnes dobře patrná na vrcholu vztyčeného kamene vpravo a níže je znázorněno, jak zámky fungovaly. Schopnost vytvořit takovéto konstrukce z kamene ukazuje, že tito lidé byli intelektuálně zdatní a ne „divocí barbaři“, jak je často líčí populární média.

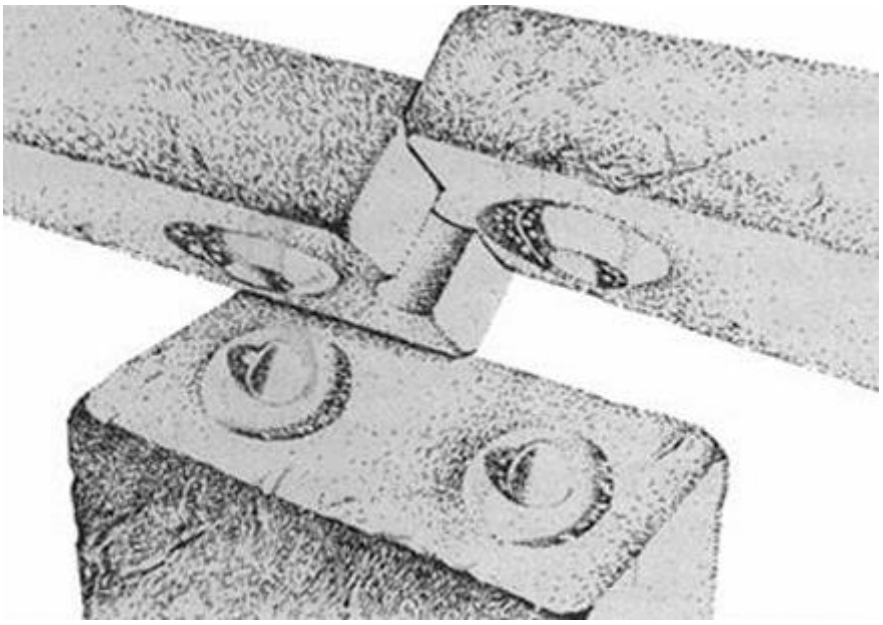

Neolitičtí zemědělci v Evropě vytvořili řadu dalších působivých staveb, které předcházely Stonehenge. Jedna z nejstarších se nachází v těsné blízkosti Stonehenge, nazývá se Robin Hood's Ball a skládá se z něčeho, co vypadá jako kruhové základy buď velké haly, nebo několika budov a pohřebiště (soudě podle lidských ostatků nalezených v okolních příkopech). Tato stavba pochází z velmi raného neolitu, z doby kolem roku 4000 př. n. l., a svědčí o vzniku ustálených společenských struktur v této rané fázi evropských dějin.

Pohřební komory a hrobky po celé Evropě

Často přehlíženým historickým dokladem technologických schopností neolitických osad jsou pohřební komory a hrobky, které jsou roztroušeny po velké části Evropy. Některé z nejstarších megalitických komorových hrobek byly radiokarbonově datovány do doby 6000 let př. n. l. - tedy o 3500

let starší než slavné egyptské pyramidy. Existují čtyři typy megalitů: menhir neboli monolit, což je jediný stojící kámen často velkých rozměrů; skupina menhirů uspořádaných do kruhu, jako je tomu například ve Stonehenge v Anglii; řada menhirů, jako jsou například menhiry v Carnacu ve Francii; a pohřební komora neboli komorový hrob, někdy nazývaný dolmen.

PADESÁT TISÍC MEGALITŮ V EVROPĚ ODHALUJE ROZSÁHLOU CIVILIZACI DOBY KAMENNÉ

Složitě vyřezávané stěny megalitické hrobky z doby před rokem 3000 př. n. l. v Bretani ve Francii. V Evropě se nachází více než padesát tisíc takových památek - důkaz rozkvětu kultury staré tisíce let.

Megalitický chrám, Malta, asi 3000 let př. n. l. Na tomto ostrově ve Středozemním moři se nachází mohutný neolitický chrámový komplex.

Komorové hrobky jsou nejrozšířenějším typem megalitů a na evropském kontinentu bylo nalezeno více než padesát tisíc exemplářů. Interiéry některých z těchto hrobek byly zdobeny složitými kamennými rytinami a geometrickými vzory, které vytvářejí ohromující představu i tisíce let po jejich vzniku**.**

Vznik nejstarších měst na světě kolem roku 7000 př. n. l.

Růst neolitických osad v Evropě byl doprovázen růstem podobných osad na Blízkém východě. Většinu obyvatelstva opět tvořily středomořské rasové typy doprovázené značným počtem proto-nordiků, kteří byli velmi často kmenovými vůdci (tato tradice se nejvýrazněji projevila v Egyptě). V roce 7000 př. n. l. vybudovali mediteránci na místě dnes známém jako Jericho v Palestině město s domy z hliněných cihel a městskými hradbami. V turecké Anatolii byly vykopány pozůstatky dalšího velkého města Catal Huyuk, které pochází přibližně z roku 6200 př. n. l.. Toto město mělo kromě již zavedeného pěstování obilovin také zařízení na výrobu cihel. Kolem roku 5000 př. n. l. vznikaly zemědělské vesnice po celém Blízkém východě.

Catal Huyuk, jak byl vykopán a rekonstruován.

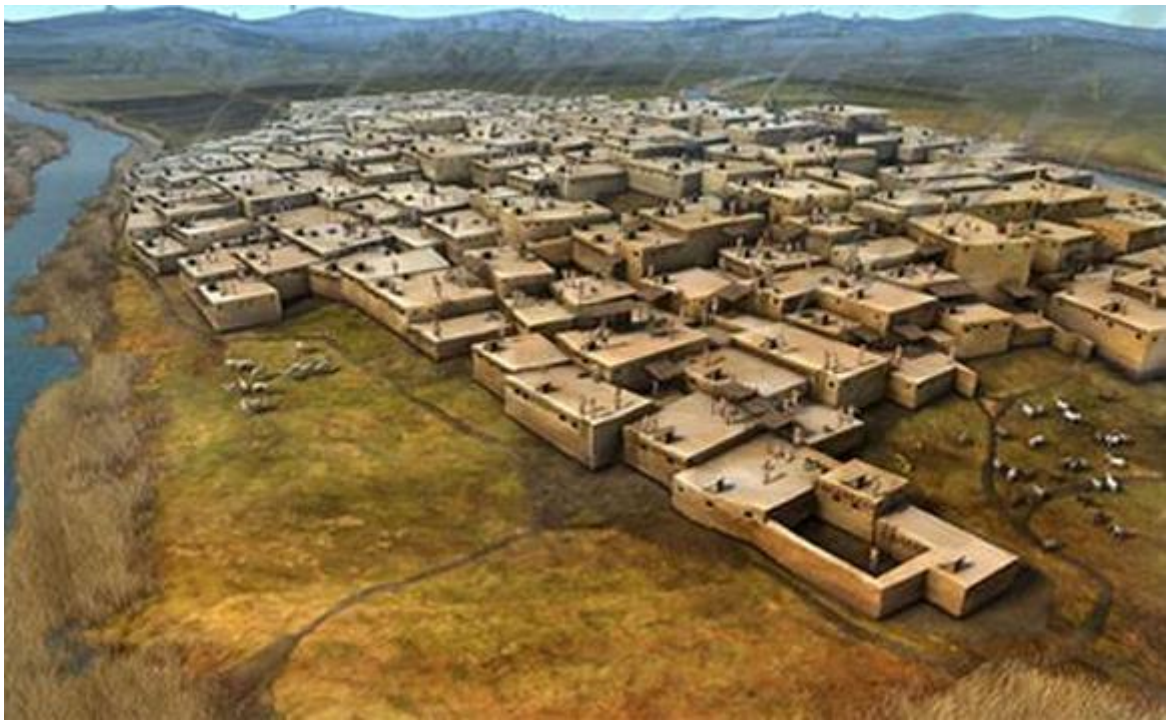

V této době se obyvatelé neolitických sídlišť začali zabývat výrobou keramiky. Na Blízkém východě byly původní bílé rasové typy nakonec vytlačeny (a promíchány) masivními vlnami semitských Arabů, importovanými negroidními otroky a nakonec mongoloidními nájezdníky. Z této směsi pochází moderní Egypťané a mnozí další Severoafričané. Se vznikem pevných osad a neustálým, i když pomalým technologickým pokrokem se stalo nevyhnutelným, že tato společenství učinila svůj další velký krok: vytvoření systému písemnictví a práva zakládajícího formální společenskou smlouvu mezi jednotlivci tvořícími tato společenství. Vytvoření pevných sídel v Evropě a na Blízkém východě v důsledku zemědělské revoluce, známé jako neolit, položilo základ pro další velký skok bílé civilizace: vznik staroevropských civilizací ve střední Evropě a na Blízkém východě.

KAPITOLA 4: Pokládání základů – staré evropské civilizace

Jakmile se neolitická revoluce rozšířila a začala vznikat větší pevná sídliště, bylo nevyhnutelné, že tito staroevropané a protonordické typy začnou zakládat formální společnosti. Vznikly tak staroevropské civilizace, které položily velký základ pro pozdější rozvoj klasického Řecka a Říma.

Přestože tyto staroevropské civilizace byly zcela odlišné od klasického Řecka a Říma, často se mylně považují za jedno a totéž. Původní neboli staroevropské osady dominovaly rozsáhlým oblastem Evropy a Ruska, které se rozkládaly od Itálie až k Černému moři, včetně celého dnešního Rakouska, Maďarska, Bulharska a části Ukrajiny. Zásadní rozdíl spočívá v tom, že staroevropské civilizace byly vytvořeny původními kontinentálními Evropany (protonordickými, alpinskými a mediteránními, přičemž poslední dva jmenovaní tvořili většinu), zatímco klasické civilizace Řecka a Říma získaly podněty z indoevropských nebo nordických invazí, které začaly kolem roku 5000 př. n. l.

Staroevropskými kontinentálními civilizacemi v Egejském moři byly krétská civilizace s centrem v Knóssu na ostrově Kréta, městský stát Trója, který se nacházel v sousedství Dardanel v Malé Asii, některé menší městské státy na řecké pevnině a Etruskové v Itálii. Tyto městské státy padly jako první před velkými indoevropskými invazemi. Staroevropané, pohlceni indoevropskými národy, z velké části zmizeli a tato směsice bílých národů položila základ mykénské kultury, která

nahradila krétskou civilizaci jako dominantní síla v Egejském moři.

Kréta - první splachovací toalety na světě

Ostrov Kréta, který se nachází na jihu Řecka, byl domovem krétské civilizace, známé také jako minojská civilizace (pojmenovaná podle Mínose, v legendě nejmocnějšího krétského krále).

IMPOZANTNÍ PALÁC V KNÓSSU 2000 PŘ. N. L.

Představu o rozlehlosti a propracovanosti staroevropského paláce v Knóssu na Krétě si můžete udělat z tohoto pohledu na dochované pilíře a schodiště. Tři patra vysoký palác s tisíci místnostmi byl mistrovským dílem rané architektury.

Původní mediterránní rasové složení této první krétské civilizace potvrdili anatomové Bowdy Dawkins, W. L. H. Duckworth a Felix von Lauschan, kteří na Krétě prováděli vykopávky a zkoumali kosterní pozůstatky. Jejich jednomyslným závěrem bylo, že všichni Kréťané byli příslušníky mediterránní subrasy (Race, John R. Baker, Oxford University Press, 1974, strana 516). Tyto kosterní důkazy jsou podpořeny uměleckými formami, které po sobě zanechali samotní Kréťané, zejména v zobrazeních společenských událostí, které se dodnes dochovaly na stěnách dnes již zničeného velkého krétského paláce v Knóssu.

STARÉ EVROPSKÉ TYPY NA KRÉTĚ

Vyobrazení tří staroevropských neboli mediterránních rasových typů z dochované fresky na stěnách zříceniny paláce v Knóssu. Spojitost mezi touto starověkou civilizací a starověkým Egyptem potvrzují dochované záznamy a skutečnost, že umělci v Knóssu

dodržovali egyptskou konvenci malovat muže s červenou kůží a ženy s bílou kůží.

KNOSSOS - SOFISTIKOVANÁ STAVBA

Důmyslnost paláce v Knóssu na Krétě je patrná z jemných schodišť, která jsou k vidění dodnes - nádherný příklad staré evropské civilizace na jejím vrcholu. Pozůstatky paláce utrpěly škody při zemětřesení a možná i válečné škody poté, co starou evropskou civilizaci svrhli nordičtí indoevropští nájezdníci. Rozsáhlý palác s tisíci místnostmi dal vzniknout mýtu o Minotaurovi, napůl býkovi, napůl člověku z řecké mytologie, a o labyrintu či bludišti, v němž žil.

NEJSTARŠÍ TRŮN NA SVĚTĚ 2000 PŘ. N. L.

Rekonstrukce Mínóova trůnu v paláci Knossos na Krétě a pozoruhodně zachovalý sál, jak si jej lze prohlédnout dnes. Jedná se o nejstarší existující trůn na světě, vytesaný z kamene a zabudovaný do zdi. Palác byl postaven asi 2000 let př. n. l.

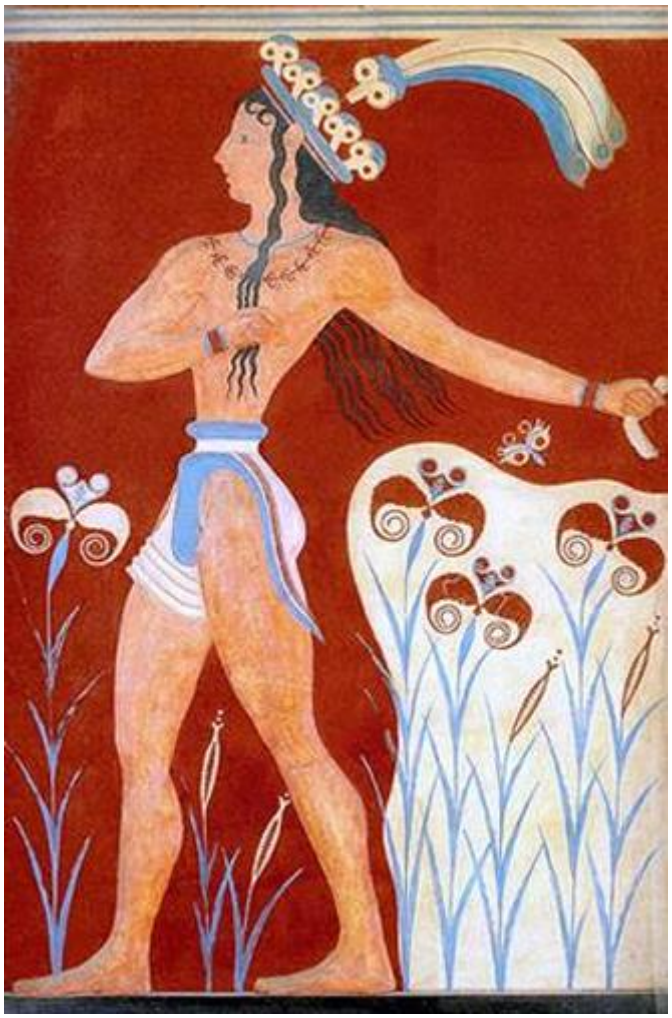

Krásné vyobrazení minojského krále na fresce na stěnách paláce Knossos na Krétě.

Kolem roku 3000 př. n. l. byla Kréta v kontaktu s rodící se egyptskou civilizací a mnoho krétských náboženských zvyků a společenských obyčejů bylo převzato přímo z Egypta. Vzhledem k tomu, že Kréťané byli ostrovním státem, bylo by celkem logické, že měli dobře vyvinuté námořnické dovednosti. Kréťanům vládl kněžský král, který sídlil v Knóssu. Tento palác měl tři patra a představoval v té době nejvyšší luxus. Zdá se, že město Knóssos bylo zničeno zemětřesením v roce 1400 př. n. l. - následkem obrovské sopečné erupce, která zničila sousední

ostrovní civilizaci Santorini. Dochoval se však dostatek artefaktů, které umožňují vytvořit si jasný obraz o rasových typech, které ostrov obývaly.

Většina stěn byla z malované omítky, zdobené propracovanými freskami, z nichž nejznámější znázorňuje krétský národní sport, „býčí skok“, při němž odvážní atleti chytají nabíhajícího býka za rohy a saltem vzad překonávají délku těla býka.

Minojské umění poskytuje fascinující vhled do povahy tehdejší společnosti - muži a ženy se oblékali do teplého podnebí, ženy měly holá prsa a muži byli bez vousů. Starověcí Kréťané se řídili egyptskou uměleckou konvencí malovat muže s červenou kůží a ženy s bílou kůží. Květiny, rostliny, mořští živočichové a delfíni se v jejich uměleckých formách objevují výrazně, což svědčí o tom, že jejich společnost byla dostatečně vyspělá a bohatá, aby se zabývala nejen základními činnostmi pro přežití. Zajímavou originální vymožeností zavedenou v Knóssu byl systém sanitace s tekoucí vodou - první „splachovací“ záchod na světě. Přesné datum zániku krétské civilizace bohužel není zaznamenáno, ale jako kulturní celek přestala fungovat, když na ostrov kolem roku 1500 př. n. l. vtrhl indoevropský nordický kmen, Mykéňané.

Kréťané byli poté fyzicky začleněni do Mykén a později se stali nedílnou součástí civilizace klasického Řecka. V roce 1900 britský archeolog sir Arthur Evans znovuobjevil Knóssos a našel vypálené hliněné tabulky se dvěma typy písma z doby kolem roku 2000 př. n. l.. Jedná se o tzv. lineární písmo A a lineární písmo B, které jsou pravděpodobně nejstaršími

identifikovatelnými formami evropského kontinentálního písma (pokud pomineme „psací kameny“ nalezené v jeskyních Mas d'Azil ve Francii a tabulku z rumunské Tartárie). Pozdější výzkumy ukázaly, že lineární písmo B je formou mykénského písma (které bylo rozluštěno), zatímco lineární písmo A je původní krétské písmo (které rozluštěno nebylo).

Město Trója - poprvé postaveno 3000 let př. n. l.

Kolem roku 750 př. n. l. byly sepsány dva velké eposy, Iliada a Odyssea, které byly připsány slepému básníkovi Homérovi. Iliada popisuje válku mezi řeckými městskými státy a městem Trója, zatímco Odyssea vypráví o dobrodružstvích iónského krále Odyssea během jeho cesty domů po skončení války s Trójou. Dlouhá léta se mělo za to, že město Trója existuje pouze v Homérových básních a je spojeno se slavným příběhem o dřevěném koni. (Řečtí vojáci údajně pronikli do města Tróje ukrytí v lstivém dřevěném koni poté, co téměř deset let neúspěšně obléhali Tróju). V roce 1870 objevil město Trója amatérský archeolog Heinrich Schliemann. Odhalil celkem devět měst, která byla postavena jedno na druhém a označovala celá historická období, o nichž se toho ví jen velmi málo.

LEGENDA SE STÁVÁ SKUTEČNOSTÍ - TRÓJA ZNOVUOBJEVENA

Město Trója, o němž se kdysi myslelo, že existuje pouze ve fantazii básníka Homéra, ve skutečnosti existovalo a koncem 19. století ho objevil německý archeolog Heinrich Schliemann. Místo jednoho města však Schliemann objevil devět různých měst, postavených jedno na druhém. O některých z nejstarších měst je známo jen velmi málo. Trója byla původně založena starou evropskou civilizací a během své historie byla obsazena mnoha mocnostmi: proto devět různých vrstev. Zeď zcela vlevo na obrázku pochází z města, které postavili Římané, když Tróju obsadili.

Trojský lučištník vytesaný z mramoru. Postava na východním průčelí chrámu Aphaia v Aegině v Řecku a níže, jak byla rekonstruována.

Nejstarší město na tomto místě pochází z doby kolem roku 3000 př. n. l. a různá města (nazývaná Trója I-IX) byla zničena při řadě zemětřesení, požárů nebo válek, jak o tom vyprávějí Homérovy básně. Je těžké s jistotou říci, nakolik je příběh o dřevěném koni pravdivý, ale je pravděpodobné, že se do jisté míry zakládá na skutečnosti, protože Trója a mnoho řeckých městských států spolu kolem roku 1200 př. n. l. válčily. Zdá se, že poslední trojské město číslo IX bylo řecké a později římské město známé jako Ilium. Stejně jako v případě Kréty se i datum přesného konce Tróje postupem času ztratilo. V době, kdy Trója padla, začaly velké indoevropské invaze na řeckou pevninu a je

možné, že město mohlo být v určité fázi zničeno během jedné z těchto invazí.

Etruskové - původ na sever od Alp

Etruskové byli jedním z původních mediteránních a protonordických národů žijících na Apeninském poloostrově předtím, než do této části světa dorazili indoevropští nájezdníci. Etruskové, původně nazývaní Villanové (podle místa, kde žili), pronikli do Itálie odněkud ze severu od Alp. Zřejmě byli v úzkém kontaktu s některými staroevropskými civilizacemi v okolí Egejského moře, protože převzali řecké znaky pro zápis svého jazyka. Villanská pohřebiště odhalila bohatou zásobu působivých opracovaných kovových zbrojí a osobních artefaktů, z nichž některé pocházejí z roku 1000 př. n. l., tedy z doby, kdy se v Itálii poprvé rozšířilo zpracování železa. Díky výhodě, kterou jim poskytovaly železné zbraně, si Etruskové rychle podmanili ostatní původní středomořské národy v Itálii a založili stát sahající od údolí řeky Pád na severu až do zhruba třetiny cesty od konce Apeninského poloostrova. Jejich nejvýznamnějším úspěchem bylo osídlení měst a soustředěných městských oblastí, z nichž jedna se později stala městským státem Římem.

ETRUSKOVÉ - ZAKLADATELÉ ŘÍMA

Originální zobrazení rasových charakteristik etruských národů, které obývaly italský poloostrov před příchodem indoevropského kmene Latini. Latini, kteří dali jméno jazyku,

jímž mluvili, latině, se smísili s Etrusky a z této kombinace vznikli Římané.

Profil etruské ženy, konec 4. století př. n. l. Nástěnná malba, Orcusova hrobka, Tarquina.

Tančící žena a hráč na lyru - 5. století př. n. l. Nástěnná malba, Tomba del Triclinio, Tarquinia. (Všimněte si

staroevropské umělecké tradice malovat muže červenou barvou.)

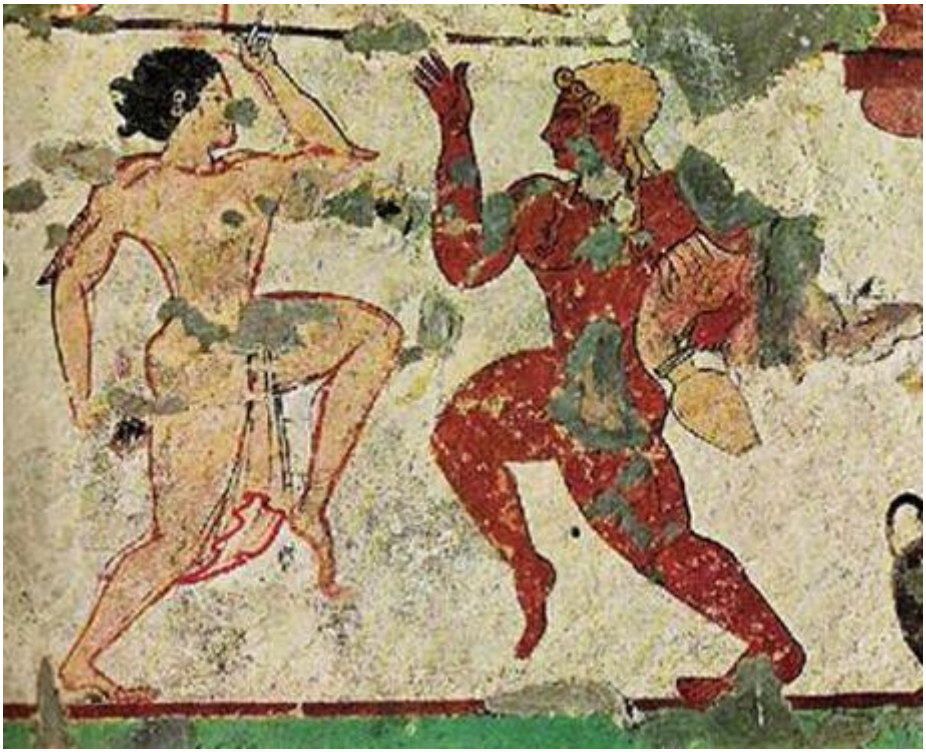

Rituální tanec - 6. století př. n. l. Nástěnná malba, Tomba delle Leonese, Tarquinia. Všimněte si zbarvení vlasů, vlevo staroevropská (mediteránní) žena a vpravo nordický nebo protonordický muž.

S příchodem nových indoevropských kmenů - v tomto případě byli nejdůležitější Latini - byli Etruskové začleněni do nového římského státu a poslední oficiální etruský král byl z Říma vyhnán v roce 509 př. n. l.

Po několika stech letech dosáhl asimilační proces mezi Etrusky a indoevropským kmenem Latini (Římany) takového stupně, že Římané nabídli Etruskům plné občanství. Do roku

100 př. n. l. byli Etruskové zcela začleněni do Římské říše, která následně ovládla celý známý svět.

Kromě staroevropských civilizací na evropském kontinentu obsadily do roku 4000 př. n. l. mediteránní a proto-nordické subrasové skupiny velkou část území, které je dnes známé jako Blízký východ - od Egypta až po Úrodný půlměsíc (oblast mezi řekami Tigris a Eufrat).

Tito původní Mediteránci byli zodpovědní za mnoho civilizací v této oblasti. Byli vystaveni téměř neustálým invazím: buď vlnám nordických Indoevropanů ze severu, nebo vlnám nájezdů Semitů z jihu. Někdy se těmto staroevropanům podařilo nájezdníky porazit, ale častěji se jim nepodařilo odolat. Tímto způsobem byli postupně absorbováni do genofondu svých dobyvatelů - tyto události jsou rozebrány v jiné kapitole.

Starověká bílá civilizace v Indii kolem roku 2500 př. n. l.

Jedna z nejvzdálenějších staroevropských osad se nacházela v dnešní severní Indii. Známá jako harappská kultura (podle vykopávek města Harappa v dnešním Pákistánu) nebo civilizace údolí Indu byla neznámá až do roku 1927, kdy se uskutečnily první velké vykopávky.

Pozůstatky osad patřících k této kultuře byly nalezeny v celém údolí řeky Indus v Pákistánu, na západě podél pobřeží až k íránským hranicím, v severozápadních indických státech až po Dillí na východě a na řece Oxus v severním Afghánistánu.

Staroevropské neboli bílé mediteránní rasové složení lidí, kteří vytvořili civilizaci v údolí řeky Indus, bylo prokázáno zkoumáním lebek a kosterních pozůstatků, které provedli plukovník R. B. S. Selwell a Dr. B. S. Guha z Indické zoologické společnosti, kteří přesvědčivě zjistili, že téměř všichni patřili ke středomořské subrasové skupině (kapitola 11, v Mohenjo-Daro and the Indus Civilization, Marshall. J, 1931, Londýn).

K prvnímu staroevropskému osídlení oblasti došlo kolem roku 2500 př. n. l., kdy sem pravděpodobně dorazili bílí Mediteránci po putování z údolí řek Tigris a Eufrat. V oblasti nalezli tmavší domorodce, kteří se jim snadno podřídili. Staroevropská civilizace trvala až do doby, kdy do regionu kolem roku 1500 př. n. l. vtrhli indoevropští Nordici. Dvě hlavní města civilizace v údolí Indu byla Mohendžodáro v dolním Sindí a Harappa v Paňdžábu. V mnoha ohledech byla města staroevropské civilizace údolí Indu téměř totožná s městy jiných staroevropských civilizací, zejména s Knóssem na Krétě. Dokonce i uspořádání měst s obrovskými čtvercovými budovami bylo totožné.

Mohendžodáro - čtyřicet tisíc obyvatel

Hlavním nalezištěm v této oblasti je město Mohendžodáro. Pozůstatky této citadely - vykopané v letech 1927-1930 - se nápadně fyzicky podobají staroevropským sídlištím v rané Mezopotámii a na Krétě.

V době svého největšího rozkvětu muselo mít Mohendžodáro přes čtyřicet tisíc obyvatel, což je na tehdejší dobu značný počet. Město bylo založeno na vyspělém půdorysném plánu s ulicemi vedoucími ve velmi přehledných městských blocích. Jedním z nejpřekvapivějších aspektů města byl kanalizační systém - obyvatelé Mohendžodáro vyvinuli veřejnou i soukromou hygienu v míře, která nemá v mnoha částech moderního světa obdoby. Každý dům, ať už velký nebo malý, byl vybaven hliněným potrubím příčně zabudovaným do stěn, které ústilo do malého samostatného žlabu. Ten se pak napojoval na centrální krytou kanalizaci.

V místech, kde se hlavní stoky spojovaly, byly v určitých intervalech odtokové příkopy. Ty byly navrženy tak, aby zachycovaly nejtěžší odpad a nezatěžovaly tak kanalizační síť. Všechny domy měly také lázně - další dobová novinka - a voda pro tyto účely byla dodávána z mnoha studní po celém městě.

Všechna města v údolí řeky Indus měla velké stavební dílo a uspořádanou správu založenou na zemědělském hospodářství. Mnoho domů bylo postaveno na plošinách z hliněných cihel, které chránily budovy před sezónními záplavami, a běžné byly vícepatrové domy. K dalším stavbám patřily velké budovy, které mohly sloužit ke skladování obilí pro soukromé nebo vládní účely. Staroevropští obyvatelé údolí řeky Indus také vytvořili piktografické písmo. Bylo nalezeno velké množství hliněných pečetí s tímto jazykem, ale bohužel se je nikdy nepodařilo rozluštit.

CIVILIZACE V ÚDOLÍ ŘEKY INDU

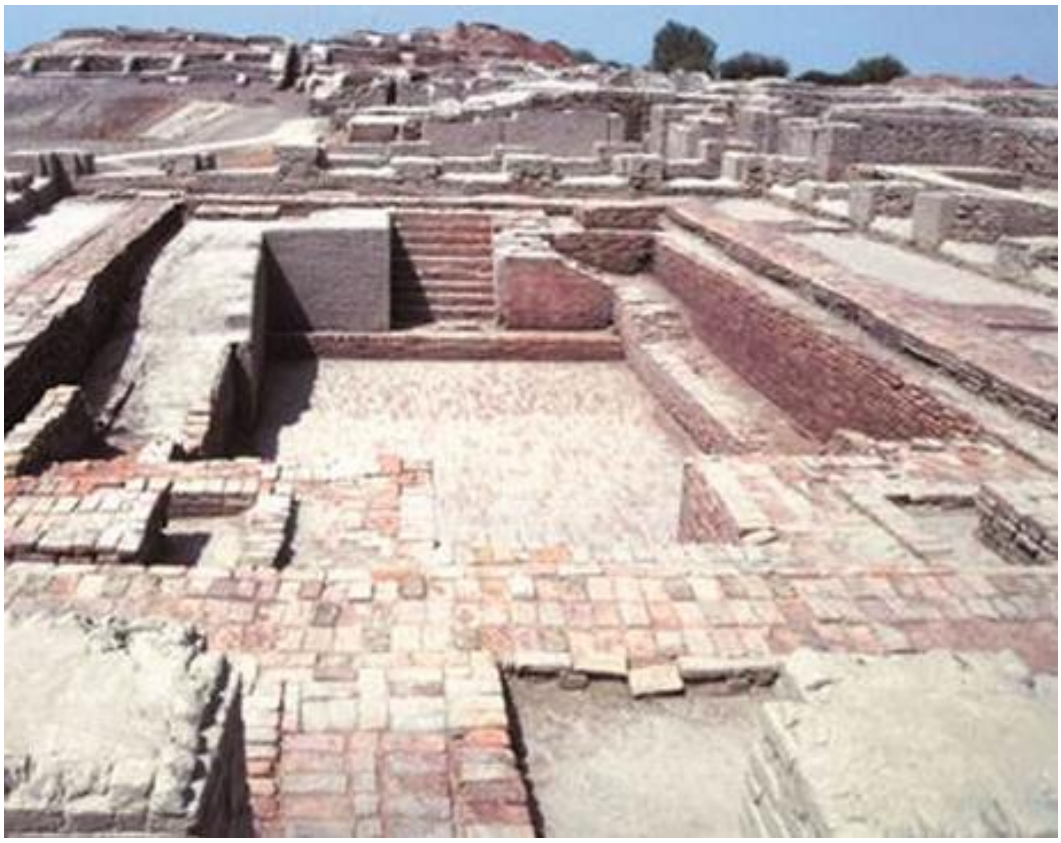

Mohendžodáro, centrum staré evropské civilizace v údolí řeky Indus. Tato bílá mediteránní civilizace, která byla poprvé vykopána v roce 1921, se nacházela v dnešních indických oblastech Sind a Paňdžáb. Kolem roku 2500 př. n. l. ji osídlili staroevropané, kteří byli pravděpodobně přistěhovalci z oblasti řeky Tigris/Eufrat. Mohendžodáro bylo největším městem této civilizace a jeho ruiny a vodovodní kanalizace jsou k vidění dodnes.

Busta nalezená v Mohendžodáru ukazuje rasový typ obyvatel této civilizace, která se rozšířila na sever až k hranicím dnešního Afghánistánu. Tito bílí mediteránci byli pohlceni dvěma skupinami cizinců: nebílými místními obyvateli tmavé pleti a indoárijskými nájezdníky, kteří do oblasti pronikli kolem roku 1500 př. n. l.. Studium rasového složení obyvatel tohoto regionu - pořízené z hrobových míst - potvrzuje velkou směsici rasových typů a konečný zánik původních staroevropanů v této nové smíšené populaci.

Staří Evropané pohlceni

Často se uvádí, že příčinou kolapsu civilizace v údolí řeky Indus bylo vyschnutí jedné z hlavních řek v severní Indii - řeky Hakra. To však není pravděpodobná příčina kolapsu celé kultury, protože ta se rozprostírala dále než jen kolem jedné řeky.

Skutečná příčina zániku lidí z údolí řeky Indus je mnohem jednodušší. Stejně jako všechny staroevropské civilizace byli i Harappané z údolí Indu přemoženi a začleněni mezi ostatní národy, ať už tmavé domorodce, nebo nové bílé nájezdníky, indoevropské Árijce (jak je podrobně popsáno v kapitole 5). Tímto způsobem byly všechny původní bílé mediteránní civilizace - od západní Evropy až po severní Indii - rasovou asimilací téměř vyhlazeny.

KAPITOLA 5: Zrozeni od Černého moře - indoevropské invaze

Mnozí dnešní příslušníci bílé rasy jsou buď přímými nebo alespoň částečnými potomky velké vlny bílých, která se přehnala Evropou mezi lety cca 5500 př.n.l. až 500 let př.n.l. Tito lidé, co se týče subrasové skupiny – nordici, měli za svou původní otčinu oblasti na území dnešního středního a jižního Ruska. (pozn. Genetické studie evropských populací, které byly provedeny po roce 2000, potvrdily indoevropskou invazi, ale také prokázaly, že nebyla početně až tak rozsáhlá, jak se původně předpokládalo).

Výzkum, který provedl Robert Ballard a National Geographic potvrdil, že oblast Černého moře byla zaplavena vodami ze Středozemního moře přibližně okolo roku 5600 př.n.l. a to byla pravděpodobně příčina prvního velkého stěhování indoevropských kmenů. S pomocí koní se první Indoevropané šířili všemi směry, způsobujíc pomalé, ale jisté tempo pokroku, všude kam doputovali. Velké počty se jich usadili v severní Evropě, kde zůstali dokud odsud nezačali putovat dále na jih, další směřovali na Střední a Blízký východ, zatímco jiní putovali na západ až do Španělska či přes moře do Británie.

ZÁPLAVY V ČERNÉM MOŘI ZPŮSOBILY INDOEVROPSKOU MIGRACI 5600 PŘ. N. L.

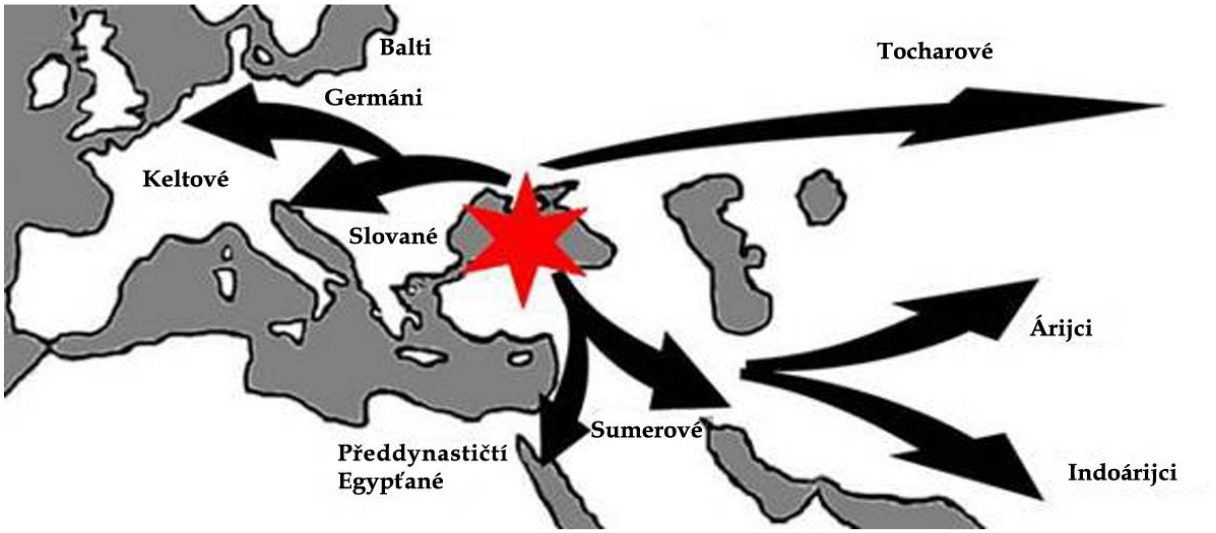

Tající vody z ustupujících ledovců na konci pleistocénu způsobily, že světové oceány stouply o téměř 328 stop (100 metrů). V roce 5600 př. n. l. se stoupající vody Středozemního moře prodraly úzkou šíjí Bosporu, zaplavily a zničily civilizaci obklopující úrodnou černomořskou pánev. Právě tato katastrofa vyvolala velké indoevropské stěhování národů a dala vzniknout legendě o biblické potopě. Nordické indoevropské národy opustily černomořskou pánev a vtrhly do Evropy a Asie. Evropu osídlily čtyři hlavní skupiny: Keltové, Germáni, Baltové a Slované. K odnožím patřily Mykény (A) v Řecku a Latini (B) v Itálii. Ve všech těchto oblastech nájezdníci zjistili, že již přítomné obyvatelstvo starých Evropanů je rasově příbuzné. Na jihu osídlili předdynastický Egypt a Blízký východ, pronikli do Indie (Indoárijci), Afghánistánu (Árijci) a Číny (Tocharové). Rozdíl mezi západním a východním směrem migrace Indoevropanů byl v tom, že na západě došlo k míšení s geneticky příbuzným obyvatelstvem, zatím co na východě se mísili a nakonec byli pohlceni, geneticky odlišnými lidmi.

Nordičtí „lidé s bojovými sekerami“ – triumf zpracování železa

Tito nordici se pomalu plahočili na západ, napadaje a znovu napadaje Evropu po dalších téměř 6000 let, což nakonec vedlo ke vzniku nové nordické domoviny v severní Evropě. Jejich obrovskou výhodou nad již existujícími bílými mediterány a protonordiky bylo, že si sebou přinášeli tajemství zpracování kovů: proto se někteří z nich stali známými jako „lidé s bojovými sekyrami“.

Z této domoviny v severní Evropě – lůna národů (vagina gentium – takto nazývali tuto oblast Římané) se po staletí vydávaly postupné vlny indoevropských nordických nájezdníků do všech částí Evropy a Blízkého východu, podrobujíce si a nahrazujíce lidi na které tam narazili.

Tyto původní nordické kmeny již stavěly kamenné budovy a dovedly vyrábět bronz a měď. Jaká část těchto jejich vědomostí se dostala na jih k civilizacím Střední východu zůstává předmětem diskusí. Je však zřejmé, že postupné vlny útočících nordických kmenů začali napadat střední a jižní Evropu okolo roku 2000 př.n.l. čímž způsobili oslabení starých evropských civilizací. Obsazovali rozsáhlé oblasti jižní Evropy, Itálie, Řecka, Kréty a Turecka.

Útočící nordici postupně začali splývat s početným mediteránním obyvatelstvem těchto oblastí, přičemž často tvořili jejich vůdcovskou elitu.

Některé skupiny Indoevropanů migrovali na Dálný východ – dokonce až do Číny, kde byly nalezeny hrobky s ostatky nordiků. Indoevropské nordické kmeny byli tvůrci mnoha z prvních civilizací : Árijci v Indii, Kasiti, Chetité, Peršané, Mykéňané, Řekové, Římané, Kelti, Teutoni, Slované a pozdější kultury západní Evropy.

Indoevropské invaze – Evropa

Největší indoevropskou invazi do Evropy uskutečnily čtyři hlavní skupiny: Keltové, Germáni, Baltové a Slované. Tyto čtyři hlavní skupiny přicházely na evropský kontinent ve vlnách přibližně od roku 4000 př. n. l. až do roku 500 př. n. l. Velké indoevropské invaze do Evropy probíhaly ve čtyřech hlavních vlnách, které vyvrcholily řadou dílčích vln. Každá dílčí vlna představovala menší kmen z jedné ze čtyř hlavních migrací. Keltové, Germáni, Baltové a Slované, kteří opustili svou pravlast na Kavkaze, osídlili různé oblasti Evropy a často jim dali svá jména. Mezi dílčí vlny, které stojí za zmínku, patřily Mykény do Řecka a Latini do Itálie - což dalo podnět ke vzniku velkých klasických civilizací, jimiž se tyto země proslavily. Ve všech těchto oblastech nájezdníci zjistili, že již přítomné obyvatelstvo starých Evropanů je do značné míry rasově asimilovatelné. Proto se Latini v Itálii smísili s Etrusky, čímž vznikl nordicko-mediteránní mix, který byl typický pro původní římský typ. Stejný proces proběhl v Irsku, což je příčinou „irského vzhledu“, který kolísá mezi nordickým (modrooký a blonďatý) a tmavovlasým a tmavýma očima nebo tmavovlasým a světlýma očima.

PŘEDROMÁNSKÁ GERMÁNSKÁ KOLEČKOVÁ LOŽISKA CCA 700-500 PŘ. N. L.

Dva vozy, které dokládají technickou vyspělost předřímských Germánů.

Precizně odlitý bronzový vůz s figurkami ze Strettwegu, Rakousko, 700 př. n. l.

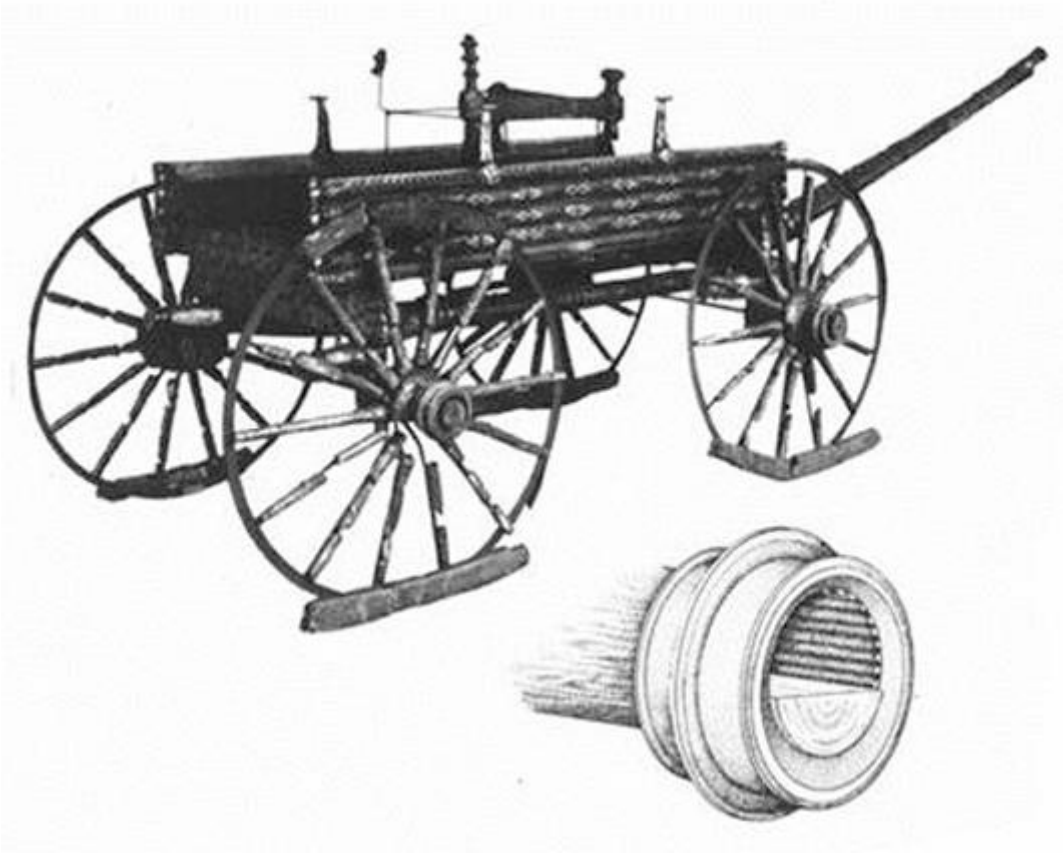

Vůz z Dejbjergu, datovaný mezi lety 500 a 50 př. n. l., vystavený v Národním muzeu v Kodani, Dánsko. Obsahuje překvapivě důmyslný systém kolečkových ložisek z dřevěných čepů v bronzové výztuze, který usnadňuje otáčení kola na nápravě. Takto důmyslná technologie ukazuje, že Keltové, Germáni, Baltové a Slované žijící před vznikem Římské říše ve skutečnosti nebyli „barbaři“, ale vysoce vyspělí lidé schopní ohromujících technologických výkonů.

Samotné slovo Kelt je odvozené od slova Keltoi, názvu, kterým Kelty pojmenoval řecký historik Hérodotos. Římané znali Kelty jako Galy a na britských ostrovech jako Britaniky.

Keltské kmeny často napadali Řecko a Itálii: např. v roce 390 př.n.l. Kelti dobyli Řím a v roce 279 př.n.l. vyplenili řecké posvátné město Delfi.

Sice tyto indoevropské kmeny používaly jiná jména, byly si všechny rasově podobné a pocházely z té stejné nordické skupiny. Všechny jejich jazyky byly odvozené z jednoho praindoevropského (protoindoevropského) jazyka, který se zformoval, když jejich předkové žili společně v původní indoevropské otčině v dnešním Rusku.

Příliv nových, poměrně početných, skupin nordiků do Evropy ovlivnil rasové složení různých oblastí různými

způsoby v závislosti od povahy již existující původní evropské populace žijící na tom daném území.

V oblastech, kde bylo řídké osídlení a nebo kam dorazilo větší množství protonordiků, si Indoevropané do značné míry zachovali nordické charakteristiky. Kde však již existoval protonordicko/alpinský/mediteránní mix, nordičnost nově příchozích se postupně rozmělnila. Území nejméně zalidněná alpinským a mediteránním typem byla v severní a západní Evropě a tyto oblasti se také staly novou nordickou domovinou a tato situace zůstávala, až donedávna nezměněna.

Británie pojmenovaná dle britanických Keltů.

Okolo roku 600 př.n.l. již britaničtí Kelti ovládali velkou část území v dnešní západní Evropě (Francii, část Holandsko, Belgii , Španělsko a Británii). Název Brittany (Bretaň ve Francii) a samotné pojmenování Velké Británie je odvozené od této skupiny Indoevropanů.

Kelti, migrující na západ, našli v této poměrně řídce osídlené oblasti obyvatelstvo smíšeného nordicko/alpinsko/mediteránního původu. Ve většině případů se Keltové s těmito skupinami promísili, čímž se vytvořila široká paleta smíšených rasových typů. Toto vedlo ke vzniku „keltského vzhledu“, který kolísá mezi typickými nízkými hnědookými a tmavovlasými „keltskými“ Velšany a červenovlasými modrookými Skoty, kteří se též řadí mezi Kelty. Tito Kelti byli ze západní Evropy posléze vytlačeni dále na západ jiným indoevropským kmenem, který napadl Itálii a

dal vzniknou Římu, ve střední a severní Evropě je pak vytlačili Germáni a Balti.

Germáni a Balti ve střední a severní Evropě

Germánské indoevropské kmeny se nejprve usadily na území dnešního Dánska a jižní Skandinávie okolo roku 4000 př.n.l. , odsud se postupně přesouvaly směrem na jih do střední Evropy a později daly jméno Německu.

Balti obsadili severní pobřeží kontinentu (dali jméno Baltskému moři) a Skandinávské krajiny (ovládli je s výjimkou Finska, které si dodnes udrželo velkou část svého původního alpinsko/mediteránního složení obyvatelstva).

V průběhu let 1800 př.n.l. až 400 př.n.l. Kelti v jižním Německu a Rakousku vytvořili dvě vyspělé kultury zpracovávající kovy, archeology pojmenované podle míst, kdy byly nalezeny nejpočetnější artefakty: Urnfield a Halštat v severním Rakousku. Zručnosti vyvinuté v těchto kulturách se rozšířily po Evropě a zavedly používání železa za účelem výroby zbraní a nástrojů.

Ve střední Evropě se Germáni usadili v širokém pásu od východní Francie přes Polsko až na jih na Balkán. Předpokládá se, že postup skupin Germánů mohl mít souvislost s vlnou Indoevropanů nazývaných Latini, kteří v tomto období pronikli do Itálie.

GERMÁNSKÝ VŮZ 1 400 PŘ. N. L.

Starogermánský náboženský obřadní vůz s bronzovým a zlatě opracovaným diskem a koněm, asi 1400 př. n. l. Kvalita zpracování vyvrací obvinění z „barbarství“, které tak často slýcháme od Římanů. Nalezeno v Trundholmském močálu na dánském ostrově Seeland.

Kelti napadají jižní Evropu.

Kmen Indoevropanů známý jako Latini pronikl na jih až do Itálie, převzal kontrolu nad poloostrovem a smísil se s již existujícím původním obyvatelstvem, čímž byly položeny základy pro pozdější vznik největší říše světa – Říma. Jazyk, který sebou přinesli se nazýval dle nich – latina. Ironicky, římská vojenská síla nejprve rozdrtila své vzdálené rasové bratrance Kelty ve Francii a Británii, ale nakonec byla podrobena potomky indoevropských Germánů.

Latini nebyli jediní Kelti, kteří se stěhovali na Apeninský poloostrov. Kolem roku 400 př.n.l. další skupina Keltů napadla severní Itálii, zničila původní etruské osídlení a založila město Milano. V roce 390 př.n.l. dokonce keltská armáda uspěla v obléhání samotného Říma a odešla teprve tehdy, když Římané zaplatili výkupné ve zlatě.

V jižní Francii a Španělsku se Kelti střetli s vyspělým mediteránním obyvatelstvem. Ztratili mnoho ze svého nordického vzhledu, protože v této oblasti byli již usazeno větší množství mediteránů. Mnozí z těchto smíšených keltsko-mediterránních obyvatel bylo později ovládnuto arabskými islámskými armádami, a to během prvního tisíciletí našeho letopočtu. Promíšením s arabskými dobyvateli vzniklo množství Španělů, kteří jsou ve skutečnosti smíšeninou Keltů, mediteránů a Arabů a nenesou téměř žádné znaky svých prvních indoevropských předků. A však i dnes stále ve Španělsku existuje početné původní keltské a mediterránní obyvatelstvo, avšak početně upadá.

BRONZOVÁ HLAVA ROSEMETRY UKAZUJE RANÝ GERMÁNSKÝ TYP 250 PŘ. N. L.

Rasové složení raných germánských kmenů ilustruje tato bronzová hlava keltské bohyně Rosemetry z doby kolem roku 250 př. n. l.

Mykéňané (Achájci) – první Indoevropané v jihovýchodní Evropě

Pevninské Řecko, které bylo obýváno původními evropskými mediteránními rasovými typy, padlo pod náporem invaze indoevropských Mykéňanů a tento kmen položil základy, z nichž vycházela klasická řecká civilizace, i když ta

samotná začala existovat až po další vlně nordických útočníků. Mykény vyrostly v části pevninského Řecka známé jako Peloponés kolem roku 1900 př.n.l. společně s náhlým se objevením nordických kmenů, které poměrně rychle pohltili místní obyvatelstvo . Existují důkazy o tom, že Mykéňané měli kontakty s dalším indoevropským kmenem, Chetity, neboť jsou doklady o obchodu mezi těmito národy.

V Řecku se v průběhu tohoto období začalo objevovat mnoho měst a byly zakládány Mykénské kolonie na pobřeží Turecka a dokonce až v Sýrii. Mykéňané jsou pokládání za předchůdce klasické řecké civilizace, zanechali po sobě velkolepé město Mykény, jehož nejznámějším obyvatelem byl král Agamemnón.

Mykény byly dobyty a zničeny v roce 1100 př.n.l. v průběhu vpádu dalšího nordického kmene, Dórů. Potomci Dórů se později stali známí jako Sparťané a Korinťané a měli velký dopad na historii klasické řecké civilizace. Zničení Mykén způsobilo , že mnozí Mykéňané opustili Peloponés a velké množství jich odešlo na východní pobřeží dnešního Turecka.

Pobřežní osídlení bylo známo jako Iónie. Iónská civilizace si udržovala bohatý odkaz Mykén a vstřebala též prvky kultury Lýdské. Civilizace, jež později dosáhla obrovského rozkvětu v Athénách, vyrostla v Iónii.

BLONĎATÍ NORDICI V ŘECKU - MOZAIKA V PELLE 4. STOLETÍ PŘ. N. L.

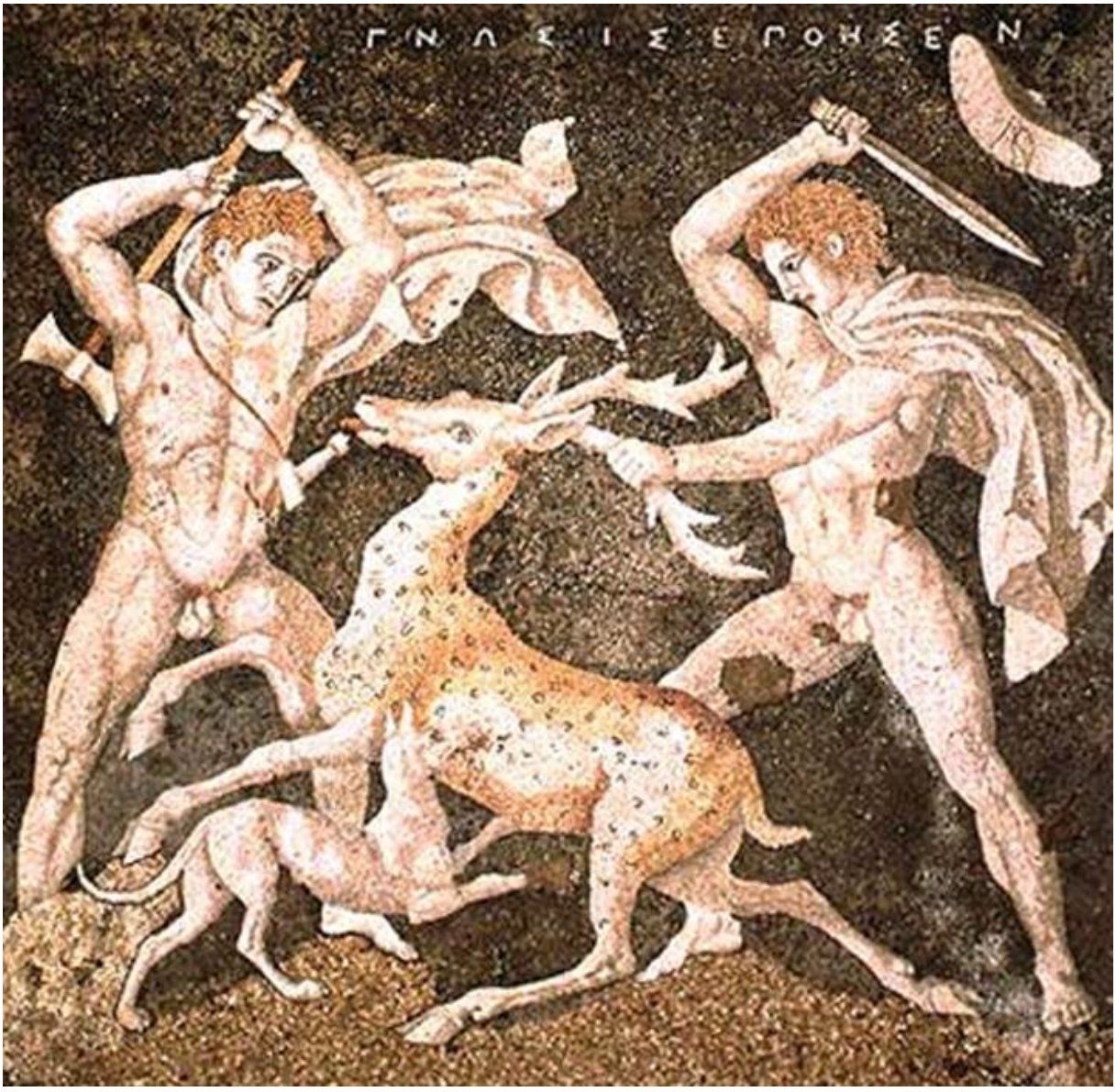

Vliv indoevropských nordických rasových typů (dokonce i ochlupení na ohanbí je světlé barvy) na Balkáně je evidentní z této podlahové mozaiky v makedonském městě Pella v severním Řecku, cca 400 let př.n.l.

Dóři – zakladatelé Řecka 1100 př.n.l.

Počátkem roku 1100 př.n.l. začali Řecko ze severu napadat ve vlnách indoevropští nordici – Dóři. Časové období mezi Dórskou invazí a přibližně rokem 750 př.n.l. je známé zavedením zpracování železa na Peloponéský poloostrov. Období Dórů je známé, jako Homérské období, poněvadž se o něm ví málo a hlavní zdroj poznatků o této době tvoří Homérovy epické básně Ilias a Odyssea.

Sociální struktura Dórů

Muž z homérského období byl bojechtivý, odvážný a ctižádostivý – nejlépe oplýval všemi těmito vlastnostmi.

Společenské uspořádání té doby bylo tvořeno polnohospodářskými systémy – zabezpečujícími obživu a vládnoucí vrstvou , skládající se z kmenových králů a poradců z vlivných aristokratických rodin.

Přibližně v této době se začíná hovořit o městském státě – polis. Každé město mělo vyvýšené opevněné místo – akropolis , kde našli útočiště nejdůležitější obyvatelé města nebo kde se shromažďovali při vzývání svých bohů. Časem se město přímo pod akropolí rozvinulo na obytnou a obchodní zónu. A ta ve spojení s akropolí tvořila jednotku známou jako polis. Samotné slovo politika je tudíž odvozeno od tohoto řeckého slova.

Slované – z kotle konfliktu

Ze všech Indoevropanů, kteří se usadili v Evropě kolem roku 2000 př.n.l. – během velkých nordických invazí, skupina

nazývána jako Slované, se usadila nejblíže ke své prastaré domovině v jižním Rusku.

Území, které obývali – dnes známé jako Bělorusko a Ukrajina – bylo ideální pro pěstování obilnin a proto povzbuzovalo usedlíky spíše k provozování zemědělství, než k válčení. Kolem roku 1000 př.n.l. se tito indoevropští předchůdci Slovanů začali přesouvat na západ, přičemž obsadili území kolem řeky Visly (v dnešním Polsku).

SLOVANSKÝ POHŘEB S LODÍ VE VIKINGSKÉM STYLU

Tato idealizovaná malba znázorňuje pohřební hranici jednoho ze slovanských náčelníků kolem roku 900 n. l. Podobně jako mnozí Indoevropané i Slované tradičně zpopelňovali své

významné mrtvé spolu s veškerým jejich majetkem. Pokud se místo kremace rozhodli pro pohřeb, bylo také běžné pohřbít s mrtvým i všechny náčelníkovy předměty. Tento obraz byl vytvořen na základě popisu, který poskytl návštěvník jižního Ruska. Významné je, že na obraze je loď ve vikingském stylu - což je známka toho, že původní Slované byli rasově a kulturně totožní s Indoevropany, kteří se usadili ve Skandinávii a stali se Vikingy.

Okolo roku 700 př.n.l byla celá oblast podrobena dalším indoevropským kmenem, Skýty, kteří přišli z jihu (kde další větev tohoto kmene pronikla do Malé Asie a na Blízký východ). Kolem roku 200 př.n.l. Skýtové ovládli značná území, lehce porážejíc slovanské zemědělce. Avšak cca roku 100 př.n.l. se tímto územím přehnala další vlna nájezdníků – Sarmati. Sarmati nahradili Skýty jako pány slovanských území, když zbytky Skýtů byly pohlceny novými indoevropskými dobyvateli, přičemž obě skupiny byly rasově identické.

V roce 600 n.l. se další indoevropský kmen – Góti – převalil ze severní Evropy, porazil Sarmaty a ovládl území východní Evropy. Toto opakované dobývání a podrobování národy, které byly v zásadě stejného indoevropského původu, vytvořilo mix. známý jako Slované.

V těch dobách byli Slované čistě indoevropským národem a pouze později se některé skupiny slovanské populace na úplném východě do menší míry smísili s mongolskými dobyvateli, čímž se vytvořila smíšená slovansko-mongolská

rasa, která byla často nesprávně interpretovaná jako „typicky slovanská“.

Pravděpodobně pro svou blízkost s prastarou domovinou v jižním Rusku si kmeny, které nakonec zformovaly Slovany, udržely kulturní zvyky svých předků nejdéle. Indoevropské náboženství slunce u Slovanů přetrvalo až do 12. století. Jejich nejvyšší božstvo bylo známo jízdou na bojovém voze a jeho zbraní bylo kladivo – zjevná to společná mytologická minulost se skandinávským bohem Thorem.

Když začala Římská říše praskat ve švech, Slované se začali šířit na západ, nejprve pronikli na Balkánský poloostrov a později i do střední Evropy. Okolo roku 650 n.l. se Slované zmocnili pobřeží Jadranského moře naproti Itálii (dnešní Albánie). Později se dostali dále na jih a dokonce až do Turecka, kde však byli pohlceni početnější smíšenou rasou, tehdy obývající toto území.

Slované ve východní Evropě nejen že nesli tíhu hunské invaze, ale byli i téměř tisíc let okupováni muslimskými Turky. Omezená míra míšení mezi Slovany a těmito dvěma skupinami dobyvatelů, vytvořila tmavý slovanský vzor, který je příznačný pro mnohé dnešní obyvatele této oblasti. Mnohé z těchto rasových typů jsou výsledkem tohoto míšení, ale samozřejmě, existuje obrovské množství Slovanů, kteří vykazují tělesné charakteristiky svých indoevropských předků.

Keltské inovace – kroužkové brnění a mýdlo

I když tyto indoevropské kmeny měli společný původ, nebránilo jim to bojovat mezi sebou navzájem, stejně jak proti všem ostatním nepřátelům. Každý kmen byl veden králem a dále se dělit do tříd druidů, bojovníků a obyčejných lidí.

Dobytí jihovýchodní Evropy, Francie a Británie Římany účinně zničilo keltské dědictví. Kelti nebyli tak gramotní jako Římané a proto měli méně organizačních schopností jako jejich podmanitelé. Kelti však byli vynálezci kroužkového brnění, železných podkov pro koně, a první vyráběli bezešvé obruče pro bojové vozy. Dalším důležitým keltským vynálezem bylo mýdlo.

V uměleckých dílech Keltů, jejichž složitost se stala pověstnou, jsou jasně odhaleny jejich styky s dalšími indoevropskými kmeny: keltský umělecký styl se vyznačuje používáním stylizovaných rostlinných motivů, obvykle řeckého původu a mýtických stvoření odvozených od Skythů a dalších obyvatel ruských stepí. Další oblíbené vzory, jako např. elipsovité a protichůdné křivky, spirály jsou též odvozeny z umění obyvatel ruských stepí.

Téměř všichni z původních Indoevropanů uctívali slunce a sluneční kruh – kruh s křížem přes sebe byl motivem mnoha vyobrazení. Moderní keltský kříž, dnes považovaný za křesťanský symbol, byl přímo okopírován z tohoto indoevropského, čistě pohanského symbolu.

Dnes Keltština, jako jazyk přežívá pouze v nejkrajnějších výběžcích území obývaných potomky Keltů, ve Walesu, Skotsku a některých územích v Irsku.

Původní indoevropské náboženství

Při zkoumání indoevropských bohů se stává jasně viditelným, jak hluboko jsou tito bohové a pověry zakořeněné v evropské populaci, a to až dodnes. Velmi mnoho jmen původních indoevropských bohů bylo křesťanstvím buď převzato (např. Hel, jméno bohyně podsvětí) nebo se zachovalo v různých formách, takže v germánských jazycích je dokonce až pět ze sedmi dnů v týdnu pojmenováno podle nich, jak bude ukázáno níže. Že je tomu tak, by nemělo být překvapující: tito bohové byli hlavním náboženstvím bílých národů po minimálně 6000 let v porovnání s méně než tisícem let křesťanství v severní Evropě.

Hlavní charakteristiky tohoto původního bílého náboženství a hlavních jeho bohů byly:

- Samotný svět vzešel z velkého světového stromu Yggdrasilu, který sahal přes celý prostor a čas. Yggdrasil byl však neustále pod útokem zlého hada Nidhogga. Pod stromem ležela fontána Mimir, zdroj skryté moudrosti.
- Uctívání jakéhokoliv z indoevropských bohů probíhalo většinou pod širým nebem – často v blízkosti posvátných stromů nebo u uspořádaných monolitů. Indoevropané pro tyto účely postavili mnoho megalitů po celé Evropě.
- Odin (Němci nazývaný Wodan či Wuotan) byl vládcem bohů. Jeho dva černí havrani, Huginn (Mysl) a Muninn (Paměť) létali po celém světě a hlásili mu počínaní lidí a dalších bohů.

- Odin sídlil ve velké síni Valhale, kam se dostali stateční bojovníci padlí v boji. Když se Odin vydal na cestu, použil svého osminohého hřebce Sleipnira a byl vyzbrojen svým kopím Gungnir a svým nejoblíbenějším šperkem, prstenem nazývaným Draupner.
- Odin byl také bohem moudrosti, básní a magie. Obětoval jedno své oko za právo napít se z Mimiru, fontány moudrosti. Měl tři ženy.
- Thor byl nejstarším synem Odina a nejsilnějším z bohů. Měl magické kladivo Mjöllnir, které házel s pomocí železných rukavic tak, že se mu vždy navrátilo.
- Další Odinův syn Balder, byl bohem světla a radosti, byl zabit svým dvojčetem, slepým bohem temnoty Hödem, kterého k tomuto navedl bůh Loki. Balder byl též bohem slunce.
- Frey(r) byl synem boha plodnosti Njörda. Freyr byl bohem úrody, prosperity, míru a dárcem slunečního svitu a deště. Probouzel zemi z dlouhého zimního spánku a modlitby za hojnou úrodu směřovaly k němu. Freyr byl patronem Švédska a jeho hlavní svatyně byla v Uppsale. Měl setru Freyju.
- Freyja byla bohyní lásky, plodnosti a krásy a někdy též bývá označována za bohyni smrti. Bohyně Freyja byla kráska s modrýma očima a blond vlasy, cestovala na divočákovi se zlatými štětinami (Hildeswinovi) nebo ve voze taženém kočkami. V Německu byla Freyja někdy ztotožňována s Frigg, manželkou Odina.

- Frigg byla bohyní oblohy a jednou z Odinových manželek . Byla uctívána, jako ochránkyně manželské lásky a žen v domácnosti. Jejím symbolem byl svazek klíčů.
- Tyr byl bůh války a bitev. Je zobrazován pouze s jednou rukou. Podle některých legend proto, že mohl dát vítězství jen jedné straně, podle jiných mu ruku ukousl vlk Fenrir.
- Hel byla bohyní mrtvých. Bývala jedním ze tří kořenů posvátného jasanu Yggdrasil a dcerou Lokiho, který byl vtělením zla a šibalství. Odin vykázal Hel do podzemí a svěřil ji jeho správu, přičemž se sám tam již nikdy neobjevil.
- Loki byl synem obra a zosobňoval zlo a disponoval velkými znalostmi a lstivostí. Loki a Hel vedli síly zla proti bohům v konečné bitvě mezi dobrem a zlem – „Ragnarök“ (soumrak bohů) posledním dnem.
- Kromě těchto hlavních božstev existovalo velké množství dalších bohů, kteří se čas od času stali více či méně oblíbenými nebo je posléze nahradili jiní : Hermod, Bragi, Forseti, Idun, Nanna , Sif atd.
- Valkýry byly bojovnice, někdy označované za Odinovy dcery. Mezi ně krom jiných patřila i Brunhilda (která se později stala hlavní postavou v jedné z Wagnerových oper). Valkýry pomáhaly Odinovi vybírat bojovníky, kteří si po smrti v boji zaslouží jít do Valhaly. Ve Valhale pak bojovníci trávili čas bojem a hodováním, až do nastání „Ragnaroku“.

ČTVRTEK - OD SEVERSKÉHO BOHA THORA

Thor, syn Odinův, sráží nepřátele svým mocným kladivem Mjollnirem. Po něm je pojmenován čtvrtek. Po severských bozích jsou pojmenovány i další čtyři dny v týdnu.

FREYJA - BOHYNĚ LÁSKY A KRÁSY

Freyja, indoevropská bohyně lásky a krásy, na voze taženém kočkami. Obraz z 19. století.

Pět dní týdne pojmenováno po severských bozích.

Úterý (Tuesday) je pojmenováno po Tyrovi, bohu války – ve Švédsku se dodnes nazývá Tisdag a v dánsku Tirsdag. Středa (Wednesday) je pojmenována po Wodanovi, tedy Wotanovi/Odinovi (Wodansday – Wodanův den). Ve Švédsku a Dánsku se tento den nazývá Onsdag.

Čtvrtek (Thursday) je pojmenován přímo po Thorovi (Thorsday – Thorův den), zatímco jeho matka, Frigg, je připomínána v pátek (Friday – Frigg's day – Frigginin den). Baldur, bůh slunce a světla, se připomíná v neděli (Sunday).

Jméno soboty (Saturday) sice není odvozené od severských bohů, je však také odvozeno z pohanství, z indoevropské předkřesťanské římské slavnosti Saturnalia, takže pouze pondělí (Monday) , nebo-li den měsíce (Moon's day) nemá zjevný předkřesťanský původ.

Indoevropané na Blízkém východě

Při svém putování na jih a východ s sebou indoevropské kmeny přinesly různé druhy severoevropského obilí, nástroje na orbu a druhy dobytka, jejichž pozůstatky byly nalezeny v celé severní Evropě až do dnešního Turecka a dále na Blízký východ. Indoevropské kmeny začaly přicházet na Blízký východ krátce poté, co se v této oblasti usadila první staroevropská společnost, a to v úrodném říčním údolí mezi řekami Tigris a Eufrat v dnešním Iráku. Velké indoevropské invaze na Blízký východ probíhaly po částech. Mezi nejznámější patří: Indoárijci do dnešní Indie, Árijci do Afghánistánu, Chetité na Blízký východ, Sumerové a Gutové do Mezopotámie a Galatové do dnešního Turecka. Názvy zemí v této oblasti - Írán, Irák a Afghánistán - jsou odvozeny od slova „árijský". Další migrace se rozšířily ještě dále do Číny. Velký rozdíl mezi západní a východní migrací Indoevropanů spočíval v tom, že na západě našli geneticky podobné obyvatelstvo, s nímž se smísili, zatímco na východě se smísili s geneticky nepodobnými národy a nakonec jimi byli vytlačeni.

STAROVĚKÉ OBRAZY INDOEVROPANŮ NA STŘEDNÍM VÝCHODĚ

Chetitští kopiníci v opeřených přilbách a se štíty, součást působivého vlysu v paláci v chetitském městě Karchemiš.

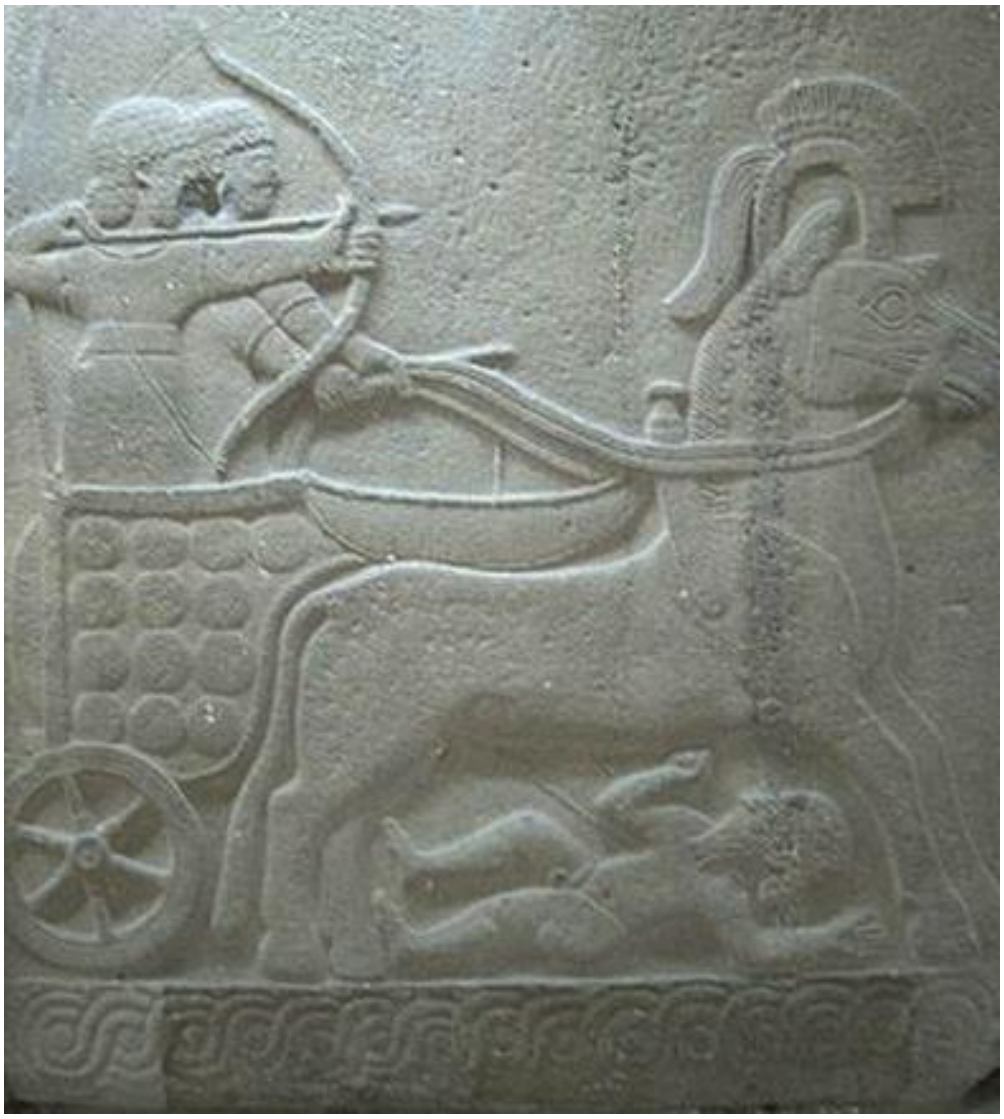

Chetitský vůz jede po dobytém Semitovi. Podobně jako všichni nordičtí Indoevropané přinesli Chetité na Blízký východ koně. Rasový konflikt, který následoval po indoevropské invazi do regionu, je přesně zachycen na tomto detailu z vlysu ve velkém městě Karchemiš.

Originál sochy Idrimiho, prvního krále Mitanni, indoevropského království v severozápadní Mezopotámii, založeného v roce 1475 př. n. l. Vydrželo až do roku 1275 př. n. l., kdy bylo krutě potlačeno konkurenčním indoevropským kmenem Kassitů.

Některé z nejvýznamnějších indoevropských kmenů, které vtrhly na Blízký východ:

- Amorité byli indoevropský kmen, který kolem roku 1500 př. n. l. vpadl z Egejského moře do Malé Asie (Turecka) a mezi místními obyvateli byl známý tím, že uctíval „boha hromu“ s kladivem - zřejmě příbuzného severoevropskému Thorovi. Egyptské malby z té doby zobrazují Amority („Amurru“) jako světlé muže se světlýma očima a nordickými rysy, kteří ještě v roce 1300 př. n. l. podnikali útoky na egyptský stát. Řada Amoritů se usadila v Palestině a stala se jedním z prvních indoevropských kmenů, které se v této oblasti smísily se semitsky mluvícími židovskými kmeny a později byly spojovány se semitismem.
- Skýtové obsadili území dnešní Palestiny, Izraele a Libanonu v 7. století př. n. l. a některé z jejich světlovlasých a světlookých potomků lze dodnes nalézt mezi libanonskými Drúzy. Skýtové prošli Asií až do Afghánistánu a jejich přední skupiny pronikly až k řece Indus v Indii. Mnoho raných spisovatelů, jako například Polemon z Ilia, Klement Alexandrijský a další, zaznamenalo, že Skýtové byli svým vzhledem podobní Keltům a vždy byli popisováni jako „světlí nebo rudí“ v barvě pleti.

NORDIČTÍ NÁJEZDNÍCI ZE STEPÍ

Skýtové, jak je sami vyobrazují na ocelové misce nalezené v hrobě u Černého moře. V různých fázích sahala skýtská oblast vlivu od východní Evropy až po Blízký východ. Nakonec byli přemoženi nebílými/smíšenými národy, i když je stále možné vidět světlé vlasy a světlé oči - vzpomínky na nájezdníky z těchto zemí před mnoha tisíci lety.

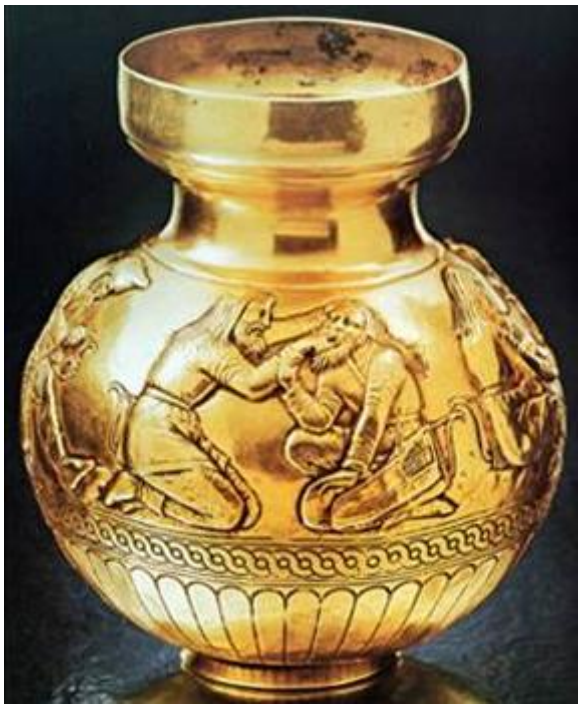

Skýtská mumie vystavená v muzeu Ermitáž v Petrohradě, Rusko.

- Filištíni byli indoevropský kmen, který také napadl Blízký východ, pocházel z Kréty a měl mnoho kulturních podobností s mykénskou kulturou. Filištíni zavedli nepopulární železnou vládu nad židovskými kmeny, které v oblasti nalezli.
- Kimmerijci byli menší indoevropský kmen, který se dostal na Blízký východ kolem 8. století př. n. l. a založil krátké království v oblasti známé dnes jako severní Írán.
- Kolem 8. století př. n. l. se do dnešní Arménie dostali indoevropští Frýgové a založili zde další krátce existující království.
- Kolem roku 900 př. n. l. dorazil do Ázerbájdžánu další indoevropský kmen, známý jako Peršané, odkud pronikl do dnešního Íránu, následován indoevropským kmenem

Médů. Peršané, kteří byli početnější, Médy přemohli a společně tyto dva kmeny založily takzvanou Perskou říši, která vládla velkému množství asijských a arabských rasových typů. Všechny tyto kmeny nakonec zanikly křížením s neindoevropskými národy v oblastech, které obývaly. Mezi národy Blízkého východu - se světlýma očima a světlými vlasy - je dodnes možné v této oblasti pozorovat genetické přežitky.

Mumie z Íránu, předpokládaný Skýt.

Indoevropský jazyk přežil zánik mnoha kmenů z této skupiny především díky síle a dominanci jejich vládců v oblastech jejich osídlení. Společná indoevropská slova s kořeny

se dodnes snadno vyskytují v různých jazycích, jimiž se mluví v těch oblastech, v nichž zanechali svou stopu. V důsledku toho moderní akademici, zbabělí rasovými důsledky pojmu „indoevropský“, většinou přijímají toto slovo pouze v jazykovém významu.

Árján - árijský původ Afghánistánu

Kolem roku 2000 př. n. l. vtrhl do střední Asie indoevropský kmen uctívající slunce, který si říkal Árijci, a obsadil území až na severu Indie. Tito nájezdníci, kteří používali písmo sanskrt, byli známí jako původní Árijci. Vzdálení rasoví bratranci Árijců se vydali na západ a pronikli až do Irska, odkud se pro tuto zemi vžil název „Eire“ - rovněž odvozený od slova Árjové. Po roce 2000 př. n. l. zaplavily vlny Árijců dnešní Afghánistán a založily národ, který se začal nazývat Árján neboli „země Árijců“.

NORDICKÉ POZŮSTATKY V MODERNÍM AFGHÁNISTÁNU

Přeživší Árijci v moderním Íránu. Vlevo: Dvě děti ze severozápadní íránské vesnice; uprostřed: Afghánské děti v

uprchlickém centru v uprchlickém táboře Toza-Lokai, říjen 2001. Všimněte si blonďatého dítěte ve srovnání s ostatními dětmi, z nichž některé vykazují zřetelné asijské rasové rysy; vpravo: Dívka z oblasti Fars v jižním Íránu poblíž zříceniny Persepolis.

V polovině 6. století př. n. l. začlenila Perská říše Árjánu do svých hranic a v roce 330 př. n. l. obsadil tuto oblast Alexandr Veliký. V té době již byla většina původních Árijců v Árjáně absorbována mezi místní domorodé obyvatelstvo, i když mezi dnešními obyvateli Afghánistánu je dodnes možné spatřit světlooké a světlovlasé jedince. V prvním století našeho letopočtu obsadili Árjánu Kušáni, asijská rasa, která zničila poslední zbytky původní indoárijské kultury a rasy. Poté se Árjána dostala pod nadvládu mnoha různých nebílých ras, a to až do sedmého století našeho letopočtu, kdy oblast obsadila arabská muslimská vojska. V roce 1220 region opět ovládli Mongolové pod vedením Čingischána, kteří zemi zpustošili. V té době již lid Árjány odešel do propadliště dějin - a dnes se připomíná pouze jméno této země.

Árijci a Indie

Další větev Árijců pronikla až do Indie, kde se rovněž usadila a vybudovala civilizaci. Ačkoli Árijci založili v severní Indii mocnou bílou civilizaci, bylo by nesprávné se domnívat, že původní Indové nevytvořili nic vlastního. Ve směsi s původními bílými Mediteránci existovala indická civilizace

vytvořená Harappany již v době vpádu Árijců. Dobývající Árijci byli vyspělejší a podmaněné Indy označovali jako „Dasyu“ - „temné“ nebo otroky. Indoárijská poezie (Rigvéda) je plná příběhů o válce proti Dasyuům a odráží ostré rasové rozdíly mezi dobyvačnými Árijci a podmaněnými Indy.

Rasový konflikt v Rigvédě

Rigvéda, původní svatá kniha árijských dobyvatelů Indie, obsahuje mnoho odkazů na rasu dobyvatelů a podrobených. Podle této knihy byl vůdcem árijské invaze jistý Indra a jeho úloha při „pobíjení Dasyů“ (negroidů v Indii) je významným tématem: „Ty, Indro, jsi ničitel všech měst, přemožitel Dasyů, blahodárce člověka, pán nebes“ (RgV. VIII 87.6). Dále v několika případech používá slovo „černý“ k popisu Dasyů: „Indra, skolitel Vrittra, ničitel měst, rozprášil Dasyu vzešlé z černého lůna“ (RgV. II 20.6).

„Árijská barva“ v Rigvédě

Rigvéda chválí boha, který „zničil Dasy a ochránil árijskou barvu“ (Rg.V. III 34.9). Dále děkuje bohu, který „obdařil své bílé přátele polemi, obdařil sluncem, obdařil vodou“ (Rg.V. I 100.18). O černé pleti se opakovaně mluví s odporem. Počínaje popisem „černé kůže“ („Krishnam Vacham“) v RgV. IX 41.1, Sam. V I. 491 a II. 242 a v RgV. IX 73 se říká, že „bouřliví bohové, kteří se vrhají jako rozzuření býci a rozhánějí černou kůži“, a tvrdí se, že „černá kůže, nenáviděná Indrou“, bude smetena z nebe (RgV. IX 73.5).

NEGROIDNÍ DÉMONI V HINDUISMU

Z hinduistického chrámu v Indii: V hinduistické mytologii bílá bohyně Durga zabíjí negroidního démona Mahišasura. V hinduistické mytologii má většina bohů bílou pleť a evropské rysy, zatímco démoni jsou výrazně negroidní. V hinduistické svaté knize Rigvéda je rasový konflikt popsán velmi názorně.

Rg.V. I 130.8 vypráví, jak byla „černá kůže“ přemožena: „Indra ochránil v boji árijského uctívače, pro Manua si podmanil bezprávné, přemohl černou kůži.“ Rigvéda děkuje Bohu za to, že „rozprášil tlupy otroků černého původu“ a že vymýtil „ohavnou barvu Dasyů“ (Rg.V. II.20.7, II 12.4).

Obsahuje také tuto vybranou poznámku, která shrnuje názor Árjů na jejich nebělošské poddané: „Černá kůže je bezbožná“ (Sans., Rg.V. II. 12.4).

Další úryvky z Rigvédy dále ilustrují ostré rasové rozdělení v této době:

- Indra - 1.130.8 - „Indra v bitvě pomáhá svému árijskému uctívači, ten, který má po ruce sto pomocníků v každém boji, v bojích, které získávají světlo nebes. Trápí bezprávné, Manuovu sémě soumračnou kůži vydal; hořící, 'twere, každého chamtivce spálí, tyranského spálí.”
- Indra - 4.16.13 - „Vidathinovu synovi Rjisvanovi jsi dal mocného Mrgaju a Pipru. Padesát tisíc švarných jsi zničil a pevnosti jsi roztrhal, jako věk spotřebovává šat.”
- Indra - 5.29.10 - „ Jedno kolo vozu Slunce jsi přetočil dopředu a jedno jsi uvolnil, aby se pohnulo směrem ke Kutse. Beznosé Dasyy jsi svou zbraní zabil a v jejich domě nepřátelské řečníky převálcoval.” („Beznosý Dasyus“ by naznačovalo, že se jedná o negroidní typy s plochým nosem.“)
- Soma Pavamana - 9.41.1 - „Aktivní a zářiví vyrazili vpřed, rychlí jako býci, zahnali černou kůži do dáli.”
- Soma Pavamana - 9.73.5 - „Nad Sirem a Matkou řvali jednohlasně jasným veršem chvály, spalovali lidi bez obřadu, nadpřirozenou silou odfoukávali ze země i z nebes snědou kůži, kterou Indra nenávidí.”

Rigvéda popisuje árijské bohy jako blonďaté

- Indra - 10.23.4 - „I s ním je ten jeho déšť, který přichází jako stáda: Indra hází kapky vláhy na jeho žluté vousy. Když sladkou šťávu vylije, hledá příjemné místo a rozrušuje uctívače, jako vítr rozrušuje dřevo.”
- Indra - 10.96.8 - „Při rychlém nádechu se piják sómy vzmohl, Železný se žlutým vousem a žlutými vlasy. On, pán plavé klisny, pán klisen s letmou nohou, bezpečně převeze své hřivnaté oře přes všechny strasti.”
- Indra - 1.9.3 - „Ó Pane všech lidí, krásné tváře, raduj se z radostných chval, přítomný při těchto obětech.” Dalším důkazem společného kulturního původu Rigvédy a indoevropských bohů může být to, že Indrovou největší zbraní je v hinduistické svaté knize blesk, který je totožný se zbraní severoevropského boha Thóra:
- Indra - 1.100.18 - „Dasyus a Simyus byli podle jeho zvyku zabiti a usmrceni šípy. Mocný Hromovládce se svými krásnými přáteli získal zemi.”
- Indra - 1.101.1 - „Zpívejte s obětavostí, chvalte toho, jenž obveseluje, jenž s Rjisvanem zahnal soumračnou korouhev. Snadno hledáme pomoc, toho silného, jehož pravá ruka ovládá svorník, toho, jehož opásal Maruts, vzýváme, aby byl naším Přítelem.”
- Indra - 1.103.3 and 4 - „ Vyzbrojen svým bleskem a důvěřuje ve svou zdatnost, putoval a rozbíjel dašské pevnosti. Vrhni, hromovládče, svou šipku na Dásyu, zvětši, Indro, sílu a slávu Árjů. Neboť ten, jenž takto učil tyto lidské rasy, Maghavan, nesoucí slávu hodnou titulu,

Hromovládce, blížící se k pobití Dasyů, dal si jméno Syn pro slávu.”

Árijský původ kastovního systému

V době sepsání Rigvédy se v údolí řeky Indus jasně rozlišovalo mezi dvěma typy lidí: „světlými“ dobyvateli a „tmavými“ domorodci. Během tří set let však došlo k fyzickému smíšení, takže se tyto dvě rasové třídy dále rozdělily. Příslušnost k jednotlivým třídám se určovala pouze podle barvy pleti. Tomuto systému se začalo říkat kastovní systém. Slovo „kasta“ vzniklo z latinského slova castus, což znamená čistý, a portugalští cestovatelé ho použili o mnoho století později. Původní sanskrtský název pro kastovní systém byl „varna“, což znamená barva. S rostoucí asimilací a integrací Árijců a Dasyů se kastovní systém stával stále složitějším, až vznikly čtyři hlavní dělení, přičemž příslušnost ke každé skupině závisela na zbarvení jedince. Tento čtyřstupňový systém existuje v Indii dodnes, přičemž nejvyšší kasta, bráhmani (neboli „kněží“), má nejsvětlejší barvu pleti a Šúdrové neboli „nedotknutelní“ jsou nejtmavší. Během několika set let se původní Árijci asimilovali natolik, že jejich přínos indické civilizaci lze považovat za ukončený. Jejich odkaz žije v indickém jazyce, náboženství a poezii - a v kastovním systému. Modré nebo šedé oči se však stále vyskytují ve vyšších indických vrstvách, které se soustřeďují v severních částech země, kde došlo k původnímu árijskému osídlení. Mnozí z těchto světleji zbarvených Indů se stali úspěšnými herci a herečkami v indickém filmovém průmyslu, kterému se přezdívá „Bollywood“.

BOLLYWOOD - POSLEDNÍ Z ÁRIJCŮ

Poslední z indických Árijců se vyskytují v tamním filmovém průmyslu, v Bollywoodu. Nahoře: rysy herečky Pooja Bhatt kontrastují s rysy typičtější indické ženy.

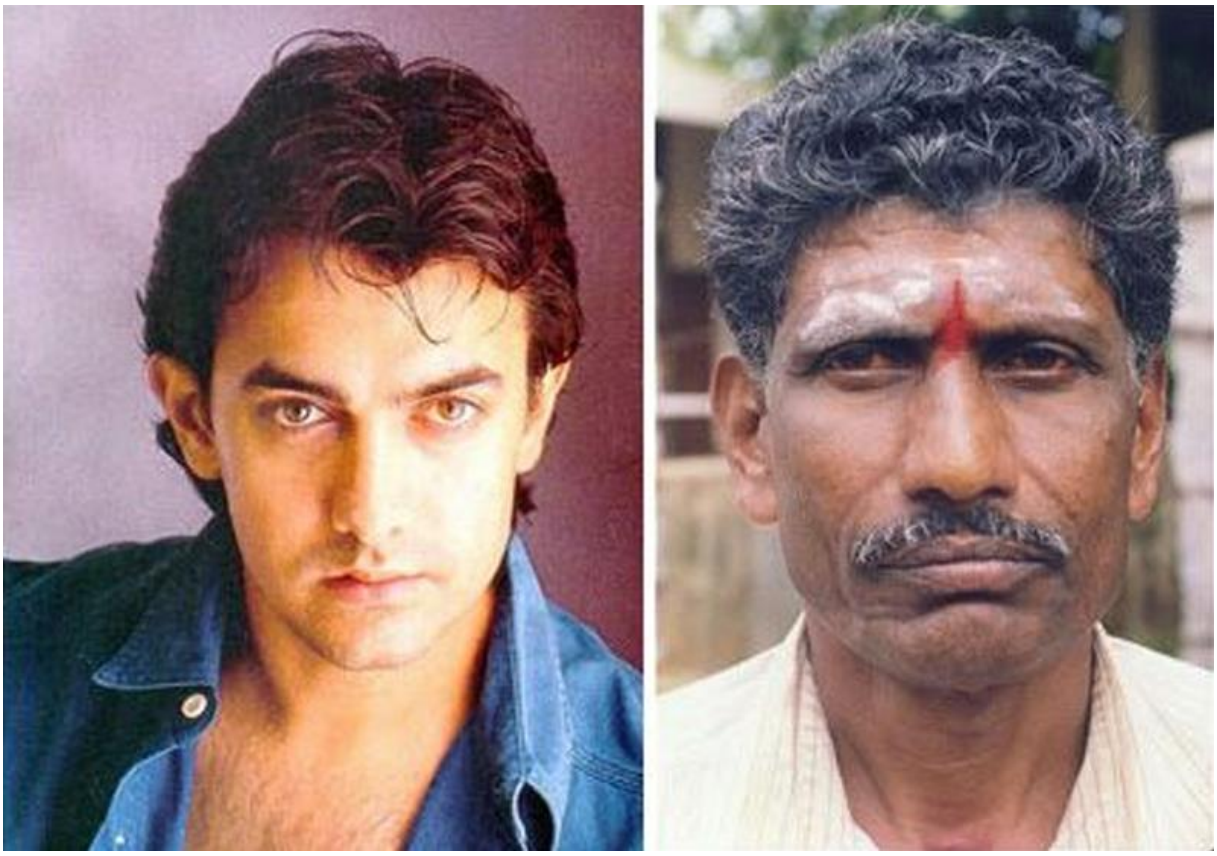

Mužský indický herec Aamir Khanall, jehož árijský původ silně kontrastuje s typickým indickým mužem vedle. Široká škála typů je typická pro rasově smíšenou společnost.

V souladu s kastovním systémem platí, že čím evropštěji herci vypadají, tím jsou úspěšnější. Genetické studie provedené v Indii potvrdily indoevropskou invazi a značný genetický rozdíl mezi kastami.

Historie a použití svastiky

Svastika je písmeno starověkého indoevropského jazyka sanskrtu a původně byla symbolem slunce, což znamená „blahobyt“. Tento znak nosili Keltové, Germáni a Slované při

svém putování a stal se z něj keltský kříž. Byl začleněn do indoárijského náboženství a poté přenesen do náboženství hinduistického. Jako trvalý symbol indoevropských národů, kamkoli se vydaly, se svastika vyskytuje ve všech zemích, kde se tito lidé usadili. Několik příkladů:

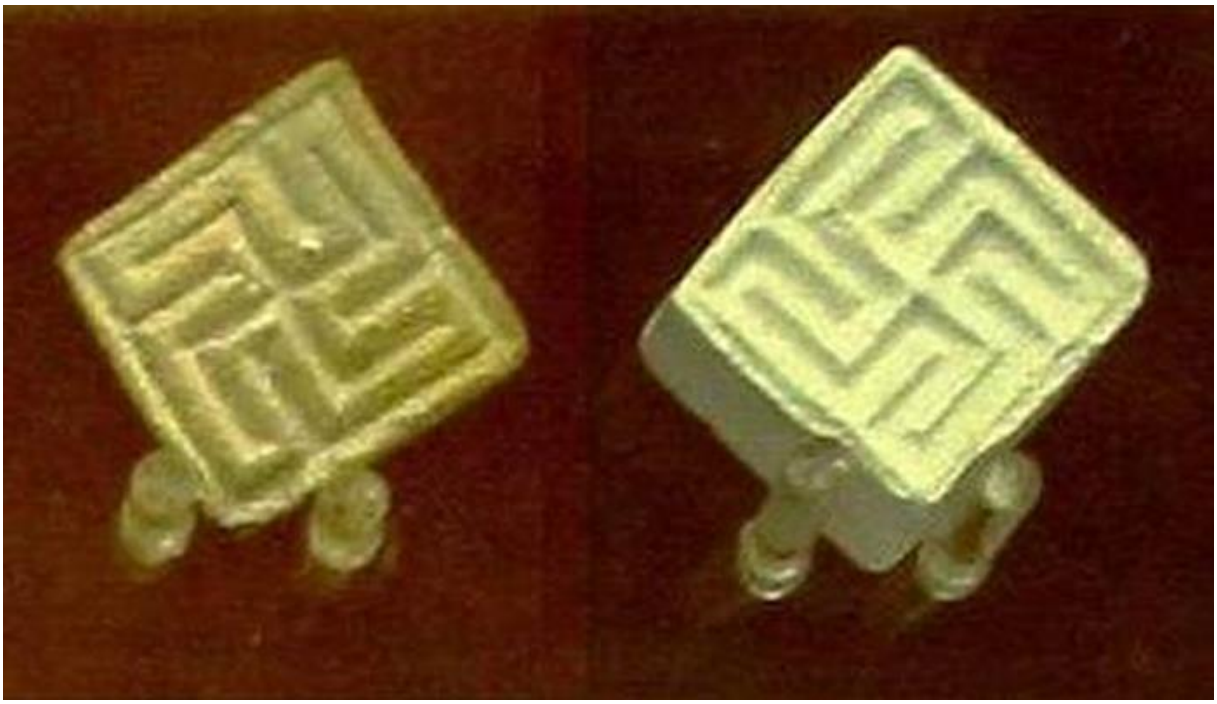

Svastika v Indii: Svastika se nachází na těchto pečetích z civilizace údolí Indu, které jsou vystaveny v Britském muzeu v Londýně. Tento znak je jedním z posledních pozůstatků po indoevropském kmeni, který si říkal Árijci a který vtrhl do Indie. V této zemi byli nakonec pohlceni drtivou nebělošskou masou a vytvořili kastovní systém, který je v této zemi přítomen dodnes.

Svastika v klasickém Řecku: Athény, bohyně moudrosti, umění a války - a také patronky města Athény. Tento detail pochází z řecké vázy z doby přibližně 500 let př. n. l.

Svastika v klasickém Římě: Z jejich hojného používání svastiky jako znaku je patrný indoevropský původ Římanů, zejména kmene Latini. Zde je svastika vidět pod postavami na Ara Pacis Augustae: oltáři postaveném na památku míru nastoleného Augustem, který byl vysvěcen 4. července 13 př. n. l.

Geometrická římská mozaika v římské vile La Olmeda, Pedrosa de la Vega (Palencia, Kastilie a León).

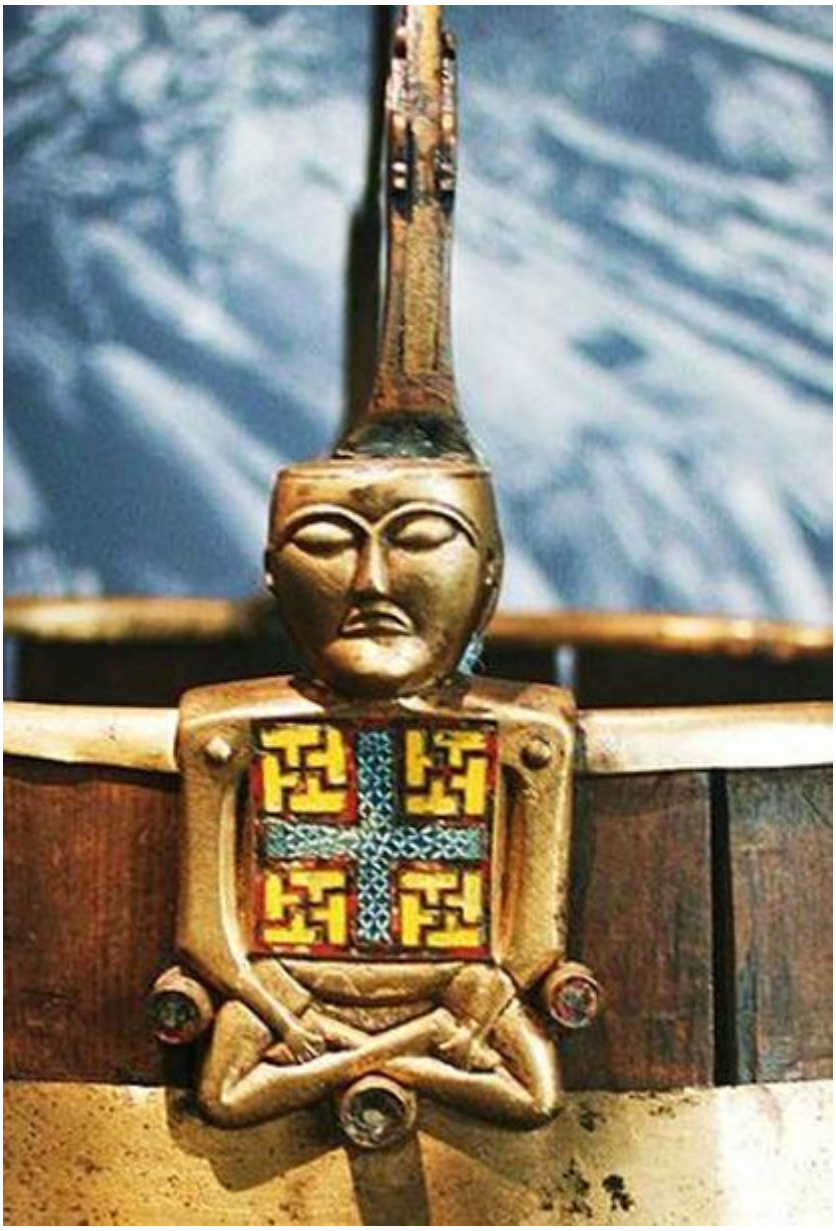

Svastika v době vikingské: Detail svastiky z rukojeti vědra na dobře dochované vikinské lodi zvané Osbergská loď z doby kolem roku 800 n. l. Na rukojeti je zobrazena postava nesoucí štít se čtyřmi slunečními emblémy svastiky v rozích.

Triskelion z ostrova Man, asi 10. století n. l. Vlajka ostrova Man zvaná triskelion, přímý derivát svastiky. Podle historie tohoto ostrova je tento symbol norského původu a byl zobrazován na erbech norských králů.

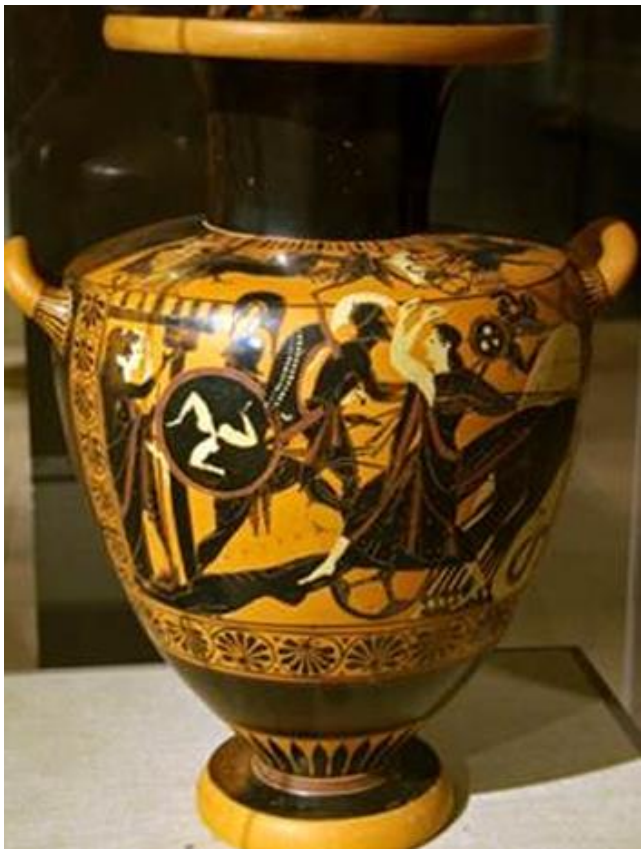

Triskelion se objevuje také na této řecké váze ze 6. století př. n. l. - důkaz kulturních vazeb v čase.

Svastika v západní architektuře: Svastika byla oblíbeným motivem v západní architektuře a byla hojně používána na významných veřejných budovách v Evropě a Severní Americe, od budovy Opery v Paříži až po vstupní dveře Metropolitního muzea umění v New Yorku. Vedle je vchod do Metropolitního muzea v New Yorku.

KAPITOLA 6: Až na konec světa – ztracené bílé migrace

Kromě velkých indoevropských migrací se objevilo několik dalších vln bílé migrace, které se lišily počtem, vlivem i dosahem - nejpozoruhodnější bylo bílé osídlení Severní Ameriky přibližně 7000 let př. n. l. Znalost těchto migrací byla po staletí ztracena. Díky relativně nedávným archeologickým nálezům byly mnohé z nich nyní znovu objeveny. V Číně, na Kanárských ostrovech a v Severní Americe tak byly objeveny pozůstatky nordických a bílých mediteránů (někdy dochované přirozeně, jindy uměle). Některé z nich jsou staré tisíce let. Objev těchto mumií bezpochyby dokazuje, že k raným migracím bělochů přes moře a kontinenty docházelo; jen přesný počet jedinců, kteří tyto migrace podnikli, je stále předmětem diskusí.

Tocharové - starověcí běloši v Číně

Tocharové představovali jednu z nejznámějších východních migrací keltských národů na Dálný východ, která kolem roku 1500 př. n. l. dosáhla pouště Takla Makan (ležící mezi Kazachstánem, Kyrgyzstánem a Tibetem) v Číně. Pozoruhodné je, že tato velká migrace byla až do objevu 3500 let starých hrobů těchto lidí v roce 1977 n. l. neznámá.

TOCHAROVÉ - ZTRACENÍ BĚLOŠI V ČÍNĚ

Detailní záběr tři tisíce let starého, nezaměnitelně bílého tocharského muže, jednoho z mnoha nalezených na pohřebištích v poušti Takla Makan v západní Číně. Tato mumie je vystavena v muzeu Sin-ťiang v čínském Urumči.

LNĚNÉ BLOND VLASY VE STAROVĚKÉ ČÍNĚ

Tocharská ženská mumie s dlouhými lněnými světlými vlasy dokonale zachovanými v culíku. Je datována do roku 1500 př. n. l. a byla objevena na pohřebišti Zagunluq v poušti Takla Makan. Předměty z tkaného materiálu, totožné s keltskou látkou, definitivně prokázaly indoevropský původ Tocharů, kteří nejenže vybudovali fantastická města na Hedvábné stezce, která dnes leží opuštěná, ale kterým se také připisuje, že do Číny přinesli buddhismus, koně, sedlo a zpracování železa.

Díky přirozenému suchému prostředí jsou mnohé mrtvoly téměř dokonale zachovalé, jejich načervenalé blond vlasy, dlouhé nosy, okrouhlé oči a jemně tkaný tartanový oděv (obvykle spojovaný s Kelty ve Skotsku) vykazují nepopiratelné znaky bílé rasy. Čínská civilizace vždy obsahovala příběhy o modrookých a světlovlasých vůdcích, kteří byli původci buddhismu a prvními vůdci a organizátory čínské společnosti. Tyto příběhy byly vždy považovány za pouhou legendu, dokud nebyly v roce 1977 objeveny hřbitovy Tocharů. Mumie jsou jednoznačně nordické rasové typy. Hřbitovy leží v blízkosti ruin velkých tocharských měst, vybudovaných podél slavné Hedvábné stezky. Je nepochybné, že se běloši v Číně usadili, a čínské legendy o vlivu bělochů na tuto civilizaci mají reálný základ.

Tito lidé se stali známými podle jazyka, kterým mluvili: Tocharština. Civilizace, kterou vybudovali, se skládala z velkých měst, chrámů a center vzdělání a umění. Byli také staviteli a udržovateli původní Hedvábné stezky - obchodní cesty mezi Západem a Čínou. Původně se mělo za to, že velká města podél Hedvábné stezky vybudovali Číňané, ale objev pozůstatků původního lidu této oblasti ukazuje, že impozantní ruiny, které dosud neporušené leží podél této cesty, jsou pozůstatky velké ztracené bílé civilizace.

První bílá mumie v oblasti byla objevena náhodou v roce 1977 poté, co pohybující se písek odkryl ženskou mrtvolu, jejíž tělo bylo zohaveno pravděpodobně při nějakém válečném aktu. Při vykopávkách v okolí její mrtvoly bylo objeveno dalších šestnáct mumií, které byly pouští tak dokonale zachovány, že

na tváři mumifikovaného dítěte byly nalezeny stopy po slzách. Plně oblečená těla byla nalezena v jemně tkaných vlněných textiliích s keltskými vzory, kožených botách a špercích. Pouštní podmínky se ukázaly být natolik výjimečné, že se vedle nejstaršího sedla na světě zachovaly v neporušeném stavu dokonce i kousky chleba používané jako obětiny. V jednom hrobě objevili vykopávači potah sedla a kalhoty s kresbami lidí na jedné noze - jedna tvář měla modré oči.

REKONSTRUKCE KRÁSKY Z LOULAN

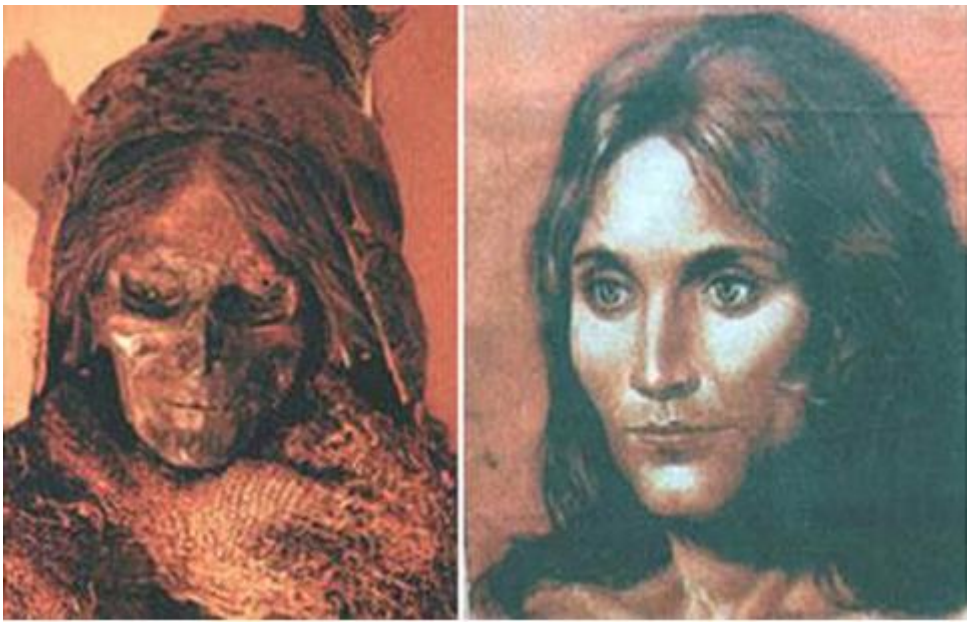

V roce 1980 byla v čínském Loulanu nalezena mumie světlovlasé ženy. Mumie byla radiokarbonově datována do roku 1800 př. n. l. Vpravo: Rekonstrukce mumie, pojmenované Kráska z Loulanu, jak se používá v separatistické literatuře v regionu, který dodnes vykazuje velkou míru nečínských předků mezi obyvateli.

Do začátku 90. let 20. století bylo na pohřebištích v této oblasti (nazývané Wapu) objeveno více než tisíc nordických mrtvol, ale v roce 1998 čínská vláda další archeologické výpravy do této oblasti zastavila, pravděpodobně z obavy, že světu odhalí další starobylé evropské tváře. Současní obyvatelé okolních zemí, kteří zjevně nejsou čistokrevní Číňané a kteří mluví spíše tureckou než čínskou formou, již nějakou dobu usilují o nezávislost. Objev bílých mumií posloužil ke zdůraznění jejich rasové a etnické odlišnosti od Číňanů a tato otázka se stala horkým politickým tématem pro vládu této země. Některé z již objevených mumií jsou však stále

vystaveny v místním muzeu, zatímco jiné leží ve skladech a pomalu chátrají.

Starověcí Evropané ve východní Číně

Starověký bělošský vliv se neomezoval jen na západní část Číny. Genetická studie publikovaná v časopise Molecular Biology and Evolution (Vol. 17, str. 1396-1400, 2000) s názvem „Genetic Structure of a 2 500-Year-Old Human Population in China and Its Spatiotemporal Changes“ dospěla k pozoruhodnému závěru. Čínští a japonští vědci, kteří byli autory této zprávy, zjistili, že město Linzi (nacházející se v nejvýchodnější přímořské provincii Šan-tung), prošlo za posledních 2 500 let obrovskými změnami a že i dnes tato „populace vykazuje větší genetickou podobnost se současnými evropskými populacemi než se současnými východoasijskými populacemi“. Zpráva pokračovala: „Populace Linzi stará 2 000 let měla znaky, které byly na pomezí mezi současnou evropskou populací a 2 500 let starou populací Linzi a současnými východoasijskými populacemi.“

„Tyto vztahy naznačují výskyt drastických časoprostorových změn v genetické struktuře Číňanů během posledních 2 500 let.”

Tato zpráva přesvědčivě prokázala, že staří Evropané pronikli do Číny až k Tichému oceánu. Některé čínské legendy tvrdily, že první čínští císaři, kteří přinesli Číně jednotu a civilizaci, měli světlé vlasy nebo modré oči.

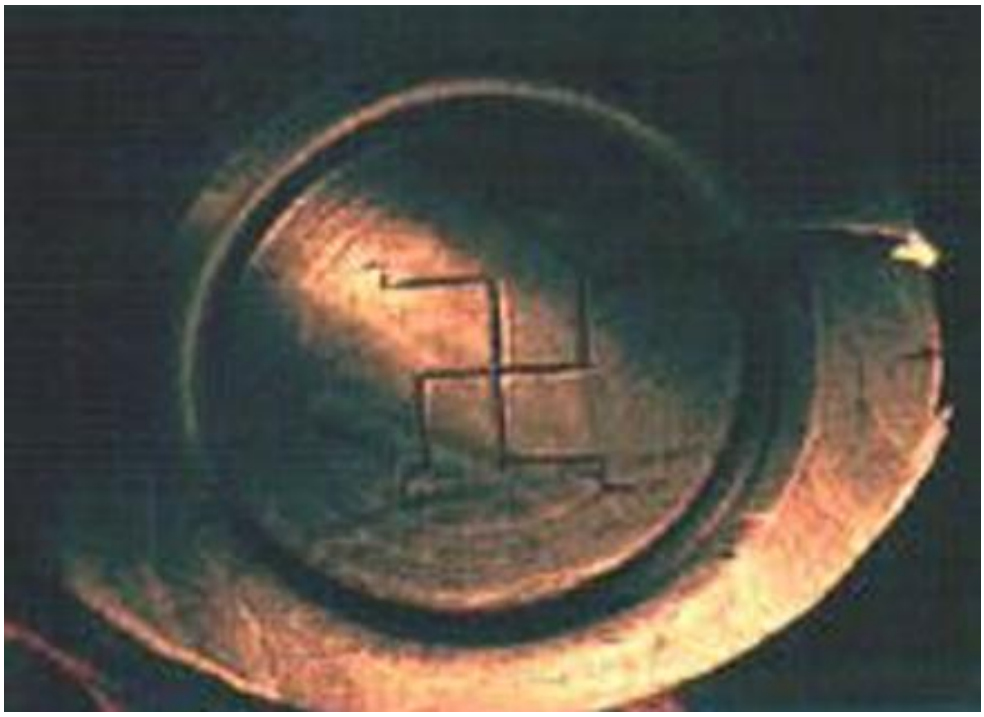

Svastika vyrytá na spodní straně mísy nalezené ve městech na Hedvábné stezce je jasným kulturním důkazem indoevropského původu Tocharů. Stejně jako všichni ostatní Indoevropané si s sebou Tocharové přinesli sanskrt a sluneční kolo bylo jejich abecedním symbolem pro „blahobyt“. Z tocharského vlivu se svastika dodnes rozšířila po celé Číně.

Čínští vůdci s modrýma a zelenýma očima

Nové nálezy nutí k přehodnocení starých čínských knih, které popisují historické nebo legendární postavy velkého vzrůstu, s hluboce posazenýma modrýma nebo zelenýma očima, dlouhými nosy, plnovousy a zrzavými nebo světlými vlasy. Kdysi se těmto zmínkám vědci vysmívali, ale nyní se ukazuje, že měli pravdu. Jednu z těchto zpráv lze nalézt v písni na velkého generála Lü od čínského básníka Li He (asi 790-816 n. l.) v jeho „Románu o třech královstvích“: „Generál Lü,

chrabré srdce, jede sám na Šarlatovém zajíci, z bran Ch'inu, aby plakal u mohyly Zlatého obilí u pohřebních stromů. Nevyzpytatelná ta azurová klenba, Klenoucí se nad zemí, Tak se světem vine v našich Devíti provinciích. Zářivá ruda ze Šarlatového vrchu! Hrdina naší doby! Zelenooký generále, ty dobře znáš vůli nebes!“

Zmizení Tocharů

Postupem času se tito běloši smísili se sousedními mongoloidními kmeny a jako samostatná skupina pomalu zmizeli z historie. Tělesné rysy lidí, kteří v současnosti žijí v západní Číně, jasně vykazují částečně bělošské a částečně mongoloidní rysy, přičemž světlé vlasy jim nejsou neznámé. Tak se stalo, že bělošská civilizace starověké Číny zanikla smíšením ras a jako němí svědkové zůstaly jen rozpadající se ruiny jejich měst a jejich pozůstatky.

Guančové z Kanárských ostrovů

U pobřeží západní Afriky leží Kanárské ostrovy, oblast, která se stala domovem záhadné skupiny Nordiků, kteří byli ve starověku známí jako Guančové. Není sice jisté, jak se na ostrovy dostali, jisté však je, že sdíleli řadu kulturních rysů se starými Egypťany a že jejich stavební styl byl zřejmě napodoben v Jižní a Střední Americe.

Jak Guančové vypadali, je možné vidět díky náhodnému výskytu některých jejich mumií, které jsou vystaveny v

Národním muzeu Kanárských ostrovů. Stáří vystavených těl se odhaduje na šest set až tisíc let.

Zkoumání těla jedné z mumií ukázalo řezy, které se téměř shodovaly s těmi, jež se nacházejí u egyptských mumií, ačkoli provázek, který guančští balzamovači používali k uzavření ran, byl mnohem hrubší než ten, který používali egyptští odborníci.

Guančové také ovládali umění psát, ačkoli to dosud nebylo předmětem žádné rozsáhlejší studie.

Guančské pyramidy

Nejúžasnější spojení mezi Guančemi a Egypťany představují pyramidy. Guančové postavili na ostrovech několik malých stupňovitých pyramid podle stejného vzoru jako ve starověkém Egyptě a Mezopotámii. Pyramidy jsou orientovány ve směru východ-západ, což naznačuje, že pravděpodobně sloužily k náboženským účelům, které nejspíše souvisely s východem a západem slunce. Pečlivě vybudované schody na západní straně každé pyramidy vedou na vrchol, který má v každém případě plochou plošinu pokrytou štěrkem, která pravděpodobně sloužila k náboženským nebo obřadním účelům.

GUANČSKÉ A MÁJSKÉ PYRAMIDY – PODOBA

Vlevo: Jedna z pyramid v Guimaru na Kanárských ostrovech. Vpravo: Májská pyramida na atlantickém pobřeží Mexika v Chichén Itzá. Podobnost je nepřehlédnutelná. Existují přesvědčivé důkazy o tom, že běloši v předkolumbovských dobách využívali kanárského proudu k překonávání Atlantského oceánu a ovlivňování středoamerických a jihoamerických civilizací.

Pyramidy podobného typu jako u Guančů nalezené v Mexiku

Slavný badatel Thor Heyerdahl, který „znovuobjevil“ pyramidy na Kanárských ostrovech a který založil akademickou instituci pro studium těchto jevů, tvrdil, že pyramidy mohou být pozůstatky po objevitelích, kteří se v dávných dobách plavili po Atlantiku a kteří možná navázali spojení s předkolumbovskými civilizacemi v Americe.

Vzhledem k tomu, že původní obyvatelé Kanárských ostrovů byli světlovlasí a vousatí, je možné, domníval se Heyerdahl, že dávno před patnáctým stoletím se lidé stejného původu jako ti, kteří osídlili Kanárské ostrovy, plavili také po

stejné trase podél Kanárského proudu, která zavedla Kryštofa Kolumba do Ameriky.

Tato teorie se stala základem Heyerdahlovy slavné expedice „RA“, při níž prokázal, že je možné přeplout Atlantik na egyptské rákosové lodi. Ve skutečnosti byly Kolumbovým výchozím bodem Kanárské ostrovy, kde na ostrově Gomera, který sousedí s Tenerife, získal zásoby a vodu.

Guančové na Tenerife v roce 1492 nedovolili Kolumbovi přistát na jejich ostrově. Fyzický vzhled vousatých Evropanů, kteří vypadali jako Guančové, na ně neudělal dobrý dojem. Když Kolumbus a Evropané, kteří ho následovali, přistáli v Americe, byli přivítáni a zpočátku uctíváni jako bohové, protože bezvousí indiáni, s nimiž se setkali, věřili, že Španělé patří ke stejnému národu jako legendární zakladatelé jejich civilizace, vousatí muži z druhé strany Atlantiku. Podle legend Aztéků a Olméků (středoamerických indiánů) měl jejich bůh Quetzalcoatl nordické rysy (oči a barva vlasů) a vousy. Tento bůh přišel zpoza moře a naučil indiány pěstovat obilí a stavět stavby.

RUDOVLASÉ GUANČSKÉ MUMIE VYSTAVENÉ V MUZEU NA KANÁRSKÝCH OSTROVECH

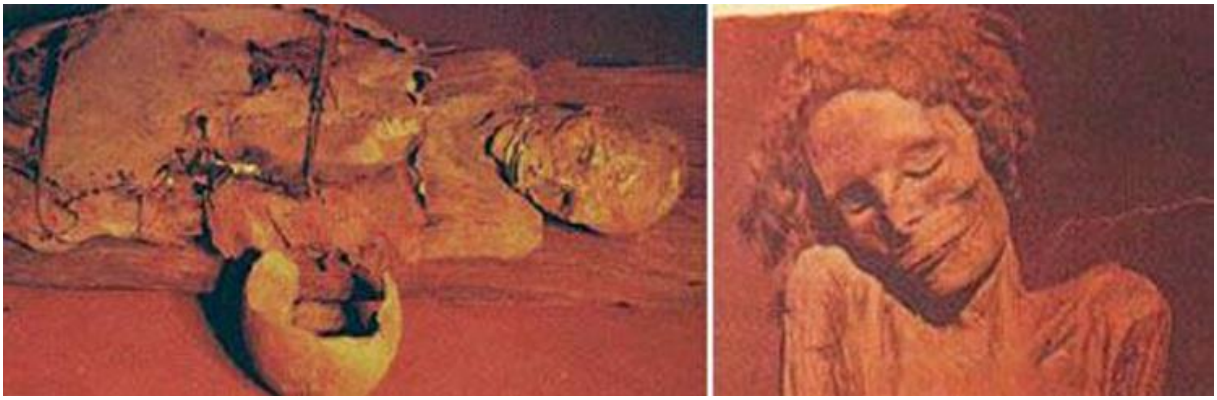

Dvě guančské mumie se zrzavými vlasy a dalšími nordickými rysy - původní obyvatelé Kanárských ostrovů. Není známo, kdy ostrovy osídlili, ale vykazují kulturní podobnosti se starými Egypťany. Zdá se pravděpodobné, že šlo o původní kromaňonské typy.

Stupňovité pyramidy na Kanárských ostrovech se výrazně podobají pyramidám ve Střední a Jižní Americe, což jasně naznačuje další velkou ztracenou migraci bílých lidí, tentokrát do Střední a Jižní Ameriky, možná tisíc let nebo více před Kolumbem. Z mexické strany Atlantského oceánu také existují jasné důkazy o tom, že běloši - běloši s blond vlasy - dosáhli této části světa dávno před španělskými průzkumy na konci 90. let 14. století. Na stěnách Chrámu bojovníků v Chichén Itzá, který se nachází na východním pobřeží Mexika, je řada maleb zobrazujících bílé zajatce zajaté domorodci tmavé pleti a poté bělocha s dlouhými světlými vlasy, kterého nebílí obětovali. Tyto malby pocházejí z doby před vyplutím Kryštofa Kolumba do Atlantiku v roce 1492.

PŘEKONALI GUANČOVÉ ATLANTIK?

Nejlepší důkazy o prvních plavbách Guančů přes Atlantik pocházejí z Mexika. Amerindský Chrám válečníků na východním pobřeží Mexika pochází z předkolumbovské doby, ale jeho nástěnné malby obsahují řadu obrazů, které jasně ukazují obětování bílých zajatců.

Bílý zajatec s dlouhými světlými vlasy, kterého obětovali válečníci z Chichén Itzá. Dole: Stejná nástěnná malba, rekonstruovaná v životní velikosti a s modely, je vystavena v muzeu Parque Etnografico na Kanárských ostrovech.

Poloha Kanárských ostrovů a trasa Kanárského proudu do Ameriky a zpět. Existence rudovlasých Guančů na Kanárských ostrovech v kombinaci s rudovlasými předkolumbovskými

mumiemi nalezenými v Jižní Americe a výraznou podobností ve stavebních stylech pyramid naznačují, že běloši pravděpodobně využívali Kanárský proud k překonání Atlantiku, a to nejspíše v období 2000 až 500 let př. n. l.. Všimněte si polohy předkolumbovského centra Chicén Itzá, odkud nástěnné malby vedle sebe pocházejí.

Zmizení Guančů

Na ostrově se hojně vyskytují guančské artefakty, jako jsou jeskynní nástěnné malby, hrobky, kamenné a maltové zdi, rozbitá keramika a další předměty denní potřeby. Podobné artefakty byly nalezeny i na africkém kontinentu - zejména v Maroku, což naznačuje, že Guančové v určité fázi přešli přes moře do Afriky. Tam se začali mísit s Araby a dalšími nebílými rasovými typy.

To je pravděpodobně příčinou některých záblesků světlých vlasů a světlých očí, které se dodnes vyskytují mezi berberským obyvatelstvem severozápadní Afriky.

Pyramidy a další stavby na ostrovech zřejmě postavili vyspělí lidé. V době španělské invaze ztratili Guančové většinu svého civilizovaného oděvu a podle španělských zpráv na ně útočili nazí domorodci, kteří občas způsobili útočícím Španělům vážné vojenské porážky. Teprve v roce 1496 Španělé konečně porazili poslední Guanče. S příchodem bílých Španělů v polovině 14. století byli zbývající nordičtí Guančové začleněni mezi nové osadníky. Světlovlasý, modrooký a vysoký kmen se částečně zachoval a dodnes se s ním můžeme setkat u

mnoha jedinců na ostrově. Z kulturního hlediska byla guančská civilizace zcela pohlcena importovanou kulturou kontinentální Evropy, takže Kanárské ostrovy zůstávají španělským územím dodnes.

Bílé typy v Severní Americe 7000 let př. n. l.?

Jednou z největších záhad ztracených velkých bílých migrací je existence kosterních pozůstatků v Severní Americe. Ty pocházejí již z doby 7000 let př. n. l., jsou podle všeho bílé a zcela jistě nejsou „indiánské“ nebo amerindské (jejichž rasové znaky jsou mongoloidní nebo asijské - pocházejí z původní domoviny amerindských národů).

Je nesporné, že bílé kmeny se dostaly až do Číny. V porovnání se vzdálenostmi, které tito běloši urazili, by to byl relativně krátký skok přes zbytek Asie k Beringovu průlivu (který rozděluje Asii a Severní Ameriku) a pak na severoamerický kontinent.

Přesně tímto způsobem se do Severní Ameriky dostali Amerindové; není důvod, proč by vyspělé skupiny bělochů nemohly tuto trasu absolvovat ještě před Amerindy. Stejně tak je možné, že první běloši se mohli plavit ze západní Evropy a objímat poslední ledovec podél jejího pobřeží za dnešním Grónskem. Tuto možnost podporují i další důkazy (rozebrané níže).

Mumie ve Spirit Cave - Diamantové pletené textilní rohože

V roce 1940 bylo v jeskynním komplexu Spirit Cave v americkém státě Nevada objeveno mumifikované a dobře zachovalé tělo. Mumie měla kompletní skalp a na zádech a ramenou zůstala kůže. Na hlavě se nacházel malý chomáček rovných tmavých vlasů, které se na světle měnily na červenohnědé. Artefakty nalezené v jeskyni Spirit Cave čítaly celkem asi šedesát sedm předmětů, včetně nožů, košů a zvířecích kostí.

DEVĚT TISÍC LET STARÁ MUMIE Z JESKYNĚ SPIRIT CAVE, NEVADA, USA

Rekonstrukce obličeje mumie ze Spirit Cave na základě odlitku lebky, na němž jsou znázorněny jednotlivé fáze rekonstrukce (publikováno v Newsweeku, americké vydání, 26. dubna 1999). Mumie ze Spirit Cave byla prvním - ale ne posledním - nálezem starověkých pozůstatků v Americe, které zjevně nebyly indiánské a které si vynutily přehodnocení otázky, kdo přesně jsou „původní Američané“. Tato devět tisíc let stará mumie, objevená v roce 1940, ale rasově analyzovaná až v roce 1994,

byla objevena v jeskyni v Nevadě v USA. Zřetelně bělošská struktura obličeje naznačuje, že běloši byli na tomto kontinentu buď dříve, nebo současně s původně mongoloidní indiánskou populací.

Mumie ležela na kožešinové přikrývce, oblečená do roucha ze zkroucené kůže, na nohou měla kožené boty a kolem hlavy a ramen přišitou proutěnou rohož. Podobná rohož byla omotána kolem spodní části těla. Dva sáčky obsahovaly popel z kremace a úlomky kostí. Styl tkaní použitý na textiliích je známý jako diamantová pletená rohož. Jedná se o složitý systém vyžadující vysoký stupeň sofistikovanosti technologie výroby materiálu, který by se vyrovnal jakémukoli jinému na tehdejší planetě.

Mrtvola se stala známou jako Mumie ze Spirit Cave a byla na desítky let umístěna v depozitáři Nevadského státního muzea. Teprve v roce 1994 byla mumie „znovuobjevena“ a byla odhalena překvapivá pravda. Testy ukázaly, že mrtvola je stará 9 400 let - jde o pětačtyřicetiletého až pětapadesátiletého muže - a hlavně, že není předkem žádného moderního indiánského kmene.

Stáří bylo určeno na základě sedmi samostatných radiokarbonových datovacích testů na vzorcích kostí, vlasů a dvou rákosových rohoží, v nichž byl pohřben. Bílé rasové rysy mumie ze Spirit Cave jsou nepopiratelné. Má dlouhý, malý obličej a velkou lebku, což ostře kontrastuje s mongoloidními rysy amerických indiánů. Mumie ze Spirit Cave představuje

určitou formu neamerického, a s největší pravděpodobností bělošského osídlení nebo vpádu do Severní Ameriky kolem roku 7000 př. n. l.. Nevadské státní muzeum zveřejnilo své nálezy mumie v roce 1996. Okamžitě to vyvolalo rozruch a američtí indiáni požadovali, aby byla mrtvola znovu pohřbena v souladu s kmenovými zvyklostmi - lživě prohlašovali, že mumie z jeskyně duchů patří k nim.

Příslušný indiánský kmen Paiutů vznesl nárok na mrtvolu na základě amerického zákona Native American Graves Protection and Repatriation Act z roku 1990, který umožňuje navrácení a opětovné pohřbení těl „původních obyvatel Ameriky“. Kvůli otázce vlastnictví vznikl rozsáhlý právní spor. V rámci tohoto právního sporu Paiutové důsledně odmítali povolit testování DNA mrtvoly.

Nejedná se o jediný případ, kdy američtí indiáni blokovali studium zjevně neamerických pozůstatků. Další případ, Muž z Kennewicku (viz níže), byl podobně brzděn indiánskými námitkami a v roce 1993 byla nalezena další kostra poblíž Buhlu ve státě Idaho.

Tyto pozůstatky byly staré přibližně 10 600 let, což z nich činí nejstarší pozůstatky, které kdy byly nalezeny v Severní Americe. Kostra byla předána místním indiánům, kmeni Shoshone-Bannock, a znovu pohřbena dříve, než mohly být provedeny komplexní testy. Tímto způsobem bylo indiánským kmenům předáno a pohřbeno již několik unikátních antropologických vzorků. V Montaně přirozeně vypuštěné lidské vlasy, které objevil jeden archeolog, vyvolaly nároky Indiánů. Přestože vlasy nebyly pohřbeny při žádném rituálu,

federální vláda USA zabránila zahájení testování vlasů. Důvod háklivosti amerických indiánů na tuto záležitost je zřejmý. Důkaz, že běloši, byť jen v malém počtu, kráčeli po severoamerickém kontinentu dříve než samotní indiáni, by zpochybnil jejich tvrzení, že jsou původními „Američany“. V zájmu politické korektnosti je mnoho cenných vědeckých údajů vytěsňováno.

Muž z Kennewicku 7200 př. n. l.

28. července 1996 byl ve státě Washington na severozápadě USA učiněn další dramatický nález: v řece Columbia v Kennewicku byla toho dne nalezena dobře zachovalá kostra. Tato kostra se stala známou jako Muž z Kennewicku. Téměř neporušené kosterní pozůstatky, nalezené s kamenným hrotem šípu zaseknutým v pánevní kosti, jsou tak zřetelně neamerické a tak blízké bílé rase, že je forenzní antropologové a místní policie nejprve považovali za pozůstatky bílého muže z devatenáctého století, asi pětačtyřicetiletého, který byl zabit šípem. Radiokarbonové datování kosti prstu však ukázalo, že má velké stáří - nejméně devět tisíc let -, což jedince na severoamerickém kontinentu řadí do období kolem roku 7200 př. n. l..

MUŽ Z KENNEWICKU - WASHINGTON, USA 7000 BC

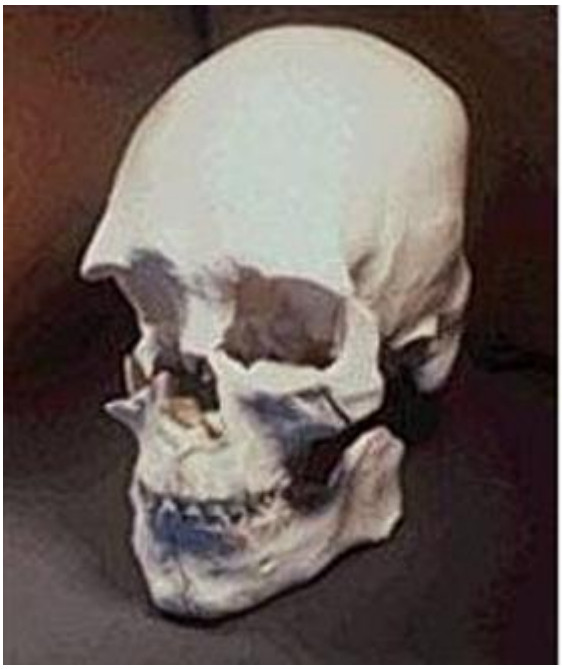

Nahoře vlevo: lebka devět tisíc let starého bělocha objeveného v Severní Americe - muže z Kennewicku, nalezená v řece Kennewick ve státě Washington, USA. Artefakty nalezené v okolí naznačují, že byl součástí větší komunity. Vpravo nahoře: Rekonstrukce obličeje muže z Kennewicku podle lebky. Rysy jasně ukazují na znaky bílé rasy.

Stejně jako mumie ze Spirit Cave jsou i bílé rasové rysy muže z Kennewicku příčinou mnoha sporů. Místní indiánské kmeny vznesly nároky na vlastnictví muže z Kennewicku. Po vleklém soudním sporu získali vědci právo na forenzní zkoumání ostatků.

Prvotní zkoumání lebky muže z Kennewicku ukázalo, že lebka má pravděpodobně bělošskou, dokonce nordickou stavbu, která se výrazně liší od mongoloidního tvaru lebky amerických indiánů.

Muž byl vysoký něco málo přes metr a půl a štíhlé postavy. Lebka je spíše dolichokraniální (lebeční index 73,8) než brachykranická, obličej je spíše úzký než široký a plochý (průměrný lebeční index nordických rasových typů je 74).

Dalšími znaky jsou dlouhý, široký nos, který výrazně vystupuje z obličeje, a vysoké, okrouhlé očnice. Dolní čelist má tvar písmene V a výraznou, hlubokou bradu. Mnohé z těchto znaků jsou charakteristické pro dnešní bílé národy. Další blízké nálezy kostěných jehlic v blízkosti ostatků muže z Kennewicku předpokládají, že mohl případně nosit oděv šitý na míru. Tyto překvapivé nálezy prozrazují, že muž z Kennewicku nebyl sám, ale že žil v určité početné komunitě. V říjnu 1999 vydala americká vláda zprávu o muži z Kennewicku, v níž tvrdí, že kosterní pozůstatky se pravděpodobně podobají rasovému typu Ainu (nalezenému v Japonsku). Ainuové mají také výrazné bělošské rysy, což naznačuje určitý typ dávných bělošských předků, ačkoli to doposud nebylo potvrzeno genetickým výzkumem.

Jeskyně Fork Rock - devět tisíc let staré sandály

V Oregonu se nachází jeskyně známá jako Fork Rock Cave, která byla centrem řady významných nebiologických nálezů. V roce 1938 zde bylo objeveno sedmdesát párů sandálů vyrobených ze šalvěje, jejichž stáří bylo datováno radiokarbonovou technologií na 9 000 let. Bylo nalezeno také dřevěné uhlí s radiokarbonovým datem označujícím jeho stáří 13 200 let. Sandály ze šalvěje byly složitě tkané a mezi další

předměty nalezené v jeskyni patřily hroty, škrabadla, vrtáky, dřevěná spoušť k pasti, malé kousky pletených košíků a šídla na výrobu kůže (nebo oblečení na míru pro muže z Kennewicku a jeho vrstevníky), což svědčí o vysoké zručnosti. Všechny tyto předměty se značně liší od současných indiánských artefaktů ve starověké a severní Americe i od současných indiánských nálezů.

Si-Te-Cah - bílí nepřátelé Amerindů

Ve skutečnosti se rudovlasí nepřátelé objevují v místních indiánských legendách - nebo se za ně považovali až do objevu tzv. mumií z Lovelocku. Paiutští indiáni - ti samí, kteří mají námitky proti vědeckému zkoumání mumie z jeskyně Spirit Cave - měli řadu legend o rudovlasých nepřátelích, kterým říkali „Si-Te-Cah“.

Je příznačné, že jméno Si-Te-Cah znamená „požírači tule“ - tule je vláknitý rákos, který je základním materiálem rohoží, v nichž byla mumie z jeskyně duchů pohřbena. Tule se v této oblasti již nevyskytuje a pravděpodobně byla dovezena spolu s lidmi, kteří ji používali.

Podle pověstí Paiutů byli rudovlasí lidé válečnické povahy a řada indiánských kmenů se proti nim spojila v dlouhé válce. Nakonec byli poslední ze Si-Te-Cah uvězněni v místě, kterému se dnes říká Lovelockova jeskyně. Když odmítli vyjít ven, indiáni naházeli před ústí jeskyně roští a zapálili ho. Si-Te-Cahové byli upáleni. Sarah Winnemucca Hopkinsová, dcera náčelníka Paiutů Winnemuccy, vyprávěla ve své knize Life

among the Paiutes mnoho příběhů o Si-Te-Cah. Na straně sedmdesát pět napsala: „Můj lid říká, že kmen, který jsme vyhubili, měl zrzavé vlasy. Mám několik jejich vlasů, které se dědí z otce na syna. Mám šaty, které se v naší rodině nosí už mnoho let, zdobené těmi zrzavými vlasy. Chystám se je někdy nosit, až budu přednášet. Říká se jim smuteční šaty a nikdo jiný než moje rodina takové šaty nemá."

LEBKY Z LOVELOCKOVY JESKYNĚ

Lebky nalezené v jeskyni Lovelock, kde byli podle indiánské tradice vyhubeni poslední příslušníci rudovlasého kmene Si-Te-Cah. „Dlouhá" neboli doliokranní povaha lebek z Lovelockovy jeskyně rovněž naznačuje jejich bělošský původ.

V roce 1931 byly na dně Humboldtova jezera objeveny další kostry. O osm let později byla na jednom ranči v regionu objevena záhadná kostra. V každém případě byly kostry

mimořádně vysoké - mnohem vyšší než Amerindové v okolí. V muzeu v Lovelocku je dnes malá expozice o Si-Te-Cah, která však ignoruje důkazy, které naznačují, že Si-Te-Cah nebyli Amerindové. Nevadská státní historická společnost také vystavuje některé artefakty z jeskyně.

Muž z Wizards Beach - Pyramid Lake, Nevada

Další neamerická kostra byla nalezena na místě zvaném Pyramid Lake v Nevadě. Pozůstatky jsou známé jako muž z Wizards Beach. Stáří této kostry bylo stanoveno na 9225 let. Tvar lebky je opět výrazně „dlouhý“ (tedy evropský) a velmi se liší od mongoloidního tvaru původních indiánských rasových typů.

STAROVĚCÍ BĚLOŠI V NEVADĚ - MUŽ Z WIZARDS BEACH

Dolichokraniální lebka člověka z pláže Wizards Beach: jedna z mnoha koster objevených na severoamerickém kontinentu před rokem 7000 př. n. l., která vykazuje evropské rysy.

Žena z Peñonu

V prosinci 2002 bylo oznámeno, že u kostry, která byla od roku 1959 uložena v Národním antropologickém muzeu v Mexico City, bylo zjištěno stáří více než třináct tisíc let, což je nejstarší kostra nalezená v Americe. Pozornost vědců upoutala lebka kostry, která byla nazvána Peñonská žena III - dolichokranní neboli „dlouholebá“, protože indiánská populace má lebky širokého mongoloidního tvaru. Vědci spekulovali, že lebka pravděpodobně pochází z Ainu, stejně jako muž z Kennewicku.

TŘINÁCT TISÍC LET STARÁ DOLICHOKRANNÍ LEBKA

Lebka ženy z Peñonu III, nejstarší kostry dosud objevené v Americe, svědčí o bělošském původu, což dokazuje dolichokranní neboli „dlouhý“ tvar lebky, který je v silném kontrastu s širokým, plochým tvarem lebky indiánů, jejichž původní obyvatelstvo bylo asijské. Stáří lebky bylo stanoveno na více než třináct tisíc let.

Genetické sledování linie X

Zastánce dávného osídlení Severní Ameriky bělochy na základě velkého počtu kosterních pozůstatků neamerických obyvatel, podobných Evropanům, nalezených na tomto kontinentu, povzbudilo oznámení z roku 1998 o existenci

genetického spojení mezi Amerindy a starými evropskými bělochy.

Genetické poznatky oznámil v roce 1998 Theodore Schurr, molekulární antropolog z Emory University v Atlantě, na zasedání Americké asociace fyzických antropologů v Salt Lake City (Science, Vol. 280, 24. dubna 1998). Údaje z genetického markeru nazvaného Lineage X naznačují jisté vazby mezi dávnými bělochy a původními obyvateli Ameriky.

Z toho vyplývá, že starověké evropské národy, které se do Severní Ameriky dostaly pravděpodobně po první migraci přes Asii, si stále zachovaly odlišnou genetickou výbavu, která se později fyzickým mísením přenesla do populací Nového světa. Podle těchto zjištění Lineage X patřily bílé populace z Evropy s největší pravděpodobností mezi první osadníky severoamerického kontinentu.

Markery Lineage X a možné zdrojové populace zkoumali vědci z Emory Michael Brown a Douglas Wallace, Antonio Torroni z Římské univerzity a Hans-Jurgen Bandelt z Hamburské univerzity. Lineage X, místo genetické variability, se nachází v mitochondriální DNA (mtDNA), a je tedy předávána pouze po mateřské linii.

Je to jeden z pěti markerů nebo haploskupin mtDNA, které jsou nyní identifikovány u Indiánů, z nichž další čtyři (A-D) jsou společné pro Asiaty a Indiány, což je v souladu s obecně přijímanými teoriemi o jejich dávných vazbách. Pátý genetický marker, linie X, se vyskytuje s nízkou frekvencí v moderních i starověkých pozůstatcích Indiánů a u některých evropských a

blízkovýchodních skupin včetně Italů, Španělů, Finů, Turků a Bulharů. Zásadní je, že linie X se nevyskytuje u žádné asijské populace, včetně Tibetu, Mongolska, jihovýchodní Asie nebo severovýchodní Asie.

Brown a jeho spolupracovníci očekávali, že tento genetický marker najdou v Asii, stejně jako ostatní čtyři indiánské markery, a nyní jsou tlačeni k tomu, aby vysvětlili mezeru ve svých údajích. Tento a další důkazy přesvědčivě ukazují, že skupiny bělochů migrovaly z Evropy do Severní Ameriky před více než devíti tisíci lety a v pozdější fázi se smísily s indiánskými kmeny, což způsobilo, že se v Severní Americe objevil tento pátý genetický marker.

Megality v Severní Americe

Pokud je obecná teorie o přítomnosti bělochů v dávné Severní Americe správná, pak by bylo logické, že taková populace po sobě zanechala nějaké stavby nebo osady.

V tomto ohledu je třeba ve světle výše uvedených nových objevů přehodnotit existenci megalitických staveb a dokonce i malých čtvercových měst na tomto kontinentu. Nejdramatičtější z raných staveb na severoamerickém kontinentu se nachází na lokalitě zvané „Mystery Hill“, která se nachází poblíž města Salem v americkém státě New Hampshire. Tamní megalitické naleziště o rozloze třiceti akrů - v mnoha ohledech shodné s těmi, které se nacházejí v západní Evropě, a stejně staré - je od roku 1958 přístupné veřejnosti. Ačkoli vykopávky na lokalitě „amerického Stonehenge“ přinesly

artefakty z většiny časových období, nejvýznamnějším nálezem je rytina, kterou odborníci označili za „keltskou“, což vyvolává lákavou možnost, že byla předmětem raného osídlení z evropské pevniny.

MEGALITICKÁ NALEZIŠTĚ V SEVERNÍ AMERICE

Megality se nacházejí především na východním pobřeží USA. Zde je několik megalitů nalezených ve státě Massachusetts. Všechny ilustrují nezpochybnitelnou existenci kamenných megalitů - staveb cizích americkým indiánům.

Pozůstatky kamenného kruhu, Burnt Hill a vápenná pec, Bolton;

Shutesbury Chamber; Harvard Chamber, Harvard;

„Svatyně“, Shutesbury; a Palmer Chamber, Palmer

MYSTERY HILL - MEGALITY V AMERICE KOLEM ROKU 7000 PŘ. N. L.

„Americké Stonehenge“ se nachází na Mystery Hill v New Hampshire, USA. Přestože je toto místo již desítky let přístupné veřejnosti, stále patří k „neznámým“ stavbám v Americe - kvůli rasovým souvislostem, které obsahuje. Stavební technika a styl jsou totožné s megalitickými stavbami, které se nacházejí v západní Evropě, a americkým indiánům („Amerindům“) jsou zcela cizí. Skutečnost, že „americké Stonehenge“ je stále z velké části neznámé širší veřejnosti, je příkladem zlomyslného potlačování důležité archeologické lokality kvůli politickým implikacím, které v sobě nese.

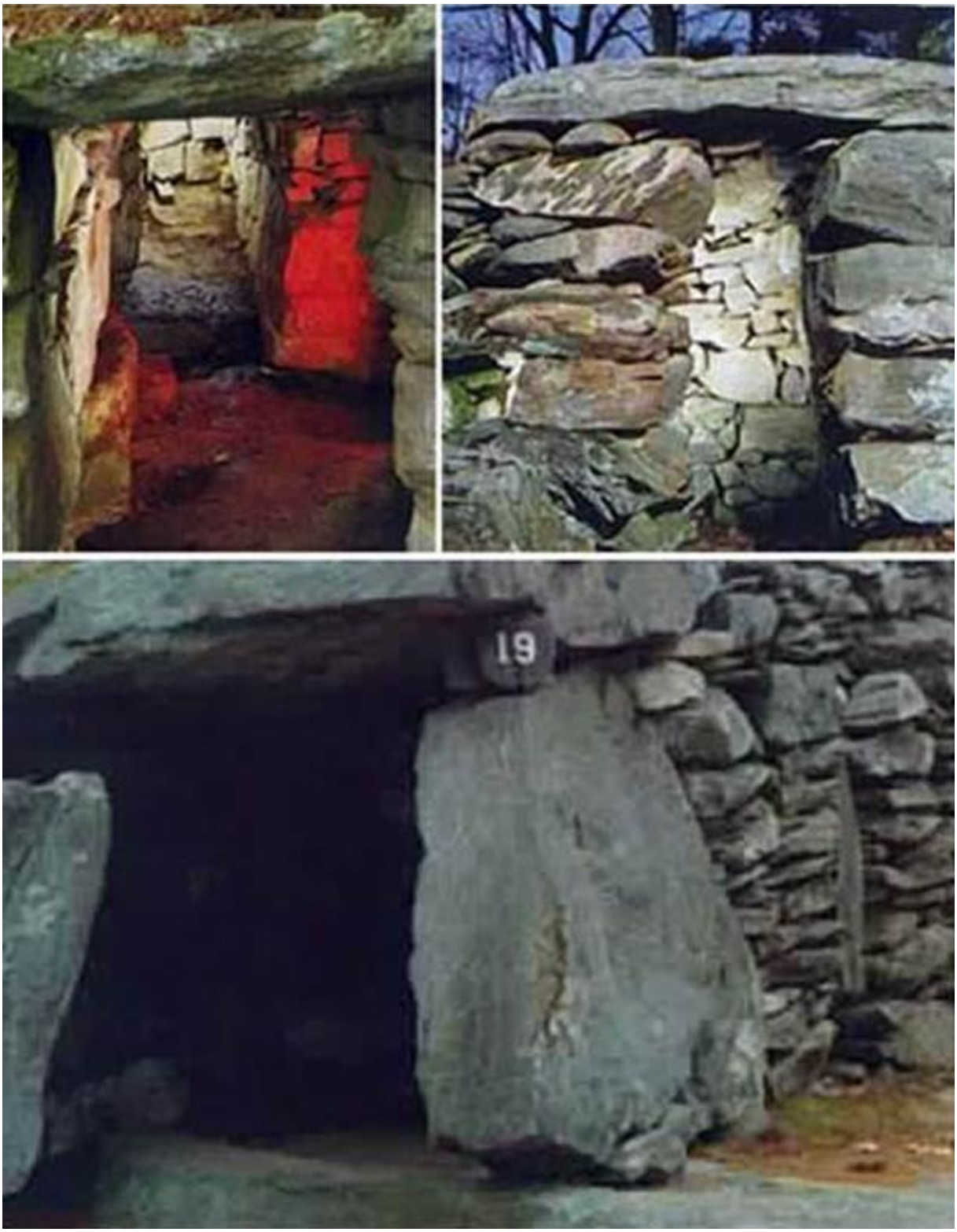

Porovnejte tyto obrázky s obrázky megalitů v kapitole 3 této knihy. Komplex se skládá z řady velkých tvarovaných stojících kamenů o rozloze asi třiceti hektarů. Podobně jako Stonehenge v Anglii lze podle těchto staveb určit výskyt konkrétních

slunečních a lunárních událostí v roce. Na řadě kamenů nalezených v oblasti jsou patrné znaky vytvořené člověkem, přičemž některé z nich vykazují spojitost s ranými evropskými písmy. Kromě těchto staveb byla objevena řada míst, kde se zpracovávalo železo. Zpracování železa bylo Američanům cizí a bylo znakem indoevropských národů. Přítomnost devět tisíc let starých kosterních pozůstatků podobných Evropanům a těchto starobylých staveb slouží jako pádný důkaz o předamerických běloších v Severní Americe. Vše nasvědčuje tomu, že tito běloši byli zabiti v konfliktu s Amerindy a všichni přeživší byli absorbováni do genofondu Amerindů.

Kromě těchto staveb byla v Severní Americe objevena řada železářských nalezišť. Zpracování železa bylo pro Amerindy cizí. Přítomnost devět tisíc let starých kosterních pozůstatků zdánlivě podobných Evropanům a těchto starobylých staveb slouží jako pádný důkaz přítomnosti bělochů v Severní Americe před Amerindy. Vše nasvědčuje tomu, že většina těchto bělochů byla vyhubena v konfliktu s Amerindy - ti, kteří přežili, byli fyzicky začleněni do indiánské populace.

Železářské lokality v Severní Americe

Archeologové a historici se shodují v názoru, že Amerindové neměli technologii tavení nebo odlévání železa, přesto byly v řadě oblastí Severní Ameriky nalezeny pozůstatky

pecí na tavení železa. Všechny mají konstrukci, která byla dříve nalezena pouze v Evropě.

Schopnost zpracovávat železo byla jedním z největších pokroků, který pochází od Indoevropanů. Nejznámější z těchto železářských pecí se nachází na Spruce Hill, plochém vrcholu hory v údolí Scioto v jižní části středního Ohia.

Na místě, které poprvé důkladně prozkoumal Arlington Mallery v roce 1948 a podrobně popsal ve své knize The Rediscovery of Lost America (E.P. Dutton, New York, 1979), jsou stále k vidění zřícené zdi okolní pevnosti a další stavby - asi 200 000 tun vytesané horniny. Mallery dále objevil čtrnáct dalších železářských nalezišť, která byla Amerindům zjevně cizí, v údolí Deer Creek Valley, asi deset mil od Spruce Hill. Význam těchto nalezišť tavby železa spočívá v tom, že jsou totožná s nalezišti nalezenými v Evropě. Zdá se pravděpodobné, že v určité fázi pravěku se Evropanům podařilo překonat propast mezi Evropou a Severní Amerikou. S největší pravděpodobností by zvolená trasa vedla daleko na sever, ze Skandinávie do Grónska, a pak možná podél pobřeží ledového příkrovu dolů k severovýchodnímu pobřeží severoamerického kontinentu.

Záhada Anasaziů: Byli běloši?

Záhadné ruiny skalních obydlí v Nevadě i jinde na západě Spojených států zmátly archeology i historiky. Čtvercové kamenné stavby byly Amerindům zcela cizí a místní indiánské legendy tvrdily, že tyto stavby vytvořil nejprve záhadný národ

zvaný Anasaziové, který tuto oblast obýval ještě před Amerindy. Vzhledem k Linii X a dalším kosterním důkazům, které prokazují existenci bělochů v Americe, a to buď před Amerindy, nebo přinejmenším současně s nimi, by bylo možné předložit silné nepřímé důkazy o bělošském původu velmi evropsky vypadajících staveb, které jsou v současnosti turistům ukazovány jako stavby vytvořené Amerindy. Konečnou odpověď na tuto otázku poskytne pouze rasové zkoumání okolních hrobů. Podobných staveb se na celém jihozápadě nacházejí stovky. I když jsou všechny připisovány Amerindům, lze si právem položit otázku: pokud tyto stavby skutečně postavili Amerindové, proč žili ve stanech z bizoní kůže, když Evropané po roce 1500 kolonizovali tuto zemi?

PŘEDINDIÁNSKÁ OBYDLENÍ V NEVADSKÝCH ÚTESECH

Slavná skalní obydlí v Nevadě, USA. Tyto velmi neamerindské kamenné stavby postavili podle Amerindů Anasaziové, kteří jim předcházeli.

První běloši v Americe mizí

Důkazy naznačují, že první běloši v Americe byli zabiti v otevřené válce s Amerindy (kteří mohli přijít současně nebo později) a že ti, kteří přežili, byli začleněni do početně dominantních indiánských skupin. Existence řetězce genů linie X tomu dodává na věrohodnosti. Vzhledem k tomu, že mtDNA se přenáší pouze po ženské linii, je zřejmé, že bílí muži byli zabiti nebílými a bílé ženy byly zaživa uneseny Amerindy k

sexuálním účelům. To může být jediným důvodem, proč byly u Amerindů nalezeny řetězce genů mtDNA.

První běloši v Americe zmizeli spolu se svou kulturou v procesu rasové integrace a zanechali po sobě pouze kostry a artefakty jako důkaz své existence.

Velké bílé tajemství Velikonočního ostrova

Kamenné sochy na Velikonočním ostrově v Tichém oceánu po staletí mátly historiky, ale velký skandinávský badatel a autorita Thor Heyerdahl ve své knize Aku-Aku: The Secret of Easter Island (George Allen & Unwin, Londýn 1988), odhalil ohromující fakta o ostrově a předcích obyvatel ostrova. Heyerdahlovy objevy byly bohužel historiky z velké části ignorovány, především kvůli rasovým důsledkům, které s sebou nesou.

Heyerdahl zjistil, jak je podrobně popsáno ve výše zmíněné knize, že vůdčí rodina na Velikonočním ostrově má dodnes rodinný sklon ke zrzavým vlasům, světlé pleti a tenkým nosům. To je v příkrém kontrastu s ostatními obyvateli ostrova, kteří jsou z velké části tmaví, s plochým nosem a černými vlasy. Zrzaví obyvatelé dnešního Velikonočního ostrova se hlásí k původu od bělochů známých jako „dlouhé uši“, kterým se tak říkalo proto, že nosili velké náušnice, které jim prodlužovaly ušní lalůčky, a kteří se na ostrov dostali lodí v určité historické etapě, jejíž přesné datum není známo.

Podle ústní tradice potomků rudovlasých na Velikonočním ostrově, kteří jsou dnes smíšeného původu, založili tito první

rudovlasí běloši na ostrově království pod vedením jistého Hotu Matua. Tito bílí osadníci pak vytvořili budovy a v rámci stavebních prací vytesali a postavili slavné kamenné sochy, které mají všechny dlouhé uši a dlouhé nosy - opět v živém kontrastu s domorodci s plochými nosy. Kamenné sochy jsou staré přibližně 1 600 let, což znamená, že k osídlení ostrova těmito záhadnými bělochy s červenými vlasy muselo dojít kolem roku 500 našeho letopočtu.

„ČERVENÉ HLAVY“ NA VELIKONOČNÍM OSTROVĚ

Mnoho soch na Velikonočním ostrově má oddělené vlasy vyřezané z červené skály z jiné části ostrova. To podporuje tradici obyvatel, že sochy postavili rudovlasí lidé. Vůdčí rodina na ostrově má dodnes sklony k zrzavým vlasům - což je důkazem rané migrace bělochů do této oblasti - a toto tvrzení uvádějí i ve své ústní historii. To vše a ještě více zdokumentoval badatel

Thor Heyrdahl ve své knize Aku-Aku, The Secret of Easter Island.

Podle tradice dlouhé uši s rudými vlasy po celou dobu využívaly jako pracovní sílu domorodé obyvatele ostrova s tmavou pletí, kterým říkaly „krátké uši“. Podle legendy byli bílí dlouhouší lidé: „Energičtí lidé, kteří chtěli stále pracovat, a ti s krátkýma ušima museli dřít a pracovat a pomáhat jim dělat zdi a sochy, což vedlo k závisti a nespokojenosti.” (Heyerdahl, ibid., str. 122).

„Poslední myšlenkou Dlouhých uší bylo zbavit celý Velikonoční ostrov zbytečného kamene, aby bylo možné obdělávat celou půdu. Tuto práci začali na náhorní plošině Poike, nejvýchodnější části ostrova, a krátké uši musely odnést každý volný kámen na okraj útesu a shodit ho do moře. Proto dnes na travnatém poloostrově Poike není jediný uvolněný kámen, zatímco zbytek ostrova je hustě pokrytý černými a červenými sutěmi a lávovými bloky.”

Heyerdahl pokračuje ve vyprávění o ústní tradici na Velikonočním ostrově:

> „Teď už to zašlo příliš daleko i pro krátké uši. Už je nebavilo nosit kameny pro dlouhé uši. Rozhodli se pro válku. Dlouhé uši utekly ze všech ostatních částí ostrova a usadily se na nejvýchodnějším konci, na vyčištěném poloostrově Poike. Pod velením svého náčelníka Ika vykopali příkop dlouhý téměř dvě míle, který odděloval náhorní plošinu Poike od zbytku ostrova.

Tento příkop naplnili velkým množstvím větví a kmenů stromů, až připomínal obrovskou dalekou hranici, připravenou k zapálení, kdyby se krátké uši na planině pod nimi pokusily zaútočit na svah vedoucí na náhorní plošinu. Ale jeden z dlouhých uší měl ženu z krátkých uší - jmenovala se Moko Pingei a žila nahoře na Poike se svým mužem. Byla to zrádkyně a domluvila se s krátkými uši dole na planině na signálu. Když ji viděli sedět a plést velký koš, měli se krátké uši plížit v dlouhé řadě kolem místa, kde seděla.

Jednou v noci špehové krátkých uší spatřili Moko Pingei, jak sedí a plete koš přímo na jednom konci Ikova příkopu, a krátcí uši se jeden po druhém plížili kolem místa, kde seděla, na samém okraji skály. Plížili se dál podél vnějšího okraje náhorní plošiny, až nakonec Poike zcela obklíčili.

Další armáda krátkých uší dole na planině se otevřeně vydala k příkopu: nic netušící dlouhé uši se seřadily proti nim a zapálily celou hranici. Pak se ze zálohy vyřítily další krátké uši a v krvavém boji, který následoval, všechny dlouhé uši uhořely ve vlastním příkopu.

Pouze třem dlouhým uším se podařilo proskočit ohněm a uniknout... Jeden z nich se jmenuje Ororoina a druhý Vai, ale jméno třetího je zapomenuto. Ukryli se v jeskyni, na kterou mohou obyvatelé poukázat dodnes.

Tam byli nalezeni a dva z nich byli probodnuti ostrými kůly, zatímco třetí a poslední, Ororoina, mohl zůstat naživu jako jediný přeživší z dlouhých uší. Ororoina byl

odveden do domu jednoho z krátkých uší, který se jmenoval Pipi Horeko.

Tam se oženil s krátkým uchem z rodu Haoa a měl mnoho potomků... poslední z nich žijí na ostrově dodnes.” (Heyerdahl, ibid., strany 123–124).

To je ústní tradice, jak o ní vypráví Heyerdahl ve své knize. Zcela jistě představuje alespoň částečně přesnou verzi událostí, protože nejvýchodnější část Velikonočního ostrova, Poike, je skutečně jediným místem na ostrově, které je kupodivu bez kamenů. Je také od zbytku ostrova odříznuta příkopem, v němž byly nalezeny stopy po velkém požáru. Skutečnost, že vůdčí rodina na ostrově dodnes vykazuje zrzavé vlasy a některé evropské rysy, i když byla do jisté míry smíšena s nebělošskými domorodci, je nejjasnějším znamením, že „dlouhé uši“ byli skutečně běloši.

Fotografie z expedice Thora Heyerdahla na Velikonoční ostrov z roku 1955, jak je reprodukována na straně 223 jeho knihy Aku-Aku, The Secret of Easter Island z roku 1958. Starosta Velikonočního ostrova Hei, který tvrdil, že je „čistokrevný“ z dlouhých uší, sedí druhý zleva v první řadě. Druhý zprava v první řadě sedí jeho syn Juan - který má výrazně zrzavé vlasy. Jediný čistokrevný Evropan ve skupině sedí vzadu mezi starostou a jeho synem.

Právě po této velké rasové válce na Velikonočním ostrově bylo mnoho soch a staveb s dlouhýma ušima zbouráno nebělošskými domorodci. Některé byly prostě příliš velké na to, aby se daly strhnout, a právě ty zůstaly stát dodnes.

„Rudovlasé“ sochy - barevný kámen

Původně mělo mnoho slavných soch také samostatně vytesané vlasy. Mnohé z nich byly bohužel v průběhu času odraženy, některé však zůstaly zachovány nebo byly restaurovány moderními archeology. Důvod, proč byly části vlasů vytesány ze samostatných kusů horniny, spočívá v jejich barvě. Tyto části vlasů byly vytesány z červeně zbarveného kamene, který byl vytesán z části ostrova zcela oddělené od místa, kde byly vytesány samotné hlavní sochy. Dlouhé uši si dokonce sochy vyřezávaly k obrazu svému, s červenými vlasy (Heyerdahl, ibid., strany 88–91).

Jihoameričtí Inkové s červenými vlasy

Rudovlasí běloši z Velikonočního ostrova museli odněkud pocházet. Heyerdahl studoval okolní oblasti a na Markézách poblíž Velikonočního ostrova našel důkazy o míšencích, z nichž někteří měli zrzavé vlasy.

Heyerdahl však také na základě zkoumání původních španělských zpráv o dobývání Jižní Ameriky zjistil, že zrzaví Inkové se v Jižní Americe vyskytovali ještě v roce 1500. Konkvistador Pedro Pizarro ve své zprávě o velké španělské invazi do Jižní Ameriky v roce 1500 uvádí, že zatímco masy indiánů v Andách byly malé a tmavé, členové vládnoucího rodu Inků byli vysocí a měli bělejší pleť než Španělé. Zmínil se zejména o některých jedincích v dnešním Peru, kteří byli bílí a měli zrzavé vlasy. (Heyerdahl, ibid., str. 351).

Heyerdahl uvedl, že se to odráží v mumiích nalezených v Jižní Americe. Na pobřeží Tichého oceánu, v pouštním písku

Paracasu, se nacházejí rozsáhlé pohřební jeskyně, v nichž se dokonale zachovalo množství mumií.

U některých mumií byly nalezeny tuhé černé vlasy indiánů. Jiné, které byly uchovávány ve stejných podmínkách, mají červené, často kaštanové vlasy, „hedvábné a vlnité, jaké se vyskytují u Evropanů; mají dlouhé lebky a pozoruhodně vysoká těla. Odborníci na vlasy prokázali mikroskopickou analýzou, že zrzavé vlasy mají všechny znaky, které obvykle odlišují nordický typ vlasů od vlasů Mongolů nebo amerických Indiánů“. (Heyerdahl, ibid., strany 351–52).

Pizarro se zeptal, kdo jsou ti zrzaví lidé s bílou pletí. Indiáni Inků mu odpověděli, že jsou to poslední potomci Viracochů, což byla božská rasa bílých mužů s vousy. Byli tak podobní Španělům, že si Inkové mysleli, že Evropané jsou Viracochové, kteří připluli zpět přes Tichý oceán (Heyerdahl, ibid., str. 253).

Podle hlavní incké legendy opustil bůh slunce Con-Ticci Viracocha své království v dnešním Peru a odplul se všemi svými poddanými do Tichého oceánu. Když Španělé připluli k jezeru Titicaca v Andách, našli nejmohutnější ruiny v celé Jižní Americe - Tiahuanaco. Spatřili kopec přetvořený člověkem ve stupňovitou pyramidu, klasické zdivo z obrovských kvádrů - krásně opracovaných a do sebe zapadajících - a četné velké sochy v lidské podobě. Požádali indiány, aby jim řekli, kdo tyto obrovské ruiny zanechal.

Známému kronikáři Ciezovi de Leon bylo v odpovědi řečeno, že tyto věci byly vyrobeny dávno před nástupem Inků k

moci. Vyráběli je bílí a vousatí muži jako Španělé (Heyerdahl, ibid., str. 253). Bílí muži nakonec své sochy opustili a odešli s vůdcem Con-Ticci Viracochou nejprve do Cuzca a pak dolů k Pacifiku.

Dostali incké jméno Viracocha neboli „mořská pěna“, protože měli bílou pleť a zmizeli jako pěna v moři. Španělé zaznamenali, že vládnoucí incké rodiny si na rozdíl od svých poddaných říkaly Orejones neboli dlouhé uši. Pizarro poukázal na to, že to byli zejména dlouhé uši, kdo měl bílou kůži (Heyerdahl, ibid., str. 253). Na Velikonočním ostrově se tradovalo, že dlouhé uši přišly zpoza moře. Jejich první král měl dlouhé uši, když na ostrov připlul na zámořské lodi. To dobře souvisí se zcela samostatnou inckou legendou, která říká, že Con-Ticci Viracocha měl dlouhé uši, když odplul přes moře na západ.

ZÁHADA NAZKŮ V PERU

Jedním z nejznámějších starověkých divů jihoamerického kontinentu jsou obrovské emblémy na pláních Nazca v Peru, které pocházejí z doby kolem roku 500 př. n. l. Na nedalekých pohřebištích bylo objeveno velké množství dobře zachovalých mumií. Mnohé z nich jsou bělošského rasového původu, přičemž vynikají zrzavé vlasy. Jedna z mumií z Paracasu v Nazce, vypreparovaná z písečné hrobky po dvou tisících letech. Pocházejí snad od těchto lidí legendy o bílých bozích v Jižní Americe?

Potlačení bílého původu

Heyerdahlova průkopnická práce ukazuje, že na základě řady různých důkazů (rudovlasé jihoamerické mumie, rudovlasí

lidé na Velikonočním ostrově a legendy Inků) je velmi pravděpodobné, že v předkolumbovské oblasti žila skupina bílých rasových typů. Tito raní běloši, pravděpodobně spjatí s Guančemi z Kanárských ostrovů, se přeplavili přes Atlantský oceán, usadili se a vybudovali města a civilizace v Jižní Americe a poté se rozšířili na tichomořské ostrovy, alespoň to tvrdí důkazy. Tam byli zřejmě buď vyhubeni nebílými domorodci, nebo byli absorbováni mezi původní obyvatelstvo a zanechali po sobě mezi obyvateli regionu jen záblesky svého zbarvení. Záhadné sochy s dlouhýma ušima a zrzavými vlasy na Velikonočním ostrově a některá velká zničená města nalezená v Jižní Americe se pak zdají být dědictvím ztracených bělošských migrací. Zdá se, že právě od těchto dávných lidí pocházejí legendy o bílých a vousatých bozích, které prostupují mytologií Inků a Aztéků.

KAPITOLA 7: Nezvratně přemoženi - běloši na Blízkém východě

Rasové složení původních obyvatel Blízkého východu - od Turecka po dnešní Írán, včetně oblastí známých dnes jako Irák, Sýrie, Libanon, Palestina a Egypt - bylo v roce 4000 př. n. l. převážně bílé mediteránní, mezi nimiž byly roztroušeny alpinské a protonordické podskupiny. Tito původní bílí obyvatelé byli posíleni příchodem velkého množství Indoevropanů, kteří se zhruba od roku 3000 př. n. l. začali šířit na jih od své pravlasti v jižním Rusku. Kromě těchto bílých národů měla v dějinách Blízkého východu sehrát významnou roli ještě jedna skupina - semitsky mluvící národy (zahrnuje širokou škálu národů, včetně skupin, které historie zná jako starověké Židy a arabské národy). Ti nakonec v celé oblasti převládli a na původní bělošská území pronikali jako dělníci, obchodníci, přistěhovalci a vojenští dobyvatelé.

BÍLÉ ŘÍŠE STŘEDNÍHO VÝCHODU

Mapa regionu, který je předmětem této kapitoly. Téměř všechny země zde zobrazené byly vystaveny invazím Indoevropanů, kteří pak založili bílé civilizace - aby se později ponořili do masy semitských, mongoloidních a hamitských (smíšených) národů, které přišly pracovat do těchto zemí jako otroci nebo dělníci.

Z rasového hlediska stojí za povšimnutí, že původní staroevropské mediteránní bílé národy ani původní semitské národy již neexistují ve své původní podobě. Obě tyto skupiny si sice zachovaly určité fyzické znaky, ale v důsledku přílivu a odlivu historických událostí v regionu se výrazně promísily mezi sebou a s dalšími rasovými skupinami.

Rovněž není pravdivé považovat současné Židy za čistě „semitské“. Židé ve starověku byli zcela jistě tak čistě semitským národem, jak jen to bylo možné, ale v moderní době jsou směsicí mnoha ras, od černé až po všechny bílé podrasy. Semitské národy zahrnovaly také velké množství dalších

kmenů na Blízkém východě - jako je tomu i dnes. Nicméně dějinám starověkého Blízkého východu dominují staletí fyzického boje mezi po sobě jdoucími vlnami bílých a semitských národů. Každá skupina založila civilizaci, která byla následně ovládnuta svými rivaly nebo stejně často rasově podobným kmenem.

Tyto skupiny se po tisíce let střídaly v ovládání mezopotámského údolí a každá další invaze s sebou přinášela příliv nové krve a kultury. Dlouhou dobu se bílým kmenům dařilo držet se ve vyšších polohách na severovýchodě povodí Tigridu a Eufratu, zatímco různé semitské kmeny obsazovaly části území, které dříve patřilo Indoevropanům na Blízkém východě.

V důsledku tohoto neustálého křížení civilizací a sdílené geografické oblasti se rasové rozdíly mezi národy stíraly. Ke konci této epochy je stále obtížnější identifikovat jasné rasové skupiny na rozdíl od pojmenovaných kultur. Zánik odlišných rasových skupin v regionu nakonec vedl k tomu, že pochodeň civilizace byla předána tehdy homogennějším společnostem - nejprve v Egyptě a poté v klasické řecké a římské civilizaci.

Sumer - první bělošské osídlení

Oblast mezi řekami Tigris a Eufrat se běžně nazývá Úrodný půlměsíc kvůli blízkosti zdrojů sladké vody. Tento termín je však nesprávný. Srážky v této oblasti byly vždy řídké a velké části této oblasti tvoří vyprahlá poušť. V rozporu s rozšířeným mýtem nebyla tato oblast nikdy ideálním

zemědělským územím a sucho bylo částečně zmírněno pouze díky blízkosti vodních toků. Přesto v roce 5000 př. n. l. založili v povodí řek Tigris a Eufrat osady původní mediteránní běloši a některé rané nordické kmeny (dohromady známé jako Ubajdové). Z těchto osad se postupně vyvinula hlavní města regionu a dnes toto území leží v zemi Irák.

NEJSTARŠÍ ROZLUŠTITELNÝ DOKUMENT

Sumerská hliněná tabulka z doby kolem roku 2800 př. n. l. Je to jeden z nejstarších rozluštitelných dokumentů na světě. Psalo se na hliněné tabulky, přičemž otisky se vytvářely dřevěnými klínovými nástroji. Tabulka se poté vypálila, aby ztvrdla - tento proces ji uchoval po dobu téměř pěti tisíc let.

Druhá invaze bělochů 3250 př. n. l. - vznik Sumeru

Tito původní běloši byli v roce 3250 př. n. l. podmaněni novým bílým kmenem, Sumery. Tito lidé dali regionu své jméno: Sumer. Ve staletích, která následovala po jejich přistěhování, země zbohatla a stala se mocnou. Rozvíjelo se umění a architektura, řemesla a náboženské a etické myšlení.

Sumerský jazyk se stal převládající řečí v zemi a jejich systém písma, sumerské písmo, v němž se pro znázornění předmětů používaly obrázky, se stal standardem pro všechny tehdejší psané jazyky. Ačkoli byl tento písemný jazyk zpočátku velmi jednoduchý - kresba ryby na tyči představovala rybu a podobně -, položil základ všem piktografickým jazykům, včetně pozdějších forem egyptštiny a sanskrtu. Psalo se na hliněné tabulky a otisky se vytvářely klínovými nástroji.

Z tohoto piktografického písma se nakonec vyvinuly symboly pro abstraktní pojmy, jako je láska, nenávist, chůze atd. Sumerské písmo dominovalo všem formám písma nejméně čtyři tisíce let, dokud nepřevládlo písmo řecké.

ZIKKURATY V UR

Přestože Sumerové neměli přírodní zdroje kamene, vytvořili obrovské památky z hliněných cihel, které stojí dodnes. Toto je hlavní stupňovitý zikkurat v Uru, postavený kolem roku 2100 př. n. l., krátce po první velké indoevropské invazi. Chrámová stavba byla vytvořena ve tvaru stupňovité pyramidy.

Osídlení sumerské delty mělo od samého počátku zařízení na zpracování kovů (zvláště dobří byli ve zpracování mědi) a kolová vozidla, což byl v té době významný pokrok. Předpokládá se, že kolo se původně vyvinulo z hrnčířského kruhu, který Sumerové rovněž vlastnili a zřejmě inovovali. Na jihovýchod od Sumeru se rozkládal Saudskoarabský poloostrov - původní srdce semitsky mluvících národů. Původní běloši byli brzy obklopeni semitskými kmeny a během několika set let se v oblasti začali usazovat semitští přistěhovalci, a to jak mírumilovní, tak nájezdníci.

První semitská invaze – Akkadové

K první rozsáhlé semitské invazi došlo v roce 2335 př. n. l., kdy bílé Sumery ovládli Akkadové. Semitská akkadská okupace Sumeru vedla k založení nového království, známého jako „Sumerské a Akkadské království“. Právě krátce po akkadské invazi byl zaznamenán příchod prvních Židů do Sumeru ve velkém počtu. Po několika generacích se semitské kmeny začaly mísit s původními bílými kmeny, a přestože tento proces nebyl absolutní, rozdíly mezi oběma skupinami se stíraly. Toto míšení ras v regionu vedlo ke stále hybridnějšímu obyvatelstvu - trendu, který pokračuje dodnes. Umělecké formy, které po sobě zanechali raní Babyloňané, prozrazují, že jejich rasové složení bylo především mediteránní. Postupem času se však začal projevovat výrazný semitský vliv.

Mediteránní původ těchto prvních lidí potvrdili britští antropologové Dudley Buxton a Talbot Rice, kteří zkoumali lebky vykopané v sumerském paláci v Kiši v Mezopotámii. Podobné lebky nalezl francouzský antropolog H. V. Vallois v Sialku, na půli cesty mezi Teheránem a Isfahánem, severovýchodně od Kiše, a v údolí řeky Indus R. B. S. Sewell a B. S. Guha ze Zoological Survey of India. Všechny pozůstatky byly pozitivně identifikovány jako příslušníci (dnes již téměř vyhynulé) mediteránní bílé subrasy (Race, John R Baker, Oxford University Press, 1974, strana 511).

MODROOKÉ RASOVÉ TYPY VE STAROVĚKÉM SUMERU

Náboženská obřadní figurka sumerského božstva z doby kolem roku 3000 př. n. l. v Tell Asmosu, provinčním sumerském městě. Figurka je pozoruhodná tím, že má modré oči zasazené do kamene lapis lazuli. Tento modrý kámen byl Sumery velmi ceněný a dováželi jej z jediného zdroje, který se nacházel 3200 km daleko v severním Afghánistánu. Modré oči jsou výlučně bělošským rasovým znakem.

Tato ženská hlava, rovněž z Tell Asmos, má stejně modré oči.

Gudea, správce provincie Lagaš, asi 2150-2050 př. n. l. Z Lagaše, který je dnes známý jako Telloh, bylo nalezeno několik Gudeových soch.

Sumerská civilizace na vrcholu - po první indoevropské invazi Gutejců

Sumerské a akkadské království pak padlo před první a podle všeho divokou indoevropskou invazí - invazí Keltů. Ti, na Blízkém východě známí jako Gutejci, zaútočili na Sumerské a Akkadské království necelých sto let po jeho založení, kolem roku 2200 př. n. l. Gutejci vyplenili a zničili smíšenou semitsko-mediteránní sumerskou a akkadskou civilizaci a nastolili v regionu vlastní vládu a civilizaci. Brzy měli provincie sahající až ke Středozemnímu moři. Právě po invazi Gutejců měla

sumerská civilizace dosáhnout jednoho ze svých největších vrcholů. Patřily k nim:

- Úplně první psaný zákoník na světě, který existuje dodnes a pochází z roku 2095 př. n. l.;
- Stavba velkých sumerských pyramid, tzv. zikkuratů (nejznámější z nich je zikkurat v sumerském městě Ur, postavený v roce 2100 př. n. l.), které sloužily jako chrámy a společenská centra, z nichž mnohé stojí dodnes; a
- Složitý systém kanálů, jezů a vodních cest, jimiž byly zavlažovány zemědělské osady podél řek.

Po několika generacích se Gutejci začlenili do širšího okruhu obyvatel Sumeru, jehož velká města a bohatství působily jako magnet pro všechny okolní semitské kmeny. Do Sumeru přicházelo stále více semitských obchodníků, dělníků a otroků, čímž se postupem času vytvořila směs staroevropských, semitských a indoevropských národů. To se odráží v jejich uměleckých formách a v široké škále rasových znaků, které jsou v této oblasti k vidění dodnes.

Druhá indoevropská invaze - Amorité

Kolem roku 2000 př. n. l. oblast znovu napadla další indoevropská skupina, Amorité. Amorité původně pronikli na Blízký východ z Balkánu, obsadili Palestinu a smísili se s určitým počtem židovských kmenů, které si tam podrobili. Je otázkou dohadů, kolik přesně semitských (tedy tmavších) fyzických znaků měli v roce 2000 př. n. l.. Velmi pravděpodobně to nebylo mnoho, protože Egypťané je ještě

sedm set let po jejich vpádu do Sumeru popisovali jako světlovlasé a modrooké.

Pokročilá sumerská kultura

Sumerské náboženství mělo čtyři stvořitelská božstva: An, bůh nebes, Ki, bohyně země, Enlil, bůh vzduchu, a Enki, bůh vody. Existovala tři božstva nebe: Nanna, bůh měsíce, Utu, bůh slunce, a Inanna, královna nebes. Inanna byla také bohyní lásky, plození a války. Sumerové měli poměrně vyspělý matematický systém s tabulkami pro násobení, dělení, a dokonce i odmocniny a krychle. Měli také znalosti geometrie. Nejznámějším dochovaným literárním dílem z tohoto období je Epos o Gilgamešovi, smyšlený příběh starého krále městského státu Erech, který se vydal hledat nesmrtelnost. Obsahuje také kapitolu pojednávající o zatopení země a je zjevně předlohou křesťanského a židovského starozákonního příběhu o Noemovi a potopě.

KRÁLOVSKÁ HROBKA V URU 2500 PŘ. N. L.

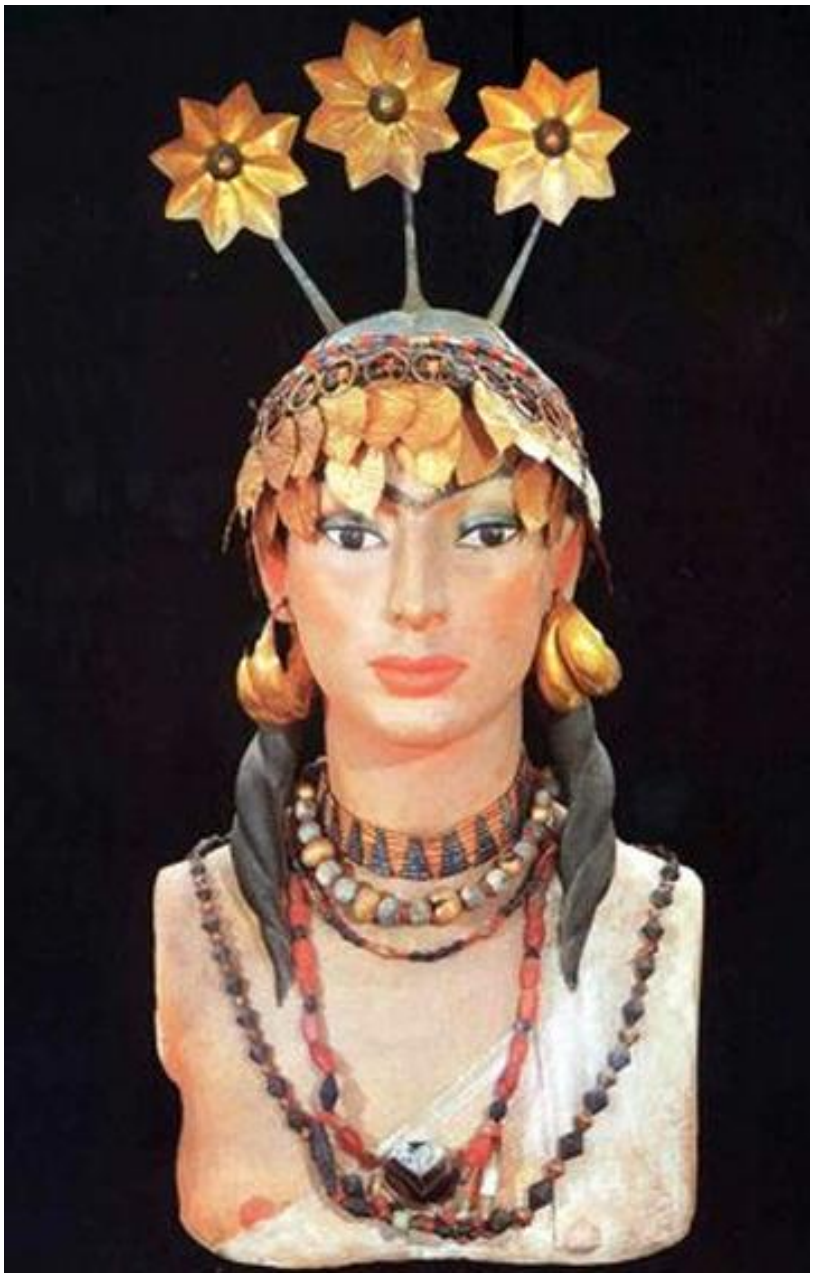

Zdobená pokrývka hlavy a šperky sumerské královny Šub-ab, asi před 2 500 lety. Objeveny spolu s několika kostrami v hrobovém komplexu (níže) ve starověkém městě Ur. Tvář tohoto modelu byla stylizována současným umělcem.

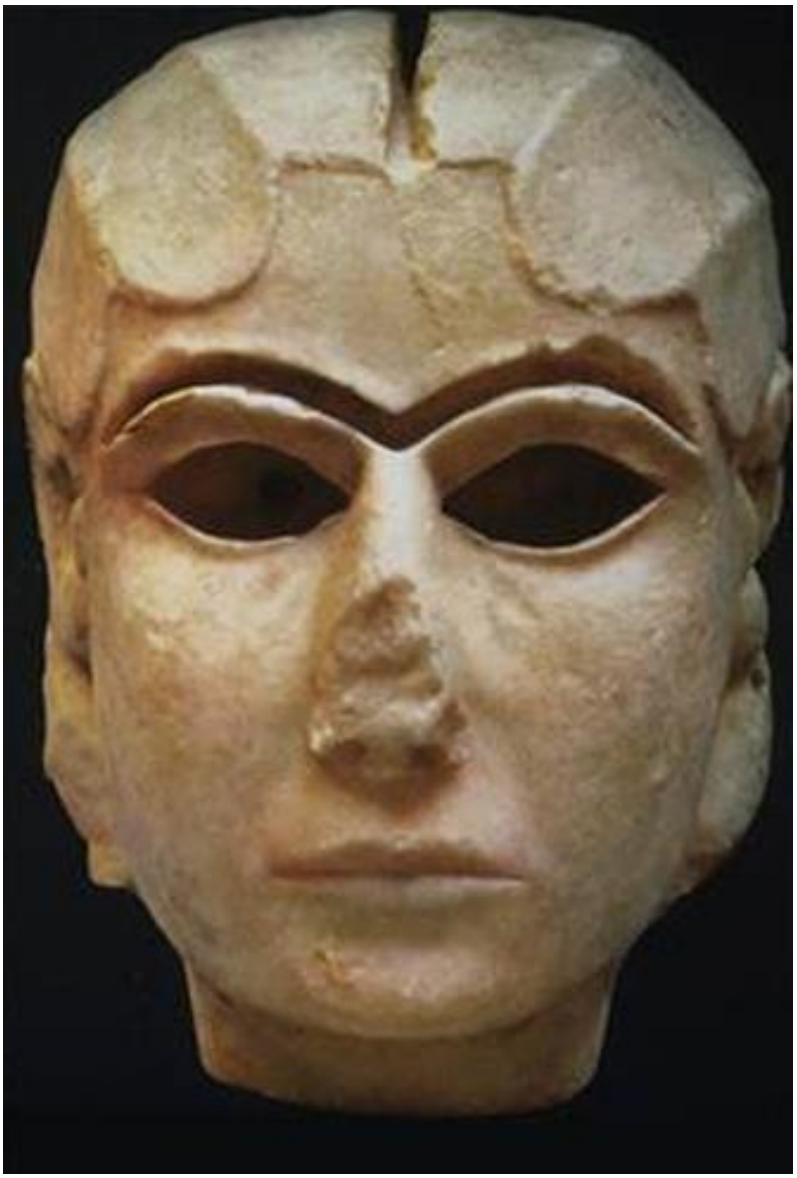

Socha bílé ženské hlavy z Uruku, Sumer, asi 3500 př. n. l., Irácké muzeum, Bagdád.

Babylon a Chammurapi

Chaos způsobený amoritskou invazí trval až do roku 1763 př. n. l., kdy povstal silný a schopný král, který obyvatele opět sjednotil. V této době bylo postaveno město Babylon a region se začal nazývat Babylónie.

Chammurapi byl prvním slavným babylónským králem, kterému se podařilo ukončit chaos a sjednotit všechny kmeny v jeden národ. Nejvíce je pravděpodobně připomínán jeho zákoník z roku 1750 př. n. l., který je všeobecně, ale nesprávně, považován za první psaný právní kodex na světě (byl až druhý, první byl zákoník sepsaný dříve bílými Sumery).

Chammurapiho zákoník byl vytesán do kamene a rozmístěn ve velkých městech regionu a dodnes je považován za otce všech právních kodexů světa. Originál jednoho z jeho zákoníků je vystaven v muzeu Louvre v Paříži ve Francii.

Ačkoli se některé zákony zdají modernímu člověku kruté (například smrt za neschopnost splatit dluh), znění prologu zákoníku poskytuje fascinující pohled na konflikt mezi semitským a indoevropským obyvatelstvem v regionu. V prologu Chammurapi oznamuje, že přišel „vládnout černovlasému lidu“. Je také nazýván „bílým králem“ a „bílým mocnářem“, což zřejmě odkazuje na jeho zbarvení. V původním úvodu k Chammurapiho zákoníku se uvádí toto: „Chammurapi, vznešený kníže, který se bojí Boha, aby zavedl v zemi vládu spravedlnosti, aby zničil bezbožníky a zlovolníky, aby silní neubližovali slabým, abych vládl nad lidmi s černou hlavou jako Šamaš a osvítil zemi, aby se lidstvu dařilo... Chammurapi, kníže, zvaný z Bélu, jsem já, který vytvářím bohatství a rozkvět... který obohatil Ur... bílý král... mocný, který opět položil základy Sipáry… pán, jenž dal nový život Uruku, jenž přinesl jeho obyvatelům hojnost vody... bílý, mocný, jenž pronikl do tajné jeskyně loupežníků.“

CHAMMURAPIHO ZÁKONÍK 1750 PŘ. N. L.

Stéla Chammurapiho zákoníku, 1750 př. n. l. Zákoník se zachoval v neporušeném stavu na této stéle, která je nyní uložena v pařížském muzeu Louvre. V horní části stély je vyobrazen král Chammurapi před Šamašem, indoevropským bohem slunce, který byl zároveň bohem spravedlnosti. Přímo pod obrázky se nachází úvod k zákoníku, v němž Chammurapi

tvrdí, že přišel vládnout „lidem s černými hlavami“. 282 zákonů se týká přestupků proti jiným lidem a majetku; sporů týkajících se půdy, obchodu, poplatků, profesionálních služeb a rodiny. Některé tresty by byly podle moderních měřítek považovány za přísné, ale celkově zákony představují obraz spořádané společnosti, která žila podle uznávaných norem a poskytovala ochranu všem svým občanům.

Přestože zákoník jasně vymezuje hranici mezi samotným Chammurapim a „černohlavými“ národy, ukazuje také, že v této době se velké množství obyvatelstva stalo výrazně semitským. Nicméně Babylóňané, kteří navázali na technologické a kulturní precedenty vytvořené Sumery, udržovali složité systémy kanálů, hrází, jezů a nádrží, které vybudovali původní bílí obyvatelé. O tom, jakou symboliku Babylon získal, svědčí i to, že černošské rastafariánské hnutí dodnes hovoří o všech bělošských civilizacích jako o „Babylonu“.

POKROČILÁ MATEMATIKA V BÍLÉM BABYLONU 1800 PŘ. N. L.

Klínopisná tabulka z roku 1800 př. n. l., která ukazuje vynikající matematické schopnosti bílých Sumerů. Vzhledem k tomu, že se Sumerové vylidnili, byla velká část těchto znalostí ztracena. Pouze několik částí této kultury si uchovali Arabové a později je prezentovali jako svou kulturu.

Třetí indoevropská invaze - Kassité a Chetité

Babylon pak napadla nová vlna Indoevropanů. Tito příchozí, nazývaní Kassité a Chetité, si do roku 1595 př. n. l. podmanili většinu regionu. Pod vládou Kassitů, která trvala dalších 450 let, se Babylónie opět stala významnou mocností. Kassité jako první začali používat válečný vůz, což později

převzaly téměř všechny ostatní národy na Blízkém východě a v Evropě.

Nárůst semitské populace

V té době už počet arabských Semitů v regionu dosahoval ohromujících rozměrů. Tuto rovnováhu ještě více vychýlila obnovená semitská invaze, která začala v 9. století, kdy se Chaldejcům podařilo obsadit region. Chaldejský král Nabukadnezar (který se stal králem v roce 604 př. n. l.), ač sám Semita, se proslavil tím, že odvedl několik tisíc Židů do babylonského zajetí. Chaldejci byli zase na severu napadeni původně indoevropskými Asyřany a město Babylon bylo nakonec Asyřany vypleněno kolem roku 700 př. n. l.

ŽIDÉ VZDÁVAJÍ HOLD STAROVĚKÝM ÁRIJSKÝM ASYŘANŮM

Rytina z paláce Aššurbanipula v asyrském Ninive v době největšího rozkvětu asyrské říše. Židovský král Jehú (klečící) vzdává hold asyrskému vládci Šalmaneserovi III. v roce 841 př. n. l.

Sýrie a Chetité

Indoárijský kmen zvaný Chetité založil kolem roku 2000 př. n. l. říši v dnešním Turecku poté, co se ze své původní domoviny v jižním Rusku rozšířil na jih a západ. V roce 1700 př. n. l. začala chetitská vojska postupovat na jih a dobyla Sýrii a údolí řek Tigris a Eufrat, což vedlo ke zničení babylonské říše v roce 1600 př. n. l.. V době svého největšího rozkvětu se chetitská říše rozkládala na území od Černého moře až po Sýrii. Dobytím Sýrie připravili Chetité o egyptskou kolonii a egyptský faraon Ramses II. zaútočil na Chetity ze základen v

Palestině v roce 1269 př. n. l.. Chetité Ramsese porazili a následovala mírová smlouva, podle níž si Chetité ponechali Sýrii v držení.

Chetité jsou považováni za první národ, který v této oblasti zpracovával železo, a jsou známí tím, že velkou část svého právního systému převzali ze zákoníků, které našli, když si podrobili Babylóňany. Zasloužili se také o rozšíření mezopotámské kultury po Malé Asii (Turecko) a dokonce i k raným Řekům. Kolem roku 1500 př. n. l. se Chetité, stejně jako mnoho indoevropských kmenů (a také Semité), začali mísit s ostatními národy v oblasti a nakonec vytvořili dnešní obyvatelstvo Blízkého východu, které je nedefinovatelnou směsicí bělochů, Semitů, černochů a dokonce i mongoloidních kmenů. Takto oslabená chetitská říše zanikla, když ji ze severu ovládly nové vlny indoárijských nájezdníků, Asyřanů. Po rozpadu chetitské říše v roce 1200 př. n. l. nebyla žádná mocnost dostatečně silná, aby ovládla Blízký východ, a zhruba pět set let vzkvétala řada nezávislých států.

Jednu z indoevropských invazí, která přispěla k pádu Chetitů, vedl kmen známý jako Filištíni. Tento kmen si podmanil velkou část Blízkého východu, včetně dnešní Palestiny (od níž pochází název této země) a nakonec i Babylonu. Filištíni zavedli nad Semity podle všeho krutou vládu, což vedlo k tomu, že si podrobené židovské kmeny vůči nim vypěstovaly fanatickou nenávist. Tento odpor k Filištínům se opakoval v Bibli, která byla následně převzata do evropské kultury. Tak se urážlivé označení „Filištín“ stalo součástí každodenního jazyka.

Féničané - nejvýznamnější obchodníci své doby

V této oblasti vznikla řada dalších menších bělošských kultur, z nichž každá svým způsobem přispěla k rozvoji civilizace. Patřili mezi ně Féničané, kteří se díky obchodu prosadili jako mocný národ ve Středomoří. Jejich domovská základna se nacházela v dnešním Libanonu, v oblasti, kterou obsadili do roku 2700 př. n. l. Ačkoli byli původně středomořským národem, existují důkazy, které naznačují, že Féničané během svého dlouhého pobytu v Libanonu a Palestině absorbovali značné množství semitské krve a po značnou dobu byli pod vládou Hebrejců. Féničané však byli střídavě ovládáni také Egypťany a Chetity a v této době již vykazovali fyzické znaky, které představovaly směs nordických, mediteránních a semitských národů. Féničanům je připisováno vytvoření moderní abecedy, i když je to poněkud nadnesené.

Féničané převzali poloalfabetické písmo vyvinuté Egypťany, osvojili si ho a používali ho jako prostředek pro svůj obchod. Tuto základní abecedu převzali pozdější Řekové a vytvořili z ní řecké písmo. Z tohoto řeckého písma se po mnohem delší dobu vyvíjela moderní abeceda. Féničané tedy mohou v nejlepším případě tvrdit, že byli jedním z článků v procesu vývoje moderní abecedy. Féničané se proslavili jako obchodníci, kteří zakládali osady po celém Středomoří, včetně Apeninského poloostrova a Španělska. V roce 800 př. n. l. založili Féničané město Kartágo v dnešním Tunisu, které se nachází na opačném konci Apeninského poloostrova. Kartágo bylo osídleno velkým počtem různých národů, ale až do válek

s Římem si zachovalo svou v podstatě středomořsko-nordickou směs.

Nejslavnější kartaginský vojevůdce Hannibal, který byl po mnoho let metlou Říma, byl zcela jasný nordický subrasový typ, který pocházel ze šlechtické rodiny v Kartágu. Ačkoli Kartágo bylo nakonec Římany zničeno, vydrželo déle než fénická města v Libanonu, která byla v roce 750 př. n. l. srovnána se zemí novými indoevropskými nájezdníky, Asyřany.

PERŠANÉ ZOBRAZENI JAKO NORDICKÉ TYPY 310 PŘ. N. L.

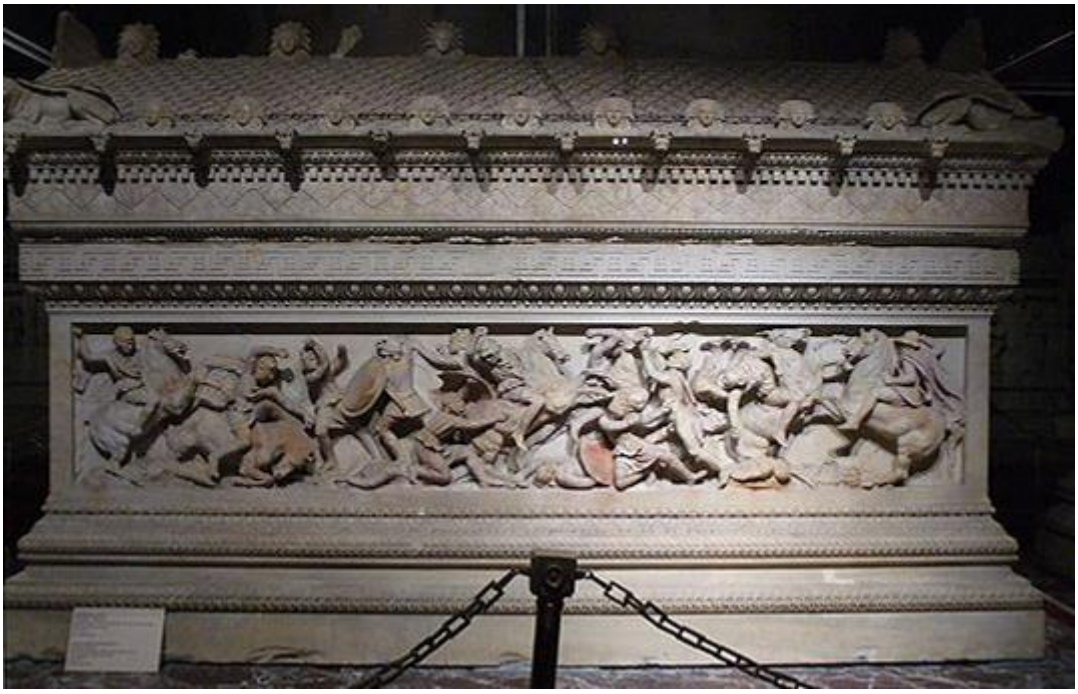

Slavný Alexandrův sarkofág (známý také jako sarkofág ze Sidonu) z doby kolem roku 310 př. n. l. je cenný, protože zobrazuje detaily perských vojáků z doby Alexandra Velikého. Jsou v barvě - mnozí perští bojovníci jsou zobrazeni se světlýma očima a vlasy a světlými nebo zrzavými kníry. Sarkofág údajně patřil Alexandru Velikému, Archeologické muzeum, Istanbul.

Níže: restaurovaná kopie jednoho z panelů na sarkofágu, která se drží původního barevného schématu.

Persie - původní indoevropská civilizace

Vůdci Persie se nazývali Árijci. Dareios Veliký, perský král (521-486 př. n. l.), na nápisu v Naqsh-e-Rostamu (poblíž dnešního Šírázu v Íránu) prohlašuje: „Jsem Dareios, velký král... Peršan, syn Peršana, Árijec, který má árijský původ ...“

Íránskou náhorní plošinu osídlily kolem roku 1500 př. n. l. indoevropské kmeny, z nichž nejvýznamnější byli Médové, kteří obývali severozápadní část, a Peršané. Peršané byli ovládaní Médy až do nástupu Peršana Kýra Velikého na trůn v roce 550 př. n. l. V roce 550 př. n. l. se Peršané stali dominantním národem. Ten svrhl médské vládce, podrobil si dvě sousední království (včetně Babylónie v roce 539 př. n. l.) a založil Perskou říši jako nejvýznamnější mocnost Blízkého východu.

Kýros se snažil být benevolentním vládcem. V Sumeru dovolil tehdejšímu dominantnímu náboženství, aby schválilo jeho nástup na babylonský trůn, zatímco v Jeruzalémě zahájil

obnovu židovského chrámu. Výsledkem jeho snah byla říše různorodých národů, která nakonec vedla ke zkáze Persie.

Kýrův syn Kambýsés II. rozšířil perskou říši ještě více, když si v roce 525 př. n. l. podrobil (do té doby rasově smíšené) Egypťany. Dareios I., který nastoupil na trůn v roce 521 př. n. l., posunul perské hranice až k řece Indus, nechal vybudovat průplav od Nilu k Rudému moři a celou říši reorganizoval, čímž si vysloužil titul Dareios Veliký.

V letech 499-493 př. n. l. se Dareios Veliký podílel na potlačení povstání iónských Řeků žijících pod perskou nadvládou v Asii a poté zahájil trestné tažení proti Řekům za podporu povstalců.

V historické bitvě u Marathónu v roce 490 př. n. l. byla jeho vojska Řeky katastrofálně poražena. Jeho nástupce Xerxés I. se rovněž pokusil Řeky porazit, ale byl zase poražen ve velkém námořním střetnutí, v bitvě u Salami v roce 480 př. n. l., a ve dvou po sobě následujících pozemních bitvách v následujícím roce. Výpady perského krále Xerxa I. byly posledním významným pokusem o expanzi perské říše. V té době již árijské kmeny absorbovaly semitské a asijské přistěhovalce a začaly se rozpadat jako homogenní národ.

NUBIJSKÝ OTROK NAPADEN LVEM

Deska nalezená v asyrském hlavním městě Nimrudu z doby vlády krále Aššurnasirpala II (883-859 př. n. l.). Řezba zobrazuje Afričana napadeného lvicí. Provedení se zdá být fénické, přestože bylo nalezeno v asyrském městě.

Indické zobrazení Peršanů jako nordiků a míšenců

V době, kdy řecký spisovatel Xenofón chválil takzvané „vysoké krásné Peršanky“ (v 6. století př. n. l.), byli perští vyslanci v Indii na dosud existujících malbách v jeskyních Adžanta u Bombaje zobrazováni jako lidé světlé pleti, modroocí a světlovlasí nebo tmavé pleti a modroocí se světlými vousy (Ujflvy, L'Anthropologie, díl ii., 1900). To byla první

hmatatelná známka toho, že se indoevropští Peršané začali mísit s tmavšími obyvateli své země.

Ve čtvrtém století se tento proces rozšířil tak dramaticky, že jen velmi málo příslušníků vládnoucí třídy se stále mohlo hlásit k čistě indoevropskému původu. Nakonec již značně rasově smíšené Peršany přemohla nová bílá síla v regionu: indoevropští Makedonci pod vedením Alexandra Velikého v sérii bitev v letech 334-331 př. n. l.

Peršané se proslavili efektivní správou své obrovské říše, ale pravděpodobně nejlépe si je pamatujeme díky jejich náboženství zvanému zoroastrismus. Základní koncept boje mezi dobrými a zlými nadpřirozenými silami, který založil prorok Zarathustra, byl později použit prvními křesťany a zapracován do biblického Nového zákona (pojmy nebe a peklo nejsou v křesťanském Starém zákoně vůbec zmíněny).

Asyrská říše - první poštovní systém na světě

Další velkou říši na Blízkém východě založili původně indoárijští Asyřané (slovo Asyřan je zkomoleninou slova Árijec), kteří ze své základny v dnešní Sýrii dobyli v roce 910 př. n. l. Babylon.

V roce 722 př. n. l. se Asyřané zmocnili Palestiny a v roce 671 př. n. l. jejich říše sahala až k deltě Nilu. Asyřané, stejně jako Chetité, ovládali umění zpracování železa a železných zbraní (dovednost, která přišla ze severu a rozšířila se s indoevropskými invazemi). Díky tomu měli nad svými protivníky obrovskou výhodu.

Asyrský král této doby Aššurbanipul byl vzdělaný muž a v hlavním městě Chorsabadu měl údajně knihovnu - pravděpodobně z větší části uloupenou Sumerům a Babyloňanům - čítající asi dvaadvacet tisíc hliněných tabulek.

Asyrská říše jako první vybudovala síť státních silnic a poštovní službu. Měla také první ucelený správní systém, který sloužil jako vzor pro mnoho pozdějších civilizací. V polovině 7. století př. n. l. byla asyrská říše na ústupu, oslabená neustálým rozpadem své původní rasové homogenity v důsledku stále většího míšení se stále rostoucím počtem Semitů v regionu. Nakonec kombinace sousedních indoevropských kmenů (Peršanů, Médů a Skýtů) Asyřany vyvrátila a v roce 612 př. n. l. bylo zničeno hlavní město Ninive.

Po pádu Asyřanů zůstaly na Blízkém východě čtyři malé mocnosti. Byli to Médové, Peršané, Lýdové a Chaldejci. Všechny kromě posledního z nich byly stále většinově bílé, ačkoli se do jejich společností začlenily velké - a brzy převažující - počty Semitů, Arabů a dokonce Mongoloidů.

VELKÝ PALÁC V PERSEPOLI, PERSIE KOLEM ROKU 500 PŘ. N. L.

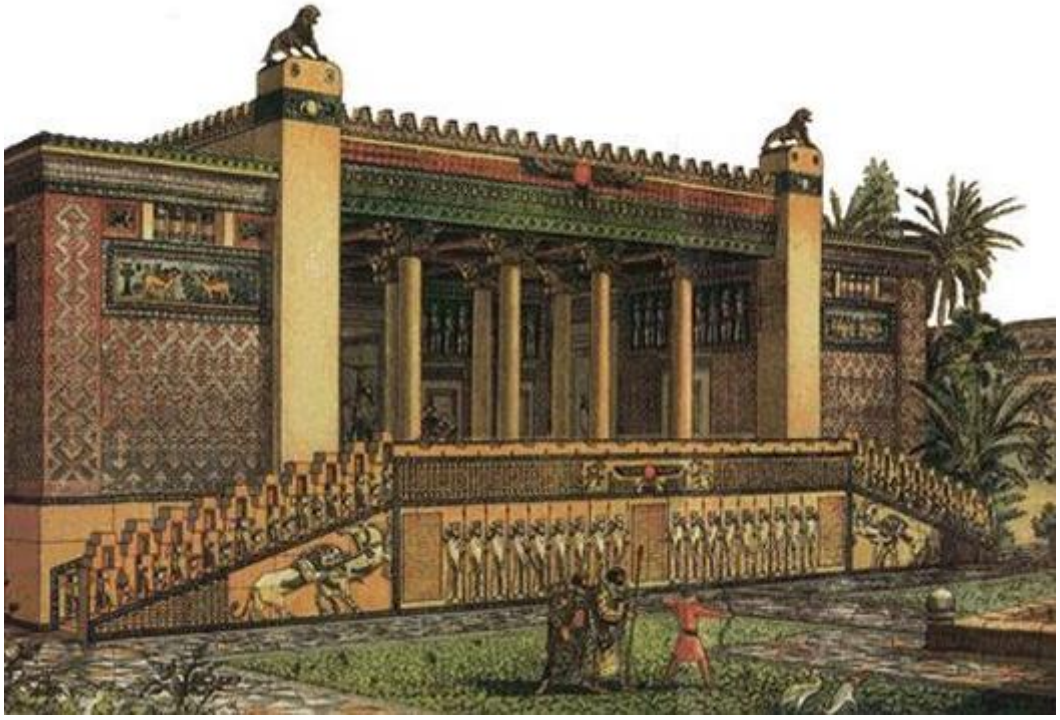

Velké slavnostní město Persepolis, založené Dariem I. (522-486 př. n. l.), bylo velkolepým centrem, které sloužilo jako hlavní město velké perské říše, dokud nebylo ovládnuto početně silnějšími míšenci Blízkého východu. Dnes už jen ruiny tohoto kdysi velkého města svědčí o odchodu dalšího bílého kmene. Nahoře je rekonstrukce toho, jak vypadala velká síň v době své největší slávy. Dvojité schodiště zdobené reliéfy vedlo do velkolepé audienční síně, kde perští císaři přijímali zahraniční vyslance a hostující hodnostáře. Dnes je z ní ruina, původní Peršané zmizeli. Níže trosky města, jak je lze vidět dnes.

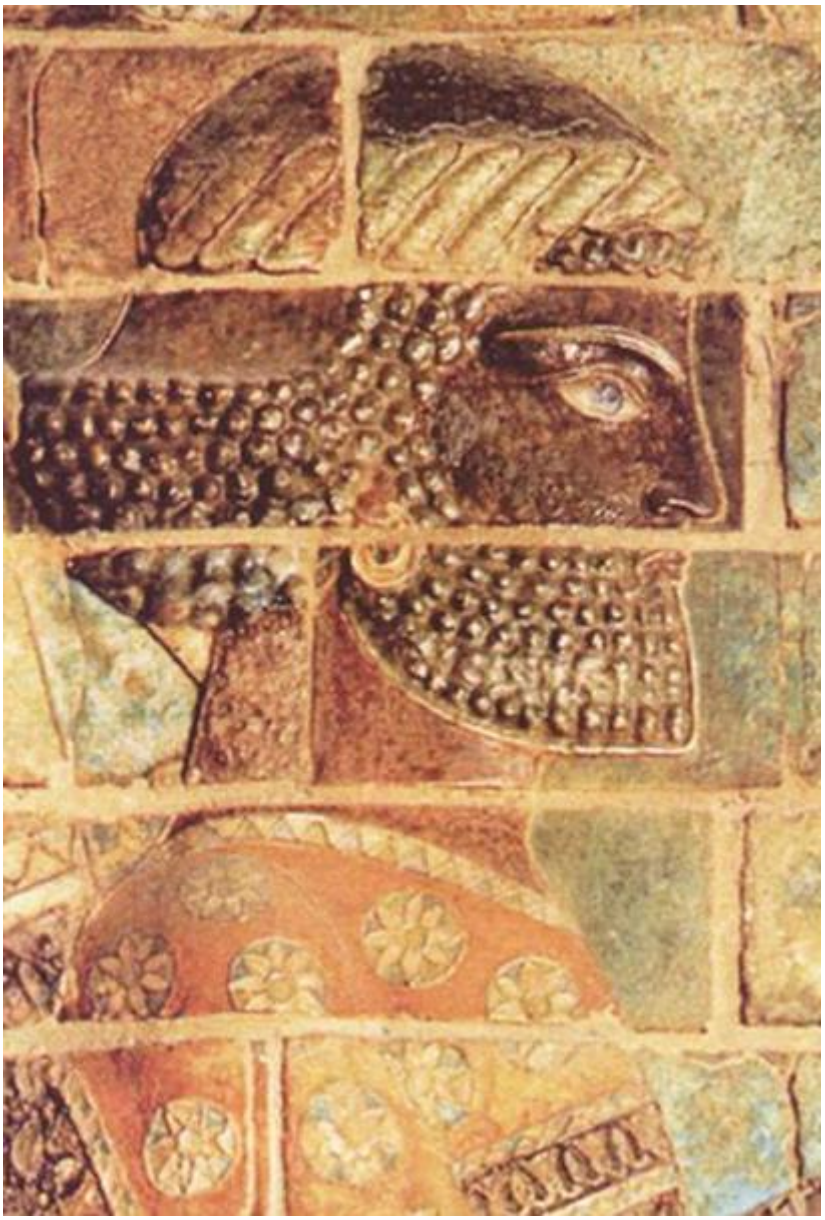

Na smaltovaných dlaždicích nalezených v pozůstatcích velkého města Súsy je vyobrazen lučištník perské armády Daria. Voják je zobrazen s modrýma očima. V současné době je vystaven v pařížském muzeu Louvre. Peršané, původně složení ze staroevropských typů smíšených s nordickými indoevropskými nájezdníky, byli pomalu absorbováni do rostoucí masy rasově smíšených obyvatel Blízkého východu, až v regionu zůstalo jen několik původních bílých rasových typů. To je patrné na

fyziognomii současného obyvatelstva této země. Samotný název Írán byl odvozen od slova Árijec.

Médové a Skýtové

Lidé známí jako Médové již vytvořili neformální říši na východ od Asyřanů, jižně od Kaspického moře, v dnešním Íránu. Médové se zasloužili o zničení asyrské říše a v roce 550 př. n. l. byli zase ovládnuti svou bývalou kolonií, Persií.

Stejně jako mnoho jiných indoevropských kultur v té době se museli potýkat nejen s místním bělošsko-semitským smíšeným obyvatelstvem, které proti nim neustále agitovalo, ale také s dalšími indoevropskými nájezdníky, kteří do oblasti neustále pronikali ze severu. Nejznámějšími z těchto nových nájezdníků byli nordičtí Skýtové, kteří jako první začali v boji používat jezdectvo. Skýtové obsadili území dnešní Palestiny v sedmém století př. n. l. a některé z jejich světlovlasých a světlookých potomků lze dodnes spatřit mezi libanonskými Drúzy.

K tomu všemu zmatku se kolem roku 1400 př. n. l. přidala nová migrační vlna, která změnila tvář prakticky celé západní Asie. Z Balkánského poloostrova přišla vlna různých indoevropských kmenů, které se staly známými jako Mořské národy. Obsadili Chetitskou říši v Turecku a podnikli útoky na Sýrii, Palestinu a Egypt. Další indoevropský národ zvaný Mushki, který se usadil ve východní Anatolii, se stal stálou hrozbou pro Asýrii na severozápadě.

Běloši pohlceni kolem roku 250 př. n. l.

Pád Perské říše znamenal konec velké většiny bílých civilizací na Blízkém východě. V té době již všechny osady ztratily jakoukoli rasovou homogenitu a staly se ve větší či menší míře společnostmi složenými z množství míšenců.

Vytvořily tak širokou a rozmanitou fyziognomii, která je v regionu patrná dodnes - směs semitského a původního bílého obyvatelstva. Od doby pádu Perské říše přestal být Blízký východ oblastí, kterou většinově obývaly národy, jež se mohly hlásit k bělochům v původním rasovém slova smyslu. Přesto dodnes zůstává mezi Peršany, dnes nazývanými Íránci, významný indoevropský „genetický přežitek“. Ty lze nalézt také mezi dnešními Indy, Afghánci, Iráčany, Syřany, Libanonci a Palestinci.

Persie byla v roce 651 n. l. ovládnuta arabskými muslimy a následnou integrací došlo k rozředění posledních významných stop po čistých indoevropských národech na Blízkém východě. Většina toho, co se později stalo známým jako muslimská kultura, architektura, písmo a další dovednosti, byla ve skutečnosti převzata od Peršanů do semitsky mluvícího světa.

KAPITOLA 8: Egypt – pouštní království nordiků

Ačkoli se Egypt nachází v severní Africe, byl před rokem 3500 př. n. l. osídlen třemi bělošskými skupinami, a to staroevropskými mediteránními typy, protonordickými a nordickými Indoevropany, přičemž posledně jmenovaná skupina pronikla na toto území v rámci velké vlny indoevropských invazí, které probíhaly od roku 5600 př. n. l. Toto období dějin, žijící v typických neolitických sídlištích, se nazývá předdynastické období a formálně se má za to, že skončilo v roce 3100 př. n. l..

KOSTĚNÁ POSTAVA ŽENY S MODRÝMA OČIMA, PŘEDDYNASTICKÉ OBDOBÍ

Kostěná figurka ženy s modrýma očima, vyrobená z vloženého lapisu lazuli, z Horního Egypta, raně predynastické období, Naqada I, 4000-3600 př. n. l. Staří Egypťané často používali lapis lazuli k ilustraci barvy očí ve svých uměleckých dílech a vyobrazeních.

Zrzaví a další obyvatelé raného Egypta

Z rasového hlediska se obyvatelé Egypta v tomto období dělili na tři skupiny. Kosterní nálezy z hrobových míst ukazují, že původní bílí mediteránci a protonordici tvořili v oblasti

většinu. Dobře zachovalé tělo nalezené v písečném hrobě v Egyptě z doby přibližně 3300 let př. n. l., které je vystaveno v Britském muzeu v Londýně, dostalo přezdívku Ginger kvůli svým zrzavým vlasům - rasovému znaku, který se vyskytuje pouze u osob evropského původu.

GINGER - NORDICKÝ EGYPŤAN KOLEM ROKU 3300 PŘ. N. L.

Dobře zachovalé tělo z předdynastického období v Egyptě, asi 3300 let př. n. l. Tělo bylo pohřbeno v písečném hrobě a díky přirozené suchosti prostředí se zachovalo. Jeho zrzavé vlasy se zachovaly tak dobře, že v Britském muzeu, kde je vystaven pro veřejnost, dostal přezdívku Ginger. Vedle: Detail Gingerovy hlavy, na kterém je vidět zbarvení vlasů.

Vykopávky však ukazují, že v údolí delty Nilu žila vedle bělochů také významná menšina semitských (arabských) národů a na samém jihu (v oblasti, která se později stala jižním

Egyptem a Súdánem) žilo velké množství černochů, známých jako Núbijci. Existence těchto dvou nebílých skupin v Egyptě měla mít zásadní vliv na dějiny této civilizace. Jejich přítomnost také boří „environmentální“ teorii vzniku civilizací, protože všechny tři skupiny sdílely stejné prostředí, a přesto dosáhly velmi rozdílných úspěchů.

PŮVOD PŘEDDYNASTICKÝCH EGYPŤANŮ KOLEM ROKU 5600 PŘ. N. L.

V době velkých indoevropských migrací z černomořské pánve kolem roku 5600 př. n. l. se v údolí řeky Nil usadily nordické národy jako Ginger (viz předchozí obrázek), které položily základ první egyptské dynastii, jež se zde usadila kolem roku 3000 př. n. l..

Stará říše 3100-2270 př. n. l.

Z hlediska současného časového rámce se egyptský stát poprvé formálně objevil krátce po vzniku civilizace mezi údolím řek Tigris a Eufrat. Do roku 3100 př. n. l. se v Egyptě začala prosazovat určitá míra jednoty, která se spojila do severního a jižního království. Kolem tohoto roku sjednotil severní a jižní království dynamický vůdce jménem Menes a založil hlavní město Memfis na řece Nil. Rokem 3100 př. n. l. tedy začíná dynastické období, kterému historici říkají Stará říše.

PRVNÍ EGYPTSKÝ KRÁL SRÁŽÍ SEMITSKÉHO NEPŘÍTELE

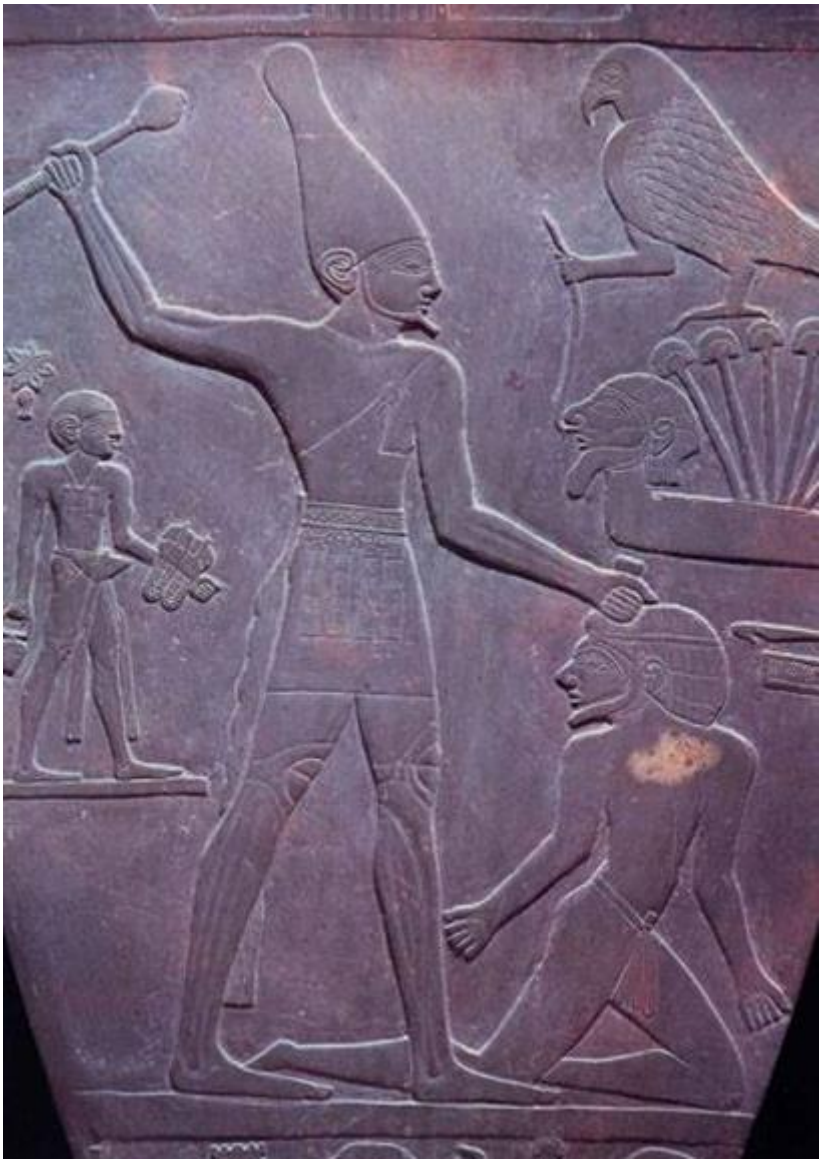

Nejstarší vyobrazení života první dynastie se nachází na „Narmerově paletě“, která pochází z doby kolem roku 3000 př. n. l. Předpokládá se, že na paletě je zobrazen Menes, první velký bílý král Egypta, který sjednotil Dolní a Horní Egypt. Menes, známý také jako Narmer, je zobrazen, jak udeřil do hlavy nepřítele, který má zřetelné semitské rysy. Pták na pravé straně lana navíc drží za nos jiného Semitu.

Menes přišel s myšlenkou využít kanály k odvádění nilských vod k zavlažování půdy - a tento zavlažovací systém existuje podél Nilu dodnes. Menes byl natolik nadaný a charismatický vůdce, že byl pozdějšími Egypťany zbožštěn a vznikl kult, který ho zobrazoval jako přímého potomka bohů, a tato tradice se pak rozšířila i na další faraony. Je velmi pravděpodobné, že slovo „man“ pochází právě od Menese. Za jeho vlády byla zahájena stavba největšího města starověkého Egypta, Memfidy, která se stala hlavním městem této první říše. V této době se také objevilo egyptské piktografické písmo, které bylo pravděpodobně inspirováno sumerským písmem. Stará říše hojně obchodovala s okolními zeměmi, získávala dřevo z Libanonu a měď z dolů na Sinajském poloostrově.

IMHOTEPOVA PRVNÍ VELKÁ PYRAMIDA A NEKROPOLE - SAKKÁRA 2600 PŘ. N. L.

První velká egyptská pyramida, stupňovitá pyramida v Sakkáře, asi 2600 let př. n. l., s neméně působivým mortuárním centrem v popředí. Architekt Imhotep byl později z úcty k tomuto technologickému úspěchu prohlášen na božstvo.

TRVALÉ PAMÁTKY EGYPTSKÉ VELIKOSTI

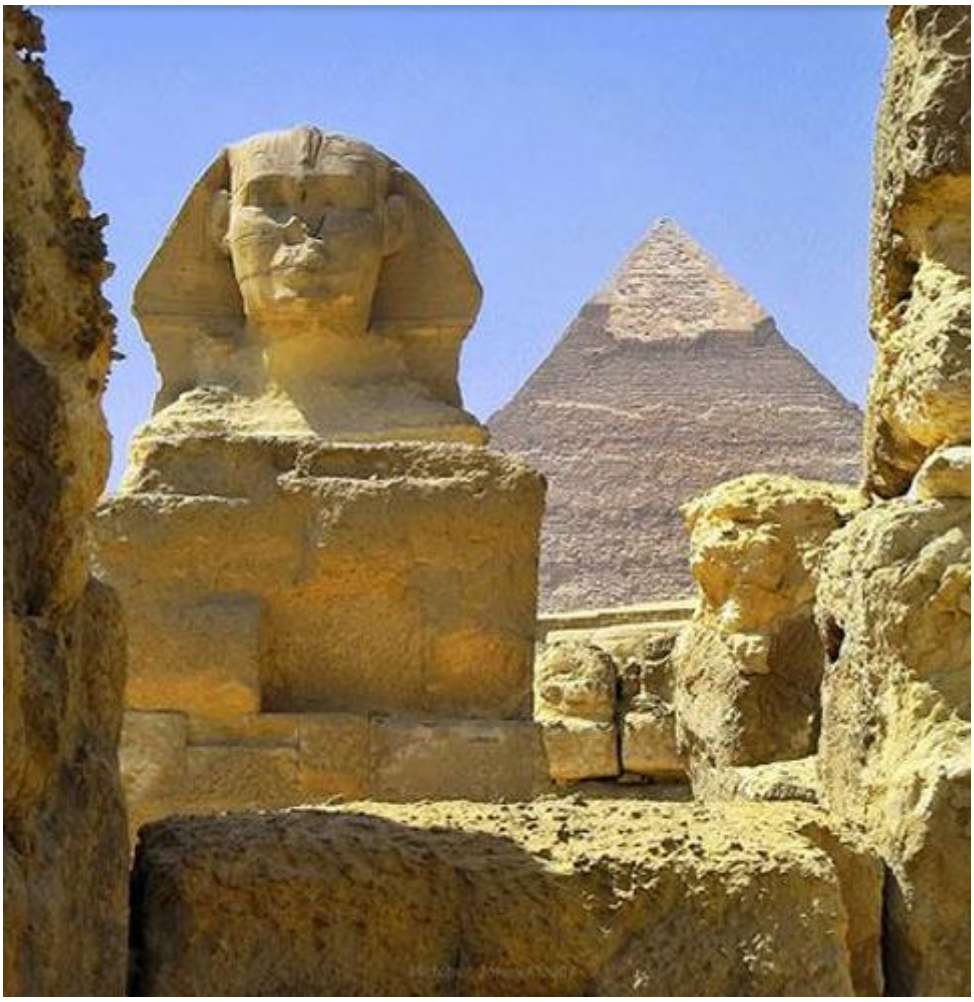

Velké pyramidy v Gíze, které se svým rozsahem a velkolepostí nedají srovnat, jsou význačnými památkami architektů a inženýrů, kteří dohlíželi na jejich stavbu. V největší pyramidě, Cheopsově, použili kameníci více než šest milionů jednotlivých kvádrů a použili vápencový plášť, který do sebe zapadal s dokonalou symetrií a přesností, jak ukazuje obrázek vpravo nahoře.

V tomto období Staré říše byly také postaveny velké pyramidy a Sfinga v Gíze, a to přibližně od roku 2500 př. n. l. Projekt zahájil faraon Cheops (známý také jako Chufu), který

díky pyramidám zůstává jedním z nejslavnějších faraonů této první říše. Jeho dcera, královna Hetop-Heres II. ze čtvrté dynastie, je na barevném basreliéfu v hrobce zobrazena jako výrazná blondýna. Její vlasy jsou namalovány jasně žlutou barvou protkanou drobnými červenými vodorovnými čarami a její pleť je bílá (The Races of Europe, Carleton Stevens Coon, New York City, Macmillan. 1939, s. 98).

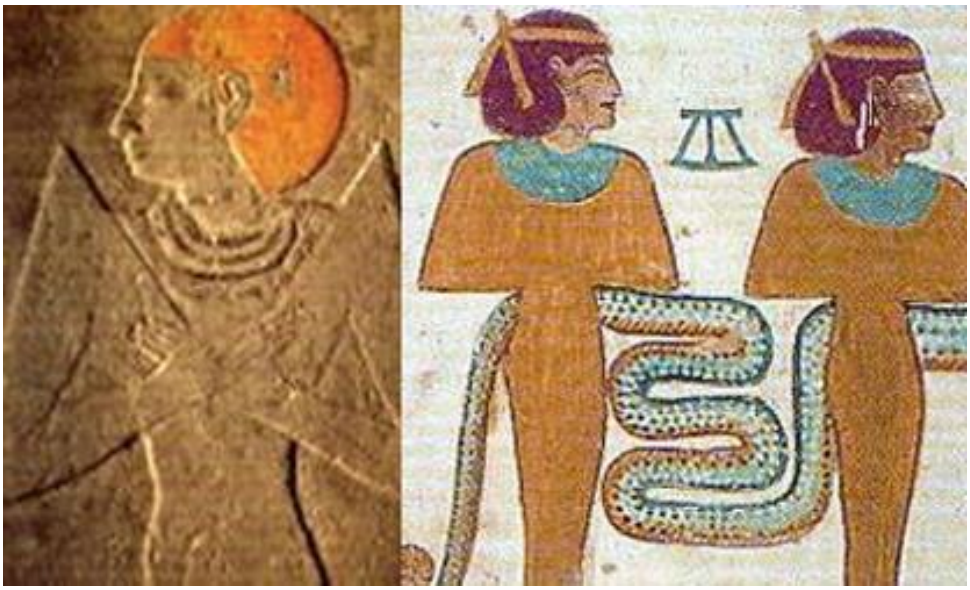

Královna Hetop-Heres II. ze čtvrté dynastie, dcera Cheopse, stavitele velké pyramidy, je na barevných reliéfech své hrobky zobrazena jako výrazná blondýna. Její vlasy jsou namalovány jasně žlutou barvou protkanou malými červenými vodorovnými čarami a její pleť je bílá. (The Races of Europe, Carleton Stevens Coon, New York City, Macmillan. 1939, s .98). Vpravo: Rudovlasé bohyně z hrobky faraona Merneptaha, 1213-1204 př. n. l.. (Alberto Siliotti, Guide to the Valley of the Kings, Londýn: Weidenfeld & Nicolson, 1996, s. 59).

Cheopsovy pyramidy nejsou nejstaršími egyptskými pyramidami. Stupňovitá pyramida v Memfidě je předběhla nejméně o jedno století a navrhl ji dvorní architekt Imhotep. Tato obrovská stavba, vysoká téměř 216 stop (66 metrů), musela tehdejším obyčejným Egypťanům, kteří žili přinejlepším ve dvoupatrových domech z hliněných cihel, připadat ohromující, a není divu, že byl architekt nakonec zbožštěn.

Sfinga a pyramidy v Gíze 2500 př. n. l.

Cheopsovy pyramidy jsou dnes impozantní a podle tehdejších měřítek musely vypadat jako nadlidský výkon. Při dvacetileté stavbě těchto pyramid bylo použito pět až šest milionů tun kamene, přičemž některé bloky byly přemístěny na vzdálenost více než pět set kilometrů, a na místě byla provedena téměř dokonalá kamenická práce, takže odchylka v zarovnání kamenů je i dnes menší než 1 procento. Největší pyramida dosahuje výšky 479 stop (146 metrů) - je vyšší než katedrála svatého Petra v Římě (která zůstává největší křesťanskou katedrálou na světě).

Egyptské náboženství poskytuje vhled do rasové problematiky

Zaklínadla a magické modlitby byly shromážděny v knize známé jako Egyptská kniha mrtvých. Mnozí Egypťané si tyto knihy ukládali do hrobek, aby jim pomohly k úspěšnému vzkříšení. Egyptské náboženství se zaměřovalo především na

dosažení posmrtného života. Praxe mumifikace byla zahájena na základě mýtu o tom, že bůh řeky Nil Osiris byl zavražděn svým zlým bratrem Setem.

Podle mýtu Seth rozřezal Osirisovo tělo na kusy. Tyto kusy posbírala truchlící vdova po Osiridovi Isis a znovu je složila, čímž ho vzkřísila. Nilský bůh se pak stal první mumií a každý mumifikovaný Egypťan se stal druhým Osiridem. Tento motiv vzkříšení měl později zdomácnět i v jiných náboženstvích a převzalo jej i křesťanství. Tak začala tradice mumifikace: skok k věčnému životu na onom světě. Proces mumifikace také poskytl současným historikům velkolepou a jedinečnou příležitost vidět fyzické vlastnosti Egypťanů přesně takové, jací byli.

Existují přesvědčivé důkazy, že tyto první egyptské společnosti byly bílé - protonordická/alpinská/mediterránní směs. Vůdčí elita, zejména samotní faraóni, byla většinou nordická. Mumifikované ostatky mnoha faraonů i prostých lidí z této první velké egyptské civilizace mají nezaměnitelné bílé rysy. Například dobře zachované tělo faraona Ramsese II. má zrzavé vlasy a existuje velké množství mumií, jejichž světlé vlasy se po staletí mimořádně dobře zachovaly. Tato tradice nordických faraonů měla trvat téměř do druhé poloviny Třetí říše, přibližně do roku 1050 př. n. l., kdy už v egyptské společnosti došlo k rasovým demografickým změnám ve prospěch nebělošských skupin.

Nordická šlechta ve starověkém Egyptě: nahoře vlevo Yuya, egyptský šlechtic z roku 1400 př. n. l., otec Tiy, manželky faraona Amenhotepa III. Yuyovy světlé vlasy a nordická struktura obličeje se díky balzamování dobře zachovaly; spolu s jeho stejně světlovlasou manželkou Thuyou, Tutanchamonovou prababičkou.

Vlevo: Původní dřevěná socha egyptského krále Hora (asi 1783-1633 př. n. l.), vystavená v Káhirském muzeu v Egyptě. Oči sochy vykládané křemenem nebo lazuritem září v závislosti na osvětlení buď modře, nebo šedě. Vpravo: Modrooká soška egyptské urozené dámy z období čtvrté dynastie, kolem roku 2600 př. n. l., zhotovená z lapis lazuli.

To však neznamená, že v oblasti nežily žádné jiné rasy. Žil zde značný počet semitských arabských ras, které se zde usadily ze své domoviny na Arabském poloostrově. Tyto nebělošské národy však byly po mnoho let - dokonce staletí - vyloučeny z hlavního proudu egyptské společnosti kvůli své rase. Nejčastěji byli využíváni jako námezdní dělníci spolu s černochy, které Egypťané zajali při válečných výpravách ještě dále na jih do dnešního Súdánu. Jejich počet se během pobytu v Egyptě

neustále zvyšoval a stali se významným demografickým prvkem v této zemi.

Vlevo: Hlava Khafreho ze 4. dynastie (2575 - 2467 př. n. l.). Sbírka Flinderse Petrieho, University College, Londýn. Vpravo: Posmrtná maska krále Tetyho ze 6. dynastie (2323-2152 př. n. l.). Káhirské muzeum.

Vlevo: faraon Šepsekáf, poslední král 4. dynastie (2575 - 2467 př. n. l.). Vpravo socha faraona Menkaureho a jeho choti Chamerernebti II. ze 4. dynastie (2575-2467 př. n. l.).

Egyptské úspěchy - 365 denní kalendář

Kromě ohromného úspěchu v podobě stavby pyramid se bílé egyptské civilizaci připisuje mnoho dalších vymožeností, z nichž některé jsou přínosem pro civilizaci dodnes. Egypťané jako první rozdělili sluneční rok na 365 a jednu čtvrtinu dní na základě dvanáctiměsíčního cyklu. Egypťané se také proslavili svými lékařskými schopnostmi, i když se zdá, že rozdíl mezi magií a vědou nebyl zcela učiněn. Existují důkazy o tom, že pokročilá chirurgie byla prováděna již v První říši a mnoho technik a bylinných léků převzali klasičtí Řekové a přežily až do středověké Evropy. Na rozdíl od mezopotámského písma zůstalo egyptské písmo (hieroglyfy, což znamená „posvátné znaky“) po celou dobu existence této civilizace obrazové. Egyptské písmo bylo rozluštěno až v roce 1822 po nálezu Rosettského kamene.

Střední nebo druhá říše 2060-1785 př. n. l.

Období 2270-2060 př. n. l. bylo v Egyptě poznamenáno velkou nestabilitou, kdy se jednota země rozpadla. Teprve v roce 2060 př. n. l. byl Egypt opět politicky jednotný. Podařilo se mu dosáhnout části lesku Staré říše, i když už nikdy nepostavil nic tak velkého jako Velké pyramidy v Gíze. Toto období politické jednoty netrvalo déle než sedmdesát let a kolem roku 1785 př. n. l. byl rozdělený Egypt dobyt semitským kmenem známým jako Hyksósové. Ti neměli s podrobením Egypťanů větší potíže, k čemuž jim pomohlo používání železných zbraní a koně a vozu, z nichž ani jedno Egypťané předtím neznali. Hyksósové byli s touto zbraní napadeni

indoevropskými kmeny, které na své cestě na jih ze svých domovských zemí na severu vynalezly vůz.

Semité, jasně identifikovaní jako rasově cizí, přinášejí egyptskému faraonovi pocty. Malovaný výjev ze Sobchotepovy hrobky v Thébách.

Trvalo asi dvě stě let, než Egypťané obnovili svou sílu, a Hyksósové byli nakonec vyhnáni v roce 1580 př. n. l. - poté, co Egypťané ovládli novou zbraň koně a vozu a obrátili ji proti nim. Z egyptských záznamů vyplývá, že Minojci z Kréty pomáhali v boji proti semitským nájezdníkům Hyksósům - další důkaz úzkého propojení Egypťanů se starou evropskou civilizací. Výsledek dvou set let vlády Hyksósů zanechal na egyptském obyvatelstvu stopy. Jak se odráží v umění, bělošské

obyvatelstvo po této době začalo vykazovat stále více známek příměsi nebělochů. Tato bělošsko-semitská směs začala charakterizovat prakticky celý Blízký východ.

Významná část egyptské populace však již v této době vykazovala zřetelný nebělošský původ. Teprve s Třetí říší a její expanzí do oblastí hojně osídlených Núbijci (černochy ze Súdánu) a Etiopií (obsazenou masami arabských/semitských národů) se velké množství těchto nebělochů dostalo do popředí egyptské společnosti, ať už jako otroci, nebo svobodní lidé.

Vlevo: Původní socha faraona Amenemheta III. z let 1841-1797 př. n. l., na níž jsou patrné bílé rasové znaky. Vpravo: Socha Thutmose III. z 18. dynastie, 1539-1295 př. n. l., Káhirské muzeum.

Vlevo: Tato rakev z 12. dynastie (1976-1947 př. n. l.) patří šlechtici jménem Khui, který byl dostatečně bohatý na to, aby si mohl pořídit zdobenou rakev, což si mohly dovolit jen vyšší vrstvy. Všimněte si jeho světlého zbarvení vlasů. Vpravo: Stéla pochází z Abydosu a pochází ze Střední říše (asi 2040-1640 př. n. l.). Nápis identifikuje muže, pro kterého byla stéla zhotovena, jako jistého Dedusobeka. (Egyptian Treasures from the Egyptian Museum in Cairo od autorů Mathaf Al-Misri, Araldo De Luca, fotograf, Francesco Tiradritti redaktor, Harry N Abrams; ISBN: 0810932768; září 1999).

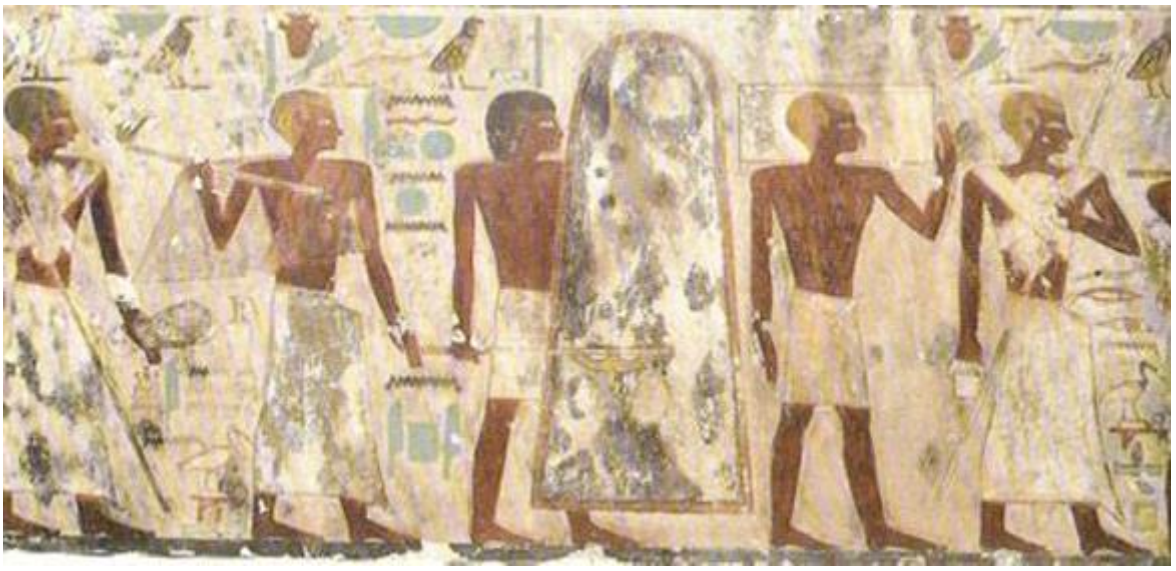

Blonďatí ošetřovatelé, z hrobky Djehutihotpe, Deir el Bersha, období Střední říše. (T. G. H. James, Ancient Egypt: The Land and its Legacy, Londýn: British Museum Publications, 1988, s. 90).

Dva snímky ženské mumie, vlevo z roku 2003 a vpravo z roku 1907. Mumie byla jednou ze tří, které v roce 1898 objevil v tajné komoře hrobky KV35 francouzský archeolog Victor Loret. Mumie, známá jako „starší dáma“, byla identifikována buď jako královna Hatšepsut, manželka faraona Thutmose II, která vládla Egyptu po Thutmoseově smrti v roce 1520 př. n. l.; nebo

jako královna Tiye. Na starším obrázku jsou vlasy mumie mnohem světlejší než na obrázku z roku 2003.

Mumie faraona Setiho I. je nejrealističtější z velkých egyptských faraonů a je poctou umění balzamovačů. Jeho rysy zůstávají křišťálově čisté a díky vynikajícímu procesu konzervace lze Setiho mumii snadno porovnat s barevným reliéfem jeho tváře, který byl za jeho života zhotoven v chrámu v Abydosu. Seti byl synem velkého Ramsese I. a faraonem se stal v roce 1320 př. n. l. Znovu obsadil území v Sýrii ztracená při dřívějších syrských nájezdech, dobyl Palestinu a vedl tažení proti semitským Libyjcům a indoevropským Chetitům.

Vlevo: Hatšepsut, z Deir el Bahari, 18. dynastie, asi 1485 př. n. l., Metropolitní muzeum umění, New York. Vpravo: Busta královny Nefertiti, asi 1350 př. n. l., Egyptské muzeum, Berlín.

Vlevo: Socha Mer-en-Ptaha (Siptaha), 19. dynastie, (1295-1186 př. n. l.), Káhirské muzeum. Vpravo: Socha Ramesse II., rovněž z 19. dynastie, Britské muzeum, Londýn.

Poslední příliv moci - Nové království (Třetí království) 1580-1085 př. n. l.

Třetí (a poslední) velký vzestup egyptské moci nastal s vyhnáním semitských Hyksósů. Energičtí a expanzivní faraoni, kteří si osvojili jízdu na koni a voze, se pustili do konsolidace Egypta a vytvoření říše. Sýrie, Fénicie, Palestina, Núbie a severní Súdán (kde žilo velké množství černošského obyvatelstva) byly dobyty a začleněny do egyptské říše. Největším expanzivním králem byl Thutmose III (asi 1501-1447 př. n. l.). Na památku jeho různých tažení byla postavena řada vysokých špičatých kamenných sloupů (tzv. obelisků). Pouze čtyři z obelisků přežily boje egyptské historie a dnes stojí v Istanbulu, Římě, Londýně a New Yorku jako tichá připomínka velikosti minulého věku. Největším faraonem této doby byl Amenhotep III (1411-1375 př. n. l.), který vybudoval Théby v nejvelkolepější město té doby. Amenhotep postavil mnoho dalších obrovských staveb, včetně Luxorského chrámu v Thébách.

Tutanchamon stál na svých černých a semitských nepřátelích 1350 př. n. l.

Tutanchamon, chlapecký král (zemřel v osmnácti letech), vládl kolem roku 1350 př. n. l. Přestože zemřel příliš mladý na to, aby se ve své době stal významným faraonem, proslavil se, když byla v roce 1924 objevena jeho neporušená hrobka (jedna z mála hrobek, které byly nalezeny v tak dobrém stavu - většina z nich se stala předmětem vykrádačů hrobů o několik století

dříve). Tutanchamonova zlatá pohřební maska se stala symbolem starověkého Egypta. Skutečný význam artefaktů v hrobce byl však do značné míry ignorován: mezi Tutanchamonovým majetkem se nacházely jedny z nejnázornějších rasových vyobrazení v egyptologii. Jeden z Tutanchamonových trůnů, církevní křeslo, má na podnoži „devět luků“ - egyptské označení pro tradiční nepřátele Egypta. Precizně zpracované postavy na podnožce představují devět černochů a Semitů svázaných řetězy. Na podnožce byly umístěny tak, aby když faraon usedl na trůn, měl pod nohama své nepřátele.

Rasové vyobrazení z Tutanchamonovy hrobky: Nahoře je zobrazen sestavený církevní trůn, dole je celkový pohled na podnož. Na podnoži se objevují svázaní semitští a černošští vězni. Egyptský král si opíral nohy o své nepřátele.

Další graficky rasový obrázek nalezený v Tutanchamonově hrobce se nachází na jedné z jeho holí. Rukojeť tvoří svázaný Semita a svázaný černoch - když se egyptský král vydal na procházku se svou královskou holí, držel v ruce nepřátele Egypta.

Král se prochází po rasových nepřátelích Egypta

Další upřímný rasový obrázek z Tutanchamonovy hrobky se nachází na páru jeho sandálů. Faraon v nich měl při chůzi pošlapat své nepřátele, což dokládá vyobrazení Semity a černocha.

Slavná Tutanchamonova dřevěná truhla, která byla nalezena v předsíni jeho hrobky, obsahuje další pozoruhodný výjev. Na jejích bocích je zobrazen egyptský král jedoucí na voze a deptající nepřátele Egypta: černochy a Semity.

Nahoře: Celkový pohled na Tutanchamonovu dřevěnou truhlu a dole detaily ze stran, na kterých Tutanchamon pošlapává černochy a Semity pod koly svého vozu a pod kopyty svých koní. Všimněte si také tří černých otroků, kteří mají vějíře v zadní části jeho vozu. Využívání nebělošské pracovní síly bylo hlavním důvodem, proč byla tato civilizace nakonec přemožena.

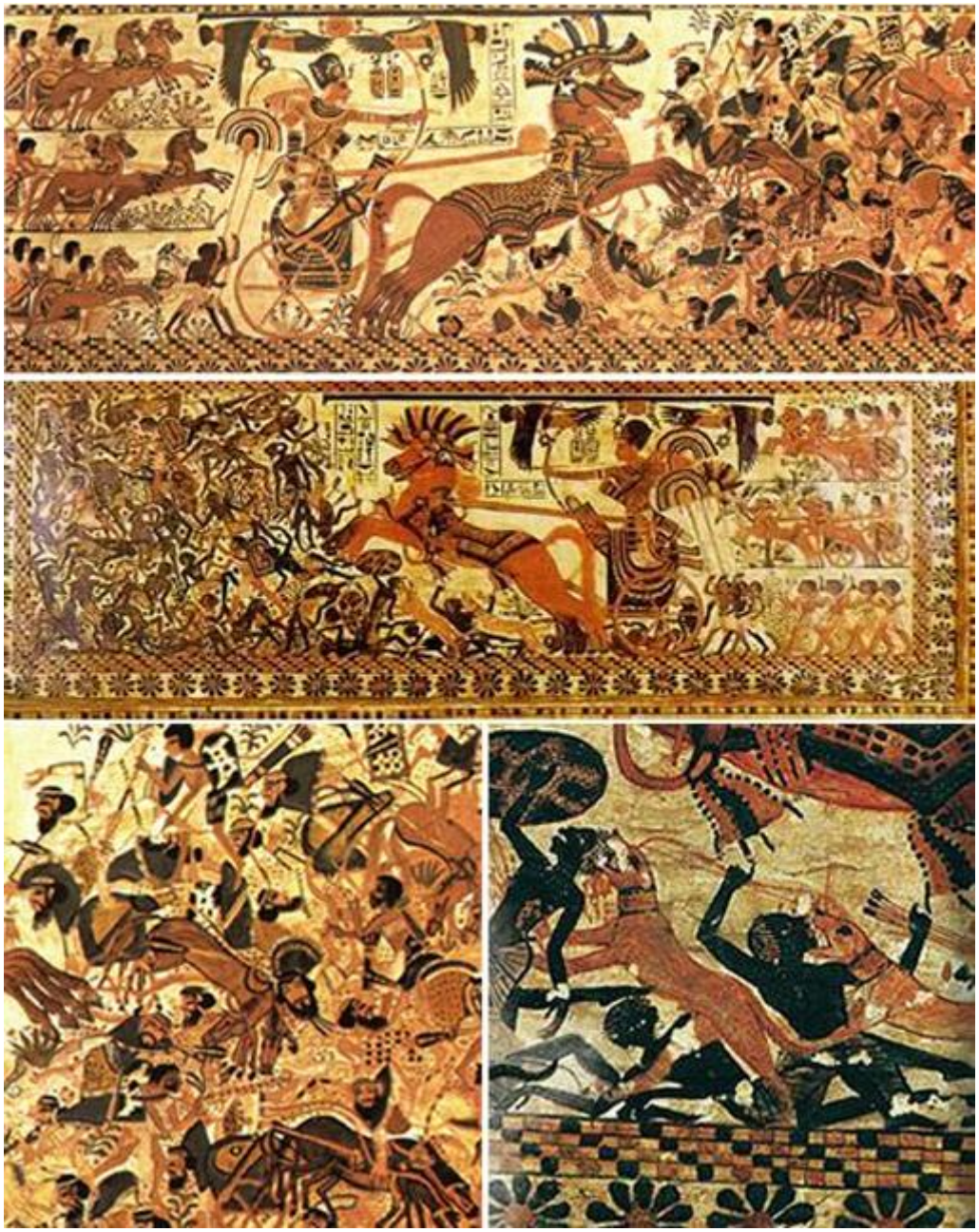

V Tutanchamonově době si tedy Egypťané jasně uvědomovali, že se k nim plíží stále více jejich rasových nepřátel. Tyto názorné zmínky o rasových nepřátelích Egypta jsou zlověstné, když si uvědomíme, že v Tutanchamonově době se již běžně vyskytovali nebělošští otroci. Navíc značný počet Egypťanů byl nyní rasově smíšený, protože po hyksósské okupaci zůstala řada egyptských a semitských typů. Vdova po

Tutanchamonovi se pokusila uzavřít spojenectví s indoevropskými Chetity, kteří se mezitím stali vůdčí mocností na Blízkém východě, a uzavřela sňatek s chetitským princem. (Ke sňatku nikdy nedošlo, protože nastávající manžel byl těsně před obřadem zabit.)

Pád Bílého Egypta

Od Tutanchamonovy doby byl konečný úpadek Egypta nezvratný. Pozdější králové se snažili tento trend zvrátit a někdy se jim podařilo dočasně zvrátit vlny dobývání a protidobývání v Palestině a Sýrii. Jednomu faraonovi se dokonce podařilo vzít si za nevěstu chetitskou princeznu.

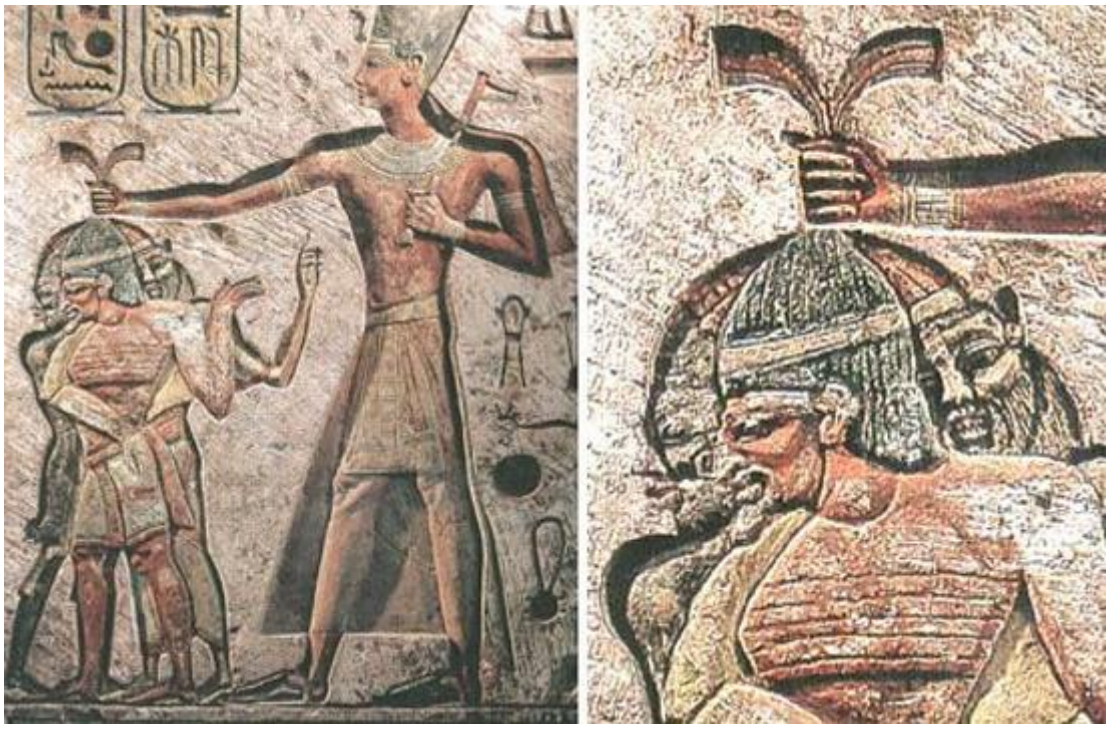

Nástěnná malba z paláce Ramsese II. v Memfidě z roku 1279 př. n. l. zobrazuje faraona, jak chytá za vlasy nepřátele Egypta - dva Semity a černocha z Núbie. Vedle: detailní záběr tří obětí v Ramsesově sevření.

Byli tu však noví nepřátelé: Na Egypt nyní útočili noví indoevropští nájezdníci z Egejského moře, tzv. mořští lidé. Jak napovídá jejich jméno, připluli na lodích, přepadli egyptské osady a opět odjeli stejným způsobem, jakým připluli. Tento Mořský lid tvořili především Filištíni z Malé Asie a Achájci z pevninského Řecka. Egyptské ilustrace z té doby zobrazují zajatce se světlými vlasy a světlýma očima - nájezdníky Mořského lidu, kteří měli tu smůlu, že padli do zajetí v Egyptě, kde nemohli očekávat žádné slitování.

Bílí Egypťané mizí 800 let př. n. l.

Od doby invaze Hyksósů a pádu Druhé říše se demografický posun mezi egyptským obyvatelstvem vyvíjel v neprospěch původních bělochů. Pomalu, ale jistě začali neběloši nebo míšenci tvořit stále větší část obyvatelstva této země - přicházeli jako otroci, dělníci, přistěhovalci nebo nájezdníci. Tyto další rasové typy byly dvojího druhu: Semité (kterým Egypťané říkali „obyvatelé písku“) a černoši z oblasti Núbie na dalekém jihu (dnešní Súdán). Přehled vztahů Egypta s Núbií je proto klíčový pro pochopení toho, co se stalo s bílými Egypťany a proč zmizeli.

Egyptský trh s černými otroky čekajícími na prodej. Boloňské muzeum.

Egyptská nástěnná malba zobrazující černošské Núbijce přinášející zlaté dary - ukazuje, jak bílí Egypťané zobrazovali své černošské sousedy kolem roku 1850 př. n. l.

Rasová válka s Núbií

Střety mezi Egypťany a černými Núbijci byly dlouho součástí egyptské historie, první tažení proti Núbijcům zahájili faraoni Staré říše kolem roku 2900 př. n. l. V roce 2570 př. n. l. zahájil faraon Sneferu společný útok na Núbii. Egyptské záznamy uvádějí, že bylo zajato sedmdesát tisíc zajatců. V roce 1296 př. n. l. Egypt dobyl Núbii a na ochranu svých jižních hranic proti Núbijcům vybudoval řadu mohutných pevností, z nichž nejznámější byla pevnost v Buhenu, jejíž hradby byly vysoké více než 110 metrů a silné téměř 15 stop (4,5 metru). Podél břehů jižního Nilu byly vztyčeny obrovské kameny, na

nichž bylo hieroglyfy, které jsou dodnes patrné, napsáno, že průchod černochů kolem těchto míst je zakázán - jednalo se o první veřejné nápisy „Pouze pro bílé“ v historii. V době hyksóské invaze do Egypta se mnoho místních núbijských králů spojilo s Hyksósy a způsobilo oslabeným Egypťanům porážky, včetně zničení jižních pevností. Když byli Hyksósové nakonec vyhnáni, bílí Egypťané se černochům strašlivě pomstili a zahájili proti nim mnoho dobyvačných a potlačovacích kampaní, přičemž tisíce lidí přivedli zpět do Egypta jako otroky - rasovou časovanou bombu, která měla nakonec zničit egyptskou civilizaci.

Egyptské spisy o černoších

Bílí Egypťané zanechali mnoho písemných zmínek o černošském obyvatelstvu v Núbii i ve své vlastní zemi. V jednom okamžiku se v jejich spisech objevil zákon, který černochům zakazoval vstup do jejich země. Přehled těchto písemných nápisů je velmi cenný a ničí tvrzení pročernošských historiků, kteří ve snaze zkreslit historické záznamy tvrdí, že staroegyptská civilizace byla černošského rasového původu. Nejúplnějšího záznamu a překladu těchto písem se ujal profesor James Henry Breasted, profesor egyptologie a orientálních dějin na Chicagské univerzitě, ve svém díle History of Egypt, from the Earliest Times to the Persian Conquest, Second Edition, 1909.

Egyptské rasové spisy - šestá dynastie

Nápis, který napsal hrabě Uni, místodržitel jihu a úředník Staré říše, zní takto: „Jeho Veličenstvo vedlo válku s asijskými obyvateli písku a Jeho Veličenstvo vytvořilo mnohatisícovou armádu: na celém jihu... mezi černými Irthety, černými Mazoji, černými Jamy, mezi černými Wawaty, mezi černými Kau a v zemi Temeh."

Toto je příklad faraona ze Staré říše (2980-2475 př. n. l.), který využíval tisíce černochů jako žoldáky. Armáda byla vyslána do jižní Palestiny a „bezpečně se vrátil poté, co rozčísl zemi Písečných obyvatel. Jeho Veličenstvo mě poslalo vykopat pět kanálů na jihu a vyrobit tři nákladní lodě a čtyři veslice z akáciového dřeva z Wawatu. Černí náčelníci Irthet, Waway, Yam a Mazoi tedy tahali dřevo a já jsem to celé udělal za jediný rok. Faraon si přišel toto dílo prohlédnout a při příchodu samotného krále, stojícího za pahorkatinou, zatímco náčelníci Mazoi, Irthet a Wawat se mu poklonili a vzdali mu velkou chválu."

Tento spis velmi jasně ukazuje využívání černochů jako pracovní síly a ilustruje, jak byli pomalu, ale jistě vtahováni do egyptské společnosti.

Egyptské spisy - dvanáctá dynastie

Pískovcová stéla nalezená ve svatyni ve Wádí Halfa obsahuje zprávu o núbijské výpravě faraona Sesostrise I., která přenesla války tohoto krále až na nejjižnější hranice. V horní části stély je reliéf, na němž Sesostris I. stojí tváří v tvář pánu

Théb, který říká: „Přivedl jsem ti k nohám všechny země, které jsou v Núbii.“

Nápis knížete Amenima, který je vytesán do kamene ve dveřích jeho skalní hrobky v Benihasinu, popisuje černé země jako „odporné“. Zní takto („Kúš“ byla jednou z černých zemí): „Míjel jsem Kúš a plul na jih... pak se jeho veličenstvo vrátilo v bezpečí, když porazilo své odporné nepřátele v Kúši.“

Nápis na stéle Sihathora, „pomocníka pokladníka“, se nyní nachází v Britském muzeu a zní takto: „Dostal jsem se do Núbie černochů... Nutil jsem núbijské náčelníky mýt zlato.“

„Zabránit tomu, aby někdo černý přešel...“

Konečného dobytí Núbie dosáhl Sesostris III. v roce 1840 př. n. l. Tento král provedl čtyři tažení proti černochům a na strategických místech vybudoval několik pevností, čímž se Núbie stala trvalou kolonií Egypta. První nápis na stéle Semneh, který vypráví o podrobení Núbie Sesostrisem III., zní takto: „Jižní hranice, vytvořená roku 8 pod majestátem krále Horního a Dolního Egypta Sesostrise III..., aby se zabránilo tomu, že ji překročí jakýkoli černoch po vodě nebo po souši s lodí nebo s jakýmkoli stádem černochů; kromě černocha, který přijde obchodovat do Ikenu, nebo s pověřením. Každá dobrá věc se s nimi bude dělat, ale bez toho, aby se dovolilo lodi černochů proplout Heh, jdoucí po proudu, navždy.“

Osmnáctá dynastie 1580-1350 př. n. l.

Ahmoseho nápis zní: „Poté, co jeho Veličenstvo pobilo Asiaty, vystoupil na řeku... aby zničil núbijské Troglodyty; jeho Veličenstvo mezi nimi provedlo velkou řež.“

Stéla z hrobky Thutmose I. zní: „Svrhl náčelníka Núbijců; černoch je bezmocný, bezbranný, v jeho sevření. Sjednotil hranice svých dvou stran, mezi kudrnatými, kteří přišli do útoku, není ani zbytku, mezi nimi nepřežil jediný.... Padají mečem... Útržky z nich vysekané jsou příliš mnoho pro ptáky.“

V kronice velkého krále válečníka Thutmose III. na šestém pylonu v Karnaku je seznam, který obsahuje nejméně 115 názvů měst a oblastí dobytých núbijských oblastí.

Další pylon v Karnaku obsahuje zmínky o přibližně čtyřech stovkách měst, okresů a zemí dobytých v Núbii. Na jedné z desek je napsán slavný „Hymnus vítězství“, který zní takto: „Svázal jsem núbijské Troglodyty po desetitisících. Seveřany po statisících jako zajatce.“

Další pozoruhodný nápis se nachází na stéle Semneh Amenhotepa III., která je rovněž uložena v Britském muzeu v Londýně. Zní takto: „Seznam zajatců, které jeho Veličenstvo vzalo do zajetí v zemi Ibbetu bídného. Seznam zajatců a zabitých: Žijící černoši 150 hlav; lučištníci 110 hlav; černošky 250 hlav; služebníci černochů 55 hlav; jejich děti 175 hlav; Celkem 740 hlav. Z toho 312 rukou. Dohromady s živými hlavami 1 052.“

Mumie rudovlasého egyptského faraona Ramsese II. je vystavena v Egyptském muzeu v Káhiře.

Rudovlasý Ramses II

Posledním projevem národní síly Egypta byl rudovlasý faraon Ramses II (1292-1225 př. n. l.). Ramsesovi II. se podařilo obnovit již upadající egyptskou říši znovuzískáním velké části území v Núbii. Vedl také řadu bitev proti invazi indoevropských Chetitů. Vyvrcholilo to bitvou u Kadeše v severní Sýrii. V roce 1258 př. n. l. podepsal Ramses s Chetity smlouvu, která válku ukončila. V rámci smlouvy si Ramses vzal za manželku indoevropskou chetitskou princeznu. Mezi jeho další úspěchy patřila stavba skalního chrámu v Abú Simbelu, velkého sálu v Amonově chrámu v Karnaku a márnice v Thébách. Po tomto králi se Egypt dostal do období trvalého úpadku, který byl přímo způsoben likvidací původních Egypťanů a jejich nahrazením smíšeným obyvatelstvem

složeným z černochů, Semitů a zbytků bílého obyvatelstva. Tento rasově odlišný národ již nikdy nedosáhl takových výšin, jakých dosáhlo První, Druhé nebo první část Třetí říše. V těchto pozdějších letech se objevovali soupeřící uchazeči o faraonský trůn, z nichž mnozí se z rasového hlediska původním faraonům vůbec nepodobali.

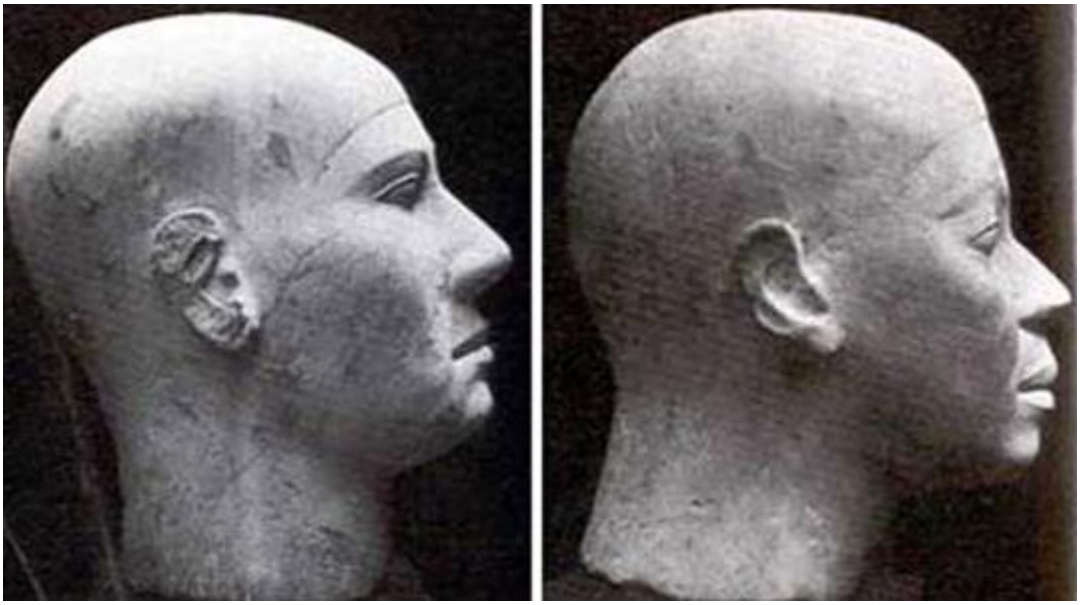

Míšení ras a pád Egypta. Vlevo nahoře busta nalezená v hrobce muže, o němž se předpokládá, že byl jedním z menších synů faraona Chufua, a vpravo jeho manželka, rovněž nalezená ve stejné hrobce. Portréty jasně ukazují, že manželka byla přinejmenším částečně negroidního původu. (Mendelssohn, K., The Riddle of the Pyramids, Thames and Hudson, 1974, strana 140).

Smíšený faraon je posledním faraonem

Praví Egypťané zmizeli nejpozději do roku 800 př. n. l. a rozdělený a oslabený Egypt se stal snadnou kořistí mnoha nájezdníků, z nichž někteří byli semitští, někteří núbijští a někteří indoevropští, z nichž žádný nezavedl nějakou trvalou vládu. Núbijští nájezdníci založili nové království známé jako dvacátá pátá dynastie (746-655) a prohlašovali se za dědice předchozích království. Za této sto let trvající dynastie se vystřídala řada núbijských a rasově smíšených vládců, kteří se prohlašovali za faraony a snažili se obnovit některé starší praktiky, například mumifikaci.

Konec starověkého Egypta - přemožení nebělochy

Tito nebělošští „Egypťané“ byli iluzí - skuteční bílí Egypťané zmizeli spolu se svou společností a núbijská dynastie zanikla sama od sebe. Poslední faraon této núbijské dynastie, Taharka, jehož míšenci jsou patrní ze soch, byl sesazen z trůnu vpádem Asyřanů a právě od tohoto Taharkova pádu historici formálně datují pád Egypta, ačkoli ve skutečnosti poslední skutečný Egypťan zmizel téměř o dvě stě let dříve.

Pád Egypta v obrazech. Vlevo bílý egyptský faraon Tuthmosis III., asi 1450 př. n. l. Uprostřed černý núbijský faraon Šabako, asi 710 př. n. l., a vpravo poslední núbijský faraon Taharka, který vládl Egyptu v letech 690-664 př. n. l. Byl synem Pije, núbijského krále, který dobyl Egypt v roce 760 př. n. l. Poslední bílí Egypťané zmizeli před rokem 800 př. n. l. a fyzicky se začlenili do masy núbijských a semitských národů, které ovládly tuto zemi. Nejvýznamnější z núbijských nájezdníků se pak ustanovili novými egyptskými králi, později nazývanými 25. dynastie (asi 760-656 př. n. l.). Jak je patrné z rasových znaků soch vpravo nahoře, 25. dynastie byla zjevně nebílá. Byla to doba núbijských faraonů, kterou černošští supremacisté používají k tvrzení o africkém původu starověkého Egypta. Núbijská dynastie přišla ve skutečnosti na konci egyptské éry, nikoli na jejím začátku. Neschopna udržet původní civilizaci řízenou bělochy, 25. dynastie se rozplynula sama od sebe a byla zničena asyrskou invazí. Ačkoli se pád Egypta oficiálně datuje od konce 25. dynastie, ve skutečnosti skuteční staří Egypťané zmizeli o více než 200 let dříve.

Průběh rasového vývoje v egyptských dějinách byl podpořen antropologickým výzkumem. Britský antropolog G. M. Morant vypracoval obsáhlou studii egyptských lebek z běžných i královských hrobů ze všech částí egyptských zemí a dob.

Podle jeho závěrů byla většina obyvatel Dolního Egypta - tedy severní části země - příslušníky mediteránní bílé subrasy. Na jihu (neboli v Horním Egyptě) se tento populační vzorec opakoval, ale tentokrát vykazoval určité procento černé příměsi (což odráželo blízkost núbijského osídlení).

Morant zjistil, že s postupem času se rozdíly v typech lebek mezi Horním a Dolním Egyptem stávaly stále méně zřetelnými, až se nakonec staly nerozlišitelnými - nejjistější známka pohlcení bílé subrasy do rostoucí nebělošské masy (Race, John R. Baker, Oxford University Press, 1974, strana 519).

Poté, co Egypt přešel pod etiopskou, asyrskou a perskou nadvládu, byl nakonec v roce 325 př. n. l. obsazen řeckým Makedoncem Alexandrem Velikým (jehož kmen byl jedním z původních indoevropských nájezdníků na řecký poloostrov). Slavná královna Kleopatra, často spojovaná se starověkým Egyptem, byla jednou z těchto vládnoucích Makedonců, nikoli Egypťankou. Za Kleopatřiny vlády se Egypt stal římskou výspou. Ačkoli Makedonci převzali některé kulturní rysy starověkého Egypta, skuteční Egypťané již dávno zmizeli ze světové scény a byli pohlceni rasově smíšenou masou Blízkého východu.

KAPITOLA 9: Geneze západního myšlení - klasické Řecko

Řecký poloostrov a jeho severní hranice, Balkán, byly již dříve osídleny původními evropskými národy v neolitu. Tyto národy vytvořily staré evropské civilizace, které patřily k nejvyspělejším v tehdejší Evropě.

Přibližně od roku 5000 př. n. l. začali Indoevropané proudit na západ, kde si původní obyvatele nejprve podmanili, ale poté se s nimi integrovali. Tento masivní příliv způsobil pád těchto staroevropských civilizací - a na jejich místě vznikly dvě velké civilizace, které se staly ztělesněním klasického světa: Řecko a Řím.

MYKÉNY - PRVNÍ VELKÝ ŘECKÝ MĚSTSKÝ STÁT 1900 PŘ. N. L.

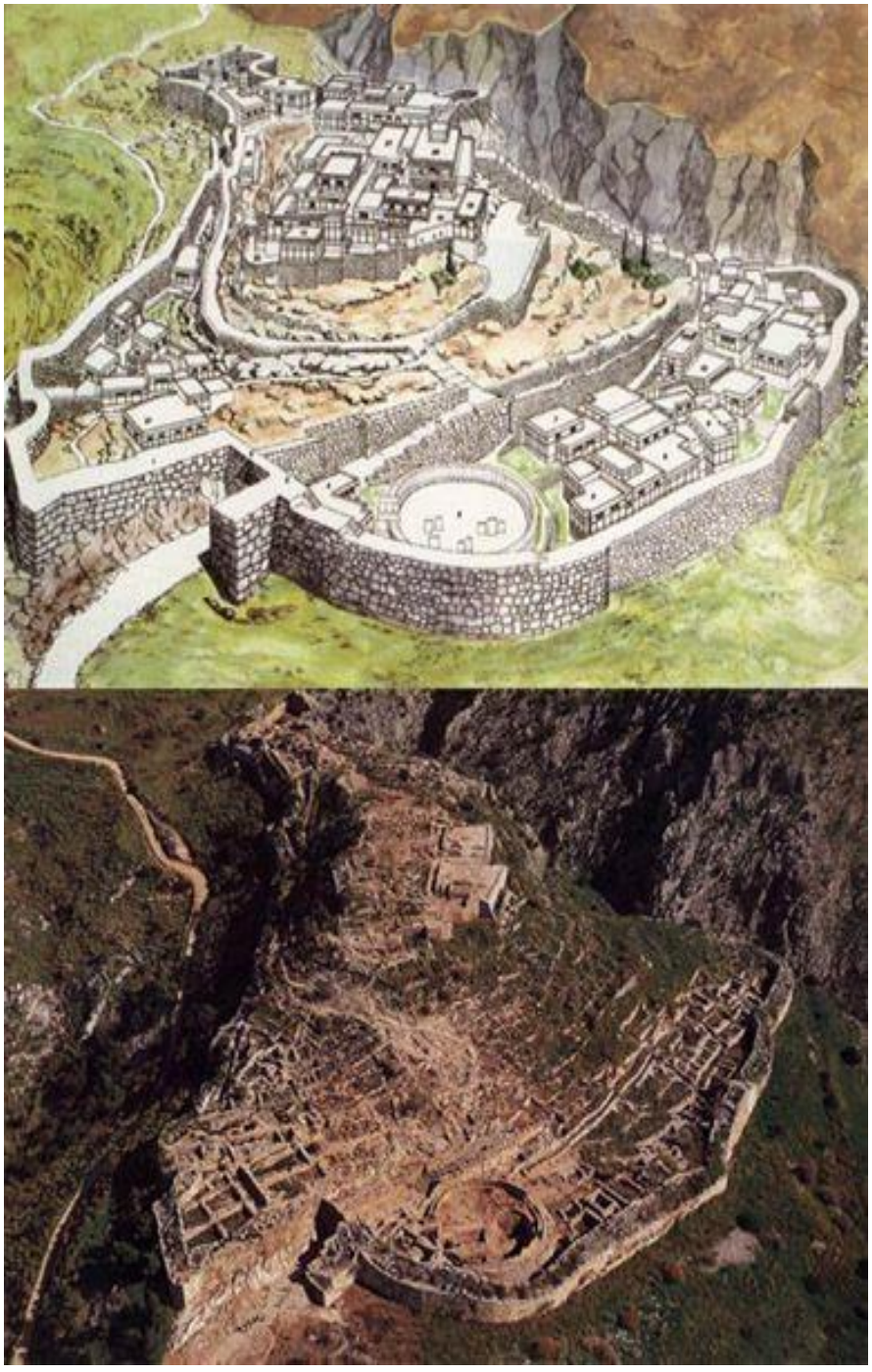

Mykénská citadela, která se nachází v nejjižnější části řeckého poloostrova, zrekonstruovaná do podoby, v jaké vypadala v době svého rozkvětu. Zde se zrodila a rozvíjela geneze klasické

řecké kultury, jeden z prvních indoevropských vpádů do řeckých zemí.

Mykéňané a Dórové - zakladatelé Athén a Sparty

První z těchto nových velkých civilizací byly Mykény. Kolem roku 1900 př. n. l. se ve velkém počtu usadili na ostrovech u dnešního tureckého pobřeží a založili takzvanou Iónii a iónskou civilizaci. Mykéňané byli rozprášeni další indoevropskou invazí, invazí Dórů. Ti založili své hlavní město v Spartě, městě, které se spolu s Athénami stalo synonymem dějin klasického Řecka.

Přibližně v roce 1000 př. n. l. vlny indoevropských nájezdníků skončily a do střední a západní Evropy se vrátilo zdání stability. Noví nordičtí osadníci společně s původními Evropany navázali na staré evropské civilizace a na řeckém poloostrově vznikly první velké městské státy.

Helénský věk - vrchol řecké civilizace

Čtyři sta let od roku 800 do roku 400 př. n. l. je známo jako helénský věk a představuje vrchol klasické řecké civilizace. V této době Řekové také založili město Byzanc, později známé jako Konstantinopol, dnes nazývané Istanbul. Teprve pozdější Římané nazvali obyvatele této oblasti Řeky - sami sebe označovali jako Helény, proto helénský věk.

V roce 776 př. n. l. se v Olympii konaly první olympijské hry. Poté se konaly každé čtyři roky na počest boha Dia a v této

podobě trvaly až do roku 394 našeho letopočtu. Během těchto oslav vysílaly všechny řecké městské státy do Olympie sportovce, byly pozastaveny války a zakázány právní spory a používání trestu smrti.

Řecké státy - oligarchie versus demokracie

Znalost povahy městského státu je pro pochopení dějin klasického Řecka klíčová. Řekové zdaleka nebyli jednotným národem, ale sdružovali se do zděných, opevněných a často soběstačných měst, z nichž každé bylo tvrdě nezávislé a při jakékoli příležitosti mezi sebou válčily. Do roku 750 př. n. l. se mezi řeckými městskými státy vytvořily dvě odlišné ideologie. První byla oligarchie - vláda vzdělané elity. Druhou byla omezená forma demokracie - vláda občanů. Město Sparta bylo hlavním představitelem oligarchického systému, zatímco město Athény bylo hlavním představitelem demokratického systému. Významu dosáhly zejména čtyři městské státy: Sparta, Korint, Athény a Théby.

Poslední tři jmenovaná města byla po dlouhá období sužována politickou nejistotou a vládní formy se střídaly mezi demokraciemi, monarchiemi a oligarchiemi. Sparta byla jedinou výjimkou v tomto kolísání politických forem: zůstala pevně oligarchická a aktivně opovrhovala demokraciemi.

DROMOS - MÍSTO, KDE VZNIKLA VOJENSKÁ SÍLA SPARTY

Zdroj vojenské síly Sparty: Dromos neboli dostihové závodiště a gymnázium. Velkého rozmachu spartské moci bylo do značné míry dosaženo disciplinární výchovou spartské mládeže, která sice znemožnila rodinný život, ale vytvořila drsný a neústupný charakter skvěle vycvičeného válečníka, jemuž vděčí Sparta za svou vojenskou převahu. Všichni spartští muži byli profesionálními vojáky na plný úvazek, někdy i s vyloučením rodinného života. Tato posedlost vojenskou připraveností z nich učinila výjimečnou bojovou sílu, ale nakonec vedla k jejich pádu. Manuální práci ve spartské společnosti vykonával stále rostoucí počet rasově smíšených otroků, kteří byli za tímto účelem dováženi. To v kombinaci s vysokou úmrtností spartských mužů vedlo brzy k zániku tohoto národa.

Sparta - první eugenika na světě

Sparťané striktně rozdělovali svou společnost do tří tříd, které byly založeny výhradně na rasové příslušnosti. Na vrcholu stáli Sparťané, kteří byli téměř všichni nordického původu. Střední třídu tvořili především původní Řekové a někteří pozdější potomci dalších indoevropských nájezdníků (například Dórů). Tato střední třída měla tendenci být méně nordického vzhledu než Sparťané. Nejnižší třídu spartské společnosti tvořili nejtmavší členové společnosti, tzv. helóti, což byly převážně staromediterránní rasové typy, které se smísily se severoafrickými (arabskými, núbijskými a semitskými) otroky dovezenými do oblasti v dřívější době.

Sparťané se naplno věnovali vojenskému a fyzickému výcviku. Každý spartský muž byl celoživotním vojákem a nikdy se nepodílel na žádné jiné společenské funkci. Střední vrstvy vykonávaly ve spartské společnosti veškerou obchodní činnost, zatímco nejnižší vrstvy se věnovaly manuální práci.

Existence této plně vycvičené profesionální armády byla v dějinách ojedinělá a Sparta byla jediným řeckým městem, které nemělo městské hradby - spartští vojáci byli tak obávaní, že nikdo nepovažoval za rozumné na ně zaútočit. Sparťané také praktikovali hrubou formu rasové eugeniky (zlepšování rasové linie) - umožňovali, aby se dospělosti dožili jen ti nejlepší jedinci. Všechny nově narozené děti byly vyšetřovány radou starších a všechny mentálně zaostalé nebo těžce deformované děti byly záměrně ponechány napospas smrti. Sparťané také pravidelně prováděli takzvanou krypteii - hromadné vyvražďování stovek helotů najednou, které bylo oficiálně

zaznamenáno jako nezbytné opatření k zachování jejich společnosti. Kromě toho spartské zákony nařizovaly vysoké tresty za celibát a pozdní sňatek a osvobozovaly od daní ty, kdo měli více než čtyři děti. Konečným výsledkem všech těchto opatření byla postupná nordizace spartské společnosti.

Tento proces se nakonec zvrátil, protože válečnická povaha Sparťanů nakonec vyřadila jejich třídu válečníků. Mnozí z nich byli zabiti v bitvách dříve, než se stihli rozmnožit v dostatečném počtu, aby udrželi stálý růst populace. Takto oslabení Sparťané byli nakonec ovládnuti indoevropským národem ze severního Řecka, Makedonci. Sparťané jsou téměř unikátní v tom, že nezanikli rasovou integrací, ale spíše se sami vyhubili v nekonečných válkách. Ačkoli to není tak formálně definováno, stejná rasová třídní směs převládala téměř ve všech jižních řeckých městských státech. Nejnižší (a nejtmavší) třídy byly vždy početně převažující skupinou, která byla neustále doplňována dovozem otroků a dělníků z jiných území.

OLYMPIA - VZNIK OLYMPIJSKÝCH HER 440 PŘ. N.L.

Vznik olympijských her: Rekonstrukce Diova chrámu v Olympii, velkého náboženského a sportovního centra Řecka, jak vypadal kolem roku 440 př. n. l. Hry byly tak důležitou poctou bohům, že na jejich počest byly dočasně zastaveny války mezi řeckými městy.

Athény - vývoj vlády

Město Athény prošlo nejprve obdobím oligarchie, poté autokracie a nakonec omezené demokracie. Neexistovala žádná stálá armáda, ačkoli Athéňané mohli po mobilizaci nasadit do boje velmi silné vojenské síly.

Dva ideologické systémy, které v jednotlivých městských státech převládaly - oligarchie a demokracie - se dostaly do přímého vzájemného konfliktu. Tento střet sehrál významnou

roli při zničení moci klasického Řecka, i když skutečným smrtícím úderem pro tuto civilizaci byla infuze cizí krve.

NORDICKÉ RASOVÉ TYPY JAKO VŮDCI V KLASICKÉM ŘECKU

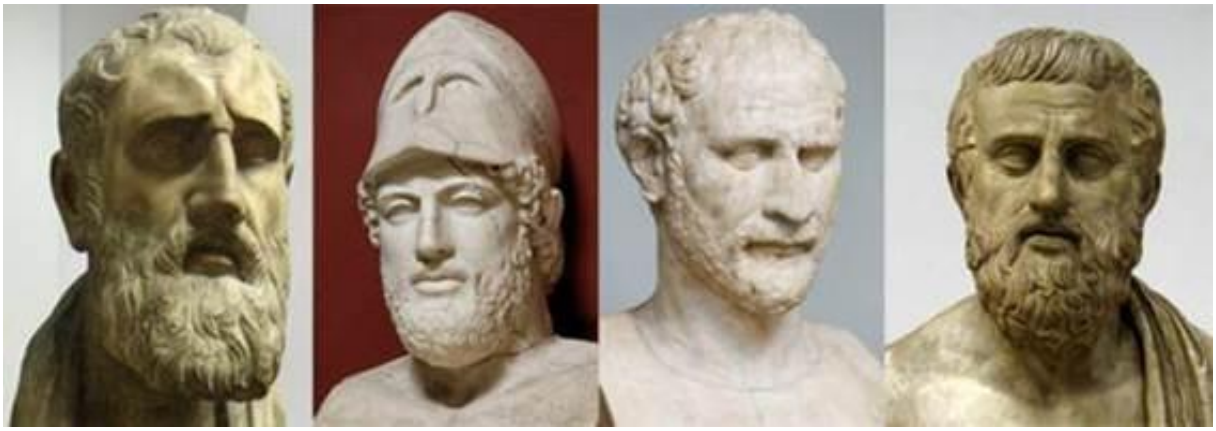

Zleva doprava: Zeno z Kypru, zakladatel stoické filozofie; Periklés, nejslavnější athénský vůdce všech dob; Démosthenés z Athén, nejlepší řečník své doby; a Sofoklés z Athén, jeden z nejslavnějších dramatiků starověkého Řecka.

Tento příliv cizinců jiné než bílé pleti do klasického Řecka byl způsoben rozsáhlou kolonizací sousedních území. Ačkoli některá území, na nichž byly řecké kolonie založeny, měla rasově asimilovatelné domorodce (jižní Itálie, středomořské pobřeží Francie a východní Španělsko), mnohá nebyla rasově kompatibilní vůbec. Dovoz otroků do pevninského Řecka z oblastí, jako je Malá Asie, severní Afrika a další části Blízkého východu, pokračoval v neztenčené míře i v letech 700-500 př. n. l. - což nakonec poznamenalo značnou část řecké populace.

Původně se klasičtí Řekové pyšnili tím, že mají „nejkrásnější oči ze všech národů“, jak napsal židovský lékař a sofista Adamantius ve 4. století n. l. (Physiognomica, iii. 32).

S tím, jak v řecké společnosti přibývalo temných živlů, rostla i snaha napodobit původní nordický světlovlasý typ. Například řecký spisovatel Eurípidés napsal traktát o tom, jak si Řekové barvili vlasy na blond, a mnoho dalších řeckých spisovatelů zanechalo traktáty popisující, jak lze vlasy barvit na blond pomocí přírodních chemikálií.

Klasičtí Řekové však poškozovali růst vlastní populace neustálými boji a válkami s cizinci. Největší z těchto vnějších konfliktů byl konflikt s Peršany - desetiletá válka, která obsahovala některé z nejslavnějších bitev vůbec.

PARTHENÓN NA ATHÉNSKÉ AKROPOLI 438 PŘ. N. L.

Parthenón na athénské Akropoli byl postaven v letech 447-438 př. n. l. na památku řeckého vítězství nad perským králem Xerxem I. V této době byly Athény za zenitem, žilo zde převážně nordické obyvatelstvo, ale také velké množství nebělošských otroků. Z tohoto důvodu byl v roce 451 př. n. l. přijat zákon, který omezoval občanství biologicky - pouze na osoby athénského původu. Tímto způsobem se Athéňané snažili zabránit tomu, aby jejich město ovládli neřekové. To se jim nepodařilo, protože stále využívali velké množství nebílých jako

otroky a pracovní sílu. Nahoře: Socha Athény, bohyně války, a interiér Parthenonu, jak vypadal původně. Interiér byl pozlacený a obsahoval mohutnou sochu - jeden z divů perikleovského Řecka. Rekonstrukce vychází z původních řeckých popisů.

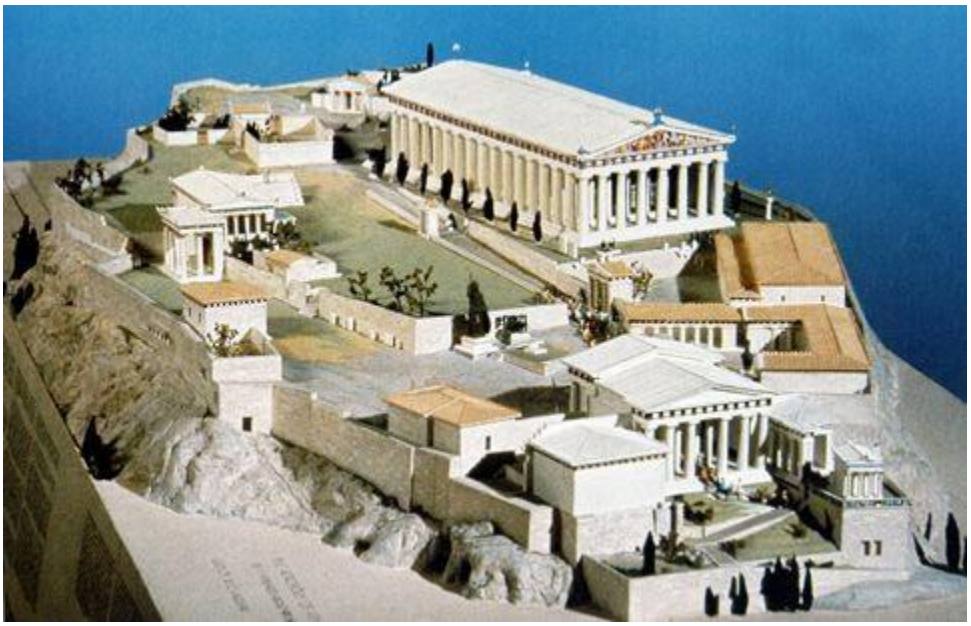

Akropole, jak vypadala v době zlatého věku města. Perikles, největší vládce Athén, a Phidias, jejich největší architekt, pozvedli město do takové výše, že jeho estetická krása je dodnes nepřekonaná. Když Římané obsadili Řecko - dlouho po jeho zhroucení -, byli v úžasu nad naprostou nádherou Athén a převzali mnoho ze své architektury a uměleckého stylu přímo z klasického Řecka.

Akropole v dnešní podobě.

Athénské války s Persií 490-480 př. n. l.

Původně indoevropští Peršané začali kolem roku 550 př. n. l. rozšiřovat svou říši a v rámci této expanze na západ obsadili i iónské městské státy, které byly založeny zbytky mykénských národů. Po nástupu perského krále Dareia I. na trůn se Iónové vzbouřili a obnovili svou nezávislost. Pět let, v letech 499-494 př. n. l., se Iónci Peršanům bránili. Peršané pak znovu dobyli Iónii a za trest zničili největší město v této oblasti, Miletus.

Během iónského povstání poslal městský stát Athény do Iónie materiální pomoc a tento čin vedl Peršany k rozhodnutí Athéňany potrestat. Následovaly dvě perské invaze na řeckou pevninu.

K prvnímu došlo v roce 490 př. n. l. a skončil porážkou invazních vojsk v bitvě u Marathónu. Útočníci byli nuceni se stáhnout a počkat dalších deset let, než znovu vyrazí do boje.

Hrdinný boj u Thermopyl - Sparťané 480 př. n. l.

Druhá invaze začala, když perský král Xerxes I. shromáždil jednu z největších armád ve starověkých dějinách a překročil Bosporskou úžinu po mostě z lodí. Řekové se s perskou armádou střetli v roce 480 př. n. l. u Thermopyl, kde spartský vůdce Leonidas I. s několika tisíci vojáky hrdinně bránil úzký průsmyk.

Zrádný Řek ukázal Peršanům jinou cestu, která útočníkům umožnila proniknout do průsmyku zezadu. Leonidas dovolil většině svých mužů, aby se stáhli, ale on sám se silou 1 400 Řeků bojoval, dokud nebyli všichni pobiti početní převahou Peršanů. Peršané poté pokračovali k Athénám, kde se zmocnili opuštěného města a vypálili jej.

Perská flotila poté vyplula za řeckým loďstvem a střetla se s ním v bitvě u ostrova Salamína nedaleko Athén. Tato bitva, v níž se po celý den střetlo více než sedm set lodí obou stran, skončila porážkou Peršanů. Perský král, který bitvu sledoval ze zlatého trůnu na kopci s výhledem na scénu, uprchl zpět do Persie. V následujícím roce 479 př. n. l. byly zbytky perských pozemních sil v Řecku poraženy v bitvě u Platají.

V roce 478 př. n. l. vytvořilo velké množství řeckých států dobrovolné spojenectví - Délskou ligu - s cílem vyhnat Peršany z řeckých měst a pobřežních ostrovů v Iónii. V čele aliance stály

Athény, jejichž postavení mezi řeckými městskými státy bylo posíleno vítězstvím u Salamíny a Platají. Vítězství ligy vedla k osvobození Iónských ostrovů od perské nadvlády do roku 466 př. n. l.

Perikleův zlatý věk - hlasování na základě krve

V letech 460-429 př. n. l. prožívaly Athény a mnoho řeckých měst období, které je dnes známé jako zlatý věk. Athény byly pod vedením nesmírně populárního vůdce Perikla, který, ačkoli byl demokratem (v omezeném athénském slova smyslu - volit mohli pouze dospělí muži určité třídy), si rozhodně nedělal iluze o potenciální hrozbě, kterou pro jeho společnost představoval příliv nebílých národů.

V roce 451 př. n. l. Perikles přijal zákon omezující athénské občanství podle biologického původu - občanem se mohl stát pouze ten, kdo se narodil athénské matce a athénskému otci. Jinými slovy, volební právo bylo udělováno pouze na základě krve. Za Perikla dosáhlo klasické Řecko vrcholu, pro který je dnes vzpomínáno. Mezi jeho nejznámější úspěchy patří stavba Parthenonu na athénské akropoli, který byl postaven v letech 447-432 př. n. l. a zasvěcen bohyni Athéně Parthenos, patronce města. Tato památka dodnes stojí jako světoznámý maják klasického Řecka.

Vlevo: Eurípidés, athénský dramatik. Mnohé z jeho her - a her jeho řeckých kolegů - se hrají dodnes, tak nadčasové a dokonalé byly. Uprostřed: Sokrates, filozof alpského rasového typu. Poté, co rozzuřil své spoluobčany, byl nucen spáchat sebevraždu. Vpravo: Tvář Homéra, jednoho z největších řeckých básníků a vypravěčů, kterého nejvíce proslavila epická báseň Iliada, je nezaměnitelně indoevropská. Vše podle původních řeckých soch.

Války mezi Řeky 431-404 př. n. l.

Války mezi řeckými městskými státy, známé jako peloponéské války (pojmenované podle poloostrova), byly bezprostřední příčinou úpadku vojenské síly klasického Řecka.

Po skončení perských válek se Řecko rozdělilo na dva svazy: Spartský svaz (většinou monarchie nebo oligarchie vedené městem Spartou) a Athénskou říši (většinou demokracie vedené městem Athénami). Vnitřní politikaření, řevnivost, všeobecná nedůvěra a konflikt mezi demokracií a oligarchií vedly k vypuknutí války mezi oběma aliancemi.

První fáze války byla bezvýsledná; zatímco Sparťané měli silné pozemní síly, Athéňané byli silnější na moři. Městský stát Athény byl navíc chráněn mohutným a dobře vybudovaným opevněním, jehož součástí byly „Dlouhé hradby“. Jednalo se o neuvěřitelný soubor přibližně sedm mil dlouhých hradeb lemujících jedinou silnici spojující Athény s jejich hlavním přístavem Pireus, díky nimž mohlo athénské námořnictvo v době obléhání udržovat město v zásobování.

V roce 430 př. n. l. vypukla v Athénách morová epidemie a čtvrtina obyvatel včetně Perikla zemřela. Nákaza postihla i Spartský svaz a v roce 421 př. n. l. byly obě strany vyčerpány. Byla podepsána mírová smlouva, která však neměla dlouhého trvání a v roce 415 př. n. l. vypukl nový konflikt, když se Athéňané pokusili o invazi na Sicílii, kde byly založeny kolonie spartských spojenců.

Tehdy zasáhli Peršané, kteří se stále trápili porážkou od Athéňanů v roce 480 př. n. l., a nabídli Sparťanům peníze a schopnosti na vybudování loďstva, které by se vyrovnalo athénskému, pod podmínkou, že Spartský svaz zaručí Peršanům volnou ruku v Iónii.

Spartská liga souhlasila a v roce 405 př. n. l. dosáhla nová spartská flotila rozhodujícího námořního vítězství v přístavu zvaném Aegospotamoi v Thrákii. Sparťané zajali 170 athénských lodí a odvedli asi čtyři tisíce zajatců - rána, z níž se Athény už nedokázaly vzpamatovat. Sparťané poté obnovili obléhání Athén. Tentokrát byli Athéňané donuceni kapitulovat, což se stalo v roce 404 př. n. l. Neměli žádné loďstvo, které by

je zásobovalo, a následný hladomor způsobil zhroucení vůle k odporu.

Peloponéské války byly u konce, ale vyžádaly si takovou daň od všech řeckých městských států, že se počet bělochů výrazně snížil. To bylo v kombinaci s fyzickou integrací s dováženými rasově smíšenými otroky z Blízkého východu a Afriky hlavní příčinou úpadku klasického Řecka.

V roce 400 př. n. l. už žádný z dříve velkých městských států nedokázal vzdorovat nové mocnosti na severu, Makedonii. Z této země, jejíž nordické obyvatelstvo bylo válkami téměř nezasaženo, měl vzejít slavný Alexandr Veliký, který si v roce 338 př. n. l. podrobil všechny válčící řecké městské státy. Epos o Alexandrovi a jeho říši je podrobně popsán v následující kapitole.

VZNIK ZÁPADNÍHO DRAMATU - DIONÝSOVO DIVADLO 440 PŘ. N. L.

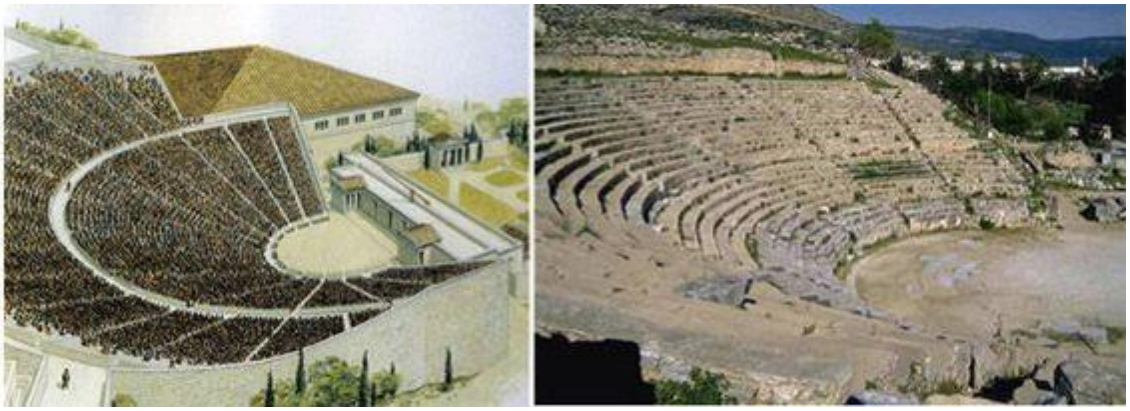

Centrum řeckého dramatu: Dionýsovo divadlo v Athénách, kde se před více než dvěma tisíci lety (asi 440 př. n. l.) poprvé hrály velké tragédie.

Řecké divadlo v Epidauru, asi 350 př. n. l. V mnoha amfiteátrech se dodnes konají představení, protože mají dokonalou akustiku a konstrukční řešení.

Řecká akademie - původ západního myšlení

Velkolepá architektura není jediným odkazem klasického Řecka. V letech 700-400 př. n. l. došlo k velkým filozofickým, kulturním a vědeckým úspěchům. Každý přehled klasického Řecka je neúplný bez přehledu těchto velkých děl.

- Řecká filosofie se stále těší velké úctě. Otcem filozofie byl jistý Thalés (636-546 př. n. l.), který žil v iónském městě Miletu. Thalés byl prvním filozofem, který nabídl vysvětlení života z hlediska přirozených příčin, a nikoli z hlediska rozmarů bohů.
- Geometrista Pythagoras (582-500 př. n. l.) pocházel ze Samosu v Iónii a nejvíce se proslavil svou geometrickou teorií týkající se pravoúhlých trojúhelníků.

- Další skupina filosofů vešla ve známost jako sofisté, učitelé debaty známé jako rétorika. Sofisté trvali na tom, že pravda sama o sobě je relativní pojem, a popírali existenci jakýchkoli univerzálních měřítek. Nejznámějším sofistou byl Protar (490-421 př. n. l.), z jehož jména pochází slovo „protagonista“.
- Ve čtvrtém století založil filozof jménem Diogenes školu filozofů známou jako kynici. Ti nerespektovali společenská pravidla a předpisy a žili velmi prostě. Touto filozofií žil i Diogenés, který jako svůj domov používal nádobu na skladování.
- Stoičtí filozofové byli pojmenováni podle stoy (verandy), kde jejich zakladatel Zenon vyučoval. Věřili, že pokud lidé jednají přirozeně, chovají se dobře, protože jejich přirozenost je řízena bohy.
- Nejvýznamnějším odpůrcem sofistů byl athénský rodák Sokrates (470-399 př. n. l.), který věřil ve věčnou pravdu a hledal ji. Bohužel pro něj jeho hledání nakonec vedlo k vynucené sebevraždě poté, co ho jeho athénští spoluobčané obvinili z nedodržování náboženských zákonů a z kazení mládeže.
- Největším Sokratovým žákem byl Platón (427-347 př. n. l.), který dosáhl nesmrtelnosti sepsáním prvního systematického politologického pojednání Republika. Platón viděl společnost rozdělenou na tři třídy: bronzovou (dělníci), stříbrnou (střední třída) a zlatou (vládnoucí třída). Důležité je, že Platón byl prvním uznávaným filosofem, který rozpoznal rasu jako faktor vzestupu a

pádu civilizací. V díle Republika uvedl, že prvním požadavkem pro zachování státnosti je nutnost zachovat rasovou homogenitu.

- Platónovým největším žákem byl zase Aristoteles (384-322 př. n. l.), který dobře napsal o velkém množství témat včetně umění, biologie, matematiky, politiky, logiky a rétoriky. Aristoteles byl také učitelem Alexandra Makedonského, který se během svého krátkého života stal vládcem většiny známého světa.
- Hippokrates (asi 420 př. n. l.) byl vynikající lékař, který revidoval většinu poznatků o medicíně. Jeho Hippokratova přísaha je dodnes používána lékaři jako kodex profesní etiky.
- Mezi velké řecké dramatiky patří Aischylos (525-456 př. n. l.), Sofoklés (496-406 př. n. l.), který se nejvíce proslavil svou hrou Oidipus Rex (správně Oidipus Tyrranus) o muži, který se omylem ožení se svou matkou, Eurípidés (480-406 př. n. l.) a komik Aristofanes (445-385 př. n. l.).
- Jeden z osvobozených otroků se proslavil jako vypravěč: Ezop (vlastním jménem Ezopus), který žil ve 4. století př. n. l. Nejvíce se připomíná jeho sbírka krátkých příběhů, z nichž každý má své morální ponaučení.

ÚŽAS STAROVĚKÉHO SVĚTA - DELFY

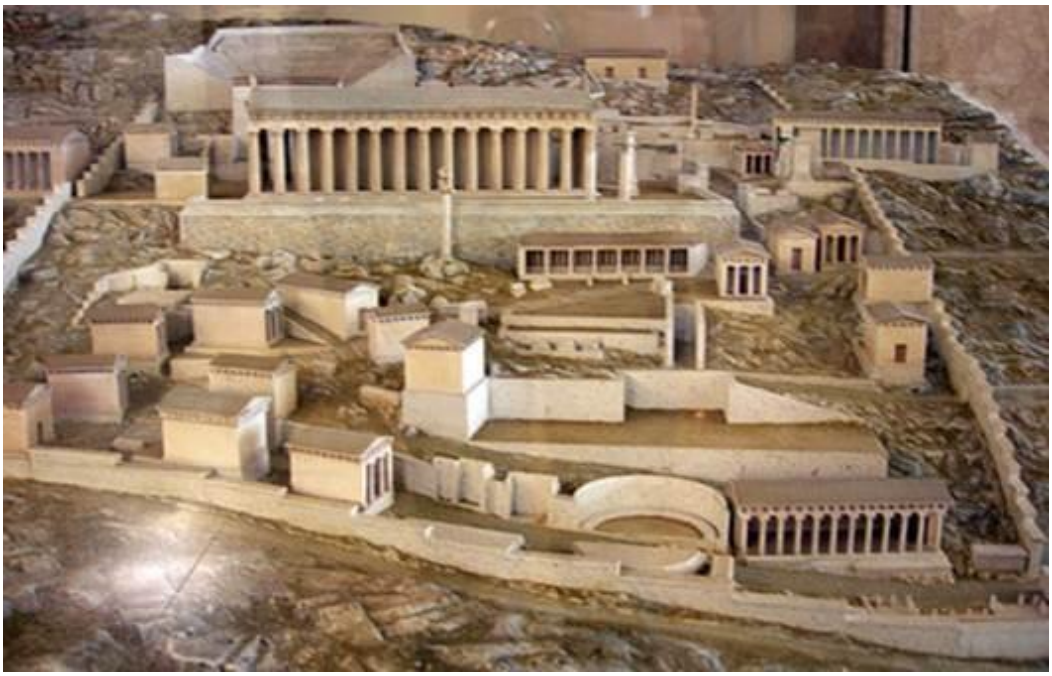

Největším náboženským centrem starověkého světa byly Delfy ve středním Řecku. Zde bůh Apollón prostřednictvím zasvěcených proroků a kněží poskytoval rady všem, kteří o ně stáli. Komplex, který se nacházel na půli cesty mezi majestátními útesy hory Parnas, byl divem své doby. Uprostřed se nachází velká Apollónova síň. Okolní budovy a umělecká díla dávali králové i prostí lidé jako poděkování za obdržené rady nebo v naději na přízeň bohů.

Dnešní ruiny Delf - svědectví o tom, jak lidé, kteří tuto velkolepou stavbu postavili, odešli z dějin.

Řečtí bohové

Řecká víra měla několik společných rysů s mnoha jinými indoevropskými předkřesťanskými náboženstvími. Řekové věřili v bohy, kteří se svou podobou nejčastěji podobali lidem a projevovali také lidské emoce. Neměli žádnou svatou knihu ani konkrétní směrnice, takže výklad a praxe se značně lišily.

Jejich bohové žili na posvátné hoře Olymp v poměrně běžné společnosti s přísnou hierarchickou strukturou. Hlavní bohové a jejich oblasti působnosti odrážejí velmi pozemskou povahu celého náboženství:

- Zeus byl hlavou bohů a duchovním otcem všech ostatních bohů a lidí. Byl také velmi často známý jako Dias.
- Héra byla Diova manželka a také královna nebes a strážkyně manželství.

- Héfaistos byl bohem ohně a kovotepců.
- Athéna byla bohyní moudrosti a války a oficiální patronkou města, které neslo její jméno.
- Apollón byl bohem světla, poezie a hudby.
- Artemis byla bohyní divoké zvěře a měsíce.
- Áres byl bohem války.
- Afrodita byla bohyní lásky.
- Hestia byla bohyní domácího krbu.
- Gaea byla bohyní země.
- Hermes byl poslem bohů a vládcem vědy a vynálezů.
- Poseidon byl vládcem moře, který se svou ženou Amfitrité vedl skupinu méně významných mořských bohů, jako byly Nereidy a Tritoni.
- Démétér, bohyně zemědělství, byla spojována se zemí.
- Hádes, důležitý bůh, který však nebyl obecně považován za olympského, vládl podsvětí, kde žil se svou ženou Persefonou. Podsvětí bylo temné a truchlivé místo nacházející se ve středu země, obývané dušemi zemřelých.
- Dionýsos byl bohem vína a rozkoše, a proto patřil k nejoblíbenějším bohům.
- Žily zde také bytosti jako faunové (tvorové s nohama kozy a horní částí těla člověka), kentauři (hlava a trup člověka a tělo koně) a nymfy (krásné, mladé, vílám podobné ženy).

Samotný název Evropa je odvozen od jména řecké bohyně Evropy, dcery Fénixe, která se dokázala vzkřísit z popela poté, co byla zabita ohněm.

Řekové věřili, že bohové ovládají všechny aspekty jejich života a že jsou zcela závislí na jejich přízni. Každé město bylo zasvěceno určitému bohu nebo skupině bohů, pro které se stavěly chrámy. Athéna tak byla ochránkyní města Athény a její zlatá socha byla umístěna uvnitř Parthenonu.

Delfy byly posvátným místem zasvěceným Apollónovi. Chrám postavený v Delfách obsahoval věštírnu neboli proroka, který tvrdil, že dokáže vidět do budoucnosti; podobný chrám byl postaven v Didymě v dnešním Turecku. Nejzajímavější na řeckém panteonu bylo, že bohové navzdory svým nadlidským schopnostem vykazovali lidské slabosti a chyby v úsudku - zvláštní směs nadpřirozena a velmi fyzického, která vykazovala zřetelnou podobnost s bohy indoevropských náboženství.

ČERNÉ NA BÍLÉM - PÁD KLASICKÉHO ŘECKA

Úpadek klasického Řecka - dovoz otroků jiné než bílé rasy. Na této řecké soše z roku 300 př. n. l. je zobrazen černý africký otrok, který si leští botu. Právě dovoz velkého množství rasově cizích otroků měl vést k zániku klasické řecké civilizace. Srovnejte tohoto otroka s níže uvedenou sochou bílého řeckého muže z klasického období. Většině současných bílých Řeků koluje v žilách jen velmi málo nebo vůbec žádná původní klasická řecká krev a jsou potomky pozdějších osadníků, křižáků a dalších nájezdníků. (Fíkový list, který je na těchto sochách tak často vidět, je viktoriánský přídavek.)

Nahoře: Řecká socha černošského hudebníka ze 4. až 3. století př. n. l., Biblotheque Nationale, Paříž.

Tvář pravého antického Řecka: Socha atleta, římská bronzová kopie řeckého originálu ze 4. století př. n. l. od Lysippovy školy. Inv. č. 5626. Neapol, Národní archeologické muzeum.

Řecko ztmavené - občanství cizincům a „Colorate Gentes“

V roce 411 př. n. l., čtyřicet let poté, co Perikles přijal zákon omezující občanství pouze na osoby biologického athénského původu, byl zákon postaven zcela převrácen. Athénské občanství získaly desítky tisíc cizinců, kteří přišli do města, většinou z Blízkého východu. Argumentem bylo, že

městský stát musí nahradit obrovské ztráty obyvatelstva, které utrpěl v důsledku perských a mezířeckých válek.

V této fázi se na rasové skladbě Athén a mnoha dalších řeckých městských států začaly projevovat důsledky dovozu národů z jiných částí Blízkého východu a značná část obyvatelstva byla tmavší než ještě za Perikla. Toto tmavnutí obyvatelstva (způsobené zčásti válkou nordických a původních evropských prvků řecké společnosti na život a na smrt - a zčásti importem mas již smíšených blízkovýchodních národů) probíhá přímo souběžně s úpadkem a pádem klasického Řecka.

Postupného tmavnutí řeckých národů si všimlo mnoho slavných řeckých spisovatelů té doby. Hippokrates se ve svých dílech zmiňuje o „dlouhých hlavách“ (tj. nordických lebkách) Makedonců, zatímco Aristoteles se hojně zmiňuje o poctivosti Skýtů a Makedonců. Také řecký voják a historik Xenofón (430-354 př. n. l.) se ve své knize Anabáze, která popisuje řeckou výpravu proti Peršanům, zmiňuje o světlovlasých a světlookých Makedoncích a Skýtech.

V době římského císaře Octaviana Augusta (který vládl přímo po Juliu Caesarovi) počítal římský historik Manilius Řeky mezi tmavé národy světa a označoval je za součást „colorate gentes“ (Astronomica, iv, 719).

Je pravděpodobné, že Manilius měl na mysli spíše helénistický svět obecně než pouze obyvatele řeckého poloostrova, protože mnoho lidí z okolních oblastí již v té době převzalo většinu řecké kultury a jazykově a kulturně se od

Helénů relativně nelišili. V Řecku samozřejmě stále žili běloši, a to jak tehdy, tak i nyní.

Pozdější Byzantská říše Přivedla obyvatele Blízkého východu

Dalším faktorem, který ovlivnil rasové složení Řecka, byla pozdější existence Byzantské říše (Východořímské říše), která do oblasti přilákala nejrůznější blízkovýchodní míšence. Tento proces, který probíhal po staletí, ještě prohloubila turecká invaze do Řecka a na Balkán.

KAPITOLA 10: Dobyvatel a tvůrce – Alexandr Veliký

Vystoupení Alexandra Velikého na jevišti dějin je pozoruhodným příkladem toho, jak může síla vůle jednoho člověka ve vedoucí pozici změnit běh světových událostí. Alexandr z ničeho nic vtrhl do starověkého světa, postavil ho na hlavu a pak stejně rychle zmizel.

Na severu Řecka se rozkládalo území Makedonie, národa, jehož původ spočíval v invazi indoevropského kmene do této oblasti během velkého stěhování národů, k němuž docházelo přibližně od roku 5000 př. n. l.. Archeologické výzkumy odhalily, jak nordicky založení Makedonci byli - zejména v kontrastu s národy, které v době prvních makedonských výprav tvořily většinu obyvatel jižního Řecka.

Detail z Alexandrova sarkofágu, na němž je Alexandr na koni podpíraný pěšákem. Alexandrovy vlasy jsou vyobrazeny jako světle červené, stejně jako ochlupení pěšáka vlevo - jisté ukazatele přítomných rasových typů. Sarkofág pochází ze 4. století př. n. l. a v současné době se nachází v Istanbulském archeologickém muzeu.

Sarkofág Alexandra zobrazuje rasové typy

Slavný Alexandrův sarkofág (známý také jako sarkofág ze Sidonu, pocházející z roku 310 př. n. l. a v současnosti uložený v Archeologickém muzeu v Istanbulu) zobrazuje Makedonce, včetně Alexandra, jako stereotypní nordickou rasu s bílou pletí, světlými vlasy a modrýma očima.

Filip II., otec Alexandra, poráží Athény

Makedonci byli relativně klidným národem, dokud jejich potenciál nerozvinul energický král Filip II. v roce 359 př. n. l.. Poté, co pevně upevnil makedonskou jednotu, se Filip pustil do invaze na řecký poloostrov a v roce 338 př. n. l. obsadil Athény. Poté se zaměřil na Perskou říši na východě.

Dříve než mohl do Persie skutečně vtrhnout, byl Filip v roce 336 př. n. l. zavražděn, krátce poté, co se zbavil své královny Olympias (která byla Alexandrovou matkou) a pořídil si novou manželku Kleopatru (nikoli tu, která proslula jako egyptská královna).

Je důvodem ke spekulacím, že tento domácí rozvrat vedl k Filipově vraždě, kterou možná zařídil jeho syn Alexandr. Ať už to bylo jakkoli, Filip byl královsky pohřben a jeho hrobka byla objevena v roce 1977 n. l. v neporušeném a nedotčeném stavu.

Filipova koruna přešla na jeho dvacetiletého syna Alexandra, který se v roce 334 př. n. l. vydal na cestu, aby Peršany jednou provždy rozdrtil. Přitom se mu podařilo sjednotit většinu Řeků a stal se nesporným pánem řeckého poloostrova.

TAJEMSTVÍ ALEXANDROVA ÚSPĚCHU - JEDNOTKA SPEIRA ČÍTAJÍCÍ 256 MUŽŮ

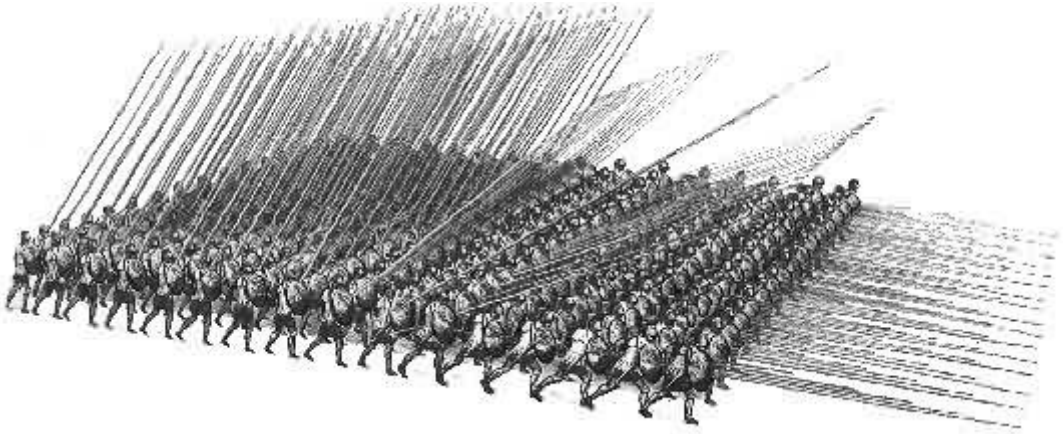

Základní jednotka neboli speira v Alexandrově armádě. 256 mužů bylo seřazeno v těsném sledu po šestnácti. Při útoku se kopí prvních pěti řad vysunula dopředu, aby rozbila nepřátelské řady - ostatní muži drželi kopí vzhůru, aby odrazili šípy nebo jiné střely. Taktika, jako byla tato, pomáhala Alexandrově armádě znovu a znovu překonávat drtivou přesilu během jejího dechberoucího pochodu z Řecka přes Blízký východ na sever do Asie a pak do Indie.

Alexandr zahajuje války proti Persii 334 př. n. l.

Alexandr zahájil válku proti Persii na jaře roku 334 př. n. l. překročením Dardanel s armádou 35 000 makedonských a řeckých vojáků. Jeho hlavními důstojníky, všichni Makedonci, byli Antigonus, Ptolemaios a Seleukos, kteří všichni sehráli významnou roli v dějinách. U řeky Granicus nedaleko starověkého města Trója Alexandr překvapivě zaútočil na čtyřicetitisícové perské vojsko.

Makedonci Peršany porazili a podle alexandrijského přehánění ztratili pouze 110 mužů. Ať už je to pravda jakkoli, vítězství bylo drtivé, a když se zpráva o rozhodujícím vítězství rozšířila po celém Turecku, celý subkontinent se Alexandrovi podřídil bez boje.

Alexandr se pak u Issu v dnešní severovýchodní Sýrii utkal s hlavní perskou armádou, které osobně velel král Dareios III. Alexandr, který měl stále jen asi 35 000 vojáků, zaútočil na perskou armádu, jejíž sílu makedonské záznamy odhadují na 500 000 mužů - pravděpodobně se jednalo o další nadsázku, která však vypovídá o přesile, jíž Alexandr čelil. Je to neuvěřitelné, ale pravděpodobně díky své genialitě vojevůdce Alexandr v bitvě u Issu v roce 333 př. n. l. zvítězil a perské síly byly zcela rozdrceny.

ALEXANDR SE SETKÁVÁ S UMÍRAJÍCÍM DAREIEM

Alexandr a jeho velký nepřítel, perský král Dareios III., se konečně setkali. Po porážce Dareios uprchl v roce 331 př. n. l. do Médeie, kde byl zavražděn těsně předtím, než ho Alexandr dostihl. Zde je závěrečné setkání rekonstruováno podle původních zpráv - Alexandr ještě vzdával úctu svému mrtvému nepříteli, který byl dlouho pohromou Řecka a Makedonie.

Libanon a Egypt - založena Alexandrie

Alexandr se vydal na jih a poté zaútočil na opevněný městský přístav Týr v dnešním Libanonu a po sedmiměsíčním obléhání se města zmocnil. Poté se zmocnil Gazy a v rychlém sledu obsadil Egypt, jehož neorganizovaní a oslabení nebílí náčelníci nekladli skutečný odpor.

V roce 332 př. n. l. založil Alexandr v Egyptě nové město, které skromně nazval Alexandrie. Toto město se později stalo literárním, vědeckým a obchodním centrem řeckého světa. Brzy poté se Alexandrovi podřídila Kyréna, hlavní město starověkého severoafrického království Kyrenaika, a rozšířila jeho panství až ke Kartágu (dnešní Tunisko). Tam jeho vojska vytvořila vládnoucí aristokracii, z níž o dvě stě let později vzešel velký vojevůdce Hannibal, aby se poměřoval s římskou říši.

Dareios zabit - pád Babylonu 331 př. n. l.

Alexandr se znovu obrátil na sever, přitáhl posily a se čtyřicetitisícovou armádou pěšáků a sedmi tisíci jezdců vyrazil na Babylon. Překročil řeky Eufrat a Tigris a znovu se střetl s perským králem Dareiem, který podle makedonských záznamů sestavil novou armádu o síle jednoho milionu mužů - což je jistě opět přehnané, ale přesto zcela převyšující Alexandrovy síly.

V bitvě u Gaugamely 1. října 331 př. n. l. Alexandr opět porazil Dareia, který uprchl a byl zabit dvěma vlastními generály. Město Babylon se poté vzdalo a Alexandr obsadil perské hlavní město Persepolis. Během tří let Alexandr obsadil obrovské území a veškerý odpor se před jeho nemilosrdnou armádou zhroutil. Jeho říše se rozkládala podél jižních břehů Kaspického moře i za nimi, včetně dnešního Afghánistánu, a na sever do střední Asie.

Po stopách Árijců - Alexandr vpadl do Indie

Aby dokončil dobytí zbytků perské říše, k níž kdysi patřila i část západní Indie, překročil Alexandr v roce 326 př. n. l. řeku Indus a vtrhl do oblasti Paňdžábu po stopách indoárijců z doby před 1 200 lety.

V té chvíli se Alexandrova armáda vzbouřila a odmítla pokračovat dál, protože neviděla smysl v nekonečném pochodu a stále větší vzdálenosti od svých domovů bez jakéhokoli oddechu. Alexandr vycítil, že musí své muže rychle dostat domů, a tak se mu podařil další neuvěřitelný kousek. Postavil flotilu lodí, která se plavila po řece Indus a v září 325 př. n. l. dorazila do jejího ústí. Poté se svou armádou doplul do Perského zálivu a vrátil se po souši přes poušť, aby v roce 323 př. n. l. dorazil do Babylonu. Během této zpáteční cesty dostal Alexandr horečku a v Babylonu zemřel.

Alexandr založil dvacet pět měst - to je samo o sobě úžasný úspěch. Mnohá z nich nesla jeho jméno nebo místní překlady jeho jména, ale jedno se stalo nejslavnějším ze všech: Alexandrie v Egyptě, kde byl také pohřben. Toto město založené v roce 332 př. n. l. se stalo novým hlavním městem Egypta a v roce 300 př. n. l. zde byla založena knihovna a místo vzdělanosti, které se později stalo světoznámým jako Alexandrijská knihovna. Říká se, že tato knihovna obsahovala největší jednotlivou koncentraci soudobých znalostí na tehdejším světě. Alexandrie se proslavila také svým slavným majákem. Byl vysoký nejméně 377 stop (115 metrů) a na jeho vrcholu se nacházel oheň a odrazná zrcadla.

Protože byl po mnoho staletí jednou z nejvyšších staveb vytvořených člověkem, byl označen za jeden ze sedmi divů

starověkého světa. Ačkoli Alexandr vládl jen krátce, třináct let (336-323 př. n. l.), a zemřel ve třiatřiceti letech, zapsal se do historie tím, že sám vytvořil největší pozemní říši, jakou kdy svět viděl.

BITVA U GAUGAMELY - ALEXANDR PORÁŽÍ DAREIA 331 PŘ. N. L.

Alexandrova konečná porážka perského císaře Dareia u Gaugamely. Dva roky po první porážce v bitvě u Issu shromáždil perský císař novou armádu, která obvykle čítala milion mužů, ale když se v roce 331 př. n. l. u Gaugamely na řece Tigris střetl s Alexandrovou vynikající armádou, byly jeho síly opět zničeny.

Alexandrova rasová jednota selhává

Přestože Alexandr snadno porazil celou rasově smíšenou populaci Blízkého východu, veřejně se vyslovil pro rasovou integraci.

Za tímto účelem byl horlivým zastáncem zajištění podřízenosti napadených národů tím, že vydával příkazy, aby se jeho makedonští okupanti integrovali s poddanými národy. Nařídil, aby si všichni jeho generálové brali manželky z dobytých národů, z nichž většina byla rasovou směsicí Semitů, Arabů, černochů a původních bělochů.

Sám Alexandr si vzal za manželku nebělošku, perskou princeznu, která byla rasově smíšená. Začal se také oblékat jako národy, které dobyl, a v roce 324 př. n. l. ve městě zvaném Súsa osobně sloužil na uspořádané hromadné svatbě devíti tisíc svých vyšších armádních důstojníků s blízkovýchodními manželkami - slavné „manželství Východu a Západu“, které mělo symbolizovat novou rasovou jednotu, kterou chtěl vytvořit.

Po Alexandrově brzké smrti se téměř všichni jeho vysocí důstojníci, kteří byli nuceni uzavírat tyto multirasové sňatky, zřekli svých vnucených manželek a v oblastech, které dostali pod svou kontrolu, vytvořili čistě bílé makedonské vládnoucí třídy.

Alexandrova říše se po jeho smrti rozdělila

V době Alexandrovy smrti neexistoval žádný zřejmý nástupce (protože jeho jeden syn byl velmi mladý a druhý retardovaný - oba byli v roce 305 př. n. l. zavražděni, čímž debata o nástupnictví skončila) a během dvou desetiletí se jeho říše rozdělila na čtyři celky, z nichž třem vládli jeho bývalí generálové. Asii vládl Seleukos a jeho rodina, kteří založili Seleukovskou říši; Řecku a Makedonii vládl Antigonus a Egyptu nejslavnější z těchto generálů, Ptolemaios. Čtvrtý celek, Malá Asie (Turecko), se osamostatnil.

Antigonidé vládli Řecku 113 let

Antigonus a jeho nástupci vládli většině řecké pevniny v letech 281-168 př. n. l., kdy byli definitivně poraženi Římany. Konflikt s Římem se pomalu stupňoval a poté vyvrcholil, když antigonidští králové, zejména Filip V., poskytli pomoc slavnému generálovi Hannibalovi z Kartága při jeho taženích proti Římu.

To vedlo ke třem válkám s Římem a nakonec k porážce Makedonců v roce 168 př. n. l. v bitvě u Pydny. Tento konflikt je považován za oficiální konec Alexandrijské říše v Řecku. Římané dosadili své vlastní vládce, ale vzpoura Korinťanů přinutila Řím vyslat novou armádu, která povstalce porazila v bitvě u Korintu v roce 146 př. n. l. Poté se celé Řecko konečně dostalo pod přímou římskou nadvládu.

PTOLEMAIOVCI - MAKEDONCI, KTEŘÍ VLÁDLI EGYPTU TŘI STA LET

Vlevo: Ptolemaios I. Soter, první makedonský vládce Egypta. Ptolemaios byl jedním z generálů Alexandra Velikého, který po jeho smrti získal v roce 323 př. n. l. egyptskou zemi za své království. Nad velkou masou rasově smíšených obyvatel vytvořil bílou vládnoucí třídu. Ptolemaiovci se drželi odděleně od masy nebělošských Egypťanů, většinou se ani neobtěžovali naučit se jejich jazyk, ale převzali způsoby a zvyky starého Egypta. Střed: Arsinoe II Filadelfská, manželka Ptolemaia II, jedna z nejmocnějších makedonských egyptských královen. Ptolemaiovci měli vládnout Egyptu až do slavné Kleopatry VII, vpravo, kterou v roce 31 př. n. l. porazil v námořní bitvě u Aktium římský císař Oktavián Augustus. Kleopatra spáchala v roce 30 př. n. l. sebevraždu a Egypt se stal římskou provincií. Po celé toto období byli běloši v Egyptě v menšině.

Ptolemaiovský Egypt - první muzea na světě

Alexandrův generál Ptolemaios nastolil v Egyptě vládu Ptolemaiovců, která trvala v letech 323-30 př. n. l. Zdaleka

nejznámější ptolemaiovskou egyptskou královnou byla Kleopatra VII, běloška, která se proslavila díky svým vztahům s Římany Juliem Caesarem a Markem Antoniem. Ačkoli zejména Ptolemaiovci dbali na to, aby jejich rod byl vždy čistě makedonský, převzali mnoho z oděvních a kulturních aspektů dávno minulého starověkého Egypta, nazývali se faraony a vytvářeli památky a stavby ve stylu starých bílých Egypťanů. Znovu se rozšířilo balzamování a mumifikace.

Ptolemaios I. založil centrum vzdělanosti a výzkumu známé jako musea, dnes nazývané muzeum - první na světě.

Ptolemaiovská vláda přinesla Egyptu nový krátký život, ale místní obyvatelstvo, převážně arabského a míšeného původu, brzy převálcovalo silnou početní převahou bílé Makedonce, kteří se museli potýkat i s novou energickou bílou civilizací Říma.

Ptolemaiovský Egypt zahrnoval dnešní Izrael, části Sýrie a dokonce i malou část jižního Turecka. Většinu těchto území ztratili Seleukovci - potomci dalšího Alexandrova generála - kolem roku 220 př. n. l. v důsledku vojenských útoků. Ztráta Palestiny znamenala úpadek ptolemaiovské moci v Egyptě, přičemž napětí mezi převážně nebělošskými Egypťany a bílými řeckými přistěhovaleckými vládci vyústilo v násilí. Horní Egypt se odtrhl a v letech 205-185 př. n. l. mu vládlo vlastní nebělošské obyvatelstvo.

Navzdory těmto tlakům si vládnoucí bílí makedonští Ptolemaiovci zachovali řeckou kulturu a pouze úplně poslední ptolemaiovský vládce Kleopatra VII (nejslavnější z nich) se

kdy obtěžoval naučit se egyptský jazyk. Byla to právě tato Kleopatra, která se nejprve stala milenkou velkého Římana Julia Caesara a po Caesarově vraždě se provdala za jeho přítele Marca Antonia. Římská armáda následně porazila spojené síly Kleopatry a Marca Antonia (bitva u Akcia) a poté Kleopatra a Marcus Antonius spáchali sebevraždu.

Tato událost znamenala konec ptolemaiovského Egypta, který byl vůbec posledním helénistickým královstvím. Po bitvě u Aktium byl ptolemaiovský Egypt předán Římu jako další provincie. Jak se rasová rovnováha v ostatních částech Alexandrovy říše posouvala stále více v neprospěch Makedonců, tak se zbytky jeho říše pomalu rozpadaly v zapomnění.

V době porážky Kleopatry VII. už Alexandrova říše dávno neexistovala. Protože čistých Makedonců bylo příliš málo na to, aby kolonizovali celou říši, byly makedonské výspy jen ostrůvky v moři lidí, kteří už dávno ztratili jakýkoli náznak rasové homogenity. Bylo proto jen otázkou času, kdy se tyto ostrovy potopí.

Seleukovci se rozpadají kvůli rasové diverzitě

Generál Seleukos se zmocnil obrovské části Alexandrovy říše, která se rozkládala od jižního Turecka po Sinajskou poušť a na východě zahrnovala Mezopotámii a části dnešního Iráku a Íránu. Navzdory opakovaným pokusům o podporu makedonských osadníků v této oblasti neměli Seleukovci nikdy dostatek pracovních sil, aby mohli tuto rozsáhlou oblast řádně

kontrolovat. Poměrně brzy se také jejich říše začala rozpadat pod tlakem snahy udržet v hranicích jednoho státu velké množství rasově a etnicky velmi odlišných skupin.

Například v severních částech seleukovské říše se potomci makedonských vojáků spojili s roztroušenými indoevropskými kmeny a místními míšenci a odtrhli se od Seleukovců, aby vytvořili relativně krátce existující státy Baktrii a Parthii. Někteří z těchto Indoevropanů byli loupeživí Keltové, kteří rovněž obsadili část Severní Makedonie. Východní oblast Seleukovské říše v určité fázi sahala až k hranicím Indie, ale i tato oblast se postupně vymykala kontrole. V roce 168 př. n. l. byl makedonský král Perseus poražen Římany v bitvě u Pydny a makedonská monarchie byla zrušena.

V roce 146 př. n. l. se Makedonie a Řecko staly po krátkém povstání Makedonců přímými římskými provinciemi a v roce 64 př. n. l. byla římským generálem Pompeiem dobyta Seleukovská říše a stala se římskou provincií. Římané si to tehdy samozřejmě neuvědomovali, ale obsazením těchto oblastí na sebe vzali také problém, který vedl k rozpadu Alexandrovy říše - obrovské množství nebílých, kteří je v těchto oblastech brzy přemohou a nakonec proniknou až do Říma.

SELEUKOS I. NIKÁTOR, MAKEDONSKÝ ZAKLADATEL SÝRIE

Seleukos I. Nikator, jeden z generálů Alexandra Velikého, který založil syrské království. Stejně jako ve všech ostatních částech makedonské říše vznikla bílá vládnoucí třída. Ti všichni se však brzy rozplynuli mezi převážně rasově smíšenými obyvateli těchto oblastí.

Alexandrijský věk - kulturní úspěchy

Období 320-330 př. n. l. je známé jako alexandrijský věk. V této době bylo dosaženo řady filozofických, kulturních a

vědeckých úspěchů, včetně formulace tří známých filozofií: Epikureismus, stoicismus a skepticismus.

Epikureismus započal filozof Epikuros (342-270 př. n. l.) ze Samosu na iónském pobřeží v Turecku. Nevěřil v posmrtný život a učil, že nejvyšším dobrem je získání hmotných výhod během života. Tato filozofie byla později nesprávně interpretována tak, že znamená pouze smyslové potěšení.

V opozici k Epikurovi byl Zenon z Kypru, který tvrdil, že život by měl mít jen jeden cíl - osvobození od životních tužeb, přičemž ideálním stavem je klid a lhostejnost k bolesti i rozkoši. Tato filozofie se nazývala stoicismus. Skepticismus tvrdil, že všechny názory na bolest nebo slast jsou subjektivní, takže nemůže existovat jedna rozumná pravda nebo dogma - skeptici zpochybňovali samotný základ všech faktů.

Obvod Země změřený 200 let př. n. l.

V důsledku Alexandrových výbojů se řecká věda spojila s poznatky z Babylonu a Egypta a přinesla řadu pokroků. Rozšíření zeměpisných znalostí umožnilo vědcům sestavovat mapy a určovat velikost Země, která již byla díky pozorování jejího stínu při zatmění Měsíce identifikována jako koule.

Správce alexandrijské knihovny Eratosthenes (276-195 př. n. l.) vypočítal obvod Země s přesností asi 200 mil (321 km) na základě měření rozdílu úhlů stínů, které v poledne vrhají dva stejné póly zasazené do Země na severu a jihu Egypta.

Ve třetím století př. n. l. Aristarchos ze Samu poprvé rozšířil teorii, že Země se otáčí kolem své osy a obíhá kolem nehybného Slunce. Teprve v roce 1500 našeho letopočtu si vědci uvědomili, že Aristarchos měl pravdu. Dalším velkým mužem z Alexandrie byl matematik Euklides (kolem roku 300 př. n. l.), který vytvořil formy a věty geometrie, jak se používají dodnes.

Archimédes (287-212 př. n. l.) ze Syrakus se nejvíce proslavil svým objevem zákonů hydrauliky, podle nichž pevný předmět přemisťuje kapalinu ve stejném objemu jako předmět samotný (což prý, pravděpodobně apokryfně, objevil, když se koupal ve vaně a pak vyběhl nahý na ulici a křičel „Heuréka“). Archimédes také vypočítal přesný poměr mezi obvodem kruhu a jeho průměrem, známý jako pí, a vyvinul slavný Archimédův šroub, prostředek k čerpání vody do kopce pomocí velkého šroubu v trubce.

Největším přínosem alexandrijského věku bylo přenesení velkého množství klasických znalostí do nové mocnosti v Evropě - Říma.

Když římské legie obsadily pevninské Řecko, byly zdejší civilizací tak ohromeny, že si do Říma odvezly sochařství, architekturu a mnoho dalšího.

KAPITOLA 11: Doba cézarů - předkřesťanský Řím

Italský poloostrov byl původně v neolitu osídlen nordicko-alpinsko-mediteránní bílou rasovou směsí, přičemž alpinský a středomořský prvek tvořil většinu.

Přibližně od roku 2000 př. n. l. se v severní Itálii usadili indoevropští migranti ze střední Evropy (a původně z jižního Ruska), kteří překročili Alpy z dnešního Rakouska a Maďarska. Mezi těmito lidmi byli i keltští kmenoví příslušníci známí jako Latini. Z rasového hlediska byli převážně nordické rasy. Do roku 800 př. n. l. se v Itálii usadila také další skupina bělochů, známá jako Etruskové.

Etruskové - vyspělí staří Evropané

Etruskové byli směsicí původních staroevropských bílých podskupin, ale kulturně a vojensky převyšovali původní obyvatele Itálie. Díky tomu brzy ovládli velkou část severní Itálie. Etruskové vytvořili vyspělou společnost, budovali města a osady, které byly rozhodně mnohem vyspělejší než cokoli jiného, co bylo do té doby v zemi k vidění.

Etruskové však nebyli jediní, kdo se o Itálii zajímal. Do roku 800 př. n. l. založila řada řeckých městských států osady také v jižní Itálii a na Sicílii. Nejednalo se pouze o imperialistické kolonie; tyto základny sloužily také jako nárazník před stále častějšími výpady agresivního a mocného Kartága, které se nacházelo na severoafrickém pobřeží v zemi známé dnes jako Tunisko.

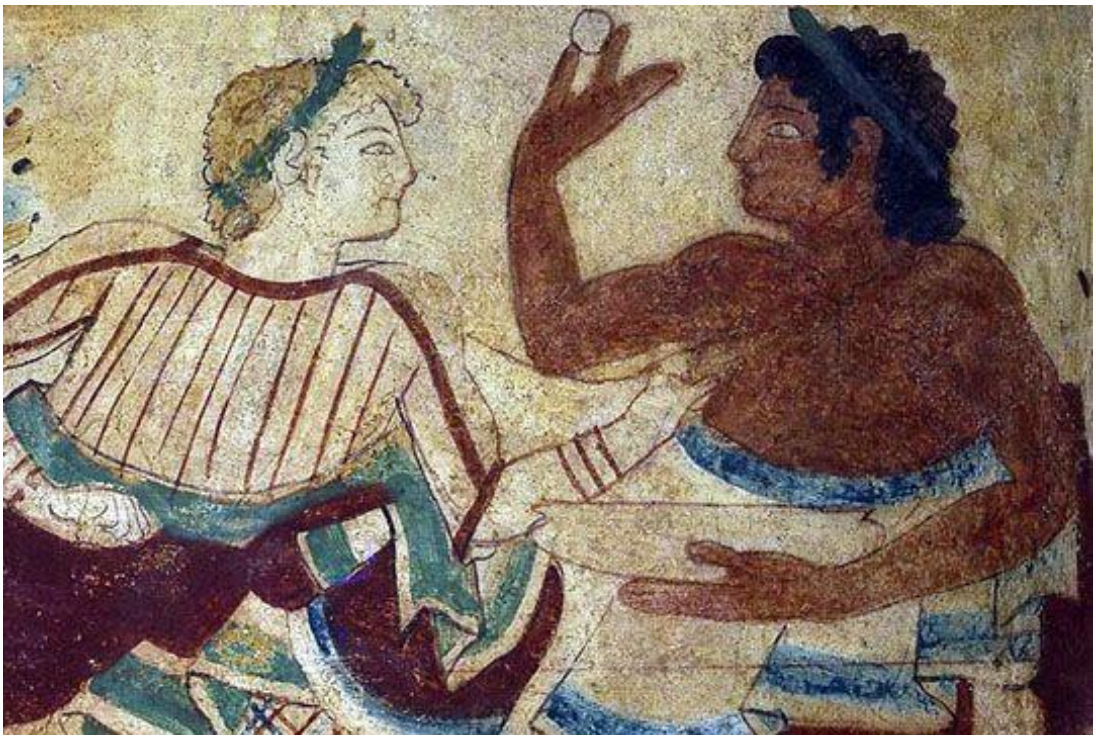

Etruský pár z hrobky leopardů, pohřební komory datované do doby kolem roku 450 př. n. l. Nekropole Monterozzi, Lazio, Itálie.

Řím založili Etruskové 700 let př. n. l.

Podle římské legendy založili město Řím kolem roku 753 př. n. l. osiřelá dvojčata Romulus a Remus, které v dětství zachránila před smrtí vlčice, jež je ukrývala a kojila.

Ať už byl původ města jakýkoli, do roku 700 př. n. l. se pevně usadilo na sedmi pahorcích kolem údolí řeky Tibery a v šestém století př. n. l. město a okolní oblasti ovládli Etruskové.

Římu v této fázi vládli králové volení lidem. Symbol zvoleného římského krále se stal celosvětově známým

symbolem moci: hlava sekery svázaná do svazku rákosu, zvaná fasces.

Symbol byl odůvodněn tím, že každý kmen byl reprezentován jedním rákosem - samy o sobě se mohly snadno zlomit, ale svázané dohromady mohly představovat mocnou sílu.

Symbol fasces, který používal italský vůdce dvacátého století Benito Mussolini, lze dodnes vidět pod rukama Abrahama Lincolna na Lincolnově památníku v hlavním městě Spojených států amerických Washingtonu, v Oválné pracovně, na stěnách Sněmovny reprezentantů a na budově Nejvyššího soudu a na mnoha dalších místech. Poradci prvních římských králů byly hlavy všech předních rodů shromážděné ve skupině zvané senát. Tento orgán zůstal s různými pravomocemi zachován až do pádu Římské říše o 1 500 let později. Senátoři a jejich rodiny se stali vyšší třídou Říma, nazývanou patricijové, zatímco prostý lid byl znám jako plebejové.

Římský liktor nesoucí fasces - rákos svázaný dohromady s hlavicí sekery. Ve starém Římě byl symbolem autority a jeho význam vycházel ze skutečnosti, že samostatně se rákos může zlomit a ohnout, ale svázaný dohromady je pevný. Fasces se stal celosvětovým symbolem autority a lze jej nalézt ve většině západní architektury. Mussoliniho fašistická strana převzala od fasces svůj název a stranický symbol.

APPIÁNSKÁ CESTA - JEDNA Z NEJVĚTŠÍCH ŘÍMSKÝCH SILNIC

Appiova cesta v době největšího rozkvětu Říma. Původně ji kolem roku 310 př. n. l. nechal postavit Appius Claudius a vedla z Říma do Capau, později byla prodloužena do Brindisi. Od

Říma se táhla devět mil a byla lemována honosnými sídly a impozantními hrobkami významných Římanů. Dnes z ní zbylo jen několik ruin a silnice.

Raná republika (509-133 př. n. l.)

V roce 509 př. n. l. vedla skupina patricijů povstání proti obzvláště neoblíbenému etruskému králi, svrhla ho a založila v Římě republiku. Nejznámějším incidentem tohoto povstání byla bitva před branami Říma, kdy se legendární římský voják Horatio osobně utkal s armádou etruského krále, zatímco most do města byl zničen, což Etruskům zabránilo získat zpět kontrolu nad hlavním městem.

Moc, kterou držel bývalý král, nyní přešla na dva každoročně volené vládce, tzv. konzuly. Další města ve střední a severní Itálii vytvořila spojenectví a zpochybnila moc nové římské republiky, což vedlo k porážce Římanů v bitvě u jezera Regillus v roce 496 př. n. l..

O tři roky později, v roce 493 př. n. l., se k alianci připojila Římská republika. Ta se stala známou jako Latinská liga a pustila se do vytlačení posledních etruských pevností.

I když původně nebyli tak vyspělí jako Etruskové, do roku 400 př. n. l. převzali Latini mnoho z etruské kultury a ve všech ohledech předčili své bývalé pány, a to jak vojensky, tak kulturně. Tajemstvím jejich úspěchu - stejně jako úspěchu celé římské říše - byla jejich úžasná schopnost organizovat se v takovém měřítku, jaké nebylo od dob prvních Egypťanů.

Do roku 400 př. n. l. se Latinské lize podařilo svrhnout všechny poslední zbytky etruské nadvlády a od té doby byly etruské národy zcela pohlceny Latiny, čímž vznikla směsice nordického, alpinského a mediteránního obyvatelstva, která se stala charakteristickou pro ranou a střední římskou říši, přičemž nordické prvky tvořily spíše vládnoucí třídu.

Kus malované keramiky z doby kolem 350-325 př. n. l., jižní Itálie (Tarentina), zobrazující herce. Nazývá se „Tragický herec držící masku“ a je pěkným příkladem raně římských rasových typů, i když je možné, že masku má na sobě i sám herec. Muzeum Martina von Wagnera, Univerzita ve Würzburgu, Německo.

Všechny kmeny tvořící Latinskou ligu uznaly Řím za vůdčí město aliance, i když, jak se později ukázalo, nebyly s touto situací spokojeny.

Právě v tomto období formování národa sepsali Římané svůj první významný právní kodex. V roce 450 př. n. l. byl sepsán Zákon dvanácti desek, který posloužil jako základ celého římského právního systému a položil základy mnoha dnešních právních systémů po celém světě. Dvanáct tabulek, které odrážely starší řeckou spartskou tradici, výslovně požadovalo eutanazii smrti všech dětí, které vykazovaly nápadné deformace nebo retardaci - což je příklad základní eugeniky v praxi těchto raných Římanů.

KELTOVÉ VYPLENÍ ŘÍM 387 PŘ. N. L.

První vyplenění Říma Kelty. V roce 387 př. n. l. zaútočili na město Galové z dnešní Francie. Město se bránilo sedm měsíců, než kapitulovalo a bylo nuceno zaplatit vysoké výkupné ve zlatě. Obyvatelé Říma byli na keltské útočníky poprvé upozorněni troubením posvátných hus bohyně Junony, které vyhlásily poplach, když Keltové vtrhli do města.

Útok keltských Galů - první vyplenění Říma 387 př. n. l.

Římané čelili další vážné krizi. V roce 387 př. n. l. Galové, potomci keltských kmenů, kteří se usadili ve Francii, zaútočili na Řím a nakonec město vyplenili.

K odchodu je nakonec přesvědčili až Římané, kteří je podplatili zlatem. Galská invaze ukázala vážnou slabinu v řadách Latinské ligy - ostatní složky aliance odmítly Římu proti Galům pomoci.

To Římané nezapomněli a do roku 380 př. n. l. nejenže obnovili své město a postavili kolem něj mohutné obranné hradby, ale začali také připravovat novou a silnější armádu.

V roce 338 př. n. l. Římané poté, co uzavřeli spojenectví s některými menšími kmeny v okolí Říma, se obrátili proti svým bývalým spojencům z Latinské ligy a rozhodně je porazili, čímž se do roku 280 př. n. l. stali dominantní silou v Itálii.

Řecké války a původ pyrrhova vítězství

S růstem římské moci a vlivu se střet s řeckými osadami v jižní Itálii stal nevyhnutelným. Válka vypukla, když Římané začali obsazovat nejjižnější místa Itálie.

Řecký král jménem Pyrrhos z města Epirus v severním Řecku se nechal najmout jedním z řeckých měst v jižní Itálii, Tarentem, aby mu pomohl Římany odrazit. Pyrrhovi se podařilo způsobit Římanům porážku, která dočasně zastavila jejich výpravy.

Náklady na vítězství - lidské i materiální - však byly tak velké, že vyčerpaly řecké expediční síly a v roce 270 př. n. l.

celá Itálie připadla Římu, přičemž Řekové nebyli schopni válku udržet. Od té doby se každé prázdné vítězství - které nakonec vede k dlouhodobé porážce - nazývá Pyrrhovo vítězství.

PYRRHOS A PYRRHOVO VÍTĚZSTVÍ 279 PŘ. N. L.

Originální busta Pyrrha, řeckého krále Epiru, který přišel do Itálie a na Sicílii se svým vojskem a slony, aby pomohl řeckým městům na těchto územích proti rozpínavým Římanům. Ačkoli dosáhl počátečního vítězství, stálo ho to tolik sil, že byl nakonec poražen. Od té doby se každé prázdné vítězství, které nakonec vede k porážce, označuje jako pyrrhovo vítězství.

Kartágo - hrozba pro Řím

Po likvidaci řeckých základen v Itálii představovalo vážnou hrozbu pro další římskou expanzi pouze Kartágo na

severoafrickém pobřeží. Kartágo bylo založeno kolem roku 800 př. n. l. smíšenými mediteránními a semitskými Féničany a stalo se samostatnou a mocnou silou. Po obsazení oblasti Alexandrem Velikým došlo k velkému nordickému přílivu a v době válek s Římem bylo Kartágo na svém vrcholu.

Latinský výraz pro Féničany, Punicus, z něhož bylo odvozeno slovo Punové, je důvodem, proč se římské války proti Kartágu nazývají punské války.

První punská válka vedená o Sicílii

V roce 264 př. n. l. vypukla válka mezi Římem a Kartágem o vlastnictví ostrova Sicílie. Po počátečních neúspěších Římané Kartágince porazili a ti byli nuceni v roce 241 př. n. l. požádat o mír. Na základě mírové smlouvy Řím spravoval Sicílii, Sardinii a Korsiku, čímž rozšířil rostoucí územní majetek městské republiky.

KARTÁGO - NEJSTARŠÍ PŘÍSTAV STAROVĚKÉHO SVĚTA

Město Kartágo ležící na tuniském pobřeží bylo po mnoho let největším nepřítelem Říma. Původně bylo založeno Féničany, což byl staroevropský/mediteránní národ, který se smísil s malým počtem Semitů, a když se dostalo pod kontrolu makedonské Alexandrijské říše, dostalo obyvatelstvo města masivní příliv nordické krve. Jeho vládnoucí vrstvy se staly

téměř výhradně nordickými a město bylo vybudováno v měřítku, které se vyrovnalo Římu.

Nahoře: Rekonstrukce vzhledu přístavu v době jeho největší slávy na základě archeologických vykopávek a kartaginských a římských popisů velkého města. Dole: Zbytky kartaginského přístavu, jak je lze vidět v současnosti. Když Řím Kartágo nakonec přemohl, jeho vojáci město srovnali se zemí a vedle ruin vybudovali římské centrum.

Druhá punská válka - vpád Hannibala do Itálie

Druhá punská válka je také známá jako Hannibalova válka, pojmenovaná po velkém kartaginském generálovi, který po dlouhém epickém tažení téměř zničil moc Říma. Poté, co Kartágo ztratilo kontrolu nad Sicílií a dalšími středomořskými ostrovy, vyslalo v letech 237-219 př. n. l. armádu, aby napadla a obsadila Hispánii. Původní běloši a keltští osadníci v oblasti se nemohli vyrovnat bojovně zkušeným Kartaginců̊m a byli poměrně rychle přemoženi.

Poté, počínaje rokem 218 př. n. l., vedl Hannibal armádu čítající asi padesát tisíc mužů a oddíl třiceti sedmi afrických slonů přes jižní Francii a přes Alpy v severní Itálii (neuvěřitelnou cestu přežil pouze jeden z jeho slonů). Následujících patnáct let útočil na Římany po celé délce a šířce Itálie.

Hannibal dosáhl mnoha vítězství, z nichž největším byla bitva u Cannae, kde porazil početní převahu Římanů. Chvíli se zdálo, že Římané konečně narazili na vyrovnaného soupeře, ale římský generál Scipio přišel s nápadem oplatit Kartágu porážku. Vtrhl do severní Afriky s logikou, že když Hannibal mohl vtrhnout do Itálie a ohrozit Řím, Římané mohou vtrhnout do severní Afriky a ohrozit Kartágo. Tato taktika zafungovala a Hannibal byl nucen vrátit se bránit Kartágo a zanechat velkou část své armády na evropské pevnině.

Řím pak mohl vtrhnout do Hispánie a vyhnat kartáginská vojska. Hannibal byl nakonec Římany poražen v bitvě u Zamy v roce 202 př. n. l. a následovala další mírová smlouva. Podle podmínek této smlouvy Kartágo souhlasilo, že odzbrojí, zaplatí Římu odškodné a předá své španělské kolonie pod římskou správu. Římané Hannibalovi nikdy neodpustili a pronásledovali ho až do Malé Asie (Turecka), kde v roce 182 př. n. l. spáchal sebevraždu.

VÁLKA, KTERÁ DALA AFRICE JEJÍ JMÉNO

Nordická tvář Hannibala, největšího kartaginského válečníka, ze stříbrné mince ražené v tomto městě kolem roku 220 př. n. l. Kartágo, které založili Féničané, získalo významný nordický subrasový přínos, když ho za Alexandra Velikého obsadili a kolonizovali nordičtí Makedonci. Z dlouhé linie nordických kartaginských šlechticů se zrodil Hannibal.

Bronzová busta římského generála Publia Scipia, který v roce 202 př. n. l. porazil Hannibala v bitvě u Zamy. Římané nazvali svou novou kolonii „Afrika“ - a tím dali bílí Římané Africe (a Afričanům) jméno, pod kterým je tento kontinent a jeho obyvatelé známí dodnes.

Hannibalova vojska překračují řeku Rhonu na cestě k útoku na severní Itálii. Překonání Alp přežil pouze jeden slon.

Římská okupace Řecka 146 př. n. l.

Porážka Kartága umožnila Římanům prosadit svou autoritu na východě. Makedonci, kteří Hannibalovi pomáhali, byli první, kdo byl za tento čin Římany potrestán.

V roce 200 př. n. l. vpadly římské legie do Makedonie a v roce 197 př. n. l. makedonskou armádu porazily. Řecká pevnina se poté dostala pod římskou ochranu, i když mnoha městským státům byla povolena samospráva.

Neustálé nepokoje a boje mezi mnoha z těchto měst však nakonec přiměly Řím k přímé okupaci celého regionu, která byla završena v roce 146 př. n. l. (v tomto roce římské legie zničily řecké město Korint).

Následujících šedesát let bylo Řecko téměř zcela pod správou Říma, ačkoli některá města, jako například Athény a Sparta, si zachovala svůj svobodný status. V roce 88 př. n. l. napadl římské území z východu pontský král Mithridates. Mnoho řeckých měst podpořilo útočícího krále ve víře, že získají zpět svou nezávislost.

Římská armáda vytlačila Mithridata z Řecka, potlačila povstání a v roce 86 př. n. l. vyplenila Athény a o rok později Théby. Římané tvrdě potrestali všechna vzbouřená města a tažení vedená na řecké půdě zanechala střední Řecko v troskách. V roce 22 př. n. l. byly řecké městské státy odděleny od Makedonie a Římané z nich vytvořili jednu provincii nazvanou Achaia. Za vlády římského císaře Hadriána (117-138 n. l.) bylo z trosek obnoveno mnoho slavných athénských staveb. Pokračující římské restaurátorské práce přerušil vpád Gótů, kteří v letech 267 a 268 n. l. obsadili Řecko, dobyli Athény a zpustošili města Argos, Korint a Sparta. Od šestého do osmého století se na poloostrov stěhovaly slovanské kmeny ze severu a obsadily Ilýrii a Thrákii. Po odchodu Gótů se Řecký poloostrov, důkladně zpustošený staletími válek a rasového míšení, usadil v relativně neznámém období jako provincie pod východořímskou říší Byzancí.

Římu se v té době podařilo prosadit jako nová dominantní mocnost ve Středomoří a v roce 168 př. n. l. se Egypt (tehdy ještě pod vládou makedonských Ptolemaiovců) formálně spojil s Římem.

To znamenalo, že v roce 168 př. n. l. byla většina Středomoří - od Španělska až po pobřeží Středozemního moře

přes Řecko, části Turecka, Egypta a severoafrického pobřeží až po Tunisko - buď pod přímou římskou nadvládou, nebo se spojila s Římem.

Třetí punská válka - vyhlazení Kartáginců

Nepřátelství mezi Kartágem a Římem bylo tak hluboké, že ho nebylo možné pohřbít pouhou smlouvou, a v roce 146 př. n. l. vypukla mezi oběma mocnostmi opět válka. V té době však již byla římská moc obrovská a Kartágo bylo obleženo a zničeno.

Tentokrát Řím žádnou smlouvu nesepsal. Aby si Římané zajistili, že je Kartáginci už nikdy nebudou ohrožovat, vyvraždili nebo zotročili obyvatelstvo, město fyzicky zničili a ruiny přeorali a do země nasypali sůl, aby tam už nic nerostlo.

Na konci třetí punské války Římané fyzicky obsadili území, které je dnes známé jako Tunisko, a znovu založili nové město Kartágo - římské město. Nazvali ho provincií „Afrika“, což byl název, který se později začal používat pro označení celého kontinentu. Stejným způsobem vedly římské výboje na východě k vytvoření římské provincie „Asie“ - opět se římský název stal názvem celého kontinentu.

BLONĎATÍ ŘÍMANÉ DOBÝVAJÍ SEVERNÍ AFRIKU

Nahoře: Římská mozaika z Kartága vystavená v muzeu Bardo v dnešním Tunisu v Tunisku. Scéna zobrazuje Římany, kteří nalévají z amfory zřejmě víno. V původním barevném provedení mají všechny postavy světlé vlasy, což svědčí o rasovém složení římských dobyvatelů severní Afriky. Všimněte si také motivu svastiky, který rámuje postavy, což je v římském umění běžný vzor. Níže: Zbytky římského kolosea ve městě El Jem jižně od Tunisu. Tato dobře zachovalá stavba je co do velikosti druhá za slavnějším Koloseem v Římě a je lépe zachovaná.

Občanské spory - pozdní republika 133-30 př. n. l.

V roce 133 př. n. l. zemřel vládce nezávislého státu ve střední Malé Asii (Turecko), Pergamonu. Když byla čtena jeho závěť, odkázal svou zemi Římu. Toto poněkud bizarní přání - které bylo řádně splněno - posloužilo jako odrazový můstek pro pozdější římskou okupaci zbytku Malé Asie a Blízkého východu. Období od roku 133 do roku 30 př. n. l. je známé jako pozdní republika, během níž Řím zažil občanské nepokoje, jaké se v Římě nevyskytly od dob povstání Latiniů proti Etruskům. Kromě toho se Řím zapojil také do řady zahraničních válek.

Otroci - sémě úpadku Říma

Římané od nejstarších dob dováželi do své vlasti otroky. To nakonec vedlo k tomu, že se Řím zaplnil nejrůznějšími

lidmi, kteří se Římanům vůbec nepodobali. Otroci z Dálného východu, Afriky a semitsky mluvících zemí plnili římské otrokářské domy po statisících. Nakonec takové množství lidí vyvolalo neustálou hrozbu otevřené vzpoury. Nejslavnější povstání otroků se odehrálo v roce 73 př. n. l. pod vedením Spartaka. Toto povstání muselo být potlačeno silou zbraní s plnou římskou armádou.

MUŽI, KTEŘÍ UTVÁŘELI DĚJINY ŘÍMA

Marcus Agrippa (63-12 př. n. l.), římský vojevůdce, který v letech 31-36 př. n. l. vyhrál řadu bitev proti soupeřům Octaviana Augusta, díky nimž se Octavianus stal prvním římským císařem.

Vespasianus, římský císař (69-79 n. l.), který vedl legie v Německu a Británii. Zahájil potlačení židovského povstání a v roce 70 n. l. nechal postavit římské Koloseum.

Marcus Nerva, římský císař (96-98 n. l.), který jako první povolil, aby v římském senátu zasedali jako regionální zástupci římských provincií neřímané, a tedy i nebílí.

Hadrián, římský císař (117-138 n. l.), který si uvědomil, že říše je příliš velká, a zastavil její expanzi. Na hranicích říše vybudoval hradby, z nichž nejznámější nese jeho jméno v Anglii.

Občanská válka mezi plebejci a patriciji

Vnitřní rozpory mezi patriciji a plebejci v Římě rostly, zejména pokud jde o rozdělování půdy. Někteří patricijové si uvědomovali potřebu reforem. Nejznámějším z nich byl Tiberius Gracchus, který byl v roce 133 př. n. l. zvolen do funkce tribuna (moderní ekvivalent by byl předseda vlády).

Reformy, které Gracchus provedl, mu vynesly nenávist bohatých vrstev a v roce 134 př. n. l. byl zavražděn. Na jeho

práci pak navázal jeho bratr Gaius Gracchus, který byl zvolen tribunem v roce 123 př. n. l. Gaius rovněž zahájil dalekosáhlé sociální reformy a podařilo se mu zavést formu sociální péče, která však nefungovala správně a téměř přivedla stát k bankrotu. Sloužila pouze k vyvolání nenávisti vyšších vrstev způsobem, který nebyl k vidění ani proti Tiberiovi Gracchovi.

V roce 121 př. n. l., po obzvláště silném výbuchu občanského násilí, při němž bylo zabito několik tisíc jeho příznivců, spáchal Gaius Gracchus sebevraždu. Smrt bratří Gracchů měla být předzvěstí totální občanské války v Římě.

Do roku 100 př. n. l. se prosadila řada schopných římských generálů. Podmanili si a udrželi četné římské kolonie rozeseté po celém pobřeží Středozemního moře. Každý z těchto generálů velel své vlastní armádě, a přestože teoreticky měly sloužit římskému státu, ve skutečnosti fungovaly jako soukromé armády pracující v zájmu svých generálů.

Po fyzických střetech s některými z ostatních armád se generál Cornelius Sulla stal nejsilnějším vůdcem a de facto vládcem Říma. Pozoruhodné je, že po zavedení řady reforem (včetně rozšíření pravomocí senátu) Sulla dobrovolně odstoupil ze státních záležitostí.

Caesar překračuje Rubikon 49 př. n. l.

V té době se objevili dva další generálové, každý s vlastní armádou: Pompeius a Julius Caesar. Pompeius vedl římské legie v Itálii, Africe, Španělsku, Malé Asii, a dokonce až do údolí řeky Eufrat. Podílel se také na potlačení slavného povstání

otroků, které v roce 73 př. n. l. vedl Spartakus. Julius Caesar dobyl Galii (Francii) a některé germánské kmeny (potomky původních Keltů a vzdálené příbuzné původních Latinů) až k řece Rhôně. V letech 58-51 př. n. l. vylodil invazní vojsko v Británii. Jak se Caesarovo jméno, sláva a vliv šířily, Pompeius a další lidé v Římě si uvědomili hrozbu a nařídili mu, aby rozpustil své silné vojsko a vrátil se do Říma. Caesar to odmítl a místo toho táhl do Říma ze své základny ve Francii.

V roce 49 př. n. l. Caesar překročil řeku Rubikon, čímž se neodvolatelně zavázal k válce s Pompeiem (Rubikon označoval oficiální hranici Říma, a proto bylo vyhlášení války po jeho překročení považováno za samozřejmost). Během krátké doby Caesar rozdrtil veškerou opozici a formálně se stal vládcem.

Caesar jako člověk - vladař, spisovatel a dobyvatel

Ačkoli byl Caesar nejslavnějším Římanem, vládl pouze pět let (49-44 př. n. l.). Byl vynikajícím spisovatelem a řečníkem a zavedl dalekosáhlé reformy, od změny složení senátu po zavedení programu veřejných prací.

Zavedl také 365denní sluneční kalendář (založený na egyptských znalostech - v Římě se mu začalo říkat juliánský kalendář), který s drobnými úpravami používá západní svět dodnes. Je po něm pojmenován měsíc červenec. Caesar si vzal za milenku makedonskou ptolemaiovskou královnu Kleopatru VII. z Egypta, což bylo pravděpodobně strategické spojenectví obou stran.

V roce 44 př. n. l. byl Caesar zavražděn na schodech senátu v Římě skupinou odpůrců jeho téměř královského řízení státních záležitostí. Caesar považoval svou moc za dědičnou a zanechal závěť, v níž za svého dědice označil svého osmnáctiletého synovce Octaviana.

CAESAR A POMPEIUS - RIVALITA, KTERÁ ZMĚNILA ŘÍMSKÉ DĚJINY

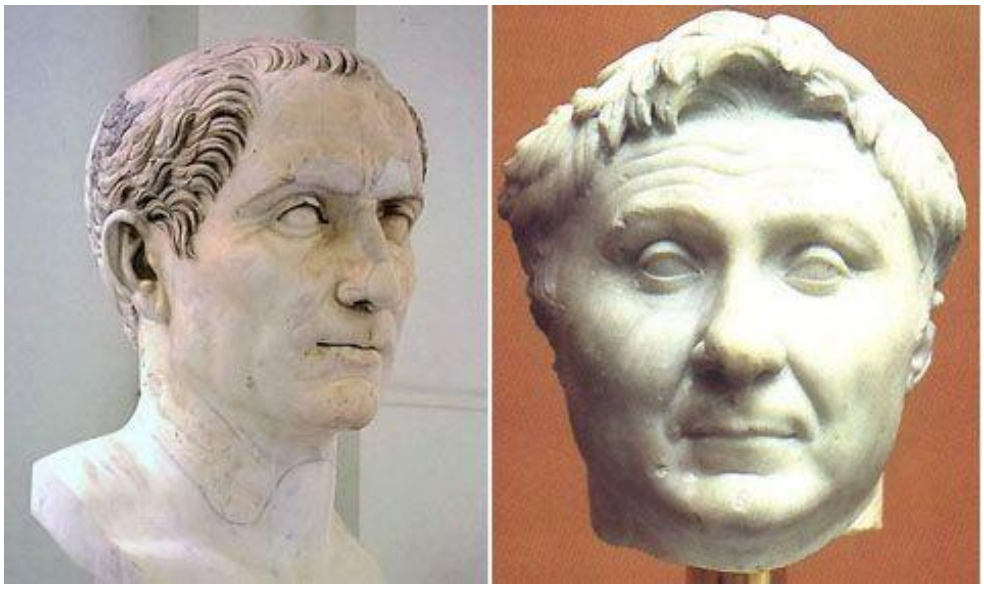

Julius Caesar (vlevo) a Gnaeus Pompeius (vpravo). Pompeius i Caesar si v Římě získali velké příznivce jako armádní generálové, kteří se zasloužili o rozšíření Římské říše o rozsáhlá území. Pompeius rozšířil moc Říma na východě, svrhl dynastii Seleukovců a vytvořil římskou provincii Sýrii, zatímco Caesar obsadil Galii, podnikl nájezdy do Německa a vpadl do Británie a Španělska. Pompeius a římští vládci, kteří byli jeho spojenci, byli znepokojeni Caesarovou rostoucí popularitou a vyzvali ho, aby rozpustil svou armádu a vrátil se do Říma. Caesar odmítl rozpustit svou armádu a místo toho vytáhl na Řím. V následné

občanské válce (49-45 př. n. l.) Caesar zvítězil a Pompeius byl nucen uprchnout do Egypta, kde byl zavražděn. Caesar se stal vládcem a změnil běh římských dějin tím, že založil Římskou říši. Caesar byl zavražděn v roce 44 př. n. l. Římany, kteří se stavěli proti jeho stále autokratičtější vládě.

Octavianus Augustus

Po potlačení a vyhlazení velké části opozice (včetně slavného řečníka a senátora Cicerona) vládl Octavianus a jeden z Caesarových spolupracovníků, Marcus Antonius, po deset let zcela autokraticky.

Marcus Antonius se oženil s Kleopatrou, bývalou Caesarovou milenkou, a jako svatební dar jí daroval římská území. Octavianus využil tohoto aktu jako příležitosti k podněcování Říma proti Marcu Antoniovi a dlouholeté partnerství mezi nimi se zvrhlo v občanskou válku.

Octavianus i Marcus Antonius měli k dispozici velké loďstvo a nakonec se v roce 31 př. n. l. střetli v bitvě u řeckého Akcia. Mark Antonius byl poražen a spáchal sebevraždu, stejně jako jeho manželka následujícího roku, kdy bylo město Alexandrie dobyto římskými vojsky.

VELCÍ RIVALOVÉ - OKTAVIÁN AUGUSTUS A MARCUS ANTONIUS

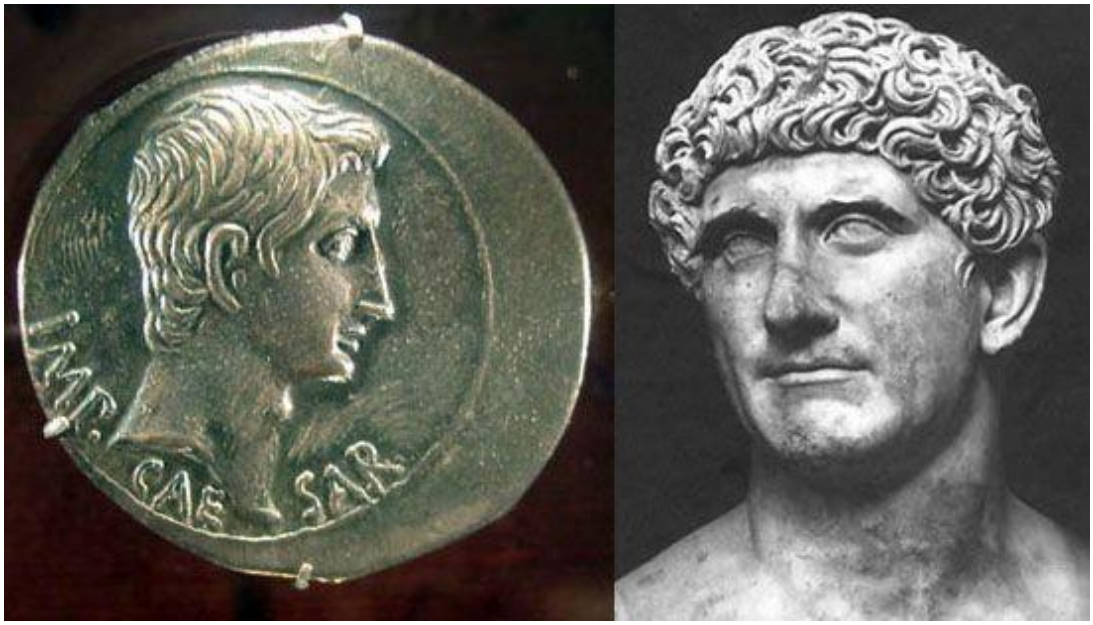

Octavianus (vlevo) byl vnukem a dědicem Julia Caesara. Jako první římský císař (27 př. n. l. - 14 n. l.) ukončil téměř sto let trvající občanskou válku a spory. Stál v čele éry míru, prosperity a kulturních úspěchů známé jako Augustův věk. Když byl Caesar v roce 44 př. n. l. zavražděn, sloužil Octavianus v římské armádě v Ilýrii. Toužil pomstít Caesara a zajistit si vlastní postavení, a proto nejprve uzavřel mír se svým nejbližším protivníkem Marcem Antoniem (vpravo), Caesarovým ambiciózním kolegou. Spolu s třetím potenciálním rivalem, generálem Marcem Aemiliem Lepidem, vytvořili tito tři muži triumvirát, který měl vládnout Římu poté, co nejprve vyřídil všechny jejich společné nepřátele, včetně slavného řečníka Cicerona. Octavianus a Antonius pak vytáhli proti vůdcům Caesarových vrahů Marku Brutovi a Gaiovi Cassiovi Longinovi, kteří byli poraženi a v roce 42 př. n. l. spáchali sebevraždu. Triumvirát nevydržel. Zatímco Lepidus bojoval na východě proti Parthům, Octavianus ho odvolal z funkce.

Marcus Antonius se mezitím oženil s makedonskou Ptolemaiovou královnou Kleopatrou Egyptskou a uznal Caesariona, jejího syna z Caesarova manželství, za jejího korunního vládce. To podkopalo Octavianovo postavení jediného Caesarova syna a válka byla nevyhnutelná. Octavianus a Marcus Anthony se střetli v námořní bitvě u Actium v roce 31 př. n. l. Octavianus zvítězil a Marcus Antonius i Kleopatra spáchali následujícího roku sebevraždu. Caesarův skutečný syn Caesarion byl poté zavražděn. V roce 29 př. n. l. se Octavianus triumfálně vrátil do Říma a ve svých čtyřiatřiceti letech se stal jediným pánem římského světa. V roce 27 př. n. l. udělil římský senát Octavianovi titul „Augustus" a od té doby byl znám jako Octavianus Augustus, nakonec po něm byl pojmenován i jeden měsíc v roce. Přestože byl Octavianus zahrnován poctami a tituly - včetně slova „imperátor" (z něhož je odvozeno slovo „císař") - nikdy nepřijal formální znaky monarchie a vždy trval na tom, že obnovil republiku. Přesto zůstal skutečným vládcem Říma po celý svůj život. Augustus byl mecenášem umění, přítelem básníků Ovidia, Horacia a Vergilia a také historika Livia. Jeho zálibu v architektonické nádheře vystihuje jeho chvála, že „Řím našel cihlový a zanechal ho mramorový". Byl také iniciátorem moralizujících zákonů, mezi něž patřily sumptuární (omezení soukromých výdajů v zájmu státu) a sňatkové zákony. Zemřel pokojně v roce 14 n. l., uznáván jako jeden z největších římských vládců v celé historii říše.

Pax Romana - Řím vzkvétá 30 př. n. l. - 235 n. l.

Na konci století občanských sporů (133-30 př. n. l.) byl Řím konečně sjednocen pod jedním vládcem. Následovalo období známé jako Pax Romana, Římský mír, které trvalo více než dvě stě let, od roku 30 př. n. l. do roku 235 n. l..

Tato doba také znamenala rasovou zkázu říše, způsobenou dlouhodobými důsledky začlenění cizích zemí a národů. Tento proces byl zintenzivněn obcházením starověkého zákona vytvořeného otci zakladateli tohoto národa, který zakazoval sňatky s neřímskými občany.

Po Octavianově vítězném návratu do Říma v roce 29 př. n. l. mu senát udělil titul čestný neboli Augustus, pod kterým se později stal známým.

Po roce 23 př. n. l. Octavianus Augustus nezastával v Římě žádnou oficiální vládní funkci. Byl však faktickým vládcem Říma díky svému postavení vrchního velitele neboli imperátora římské armády. Právě od slova imperátor bylo odvozeno slovo císař. Doba Pax Romana byla také známá jako „principát“, protože politická moc byla rozdělena mezi senát a „principy“. Princeps (v jednotném čísle) byl nejpřednější osobou římské společnosti neboli „první mezi rovnými“, jak to popisoval Octavianus. Během své čtyřiačtyřicetileté vlády zavedl Octavianus Augustus stabilní a efektivní státní správu, spravedlivou daňovou politiku a upevnil hranice Římské říše.

Pod jeho velením se hranice říše posunuly po Dunaji a do Germánie až k Rýnu, ale v roce 9 n. l. utrpěla římská vojska v bitvě u Detmoldu dramatickou porážku.

Na Blízkém východě táhla Sullova armáda proti (v té době již rasově smíšené) říši Parthů již v roce 92 př. n. l., ale teprve císaři Trajánovi se podařilo Parthy definitivně podmanit - i když jim rychle vrátil jejich území, což se vydávalo za akt smíru.

ŘÍŠE CÍSAŘŮ - ROZSAH ŘÍMSKÉ CIVILIZACE KOLEM ROKU 150 N. L.

Nejvzdálenější hranice říše s názvy, které Římané dali jednotlivým oblastem.

Dynastie Juliovců a Klaudiovců končí s Neronem

Po smrti Octaviana Augusta nastoupili čtyři potomci jeho rodu, nazývaní Julio-Claudiovci. První dva, Tiberius a Claudius, byli spravedliví a výkonní a právě za vlády Claudia byla dokončena okupace Británie, kterou přibližně o sto let dříve zahájil Julius Caesar (v roce 43 n. l.).

Třetím juliovsko-klaudiovským císařem byl slavný Caligula, který se údajně zbláznil a jednou prý udělal z oblíbeného koně velvyslance. Čtvrtým juliovsko-klaudijským císařem byl neméně slavný Nero, známý především svým pronásledováním křesťanů, kdy je předhazoval lvům.

Křesťané byli v té době stále ještě malou skupinou, jednou z mnoha, kterým se v době Pax Romana dařilo. Julio-Claudiova linie skončila v roce 68 n. l. Neronovou sebevraždou. V době, kdy byl Nero císařem, utrpěl Řím vážné škody při velkém požáru v roce 64 n. l..

Postavení Kolosea za dynastie Flaviovců

Po Neronově smrti vypukl krátký boj o moc a v roce 69 n. l. se moci ujal Flavius Vespasianus (známý také jako Vespasián). Obnovil řádnou vládu a založil dynastii Flaviovců, která trvala až do roku 96 n. l. Koloseum v Římě (které stojí dodnes) bylo postaveno na Vespasiánův příkaz a původně se nazývalo Flaviův amfiteátr. V letech 79 až 81 n. l. vládl Vespasiánův syn Titus. Nejvíce se připomíná jeho vojenský čin, kterým bylo dobytí Jeruzaléma v roce 70 n. l., devět let předtím, než se stal císařem. V době posledního flaviovského císaře už

většina Římanů akceptovala, že skutečným vládcem Říma je imperátor neboli císař.

Nerva a první neběloši v senátu

Po Flaviovské linii následovali Antonínové - „pět dobrých císařů“, kteří vládli v letech 96 až 180 n. l. Prvním z nich byl císař Nerva, který vládl v letech 96-98 našeho letopočtu. Nerva je důležitý, protože zavedl pravidla secese. Před svou smrtí adoptoval nadějného jedince (který se poté nazýval císařem), který byl následně vycvičen, aby mohl převzít císařskou funkci, až přijde čas. Tento systém stanovil standard na mnoho dalších let.

Nerva byl také prvním císařem, který umožnil, aby členové římského senátu byli vybíráni z celé říše. To byl významný krok, protože říše se rozšířila na území, jako byla severní Afrika a Blízký východ, která již dávno ztratila významnou většinu bílého obyvatelstva. Za Nervy se v senátu, a tedy i ve vládě císařského Říma, poprvé objevili neřímané - a neběloši. Tento proces znamenal, že na konci 2. století n. l. byli senátoři čistě římského původu v menšině.

ZDRAVÍ A UDRŽOVÁNÍ KONDICE V ŘÍMSKÉM STYLU - DIOKLECIÁNOVY LÁZNĚ

Nahoře: Rekonstrukce největšího zdravotního a rekreačního komplexu v dějinách, nádherně zdobených Diokleciánových lázní, postavených za vlády tohoto císaře (284-305 n. l.). Lázně se skládaly ze sálů na cvičení, saun a bazénů a svou velikostí a velkolepostí se vyrovnaly všem moderním západním nákupním a zábavním komplexům a zaujímaly plochu větší než jakýkoli moderní sportovní stadion. Níže jsou ruiny, jak je lze vidět v současnosti.

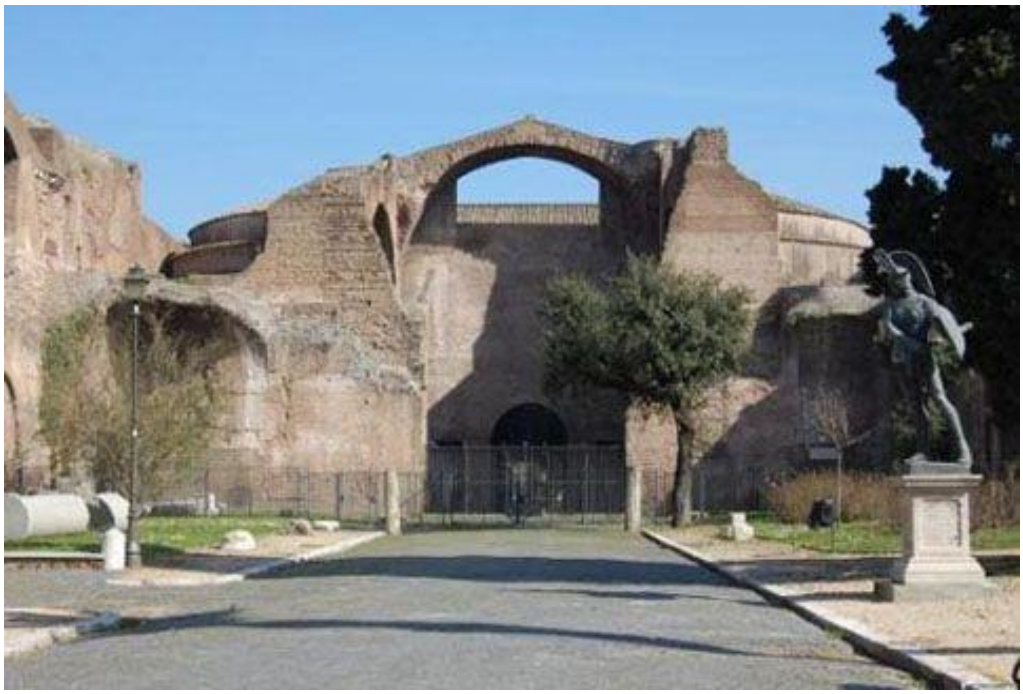

Rozpuštění římského lidu

Císařství dosáhlo svého vrcholu z hlediska územní expanze za dalšího císaře Trajána, který vládl v letech 98-117 n. l. V této době již obrovské množství rasově cizích národů zaplňovalo všechny evropské římské kolonie mimo kontinent a ve značném počtu se objevovalo i v Římě.

Další císař, Hadrián (117-138 n. l.), postavil přes sever Anglie slavný Hadriánův val z kamene, aby udržel zbytky skotských Keltů mimo římskou Anglii.

Jednalo se o součást Hadriánovy snahy zmenšit rozlohu říše. Pravděpodobně viděl, že probíhá proces rozpadu, a nařídil, aby se vzdali mnoha území ve východních částech říše. Za jeho vlády byly velké části východních území s výjimkou Dracie (dnešní Rumunsko) fakticky opuštěny římskou říší. Pokud to

byl pokus zastavit příliv cizinců proudících do jižních částí říše, byl marný.

Pokusy o zvýšení počtu bílých Římanů selhaly

Otevřený pokus o zachování římské krevní linie učinil Oktavián Augustus. Vydal několik dekretů, které stanovovaly vysoké tresty za celibát nebo za sňatky s otroky či potomky otroků. Dalším Octavianovým zákonem bylo, že všichni Římané ve věku od pětadvaceti do šedesáti let musí uzavřít manželství - v naději, že zplodí děti.

Konečně v roce 9 n. l. vyhlásil Octavianus daňové úlevy pro římské rodiny se třemi a více dětmi. Svobodní se nesměli účastnit veřejných her a nemohli získat dědictví, zatímco bezdětní ženatí mohli získat pouze polovinu veškerého dědictví, které jim náleželo. Všechna tato opatření selhala ještě za Octaviánova života.

Již v roce 131 př. n. l. požadoval římský cenzor Metellus zákon, který by římské občany nutil uzavírat manželství. Julius Caesar, Augustus, Nero a Traján nabízeli odměny pro římské občany, kteří měli více než čtyři děti.

Římská politika způsobuje růst neřímských národů

V kontinentální Evropě přinesl Pax Romana výhody římské společnosti. Počet obyvatel se zvýšil a římskou zálibu v organizaci rychle převzali evropští rolníci ve svých regionech.

Tento proces byl podpořen římským systémem vlády, který spočíval v tom, že do regionu přišlo několik římských správců, kteří výměnou za státní úřady získali místní obyvatele, aby jim pomohli se správou a chodem území.

Tímto způsobem Římané „romanizovali“ mnoho svých podřízených území. To sice neovlivnilo rasovou rovnováhu v Galii a dalších částech západní a východní Evropy (střední Evropa nebo Germánie zůstaly navždy mimo dosah Říma), ale mělo to dramatické dopady v oblastech na východě a jihu, které byly většinově obývány nebílými národy.

Tato politika byla uplatňována i v dalších oblastech Římské říše - s katastrofálními důsledky pro Řím ve středomořských oblastech severní Afriky, Egypta a Blízkého východu.

Na těchto posledních územích čerpalo obrovské množství rasově smíšeného obyvatelstva (tvořeného bělochy, semity, Araby a mongoloidy) výhody římské civilizace po celou dobu existence Římanů.

To znamenalo dramatický nárůst populace v důsledku zvýšení životní úrovně, a tak Římané pomohli zkonstruovat nebílou rasovou záplavu, která je nakonec zaplavila z jihu.

Je zajímavé, že původní Římané indoevropského původu pohlíželi s podezřením na každého, kdo byl tmavé pleti. Římské přísloví „hic niger es, hunc tu, Romane, caveato“ („Je černý, dej si na něj pozor, Římane“) zaznamenal Horác jako běžné rčení tehdejších Římanů (Satiry, i. 4, 85).

Tím není řečeno, že by se Římané pozdní republiky nebo Pax Romana bránili procesu fyzické integrace.

Naopak se zdá, že jej vítali jako nezbytnou součást budování říše a jako prostředek k udržení podmaněného obyvatelstva pod kontrolou. Je nepravděpodobné, že by dokázali předvídat dlouhodobé důsledky, které to způsobí.

Původní jiskra, která vytvořila římskou civilizaci, zhasla, když v rozsáhlém území této říše vymřeli poslední praví Římané.

Proto se dnes v Africe, na Blízkém východě a vlastně i v Římě nacházejí římské ruiny - tiché památky dávno zaniklého národa.

OD BLOND AŽ PO KUDRNATÉ VLASY

V těchto dvou obrazech je zachycen pád Říma. Nahoře: Malba blonďaté římské ženy v jižní Itálii, Primavera, nástěnná malba ze Stabiae, 1. století n. l., Národní muzeum, Neapol. Srovnejte s oficiální bustou císaře Filipa (244-249 n. l.), níže. Filip se narodil v římské provincii Arábie, v dnešní vesnici Šahba, zhruba padesát pět mil (osmdesát osm kilometrů) jihovýchodně od Damašku, a jeho otcem byl místní významný muž Julius Marinus, který získal římské občanství, a nebyl tedy rodilým Římanem. O Filipově matce není nic známo. Byl známý jako „Filip Arabský“ a byl to císař, který zjevně nebyl čistě evropského původu. Tato busta přesně zachycuje jeho krátké „kudrnaté“ vlasy, zřejmý znak nebělošského původu, Vatikánské muzeum, Řím.

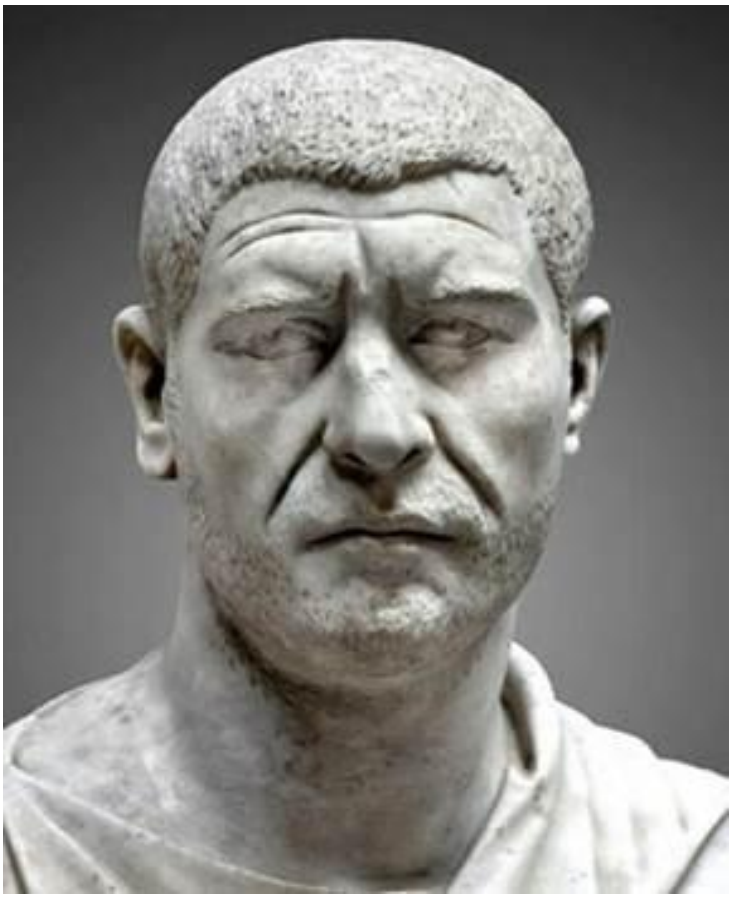

Německý odpor zastavil římskou expanzi

Římanům se nikdy nepodařilo proniknout do střední Evropy za řeku Rýn a jejich poslední pokus o ovládnutí dnešního Německa byl zastaven v roce 9 n. l. Tím došlo k fyzickému rozdělení bílých národů severozápadní Evropy. V té době se jedna část (Galie a Británie) dostala zcela pod nadvládu Říma a druhá část (germánské kmeny) zůstala nesmiřitelnými nepřáteli Říma a bojovala proti říši při každé příležitosti.

Je ironií osudu, že tyto germánské kmeny (neboli barbaři, jak je Římané rádi nazývali) byly původně vzdálenými keltskými příbuznými Latinů. Právě tito barbaři nakonec Řím ovládli poté, co se z pravých Římanů stala bezvýznamná

menšina, a to způsobilo, že velký císařský plamen skomíral a vyhasl.

Rozsah impéria se ukázal jako jeho zhouba

V době svého největšího rozkvětu se Římská říše rozkládala od Anglie po Rýn, od Španělska po Malou Asii a od severní Afriky po řeky Tigris a Eufrat. Obrovské množství národů a ras, které se dostaly do vlivu říše, není třeba přeceňovat. Římské mince nalezené v Indii a Skandinávii ukazují, do jaké míry Římané cestovali jako obchodníci nebo vojáci.

Římané možná věřili, že integrace cizinců do Říma a jeho systému vlády je způsob, jak vytvořit říši. Skutečnost je však taková, že nehomogenní společnosti jsou nejméně soudržné, zatímco homogenní společnosti jsou nejvíce soudržné. A tak se stalo, že stále rostoucí počet cizinců v říši ještě více ztížil její udržení pohromadě. Vnitřní neshody, politické problémy a sociální neduhy často zhoršovali brutální nebo neschopní císaři.

Nakonec v roce 192 n. l. trůn skutečně vydražila císařova osobní garda (pretoriánská garda, kterou založil Octavianus Augustus) poté, co byl obzvláště neschopný císař zavražděn po pouhých třech měsících v úřadu.

Vítěz dražby nevydržel příliš dlouho a byl sesazen Septimem Servem, kterého vybrala armáda.

Osud Říma zpečetěn - rozsudek z roku 212 n. l.

Servus byl nevýrazný, ale jeho syn Caracalla, který vládl v letech 211-217 n. l., byl římským císařem, který definitivně otevřel rasová vrátka Římské říše a zpečetil její osud. V roce 212 n. l. Caracalla ve zjevné snaze rozšířit daňovou základnu vydal edikt, který uděloval římské občanství všem svobodným mužům v říši. Tato vyhláška, známá jako Constitutio Antoniniana (neboli „Caracallův edikt“, jak je známější), převrátila na ruby staletí římského práva a měla mnohem větší dopady než jen rozšíření daňové základny. Rané římské právo zajišťovalo zachování rasové homogenity tím, že stanovilo, že občanem se může stát pouze osoba, jejíž oba rodiče jsou římskými občany. Osoby, které uzavřely manželství s neřímskými občany, nemohly požadovat římské občanství pro své děti. To byl přímý způsob, jak biologicky vyloučit všechny cizí státní příslušníky z římského občanství.

S rozvojem Římské říše se definice občanství stále rozšiřovala, až nakonec Caracallův edikt stanovil, že římské občanství mohou získat všichni svobodní lidé bez ohledu na jejich rasový nebo národnostní původ. Poslední zábrana, která bránila rozředění římské krve, byla opuštěna.

Raní Římané kladli velký důraz na zachování rasové homogenity, ale koncem 2. století n. l. se koncept univerzality stal dominantním tématem celé říše.

V době vydání Caracallova ediktu již docházelo k velkému míšení ras, což bylo způsobeno samotnou rozlohou říše a tím, že zahrnovala tolik rasově cizích prvků v rámci svých hranic. Tento proces nyní získal právní podporu. Mezirasové sňatky a děti míšenců se poté stávaly stále běžnějšími a Řím a římská

říše ve Středomoří pomalu, ale jistě ztrácely své bílé vůdčí jádro. Tak se do Říma vkrádal osud, který postihl všechny ostatní velké civilizace, totiž zánik zakládajícího obyvatelstva v důsledku fyzické integrace.

Ačkoli tato změna rasové demografie nebyla v Římě tak výrazná jako v nejvýchodnějších výběžcích říše, byla natolik dramatická, že změnila samotný charakter civilizace. Do Říma proudili cizinci z celého rasově smíšeného Blízkého východu, které lákalo jeho bohatství a postavení. Tito cizinci, kterým bylo uděleno občanství, byli postupně absorbováni do římské populace, a to až do té míry, že dnes se jen velmi málo Italů může stále hlásit k čistě římskému původu.

Výsledkem je, že některé složky obyvatelstva na jihu Itálie a na Sicílii jsou dnes zjevně rasově smíšené, především směs arabského a bílého původu. Stále však existují záblesky původního obyvatelstva se světlou pletí, světlýma očima a/nebo světlými vlasy.

Cesta, kterou se ubíral Řím, odrážela cestu, kterou se ubíral Sumer, Blízký východ, Egypt a Řecko. Všechny tyto civilizace zůstaly nedotčeny, dokud společnost, která je vytvořila, zůstala homogenní. Jakmile tyto společnosti ztratily svou homogenitu a staly se multirasovými, změnila se samotná podstata společností a původní civilizace zanikly. Řím se ukázal nebýt výjimkou z tohoto pravidla.

KAPITOLA 12: Moc a účel - sláva Říma

Skutečnost, že se Římská říše rozpadla na multirasový polyglot, nijak nesnižuje význam mnoha skvělých kulturních a technických úspěchů původních Římanů.

Je však velmi nápadné, že největší římské úspěchy pocházejí z doby před rasovým rozpadem říše - což opět odráží dřívější civilizace.

Římský společenský život - sport a atletika

Římský společenský život se soustředil na velké atletické a sportovní události. Tradice krvavých sportů - gladiátorů, kteří se navzájem zabíjeli pro pobavení diváků, nebyla sportem spojeným s původními Římany.

Stala se běžnou až poté, co se Řím začal plnit cizinci, ačkoli mezi původními Římany rozhodně neexistoval aktivní odpor proti vzniku krvavých podívaných. Přitažlivost krvavých sportů byla využívána také jako politický nástroj.

Velmi často se stávalo, že vězni, kteří byli shledáni vinnými z nějakého obzvláště ohavného zločinu, byli předhozeni lvům, jak se to často dělo s prvními křesťany za císaře Nerona.

CIRCUS MAXIMUS - NEJVĚTŠÍ STADIONOVÝ KOMPLEX V DĚJINÁCH

Obrovský Circus Maximus v Římě. Byl to největší římský zábavní komplex všech dob, který pojal 300 000 diváků. První části Circus Maximus byly postaveny kolem roku 600 př. n. l. a podstatně je rozšířil Julius Caesar, který také přistavěl kanály, jimiž bylo možné zaplavit podlahu divadla, aby se zde mohly plavit lodě a inscenovat námořní bitvy. Circus Maximus, který byl mnohem větší než slavné Koloseum, se nedochoval. Byl rozbit a velká část jeho kamene byla použita na stavbu mnoha křesťanských kostelů v dnešním Římě poté, co toto náboženství ovládlo Evropu. Níže je dnešní Circus Maximus.

Oblíbenou zábavou byly zápasy a závody vozatajů. Největším sportovním stadionem v Římě byl Circus Maximus, který pojal přibližně 300 000 lidí a mohl být naplněn vodou pro rekonstrukci námořních bitev mezi loděmi běžné velikosti.

Circus Maximus stál po staletí, ale jeho kámen byl nakonec ve středověku rozbit pro použití v křesťanských stavbách. Téměř každé větší římské město od severní Afriky až po Blízký východ se pyšnilo divadlem nebo amfiteátrem - některé z nich se používají dodnes.

ŘÍM 100 N.L. - METROPOLE SVÉ DOBY

Tento model starověkého Říma, který se svou velikostí a složitostí vyrovná jakémukoli modernímu městu, zobrazuje v pozadí Circus Maximus a v popředí Koloseum. Díky tekoucí vodě, uspořádaným ulicím, obytným blokům a obrovským vzdělávacím a zábavním zařízením obyvatelům nic nechybělo.

Římské náboženství - směsice víry

Jedním z charakteristických rysů římského náboženství před příchodem křesťanství bylo, že neexistovala jediná víra nebo přesvědčení. Náboženský svět Říma v mnoha ohledech odrážel říši. Byla to směsice různých kultů a víry s vlivy z Řecka, Egypta a Blízkého východu.

Mnoho nejstarších římských bohů odráželo povahu prvních Římanů - představovali praktické potřeby každodenního života a vojenskou zdatnost.

Dodnes používaná jména římských bohů

Janus a Vesta střežili dveře a krb, Lares chránil pole a dům, Pales pastviny, Saturn setbu, Ceres růst obilí, Pomona plody a Consus a Ops sklizeň. Jupiterovi, vládci bohů, se připisovalo nejen přinášení deště, ale byl také známý svou zbraní, bleskem (stejně jako řecký hlavní bůh Zeus), a byl ochráncem Římanů při jejich vojenských aktivitách za hranicemi vlastní společnosti.

Mars byl bohem mladých mužů a války a spolu s Jupiterem, Kvirinem, Janem a Vestou tvořil první římský panteon bohů.

V rámci absorpční politiky se domorodým bohům z dobytých okolních zemí obvykle dostávalo stejné úcty, jakou měli římští bohové. Představitelé těchto náboženství byli často oficiálně zváni, aby se usadili v Římě. Tam měli právo postavit

svým bohům chrámy a přivézt s sebou jakékoli vzácné artefakty spojené s jejich vírou. Tento nárůst počtu cizích náboženství měl ještě jeden závažný důsledek - cizinci byli do města přitahováni ve stále větším počtu.

Mezi božstva sousedních kmenů v Itálii, která se stala římskými bohy, patřili Diana, Minerva, Herkules a Venuše. Římský náboženský kalendář také odrážel ochotu Říma přijímat cizí kulty.

Nejstarší římské svátky trvaly až do samého konce pohanské římské éry a označovaly původní indoevropské svátky jara a zimy. Jedním z nejvýznamnějších svátků byly Saturnálie, které se slavily sedm dní, od 17. do 23. prosince, v době původního zimního slunovratu. Veškeré obchody byly pozastaveny, otroci dostali dočasnou svobodu a vyměňovaly se dary.

Dalším významným svátkem byly Lupercalia, které oslavovaly Luperka, boha pastýřů. Svátek se slavil 15. února v jeskyni Lupercal na Palatinu, kde měla legendární zakladatele Říma Romula a Rema kojit vlčice.

Equiria, svátek na počest Marse, se slavil 27. února a 14. března, tedy tradičně v době, kdy se připravovala nová vojenská tažení. Nárůst počtu chrámů v Římě také naznačoval, jak ochotně Římané umožňovali, aby pod jejich vládou vzkvétaly nejrůznější kulty.

Římská společnost přijala poměrně liberální přístup, podle něhož mohl každý člověk provozovat své vlastní konkrétní náboženství, jak chtěl, pokud to nenarušovalo veřejný pořádek.

Díky tomu a obrovským oblastem, které se dostaly pod římskou nadvládu, se do Říma dostalo množství kultů a víry ze všech částí známého světa: Mithraismus z Íránu, judaismus z Palestiny, dokonce i kult Isis z Egypta se stal populárním poté, co Kleopatra VII. navštívila na rok Řím jako Caesarův host. Vlivy ze široka daleka soupeřily o to, kdo se v Římě obrátí na víru.

Poté, co se křesťanství stalo dominantním, byla všechna nekřesťanská náboženství v roce 392 n. l. zakázána ediktem císaře Theodosia.

FLAVIŮV AMFITEÁTR - NEJSLAVNĚJŠÍ STAVBA V ŘÍMĚ

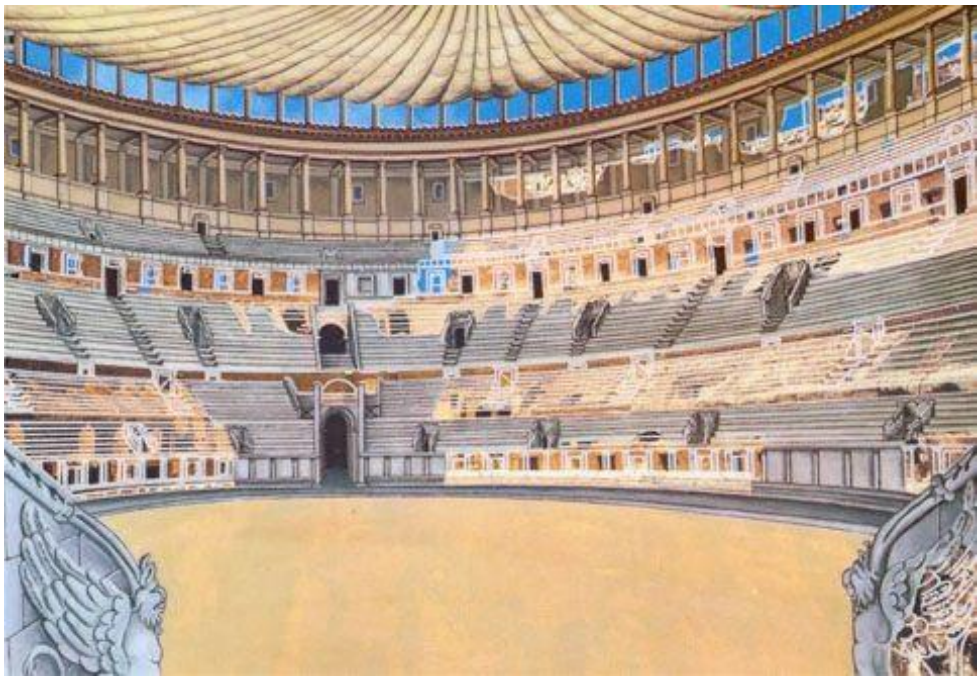

Rekonstrukce exteriéru a interiéru „Kolosea“ v Římě, správněji nazývaného Flaviův amfiteátr. Divadlo postavené v letech 72-80 n. l. pojmulo padesát tisíc diváků a bylo využíváno až do

středověku. Rekonstrukce interiéru (nahoře) ukazuje plátěnou markýzu, kterou bylo možné roztáhnout přes celou konstrukci a chránit tak diváky před deštěm nebo sluncem. Název „Koloseum“ pochází od kolosální sochy císaře Nerona, která stála před budovou. Tato socha stála nejméně do roku 1000 n. l., kdy byla roztavena na bronz.

Římská literatura

Raní Římané po sobě zanechali obrovské kulturní dědictví a přispěli západní civilizaci některými z nejslavnějších spisovatelů a myslitelů mimo klasické Řecko. Všichni vzdělaní Římané byli dvojjazyční, hovořili latinsky a řecky.

- Marcus Tullus Cicero (106-43 př. n. l.) byl jedním z nejslavnějších latinských spisovatelů, který psal texty na nejrůznější témata, včetně analýz a diskusí o řeckém myšlení, zejména o Platónovi a stoicích.
- Vergilius (70-19 př. n. l.) byl největším z římských básníků, především díky své epické básni Aeneida, která vypráví příběh Aenea, jenž se přestěhoval z Tróje do Itálie a pomohl založit latinský národ.
- Ovidius (43 př. n. l. - 17 n. l.) se nejvíce proslavil svou básní Metamorfózy, která obsahuje příběhy z klasické mytologie. Proslavil se také jako básník rozkoše a lásky a po jednom obzvláště špatném sexuálním skandálu, do něhož byl zapleten člen císařské rodiny, byl vypovězen na výspu u Černého moře.

- Livius (59-17 př. n. l.) napsal rozsáhlé dějiny Říma, první ucelené dějiny tohoto typu.
- Tacitus (55-117 n. l.) napsal několik děl včetně Germánie a Letopisů, které kritizovaly římskou společnost a císařský systém vlády.
- Plútarchos (46-120 n. l.) se nejvíce proslavil svým životopisným dílem o šestačtyřiceti slavných Římanech a Řecích. Toto dílo využil o 1600 let později anglický dramatik William Shakespeare k získání podrobností pro svá dvě tragická dramata, Antonius a Kleopatra a Julius Caesar.
- Historik Plinius Starší (23-79 n. l.) sestavil takzvanou první encyklopedii, Naturalis Historia.

Makedonský zbytek v Egyptě pokračoval ve vědeckém výzkumu započatém za Ptolemaiovců. Alexandrie byla opět vybudována jako obrovské město, z něhož vzešel slavný geograf Ptolemaios (kolem roku 200 n. l.), který jako první nakreslil mapu světa na zakřivenou plochu podle původních řeckých plánů Eratosthena.

Dalším romanizovaným Řekem byl Galén (139-200 n. l.), který zavedl zásady medicíny používané v Evropě až do rané renesance.

Římské umění - stanovení světových standardů

Stejně jako v mnoha jiných oblastech architektury kopírovalo rané římské umění řecké formy. To se snadno projevilo ve stylu sochařství a v mnoha dalších řeckých soch,

které se dochovaly do dnešních dnů, jsou římské kopie řeckých originálů. Římské umění stanovilo měřítko, podle něhož se poměřuje veškeré ostatní umění - dokonce až do té míry, že se o určitém předmětu nebo stylu říká, zda je „klasický“, nebo ne. To svědčí o tom, že ani o dva tisíce let později se římský styl příliš nevylepšil.

VELKOLEPÉ A TRVALÉ INŽENÝRSTVÍ

Pocta římskému inženýrství - akvadukt postavený Římany v Segovii ve Španělsku.

Architektura - vynález betonu

Římané bez ostychu převzali od Řeků mnoho stavebních vzorů, včetně různých typů sloupů a dnes známého řecko-římského stavebního stylu trojúhelníkové střechy umístěné na vrcholu řady sloupů. Římané tyto konstrukce zdokonalili a

doplnili a vytvořili stavby, které dodnes vzbuzují respekt a jsou nepřekonatelné z hlediska estetiky.

Mnoho staveb v Římě pochází z období vrcholného rozkvětu císařství. Některé římské stavby, jako například slavný vodní akvadukt ve španělské Segovii, fungují dodnes, devatenáct století po svém vzniku.

Římské silnice byly ve své době autobahny a silničnímu systému, který Římané vytvořili, se až do dvacátého století nikdo nevyrovnal. Dílenské zpracování, které bylo vynaloženo na mnoho tehdejších staveb, by se těžko vyrovnalo i v současnosti - a to i přes výhodu moderních nástrojů. Římané začali s plánováním měst jako s dovedností: rozvrhli nová města do sítě, aby se jim lépe dojíždělo. Jejich vynálezy betonu a klenuté kopule umožnily stavbu obrovských budov, které se později začaly nazývat katedrálami. Tato horečná stavební činnost však měla svou cenu. Masy otroků poskytovaly levnou pracovní sílu pro stavbu těchto budov a příliv otroků spolu s přirozeným přistěhovalectvím do římského centra znamenal demografický posun, který přinesl pád říše.

PRVNÍ GEODETICKÁ MAPA NA SVĚTĚ Z ŘÍMSKÉHO EGYPTA Z ROKU 200 N. L.

První mapa, která znázorňuje Zemi na zakřiveném povrchu (a je tedy součástí glóbu) - vytvořil ji římsko-řecký vědec Ptolemaios ve druhém století našeho letopočtu.

Otroci - rasová časovaná bomba

Otroctví bylo institucionalizovanou součástí římské společnosti. Vzhledem k velikosti říše bylo mnoho otroků cizinců. Řečtí otroci byli považováni za nejvhodnější typ pro vlastnictví (byli nejbělejšími otroky, hned po Galicích nebo Germánech, kteří byli jako otroci méně častí). Velký počet otroků tvořili také Arabové, černoši a další míšenci z Blízkého východu. Dovoz těchto rasově cizích otroků měl po určitou dobu vliv na demografickou strukturu Říma. Počet otroků v

Římě a Itálii byl obrovský: odhaduje se, že v roce 45 n. l. tvořili otroci třetinu všech obyvatel.

Bylo jich dost na to, aby vytvořili vlastní sedmdesátitisícovou armádu, jak se stalo v roce 73 př. n. l., kdy vůdce otroků Spartakus vedl slavné povstání otroků. K jeho potlačení bylo zapotřebí celé římské armády, přesto otrokářství pokračovalo a nakonec stálo Římany samotnou existenci.

KAPITOLA 13: Nepřátelé a spojenci: Římané a Kelti

V roce 600 př. n. l. se Keltové pevně usadili ve Francii a důkladně pohltili většinu původního staroevropského obyvatelstva v této oblasti. Tyto keltské kmeny žily relativně stabilně v malých vesnicích a občas ve větších městech.

Měli silně vyvinutý smysl pro společenské postavení, přičemž aristokracii tvořili válečníci a střední a nižší třídu obchodníci a dělníci. Téměř všechny popisy jejich životního stylu pocházejí od římských spisovatelů, včetně Julia Caesara, který stál v čele římského vojska, jež v roce 54 př. n. l. obsadilo Galii.

Římští historikové uváděli, že keltští bojovníci měli dlouhé vlasy a často se účastnili boje nazí, což zřejmě sloužilo jako taktika šoku. Absence zbroje - i když používali štíty - byla v boji výraznou nevýhodou, zejména proti dobře připraveným římským legiím.

Galové založili město Milán a zaútočili na Římany 400 let př. n. l.

Nepřátelství mezi Římem a Kelty (neboli Galy, jak se jim říkalo v době římské okupace Francie) sahalo až do roku 400 př. n. l.. V tomto roce vpadla galská vojska do severní Itálie.

Tam se z jedné z jejich prvních základen později vyvinulo město Milán. V roce 387 př. n. l. obsadili Galové Řím a odešli až poté, co jim Římané zaplatili výkupné ve zlatě.

UMÍRAJÍCÍ GAL

Detail z římské sochy Umírající Gal, asi 230 př. n. l. Vynikající zobrazení rasových charakteristik Galů, s nimiž měl Řím bojovat. Zpočátku Galové proti invazním Římanům tvrdě bojovali, ale jakmile si je podmanili, stali se z nich pevní spojenci.

Římská pomsta o 350 let později

Římané nikdy nezapomněli a neodpustili galskou invazi z roku 400 př. n. l. Vyčkávali a po řadě menších střetů vtrhla římská vojska pod vedením generála Caesara v roce 54 př. n. l. do Galie.

Rychlost invaze a skvělá organizace římské armády Galy rozdrtily a zotročily téměř veškeré obyvatelstvo, které podle římských počtů čítalo tři miliony. Krutost, s jakou Římané Galy

potlačili, vyvolala ve střední Francii velké povstání. Toto povstání vedené Vercingetorixem, králem kmene Arvernů, se rozšířilo na další kmeny po celé zemi a bylo potlačeno až po dvou letech války. Odpor Galů se s každým římským protiútokem stupňoval. Caesar neměl slitování - když obsadil město Avaricum, které podporovalo povstalce, nařídil popravit všech čtyřicet tisíc obyvatel.

Vercingetorix a jeho galští spojenci, povzbuzeni těmito a dalšími zvěrstvy, zahájili nový útok na římskou armádu. Římská výprava na chvíli téměř ztroskotala, ale nakonec zvítězila lepší římská organizace.

Vercingetorix a osmdesát tisíc jeho mužů bylo obklíčeno v opevněném městě Alesia na řece Seině. Caesarova armáda se usadila k obléhání a dostatečně dobře připravila svou obranu, aby odrazila útoky Galů zvenčí. Nakonec se Vercingetorix ve snaze zachránit svůj lid před vyhlazením v roce 52 př. n. l. osobně vzdal Caesarovi. Caesar nechal keltského krále poslat v řetězech do Říma, kde byl vězněn šest let, než byl veřejně uškrcen a sťat. Galské povstání bylo u konce.

VERCINGETORIX SE VZDÁVÁ JULIOVI CEASAROVI 52 PŘ. N. L.

Galské povstání skončilo tím, že se vůdce povstalců Vercingetorix vzdal Caesarovi. Po dobytí dnešní Francie a postupu do Británie musel Caesar spěchat zpět do Galie, aby v roce 52 př. n. l. čelil rozsáhlému povstání vedenému Vercingetorixem. Poté, co byl galský náčelník zahnán do kouta a obležen v Alesii, se Caesarovi vzdal, aby zachránil svůj vlastní lid. Caesar ho nechal poslat v řetězech do Říma, kde byl vězněn šest let, než byl popraven.

Keltové z evropské pevniny se usadili v Británii

Ostrov Británie byl mezitím také osídlen vlnami Keltů, čímž vznikla stejná směsice evropských typů jako jinde v Evropě.

Obecně však keltští Britové nebyli tak nordičtí jako jejich keltští bratranci za kanálem La Manche ve Francii. To bylo způsobeno tím, že se přes Lamanšský průliv dostal menší počet nordických Keltů, kteří se smísili s původním neolitickým obyvatelstvem Británie. Přesto měli Keltové na ostrově významný kulturní vliv, a to jak v umění, tak v jazyce.

Do Irska se stěhovali další Keltové, kteří s sebou přinesli starobylý indoevropský jazyk. Samotný název Eire je stejně jako Írán odvozen od slova „árijský“. Římané Eire nikdy nedobyli (i když měli u Dublinu pevnost, ale ta byla zřejmě pouze vyslaneckou), a tak zůstalo známé jako keltská pevnost.

JULIUS CAESAR VPADNE DO BRITÁNIE 55 PŘ. N. L.

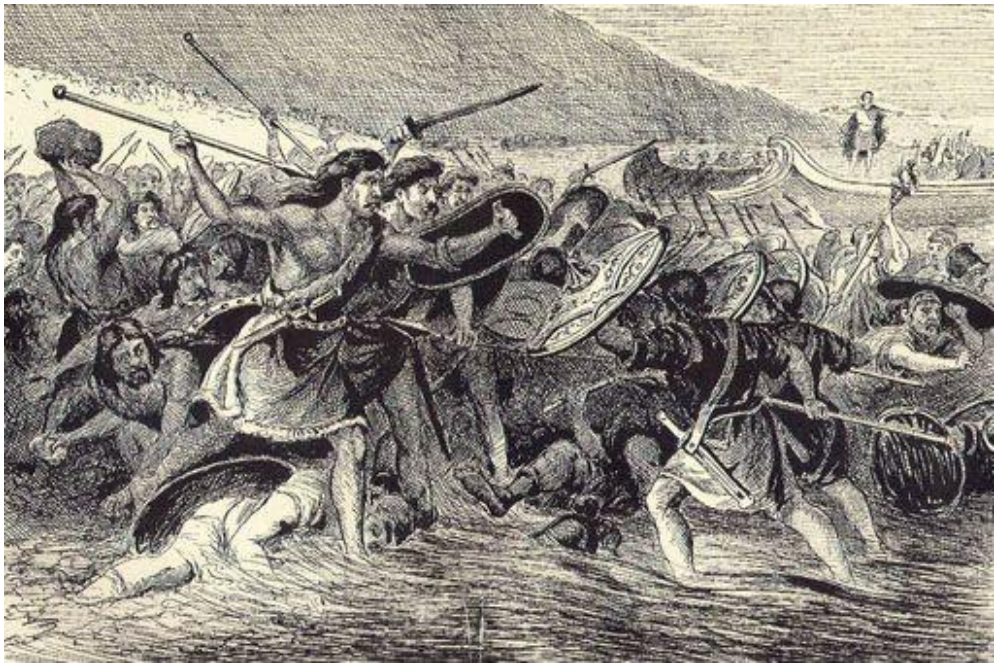

Caesar vede útok na Británii. V roce 55 př. n. l. se Julius Caesar s římskou armádou vylodil v Británii a narazil na silný odpor Keltů a Britů. Velké bylo Caesarovo překvapení, když zjistil, že Keltové mají vozy. Teprve po bezvýsledné bitvě bylo dosaženo

patové situace, která Caesarovi umožnila odejít bez uznání porážky. Následujícího roku Caesar podnikl další invazi do Británie a tentokrát se mu podařilo podrobit si větší počet Keltů. Většina země zůstala nezávislá po dalších téměř devadesát let až do roku 43 n. l., kdy si obnovená římská ofenzíva podrobila téměř celou dnešní Anglii.

První římská invaze do Británie 55 př. n. l.

V roce 55 př. n. l. podnikl Caesar první římskou plavbu přes průliv do Británie. Po přistání vyslal ke keltským kmenům v jihovýchodní Británii svého vyslance, romanizovaného Gala jménem Commius, aby se pokusil uzavřít nějakou mírovou dohodu. To však přišlo vniveč, když byl Commius zajat jedním z keltských kmenů.

Římané s překvapením zjistili, že Britové mají válečné vozy. To byla pro Římany špatná zpráva, protože špatné počasí znemožnilo Caesarovi převést svou jízdu přes Lamanšský průliv se zbytkem armády. Chvíli se zdálo, že Caesarovy dvě legie budou z Británie vyhnány. Pak se Commiovi, který byl propuštěn v rámci diplomatické hry na kočku a myš, podařilo získat několik místních koní, s jejichž pomocí Římané snížili keltskou převahu. Po bezvýsledné bitvě bylo dosaženo patové situace. To byl oddech, který Caesar potřeboval, a krátce nato se většina římských legií stáhla do Galie. Caesar byl za výpravu do Británie v Římě oslavován, ačkoli byla ve srovnání s mnohem významnějším dobytím Galie bezvýznamná.

Caesar zahajuje druhou invazi 54 př. n. l.

Následujícího roku, 54 př. n. l., zahájil Caesar další invazi do Británie. Tentokrát vylodil několikanásobně větší vojsko než při své první výpravě - včetně dvoutisícového jezdectva.

Caesar doufal, že se vylodí, rychle vpochoduje do srdce keltského území a způsobí rozptýleným kmenům porážku dříve, než se stihnou spojit v jednu armádu. Plán málem ztroskotal, protože vyloďovací pláže byly vybrány špatně. Problémy ještě umocnila bouře, kvůli které museli Římané deset dní tahat všechny lodě na souš, aby je nepotopili. Toto zdržení poskytlo Britům dostatek času, aby vyhlásili poplach a sestavili svou armádu, která se sjednotila pod velitelem jménem Cassivellaunus.

Přesto mu drtivá síla, s níž Caesar vtrhl do země, umožnila sjednocené Kelty porazit. To způsobilo, že keltské spojenectví ochablo a některé významné kmeny přešly na římskou stranu. Nejdůležitější z nich byli Trinovantové z Essexu, kteří měli důvod nesouhlasit s Cassivellaunem, protože v dřívějším střetu zabil jejich náčelníka.

Cassivellaunus přešel do útoku a zaútočil na hlavní římský tábor v Kentu, ale byl poražen. Caesarova vítězství však nebyla úplná. Předchozí časová ztráta znamenala, že se blížila zima a rychlé přímé dobytí, o které usiloval, se mu stále vyhýbalo. A co hůř, v Galii se schylovalo ke vzpouře.

Caesar a Cassivellaunus se proto dohodli na mírové smlouvě, podle níž budou Keltové platit Římu roční tribut a chránit římské zájmy v Británii. Po jejím uzavření Caesar

spěšně opustil Británii, aby se vrátil do Říma a poté zpět do Galie, kde musel čelit Vercingetorixovu povstání.

Jakékoli Caesarovy myšlenky na třetí invazi do Británie byly odloženy následnými událostmi, které ho přivedly k převzetí moci v Římě v roce 50 př. n. l.

KELTSKÉ TYPY Z GALIE A BRITÁNIE

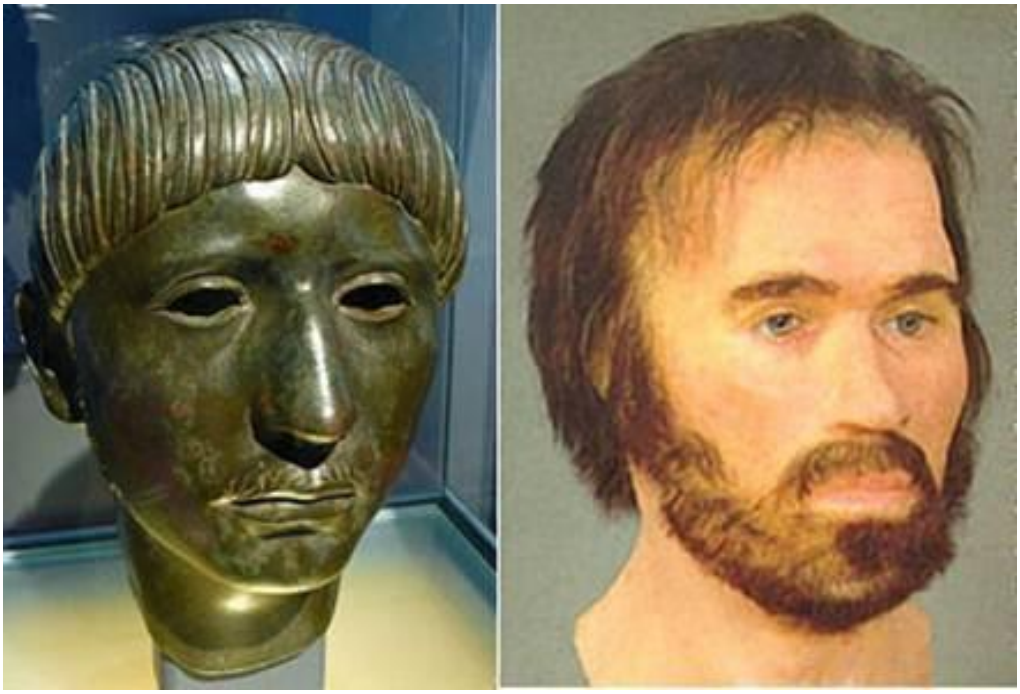

Keltové z Galie a Británie. Vlevo: Římský bronzový odlitek (franského) galského náčelníka - vynikající vyobrazení galského šlechtice z doby římské invaze. Vpravo: Rekonstrukce hlavy muže z Lindow, těla z doby železné (100 n. l.) nalezeného v roce 1984 v rašeliništi v anglickém hrabství Cheshire. Jednalo by se o typického Kelta, s nímž se Římané v Británii setkali, bojovali proti němu a nakonec se s ním smísili.

Caesarovo dobytí Španělska za šest týdnů

Caesar neomezil své keltské výboje na Galii a Británii. Během šestitýdenního tažení v roce 49 př. n. l. dobyl také Španělsko a podřídil Kelty v této zemi římské nadvládě. Před tímto dobytím byla v římských rukou pouze část jižní Hispánie, kterou získali Kartaginci během punských válek. Po tomto datu také začal intenzivní proces romanizace Hispánie.

Třetí římská invaze do Británie se slony 43 n. l.

Caesarův nástupce Octavianus Augustus plánoval několik invazí do Británie, ale všechny byly odloženy kvůli rozptýlení v jiných částech říše. Británie proto zůstala dalších sto let ve stavu částečné nezávislosti.

Teprve v roce 43 n. l. císař Claudius konečně nařídil úplné dobytí Británie. Toho roku na ostrov řádně vtrhla čtyřicetitisícová armáda pod velením Aula Plautia. Silná římská armáda vtrhla do vnitrozemí a porazila odhodlaný odpor Keltů v okolí dnešního Londýna. Římská vojska se rozptýlila a proti domorodcům vyzbrojeným pouze luky, šípy a praky použila mocné zbraně, například katapulty. Přesto Keltové bránili na život a na smrt místa, jako je starobylé hradiště Maiden Castle v Dorsetu.

Claudius se rozhodl být u konečného vítězství a vylodil se v Británii s dalšími silami a slony, kteří Britům museli připadat podobní drakům.

Keltské kmeny se pak vzdaly poblíž města Colchester a Claudius mohl po pouhých šestnácti dnech pobytu odjet a konečně připojit provincii Británii k říši.

Keltské povstání za Boudicy 61 n. l.

Počáteční římská okupace nebyla všeobecně přijímána. V roce 47 n. l. vypukl otevřený odpor. Tato nespokojenost se táhla až do roku 61 n. l., kdy konečně vypukla v otevřené povstání pod vedením kmene Iceni v Norfolku.

Rozbuškou byla smrt krále Icenů, která způsobila, že na toto území vstoupila římská jednotka. Poté, co se zapojili do plenění, římští vojáci veřejně zbičovali královu vdovu Boudicu a znásilnili její dcery. Tato veřejná ostuda byla poslední kapkou a Icenové, k nimž se přidalo mnoho dalších kmenů, vypukli v otevřené povstání. Pod vedením Boudicy se zmocnili několika římských pevností, včetně Colchesteru a Londýna, které byly vypleněny a vypáleny. Při zničení těchto dvou center zahynulo přibližně sedmdesát tisíc Římanů a romanizovaných Keltů.

KRÁLOVNA BOUDICA VEDE POVSTÁNÍ PROTI ŘÍMANŮM 61 N. L.

Královna Boudica z rodu Icenů, která vedla keltské povstání proti římské nadvládě v roce 61 n. l. Dosáhla několika velkých vítězství a dobyla římská města Colchester a Londýn. Keltská královna byla poražena v bitvě u Loughtonu, kde podle Tacita padlo na osmdesát tisíc Britů. Boudica spáchala sebevraždu.

Ačkoli byli Římané otřeseni zuřivostí povstání, shromáždili své síly a setkali se s Boudicinou armádou ve střední Británii. Tam Římané díky lepší organizační schopnosti a lepšímu výcviku dokázali svému početně silnějšímu nepříteli

způsobit masivní porážku. Římské zprávy o bitvě uvádějí, že toho dne bylo na bojišti zabito asi osmdesát tisíc Britů, zatímco Římané jich ztratili pouze čtyři sta.

Vzpoura Boudicy byla posledním velkým povstáním domorodců, které Římané v Británii zažili na dalších dvě stě let. Od té doby pokračovalo vojenské dobývání dalších částí ostrova, zasahující na sever až do dolního Skotska, bez větších přestávek. Do roku 80 n. l. Římané vytlačili nejvzpurnější Kelty až do Skotské vysočiny.

Jeden z těchto vzpurných kmenů, Kaledonci, v roce 83 n. l. téměř porazil římské legie v bitvě u Mons Graupius. Římané však zvítězili a Kaledonci zmizeli do Skotské vysočiny. Nicméně krutost obrany dalekého severu Keltů znamenala, že Římané nikdy neprosadili svou převahu a pomalu se stahovali na jih.

HADRIÁNŮV VAL POSTAVENÝ NAPŘÍČ SEVEREM ANGLIE

Hadriánův val vede v nejužším místě napříč Anglií v délce sedmdesáti tří mil. Římané stavěli zeď, správně nazývanou Valum Aelium, od roku 122 n. l., aby odrazili útoky Piktů z dnešního Skotska.

V roce 122 n. l. nařídil římský císař Hadrián, který navštívil provincii Británie, postavit na severu Anglie opevněnou zeď, aby se sem nedostali severní barbaři. Mnohé části této zdi, pojmenované po Hadriánovi, jsou k vidění dodnes. V roce 200 n. l. byli Římané v Anglii (na rozdíl od Británie) pevně usazeni a proces romanizace byl téměř úplný, což urychlil Caracallův edikt z roku 212 n. l., který udělil

římské občanství všem svobodným obyvatelům říše. To vedlo k automatické legalizaci již faktického stavu, kdy si vojáci brali manželky z řad místního obyvatelstva. Tato politika neměla na Římany v Británii a Francii takové rasové dopady jako na Římany na Blízkém východě. Mísení římských, keltských a původních evropských podskupin nenarušilo rasovou homogenitu dobyvatelů ani podmaněných národů, na rozdíl od jižních a východních oblastí říše, kde místní nebělošské obyvatelstvo brzy pohltilo bílé Římany.

V roce 287 n. l. vypuklo v Británii opět povstání, i když v této fázi se již mnoho Římanů stalo Brity a naopak. Povstání vedli romanizovaní Britové a Římané, kterým se nelíbil tehdejší císař Maximián, kterého Dioklecián jmenoval spolucísařem.

Speciálně vyslaná římská armáda potlačila povstání v roce 296 n. l. Podle římských záznamů povstalci využívali velké množství germánských žoldáků. To byla ironie osudu, protože mnoho nově příchozích římských legionářů byli rovněž germánští žoldáci. Toto povstání bylo poslední velkou ozbrojenou akcí, kterou Římané v Británii podnikli.

Římská kontrola ztracena 410 n. l.

Jak se Římská říše začala rozpadat kvůli své kosmopolitní povaze, začala být centrální kontrola nad nejvzdálenějšími koloniemi obtížnější. Nakonec kolem roku 410 n. l. císař Honorius nařídil římským legiím, aby se oficiálně stáhly z Británie, a sdělil obyvatelům Británie, že již nejsou spojeni s Římem a že by se měli bránit sami.

Během velmi krátké doby byla Británie vystavena nové vlně germánských nájezdníků v podobě Sasů a dalších teutonských národů. Období římského vlivu bylo u konce.

ŘÍMANÉ ZALOŽILI MĚSTO LONDÝN ROKU 43 N. L.

Socha císaře Trajána na zbývajícím úseku římské hradby kolem města Londinium (dnes Londýn). Město bylo založeno v roce 43 n. l. a o sedmnáct let později vypleněno Boudicou. Město se vzpamatovalo a v roce 85 n. l. byl postaven první most přes řeku Temži. Význam města vzrostl a jeho postavení se výrazně zvýšilo poté, co jej v roce 122 n. l. navštívil císař Hadrián. V blízkosti dnešního Tower of London byl zřízen přístav a počet obyvatel města se do konce 2. století n. l. zvýšil na přibližně šedesát tisíc. Přibližně v této době byly postaveny první městské hradby, které se staly jedním z největších římských stavebních projektů v Británii. Hradby byly tři míle dlouhé, dvacet stop vysoké a osm stop silné. Úsilí, které bylo vynaloženo na stavbu opevnění, představovalo význam Londinia v Římské říši. V roce 200 n. l.

bylo Londinium jmenováno hlavním městem římské provincie Britannia Superior a tento status si udrželo dodnes.

KAPITOLA 14: Užitečný nepřítel – Řím a Germáni

Germáni se po dvě tisíciletí šířili po území, které je dnes známé jako Německo, až kolem roku 300 př. n. l. dorazili k řece Rýn. Některé dobrodružné kmeny dokonce překročily tuto řeku a pronikly na území dnešní Belgie (Římané tyto kmeny nazývali Belgae, odtud pochází název této země). Tento postup Germány vždy přivedl do konfliktu s Kelty ve Francii a po obsazení Galie Římany i se samotnými Římany.

Germánské kmeny se s Římany střetly již v roce 113 př. n. l., když nájezdnický kmen prošel severní Itálií. Přestože byli invazní Germáni poraženi v bitvě a zahnáni římskými vojsky, ostatní kmeny se stále občas odvažovaly podnikat nájezdy do Římany okupované Galie. V roce 57 př. n. l. se například germánský kmen Saubů zmocnil dnešního Alsaska-Lotrinska ve Francii. Julius Caesar byl nucen zasáhnout, aby zabránil dalším germánským nájezdům. Germánské útočníky porazil a několik přeživších zahnal zpět za řeku Rýn, která se stala hranicí mezi římskou Galií a Germánií.

První římská invaze 55 př. n. l.

V roce 55 př. n. l. postavil Caesar dřevěný most přes Rýn poblíž dnešního Kolína nad Rýnem. Přes tento vůbec první most na této řece Římané vedli válku s Germány na jejich vlastním území.

Poté, co byli Římany několikrát po sobě poraženi, se Germáni stáhli na východ do lesů a nechali Římanům volnou ruku, aby zničili roztroušené zbývající germánské osady na

východním břehu Rýna. Po necelých dvou týdnech plenění se římská armáda stáhla zpět přes most a prohlásila celý západní břeh Rýna za oficiální římské území.

GERMÁNI JSOU NUCENI STÍNAT SI NAVZÁJEM HLAVY

Germáni se ukázali být jediným národem vystaveným římské invazi, který se dokázal ubránit a porazit císaře. Tento reliéf pochází z Antoinova sloupu a ukazuje Římany, jak nutí germánské zajatce, aby si navzájem stínali hlavy.

Druhá římská invaze

O dva roky později, v roce 53 př. n. l., Caesar opět překročil Rýn a zlomil hrozbu germánských kmenů ve Vestfálsku. Caesar dokonce najal germánské žoldáky, aby bojovali s armádou, kterou použil k pokoření Vercingetorixe Galského ve Francii.

Poté, co si Caesar definitivně podmanil Kelty, vyzval ho Pompeius zpět v Římě, aby rozpustil jeho armádu. Caesar poté slavně vytáhl na Řím, což nakonec vedlo k jeho převzetí moci. S Caesarovou armádou táhlo do Říma asi šest tisíc germánských žoldáků, předchůdců mnoha tisíc lidí, kteří nakonec sloužili v římské armádě.

Tento vývoj - využívání germánských a keltských žoldáků - sehraje významnou roli jak při udržování Římanů mimo Germánii, tak při udržování římské říše při životě dlouho poté, co většina původních římských obyvatel zanikla.

Po převzetí moci v Římě se Caesar pokusil podmanit si stále vzpurné Kelty, kteří žili v Alpách na sever od Itálie. Trvalo asi třicet let, než římské legie tento odolný horský národ konečně potlačily, a poté byla jejich území formálně připojena k Římu.

Třetí římská invaze - dosažení řeky Labe

V roce 15 př. n. l. sahaly hranice Římské říše na sever až k Dunaji a na východ až k Rýnu, ale za touto řekou stále číhali

nepřátelští Germáni. V roce 12 př. n. l. zahájili Římané pod vedením generála Drusa nový pokus o invazi do srdce Germánů. Přestože Germáni kladli tvrdý odpor a způsobili římským silám několik velkých porážek, Drusus porazil hlavní germánské kmeny a za tři roky se mu podařilo dosáhnout Labe ve střední Germánii.

Na vrcholu svých vítězství Drusus zemřel po pádu z koně. Nahradil ho generál Tiberius (který se později stal císařem) a do roku 7 př. n. l. se zmocnil většiny území mezi řekami Rýn a Weser. Zdálo se, že římská vojenská mašinérie je nezastavitelná, a dokonce se protlačila i na některá území za řekou Weser, obývaná kmenem známým jako Cheruskové.

Na všech frontách byli Germáni nuceni ustupovat směrem na východ za řeku Labe, jinak jim hrozilo podmanění Římany. Zdálo se, že je jen otázkou času, kdy i Germány stihne osud Galů ve Francii. Mnoho krutých taktik, které Caesar použil ve Francii, bylo použito proti poraženým germánským kmenům pod římskou kontrolou.

Hermann Cherusci - vycvičený římskou armádou

Římská politika vtahování podrobených národů do správy vlastního území a jejich romanizace se však uplatňovala i v Germánii. V roce 1 n. l. byli vybráni dva mladí princové Cherusků, synové krále tohoto kmene, kteří byli posláni do Říma a zařazeni do římské armády.

Jeden z bratrů se zcela romanizoval a přijal jméno Flavius, zatímco druhý si ponechal své germánské jméno Hermann,

ačkoli Římané mu říkali Arminius. Hermann sloužil pět let v římské legii, stal se římským občanem a byl nasazen v aktivní službě na dvou výpravách proti dalším vzbouřeným koloniím. Po celou dobu si na rozdíl od svého bratra zachoval své německé kořeny.

Do své vlasti se Hermann vrátil v roce 8 n. l. jako starší voják a správce regionu pod římským generálem Varem. Římané ani jednou netušili Hermannovy skutečné záměry, které spočívaly ve vyhnání Římanů z jeho vlasti.

ROMANIZACE NĚMECKA ZASTAVENA - TEUTOBURGER WALD 9 N.L.

Bitva u Teutoburgského lesa v roce 9 n. l. znamenala pro Římskou říši na Západě zlom. Hermann Cherusci byl romanizovaný Germán, který po jmenování do vyšší funkce v

římské armádě využil svého postavení germánského prince k zorganizování povstání proti římské nadvládě v Německu. Poté, co Hermann odvedl pozornost a oklamal hlavní okupační římskou armádu, aby pronikla do lesa poblíž dnešního města Detmold, přepadl Římany. Po několika dnech intenzivních útoků bylo zabito patnáct tisíc Římanů a několik přeživších uprchlo za řeku Rýn, která se od té doby stala německo-římskou hranicí.

Bitva u Teutoburgu - Římané poraženi

Jakmile mohl Hermann jednat, pustil se do organizování povstání mezi Němci. Hermann využil svého postavení germánského knížete k ovlivňování velkého počtu germánských kmenů a začal tajně připravovat vlastní velkou germánskou armádu - bezpochyby využil mnohé z toho, co se naučil během výcviku v římské armádě. Podařilo se mu naverbovat velké množství Germánů v oblasti, kteří rovněž sloužili v římské armádě, a všichni podporovali jeho sen o vyhnání Římanů z Germánie.

V roce 9 n. l. se Varusova římská armáda utábořila západně od řeky Weser v dnešním německém státě Severní Porýní-Vestfálsko. Hermann zařídil, aby germánský kmen zahájil diverzní bitvu na východě. Varus byl vždy připraven reagovat na jakýkoli náznak potíží, a proto se s římskou armádou vydal tímto směrem.

Hermann svůj plán uskutečnil. Shromáždil tajně naverbovanou armádu a vydal se pronásledovat Vara. Germáni

nic netušící římskou kolonu dostihli uprostřed Teutoburgského lesa nedaleko dnešního města Detmold. V lese Hermannovy jednotky Římany přepadly. Tři dny zuřila bitva, v níž Hermann používal neobvyklou partyzánskou taktiku, opakovaně útočil a pak se náhle stáhl do lesa dříve, než Římané stihli vytvořit stanovené bojové formace. Hermann ze svého výcviku v římské armádě věděl, že jeho nepřátelé nemají proti této taktice adekvátní obranu. Po třech dnech nepřetržitých přepadů byli vyčerpaní. Žádný spánek, neustálé útoky německých nájezdníků a neznámé území si vybraly svou daň a římské linie se prolomily.

Z lesa se zachránila jen hrstka římských vojáků, kteří o tom mohli vyprávět. Většina z nich byla zabita v boji. Ty, kteří byli zajati, potkal osud mnoha Germánů a Keltů, kteří dříve padli do římských rukou - byli zabiti na místě. Zpráva o vítězství se rozšířila po celé okupované Germánii a vyvolala povstání, které donutilo Římany ustoupit až na západní stranu Rýna.

Válka s germánskými kmeny se táhla dalších osm let, ale v roce 17 n. l. Římané přijali řeku Rýn jako formální hranici mezi Germánií a Římem. Germánie již nikdy neměla být Římany napadena.

Ačkoli se Hermanovi podařilo sjednotit germánské kmeny proti Římu, tato jednota neměla dlouhého trvání. Jakmile byli Římané vyhnáni ze své země, germánské kmeny se jen krátce nato vrátily k válce mezi kmeny. Hermann byl v roce 21 n. l. zavražděn Germánem. Germánie se tak opět stala zemí divokých a bojovných kmenů, které mezi sebou bojovaly o území stejně jako před příchodem římských nájezdníků.

PAMÁTNÍK HERMANOVA VÍTĚZSTVÍ U DETMOLDU

Hermannsdenkmal (neboli Hermannův pomník), který se nachází v Teutoburském lese v Severním Porýní-Vestfálsku. Byl postaven nedaleko místa bitvy u Teutoburského lesa, v níž germánské kmeny pod Hermannovým vedením v roce 9 n. l. porazily římské vojsko, čímž fakticky zastavily římskou expanzi do Germánie.

„Čistá a nesmíšená rasa“ - popisuje Tacitus Germány

Římský historik Tacitus, píšící v 1. století n. l., učinil následující pronikavé poznámky o rasové povaze Germánů: „Shoduji se s těmi, kdo považují Germány za rasu, která se nikdy nemísila s jinými národy, ale za rasu čistou a nesmíšenou, s osobitým charakterem. Z toho vyplývá, že je v nich přítomna rodinná podobnost, ačkoli jejich počet je velký. Mají přísné a modré oči, zrzavé vlasy a velká těla.“

Velkou ironií osudu se Řím začal stále více spoléhat na germánské a keltské žoldáky, kteří doplňovali řady jeho armád. Důvodem byly demografické změny v Itálii, v jejichž důsledku klesal počet Římanů. Řím se svým postavením hlavního města říše působil jako magnet pro otroky a přistěhovalce z celého známého světa, zejména však z Blízkého východu.

GERMÁNŠTÍ ŽOLDÁCI

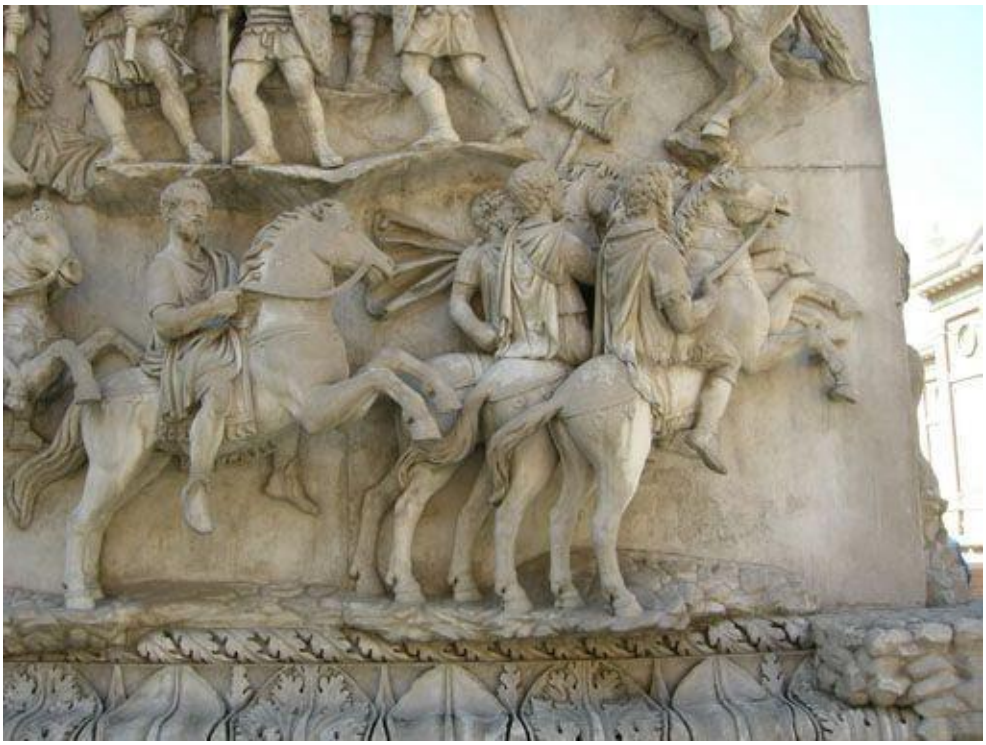

Germánský jezdec sloužící v římské armádě. Římská armáda se začala ve velké míře spoléhat na germánské žoldáky, aby doplnila své řady, protože počet bílých Římanů klesal. Z Antoinova sloupu v Římě.

Řím stále více smíšený - úpadek světlovlasých

V době bitvy na Teutoburgském lese se římská šlechta již nacházela v konečném úpadku. Přestože se snažili zachovat si své původní rasové dědictví, jejich počet se snižoval. Částečně to bylo způsobeno poklesem jejich porodnosti, který byl důsledkem kombinace několika faktorů včetně používání olověných vodovodních trubek a používání sapy (octanu olovnatého) jako zesvětlovače pleti (což je samo o sobě cenný rasový ukazatel). Vysoký příjem olova má vedlejší účinek v podobě neplodnosti, což je problém, který sužoval římské vyšší vrstvy.

Na konci 2. století n. l. dosáhly nižší vrstvy římské společnosti stavu, kdy byl značný počet lidí nahrazen v podstatě smíšenými nebo nebělošskými rasami, které byly shromážděny ze všech koutů říše.

Caesar, který byl sám nordického typu, ve své knize Zápisy o válce galské srovnával tehdejší Římany s Galy a poznamenal, jak jsou Galové světlovlasí a jak jsou ve srovnání s Římany vysocí. (Caesar dále popisoval Kelty v Británii jako blonďaté, ale ne tolik jako jejich keltské bratry v Galii). To neznamená, že by tehdejší Řím byl zcela nebílým městem - zůstávalo zde velké množství bělochů, ale demografický trend byl zcela jistě v jejich neprospěch. To mělo důsledky pro nábor Římanů do armády: s rostoucím počtem cizinců v Římě dramaticky klesal počet dobrovolníků pro vojenskou službu. Přestože na sebe vzali oděv římské civilizace, buď odmítali sloužit v armádě, nebo prostě nebyli schopni náročné fyzické zátěže a dávali přednost obchodním aktivitám před náročným vojenským životem.

Germáni a Keltové se tak stali hlavním zdrojem rekrutů pro římská vojska. To není překvapivé, uvážíme-li, že z rasového hlediska měli k původním Římanům mnohem blíže než většina obyvatel Říma od druhého století našeho letopočtu. V době, kdy Caesarovo dobývání Keltů skončilo, římské záznamy ukazují, že průměrná výška římského vojáka se snížila na zhruba pět stop. Jak se v římské armádě zvyšoval počet germánských a keltských žoldnéřů, průměrná výška začala stoupat. Do roku 300 n. l. se průměrná výška pohybovala kolem pěti stop a pěti palců, což svědčí o tom, že se rasový typ průměrného vojáka podstatně změnil.

Tak se stalo, že se „římské“ armády začaly plnit neřímskými vojáky. Romanizovaní Germáni a Keltové tvořili značný počet, možná dokonce většinu, pěších vojáků a velících důstojníků. Tito romanizovaní Germáni a Keltové měli hrát významnou roli ve zbývajících letech existence Západořímské říše. Byli to právě oni, kdo podle očekávání tvořili páteř odporu proti posledním „barbarským“ nájezdům, při nichž došlo ke konečnému fyzickému pádu Říma.

Romanizovaný germánský voják byl posledním (samozvaným) císařem v Římě. K tomuto datu (476 n. l.) poslední skuteční původní Římané prakticky zmizeli a byli pohlceni masou přistěhovalců ze všech oblastí říše.

Nové germánské invaze

Ve druhém století našeho letopočtu se germánské kmeny vydaly do útoku proti Římu a překročily Dunaj. Byly krvavě

poraženy římskou armádou, v níž bylo značné množství germánských a keltských žoldáků. Během třetího a čtvrtého století germánské kmeny zvané Frankové a Sasové rovněž podnikaly nájezdy na římská sídla ve Francii, respektive v Británii.

Tyto menší nájezdy pokračovaly, dokud poslední kapitolu ságy germánsko-římských válek nenapsali Gótové, kteří se významně podíleli na konečné vojenské porážce Říma.

KAPITOLA 15: Rasový kotel – Řím a Blízký východ

Příběh římské expanze na východ je stejně dramatický jako dobývání západní Evropy, ale je tu jeden zásadní rozdíl s nesmírně důležitým důsledkem. Právě rozšíření hranic říše na východ vedlo nakonec k jejímu pádu, protože to byla brána, kterou do Říma přitáhlo obrovské množství lidí, kteří sdíleli jiné genetické dědictví než původní zakladatelé.

Stejně jako v případě všech předchozích velkých civilizací i Řím padl, protože původní lidé, kteří říši vytvořili, zmizeli. Byli ponořeni do masy cizinců, nahrazeni přistěhovalci a potomky otroků přivezených z celé severní Afriky, širšího Středomoří a Blízkého východu.

ŘÍMSKÉ TECHNICKÉ STAVBY V AFRICE

Římský akvadukt v Cherchelu na alžírském pobřeží v severní Africe. Sloužil městu Caesarea, byl postaven ve třech na sebe

navazujících úrovních oblouků a byl největším dílem svého druhu, které bylo na africkém kontinentu postaveno. Opuštěná zřícenina je důkazem toho, že jakmile se původní bílé římské geny rozptýlily mezi místní rasově smíšené obyvatele, snaha vytvářet a udržovat takové stavby zmizela s nimi.

Postupný zánik Indoevropanů

Před římskou expanzí na Blízký východ probíhal proces rasové integrace v této oblasti rychlým tempem. Původní indoevropské a staroevropské mediteránní typy v severní Africe a na Blízkém východě do roku 100 př. n. l. téměř vymizely. Během několika set let se tito bílí lidé rozplynuli v daleko rychleji se rozmnožujících semitských, arabských a asijských prvcích, které tuto oblast zaplňovaly.

Modroocí Peršané navštívili Indii 600 př. n. l.

Jedním z příkladů toho, jak byli běloši na Blízkém východě pohlceni, jsou Peršané indoevropského původu, kteří se dostali do dnešního Ázerbájdžánu kolem roku 900 př. n. l.

Poté, co se smísili s jiným méně početným indoevropským kmenem, Médy, potomci těchto národů nastolili svou vládu nad rozsáhlým územím zahrnujícím dnešní Írán, velkou část Iráku a další území sahající až do dnešního jižního Turecka.

V roce 600 př. n. l. navštívili perští vyslanci Indii a jejich návštěva byla zaznamenána na řadě obrazů, které vytvořili

indičtí umělci v Bombaji (a které jsou dnes k vidění v jeskyních Adžanta u tohoto města).

Rasové složení vyslanců vypovídá o zajímavém příběhu. Ze tří vyobrazených Peršanů má jeden světlé vlasy a modré oči, druhý tmavé vlasy a modré oči a třetí má tmavé vlasy, tmavé oči a je zjevně spíše semitského vzhledu.

To je dobrý ukazatel rasové demografie, která v té době v Persii působila. Dnes je několik široce rozptýlených příkladů světlých očí a vlasů mezi převážně arabským obyvatelstvem Blízkého východu jedinou připomínkou dávných vládců tohoto území.

Tento scénář se opakoval v celém regionu. Indoevropské kmeny a staré evropské středomořské národy, které společně daly podnět velkým starověkým civilizacím, prakticky zmizely v době, kdy Římané začali postupovat na východ.

Konečným výsledkem těchto rasových změn bylo, že v době Římské říše bylo původní obyvatelstvo Blízkého východu již rasově velmi smíšené.

Smíšená rasa Pontských ohrožuje Řím

První římský krok na východ se uskutečnil, když král Pergamu, státu, který existoval na východ od římských hranic, předal po své smrti svůj národ na základě závěti římské vládě. Jako další byla Římany obsazena část západního Turecka zvaná západní Kilikie, která byla anektována v rámci protipirátského tažení v roce 102 př. n. l. V roce 102 př. n. l. se Římané rozhodli,

že ji obsadí. Krátce poté se formálními vazaly Říma staly ptolemaiovský Egypt a státy střední Anatolie (východní Turecko).

V roce 110 př. n. l. vpadl do zemí na východ od Římské říše bojovný národ míšenců, Pontus. Prošli velkou částí severního Turecka a obsadili území kolem Černého moře, včetně Krymu. Nakonec pronikli i do části Římany ovládaného Řecka.

Římský císař Sulla nařídil vyslat armádu na východ a Pontští byli poraženi. Pronásledování útočníků vedlo k rozšíření římské nadvlády na severní Turecko a velké části území kolem Černého moře.

V roce 66 př. n. l. se vztahy mezi Pontem a Římem opět zhoršily a vypukla válka. Tentokrát římský generál Pompeius formálně anektoval Pontské království. Řím tak rozšířil svou působnost na jižní část Krymu a na Kavkaz mezi Černým a Kaspickým mořem.

Sýrie a severní Afrika

Na jihu se Sýrie stala římskou provincií, stejně jako Palestina a dokonce i část Arabského poloostrova sahající téměř až k polovině Rudého moře, což poprvé zahrnovalo i velké množství arabských Semitů v jejich původní vlasti na Arabském poloostrově.

V roce 50 př. n. l. se v Římě dostal k moci Caesar. Generál Pompeius shromáždil v Řecku armádu, aby se ho pokusil

sesadit, ale byl poražen (s pomocí šesti tisíc germánských žoldáků) v bitvě u Farsu v roce 48 př. n. l.. V roce 46 př. n. l. Caesar táhl přímo severní Afrikou. To znamenalo, že s výjimkou Hispánie a části Řecka měly všechny oblasti, které Caesar získal do svého držení díky své ohromující sérii vojenských tažení, nebělošskou většinu.

Caesarovi nástupci rozšířili římskou kontrolu i na další části Blízkého východu. Octavianus Augustus posílil římskou vládu v Turecku a rozšířil hranice říše hluboko na Kavkaz. Římské vazalské státy sahaly až několik set mil od Kaspického moře.

PETRA VZKVÉTÁ POD ŘÍMSKOU VLÁDOU

Slavné skalní město Petra v dnešním Jordánsku vzkvétalo za římské nadvlády a bylo zde provedeno mnoho neuvěřitelných stavebních prací - včetně slavného skalního chrámu vytesaného ve skále (níže).

Romanizace arabských semitů realizována

Velký počet arabských a smíšených typů, které se vyskytovaly na Blízkém východě a v severní Africe, byl podroben procesu romanizace. Během několika desetiletí jim bylo umožněno volit senátory do římského senátu v Římě a jejich početní převaha znamenala, že skuteční Římané brzy tvořili menšinu senátorů v hlavním městě říše. Za těchto podmínek není třeba žádné představivosti, abychom pochopili, jak relativně malá skupina původních Římanů ztratila kontrolu nad rasovým složením Říma.

Bylo demograficky nemožné, aby Římané sami poskytovali pracovní sílu pro řízení tak rozsáhlého území. V důsledku toho byli nuceni romanizovat místní obyvatelstvo a rekrutovat z něj vojáky a obchodníky. Velmi často byli v římských provinciích původem z Říma pouze nejvyšší státní

úředníci - a i ti byli v mnoha případech časem nahrazeni místními obyvateli.

Nakonec logický krok učinil císař Caracalla v roce 212 n. l., když všem svobodným mužům v říši udělil římské občanství. Rasové důsledky tohoto kroku byly důležité a byly probrány v předchozí kapitole. Nejznámějším z těchto „nových občanů“ byl Filip Arab, který se jako římský občan narozený v Sýrii stal císařem.

TIMGAD - ZTRACENÉ ŘÍMSKÉ MĚSTO V AFRICE

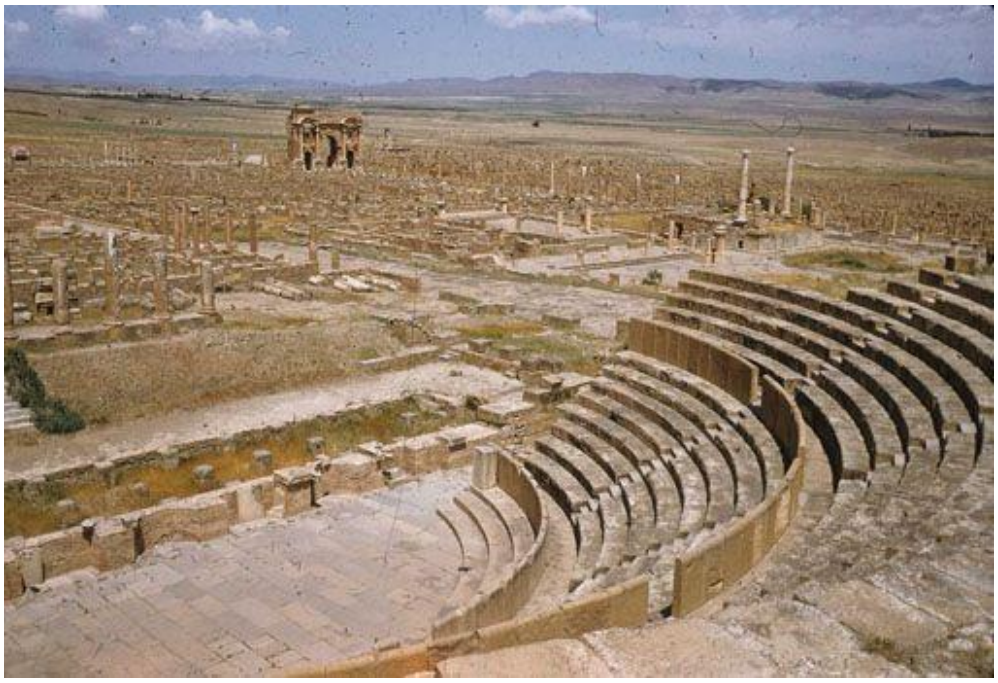

Římské město Timgad v dnešním Alžírsku je dnes mohutnou ruinou, ale v době, kdy Římané tuto oblast okupovali, bylo jedním z jejich hlavních center na severoafrickém pobřeží. Provincie Afrika však byla prvním krokem ke zkáze Římské říše. Jak rozšiřovala své hranice stále více na východ, začala do svých hranic začleňovat stále více nebělošských národů. Tento

příliv neřímského obyvatelstva nakonec způsobil, že říše ztratila svou rasovou homogenitu a padla.

Palestina 4 n. l. - Židé žádají o začlenění do společnosti

Židovské kmeny v Palestině (původně semitský kmen, který se však v průběhu času, stejně jako téměř všechny národy v této oblasti, poměrně silně promísil s jinými rasovými skupinami) byly nezávislé od roku 129 př. n. l., kdy se zbavily upadající seleukovské říše.

Židé si udrželi nezávislost až do roku 4 př. n. l., kdy zemřel jejich král Herodes. Na území vypukla anarchie a nakonec skupina Židů požádala Řím, aby Palestinu obsadil a učinil z ní římskou provincii, aby zde mohl být obnoven pořádek. To se také stalo a od roku 4 n. l. se velká část Palestiny, známá jako Judea, stala součástí říše.

Traján potlačil parthské povstání v Sýrii

V roce 66 př. n. l. vypuklo otevřené povstání míšenců Parthů (žijících v dnešní Sýrii, Íránu a Iráku) proti římské nadvládě. Toto povstání vyvolalo podobné povstání v Judeji, kde se skupiny nacionalistických Židů rozhodly pokusit se Římany vyhnat.

Římský generál Vespian, který velel jedné z armád v Palestině, židovské povstání potlačil a poté se místo toho, aby se zaměřil na Parthy, vrátil do Říma, aby potlačil anarchii a

občanské nepokoje, které následovaly po sebevraždě císaře Nerona.

Parthové využili chaosu k vyhlášení nezávislosti a na nějakou dobu se celý dnešní Irák a Írán stal nezávislým na římské nadvládě. Jedinou útěchou pro říši bylo, že další římská vazalská království nyní sahala až ke Kaspickému moři.

Parthská nezávislost netrvala dlouho. Římský císař Traján (98-117 n. l.) nakonec zahájil protiútok a použil armádu složenou převážně z germánských a galských žoldáků. Trajánova armáda Parthy porazila a táhla až na východ do povodí řek Tigris a Eufrat, do oblasti dnešního Kuvajtu.

Hned následující císař Hadrián si uvědomil, že římské legie se příliš vyčerpávají. Zahájil promyšlený program konsolidace a římská vojska byla stažena na nejvýchodnější bod řeky Eufrat, poblíž dnešních tureckých hranic.

„FALEŠNÍ“ FARAONI - ROMANIZOVANÝ EGYPT

Veřejnost má často zmatek v tom, co přesně bylo staroegyptské a co ne. To je pochopitelné, pokud si prostudujeme výjev vpravo. Zdá se, že jde o reliéf z egyptského starověku, ale ve skutečnosti je to vyobrazení Kleopatry a Julia Caesara s jejich synem Caesarionem. Reliéf byl zhotoven ještě za Caesarova života. Kleopatra byla poslední z dynastie Ptolemaiovců, kterou založil jeden z generálů Alexandra Velikého. Ptolemaiovci převzali způsoby a zvyky starých Egypťanů, a to i v umění a oblékání. To je také důvod, proč se tento obraz Julia Caesara nachází v Hathořině chrámu v egyptské Dendře.

Rozpad římské kontroly kolem roku 200 n. l.

Po roce 200 n. l. nepřátelé Říma útočili na jeho brány. Na severu, na hranicích s Germánií, vytvořila jedna z posledních velkých indoevropských invazí novou a mocnou sílu v podobě Gótů. Gótové se rozšířili po Germánii a brzy začali přepadat římské základny v Galii a na východě překročili Dunaj. Někteří jejich rasoví příbuzní vytvořili gótskou mocnost v jižním Rusku, která rovněž útočila na hranice římských provincií v Černomořské pánvi. Římané se pod novou vlnou útoků jen stěží drželi ve svých pevných pozicích.

Mezitím byli na východě Parthové definitivně svrženi rasově smíšenými Peršany, kteří začali podnikat výpady na římské území. Kolem roku 258 n. l. Peršané zlomili moc mnoha důležitých římských vazalských států a ovládli Arménii a Sýrii. V roce 260 n. l. byla vypleněna římská citadela Antiochie.

V Africe se římské kontrole nedařilo o nic lépe. V roce 268 n. l. se Syřané oddělili od říše a římské síly v Egyptě ztratily kontrolu nad nejjižnějšími částmi této země. Zdálo se, že východní říše je na pokraji zhroucení pod tlakem neustálých domorodých povstání, k nimž přispívala neschopnost místně naverbovaných „římských“ armád povstání potlačit.

TMAVÉ OBLIČEJE Z ŘÍMSKÉHO EGYPTU PŘEDZNAMENÁVAJÍ OSUD ŘÍŠE

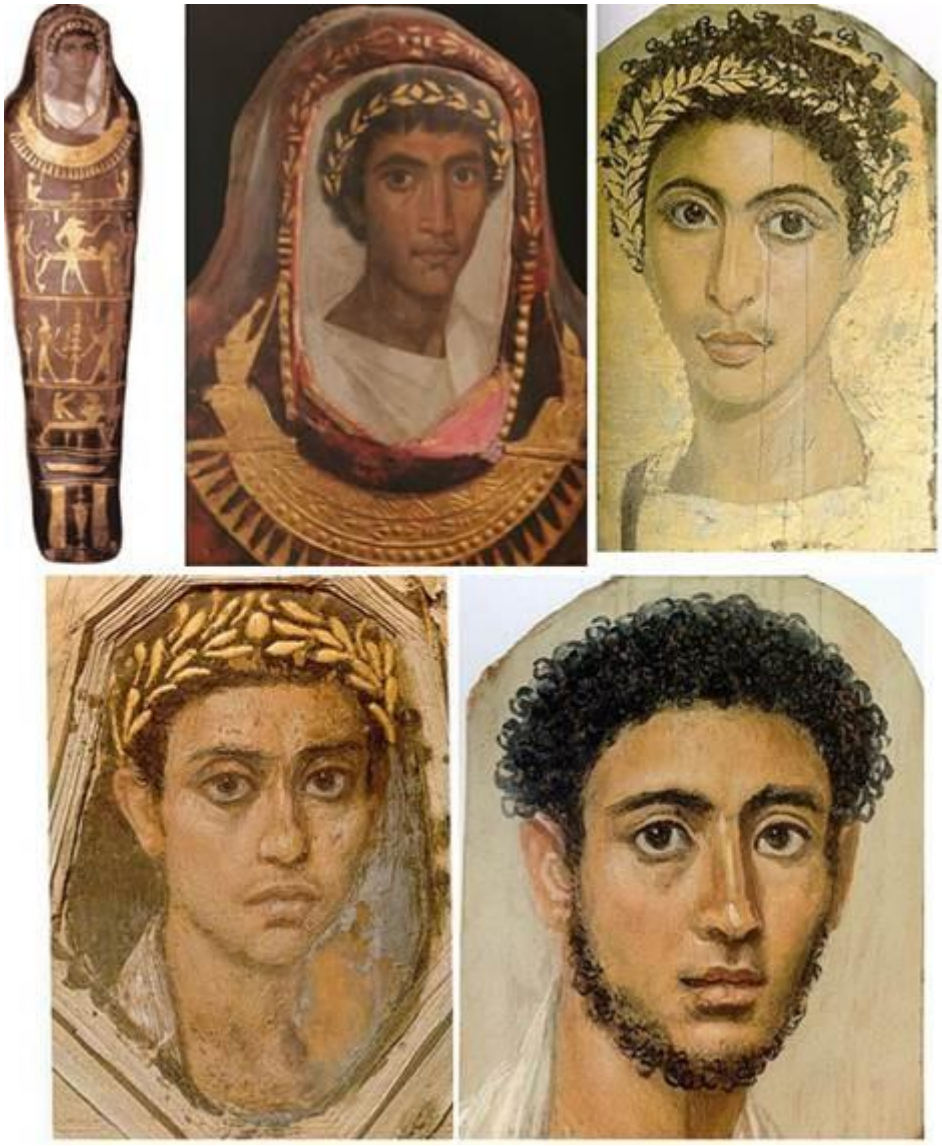

Římany ovládaný Egypt se stal jedním z nejlepších příkladů toho, jak neběloši zaplnili hranice Římské říše poté, co tento stát anektoval Blízký východ. Zde je několik příkladů - všechny portréty na rakvích ze slavné sbírky Britského muzea „Fayum“ - z roku 200 n. l. v římském Egyptě. Tváře ukazují zcela zřetelné důsledky rasového míšení - pomalu, ale jistě se nebělošský prvek v zemích blízkovýchodní části Římské říše rozrůstal a prosakoval směrem k Římu. Během krátké doby došlo k rasové

dezintegraci rozptýlených Římanů na Blízkém východě, což znamenalo zánik říše.

„Římská“ armáda v Mezopotámii složená převážně z germánských žoldáků

Římský generál Caesar Galerius, který v roce 297 n. l. vybudoval nové žoldnéřské armády v Galii a Germánii, vedl úspěšnou válku proti Persii a obsadil polovinu Mezopotámie.

Ta zůstala východní hranicí říše až do roku 626 n. l., kdy si Peršané opět vynutili zmenšení hranic východní říše. V roce 626 n. l. byla Římská říše rozdělena na východní a západní část. Stejně jako západní Římané se i Římané ve východní říši jen stěží podobali původním Římanům a při udržování hranic proti perským nepřátelům se do značné míry spoléhali na germánské a dokonce vikingské žoldáky (osobní garda východořímského císaře byla složena výhradně z vikingských žoldáků).

Východní říše a Peršané byli v dlouhotrvající válce tak zaměstnáni, že si ani jeden z nich nevšiml - dokud nebylo příliš pozdě - vzestupu islámu na jihu. Tato mocnost nakonec ovládla poslední části Východořímské říše.

KAPITOLA 16: Křesťanství – od tajnůstkářství k oceli

Vzestup křesťanství jako dominantního náboženství v post-římské Evropě hrál významnou roli při utváření dějin nejen na tomto kontinentu, ale také ve všech částech světa, kam se Evropané rozšířili. Příběh vzniku tohoto pozoruhodného náboženství - a jeho vlivu na průběh civilizace - si proto zaslouží důkladné prozkoumání.

Římský pontifex maximus - důležité postavení

Náboženství v předkřesťanské římské době se vyznačovalo rozmanitostí. Uctívání určitého boha nebo souboru bohů nikdy nemělo jednotné schéma a zůstávalo do značné míry nahodilým souborem místních vír, které se v jednotlivých regionech značně lišily.

Teprve po nástupu císaře Octaviana Augusta došlo k formalizaci náboženských představ. Po Octavianovi byli všichni římští císaři známí pod titulem Pontifex Maximus neboli „největší pontifik“.

Smyslem tohoto titulu bylo, aby císař byl formální hlavou toho kterého kultu, který byl v té době v říši nejpopulárnější. Nebylo to omezeno na jediné náboženství - mohlo se jednat i o libovolný počet vír, které existovaly současně. Postavení Pontifex Maximus bylo pokusem Římanů vytvořit jakousi náboženskou jednotu, ačkoli všem kultům bylo přiznáno stejné postavení.

AUGUSTUS V ÚŘEDNÍM ROUCHU PONTIFEXE MAXIMA

Socha z doby kolem roku 20 př. n. l. zobrazuje Octaviana Augusta v rouchu Pontifex Maximus („největšího pontifika“), nejvyššího kněze starověkého římského kolegia pontifiků. V době rané římské republiky se jednalo o církevní úřad, který byl později začleněn do císařského úřadu. Ve snaze zajistit jakousi kulturní jednotu se císař stal nejvyšším knězem všech náboženství v Římě. Náboženství, které císař osobně vyznával, začalo být mezi občany považováno za nejžádanější, což sehrálo významnou roli při popularizaci křesťanství poté, co císař Konstantin na tuto víru konvertoval.

Postavení císaře jako hlavního kněze toho, co bylo považováno za neoficiální státní víru (nebo víry), mělo mít závažné důsledky. Velmi často se stávalo, že nějaký kult získal nebo ztratil popularitu jen díky císařovu zájmu o něj.

Jeden z nejzřetelnějších příkladů nastal, když Řím navštívila makedonská královna Egypta Kleopatra. Přítomnost někoho, kdo byl považován za egyptskou královnu (ona ovšem nebyla egyptského původu, ale ve skutečnosti makedonského), vyvolala velké oživení staroegyptského kultu Isidy, který nakonec opět zanikl.

Křesťanství pochází z Blízkého východu

Než se křesťanství stalo dominantním, bylo jen dalším z mnoha kultů a stejně jako mnoho jeho konkurentů vzniklo na Blízkém východě, v římské provincii Judea (známé také jako Palestina).

Po výbojích Alexandra Velikého vládli Palestině s přestávkami buď Ptolemaiovci, nebo Seleukovci, oba potomci stejnojmenných Alexandrových generálů. Právě za vlády Seleukovců byl v Jeruzalémě postaven velký chrám jako centrum židovského náboženství, jehož zachovalá zeď je dnes známá jako Zeď nářků.

Semitsky mluvící lidé žijící v Palestině byli známí jako Židé, což byl kmen, který existoval již mnoho staletí předtím. Od svých sousedů se Židé lišili především svým náboženstvím, které bylo na rozdíl od jejich sousedů monoteistické. Jeho jediný bůh, Jahve neboli Jehova, byl a stále je ústředním bodem

židovského náboženství, ačkoli monoteismus pocházel od staroegyptského faraona Achnatona. Všechna ostatní náboženství měla panteon bohů, z nichž každý se staral o určitý aspekt života na zemi i v záhrobí.

Židovské povstání proti vládě Seleukovců 168 př. n. l.

Seleukovská vláda v Palestině způsobila, že mnoho Židů převzalo způsoby a dokonce i řecký jazyk svých vládců. To je přivedlo do konfliktu s nacionalističtějšími Židy a v roce 168 př. n. l. mezi těmito dvěma skupinami vypukla menší potyčka.

Boje vyprovokovaly vládnoucí Seleukovce k pokusu o vymýcení židovského náboženství. Mimo jiné nařídili, aby byl židovský chrám v Jeruzalémě zbaven judaistických předmětů a zasvěcen uctívání řeckého boha Dia.

Židé se proti tomuto příkazu vzbouřili a po krátkém vojenském konfliktu si v roce 142 př. n. l. vymohli částečnou nezávislost na Seleukovcích a v roce 129 př. n. l. úplnou nezávislost. Vůdcem židovských povstalců byl jistý Juda Makabejský, který se stal prvním židovským králem v Palestině a vytvořil makabejskou dynastii, jež trvala až do roku 64 př. n. l.

MĚSTO CESAREA POSTAVENÉ HERODEM NA POČEST ŘÍMANŮ

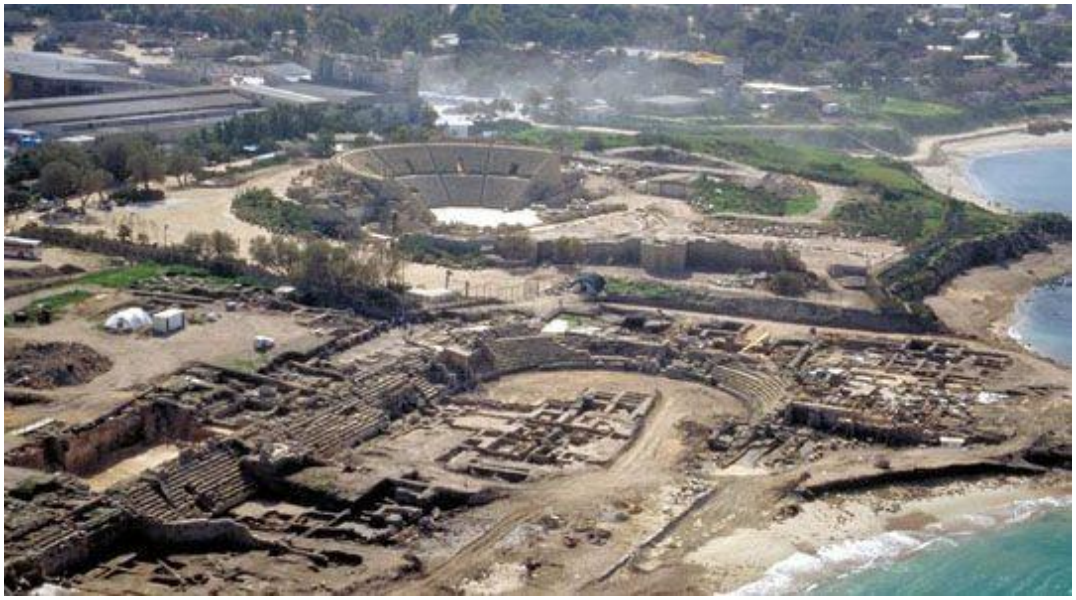

Rozsah římské moci v Palestině dokládají ruiny města Cesarea Palaestina, které se nachází v severním Izraeli na pobřeží Středozemního moře. Město bylo postaveno na troskách dřívější osady židovským králem Herodem na počest římského císaře kolem roku 25 př. n. l. a obsahovalo hluboký mořský přístav, trhy, široké silnice, lázně, chrámy na počest Augusta a impozantní veřejné budovy včetně amfiteátru. Každých pět let se ve městě konaly velké sportovní soutěže, gladiátorské hry a divadelní představení. Divadlo bylo první svého druhu v Palestině a udržovalo se po celou římskou a velkou část byzantské éry. Mělo kapacitu přibližně čtyři tisíce míst a je využíváno dodnes.

Římané pozváni do Palestiny 64 př. n. l.

Nezávislost v Judeji nepřinesla stabilitu a židovským státem neustále zmítaly vnitřní rozbroje a vzpoury. Uprostřed

jedné z občanských válek požádala skupina Židů o pomoc římského generála Pompeia, jehož armáda v té době dokončovala dobývání Turecka a Sýrie. Pompeius s pomocí souhlasil a Palestina byla v roce 64 př. n. l. obsazena jako římský protektorát.

Římané v souladu se svou dlouholetou praxí okamžitě začali Židy romanizovat a najímat místní obyvatele pro správu provincie. Římský senát tak v roce 37 př. n. l. jmenoval judským králem Žida Heroda. Po jeho smrti v roce 4 př. n. l. byla Judea rozdělena na menší celky, z nichž většinu řídili jiní Římany jmenovaní správci.

Židé se stěhují do Říma - první vyhnání 19 n. l.

V této době se někteří Židé přistěhovali do Říma a využili tradiční nedostatečné římské kontroly vstupu do města. Jejich přítomnost však vzbudila výrazný antisemitismus i mezi poměrně vstřícnými Římany. V roce 19 n. l. měli Židé poprvé zažít situaci, s níž se později dobře seznámili. V tomto roce římský císař Tiberius formálně zakázal vstup všem Židům do Říma a deportoval všechny, které ve městě našel. Tento zákaz Židům trval jen několik let, neboť zanedlouho se spolu se stále větším počtem dalších cizinců ze všech částí říše opět usídlili v Římě. V té době se Židé začali usazovat i v dalších částech Blízkého východu, v Malé Asii, severní Africe a Egyptě a na každém z těchto míst si přitahovali nepřátelství místního obyvatelstva.

Židovská vzpoura - „Hrozná krutost“

V Palestině stále narůstaly rozpory. V roce 66 n. l. se nacionalističtí Židé vzbouřili proti římské nadvládě a římská posádka v Jeruzalémě byla vyvražděna. Vzpoura se rychle rozšířila do všech částí provincie a byla rozdmýchávána výraznou nenávistí k Římu.

Tato židovská nenávist k původní římské říši byla dobře zdokumentována do té míry, že slavný anglický historik Edward Gibbon ve svém klasickém díle The Decline and Fall of the Roman Empire (Úpadek a pád římské říše, Lippincourt, Philadelphia, 1878, svazek 2, strana 4) uvedl následující slova: „Od Neronovy vlády až po vládu Antonia Pia Židé objevili zuřivou netrpělivost vůči nadvládě Říma, která opakovaně propukala v nejzuřivější masakry a povstání. Lidstvo je otřeseno vyprávěním o strašlivých krutostech, kterých se dopouštěli v egyptských, kyperských a kyrenejských městech, kde žili ve zrádném přátelství s nic netušícími domorodci, a jsme v pokušení tleskat tvrdé odvetě, kterou zbraně legií uplatňovaly vůči rase fanatiků, jejichž strašlivá a lehkověrná pověrčivost z nich zřejmě činila nesmiřitelné nepřátele nejen římské vlády, ale celého lidského rodu.“

Nebylo proto divu, že Římané v roce 68 n. l. vyslali vojsko, aby potlačilo nové povstání. To úspěšně potlačilo židovské povstání v roce 70 n. l. a poslední židovští povstalci byli obleženi v horské pevnosti Masada.

Po dlouhém obléhání Masada v roce 73 n. l. padla do rukou Římanů. Palestina zůstala pod nominální římskou kontrolou

přibližně osm set let, nejprve jako součást Západořímské říše a poté jako součást Východořímské říše.

MASADA - ŽIDOVSKÁ VZPOURA

Pevnost na vrcholu kopce Masada v Izraeli. Během židovského povstání (které začalo v roce 68 n. l.) obsadily Jeruzalém v roce 70 n. l. římské legie. Židy ve městě vyhnaly nebo zabily a asi tisíc zbývajících židovských povstalců uprchlo do odlehlé horské pevnosti. Římané se za nimi vydali a povstaleckou pevnost obléhali. Po dvouletém obléhání, během něhož Římané vybudovali na jedné straně hory mohutnou hliněnou rampu (která je dodnes vidět v popředí), spáchali všichni Židé kromě sedmi raději sebevraždu, než aby se nechali zajmout zaživa, neboť si byli plně vědomi osudu, který je čeká, pokud budou zajati pomstychtivými Římany.

Titus potlačuje židovské povstání v Palestině - vyvolává diasporu 70 n. l.

Potlačení povstání v roce 70 n. l. mělo ještě jeden důležitý důsledek. Římané, rozzuření pokračujícími vzpourami, přejmenovali Jeruzalém na Ælia Capitolina a zakázali praktikování judaismu. Židům byl pod hrozbou smrti zakázán vstup do města. V důsledku toho byli Židé rozptýleni po celém světě v procesu známém jako diaspora. Velká část jich odešla na sever do jižního Ruska, cestou se mísila s místními kmeny a nakonec pronikla do východní a střední Evropy.

Řada Židů odešla podél Turecka a usadila se v Římě, zatímco malý počet se usadil v Galii. Ne všichni Židé však odešli na sever - značná část se vydala na západ podél severoafrického pobřeží, kde založili židovské komunity až do Tuniska a nakonec přešli do jižního Španělska.

CÍSAŘ TITUS ROZDRTÍ ŽIDY A VYVOLÁ DIASPORU

Císař Titus - římský pokořitel Židů a ničitel Jeruzaléma, k čemuž došlo v roce 70 n. l. V roce 68 n. l. se Židé vzbouřili proti římské nadvládě, přestože původně požádali Římany, aby tuto

zemi obsadili a nastolili v ní pořádek a mír. Římská odplata za židovské výkyvy byla krutá - Židům byl pod trestem smrti zakázán vstup do Jeruzaléma a byli rozptýleni z Palestiny do severní Afriky a na Blízký východ v rámci hnutí známého jako diaspora. Tím byl položen základ velkému židovskému přistěhovalectví do Evropy. Nahoře: Římský denár s vyobrazením Tita, 79 n. l. Opačná strana připomíná jeho triumf v Palestině a zobrazuje klečícího židovského vězně.

ŘÍMANÉ VYSTAVUJÍ NA TITOVĚ OBLOUKU ŽIDOVSKÉ TROFEJE Z VÍTĚZNÉHO TAŽENÍ V PALESTINĚ

Potlačení židovského povstání v roce 68 n. l. římskou armádou bylo připomínáno jako velký válečný úspěch. Na Titově oblouku, který byl vztyčen v Římě a dodnes stojí, jsou zobrazeni římští vojáci, kteří přinášejí židovské trofeje (všimněte si menory odnesené z židovského chrámu v Jeruzalémě) zpět do Říma.

Původ rozdělení Židů na Aškenázy a Sefardy

Židé, kteří přišli do Evropy přes východ, absorbovali značné množství evropské krve a stali se známými jako Aškenázové neboli evropští Židé. Ti, kteří se usadili v severní Africe, se stali známými jako

Sefardové. Toto rozdělení Židů existuje dodnes a nejvýrazněji se projevuje v Izraeli, kde obě komunity, aškenázové neboli „světlí“ Židé a sefardové neboli „tmaví“ Židé (tmaví proto, že se nemísili s takovým množstvím Evropanů jako aškenázové), mají tendenci volit různé izraelské politické strany.

Pouze jejich jedinečné náboženství je po jistém způsobu drží pohromadě, i když i to se dělí na podsekty.

Judaismus - jedinečné rasové náboženství

Přestože křesťanství vzešlo z judaismu, jeho židovští stoupenci byli zpočátku tvrdě pronásledováni židovskými náboženskými vůdci. Souviselo to s tím, že judaismus měl jeden obzvláště jedinečný rys - byl prvním specificky rasovým náboženstvím. Zatímco všechna ostatní náboženství neměla žádná omezení ohledně toho, kdo se může stát jejich stoupencem, judaismus byl omezen pokrevním dědictvím.

Jedinečnost židovského boha spočívala v tom, že byl bohem pouze pro Židy, nikoli pro kohokoli jiného. Biologické zákony o původu byly do judaismu zabudovány jako zákony

inspirované Bohem. Dodnes platí pravidlo, že Židem může být pouze ten, kdo se narodil z židovské matky.

Zatímco některé méně přísné židovské komunity toto pravidlo zmírnily a umožnily konverze z jiných náboženství, ortodoxní židovská komunita se tímto zákonem do písmene řídí. V Izraeli se dodnes dodržuje, protože občanství je založeno výhradně na židovském původu, nikoli na národnosti.

Essénská víra - původ křesťanství

Ačkoli toto rasové náboženství nepochybně pomohlo zachovat židovskou identitu, některé z nich to iritovalo, protože měli pocit, že jejich bůh je pro všechny lidi, a ne jen pro Židy. Kolem roku 100 př. n. l. tato nesouhlasná skupina založila novou sektu. Ta volně vycházela z částí Talmudu a do judaismu vnesla některé nové myšlenky, především to, že jejich bůh je pro všechny lidi.

Tato disidentská skupina Židů se stala známou jako eséni. Vypracovali celou řadu knih týkajících se morálky a životního stylu, včetně mnišské tradice a pacifismu. Především tvrdili, že mají učitele, kterého nazývali „Učitel spravedlnosti“, který byl podle nich zavražděn a poté vstal z mrtvých.

ESÉNSKÉ SVITKY OD MRTVÉHO MOŘE - NEJSTARŠÍ BIBLICKÉ TEXTY

Kniha Izajáš, jak je zachycena ve svitcích od Mrtvého moře, objevených v roce 1947 v Palestině. Byly to svaté knihy židovské sekty zvané Esséni, která žila v prvním století před naším letopočtem. Esséni byli pronásledováni ostatními Židy, kteří násilně nesouhlasili s essénským přesvědčením, že židovský bůh Jahve je ve skutečnosti bohem všech lidí, nejen Židů. Mnoho konceptů, které se později staly základem křesťanství, bylo obsaženo v essénském náboženství. Měli dokonce alegorický příběh o moudrém prorokovi, který byl zabit a poté vstal z mrtvých, známý jim jako „Učitel spravedlnosti“.

Univerzálnost jejich verze Jahveho (že je bohem pro všechny lidi, nejen pro Židy) zůstávala největším rozdílem mezi essény a hlavním proudem judaismu. Tento ideologický rozpor nakonec přivedl essény do otevřeného konfliktu s jejich židovskými spoluobčany a rabínští vůdci naléhali na Židy, aby

nový kult vymýtili. Ačkoli není zaznamenáno, co se stalo s essény v Judeji (předpokládá se, že v této oblasti působilo potlačení židovství), essenská tradice žila dál mezi malou skupinou Židů, z nichž většina nakonec opustila Palestinu a vydala se k vnímavějším uším do jiných částí římské říše.

V Judeji esséni téměř zmizeli a zanechali po sobě pouze některé ze svých svatých knih, které ukryli v jeskyních kolem Mrtvého moře. Právě tyto knihy, náhodně objevené v roce 1947, se staly známými jako Svitky od Mrtvého moře.

Základní ideologie a forma, kterou esséni vytvořili, položila základ pro to, co se později stalo křesťanstvím. Spojovala tři hlavní prvky: základní víru judaismu (dnes Starý zákon v Bibli), indoárijskou zoroastriánskou (perskou) víru v nebe a peklo (která se ve Starém zákoně nevyskytuje) a essenský příběh o zabitém a vzkříšeném vůdci. Z těchto pramenů bylo náboženství přepracováno a přeformulováno, až se nakonec stalo křesťanstvím.

Ježíš Kristus - žádný soudobý důkaz

Důležitým, ale málo známým faktem je, že neexistuje žádný dobový důkaz o tom, že biblická postava Ježíše Krista skutečně existovala. Prvním zdrojem informací o osobě, která se stala známou jako Ježíš Kristus, jsou evangelia v biblickém Novém zákoně. Vzhledem k tomu, že tato díla vznikla až přibližně 80 až 120 let po Kristově smrti, nejsou současná. Je proto možné, že osoba, která byla křesťanstvím zbožštěna, mohla být složenou postavou založenou na příbězích kolem

několika essénských vůdců, zejména toho, kterého nazývali „Učitel spravedlnosti“.

Poprvé se jméno Ježíš Kristus objevuje v jakýchkoli římských záznamech (a ti byli obecně pečliví ve vedení záznamů) v knize Židovské války od Josefa, římského Žida, který byl pověřen sepsáním dějin židovského povstání. Josefovo dílo bylo poprvé vydáno v roce 90 n. l.

Jiní badatelé tvrdí, že i tato zmínka je pozdějším dodatkem k Josefovu dílu, a uvádějí nesrovnalosti ve skutečné pasáži. Ve sporné pasáži se Josef zmiňuje o malé sektě Židů, kteří se hlásí k postavě mesiáše jménem Ježíš, ale zmínka je krátká a letmá. V každém případě mělo křesťanství v době údajné Kristovy smrti (kolem roku 33 n. l.) jen velmi málo stoupenců, zejména mezi samotnými Židy, kteří křesťanskou filozofii nepovažovali za nic jiného než přepracování essenského kultu a snažili se ji umlčet.

Šavel z Tarsu zavádí křesťanství

Jedním z nejhorlivějších židovských pronásledovatelů essénské ideologie byl muž jménem Šavel z Tarsu. Je výjimečný tím, že je jedinou významnou postavou, která vystupuje v Novém zákoně a o níž existují dobové důkazy.

Podle Bible Šavel v určité fázi zažil prozření a byl přesvědčen, že křesťanské náboženství, které potlačoval, je ve skutečnosti správné. Šavel si poté změnil jméno na Pavla a vydal se na dlouhé evangelizační cesty po Malé Asii, Kypru a Řecku, přičemž po cestě získával malé skupinky stoupenců a

psal proselytické spisy. Když se vrátil kázat do Jeruzaléma, byl násilně napaden svými židovskými spoluobčany a na dva roky uvězněn. Po odvolání k římskému císaři byl Pavel v roce 60 n. l. převezen do Říma. Byl umístěn do domácího vězení a nakonec byl sťat císařem Neronem, který k novému náboženství cítil zvláštní nenávist. Pavel se významně zasloužil o vytvoření a upevnění základů křesťanství a mnoho jeho spisů bylo převzato do Nového zákona.

Římské pronásledování a tolerance křesťanství

Oficiální římský postoj k náboženství byl tolerantní - s výjimkou případů, kdy otevřeně podkopávalo římskou vládu. První křesťané se odmítali účastnit jakýchkoli římských státních obřadů (považovali je za pohanské) a nesměli sloužit v armádě ani zastávat veřejné funkce, což bylo ozvěnou essénské víry z doby před sto lety. Tento postoj přiměl římské vedení k zahájení programu pronásledování křesťanů.

První velkou kampaň zahájil císař Decius v roce 250 n. l. a poslední Dioklecián v roce 302 n. l. Na konci roku 302 n. l. se křesťané stali terčem pronásledování. Kampaně trvalého pronásledování křesťanů však měly opačný účinek, než bylo zamýšleno. Novému náboženství se dařilo díky mučednictví a křesťanství neustále získávalo nové přívržence navzdory pokusům státu o jeho vymýcení.

Křesťanské náboženství muselo soupeřit o nadvládu s řadou dalších náboženství na Blízkém východě a v Římské říši. Na to, aby se stalo vážným soupeřem, se rozrostlo až poté, co

císař Galerius vydal v roce 311 toleranční edikt, který křesťanství ve východní části říše legalizoval.

NERO - HANOBENÝ NEPŘÍTEL KŘESŤANSTVÍ

Římský císař Nero vládl v letech 37 až 68 n. l. a byl velkým pronásledovatelem křesťanství, mimo jiné dohlížel na předhazování křesťanů lvům v Koloseu. Pozdější historické zprávy o jeho životě proto bývají zkreslené, což vede k jeho zobrazování jako ztělesnění zla. V červenci roku 64 n. l. shořely dvě třetiny Říma, když byl Nero v Antiu. Zkreslené historické verze obvykle tvrdily, že buď požár založil - což bylo nemožné, protože nebyl přítomen -, nebo že hrál na housle, zatímco Řím hořel (housle byly vynalezeny až 1500 let po jeho smrti). Nero tvrdil, že má důkaz o tom, že požár založili křesťané, a po této události je pronásledoval ještě tvrději. V rozporu se svým obrazem bezcitného šílence nařídil, aby všichni lidé, kteří v důsledku požáru přišli o střechu nad hlavou, byli ubytováni a

zásobeni obilím, a to na státní náklady. Poté nechal město znovu postavit s protipožárními opatřeními. Nero byl také zdatným umělcem a literátem a osobně hrál v několika významných divadelních hrách té doby. Byl císařem, když vypuklo židovské povstání v Palestině. V důsledku vnitřní politiky proti němu v roce 68 n. l. povstaly galské a španělské legie spolu s pretoriánskou gardou a on uprchl z Říma. Senát ho prohlásil za veřejného nepřítele a v roce 68 n. l. spáchal sebevraždu.

Konstantinova konverze 312 n. l.

Průlomem pro křesťanství v římském světě byla konverze císaře Konstantina k tomuto náboženství v roce 312 n. l. Pozadí jeho konverze - nebo, jak tvrdí mnozí badatelé, jeho údajné konverze - je zahaleno kontroverzí.

Říká se, že když Konstantin bojoval s konkurenčním uchazečem o trůn, měl vidění kříže na obloze, nad nímž byla napsána slova In Hoc Signo Vinces („V tomto znamení zvítězíš“).

Údajně to považoval za znamení křesťanského boha, že v bitvě zvítězí - pokud konvertuje ke křesťanství. Konstantin v boji o trůn zvítězil a poté skutečně konvertoval ke křesťanství.

Ačkoli mnozí zpochybňují pravdivost příběhu o „vidění“, skutečnost je taková, že Konstantin vydal v roce 313 n. l. Milánský edikt, který legalizoval křesťanství v celé říši a postavil ho na roveň všem ostatním náboženstvím.

S konverzí římského císaře na křesťanství vstoupil do hry zavedený model následování císaře v náboženských záležitostech. Velmi rychle se křesťanství stalo jedním z nejoblíbenějších náboženství v celé římské říši.

KONSTANTIN KONVERTUJE KE KŘESŤANSTVÍ 312 N.L.

Konstantin v bitvě u Milvijského mostu, 312 n. l. Tato rozhodující bitva Konstantina proti konkurenčnímu uchazeči o trůn Východořímské říše znamenala zásadní zlom v dějinách. Právě zde Konstantin údajně spatřil na obloze napsanou latinskou větu „In Hoc Signo Vinces" (v tomto znamení zvítězíš) a kříž. Tím, že si Konstantin zvolil za svůj znak křesťanství a kříž, způsobil christianizaci Římské říše a nakonec celé Evropy.

„Konstantinova donace“ - fabulace

Konstantinova konverze ke křesťanství vedla přímo k nejslavnějšímu padělku v evropských dějinách, známému jako „Konstantinova donace“. Tento dokument se vydává za Konstantinem podepsaný dokument, jehož hlavním rysem je udělení světské moci nad městem Římem a celou Římskou říší římskému biskupovi (který se měl stát papežem).

Přestože se v textu dokumentu vyskytuje mnoho do očí bijících faktických chyb, které samy o sobě ukazují, že jde o podvrh, byla Konstantinova donace až do 15. století přijímána jako pravá. Katolická církev ji využívala k tomu, aby si nárokovala politickou moc v Římské říši a ve všech křesťanských zemích. Nakonec byla Konstantinova donace odmítnuta jako padělek - ale do té doby se církev etablovala téměř v celé Evropě, přičemž její moc byla založena na padělku.

Julián Apostata

Jeden z Konstantinových nástupců, císař Julián, se pokusil zvrátit proces christianizace, za což si vysloužil jméno Julián Apostata. Jednoduše zrušil Konstantinovo přijetí křesťanství jako státního náboženství a opět ho odsunul na úroveň jednoho z mnoha konkurenčních náboženství. Způsob, jakým Julián zvrátil vývoj křesťanství, sloužil jako příklad svévolného způsobu, jakým mohla osobní přání císaře ovlivnit celou říši.

Pro zdůraznění této myšlenky další císař po Juliánovi přeměnil říši zpět na formálně křesťanský stát. Konečným výsledkem všech těchto aktivit bylo, že od roku 395 n. l. se

křesťanství stalo zákonným, jediným a oficiálním náboženstvím Římské říše.

V jižní Evropě se křesťanství rozšířilo asi před 1 700 lety a v severní Evropě bylo přijato až o mnoho set let později. Poslední severoevropskou zemí, která oficiálně přijala křesťanství, byl Island kolem roku 1000 n. l.

CÍSAŘ JULIÁN - ZASTÁNCE POHANSTVÍ

Císař Julián, synovec christianizátora Konstantina, byl sice vychován jako křesťan, ale toto náboženství se mu vždy tajně hnusilo a dával přednost starým římským bohům. Když se v roce 361 stal císařem, zvrátil rozhodnutí svého strýce upřednostnit křesťanství a velmi blízko zastavil postup tohoto náboženství v říši. Jeho nástupci byli křesťané a jeho reformy zrušili.

Papežský úřad

Když se křesťanství v celé říši formalizovalo, bylo každé větší město pověřeno náboženským vůdcem, kterému se říkalo biskup. Postupně byl římský biskup uznáván jako nejdůležitější a získal titul „papež“ (z řeckého slova znamenajícího otec).

V sedmém století našeho letopočtu se papež stal duchovním vůdcem celého křesťanstva a měl velkou politickou moc, k čemuž mu dopomohla i zfalšovaná Konstantinova donace. Papež dokonce přijal barvu římských císařů, purpur, která dodnes zůstává nejpoužívanější barvou v katolické církvi.

Spory téměř okamžitě

Přestože zpočátku existovala pouze jedna křesťanská církev - katolická církev -, mezi jejími příznivci vypukly spory o výklad náboženství. Jak se křesťanství šířilo, bylo stále více neorganizované a mezi jednotlivými misionáři docházelo k vážným sporům.

Jeden z prvních střetů se týkal pojetí tzv. ariánství (pojmenovaného po Ariovi, křesťanském vůdci v Alexandrii), pokud jde o tři složky Trojice: Bůh, Kristus a Duch svatý. Víru, že všechny tři tyto bytosti jsou jedna a tatáž, zpochybnil Arius, který tvrdil, že postava Krista nemůže být zároveň Bohem. Tento spor byl brán tak vážně, že císař Konstantin svolal v roce 325 n. l. zvláštní setkání všech hlavních představitelů náboženství na dnes již proslulý Nicejský koncil, aby tento problém projednali. Na nicejském koncilu bylo rozhodnuto, že ariánské učení je nesprávné, a bylo prohlášeno za herezi.

Stvoření Bible - První nicejský koncil 325 n. l.

Několik dalších sporů o učení přimělo náboženské vůdce shromážděné v Niceji uvědomit si, že pokud nebude vyřčeno nějaké závažné konečné slovo o obrysech jejich víry, mohlo by se náboženství rozštěpit na frakce. Problém spočíval v tom, že žádná taková osnova nebo kniha neexistovala.

Koncil v Niceji se tedy ujal vytvoření takové knihy a obrátil se k jakýmkoli textům, které dokázal najít. Aby toho dosáhli, shromáždili všechny existující rukopisy používané křesťanskou církví v různých částech říše a porovnávali a vybírali, které z nich zahrnou do konečné verze.

To se neobešlo bez potíží. Knihy, které jsou nyní obsaženy ve Starém zákoně, byly před rokem 300 př. n. l. převážně ústní, i když některé z nich byly zapsány židovskými rabíny. Překlad židovských náboženských knih do řečtiny nařídil král Ptolemaios II. Filadelfos (285-246 př. n. l.). Křesťanskou verzi Starého zákona jako ucelené dílo vytvořil až písař Origenes kolem roku 250 n. l., do té doby tvořily základ učení tohoto náboženství pouze volné překlady Ptolemaiova řeckého díla.

CODEX SINAITICUS - NEJSTARŠÍ „KOMPLETNÍ“ BIBLE NA SVĚTĚ

Codex Sinaiticus, rukopis Bible z poloviny 4. století n. l., který obsahuje nejstarší existující kopii Nového zákona a většinu Starého zákona, je vystaven v Britské knihovně v Londýně. Rukopisný text je v řečtině. Nový zákon je v původním lidovém jazyce (koiné). Starý zákon je verze známá jako Septuaginta, kterou přijali první řecky mluvící křesťané. Codex Sinaiticus byl pravděpodobně sestaven po prvním nicejském koncilu v roce 325 n. l., na kterém byly nesourodé rukopisy používané křesťanskými představiteli po celém římském světě sestaveny do jedné knihy, aby se předešlo sporům o výklad. Moderní Bible se od Sinaitského kodexu na několika místech liší, například vynechává následující verše: Matouš 12,47; 16,2b-3; 17,21; 18,11; Marek 15,28; 16,8-20; Lukáš 22,43-44; Jan 5,4; List Římanům 16,24. Mezi výrazy, které se zde nevyskytují, patří např: Matouš 6,13: „Neboť tvé je království, moc a sláva na věky. Amen“; V Mk 1,1: „Boží Syn“; Lukáš 23,34: „Tehdy Ježíš řekl: Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí.“ Zajímavou část Codexu Sinaiticus, která byla v pozdějších verzích Bible

vynechána, najdeme v jeho verši Matouš 27,49, který popisuje probodnutí Kristova boku římským vojákem kopím, když byl na kříži. Podle verze kodexu voják „vzal kopí, probodl mu bok a hned vytryskla voda a krev“.

Nový zákon sepsaný 200 n. l. - nejasný původ biblických spisů

Počátky Nového zákona jsou velmi nejasné. Koncem prvního století našeho letopočtu se jako sbírka inspirovaných děl prosadily spisy Šavla/Pavla (tzv. Pavlovy epištoly) sestávající z dopisů různým křesťanským komunitám v Malé Asii a Římě. Evangelia, která tvoří první část Nového zákona, vznikla až poté, co se Pavlovy spisy staly známými, a dlouho po jeho smrti.

Svědčí o tom skutečnost, že v jeho spisech není zmínka o žádné jiné novozákonní knize nebo evangeliu a jeho vyprávění o tom, co Ježíš dělal v noci, kdy byl zrazen (1 Kor 11,23), se podstatně liší od toho, co líčí Matoušovo, Markovo, Lukášovo a Janovo evangelium. Je zřejmé, že pokud by tato čtyři evangelia existovala v době, kdy Pavel psal své listy (kolem roku 55 n. l.), přinejmenším by se o nich zmínil nebo z nich velmi pravděpodobně citoval. Nejstarší existující evangelium tvoří zlomky Janova evangelia v řeckém jazyce. Tyto zlomky pocházejí z doby kolem roku 100 n. l.

Do roku 200 n. l. církev vytvořila Nový zákon v jeho současné podobě, i když byl stále psán v různých jazycích, včetně řečtiny a hebrejštiny.

Jedinou knihou, která se v sebraných spisech ještě neobjevila, byla kniha Zjevení. Odkud se vzala tato poslední část, nikdo s jistotou neví, ale ve čtvrtém století byla zařazena do Nového zákona. Ne všechny tyto různé rukopisy byly ve vzájemném souladu, což představovalo pro nicejský koncil skutečný problém. Nakonec bylo rozhodnuto několik raně křesťanských rukopisů, které se neshodovaly s ostatními knihami, prostě vynechat. Mezi nejznámější z těchto „vynechaných“ (nebo „apokryfních“) knih patří kniha Henochova, Judův list, Barnabášův list, zlomky knihy Jubileí a Tomášovo evangelium. Poslední jmenované bylo vyřazeno, protože události v něm popsané jsou v závažném rozporu s událostmi popsanými ve čtyřech známějších evangeliích.

Nicejský koncil se významně zasloužil o formalizaci Bible, jak ji křesťané znají dnes, a pokusil se zabránit opětovnému rozkolu církve, k němuž málem došlo kvůli ariánskému sporu. V tomto pokusu neuspěli a některé z nejtěžších konfliktů v Evropě se odehrály kvůli různým výkladům Bible.

Šíření křesťanství se brání

Když se římská říše na Západě zhroutila, křesťanství se rozšířilo po celém jejím bývalém panství, s výjimkou Germánů, Baltů a značné části Slovanů. Nicméně germánské kmeny, které se podílely na vyplenění Říma při formálním konci této říše, nezničily římskokatolickou církev spolu s římským státem.

Vůdce římské církve, papež, germánské nájezdy přežil a stal se sám významným politickým činitelem. Církev také neztrácela čas vysíláním křesťanských misionářů k pohanským kmenům, z nichž nejznámější byl Wufilas (311-383 n. l.), který působil mezi Vizigóty**.** Dalším slavným misionářem byl Patrik, který se sice narodil v Británii, ale odešel do Irska, kde se stal křesťanem a později byl za své úsilí církví prohlášen za svatého.

Saská invaze do Británie

Římská christianizace britských ostrovů byla zbrzděna invazí pohanských Germánů (Anglů a Sasů) do těchto zemí po rozpadu Západořímské říše. V důsledku toho se většina britské pevniny stala opět pohanskou a křesťanství přežívalo pouze v keltských okrajových oblastech Irska a Walesu. Katolická církev proti tomuto vývoji vyslala v roce 597 n. l. z Říma do Británie misionáře, svatého Augustina. Augustinovi se podařilo konvertovat významného anglosaského vládce na křesťanství a toto náboženství se v Británii začalo opět šířit.

Z křesťanské Británie zase vzešel misionář svatý Bonifác, který strávil třicet pět let mezi germánskými kmeny na evropské pevnině, než byl v roce 755 n. l. zabit. Katoličtí misionáři působili také mezi germánskými kmeny žijícími ve Skandinávii, ale setkali se s mnohem menším úspěchem než v Británii nebo ve střední Evropě.

AUGUSTIN ZNOVU ZAVÁDÍ KŘESŤANSTVÍ DO BRITÁNIE

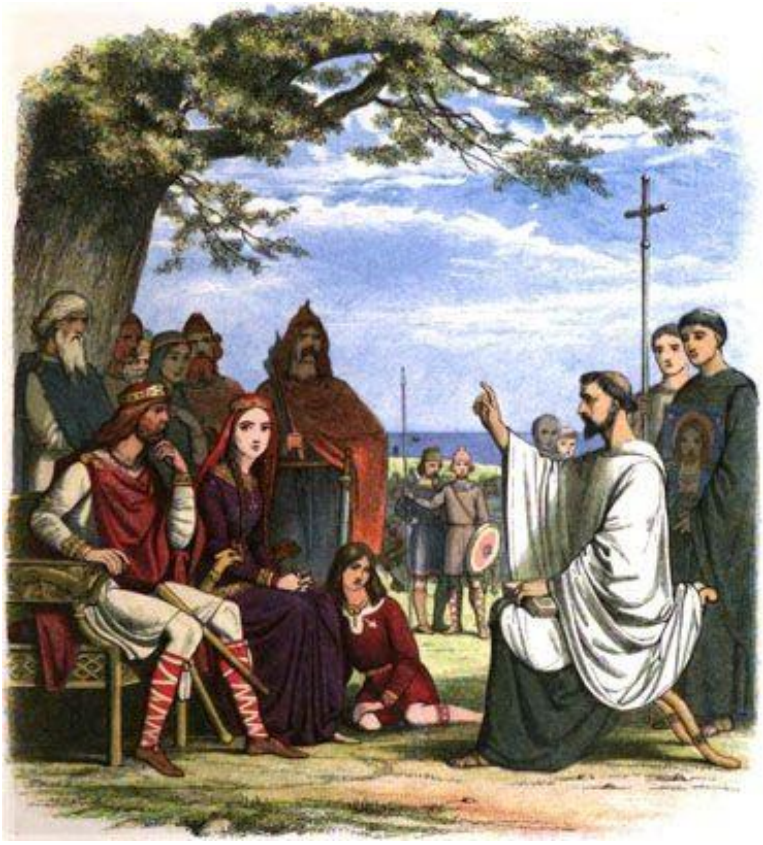

Návrat křesťanství do Británie. Toto náboženství, zavedené v době pozdní římské nadvlády, bylo v Anglii vymýceno během anglo- a sasko-germánských nájezdů po pádu Říma. V roce 597 n. l. vyslal papež misionáře svatého Augustina, aby se pokusil britské obyvatelstvo pokřesťanštit. Měl štěstí, že mu pomohl král Ethelbert a jeho královna Berta, a podařilo se mu v této zemi vytvořit významnou křesťanskou komunitu. Zde je Augustin zobrazen při kázání saskému králi.

Konverze franského krále Klovise I. v roce 496 n. l.

Frankové byli germánský kmen, který se vynořil ze severní Evropy a obsadil velkou část dnešního Německa a

Francie. Po pádu Římské říše založily franské kmeny malá království roztroušená po celé délce a šířce těchto dvou území.

Jedním z nejvýznamnějších konvertitů ke křesťanství na evropské pevnině byl první franský král Klovis I. v roce 496 n. l. V roce 496 n. l. se Klovis I. stal prvním franským králem. Ten v roce 507 n. l. napadl Vizigótskou říši a přiměl ji opustit část Francie, kterou okupovala od pádu Říma, a stáhnout se do Hispánie. Franský král Pepin Krátký, který vládl v letech 741 až 768 n. l., se vyznačoval tím, že jako první vládce Francie obdržel od papeže oficiální potvrzení své královské moci. Pepin byl korunován anglickým misionářem svatým Bonifácem, který jednal z pověření papeže, v roce 752 n. l. Byl to první z mnoha případů, kdy papež uznal za vhodné schválit vůdce států ve jménu Boha.

V roce 768 zdědil franské království Pepinův syn Karel Veliký. Právě tento král byl přímo zodpovědný za zavedení křesťanství mezi Germány.

Karel Veliký vyvraždil desítky tisíc nekřesťanských Sasů

Aby zničil germánské pohanství, vyhlásil Karel Veliký tvrdé zákony platné pro ty Germány, kteří se pod jeho vládou odmítli nechat pokřtít. Jedení masa během půstu, zpopelňování mrtvých a předstírání křtu se trestalo smrtí. V roce 768 n. l. zahájil Karel Veliký dvaatřicet let trvající kampaň, kterou lze označit za genocidní evangelizaci Sasů v západním Německu, které měl pod kontrolou.

KAREL VELIKÝ A VYNUCENÉ KŘESŤANSTVÍ

Meč a kříž: Karel Veliký a dva jeho ozbrojení kněží. Franský král byl přímo zodpovědný za nucené a násilné zavedení křesťanství do velké části západní Evropy. Toho bylo alespoň částečně dosaženo zabíjením pohanů, kteří nechtěli konvertovat ke křesťanství.

Kampaň začala pokácením nejposvátnějšího stromu Sasů, jejich verze Stromu světa neboli Yggdrasilu (symbolu počátku země a zdroje veškerého života ve starých indoevropských náboženstvích), který se nacházel v lese poblíž dnešního Marburgu.

Karel Veliký se rychle obrátil k násilí jako prostředku šíření křesťanství. V roce 772 vydal v Quierzy prohlášení, že

zabije každého Sasa, který odmítne přijmout Ježíše Krista, a od té doby si ponechal zvláštní oddíl křesťanských kněží, kteří sloužili jako kati. V každé saské vesnici, kde se zastavili, tito kněží popravili každého, kdo se odmítl nechat pokřtít.

V roce 782 pak Karel Veliký ve Verdenu provedl čin, s nímž je spojena jeho největší proslulost. Nařídil stít 4 500 Sasů, kteří byli přistiženi při praktikování pohanství poté, co souhlasili s tím, že se stanou křesťany. Stálý společník a životopisec Karla Velikého, mnich Einhard, tuto událost barvitě zachytil ve svém životopise franského krále. V něm se píše, že král shromáždil 4 500 Sasů, kteří se „jako psi, kteří se vracejí ke svým zvratkům“, vrátili k pohanským náboženstvím, jichž se museli pod hrozbou smrti vzdát. Poté, co nechal všechny tyto Sasy sťat, „odešel král do zimního tábora a tam jako obvykle sloužil mši“. O dvanáct let později, v roce 794, zavedl Karel Veliký zákon, podle kterého byl každý třetí Sas žijící v jakékoli pohanské oblasti unesen a donucen přesídlit a být vychován mezi křesťanskými Franky.

Za použití násilného a krvavého nátlaku bylo saské a germánské pohanství doslova vyhlazeno. Většina přeživších se stala křesťany spíše ze strachu než z opravdového přesvědčení.

Křesťanství se nakonec rozšířilo i mezi Góty, a to prostřednictvím křesťanského otroka jménem Wulfila, který přeložil Bibli do gótštiny. Před koncem 4. století se křesťanství rozšířilo mezi Vandaly, Burgundy, Lombarďany a další germánské kmeny v přímé sféře vlivu Západořímské říše. Do roku 550 n. l. se jediné nekřesťanské kmeny nacházely v

Bavorsku a v částech Německa na sever od něj - včetně téměř všech Dánů, Skandinávců, Baltů a Slovanů na východě.

Pohanský původ Vánoc a Velikonoc

Křesťanství se pak díky čirému teroru stalo dominantním náboženstvím dříve pohanské střední Evropy. Protože však některé pohanské zvyky byly příliš zakořeněné, než aby je bylo možné vykořenit, byly v tichosti začleněny do křesťanství. Tímto způsobem byly například Velikonoce absorbovány, aby se staly oslavou Kristova vzkříšení - ačkoli jejich pohanský původ jasně ukazuje symbolika vajíčka a zajíce. Oba tyto symboly pocházejí přímo od pohanské bohyně plodnosti Eoster (od níž byly Velikonoce odvozeny), která používala vejce a králíka jako symboly plodnosti. Datum Velikonoc - na jaře, kdy se ze zimy vynořil nový život - bylo spojeno s Eoster, a proto se slavily právě v tomto ročním období.

Podobně tomu bylo i se zimním slunovratem, který byl původně pohanskou oslavou na znamení přelomu zimy. Pohanové si nejdelší noc v roce připomínali ohněm, borovicí a dary na znamení toho, že přežili další zimu. Křesťanství spojilo oslavu slunovratu s narozením Krista, čímž si zachovalo mnoho vnějších znaků pohanských oslav, které se udržují i v moderní době.

Církvi vadil pohanský podtext oslav, zejména „vánoční stromek“. To vedlo k tomu, že katolická církev nejméně třikrát oficiálně zakázala slavení Vánoc, přičemž všechny tyto zákazy byly neúspěšné.

Vánoce byly zakázány také v Británii Oliverem Cromwellem v roce 1647 a v roce 1659 puritány v americké kolonii město Boston v Nové Anglii. Zákaz v Bostonu byl tak dlouhodobý, že se Vánoce v tomto městě staly opět módními až v 19. století.

BONIFÁC KÁCÍ THÓRŮV POSVÁTNÝ STROM

Křesťanský misionář svatý Bonifác kácí v roce 724 n. l. posvátný dub v Geismaru v Hesensku. Dub byl posvátný bohu Thorovi a byl jedním z mnoha pohanských míst, která křesťané zničili při svém nakonec úspěšném tažení za vymýcení pohanských náboženství. Podobné znesvěcení se týkalo mnoha nekřesťanských památek, přičemž římské chrámy byly vybrány ke zničení. Přesto zůstalo mnoho původních zvyků, například oslavy jarního a zimního slunovratu. Křesťané převzali oslavu pohanské bohyně plodnosti Eoster a přeměnili ji v křesťanský obřad Velikonoc. Ze zimního slunovratu, který označoval nejdelší zimní noc, se stal svátek dnes známý jako Vánoce.

Smíšený původ křesťanství

Křesťanství je smíšené náboženství, složené ze směsi ukradeného a přivlastněného z mnoha rozličných kultů, sub-kultů a filozofických myšlenek, které byly převážně mnohem starší než samotná Bible. Skutečný původ některých z těchto hlavních prvků, které jsou často považovány za čistě křesťanské, je následující:

- Biblický příběh o Noemovi a potopě světa je kopií smyšleného příběhu o potopě v sumerském Eposu o Gilgamešovi, který se datuje do 2.tisíciletí př.n.l.
- Pojetí posmrtného života a vzkříšení bylo odvozeno z egyptského kultu boha Usira (řecky Osirise), který byl prvním náboženstvím na světě, založeným na vzkříšení. Víra v život po životě tvořila základy egyptské praxe mumifikování.
- Představy o nebi a peklu a o galaktické bitvě mezi silami dobra a zla, byly původně konceptem indoevropského náboženství, vytvořeného prorokem Zarathuštrou. Je významné si všimnout toho, že nebe a peklo nevystupují v křesťanském Starém zákoně, ale že jsou pojetím čistě novozákonním. Samotné slovo „peklo“ (angl. Hell, něm. Die Hölle) bylo převzato od pojmenování indoevropské bohyně podsvětí Hel.

„MADONA A DÍTĚ“ – UKRADENO Z POHANSKÝCH NÁBOŽENSTVÍ

Téma „Madony a dítěte“ je považováno za výlučně křesťanské, ve skutečnosti však bylo ukradeno z dřívějších indoevropských náboženství, především z mnohem staršího egyptského kultu Isis a Horuse. Nahoře vlevo: Starověká egyptská socha z 19.dynastie (1295-1186 př.n.l.), předcházející křesťanství o jedno milénium, ukazuje téma „Madony a dítěte“ s Isis a Horusem. Uprostřed: Mozaika klasického Řecka, předcházející příchodu křesťanství, zobrazuje řeckou mytologickou postavu Dionýsa jako svatého dítěte. Toto téma bylo přidáno do křesťanství jako portrét „Madony a dítěte“, nahoře vpravo.

UKŘIŽOVÁNÍ – UKRADENO Z ŘECKÉ MYTOLOGIE

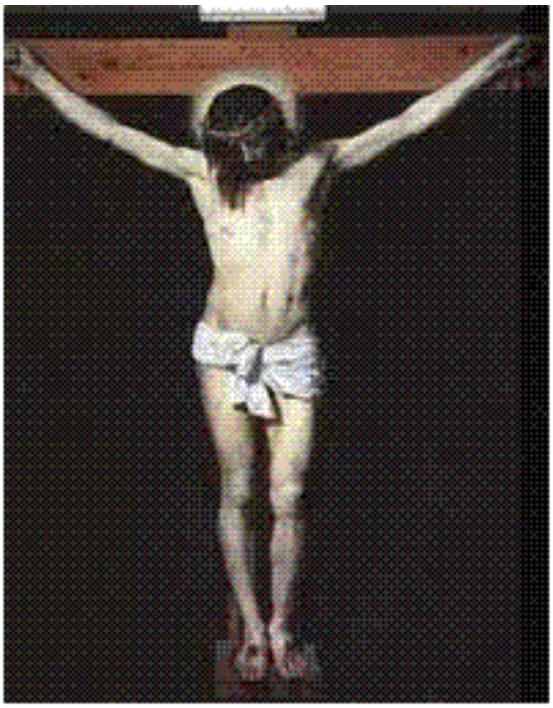

Téma ukřižování, které tvoří samotné jádro křesťanství, je dalším objektem, jenž není křesťanského původu. Vlevo nahoře: Písmo na tomto řeckém amuletu, identifikuje ukřižovanou postavu jako řeckého člověka-boha Orfea-Dionýse, který v této kulturní mytologii povstal z mrtvých. Podobnosti s křesťanským ukřižováním, jak je ilustrováno vpravo, jsou zřejmé a musí být pro křesťany šokem zjistit, že příběh o ukřižování není jejich a že byl začleněn z jiných nekřesťanských náboženství.

Křesťanství mohutně čerpalo z mithraismu

Hlavní kostra křesťanské víry ve skutečnosti vůbec není křesťanského původu, protože její překvapivě značná část byla vytržena z perského kultu boha Mithry, který vznikl ve 2.tisíciletí př.n.l. Po celé Evropě a Asii se kult znám pod jmény Mithra, Mitra, Meitros, Mihr, Mehr a Meher rozšířil na východ

přes Indii do Číny, a dosáhl všech částí Římského impéria, od Skotska po Saharskou poušť, a od Španělska k Černému moři. Ostatky mithraistických chrámů můžeme nalézt v Británii, Itálii, Rumunsku, Německu, Maďarsku, Bulharsku, Turecku, Persii, Arménii, Sýrii, Izraeli a v severní Africe.

Podobnosti mezi tímto před-křesťanským náboženstvím a samotným křesťanstvím jsou příliš zřejmé na to, aby mohly být ignorovány:

- Mithra se narodil panně, nazývané „Matka boha“;
- Mithraistický kult věřil v nadpozemské Nebe a Peklo;
- Mithraistický kult učil, že jeho následovníci budou nesmrtelní a věčně spaseni;
- Mithraistický kult učil, že nastane konečný den zúčtování, v němž budou mrtví vzkříšeni, a konečný souboj mezi dobrem a zlem, který zničí panující řád;
- Mithraistický kult vyžadoval, aby byli jeho následovníci pokřtěni;
- Mithraistický kult praktikoval ceremonii, v níž jeho následovníci pili víno a jedli chléb, znázorňujících krev a tělo Mithrovo;
- Mithraistický kult udržoval neděli jako posvátný den;
- Mithraistický kult oslavoval narození svého boha každoročně 25. prosince;
- Mithraistický kult učil, že po vykonání pozemské mise jeho boha se Mithra zúčastnil poslední večeře se svými společníky předtím, než dosáhl nebes, odkud věčně ochraňoval své věrné. (Zdroj: Franz Cumont – „Les Mystéres de Mithra“, Dover Publications, Inc., New York

1956; Franz Cumont – „The Oriental Religions in Roman Paganism“, Dover Publications, Inc., New York 1956.)

ANDĚLÉ – UKRADENO Z ŘECKÉ MYTOLOGIE

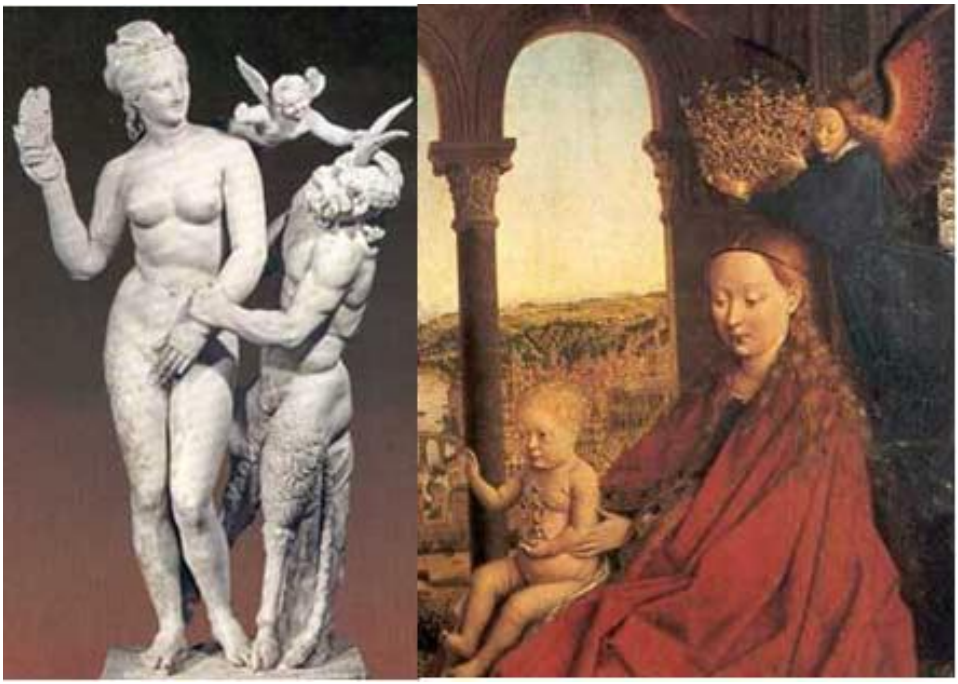

Andělé jsou dalším tématem, které křesťanství zcizilo z dřívějších náboženství. Vlevo nahoře: Řecká socha cca 100 let př.n.l. zobrazuje bohyni lásky Afroditu, odrážející návrhy kozonohého Pana – zatímco se nad jejím ramenem vznáší anděl. Srovnejte s obrázkem vpravo: „Anděl“ je velmi často považován za křesťanský prvek. Křesťanství rovněž převzalo polo-kozu Pana za symbol ďábla, jenž je v křesťanství nejčastěji portrétován s rohy a kozlíma nohama.

Jiné kulty vzkříšení

Seznam před-křesťanských kultů vzkříšení je dlouhý: Osiris, Tammuz, Adonis, Baldr, Attis a Dionýsos – všichni tito

bohové zemřeli a povstali z mrtvých. Mnoho klasických hrdinských postav, jako třeba Herkules, Perseus a Théseus, se zrodilo spojením panenské matky a božského otce.

Je natolik zřejmé, že všechna pohanská náboženství, svátky nebo praktiky, které se křesťanství nepodařilo potlačit, byly do něj prostě včleněny.

Vyhlazení baltských pohanů teutonskými rytíři

Jediná významná skupina bělochů, která v Evropě zůstala a která v roce 1000 n. l. nebyla alespoň nominálně křesťany, se nacházela ve východní Evropě a na pobřeží Baltského moře. Aby církev zničila tuto poslední baštu pohanství, využila služeb jedněch z nejfanatičtějších křesťanů - teutonských rytířů. Tato organizace byla poprvé založena v Palestině v roce 1190 jako charitativní náboženský vojenský řád, který poskytoval první pomoc během křížových výprav. V roce 1198 převzali vojenskou roli a aktivně se účastnili války proti muslimům, přičemž se stali známými jako teutonští rytíři.

Členství v řádu bylo přísně omezeno na křesťanské německé šlechtice. V roce 1199 se řádu dostalo oficiálního uznání od papeže Inocence III. a byla přijata oficiální uniforma v podobě bílé tuniky s černým křížem. Brzy se proslavily jejich činy ve prospěch křesťanství. V roce 1210 je tamní král pozval do Uher (Maďarska), aby se zúčastnili války proti nekřesťanským pohanským kmenům ve východní Evropě.

Teutonští rytíři na výzvu zareagovali a s použitím násilné taktiky podobné té, kterou používal Karel Veliký, se stali

christianizátory obyvatel tohoto regionu. Tento úkol se brzy stal jedinou posedlostí teutonských rytířů a do roku 1226 řád založil stálé osady v severovýchodní Evropě.

Teutonští rytíři vymýtili pohanství

V roce 1226 udělil císař Svaté říše římské teutonským rytířům vládu nad tehdejším Pruskem (dnešní severní Polsko) jako léno pod podmínkou, že překonvertují všechny místní obyvatele ke křesťanství. V roce 1234 papež Řehoř IX. udělil rytířům kontrolu nad jakýmkoli dalším územím, které by mohli získat od pohanů. K obraně svého nového území postavili rytíři brzy řadu impozantních hradů, z nichž některé stojí dodnes.

Pevnost Ordensburg Marienburg, kterou v roce 1274 postavil řád německých rytířů a která se nachází v dnešním Polsku. Tento hrad, původně nazývaný Marienburg a nyní známý pod

polským názvem Malborg, byl sídlem Řádu německých rytířů v Pobaltí.

Z bezpečí těchto hradů vedli vlastní evangelizaci, která se omezovala na recept franského krále Karla Velikého: jakmile zajali určitý počet pohanů, nabídli jim, že buď přijmou křesťanství a nechají se pokřtít, nebo budou na místě zabiti. Nepřekvapí, že téměř všichni zvolili konverzi. Cenou za přistižení při praktikování pohanství po křtu byla smrt. Stejně jako v případě genocidního evangelictví Karla Velikého, první jedna nebo dvě generace konvertitů s největší pravděpodobností nebyly pravé.

Obvykle se ke křesťanství hlásili jen naoko, aby nebyli zabiti (o tom svědčí četné zaznamenané případy, kdy se kmeny vrátily ke svým pohanským zvykům, jakmile se Teutonští rytíři přesunuli do nové oblasti). Zhruba ve třetí generaci však již malé děti neznaly žádné jiné náboženství, a tak křesťanství nahradilo původní indoevropská náboženství.

Teutonští rytíři si uvědomili, že nejsnazší způsob, jak změnit charakter společnosti, je změnit její obyvatele, a aktivně podporovali již christianizované Němce, aby se usadili v Prusku. Do roku 1300 byli Teutonští rytíři jednou z nejmocnějších organizací v Německu a ovládali území, které se rozprostíralo od Baltského moře až do středního Německa, což byla jejich soukromá říše, v níž se každý rok zapojili v průměru do osmi velkých válek.

V bitvě u Grunwaldu byli rytíři poraženi 1410

Bylo jen otázkou času, kdy teutonským rytířům dojdou pohané, které by mohli konvertovat. Do roku 1386 se podařilo víceméně konvertovat poslední z hlavních nekřesťanských kmenů na severu, Litevce, a řád začal ztrácet důvod své existence. Kromě toho si řád svými metodami nezískal přízeň místního obyvatelstva, přestože nyní byli všichni křesťané. Toto nepřátelství se rozhořelo v novou válku v roce 1409, kdy polský král vyzval všechny nepřátele řádu, aby se zúčastnili tažení proti řádu. To vedlo k bitvě u Grunwaldu v roce 1410, v níž byli teutonští rytíři poraženi.

V roce 1525 se velmistr řádu Albrecht z Hohenzollernu stal protestantem a řád v Prusku rozpustil. Rozptýlené části řádu žily dál, ale poslední byly nakonec v roce 1591 vyhnány z Pobaltí.

Křesťanství se stalo dominantním náboženstvím Evropy ze čtyř důvodů:

Za prvé, pohanství bylo smeteno ze stolu, protože bylo méně organizované a formalizované; za druhé, těm zatvrzelým pohanům, kteří odmítli konvertovat, bylo vyhrožováno smrtí nebo v některých případech byli prostě popraveni; za třetí, křesťanství sloužilo králům a papežům jako politická záminka k rozšíření vlastních území; a za čtvrté, díky využití synkretismu (spojení mnoha aspektů evropského pohanství s křesťanskou vírou).

KAPITOLA 17: První velká rasová válka – Attilovi Hunové

Mezi různými kmeny na východních hranicích Římské říše se nacházela zejména jedna skupina: Gótové. Tento kmen v podobě svých různých podskupin, jako byli Ostrogóti, Vizigóti a další, měl sehrát významnou roli při konečném ovládnutí západořímské říše.

Když se však Římané a Gótové poprvé dostali do kontaktu, římská ozbrojená síla je udržela na uzdě za východoevropskými kontinentálními hranicemi říše. Gótové a jejich rasoví příbuzní, germánské kmeny, vedli s Římany nepřetržitou lokální válku po mnoho let a nepochybně by v ní pokračovali ještě déle, kdyby se neobjevil mocný rasový nepřítel, který by je všechny ohrozil. Doprostřed bojů mezi Germány, Góty a Římany měla přijít první otevřená rasová válka v Evropě - vpád asijského kmene Hunů.

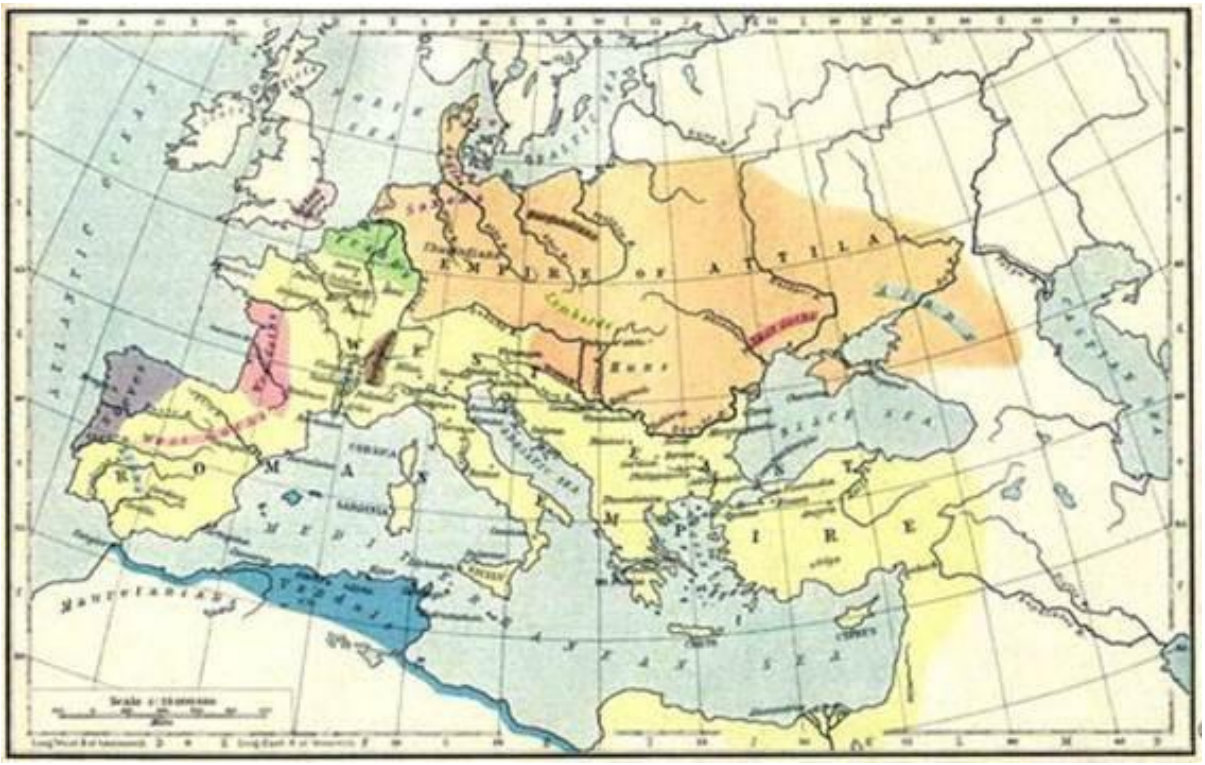

Attilova říše se v Evropě rozkládala od Kaspického moře po Rýn a Dunaj.

Asijští kočovníci smíšené rasy

Hunové, popisovaní římskými prameny jako „malí, snědí a šikmoocí“, byli rasovou skupinou mongoloidního původu, která pocházela z asijských stepí. Byla to divoká agresivní skupina, která žila silou zbraní. Přestože měli s Číňany určitou genetickou podobnost, vedli válku i proti těmto lidem.

Hunové neustále táhli směrem ven a hledali nové oběti k drancování a na tehdejší dobu pozoruhodným způsobem zamířili ze stepí na západ v několika vlnách, které začaly kolem roku 100 n. l. V té době se Hunům podařilo vyrazit na západ. Kolem roku 158 n. l. dosáhli Kaspického moře a v roce 360 n. l. překročili řeku Volhu do dnešního Ruska.

Brzy se ocitli v celé černomořské pánvi, původní indoevropské domovině, a právě tam se poprvé dostali do kontaktu s evropským kmenem - Alany.

ATTILA - POHROMA EVROPY

Attila Hun podle římského vyobrazení. Vůdce asijského teroru, který se prohnal Evropou s takovou zuřivostí a krutostí, že jeho jméno je dodnes synonymem tyranie. V roce 451 n. l. byli Hunové poraženi ve střední Francii a v roce 452 zaútočili na Itálii, přičemž invazi zdržela výzva papeže. Hunská hrozba pominula až po Attilově smrti v roce 453 n. l.

Alani se stávají prvními oběťmi 372 n. l.

Tento nordický kmen, stále žijící v rodné vlasti mezi Černým a Kaspickým mořem, byl rozdrcen zdatným hunským jezdectvem. V roce 372 př. n. l. zaútočili na nic netušící Alany

Hunové. Hunové, kteří využívali své dokonale vyvinuté jezdecké schopnosti, Alany snadno rozdrtili v krátké sérii střetnutí.

Jeho zbytky se rozptýlily jižním a západním směrem, a jsou to právě stopy tohoto posledního nordického kmene, které můžeme vysledovat na současné populaci tohoto regionu. Alané, prchnuvší ještě více na západ přinesli jako první do země Ostrogótů zprávy o asijské vlně, která se na ně řítí.

HUNSKÝ TEROR V EVROPĚ 450 LET N. L.

Evropou se prohnal asijský teror, který měl za následek smrt nesčetných tisíců bělochů. Nejdůležitějším dědictvím, které Hunové zanechali, nebyl, jak naznačuje tento dřevoryt z 19. století, obrovský počet obětí na životech bílých v důsledku jejich invaze, ale spíše příměs jejich genů do menšiny dálněvýchodních slovanských národů, která pomohla vytvořit to, co je dnes nesprávně považováno za „slovanský“ vzhled. Ve skutečnosti si obrovské množství Slovanů zachovalo svůj evropský genofond v nezměněné podobě a je častým omylem

přisuzovat takzvaný „slovanský vzhled“ celému obyvatelstvu v oblasti obsazené Huny.

Pád Ostrogótů před invazí Hunů

Pokud se Ostrogóti divili, co Alany postihlo, nemuseli na to dlouho čekat. Hunové se přehnali dále na západ a vtrhli do ostrogótských zemí (v dnešním západním Rusku). Ostrogótský král Ermanarich spáchal sebevraždu, když se ukázalo, jak velký je rozsah invaze a porážky. Jeho nástupce Vithimir byl zabit v následné bitvě proti dalšímu hunskému útoku.

Ostrogótské království v západním Rusku se rozpadlo a jeho přeživší obyvatelé proudili dále na západ, do zemí Vizigótů a Slovanů. Vizigótský král Athanarich se utkal s Huny u řeky Dněstr v dnešním Bulharsku, ale byl poražen. Po tomto neúspěchu byli Vizigóti nuceni ustoupit a prosit Římany o povolení usadit se na území říše, které by teoreticky bylo bezpečnější před řáděním asijských vojsk.

Tato prosba byla o to pozoruhodnější, že Římané a Vizigóti spolu válčili téměř nepřetržitě po téměř dvě století. Když tedy Římané nakonec povolili Vizigótům přesun na své území, bylo to za strašlivou cenu. Vizigóti museli odevzdat všechny své zbraně a vydat velké množství svých žen a dětí jako rukojmí.

Vizigóti překročili Dunaj a v roce 376 př. n. l. se usadili na území dnešního Bulharska. Tam se jim podařilo získat dočasný ústup od pustošení Hunů, ale podmínky, v nichž je Římané nutili zůstat, byly takové, že zanedlouho vizigótská nelibost přerostla v otevřenou vzpouru.

Vizigótské povstání - bitva u Adrianopole

Vizigóti se tajně vyzbrojili a zahájili tažení proti římským pevnostem v Thrákii a Makedonii v severním Řecku. Po delším konfliktu porazila vizigótská armáda Římany v bitvě u Adrianopole v roce 378 n. l. Římské vojsko bylo pod osobním velením císaře Valena, který Vizigótům vnutil tvrdé podmínky útočiště. Sám Valen byl v této bitvě zabit. Porážka byla o to ironičtější, že velkou část vojáků římské armády tvořili gótští žoldnéři.

Politickým důsledkem porážky bylo, že Východořímská říše poté akceptovala přítomnost Vizigótů ve střední Evropě a mnoho omezení, která na ně Valen uvalil, bylo zrušeno.

Zatímco se Gótové a Římané potýkali mezi sebou, bývalých vizigótských zemí se zmocnili Hunové. V době bitvy u Adrianopole Hunové obsadili většinu Dácie, země, kterou původně Vizigóti zabrali Římanům (a která odpovídá dnešnímu Rumunsku).

Evropa napadena

V této fázi se rasová rovnováha v Evropě mohla rozhodujícím způsobem zvrátit ve prospěch asijských Mongoloidů. Všechny původní indoevropské pravlasti v černomořské pánvi byly buď zničeny, nebo obsazeny Huny. Kromě toho Hunové obsadili také velké části západního Ruska

a části střední a východní Evropy. Obsadili také části dnešního středního Německa, Maďarska a Rumunska.

Asijští Hunové se nespokojili s těmito výboji, postupovali dále na západ, přesouvali celé národy a ničili vše, co jim stálo v cestě. Tímto způsobem byly zbytky Alanů a mnoho dalších menších kmenů vytlačeny na západ, čímž zase vytlačily další již usedlé národy. Právě toto vysídlení vedlo k dalšímu stěhování různých germánských kmenů do Hispánie a dokonce přes Středozemní moře do severní Afriky. Do roku 432 n. l., za vlády římského císaře Theodosia I., Hunové posílili svou moc ve východní Evropě a v některých částech střední Evropy natolik, že od Říma vybírali vysoký roční tribut.

Attila Hun - brutální vůdce

Roku 433 získali Hunové nového krále, jehož jméno se stalo synonymem asijského teroru – Attilu. Své velitelství si zřídil u vesnice Buda na Dunaji v roce 445 (Buda se později spojila s další vsí na druhé straně řeky, Pestí, a vytvořila se tím současná maďarská metropole Budapešť). Tehdy se hunská říše rozprostírala od Kaspického moře na východě až k Severnímu moři. Ve všech oblastech prováděli Hunové rasovou vyhlazovací válku proti bělochům, kteří byli vojensky příliš slabí na jakoukoli obranu. Nesčíslné bělošské osady byly srovnány se zemí a ženy rutinně odváděny do zajetí. V roce 452 zahájil Attila nový pohyb na západ s cílem podmanit si Francii a dokončit zábor celé Evropy.

Hunská krev proniká do východní Evropy

V této fázi se již malý počet Hunů fyzicky integroval s některými národy, které si podmanili, což je nevyhnutelný důsledek takového migračního válčení. Stopy mongoloidního vlivu lze dodnes pozorovat u některých národů ve východní Evropě. To dalo vzniknout tomu, o čem neinformovaní lidé mylně tvrdí, že je to „slovanský vzhled“. To vůbec není „slovanský“ (praví Slované jsou velmi evropští), ale je to odkaz na menšinu lidí, kteří vykazují mírný mongoloidní/slovanský původ. V důsledku tohoto omezeného integračního procesu se Hunům podařilo naverbovat některé místní obyvatele do své armády. To bylo příčinou toho, že v hunské armádě, která nakonec vtrhla do Francie, byli přítomni někteří kolaborantští vojáci z různých východoevropských kmenů. Pokud byli tito běloši zajati, naložili s nimi jejich rasoví příbuzní mimořádně krutým způsobem.

Hunská vojska pronikla až do západní Evropy a byla připravena probít se až k Atlantskému oceánu. Evropa stála na samém pokraji vyhlazení.

Bitva u Troyes - sjednocení běloši porazili Huny

Hrozba, kterou představovalo hunské vojsko, přinutila věčně rozhádané Římany a Vizigóty ke společnému postupu. Římská armáda pod vedením posledního z řádných římských generálů západní říše, Aetia, se spojila s vizigótskou armádou pod vedením jejich krále Theodorika I. Společně se v roce 451 n. l. střetli s hunskou armádou ve střední Francii poblíž

dnešního města Troyes. V celodenní bitvě obě strany způsobily druhé straně těžké ztráty. Vizigótský král Theodorik byl v boji zabit, ale do soumraku získala spojená bílá armáda nad útočícími Asiaty převahu.

Ti byli z bojiště vyhnáni, což byla jejich první velká porážka v celé Evropě. Attila byl nucen ustoupit až z Francie do své základny v Uhrách (Maďarsku). Hunové se strašlivě pomstili tím, že vyvraždili a vyplenili ty Evropany, kteří měli tu smůlu, že jim stáli v cestě při ústupu.

Attila zabíjí bělochy v severní Itálii

Attila, poražený v západní Evropě, zahájil další invazi, tentokrát na jih. V roce 452 jeho vojska pronikla do severní Itálie, srovnala se zemí město Aquileia a zmasakrovala jeho obyvatele. Ti, kteří přežili, uprchli do nedalekých bažin, kde podle tradice založili město, z něhož se staly Benátky.

Následujícího roku 453 n. l. zemřel šedesátiletý Attila údajně na prasklou cévu, kterou si přivodil během svatební noci po svatbě s místní germánskou princeznou. Je otázkou, nakolik je tato historka pravdivá, jisté však je, že Attila náhle zemřel a že si skutečně vzal za manželku blonďatou germánskou dívku jménem Hildico. Následoval tak příkladu mnoha svých mongoloidních spolubojovníků, jejichž genetickou stopu můžeme dodnes vidět na některých tvářích ve východní Evropě a v Rusku.

HUNOVÉ VYPLENÍ A VYDRANCUJÍ ŘÍMSKOU VILU 440 N. L.

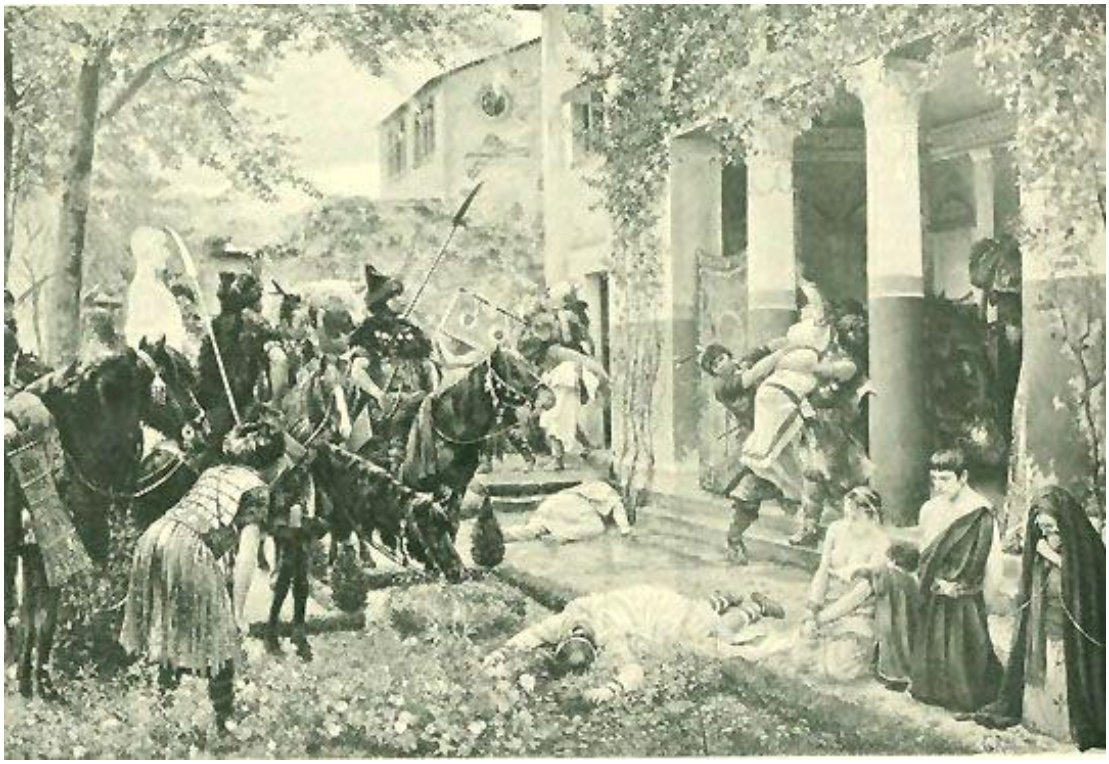

V roce 372 n. l. napadli nejvýchodnější bílé kmeny, Alany, Asiaté, známí jako Hunové. Rychle je porazili a táhli na východ, čímž donutili rozhádané Římany, Germány a Góty, aby se spojili a čelili společné rasové hrozbě. Následovala otevřená rasová válka, která probíhala napříč Evropou, a Hunové byli poraženi u Troyes ve střední Francii a u Nedao ve střední Evropě. Bílá Evropa v důsledku této hrozby téměř zanikla. Nahoře je vyobrazena scéna, která postihla statisíce bělochů - nebělošský nájezdnický oddíl zaútočil na římskou vilu a odnesl si kořist.

Germáni rozdrtili Huny a zachránili bílou Evropu

Attilova smrt byla signálem k povstání Evropanů, kteří byli podrobeni Huny. V roce 454 n. l. povstali Gótové, Slované a další, kterým se podařilo přežít téměř sedmdesát let kruté asiatské nadvlády. V bitvě u Nedao v tomto roce spojená germánská vojska nakonec Huny porazila a navždy zničila jejich moc.

Bitva u Nedao se stala jednou z nejvýznamnějších bitev v bělošských dějinách. Nebýt jí, byla by Evropa s největší pravděpodobností zcela ovládnuta Asiaty ještě před rokem 500 n. l. Germáni se jako vítězové nad Huny proslavili mezi svými rasovými příbuznými, přičemž islandský výraz pro Germána se dodnes překládá doslova jako „ochránce národů“.

Hunové, kteří utrpěli totální porážku v rukou Germánů, uprchli zpět na Dálný východ. Zastavili se, až když dosáhli Azovského moře v jižním Rusku, možná proto, že měli pocit, že je to dostatečně daleko od Evropy, aby se vyhnuli odplatě za své nájezdy.

Přestože byli Hunové z Evropy vyhnáni, zanechali po sobě dvě významná dědictví. Za prvé dali své jméno území, které jim sloužilo jako evropská základna, zemi dnes nazývané Maďarsko, a za druhé se mezi slovanskými kmeny, které byly téměř osmdesát let pod asijskou hunskou okupací, objevila určitá příměs mongoloidních genů.

Slované ze své strany expandovali na východ do oblastí Ruska, které předtím ovládli Hunové, a opět se smísili s roztroušenými zbytky částečně hunských, částečně slovanských národů v těchto oblastech. Tento neustálý

genetický pohyb sem a tam dále přispěl k rasovému složení oblasti, která se stala nejjižnějším územím Ruska. Dnes je tato oblast rozdělena mezi samotné Rusko a nezávislé islámské státy, které vznikly po rozpadu Sovětského svazu.

SETKÁNÍ PAPEŽE LVA I. S ATTILOU 452 AD.

Papež Lev I. se osobně setkává s Attilou, aby se pokusil zastavit útok Mongolů na Řím. Po zpustošení Padovy, Milána, Verony a mnoha dalších měst Attilova armáda po slavném setkání s papežem ochabla, především kvůli vyčerpání a nedostatku zásob. Attila zemřel následujícího roku 453 n. l.

Invazní trasa do Evropy

Když zhodnotíme největší dopad hunské invaze na evropskou populaci, vedle částečného smíšení

slovansko/germánských kmenů ve východním Rusku, je nutné uvést zánik pravlasti indoevropských lidí. Území mezi Černým a Kaspickým mořem již nikdy znovu nevyprodukovalo další nordický kmen – tento zdroj bílých lidí jako nejviditelnější důsledek rasové genocidy navždy vyhasl. Oblast se po dalších tisíc let stala střediskem invaze vlny barevných hord z Asie: nejprve Hunů, poté Avarů (kteří byli zničeni germánskými Franky), Turků (ty se podařilo vyhnat z Evropy až před 1.světovou válkou) a dalších nebělochů.

KAPITOLA 18: Pád Říma – triumf otroků

Odborníci po staletí diskutovali o tom, jak mohla Římská říše, kdysi tak mocná a silná, zaniknout. Vysvětlení se týkala například nedostatku morálky, nadměrné ekonomické zátěže nebo toho, že se říše stala příliš těžkopádnou na to, aby ji bylo možné spravovat.

Všechna tato vysvětlení ignorovala skutečnou příčinu zániku římské moci, totiž že Římané sami zmizeli, ponořeni mezi masu cizinců. Hnacím motorem tohoto ponoření byla skutečnost, že Řím byl ekonomikou a společností poháněnou otroky. Například v době Augustovy vlády byla celá třetina obyvatel Říma a Itálie otrockého původu, přibližně dva miliony lidí z celkového počtu šesti milionů obyvatel. Příčinou úpadku Říma byla prostá demografie.

Dominantní postavení

Od roku 193 n. l. se římští císaři nijak nesnažili zakrýt, že jsou absolutními vládci. Senát, dříve nejvyšší moc, plnil pouze poradní funkci, což vedlo k tomu, že se tomuto období římských dějin ze zřejmého důvodu říká „dominát“. V té době již říše zahrnovala velkou část známého světa a stres a napětí spojené s vedením polyglotního národa si začaly vybírat svou daň. Během padesátiletého období mezi lety 235 a 285 n. l. se vystřídalo dvacet šest císařů. Pouze jeden z nich zemřel přirozenou smrtí. Během tohoto období anarchie Římem zmítaly občanské války, intriky a zahraniční invaze.

Dioklecián rozděluje říši

Císař Dioklecián nastoupil na trůn v roce 285 n. l. Jeho vláda, která trvala do roku 305 n. l., se vyznačovala obdobím relativní stability, protože přijal důležité rozhodnutí rozdělit říši na dvě části. K rozdělení na východní a západní říši došlo v roce 286 n. l.

Západní říše si ponechala Řím jako své hlavní město, zatímco Východní říše získala za své hlavní město Nikomedii v Malé Asii (dnešní Turecko). V rozdělení říše byl skrytý rasový podtext, ačkoli neexistují žádné důkazy, že to byl Dioklecián̊v záměr. Diokleciánvytvořil funkci spolucísaře, který měl vládnout západní říši, neboť se rozhodl vládnout východní říši. Každý císař se nazýval „augustus“ a každý měl svého pomocníka, kterému se říkalo „caesar“. Caesar měl být nástupcem Augusta, čímž se snažil vyřešit neustálý problém secese.

DIOKLECIÁN - STABILIZOVANÁ ŘÍŠE

Císař Dioklecián byl vojenský génius, který se stal jedním z největších pozdějších vládců Říma. Na tomto muži se projevilo zvětšování rozlohy říše a začleňování nejrůznějších národností. Dioklecián se narodil z nejasného původu na Balkáně a císařem se stal v roce 285 n. l. Skutečnost, že se lidé narození mimo Řím mohli usadit v Římě a dokonce se stát císařem, znamenala, že původní Římané sami se brzy stali přečísleni - buď neřímskými bělochy, jako byl Dioklecián, nebo neřímskými nebělochy z Blízkého východu, kteří tvořili polovinu říše.

Hlavní město Východní říše

Konstantinova konverze ke křesťanství dala křesťanům výhodu v boji proti ostatním náboženstvím v říši. Konstantin se rozhodl, že je třeba vybudovat nové křesťanské hlavní město, a

v roce 326 n. l. vybral místo starověkého města Byzance, které se nacházelo v Bosporské úžině spojující Středozemní a Černé moře.

Konstantin město nazval Nový Řím, ale brzy se mu začalo říkat Konstantinopol a dnes je známé jako Istanbul (tak se jmenuje poté, co ho o tisíc let později dobyla invazní muslimská vojska). Město se stavělo šest let a bylo vysvěceno v roce 330 n. l.

Byzanc zpomaluje příliv nebělochů

Založení Konstantinopole a Východořímské říše, nazývané také Byzanc, mělo důležitý vedlejší produkt, neboť přispělo ke zpomalení masového přílivu přistěhovalců z rasově smíšených blízkovýchodních území do Říma. Konstantinopol sloužila jako cílová destinace pro mnoho lidí, kteří by se jinak usadili v Římě, ačkoli v té době již bylo toto město téměř zcela zaplaveno cizinci.

Gótové útočí na Řím

Ani na vrcholu své moci Řím nikdy nedokázal proniknout na sever a s příchodem Gótů se z Germánie a východních hranic začaly konat ještě divočejší nájezdy. Obrovská geografická vzdálenost mezi jednotlivými gótskými kmeny vedla k rozdělení na dvě hlavní části: Vizigóty neboli západní Góty, kteří osídlili území od Dunaje po Dněstr, a Ostrogóty neboli

východní Góty, kteří se usadili v oblasti na východ od Dněstru po Volhu v dnešním Rusku.

Vizigóti postupovali na západ a kolem roku 250 n. l. se setkali s Římany, když vtrhli do římské provincie Dácie na jihu střední Evropy poblíž Dunaje. Římské zprávy uvádějí, že Gótové byli nejvyšší z germánských kmenů a jejich vlasy se pohybovaly od zrzavých až po téměř bílé.

Po několika zpočátku bezvýsledných střetech způsobili Vizigóti v roce 251 n. l. Římanům obrovskou porážku, vyhladili celou římskou armádu a zabili císaře Decia. Brzy poté Římané opustili Dácii, provincii, kterou dobyli a drželi 150 let. Od té doby tvořila hranici mezi Germány a Římem opět řeka Dunaj.

Vizigóti také v roce 267 n. l. dobyli a vyplenili Athény, římskou výspu od dob punských válek. Po další století vedly gótské tlupy na Balkáně neustálé a nekoordinované války s Římany.

Zverbování čtyřiceti tisíc vizigótských žoldáků

Jak už bylo pro Římskou říši obvyklé, jejími nepřáteli mohli být i její žoldnéři. Přibližně 150 let po porážce římské armády v Dácii se mezi Římany a Góty vytvořilo nesnadné soužití. Římané měli nedostatek vlastních vojáků, a proto začali najímat jednotlivé Góty jako žoldáky.

Z římských záznamů tak vyplývá, že za vlády Konstantina bylo do armády Východní říše naverbováno přibližně čtyřicet tisíc Gótů. Ve skutečnosti tvořili oporu Východořímské říše

proti obrovským masám míšenců, kteří se tlačili na východní území říše.

Vizigóti v bitvě u Adrianopole rozbili západořímskou říši

Jak bylo podrobně popsáno v předchozí kapitole, nestabilní, ale poměrně statická hranice mezi Góty a Římskou říší podél Dunaje byla po hunském vpádu z východu prolomena.

Vizigótští vůdci v obavách, že budou zničeni, požádali Řím o pomoc a povolení vstoupit na římské území a hledat bezpečí uvnitř oficiálních hranic říše. Toto povolení bylo uděleno v roce 376 n. l. a Vizigóti formálně překročili řeku Dunaj na jih na římské území.

Toto ujednání však netrvalo dlouho. Dlouhodobé nepřátelství mezi Římany a jejich germánskými nepřáteli brzy propuklo ve válku. Římská armáda vyslaná, aby si Vizigóty podrobila, byla v roce 378 n. l. poražena v bitvě u Adrianopole. Toto gótské vítězství bylo důležité z psychologického hlediska, neboť zničilo víru v neporazitelnost západního Říma. Brzy začaly na hranice říše libovolně pronikat další gótské kmeny.

GÓTOVÉ PŘEPADLI ŘÍMSKOU KOLONU PODÉL DUNAJE KOLEM ROKU 400 N. L.

Na tomto obraze, který přesně zachycuje oblečení, zbraně a rasové typy obou armád, je římská vojenská jednotka přepadena podél Dunaje zuřivým gótským útokem. Mnozí z římských vojáků byli ve skutečnosti germánští žoldáci.

Římská vojska opouštějí Británii

S rostoucím vojenským tlakem na zbytky západní říše bylo v roce 407 n. l. rozhodnuto o stažení všech římských vojsk z Británie. Zůstali pouze ti, kteří se již asimilovali s místním obyvatelstvem, a Britům bylo oficiálně oznámeno, že ochranu proti Germánům musí nyní hledat ve vlastních řadách.

Trvalo necelých padesát let po stažení Římanů, než na ostrov vtrhly první germánské kmeny. Mezi nájezdníky byli Anglové a Sasové, od nichž pochází moderní termín Anglosasové. Anglové a Sasové ovládli Brity silou, ačkoli některé britské kmeny, zejména Bretonci, uprchly přes kanál La Manche do Francie, kde jejich jméno dodnes existuje jako zeměpisný pojem (Bretaň) a lidé z této oblasti se dodnes nazývají Bretonci.

Invaze do Galie a Británie ukazují, jak se západořímská říše kousek po kousku rozpadala pod nájezdy germánských vetřelců. Neschopnost Římanů obsadit a potlačit Germánii se říši, oslabené demografickou výměnou, vrátila.

ŘÍMSKÁ CÍSAŘOVNA, KTERÁ POUŽÍVALA BLOND PARUKY

Valeria Messalina byla třetí manželkou císaře Claudia. Byla proslulá svým sexuálním chtíčem a blonďatou parukou, která jí podle mnoha záznamů umožňovala tajně pracovat v nevěstinci. V Římě se velmi rozšířilo používání světlých paruk, odvozených od obyvatel Germánie. Tímto zvykem proslula řada císařů, včetně Caracally.

Římská vyšší třída kupuje blond paruky

V roce 400 n. l. - asi čtyři sta let po Juliu Caesarovi - byli obyvatelé Říma jen bledým stínem rasy, která původně vytvořila toto impérium. Přistěhovalci z celého Blízkého východu a severní Afriky jej proměnili v tavicí kotel tvořený

směsicí obyvatel Blízkého východu (Semitů, rasově smíšených Egypťanů, Syřanů a Afričanů) a původních zbytků Římanů bez národního cítění a společného cíle.

Tento integrační proces dosáhl takové úrovně, že římský spisovatel Juvenal zaznamenal zvyk mnoha bohatých Římanů kupovat si světlé paruky, aby zakryli své tmavé vlasy. Světlé vlasy se nakupovaly v Germánii a vozily se na jih do Říma, kde se z nich vyráběly paruky.

Následující úryvek z Juvenalovy satiry 6, exc. L, 4. kniha jeho knihy *De Rerum Natura*, vi. 120, vypráví, jak si císařova manželka Messalina nasadila blond paruku, aby se zamaskovala při návštěvě domů špatné pověsti: „Zajímá vás dům soukromého občana, co dělá Eppia? Obraťsvůj zrak k soupeřům bohů. Slyš, co musel snášet císař Claudius. Jakmile si jeho žena myslela, že spí, nasadila si tato císařská děvka kápi, kterou nosila v noci, rozhodla se dát přednost laciné podložce před královským ložem a opustila dům jen s jednou otrokyní. Ne, schovávajíc své černé vlasy do žluté paruky, vstoupila do nevěstince, vyhřátého starými záplatovanými přikrývkami a prázdné cely, své vlastní."

Encyklopedie Britannica z roku 1911 dodává následující: „Z Ovidia, Amores, i. 14. 45), se dozvídáme, že módní dámy v Římě si potrpěly na falešné vlasy a Martiala (v. 68), že nejoblíbenější byly zlaté vlasy dovezené z Německa. Juvenal (vi. 120) nám ukazuje Messalinu, jak si na návštěvy míst neblahé pověsti nasazuje žlutou paruku, a učenec k tomuto úryvku říká, že žlutá paruka byla charakteristická pro kurtizány."

Ovidius se také zmiňuje o zvyku nosit blond paruky a Plinius se dokonce podrobně zmiňuje o různých způsobech barvení vlasů na blond. Obyvatelé Říma také používali sapu neboli octan olovnatý jako zesvětlovač pleti, aby získali bledou barvu, a zaplatili za to vysokou cenu tím, že se zároveň nevědomky otrávili. Císař Caracalla, jehož otec byl římským úředníkem působícím v Africe a matka byla Peršanka, proslul nošením světlé paruky.

Římská armáda se spoléhá na zahraniční žoldáky

Pro smíšené společnosti je typické, že Řím byl v této době rozdělen na dvě ekonomické třídy: velmi bohatou menšinu a zoufale chudou většinu. Bohatá menšina, z níž mnozí vydělávali na kvetoucím obchodu s otroky, žila v relativním přepychu, zatímco masy žily v děsivé městské bídě.

Z tohoto obyvatelstva nebyla římská armáda schopna získat nadšení ani kvalitu potřebnou k obsazení hranic, a tak bohaté vládnoucí vrstvy Říma platily obrovské částky na úplatcích a žoldáckých poplatcích, aby udržely armádu v plné síle. Řím nejistě přežíval spíše díky penězům než fyzické síle. Germáni ohrožovali hranice Říma a také tvořili armádu, která tyto hranice bránila.

GERMÁN STILICHO BRÁNÍ ŘÍM

Stilicho se svou ženou Serenou a synem Euchariem, posledním generálem Západní říše, byl ve skutečnosti Germán. „Římská“ armáda tak byla do roku 400 n. l. složena ze všeho možného, jen ne z Římanů.

Tuto taktiku používala jak západní, tak východní říše, přičemž západní říše využívala Germány a východní říše Góty. Ironií osudu, ale přesto předvídatelně, se poslední bitvy v Itálii vedené pod římskými prapory odehrály mezi armádami „římských“ vojsk s germánskou armádou a germánskými nepřáteli.

Východořímská říše vysílá armádu, aby porazila loutkového císaře Franků

Nahrazení původních římských vojsk neřímskými žoldnéři vyvrcholilo invazí armády vyslané východořímským císařem do Západořímské říše v roce 394 n. l..

Pozadí této překvapivé události spočívalo v tom, že franský generál římské armády Arbogast s podporou římského senátu zajistil, aby byl roku 394 n. l. zvolen západním císařem Eugenius. Arbogastova mocenská základna spočívala v jeho franské armádě, kterou s sebou přivedl do Itálie, a bylo zřejmé, že Eugenius je jen Arbogastovou loutkou.

Východořímský císař Theodosius, nespokojený s Arbogastovou zjevnou manipulací se západním císařem, vyslal armádu (ironicky složenou z germánských Gótů a Vandalů a vedenou dvěma neřímskými knížeti, gótským Alarichem a vandalským Stilichem), aby Arbogasta zbavila moci.

Došlo tak k bizarní situaci, kdy se o moc v Římě střetly soupeřící „římské“ armády - ačkoli ve skutečnosti žádná z bojujících stran nebyla ve skutečnosti římská. Obě armády se střetly v bitvě u Frigidy v září roku 394 n. l.. Po dvou dnech bojů byla Arbogastova armáda poražena a on spáchal sebevraždu. Eugenius byl zabit ještě téhož dne, čímž válečné akce fakticky skončily. (Vedlejším produktem tohoto střetu bylo, že skončil poslední odpor pohanských římských senátorů proti christianizaci Římské říše).

Po bitvě se Stilicho v souladu s Theodosiovými pokyny stal faktickým pánem západní říše. Alarich byl mezitím svým kmenem zvolen králem Vizigótů.

Masakr germánských žen a dětí - pomsta z roku 408 n. l.

Obyvatelé Říma nesnášeli jak Vizigóty, tak Vandaly, a v roce 408 n. l. byl Stilicho zavražděn. Bezprostředně poté následoval masakr tisíců žen a dětí germánských vojáků v Itálii (Germány bylo snadné rozeznat, protože jejich světlé zbarvení a vlasy výrazně kontrastovaly s naprostou většinou obyvatel většiny Itálie). Tento hloupý čin přiměl germánské kmeny k odvetě.

Dva roky vedl Alarich rozhořčenou armádu složenou ze svých mužů, Stilichových vojáků a zbytků poraženého franského vojska nahoru a dolů po celém Apeninském poloostrově a strašlivě se mstil za masakr germánských žen a dětí. Během této doby si loupeživí Germáni vybírali krutou daň na místním obyvatelstvu. Bylo jich zabito nespočet, čímž značně prořídlo převážně míšené obyvatelstvo.

Kromě toho Alarich požadoval od obyvatel Říma obrovské výkupné a přinutil jejich otrokáře propustit ze zajetí asi čtyřicet tisíc germánských otroků.

GÓTOVÉ DOBYLI ŘÍM V ROCE 410 PŘERUŠENÍM PŘÍVODU VODY

Obrovské akvadukty známé jako Aqua Claudia, postavené v roce 38 n. l., přiváděly vodu do města Říma přes pláně Campagna mimo římské hlavní město po dobu téměř 370 let. V roce 410 n. l. si útočící Gótové uvědomili, že jde o Achillovu patu Říma, a rozhodli se zničit několik oblouků velkého vodovodu, čímž město odřízli od dodávek vody. Ruiny akvaduktů stojí dodnes.

Gótové vyplenili Řím - oficiální konec Západní říše 410 n. l.

Alarichova pomstychtivá armáda nakonec 24. srpna 410 n. l. vyplenila město Řím. Toto datum je označováno jako oficiální konec Římské říše na Západě, ačkoli poslední skuteční Římané samozřejmě již dávno zmizeli.

Po tomto posledním velkém vyplenění Říma bylo ve městě obnoveno jakési zdání císařské linie vládců. Ti však nebyli ničím jiným než řadou loutek pro invazní Germány. Nakonec v roce 475 n. l. veškeré předstírání skončilo. V tomto roce byl zvolen první formální germánský císař, když germánský generál Orestes donutil římský senát zvolit jeho syna. Následujícího roku jiný germánský generál, Odovacar, Oresta zabil, a protože neviděl důvod, proč by měl pokračovat v předstírání císařské secese, jednoduše se prohlásil hlavou státu.

Tento první germánský římský císař, který nebyl zvolen senátem, je některými historiky považován za další formální datum konce římské říše na Západě. Jak bylo ukázáno výše, je to nesprávné, protože v té době již západní říše dávno přestala existovat.

GÓTOVÉ VYPLENILI ŘÍM 410 N. L.

Vyplenění Říma Alarichovými Góty, 410 n. l. Historikové datují pád Říma do roku 410, ale Římané už dávno zmizeli, ponořeni mezi národy a rasy, které si podmanili.

ČERNÍ OTROCI - ŘÍM 400 AD

Černí otroci v Římě při sběru hroznů. Mozaika v kostele Santa Costanza, Řím, 4. století n. l.

Vandalové vyplenili Řím od moře - 455 n. l.

Jeden z germánských invazních kmenů, zvaný Vandalové, táhl v roce 409 n. l. přímo přes Galii do Hispánie. O deset let později je následovali Vizigóti, což vyvolalo spory mezi těmito dvěma kmeny o území. Vandalové se pak plavili přes Gibraltarský průliv a dobyli provincie Západořímské říše v severní Africe.

Pod vedením svého schopného vůdce Gaiserica se Vandalové stali významnou mocností. V červnu 455 n. l. vpadla vandalská námořní armáda do Itálie a vyplenila Řím. Snadnost, s jakou se to podařilo, slouží jako vynikající ukazatel toho, jak moc Říma upadala spolu s jeho původním obyvatelstvem. Město, osídlené velkým počtem míšenců a lidí z Blízkého východu, kteří se vmísili mezi zbytky původního římského obyvatelstva, buď nebylo ochotno, nebo prostě nebylo schopno

postavit se na obranu v duchu tradic někdejší slávy Říma. Caesarovo město se stalo místem, kde se mohl pohybovat každý, kdo chtěl uloupit vše, co po něm zbylo.

Gaisericovi a Vandalům se podařilo odrazit několik pokusů Východořímské říše o pomstu za útok na Řím a zajistit, že jejich království vydrželo až do roku 534 n. l. V tomto roce porazil Vandaly překvapivý útok vojska Východní říše a Vandalové upadli v severní Africe do zapomnění. Vandalové, kteří se usadili na území dnešního Alžírska, rychle odráželi úpadek Říma. Během dvou set let byli Vandalové začleněni mezi již tak rasově smíšené obyvatele severní Afriky a opět přispěli ke změti genů, která dnes tvoří severoafrickou středomořskou pánev.

Vstup Burgundů a Franků do Francie

Další germánský kmen, Burgunďané, se přesunul přes řeku Rýn do Francie a usadil se v údolí řeky Rhony. Následovali je Frankové, kteří se rozšířili po severní Galii a asimilovali místní obyvatelstvo.

Germánští Langobardi vpadli do Itálie

V roce 568 n. l. došlo ke třetímu nejvýznamnějšímu přesunu obyvatelstva v italských dějinách. Další germánský kmen, Langobardi, vtrhl přes Alpy do Itálie a založil nové království, které do značné míry doplnilo nordickou rasu v

severní a střední Itálii. Byli to právě Langobardi, kteří dali podnět k pozdější severoitalské renesanci.

Za necelé století poté, co germánské kmeny v roce 406 n. l. poprvé překročily hranice Římské říše, se tak rasově smíšené zbytky Západořímské říše v severní Itálii z velké části rozrostly o novou germánskou krev na jih. Tisíc let římského multikulturalismu skončilo.

SKUTEČNÁ PŘÍČINA PÁDU ŘÍMSKÉ ŘÍŠE - RASOVÉ ZMĚNY VE SLOŽENÍ OBYVATELSTVA

Absorpce nebělochů do římské populace a důsledky rasového míšení jsou patrné na tváři tohoto pekaře (vlevo) z Pompejí v Itálii. V té době bylo v módě nechat si namalovat portrét na zeď svého domu. Po výbuchu sopky Vesuv se v Pompejích zachovalo velké množství domů, včetně obou těchto portrétů, které pocházejí z doby kolem roku 50 n. l. Porovnejte zřetelně rasově smíšené rysy tohoto pekaře s jednou z jeho sousedek, nordickou ženou (vpravo), jejíž portrét na domě se zachoval podobně. Nakonec měly typy „pekařů“ dominovat římské společnosti. Tato změna rasového složení římské společnosti byla důvodem zániku Římské říše - původní Římané byli pohlceni.

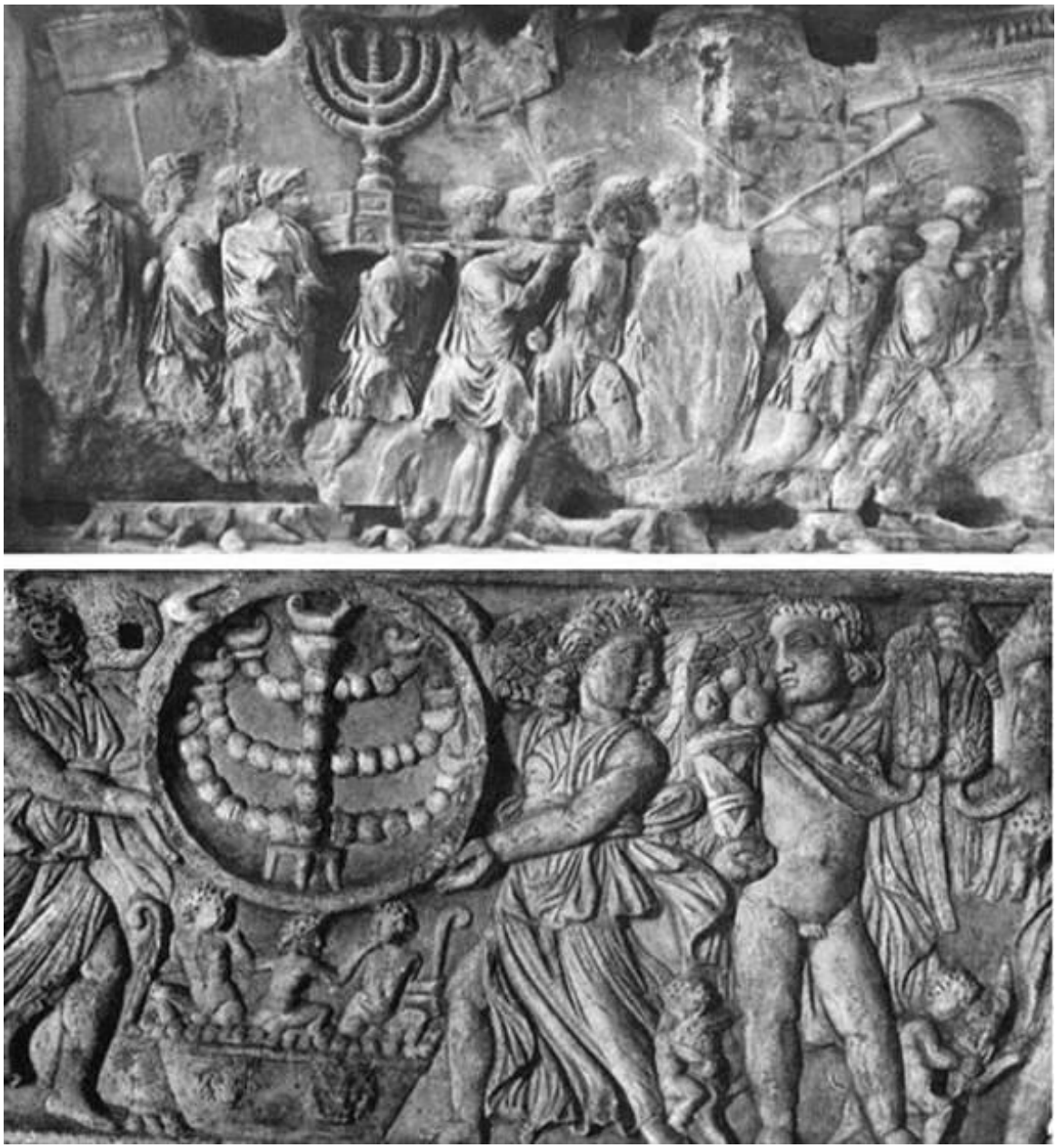

Tyto snímky ukazují, jak se za necelých čtyři sta let změnilo rasové složení Říma. Nahoře: Z poraženého nepřítele občanem. Římští vojáci nesou židovské poklady zabavené během římsko-židovské války v letech 68-73 n. l. Výjev je z Titova oblouku, který nechal postavit stejnojmenný císař na památku svého vítězství nad Židy. Níže: Sarkofág z roku 300 n. l. v Římě zobrazuje stejný symbol - židovskou menoru - v kombinaci s klasickými římskými výjevy. Dobře ilustruje, do jaké míry se v tomto městě asimilovaly různé národy světa. Během 350 let se

Židé z poraženého a nenáviděného nepřítele Říma stali bohatými občany.

Římané - menšina obyvatel Říma

Skutečnost, která stála za zánikem Římské říše, je patrná z historického sledu událostí. Lidé, kteří říši vytvořili, původní Římané, zmizeli. Byli pohlceni národy, které si podmanili a kterým umožnili volný vstup do Říma.

Jakmile se zakládající římská populace rozředila masovým dovozem otroků a nekontrolovaným přistěhovalectvím, změnila se povaha římské společnosti tak, aby odrážela změněnou populaci. Na západě byli Římané pohlceni rasově podobnými a početně silnějšími Kelty, Galy a Germány. Na Východě byli Římané pohlceni rasově nepodobnými míšenci nebělošské rasy z Blízkého východu a severní Afriky, kteří se do Říma rovněž masově přistěhovali.

Známý britský historik Edward Gibbon ve svém monumentálním díle The Decline and Fall of the Roman Empire (Úpadek a pád Římské říše) odhadl počet lidí v hranicích říše v době císaře Claudia (43 n. l.) na přibližně 120 milionů. Z tohoto počtu bylo podle Gibbona jen asi 6 945 000 řádných římských občanů. Důsledkem otevření občanství všem obyvatelům říše a tolerance neomezeného přistěhovalectví do města Říma bylo, že necelých sedm milionů původních Římanů bylo rychle zahlceno 113 miliony Neřímanů, a to jak bílých, tak i nebílých. Římská říše se zhroutila, protože Římané zmizeli. Konečné vysvětlení je tak jednoduché.

KAPITOLA 19: Byzanc – Východořímská říše

Místo starověkého města známého jako Byzanc, ležícího v ústí Černého moře, vybral císař Konstantin za nové hlavní město křesťanství.

Po přestavbě se Byzanc stala známou jako Konstantinopol, ačkoli se o ní často mluvilo pod původním názvem. To způsobilo, že se Východořímské říši začalo říkat Byzantská říše.

Oficiální sídlo východořímského císaře se nacházelo v Konstantinopoli, která se tak stala hlavním městem celého Blízkého východu. Široká rozmanitost obyvatelstva, kterému vládla, se odrážela v dlouhém seznamu úředních jazyků Byzantské říše: řečtina, koptština, syrština a arménština, přičemž jen velmi málo křesťanských kněží stále mluvilo latinsky.

HLAVNÍ MĚSTO VÝCHODNÍ ŘÍŠE KONSTANTINOPOL 900 N. L.

Velké město Konstantinopol, hlavní město Východořímské říše, jak vypadalo kolem roku 900. Chrám Hagia Sofia, vynikající

příklad římského stavitelství, je vidět v pravé horní části obrázku. Hradby Konstantinopole odolávaly pokusům o invazi po celá staletí a byly prolomeny pouze dvakrát - jednou zbloudilými křižáky a jednou nebělošskými osmanskými Turky. Když Turci v roce 1453 město obsadili, byla Hagia Sofia přeměněna na mešitu.

Domino efekt pádu Říma

Vyplenění Říma Vizigóty a Vandaly a následné faktické zhroucení římské moci na Západě pocítila celá Východořímská říše jako zemětřesení. Stalo se nemožné - mocnost, která vládla ve známém světě, zmizela.

Vzhledem k obrovské symbolice Říma se východořímští císaři dvakrát pokusili dobýt Západ zpět, jednou ironicky pomocí romanizovaných Germánů. Toto využití germánských kmenů, jako byli Gótové a nakonec i Vikingové (ve varjažské gardě v Konstantinopoli), bylo hlavním důvodem, proč Východní říše vydržela tak dlouho, jak vydržela.

Konstantinopol, obklopená mohutnými hradbami, obranou vybudovanou Římany na vrcholu jejich moci a bráněnou armádami germánských žoldnéřů, byla po většinu svého života obléhaným městem. Jeho území bylo nakonec omezeno na přímou oblast města.

ZAKLADATEL KONSTANTINOPOLE

Konstantin, který přinesl křesťanství do Římské říše, a tedy i do Evropy. Jím založené město Konstantinopol přetrvalo až do roku 1453, kdy bylo obsazeno nebělošskými muslimy.

Ostrogót Theodorich se v roce 488 zmocňuje západní říše

První pokus Východní říše o obnovení Západní říše přišel s vpádem romanizovaného krále jiného gótského kmene, Theodoricha Ostrogótského, do Itálie krátce po vyplenění Říma. Theodorich, který získal vzdělání v Konstantinopoli, považoval za své poslání obnovit Západní říši.

Po mnoha těžkých bojích mezi Ostrogóty a jejich rasovými bratranci, kteří se do Říma přesunuli s Odovakarem, se obě

strany dostaly do patové situace a bylo zahájeno vyjednávání. Odovakar byl však zavražděn a Theodorich se chopil své šance. Využil zmatku, který následoval po atentátu, a založil v Itálii Ostrogótské království, přičemž hlavním městem své obnovené západní říše učinil severoitalské město Ravennu, nikoli Řím.

Theodorich se snažil obnovit vnější znaky klasického Říma, dokonce přijal latinu jako jazyk svého dvora. Když však v roce 526 zemřel, dočasný řád nastolený v Římě a jižní Itálii se opět zhroutil a upadl do anarchie až do druhého pokusu o obnovu západní říše, který v roce 554 podnikl slavný východořímský císař Justinián.

Justinián - poslední císař, který sjednotil říši

Justiniánovi, který vládl v letech 527-565, se v roce 533 podařilo zabrat velký kus severní Afriky od zbytků Vandalů, a měl tak dobrou základnu pro invazi do Itálie. Po mnoha letech se mu podařilo dobýt nejen Itálii, ale také Španělsko a pobřeží Egejského moře, čímž na chvíli téměř obnovil hranice Římské říše předtím, než se přesunula na sever od Alp. Důležité je, že vojsko, které Justinián vyslal dobýt tyto země, vedl generál Belisarius, který byl romanizovaným Slovanem (a tedy původním Indoevropanem).

V roce 528 Justinián jmenoval komisi učenců, která měla shromáždit, roztřídit a shrnout obrovské množství zákonů vytvořených za staletí římské vlády. Výsledkem bylo obrovské rozsáhlé dílo známé jako Justiniánův zákoník a formálně nazvané Corpus Juris Civilis.

Justinián také nařídil postavit kostel zvaný Hagia Sofia. Ten byl dokončen v roce 537 a stal se duchovním hlavním městem ortodoxního křesťanstva (dokud město nebylo v roce 1453 napadeno a dobyto nebílými muslimy, kteří jej přeměnili na mešitu). Po Justiniánově smrti v roce 565 čelili jeho nástupci obnovené vojenské hrozbě ze strany stále dobrodružných Peršanů (kteří v této fázi již vykazovali jen velmi nepatrné stopy po svém původním indoevropském původu). Peršané byli poraženi až v roce 628.

BELISARIUS ZNOVU DOBÝVÁ ZÁPADNÍ ŘÍŠI

Belisarius, romanizovaný Slovan, který sloužil Východořímské říši, byl vyslán císařem Justiniánem, aby znovu dobyl země Západní říše od Germánů. Slovanskému vojevůdci se podařilo dobýt téměř všechna území bývalé Západní říše, včetně velké části Itálie, Španělska a severoafrického pobřeží. Belisariovými nejúžasnějšími výkony bylo čtyřicet po sobě jdoucích vítězství, kterých dosáhl proti Peršanům a Vandalům v průběhu třiceti let. Ve všech těchto bitvách, až na několik málo, měla Belisariova

armáda beznadějnou početní převahu a vítězil spíše díky vynalézavosti než díky přesile. Mapa výše ukazuje vpravo rozsah východní říše a vlevo rozsah Belisariových výbojů.

Vpád Langobardů do Itálie a vytlačení Byzantinců na jih

Na západě se germánské kmeny opět vydaly do ofenzívy a brzy po Justiniánově smrti znovu získaly většinu území, které bylo dobyto za východořímského císaře.

To, co se muselo zdát jako nekonečná vlna bojovných Germánů, přicházelo ze severu a strhávalo masy smíšených Římanů na jih země, což přispělo k vytvoření charakteristického „olivového“ odstínu pleti, který je v jižní Itálii patrný dodnes. V roce 568 došlo k nejvýznamnější události v postřímských italských dějinách: nový germánský kmen, Langobardi, vtrhl na poloostrov v takovém počtu, že pod východořímskou vládou zůstala pouze Sicílie a některé části jižní Itálie.

Tento velký příliv nordické krve do italského obyvatelstva, posílený absorpcí původních evropských zbytků v severní Itálii, vytvořil dnešní rasové složení Itálie - čím severněji, tím „světlejší“ obyvatelstvo, zatímco čím jižněji, tím „tmavší“.

ŘÍMSKÉ PRÁVO KODIFIKOVÁNO

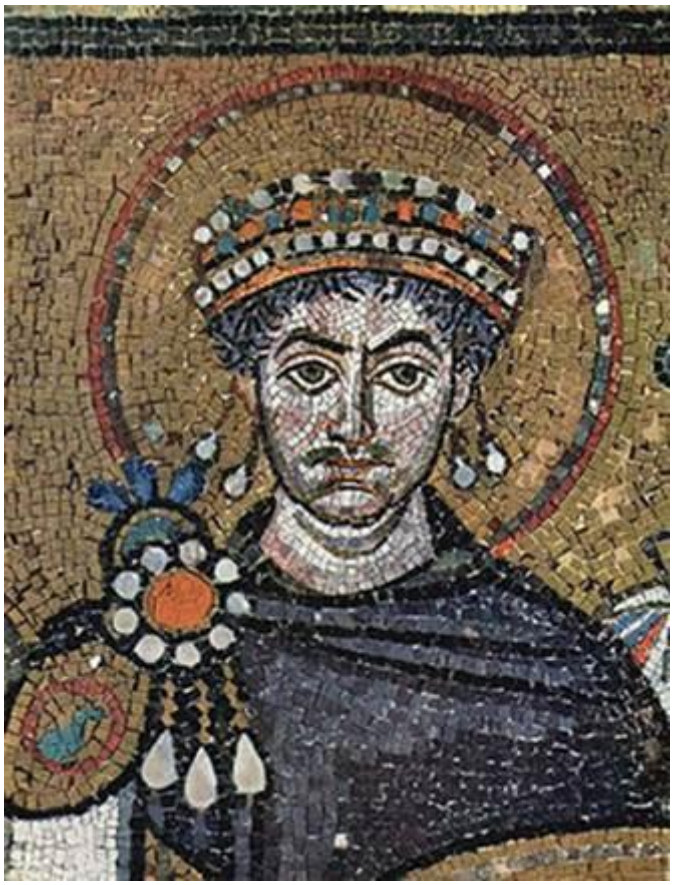

Kodifikace římských zákonů císaře Justiniána položila základ mnoha světových právních systémů. Tato mozaika je detailem z kostela San Vitale, který nechal Justinián postavit v italské Ravenně poté, co jeho vojska znovu dobyla Itálii. V době pádu Konstantinopole v roce 1453 se území, které Byzantská říše ovládala, omezilo na město a jeho bezprostřední okolí. Níže mince s Justiniánovou podobiznou.

Konstantinopol v ohrožení

Přibližně v této době se ze Saúdskoarabského poloostrova valily první vlny nebělošských islámských armád, podněcované novým mocným náboženstvím, které vyzývalo své stoupence, aby „káfiry“ - tedy nemuslimské nevěřící - konvertovali na víru, v případě potřeby i silou, prostřednictvím „džihádu“ neboli svaté války. Východní říše začala brzy ztrácet svá nejvýchodnější území před islámskými armádami, většinu z nich nebylo možné ubránit s omezenými zdroji, které měla Konstantinopol k dispozici. Tato invaze nebělošské rasy měla být rozbuškou pro druhou velkou rasovou válku - křížové výpravy.

Východní říše stlačená slovanskými invazemi

Slovanské kmeny v této době vtrhly také na Balkán a odtrhly tato západní území od Východořímské říše, čímž dokonce ohrozily Konstantinopol.

Byzanc sotva přežila hlavní slovanské nájezdy, když v průběhu 6. století došlo k nové asijské invazi kmene zvaného Avaři. (O avarském vpádu pojednává podrobněji následující kapitola.) I tato invaze byla odražena, s nekoordinovanou pomocí slovanských kmenů.

Brzy však nebylo možné udržet všechny bývalé římské provincie - kromě ztráty severní Itálie ve prospěch Langobardů byli Byzantinci nuceni postoupit také velkou část Balkánu nebílým armádám islámu.

Peršané, kteří byli nyní důkladně rasově smíšeni, pak zahájili útok na nejvýchodnější části Byzantské říše - jen s nadlidským úsilím byli Peršané v roce 628 poraženi, což vedlo ke znovudobytí Sýrie, Palestiny a Egypta.

Navzdory tomuto vítězství se východní říše ocitla v záhubě. S rychle rostoucím počtem míšenců, malou bílou menšinou a ohrožením ze západu Slovany a z východu Turky a Peršany se zdálo, že není cesty ven.

V letech 634 až 642 islámská vojska vtrhla do Palestiny, Sýrie, Mezopotámie a Egypta a třikrát obléhala Konstantinopol: v letech 670, 717 a 718. V roce 717 se konstantinopolské město ocitlo v těžkém postavení. Islámská vojska pak téměř každý rok podnikala nové invaze.

Nové bílé armády - placené územím

V zoufalé snaze posílit své hroutící se hranice zahájili Byzantinci masivní náborovou kampaň mezi germánskými kmeny, přičemž tentokrát nenabízeli plat, ale půdu v oblastech určených k opětovnému dobytí od muslimů, a zároveň dramaticky reorganizovali strukturu své armády.

Nabídku pak přijala nová vlna evropských vojáků. Přestože byli proti silné přesile, zahájili v průběhu 9. století velké tažení proti muslimům. To mělo za následek zadržení islámské hrozby až do počátku dvanáctého století.

Bulharsko bylo znovu dobyto během tažení, které trvalo většinu desetiletí po roce 970. Po tomto vítězství následovalo znovudobytí částí severní Mezopotámie a severní Sýrie. Koncem jedenáctého století však neustálé války opět vyčerpaly síly byzantské armády. S klesajícími šancemi na získání půdy klesal i počet germánských dobrovolníků.

Nová muslimská mocnost, seldžučtí Turci, podnikla na počátku nového tisíciletí řadu vražedných nájezdů na byzantské území a poté v roce 1071 porazila byzantskou armádu v bitvě u Manzikertu, v důsledku čehož obsadila většinu Turecka (Malé Asie).

Ve stejné době jako v bitvě u Manzikertu ztratili Byzantinci poslední oporu v Itálii a dále se oddělili od křesťanského Západu rozdělením křesťanstva v roce 1054 - rozdělením, které vedlo ke vzniku východní pravoslavné církve.

Východní říše žádá o evropskou pomoc

Byzantinci byli na všech frontách opět na ústupu. Když se muslimská vojska připravovala na závěrečný útok na Konstantinopol, obrátil se východní císař Alexius I. na papeže v Římě s prosbou o pomoc proti Turkům. Této žádosti bylo vyhověno: výsledkem byl začátek jedné z nejdelších rasových válek v dějinách, mezi bělochy v západní Evropě a rasově smíšenými arabsko-černošskými armádami islámu.

Bitva zuřila kolem Konstantinopole - křesťanský status tohoto města tváří v tvář islámu vedl generace bílých křesťanů v Evropě k tomu, aby město fyzicky podporovali a uměle prodlužovali jeho životnost o celá staletí.

Tato rasová válka probíhala pod rouškou náboženského boje známého jako křížové výpravy a trvala 275 let, od roku 1095 do roku 1270. O celém rozsahu a povaze této války se dočtete v jedné z dalších kapitol této knihy; zde stačí říci, že na výzvu pokusit se zachránit křesťanství v Malé Asii odpovědělo mnoho křesťanských králů a rytířů.

Křižácká rasová válka nakonec selhává

Ačkoli Byzanc zpočátku z křížových výprav těžila a získala zpět část území v Malé Asii, křižácká rasová válka nakonec skončila porážkou bílých. V roce 1354 Turci obsadili velkou část Balkánu a odřízli Konstantinopol od Západu.

Město nakonec padlo do rukou muslimských vojsk v roce 1453 - v den, který formálně označuje konec Východořímské říše. V době svého pádu už bylo římské pouze podle jména. Původní Římané, kteří město založili, již také dávno zmizeli a jen díky opakované přítomnosti bílých armád, které městu přispěchaly na pomoc kvůli jeho křesťanskému statusu, nebylo město několik století před svým konečným pádem dobyto.

Byzantský odkaz - cyrilice

Raná Byzanc zanechala bohaté kulturní dědictví, jehož mnohé aspekty byly převzaty do evropské kultury. Vytvořili cyrilici, kterou dodnes používá mnoho východoevropských zemí, a sehráli klíčovou roli při zachování mnoha starořeckých děl, která byla později na Západě použita jako pomoc při návratu ke klasickým hodnotám známému jako renesance. Tradice východního pravoslavného křesťanství ovládla velkou část východní Evropy a vedla ke vzniku dvou největších církevních skupin: řecké a ruské pravoslavné církve.

KAPITOLA 20: Druhá velká rasová válka - křížové výpravy 1095-1270

Vzestup islámu od malého kultu v Saúdské Arábii až k postavení významné světové mocnosti je faktorem, který dominuje většině bělošských dějin od roku 800 až do současnosti. Mnoho narůstajících konfliktů v současném světě lze skutečně přičíst tomuto militantnímu a nelítostnému náboženství.

Ačkoli islám, stejně jako křesťanství, vznikl v semitském světě, a formálně tedy stojí mimo rámec této knihy, je nezbytné toto náboženství pochopit, neboť hrálo a stále hraje důležitou roli při ovlivňování evropských dějin.

Islám, který založil Arab Mohamed (570-632) na Arabském poloostrově (dnešní Saúdská Arábie) kolem roku 590, je v podstatě přepracováním judaismu a křesťanství (muslimský bůh Alláh je v muslimské svaté knize Korán označován za stejného boha jako v judaismu a křesťanství) a všechna tři náboženství mají mnoho společných starozákonních postav, jako je Jákob atd. V koránu se dokonce objevuje Ježíš Kristus, jen se od křesťanství liší tím, že Kristus nebyl synem Božím, ale jen dalším prorokem, stejně jako ostatní, o nichž se zmiňuje Starý zákon. Předpokládá se, ale není to prokázáno, že Mohamed získal své znalosti o judaismu a křesťanství od své židovské manželky.

Mohamed byl podle všeho dynamický člověk. Tvrdil, že je posledním a pravým Božím prorokem, a přesvědčil velké masy lidí, že má pravdu. Spojil dohromady rozptýlené prvky

judaismu a křesťanství a poté je smíchal s některými původními arabskými zvyky, čímž vytvořil silné náboženské poselství, které své příznivce podněcovalo k tomu, aby pod hrozbou smrti konvertovali ostatní.

Hrob křižáckého rytíře v opatství Dorchester v Anglii. Rytíř je zachycen v okamžiku smrti, jeho tvář se šklebí, když se snaží vytáhnout meč z pochvy. Jméno rytíře není známo, ale to, že se jednalo o křižáka, je nepochybné - všechny křižácké hroby tohoto druhu měly jako identifikační znak konvenci zkřížených nohou.

Islám se rozšiřuje silou

Stoupenci jeho náboženství si rychle podmanili Arabský poloostrov. Poté se zaměřili na sousední území (tehdy ještě formálně součást Východořímské říše) a v rychlém sledu obsadili Sýrii, Irák, Persii a velký kus Turecka. V roce 640 byl Egypt, tehdy ještě součást Východořímské říše, obsazen islámskými vojsky. Po pádu Alexandrie se toto území stalo výchozím místem pro další válečná tažení, během nichž se arabská vojska dostala do celé severní Afriky a podél jejího pobřeží, přes Gibraltarský průliv do Španělska. V roce 718 překročily muslimské oddíly Pyreneje a přitáhly až do střední Francie, kde je zastavilo francouzské vojsko v bitvě u Tours (732).

Útok na Byzanc

Východořímská říše pohlížela na vzestup islámu s obavami. Nezapomínala přitom, že Bůh z křesťanské Bible byl identický s Alláhem v Koránu (či-li lehce nahraditelný), a že se realitou začala stávat rovněž rasová válka mezi nebílými muslimy a bílou Evropou. Východořímská říše však stála před takřka neřešitelným problémem, sláva a moc jejích imperiálních armád již dávno zašla a před sebou měla zástupy snědých náboženských fanatiků, třesoucích se na mučednickou smrt ve svaté válce Džihádu.

V 11. století se z hlubin asijského kontinentu vyrojili seldžučtí Turci, nelítostní kočovníci, kteří přestoupili na islám a brzy se stali hlavní hybnou silou na Středním východě. V roce 1071 byla byzantská vojska poražena v bitvě u Manzikertu a

celé Turecko připadlo islámu a seldžuckým Turkům. Pouze Konstantinopol na samém západě země zůstala malou křesťanskou citadelou vzdorující islámskému obrovi na východě. Současně se na Konstantinopol z Balkánu tlačili Bulhaři, asijští nájezdníci z východu. Přestože je císař Basil II. (známý jako „bulharobijec“ - jednou oslepil 1500 zajatých Bulharů a poslal je pochodovat zpět do nepřátelského tábora jen s několika jednookými průvodci) dočasně odvrátil, pokračovali v neustálém tlaku.

Na konci prvního tisíciletí se po sobě jdoucí vojenské porážky od útočících muslimů omezily na území bezprostředně kolem hlavního města Konstantinopole.

Východořímská říše padá do rukou muslimů 1453

V roce 1250 se z Malé Asie vynořila nová vlna islámských vojáků, osmanských Turků. Prorazili křesťanskou obranu a nakonec v roce 1453 Konstantinopol padla do rukou islámu.

Východořímská říše formálně skončila. Stejně jako Řím však i poslední skuteční Římané zanikli o mnoho set let dříve. Islámská vojska se udržela tak dlouho, jak dlouho se držela, jen díky využití velkého počtu evropských žoldáků a dobrovolníků.

Konstantinopol byla z velké části obydlena lidmi, kteří byli z velké části rasově smíšeni - stejně jako jejich islámští protivníci.

KŘÍŽOVÉ VÝPRAVY VEDENÉ POD ROUŠKOU KŘÍŽE

Křížové výpravy, ačkoli byly vedeny pod rouškou křesťanství, byly otevřenou rasovou válkou. Bílé armády vyrazily z celé Evropy, aby vyhnaly nebílé obyvatele Blízkého východu. Zde svatý Bernard káže o druhé křížové výpravě - odezva byla různá, ale pravděpodobně jedním z nejzajímavějších vedlejších produktů křížových výprav bylo vzplanutí protižidovských nálad

v Evropě, protože Židé byli spojováni s muslimy v Palestině. Když bílí křižáci nakonec dobyli Jeruzalém, začali masakrovat všechny muslimy a Židy.

Dvě stě let trvající rasová válka

V období před pádem Konstantinopole vypukla druhá velká rasová válka mezi bílou rasou a blízkovýchodními míšenci. Ta měla podobu řady evropských armád, které zahájily protiútoky na území, jichž se zmocnil islám.

Tyto protiútoky probíhaly téměř dvě stě let od roku 1095 do poloviny třináctého století. Původně se termín křížová výprava vztahoval pouze na snahy bílých křesťanů dobýt od muslimů město Jeruzalém v Palestině, ale velmi brzy se začal vztahovat na jakékoli vojenské úsilí bílých proti tmavým rasám Blízkého východu. Křižáci vytvořili na Blízkém východě řadu krátkodobých feudálních států, prvních evropských kolonií mimo evropskou pevninu.

V Evropě křižáci využili příležitosti rovněž k napadení poměrně silného postavení židů v kontinentální Evropě a Palestině a nakonec i k útokům na maurskou okupaci Španělska.

Katolická církev poskytla politickou jednotu

Neobvyklou evropskou politickou jednotu potřebnou pro křížové výpravy zajistila moc katolické církve, která v uplynulých letech značně vzrostla. Právě úcta k papeži jako

vůdci křesťanství sehrála rozhodující roli při přesvědčování křesťanských králů západní Evropy, aby se chopili zbraní proti islámským útočníkům.

Náboženská motivace tak byla hlavní hnací silou prvních křížových výprav. Dvě století trvajícími válkami však procházel velmi zřetelný rasový podtext.

Je důležité si uvědomit, že nepřátelství mezi bílými křesťany a rasově smíšenými muslimy iniciovali nebílí. Byl to muslimský svět, který napadl Evropu jako první, a křížové výpravy byly pouze protireakcí na tuto nevyprovokovanou agresi - což je skutečnost, která se příliš často přehlíží.

Bílí lidé čelili od počátku 8. století nevyprovokovanému, násilnému útoku barevného muslimského světa. Islámské armády na severu Afriky systematicky zlikvidovaly zbytky státu germánských Vandalů. Do roku 700 obsadila islámská vojska severní Afriku a zničila zbytky gótského vandalského státu. Do tří set let od tohoto data islámská vojska obsadila Španělsko a východní pobřeží Středozemního moře. Islámská vojska si navíc vybudovala základny v Itálii a blížila se ke Konstantinopoli. Muslimské hordy útočily ze tří front: východní, západní a jižní. Na tomto pozadí byly zahájeny křížové výpravy.

Výzva papeže Urbana II.

Myšlenku křížových výprav odstartoval projev papeže Urbana II. v Clermontu ve Francii v listopadu 1095. Papež hovořil o postupu islámu a vyzval k velké křesťanské výpravě

s cílem osvobodit Jeruzalém od muslimských útočníků. Tohoto města se nedávno zmocnil nový muslimský kmen z Malé Asie, zvaný Seldžukové. Tito Turci tehdy ohrožovali také Konstantinopol, což přimělo byzantského císaře Alexia I., aby požádal západní křesťanstvo o pomoc. Kromě toho podle papeže Urbana ti samí muslimové napadali křesťanské poutníky putující do Palestiny.

Výzva papeže Urbana ke svaté výpravě k odražení islámské invaze se setkala s velkým ohlasem a téměř okamžitě se řada bílých křesťanských králů začala připravovat na účast v křížové výpravě. I když náboženská motivace byla bezpochyby primární příčinou počátečních fází křížových výprav, nezanedbatelným faktorem též bylo rasové uvědomění v konfliktu, který bude trvat téměř tři sta let, z nichž dvě stě let bude v Palestině udržována bílá křesťanská výspa.

První křížová výprava 1095-1099

Cílem první křížové výpravy bylo dobýt město Jeruzalém. V tomto úsilí byla úspěšná. Většina křižáků, kteří se tohoto prvního protiútoku zúčastnili, byli fransky mluvící příslušníci střední třídy, a proto se běloši v Palestině označovali jako Frankové.

První křížová výprava trpěla vážnými vnitřními organizačními problémy. Neměla žádného vůdce ani formální dohodu s Konstantinopolí, městem, které mělo být výchozím bodem.

Nakonec různé skupiny křižáků používaly různé cesty, aby se dostaly do Konstantinopole, předpokládaného výchozího bodu. Některé se vydaly po moři, jiné po souši. Když tyto skupiny pochodovaly na východ, získávaly po cestě své příznivce. Křižáci, kteří táhli po souši z Francie, také využili příležitosti k pogromu na skupiny Židů, kteří se usadili podél řeky Rýn. Tyto Židy ve Francii a Germánii spojovali se Semity, proti nimž pochodovali na Blízkém východě.

Když se křižáci dostali do Konstantinopole, museli se divit, do čeho se to vlastně dostali. Byzantinci se rasově podobali muslimům, místo latiny mluvili řecky, měli výrazně blízkovýchodní umění a architektonické formy, a aby toho nebylo málo, neuznávali vedení papeže.

Nakonec se nesourodé skupiny křižáků shromáždily v Konstantinopoli. Když se zdálo, že většina z nich dorazila, vyrazila pěšky přes dnešní Turecko směrem k Jeruzalému armáda, jejíž počet se odhadoval na dvacet pět až třicet tisíc.

Obléhání Antiochie 1099

Město Antiochie (dnes známé jako Antakya v Turecku) založil v roce 300 př. n. l. Seleukos I., slavný vojevůdce Alexandra Velikého, který také založil seleukovské království v Sýrii. Pod vládou Východořímské říše se Antiochie stala třetím nejdůležitějším městem na světě po Římu a Konstantinopoli. Město padlo v důsledku islámského útoku v roce 1085. Antiochie ležela na cestě do Palestiny a křižáci nemohli doufat,

že se zmocní Jeruzaléma, aniž by nejprve dobyli pevnostní město. Stalo se tak prvním hlavním cílem bílé armády.

Jakmile se křižáci přiblížili k Antiochii, začali muslimští obránci pod vedením Jaghi-Siyana zabíjet všechny zbývající bělochy ve městě a všechny nebělošské křesťany, kteří měli tu smůlu, že byli přítomni. To připravilo půdu pro obléhání Antiochie, při kterém křižáci oplatili nebělošským muslimům jejich útok - když měli příležitost.

Antiochie byla účelově vybudovaná vojenská pevnost. Obranu vybudoval římský císař Justinián a udržovali ji Byzantinci. Hradby byly obrovské, se čtyřmi sty věžemi rozmístěnými tak, že každá část hradeb byla na dostřel luku. Posledním opevněním byla citadela, která se tyčila tisíc stop nad městem a byla mistrovským dílem pozdně římského stavitelství.

Armáda trpěla nedostatkem potravin a nehostinným terénem a po patnáctiměsíčním obléhání města se usadila. Křižákům se podařilo odrazit dva muslimské pokusy o pomoc a získat zásoby na stavbu dvou pevností, které využili k odříznutí všech zásobovacích cest.

Ani tak se jim však nepodařilo prolomit městské hradby. Vstup se jim podařilo získat jen díky zradě jednoho ze strážců věže, Arména, který nedávno konvertoval k islámu. Armén vpustil do města předvoj křižáků, kteří pak otevřeli hlavní bránu pro zbytek vojska.

Do soumraku 3. června 1099 bylo město v rukou bílých a všichni neběloši, kteří zůstali pozadu, byli mrtví. První velké

vítězství křížové výpravy bylo dosaženo. Křižáci poté shromáždili své síly k útoku na Jeruzalém.

JERUZALÉMSKÉ HRADBY PŘEPADENY 1099

Bílí rytíři obléhající město Jeruzalém během první křížové výpravy. Po vytěžení dřeva z okolní krajiny postavili tři obléhací věže mimo dohled obránců města a použili je při nočním útoku na mohutné hradby. Muslimové byli ohromeni, když viděli obléhací věže postavené z velmi jednoduchých materiálů, které se křižákům podařilo sehnat v okolí.

Jeruzalém dobyt po urputné bitvě

Hradby Jeruzaléma byly původně postaveny římským císařem Hadriánem a stejně jako Antiochie byly vylepšeny a

opraveny Byzantinci. Noví muslimští okupanti města navíc opevnění ještě doplnili.

Muslimský guvernér Jeruzaléma Iftikhar ad-Duala byl přesvědčen, že dokáže křižáky zadržet, dokud nedorazí pomocná armáda z Egypta, který držel islám. Obrovské hradby bránily arabské a súdánské jednotky a před příchodem bílé armády nechal otrávit všechny studny za hradbami města kromě jedné. Tato jediná studna se nacházela na exponovaném místě v přímém dosahu městských hradeb. Mnoho křižáků bylo zabito při pokusu nabrat z ní vodu, jak muslimové plánovali. Kromě toho ad-Duala vyhnal z města všechny křesťany, bílé i nebělošské, a dovolil zůstat pouze Židům.

Křižáci začali obléhat Jeruzalém 7. června 1099. Trpěli nedostatkem potravin, vody a zásob, přesto pokračovali v útocích na město a postupně vyčerpávali obránce, přestože ti měli silnější postavení. Po několika pokusech prolomit hradby hrubou silou a pomocí žebříků byli křižáci zásobováni stavebním materiálem a dřevem, které získávali z okolní řídce osídlené krajiny.

Tři křižácké obléhací věže byly postaveny mimo dohled nebělošské vojenské základny a k velkému údivu obránců města byly v noci 13. července postaveny na místo. Pomocí obléhacích věží se k hradbám dostalo asi třináct tisíc bílých vojáků, kteří se zúčastnili útoku.

Po těžkých ztrátách a po šestnácti hodinách nepřetržitých bojů byla část hradeb dobyta v poledne 14. července. Po zajištění průlomu v hradbách pak mohly být použity obyčejné

žebříky k vytažení posil a křižáci konečně pronikli do ulic města.

DOBYTÍ JERUZALÉMA PŘEDSTAVUJE VRCHOL KŘÍŽOVÝCH VÝPRAV

Dobytí Jeruzaléma křižáky v roce 1099 bylo vrcholem křížových výprav.

Masakr muslimů a židů v Jeruzalémě

Když muslimové viděli, že se jejich obrana hroutí, stáhli se do citadely. Tam malá skupina přeživších vyjednala podmínky kapitulace, které zahrnovaly bezpečný odchod z města. Byli to jediní muslimové, kteří pád Jeruzaléma přežili. Křižáci, rozradostnění a rozzuření zároveň, že po tolika utrpeních konečně získali město, začali zabíjet všechny muslimy, které našli.

Podle vyprávění jednoho z křižáků, Raymonda z Aguileru, se musel druhý den ráno, když šel navštívit oblast Chrámu,

prodírat mrtvolami a krví, která mu sahala po kolena. Židé mezitím uprchli do své hlavní synagogy. Křižáci je obvinili z napomáhání nebílým muslimům - a toto obvinění nebylo bezdůvodné - a neměli s Židy slitování. Synagoga byla vypálena a všichni Židé v Jeruzalémě zahynuli v plamenech.

Godfrey z Bouillonu, jeruzalémský král 1099

Latinské Jeruzalémské království bylo založeno pod vládou dvou franských šlechticů, Godfreye z Bouillonu a jeho bratra Baldwina. Kromě toho byly založeny tři další státy: hrabství Tripolis v dnešním Libanonu, knížectví Antiochie v dnešní Sýrii a hrabství Edessa v dnešní severní Sýrii a jižním Turecku.

Křižácké státy se však nesnažily změnit složení obyvatelstva v regionu nucenou migrací nebo vyháněním. Nepokoušely se ani o konverzi domorodců. Tak vznikly první evropské kolonie, paradoxně v oblastech, kudy kdysi kráčeli jejich dnes velmi vzdálení rasoví příbuzní.

Druhá křížová výprava 1147-1148

Úspěch první křížové výpravy muslimy ohromil, neboť byl založen na kombinaci horlivosti a štěstí. Udržení křižáckých držav bylo obtížnější. Největším problémem bílých kolonistů bylo, že byli zcela závislí na evropských rekrutech, kteří obsazovali pevnosti a opěrné body, obklopeni mořem tmavých muslimských tváří.

Muslimská ofenzíva na sebe nenechala dlouho čekat. V roce 1144 islámská vojska vtrhla do velkého města Edessa na řece Eufrat. Muslimský svět ohlásil protiútok a papež Eugenius III. svolal druhou křížovou výpravu. Tentokrát se ke křížové výpravě připojilo velké množství křesťanských panovníků, zejména německý císař Svaté říše římské Konrád III. a francouzský král Ludvík VII. Konrád udělal chybu, když zvolil pozemní cestu z Konstantinopole do Palestiny, a muslimský útok v Turecku jeho armádu zničil. Ludvíkova armáda se rovněž stala obětí četných muslimských útoků, a přestože byla vyčerpaná, byla jedinou významnou silou, která v roce 1148 dosáhla Jeruzaléma. Byl podniknut pokus o útok na Damašek, který skončil neúspěchem. Zklamaná francouzská armáda to vzdala a vrátila se domů.

Po neúspěchu druhé křížové výpravy muslimská vojska znovu zaútočila na Jeruzalém a v roce 1187 město dobyla. Druhá křížová výprava skončila těžkými ztrátami bílých a vojenským neúspěchem. Anglická křižácká armáda, která se nikdy nedostala na Blízký východ, se však podle pozdějšího vzoru zastavila v Portugalsku, zaútočila na muslimy obsazený Lisabon a pomohla vyhnat Maury ze severního Portugalska.

To bylo významné, protože to ukázalo, že křížové výpravy byly nyní válkou proti nebílým islamistům kdekoli, kde se mohli vyskytovat, a ne konkrétně proti muslimům v Jeruzalémě. Druhá křížová výprava byla také pozoruhodná tím, že se poprvé vytvořily svaté rytířské řády. K nejznámějším patřili rytíři svatého Jana Jeruzalémského, zvaní špitálníci, a chudí rytíři Kristovi a Šalamounova chrámu, zvaní templáři.

Třetí křížová výprava 1189-1192

Neúspěch druhé křížové výpravy vyprovokoval křesťanské Evropany k dalšímu pokusu o vyhnání muslimských útočníků z Palestiny. Tři králové oznámili svůj osobní záměr připojit se k boji: Richard I. Lví srdce z Anglie, Filip II. z Francie a Fridrich I., zvaný Fridrich Barbarossa, císař Svaté říše římské.

Fridrich Barbarossa, tehdy již starý a slavný, zemřel v roce 1189 na cestě do Palestiny. Většina jeho vojska se po jeho smrti vrátila do Německa. Filip II. se svým vojskem dosáhl Palestiny, ale nedosáhl žádného významnějšího vojenského úspěchu a v roce 1191 se vrátil domů. Pouze anglický král Richard zůstal, aby bojoval s nebílými. Po dvouletém obléhání bylo v roce 1191 dobyto velké přímořské město Akra a křižáci se vydali k Jeruzalému. Filip II. se již mezitím vrátil do Francie a anglický král-voják tak svedl vítěznou bitvu u Arsoufu s nebělochy sám. Neshody v řadách křižáků však způsobily ztrátu iniciativy, což vedlo roku 1192 ke smlouvě, která zajistila bílou moc na pobřeží a právo křesťanským poutníkům navštěvovat Jeruzalém, město samotné však zůstalo v tureckých rukou.

Třetí křížové výpravě se nepodařilo dobýt Jeruzalém, ale nebyla úplným vojenským neúspěchem. V době Richardova odchodu v roce 1192 byla muslimům zabrána velká část Palestiny včetně několika důležitých pobřežních měst.

VYNIKAJÍCÍ VÝZBROJ DÁVÁ KŘIŽÁKŮM VÝHODU

Bílý rytíř zabíjí své muslimské nepřátele. Přestože byli křižáci téměř vždy početně slabší než nebělošská vojska, jejich vynikající výzbroj jim velmi často zajistila vítězství v bitvě. Evropané byli také fyzicky větší než jejich protivníci, což jim dávalo výhodu v boji zblízka.

Čtvrtá křížová výprava se hroutí v anarchii 1199-1204

Neúspěch při dobývání Jeruzaléma přiměl papeže Inocence III., aby v roce 1199 vyzval k obnovení vojenského tažení. Tato čtvrtá křížová výprava se od počátku proměnila ve fiasko. Problémy začaly, když benátský panovník souhlasil s přepravou francouzských a vlámských křižáků do Palestiny - za poplatek. Křižáci, kteří nebyli schopni tuto částku zaplatit,

místo toho uzavřeli dohodu s Benátčany. V rámci této dohody měli Benátčanům pomoci zaútočit na jednoho z jejich hlavních rivalů, městský stát jménem Zadar, uherský obchodní přístav na Jadranu. Křižáci by za to dostali za odměnu průjezd do Palestiny.

Když se Inocenc III. o dohodě dozvěděl, křižáky exkomunikoval. Spojená benátsko-francouzsko-vlámská vojska neměla co ztratit a v roce 1202 se zmocnila Zadaru. Čtvrtá křížová výprava, zbavená povinnosti sloužit Římu, se změnila v boj bez zábran a její účastníci nakonec dosáhli Konstantinopole a zaútočili na ni.

Konstantinopol padla 13. dubna 1204 pod náporem těchto křižáků. Vítězní vojáci po tři dny plenili město a založili tzv. latinskou říši Konstantinopol. Tato vláda trvala až do roku 1261, kdy se byzantskému císaři podařilo město znovu dobýt. Během tohoto období „čtvrté křižácké vlády“ vzniklo několik nových křižáckých států v Řecku a na pobřeží Černého moře.

Dětská křížová výprava 1212

Další skvrnou na křesťanském období vlády v Evropě se vedle náboženských válek mezi bělochy stala událost z roku 1212, přímo související s neúspěchem poslední výpravy. Dětská křížová výprava sice není historiky oficiálně uváděna jako jedna ze sedmi křížových výprav, přesto se jednalo o ubohý pokus přibližně třiceti tisíc bílých dětí dobýt Palestinu po katastrofě čtvrté křížové výpravy. Ve víře, že je Bůh neopustí, zorganizovali mladíci Štěpán z Vendronu (Francie) a Mikuláš z

Kolína nad Rýnem (Německo) tuto křížovou výpravu dětí, z nichž všechny byly mladší osmnácti let, aby táhly do Palestiny. Skončila tragédií a stala se podkladem pro legendu o Krysaři z Hamelnu. Nikdy se nedostali dál než k jižnímu pobřeží Středozemního moře, kde byla většina z nich zajata a prodána do otroctví arabským pirátům.

V páté křížové výpravě je Jeruzalém znovu získán

Německý císař Svaté říše římské Fridrich II. se v roce 1215 zavázal zahájit novou křížovou výpravu. Kvůli naléhavým domácím problémům vyplul z Itálie až v roce 1227 a poté na moři onemocněl, což ho donutilo vrátit se do přístavu již po několika dnech. Papež, rozzuřený neustálými odklady, pak Fridricha za trest exkomunikoval. Navzdory této nelibosti Fridrich v roce 1228 opět vyplul do Palestiny. Jakmile se vylodil se svou impozantní armádou, zahájil jednání s muslimy.

Muslimové, zjevně zaskočeni silou německé armády, souhlasili s podpisem smlouvy, podle níž byl Jeruzalém předán křesťanům a bylo vynuceno desetileté příměří. Fridrich dosáhl konečného cíle díky diplomacii podpořené mocnou demonstrací síly.

KŘIŽÁCKÝ HRAD V DNEŠNÍ SÝRII PŘEŽIL DEVĚT STOLETÍ

Křižácký hrad Krak des Chevaliers v Sýrii, polovina 12. století. Neschopnost křižáků většinově osídlit dobyté oblasti svým rasovým druhem vedla k jejich zániku ve velmi krátké době. Nyní stojí jako památníky ducha a hrdinství té doby pouze jejich rozsáhlé prázdné stavby.

Šestá křížová výprava 1248-1254

V roce 1248 francouzský král Ludvík IX. osobně zahájil šest let trvající křížovou výpravu. Centrum muslimské moci se mezitím přesunulo do Egypta a Ludvík se vydal přímo tam. Jakákoli muslimská osada se nyní stala lovnou zvěří. Ludvík se v Egyptě vylodil v roce 1249 a rychle se zmocnil značného území.

V roce 1250 zaútočil na Káhiru, ale byl poražen, nikoli však silou zbraní, nýbrž zavlažovacím systémem na řece Nil (který poprvé vynalezl egyptský král Menes před tisíci lety).

Muslimové počkali, až se francouzská armáda ocitne ve zranitelné pozici, a pak otevřeli stavidla. Tím vytvořili umělou povodeň, která uvěznila Ludvíka a jeho armádu a donutila ho ke kapitulaci. Muslimové Ludvíka propustili, když zaplatil obrovské výkupné a vzdal se svého opěrného bodu na egyptském pobřeží. Odjel do Palestiny, kde následující čtyři roky budoval a posiloval křesťanská opevnění a v roce 1254 se vrátil do Francie.

Do Palestiny znovu (a naposledy) zamířila až šestá křížová výprava (1248-1254), vedená německým králem a římským císařem Fridrichem II., kterému se podařilo dobýt Jeruzalém, Betlém a Nazaret. Úspěch při získání těchto měst však byl pouze dočasný. Křesťané v Palestině byli stále nejednotnější, zatímco obnovený egyptský sultanát začal likvidovat jednu křižáckou pevnost za druhou

Sedmá křížová výprava 1270

Ludvík byl nešťastný ze své katastrofální výpravy do Egypta a v roce 1270 zorganizoval poslední křížovou výpravu. Shromáždil menší armádu než dříve a vydal se do útoku na muslimskou pevnost v Tunisku na severoafrickém pobřeží.

Křížová výprava probíhala podle plánu, když Ludvík zemřel z přirozených příčin. Jeho armáda poté ztratila chuť bojovat a vrátila se do Francie. Mezitím v roce 1268 padla Antiochia, v roce 1271 ji následoval velký hrad Krak des Chevaliers a v roce 1289 Tripolis. Vítězný muslimský útok na Akru v roce 1291 ukončil křižáckou přítomnost na barevné pevnině.

Ilustrace ze středověkého rukopisu zobrazující scénu z křížových výprav. Křižáci nebyli schopni udržet svá nová království, protože se jim nepodařilo dobytá území osídlit vlastním druhem. Nikdy netvořili většinu, bílí křesťanští vojáci byli převálcováni a během tří set let po nich zmizely téměř všechny stopy.

Výsledky křížových výprav

Křižácké státy vzniklé na Blízkém východě nepřežily konec křížových výprav dlouho. V beznadějné přesile v moři nebělošských nepřátel se jejich rozloha rychle zmenšila na několik velkých opevnění.

Z vojenského hlediska byly křížové výpravy neúspěšné. Muslimy se jim nepodařilo natrvalo vytlačit odnikud kromě severního Portugalska. To je však nespravedlivé odmítnutí úsilí bílých národů, které se těchto válek účastnily. Překážky, které musely překonat, byly obrovské. Obrovské vzdálenosti, závislost na dobrovolných vojácích, špatné možnosti dopravy a prodloužené zásobovací cesty - to vše dohromady způsobilo, že bylo pozoruhodné, že se jim vůbec podařilo podniknout výpravy tohoto druhu.

Nejvýznamnějším důsledkem křížových výprav bylo, že přispěly k nadšení pro vyhnání muslimských nebílých okupantů ze Španělska, což se podařilo necelých 150 let po poslední křížové výpravě.

KAPITOLA 21: Lekce úpadku – Španělsko a Portugalsko

Španělsko a Portugalsko jsou dvě západoevropské země, které se vyznačovaly fázemi velkého bohatství a moci a následného úpadku. Vzhledem k poučení, které se ukázalo již u starověkých civilizací, je proto snadné hledat populační změny, které jako vždy úzce sledují vzestup a pád všech civilizací.

Jak se dalo očekávat, jak ve Španělsku, tak v Portugalsku jsou populační změny patrné a přímo souvisejí s vedoucí - a posléze oslabenou - rolí, kterou tyto národy hrály ve světových dějinách.

První obyvatelé jsou staré evropské typy

Prvními obyvateli Pyrenejského poloostrova byli staroevropští lidé, kteří založili neolitickou neboli zemědělskou kulturu. Dalšími lidmi, kteří se na Pyrenejský poloostrov dostali, byli míšenci semitského, indoevropského a staroevropského původu známí jako Féničané. Tito lidé založili před rokem 1000 př. n. l. na jižním pobřeží Španělska obchodní stanice, které pracovaly z Kartága, města, které založili v severní Africe. Z této doby pocházejí španělská města Cádiz, Malaga a Córdoba.

Kolem roku 600 př. n. l. založili Řekové kolonie v severovýchodní části Španělska. Později expandovali na jih až do dnešní Valencie.

Příchod Keltů ze střední Evropy kolem roku 500 př. n. l.

Kolem roku 500 př. n. l. Keltové indoevropského původu poprvé překročili pohoří Pyreneje a usadili se v západní a severní části Španělska. Během následujících let další skupiny Keltů obsadily ještě větší území Španělska. Nově příchozí se brzy začali mísit s již usazeným obyvatelstvem. Následně se řada těchto lidí - směsice Keltů, Řeků, Starých Evropanů a Féničanů - přestěhovala do jižní Francie, kde vzniklo území dnes známé jako Gaskoňsko.

Jedním z původních staroevropských národů, který zůstal z velké části nedotčen rasovými příchody a odchody, byli Baskové, kteří žili v hornaté enklávě na severu Španělska.

Jejich geografická izolace zabránila asimilaci a jejich genofond dnes genetici používají jako základní definici předneolitických evropských populací. Baskičtina je také jedním z mála dochovaných příkladů původního staroevropského jazyka. Baskové si také do jisté míry zachovali „tmavý“ rasový vzhled staroevropského obyvatelstva.

NORDICKÉ TYPY ZE ŠPANĚLSKÉ MINULOSTI

Důkazy o nordicích ve Španělsku: Nahoře je krásný příklad extrémního nordického rasového typu, který tvořil obyvatelstvo Pyrenejského poloostrova po druhé velké indoevropské invazi na toto území. Slavná dáma z Elche, asi 400 let př. n. l., Madrid. Původ sochy je buď fénický, nebo gótský nordický. Níže: Hrabě Colonna, španělský generál z roku 1400 (rytina od Van Eycka, kolem roku 1410).

Kartágo obsazuje Cádiz a zakládá Barcelonu kolem roku 230 př. n. l.

V roce 480 př. n. l. byla vyslána kartaginská armáda, aby pomohla potlačit místní povstání ve městě Cádiz. Kartáginská armáda nikdy neopustila Cádiz a pokračovala v ovládání velké části Hispánie.

Po první punské válce mezi Římem a Kartágem v roce 237 př. n. l. Kartaginci posílili své základny ve Španělsku a založili města Cartagenu a Barcelonu. Kartáginský generál Hannibal, který během punských válek napadl Itálii, využil Španělsko jako základnu pro tyto útoky.

Po porážce Kartága na konci punských válek se všechny kartaginské kolonie ve Španělsku vzdaly římské nadvládě, čímž vznikla římská provincie Hispánie.

Římanům trvalo sedmdesát pět let, než zavedli přísnou kontrolu nad všemi obyvateli Pyrenejského poloostrova, ale pak zůstali pány Hispánie po dalších pět století. Během této doby Římané vytvořili mnoho svých dlouhodobých architektonických staveb. Ukázkovým příkladem je velkolepý akvadukt v Segovii, který i po 1800 letech stále přivádí vodu.

Příchod sefardských Židů po diaspoře 70 n. l.

Španělsko, stejně jako mnoho dalších oblastí ve Středomoří Římské říše, bylo otevřené přistěhovalectví z částí Blízkého východu.

Po rozptýlení Židů Římany v důsledku římsko-židovské války v roce 70 n. l. mnoho Židů uprchlo podél severoafrického pobřeží a překročilo Gibraltarskou úžinu do Španělska. Tam se rychle stali pevnou a početnou menšinou. Jednalo se o Sefardy neboli sefardské Židy.

Nové germánské invaze

Římská nadvláda v Hispánii skončila v roce 409, kdy germánské tlupy (Alani, Vandalové, Suebové a další) překročily Pyreneje a svrhly romanizované Španěly. Noví nájezdníci si založili vlastní království.

V rychlém sledu je následoval vpád Vizigótů pod vedením jejich vůdce Adolfa (švagra Alaricha, Góta, který v roce 410 vyplenil Řím). Vizigóti zničili veškerý odpor proti své vládě a založili v Hispánii říši, která zahrnovala i část jižní Francie.

První vizigótské hlavní město bylo založeno v dnešním francouzském městě Toulouse. Přestože si Vizigóti podmanili Vandaly a Suebijce, vztahy mezi posledními dvěma skupinami se zhoršily kvůli řadě domácích problémů. V roce 420 vypukla mezi oběma stranami válka.

Vandalové se poté přesunuli na jih a dali jméno oblasti známé jako Andalusie (z anglického Vandalusia). Nakonec v roce 429 překročil osmdesátitisícový kontingent Vandalů Gibraltarský průliv a zmocnil se staré římské provincie Afrika (dnešní Tunisko a části Alžírska). Tam založili vandalský stát.

Španělsko - Vizigótské království pod vládou krále Eurika

Odchod Vandalů umožnil Vizigótům obnovit svou nadvládu v Hispánii. Jejich počet se dále zvýšil příchodem přeživších Ostrogótů (kteří byli zdecimováni postupujícími Huny). Tyto gótské kmeny společně vytvořily ve Španělsku formální křesťanské království, které trvalo od roku 460 do roku 711. Prvním španělským gótským králem byl Eurik, syn jednoho z velkých protivníků Attily Huna, Theodorika.

VISIGÓTSKÝ KRÁL EURIK ROZŠIŘUJE SVOU ŘÍŠI NA IBERII

Vizigótský král Eurik (415-484) rozšířil vizigótskou říši z dnešní jižní Francie na celý Pyrenejský poloostrov a nahradil stále slábnoucí římskou vládu. Do roku 476 n. l. ovládal Eurik téměř celé dnešní Španělsko. Jeho dalším neméně slavným příspěvkem k vizigótským dějinám byl Codex Euricianus, sbírka zákonů, která je jedním z nejstarších příkladů germánského práva.

Gótský zákon zakazuje smíšená manželství

Jedním z prvních zákonů, které gótské království ve Španělsku zavedlo, byl zákaz všech smíšených manželství. Gótové se směli ženit pouze s Góty a trestem za porušení tohoto zákazu bylo upálení na hranici. Tento otevřeně rasový zákon omezil míšení Gótů se všemi ostatními na naprosté minimum. To mělo zvláštní význam vzhledem k rostoucímu počtu židovského obyvatelstva.

Gotická Hispánie se usadila v období relativního míru a z toho plynoucí prosperity, přičemž jedinou nepříjemnou záležitostí byla početná židovská populace. Mezi Židy a křesťany narůstala nevraživost, která byla způsobena dvěma hlavními faktory.

Za prvé, křesťané, plní horlivosti konvertovat všechny lidi na svou víru, shledávali Židy obzvláště odolnými - na rozdíl od Evropanů. Toto odmítání konverze ke křesťanství vyvolávalo značnou nevoli. Za druhé, židovská nadvláda ve španělském finančním světě, podtržená uzavřeností a separací, kterou židovské náboženství poskytovalo svým stoupencům, vyvolala mezi oběma skupinami velkou nevraživost.

Osmdesát tisíc Conversos - pokřtěných Židů

V roce 620 nařídil španělský král Sisebut pokřtít osmdesát tisíc Židů na křesťany ve snaze zlomit židovství ve Španělsku. Tak vznikli Conversos, španělští Židé, kteří se veřejně hlásili ke křesťanství, ale v tajnosti si zachovávali své židovské tradice. Byli také známí pod méně lichotivým názvem Marranos, což znamená „prasata“.

Přestože osmdesát tisíc Židů pokřtěných Sisebutem zůstalo ve Španělsku, přibližně stejný počet jich opustil zemi a odešel do jiných částí Evropy, aby unikl rostoucím antisemitským náladám na Pyrenejském poloostrově. Jejich odchod nebyl předčasný - o třiapadesát let později, v roce 673, španělský král Wamba formálně vyhostil všechny Židy, kteří odmítli konvertovat ke křesťanství. Přímý předchůdce krále Wamby, král Recesvinto, učinil krok, který měl mít dalekosáhlé důsledky.

Zrušil dlouholetý zákaz smíšených manželství a nahradil jej zákonem, který stanovil, že každý, kdo je křesťanského vyznání, se může oženit s kýmkoli jiným podobného vyznání. Od nynějška platil pouze zákaz uzavírání sňatků z náboženských, nikoli rasových důvodů.

Tento krok umožnil uzavírat sňatky a mísit se s Góty osobám jakéhokoli rasového původu, pokud se hlásily ke křesťanství. Tímto způsobem byly učiněny první kroky, které vedly k rozpadu gótského kmene ve Španělsku.

Invaze nebělošských muslimů do Španělska 711

Invaze nebělošských muslimů konečně dorazila do Španělska. Islámské armády se vyhrnuly ze Saúdskoarabského poloostrova, dobyly Egypt, Libyi, Tunisko a severní Afriku a v roce 711 dosáhly Gibraltarského průlivu. Muslimové zahájili zuřivý útok přes úzké moře, porazili gótské království a nastolili svou vládu nad velkou částí Španělska a Portugalska.

Pod křesťanskou nadvládou zůstaly pouze nejsevernější části těchto zemí.

FERDINAND I. ZAHAJUJE REKONKVISTU ŠPANĚLSKA

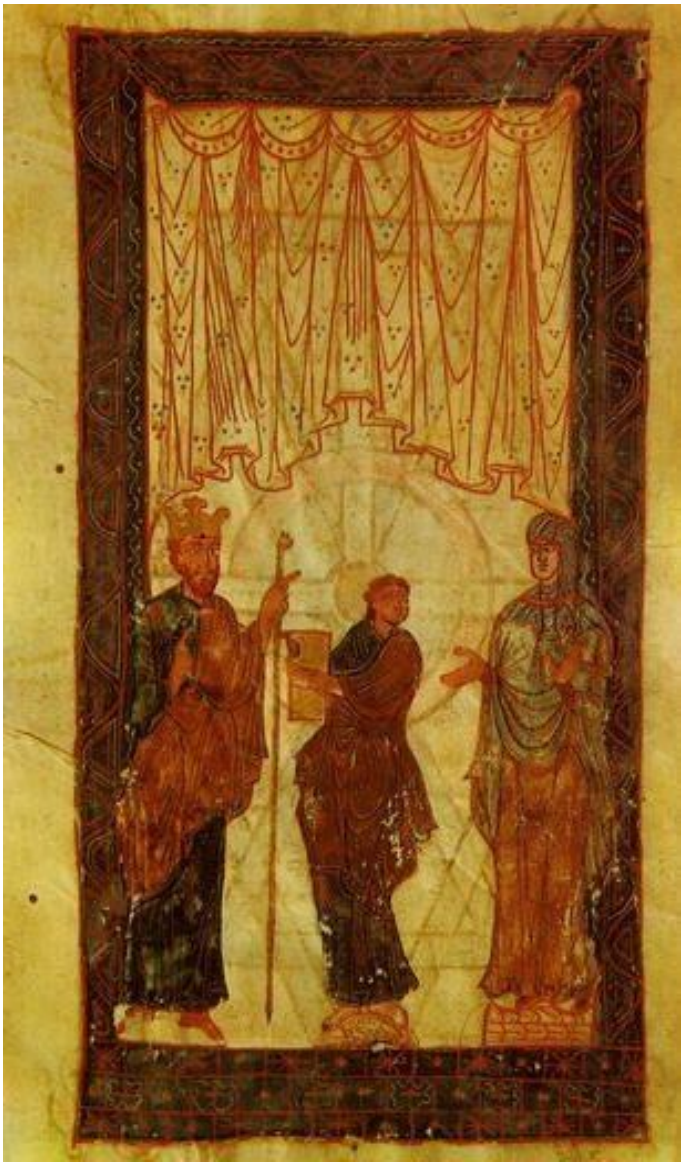

Velký bílý král Španělska a Portugalska Ferdinand I. (1005-1065) (vlevo), jak je vyobrazen na dobovém rukopise. Král Kastilie a Leónu se v roce 1056 stal císařem té části Španělska, která nebyla pod muslimskou kontrolou. V roce 1058 zahájil

invazi do Španělska ovládaného muslimy, čímž zahájil období znovudobývání Španělska od nebílých muslimů.

Bílá rekonkvista - sedm set let poté

Období znovudobytí Španělska křesťanskými Evropany bylo předmětem další velké rasové války v Evropě. Tento souboj skončil v roce 1492, kdy se poslední maurská citadela, Granada, vzdala bílým vojskům. (Celý příběh a důsledky této rasové války se dozvíte v následující kapitole.)

Znovudobytí Španělska od Maurů bylo završeno dalším všeobecným vyhnáním všech Židů, kteří nepřestoupili ke katolicismu. Významné postavení mnoha Židů v maurské správě okupovaného Španělska a jejich záznamy o spolupráci s Maury byly významným faktorem podněcujícím protižidovské nálady.

Vyhnání 250 000 míšenců v roce 1609

Maurové okupovali Španělsko více než sedm set let. Bylo proto nevyhnutelné, že se smísili s místním obyvatelstvem. Tímto způsobem se do Španělska a Portugalska, zejména do nejjižnějších oblastí, dostalo nezanedbatelné množství maurské - ve skutečnosti míšené arabské/černošské krve. Španělé to uznali za problém a v roce 1609 španělský král Filip III. nařídil fyzické vyhoštění přibližně 250 000 „morisků“ neboli pokřesťanštěných Maurů ze země.

Bylo to provedeno výhradně na základě jejich rasy, nikoli náboženství - výrazný rozdíl oproti dřívějšímu vyhánění Židů, kteří, pokud skutečně konvertovali ke katolicismu, mohli zůstat.

Převážná většina těchto pokřtěných Maurů byla míšenci - zčásti maurské a zčásti bílé rasy (proto se hlásili ke křesťanství). Tento pozoruhodný příklad vyhánění z rasových důvodů byl hlavním důvodem, proč příliv maurské krve do Španělska nebyl tak významný, jak by mohl být.

ŠPANĚLSKO - OBJEVUJÍCÍ SE RASOVÉ ROZDÍLY

Španělsko: Objevují se rasové rozdíly. Tento slavný obraz El Greca (1548-1614), Svatý Martin a žebrák, je živým obrazem vznikajícího rozdělení Španělska na ty, kteří se smísili s nebělošskými muslimy, a na ty, kteří se s nimi nesmísili. Svatý Martin je zobrazen jako zcela bílý, zatímco žebrák je zjevně míšenec. Na obrázku jsou vidět k porovnání obličeje obou postav.

Španělská inkvizice a konečné vyhnání Židů

V roce 1478 zahájili španělský král a královna Ferdinand a Isabela akci, která se po celém světě proslavila jako španělská inkvizice. Přinejmenším teoreticky šlo o pokus prosadit náboženskou jednotu. Ve skutečnosti se jednalo o politický nástroj, kterým se Španělé snažili vyhnat poslední Conversos, čímž se z ní stalo především protižidovské tažení.

Pronásledováni byli také nejrůznější kacíři - lidé, kteří zpochybňovali katolickou verzi křesťanství. Odhaduje se, že během španělské inkvizice byly na hranici upáleny nejméně dva tisíce lidí, možná i více, za různé zločiny od čarodějnictví po pohanství. Nakonec v roce 1492 Španělé vyhostili ze Španělska všechny Židy, kteří dosud nepřijali křesťanství.

Zlatý věk Španělska - vláda „modré krve“

Navzdory příměsi určitého počtu Maurů si většina španělské společnosti - zejména vládnoucí elita - zachovala svou původní genetickou výbavu a absorbovala pouze několik sefardských Židů, kteří skutečně konvertovali ke katolicismu.

Z této doby pochází ze Španělska výraz „modrá krev“. Vládnoucí vizigótská šlechta měla tak bílou pleť, že na jejich tvářích byly vidět modré tepny, a tak vznikl výraz „modrá krev“. Jeho spojení se šlechtou přetrvalo dodnes. Španělské slovo pro šlechtice, hidalgo, doslova znamená „syn Góta“ a velcí španělští panovníci Ferdinand a Isabela, kteří vedli osvobození od maurské nadvlády, byli oba gótského původu.

Obrovské bohatství z Nového světa

V roce 1492 se germánskému Italovi Kryštofu Kolumbovi, který pocházel z Lombardie, podařilo přesvědčit španělskou královskou rodinu, že Země je skutečně kulatá a že se může plavit na nově objevený kontinent Indie, když místo na východ pojede na západ. Tvrdil, že by to byla kratší cesta než plavba na jih Afrikou a pak na východ, jak to dělali Portugalci a další. Kolumbus, financovaný španělským dvorem, se vydal na západ a náhodou objevil kontinent později nazývaný Amerika. Kolumbus byl stále přesvědčen, že objevil Indii, což vedlo k tomu, že domorodé národy objevené v Americe byly nazývány Indiány - toto označení se vžilo dodnes.

Po Kolumbově plavbě následovala expanze Španělska do Ameriky. V 50. letech 15. století Španělsko ovládalo většinu Jižní Ameriky, Střední Ameriku, Floridu, Kubu a Filipínské ostrovy. Toto impérium přineslo Španělsku obrovské bohatství a stalo se významnou evropskou mocností.

Španělská říše roste

Španělská říše se rozrůstala i v Evropě. Do roku 1516 ovládlo Španělsko prostřednictvím řady královských rodinných vazeb a přímých výbojů jižní Itálii, Nizozemsko a Burgundsko ve Francii.

Španělský král byl papežem zvolen „císařem Svaté říše římské“ v rámci snahy katolické církve prohlásit se za nástupce

klasické Římské říše. V roce 1580 zemřel portugalský král a španělský a portugalský trůn se spojily díky příbuzenskému vztahu. Portugalská nelibost vůči španělské nadvládě byla utišena řadou ústupků v oblasti samosprávy. Začlenění Portugalska do Španělska znamenalo, že spolu s portugalským koloniálním majetkem přišlo i obrovské množství černých otroků, s nimiž tento národ obchodoval a využíval je doma i v zahraničí. To však mělo nedozírné následky.

ŠPANĚLSKÁ INVAZE DO ANGLIE NEÚSPĚŠNÁ 1588

Španělská Armada v boji u anglického pobřeží v roce 1588. Velká invazní flotila byla poražena anglickým námořnictvem po velkolepém třídenním střetnutí.

Evropské války - katolíci proti protestantům

Šíření protestantské vzpoury mezi křesťany ve Španělsku umožnilo horlivě prokatolickému státu pronásledovat tyto nové kacíře. To spolu se snahou udržet si nyní protestantské Nizozemí vedlo přímo k válce s nově protestantskou Anglií. To následně vedlo k nechvalně proslulé třicetileté válce, po níž v roce 1635 následovala válka s Francií. V průběhu těchto konfliktů vyslali Španělé velkou flotilu, v historii známou jako Armada, aby si Angličany podrobila. Armada byla poražena kombinací vynikající britské organizace a špatného počasí.

Kvůli své koloniální politice a demografickým změnám ve Španělsku se kdysi mocní Gótové po této porážce nedokázali vzpamatovat.

Dovoz nebílých otroků

Španělská koloniální politika se s výjimkou Portugalska lišila od koloniální politiky ostatních evropských států. Místo toho, aby Španělé kolonizovali své akvizice velkým počtem vlastních lidí, využívali svá koloniální panství výhradně jako ekonomické zdroje. Španělé, kteří odcházeli do Jižní Ameriky, Karibiku nebo dokonce do Severní Ameriky, si s sebou nebrali rodiny ani španělské ženy. Výsledkem bylo rozsáhlé míšení s místním obyvatelstvem v jejich koloniích, což vedlo k vytvoření převážně rasově smíšeného obyvatelstva, které je ve Střední a Jižní Americe stále rozšířené.

Kromě toho se Španělé, stejně jako většina ostatních evropských národů, stali uživateli černých otroků v koloniích.

Tímto způsobem byly do Jižní a Střední Ameriky dovezeny miliony černochů, což dodalo rasovému mixu na těchto územích další rozměr. Avšak stejně jako v Portugalsku bylo i do Španělska dovezeno velké množství černých otroků. Je otázkou, kolik přesně těchto otroků bylo začleněno do španělské populace a jak moc tato příměs přispěla k tomu, že dnes ve Španělsku žije rasově smíšené obyvatelstvo.

Cikáni - imigrační invaze v pěti stoletích

Rasový charakter Španělska ovlivnila také pět století trvající imigrace Cikánů, tmavých kočovníků, kteří pocházejí z Indie. Cikáni se z koncentrovaných oblastí ve Španělsku a Rumunsku, kde jich byly miliony, rozšířili po celé Evropě.

Cikáni obsadili rozsáhlé oblasti Španělska do té míry, že významné prvky toho, co je považováno za španělskou kulturu - například tanec „flamenco“ - jsou ve skutečnosti cikánského původu. Lze s jistotou říci, že cikánský prvek v současné rasově smíšené populaci Španělska je velmi vysoký, možná dokonce většinový, vzhledem k tomu, že Španělé v historii země vyhnali Maury i jiné rasově smíšené prvky.

Oficiální odhad počtu Cikánů ve Španělsku z roku 1992 se pohybuje kolem 600 000. Stejně jako všechny oficiální údaje je tento údaj s největší pravděpodobností podhodnocený a nezahrnuje obrovský počet španělských/cikánských míšenců, kteří vykazují klasický „tmavý“ vzhled, tak nesprávně spojovaný s pravými Španěly.

Bylo by nesprávné tvrdit, že všichni Španělé jsou smíšeného původu, a evropský prvek zde zůstal silný po celou dobu těchto zkoušek a útrap.

Úbytek bílé populace v důsledku válek

Změna rasového složení Španělska v kombinaci s katastrofálními evropskými válkami vedla k jeho úpadku jako velmoci. To bylo v souladu se zákonem, že společnosti vytvářejí kultury k obrazu svého obyvatelstva.

Španělsko je významným příkladem tohoto principu, protože podobně jako Itálie po vpádu germánských Langobardů se tato země stala v podstatě dvourasovým národem: na severu běloši a na jihu postupně tmavnoucí obyvatelstvo. V roce 1648 bylo Španělsko natolik oslabeno, že v tomto roce přiznalo nezávislost Nizozemsku. V roce 1659 byly francouzské provincie vráceny Francii a v roce 1668 získalo nezávislost Portugalsko.

Španělsko ztrácí území v nových válkách

V roce 1701 si rakouský a francouzský královský rod, Habsburkové a Bourboni, nárokovali španělský trůn, což vedlo k válce o španělské dědictví, do níž byla až do roku 1713 zapojena velká část Evropy.

Oslabená španělská říše byla rozdělena mezi ostatní evropské mocnosti, přičemž její evropská panství připadla

Rakousku a španělský trůn a většina zámořské říše připadla Francii.

Francouzská revoluce v roce 1789 a vnitroevropské otřesy vedly k dobytí Španělska Napoleonem Bonapartem. Napoleon dosadil na španělský trůn svého bratra a ze Španělska udělal pouhou francouzskou provincii. Španělsko, kterému vládli Francouzi a jehož obyvatelstvo se fakticky dělilo na bělochy a míšence, si nedokázalo udržet své dřívější dominantní postavení ve světových záležitostech. Jihoamerické kolonie začaly získávat nezávislost a koncem 19. století zůstaly pod nominální španělskou nadvládou pouze Kuba, Portoriko, Filipíny a Guam.

ŘÍŠE ZTRACENÁ VE ŠPANĚLSKO-AMERICKÉ VÁLCE

Španělsko přišlo o poslední koloniální državy během španělsko-americké války, která probíhala od dubna do srpna 1898, především kvůli osvobození Kuby. Válka začala poté, co Španělsko odmítlo americké požadavky na řešení kubánského boje za nezávislost. V důsledku revoluce v Havaně byla na Kubu vyslána americká válečná loď USS Maine, která byla zničena při výbuchu, z něhož byli obviněni Španělé (toto tvrzení se později ukázalo jako nepravdivé). Americké síly poté zasáhly proti španělským državám na Kubě, Filipínách, Portoriku a Guamu. Válka skončila tím, že Španělsko uznalo porážku v Pařížské smlouvě, která Spojeným státům předala kontrolu nad těmito územími. Ilustrace jsou rané fotografie, na nichž jsou zachyceni španělští zajatci zajatí Američany ve městě Santiago de Cuba a španělský pancéřový křižník Cristóbal Colón, který byl zničen během bitvy o Santiago 3. července 1898.

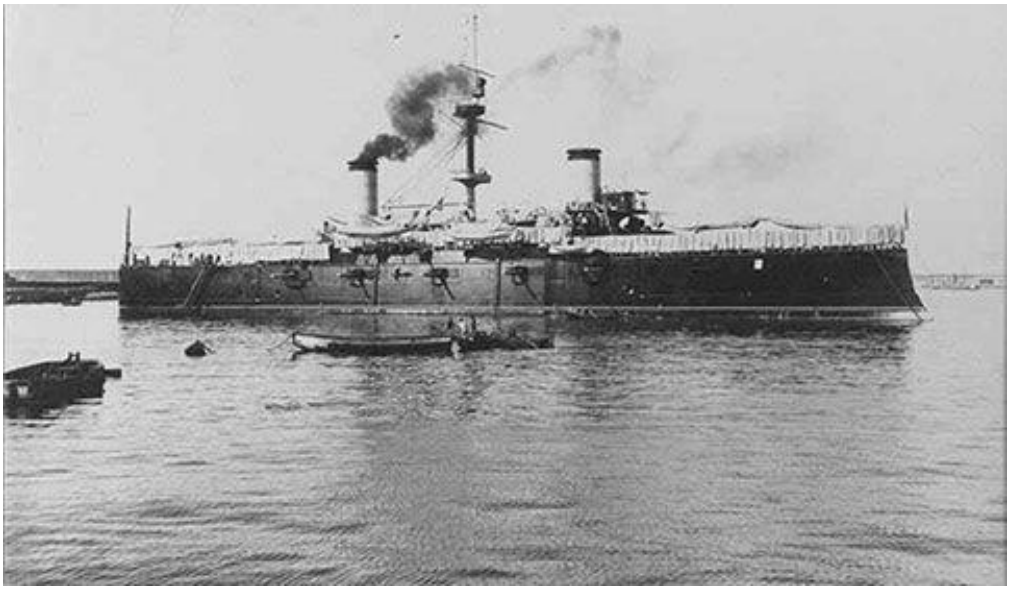

První republika 1868

Po Napoleonově porážce v roce 1814 získává španělská královská rodina zpět trůn. Země však zůstala v rozvratu. Vypukla občanská válka, která skončila v roce 1868 vyhlášením první španělské republiky a sesazením královské rodiny. Následovala anarchie a kontrarevoluce skupiny generálů v roce 1874 obnovila monarchii. Španělsko ztratilo své poslední zámořské državy po povstání na Kubě, které podpořily Spojené státy americké, což vyústilo ve španělsko-americkou válku v roce 1898. Španělsko bylo v tomto konfliktu snadno poraženo a bylo nuceno postoupit Americe Portoriko, Guam a Filipíny.

Druhá republika

Španělsko zůstalo během první světové války (1914-1918) neutrální, ale trpělo vážným sociálním, politickým a hospodářským chaosem, přičemž se jeho míšenci neustále množili rychleji než bílí Španělé, čímž se exponenciálně zvyšoval jejich podíl na obyvatelstvu. Pokračující politické nepokoje vedly v roce 1931 k dobrovolnému exilu španělského krále a vyhlášení druhé španělské republiky v témže roce.

AUTOKRAT FRANCO POUŽIL VE ŠPANĚLSKÉ OBČANSKÉ VÁLCE NEBÍLÉ VOJÁKY

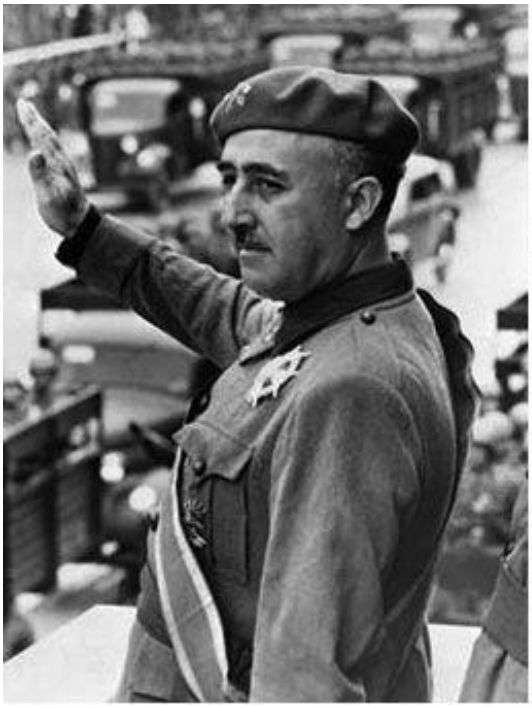

Vlevo: generál Francisco Franco, vítěz španělské občanské války, i když s výraznou německou a italskou pomocí. Ačkoli byl často označován za fašistu nebo nacistu, ve skutečnosti nebyl ani jedním z nich a byl pouze autokratem starého stylu. Během druhé světové války se odmítl přidat k Hitlerovi a neštítil se použít nebílé vojáky, pokud se mu to hodilo. Jeho invaze do Španělska, která zahájila španělskou občanskou válku, byla zahájena ze severní Afriky za použití arabských jednotek pod jeho velením. Byl to pouze antikomunismus jeho politického postoje a možnost vojenského cvičení, co přesvědčilo Hitlera a Mussoliniho, aby poskytli svým silám pomoc. Vpravo: Nebílí Maurové sloužící ve Francově armádě, na snímku z občanské války v roce 1936. Franco zahájil invazi do republikánského Španělska ze španělské kolonie v severní Africe a zpočátku využíval pouze maurské jednotky, jako byly tyto.

Generál Franco používá maurské jednotky

Druhá republika neměla dlouhého trvání. Vojenské povstání v roce 1936 přerostlo v plnohodnotnou občanskou válku mezi stoupenci republiky - většinou komunisty - a španělskými nacionalisty. Komunisté obdrželi materiální pomoc od Komunistické internacionály a Sovětského svazu.

Nacionalisté zase dostávali materiální pomoc od tehdejších hlavních protikomunistických mocností, fašistické Itálie a nacistického Německa. Nakonec, v přímém důsledku německé vojenské intervence ve španělské občanské válce, nacionalisté pod vedením generála Francisca Franca komunisty přemohli.

Vzhledem k pomoci, kterou Francovi poskytlo nacistické Německo a fašistická Itálie, byl Franco dlouho klasifikován jako fašista. Ve skutečnosti nebyl ani fašistou, ani nacistou. Franco, údajně částečně Žid (toto tvrzení nebylo nikdy přesvědčivě prokázáno), zahájil útok na komunistickou republiku z druhé strany Gibraltarského průlivu s armádou složenou původně z černých španělských vojáků, což svědčí nejen o rasové integraci španělské společnosti, ale také o Francově antipatii k jakékoli rasové politice.

Z těchto důvodů Franco odmítl vstoupit do druhé světové války na straně Hitlera, jak se všeobecně očekávalo. Díky tomu zůstal Gibraltarský průliv pro Spojence otevřený, což se ukázalo jako klíčové pro průběh války. Nicméně po druhé světové válce si mnoho zemí spojovalo Španělsko s nacisty a

Frankova vláda se dostala do izolace. Nicméně s růstem konfliktu mezi Sovětským svazem a kapitalistickým Západem pod vedením Spojených států (nazývaného studená válka) začalo být Španělsko považováno za spojence proti komunismu a v roce 1955 byla izolace země prolomena a Španělsko bylo konečně přijato do Organizace spojených národů. V roce 1975 Franco zemřel a v roce 1977 se země stala konstituční demokratickou monarchií. To neuspokojilo Basky na severu země, kteří usilovali o nezávislost a z nichž někteří vedli po mnoho desetiletí násilnou partyzánskou válku, většinou bez jakéhokoli politického úspěchu.

V poslední polovině dvacátého století Španělsko povolilo významnou imigraci nebělošského obyvatelstva, zejména ze severní Afriky, o čemž bude pojednáno dále v této knize.

Portugalsko

Vzhledem k těsné blízkosti Španělska odráží vývoj Portugalska jeho většího souseda na Pyrenejském poloostrově prakticky ve všech ohledech kromě jednoho - v době obchodu s otroky absorbovalo mnohem větší počet černých otroků, a proto je jako národ podstatně více míšenecké.

Prvními obyvateli Portugalska byli Staroevropané, kteří byli postupně obsazeni stejnými národy, které obsadily Španělsko - smíšenými staroevropskými a indoevropskými Kartaginci, poté Římany, Alany, Vandaly a Vizigóty. Všechny tyto národy zanechaly na obyvatelstvu svou genetickou stopu.

Lusitania - Římská provincie

Portugalsko bylo obsazeno Římany ve 2. století př. n. l. a začleněno do provincie Lusitanie. Římská nadvláda trvala nepřetržitě více než pět set let, během nichž země pokročila díky importu římských technologických a organizačních dovedností. Po rozpadu Západořímské říše založili Vizigóti své království na Pyrenejském poloostrově, přičemž součástí vizigótského státu se stala i oblast známá jako Portugalsko.

Invaze Maurů 711

V roce 711 došlo k invazi muslimů, kteří nebyli bělochy, a velká část jižního Portugalska se na několik století dostala pod maurskou nadvládu. Po osvobození Portugalska v polovině 15. století omlazeným gótským králem a královnou Ferdinandem a Isabelou byl region reorganizován na feudální zemi složenou ze španělských lén. Portugalsko odvozuje svůj název od jednoho z těchto lén, Comitatus Portaculenis, které bylo založeno kolem římského přístavu Portus Cale (dnes známého jako Porto).

NORDIČTÍ KRÁLOVÉ PORTUGALSKA 16. STOLETÍ

Tři nordičtí portugalští králové. Zleva doprava: Jindřich I., Filip II. a Sebastian. Poslední z nich byl zabit v boji s nebělošskými Maury v roce 1578.

Nezávislost za vlády Alfonsa I.

V roce 1139 vyhlásil přední portugalský šlechtic Alfonso Henriques nezávislost Portugalska na španělské královské rodině a přijal titul Alfonso I. Jeho potomci nakonec vyhnali poslední muslimské Maury z portugalského území v roce 1279, tedy asi 160 let před jejich vyhnáním ze Španělska.

Zákon o čistotě krve

V roce 1497 portugalský král Emanuel po vzoru Španělska vyhostil nekřesťanské Židy a všechny pokřtěné Maury. Byl také zaveden zákon, který zakazoval osobám smíšené rasy zastávat veřejné funkce - zákon měl formální název „zákon o čistotě krve“. Kromě toho byla podobná omezení uvalena na takzvané „novokřesťany“, což byli Židé, kteří konvertovali ke

křesťanství, aby se vyhnuli pronásledování inkvizicí, jež se rozšířila i do Portugalska.

Vedoucí postavení Portugalska v objevování

Nezávislí a energičtí, převážně gotičtí Portugalci pak vedli v objevování zbytku světa. Příkladem portugalského nadšení pro objevování byl Jindřich Mořeplavec, který se proslavil podporou cest na novém typu lodi speciálně navržené pro plavbu po širých oceánech, zvané karavela.

Na těchto karavelách Portugalci objevovali svět. V roce 1418 objevili ostrov Madeira. Azory byly poprvé spatřeny v roce 1427. Úspěšné portugalské vojenské tažení v Maroku vyústilo v dobytí Ceuty, po němž následovalo v roce 1438 dobytí Tangeru.

V roce 1444 se Portugalci plavili na Kapverdy a v roce 1460 dosáhli Sierry Leone. V roce 1482 byla založena portugalská osada v dnešní Ghaně. Portugalský objevitel Bartoloměj Diaz se v roce 1488 stal prvním Evropanem, který obeplul jižní cíp Afriky. O deset let později, v roce 1498, se portugalský objevitel Vasco da Gama stal prvním Evropanem, který obeplul Afriku až do Indie, a otevřel tak námořní obchodní cestu do Indie. V roce 1510 Portugalci obsadili indickou Goa, v roce 1511 Malacku v Malajsii, v roce 1514 Moluky a v roce 1515 ostrov Hormuz v Perském zálivu. Portugalsko tak vybudovalo obrovskou koloniální říši, která se rozkládala od Jižní Ameriky až po Afriku a Asii.

Otroctví - zkáza Portugalska

Portugalsko bylo v polovině šestnáctého století díky své obrovské koloniální říši jednou z nejbohatších a nejmocnějších zemí Evropy. Během sta let však tento kdysi mocný národ prakticky zmizel ze světové scény.

Stejně jako všechny změny v osudech národů, i tento dramatický úpadek přímo souvisel se změnou složení obyvatelstva Portugalska. Stejně jako Španělsko, ale na rozdíl od ostatních evropských koloniálních mocností, byla portugalská koloniální politika postavena na dvou nohách: Zaprvé se nepokoušelo osídlit své kolonie masami vlastního obyvatelstva. Namísto toho byly vyslány skupiny osamělých mužských objevitelů, kteří kolonie využívali pro finanční zisk Portugalska. Nedostatek rodin nebo portugalských žen přímo vedl k vytvoření obrovského množství rasově smíšených populací v portugalských koloniích, přičemž jedním z nejvýznamnějších příkladů současnosti je Brazílie.

Zadruhé, Portugalsko dováželo na své území masy černých otroků, počínaje rokem 1441, kdy připlula první loď plná černých otroků. Černí otroci byli i nadále dováženi v takovém množství, že v roce 1550 tvořili oficiálně 10 % obyvatel hlavního města Portugalska, Lisabonu.

OBCHOD S ČERNÝMI OTROKY - SMRTÍCÍ IMPORT Z PORTUGALSKA

V 15. století bylo do Portugalska dovezeno velké množství černých otroků, kteří byli později zcela začleněni do většinové portugalské společnosti. Na této portugalské malbě z 15. století je zobrazen černý domácí sluha, který podává večeři bílé portugalské rodině. Testy DNA mezi současnou portugalskou populací odhalily, že v jižním Portugalsku se subsaharská africká mtDNA haploskupina L vyskytuje přibližně v 10 %, přičemž v obci Alcácer do Sal dosahuje 22%.

Obyvatelstvo v otroctví se zcela smísilo

Pro černošské obyvatelstvo neexistovala žádná sociální omezení a sňatky byly časté. Postupem času se celá černošská populace zcela začlenila do portugalského obyvatelstva, takže na začátku dvacátého století už v Portugalsku nezůstali žádní plnokrevní černoši.

Ačkoli ne každý Portugalec je produktem tohoto absorpčního procesu, lze říci, že značný počet lidí žijících dnes v Portugalsku je rasově smíšeného původu, přičemž v genetické výbavě dnešní portugalské populace se objevuje malé množství maurské krve pocházející z doby okupace Pyrenejského poloostrova.

Absorpce 10 % černošského obyvatelstva do portugalského národa odráží zánik Portugalska jako světové velmoci. Portugalci z doby objevů a ti dnešní jsou v podstatě dva odlišné národy a důsledky absorpce černých otroků od té doby retardují dějiny Portugalska. Dnes je tato země dlouhodobě považována za nejzaostalejší zemi Evropy s nejvyšší negramotností na kontinentu, která se na počátku 90. let 20. století odhadovala na 30 %.

V roce 1580 Španělsko anektovalo Portugalsko poté, co portugalský král zemřel bez dědice. Portugalsko znovu získalo nezávislost až v roce 1680, kdy se Španělsko z úplně stejných důvodů dostalo do úpadku, ačkoli příměs otroků ve Španělsku nikdy nebyla tak rozsáhlá jako v Portugalsku.

Dalším důkazem rychlého zmizení Portugalska ze světové scény je skutečnost, že již v roce 1600 ztratilo nadvládu nad obchodem ve Východní Indii ve prospěch Nizozemců a Angličanů.

Zrušení zákona o čistotě krve

Zčásti v reakci na námitky míšenců a zčásti v reakci na skutečnost, že mnoho portugalských občanů již bylo míšenců,

byl starý zákon o čistotě krve zrušen v roce 1773, tedy ve stejném roce, kdy bylo v Portugalsku zrušeno otroctví. Kromě toho byla ve stejné době zrušena omezení pro „nové křesťany“ (Židy) v této zemi.

CENA PORTUGALSKÉHO IMPÉRIA

Manuel I. byl portugalským králem v době objevitele Vasco da Gamy a jeho země měla z doby objevitelství velký finanční prospěch. Pomocí vyspělé konstrukce lodi zvané karavela se da Gamovi a jeho kolegům podařilo položit základy celosvětové

portugalské říše. Zároveň však do Portugalska dovezli obrovské množství černých otroků - což zemi přišlo draho.

Nestabilita poznamenává dějiny devatenáctého století

V roce 1807, kdy Napoleon Bonaparte z Francie ohrožoval Portugalsko, přenesla královská rodina vládu do Brazílie a vrátila se až v roce 1820 po Napoleonově konečné porážce. Poté Portugalsko prošlo dlouhým obdobím sociálního, politického a hospodářského chaosu, v roce 1908 byl zavražděn král a vyhlášena republika.

Portugalsko se zapojilo do první světové války na straně spojenců a procházelo občasnými obdobími nepokojů, dokud nebyla republika v roce 1926 svržena vojenským převratem. Za druhé světové války Portugalsko pod vojenskou diktaturou zachovalo neutralitu. Diktatura trvala až do roku 1974, kdy byla dalším převratem nastolena levicová socialistická vláda, která řádně uspořádala vůbec první demokratické volby v Portugalsku.

Portugalsko přichází o kolonie

Přestože Portugalsko jako světová velmoc rychle upadalo, podařilo se mu udržet si rozptýlené kolonie v Asii a Africe. Většina těchto asijských kolonií byla ztracena a již nikdy nebyla získána zpět během druhé světové války, kdy většinu regionu obsadili Japonci. Jediné zbývající portugalské državy v Asii, Goa a Macao, byly v roce 1961 předány Indii a v roce 1987

Číně. V roce 1976 byl portugalský Timor obsazen indonéskými vojsky.

Občanství udělené Afričanům v koloniích

Hlavními zbývajícími portugalskými koloniemi v Africe byly Angola, Mosambik a Guinea-Bissau. Portugalsko se odmítlo podřídit dekolonizačnímu procesu po druhé světové válce, a tak se v Angole i Mozambiku zapletlo do povstalecké války s černošskými africkými nacionalisty, přestože došlo k velké míře smíšení.

Kromě toho Portugalsko již v roce 1961 rozšířilo portugalské občanství na Afričany na všech těchto územích a dalo jim právo vstoupit do Portugalska a pobývat v něm. Tuto nabídku využily statisíce a možná až milion lidí. Nelze přehlédnout paralelu s udělením občanství všem svobodným osobám v Římské říši v roce 212.

Jedním z prvních kroků vlády, která se dostala k moci po převratu v roce 1974, bylo vystoupení ze všech hlavních portugalských kolonií: Guinea-Bissau, Angola, Mosambik, Kapverdské ostrovy, Svatý Tomáš a Princův ostrov. Bezprostředním důsledkem pro Portugalsko byl další obrovský příliv několika set tisíc koloniálních emigrantů, z nichž velká část si s sebou z chaosu kolonií přivedla své černé manželky a míšence.

Poučení z Portugalska - ztráta rasové integrity vede k zastavení vývoje

Dramatický a mimořádně rychlý úpadek Portugalska, které se z nejmocnější a nejbohatší země západní Evropy stalo nejzaostalejší a nejchudší zemí tohoto regionu, v sobě skrývá nesmírně důležité ponaučení.

K výrazné změně složení obyvatelstva této země stačil příliv a vstřebání jen něco málo přes 10 % nebělošské krve do hlavní portugalské společnosti.

Tato změna složení ovlivnila postavení Portugalska ve světě a jeho úpadek byl jasně spojen s procesem absorpce.

Nelze samozřejmě tvrdit, že všichni obyvatelé Portugalska jsou smíšeného původu. Existuje však významná část obyvatelstva se smíšeným původem, která má tendenci se reprodukovat rychleji než evropský prvek, a tak neustále získává na počtu a procentuálním zastoupení v populaci.

FALŠOVÁNÍ HISTORIE - LŽI SOUČASNÝCH HISTORIKŮ

Jak se přepisují dějiny podle politicky korektních dogmat a jak nespolehlivými se stali moderní akademici, ukazují tyto tři úryvky z encyklopedií, které se zabývají tématem obyvatelstva Portugalska. První výňatek pochází z jedenáctého vydání Encyklopedie Britannica z roku 1911 a velmi otevřeně pojednává o dovozu - a absorpci - černých otroků do

Portugalska. Popisuje portugalské obyvatelstvo jako „složené z mnoha rasových prvků“.

THE
ENCYCLOPÆDIA
BRITANNICA

ELEVENTH EDITION
VOLUME XXII
POLL to REEVES

Cambridge:
at the University Press
1911

Inhabitants.—The population of Portugal numbered 4,550,699 in 1878, 5,049,729 in 1890, and 5,423,132 in 1900.

The Portuguese people is composed of many racial elements. Its earliest known ancestors were the Iberians (*q.v.*). The peasantry, especially in the north, are closely akin to the Galician and Asturian Spaniards in character, physique and dialect; and these three ethnical groups—Portuguese of the north, Galicians, Asturians—may perhaps be regarded as the purest representatives of the Spanish stock. The first settlers with whom they intermarried were probably Carthaginians, who were followed in smaller numbers by Greeks; but the attempts which have sometimes been made to ascribe certain attributes of the Portuguese to the influence of these races are altogether fanciful.

Under the tolerant rule of Islam the Portuguese Jews rose to a height of wealth and culture unparaileled in Europe; they intermarried with the Christians both at this period and after their forced conversion by King Emanuel I. (1495–1521). After 1450 yet another ethnical element was introduced into the nation, through the importation of African slaves in vast numbers. Negroid types are common throughout central and southern Portugal. No European race confronted with the problem of an immense coloured population has solved it more successfully than the Portuguese and their kinsmen in Brazil; in both countries intermarriage was freely resorted to, and the offspring of these mixed unions are superior in character and intelligence to most half-breeds.

National Characteristics.—The normal type evolved from this fusion of many races is dark-haired, sallow-skinned, brown-eyed and of low stature.

Druhý úryvek je z patnáctého vydání The New Encyclopedia Britannica z roku 1998. V nové verzi je vliv černé rasy zcela vyškrtnut a v článku se dále uvádí, že portugalská populace je jednou z „nejhomogennějších v Evropě“ - což je zjevná nepravda.

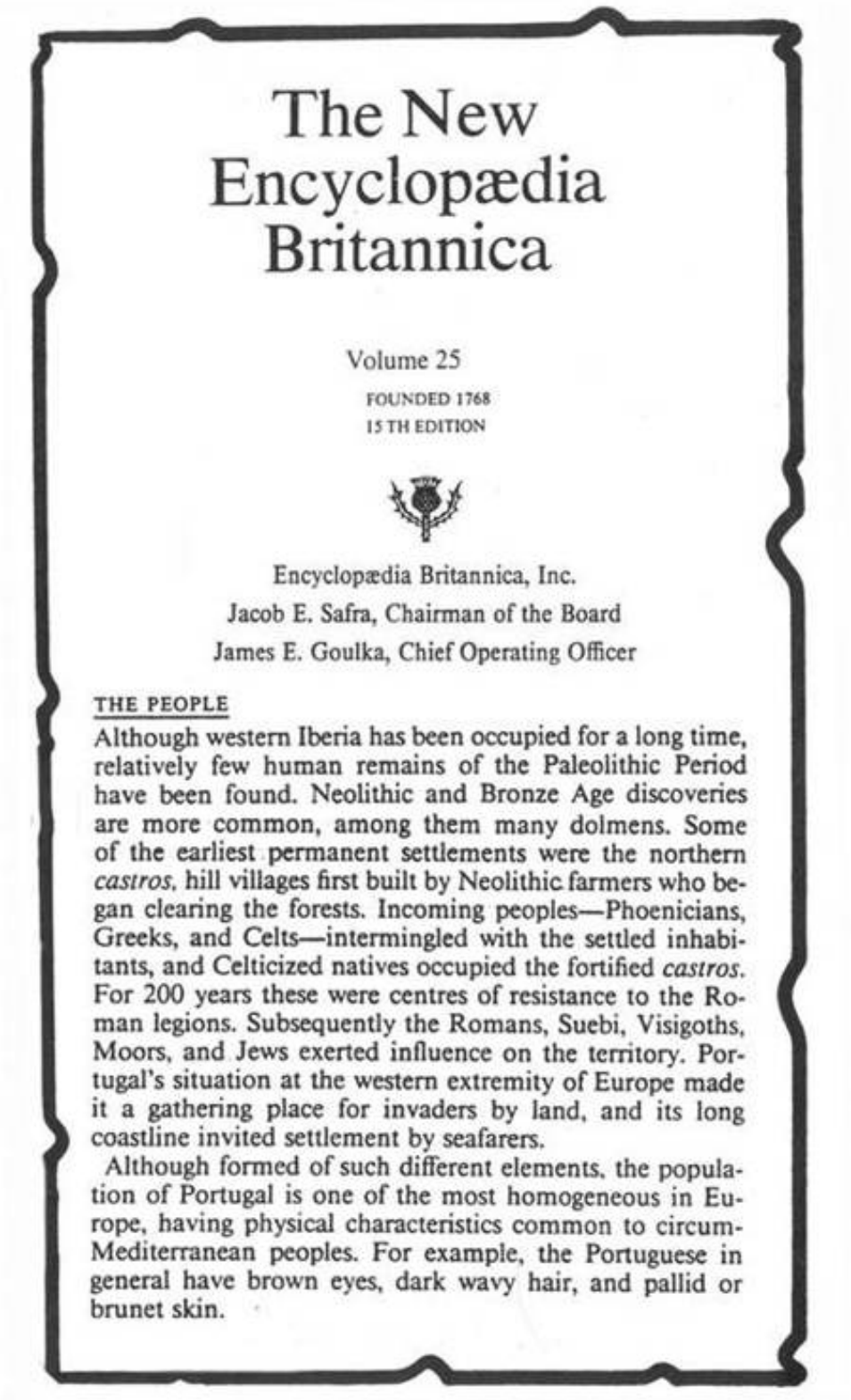

The New Encyclopædia Britannica

Volume 25

FOUNDED 1768
15TH EDITION

Encyclopædia Britannica, Inc.
Jacob E. Safra, Chairman of the Board
James E. Goulka, Chief Operating Officer

THE PEOPLE

Although western Iberia has been occupied for a long time, relatively few human remains of the Paleolithic Period have been found. Neolithic and Bronze Age discoveries are more common, among them many dolmens. Some of the earliest permanent settlements were the northern *castros*, hill villages first built by Neolithic farmers who began clearing the forests. Incoming peoples—Phoenicians, Greeks, and Celts—intermingled with the settled inhabitants, and Celticized natives occupied the fortified *castros*. For 200 years these were centres of resistance to the Roman legions. Subsequently the Romans, Suebi, Visigoths, Moors, and Jews exerted influence on the territory. Portugal's situation at the western extremity of Europe made it a gathering place for invaders by land, and its long coastline invited settlement by seafarers.

Although formed of such different elements, the population of Portugal is one of the most homogeneous in Europe, having physical characteristics common to circum-Mediterranean peoples. For example, the Portuguese in general have brown eyes, dark wavy hair, and pallid or brunet skin.

Třetí úryvek pochází z Collierovy encyklopedie z roku 1966 a rovněž ignoruje černošský rasový prvek v portugalské populaci, ale dále uvádí, že „neexistuje žádný typický Portugalec. Někteří

jsou malí, jiní vysocí, někteří mají světlou pleť, jiní snědou nebo tmavou, někteří mají hnědé oči, jiní modré“. Čtenář by si mohl odpustit dojem, že obě moderní tzv. encyklopedie hovoří o zcela odlišných zemích - což svědčí nejen o záměrné politice potlačování pravdy o rase v dějinách, ale také o zlovolném akademickém podvodu.

Collier's Encyclopedia

with Bibliography and Index

CROWELL COLLIER AND MACMILLAN, INC., 1966

WILLIAM D. HALSEY
EDITORIAL DIRECTOR

PEOPLE

Origins and Characteristics. There is no typical Portuguese. Some are short, some are tall; some have fair skin, some have a sallow or dark complexion; some have brown eyes, and others have blue. The Iberian Peninsula, inhabited since prehistoric times, has been invaded and settled by many peoples. The original Iberians were fairly short, with swarthy complexions. Down through the centuries, Celts, Phoenicians, Greeks, Romans, and Arabs, as well as Visigoths, Vandals, and other Germanic tribes, and even English and French crusaders, have contributed characteristics to the present-day Portuguese.

Despite physical dissimilarities, Portuguese have a similar outlook on life. They are serious, courteous, and sentimental. Since they live in a hierarchical society, rank and precedence mean much to them, and they conduct themselves with the dignity their position in such a society demands. Although Portuguese share certain traits with most Spaniards, such as an absence of racial prejudice, a love of pageantry, and an easy adaptation to diverse climates, important differences exist. Whereas Spaniards seem proud and are ready to take offense at an insult, Portuguese are more easy-going, more tolerant of weakness, and more melancholy. The best illustration of the Portuguese temperament is the *fado,* Portugal's folk melody, which is full of longing, nostalgia, and despair.

KAPITOLA 22: Třetí velká rasová válka – Maurská invaze do Evropy 711-1492

Invaze nebílé muslimské armády do západní Evropy po roce 711 Evropu téměř vyhladila. Hrozba to jistě nebyla o nic méně vážná než hunský vpád, který předtím způsobil tolik chaosu.

Zatímco Hunové byli Asiaté, Maurové, známí také jako Saracéni, byli míšenci arabské a černošské rasy se zbytky evropského kmene, který se na jižní straně Středozemního moře vyskytoval již od starověku. Někteří maurští vůdci měli dokonce zrzavé vlasy, což byly genetické pozůstatky buď z neolitické minulosti severní Afriky, nebo po Vandalech, kteří se v této části světa usadili v pozdní době římské.

Společně tato smíšená skupina málem dobyla celé Španělsko a od obsazení celé západní Evropy ji odvrátil až zoufalý protiútok bílých ve Francii. Tato rasová válka trvající sedm set let byla bezpochyby jednou z nejtěžších, které kdy běloši vedli na obranu svého kontinentu.

Bílé Španělsko napadeno 711

V roce 709 dobyla muslimská vojska celou severní Afriku a dosáhla Gibraltarského průlivu. V rukou bílých zůstala pouze vizigótská pevnost Ceuta na africké straně průlivu. V roce 711 Ceuta padla do rukou Maurů a brzy poté se maurská flotila přeplavila přes úžinu a obsadila předmostí v Andalusii ve Španělsku, své první území na evropské pevnině. Španělský král Roderic vyrazil s armádou na jih a utkal se s Maury v třídenní bitvě u Xeres. Maurové zvítězili a Španělé byli nuceni

ustoupit, což Maurům poskytlo čas na vylodění zdánlivě nevyčerpatelných zásob vojáků z populačních studní v severní Africe.

SEDM SET LET TRVAJÍCÍ RASOVÁ VÁLKA VE ŠPANĚLSKU

Zajatí bílí zajatci, kterým Saracéni právě stínají hlavy. Všimněte si, že Španělé jsou zobrazeni se světlými vlasy, což odráží rasové složení Španělska v této době. Z knihy Les Livres du Graunt Caam.

Pocta sto bílých panen ročně

Maurové shromáždili mohutnou armádu a během několika měsíců dobyli většinu Španělska, přičemž bílý odpor se držel

jen v ojedinělých ohniscích. Na severu si jedna enkláva zajistila svou existenci pouze tím, že byla nucena uzavřít s Maury smlouvu, podle níž museli Španělé odevzdávat maurským vůdcům sto bílých panen ročně, které mohli používat ve svých harémech. Tento bolestný poplatek trval až do roku 791, kdy se Španělé cítili dostatečně silní, aby podmínky smlouvy porušili.

KAŽDOROČNÍ DAŇ MLADÝCH BÍLÝCH PANEN MAURŮM 711-791

Dramatická malba zobrazuje Maury oslavující pád španělského města, přičemž bílé ženy jsou odváděny do sexuálního otroctví. Po velkém maurském vítězství v roce 711 Maurové několik let požadovali - a také dostávali - každoroční daň v podobě mladých bílých dívek, které používali ve svých harémech. Tento každoroční tribut pokračoval až do roku 791, kdy se běloši vzpamatovali natolik, že mohli porušit podmínky smlouvy s nebílými.

Útok Maurů na Francii 722 a 732

Dobytím Španělska Maurové neskončili. Jejich svatá válka neboli džihád je nutila jít stále dál a v roce 722 překročili Pyreneje, vpadli do gótské Galie (Francie) a zmocnili se několika měst na jihu této země. O deset let později, v roce 732, zahájili to, co mělo být jejich posledním pokusem o ovládnutí celé západní Evropy, když mohutná armáda pod velením maurského správce Španělska Abd ar-Rahmána začala pustošit velké části franské a gótské Francie.

Gótové v Akvitánii pod vedením svého vůdce Euda podnikli protiútok, ale Maurové je u Garonny porazili. Bílí byli nuceni vrátit se zpět do střední Francie a přinášeli s sebou zprávy o strašlivém a nemilosrdném maurském vpádu.

Karel Martel zachraňuje Evropu 732

Francie byla od pádu Římské říše konsolidována pod vedením předního keltského kmene zvaného Frankové, který sídlil v oblasti kolem dnešní Paříže. Přední franský šlechtic v době maurského vpádu Karel Martel okamžitě zmobilizoval bílý protiútok. Vojska Karla Martela a Abd ar-Rahmána se v říjnu 732 střetla v bitvě mezi městy Tours a Poitiers ve střední Francii. Bitva byla jednou z nejvýznamnějších v dějinách bílé rasy. Porážka by znamenala pád západní Evropy před islámem, kdy by do Evropy proudili míšenci z Blízkého východu. Následovala epická sedmidenní bitva o Evropu. Jedna středověká zpráva uvádí, že bylo zabito 375 000 Maurů. Ačkoli

to bylo pravděpodobně přehnané, naznačuje to výsledek bitvy, totiž že nebělošská armáda byla naprosto poražena.

V prvních šesti dnech bitvy měli převahu lučištníci a jezdectvo Maurů, ale sedmý den se bojovalo převážně zblízka. Zde měli Evropané díky své větší fyzické zdatnosti navrch. Karel si v této bitvě vysloužil přezdívku „kladivo“ jako uznání za mocné a smrtící údery, kterými osobně zabil desítky, ne-li stovky Maurů.

Protože se maurské alianci nepodařilo prolomit bílé linie v boji zblízka, ustoupila. Zde se jejich multirasový a multietnický původ podepsal na jejich soudržnosti. Maurské jednotky, složené z mužů z Arábie, Afriky a některých částí Asie, byly první velkou porážkou ohromeny a rozpadly se v chaosu, přičemž každý obviňoval toho druhého, což přineslo vítězství Frankům, kteří ve skutečnosti nikdy neprorazili maurské linie.

Maurové uprchli na jih od Pyrenejí zpět do Španělska a čekali na franský útok na jih, který by je zahnal zpět do Afriky. Tento úder však nepřišel. Karel Martel vyčerpal bohatství franské říše, aby dal dohromady dostatečně velkou armádu, která by Maury porazila. Byl nucen zmocnit se části církevního bohatství, což byl čin, za který ho tento orgán tvrdě odsoudil, přestože kdyby se mu to nepodařilo, křesťanství by bylo nahrazeno islámem. Největším úspěchem Karla Martela byla porážka muslimské invaze do Francie. Tímto jediným činem zabránil tomu, aby míšenci Arabů a Severoafričanů pronikli do západní Evropy a proměnili ji v další Blízký východ. Karlu Martelovi lze skutečně připsat zásluhu na záchraně bělochů západní Evropy před zkázou v tomto historickém okamžiku.

KAREL MARTEL ZACHRAŇUJE EVROPU PŘED MAURY ROKU 732

Zdálo se, že postup nebílých Maurů do Evropy nelze zastavit, když v roce 732 zahájili masivní invazi na území dnešní Francie. Král předního bílého kmene v této zemi, Karel Martel z rodu Franků (kteří sídlili v dnešní Paříži), zmobilizoval protiútok. V říjnu roku 732 došlo k velké bitvě mezi městy Tours a Poitiers ve střední Francii. Tato bitva byla jednou z nejvýznamnějších v dějinách bílé rasy. Porážka by znamenala pád západní Evropy před islámem, kdy by do Evropy proudili míšenci z Blízkého východu. Podle zpráv bylo zabito 375 000 Maurů - bílá armáda naprosto zvítězila nad armádou nebělochů a maurská invaze do

Evropy byla zastavena na svém počátku. Karel Martel si v této bitvě vysloužil své jméno (Martel znamená „kladivo“).

Tažení Franků proti Maurům

V roce 755 franská armáda zaútočila na město Narbonne, které dobyla od Maurů. O šest let později byli z území dnešní Francie vyhnáni poslední Maurové. V roce 778 podnikl Karel Veliký (vnuk Karla Martela) tažení do severní Hispánie, při kterém získal zpět velkou část území severně od řeky Ebro.

Právě při ústupu franské armády po úspěšném ukončení tohoto tažení byla zadní vojenská jednotka Franků pod velením synovce Karla Velikého Rolanda přepadena a pobita Basky (kteří se stejně rázně postavili Arabům, Gótům a Frankům). Zoufalý boj na život a na smrt se stal součástí francouzského folklóru, který se dnes odráží ve slavném Chanson de Roland.

Bílá rekonkvista

V období muslimské nadvlády ve Španělsku se Barceloně a některým severním regionům podařilo proti Maurům obstát. Tato knížectví se nakonec spojila v široké protimuslimské alianci a začala se tlačit na jih a pomalu, ale jistě vytlačovat muslimy zpět. Během tohoto pomalého procesu, který trval stovky let, docházelo k určitému míšení mezi částmi bílého obyvatelstva a maurskými vládci. To přispělo k vytvoření „tmavého“ španělského vzhledu, který je dnes patrný u značné části obyvatel Španělska.

Tento proces míšení ve Španělsku nebyl tak úplný jako v oblastech severní Afriky nebo Blízkého východu a na evropské straně Středozemního moře zůstalo velké množství bělochů nedotčeno.

V nejjižnějších částech Evropy se však s některými místními obyvateli smísilo dost arabské krve, takže charakteristický „tmavý“ vzhled, který se dnes mylně nazývá „středomořský“, je trvalým důkazem muslimské invaze. V červenci 1212 byli Maurové opět rozhodně poraženi v obrovské bitvě na toledských pláních. Poté byli omezeni na jižní části Španělska, což poskytlo severu čas na konsolidaci, zotavení a obnovu sil.

Isabella a Ferdinand

Teprve nástup dvou velkých vůdců - rusovlasé Isabely I. (1451-1504), kastilské královny, a Ferdinanda V., aragonského krále - vedl k definitivnímu vyhnání Maurů z Evropy. Kastilie patřila k územím, která Maurové nikdy neobsadili, a Aragonie byla osvobozena v jedné z lokálních válek mezi Vizigóty a Maury. Isabela se proslavila nejen osvobozením Španělska od posledních Maurů, ale také tím, že byla jednou z hlavních sponzorů cest Kryštofa Kolumba. Byla plodem sňatku španělské a portugalské šlechty, která se spolu se značným množstvím Španělů vyhnula míšení způsobenému staletími maurské nadvlády.

V roce 1469 se Isabela provdala za Ferdinanda. Díky prolínajícím se královským rodinným vazbám a osobním

výbojům byl nejen králem aragonským, ale také sicilským (1468-1516) a neapolským (1504-1516). Když zemřel Isabelin bratr, nastoupila společně se svým manželem (1474) na kastilský trůn. Bylo jí třiadvacet let. Sotva se stala kastilskou královnou, napadl její království portugalský král Alfons V., který doufal, že využije slabosti Španělů ve zmatku po maurském vpádu.

Kastilie byla téměř obsazena a jen s téměř nadlidským úsilím se Isabele a Ferdinandovi podařilo shromáždit dostatečně silnou armádu, aby v roce 1475 Alfonsa porazili. Když byla portugalská hrozba zažehnána, obrátili Isabela a Ferdinand svou pozornost na skutečného nepřítele - Maury.

FERDINAND A ISABELLA ZACHRAŇUJÍ ŠPANĚLSKO

Rudovlasí Gótové Ferdinand a Isabela, namalovaní zde v době své svatby, vyhnali ze Španělska poslední nebělošské muslimy, vyhnali tamní Židy a financováním Kryštofa Kolumba zahájili objevování Ameriky, to vše v roce 1492.

Muslimové obsazují další části Evropy

Mezitím muslimové obnovili svůj útok na Evropu. V roce 1479 zaútočil Mehmed II., na ostrov Rhodos u řeckého pobřeží, ale v roce 1480 byl odražen protiútokem bílých rytířů svatého Jana. Mehmed II. poté neochvějně vpadl do Itálie a zmocnil se města Otranto v Neapolském království.

Z dvaadvaceti tisíc obyvatel, které muslimové zajali, bylo dvanáct tisíc svázáno provazy a umučeno k smrti za hradbami města.

Muslimové také zabili všechny křesťanské kněze, které našli. Na kopci za městem, který je dodnes známý jako Mučednický vrch, zabili mnoho kněží, kteří odmítli konvertovat k islámu. Jejich kosti jsou dodnes k vidění v městské katedrále.

Granadská válka - Isabella prodává své šperky 1482-1492

Netrvalo dlouho a muslimové ve Španělsku podnikli protiútok. Dne 25. prosince 1482 se granadští muslimové zmocnili města Zahara, vzdáleného pouhých patnáct mil od Sevilly, a zahájili tak válku, která vešla do španělských dějin jako „granadská válka“.

Isabela a Ferdinand poté použili značnou část peněz a bohatství, které zkonfiskovali španělskému židovskému obyvatelstvu (mnozí z nich předstírali konverzi ke křesťanství, aby se vyhnuli rostoucím protižidovským náladám v důsledku maurské okupace), a nakoupili velké množství nových děl a zbraní z Francie, Německa a severní Itálie.

Ani to však nestačilo. Nakonec Isabela prodala všechno své vlastní královské i osobní zlato, stříbro, perly a šperky, aby získala peníze na osvobození své země od nebílých. S podporou nové výzbroje získané odjinud z Evropy vedli Isabela a Ferdinand náročnou a nesmírně nákladnou válku - co se týče

životů i materiálu -, aby Maury jednou provždy vyhnali z Evropy.

ŠEST SET LET TRVAJÍCÍ BÍLÉ ZNOVUDOBYTÍ ŠPANĚLSKA A PORTUGALSKA¨

Trvalo téměř šest set let, než běloši vyhnali Maury ze Španělska a Portugalska. Tmavé oblasti znázorňují rozlohu území, které každý rok ovládali Maurové, a slouží jako ukazatel, jak dlouho Maurové ve Španělsku vládli.

Znovudobytí Španělska od Maurů začalo dobytím Alhamy v roce 1482, které zde popisuje očitý svědek, Kastilan Diego z Valery:

> „Když byl hrabě Rodrigo Ponce z Leónu, markýz z Cádizu, v Marcheně, přišlo za ním několik vůdců a řekli mu, že pokud markýz bude chtít, mohou mu říci o způsobu, jakým lze město Alhama dobýt bez jakéhokoli rizika... to proto, že Maurové považovali svou bezpečnost za samozřejmou, protože jejich město bylo tak silné a nacházelo se tak hluboko v jejich království, na vrcholu

vysokého štítu, zcela obtékaného řekou a přístupného pouze jedinou cestou po velmi drsném a strmém kopci.

V úterý 10. února 1482 před svítáním dorazila markýzova vojska před město Alhama. Ti, kteří nesli vybavení pro skalní výstup, je v tichosti postavili. Nebyli spatřeni, dokud nebyli hluboko uvnitř města. Když se rozednívalo, nastal rozruch a křesťané, kteří ve městě žili, i ostatní obyvatelé se seběhli.

Když to Maurové uslyšeli... shromáždili se na náměstí a rozdělili si všechna místa, odkud mohli nejlépe bránit své hradby. Markýz z Cádizu a ostatní rytíři vstoupili do města zadní branou, aby donutili Maury vyjít ven k boji. Protože ulice byla velmi úzká, nedovolila projít branou více než dvěma mužům za sebou, zatímco náměstí, kde Maurové stáli, bylo velmi široké.

Když tedy markýzovi muži vstoupili na náměstí, Maurové je pobíjeli po dvou a začali střílet tolika děly, šípy a kameny, že se nikdo jiný neodvážil vejít úzkou ulicí.

Ačkoli křesťané dostali v úzkých uličkách mnoho ran, nakonec z milosti našeho Pána zahnali Maury prchající z náměstí dolů k bráně do Granady: tam stála mešita, velmi bezpečná, kde byli Maurové obklíčeni; mnoho jich zůstalo mrtvých nebo zraněných.

Pak markýz z Cádizu nařídil otevřít městské brány; jeho muži vstoupili dovnitř a zabíjeli a zajímali všechny nepřátele, které našli. Zajali mnoho Maurů... jeden voják vzal třicet hlav...

Maurové zůstali ve středu celý den v mešitě a statečně ji bránili. Byli tam ještě ve čtvrtek, a tak markýz nařídil svým mužům, aby ji zapálili.

Tolik Maurů bylo zraněno, že nakonec ze strachu řekli markýzovi, že udělají, co si přeje; markýz je pak rozdělil mezi své rytíře (jako zajatce).

Ráno následujícího dne, 13. února 1482, dorazil do blízkosti Alhamy muslimský král Granady Abul Hasan se silnou armádou, sedmi tisíci na koních a sto tisíci pěšími, a obklíčil město.

Obléhání trvalo několik dní, a protože probíhalo v době půstu, křesťané jedli jen vařenou pšenici, cizrnu a fazole.

Když Maurové viděli, že křesťané neslábnou, snažili se odklonit přívod vody od města; markýz se několikrát po kolena brodil ve vodě, aby rozsekal a zapálil barikády, které Maurové postavili.

Když Maurové viděli velké úsilí křesťanů při obraně města, rozhodli se zrušit tábor (čímž markýzovi vydali město).”

V letech 1483-1486 vyhnali Španělé Maury ze západní poloviny Granadského království. Po dobytí města Malaga v roce 1487, po němž v rychlém sledu následoval pád měst Baza, Almeria a Gaudix v kampaních v letech 1488 až 1489, se smyčka bílých stáhla kolem poslední nebělošské pevnosti - granadské citadely.

Evropský zlom - pád Granady

Bílé armády shromáždily síly k poslednímu mohutnému útoku proti Maurům. Isabela na vlastní náklady najala čtyřicet tisíc mul, které měly přepravovat zásoby potřebné pro armádu, kterou s Ferdinandem shromáždili. Konečně v červenci 1491 stála velká armáda před branami města Granady. Maurové se uchýlili do pevnosti zvané Alhambra. Venku se Ferdinand a Isabela osobně ujali velení obléhací armády. Uplynul červenec, srpen, září, říjen, listopad a prosinec. Obléhaní Maurové byli zoufalí, docházely jim zásoby potravin a v uzavřených zdech se šířily nemoci. Nakonec 30. prosince 1491 zahájil maurský král Abú Abdalláh jednání o kapitulaci.

GRANADA SE VZDÁVÁ - MAUROVÉ VYHNÁNI ZE ŠPANĚLSKA 1492

Pondělí 2. ledna 1492: Poslední nebílá pevnost ve Španělsku, citadela Granada, se vzdává vítězné bílé armádě, kterou osobně

vedou král Ferdinand a královna Isabela. Poprvé po 770 letech se celé Španělsko opět dostalo pod kontrolu bělochů.

Konečnou kapitulaci zaznamenal očitý svědek, kněz Bernaldez, který byl kaplanem sevillského arcibiskupa: „V pondělí 2. ledna (1492) opustili (Isabela a Ferdinand) tábor s řádně připraveným vojskem. Když se blížili k Alhambře, vyjel Abu Abdalláh v doprovodu mnoha svých rytířů s klíči od města v ruce. Pokusil se sesednout, aby králi políbil dlaň, ale král mu to nedovolil. Maur políbil Ferdinandovi ruku a podal mu klíče se slovy: „Vezmi si klíče od svého města, neboť já i muži, kteří jsou uvnitř, jsme tvoji vazalové.“ Král Ferdinand klíče vzal a dal je královně...”

Kapitulací Granady v roce 1492 byla poprvé po 770 letech obnovena vláda bělochů nad celým Španělskem. Bylo to vítězství, které oslavovala celá Evropa, protože znamenalo skutečný zlom v evropských dějinách.

Další tažení proti muslimům

Krátce po pádu Granady se Ferdinand zapojil do vnitřního sporu v Itálii. Vydal se tam s velkým vojskem a v roce 1508 dobyl Benátskou republiku. Tato armáda pokračovala v dobývání Oranu a Tripolisu na severoafrickém pobřeží a v roce 1509 je dobyla od Maurů. Nakonec Ferdinand v roce 1512 připojil Navarrské království. Tato dobytí rozšířila hranice Španělska až k Gibraltarské úžině, kterou si Španělsko udrželo dodnes.

Tím však španělské války proti islámu neskončily. V roce 1535 podnikl španělský král Karel V. výpravy proti Tunisu a Alžíru drženým muslimy a v roce 1541 zabránil další začínající muslimské invazi do Evropy ze severní Afriky. V roce 1571 sehrálo Španělsko vedoucí úlohu při sestavování silného bílého námořnictva, které v bitvě u Lepanta porazilo nebělošské osmanské loďstvo a trvale oslabilo tureckou námořní moc.

MASAKR KŘESŤANŮ V OTRANTU V ROCE 1480

V roce 1480 se muslimská armáda pod vedením Mehmeda II. zmocnila města Otranto v jižní Itálii. Z dvaadvaceti tisíc obyvatel, které muslimové zajali, bylo dvanáct tisíc svázáno provazy a umučeno k smrti za hradbami města. Muslimové také zabili všechny křesťanské kněze, které našli. Na kopci za městem, dodnes známém jako Mučednický vrch, sťali nejméně osm set obyvatel města, kteří odmítli konvertovat k islámu,

včetně městského biskupa. Trvalo rok, než byli muslimští útočníci z Otranta vyhnáni, a když křesťanští osvoboditelé našli sťatá těla na kopci za městem, uložili jejich kostry za skleněnou stěnu v městské katedrále, kde jsou k vidění dodnes.

Vyhnání 250 000 Maurů smíšené rasy

Nakonec v roce 1609 španělský král Filip III. nařídil fyzické vyhoštění přibližně 250 000 „morisků“ neboli pokřesťanštěných Maurů z jižního Španělska. Moriskové byli míšenci bělošského a maurského původu. To zajistilo, že rasové škody pro Španělsko - ve smyslu nárůstu populace míšenců - nebyly tak vážné, jak by mohly být.

Vyhnání Židů 1492

Španělští Židé byli jedni z prvních, kteří plně pocítili důsledky pádu Maurů z moci ve Španělsku. V roce 1492 Isabella a Ferdinand oficiálně vypověděli všechny Židy ze země a potrestali tak španělské Židy za aktivní spolupráci s Maury během jejich 780 let trvající okupace. Maurové kvůli společnému semitskému původu a špatným vztahům mezi Židy a Góty zaměstnávali několik španělských Židů na některých nejvyšších postech ve španělské správě.

Španěly rozzuřilo, když se dozvěděli, že ve městě Granada jsou předsedou vlády maurského krále a většina jeho předních poradců Židé. Po tomto zjištění došlo ve městě k masakru Židů. Toto spojenectví mezi několika španělskými Židy a Maury ještě

více rozdmýchalo antisemitské nálady mezi Španěly, které později vzplály v podobě španělské inkvizice.

Když bylo Španělsko konečně osvobozeno od nebělošských Maurů, dlouho potlačované protižidovské nálady propukly naplno. V tomto roce byli všichni nepokřtění Židé hromadně vyhnáni ze Španělska a nechvalně proslulá španělská inkvizice, zřízená k prosazování křesťanství, byla použita k pronásledování Židů, kteří byli kvůli své spolupráci s Maury považováni za nesmiřitelné nepřátele Španělska.

Již dříve získala Isabela od papeže v Římě povolení zřídit ve Španělsku inkvizici, která se brzy změnila v plnohodnotné protižidovské tažení ve jménu křesťanství. První slyšení proti Conversos se konala v únoru 1481 v Kastilii a souvisela s vypuknutím „černého moru“ (bubonické epidemie). Mnozí fanatici spojovali vypuknutí moru se zahájením řízení proti Conversos a z moru byli obviňováni také Židé. Obvinění s věcnějším základem znělo, že skupina Židů vydala město Toledo útočícím Maurům tím, že otevřela bránu na klíčovém uzlu při obléhání tohoto města.

Potlačení židovského povstání

Přední Conversos uspořádali tajnou schůzku, na které se chtěli silou postavit inkvizici. Isabelini špehové se o plánovaném povstání dozvěděli a zatkli vůdce, mezi nimiž byl nejvýznamnější rabín Diego de Susan. Ten byl spolu s dalšími šesti Židy souzen za podvratnou činnost, shledán vinným a koncem roku 1481 popraven upálením na hranici. Conversos se

poté v panice rozprchli a ve velkém počtu uprchli ze Španělska. Někteří odešli do Itálie, ale mnoho dalších odešlo do muslimy ovládaného Turecka, kde se opět těšili zvláštnímu postavení. Španělská vláda zabavila mnoho majetku Converso Židů, kteří podle některých odhadů tvořili až 20 % španělské populace před inkvizicí.

Zlatý věk Španělska po vyhnání Maurů

Po vyhnání Maurů a Židů vstoupilo Španělsko do svého zlatého věku. Vytvořilo obrovskou říši a spolu s Portugalskem se stalo jedním z nejmocnějších národů v Evropě. Osvobození Španělska zachránilo západní Evropu před nadvládou islámu.

ŽIDÉ V MAURSKÉ VLÁDĚ

Žid zobrazený na evropském rukopisu ze 13. století. Má na sobě kruhový odznak ve smyslu papežského zákona, který měl Židy ve středověké společnosti odlišit. K nárůstu protižidovských nálad v Evropě přispěla účast velkého počtu Židů na maurské vládě v okupovaném Španělsku. (Davidovu hvězdu jako židovský symbol přijalo sionistické hnutí až koncem devatenáctého století).

KAPITOLA 23: Rezervoár nordiků – Skandinávie

Skandinávie se stala jednou z prvních oblastí osídlení indoevropských kmenů v Evropě, takže vědecký název pro jejich rasový typ, nordický, se začal spojovat právě s touto oblastí, a proto se často používá termín „nordické země“.

Dějiny skandinávských zemí: Dánska, Norska, Švédska a Finska jsou vzájemně provázané, přičemž v případě posledně jmenované země dominovala jejím dějinám po tisíciletí válka s Ruskem.

Schopnost těchto nordických zemí přežít otřesy, jimž byly vystaveny, opět boří „environmentální“ teorii vzniku a dlouhověkosti civilizací, přičemž morové rány, války a hospodářské otřesy je nedokázaly zničit.

Navíc pozoruhodný technologický a vědecký pokrok, který z těchto zemí vzešel navzdory nepříznivým klimatickým podmínkám, dokazuje, že kulturu nevytváří prostředí, ale lidé sami.

Skandinávský region přispěl k dějinám bílé rasy třemi zásadními způsoby. Za prvé, v dávných dobách se Germáni z rezervoáru indoevropských národů na severu přesunuli na jih do Německa. V období po pádu Římské říše se pak Evropou prohnali Vikingové, kteří kolonizovali Anglii a některé části kontinentu.

V devatenáctém století pak vlny Skandinávců osídlily velké části území, které se stalo Spojenými státy americkými.

Už jen z těchto důvodů je přehled skandinávských zemí pro pochopení evropských dějin zásadní. Zvláštní zmínku si zaslouží Vikingové, o nichž pojednává následující kapitola.

Dánsko

V Dánsku se nacházejí jedny z nejlépe dochovaných megalitů a dalších staveb z doby kamenné v severní Evropě mimo Stonehenge, které jsou ukazatelem vyspělé neolitické civilizace staré mnoho tisíc let. Tato společnost pokračovala bez přerušení až do příchodu indoevropských nájezdníků kolem roku 2000 př. n. l. Tito lidé zahájili ve Skandinávii dobu železnou, která vedla ke vzniku stálých měst a osad. Některé z nejpůsobivějších starověkých staveb v Dánsku jsou k vidění na celé šíji Jutska, která se dnes nazývá Danevirke. Tam se dodnes dochoval kanál, dlouhý most a obrovské hradby staré téměř tisíc let, které svědčí o technologicky vyspělých lidech existujících dávno předtím, než v Evropě nastala doba temna.

TOLLUNDSKÝ MUŽ 2500 LET STARÝ DÁN

Muž z Tollundu - tělo nalezené v dánském močálu, pocházející z doby kolem roku 500 př. n. l. Obličej, který se díky pohřbení v rašelině dobře zachoval, dobře ukazuje nordickou rasovou fyziognomii prvních indoevropských osadníků tohoto regionu.

Dánská invaze do Anglie

Během sta let od prvních dánských vikingských nájezdů na Anglii se v severní části země usadil dostatečný počet Dánů, aby se pod jejich nadvládu dostala velká oblast.

To vyvolalo dlouhotrvající konflikt s Brity, kteří byli více než 350 let bez římské ochrany. Dánský král Sweyn I. nakonec v roce 1013 dobyl celou Anglii. Jeho syn Kanut II, který vládl Anglii v letech 1016-1035, byl postavou, která se alegoricky snažila zadržet mořskou záplavu.

GUNDESTRUPSKÝ KOTEL 2 100 LET STARÉ STŘÍBRNÉ NÁDOBÍ

Stříbrný kotlík nalezený v Gundestrupu, Severní Jutsko, Dánsko, z roku 100 př. n. l. Desky kolem kotlíku jsou zdobeny reliéfními polopostavami keltských bohů a bohyň. Tento nádherný příklad raně skandinávského uměleckého díla je zároveň nádhernou ukázkou raných rasových typů v tomto regionu.

Křesťanství se šíří do Dánska

Za krále Harolda Modrozuba v 10. století byla zahájena christianizace Dánů. Tento proces dokončil Kanut II. před koncem své vlády v roce 1035. Stejně jako v případě mnoha prvních křesťanů se nové náboženství šířilo spíše strachem než skutečnou konverzí. Po jedné nebo dvou generacích nucených konverzí se náboženství ustálilo.

Dánská říše zahrnuje pobřeží Baltského moře

Koncem dvanáctého a počátkem třináctého století Dánové expandovali na východ, podrobili si své rasové bratrance, Balty, a osídlili větší část jižního pobřeží Baltského moře, čímž vytvořili říši dvakrát větší než Dánsko.

První s ústavními reformami 1282

Skandinávské země byly prvními evropskými národy, které zahájily ústavní reformy směřující k reprezentativnější formě vlády. Dlouho byly považovány za jedny z nejosvícenějších vlád na světě. V roce 1282 podepsal dánský král Erik V. listinu, podle níž byla dánská koruna podřízena zákonům, přičemž důležitou součást správy země tvořilo shromáždění pánů zvané Danehof. Ačkoli podle moderních měřítek to sotva znamenalo demokracii, pro Evropu třináctého století to bylo revoluční.

DÁNOVÉ A ŠVÉDOVÉ POBITI U WISBY 1361

Pohřební jáma s hromadou švédských koster zabitých v bitvě u Wisby v roce 1361, v níž bojovali Dánové a švédští žoldáci. Na mnoha lebkách jsou patrná zranění hlavy způsobená šípy pronikajícími řetězovými přilbami - což svědčí o tom, že přímému zásahu přesného lučištníka mohla odolat jen ta nejpevnější kovová pokrývka hlavy.

Unie s Norskem 1380, Švédskem 1387

V roce 1380 se Dánsko a Norsko spojily pod vládou jednoho krále, Olafa II. Po jeho předčasné smrti v roce 1387 jeho matka Margaret I. vytvořila a vládla Kalmarské unii, kterou tvořilo Švédsko, Norsko a Dánsko. Připojení Norska k

unii znamenalo, že Island a Faerské ostrovy - objevené a osídlené vikingskými dobrodruhy - se dostaly pod dánskou kontrolu.

Od doby první unie s Dánskem řada švédských šlechticů neúnavně usilovala o větší nezávislost Švédska, které se nakonec podařilo dosáhnout rozpadem unie v roce 1523. Tento rok byl pro Dánsko obzvláště traumatizující: nejenže byl dánský král Kristián II. sesazen z trůnu, ale země byla vystavena velkému vměšování některých severoněmeckých měst, především města Lubeck. S pomocí nově nezávislých Švédů Dánové Němce vyhnali a znovu dosadili vlastního krále Kristiána III. Za jeho vlády (1534-1559) se Dánsko celkem pokojně stalo protestantským státem. Mezikřesťanské války, které zničily Německo, se Dánska nijak vážně nedotkly, přestože se Kristián III. aktivně účastnil třicetileté války na straně protestantů proti katolíkům.

Skandinávské války - ztracené dánské majetky

Skandinávci nežili vždy ve vzájemném míru a harmonii. Sedmiletá válka (1563-1570) a Kalmarská válka (1611-1613) se odehrály mezi Dánskem a Švédskem, především kvůli obchodnímu a souvisejícímu politickému soupeření v regionu. Ani jedna z těchto válek si nevyžádala obrovské oběti na straně válčících stran a skončila tím, že se Dánsko vzdalo kontroly nad všemi svými državami v Baltském moři s výjimkou Norska.

Dánská porážka po kalmarské válce způsobila, že země ztratila některé významné trhy ve prospěch Švédska a šlechty, která z hlediska rané ústavy tvořila v Dánsku správní sbor.

V roce 1660 vedl dánský král Fridrich III. s podporou kupecké a střední třídy převrat proti šlechtické říšské radě, jehož výsledkem bylo v roce 1661 nastolení dědičné a absolutní monarchie. Důležitější však bylo, že šlechtu ve správní struktuře nahradili prostí lidé.

Koloniální expanze do Grónska - 17. a 18. století

Grónsko bylo původně kolonizováno Islanďany a Nory v jedenáctém století. Osady byly poměrně malé a vzdálené, a proto se kontakt s osadníky během patnáctého století ztratil. V osmnáctém století Dánové, vedeni obchodními zájmy a touhou konvertovat místní nebílé obyvatele Grónska, Inuity, ke křesťanství, znovu osídlili tuto pevninu. Grónsko zůstává součástí Dánska dodnes.

Obchodní společnosti byly založeny také v Západní Indii, kde Dánsko získalo několik ostrovů včetně Panenských ostrovů.

Dánská emigrace na amerického Středozápadu

Velké množství Dánů - statisíce - emigrovalo do nových zemí v Americe. Celé oblasti amerického Středozápadu byly osídleny odolnými Dány, dalšími Skandinávci a Němci, což

byly skupiny, které tvořily jádro zemědělských komunit amerického Středozápadu.

Britské námořnictvo bombarduje Kodaň

Během napoleonských válek se Dánsko zapojilo do konfliktu poté, co pokusy o blokádu kodaňského přístavu (s cílem zabránit obchodování s Francií) vedly k tomu, že Britové dvakrát bombardovali Kodaň, a to v letech 1801 a 1807.

Britské bombardování Kodaně v roce 1807.

Anglické námořnictvo během několika krátkých střetnutí úspěšně zničilo i dánské loďstvo. Kvůli těmto událostem se Dánsko špatně rozhodlo postavit se na stranu Napoleona. Když

války v roce 1814 skončily jeho porážkou, bylo Dánsko nuceno postoupit Helgoland Angličanům a Norsko Švédsku.

Konstituční monarchie 1849

Když se liberální revoluce v roce 1840 rozšířily po celé Evropě, dánský král přistoupil na mnoho požadavků, aby zabránil revoluci ve své zemi. V roce 1849 byla zavedena nová ústava, podle níž se Dánsko stalo konstituční monarchií s dvoukomorovým parlamentem.

Dne 1. února 1864 vypukla válka, když pruská vojska překročila hranice Šlesvicka. Válka skončila 30. října 1864 Vídeňskou smlouvou (1864). Podle podmínek smlouvy Dánsko ztratilo poslední ze svých evropských kontinentálních držav. Německé državy Šlesvicko-Holštýnsko, které byly dědičným titulem dánského krále, připadly Prusku a jeho spojenci Rakousku. Poté nastalo v Dánsku období prosperity a míru a v roce 1901 byla zavedena nová ústava, která nesla všechny znaky moderní demokracie.

Dánská neutralita v první světové válce

Dánsko během první světové války (1914-1918) moudře zachovalo neutralitu a vyhnulo se tak velkým ztrátám na životech, které utrpěly jiné evropské země, jako například Francie, Rusko a Německo.

Během války Dánsko prodalo svou západoindickou ostrovní kolonii Panenské ostrovy Spojeným státům

americkým. Kromě toho byla Islandu, který byl rovněž dánským vlastnictvím, udělena samospráva. Úplnou nezávislost získal Island až v roce 1994. Rok po skončení války byl na základě plebiscitu provedeného v souladu s podmínkami Versailleské smlouvy k Dánsku připojen region Severní Šlesvicko. Jižní Šlesvicko hlasovalo pro setrvání v Německu.

Benevolentní německá invaze za druhé světové války

Dánsko se také snažilo zůstat mimo druhou světovou válku, ale v dubnu 1940 bylo obsazeno Němci, kteří prošli zemí při své invazi do Norska. Německo se k Dánsku nechovalo jako k válčící zemi a umožnilo, aby naprostá většina právních a vnitrostátních správních orgánů země fungovala stejně jako před německou invazí.

Německá vojska pochodují Kodaní.

Němečtí okupanti Dánska nebyli nikdy vojensky napadeni; v době ukončení války v Evropě dostali rozkaz ke kapitulaci.

Velká Británie obsadila Faerské ostrovy a v roce 1941 zřídily Spojené státy dočasný protektorát nad Grónskem, které se po skončení války vrátilo pod dánskou správu. V roce 1979 udělili Dánové Grónsku právo vlastní správy.

Významný příliv nebílých obyvatel ve dvacátém století

Dánsko se spolu se svými skandinávskými sousedy stalo v poslední čtvrtině dvacátého století centrem značného množství nebělošského přistěhovalectví. O tomto vývoji a jeho důsledcích pojednává další část této práce.

Švédsko

Švédsko se stejně jako zbytek Skandinávie stalo srdcem indoevropských nordických kmenů brzy poté, co se tyto kmeny dostaly do Evropy během svých velkých migrací. Indoevropané zde nalezli již žijící protonordické typy, které brzy absorbovali a zanechali po sobě jen roztroušené stopy této původní skupiny.

KAMENNÉ PEVNOSTI Z DOBY ŽELEZNÉ VE SKANDINÁVII

Vlevo: Na švédském ostrově Oland se nacházejí pozůstatky šestnácti starobylých skandinávských kamenných pevností. Tyto pevnosti měly prostor pro obytné prostory, skladovací prostory a hospodářská zvířata - zřejmě musely být připraveny na příležitostné obléhání. Vpravo: Rekonstrukce podobného místa v Dánsku.

Vikingské kolonie v Rusku a východní Evropě

Švédové měli vytvořit vlastní skupinu obávaných Vikingů, kteří od roku 800 zakládali velké kolonie na území, které se stalo Ruskem (skandinávský kmen zvaný Rus dal jméno této zemi), a v dalších oblastech východní Evropy. To sehrálo významnou roli při osídlování rozsáhlých oblastí východní Evropy nordickými rasovými typy.

Zavedení křesťanství 850

V roce 850 dorazili do Švédska první křesťanští franští misionáři, aby pohanské Švédy konvertovali ke křesťanství. Dosáhli určitého úspěchu, když konvertoval švédský král Olaf, a toto náboženství se pomalu rozšířilo a vytlačilo dlouho

zavedený odinismus, který byl původním náboženstvím Skandinávců.

Za vlády Erika IX. v letech 1150 až 1160 vtrhli nově pokřesťanštění Švédové do Finska a vnutili křesťanství jeho tvrdohlavým pohanským kmenům.

Švédové pak Finsku vládli po dvě století. Erik zemřel v křesťanském prostředí: byl zavražděn dánským uchazečem o trůn, když se účastnil mše. Později byl církví zbožštěn a stal se patronem Švédska.

Kalmarská unie pod vládou Dánska 1397

V roce 1389 donutili švédští šlechtici vládnoucího krále, aby se vzdal trůnu a sjednotil zemi s Dánskem. Švédsko se tak připojilo ke Kalmarské unii, které vládla Margareta Dánská.

Soužití Dánů a Švédů nebylo dobré: po celou dobu existence Kalmarské unie pokračovaly neustálé potyčky, většinou menšího rázu. Když se v roce 1520 ukázalo, že ve Švédsku se schyluje k povstání, král Kristián II. do něj vtrhl a nechal popravit mnoho svých odpůrců.

Velké množství poprav vyvolalo povstání: v roce 1521 se povstání vedené Gustavem Vasou podařilo a Kalmarská unie byla rozbita, ačkoli Dánsko si ponechalo jižní část Švédska. V roce 1523 se Vasa stal švédským králem jako Gustav I. a země během 20. let 15. století oficiálně konvertovala k protestantismu.

ŠVÉDOVÉ DOBÝVAJÍ MALMÖ, ALE JSOU PORAŽENI RUSKO-DÁNSKOU KOALICÍ V ROCE 1709.

Dobytí města Malmö hrabětem Magnusem Stenbockem. Významný švédský generál hrabě Magnus Stenbock se účastnil dřívějších tažení švédského krále Karla XII. a podílel se na mnoha vítězstvích, například na tomto v roce 1709, kdy Švédové dobyli město Malmö. Švédové se však vyčerpali - nemohli Rusy zadržovat donekonečna. Koalice složená z Rusů, Dánů a Sasů porazila Švédy ještě téhož roku a Stenbock zemřel jako válečný zajatec v dánském vězení.

V řadě válek a menších výbojů Švédsko neustále rozšiřovalo své území. V roce 1561 se estonský okres Reval dobrovolně dostal pod švédskou ochranu a v roce 1582 bylo celé Estonsko po lokální válce s Polskem v Pobaltí připojeno ke švédské koruně.

Švédská expanze dosáhla svého vrcholu za vlády Gustava II. Adolfa, který je dodnes mnohými Švédy považován za jejich největšího krále. Po válce s Ruskem, která skončila v roce 1617, získal země východní Karélie a Ingrie.

Následovala válka s Polskem v letech 1621 až 1629, po níž Švédsko anektovalo celé Livonsko. V roce 1630 vstoupil Gustav do křesťanské třicetileté války na straně německých protestantů. V roce 1632 zemřel v bitvě při vedení útoku a jeho nástupkyní se stala jeho dcera Kristina. Po skončení třicetileté války v roce 1648 získalo Švédsko další území v Pobaltí, čímž se stalo nejvýznamnější mocností v této oblasti.

Války s Polskem a Dánskem

Následující švédský král Karel X. Gustav zahájil sérii válek s Polskem (1655 až 1660), v jejichž důsledku Švédové ovládli tento stát a donutili Poláky přijmout jako konečnou anexi území Livonska.

Karel X. také dvakrát v roce 1658 napadl Dánsko, což vedlo k vyhnání Dánů z jižního Švédska. Další švédský král Karel XI. učinil ze Švédska spojence Francie ve válkách na konci 17. století na kontinentě. V důsledku toho byli Švédové v roce 1675 poraženi německou armádou z Braniborska.

Velká severní válka 1700-1721

Další švédský král Karel XII. vedl v roce 1700 ve svých patnácti letech válku proti koalici Ruska, Polska a Dánska v první fázi takzvané Velké severní války, která měla trvat jednadvacet let.

Švédové pod vedením Karla XII. úspěšně vtrhli do severozápadního Ruska a v roce 1706 Poláky rozhodně porazili. Švédsko však nedokázalo Rusy donekonečna zadržovat a v roce 1709 bylo poraženo carem Petrem Velikým.

Tato porážka znamenala nahrazení Švédska Ruskem jako dominantní mocnosti v Pobaltí - což je ironie, když si uvědomíme, že Rusko bylo založeno především skandinávskými kmeny. Stockholmskou a Nystadskou smlouvou z roku 1721 přišlo Švédsko o velkou část svého německého území a postoupilo Rusku Livonsko, Estonsko, Ingrii, část Karélie a několik důležitých baltských ostrovů.

Napoleonské války vedou k francouzskému králi

Švédsko se připojilo ke Třetí koalici (1805) proti Napoleonovi, alianci, která se rozpadla poté, co Rusko dezertovalo a napadlo Finsko, čímž donutilo Švédsko odstoupit většinu této země.

Tehdejší švédský král Karel XIII. byl bezdětný a švédský parlament, Riksdag, zvolil za korunního prince maršála Jeana Baptistu Julese Bernadotta, jednoho z Napoleonových

generálů, aby si Napoleona udobřil. Maršál se náležitě stal králem a založil dynastii Bernadotte, královský rod, který si Švédsko udrželo dodnes. Bernadotte odvolal svou věrnost Napoleonovi a Švédsko bojovalo proti Francii v letech 1813 a 1814.

Francouzský polní maršál, který se stal švédským králem: Jean Baptiste Jules Bernadotte.

V rámci urovnání po skončení napoleonských válek bylo Dánsko nuceno postoupit Norsko Švédsku. Norsko pak bylo pod vládou Švédska až do roku 1905, kdy se souhlasem Švédska vyhlásilo nezávislost.

Pět set tisíc Švédů emigruje do Nového světa

Navzdory benevolentní vládě Bernadottů, která přinesla mnoho ústavních reforem, emigrovalo v letech 1867-1886 téměř půl milionu Švédů do Ameriky za větší svobodou a příslibem zemědělské půdy na americkém Středozápadě.

Neutralita v první a druhé světové válce

Švédsko zachovávalo přísnou politiku neutrality po celou dobu hlavních konfliktů dvacátého století a odmítlo se zapojit do první a druhé světové války nebo do studené války mezi Sovětským svazem a Spojenými státy americkými.

Tento obraz neutrality byl poněkud narušen levicovým směřováním švédské politiky v šedesátých letech 20. století; v rámci opozice vůči válce ve Vietnamu nabídlo Švédsko politický azyl mnoha mladým Američanům, kteří byli proti válce.

Přistěhovalectví nebílých obyvatel ve dvacátém století

V poslední čtvrtině dvacátého století začalo Švédsko do svých hranic vpouštět značné množství nebělošského obyvatelstva. O těchto změnách a jejich důsledcích pojednává další část této práce.

Norsko

V Norsku se nacházejí jedny z nejstarších bělošských osad ve Skandinávii. V této oblasti byly objeveny stopy pozdně

paleolitického osídlení z doby 14 000 let před naším letopočtem. Indoevropské invaze o několik století později způsobily, že v zemi převládly nordické rasové typy, které spolu s již přítomnými protonordickými rasami vytvořily „typický norský“ modrooký a blonďatý vzhled. Do roku 700 existovalo v Norsku přibližně dvacet devět samostatných kmenových království, přičemž fyzická geografie hor, fjordů a řek napomáhala územnímu rozdělení mezi kmeny.

Vikingové vpadli do Evropy a objevili Grónsko a Ameriku 750

Blízkost moře také podporovala plavbu. Kolem roku 750 se z Norska vynořili vikingští nájezdníci, kteří se rozšířili po celé severní Evropě, přepadli a osídlili Irsko, Británii, Island a ostrovy Orkneje, Faerské ostrovy a Shetlandy. Podnikali další výpravy, které vedly k objevení Grónska a Severní Ameriky.

Neméně důležité byly i skupiny Vikingů, které se plavili po hlavních řekách na území, které se později stalo Ruskem, a sehráli tak významnou roli při vzniku této země. Další se usadili ve Francii, kde se jim začalo říkat Normané, od slova „Norse-man“.

Sjednocení Norska Haroldem Krásnovlasým 930

Nakonec jeden z místních norských kmenových náčelníků, král Harold I. zvaný Krásnovlasý z Vestfoldu v jihovýchodním

Norsku, sjednotil ostatní norská království pomocí diplomacie a dobývání.

Po jeho smrti v roce 940 si jeho synové opět rozdělili zemi s Erikem Krvavou sekerou jako celkovým králem. Jednota netrvala dlouho a v následných sporech se Dánům i Švédům podařilo zahájit v Norsku územní výboje.

Křesťanství zavedeno Olafem I. 955

Do norských rozporů přibyla nová složka: křesťanství. V roce 995 se stal králem Olaf I., pravnuk Harolda Krásnovlasého I. Před svým nástupem žil Olaf v Anglii, kde konvertoval ke křesťanství.

Na trůn nastoupil s pevným záměrem vnutit Norsku křesťanství, což se mu částečně podařilo a jeho mise byla zastavena až poté, co byl zabit v bitvě s Dány pod vedením krále Sweyna I. Norsku pak od roku 1015 vládl Olaf II, který pokračoval v evangelizaci po svém předchůdci. Tentokrát byl však brutálnější a popravoval pohany, kteří odmítli konvertovat ke křesťanství.

Kolem roku 1025 byl Olaf mocnější než kterýkoli předchozí norský král, čímž vzbudil nenávist mnoha drobných knížat, která se spikla s dánsko-anglickým králem Kanutem Velikým, jemuž se v roce 1028 podařilo Olafa vyhnat do ruského exilu. O dva roky později se Olaf vrátil a byl zabit v bitvě: následně byl zbožštěn a stal se patronem Norska.

POHANSKÁ ŠLECHTA ZABÍJÍ KŘESŤANSKÉHO KRÁLE OLAFA V BITVĚ U SIKLESTADU 1030

Bojiště u Stiklestadu v Norsku - místo smrti norského křesťanského krále Olafa Haraldssona rukou jeho pohanské šlechty. Olaf byl ve svých počátcích Viking, ale poté konvertoval ke křesťanství. Po svém nástupu na trůn se snažil konvertovat své krajany ke křesťanství, přičemž jako hlavní přesvědčovací prostředek často používal násilné donucování. Po několika násilných incidentech se pohané vzbouřili, sesadili ho a nabídli trůn Kanutovi, který byl králem Dánska a Anglie. Olaf uprchl, ale po dvou letech, v roce 1030, se vrátil s vojskem, které shromáždil ve Švédsku. Byl poražen a zabit na místě bitvy na obrázku výše. Mnohem později byl prohlášen za patrona Norska a jeho vražedné evangelium bylo zameteno pod koberec.

Island přidán k Norsku

Po Kanutově smrti v roce 1035 jeho nástupci sjednotili Dánsko a Norsko okupací, což vedlo ke třem stoletím relativně stabilní domácí vlády Norska.

Island byl oficiálně připojen k území Norska v roce 1262 a tento stát zažil období růstu a prosperity, které nemělo v předchozích obdobích obdoby. Toto období přerušil až bubonický mor neboli černá smrt v polovině třináctého století, který zahubil až 20 % obyvatelstva.

Kalmarská unie vznikla v roce 1389, kdy se Norsko, Švédsko a Dánsko spojily v jeden správní celek. Norsko zůstalo pod dánskou a švédskou nadvládou po celá následující staletí, i když mu byla přiznána široká autonomie, zejména po vypuknutí povstání v roce 1815.

Nezávislost na dánské koruně v roce 1905

V roce 1821 byl v Norsku zrušen dosud existující dánský šlechtický stav a v roce 1839 získala země právo mít vlastní vlajku. Do roku 1905 Norové ústavně pokročili natolik, že se se souhlasem Švédska prohlásili za nezávislý národ.

Neutralita a okupace

Během první světové války Norsko dodržovalo přísnou politiku neutrality, která byla prosazována i na začátku druhé světové války. V dubnu 1940 však Velká Británie a Francie oznámily, že zaminovaly norské teritoriální vody, aby zabránily jejich využívání německými zásobovacími loděmi. Britská a

německá vojska poté současně vtrhla do země ve snaze vzájemně se předejít.

Vidkun Quisling a Národní sjednocení

Mezi Nory měla německá okupace značnou podporu a několik norských armádních jednotek aktivně pomáhalo Němcům obsadit hlavní přístavy. Vůdce hlavní proněmecké strany Vidkun Quisling se po německé okupaci ujal vedoucí úlohy v norské vládě.

Norsko zůstalo pod německou nadvládou až do roku 1945, přičemž okupační armáda se již nikdy nedočkala bojů. Jakmile konflikt v Evropě skončil, dostala od německého vrchního velení rozkaz ke kapitulaci.

Quisling a pětadvacet Norů bylo za svou roli v okupační vládě popraveno. Dalších padesát tisíc Norů bylo souzeno za kolaboraci s Němci.

PŮVOD ANGLICKÉHO SLOVA „QUISLING“

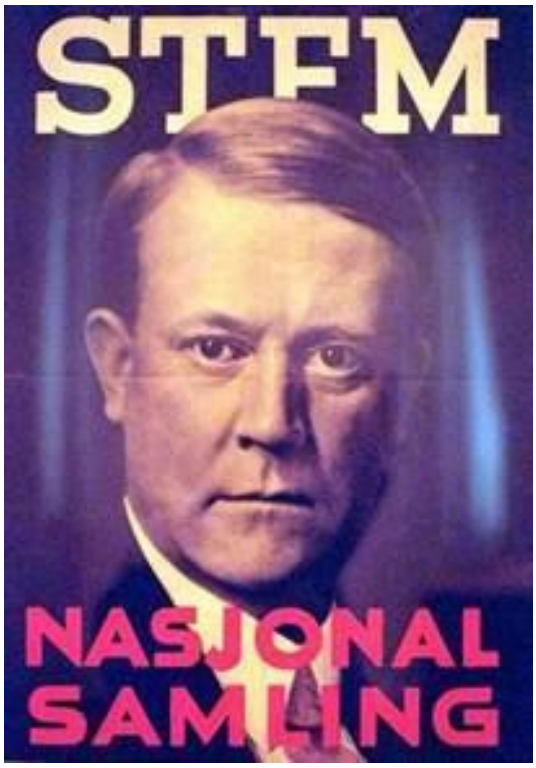

Volební plakát Vidkuna Quislinga, vůdce pronacistické strany Národní sjednocení v Norsku. Quisling působil na norském velvyslanectví v Moskvě. Po návratu do Norska vstoupil do politiky a stal se známým jako silný antikomunista na základě toho, co viděl v Sovětském svazu. V roce 1931 byl jmenován členem norské vlády jako ministr obrany a v roce 1933 založil Národní sjednocení, jehož zásady vycházely ze zásad nacionálních socialistů v Německu. Po okupaci Norska Německem v roce 1940 bylo Národní sjednocení prohlášeno za jedinou legální stranu a Quisling byl jmenován předsedou vlády - tuto funkci zastával až do porážky Německa v roce 1945. V říjnu 1945 byl popraven. Právě od jeho jména se slovo „quisling“ dostalo do anglického lexikonu jako slovo znamenající „zrádce“.

Současné Norsko - příliv nebílých obyvatel

Norsko se z válečných útrap dobře vzpamatovalo a opět se stalo jednou z hospodářsky nejvyspělejších zemí Evropy. Společně se svými sousedy však,

Norsko v poslední čtvrtině dvacátého století umožnilo usazení velkému počtu nebělochů. O významu této změny politiky pojednává jedna z dalších kapitol.

Finsko

Nejstarší stopy osídlení ve Finsku pocházejí z neolitu, přibližně 8000 let př. n. l. Tito staroevropané a protonordici se výrazněji rozšířili až po příchodu první vlny indoevropských nordických nájezdníků kolem roku 2000 př. n. l., kteří zahájili dobu železnou a první velká zemědělská sídla.

Vzhledem k relativně velkému počtu staroevropských obyvatel regionu - přinejmenším v porovnání se zbytkem Skandinávie - vznikla směs indoevropských Nordiků a staroevropských mediteránů, která vytvořila subrasový typ, jenž nemá tak jednotný nordický vzhled, jako tomu bylo v Norsku nebo Švédsku. Dodnes je zde mnohem větší podíl tmavovlasých Finů než tmavovlasých Švédů nebo Norů.

Současně s indoevropskými nájezdníky se do země dostal malý kmen původně asijských Ugrofinů, pravděpodobně hnaný indoevropskými nájezdníky. Z těchto Ugrofinů se stali Laponci, kočovníci za polárním kruhem. Díky přídavku velkého

množství indoevropských předků má nyní mnoho Laponců nordické rasové rysy.

LAPONCI - SMÍŠENÁ RASA VE SKANDINÁVII

Laponci, kteří tradičně žili kočovným způsobem života na dalekém severu Švédska, Norska a Finska, jsou označováni za původní obyvatele Skandinávie, ačkoli se do těchto zemí pravděpodobně dostali současně nebo dokonce až po příchodu evropských prvků. Nahoře skupina zjevně asijských Laponců vyfotografovaná na počátku 20. století před jejich primitivní chýší z hlíny a kamení. Mísení s bělochy mezi nimi vytvořilo širokou škálu fyzických typů, jak je vidět na fotografii níže ze současného zasedání Rady Saamů ve Finsku.

Dobytí Švédska 1155

Neexistují žádné přímé důkazy o tom, že by z Finska pocházeli vikingští nájezdníci. V této oblasti však byly nalezeny meče s nápisy, které naznačují, že jejich majitelé sloužili v devátém a desátém století ve varjažské gardě východořímského císaře v Konstantinopoli, což svědčí o tom, že se někteří Finové účastnili vikinských výprav té doby.

Finsko netvořilo žádný raný jednotný stát: teprve s christianizačním úsilím Švédů kolem roku 1050 vznikla centrální organizace. Švédský král Erik vtrhl v roce 1155 na tehdy neorganizované území Finska s jasným cílem konvertovat Finy ke křesťanství.

Erik snadno porazil rozptýlené finské kmeny a ze své evangelické misie - prováděné dnes již standardní kombinací kázání a poprav těch, kteří nebyli ochotni konvertovat - udělal trvalou kolonii a připojil Finsko ke švédskému státu.

Této evangelizační mise ve Finsku se zúčastnil také křesťanský misionář z Anglie Henry, který kázal ve švédské Uppsale. V roce 1156 byl zabit pohany. Později byl církví zbožštěn a stal se patronem Finska.

Když byla v roce 1397 založena Kalmarská unie, bylo Finsko jako vazal Švédska automaticky vtaženo do trojstranného správního celku. Po dalších dvě stě let zůstalo Finsko pod faktickou švédskou kontrolou a usadilo se zde mnoho tisíc Švédů.

Války s Ruskem - tisíc let konfliktů

Vzestup ruského státu na východní hranici Finů dominoval finským dějinám po více než tisíc let, přičemž první ruské vpády uskutečnila místní ruská knížata na konci třináctého století. Když v roce 1292 novgorodský vládce v Rusku podruhé vpadl do Finska, vyslali Švédové vojsko, které proniklo do Karélie až k řece Něvě. Smlouva z roku 1323 rozdělila Karélii mezi Švédsko a Novgorod.

Počet obyvatel Finska se snížil v důsledku řady válek s Ruskem a série neúrody, k níž došlo v letech 1695-1697. Následovala Velká severní válka (1700-1721), během níž Rusové obsadili Finsko. Na základě Nystadtského míru (1721) ztratilo Finsko rozsáhlá území na východě, přičemž Rusko po další válce, která trvala v letech 1741-1743, pohltilo další území.

Pokrok pod ruskou nadvládou 1809-1917

V roce 1808 zahájil ruský car Alexandr I. totální útok na Finsko, které do roku 1809 zcela ovládl. V tomto roce bylo Finsko oficiálně prohlášeno za velkoknížectví Ruské říše. Zemi vládl ruský generální guvernér v již existujícím městě Helsinki, které ruský car zvolil za nové hlavní město. Během období ruské vlády bylo dosaženo velkého materiálního a kulturního pokroku.

Finsko se přímo nezapojilo do první světové války, přestože se jí Rusko účastnilo. Finové, v nichž se během kulturního pokroku pod ruskou nadvládou probudil počínající nacionalismus, využili příležitosti, kterou jim poskytl pád Ruska po komunistické revoluci v roce 1917, a v prosinci téhož roku vyhlásili nezávislost. Sovětské Rusko bylo příliš slabé na to, aby se postavilo na odpor, a Finsko se poprvé stalo řádně nezávislým.

FINOVÉ POTLAČILI POKUS O KOMUNISTICKOU REVOLUCI 1918

Finská občanská válka vypukla poté, co se Finské velkovévodství po Říjnové revoluci, v jejímž důsledku vznikl Sovětský svaz, osamostatnilo od Ruska. Válka probíhala mezi „rudými“ v čele se sociálnědemokratickou stranou, podporovanou komunisty v Rusku, a „bílými“ v čele s finským senátem, podporovaným přímo německou armádou. Bílí nakonec zvítězili.

Oddíl „bílých“ finských sil, Suojeluskunta neboli „Ochranná garda“, vyfotografovaný během finské občanské války.

Němečtí vojáci pózují se samopalem v ulicích Helsinek po dobytí města bílými vojsky. Před nimi leží ve škarpě pohozená rudá komunistická vlajka.

Komunistická revoluce rozdrcena

Finové byli ostře politicky rozděleni. Komunisté a konzervativci se postavili proti sobě a vytvořili vlastní armády: Rudé gardy a Bílé gardy, po vzoru skupin, které tehdy vedly občanskou válku v sovětském Rusku.

Vytváření politicky motivovaných ozbrojených jednotek se přelilo do násilí: Rudé gardy násilně reagovaly na vládní rozkaz vyhnat všechny ruské jednotky a v lednu 1918 se pokusily zahájit komunistickou revoluci ve Finsku.

Během tohoto konfliktu se komunisté zmocnili Helsinek. V době, kdy měli město pod kontrolou, zahájili komunisté teror proti známým antikomunistům, což vedlo k úmrtí mnoha civilistů.

Protikomunistická bílá garda pod vedením generála Carla Mannerheima, podporovaná německými jednotkami, se Helsinek znovu zmocnila a komunistům se krutě pomstila, přičemž mnoho z nich postřílela. Finská komunistická strana byla poté zakázána a byla zavedena republikánská ústava.

Přátelství s nacistickým Německem

Nástup nacionálněsocialistické vlády v Německu a její silný protikomunistický postoj vnímali Finové příznivě. Znak s hákovým křížem na finských letadlech pocházel od šlechtice, který daroval první letadlo rodícímu se letectvu této země.

Jeho význam Finové neztratili - v roce 1945 prominentní verzi znaku zrušili. Švédské letectvo má svastiku ve znaku dodnes.

Ačkoli Finsko na začátku druhé světové války vyhlásilo neutralitu, Sovětský svaz v listopadu 1939 napadl Finsko, částečně proto, aby se zmocnil území, a částečně jako trest za potlačení finské komunistické revoluce v roce 1919.

Následovala krutá zimní válka, v níž si Finové vybrali neúměrně vysokou daň na sovětských útočnících.

MANNERHEIM - ZACHRÁNCE FINSKA

Maršál Carl Mannerheim, jeden z finských hrdinů. Narodil se v roce 1867 v Ruskem okupovaném Finsku, vstoupil do ruské

armády a dosáhl hodnosti generálporučíka, než se v roce 1918 ujal velení finských sil ve válce za nezávislost Finska proti sovětskému Rusku. V roce 1919 se významně podílel na potlačení komunistické revoluce ve Finsku a v témže roce byl sedm měsíců regentem. Byl nucen odejít do výslužby, aby velel finské armádě při její úspěšné obraně proti sovětské invazi v roce 1940. V roce 1944 se stal finským prezidentem, zemřel v roce 1951.

Finové se brání druhé komunistické invazi

Finové pod vedením generála Mannerheima se v nové protikomunistické bitvě chmurně drželi tváří v tvář drtivé přesile, ale byli nuceni požádat o mír a odstoupili pásy území na sovětských hranicích.

Když v roce 1941 vypukl velký sovětsko-německý konflikt, Sověti kvůli přítomnosti malého počtu německých vojáků bombardovali finská města. Finsko poté vyhlásilo Sovětskému svazu válku a využilo výhod získaných masivním německým postupem do Ruska, ačkoli pečlivě zdůrazňovalo, že není formálním spojencem Německa.

V prosinci 1941 pak vyhlásila Finsku válku Velká Británie a Spojené státy s ním ve stejném měsíci přerušily diplomatické styky. Tento krok byl projevem šokující nedůslednosti: Británie a Amerika nevyhlásily válku Sovětskému svazu, když ten v roce 1939 bezdůvodně napadl Finsko.

Po téměř tříleté válce, která přinesla jen malé územní zisky, Finové v roce 1944 z války vystoupili a výměnou za mír postoupili další území Sovětům.

Především kvůli zákeřnému zacházení ze strany Západu během druhé světové války si Finsko zachovalo přísnou politiku neutrality a odmítlo být zataženo do jakéhokoli poválečného konfliktu a v roce 1992 souhlasilo s účastí v Severoatlantické alianci (NATO), ale nevstoupilo do ní.

Stejně jako mnoho jiných evropských zemí otevřelo Finsko v poslední čtvrtině dvacátého století své hranice značnému počtu nebílých obyvatel. Důsledky tohoto vývoje jsou diskutovány dále v této práci.

KAPITOLA 24: Zuřivost mužů severu – Vikingové

Vikingové pocházejí, stejně jako všechny původní indoevropské národy, ze staré nordické domoviny mezi Černým a Kaspickým mořem v jižním Rusku. Vikingové byli součástí nejstarší vlny indoevropských osadníků a původně patřili ke germánským kmenům, které se usadily v jižní Skandinávii a Dánsku a z nichž později vznikli Gótové a Anglosasové.

Vikingové byli výjimeční tím, že si zachovali svou původní povahu ve všech ohledech - kulturně, jazykově i vojensky - déle než kterýkoli jiný původní indoevropský kmen.

Nordické a alpinské rasové složení

Stejně jako všichni Indoevropané, kteří přišli do Evropy, se i předkové Vikingů mísili se staroevropskými a alpínskými typy všude, kde se s nimi setkali. Tak se vyskytovali Vikingové, kteří neodpovídali vysokému blonďatému nordickému stereotypu, jak je dnes možné vidět ve Skandinávii. Na dalekém severu však zůstali dominantním typem nordičtí obyvatelé a jen občas lze u moderních Skandinávců pozorovat stopy po staroevropské a alpinské příměsi.

Individualizace jako charakteristický rys

Vikingové si vytvořili pirátskou tradici, která sahá až do doby, kdy se poprvé usadili ve Skandinávii - ostatně samotné slovo Viking pochází ze staroseverského slova znamenajícího pirátství.

Tato tradice vytvářela silný pocit loajality v rámci vlastní konkrétní rodiny nebo skupiny rodin; rozhodně však neexistoval pocit národní identity, jako tomu bylo u mnoha jiných indoevropských kmenů (například u Gótů nebo Franků, na které se obvykle dalo spolehnout, že přijdou sousedním kmenům na pomoc). Individualismus Vikingů byl důležitým rysem jejich způsobu života.

OSIDLOVÁNÍ SVĚTA - VIKINGOVÉ PŘEKONÁVAJÍ KONTINENTY

Vikingové, kteří vycházeli ze své skandinávské domoviny, podnikali nájezdy a poté osídlovali země od pobřeží a vnitrozemí Severní Ameriky až po Rusko a Konstantinopol. Ačkoli jsou Vikingové nejvíce známí svými nájezdy, byli také vynikajícími obchodníky.

Polygamie jako nástroj pro zvýšení počtu obyvatel

Dalším rysem, který Vikingy odlišoval od jejich rasových příbuzných, byla polygamie. Nebylo neobvyklé, že tito Seveřané měli tři manželky, a jejich náčelníci jich často měli mnohem více. Tato praxe vedla k rychlejšímu růstu populace než u ostatních indoevropských kmenů a mohla být hlavním faktorem náhlé expanze Vikingů od osmého století.

Ačkoli vikingští muži byli známí jako sukničkáři - obraz vikingského nájezdníka odnášejícího si ženy jako součást své kořisti má bohužel až příliš přesný základ -, vikingské ženy patřily v té době k nejsvobodnějším na světě. Jejich postavení bylo povzneseno tím, že byly nuceny převzít vedení společnosti, zatímco jejich muži byli na delší dobu pryč.

Zuřivost - původ slova „Berserk“

Co vedlo Vikingy k tomu, že začali podnikat rozsáhlé nájezdnické výpravy, zůstává předmětem dohadů: spekuluje se o reakci na christianizační snahy misionářů až po zdokonalení techniky plavby v kombinaci s nárůstem počtu obyvatel. Ačkoli měli Vikingové zaslouženě divokou pověst - slovo „berserk“ pochází z názvu klanu obzvláště zuřivých válečníků - během několika set let od jejich prvních nájezdů velká většina z nich konvertovala ke křesťanství a usadila se v zemích, které dříve napadali.

SADA NÁSTROJŮ PRO LOĎ

Originální vikingská bedna na nářadí, která obsahuje více než 150 položek včetně rašplí, nástrojů na výrobu hřebíků, hoblíků, dlát, kladiv a nůžek na stříhání kovů. Nalezeno v Mastermyru ve Švédsku.

Edda - severské ságy

Většina písemných záznamů o Vikinzích pochází od jejich gramotnějších obětí. Křesťanská církev si v této době ponechávala dovednost psát a číst pro sebe, takže to, co je známo o Vikinzích v době před jejich nájezdem, vychází z církví sepsaných zpráv. V důsledku toho nelze mnohé z těchto podrobností považovat za objektivní.

Světonázor Vikingů byl založen na souboru příběhů a ság, které se předávaly z generace na generaci. Tyto ságy, zpočátku pouze ústní, byly brzy zachyceny písemně a přetrvaly až do

dnešních dnů. Nejpřesnější verzi zaznamenal básník Snorri Sturluson, který se zasloužil o vznik Eddy neboli první ucelené sbírky vikingských ság.

Nejstarší parlament na světě

Vikingům se připisuje založení nejstaršího parlamentu na světě - islandského Althingu pod širým nebem, kam se scházeli svobodní muži, aby řešili spory a stanovili zákony pro komunitu. Byl založen v roce 930 v Þingvelliru, asi třicet kilometrů východně od současného hlavního města Islandu Reykjavíku. Islandský parlament se dodnes nazývá tímto jménem.

Náboženství - Valhalla pro hrdiny

Náboženství Vikingů se vyvíjelo podobně jako u ostatních předkřesťanských Germánů. Uctívali Ódina, vůdce bohů a boha války, jeho syna Thora, boha hromu, který měl mocné válečné kladivo, a Baldura, boha světla. Proti těmto bohům stála rasa zlých obrů vedená Lokim, bohem škodolibosti.

Vikingové věřili, že pokud hrdinně zemřou v bitvě, dostanou se do Valhally, Odinova domova. Věřili také v Ragnarök, konec světa v mocné bitvě mezi bohy a Lokiho obry. Tato bitva by vedla ke zničení lidí a Valhally, ale v jejím důsledku by vznikl nový a lepší svět.

Vikingský dlouhý člun, asi 800 let. Na těchto lodích se skandinávští muži plavili po řekách a mořích, dokonce i přes Atlantický oceán do Severní Ameriky. Jejich tvar byl tak dokonalý, že jej převzal anglický král Alfréd a použil jako vzor pro první anglické námořnictvo.

Vikingští nájezdníci napříč Evropou

Jejich loupeživé nájezdy po celé Evropě až do Středomoří a západního Ruska naplňovaly křesťany hrůzou a strachem. To vedlo k používání následující modlitby, kterou si křesťané mumlali, když viděli znamení blížících se Vikingů: „Od zuřivosti Severanů nás vysvoboď, Pane.“

Mezi lety 800 a 850 bylo Irsko těžce zničeno vikingskými nájezdníky. Potomci Keltů na ostrově byli snadnou kořistí kvůli

jejich neustálým bojům. Na evropském kontinentu se dnes již proslulé vikingské lodě plavily po všech splavných řekách Evropy, podnikali nájezdy a loupili podle libosti a jen velmi zřídka byli odvráceni nebo poraženi.

Zkušená řemesla

Vikingové patřili k nejzručnějším lidem v Evropě ve výrobě zbraní a šperků. Jejich zvyk pohřbívat své náčelníky ve velkých pohřebních komorách spolu se všemi meči, sekerami, vozy a v některých případech i s loděmi poskytl velké množství artefaktů. Hojné jsou také zručné řezby koní, hadů, labutí a draků a zlatnické a stříbrnické práce.

Všestranná „dračí loď“

Dalším vikingským vývojem, který měl zásadní význam pro jejich slávu, byla dračí loď. Navzdory své zdánlivé jednoduchosti byla tato loď vynikajícím inženýrským dílem - ve své době se jednalo o zdaleka nejpokročilejší námořní plavidlo.

Ideálně se hodil pro přepravu dvaceti až sta plně vyzbrojených bojovníků (a často i jejich koní) a mohl se stejně dobře plavit jak na otevřeném moři, tak na mělkých řekách. Techniku vikingských lodí převzalo mnoho dalších zemí, včetně Anglie za vlády Alfréda Velikého, jehož království se o síle těchto plavidel přesvědčilo na vlastní kůži.

Vikingové ve varjažské gardě

Vikingové, neboli Severané, jak se jim také říkalo, se ze své severní domoviny vydali dvěma směry: na jihovýchod, kde založili moderní stát Rusko, a na jihozápad jako nájezdníci a lupiči od Středomoří až do Británie.

Vikingové, kteří se vydali na východ, cestovali přes Rusko na svých lodích a plavili se po Volze a Dněpru do Konstantinopole a Bagdádu. Varjažská garda, osobní stráž východořímského císaře v Konstantinopoli, byla složena převážně z vysokých světlovlasých Vikingů, což byl v tmavnoucím světě Byzantské říše vzácný pohled.

VIKINGOVÉ ÚTOČÍ NA NAHROMADĚNÉ BOHATSTVÍ CÍRKVE

Vikingští nájezdníci vždy věděli, že bohatství společnosti se nachází v kostele každého města. Dobrým příkladem byl vikingský nájezdník Hasting, který několik let plenil Itálii. Na břeh ho vyhnala bouře poblíž města Sarzana na řece Magře. Předstíral, že je na mírové misi, byl vpuštěn do města a z rukou místního biskupa pokřtěn na křesťana. Hasting pak předstíral, že zemřel na své lodi. Jeho následovníci ho řádně přivezli na břeh, kde byl křesťansky pohřben - v bohatém křesťanském

kostele. Byl to promyšlený trik. Když se biskup chystal sloužit bohoslužbu za svého posledního konvertitu, Hasting, stále ještě živý, vyskočil z rakve a s pomocí svých ozbrojených stoupenců zlikvidoval biskupa i místodržícího a poté vyplenil město a uprchl s křesťanským bohatstvím jako se svou kořistí.

Anglie - Vikingské království v okolí Yorku

Podle anglosaských záznamů Vikingové poprvé vpadli do Anglie v roce 787 a pokračovali v občasných nájezdech až do roku 830, kdy se začali usazovat v severní Anglii, místo aby jen podnikali nájezdy a odcházeli.

Brzy založili království s centrem v Yorku (dnes se zde nachází jedno z největších vikingských muzeí na světě). Usadili se také v Irsku, kde založili mimo jiné města Dublin a Limerick.

Saskému králi Wessexu Alfrédovi Velikému, který vládl v letech 871-899, se podařilo vojensky zastavit postup Vikingů a uzavřel s nimi dohodu o ukončení bojů, které poznamenaly jejich přítomnost na ostrově od doby jejich prvního osídlení. Alfréd tak vlastně akceptoval trvalou existenci vikinského království na severu Anglie. Toto vikingské anglické království se později stalo zdrojem skandinávského nároku na anglický trůn.

Přepadení církví kvůli jejich bohatství

Na kontinentu si Vikingové získali pověst krutých pirátů, jejichž oblíbeným cílem byly křesťanské kostely a kláštery.

Není pravděpodobné, že by se na tato místa zaměřovali z nějakého protikřesťanského ideologického důvodu, ale spíše proto, že bohatství na jakémkoli křesťanském území bylo obvykle odváděno do místní církve jako daň. Vikingové věděli, že nejbohatším místem ve městě je kostel, a při nájezdu vždy zamířili přímo k této budově.

Francie - přepadení Paříže 840

Netrvalo příliš dlouho a Vikingové se začali snažit usadit i v dalších částech Evropy. V roce 840 bylo vznikající hlavní město Francie Paříž přepadeno obzvláště odvážnou vikingskou skupinou.

Na počátku 10. století byla v severozápadní Francii založena vikingská osada s použitím zbraní. V roce 911 franský král, pravnuk Karla Velikého, tuto osadu formálně uznal a tak trochu post factum ji učinil vazalem franského státu.

VIKINGOVÉ ÚTOČÍ NA PAŘÍŽ 840, 885

Rozsah síly a odvahy Vikingů se viditelně projevil v letech 840 a 885, kdy oblehli a napadli opevněné město Paříž, tehdy již nejmocnější centrum celé Francie. Zde hrabě Odo brání Paříž před Vikingy, kteří připluli po řece Seině až k branám města.

Vůdce této zvláštní skupiny Vikingů, kterému jeho vlastní lidé říkali Gang-Hrolf (Ralph Chodec - protože byl údajně příliš velký na to, aby ho pohodlně unesl nějaký kůň), byl Frankům známý jako Rollo. Frankům se odvděčil tím, že se nechal pokřtít jako křesťan a stal se prvním normandským vévodou - název Normandie je odvozen od slova Norseman. Rollo a jeho Normané se stali věrnými vazaly a zavázali se chránit svůj kus pobřeží před dalšími vikingskými nájezdníky.

Před rokem 1100 se normanský (a tedy vikingský) voják Robert Guiscard vydal na Sicílii, která byla v té době částečně pod muslimskou okupací, jež provázela invazi do Španělska. Guiscard se probojoval do oblasti ovládané muslimy a založil normanské knížectví, které bylo známé jako Normanské království sicilské. Normané ze Sicílie se také zúčastnili další velké rasové války, křížových výprav proti muslimům na Blízkém východě.

Severní Amerika - země vikingů pět set let před Kolumbem

Mezi další osady založené vikingskými tlupami patřily základny na Hebridách, Orknejích, Shetlandách a Faerských ostrovech. V roce 861 objevil jeden z Vikingů Island a brzy ostrov osídlily další vikingské tlupy. Kolem roku 950 se jeden z těchto islandských osadníků, Erik Rudý, vydal na plavbu do Grónska, kde byla založena další krátce existující vikingská základna.

V roce 986 Viking Bjarni Herjólfsson plující z Norska do Grónska minul svůj cíl a náhodou spatřil pobřeží Severní Ameriky. Nepřistál, ale vrátil se a o svém objevu informoval ostatní v Grónsku. Syn Erika Rudého, Leif, pak podnikl výpravu a přistál na dnešním Newfoundlandu, kde žil necelý rok, než se vrátil do Grónska. Leif nazval severoamerickou zemi Vinland neboli Vinařská země podle hroznů, které tam našel.

O několik let později podnikl další grónský Viking, Thorfinn Karlsefni, velkou výpravu do nové země. Na třech

lodích a se 160 muži a ženami se vydal založit v Severní Americe vikingskou kolonii. Vybudovali osadu na Newfoundlandu (jejíž pozůstatky byly vykopány v roce 1962) a v roce 1004 mu Thorfinnova manželka Gudrid porodila syna jménem Snorri. Američtí domorodci, zvaní Skraelingové, však Thorfinnovu osadu neustále vystavovali útokům a Vikingové ji museli po třech letech proti početní převaze opustit.

Runové kámeny v Heavener - Vikingové v Oklahomě kolem roku 900

Jak daleko Vikingové pronikli na severoamerickou pevninu, ukazuje existence čtyř runových kamenů s vikingskými symboly, které se nacházejí v dnešním státě Oklahoma ve Spojených státech.

Největší z runových kamenů je známý jako Heavener Runestone. Jedná se o pískovcovou desku, která je dvanáct stop vysoká, deset stop široká a šestnáct palců silná. Je na ní vytesáno osm run (znaků) z nejstaršího vikingského jazyka, staršího futharku, který se skládal ze čtyřiadvaceti run a používal se v letech 300 až 800 ve Skandinávii. V novověku si tohoto runového kamene poprvé všimli lovci medvědů na konci devatenáctého století.

V nejbližším okolí byly nalezeny ještě tři další runové kameny a na malém kopci v Cavanal Mountain, vzdáleném čtrnáct mil, se nachází další menší nápis s osmi runami. V roce 1986 bylo rozluštěno, že runy na největším kameni znamenají G-L-O-M-E-D-A-L, což znamená Glome's Valley, tedy

Glomeovo údolí. Také ostatní runové kameny odkazují na Glomeho a říkají „Magie (nebo ochrana) Glomeho“ (jeho přezdívka). Jeden z menších runových kamenů byl zřejmě náhrobní kámen. Další dva runové kameny nemají dostatek run pro překlad, ale čtyři kameny byly umístěny v přímé linii, míle od sebe.

Aby se Vikingové dostali do Oklahomy, museli by pravděpodobně kolem roku 750 obeplout cíp Floridy do Mexického zálivu, najít řeku Mississippi a vplout do jejích přítoků, řek Arkansas a Poteau. Toto datum naznačuje gramatika použitá na runových kamenech.

Minnesotští vikingové - Nešťastná expedice 1362

V listopadu 1898 byl poblíž Kensingtonu ve státě Minnesota objeven další runový kámen. Po rozluštění tyto runy odhalily příběh o nešťastné vikingské výpravě do této oblasti, která se uskutečnila v roce 1362. Překlad runového kamene je fascinujícím čtením: [na přední straně kamene] „8 Gótů a 22 Norů na objevné plavbě z Vinlandu přes západ jsme měli tábor u 2 útesů jeden den cesty severně od tohoto kamene jsme byli a lovili jsme jeden den poté, co jsme se vrátili domů, našli jsme 10 mužů rudých od krve a mrtvých A[ve] V[irgo] M[aria] ochraňuj od zlého” [na boku kamene] „mají 10 mužů u moře na dohled po naší lodi 14 dní cesty z tohoto ostrova roku 1362.”

Kámen byl zdrojem řady sporů. Koncem 40. let 20. století byl v drtivé většině považován za pravý a byl vystaven v sálech Smithsonova institutu. Přestože jeho pravost byla v poslední

době zpochybňována, existence dalších vikingských artefaktů v Severní Americe potvrdila jejich přítomnost v této oblasti nade vší pochybnost, takže argumenty ve prospěch Kensingtonského runového kamene jsou silné.

VIKINGSKÉ ARTEFAKTY V SEVERNÍ AMERICE

Několik vikingských artefaktů nalezených v Severní Americe je stále předmětem sporů a přesvědčivě dokládá, jak daleko Seveřané pronikli do předkolumbovské Ameriky. Nahoře je Kensingtonský runový kámen, který vypráví o nešťastné vikingské výpravě do dnešní Minnesoty v roce 1362. Dole: Sbírka skandinávských železných hlavic seker a hrotů kopí ze

čtrnáctého století, které byly nalezeny v Minnesotě v USA, asi padesát mil jižně od Kensingtonského runového kamene.

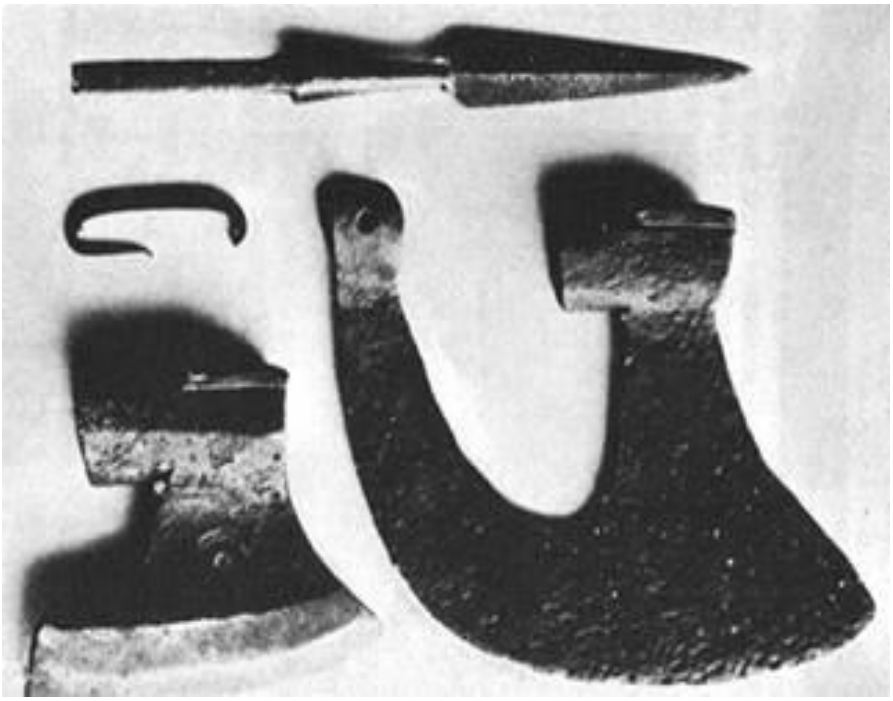

Newportská věž kolem roku 1300

V parku Touro v Newportu na Rhode Islandu stojí kamenná věž zvaná Newport Tower, která je pravděpodobně nejstarší plně existující severskou stavbou v Severní Americe, postavenou ve 12. století. Tvrdí se, že věž, nejčastěji označovanou jako Mlýn guvernéra Arnolda, nechal postavit guvernér Arnold přibližně v roce, kdy byla zmíněna v jeho závěti - 1677. Tvar stavby však mlýnu nanejvýš neodpovídá. Vrchol stavby má zřejmě sloužit jako vyhlídková věž nad zátokou a vnitřek jako raný kostel s místem pro oltář a krbem (což je vše neslučitelné s vnitřkem mlýna). Stavba svým provedením velmi připomíná jiné kostely v raně severském stylu, které se nacházejí v Evropě.

Newport Tower, Rhode Island. Jedná se o ranou vikingskou stavbu?

První zmínka o existenci věže pochází z vyprávění italského objevitele Giovanniho de Verrazana, který v roce 1524 ve službách Francouzů jako první Evropan v 16. století vstoupil do Newyorského zálivu. Verrazano si věž poznamenal na své mapě oblasti a označil ji za „normanskou vilu“, protože byla zjevně severského původu a konstrukce. Nejpřesvědčivějším důkazem o norské konstrukci Newport Tower je existence runového nápisu na jedné ze stěn, který v překladu zní HINKIRS nebo Henrikus - norské jméno. Objevitel Verrazano si také všiml, že domorodci, s nimiž přišel

v okolí Newportu do styku, byli „zdvořilí, kultivovaní a světlé pleti“.

Bernardo Carli, jeden z Verrazanových mužů, napsal: „Jsou to nejkrásnější a nejcivilizovanější lidé, které jsme při naší plavbě našli. Převyšují nás svou velikostí, mají bronzovou barvu, někteří mají sklon k bělosti.“ Tyto fyzické vlastnosti by mohly naznačovat vzdálený severský původ.

Jazykové odkazy na norštinu

Kromě toho má mnoho indiánských slov z této oblasti jasný severský původ. Arlington Mallery ve své knize The Rediscovery of Lost America (Znovuobjevení ztracené Ameriky, E.P. Dutton, New York, 1979) sestavil rozsáhlý seznam irokézských slov severského původu. Mezi nejzajímavější patří např:

- V Nové Anglii se indiánský název pro přístav Halifax jmenoval „Chebuct“. V severštině je „sjobukt“ mořský záliv.
- Na Martha's Vineyard leží mezi Gay's Head a Chilmarkem rybník zvaný „Mennemsha“. V norštině slovo „mellemsjo“ znamená „mezi rybníkem“ nebo „vodní plochou“.
- Poblíž Pemaquidu ve státě Maine se kmenová větev Abnaků nazývala „Norridgewok“. To je na náhodu příliš blízké slovu „Norrewgův lid“ neboli „lid Norska“.
- Jeden kopec v New Jersey nazývali indiáni „Espating“. Norské slovo pro strom osika, „asp“, se dostalo do

angličtiny v nezměněné podobě, zatímco norské slovo pro místo setkání, „ting“, je jasným původem zbytku slova Espating.

Vliv Vikingů v Grónsku a na Islandu

Postupující led v Grónsku se nakonec ukázal být příliš silný i pro odolné Vikingy a poslední přeživší zemřeli v roce 1740 během interglaciálního mrazu v osmnáctém století. Obyvatelé Islandu jsou dnes díky geografické izolaci nejčistšími potomky Vikingů na světě. Jejich jazyk je téměř totožný s jazykem jejich předchůdců. Křesťanství uznali jako legitimní náboženství až ve dvanáctém století, což z nich činí poslední evropský národ, který tak učinil.

První pokusy o sjednocení selhaly

Ve Skandinávii se několik vikingských vůdců pokusilo o určitou formu jednoty, především Harald Krásnovlasý, který v roce 872 porazil vikingské náčelníky západního Norska, a Harald Modrozub, který se v roce 965 poté, co se nechal pokřtít jako křesťan, pokusil konvertovat Dány ke křesťanství. Oba tyto pokusy o sjednocení selhaly a Harald Modrozub, přestože byl legitimním potomkem předního vikingského náčelníka, byl vyhnán.

Sága o Haraldu Hardraadovi - Jak vikingové vládli Anglii

Z tohoto boje o jednotu mezi Vikingy vzešla jedna z nejvýraznějších postav vikingské historie: Harald Hardraada. V roce 995 se vikingské země v severní Anglii a Norsku konečně sjednotily pod vládou jednoho krále, Olafa Tryggvasona. Když vikinský náčelník Harald nastoupil na trůn obou těchto zemí, dostal jméno Hardraada („tvrdý vládce“) a jeho přísná vláda vyvolala jednu z posledních bitev mezi Vikingy a Brity.

Harald byl nevlastním bratrem norského krále Olafa Drsného, který byl vyhnán ze své země, když se snažil násilně konvertovat své krajany ke křesťanství. Olaf uprchl do vikingských osad v Rusku, které se christianizovaly, a shromáždil vojsko, aby se do Norska vrátil. Olaf se do Norska vrátil v roce 1030 se svým patnáctiletým nevlastním bratrem Haraldem po boku. Společně bojovali proti svým pohanským krajanům, ale byli poraženi. Olaf byl zabit (později byl křesťanskou církví prohlášen za svatého a dodnes je patronem Norska) a Harald těžce zraněn. Mladý Harald uprchl zpět do Ruska a zastavil se v Kyjevě, kde vstoupil do vojska krále Jaroslava, kde si jako voják získal velkou prestiž.

Odtud se vydal do Konstantinopole, kde vstoupil do císařské varjažské gardy, elitní vojenské jednotky složené výhradně z Vikingů a Rusů, kteří se rekrutovali ze severských osad v křesťanské Rusi. Harald deset let bojoval za Východořímskou říši a získal si nejen velkou slávu, ale také velké bohatství.

V roce 1044 se vrátil do Kyjeva a oženil se s dcerou krále Jaroslava. Do roku 1047 se propracoval zpět do Norska, kde se ucházel o norský trůn. Jeho vazby na královskou rodinu spolu s

jeho již legendárními činy stačily k tomu, aby umlčel jakoukoli opozici. Během následujících devatenácti let se Harald nadále snažil své krajany christianizovat, čímž si vysloužil označení „tvrdý vládce“.

Jeho poslední velký čin se odehrál v roce 1066. Po smrti anglosaského krále Eduarda Vyznavače si Harald nárokoval anglickou korunu pro sebe na základě společné svrchovanosti Norska a severní Anglie. O anglický trůn se však ucházel i další uchazeč - William, vévoda normanský, paradoxně rovněž potomek Vikingů.

Harald nejprve uzavřel spojenectví s hrabětem Tostigem, nespokojeným bratrem Harolda Godwinsona, anglického krále, který nastoupil po Eduardu Vyznavači. Poté odplul do Anglie a zmocnil se města York jako základny pro své operace proti Haroldovi Godwinsonovi. Vikingská a anglická vojska se střetla v bitvě u Stamford Bridge, kde byl Harald zabit.

Bitva o Stamford Bridge.

Způsobil vojsku Harolda Godwinsona takové škody, že o několik dní později nedokázalo odvrátit invazi Viléma Normandského u Hastingsu. Harold Godwinson byl zabit a Vilém se stal Vilémem Dobyvatelem - potomek normanských Vikingů se stal anglickým králem.

Smrt Haralda Hardraada u Stamford Bridge znamenala definitivní zánik pravého skandinávského dobrodružného ducha. Po něm už žádní Vikingové a jejich nájezdy nebudou. Byli pokřesťanštěni a usazeni, přežili pouze ve své DNA, kterou dnes najdeme po celém světě.

KAPITOLA 25: Lesk a neklid – Francie

Dějiny Francie jsou prosáklé krví. Miliony bílých Francouzů byly zabity v nekonečné řadě válek, vojenských dobrodružství a přírodních katastrof.

Příběh tohoto mocného evropského národa se čte jako jízda na horské dráze a ukazuje, jak může civilizace přežít i ty nejdramatičtější zvraty osudu, pokud si udrží homogenní populaci.

Schopnost Francie přežít staletí dramatických událostí je důkazem, že „environmentální“ teorie vzestupu a pádu civilizací je mylná. Pokud národ dokáže přežít to, co Francouzi, pak ho žádná společenská „environmentální“ změna nemůže zničit.

Frankové - Klovis I. zavádí křesťanství

Po pádu Římské říše na Západě obsadil oblast dnes známou jako Francie germánský kmen zvaný Frankové. Původně pohanský kmen změnil osud západní civilizace, když franský král Klovis I. v roce 496 přijal křesťanství.

Vizigóty, kteří se po pádu Římanů zmocnili části jižní Francie, vyhnal Klovis v roce 507 z tohoto území. Stáhli se na jih do Španělska, kde sehráli významnou roli v dějinách této země.

KŘESŤANSTVÍ ZAPUSTILO KOŘENY S KLOVISEM I. 496

Sochy zakladatele franské říše Klovise I. (vlevo) a jeho manželky Klotyldy z chrámu Notre Dame de Corbeil u Paříže. Clovis se proslavil v roce 481. Jeho nejvýznamnějším činem byla konverze ke křesťanství v roce 496 - bez této konverze lze pochybovat o tom, že by se křesťanství na evropské pevnině vůbec někdy prosadilo. Když v roce 507 napadl vizigótskou říši, zahájil praxi konverze bílých pohanů mečem a přiměl je k útěku na jih do Španělska.

Klovis I. zemřel v roce 511. Po jeho smrti se franské království rozšířilo o Burgundsko, Belgii a velkou část

dnešního středního Německa. Klovisův politický odkaz byl poznamenán rozdělením království mezi jeho syny.

Brzy se staly na denním pořádku boje o dědictví a velikost území a franská říše byla v důsledku toho oslabena.

Rozdělení mezi Franky nakonec ukončil pán Paříže, jistý Karel Martel, který se silou zbraní a vůle stal jediným vůdcem Franků právě včas, aby odvrátil novou hrozbu, která se vynořila z jihu - muslimskou invazi, jež se rozšířila ze severní Afriky do Španělska a severní Francie.

ROLANDŮV HRDINSKÝ ODPOR PROTI BASKŮM

Roland, synovec Karla Velikého, který se po porážce Maurů stáhl ze Španělska, se hrdinně bránil přepadení Basky v Pyrenejích mezi Španělskem a Francií. Poté, co pobil legie Basků, Roland raději zlomil svůj meč o skály, než aby sám

zahynul a nechal svou slavnou zbraň padnout do rukou nepřítele.

Pepin Krátký obdržel papežské požehnání

Po Karlu Martelovi nastoupil jeho syn Pepin Krátký, který vládl v letech 741 až 768. Pepin obdržel od papeže svolení stát se jediným vládcem Francie. Byl to první z mnoha případů, kdy papež uznal za vhodné schválit vůdce států ve jménu Boha. Pepin byl poté v roce 752 korunován anglickým misionářem svatým Bonifácem, který jednal z pověření papeže.

Skutečným důvodem papežovy vstřícnosti vůči Pepinovi bylo to, že cítil potřebu nějakých spojenců, protože do Itálie v této fázi proudili germánští Langobardi, kteří ohrožovali Řím. V roce 756 se papeži jeho manévrování vyplatilo. Franská armáda zaútočila na Langobardy (kteří se pevně usadili v severní Itálii a měli osady ve střední a jižní Itálii) a přinutila je postoupit Řím a část střední Itálie přímo papeži. V roce 768 zdědil franské království Pepinův syn Karel Veliký. Karel Veliký využil svárů mezi Maury ve Španělsku a jeho prvním krokem bylo vytvoření nárazníkového státu mezi Maury a Francií - tohoto cíle bylo dosaženo v roce 778.

Christianizace Sasů

Poté, co Karel Veliký zahnal nebílé muslimské nájezdníky na jihu, zahájil krvavou vyhlazovací válku proti Sasům a dalším pohanským germánským kmenům, které měl pod kontrolou. Po

vyvraždění tisíců pohanů se mu podařilo vytvořit jednotné křesťanské království, i když mnozí z jeho poddaných se k novému náboženství hlásili jen zdánlivě.

Karel Veliký tak vybudoval říši, která se skládala z velké části dnešní Francie a Německa, a jako svůj dvůr založil centrálně položené město Aix-La-Chapelle neboli Cáchy, jak se mu říkalo v Německu.

Karel Veliký vpadl do Lombardie

Po násilném rozšíření křesťanství mezi západními Germány obrátil Karel Veliký svou pozornost k obtížným Germánům v Itálii - Langobardům. V roce 774 vpadl do langobardského království v severní Itálii a rychle porazil jejich armádu.

Poté se pro jistotu prohlásil langobardským králem. Úspěchy Karla Velikého, který sjednotil téměř všechny země staré Západořímské říše (s výjimkou Británie a muslimy okupovaného Španělska), vyvrcholily tím, že jej papež 25. prosince 800 v Římě korunoval císařem Svaté říše římské. Použití titulu „císař Svaté říše římské“ bylo snahou Karla Velikého spojit se s minulou slávou Říma.

Korunovace Karla Velikého císařem Svaté říše římské papežem.

Skutečnost byla taková, že bílé germánské kmeny dokázaly z chaosu, který po sobě zanechal rozpad mnohonárodnostního římského státu, nastolit pořádek.

Obsazení Rakouska, velké části Německa a severní Itálie Franky nepřineslo žádné zásadní změny v rasovém složení těchto území. Všichni byli stejného germánského původu, ale hromadné vyvražďování těch bělochů, kteří se odmítli stát křesťany, mělo nepochybně vliv na jejich počet i kvalitu.

To se týkalo zejména vůdčí složky germánských kmenů. Obvykle největší, nejstatečnější a nejsilnější příslušníci těchto kmenů (původní Germáni si své náčelníky skutečně volili) byli prvními, kteří se stali terčem poprav křesťanských „misionářů“.

Rozdělení říše Karla Velikého

V roce 814 Karel Veliký zemřel ve svém hlavním městě Aix-La-Chapelle. Jeho syn Ludvík Pobožný byl korunován císařem, ale chyběla mu železná vůle jeho otce, aby udržel Svatou říši římskou jednotnou. Neexistovala žádná centrální infrastruktura a Ludvík brzy zjistil, že nedokáže kontrolovat všechna území, a proto rozdělil říši mezi své tři syny, Karla, Lothara a Ludvíka.

Karlovým územím se stala Francie, Ludvíkovým územím západní Německo a Lotharovým územím se stalo sporné Alsasko-Lotrinsko, o které Němci a Francouzi vedli mnoho válek - k poslední z nich došlo tisíc let po smrti Karla Velikého, v roce 1940.

Politické rozpory mezi vznikajícími Franky a Germány byly zpečetěny Verdunskou smlouvou z roku 843, která ukončila boje mezi třemi bratry a zmapovala území každého z nich. Touto smlouvou bylo politicky uznáno kulturní a jazykové rozdělení, k němuž došlo, přičemž demarkační linií byla řeka Rýn. Na západ od této řeky se rozvíjela francouzština a na východě němčina.

Vláda nástupce Karla Velikého, krále Ludvíka I. (korunovaného roku 813), byla poznamenána prvními

vikingskými nájezdy do Francie a definitivním oddělením Francie od Německa. V roce 990 si Frankové zvolili nového krále - Hugo Kapeta, který založil kapetovskou dynastii, pod jejímž vedením se začal formovat francouzský stát.

Bitva u Bouvines přidává Normandii a Anjou

V roce 1214 připojila Francie ke svému území Normandii a Anjou, když v bitvě u Bouvines porazila spojená vojska Anglie a Svaté říše římské. Krátce poté následovalo obsazení provincií Provence a Languedoc.

Král Filip III., který vládl v letech 1270-1285, znovu podnikl útok na Maury ve Španělsku; toto dobrodružství skončilo katastrofou, když byl v bitvě zabit. Koncem třináctého století Filip IV., poslední z velkých kapetovských králů, anektoval Franche-Comte, Lyon a část Lotrinska.

V roce 1305 se Filipovi podařilo zařídit, aby byl zvolen francouzský papež Klement V. - první neitalský papež od založení církve.

Klement V. okamžitě přesunul papežský dvůr z Říma do Avignonu ve Francii, což vyvolalo velký rozkol a krizi v církvi.

Stoletá válka - porážka Francouzů v bitvách u Crecy a Agincourtu

V roce 1337 se Anglie a Francie dostaly do války poté, co anglický král Eduard III. vznesl nárok na francouzský trůn. Válka, která se stala známou jako stoletá válka, trvala od roku

1337 do roku 1453. Začala tím, že Angličané porazili francouzské loďstvo u nizozemského pobřeží v bitvě u Sluis a poté se vylodili ve Francii.

Obléhání Orleánsu, které se vyznačuje jedním z prvních použití kanonu, jako na tomto dobovém vyobrazení, v obléhací válce.

První velká pozemní bitva se odehrála u Crecy-en-Ponthieu v roce 1346 a opět v ní zvítězili Angličané, kteří poté zahájili dvouleté obléhání Calais, které nakonec padlo v roce 1348. V roce 1415 zahájil anglický král Jindřich V. novou invazi do Francie a porazil Francouze ve slavné bitvě u Agincourtu. Angličtí lučištníci použili svou novou tajnou zbraň, dlouhý luk, který jim poskytoval výrazně lepší dostřel. Dokázali na

Francouze vypustit příval šípů dříve, než Francouzi stačili zareagovat.

Černá smrt zabila třetinu všech Francouzů

Porážka způsobená Angličany byla jen jedním z problémů Francie v této době. V letech 1361 až 1438 se zemí prohnala morová epidemie, která zahubila třetinu obyvatelstva.

Johanka z Arku a francouzské vítězství

Obrodu Francie za vlády Karla VII (1422-1461) zahájila rolnice Johanka z Arku, jejíž vůdcovství Francouze inspirovalo. Poté, co se Johanka představila králi jako dobrovolnice za Francii, se osobně významně podílela na zrušení obléhání Orleánsu. Byla zajata Angličany a na naléhání francouzských vazalů Angličanů byla upálena na hranici. Válka pokračovala ještě dvacet let po Johančině smrti, ale Francouzi nikdy neztratili iniciativu a v roce 1453 vstoupili do Bordeaux. Angličané byli nuceni kapitulovat a stoletou válku prohráli. Vzdali se všech svých území ve Francii s výjimkou Calais.

JOHANKA Z ARKU - SELSKÁ BOJOVNICE, KTERÁ INSPIROVALA FRANCII K VYHNÁNÍ ANGLIČANŮ

Johanka z Arku v plné zbroji vede francouzské vojáky během obléhání Orleánsu. Dívka ze statku, které bylo v roce 1430, kdy vedla francouzské vojsko proti Angličanům, pouhých osmnáct let, se po dobytí Remeše chtěla vrátit domů, ale francouzská monarchie jí odmítla udělit povolení k odjezdu. Podle všech svědectví o Johance byla nejen inspirativní vůdkyní, ale také - což je mezi vojevůdci její doby vzácné - soucitná se zajatci. Uprostřed jedné bitvy pomohla vážně zraněnému anglickému

vojákovi. Také se sesypala a plakala, když se několik anglických vojáků utopilo v příkopu při pokusu o útěk před Francouzi. Johanka byla nakonec zajata a na naléhání francouzských vazalů Angličanů postavena před soud a 30. května 1431 upálena na hranici. V roce 1920 byla kanonizována jako svatá a dodnes je národní hrdinkou Francie.

Renesanční a koloniální expanze

Mír, který následoval po skončení stoleté války, byl ve znamení rostoucí prosperity a růstu. Za vlády krále Františka I. (1515-1547) se ve Francii prosadila renesance, která přinesla některá z nejlepších děl tohoto období.

Současně Francie zahájila období koloniální expanze a obsadila velké části Severní Ameriky, Asie a severozápadní Afriky. Stejně jako Portugalsko a Španělsko byly tyto kolonie z velké části hospodářsky využívány a nebyla vyvíjena žádná vědomá snaha o jejich osídlení významným počtem bílého francouzského obyvatelstva. Jedinou výjimkou byla kolonie Alžírsko a jeden region v Severní Americe, který se později stal kanadskou provincií Quebec.

Reformace a katolické pronásledování protestantů

Nástup protestantské vzpoury proti katolicismu se ve Francii rozšířil stejně jako téměř ve všech ostatních zemích Evropy. Stejně jako jinde i ve Francii vyvolalo zuřivé katolické pronásledování protestantů a ve vzniklém konfliktu zahynuly

tisíce Francouzů, ačkoli agrese byla obvykle vedena výhradně ze strany katolíků. Nejznámější z těchto událostí byl masakr na den svatého Bartoloměje v roce 1572, kdy bylo při koordinovaném útoku katolíků zabito dvacet tisíc protestantů.

Války skončily v roce 1598, kdy francouzský král Jindřich IV. vydal edikt nantský, který ve Francii zaručoval svobodu vyznání.

Zbytek Jindřichovy vlády byl obdobím zotavování se z devastace a rozvratu způsobeného náboženským konfliktem a vyznačoval se obnoveným hospodářským růstem. Jindřich výrazně pomohl obyčejným bílým rolníkům, zrušil nedoplatky na pozemkových daních, zakázal věřitelům zabavovat dobytek nebo nářadí, umožnil nákup veřejných pozemků za nižší než tržní cenu a omezil šlechticům právo lovu na obdělávaných polích. Na konci prvního desetiletí sedmnáctého století ekonomika vzkvétala a královská moc byla opět pevně zakotvena.

PRVNÍ „PREMIÉR“ NA SVĚTĚ - KARDINÁL RICHELIEU

Armand Jean du Plessis de Richelieu, známý také jako kardinál vévoda de Richelieu, se v roce 1624 stal hlavním ministrem francouzského krále Ludvíka XIII. Jako faktický vládce Francie je Richelieu všeobecně považován za prvního předsedu vlády na světě. Narodil se v roce 1585, v roce 1608 se stal biskupem, ale brzy vstoupil do politiky a v roce 1616 se stal státním tajemníkem. Jeho vliv byl dalekosáhlý a vytvořil instituce, jako je Francouzská akademie, která funguje dodnes. Jeho hlavní domácí proměnou byla centralizace moci, která si vyžádala omezení autonomie francouzské šlechty. Ačkoli byl katolík,

rychle uzavíral spojenectví s protestantskými mocnostmi, aby zabránil expanzi rakousko-španělské habsburské dynastie proti francouzským zájmům. Díky této politice zasáhl do katolicko-protestantské třicetileté války na straně protestantských sil, což vyvolalo zděšení jeho domácích katolických odpůrců. Richelieu si své vlivné postavení udržel až do své smrti v roce 1642.

Třicetiletá válka

Vláda dalšího francouzského krále Ludvíka XIII. byla pozoruhodná především díky jmenování Armanda du Plessis ministerským předsedou. Du Plessis, který se stal známým jako kardinál de Richelieu, byl faktickým vládcem Francie po dobu osmnácti let. Richelieu byl obratný státník, který pevně upevnil moc královského úřadu díky rozbití feudálního systému a moci regionální šlechty.

Richelieuovo úsilí však do značné míry zhatilo vypuknutí třicetileté války (1618-1648). Ta začala jako selské povstání v Čechách, které souviselo s rozdělením mezi katolíky a protestanty, ale brzy se do ní zapojila velká část kontinentální Evropy. Francouzi se snažili - ale neúspěšně - využít zmatku k odstranění soupeřů, jako byl například královský rod Habsburků v Německu. Válka Francii finančně vyčerpala a země se ocitla na pokraji hospodářského kolapsu, když v roce 1643 zdědil po smrti svého otce trůn pětiletý Ludvík XIV.

Král Slunce - Ludvík XIV. - kompetentní vládce

Z Ludvíka XIV. vyrostl schopný panovník. Podílel se na mnoha velkých stavbách, včetně slavného paláce ve Versailles u Paříže, který si dodnes můžete prohlédnout v jeho původní podobě.

Ludvík XIV. však opět zapojil Francii do čtyř různých válek proti již tradičním nepřátelům, Němcům, a také v roce 1685 zrušil Edikt nantský a prohlásil Francii opět za katolický stát. Kromě tisíců Francouzů zabitých ve válkách uprchlo ze země přes dvě stě tisíc nejvzdělanějších a nejkvalifikovanějších bílých Francouzů - kteří tvořili většinu protestantů - a usadilo se v Severní Americe, jižní Africe a dalších evropských zemích.

Válka o španělské dědictví - zabránění sjednocení Francie a Španělska

Francie se spolu s řadou evropských států zapletla do války o španělské dědictví (1701-1704). Tato válka začala, když bezdětný španělský král Karel II. na smrtelné posteli odkázal své království a říši Francii. Holandsko, Rakousko a další menší státy tvořící Svatou říši římskou reagovaly šokem, stejně jako Anglie.

Připojení Španělska k již tak značné síle Francie by z ní učinilo nejmocnější zemi v Evropě, proto se ostatní státy spojily a zahájily válku proti Francii, aby zabránily jejímu spojení se Španělskem.

Ačkoli se rozhodující bitvy odehrávaly v Evropě, válka přinesla také střety v koloniích. Britské a francouzské osady v Severní Americe tak bojovaly i mezi sebou a někdy se do série

bitev známých jako francouzské a indiánské války zapojilo i původní indiánské obyvatelstvo.

Bitva u Ramillies, 1706.

Francouzi byli poraženi v bitvách u Blenheimu (1704), Ramillies (1706) a Malplaquetu (1709) vojsky vedenými anglickým vévodou z Marlborough a princem Evženem Savojským. (Ten byl paradoxně Francouz, který se zřekl Francie a nabídl své služby Rakousku.) Navzdory těmto porážkám se válka táhla bezvýsledně. Nakonec ji Španělé vyřešili volbou nového krále a válka skončila v roce 1714 Utrechtským mírem.

Posunutí do revoluce

Ačkoli se Francie zapojila do obchodu s otroky spolu s některými dalšími evropskými státy, nenásledovala cestu

Španělska a Portugalska a nedovážela na své území nebílé otroky ve významném množství.

Do Francie byl vždy dovezen jen velmi malý počet černých otroků. Francouzská šlechta a králové po Ludvíku XIV. však byli stále despotičtější a špatně hospodařili, což vedlo k velkému zbídačení.

Francouzští králové byli v souladu s ostatními fanatickými katolickými národy stále více protižidovští a restrikce vůči Židům a jejich aktivitám se stále zpřísňovaly. Zejména se objevovala obvinění, že se Židé zabývají vykořisťovatelskými finančními praktikami (jejich převaha ve finančním světě tato obvinění podporovala).

Francie se také zapojila do dalších evropských válek:

- Válka o rakouské dědictví, která se vedla v letech 1740 až 1748 o právo císařovny Marie Terezie Rakouské vládnout rakouským zemím po svém otci, a
- Sedmiletá válka, která probíhala v letech 1756-1763. Jednalo se o konflikt mezi Rakouskem a Pruskem, do něhož se zapojily všechny významné evropské mocnosti, které využily příležitosti k vyřízení vlastních účtů. V případě Francie tvořily součást koloniálních válek s Angličany v Severní Americe. Než tyto války skončily, ztratila Francie téměř celou svou koloniální říši v Americe a v Indii. Všechny tyto války dále zatěžovaly francouzskou ekonomiku, a když v roce 1774 nastoupil na trůn Ludvík XVI, země naléhavě potřebovala hospodářskou a sociální reformu.

Ludvík XVI. se odmítl problémy zabývat, což dalo anarchistům ve francouzské společnosti příležitost využít rostoucího nesouhlasu s královskou vládou. Nakonec se značná část Francouzů, kteří se zapojili do americké války za nezávislost, nadchla pro zásady republikánství a demokracie. Tyto nálady přivezli zpět do Francie a přilili olej do ohně.

VERSAILLESKÝ PALÁC UPOZORŇUJE NA PŘÍČINU REVOLUCE

Velkolepý palác Versailles u Paříže, jehož stavba byla zahájena v roce 1664 a dokončena v roce 1741, zdůraznil obrovský rozdíl mezi francouzskou šlechtou a venkovany. Šlechta a francouzská monarchie žily v přepychu, o němž si prostý lid mohl nechat jen zdát, a dostaly se tak do izolace od potřeb lidu. Toto rozdělení přímo vedlo k Francouzské revoluci v roce 1789.

Francouzská revoluce v roce 1789

V roce 1789 se konalo dlouho nečinné shromáždění „generálních stavů“ (neboli shromáždění francouzského lidu). Ačkoli původně mělo toto shromáždění projednat rostoucí sociální a hospodářskou krizi, skončilo otevřenou vzpourou, když se „třetí stav“ (neboli prosté masy) uchýlil k násilí.

Velký dav vtrhl do královského vězení známého jako Bastila v centru Paříže, což znamenalo začátek vzpoury, která navždy změnila Francii. Výsledkem lidového povstání bylo vytvoření konstituční monarchie s parlamentem voleným nepřímo občany platícími daně. Tento stát vydržel něco málo přes rok, ale začal se hroutit, když byl král a jeho rodina zajati při pokusu o útěk z Francie.

Ostatní evropské národy, a zejména královské rodiny, tomu zděšeně přihlížely. V obavách, že se protimonarchistické nálady rozšíří, vyhlásilo mnoho národů Francii válku s úmyslem revoluci potlačit. Prusko vtrhlo do Francie z východu a téměř obsadilo Paříž.

Angličané zaútočili na Toulon a Rakušané vtrhli do Francie po osobní výzvě královny Marie Antoinetty (která byla pokrevní příbuznou rakouského císaře). Nakonec do Francie vtrhlo Španělsko, které vyslalo armádu přes Pyreneje. Francie byla obléhána ze všech stran.

Série vojenských porážek, která vyvrcholila v dubnu 1792, vyvolala další lidové povstání. V srpnu vtrhl dav do Versailleského paláce a královská rodina byla zajata a obviněna ze zrady. Ludvík XVI. a jeho manželka byli shledáni vinnými a v lednu 1793 veřejně popraveni gilotinou.

BLONĎATÉ NA POPRAVU - KRÁL POPRAVEN GILOTINOU 1793

1793 - Francouzský král Ludvík XVI. je po pokusu o útěk z Francie sťat v Paříži na náměstí dnes známém jako Place de la Concorde. Jeho hlava byla po popravě vystavena čekajícímu davu. Často stačilo, aby měl člověk světlé vlasy, a byl obviněn z toho, že je šlechtic. I když to nebyla vždy pravda, v konečném důsledku se díky těmto cíleným popravám počet světlovlasých lidí ve Francii výrazně snížil.

Vláda teroru

Francouzská revoluce měla také subrasový podtext. Často byli lidé považováni za příslušníky šlechty jen proto, že měli světlé vlasy, a mnoho nevinných lidí bylo popraveno bez jakéhokoli jiného důvodu.

To bylo dovedeno do extrému v rámci krvavého období známého jako „vláda teroru“ a vedlo k občanským a zahraničním válkám po dobu deseti let. Během tohoto období revoluční tribunály a komise nařídily stínání hlav téměř sedmnácti tisícům lidí. Když k tomu připočteme počet Francouzů, kteří zemřeli ve vězení nebo byli zastřeleni z bezprostřední blízkosti, dosáhl počet obětí vlády teroru přibližně čtyřiceti tisíc. Z popravených bylo přibližně 8 % šlechticů, 6 % příslušníků duchovenstva, 14 % patřilo ke střední třídě a 70 % tvořili dělníci nebo rolníci obvinění z vyhýbání se odvodům, dezerce, kořistnictví, vzpoury a různých dalších „protirevolučních“ zločinů.

Jedním z kroků nové Francouzské republiky byla oficiální emancipace francouzských Židů. Poprvé jim bylo ve Francii umožněno plně se podílet na výkonu veřejných funkcí. Z tohoto důvodu se francouzští a evropští Židé stali otevřenými stoupenci revoluce.

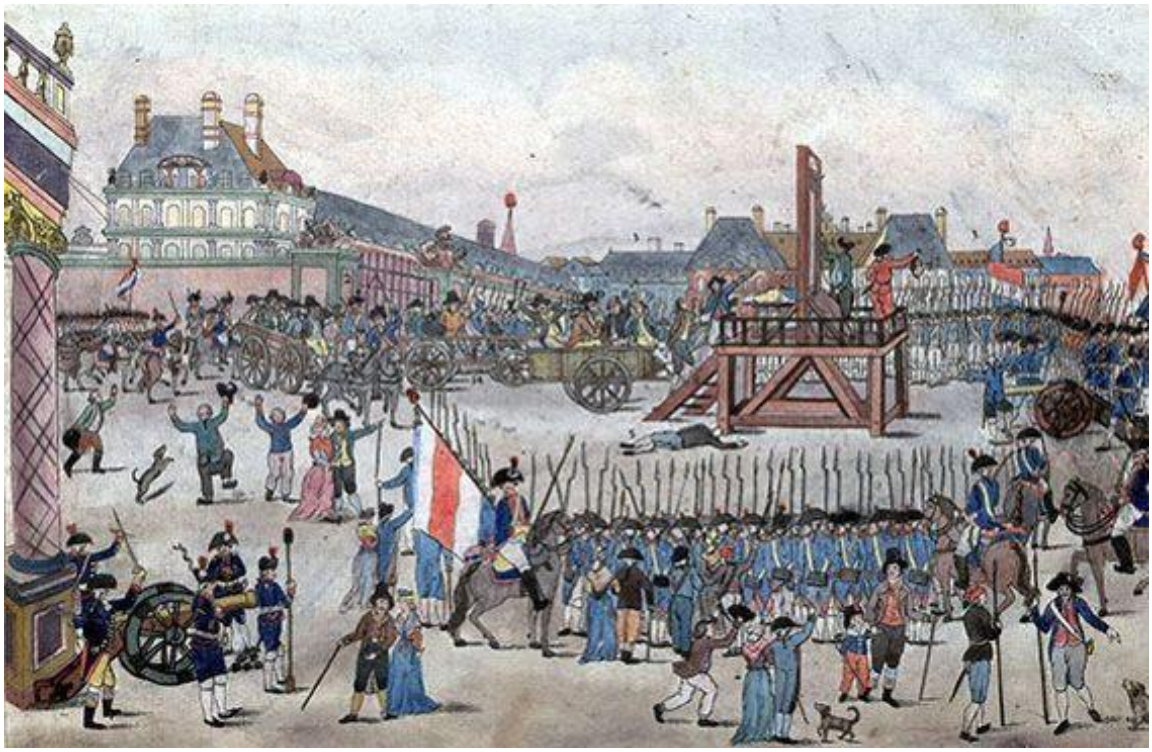

Veřejné stínání hlav bylo během revoluce na denním pořádku. Tato zobrazuje popravu Robespierra, jednoho ze strůjců hrůzovlády.

Revoluce zahajuje protikorupční a protikřesťanské tažení

Vůdci revoluce, kteří usilovali o vytvoření „republiky ctnosti“, zdůrazňovali oddanost republice a zaváděli opatření proti korupci a hromadění peněz. Následovalo uzavření všech kostelů v Pařížské komuně v listopadu 1793, které brzy okopírovaly i úřady v jiných částech Francie.

Byl vytvořen nekřesťanský kult, známý jako kult rozumu, jehož hlavním centrem byla pařížská katedrála Notre Dame, která byla pro tento účel speciálně odsvěcena.

Napoleon potlačuje roajalistické povstání

Francie s nadlidským úsilím otočila vojenskou frontu. Na konci roku 1794 francouzská vojska obsadila rakouské Nizozemí, obsadila Spojené Nizozemí (které reorganizovala na Batavskou republiku - později se z ní stalo Nizozemsko) a na hranicích na řece Rýn porazila spojenecké prusko-rakouské armády.

Tyto porážky vedly k rozpadu protifrancouzské koalice a v dubnu 1795 bylo na základě Basilejské smlouvy ukončeno nepřátelství mezi Pruskem a řadou menších německých států. V červenci se z války proti Francouzské republice stáhlo také Španělsko, takže jedinými velkými mocnostmi, které byly stále formálně ve válce s Francií, zůstaly Velká Británie a Rakousko. Rakušané byli stále rozhořčeni popravou Marie Antoinetty. Podařilo se však dosáhnout nerozhodného stavu a na více než rok zavládl relativní mír.

V Paříži byla vypracována nová ústava vytvářející republiku, která obsahovala silné klauzule zabraňující návratu jakékoli monarchie. Pařížští roajalisté se proti těmto ustanovením ohradili a v říjnu 1795 zahájili v Paříži vlastní povstání.

Povstání roajalistů bylo potlačeno vojsky pod velením tehdy málo známého francouzského generála Napoleona Bonaparta. Povstání a chaos pokračovaly. Nová ústava byla poškozena řadou většinou neúspěšných převratů a intrik. Nakonec se v roce 1799 Bonaparte a skupina jeho stoupenců zmocnili kontroly nad francouzskou vládou a obnovili autokratickou vládu pod takzvaným konzulátem.

Napoleonské války - drastické důsledky

Války rozpoutané v důsledku Francouzské revoluce se staly známými jako napoleonské války. Zachvátily Evropu na téměř šestnáct let a měly řadu významných důsledků, z nichž nejvýznamnějším bylo silné vylidnění Francie, kde zahynulo přes milion Francouzů. Dějiny válek a Napoleonova kariéra jsou podrobně rozebrány v následující kapitole.

Kromě vojenských tažení se Napoleon proslavil také svou kodifikací francouzského práva (známou jako Napoleonský zákoník), která dodnes zůstává základem francouzského právního systému. Přestože tento zákoník zaručoval svobodu sdružování a politického projevu, bylo zřejmé, že sám Napoleon nebral jeho znění vážně. V roce 1809 založil Francouzské císařství a prohlásil se císařem.

Následovala válka s téměř všemi ostatními evropskými národy. Napoleonovi se díky úžasnému umění ve vojenství a vojenské genialitě podařilo porazit téměř všechny své protivníky. Jeho zkázou se stala až invaze do Ruska v roce 1812. Ztráty, které zde utrpěl, vedly k jeho pádu a francouzská armáda byla poražena v bitvě u Lipska v roce 1813. Poté byla Francie napadena. Napoleon abdikoval a byl poslán do vyhnanství na ostrov Elba. To vedlo k obnovení francouzské monarchie, kdy se králem stal mladší bratr popraveného Ludvíka XVI.

NAPOLEONSKÉ VÁLKY VE ŠPANĚLSKU

Útok francouzských vojsk na klášter sv. Engracia v roce 1809. V napoleonských válkách, v nichž došlo k výraznému nárůstu počtu obětí na bojištích v důsledku zvýšené masové palebné síly, zahynul milion francouzských vojáků.

Síla Napoleonovy osobnosti se projevila, když dramaticky uprchl z Elby, vylodil se ve Francii a při triumfálním tažení na Paříž znovu postavil francouzskou armádu. V roce 1815 obnovil své císařství, ale koalice evropských mocností ho ještě téhož roku porazila v bitvě u Waterloo a on byl vyhnán na ostrov Svatá Helena, kde v roce 1821 zemřel (údajně otráven).

Spojenečtí vítězové po bitvě u Waterloo obsadili téměř dvě třetiny Francie a drželi ji pět let, přičemž nešťastným Francouzům uložili vysoké pokuty za to, že opět podporovali Napoleona.

Rasové důsledky revoluce

Přestože Francouzská revoluce a napoleonské války nevedly k importu velkého počtu nebělochů do Francie, přišlo v letech 1789-1815 o život obrovské množství bílých Francouzů, a to jak šlechticů, tak prostých lidí.

Jen v napoleonských válkách zahynulo více než milion bílých Francouzů. To byla obrovská část tehdejší populace, možná až 35 procent všech práceschopných Francouzů.

Francouzská revoluce zasadila nordickému prvku francouzské společnosti vážnou ránu, neboť osoby s nordickými rysy byly spojovány se šlechtou, a proto byly snadným terčem revolučních davů. To vedlo k denordizaci francouzské populace, která je dodnes patrná v relativně malém počtu tamních světlovlasých obyvatel.

Obnovená monarchie - omezená na sto tisíc lidí

Po vyhnání Napoleona byla v osobě Ludvíka XVIII. opět obnovena francouzská monarchie, a to na základě nové ústavy, která vytvořila novou parlamentní demokracii - s volebním právem omezeným na méně než sto tisíc vlastníků nemovitostí.

V roce 1830 se vládnoucí francouzský král Karel V. dostal do konfliktu se zvoleným parlamentem v řadě vnitropolitických otázek. Poté rozpustil parlament, snížil počet voličů a vydal omezení svobody tisku. Došlo k dalšímu lidovému povstání a po třech dnech těžkých pouličních bojů v Paříži byly královské síly vyhnány z hlavního města a Karel abdikoval.

Parlament se znovu sešel a povolal na trůn Ludvíka Filipa, vévodu Orleánského, který byl hlavou mladší větve rodu Bourbonů. Za nové vlády nastalo období míru a pokroku.

Školský zákon z roku 1833 nařizoval v každém regionu zřídit a provozovat základní školu pro chlapce, která byla bezplatná pro ty, kdo si nemohli dovolit platit školné, a v roce 1842 zákon o železnici odstartoval vznik francouzské státní železniční sítě.

Po roce 1849 se ve Francii prosadila průmyslová revoluce, která ji během několika desetiletí proměnila v jeden z předních průmyslových států Evropy.

LUDVÍK NAPOLEON III. PORAŽEN PRUSY

Ludvík Napoleon neboli Napoleon III. z Francie. Ludvík Napoleon, který využil jména svého slavného strýce, se stal voleným francouzským panovníkem poté, co se protiústavně chopil moci. Byl účinným vůdcem a poměrně oblíbeným - dokud jeho armáda nebyla poražena během prusko-francouzské války v roce 1871. Po zajetí Prusy se Ludvík Napoleon od Němců dozvěděl, že byl sesazen a že byla vyhlášena třetí francouzská republika.

Revoluce 1848 a Napoleon III

V roce 1848 se po Evropě rozšířila řada malých francouzských revolucí, protože obyvatelstvo stále více toužilo

po větších reformách ze strany svých monarchistických vládců. Ludvík Filip důsledně odmítal žádosti o rozšíření volebního práva.

Střet mezi vojáky a prorepublikovými demonstranty v Paříži v únoru 1848 vyústil v plnohodnotnou revoluci, v jejímž důsledku král abdikoval (zřejmě nechtěl být sťat jako poslední francouzský král, kterého zastihla revoluce) a byla vyhlášena republika - Druhá francouzská republika.

Druhá republika a druhé císařství

Ústava Druhé republiky vytvořila prezidentskou republiku s parlamentem voleným ve všeobecných mužských volbách.

V prezidentských volbách zvítězil drtivou většinou hlasů Ludvík Napoleon Bonaparte, synovec Napoleona Bonaparta. Přestože ve volbách získali dvoutřetinovou většinu konzervativci, zdálo se, že ve volbách v roce 1852 zvítězí radikální republikáni. Ludvík Napoleon, vydávající se za zachránce společnosti před radikální revolucí, se v prosinci 1851 převratem chopil moci, obnovil císařství a udělil si titul Napoleon III (syn Napoleona I., Napoleon II., nikdy nevládl).

Napoleon III. zpočátku vládl Francii jako autokrat. Když se zlepšila ekonomika, zavedl program reforem a do roku 1870 vytvořil systém vlády konstituční monarchie.

Prusko-francouzská válka a třetí republika

V roce 1870 vedla krize ohledně následnictví španělského trůnu k válce mezi Francií a sílícím Pruskem, které se v té době podílelo na programu sjednocení německých států. Francouzská vojska byla zdecimována mnohem lépe vybavenými a vycvičenými Prusy a v září 1870 Napoleon III. se svou největší armádou kapituloval u Sedanu. Když tato zpráva dorazila do Paříže, republikáni vyhlásili třetí republiku a slíbili pokračovat ve válce.

Němci poté postoupili k Paříži a čtyři měsíce město obléhali. V lednu 1871 Francouzi vyhladovělí po potravinách a zásobách kapitulovali. Podle smlouvy, která válku ukončila, postoupila Francie Německu Alsasko-Lotrinsko a zavázala se zaplatit Němcům odškodné za škody způsobené během války. Němci také využili příležitosti a ve Versailleském paláci korunovali pruského krále Viléma I. na německého krále.

První komunistické povstání na světě

Sotva nová francouzská vláda ukončila válku s Německem, čelila občanské válce. V březnu 1871 se radikální republikáni, kteří si říkali komunisté, v Paříži otevřeně vzbouřili a vytvořili nezávislou městskou vládu - Pařížskou komunu. Hlavní město drželi dva měsíce, než byli rozdrceni v týdenních krvavých pouličních bojích, které si vyžádaly více než dvacet tisíc mrtvých - šlo o první komunistickou revoluci na světě.

PRVNÍ KOMUNISTICKÁ REVOLUCE NA SVĚTĚ SE ZHROUTÍ V PLAMENECH 1871

První komunistická revoluce na světě. Porážkou pruské armády v roce 1871 problémy Francie neskončily. Po pádu císaře Ludvíka Napoleona vyhlásili komunisté 28. března 1871 v Paříži „komunistickou republiku“. Francouzská armáda přikročila k potlačení revoluce a zaútočila na Paříž, ale Pařížané, vyzbrojení zbraněmi, které jim byly vydány během prusko-francouzské války a které si směli ponechat, dva měsíce odolávali. Po sérii pouličních bojů na nejznámějších městských ulicích byli komunisté poraženi. Několik opozdilců se pomstilo vypálením některých nejznámějších památek města, včetně Tuilerijského paláce, který byl srovnán se zemí. Níže: Na tomto snímku pořízeném po potlačení povstání je vidět vypálená kostra paláce.

Poslední tři desetiletí devatenáctého století byla opět ve znamení hospodářského růstu a Francie obnovila rozsáhlou koloniální říši v Africe a Asii. V Evropě však opět hrozil válečný konflikt, kdy Francie, Velká Británie a Rusko spojené v Trojdohodě čelily Trojspolku Německa, Rakouska-Uherska a Itálie.

První světová válka - čtvrtina mladých Francouzů padla

Po vypuknutí první světové války byly části východní Francie po většinu jejího trvání okupovány Němci. V závěrečné fázi konfliktu pronikli Němci až do vzdálenosti šedesáti kilometrů od Paříže, přičemž město se ocitlo pod palbou mohutných německých děl.

PETAIN, HRDINA VERDUNU, ZACHRAŇUJE FRANCII 1917

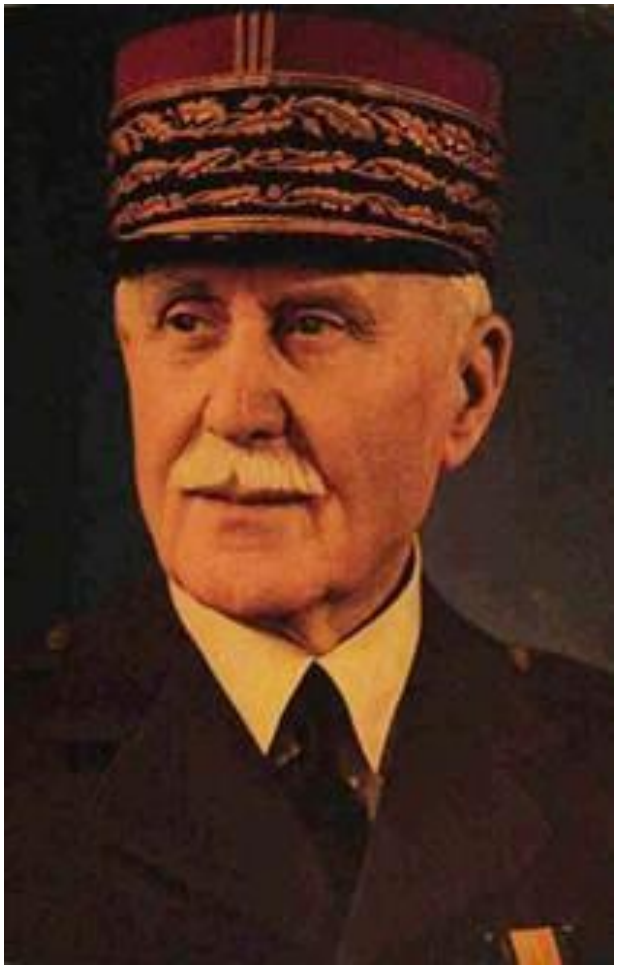

Francouzský národní hrdina - maršál Henri Petain pózuje se svými kolegy generály těsně před bitvou u Verdunu v roce 1916. Petainovi se v roce 1917 podařilo zmobilizovat francouzské síly a odvrátit zdánlivě jistou porážku od Němců.

Německo a Rakousko však byly poraženy a Francie v rámci reparačního programu získala zpět svá okupovaná území a obsadila části Německa. Ačkoli Francie vyšla z války jako vítěz, její cena z rasového hlediska byla zničující: 1,3 milionu

mužů, tedy čtvrtina všech bílých Francouzů ve věku od osmnácti do třiceti let, bylo zabito.

Tři miliony nebílých přistěhovalců po první světové válce

V roce 1919 bylo francouzské obyvatelstvo postiženo více než dvěma stoletími velkých válek a začalo vážně upadat. Francouzská vláda tehdy začala do Francie vpouštět francouzsky mluvící černochy z Afriky a nebílé Alžířany, především jako pracovní sílu, ale také jako vojáky, aby doplnila chybějící populaci.

Tímto způsobem bylo německé území Porýní obsazeno černými francouzskými vojáky, což vyvolalo mezi Němci velký hněv a stalo se tam politickým problémem.

ČERNÉ „FRANCOUZSKÉ“ JEDNOTKY OBSAZUJÍ PORÚŘÍ V NĚMECKU

Francouzská armáda rozmístila po první světové válce africké vojáky v Porúří. Ze soužití těchto černošských vojáků s německými ženami se nakonec narodilo asi pět set rasově smíšených dětí.

Podle oficiálních francouzských statistik se do Francie v letech 1919-1927 přistěhovaly přibližně tři miliony severoafricko-arabských míšenců a afrických černochů, všichni z francouzských kolonií. (Tento údaj je pravděpodobně podhodnocený, protože nezohledňuje nelegální přistěhovalectví, které pravděpodobně představovalo nejméně o půl milionu více). Ačkoli se většina Francouzů s tímto přílivem nebělochů neintegrovala, významná menšina se integrovala a vytvořila tak v některých oblastech nevhodně pojmenovaný „středomořský“ vzhled spojovaný s Francouzi.

Tento integrační proces však nedosáhl ani zdaleka takové úrovně jako u Španělů a rozhodně se nepřiblížil portugalskému příkladu. Přesto je možné dodnes u menšiny Francouzů pozorovat stopy velkého podílu černošského původu.

Druhá světová válka - vichystická kolaborace s nacisty

Vzestup nacistického Německa ve 30. letech 20. století znamenal nárůst podpory francouzských pravicových stran, které se hlásily k podobné politice. V reakci na to vytvořily radikálně-socialistická, socialistická a komunistická strana v roce 1934 alianci nazvanou „Lidová fronta na obranu republiky“.

Spojením svých hlasů se Lidové frontě podařilo získat většinu ve francouzském parlamentu a pod vedením židovského francouzského premiéra Leona Bluma zavedla řadu protidemokratických opatření.

Blum například postavil pravicové strany mimo zákon a rozpustil je, což ironicky odráželo rozpouštění opozičních stran Adolfem Hitlerem v Německu.

Po vypuknutí druhé světové války v roce 1939 byla Francie v roce 1940 za pouhých šest týdnů poražena oživenou německou armádou. Přestože malý počet francouzských vojáků uprchl do Velké Británie (a tam bojoval dál jako „Svobodní Francouzi“ pod vedením svého dynamického vůdce Charlese de Gaulla), francouzské armády sehrály v následné porážce Německa jen malou roli.

Část Francie, která nebyla obsazena německou armádou, si vládla sama. Tato oblast, známá jako Vichystická Francie, aktivně spolupracovala s Němci, přijímala vlastní protižidovské zákony a obecně zaváděla proněmeckou politiku.

Vichystickou Francii vedl jeden z nejvyznamenanějších francouzských generálů první světové války Philippe Petain (který v roce 1917 zmobilizoval Francii, když byla na pokraji zhroucení).

Vichistická Francie byla v roce 1942 obsazena Němci a celá země zůstala pod německou okupací až do roku 1944, kdy byli Němci vyhnáni spojeneckou invazí.

Čtvrtá republika a koloniální války

V roce 1945 ustanovil vůdce Svobodných Francouzů Charles de Gaulle ve Francii prozatímní vládu. V roce 1946, kdy byla zavedena demokratická ústava a Čtvrtá republika, odstoupil. Čtvrtá republika provedla řadu sociálních a hospodářských reforem, ale její koloniální politika nakonec vedla k jejímu pádu.

Když po skončení druhé světové války zachvátilo třetí svět dekolonizační nadšení, ocitla se francouzská vláda v řadě ostrých regionálních konfliktů.

Ve Francouzské Indočíně (známé také jako Vietnam) skončila devítiletá válka s domorodými partyzány v roce 1995 francouzským stažením - poté, co v konfliktu zahynulo devadesát dva tisíc francouzských vojáků. V Alžírsku zahájili

domorodí nacionalisté v roce 1954 partyzánskou válku proti francouzské nadvládě. V květnu 1958 převzali kontrolu nad Alžírem militantní důstojníci francouzské armády a bílí osadníci v Alžírsku, kteří se obávali, že francouzská vláda hodlá předat kontrolu nad kolonií nebílým obyvatelům. Velení armády je podpořilo a zdálo se, že vojenský převrat ve Francii je na spadnutí.

Pátá republika - návrat de Gaulla

Když hrozilo, že chaos zachvátí i Francii, byl generál de Gaulle, který žil v politickém důchodu, povolán francouzským parlamentem, aby obnovil pořádek. Odhlasovali mu plné pravomoci vládnout zemi po dobu šesti měsíců a připravit novou ústavu.

De Gaulle ústavu přepracoval a udělil prezidentovi větší pravomoci. Tato ústava byla schválena v roce 1959 a byla vyhlášena Pátá republika. V roce 1960 byla ústava opět pozměněna a francouzským koloniím byla udělena nezávislost. Od té doby se Francie začala zbavovat svých kolonií a udělila nezávislost řadě států v Africe. De Gaulle pokračoval v jednáních o předání Alžírska arabské vládě, což vyvolalo v Alžíru nepokoje bílých. Přesto se Alžírsko v roce 1961 stalo nezávislým.

CHARLES DE GAULLE O PŘISTĚHOVALECTVÍ Z TŘETÍHO SVĚTA

„Je velmi dobré, aby existovali žlutí Francouzi, černí Francouzi, hnědí Francouzi. Ti dokazují, že Francie je otevřená všem rasám a že má univerzální poslání. Ale pod podmínkou, že zůstanou malou menšinou. Jinak by Francie přestala být Francií. Jsme přece především evropský národ bílé rasy, řecké a latinské kultury a křesťanské víry. Zkuste smíchat olej a ocet. Protřepejte láhev. Za chvíli se opět oddělí. Arabové jsou Arabové a Francouzi jsou Francouzi. Věříte, že francouzský národ dokáže vstřebat deset milionů muslimů, kterých možná zítra bude dvacet milionů a pozítří čtyřicet milionů? Kdybychom přijali integraci, kdybychom všechny Araby a

Berbery z Alžírska považovali za Francouze, co by jim bránilo, aby se přišli usadit do kontinentální Francie, kde je životní úroveň mnohem vyšší? Moje vesnice by se už nejmenovala Colombey-les-Deux-Eglises, ale Colombey-les-deux-Mosquées!" - Charles de Gaulle, francouzský prezident, 1959.

Obavy z přistěhovalectví osob jiné než bílé pleti

V roce 1969 de Gaulle odstoupil uprostřed celostátních stávek a následků násilných studentských nepokojů v Paříži z předchozího roku. Od té doby ve Francii střídavě vládly socialistické a konzervativní vlády.

Od 80. let 20. století vedl stále rostoucí počet nebělošských přistěhovalců do Francie k založení strany zaměřené na potlačení přistěhovalectví, Front National (Národní fronty), která v polovině 90. let dosahovala téměř 17 % (tj. asi 4,5 milionu hlasů).

Předvolební plakát Front National, který varuje voliče, aby si uvědomili nebezpečí masové imigrace ze zemí třetího světa.

Francie doplatila na masovou imigraci ze třetího světa. V oblastech s převahou přistěhovalců v okolí Paříže a dalších velkých center opakovaně propukaly rozsáhlé nepokoje. Nepokoje nebílých obyvatel v Paříži a dalších francouzských městech se od roku 2005 staly každoroční událostí. Intenzita a závažnost nepokojů se zvyšuje s tím, jak roste počet přistěhovalců.

Francouzská lekce - rasa přežije vše

Tak se stalo, že Francie přežila ty nejextrémnější přírodní i člověkem způsobené katastrofy (mor a nekonečné války) v měřítku, kterému se téměř nic nevyrovná. Pokaždé se jí

podařilo zotavit, aniž by upadla do zapomnění. Nabízí se otázka: proč Francie dokázala odolat všem těmto útrapám a stále přežít, zatímco Sumerové, Peršané, Egypťané, Řekové a Římané se rozpadli?

Žádná z těchto velkých civilizací nebyla vystavena většímu tlaku prostředí, než jakému byla vystavena Francie. Rozhodujícím důvodem přežití Francie (a rozpadu starých civilizací v prach) bylo to, že bílí Francouzi nezmizeli a nestali se menšinou ve své vlastní zemi. Dokázali tak udržet svou společnost funkční - na rozdíl od obyvatelstva každé z výše zmíněných starých civilizací.

Teprve na počátku dvacátého století, kdy se tento trend v poslední čtvrtině dramaticky zrychlil, se rasová skladba Francouzů začala výrazně měnit.

KAPITOLA 26: Osud a zkáza – Napoleon

Bílá historie byla často formována inteligencí, charakterem a silou vůle jednotlivců. Příkladem mohou být egyptský král Meni, Alexandr Veliký, Julius Caesar, Adolf Hitler nebo Napoleon Bonaparte.

Napoleon patří k velikánům historie bílé rasy. Jeho práce měla obrovský vliv na moderní západní Evropu i samotnou Francii, z níž pocházel.

Napoleon – nejznámější francouzský Ital

Přestože je Napoleon považován za typického Francouze, byl ve skutečnosti Ital – jeho kořeny sahaly do italského Janova. Jeho otec, Carlo Buonaparte byl šlechtic, který se účastnil povstání proti korsickým Janovanům. Povstání se potlačit nepodařilo a Janované prodali ostrov Francii pouze 15 měsíců před tím, než se narodil Napoleon. Až do svých posledních dnů, kdykoli se Napoleon rozzlobil, začal mluvit svou rodnou korsičtinou.

FRANCOUZSKÝ DIKTÁTOR Z ITALSKÉHO ŠLECHTICKÉHO RODU

Napoleon Bonaparte, nordický rasový typ, narozený na ostrově Korsika. Napoleonova rodina byla ve skutečnosti italská janovská šlechta a Korsika se stala francouzským územím pouhých patnáct měsíců před jeho narozením. Detail z obrazu Bonaparte na mostě v Arcole, 1801, Antonie-Jean Gros.

Když ostrov ovládli Francouzi, stal se Carlo Buonaparte jejich věrným stoupencem. Francouzský král Ludvík XV. odměnil loajální korsickou šlechtu finanční pomocí. Carlo tak mohl v roce 1779 poslat svého syna Napoleona do školy ve francouzském Autunu, aby se zdokonalil ve francouzštině. Ještě

téhož roku Napoleon nastoupil do francouzské vojenské školy a získal hodnost poručíka francouzské armády.

Jeho velitelé ho uznávali jako výjimečně schopného vojáka a v době Francouzské revoluce se z něj stal generál, který se díky svým zásluhám vypracoval na vyšší pozici a na svůj italský původ zdánlivě zapomněl.

Války, které se staly známými jako napoleonské, byly v podstatě pokračováním válek, které byly důsledkem revoluce, v níž se rakouští Habsburkové a další královské rody v Evropě spojily ve snaze svrhnout revoluční vládu ve Francii a obnovit francouzskou monarchii.

První koalice - spojenci se snaží zastavit šíření myšlenek francouzské revoluce

Ve válce první koalice, která probíhala v letech 1793-1797, bojovala Francie proti alianci složené z Rakouska, Pruska, Velké Británie, Španělska, Nizozemska a Sardinského království. V roce 1796 byl Napoleon pověřen vedením války proti rakouským silám v severní Itálii. V krátké době dovedl svá vojska k vítězství nad početnější rakouskou armádou a překročil Alpy do Itálie v epickém dobrodružství, které mu doma vyneslo velkou slávu.

VOJENSKÝ GÉNIUS, KTERÝ SE POSTAVIL STARÝM POŘÁDKŮM V EVROPĚ

Po Francouzské revoluci byla Francie ze všech stran napadána královskými rodinami z jiných zemí, které byly ohroženy revoluční myšlenkou svobody jednotlivce. Napoleon si ve Francii získal slávu po úspěšných taženích proti jejím nepřátelům. Zde překračuje Alpy, jak je zachycen na slavném obraze Jeana Louise Davida.

Napoleon v Egyptě - počátek egyptologie

V roce 1798 dostal Napoleon za úkol dobýt Egypt. Smyslem tohoto dobrodružství bylo vytvořit na Blízkém

východě základnu, z níž by bylo možné zaútočit na britské vlastnictví Indie.

Invaze byla neúspěšná a Napoleon se vrátil do Francie. (V té době francouzská vojska objevila Rosettský kámen, který vedl k rozluštění egyptského hieroglyfického písma.)

Přestože se rakouské a egyptské tažení odehrály před Napoleonovým nástupem k moci ve Francii, jsou považovány za první z napoleonských válek.

Druhá koalice

V prosinci 1798 byla vytvořena druhá koalice proti Francii, kterou tvořilo Rusko, Velká Británie, Rakousko, Neapolské království, Portugalsko a Osmanská říše. Hlavní boje války druhé koalice probíhaly v severní Itálii a Švýcarsku v průběhu roku 1799.

Rakušané a Rusové porazili francouzské síly v severní Itálii (Napoleon byl v té době v Egyptě) a dobyli Milán (čímž ukončili Francií inspirovanou republiku založenou v roce 1797) a Turín.

Ve Švýcarsku se Francouzům dařilo lépe. Po počátečním rakouském vítězství v Curychu porazily francouzské síly v rychlém sledu dvě ruské armády.

Poražení Rusové byli nuceni uchýlit se do hor v Grisonu, kde je zničila zima a hlad. Rusko si stěžovalo na nedostatek rakouské spolupráce a v říjnu 1799 vystoupilo z druhé koalice.

Rakouské tažení

Po návratu do Francie Napoleon sestavil novou čtyřicetitisícovou armádu, v roce 1800 překročil Alpy, zaútočil na Rakušany a v červnu je porazil v bitvě u Marenga. Současně jiná francouzská armáda překročila Rýn a dobyla město Mnichov, poté se vydala dál a dobyla město Linec.

Tváří v tvář těmto katastrofálním porážkám neměli Rakušané jinou možnost než kapitulovat. Lunévillská smlouva z ledna 1801 válku ukončila.

Podle této smlouvy se Rakousko a jeho němečtí spojenci vzdali levého břehu Rýna ve prospěch Francie a uznali Batavskou (Nizozemsko), Helvétskou (Švýcarsko), Cisalpinskou a Ligurskou (Itálie) republiku.

Třetí koalice

Porážka Rakušanů znamenala, že ve válce s Francií zůstala pouze Británie. Po neúspěšné výpravě do nedávno vyhlášené nizozemské republiky Batávie v roce 1799 uzavřela i ona s Francií mír smlouvou z Amiensu v roce 1802.

Tento mír byl však pouze příměřím. Nová válka se rozhořela kvůli svrchovanosti ostrova Malta a v roce 1805 se Británie spojila s Rakouskem, Ruskem a Švédskem v protifrancouzské alianci nazvané Třetí koalice. Francie získala také spojence. Proti třetí koalici se vedle Francie postavilo Španělsko a německé státy Bavorsko, Württembersko a Bádensko.

Bitva u Slavkova 1805 korunovala Napoleonovo vítězství nad třetí koalicí

Napoleon vytáhl proti Rakušanům jako první. V pozoruhodně rychlé sérii vojenských tažení porazil hlavní rakouskou armádu u Ulmu a poté táhl se svou armádou podél Dunaje a v krátké době dobyl Vídeň.

Rusko vyslalo armádu, aby Rakušany posílila, ale Napoleon tyto spojené síly rozdrtil v prosincové bitvě u Slavkova v roce 1805.

Rakousko opět kapitulovalo a podle prešpurské smlouvy postoupilo území Francii a Bavorsku. Kromě toho Rakousko uznalo vévodství Württembersko a Bádensko jako nezávislá království.

NAPOLEONOVO NEJVĚTŠÍ VÍTĚZSTVÍ - SLAVKOV 1805

Slavkov, 2. prosince 1805, „bitva tří císařů“. Tato dobová rytina dává představu o rozsahu slavné bitvy. Napoleon s příznačnou vojenskou genialitou vedl svou sedmdesátitřítisícovou armádu proti početně silnější kombinované rakousko-ruské armádě čítající osmdesát pět tisíc mužů. Navzdory početní převaze francouzské síly rakousko-ruskou armádu porazily.

Napoleonovi bratři korunováni králi

V Itálii korunoval Napoleon v roce 1806 svého staršího bratra Josefa Bonaparta neapolským králem. Svého třetího bratra Ludvíka Bonaparta jmenoval králem Holandska (bývalé Batavské republiky) a 12. července založil Rýnský spolek, který nakonec tvořily všechny německé státy kromě Rakouska,

Pruska, Brunšviku a Hesenska. Vytvořením konfederace skončila existence Svaté říše římské a většina Německa se dostala pod Napoleonovu kontrolu.

Bitva u Trafalgaru - Napoleon ztrácí své námořnictvo

Ačkoli Napoleon na souši naprosto zvítězil, jeho námořnictvo bylo rozdrceno přesilou anglického námořnictva v bitvě u mysu Trafalgar v říjnu 1805, kde anglický admirál Horatio Nelson porazil spojené francouzské a španělské loďstvo. Nelson byl během bitvy smrtelně zraněn, zemřel tři hodiny po zásahu kulkou z muškety.

Napoleon, zbaven možnosti zahájit námořní invazi, zahájil v roce 1806 takzvaný kontinentální systém, který zakazoval britský obchod se všemi evropskými národy. Velká Británie odpověděla nařízením Rady, které ve skutečnosti zakazovalo neutrálním zemím obchodovat mezi přístavy všech národů, které se Napoleonovým nařízením podřídily.

Britské ovládnutí moře ztížilo Napoleonovi prosazení kontinentálního systému a nakonec vedlo k neúspěchu jeho hospodářské politiky pro Evropu.

PORÁŽKA FRANCOUZSKÉHO NÁMOŘNICTVA V BITVĚ U TRAFALGARU 1805

V bitvě u Trafalgaru, která se odehrála 21. října 1805, porazilo dvacet sedm britských válečných lodí spojenou francouzskou a španělskou flotilu čítající třiatřicet lodí. Bitva znamenala Napoleonův první velký vojenský neúspěch, francouzsko-španělská flotila ztratila dvaadvacet lodí a britská žádnou.

Prusko se připojuje ke čtvrté koalici

V roce 1806 se Prusko, vyburcované rostoucí Napoleonovou silou v Německu, připojilo ke čtvrté koalici s Velkou Británií, Ruskem a Švédskem. Napoleon rozdrtil pruskou armádu v bitvě u Jeny v říjnu 1806 a následně dobyl Berlín.

Napoleon se obrátil proti Rusům, porazil jejich armádu v bitvě u Friedlandu a přinutil je uzavřít mír na základě Tilsitské

smlouvy. Na základě této smlouvy se Rusko vzdalo svých polských držav a stalo se spojencem Francie.

Prusko přišlo o polovinu svého území a bylo ochromeno vysokými kompenzačními platbami a přísným omezením velikosti své stálé armády.

„Španělský vřed“ - poloostrovní válka oslabuje francouzskou moc

V roce 1808 byl Napoleon pánem celé Evropy kromě Ruska a Velké Británie. Jeho nadvláda měla trvat krátce, protože všechny podřízené národy se snažily zbavit francouzského jha. K prvnímu povstání došlo ve Španělsku, které vyvolalo sesazení krále Karla IV. ze španělského trůnu a jeho nahrazení Napoleonovým bratrem Josefem. Rozzuření Španělé se vzbouřili a vyhnali Josefa z Madridu.

Následovala válka mezi Francouzi a Španěly, známá jako poloostrovní válka (probíhala v letech 1808-1814). V průběhu tohoto konfliktu se na Pyrenejském poloostrově vylodila anglická vojska, což způsobilo, že se válce začalo říkat Napoleonův španělský vřed, protože nahlodávala jeho vojenské síly, které měly být nasazeny jinde. Nakonec byli Francouzi v poloostrovní válce poraženi, což značně oslabilo velikost Napoleonovy armády, kterou měl k dispozici.

Pátá koalice

Britové, kteří byli před Napoleonovými vojsky v bezpečí díky nadvládě nad mořem, zorganizovali další spojenectví proti Francii, známé jako Pátá koalice. Tu tvořily Británie, Rusko, Prusko a Švédsko. Prvním výsledkem této koalice byla válka s Rakouskem. V červenci 1809 byl Napoleon nucen potlačit rakouskou armádu v bitvě u Wagramu a válku urovnal Vídeňskou smlouvou, podle níž Rakousko ztratilo Salcbursko, část Haliče a velkou část svého jihoevropského území.

Napoleon se také rozvedl se svou první manželkou Josefínou a oženil se s dcerou rakouského krále Františka II. v marné naději, že se Rakousko nezapojí do dalších koalic proti němu.

Kampaň v Rusku

V roce 1812 opět vypukla válka mezi Francií a Ruskem kvůli ruskému odmítnutí uplatňovat kontinentální systém. Napoleon, jehož jedna velká armáda již byla vázána španělským vředem, vtrhl do Ruska s armádou čítající 422 000 mužů.

Rusové byli poraženi u Borodina a francouzská armáda vpochodovala 14. září 1812 do Moskvy. Náklady francouzské armády byly astronomické - než dosáhla ruského hlavního města, ztratila 322 000 mužů.

Rusové navíc město vypálili, což Napoleonovým vojákům znemožnilo, aby si zde zřídili zimní stanoviště. Francouzská armáda byla nucena ustupovat při teplotách klesajících k minus třiceti stupňům Celsia a byla zničena.

Z původní armády přežilo tažení pouze 10 000 mužů. Ztráta 412 000 mužů během tažení bez jakéhokoli zisku měla vážné důsledky nejen pro Napoleona, ale také pro Francii. Do konce napoleonských válek ztratila Francie přibližně jeden milion mužů, což vážně oslabilo její populaci.

ÚSTUP Z RUSKA - NAPOLEON ZTRÁCÍ 412 000 MUŽŮ

Napoleonova porážka a ústup z Ruska v zimě roku 1812, kdy teploty často dosahovaly až minus třiceti stupňů Celsia. Ze 422 000 francouzských vojáků, kteří se zúčastnili tažení, se jeho konce dožilo pouze 10 000. Ztráty utrpěné během ruského tažení zlomily francouzskou vojenskou sílu a do dvou let byla Francie napadena a Napoleon sesazen.

Bitva u Lipska - Francie napadena, Napoleon vyhoštěn na Elbu

Pátá koalice vycítila, že Napoleon přecenil své síly, a shromáždila své vojsko. V roce 1813 Prusko znovu obnovilo válečné akce proti Napoleonovi, kterému se navzdory oslabení armády podařilo dosáhnout posledního vojenského vítězství své kariéry - v srpnu 1813 porazil Prusy v bitvě u Drážďan.

Napoleonova poslední velká armáda, sestavená z posledních francouzských rezerv a čítající asi 100 000 mužů (což je čtvrtina velikosti jeho armády na začátku ruského tažení), zde porazila spojenou rakouskou, pruskou a ruskou armádu o síle asi 150 000 mužů.

Ohromující početní převaha nepřítele v kombinaci s Napoleonovou zmenšující se kapacitou nemohla zadržet nevyhnutelné.

V říjnu 1814 byl poražen v bitvě u Lipska a vytlačen z Německa. Poté byla napadena Francie a v březnu 1815 spojené ruské, rakouské a pruské síly dobyly Paříž. Napoleon abdikoval a byl poslán do vyhnanství na ostrov Elba ve Středozemním moři.

Waterloo - Wellington poráží Napoleona

Zatímco se vítězové páté koalice sešli na Vídeňském kongresu, aby obnovili svržené monarchie, Napoleon uprchl z Elby a vylodil se ve Francii. Tam byl navzdory porážkám, které

utrpěl, a ohromujícím ztrátám na obyvatelstvu způsobeným jeho válkami vítán zpět.

Díky síle své osobnosti shromáždil další francouzskou armádu a vpochodoval do Belgie, aby se utkal s ohromenými Brity, Prusy, Rusy a Rakušany. Zpočátku Napoleon spojená spojenecká vojska porazil v bitvě u Ligny, ale poté byl dvakrát po sobě poražen, nejprve v bitvě u Quatre-Bras a poté v červnu 1815 ve slavné bitvě u Waterloo. Napoleon byl zajat a poslán do vyhnanství na ostrov Svatá Helena v jižním Atlantiku, kde v roce 1821 zemřel, podle některých zdrojů pravděpodobně na následky otravy.

NAPOLEONOVA POSLEDNÍ BITVA - VÍTĚZSTVÍ „ANGLICKÉ“ ARMÁDY U WATERLOO 1815

Seržant Severoanglického královského dragounského pluku Charles Ewart brání ukořistěnou standartu francouzského 45. řadového pluku před francouzským kopiníkem během bitvy u Waterloo v roce 1815. Anglocentrické dějiny líčí konečnou porážku Napoleona jako anglické vítězství. Ve skutečnosti přibližně dvacet tisíc ze čtyřiačtyřicetitisícové armády generála Arthura Wellingtona tvořili němečtí žoldáci, nepočítáme-li sedmdesátitisícovou pruskou armádu pod vedením maršála Bluchera, která v této významné bitvě také rozhodně bojovala.

Pietní obřad v Paříži v roce 1840

Napoleonovy ostatky byly sice pohřbeny na ostrově Svaté Heleny, ale v roce 1840 byly exhumovány a vráceny do Francie. Byl pohřben v kapli přiléhající k hlavní vojenské nemocnici v Paříži, zvané Les Invalides. Napoleonova hrobka je dodnes hlavním předmětem obdivu a spolu s dalšími pařížskými památkami je velkou turistickou atrakcí.

Napoleonův odkaz

Napoleonův odkaz pro Evropu byl značný. Přímým důsledkem jeho válek byl vznik Nizozemí a Švýcarska a řady německých a italských států.

Napoleon byl nejen vojenským géniem, ale také velmi schopným státníkem. Francouzské právo bylo sjednoceno v Napoleonově zákoníku a šesti dalších zákonících, které zaručovaly rovnost před zákonem a svobodu vyznání. Napoleonovým osobním cílem pro Evropu bylo vytvoření jednotného evropského státu, který nazval „federací svobodných národů“. V tomto ohledu mu byly vzorem Spojené státy americké.

Ve všech zemích, které obsadil, byl jako zákon zaveden Napoleonův zákoník. Feudalismus a nevolnictví byly zrušeny. Každý stát měl ústavu se všeobecným volebním právem pro muže a parlament obsahující listinu práv. Byly vyžadovány správní a soudní systémy francouzského typu. Školy byly podřízeny centralizované správě a počítalo se se svobodnými veřejnými školami.

Vysokoškolské vzdělání bylo otevřeno všem, kteří splňovali podmínky, bez ohledu na třídu nebo náboženství. Každý stát měl akademii nebo institut na podporu umění a věd. Významným učencům, zejména vědcům, byly poskytovány příjmy.

Jeho největším odkazem Francii však bylo silné vylidnění a snížení počtu bělochů v této zemi v důsledku ztrát způsobených během válek.

Vzhledem k exponenciálnímu charakteru demografického vývoje evropské populace v devatenáctém století ztráta milionu Francouzů v nejlepších letech Francii v populačním vývoji vážně zbrzdila.

KAPITOLA 27: Ostrov vlivu – Anglie, Skotsko, Wales a Spojené království

I její nejzarytější kritici uznávají, že Velká Británie patří k nejvýznamnějším zemím současné západní civilizace. Její úspěchy jsou nesčetné – v jedné fázi se její impérium rozprostíralo na všech kontinentech světa s výjimkou Antarktidy.

Jeho jazyk se stal druhým nejrozšířenějším jazykem na světě (po čínštině); jeho spisovatelé, básníci a dramatici jsou považováni za jedny z nejvýznamnějších všech dob a jeho historie a kultura se staly nedílnou součástí tradic mnoha národů na světě.

Británie byla také přímo zodpovědná za počáteční masové osídlení severoamerického kontinentu, které spolu s přistěhovalci z ostatních částí Evropy vytvořilo giganta, kterým se stala Amerika. Průmyslová revoluce, kterou Británie vedla, formovala infrastrukturu současného světa.

Přesto je to malý ostrov, o něco větší než polovina Francie. Historie tohoto ostrova králů a královen je pozoruhodná a zaslouží si přehled. Bohužel je velká část anglické historie také plná neustálých malicherných sporů a vnitřních bojů. Ačkoli to nebylo o nic více než v jakékoli jiné evropské zemi v období formování, tyto spory měly často mezinárodní dopady kvůli výsadnímu postavení Británie ve světě.

Starověká Británie – staří mediteránci a proto-nordici

Starověká Británie byla původně osídlena starými evropskými obyvateli – mediteránními a proto-nordickými typy. Do roku 3000 př. n. l. založili staří Evropané farmy v jižní Anglii a do roku 2500 př. n. l. se v této zemi objevil další raný bílý kmen, známý jako Kultura se zvoncovitými poháry (kvůli hojnosti pohárů a jiných nádob nalezených v jejich hrobech).

Poté přišli nordičtí indoevropští dobyvatelé, Keltové, kteří dorazili před rokem 2000 př. n. l. Když Keltové obsadili Británii, přinesli s sebou koně, vozy a železné zbraně a nástroje, což jim zajistilo vojenskou převahu nad domorodci. Ti byli brzy poraženi a asimilováni keltskou populací, přičemž si zachovali své původní subrasové charakteristiky pouze v poněkud oslabené formě na západním cípu ostrova.

Evropané ve střední době bronzové. Každý detail této rekonstrukce oděvu a výstroje muže a ženy z roku 2000 př. n. l. je založen na dochovaných materiálních pozůstatcích z té doby.

Římský genetický a kulturní vklad

Poté přišli Římané, kteří na vrcholu své moci rozmístili asi sto tisíc mužů v armádních jednotkách v Yorku, Chesteru, Colchesteru a Carlisle. Mnoho z těchto římských vojáků se oženilo s místními Kelty. Tímto smíšeným manželstvím nedošlo k žádné podstatné změně rasového složení – na rozdíl od severní Afriky a Středního východu, kde se bílí Římané oženili se všemi druhy nebílých místních obyvatel, což urychlilo pád jejich říše.

Mnoho Římanů se po skončení vojenské služby (obvykle po dvaceti letech) usadilo v Británii a tvořilo jádro

romanizovaného britského obyvatelstva. Spolu s ostatními částmi říše přinesli tito římští osadníci do Británie také křesťanství, jakmile bylo toto náboženství přijato jako oficiální státní náboženství.

Neromanizovaní severní Keltové

Keltové na dalekém severu země, zejména kmen zvaný Piktové, však nadále způsobovali římským Britům potíže. Císař Hadrián nakonec v letech 122–123 n. l. postavil zeď napříč severní Británií, aby je udržel mimo území. Po Hadriánově smrti postavil císař Antonius asi sto mil severně novou zeď, aby rozšířil římskou kontrolu dále na sever. V roce 164 byla tato nová zeď, známá jako Antoninova zeď, opuštěna a hranice se opět vrátila k Hadriánově zdi. Skotsko nikdy nepadlo pod římskou nadvládu a Piktové zůstali trnem v oku Římanům až do samého konce římské nadvlády v Británii.

Římané odrazili germánské invaze

Během celého čtvrtého století byla římská Británie vystavena stále častějším nájezdům Sasů a dalších pohanských germánských kmenů. V roce 367 zpustošila Anglii pravděpodobně koordinovaná ofenzíva Sasů z evropské pevniny, Skotů ze Skotska a Keltů z Irska. Trvalo tři roky a bylo zapotřebí nové římské armády, vyslané do této provincie, než byla invaze poražena.

To však neznamenalo konec saských a germánských nájezdů a poté, co Římané v roce 406 formálně stáhli své armády, byl ostrov vystaven dalším vpádům.

Římské dědictví v Británii bylo obrovské. Kromě infrastruktury silnic a několika velkých měst, jako jsou York, Colchester a Londýn, Římané podstatně zlepšili úroveň vzdělávání a učení. Velké množství původních římských genů bylo také absorbováno do britské populace prostřednictvím sňatků mezi Brity a okupačními Římany.

Dánské dobytí – Anglie pojmenována po Anglech

Severní Piktové zůstávali neustálým problémem a opakovaně přepadali osady v Anglii. Rozhořčený vůdce romanizovaných Britů v Anglii, aristokrat Vortigen, hledal spojence v zahraničí, aby mohl proti Piktům bojovat. V roce 425 oficiálně pozval Juty, germánský kmen z Dánska, aby se usadili v Británii. Jutové pod vedením svého vůdce Hengista souhlasili, že se přestěhují do Británie, aby odrazili piktské nájezdníky, výměnou za půdu.

Vortigern slíbil Jutům, že jim za jejich vojenskou pomoc dá půdu v oblasti, která je dnes známá jako Kent v jihovýchodní Anglii. Jutové s sebou přivedli hordy svých rasových příbuzných, včetně obávaných Sasů a zástupců dalších germánských kmenů: Anglů, Franků a Frísů. V extrémně ironickém zvratu bylo velkému počtu Sasů umožněno usadit se v Británii bez obtěžování – Vortigern tak získal mnohem více Germánů, než s čím počítal.

Dlouhotrvající nepřátelství mezi romanizovanými Brity a Germány, kteří byli nyní v mnohem větším počtu, než Vortigern chtěl, brzy vyústilo v otevřenou válku. V roce 442 došlo k prvním střetům a o deset let později byl Vortigern poražen Hengistem. Germáni poté začali okupovat a podmaňovat si velké oblasti Británie a nakonec vytlačili téměř všechny romanizované Brity.

DÁNSKÁ INVAZE DO ANGLIE OKOLO ROKU 430

Nahoře: Dánské dobytí Anglie, současná umělecká představa. Dánské lodě ve stylu Vikingů plující po řece Humber. Po dobu

téměř pěti set let, od roku 400 do roku 900, se do Anglie valily vlny Germánů a severních Evropanů, kteří vytlačili romanizované Brity do nejzápadnějších oblastí. Níže je ilustrace dánské invaze převzatá z díla Život, utrpení a zázraky svatého Edmunda, krále a mučedníka, vytvořeného v Bury St. Edmunds v Anglii kolem roku 1130 n. l.

Anglové a Sasové dali jméno zemi, kterou dobyli – Angle-land, neboli Anglie. Dodnes jsou bílí obyvatelé této země známí jako Anglosasové, ačkoli se jedná o směs všech bílých národů, které se na ostrově usadily.

Germáni zaplavují Anglii po pět set let

Během následujících pěti set let se do Británie přistěhovalo několik vln nových germánských osadníků. Původní Britové byli postupně vytlačováni do západních částí země, do Cornwallu a Walesu.

Slovo „Wales" například pochází ze slova „welsch", což bylo jméno, které invazní Germáni dali romanizovaným Britům. Někteří Britové uprchli před germánskou invazí přes Lamanšský průliv a usadili se na francouzském pobřeží v oblasti, která byla pojmenována po nich: Bretaň.

Artuš a rytíři kulatého stolu

Legendy o keltském králi, později nazývaném Artuš, pocházejí z britského odporu proti germánským nájezdníkům v pátém století. Nedávný historický výzkum naznačuje, že Artuš byl Velšan jménem Owain Ddantgwyn, ale většina činů jeho rytířů kulatého stolu je výsledkem vyprávění a nemá žádný ověřitelný faktický základ.

Jakýkoli odpor byl potlačen. Do roku 600 byla většina bývalé římské Británie kolonizována Angly, Sasy a jejich germánskými příbuznými. Římsko-keltská kultura, která zahrnovala křesťanství, byla vytlačena do vzdálených koutů země. Bylo založeno osm velkých království a řada menších knížectví. Stalo se zvykem, že vůdce jednoho z těchto velkých

království byl volen šlechtou všech království jako nejvyšší král, neboli Bretwalda (vládce Británie).

Druidové v konfliktu s křesťanstvím

Keltská náboženství dominovala Británii před příchodem křesťanství za pozdní římské nadvlády. Keltové praktikovali formu uctívání přírody vedenou svatými muži zvanými druidové. Některé aspekty těchto náboženství nebyly příliš příjemné, ačkoli celková povaha jejich činností se v průběhu času ztratila.

S invazí germánských kmenů na Britské ostrovy bylo křesťanství, které bylo charakteristickým znakem romanizovaných Britů té doby, vytlačeno z pevninské Anglie a uzavřeno do okrajových oblastí země, kam byly zatlačeny poražené římsko-keltské národy: Wales, Cornwall, jižní Skotsko a Irsko. Germáni s sebou přinesli svá vlastní náboženství uctívající přírodu, vzdálené náboženské příbuzné původních Keltů.

Teprve asi 150 let po posledních germánských invazích se křesťanská církev odvážila vyslat zpět do germánsky okupované Anglie větší počet misionářů.

Stalo se tak poté, co jeden z bretwaldů, král Ethelbert z království Kent, se oženil s franskou křesťanskou princeznou z Francie, která ho přesvědčila, aby povolil návrat misionářů z Říma do Británie.

Ethelbert konvertoval ke křesťanství v roce 597. V roce 664 se posledním germánským královstvím, které přijalo křesťanství, stalo Northumbria pod vládou krále Oswyho. V sedmém století patřila mezi germánská království Northumbria, Bernicia, Deira, Lindsay, Mercia, East Anglia, Essex, Wessex, Sussex a Kent.

Území, která se později stala Británií, byla stále formálně rozdělena do tří samostatných celků – Anglie, Walesu a Skotska, z nichž každý si vyvinul své vlastní tradice a charakteristické rysy.

ALFRED, KRÁL WESSEXU

Král Alfred, král Wessexu, 871. Dodnes je považován za jednoho z největších anglických králů, který odrazil dánské a vikingské invaze a dobyl město Londýn ze skandinávských rukou. Zavedl také řadu dalekosáhlých reforem, včetně založení mnoha škol a prvního anglického námořnictva.

Alfred Veliký – největší „anglický“ král

V roce 871 se Alfred stal králem Wessexu. Udělal mnoho pro zlepšení životních podmínek svého lidu a kladl zvláštní důraz na vzdělání. Za tímto účelem založil velké množství škol, které výrazně zvýšily gramotnost Britů. Alfred také vytvořil první řádné anglické námořnictvo.

Nejvíce je však známý díky porážce Vikingů. Na počátku jeho vlády byly vpády Vikingů do Británie nejintenzivnější, ale v roce 878 Alfred porazil velkou dánskou armádu.

Poražení Dánové přijali rozdělení Anglie na dvě části: Alfred vládl království Wessex, zatímco Dánové vládli oblastem Essex, East Anglia a Northumbria, které se staly známé jako Danelaw.

Danegeld vyvolává další odpor

Poražení Dánové stále představovali dostatečnou hrozbu, aby mohli vymáhat takzvaný Danegeld („dánskou daň”). Jednalo se o tribut, který Britové museli Dánům platit, aby zabránili dalším útokům – vydírání jinými slovy.

Za těchto podmínek brzy vypukl konflikt. Alfred znovu zaútočil na Dány a dobyl město Londýn. Konečné podmanění Dánů dokončil v roce 991 jeho vnuk král Edgar, čímž vzniklo první sjednocené království v Anglii. Teprve tehdy byl danegeld zrušen. Nejmocnějším státem nového sjednoceného království bylo Wessex. Král vládl nad všemi s pomocí rady knížat a šlechticů zvané witenagemot.

Konec anglosaské nadvlády – Dánové opět vládnou

Za vlády syna krále Edgara, Ethelreda, se dánské nájezdy na Anglii opět zintenzivnily. Po několika nerozhodných bitvách Ethelred nařídil zabít všechny dánské muže v Anglii na svátek svatého Brice, 13. listopadu 1002.

Tato politika vyvolala zuřivou reakci Dánů. Ethelred byl zaskočen obnovenou dánskou invazí a byl sesazen z trůnu dánským králem Sweynem I. Ethelredovi byl pravděpodobně v důsledku tohoto překvapení přidělen apokryfní titul „Ethelred Nepřipravený”. Ačkoli nebyl připraven, měl však štěstí. Po Sweynově nečekané smrti se mu v roce 1014 podařilo znovu získat trůn.

Když Ethelred v roce 1016 zemřel, jeho syn Edmund Ironside byl poražen Sweynovým synem Knutem II. a celá Anglie se opět dostala pod dánskou nadvládu v rámci sjednoceného království sestávajícího z Dánska, Anglie a Norska. Knutovi synové byli neoblíbenými vládci. Nakonec byl další z Ethelredových synů, Edward, povolán anglickými knížaty z exilu v Normandii a mírumilovně se ujal koruny.

Vilém Dobyvatel – dramatický zlom v anglické historii

Edward zemřel bez dědice a witenagemot zvolil za nového krále Harolda, hraběte z Wessexu, ačkoli jeho jediným nárokem na trůn byla jeho dostupnost. Dalšími uchazeči byli poslední vikingský král Harold Hardraada (Tvrdý vládce) z Norska a vévoda Vilém z Normandie.

Jak Vilém, tak Hardraada vyslali do Británie armády, aby se ucházeli o trůn. Vilémova flotila překročila Lamanšský průliv v rámci velké invaze známé v historii jako normanské dobytí, zatímco Hardraada shromáždil svou armádu z Dánů na severu Anglie. Hardraada byl poražen a zabit Haroldem v bitvě u Stamford Bridge v září 1066.

Vyčerpaný Harold pak obrátil svou armádu na jih, aby čelil normanské invazi. Následovala bitva u Hastingsu, která skončila porážkou Britů. Vilém, který byl díky své vítězné invazi nazýván Dobyvatelem, založil v Anglii nové království a na Štědrý den roku 1066 byl korunován ve Westminsterském opatství.

Vpád Normanů do Anglie znamenal dramatický zlom v anglické historii. Od té doby byla Británie ovlivňována spíše Francií než Skandinávií a vztahy s Francií se staly dominantním tématem anglické historie na dalších šest set let. Anglie již nikdy nebyla vystavena invazi takového rozsahu – alespoň ne až do dvacátého století, kdy byla vystavena masové invazi milionů nebílých lidí z celého světa.

BITVA U HASTINGS 1066 – ROZHODUJÍCÍ ZLOM V ANGLICKÉ HISTORII

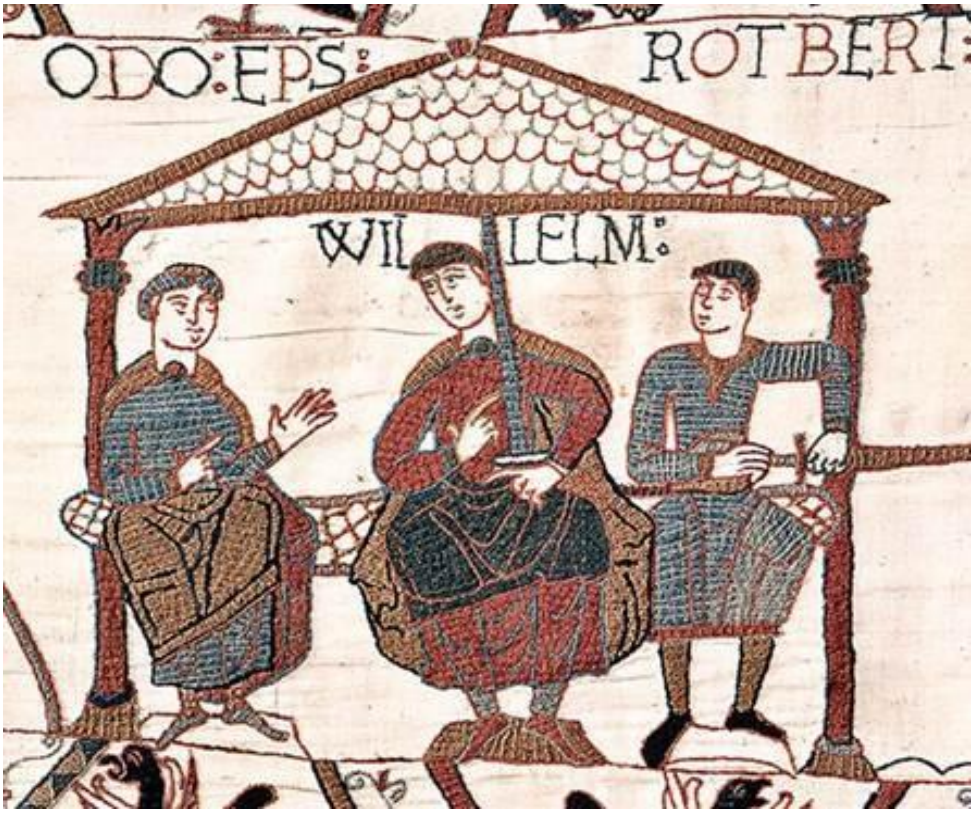

Vilém Normanský, jak je vyobrazen na tapisérii z Bayeux, která byla vyrobena na památku úspěšné invaze. Vilém byl přímým potomkem vikinga Rollona, který se usadil ve Francii na pozvání Francouzů v pokusu odvrátit další vikingské útoky. Díky řadě rodinných vazeb se Vilém stal uchazečem o anglický trůn, když vládnoucí anglický král Edward zemřel bez dědice. Vilém vedl normanskou (francouzsky mluvící) armádu přes Lamanšský průliv a vylodil se v jihovýchodní Anglii. V bitvě u Hastingsu porazil anglického uchazeče o trůn, Harolda z Wessexu. Tímto způsobem se potomek Vikingů stal králem Anglie.

Smrt krále Harolda v bitvě u Hastingsu na tapisérii z Bayeux. Harold byl buď zasažen šípem do oka (vlevo), nebo zabit úderem meče (vpravo), nebo obojím.

Normanské království Anglie a Normandie

Jedním z prvních počinů Viléma Dobyvatele bylo provedení průzkumu Anglie. Výsledkem byl slavný Domesday Book, který obsahoval úplný přehled veškerého majetku a bohatství v této zemi na počátku 11. století. Okupace Anglie Normany také vedla k vytvoření společného království Normandie a Anglie, které trvalo až do stoleté války mezi Francií a Anglií.

NORMANOVÉ V ROCE 1086 OCENILI CELOU ANGLII NA 73 000 LIBER

Domesday Book byla kompilace celkové hodnoty veškerého majetku a nemovitostí v Anglii. Podrobný průzkum, vypracovaný na příkaz Viléma Dobyvatele, měl sloužit jako záznam o bohatství země a měřítko pokroku pod normanskou vládou. Jeho podrobnost je ohromující, zahrnuje i ty nejmenší vesnice, počet mlýnů, rybářských podniků, zvířat a velikost všech lesů a luk.

První občanská válka, invaze do Irska a protižidovské nepokoje

První ze tří velkých anglických občanských válek vypukla v roce 1135 kvůli nástupnictví na anglický trůn. Tato válka skončila v roce 1154, kdy se trůnu ujal přední šlechtic z rodu Plantagenetů, Jindřich, a potlačil všechny odpůrce.

Mezi nejznámější oběti Jindřichovy vlády patřil přední křesťanský duchovní v Anglii, Thomas Becket (arcibiskup z Canterbury), který byl zavražděn ve své katedrále v roce 1170.

Během vlády Jindřicha Plantageneta bylo Irsko poprvé obsazeno Angličany. Tato výprava se v roce 1603 rozšířila na celý ostrov, čímž vznikla politická rána, která trápí anglicko-irské vztahy dodnes. Během Jindřichovy vlády se také rozšířila anglická kontrola nad částmi Francie.

V roce 1189 došlo v Londýně k prvním protižidovským nepokojům, které se brzy rozšířily do Yorku, kde bylo 150 Židů zabito davem poté, co se uchýlili do místní budovy, Cliffordovy věže, jejíž ruiny stojí dodnes.

Robin Hood – mýtus a realita

Po Henrym nastoupil na trůn jeho syn, slavný Richard Lví srdce, který se proslavil tím, že většinu času trávil mimo Anglii bojem v křížových výpravách.

Právě během Richardovy nepřítomnosti vznikl příběh o Robinovi Hoodovi. Tato kuriózní anglická postava ve skutečnosti neexistovala. Ačkoli příběhy o „okrádání bohatých, aby se mohlo platit chudým“ byly z velké části vymyšlené, je pravda, že v některých oblastech se skupiny zločinců a politických disidentů zapojily do lokálních povstání proti despotické vládě, která se ujala moci během Richardovy nepřítomnosti.

Magna Charta – první pokus o rovnost před zákonem

Richarda nahradil jeho bratr Jan, který se proslavil ztrátou kontroly nad Normandií po francouzském útoku v roce 1204 a

podpisem Magny Charty v roce 1215 proti své vůli. Jednalo se o dekret, kterým se anglický panovník zavázal podřídit anglickým zákonům, stejně jako všichni občané království. Magna Charta také zaručovala obviněné osobě právo na soudní proces, což bylo v té době nové pojetí.

Král Jan (známý jako Jan Zlý) podepsal Magna Charta pouze pod nátlakem, protože dobře věděl, že by ho anglická šlechta svrhla, kdyby nedal svůj souhlas.

Šlechtici poté vytvořili nejprve neformální výbor, aby zajistili, že král neporuší své slovo a že bude výnos dodržován. Tento výbor byl předkem britského parlamentu, Sněmovny lordů a Sněmovny poslanců.

MAGNA CHARTA – ROVNOST PŘED ZÁKONEM 1215

Král Jan podepisuje Magna Chartu v roce 1215, která zaručuje rovnost před zákonem všem občanům jeho království. Jan podepsal dekret pod hrozbou násilí – tento dřevoryt přesně zachycuje jeho šlechtu, která stojí kolem něj a doslova mu vyhrožuje odplatou, pokud nepodepíše.

Zrychlený kulturní a populační růst

Ve třináctém století zažívala Anglie období prosperity, zemědělství a obchod se exponenciálně rozvíjely. Londýn se stal největším městem v Evropě a pokrok v anglické společnosti se odrazil v založení velkých univerzitních kolejí v Oxfordu a

později v Cambridge. Celkový počet obyvatel Anglie se v této době zvýšil z odhadovaných 1,5 milionu na přibližně 3 miliony.

Anglii však trápily vnitřní spory, které byly tak charakteristické pro všechny rané evropské země. Další krátká občanská válka v roce 1264 vedla k vyhnání anglického krále, který se však po roce vrátil.

Rostly také protižidovské nálady. Nakonec v roce 1290 král Edward I. nařídil vyhnání všech Židů z Anglie a obvinil je z vykořisťovatelských finančních praktik souvisejících s jejich dominancí v bankovnictví. Král Edward I. také v roce 1295 založil první anglický parlament, čímž formalizoval výbor zřízený v době podpisu Magny Charty. Nová rada byla rozšířena o řadu baronů, biskupů, opatů a zástupců hrabství a měst.

Wales byl poražen, ale Skotové porazili Angličany

Edward také dobyl severozápadní Wales a připojil tuto oblast k anglickému království. Poté, co přijal vynikající velšský dlouhý luk jako zbraň anglické armády, se Edward pokusil uklidnit Velšany tím, že jmenoval svého syna, korunního prince, princem z Walesu, což je titul, který přetrvává dodnes. Ačkoli se Edward pokusil dobýt Skotsko, Skotové kladli tvrdý odpor. Edwardův syn, Edward II., nakonec vzdal tažení na severu po bitvě u Bannockburnu v roce 1314, kdy skotský král Robert Bruce rozhodujícím způsobem porazil anglickou armádu.

Stoletá válka – Anglie proti Francii

V roce 1337 zahájil král Edward III. stoletou válku s Francií kvůli britským územním držbám na kontinentu a svému nároku na francouzský trůn. Zpočátku Angličané dosáhli vítězství v bitvách u Kresčaku v roce 1346 a u Poitiers v roce 1356, kde s devastujícím účinkem použili svou tajnou zbraň, velšský dlouhý luk. Do roku 1396 však Francouzi znovu dobyli téměř všechny ztracené oblasti.

V roce 1415 král Jindřich V. zvítězil nad Francouzi v bitvě u Azincourtu, kde opět použil dlouhý luk, aby zasypal Francouze deštěm šípů a zdecimoval jejich řady ještě předtím, než došlo k přímému boji. Na chvíli to vypadalo, že Angličané válku vyhrají, a smlouva z Troyes z roku 1420 přinesla dočasné příměří. Francouzi však, inspirováni obětavostí Johanky z Arku, bojovali dál a nakonec poslední anglickou armádu zahnaly do kouta v Calais.

DLOUHÝ LUK – TAJNÁ ZBRAŇ ANGLIE PROTI FRANCOUZŮM

Dlouhý luk byl tajnou zbraní, která Anglii umožnila vyhrát alespoň dvě důležité bitvy s Francií. Byl vyvinut ve Walesu a dokázal vystřelit šíp na mnohem větší vzdálenost než běžný luk. Tato ilustrace údajně zachycuje bitvu u Kresčaku v roce 1346, kde Angličané porazili Francouze pomocí dlouhých luků. Angličtí lučištníci s dlouhými luky na pravé straně čelí francouzským lučištníkům s kušemi na levé straně. Ilustrace je nepřesná, protože lučištníci s dlouhými luky stáli daleko za předními řadami, mimo dosah bezprostředního nebezpečí, a zasypali Francouze šípy dlouho předtím, než mohli odpovědět. Bitvy u Kresčaku se zúčastnilo asi pět tisíc anglických lučištníků s dlouhými luky. Jelikož dobrý lučištník dokázal vystřelit sedm

šípů za minutu, znamenalo to, že Francouzi byli zasypáni třiceti pěti tisíci šípy za minutu, které zabíjely muže i koně a letěly dostatečnou rychlostí, aby prorazily všechno brnění kromě těch nejtěžších. Současné záznamy uvádějí, že „letící šípy zatemňovaly oblohu", a to muselo být velmi blízko pravdě. Teprve s nástupem střelných zbraní se dlouhý luk stal konečně zbytečným.

Války růží

Zoufalá vojenská situace ve Francii a rostoucí nespokojenost s neúčinností mladého krále Jindřicha VI. vyvolaly nejničivější anglickou občanskou válku ze všech. Tento konflikt, známý jako Války růží, začal v roce 1455 a trval až do roku 1485. Války růží byly vedeny mezi dvěma větvemi královské rodiny, Lancastery a Yorky. Nakonec, poté, co mocný hrabě z Warwicku přešel na druhou stranu, zvítězili Lancasterové a Jindřich VI. byl po období exilu znovu dosazen na trůn.

Yorkovci však Jindřicha VI. opět svrhli a nahradili ho svým vlastním člověkem, který byl následně sesazen Jindřichem Tudorem, který uplatnil slabý nárok Lancasterů na trůn. Bitva u Bosworthu v roce 1485 ukončila Války růží a Jindřich Tudor, zvaný Jindřich VII., nastoupil na trůn a založil dynastii Tudorů.

Manželky Jindřicha VIII. a anglikánská církev

Jindřich VIII. je nejznámější díky svým manželkám a rozchodu s katolickou církví, přičemž obě tyto události spolu přímo souvisejí. Jeho první manželka, Španělka Kateřina Aragonská, dcera slavných španělských panovníků Ferdinanda a Isabelly, mu porodila šest dětí, z nichž pouze jejich dcera Marie přežila dětství. Jindřich, který toužil po mužském dědici, se s Kateřinou rozvedl a oženil se s mladou dvorní dámou královny, Annou Boleynovou.

Když mu katolická církev odmítla udělit rozvod, Jindřich zrušil moc katolické církve v Anglii a založil anglikánskou církev, v jejímž čele se postavil jako duchovní hlava. Ačkoli je anglikánská církev považována za protestantskou, její založení ve skutečnosti nemělo nic společného s protestantismem, ale bylo výsledkem Jindřichova přání rozvést se.

Jindřich se oženil s Annou Boleynovou v roce 1533, ale ona mu porodila další dceru, Alžbětu. Rozzuřený král nechal Annu popravit za údajné cizoložství. Poté se oženil s Jane Seymourovou, která zemřela při porodu jeho jediného syna Edwarda. Tři další manželky, z nichž se s jednou rozvedl a druhou nechal popravit, neměly žádné děti.

Krvavá Mary – katolíci se vrací

Po Jindřichovi VIII. nastoupil na trůn jeho nemocný syn Eduard VI., který zemřel v šestnácti letech. Jindřichova nevlastní sestra Marie I., dcera španělské katolické královny Kateřiny Aragonské, zdědila trůn podle pravidel nástupnictví.

Jako horlivá katolička Marie I. obnovila v Anglii římskokatolickou církev, násilně potlačila anglikány a nařídila upálit tři sta předních členů této církve. Mariino manželství s jejím bratrancem Filipem II. Španělským bylo Francouzi interpretováno jako pokus o vytvoření spojenectví proti Francii a vypukla válka. Francouzi dobyli poslední anglickou pevnost na kontinentu, Calais, a ukončili tak anglickou přítomnost v této oblasti.

Marie si svou krvavou pomstou na anglikánech vysloužila přezdívku Krvavá Mary a její vláda byla obzvláště neoblíbená. V roce 1554 došlo k sérii neúspěšných povstání proti Mariině vládě. Ačkoli povstání selhalo (známé jako Wyattovo povstání, protože ho vedl Thomas Wyatt), vyvolalo u Marie takové obavy, že nařídila zatčení všech podezřelých ze spiknutí proti ní.

Mezi zatčenými byla i její nevlastní sestra Alžběta, dcera Anny Boleynové. Zatčení Alžběty mělo zvláštní význam, protože podle dědických zákonů by v případě, že by Marie zemřela bezdětná (což se zdálo nevyhnutelné), byla Alžběta další v pořadí na trůn. Alžběta byla uvězněna v Toweru, unikla popravě a místo toho byla umístěna do domácího vězení. Marie zemřela v roce 1558 a Alžběta se konečně ujala anglického trůnu a stala se královnou Alžbětou I. Její nástup na trůn byl ostře odmítán katolíky, kteří považovali její nevlastní sestru Marii Tudorovou (dceru Jindřicha VIII. a jeho první manželky) za jedinou legitimní dědičku. Bylo odhaleno spiknutí španělských katolíků proti Alžbětině životu, jehož součástí bylo

dosazení Marie Stuartovny, katolické dcery skotského krále Jakuba V., na trůn po Alžbětině zavraždění.

Marie Stuartovna byla zatčena a shledána vinnou z velezrady. Ačkoli její poprava v roce 1567 ukončila tuto rebelii, v anglicky mluvícím světě je stále připomínána dětskou říkankou „Mary, Mary quite contrary...“.

PROTESTANTI UMUČENÍ KATOLÍKY POD VLÁDOU MARIE

Tři anglikánští biskupové, Hugh Latimer, Nicholas Ridley a Thomas Cranmer, arcibiskup z Canterbury, byli upáleni na hranici v Oxfordu v době, kdy katolíci pod vedením královny

Marie vyvíjeli největší úsilí k potlačení protestantismu. Nahoře je zobrazena Cranmerova poprava.

Alžbětinská doba – počátek anglické nadvlády

Vláda Alžběty I. byla poznamenána vzestupem Anglie jako světové velmoci. Obnovila anglikánství a podmanila Skoty tím, že podpořila protestantskou a proanglickou frakci v této zemi. Podpořila také protestantské rebely ve Španělských Nizozemích, což vedlo k válce se Španělskem a ke slavnému pokusu o invazi do Anglie spojenou francouzskou a španělskou flotilou známou jako Španělská Armada.

Porážka Španělské Armady v roce 1588

V roce 1588 anglické námořnictvo pod schopným velením sira Francise Drakea rozhodujícím způsobem porazilo španělskou flotilu v Lamanšském průlivu. Španělská armáda se v té době nacházela v Nizozemsku, a tak bylo španělské námořnictvo vysláno, aby ji vyzvedlo a přepravilo do Anglie na palubě velké invazní flotily.

První část plánu selhala, když protestantští Holanďané, kteří vedli válku za nezávislost proti Španělsku, zablokovali holandské přístavy, aby zabránili španělské flotile vyzvednout hlavní část své armády. Španělská flotila byla poté napadena dobře vycvičeným anglickým námořnictvem, které mělo výhodu v podobě lépe konstruovaných válečných lodí.

Po třídenní bitvě Angličané rozprášili Španělskou Armadu tím, že vyslali hořící bezpilotní lodě do středu španělské flotily. Ta se pak rozpadla v zmatku a rychlejší anglické lodě dokázaly invazní síly zničit.

Kultura a objevování

Doba Alžběty I. byla také obdobím největšího dramatika a spisovatele, jakého svět kdy poznal. Díla Williama Shakespeara byla napsána a poprvé uvedena během tohoto zlatého věku a dosud nebyla překonána žádným dramatikem ani básníkem. Jeho díla patří k nejčtenější a nejstudovanější literatuře na světě a jsou bezpochyby nejvíce překládanými hrami v historii.

Alžběta I. také stála v čele vzestupu Anglie ke slávě v zahraničí a zahájení masivní kolonizační kampaně, která nejenže přinesla bohatství Británii, ale nakonec vedla k založení Spojených států amerických.

ALŽBĚTA I. VYHNALA ČERNÉ Z BRITÁNIE V ROCE 1601

Alžběta I., královna Anglie, která v roce 1601 nařídila deportaci všech černochů z Londýna poté, co vznesla námitky proti přítomnosti přibližně dvaceti tisíc černých otroků v hlavním městě. Tento jediný čin zajistil, že Británie až do konce dvacátého století neměla žádnou významnou černošskou populaci.

Černí otroci dovezeni a poté vyhnáni v roce 1601

Expanzí do nových zemí také začal transatlantický obchod s otroky. V roce 1555 byli do Anglie dovezeni první černí otroci a města Liverpool a Bristol se stala hlavními anglickými přístavy pro obchod s otroky.

V roce 1601 bylo v Londýně oficiálně dvacet tisíc černochů. Královna Alžběta I. byla počtem černých otroků v Anglii velmi znepokojena a v roce 1596 nařídila deportaci části z nich do Španělska výměnou za britské válečné zajatce, kteří tam byli drženi.

V roce 1601 Alžběta nařídila vyhnání všech černochů z Anglie. Tento jediný čin – pozoruhodná, ale málo známá událost – znamenal, že až do konce dvacátého století již v Anglii nikdy nedošlo k významnému zastoupení černochů.

WILLIAM SHAKESPEARE

William Shakespeare, génius psaného slova, se narodil v Anglii v roce 1564 a zemřel v roce 1616. Dodnes je ikonou divadelního a literárního světa.

Anglie a Skotsko – náboženský konflikt

Alžběta I. zemřela bezdětná v roce 1603 a ironicky ji na trůnu nahradil Jakub I., syn Marie Stuartovny, jejíž popravu Alžběta nařídila v roce 1567. Jakub I., jako dědic skotského a anglického trůnu, vládl Anglii, Skotsku a Irsku a nazýval se králem Velké Británie. Jakubova vláda byla poznamenána náboženskými spory mezi katolíky a protestanty a vznikem extrémního protestantismu, který se snažil ještě více vzdálit zemi od katolicismu.

Guy Fawkes a komplot se střelným prachem

V roce 1605 byl na poslední chvíli zmařen katolický komplot, jehož cílem bylo vyhodit do vzduchu anglický (anglikánský) parlament pomocí mohutné bomby se střelným prachem v londýnské Westminsterské síni. Tento pokus se stal známý jako Spiknutí střelného prachu a jeden ze spiklenců, Guy Fawkes, byl zatčen při činu, když připravoval výbušninu. On a jeho spoluspiklenci byli mučeni, pověšeni a upáleni.

Tyto události se dodnes v mnoha zemích slaví jako Guy Fawkes Night s ohňostrojem, i když význam ohňostroje a ohně je pro většinu lidí neznámý.

Anglická revoluce a republika – poprava krále

Rostoucí neshody mezi katolíky, anglikány a extremistickými protestanty, spolu s pokusy Karla I., syna Jakuba, vládnout bez parlamentu v letech 1629 až 1640, vedly k další anglické občanské válce a anglické revoluci. Po konfliktech v parlamentu ohledně zákonů, které měly omezit moc anglikánské církve, Karel stáhl své stoupence, známé jako kavalíři, z parlamentu.

Extremističtí protestanti, kteří v parlamentu zůstali, nazývaní Roundheads, pak vyhlásili válku royalistickým silám. V roce 1642 se u Edghillu ve Warwickshire odehrála první bitva velké anglické občanské války. Roundheads, neboli parlamentáři, nakonec porazili royalisty poté, co velká část země byla v důsledku konfliktu zpustošena. Karel byl zajat a v roce 1649 popraven sťatím na hlavní ulici Whitehall v Londýně. Byl jediným anglickým panovníkem, který zemřel tak veřejným způsobem. Anglický parlament poté prohlásil Anglii za „commonwealth“ a zrušil monarchii.

OBČAN, KTERÝ ZALOŽIL ANGLICKOU REPUBLIKU – OLIVER CROMWELL

Oliver Cromwell rozpustil Dlouhý parlament v roce 1653. Parlament původně sestával z příznivců anglického krále Karla I. a jeho odpůrců, přičemž ti druzí byli v převaze. Po vyloučení Karlových stoupenců zbytek parlamentu, známý také jako Rump Parliament, nařídil popravu anglického panovníka. Ačkoli Cromwell v roce 1653 rozpustil Dlouhý parlament, ten se znovu sešel v roce 1660, těsně před obnovením monarchie.

Cromwellovův „Commonwealth" a odkaz

Dominantní osobností doby anglického „commonwealthu" byl Oliver Cromwell. V letech 1649 až 1651 se Cromwell choval jako císařský král, aniž by se jím kdy

prohlásil. Dobyl celé Skotsko a Irsko a připojil je ke „commonwealthu“ (společenství).

Anglie také rozšířila své koloniální državy a v roce 1655 zabrala Španělům ostrov Jamajka. Poté, co ho v roce 1655 navštívila delegace holandských Židů, Cromwell také rozhodl, že Židé mohou být v roce 1656 znovu vpuštěni do Anglie, poprvé od jejich vyhnání v roce 1290.

Obnova – kulturní expanze

Po Cromwellově smrti se commonwealth rozpadl. Následovalo období ústavního zmatku, až byl v roce 1660 na trůn znovu dosazen Karel II., syn popraveného krále Karla I. Poté následovalo další rozšiřování anglické kultury a vlivu.

V tomto období se zrodili slavní spisovatelé jako John Locke, John Milton, John Bunyan a Samuel Pepys. Posledně jmenovaný autor zanechal slavný deník, který podrobně popisuje nejen kulturní a společenský život v Londýně, ale také události Velkého požáru Londýna.

VELKÝ POŽÁR LONDÝNA

Velký požár Londýna zničil téměř všechny domy a budovy nacházející se v hranicích starověkých římských městských hradeb během téměř pěti dnů na začátku září 1666. Nejméně 13 200 domů a téměř sto kostelů, včetně katedrály sv. Pavla, bylo zničeno v plamenech, které připravily o domov sedm osmin obyvatel města.

Zničení velké části staré architektury při tomto požáru poskytlo vědci a architektovi Christopheru Wrenovi příležitost k přepracování a přestavbě mnoha částí města.

Nová katedrála sv. Pavla, navržená a postavená pod Wrenovým vedením, byla dokončena v roce 1708 a od té doby je ikonou Londýna. Wren také navrhl dalších padesát dva kostelů v Londýně, které byly postaveny po požáru, stejně jako velké množství vládních budov.

Holandský Vilém Oranžský podporuje protestanty

V roce 1688 vydal anglický král Jakub II. Deklaraci shovívavosti, která umožňovala disidentům a katolíkům svobodně vyznávat svou víru. Anglikánský parlament, který se obával návratu katolicismu, pozval Viléma Oranžského, protestanta z Nizozemska a manžela královy starší dcery Marie, aby posílil protestantský tábor.

Když Vilém přistál, Jakub uprchl a jeho armáda přešla k Vilémovi, který získal dočasnou kontrolu nad vládou. To bylo formalizováno v roce 1689, kdy parlament udělil korunu Marii a Vilémovi, čímž upevnil protestantskou moc v Anglii. Následovala válka s Francouzi a Španěly, která byla především pokusem omezit územní ambice francouzského krále Ludvíka XIV., ale také souvisela s touhou zabránit návratu katolického vlivu v Anglii.

Isaac Newton – intelektuální gigant

V tomto období se také zrodil jeden z největších vědců, jaké svět kdy poznal, Isaac Newton, který žil v letech 1642 až 1726. Newton byl renomovaný přírodní filozof a matematik,

který vynalezl matematický systém známý jako kalkul a byl autorem zákonů pohybu a gravitace.

Newtonova díla, spolu s úsilím filozofů jako John Locke, Thomas Hobbes a dalších, přinesla Anglii dominanci na světové scéně v oblasti vědeckého a intelektuálního myšlení – výsadní postavení, které významně přispělo k nadvládě Britů ve fyzickém světě.

Formální unie v roce 1707

V roce 1707 byly Anglie a Skotsko konečně formálně sjednoceny zákonem o unii. Cílem bylo zabránit tomu, aby se skotský katolík stal králem nebo královnou, a přednost byla dána nejbližším protestantským členům královské rodiny, kteří žili v Německu. Zákon o unii mezi královstvími Skotska a Anglie vytvořil „Spojené království" Velké Británie.

Skotsko

Původní obyvatelstvo Skotska bylo, stejně jako ve většině ostatních regionů severozápadní Evropy, směsicí proto-nordických a staroevropských kmenů. Nejstarší obydlí nalezená ve Skotsku pocházejí z doby před 9 500 lety a nejstarší velká osídlení se datují do doby před 6 000 lety, přičemž nejlépe zachovanou je vesnice Skara Brae na Orknejích. Na severních a západních ostrovech se také nachází řada kamenných staveb a kruhů, které všechny pocházejí z neolitu.

Tyto neolitické populace žily nerušeně, dokud Skotsko kolem roku 1100 př. n. l. neobsadil keltský kmen zvaný Piktové. Tento kmen rychle asimiloval původní staroevropské obyvatele a vytvořil základ dnešní skotské populace.

Příchod Římanů vyvolal u těchto piktských kmenů ozbrojené povstání. Divokost jejich odporu, připomínající odpor jejich germánských příbuzných na kontinentu, Římany odradila. Nakonec legie vzdaly pokusy o dobytí Skotska a v roce 123 n. l. římský císař Hadrián nařídil postavit zeď přes severní Anglii, aby Pikty udržel mimo území. Tato zeď se stala známou jako Hadriánův val.

Piktské nájezdy – Dánové pozváni na ochranu

Odchod posledních římských legií po roce 406 umožnil novým vlnám piktských nájezdníků útočit na převážně romanizované Brity na severu a ve střední Anglii. Tyto nájezdy byly tak závažné, že Britové pozvali na ostrov dánské osadníky, aby jim pomohli zastavit piktskou vlnu. Dánové s sebou přivedli řadu dalších germánských kmenů (Anglové, Sasové a další) a společně ukončili nájezdy. Země severně od staré římské hranice zůstaly nezávislé.

Irští Keltové útočí – šesté století

Kolem konce šestého století vtrhla z druhé strany Irského moře vlna irských Keltů, zvaných Skoti. Tato nová vlna Keltů brzy ovládla celý region do té míry, že jméno jejich kmene se

stalo synonymem pro tuto zemi – Skotsko. V mnoha regionech se Piktové a Skoti spojili v jeden národ, protože byli prakticky stejného subrasového původu.

Jak málo je známo o piktské kultuře, nejlépe ilustruje záhada symbolů „dvojitého disku" a „z-tyče", které se nacházejí na mnoha piktských artefaktech, jako je (vlevo nahoře) runový kámen v Ablerlemmo, Angus ve Skotsku, a vpravo nahoře stříbrná plaketa z Norrie's Law, Fife. Jejich přesný význam historikům stále uniká.

Northumbria – vpád Germánů v roce 560

Nejjižnější část území Piktů, severně od Hadriánova valu až k zálivu Firth of Forth, byla rychle obsazena přistěhovalci z Anglie a Saska. Ti založili vlastní království, které se stalo známé jako Northumbria. Příchod germánských kmenů také znamenal velké oživení pohanství. V roce 563 již v Northumbrii intenzivně působili irští křesťanští misionáři, mezi lety 655 a 664 doplnění skotskými misionáři.

Netrvalo dlouho a království Northumbria přešlo do ofenzívy proti Skotům. V roce 685 byla území severně od zálivu Firth of Forth napadena velkou northumbrijskou armádou. Northumbrijci byli poraženi, což vedlo k oslabení království, z něhož se již nikdy úplně nevzpamatovalo. V důsledku toho se skotská kontrola rozšířila ještě dále na jih.

MacAlpine vyžene Seveřany

Skotská nadvláda se v Northumbrii ustálila, když v polovině 8. století začaly velké vikingské nájezdy. V roce 844 byl Kenneth MacAlpine, šlechtic z regionu Dalriada a potomek piktské královské rodiny, prohlášen skotským králem. Sjednotil rozdělené kmeny severu do prvního sjednoceného skotského království, oficiálně známého jako Alban. S pomocí Northumbrijců se Albanům podařilo vikingské nájezdy zastavit.

Jakmile byly vikingské nájezdy odraženy, válka mezi Skoty a Northumbrijci pokračovala. Northumbrijci byli nakonec poraženi v bitvě u Carhamu v roce 1018 a nejjižnější hranice Skotska byly stanoveny za vlády krále Duncana I.

Macbeth – skutečný král

Vláda Duncana I. byla poznamenána sérií katastrofálních válek a vnitřních sporů. Skončila v roce 1040 jeho zavražděním Macbethem, správcem Rossu a Moray, který se poté stal skotským králem. Macbeth byl úspěšným králem a udržel se na

trůnu až do roku 1057, kdy byl poražen a zabit Duncanovým synem Malcolmem Canmorem.

Příběh Macbetha byl později použit jako základ pro hru velkého anglického dramatika Williama Shakespeara. Díky tomu je Macbeth pravděpodobně jedním z nejznámějších skotských králů, i když rozhodně ne tím nejdůležitějším.

Anglie napadá Skotsko 1292

Období od roku 1138 do roku 1237 bylo poznamenáno sérií pohraničních konfliktů mezi Skoty a Angličany o spornou oblast Northumbrii. Skotové byli poraženi a Northumbria byla opět začleněna do anglického území.

Poté následovalo asi padesát let relativního míru. V roce 1286 však zemřel skotský král Alexandr III. a jako jediného dědice zanechal malou Margaret. O korunu se ucházelo třináct vzdálených příbuzných, což vedlo k chaosu, který uvrhl zemi do nepokojů. Nakonec v roce 1292 anglický král Edward I. napadl Skotsko a na trůn dosadil jednoho z uchazečů, Johna de Baliola.

Anglická intervence vyvolala mezi Skoty hořkou nevraživost. V roce 1295 uzavřel Baliol spojenectví s Francií, přestože se na trůn dostal díky anglické intervenci. Vzhledem k tomu, že Francouzi byli ve válce s Angličany, šlo v podstatě o vyhlášení války Anglii. Anglická armáda vyrazila na sever a v roce 1296 se střetla se skotskými rebely v bitvě u Dunbaru. Skotové byli poraženi, Baliol byl sesazen a celé Skotsko se ocitlo pod anglickou vojenskou okupací.

William Wallace – hrdina Skotska

V roce 1297 skotský šlechtic William Wallace sestavil novou skotskou povstaleckou armádu a vedl nové povstání proti Angličanům. Jeho vojska porazila anglickou armádu v bitvě u Stirlingu v témže roce, ale vítězství bylo krátkodobé. Angličané zaútočili zpět a v roce 1298 porazili Wallace v bitvě u Falkirku.

Skotové se uchýlili k partyzánské válce proti okupační anglické armádě a v roce 1304 byl Wallace Angličany prohlášen za psance. V roce 1305 byl zrazen svými skotskými druhy a vydán Angličanům, kteří ho popravili v Londýně.

WILLIAM WALLACE – SKOTSKÝ HRDINA

William Wallace, národní hrdina Skotska. Tato kolosální socha se nachází v Aberdeenu. Ve skotském Stirlingu stojí dvě stě stop vysoký Wallaceův památník, kde je také uložen meč tohoto velkého Skota. Po vedení partyzánské války proti Angličanům byl Wallace zajat a popraven v roce 1305.

Král Robert Bruce poráží Angličany u Bannockburnu

Robert Bruce, potomek jednoho z prvních skotských králů, byl v roce 1306 oficiálně korunován jako Robert I., král Skotska. Robert převzal od Wallaceho vedení skotského odporu proti anglické nadvládě a sestavil novou skotskou armádu.

Robertovy síly utrpěly několik těžkých porážek a zachránilo je pouze rozhodnutí anglického krále Edwarda II. upustit od dobývání Skotska. Eduard stáhl hlavní část anglické

armády a zanechal v zemi pouze několik posádek a hrstku proanglicky smýšlejících skotských šlechticů, aby vládli zemi.

Bruce se nenechal odradit a zahájil partyzánskou kampaň proti proanglické šlechtě a zbývajícím anglickým posádkám ve Skotsku. Mezi lety 1307 a 1314 Bruce několikrát porazil Angličany a nakonec byl dostatečně silný, aby napadl severní Anglii. V reakci na to vedl Edward II. armádu na sever, ale byl poražen v bitvě u Bannockburnu, kde Skotové uštědřili anglické armádě jednu z nejhorších porážek v historii.

Konflikt pak pokračoval s různou intenzitou více než deset let a skončil až v roce 1328, kdy byla smlouvou z Northamptonu uznána skotská nezávislost.

ROBERT BRUCE VEDE NOVOU BITVU

Král Robert Bruce, socha ve Stirlingu. Postava hledí směrem k bojišti u Bannockburnu, kde v roce 1314 dosáhl svého největšího vítězství nad Angličany.

Dvě stě let sporů – Skotsko okupované Angličany

To však nebyl konec válek s Anglií. Více než dvě stě let bylo Skotsko zmítáno vnitřními spory o nástupnictví na trůn. Angličané k tomuto zmatku přispěli několika invazemi, které vyvrcholily skotskou porážkou v bitvě u Berwick-upon-Tweed v roce 1333.

Poté Angličané obsadili velkou část jihovýchodního Skotska, ale vypuknutí stoleté války s Francií umožnilo Skotům znovu získat velkou část obsazeného území, včetně symbolicky důležitého města Edinburgh.

Tyto zisky byly zmařeny novou anglickou invazí v roce 1346, která následovala po spojenectví mezi Skoty a Francií. Tentokrát bylo téměř celé jižní Skotsko znovu obsazeno Angličany.

Zbývající severní skotské království upadlo do období chaosu, kdy byli uchazeči o korunu vražděni v nekonečném cyklu násilných frakčních sporů. Nakonec jeden skotský král, Jakub IV., potlačil vnitřní boje a byl uznán jako nejvyšší vůdce Skotů. Do roku 1502 uzavřel mír s Angličany, ale v roce 1513 Angličané pod vedením Jindřicha VIII. znovu napadli Skotsko.

Jakub IV. byl nucen vyhlásit válku a vyrazil s armádou na jih, ale byl poražen a zabit v bitvě u Flodden Field v severní Anglii téhož roku.

Marie Stuartovna, královna Skotska – poslední katolická královna popravená v Londýně

Vnučka Jakuba IV., Marie, byla jako dítě poslána do Francie, protože její matka byla francouzské královské krve. Provdala se za francouzského korunního prince a krátce vládla jako francouzská královna, dokud její manžel nezemřel po necelých dvou letech na trůnu.

V té době se v Skotsku začala prosazovat anglikánská a protestantská revoluce. Marie byla vychována v přísně katolické víře a její sňatek s katolickým budoucím králem Francie vyvolal značné obavy mezi skotskou šlechtou, která se stále více přikláněla k protestantismu.

V roce 1559, poté, co Mariina francouzská matka označila protestanty za kacíře, se skotský protestantský vůdce John Knox a jeho stoupenci uchýlili k otevřené rebelii. Alžběta I. Anglická využila příležitosti a poskytla rebelům pomoc. V roce 1560 byla katolická církev ve Skotsku oficiálně zrušena a nahrazena kalvínskou protestantskou církví.

V roce 1561 se Marie, nyní již formálně královna Skotska, vrátila do své rodné země. Shromáždila armádu a střetla se v bitvě s protestanty, ale byla poražena a donucena abdikovat ve prospěch svého malého syna Jakuba VI. Marie byla zajata, ale uprchla do Anglie, kde byla uvězněna a později popravena Alžbětou I.

James VI. byl vychován jako protestant a nastoupil na trůn v roce 1587 po popravě své matky v Londýně. Po smrti Alžběty

I. v březnu 1603 zdědil James VI. anglickou korunu a stal se známým jako James I.

Přestože měli společného panovníka, Angličané a Skotové si zachovali oddělené parlamenty. Toto uspořádání bylo zrušeno Oliverem Cromwellem během anglické revoluce, ale v roce 1660 bylo spolu s monarchií obnoveno.

JAMES I. – KRÁL SKOTSKA A ANGLIE

James I., jediný syn Marie, královny Skotska, byl v roce 1567 ve věku jednoho roku prohlášen králem Skotska jako James VI. V roce 1603 nastoupil na anglický trůn, čímž sjednotil koruny

obou zemí a založil zemi, která je dnes známá jako Spojené království.

Skotsko ve Spojeném království

V roce 1707 se skotský parlament hlasováním rozhodl o svém zrušení a Skotsko se stalo součástí Spojeného království Velké Británie. Někteří Skotové z vysočiny odmítli uznat tuto unii a v letech 1708, 1715, 1745 a 1746 vypukly povstání, která byla všechna potlačena.

Skotské úspěchy – neúměrně vysoké

Během této doby zůstali Skotové téměř zcela rasově homogenní. Vychovali nepřiměřeně velký počet nejvýznamnějších osobností britské vědecké, kulturní a intelektuální revoluce, která uvedla Spojené království na cestu k světové dominanci. Mezi významné Skoty patřili ekonom Adam Smith, filozof David Hume, spisovatelé James Boswell a Robert Burns a autor Sir Walter Scott – abychom jmenovali alespoň některé.

Skotský textilní, ocelářský a lodní průmysl významně přispěl k britské dominanci v dobách impéria a skotští vojáci sehráli významnou roli v mnoha vojenských výpravách.

Wales

Starověcí evropští mediteránní lidé patřili mezi první obyvatele Walesu a stopy jejich potomků lze dodnes nalézt mezi velšským obyvatelstvem. Keltské invaze do Británie vedly ke smíšení těchto národů a v době Římanů byly tyto dva podrasové typy téměř zcela asimilovány, mluvily keltskou galskou řečí a nazývaly se Cymry.

Keltové prchají před Římany do Walesu

Mnoho Keltů uprchlo před římskou okupací jižní Anglie a odešlo do velšských hor, které si Římané nikdy nedokázali podmanit. Wales byl poté rozdělen na několik kmenových území, včetně Gwynedd, Gwent, Dyved a Powys.

Poté, co Anglové a Sasové ovládli Anglii, jeden z anglosaských králů, Offa z Mercie, postavil téměř po celé délce velšské hranice zemní val, aby izoloval Velšany od Anglie. Části tohoto valu, nazývaného Offův val, jsou dodnes vidět.

OFFŮV VAL VYSTAVĚN PROTI VELŠANŮM 780

Dodnes stojící Offův val je tichým svědectvím moci a zdrojů germánských anglosaských dobyvatelů Anglie. Val, postavený saským králem Mercie Offou (759–796) jako obrana proti Velšanům, byl opevněným příkopem, který se táhl prakticky po celé délce anglické hranice s Walesem.

Wales podmaněn Anglií 1064

V roce 1064 anglická armáda pod vedením Harolda Godwinsona obsadila většinu Walesu, což bylo dobytí, které rozšířili Normané pod vedením Viléma Dobyvatele. Velšané pokračovali v občasných nájezdech, což donutilo Normany postavit podél hranic řadu hradů. Tyto hrady byly obsazeny normanskými pány a jejich vazaly, kteří se stali známými jako Marcher Lords, přičemž slovo march znamená hranice nebo pohraničí.

Nepokoje a povstání proti Angličanům pokračovaly téměř tři sta let. V roce 1136 waleské povstání dočasně vyhnalo Angličany, ale ti se vrátili pod vedením krále Jindřicha I., který opět podmanil západní části Walesu. Princ severního Walesu, Llewellyn ap Gruffydd, vedl několik povstání proti Angličanům, což vedlo k velké invazi krále Edwarda I. v roce 1276.

Llewellyn unikl zajetí a v roce 1282 zorganizoval další povstání. To také skončilo neúspěchem, když byl v prosinci téhož roku zabit v bitvě s Angličany poblíž Builth Wells.

Angličtí vojáci jeho mrtvé tělo popravili a podle několika zpráv bylo odesláno zpět do Londýna, kde bylo patnáct let vystaveno na veřejnosti. Llewellynův brácha David ap Gruffydd převzal boj za nezávislost Walesu, ale v červnu 1283 byl zrazen a zajat Angličany. David byl veřejně umučen k smrti ve městě Shrewsbury a po jeho smrti se Wales dostal zcela pod anglickou nadvládu. Nakonec v roce 1284 Edward I. dokončil dobytí Walesu a země se stala anglickým knížectvím podle statutu z Rhuddlanu.

HRAD DOLWYDDELAN – PEVNOST LLEWELLYNA VELIKÉHO

Hrad Dolwyddelan, který se nachází hluboko v pohoří Snowdonia v severním Walesu, byl postaven mezi lety 1210 a 1240 nejmocnějším středověkým princem Walesu, Llewellynem Velikým. Dolwyddelan, klíčová horská pevnost, byl dějištěm mnoha střetů během válek mezi Walesem a Edwardem I. ve 13. století. V roce 1283 padl do rukou anglických vojsk a byl znovu opevněn, pravděpodobně druhou obdélníkovou věží, která dnes stojí v ruinách. Je pozoruhodný i v tom smyslu, že je jediným dochovaným hradem postaveným Velšany ve Walesu – všechny ostatní slavné památky byly postaveny anglickými okupanty.

Původ pojmu „princ z Walesu”

Ve snaze uklidnit Velšany vymyslel Edward I. v roce 1301 plán, který uklidnil většinu země. Jeho nejstaršímu synovi, který se narodil ve Walesu, byl udělen titul princ z Walesu. Tímto způsobem uspokojil většinu velšských požadavků na

uznání. Došlo již jen k jedné další významné velšské vzpouře, tentokrát v roce 1402 pod vedením Owena Glyndwra. Navzdory několika anglickým tažením ve Walesu se vzpoura podařilo potlačit až po Glyndwrově smrti v roce 1416.

V roce 1536 byl Wales formálně začleněn do unie s Anglií. Welšané však nebyli nakloněni konverzi k puritánství Olivera Cromwella, který vyslal ozbrojené výpravy, aby udržel Velšany v poslušnosti. Welšané nicméně zůstali loajálními poddanými Spojeného království a vychovali řadu slavných britských vůdců, včetně známého lídra Liberální strany Davida Lloyda George.

Spojené království

Velká Británie včetně Calais

Spojením Skotska a Anglie v roce 1707 vzniklo Spojené království Velké Británie (včetně Walesu). Stalo se politickým subjektem, který ovládal obrovské části světa a sehrál formativní roli při utváření charakteru Nového světa v Severní Americe, Austrálii a na Novém Zélandu. Název „Velká Británie" ve skutečnosti pochází z doby, kdy Británie vlastnila části severozápadní Francie. Provincie kolem Calais byla známá jako „Malá Británie" a samotný britský ostrov jako „Velká Británie".

V době vzniku unie byli Angličané spolu se Španěly, Portugalci, Francouzi a Holanďany průkopníky v objevování Nového světa a zakládání kolonií na nových územích. Příležitosti, které nové země skýtaly, přiměly statisíce Skotů,

Velšanů, Irů a Angličanů k emigraci, především do Severní Ameriky, ale později také do Austrálie a na Nový Zéland.

Utrechtská smlouva a právo obchodovat s otroky

Prvním krokem nové unie bylo uzavření míru s Francií, čímž skončila jedna z řady válek mezi těmito dvěma zeměmi. Smlouva z Utrechtu z roku 1713, která ukončila válku o španělské dědictví, znamenala, že Británie se vzdala snahy zabránit bourbonskému (francouzskému) králi usednout na španělský trůn. Na oplátku Francie postoupila Británii severoamerické oblasti Hudson Bay, Nova Scotia a Newfoundland. Španělsko postoupilo Británii Gibraltar a udělilo britským obchodníkům omezené právo obchodovat se španělskými americkými koloniemi, včetně „asiento“ – práva dovážet černé otroky do španělské Jižní Ameriky.

Jiří I. – první německý král Velké Británie

První panovnice nové unie, královna Anna, zemřela bezdětná. Podle zákona o nástupnictví byla koruna nabídnuta jejímu nejbližšímu protestantskému příbuznému. Tak se v roce 1714 stal německý kurfiřt z Hannoveru britským králem Jiřím I. Od té doby je britská královská rodina vlastně německá.

Příchod německých králů se shodoval s dvěma desetiletími relativního míru a rozvoje. Vznikly zárodky demokratické vlády, postupně se rozšiřovalo volební právo a jako hlavní soupeři o politické funkce se objevily konzervativní a liberální

strany. V roce 1739 však Británie opět vstoupila do války – nejprve se Španělskem a poté proti spojenectví Francie a Pruska, které napadlo Rakousko, britského spojence, v takzvané rakouské válce o nástupnictví. Británie a Francie také bojovaly na moři v Severní Americe a Indii.

JIŘÍ I. – NĚMECKÝ KRÁL BRITÁNIE

Jiří I. (1660–1727), kurfiřt hannoverský a první německý král Velké Británie a Irska. Podle britských zákonů o nástupnictví, jejichž cílem bylo zabránit tomu, aby se někdy stal regentem katolík, připadla britská koruna po smrti panovníka nejbližšímu protestantskému příbuznému zesnulého monarchy. Tímto způsobem se německý občan stal britským králem a od té doby pochází britská královská rodina z hannoverské linie. Jiří I. byl

vychován jako voják a ve věku patnácti let se zúčastnil své první velké bitvy. Poté bojoval ve velké rasové válce proti Turkům po boku slavného polského válečného krále Jana Sobieského. Ačkoli nebyl vůči svým anglickým poddaným otevřeně nepřátelský, nikdy mezi nimi nedosáhl velké obliby, takže když zemřel (během návštěvy Německa), byl pohřben ve svém rodném městě Hannoveru.

Bonnie Prince Charlie – poslední pokus Stuartů o trůn

V roce 1745 využila skupina skotských nacionalistů zapojení Británie do kontinentálních válek k pokusu o návrat Stuartovců na trůn. Princ Charles Edward („Bonnie Prince Charlie") přistál ve Skotsku a získal podporu tisíců skotských horalů. Dobyl Edinburgh a prohlásil svého otce králem Jakubem III. Charles se se svou armádou vydal na pochod na jih a dostal se až sto mil od Londýna, ale nepodařilo se mu získat mnoho anglických příznivců. V prosinci se stáhl do Skotska a byl poražen v bitvě u Cullodenu. V roce 1746 uprchl do exilu ve Francii.

Expanzivní války – Severní Amerika a Indie

V roce 1756 vypukla na kontinentu opět válka v rámci nekonečného kolotoče spojenectví. Tentokrát se Británie spojila s Ruskem proti Francii a Rakousku v takzvané sedmileté válce. Britské námořnictvo porazilo francouzskou flotilu u pobřeží Portugalska a Anglická východoindická společnost zvítězila

nad svým francouzským protějškem v Indii, čímž připravila půdu pro konečnou okupaci téměř celého subkontinentu Brity.

V Severní Americe britské jednotky obsadily velké části francouzské Kanady. Výsledkem této války bylo, že Británie úspěšně rozšířila své koloniální hranice na úkor Francie. Kromě toho Španělsko, které vstoupilo do války na straně Francie v roce 1762, postoupilo Británii Floridu. Připojením tohoto území se celé východní pobřeží Ameriky dostalo pod britskou nadvládu. Pařížská smlouva, která ukončila sedmiletou válku, znamenala pro britské impérium vrchol jeho územních dobytí.

Růst populace – jedenáct milionů za padesát let

V roce 1801 činil podle oficiálního sčítání lidu počet obyvatel Británie šestnáct milionů. Do roku 1851 se tento počet zvýšil na dvacet sedm milionů, což souviselo s rychlým rozvojem společnosti během průmyslové revoluce.

Růst počtu obyvatel také urychlil britskou koloniální expanzi do zámoří, protože stále více Britů hledalo lepší příležitosti v Novém světě.

V roce 1780 skotský vědec James Watt zdokonalil parní stroj, což umožnilo mechanizaci v dosud nevídaném měřítku. Další vynálezy vedly k masovému rozvoji přádelen, tkalcoven, oděvních továren a k počátku masové spotřeby. Do roku 1830 se díky průmyslové revoluci stala Británie přední průmyslovou velmocí světa.

Dopady průmyslové revoluce nebyly všechny pozitivní. Bezohlední kapitalisté neúprosně vykořisťovali dělnickou třídu a využívali děti jako pracovní sílu k nelidsky dlouhé práci a nebezpečným úkolům. V mnoha britských městech a obcích vznikly strašlivé slumy.

Londýn měl v roce 1851 2,5 milionu obyvatel, což z něj činilo největší město na světě – což svědčí o rozsahu urbanizace, ke které došlo.

PRVNÍ ŽELEZNÝ MOST NA SVĚTĚ SYMBOLIZUJE VEDOUCÍ POZICI BRITÁNIE V PRŮMYSLOVÉ REVOLUCI

První železný most na světě, postavený přes řeku Severn v anglickém Shropshire. Byl to první obloukový most na světě vyrobený z litiny. Most, který navrhl architekt Thomas Farnolls

Pritchard, odlil místní slévač John Wilkinson. Jelikož se jednalo o první most tohoto druhu na světě, neexistoval žádný precedens a Pritchard musel navrhnout konstrukční metodu zcela od základu. Největší části mostu mají rozpětí sedmdesát stop a celá konstrukce se tyčí šedesát stop nad vodou. Most, který byl otevřen na Nový rok 1781, byl zázrakem inženýrství, který v mnoha ohledech představoval vedoucí postavení Británie v procesu industrializace. Most zůstal otevřený pro vozidla až do roku 1934, kdy byl z důvodu ochrany uzavřen pro všechny kromě chodců.

Americká a francouzská revoluce vedou k sociálním reformám

Do roku 1779 ztratila Británie své nejdůležitější koloniální území. Třináct kolonií na východním pobřeží Ameriky získalo po tříleté válce nezávislost. Ideály americké revoluce se poté rozšířily zpět do Francie, jejíž námořnictvo sehrálo významnou roli při donucení Britů kapitulovat před koloniálními rebely. V roce 1789 vypukla francouzská revoluce, jejíž dopady byly v Británii silně pociťovány.

V reakci na požadavky na reformy, které měly zabránit povstání ve stylu francouzské revoluce v Británii, zahájil premiér William Pitt mladší období politických reforem. To bylo přerušeno vypuknutím nepřátelství nejprve s francouzskou revoluční vládou a poté s Napoleonem Bonapartem. Napoleonovy války skončily zánikem mnoha radikálnějších

myšlenek francouzské revoluce, ale otázka sociálních reforem zůstala na pořadu dne.

Po napoleonských válkách trpěla Británie hospodářskou krizí, ale to nebylo to nejhorší, co tuto společnost postihlo. Průmyslová revoluce také vytvořila městskou spodinu, trvale uvězněnou ve stavu dělnické třídy bez reálné naděje nebo příležitosti ke zlepšení. Rostoucí sociální nepokoje vedly v 30. letech 19. století k obnovení programů sociálních reforem. Ty zahrnovaly zákony rozšiřující volební právo, omezení pracovní doby a zaměstnávání dětí v továrnách.

Britské zapojení v Indii vede k rasovému míšení

V roce 1837 nastoupila na trůn osmnáctiletá královna Viktorie. Jako jedna z nejdéle vládnoucích britských panovníků dohlížela Viktorie na obnovený růst Britského impéria a reformu politického systému. Pod její vládou také dosáhla vrcholu britská okupace Indie a ona sama byla prohlášena císařovnou této země.

Okupace Indie vedla k významnému míšení ras mezi britskými důstojníky umístěnými v této zemi a indickými ženami. Mnoho z těchto indických manželek bylo odvezeno zpět do Británie (a Irska, protože Irové v té době sloužili v britské armádě). Výsledek těchto smíšených svazků lze někdy dodnes pozorovat mezi současným britským a irským obyvatelstvem. Toto smíšení je však nejviditelnější u krevní poruchy indického původu, která se nyní vyskytuje v Británii.

KRÁLOVNA VIKTORIE – BÍLÁ CÍSAŘOVNA INDIE

Bílá císařovna Indie. Královna Viktorie, nejdéle vládnoucí britská panovnice (vládla v letech 1837–1901), byla v roce 1876 prohlášena císařovnou Indie. Tato impozantní socha byla vztyčena v Kalkatě.

Britská průmyslová nadvláda

Velká výstava v Londýně v roce 1851 symbolizovala průmyslovou nadvládu Británie. Britské železnice – Británie byla kolébkou železnice – předstihovaly zbytek světa svou vyspělostí. Telegraf umožňoval okamžitou komunikaci a levnou ocel umožnil vynález prvního procesu hromadné výroby oceli Henrym Bessemerem v roce 1856. První velkovýroba parníků, která dramaticky zkrátila dobu mezikontinentální plavby, byla zahájena v 60. letech 19. století.

Benjamin Disraeli o rase a historii

Politiku ve viktoriánské Británii ovládla liberální strana pod vedením Williama Gladstonea a konzervativní strana pod vedením Benjamina Disraeliho, kteří se během své dlouhé kariéry dvakrát vystřídali na pozicích předsedy vlády a vůdce opozice.

Disraeli byl pokřesťanštěný Žid, jehož spisy o rase jsou tak hluboké, že jsou dnes politicky korektními historiky z velké části ignorovány. Ve své knize Tancred, vydané Frederickem Warnem v Londýně v roce 1868, Disraeli napsal: „Všechno je rasa – neexistuje žádná jiná pravda“ (s. 106); a ve své knize Endymion, vydané Longmansem v Londýně, napsal: „Žádný člověk nebude lhostejný k principu rasy. Je to klíč k dějinám a důvodem, proč jsou dějiny tak často zmatené, je to, že byly napsány lidmi, kteří tento princip a veškeré znalosti, které zahrnuje, neznali. Jazyk a náboženství netvoří rasu – existuje pouze jedna věc, která tvoří rasu, a tou je krev“ (strany 249–250).

Disraeli vedl britskou expanzi během svého působení v funkci premiéra. V roce 1875 získala Británie faktickou kontrolu nad Egyptem prostřednictvím protektorátu nad nově vybudovaným Suezským průplavem, který spojoval Středozemní moře s Rudým mořem. V roce 1876 nechal Disraeli prohlásit Viktorii za indickou císařovnu a připojil Búrskou republiku Transvaal – čin, který později vyvolal první anglo-búrskou válku.

Emigrace – dělníci prchají ze slumů

Viktoriánská Anglie však nebyla jen samý pokrok. Cenou, kterou zaplatila za industrializaci, bylo vznik městských slumů. V důsledku toho miliony Britů emigrovaly do kolonií, přičemž v 80. letech 19. století dosáhl celkový odliv více než dvě stě tisíc lidí ročně. Většina z nich odešla do Severní Ameriky, ale značná část se usadila v Austrálii a na Novém Zélandu. Navzdory tomu počet obyvatel Británie nadále rostl a v roce 1911 dosáhl téměř čtyřiceti jedna milionu.

Spojenectví vyvolala první světovou válku

Vztahy mezi Německem a Británií byly před vypuknutím první světové války srdečné. Britský královský rod byl koneckonců původem německý a vypuknutí války bylo pro většinu pozorovatelů překvapením.

Během války si někteří členové britské královské rodiny anglicizovali svá německy znějící jména. Například Battenbergové si změnili jméno na Mount Batten, což byl doslovný anglický překlad.

Kromě rodinných vazeb byla v roce 1914 vytvořena aliance Británie, Francie a Ruska, aby čelila alianci Německa, Rakouska-Uherska a Turecka. Podle ustanovení dohody mezi Brity, Francouzi a Rusy by v případě vypuknutí nepřátelských akcí s jednou z těchto zemí ostatní dvě vyhlásily válku válčící

zemi – což bylo zjevně namířeno proti Německu nebo Rakousku-Uhersku.

Pozdější vypuknutí nepřátelství mezi Ruskem a Německem vedlo Francouze a Brity k vyhlášení války a britská expediční síla byla vyslána do Francie, aby bojovala na západní frontě. Zde utrpěli strašlivé ztráty v následující zdlouhavé zákopové válce, i když válka nakonec skončila vítězstvím Spojenců.

Irští republikáni využili příležitosti, kterou jim poskytlo rozptýlení pozornosti velkou válkou, a zahájili nový pokus o získání nezávislosti. Velikonoční týden roku 1916 zahájili ozbrojené povstání. Britská armáda byla nucena toto povstání potlačit násilím a velká část centra Dublinu byla při bojích zničena.

Versailleská smlouva, která ukončila první světovou válku, předala bývalou německou kolonii ve východní Africe (dnes nazývanou Tanzanie) pod britskou správu. Kromě toho byly pod britskou kontrolu umístěny bývalé osmanské turecké regiony na Blízkém východě, včetně Iráku a Palestiny. Tyto přírůstky opět rozšířily hranice impéria.

Balfourova deklarace

Zvláštní význam mělo získání Palestiny Brity od Turků. Světový sionistický kongres v roce 1917 dosáhl dohody s britskou vládou, že ta bude usilovat o vytvoření židovského státu v Palestině výměnou za podporu světového židovstva spojencům proti Německu a Turecku. Tento závazek se stal

známý jako Balfourova deklarace, pojmenovaná po britském ministru zahraničí lordu Arthuru Balfourovi, který ji veřejně oznámil.

Na konci války se Britové konečně zabývali také otázkou irské nezávislosti. Potlačení velikonočního povstání nezastavilo násilný irský odpor proti britské nadvládě a namísto pokračování občanské války byla v roce 1921 všem kromě šesti hrabství (která se stala britskou provincií Severní Irsko) udělena samospráva. Později se z toho stala plná nezávislost.

BALFOURova DEKLARACE A PRVNÍ SVĚTOVÁ VÁLKA

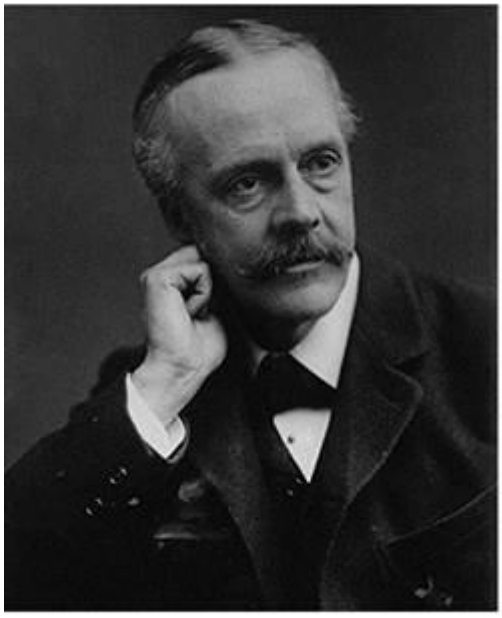

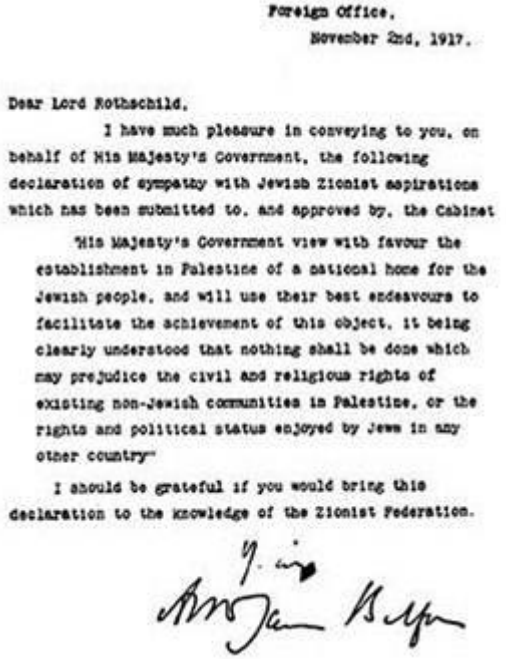

Foreign Office,
November 2nd, 1917.

Dear Lord Rothschild,

I have much pleasure in conveying to you, on behalf of His Majesty's Government, the following declaration of sympathy with Jewish Zionist aspirations which has been submitted to, and approved by, the Cabinet

"His Majesty's Government view with favour the establishment in Palestine of a national home for the Jewish people, and will use their best endeavours to facilitate the achievement of this object, it being clearly understood that nothing shall be done which may prejudice the civil and religious rights of existing non-Jewish communities in Palestine, or the rights and political status enjoyed by Jews in any other country"

I should be grateful if you would bring this declaration to the knowledge of the Zionist Federation.

Během první světové války britské jednotky obsadily většinu území bývalé Osmanské říše na Blízkém východě, včetně Palestiny. Toto území bylo sionistickým hnutím označeno za domovinu pro Židy z celého světa. V důsledku toho britská

židovská komunita vyvíjela na britskou vládu tlak, aby se v této věci veřejně zavázala. Tento úkol připadl britskému ministru zahraničí Arthuru Jamesovi Balfourovi (1848–1930), který v říjnu 1917 vydal dokument známý jako Balfourova deklarace. Tato nota byla formálním prohlášením britské vlády, v němž se uvádělo, že „vláda Jeho Veličenstva příznivě hodnotí vytvoření národního domova pro židovský lid v Palestině a vynaloží veškeré úsilí, aby napomohla dosažení tohoto cíle...“. Nezapsanou součástí bylo porozumění, že světové židovstvo pak využije svého vlivu proti Německu, i když tisíce německých Židů v té době loajálně bojovaly za tuto zemi ve válce. Ironií osudu britská vláda po válce od tohoto závazku ustoupila.

Druhá světová válka – Amerika zachraňuje Británii

Jak se dalo očekávat, Británie nevítala vypuknutí druhé světové války. Když Německo obsadilo celou kontinentální Evropu, Británie zůstala jedinou významnou mocností v Evropě, která nebyla poražena Německem.

Výkony Královského letectva, které odrazilo nepravidelné německé letecké útoky, se staly legendárními, přičemž slavné stíhačky Spitfire a Hurricane hrály hlavní roli v úspěšné letecké obraně Británie. Po několika bombardovacích útocích na německá města bombardovacími letkami Královského letectva Německo odpovědělo rozsáhlým bombardováním hlavních britských měst. Výsledkem byly útoky raket Blitz, V1 a V2, které si vyžádaly šedesát tisíc britských civilních obětí a zničily mnoho měst. Nakonec, hlavně díky průmyslové síle Ameriky,

bylo Německo poraženo a Británie se stala jednou z vítězných spojeneckých mocností, které obsadily to, co z Německa zbylo.

NEJSLÁVNĚJŠÍ BRITSKÝ PREMIÉR

Tento válečný plakát Winstona Churchilla (1874–1965) v podobě britského buldoka shrnuje britského ducha během druhé světové války. Sloužil v britské armádě v Indii a Súdánu, než se stal válečným korespondentem během anglo-búrské války. V roce 1900 byl zvolen do parlamentu, kde působil jako konzervativní a liberální poslanec. Během první světové války zastával funkci prvního lorda admirality, z níž odstoupil po katastrofální kampani v Gallipoli. Po službě jako velitel praporu ve Francii se připojil ke koaliční vládě Lloyda George. Dne 10. května 1940 byl zvolen předsedou vlády. Podařilo se

mu zajistit americkou pomoc a když Německo v roce 1941 napadlo Sovětský svaz, přiměl Británii k podpoře komunistického giganta. V roce 1945 byl obdivován po celém světě a jeho reputace zakrývala skutečnost, že vojenská role Británie ve válce byla druhořadá ve srovnání s rolí USA. Churchillova vláda byla po válce při prvních volbách smetena z moci. V letech 1951 až 1955 byl znovu zvolen britským premiérem, ale pokročilý věk a špatný zdravotní stav mu bránily v dynamickém vedení. Po rezignaci v roce 1955 se Churchill věnoval malování a psaní. Zemřel 24. ledna 1965.

Socialismus a dekolonizace

Bezprostředně po válce zvolila Británie otevřeně socialistickou labouristickou vládu. Ta formovala podobu současné britské společnosti vytvořením systému sociálního pojištění a řady státem kontrolovaných institucí, jako je znárodněná zdravotní služba, znárodněný uhelný průmysl a další podobné státní podniky.

Některé z těchto znárodněných odvětví byly v 80. letech 20. století zrušeny vládou Margaret Thatcherové, což vyvolalo značné sociální nepokoje.

Konec druhé světové války také znamenal rozpad Britského impéria. Nezávislost byla udělena Indii a Pákistánu v roce 1947 a Barmě a Cejlonu (Srí Lance) v roce 1948. Během dalších patnácti let byla nezávislost udělena také všem britským africkým koloniím.

Nejdůležitějším rysem Británie po druhé světové válce byla velká imigrace z třetího světa, která se v poslední čtvrtině dvacátého století ještě zrychlila.

KAPITOLA 28: Občanská válka a emigrace – Irsko

Říká se, že největším exportním artiklem Irska jsou lidé, a to je bezpochyby pravda. Irská přítomnost je cítit v celém Novém světě a ovlivnila rasové složení tří velkých kontinentů.

Irsko je také důležité proto, že bylo dějištěm jedné z nejdelších občanských válek v historii, v níž Irové a Angličané bojovali více než pět set let. To spolu s jeho bohatou historií emigrace činí Irsko více než hodným studia.

NEWGRANGE BARROW TOMB — 4 500 LET STARÝ OBŘÍ MEGALITICKÝ HROB

Hrobka Newgrange v hrabství Meath v Irsku. Byla postavena přibližně v roce 2500 př. n. l. a je jednou z nejkrásnějších chodbových hrobek v západní Evropě. Je dlouhá 76 metrů a vysoká 12 metrů. Byla postavena tak, aby v poledne během zimního slunovratu slunce svítilo skrz speciálně vytvořenou štěrbinu těsně nad vchodem a paprsky směřovaly do nejzazších koutů hrobky. Tato nádherná stavba je poctou raným bílým stavitelům neolitického Irska.

Starověké Irsko – název odvozený od slova „árijský“

Ostrov Irsko byl, stejně jako Británie, původně obýván kmeny starých Evropanů a protonordických národů. Tito lidé byli buď poraženi, nebo asimilováni prvními indoevropskými nájezdníky, kteří dorazili na ostrov v prvním tisíciletí před naším letopočtem. Keltové se na ostrově usadili v dostatečně velkém počtu, aby se o nich zmiňovaly spisy klasických Řeků. První písemná zmínka o Irsku se objevuje v řecké básni z roku 450 př. n. l., kde se hovoří o zemi „Ierne“. Pozdější klasičtí římští a řečtí spisovatelé označovali tuto zemi jako Hibernia a Juverna.

Indoevropský původ Irska je nejzřetelněji zastoupen v tradičním názvu ostrova, který se nakonec stal jeho oficiálním názvem: Eire, odvozený od stejného kořenového slova jako Árja.

Skotové původně Irové

V Irsku se dodnes nachází velké množství podzemních megalitických hrobek a nadzemních megalitických staveb. Tyto památky svědčí o kdysi vzkvétající neolitické společnosti, která se mohla srovnávat s jakoukoli jinou společností v tehdejší Evropě.

Podle irského folklóru založili Keltové čtyři hlavní království, známá v galském jazyce jako Nemedians, Fomorians, Firbolgs a Tuatha De Danann. Jeden mocný keltský kmen, Skoti, opustil Irsko z neznámých důvodů. Usadili se na dalekém severu Británie a nakonec dali jméno Skotsku.

Svatý Patrik – anglický misionář a irský svatý

Ostatní irští Keltové pokračovali v nájezdech a útoky na římskou Británii, přičemž přední oddíly se dostaly dokonce až k pobřeží Francie, kde hledaly kořist. Za vlády keltského krále MacNeilla (428–463) vstoupil do Irska romanizovaný anglický misionář Patrik, aby pokoušel převést pohanské keltské domorodce od jejich tradičních indoevropských náboženství.

Patrik nebyl, jak se obecně věří, zcela úspěšný. Nicméně udělal dost pro to, aby se křesťanství – nebo katolicismus – stalo dominantním náboženstvím století po jeho smrti v roce 461.

V šestém století byly v Irsku založeny rozsáhlé kláštery a právě z těchto center byli misionáři vysíláni do celého známého světa, včetně Anglie, když tato země padla pod pohanskou germánskou nadvládu.

Vikingské nájezdy a osídlení

Během osmého století bylo Irsko, stejně jako téměř celá Francie a Británie, uvrženo do zmatku a paniky v důsledku vikingských invazí. Vikingové měli obzvláště v oblibě nájezdy na Irsko, protože keltské kmeny byly příliš zaneprázdněné vzájemnými boji, než aby mohly klást organizovaný odpor. Irsko se jim natolik zalíbilo, že brzy založili trvalá osídlení na jeho východním pobřeží a podnikali nájezdy stále hlouběji do vnitrozemí ostrova.

Nakonec byly vikingské nájezdy ukončeny, když irský král Brian Boru v roce 1014 rozhodujícím způsobem porazil velkou vikingskou armádu v bitvě u Clontarfu nedaleko Dublinu.

Vikingové způsobili první významný přesun obyvatelstva v Irsku od dob keltského osídlení. Přinesli s sebou do země novou vlnu nordické krve, která se snadno smísila s již existujícími subrasovými charakteristikami původního obyvatelstva.

ANGLICKÁ INVAZE ZA VLÁDY JINDŘICHA II.

Anglický král Jindřich II., který zahájil anglickou intervenci v Irsku invazí v roce 1169. Jindřich tvrdil, že k invazi získal souhlas papeže – což je velmi pochybné tvrzení – a umožnil normanským lordům usadit se v této zemi, čímž vytvořil hnisající politickou ránu, která trápí Angličany již téměř tisíc let.

Jindřich II. napadá s pochybnou papežskou autoritou

První anglická invaze do Irska se odehrála za vlády krále Jindřicha II., který tvrdil, že od papeže obdržel oficiální povolení k dobytí ostrova. O pravosti tohoto rozkazu se dlouho pochybovalo, ale výsledkem bylo, že v roce 1169 vstoupila anglická armáda do Irska na podporu sesazeného irského krále Dermota MacMurrougha z irského království Leinster, který požádal Angličany o pomoc při potlačení vzpoury svých poddaných.

V roce 1172, kdy se Normandie a Anglie spojily v jedno království, dal anglický král Jindřich povolení velkému počtu normanských lordů usadit se v Irsku. Jelikož Normané byli původně Vikingové, tento posun znamenal další příliv lidí vikingského původu na Smaragdový ostrov. Rychle navázali vztahy se svými vzdálenými příbuznými, kteří již v Irsku žili, a brzy vznikla spojenectví mezi Normany a Iry na úkor Angličanů.

Anglická moc byla dále ohrožena invazí do Irska v roce 1314 Edwardem Brucem, mladším bratrem Roberta Bruce, krále Skotska, který se pokusil vyhnat Angličany ze starobylé domoviny Skotů. Počin selhal, ale anglické obyvatelstvo v Irsku bylo zdecimováno.

Statut Kilkenny zakazuje normanské spojenectví

Anglické úřady si uvědomovaly, že integrace Normanů a Irů nakonec povede k problémům.

V roce 1366 přijal anglo-irský parlament Kilkennyský zákon, který trestal všechny, kdo „následovali zvyky nebo se spojili“ s původními Iry. Takové jednání bylo trestáno exkomunikací a vysokými pokutami. Tento zákon však byl zbytečný. Proces byl již tak pokročilý, že ve čtrnáctém století se Irové sjednotili jako samostatný národ, a to i přes novou anglickou invazi. To se projevilo během anglické Války růží, kdy se anglické osady v Irsku zmenšily na malý pobřežní pás kolem Dublinu. Tento pás se stal známý jako English Pale.

ANGLICKÉ/IRSKÉ HOŘKÉ SVÁRY

Zasévání semen nenávisti – anglická policie v 80. letech 19. století vystěhovala irské rolníky z jejich domovů, protože nebyli schopni platit nájemné. Každý anglický zákon byl vnímán, někdy oprávněně, jako urážka irského nacionalismu. Takové

kroky vždy vyvolávaly protiakci ze strany irských nacionalistů. To, spolu s jasným rozdělením na katolíky a protestanty mezi anglickými osadníky na severu a původními Iry na jihu, vedlo k vytvoření smrtícího koktejlu, který nebyl dodnes zcela vyřešen.

Irské zákony prohlášeny za neplatné bez souhlasu Anglie

V roce 1494 byl anglický voják a diplomat Sir Edward Poynings jmenován anglickým panovníkem, aby se staral o anglické zájmy v Irsku a rozšiřoval je. Na základě královské autority Poynings obnovil anglo-irský parlament a statut z Kilkenny, který nutil Angličany a Iry žít odděleně a zakazoval irské zákony a zvyky v oblastech obývaných převážně anglickými osadníky.

Všechny státní úřady byly obsazeny osobami jmenovanými anglickým králem a anglické právo bylo prohlášeno za platné pro velkou část ostrova. Nakonec Poynings zavedl zákon známý jako Poyningsův zákon, který zrušil platnost všech zákonů přijatých irským parlamentem, dokud je anglický král neschválil.

Protikatolická kampaň

Anglický král Jindřich VIII. svrhl katolickou církev v Anglii a poté se pokusil rozšířit tuto změnu i na Irsko. Kláštery byly rozpuštěny a mnoho z nich zničeno. Velká část bohatství, které nashromáždily, byla rozdělena mezi irské šlechtice, čímž si anglický král doslova koupil jejich podporu.

Jindřich také moudře rozšířil právo na samosprávu na Iry. Výsledkem bylo období relativního míru a v roce 1541 ho irský parlament v uznání tohoto úspěchu prohlásil za krále Irska.

Ačkoli anglická královna Marie byla katolička (a snažila se potlačit anglikány v Anglii), byla první panovnicí, která zahájila rozsáhlou kolonizaci Irska anglickými osadníky.

Zpočátku byla vůči Irům smířlivá, ale povstání v Ulsteru vedené irským náčelníkem této oblasti Shanem O'Neillem přimělo „Krvavou Mary“ k drastickějším opatřením. Byl přijat zákon, který rozdělil celé Irsko na hrabství pod anglickými vládci vybavenými vojenskými pravomocemi, které krutě uplatňovali proti původním Irům.

Anglikanizace zasévá semena nenávisti

Převedení Anglie zpět k anglikánství za vlády královny Alžběty I. vyvolalo řadu irských katolických povstání. Po jednom neúspěšném povstání byla anglická armáda poražena v bitvě u Blackwateru v roce 1602. Během těchto válek si Angličané vysloužili velkou nenávist. Vesnice, úroda a dobytek byly zničeny, aby se pokusili vymýtit odpor domorodců – tisíce Irů byly bez milosti popraveny. Když se angličtí vojáci dostali do irských rukou, nemohli proto očekávat žádné slitování a mnozí z nich byli mučeni. Většina Munsteru a Ulsteru byla zničena a více Irů zemřelo v důsledku hladomoru než války. Rozšíření anglikánské církve do Irska bylo spojeno s anglickou politickou kontrolou, a proto byla drtivá většina Irů znovu

potvrzena ve své podpoře katolické církve. Náboženství se stalo způsobem, jak projevit politický názor.

Šest hrabství se stává „Severním Irskem“

Za vlády krále Jakuba I. bylo anglické právo prohlášeno za jediné platné právo v Irsku a přibližně sto irských náčelníků bylo donuceno uprchnout. Odjeli do Říma, kde v roce 1607 požádali o ochranu papeže. Země těchto náčelníků – šest hrabství na severu – byla zabavena. Později se stala šesti hrabstvími Severního Irska. Stále více anglických a skotských osadníků bylo povzbuzováno, aby se usadili v těchto zabavených hrabstvích.

Rory O’More

Irské povstání – třicet tisíc Angličanů povražděno v roce 1641

Místní irský náčelník Rory O'More pak v roce 1641 zorganizoval povstání, jehož cílem bylo obsadit Dublin – hrad v tomto městě byl hlavním centrem anglické vlády v Irsku – a vyhnat Angličany.

Povstání bylo úspěšné a Irové se anglickým osadníkům v Dublinu strašlivě pomstili. Podle některých odhadů zabili až třicet tisíc lidí, ušetřeni byli pouze Skotové. K rebelům se brzy připojili irští katolíci z Pale. Společně zvolili nový irský parlament, který měl vládnout ostrovu. Spolupráce mezi rebely a šlechtou z Pale skončila v roce 1647, kdy Angličané slíbili obyvatelům Pale, že katolická církev bude moci v Irsku dominovat, pokud jim pomohou při opětovném dobytí Irska.

Protestant Cromwell vtrhl do země v roce 1649

V roce 1649 vpadl do Dublinu anglický puritánský vůdce Oliver Cromwell. S deseti tisíci silnou armádou znovu dobyl Dublin Castle a popravil všech dva tisíce rebelů, kteří se vzdali. Poté ještě jedna irská rebelská armáda zaútočila na Angličany, ale byla poražena. Extremističtí protestantští vojáci anglické armády byli odměněni rozsáhlými pozemky v Munsteru, Leinsteru a Ulsteru.

Katolíkům bylo zakázáno zastávat jakékoli důležité státní funkce a byli zcela podřízeni anglickým dobyvatelům. Tuto politiku zvrátil anglický král Jakub II., který již dříve znepokojil protestantský parlament v Londýně svými pomalými pokusy o

oživení katolické církve v Anglii. Za vlády Jakuba II. byli katolíci opět povýšeni do vysokých funkcí v Irsku.

To se Jamesovi vyplatilo v roce 1688, kdy byl přivítán v Irsku poté, co uprchl z Anglie po příchodu protestanta Viléma Oranžského. Protestantští osadníci v Irsku byli opět vyhnáni ze svých domovů a uchýlili se do silně bráněných protestantských měst Enniskillen a Londonderry. Ačkoli James nyní velel velké irské katolické armádě, nebyl schopen tato města dobýt, protože neměl dělostřelectvo, kterým by mohl zbořit velké městské hradby.

James svolal irský parlament a v rámci opatření, které mělo posílit loajalitu, vrátil všechny pozemky zabavené od roku 1641. Protestanti ho však nenechali na pokoji a v roce 1689 ho do Irska následoval nový anglický král Vilém Oranžský.

James byl poražen v bitvě u Boyne v roce 1690 a byl nucen znovu uprchnout. Vilém se poté pokusil dobýt město Limerick, ale neuspěl, protože jeho dělostřelectvo bylo zničeno před městem. Následující rok vtrhla do země nová anglická armáda, která tentokrát Limerick dobyla.

KATOLICKÝ ANGLICKÝ KRÁL VÍTÁN V DUBLINU

Anglický král Jakub II. vstupuje do Dublinu za jásotu katolických irských obyvatel. Ačkoli byl Angličan, upřednostňoval katolickou církev, a proto se těšil podpoře irského obyvatelstva, které bylo v té době pevně věřící katolické. Jakub se mohl spolehnout na početnou irskou katolickou armádu, když v roce 1690 bojoval proti anglickým protestantům pod vedením Viléma Oranžského v bitvě u Boyne. Přesto byl poražen a donucen uprchnout.

Trestní zákony – úmyslné ničení irské ekonomiky

Anglický parlament poté uvalil na Iry přísné tresty – zavedl trestní zákony, které omezovaly práva katolické církve v Irsku. Zákony přijaté v letech 1665 a 1680 účinně zničily irský obchod a průmysl tím, že zakázaly vývoz irského skotu, mléka, másla a sýrů.

V roce 1699 byl zakázán vývoz irských vlněných výrobků. Tato opatření účinně způsobila, že Irsko bylo podrobeno ekonomické blokádě, což vedlo k postupnému ekonomickému úpadku a vážné chudobě.

Nejdůležitějším důsledkem těchto zákonů bylo, že vyvolaly první vlnu největšího irského exportu: lidí. Zchudlí anglickou blokádou začaly stovky tisíc Irů opouštět ostrov, někteří směřovali do Francie, ale většina do Severní Ameriky, kde hledali svobodu od přímé anglické nadvlády.

Emigrace Irů do téměř všech částí světa se časem stala dominantní zahraniční záležitostí Irska, přičemž až milion lidí opustil zemi kvůli zoufalým podmínkám vytvořeným trestními zákony a jejich následky.

Pokračující neshody – katolíkům bylo odepřeno volební právo

Americká revoluce byla v Irsku velmi obdivována, ale britská vláda ji vnímala s velkým znepokojením, protože se obávala, že by mohla vyvolat další irské povstání.

V důsledku toho irský parlament, který se skládal pouze z protestantů (katolíci neměli právo volit), v roce 1778 přijal zákon o úlevách (Relief Act), který zrušil některé z nejrepresivnějších protikatolických opatření. Anglický parlament pak následoval jeho příkladu a zrušil Poyningsův zákon a většinu dalších protikatolických zákonů.

Vypuknutí francouzské revoluce vyvolalo povstání v Irsku a v roce 1798 vedla Společnost sjednocených Irů povstání, které téměř dobylo Dublin. Byli však příliš slabě vyzbrojeni, aby porazili regulérní protestantskou armádu, a vylodění francouzské jednotky o síle tisíce mužů v Irsku přišlo příliš pozdě, aby povstalce zachránilo.

V této době bylo připraveno jeviště pro dlouhotrvající a krvavý souboj mezi Iry a Angličany – konflikt, který trvá dodnes.

Spojení Irska a Velké Británie v roce 1801

Britský premiér William Pitt mladší poté uzákonil sjednocení Velké Británie a Irska ve snaze najít rovnováhu mezi neustálými povstáními irských katolíků a protikatolickou protestantskou menšinou v Irsku.

Spojení Velké Británie a Irska bylo oficiálně vyhlášeno 1. ledna 1801. Přesně o 121 let později bylo zrušeno. Spojení bylo dva roky staré, když vypuklo první povstání: v roce 1803 vedl Robert Emmert krátké a neúspěšné povstání, které bylo snadno potlačeno.

V roce 1823 byla založena Katolická asociace. Požadovala a nakonec dosáhla úplné emancipace římských katolíků v Irsku. V roce 1828 bylo římským katolíkům povoleno zastávat místní úřady a v roce 1829 jim bylo poprvé umožněno zasedat v parlamentu.

K těmto reformám došlo navzdory nové válce o povinné placení desátků na údržbu anglikánské církve. To se vyžadovalo od všech obyvatel Irska, ať už byli katolíci nebo protestanti. Obě sekty proti sobě bojovaly s velkou krutostí během takzvaných desátkových válek, které skončily přeměnou placení desátkové daně na nájemné.

FENIANSKÉ BRATRSTVO SE NÁSILNĚ BRÁNÍ ANGLIČANŮM

Útěk vězňů, stylem roku 1865. Nespokojenost s anglickou nadvládou v Irsku vyústila v roce 1865 v nové násilnosti, kdy irští nacionalisté založili „Fenian Brotherhood“ (Fenianské bratrstvo) zasvěcené irské nezávislosti. Fenianské bratrstvo se pustilo do organizace ozbrojeného povstání a mnoho jeho členů bylo zatčeno Angličany. Tento obrázek zachycuje ozbrojený útok na vězeňský transport v Manchesteru na anglické pevnině.

Bramborový hladomor – pokles počtu obyvatel

V letech 1845 až 1850 selhala sklizeň brambor v Irsku. To vedlo ke katastrofálnímu hladomoru, který způsobil druhou masivní vlnu irských přistěhovalců, opět hlavně do Ameriky. V důsledku emigrace a úmrtí v důsledku hladomoru klesl počet irského obyvatelstva v tomto období až o dva miliony.

Vzpoury vrcholí

Irští nacionalisté Unii nepřijali. V roce 1867 vypuklo v Dublinu a Kerry další povstání, které musely potlačit britské ozbrojené síly. Brzy se stalo běžným, že britští vojáci sloužili v Irsku stejně jako v jakékoli jiné části impéria. Skutečnost, že Anglie musela do Irska vyslat vojáky, dokazovala, že tato země byla kolonií a ničím víc.

V roce 1902 založil irský politický vůdce a novinář Arthur Griffiths skupinu, která se později přeměnila v organizaci známou jako Sinn Fein. Ta se stala nejvýznamnější irskou nacionalistickou silou té doby a nakonec vedla Irsko k nezávislosti na Británii.

Velikonoční povstání 1916 – povstání v Dublinu

Sinn Fein zorganizovala vojenské křídlo, stejně jako mnoho hlavních protestantských skupin, a v roce 1914 se občanská válka zdála nevyhnutelná. Vypuknutí první světové

války zastínilo události a vedlo k tomu, že britský parlament odložil přijetí zákona umožňujícího irskou samosprávu.

Pozastavení zákona o samosprávě vedlo ke spojení tří malých nacionalistických skupin: Citizen Army, nelegální síly dublinských občanů; Irish Volunteers, národní obranné síly; a Sinn Fein, které spojily své vojenské křídlo a zorganizovaly takzvané Velikonoční povstání.

V poledne 24. dubna 1916 asi dva tisíce irských nacionalistů převzalo kontrolu nad dublinskou poštou a dalšími strategickými body ve městě. Vůdci povstání poté vyhlásili irskou nezávislost a do 25. dubna ovládli většinu města Dublin. Britové zahájili 26. dubna protiútok a v celém Irsku bylo vyhlášeno stanné právo. V Dublinu se odehrály tvrdé pouliční boje a lépe vyzbrojené britské síly pomalu vytlačily irské nacionalisty z jejich pozic.

V poledne 29. dubna byla budova pošty, sídlo povstaleckého velitelství, pod tak silným útokem britské armády, že poslední povstalci byli nuceni se vzdát. Při povstání zahynulo asi 440 britských vojáků a podobný počet irských povstalců. Patnáct rebelů bylo popraveno. K smrti byl odsouzen také americký Ir Eamon de Valera, vůdce Sinn Fein. Jeho trest byl však zmírněn na doživotní vězení a následující rok mu byla udělena amnestie.

VELIKONOČNÍ POVSTÁNÍ, DUBLIN 1916

Zbytky budovy dublinské pošty, sídla Velikonočního povstání z roku 1916, po bitvě.

Ačkoli povstání bylo neúspěšné, podporovala ho velká část irského obyvatelstva a veřejné pobouření nad popravou patnácti povstalců vedlo k nárůstu volební podpory Sinn Fein. Ve volbách v roce 1918 získali kandidáti Sinn Fein 73 ze 106 křesel přidělených Irsku v britském parlamentu.

Nezávislost – De Valera se stává prezidentem

Díky této ohromné podpoře se členové parlamentu za Sinn Fein sešli v lednu 1919 v Dublinu a vyhlásili nezávislost Irska, přičemž prezidentem byl jmenován Eamon de Valera.

Ozbrojené křídlo Sinn Fein, nazývané Irská republikánská armáda (IRA), poté zahájilo tvrdou partyzánskou válku proti britským jednotkám, které zůstaly v Irsku, zejména proti pomocným policejním silám známým jako Black and Tans. Tato partyzánská válka byla vedena s velkou zuřivostí na obou stranách a nakonec donutila britský parlament souhlasit s irskou nezávislostí prostřednictvím zákona o irské vládě z roku 1920.

Tento zákon stanovil rozdělení Irska na dvě části. Většina území na jihu (dvacet šest hrabství) se měla stát nezávislým státem s podobným statusem jako Kanada, zatímco šest hrabství na severu si zachovalo svůj status v rámci Británie a stalo se provincií Severního Irska. Sinn Fein se kvůli tomuto rozdělení roztříštila. De Valera byl proti rozdělení Irska a podpořilo ho 57 poslanců proti 64, kteří byli pro návrh zákona. De Valera rezignoval na funkci předsedy a nahradil ho zakladatel Sinn Fein Arthur Griffiths.

Michael Collins, irský vlastenec, který prakticky sám vytvořil IRA, se vyslovil pro urovnání a stal se předsedou prozatímní vlády.

Irský svobodný stát založen v roce 1922

V Irsku vypukla občanská válka mezi zastánci rozdělení a jeho odpůrci. Ve válce zahynuly stovky lidí, včetně Michaela Collinse. Občanská válka nezabránila vzniku Irského svobodného státu a v prosinci 1922 vstoupila v platnost nová ústava, na jejímž základě stát formálně vznikl. Následující rok byla občanská válka ukončena, když De Valera souhlasil s

přijetím rozdělení Irska jako kompromisu. Byl zvolen do parlamentu a v roce 1932 byl opět zvolen do funkce prezidenta Irska.

De Valera poté zavedl řadu opatření, jejichž cílem bylo dále omezit poslední zbytky britského vlivu. V roce 1937 byla nakonec přijata nová ústava, která dále oslabila britskou kontrolu a formálně vytvořila republiku „Eire“. De Valera byl zvolen předsedou vlády.

DE VALERA – PRVNÍ PREMIÉR

Eamon de Valera, první irský premiér, se narodil v Americe španělskému otci a irské matce. Po přestěhování do Irska se zapojil do irské nacionalistické politiky a za svou účast na velikonočním povstání byl zatčen a odsouzen k smrti.

Zachránilo ho americké občanství a byl propuštěn. Pokračoval ve svém boji a stal se premiérem nezávislého Irska hned třikrát.

Irsko vyjadřuje soustrast nad Hitlerovou smrtí

Oficiálně zůstalo Irsko během druhé světové války neutrální, ale obyvatelstvo bylo ideologicky rozdělené. Mnoho Irů pracovalo v britských továrnách, kde nahrazovali britské muže povolávané do aktivní služby, zatímco jiní buď otevřeně sympatizovali s Německem, nebo se aktivně snažili pomáhat německému válečnému úsilí.

Tímto způsobem se Irsko stalo jedinou zemí v Evropě, která po Hitlerově smrti v dubnu 1945 zaslala Německu oficiální kondolenční telegram. Zdá se však pravděpodobné, že irské kroky byly motivovány spíše nelibostí vůči Britům než podporou Němců.

Na Velikonoční pondělí 18. dubna 1949, v den výročí Velikonočního povstání, se Eire stala Irskou republikou, formálně se zbavila věrnosti britské koruně a přestala být členem Společenství národů.

IRA znovu oživena – cílem je britská pevnina

Ačkoli IRA nebyla nikdy formálně rozpuštěna, v poválečném období došlo k jejímu oživení, když se v 60. letech 20. století zintenzivnilo násilí mezi katolíky a protestanty v šesti hrabstvích Severního Irska.

IRA poté zahájila novou válku s cílem vyhnat Brity ze Severního Irska. Situace nebyla tak jednoznačná jako v jižní části ostrova, protože v šesti hrabstvích žilo velké množství loajálních britských protestantů. Protestanti byli ve skutečnosti ve většině a katolicismus považovali za synonymum irského nacionalismu. Tímto způsobem vzniklo v Severním Irsku rozdělení na loajalisty a republikány podle náboženského vyznání.

BRITSKÁ BITVA KATOLICKÝCH REPUBLIKÁNŮ V LONDONDERRY

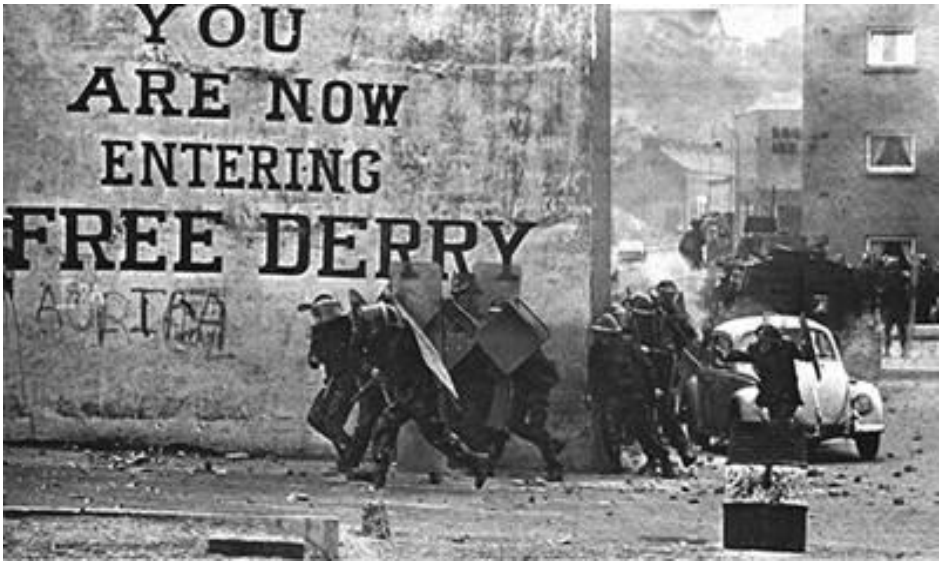

Britští vojáci v protidemonstračním vybavení spěchají ulicí ve „Free Derry" – irské republikánské katolické enklávě ve městě Londonderry, 1972. Dole je stejná scéna vyfotografovaná v roce 2005.

Útoky na protestantské civilisty vedly k tomu, že loajalisté vytvořili vlastní polovojenské organizace. Brzy se mnoho měst v Severním Irsku rozdělilo na odlišné katolické a protestantské oblasti. Pro katolíky se stalo nebezpečným vydávat se do protestantských oblastí a naopak – což byl konečný výsledek směsi náboženského konfliktu a střetu mezi irským a britským nacionalismem. V 70. letech 20. století přešla IRA k bombovým útokům na strategické a civilní cíle na britském území. To vyvolalo pobouření, když byly bez varování bombardovány bary a veřejná místa.

Na konci 90. let byly válčící frakce přivedeny k jednacímu stolu a byly vyjednány počátky urovnání. V roce 2009 byla podepsána mírová dohoda a všechny významné válčící frakce se dohodly na ústavním řešení této otázky.

Příliv nebílých ve dvacátém století

Irsko je, stejně jako všechny západoevropské země, od posledního desetiletí dvacátého století terčem zvýšené imigrace nebílých osob. Rasová homogenita, která zachovávala irskou kulturu, je proto ohrožena, a touto otázkou se podrobně zabýváme dále v této práci.

KAPITOLA 29: Malé, ale významné – Nizozemsko, Belgie a Lucembursko

Navzdory své malé rozloze hrály země známé jako Nizozemsko, Belgie a Lucembursko důležitou roli v evropských a světových dějinách a ovlivnily kulturu, vědu a kolonialismus v míře, která zcela převyšuje význam jejich populační základny.

Příběh těchto pozoruhodných zemí je proto zajímavý z hlediska srovnávacích hodnot a stejně jako příběhy mnoha evropských národů významně přispívá k vyvrácení „environmentální“ teorie o pokroku civilizace.

Starověké období – Kelti se mísí se starými Evropany

Oblast dnes známá jako Nizozemsko, Belgie a Lucembursko byla, stejně jako většina starověké Evropy, nejprve osídlena starými Evropany a proto-nordiky. V této oblasti se nachází řada neolitických osad, i když byla řídce osídlena. Důvodem byla pravděpodobně nízká nadmořská výška pobřežních oblastí, které nebyly pro osídlení příliš vhodné. Severovýchodní část Evropy byla během druhého tisíciletí před naším letopočtem ovlivněna také Kelty. To položilo základ pro současné rasové složení Nizozemska, které zůstalo až do poslední části dvacátého století téměř beze změny.

Caesar podrobuje Belgii

Římské armády vedené Juliem Caesarem v prvním století před naším letopočtem porazily Kelty v severozápadní Evropě a podmanily si všechny kmeny v této oblasti. Mezi nimi byl i kmen, který římské záznamy označují jako „Belgae“ – od kterého pochází slovo „Belgie“. Římská invaze nezměnila rasové složení obyvatelstva, které bylo stejné jako původní. Pod římskou nadvládou panoval více než 250 let relativní mír a prosperita a země se pomalu stávala zemědělským centrem.

Opakované germánské invaze

Úpadek Římské říše šel ruku v ruce s nárůstem útoků a invazí Germánů v poslední části druhého století našeho letopočtu. Severozápadní Evropa nebyla výjimkou a s úpadkem římské moci byly části tohoto území ztraceny ve prospěch nových dobyvatelů.

Na severu dnešního Holandska se jeden germánský kmen, Frísové, usadil podél severozápadního pobřeží a později dal jméno provincii této země, Frislandii. Kromě toho Sasové vpadli z východu, zatímco Frankové vpadli ze západu a jihu. Příliv těchto germánských kmenů měl za následek další posílení nordického rasového prvku v populačním složení.

Nizozemsko

Vzestup Franské říše po rozpadu Římské říše vedl k šíření křesťanství – často mečem – mezi germánskými a keltskými kmeny severovýchodní Evropy. Tímto způsobem se tato oblast dostala pod vliv Karla Velikého, krále Franků. Po Karlově smrti byla jeho říše rozdělena mezi jeho syny a Nizozemsko se stalo součástí středního království, Lotharingie (nazývané také Lotrinsko).

Nová nordická infuze – Vikingové

Franská nadvláda byla narušena vpády Vikingů v 8. století. Mnoho osad podél západního pobřeží Evropy bylo napadeno nebo vypleněno skupinami vikingských nájezdníků, což zanechalo v Nizozemsku dvě významné stopy.

Jednalo se o výstavbu opevněných měst (první v této oblasti) a další mírné rozšíření nordického genofondu v této oblasti. Nakonec se zde usadily i některé méně násilnické skupiny Vikingů, přičemž největší a nejformálnější skupina se usadila v nedaleké oblasti Francie a stala se Normany.

VĚTRNÉ MLYNY – RANÁ HOLANDSKÁ VYNALÉZAVOST

Holandská vynalézavost se odráží ve větrných mlýnech na venkově. Ačkoli jsou větrné mlýny dnes spojovány s Nizozemskem, poprvé byly postaveny ve Francii a Anglii ve 12. století a poté se rychle rozšířily po celé Evropě. Tyto rané dřevěné stavby, nazývané sloupové mlýny, se otáčely ručně kolem centrálního sloupu, aby se lopaty dostaly do větru. Věžový mlýn byl vyvinut ve Francii během 14. století. Nizozemci využili větrného pobřeží Severního moře, zdokonalili větrný mlýn a do 19. století jich postavili odhadem devět tisíc. Kromě mletí obilí a zavlažování zemědělské půdy přizpůsobili Nizozemci své větrné mlýny k řadě dalších úkolů, včetně čerpání mořské vody z pozemků pod hladinou moře, řezání dřeva, výroby papíru, lisování oleje ze semen a mletí mnoha různých materiálů. Z významných vylepšení větrného mlýna byl

nejdůležitější natáčecí větrník, mechanismus vynalezený v roce 1745, který automaticky otáčí lopatky proti větru. V roce 1772 byla vyvinuta pružinová lopatka. Tento typ lopatky se skládá ze dřevěných okenic, jejichž otvory lze ovládat ručně nebo automaticky, aby se udržovala konstantní rychlost lopatky při větru různé rychlosti.

Nejvýznamnější obchodní impérium

Jakmile nejhorší vikingské nájezdy skončily, Nizozemsko se usadilo do tří století relativního míru. Během této doby se stalo důležitým obchodním centrem. Tento status obchodní země přetrvává dodnes, přičemž přístav v Rotterdamu je stále největším přístavem na světě.

Habsburská nadvláda – německá kontrola

V šestnáctém století došlo k vzestupu německého rodu Habsburků. Tato královská rodina ovládala mnoho částí Evropy, včetně Nizozemska, a byla jednou z nejvlivnějších královských dynastií na kontinentu. V roce 1555 císař Karel V. udělil přímou kontrolu nad Španělskem a Nizozemskem svému synovi Filipovi II.

Nizozemská válka za nezávislost na Španělsku

Nizozemci nesouhlasili s tím, aby jejich zemi ovládalo Španělsko, a brzy zahájili válku za nezávislost. Tento konflikt trval osmdesát let, než byli Španělé donuceni se stáhnout. V

průběhu tohoto konfliktu se Nizozemsko také zapojilo do protestantské reformace, což ještě více odcizilo přísně katolické Španělsko. V důsledku toho se válka za nezávislost pevně spojila s katolicko-protestantským konfliktem, který v té době zachvátil velkou část Evropy.

Když se Španělé v roce 1566 pokusili rozšířit inkvizici do Nizozemska ve snaze potlačit protestantismus, vypukly v mnoha nizozemských městech protikatolické nepokoje. Rozzlobený protestantský dav zničil řadu katolických kostelů a další církevní majetek a Španělé vyslali nové jednotky, aby tyto útoky pomstily. Tvrdá vláda těchto španělských jednotek vedla k dalším povstáním a v roce 1568 již mezi Nizozemci a Španěly panoval stav otevřené války.

Vilém Oranžský, který vedl první velké povstání proti španělské nadvládě.

Vilém Oranžský se staví proti španělské nadvládě

Přední nizozemský šlechtic, princ Vilém z rodu Oranžských (známý také jako princ Oranžský), vedl v roce 1568 povstání, které brzy ovládlo většinu severního Holandska. V roce 1579 byl Vilém korunován králem Vilémem I. nové unie dříve nesourodých nizozemských států zvané Utrechtská unie. Provincie, které se k unii připojily, se staly Nizozemskem a ty, které se nepřipojily, se staly Belgií.

V roce 1581 vyhlásila Utrechtská unie nezávislost na Španělsku, což vyvolalo další zuřivou invazi ze strany této

země. Zpočátku se konflikt vyvíjel pro Nizozemce nepříznivě, kteří utrpěli mnoho porážek, včetně vraždy Viléma v roce 1584.

Do roku 1585 Španělé znovu dobyli velkou část území, které předtím ztratili, včetně města Antverpy. Chvíli to vypadalo, že Španělé znovu dobydou celé Nizozemsko, ale včasný zásah Anglie zvrátil situaci. Anglické zničení Španělské Armady v roce 1588 oslabilo schopnost Španělska vést válku v zahraničí a do roku 1600 byly poslední španělské jednotky vyhnány z Nizozemska.

V roce 1648 podepsali Nizozemci a Španělé Münsterskou smlouvu, na jejímž základě se Nizozemsko poprvé od římské okupace stalo nezávislým.

HOLANDSKÝ „NOVÝ AMSTERDAM“ SE STÁVÁ NEW YORKEM

Americké město, které dnes známe jako New York, bylo založeno holandskými průzkumníky, kteří svou opevněnou osadu ze 17. století nazvali New Amsterdam. První holandské rodiny připluly na ostrov Manhattan v roce 1624 na pokyn Holandské západoindické společnosti (DWIC) a město bylo oficiálně založeno v roce 1625 Willem Verhulstem. Zaměstnanec DWIC Peter Minuit podepsal v roce 1626 smlouvu s indiány z Manhattanu, která legálně převedla vlastnictví ostrova na Holanďany. Stalo se největší holandskou koloniální osadou provincie Nové Nizozemsko, dnes trojstátní oblasti New York. Zůstalo v holandském vlastnictví až do roku 1664, kdy padlo pod britským útokem. Město pak drželi Angličané až do roku 1673, kdy ho pomstychtivá holandská flotila znovu dobyla. Nakonec bylo město spolu s kolonií Nové Nizozemsko v roce 1674 trvale postoupeno Británii. Město bylo

přejmenováno na New York a ve své době největšího rozkvětu se stalo symbolem amerického kapitalismu. Na počátku 21. století bylo město téměř zcela zaplaveno imigranty z třetího světa.

Průzkum a světová říše – New York založen v roce 1624 jako „New Amsterdam“

Nizozemci byli již dlouho námořním národem a po získání nezávislosti brzy vybudovali své civilní i vojenské námořnictvo do podoby síly, která mohla konkurovat jakékoli velké evropské mocnosti. Nizozemci se drželi objevitelských tras vytyčených Portugalskem a vysílali objevitelské a obchodní výpravy do Nového světa. V roce 1600 byla založena první úspěšná obchodní výprava v Indonésii v jihovýchodní Asii. To znamenalo začátek toho, co se stalo obrovskou nizozemskou obchodní a koloniální říší.

Na vrcholu koloniální éry opustily Nizozemsko statisíce Holanďanů. Značná část z nich odešla do Ameriky, kde na ostrově Manhattan založili město New Amsterdam. Toto město bylo později přejmenováno na New York poté, co Manhattan připadl Angličanům.

Mnoho Holanďanů, Němců a Francouzů se také usadilo v koloniální osadě na nejjižnějším cípu Afriky. Tam se smísili a stali se Búry. Plný rozsah holandských průzkumných cest lze vidět v názvech geografických bodů po celém světě, které pocházejí z tohoto jazyka: Spitsbergen až Cape Horn, Staten Island v New Yorku, Tasmánie a mnoho dalších.

Kromě toho Holanďané založili dvě společnosti (Holandskou východoindickou společnost a Holandskou západoindickou společnost), které byly formálně zmocněny holandskou vládou k založení základen v Africe, Americe a Asii. Obě společnosti také získaly právo vést válku.

NORDICKÉ HOLANDSKÉ RASOVÉ TYPY V UMĚNÍ 1642

Detail z obrazu Společnost kapitána Fransa Banninga Cocqa, lépe známého jako Noční hlídka, 1642, od nizozemského renesančního mistra malíře Rembrandta. Obraz přesně zachycuje širokou škálu nizozemských rasových typů.

Malá malajská příměs vstupuje do holandské populace

V důsledku holandské koloniální expanze do Asie se do holandské populace dostala malá malajská příměs

prostřednictvím námořníků, kteří si brali malajské ženy. Z jihovýchodní Asie byl také dovezen omezený počet otroků. Ačkoli se tato rasová směsice již z velké části rozptýlila, její stopy lze někdy stále pozorovat v genetických „reverzních“ účincích v Holandsku.

HOLANDSKÉ KOLONIE SE ROZŠIŘUJÍ VE VÝCHODNÍ INDII

Nizozemští vojáci a dvě minometné čety vyfotografované na pozici v jedné z nizozemských pevností na ostrově Bali na Dálném východě na počátku 20. století. Války s domorodci z Bali trvaly více než třicet let.

Anglo-nizozemské války 1650 až 1667

Náhlé rozšíření nizozemské moci po získání nezávislosti na Španělsku nevyhnutelně přivedlo Nizozemsko do konfliktu

s Anglií, která byla další významnou evropskou mocností rozšiřující své obchodní a koloniální zájmy v Novém světě.

První anglo-nizozemská válka se odehrála výhradně na moři v letech 1652–1654. Začala, když anglické námořnictvo zaútočilo na nizozemské obchodní lodě, a rychle eskalovala do plnohodnotného konfliktu. Anglické námořnictvo získalo převahu a Nizozemci byli nuceni přijmout ustanovení navigačních zákonů, série zákonů, které zakazovaly používání neanglických lodí pro obchod mezi Anglií a jejími koloniemi.

Druhá anglo-nizozemská válka se odehrála v letech 1665–1667 a byla pokusem Angličanů ukončit nizozemskou dominanci ve světovém obchodu. Po počátečních úspěších Angličanů válka skončila vítězstvím Nizozemců. Během tohoto konfliktu vyplula nizozemská námořní jednotka po řece Temži, aby napadla Anglii v útoku, který se stal největší námořní porážkou Anglie.

Pod velením holandského admirála De Ruytera zničila holandská flotila většinu těžkých anglických lodí, které byly zakotveny v ústí řeky. Tato porážka donutila Angličany vyjednat mírovou smlouvu s Holanďany a válka skončila.

DE RUYTER NAPADÁ ANGLII 1667

Holandská válka s Angličany: holandská flotila na řece Temži. Holandské námořnictvo dvakrát vážně ohrozilo moc anglické flotily. V roce 1666 došlo k mohutné bitvě u ústí řeky Temže, při které zahynulo šest tisíc Angličanů a osm set Holanďanů. Anglické námořnictvo ztratilo dvacet tři lodí, což se stalo největší porážkou této armády v její dlouhé historii. Následující rok Holanďané pod velením velkého admirála De Ruytera vypluli po Temži až k městu Gravesend a po cestě ničili anglické lodě.

Jakmile bylo anglické námořnictvo znovu vybudováno, bylo opět nasazeno proti Holanďanům, tentokrát ve spojení s Francouzi během francouzsko-holandské války v roce 1672. Tato třetí anglo-holandská válka byla vedena kvůli odmítnutí Holandska vést válku proti Španělsku a Angličané se pokusili napadnout Holandsko z moře.

Díky obratné obraně Holanďanů pod vedením De Ruytera byl tento pokus o invazi ukončen a Angličané byli vyhnáni. Anglický parlament poté donutil svého krále Karla II. podepsat další mírovou smlouvu s Holanďany.

Čtvrtá a poslední anglo-holandská válka se odehrála v letech 1780 až 1784. Konflikt, který byl zpočátku vyvolán koloniální konkurencí mezi Anglií a Holandskem, se ještě vyostřil s příchodem americké revoluce.

Anglie se obávala – jak se později ukázalo oprávněně – že se Holanďané připojí k Francii a budou podporovat koloniální rebely v Severní Americe.

Válka se táhla až do roku 1783, kdy se Holandsko připojilo k příměří mezi Británií a Francií. Na základě dohody, zaznamenané v Pařížské smlouvě z roku 1784, získala Británie některé holandské kolonie a také právo na volný obchod s částí Holandské východní Indie.

Ztracená nezávislost – vládne Napoleonův bratr

Na domácí půdě byla politická jednota Nizozemska narušena vypuknutím konfliktu mezi těmi, kteří usilovali o demokratické reformy (inspirovaní událostmi v Severní Americe a Francii), a těmi, kteří chtěli zachovat starý řád. Tyto skupiny se staly známé jako Strana patriotů a Oranžský rod.

Oranžisté byli v roce 1787 podpořeni pruskou invazí, ale v roce 1795 francouzské revoluční jednotky a rada nizozemských

republikánů provedly protiútok a ustanovily novou vládu, známou jako Batavská republika.

Batavská republika existovala až do roku 1806, kdy Napoleon obsadil zemi a dosadil jednoho ze svých bratrů na uvolněný nizozemský trůn. To trvalo pouze čtyři roky a v roce 1810 bylo Nizozemsko začleněno do Francouzského císařství.

V této době Britové, obávající se, že holandské spojenectví s Francií povede k tomu, že čerpací stanice na jižním africkém mysu Dobré naděje padne do rukou Napoleona, tuto oblast obsadili a zahájili britskou kolonizaci jižní Afriky.

Porážka Napoleona vedla k obnovení holandské nezávislosti na základě Vídeňského kongresu v roce 1815, který po téměř dvacetileté válce následující po francouzské revoluci přeskupil velkou část Evropy.

Nové království Holandska zahrnovalo také území, které je dnes známé jako Belgie. Belgičané však byli rozděleným národem – polovina z nich mluvila francouzsky, zatímco druhá polovina mluvila holandským dialektem, vlámštinou. V důsledku toho Belgičané v roce 1830 zahájili povstání proti Holanďanům. Holandský protiútok povstání potlačil, ale mezinárodní tlak donutil obě strany v roce 1839 přijmout belgickou nezávislost.

Liberalismus a útočiště – Holandská tolerance

Nizozemsko bylo dlouho známé svým tolerantním přístupem k disidentům v Evropě. Mnoho velkých myslitelů

reformace a renesance, pronásledovaných rozzuřenými katolickými fanatiky, našlo útočiště v Nizozemsku. Kromě toho v této malé zemi našlo útočiště také velké množství Židů, kteří uprchli před španělskou inkvizicí. Tato tradice pokračovala po celé devatenácté století. Sociální reformy a demokratizace v Nizozemsku udávaly tempo pro většinu Evropy.

První světová válka a neutralita Nizozemska

Nizozemsko zůstalo neutrální, když v roce 1914 vypukla první světová válka. Výsledkem bylo, že ačkoli se válka odehrávala doslova na jeho prahu, Nizozemsko bylo ušetřeno velkých ztrát na životech, které postihly bojující strany.

AFSLUITDIJK – DVACET MIL DLOUHÝ ZÁZRAK

Nikde jinde se nizozemský genius neprojevuje lépe než v technologickém zázraku Afsluitdijk, neboli „uzavírací hrázi“.

Neuvěřitelná hráz dlouhá třicet dva kilometrů, postavená napříč Severním mořem za pouhých pět let (od roku 1927 do roku 1932), uzavřela celou část moře a umožnila rozsáhlé zúrodnění půdy. Níže je satelitní snímek Afsluitdijk.

Afsluitdijk – dvacet mil dlouhá hráz proti moři

Nizozemsko se zotavilo z útrap způsobených první světovou válkou a rychle obnovilo svůj ekonomický růst. Na konci 20. let 20. století Nizozemci zvládli umění zadržovat moře za umělými hrázemi a začali získávat zpět obrovské plochy půdy z moře. Tento projekt umožnil Nizozemsku rozšířit svou rozlohu téměř o třetinu. Většina nového území byla (a stále je) pod hladinou moře.

Největším z těchto projektů byl Afsluitdijk, neboli „uzavírací hráz“, která byla otevřena v roce 1933. Odřízla obrovský úsek Severního moře a vytvořila vnitrozemské sladkovodní moře známé jako Ijsselmeer. Právě z Ijsselmeeru

byly získány velké plochy půdy v rámci procesu, který stále pokračuje.

Druhá světová válka – německá okupace

Když vypukla druhá světová válka, Nizozemsko se opět prohlásilo za neutrální. To však bylo marné, protože plán Adolfa Hitlera na porážku Francie zahrnoval rychlou invazi přes Nizozemsko, aby obešel hlavní francouzskou armádu, která se soustředila podél francouzsko-německé hranice. Největší ránu Nizozemsku zasadilo německé letectvo, když v rámci demonstrace síly bombardovalo město Rotterdam. Poté Nizozemci neměli jinou možnost než se vzdát a v letech 1940 až 1945 následovala německá okupace.

Na konci války došlo k nárůstu nizozemských koloniálních povstání a požadavků na nezávislost. Indonésie získala nezávislost v roce 1949 poté, co tamní nacionalisté porazili Nizozemce. Další kolonie rychle následovaly: Nizozemská Nová Guinea získala nezávislost v roce 1962 a Surinam v roce 1975. Nizozemsko si však zachovalo zájem o karibské ostrovy Antily a Arubu.

Po druhé světové válce emigrovalo nejméně pět set tisíc Nizozemců hlavně do Severní Ameriky a Austrálie.

Imigrace – invaze třetího světa

Částečně v důsledku koloniální politiky občanství, která umožnila velkému počtu Indonésanů, Surinamců a dalších

obyvatel jihovýchodní Asie usadit se v Nizozemsku, a částečně kvůli obecně tolerantnímu přístupu Nizozemců se země stala v druhé polovině dvacátého století centrem imigrace z třetího světa. Tento vývoj a jeho důsledky jsou popsány dále v této práci.

Významný příspěvek Nizozemska

Nizozemci vychovali řadu předních osobností západní Evropy, mezi nimiž jsou například:

- Humanistický myslitel renesance Desiderius Erasmus, který měl v 16. století velký vliv;
- Právník Hugo Grotius, který napsal traktáty o právu, které jsou dodnes standardními texty ve studiu místního a mezinárodního práva;
- Vědec Christiaan Huygens, který jako první objevil povrchové znaky planety Mars a také prstence Saturnu. Stanovil Huygensův princip, který upravuje vlny a vlnovou povahu světla;
- Známí nizozemští umělci Rembrandt, Jan Vermeer, Frans Hals a Jan Steen.

Belgie

Oblast známá jako Belgie byla původně osídlena keltským kmenem zvaným Belgae. Jméno jí dali Římané, když tuto oblast obsadili. Římská provincie Gallia Belgica (belgická

Galie) zahrnovala území dnešní Belgie, severní Francie, Nizozemska a části Švýcarska.

Franská vláda – sjednocená s Nizozemskem

Po pádu Říma bylo území Belgie obsazeno germánskými Franky. V 8. století se stalo nedílnou součástí říše Karla Velikého, stejně jako celý region Nizozemska. Osud Belgie se poté odrážel v osudu Nizozemska a obě oblasti byly fyzicky sjednoceny až do roku 1839, kdy Belgičané vybojovali nezávislost na Nizozemsku.

Expanze a kolonizace Afriky

Nově nezávislí Belgičané neztráceli čas a rychle dohnali ostatní evropské země. Nastalo období rychlé industrializace, po kterém následovala řada koloniálních akvizic, z nichž nejvýznamnější bylo zabrání obrovského území ve střední Africe belgickým králem Leopoldem II.

S pomocí slavného anglického průzkumníka Henryho Mortona Stanleyho podepsal belgický král smlouvy s domorodými kmeny a získal faktickou kontrolu nad regionem, který byl tehdy známý jako Belgické Kongo a dnes se nazývá Demokratická republika Kongo.

Tato oblast zůstala až do královy smrti jeho soukromým majetkem, poté ji odkázal belgickému státu. Zůstala v belgickém držení až do roku 1960, kdy kontrolu nad zemí

převzali černošští nacionalisté a dopustili se některých z nejkrvavějších protibělošských zvěrstev v celé Africe.

LEOPOLD II. OSOBNĚ VLASTNIL CELOU ZEMI V AFRICE

Leopold II., belgický král, založil africkou zemi, která je dnes známá jako Demokratická republika Kongo. Stala se jeho soukromým majetkem a v roce 1885 byla jako taková oficiálně uznána. Po jeho smrti ji odkázal belgickému státu a ta zůstala v jeho držení až do roku 1960. Nahoře je památník Leopolda s nápisem: Ujal jsem se práce v Kongu v zájmu civilizace a Belgie.

Evropské bojiště – světové války

Belgie pokračovala v ekonomickém rozvoji a růstu až do vypuknutí první světové války. Po invazi Němců se Belgie stala dějištěm mnoha nejkrvavějších bitev západní fronty, zejména v severní oblasti známé jako Flandry. Belgie byla v důsledku toho zdevastována a na konci války byla odškodněna přidělením části německého území, kde vznikla malá německy mluvící menšina.

Belgie se sotva začala zotavovat z první světové války, když byla v roce 1940 znovu napadena Německem. Němci zůstali v Belgii až do konce války.

Vlámové a Valoni

Dvojjazyčná povaha belgického státu (vlámština a francouzština) způsobila v minulosti napětí a v 60. letech 20. století dokonce vážné nepokoje. V důsledku toho byly v roce 1974 zřízeny samostatné regionální správní jednotky pro vlámský a valonský region (jak se nazývá francouzsky mluvící oblast). K dalšímu posílení pravomocí těchto regionů došlo v roce 1993.

BRUSEL – NEOFICIÁLNÍ HLAVNÍ MĚSTO EVROPY

Brusel je faktickým hlavním městem Evropské unie, protože se zde nacházejí všechny hlavní politické instituce tohoto orgánu. Je sídlem Evropské komise, která je výkonnou složkou EU, a také legislativní Rady Evropské unie. Město také sdílí zasedání Evropského parlamentu s francouzským městem Štrasburk. Na počátku 21. století se odhadovalo, že 56 procent obyvatel Bruselu bylo neevropského původu.

Evropská unie

Belgie se v roce 1951 stala jedním ze šesti zakládajících členů Evropského společenství uhlí a oceli. V roce 1957 také vstoupila do Evropského společenství pro atomovou energii a Evropského hospodářského společenství (EHS). EHS se

vyvinulo v Evropskou unii (EU), která má své sídlo v Belgii. V Belgii také došlo k významné imigraci obyvatel ze zemí třetího světa. Tomuto vývoji se věnujeme dále v této práci.

Lucembursko

Území, které je dnes známé jako stát Lucembursko, vzniklo v roce 963 n. l., kdy německý hrabě Siegfried z Arden postavil pevnost na velkém skalnatém výběžku známém jako Bock. Pevnost byla v průběhu staletí rozšiřována a stala se známou jako „Gibraltar severu“.

V 15. století se vládci Lucemburska stali mocnými regenty a mnozí z nich byli jmenováni římskými císaři. Tato linie skončila v roce 1437, kdy nebyl žádný mužský dědic trůnu, a Lucemburské velkovévodství bylo prodáno sousedním šlechticům. V průběhu staletí město a jeho opevnění prošlo rukama všech velkých královských rodů Evropy, včetně Bourbonů, Napoleona, Habsburků a Hohenzollernů. Po porážce Napoleona se Lucembursko spojilo s Nizozemskem a Pruskem, ale v roce 1839 byla francouzsky mluvící část Lucemburského vévodství převedena pod Belgii.

Pokračující mezinárodní krize, soustředěné hlavně na spory ohledně vojenské hrozby, kterou představovala lucemburská pevnost, téměř vedly v roce 1867 k válce mezi Pruskem a Francií. Mezinárodní smlouva válku odvrátila pod podmínkou, že pevnost bude zbourána. Její impozantní fasáda je však stále k vidění a velká část jejích podzemních tunelů je přístupná veřejnosti.

Lucembursko bylo během obou světových válek okupováno Německem, ale utrpělo relativně malé škody na infrastruktuře. Městský stát byl zakládajícím členem Organizace spojených národů v roce 1946, NATO v roce 1949 a Evropského hospodářského společenství (později Evropské unie) v roce 1957.

KAPITOLA 30: Čtvrtá velká rasová válka – Bulhaři, Avaři, Maďaři a Chazaři v letech 550–950

Čtvrtá velká rasová válka zuřila po staletí na velkých částech území dnešního Ruska, Turecka a jihovýchodního Balkánu. Bojujícími stranami byly různé bílé kmeny proti různorodé skupině asijských, mongolských a rasově smíšených muslimských útočníků.

Tyto války začaly kolem roku 550 a skončily až porážkou asijské aliance známé jako Maďaři o čtyři sta let později, když se v roce 954 pokusili napadnout Bavorsko. Tento masivní boj proti hordám asijského původu lze správně zařadit pod jeden nadpis, i když v tomto dramatu vystupovaly různé postavy.

Kdyby tyto spojené skupiny asijských útočníků nebyly odraženy z východní Evropy, je pravděpodobné, že by maurská invaze do západní Evropy byla úspěšná. Evropa mohla být rozdrcena nebílými útočníky na dvou frontách mezi Asiaty a Maury – ale nestalo se tak.

Rusko – Bulhaři z Azovského moře

V roce 372 byli nejvýchodnějšími bílými národy na území dnešního Ruska Alanové. Tato skupina byla úzce spjata se starověkými Médy, Peršany a Árijci, kteří všichni pronikli na jih a pomalu se smísili s tmavšími obyvateli dobytých oblastí.

Alani byli také posledním indoevropským kmenem, který vzešel z původní nordické vlasti mezi Kaspickým a Černým mořem. Po určitou dobu také vládli velké části dnešního Ruska,

ale jejich nadvláda byla ohrožena Ostrogóty, kteří se valili ze severu.

Více než sto let se Ostrogóti mísili s Alany a Slovany. Protože všichni pocházeli ze stejného nordického kmene, do značné míry si zachovali své rasové charakteristiky. Alanové a Ostrogóti byli poté zdecimováni před invazí asijských Hunů a bílí přeživší uprchli na jih a na západ. Poté, co Germáni v roce 454 odrazili hunskou invazi (jak bylo popsáno dříve v této práci), Hunové ustoupili do oblasti kolem Azovského moře, kde v průběhu času získali nové jméno – Bulhaři.

ASIJŠTÍ MAĎARŠTÍ NÁJEZDNÍCI NAPADÁJÍ VÝCHODNÍ EVROPU

Maďaři přepadají bílou osadu. Maďaři byli asijský národ, který na konci 9. století překročil Dunaj a zpustošil rozsáhlé oblasti střední Evropy. Ačkoli byli nakonec vyhnáni, malá část jejich genů zůstala v oblastech, které podmanili – odtud pochází malá

skupina jižních Slovanů, kteří mají mírně asijský vzhled. Tento proces nebyl v žádném případě úplný a samozřejmě si obrovské množství Slovanů zachovalo charakteristiky svých indoevropských předků. Nicméně vliv Maďarů byl tak velký, že v maďarském jazyce se Maďarsko a Maďaři dodnes nazývají Magyar, ačkoli původní asijští Maďaři již dávno zmizeli.

Avaři – asijská invaze zastavena Franky

V polovině šestého století se do Evropy z východu vrhla nová vlna Asiatů, Avarů – pravděpodobně potomků Bulharů. Při svém postupu na západ znovu podmanili Slovany a způsobili přesun mnoha indoevropských kmenů na západ, včetně Langobardů, kteří se poté přesunuli do Itálie. Avarové byli zastaveni Franky v jedné z otevřených rasových válek, které následovaly po rozpadu Západořímské říše.

Zbytky Avarů způsobily chaos ve střední Evropě, jak mezi Němci, tak mezi Slovany. Na vrcholu své moci obsadili velké oblasti dnešní východní Evropy: Maďarsko, Rusko až po řeku Volhu a pás území sahající až k Baltskému moři. Jak postupovali na západ, jejich počet se zmenšoval, až byli zcela převálcováni Slovany, které se pokoušeli podrobit. V důsledku toho bylo nevyhnutelné, že ztratili kontrolu nad svou říší. V roce 626 byl avarský útok na Konstantinopol odražen a většina slovanských národů povstala a svrhla je.

Vyhlazení mečem a pohlcení

Avaři poté zmizeli z dějiště buď prostřednictvím fyzického vyhnání, nebo v některých případech biologického asimilování, což přispělo k (nesprávně uváděnému) „slovanskému“ vzhledu, který lze stále nalézt v některých částech východní Evropy. To neznamená, že všichni dnešní Slované jsou smíšeného původu – velká část z nich není –, ale to, co je považováno za typický „slovanský“ vzhled, má své kořeny v asimilaci různých asijských nájezdníků. Jak může potvrdit každý cestovatel do východní Evropy nebo Ruska, tento vzhled není příliš běžný a vyskytuje se hlavně v jihovýchodních částech Ruska.

Chazaři vyhnali Bulhary do Bulharska 650

V roce 576 vtrhla z východu nová síla – smíšená rasa, která si říkala Chazaři. Obsadili území na severozápadním pobřeží Kaspického moře v jižním Rusku.

Chazaři pocházeli původně z Malé Asie (Turecko) a byli výsledkem integračního procesu, který probíhal na Blízkém východě po staletí. Skládali se ze staroevropských, semitských a mongoloidních prvků a fyzicky se podobali mnoha jiným národům v této oblasti.

Chazaři začali rozšiřovat své území na západ a do roku 650 obsadili území východně od řeky Dněstr. V tomto procesu vyhnali bulharské Huny z území kolem Azovského moře. Bulhaři se přestěhovali do oblasti, která je dnes známá jako Bulharsko, kde vládli asi 150 let a dali této zemi své jméno.

MAĎARŠTÍ NÁJEZDNÍCI NIČÍ NĚMECKÉ OSADY

Maďarští nájezdníci zapálili německou usedlost. Maďaři byli nakonec poraženi, ale malé stopy jejich genofondu zůstaly v menšině slovanského obyvatelstva. To je zvláště patrné v dnešním jihovýchodním Rusku.

Maďaři – mongoloidní/asijský kmen

V této fázi existovaly ve východní Evropě tři hlavní skupiny Mongolů a míšenců asijského původu: Bulharští Hunové, Avaři a Chazaři. Jejich počet byl mírně posílen zbytky jiného mongolského národa, který se původně usadil ve Finsku (a jehož potomci dodnes tvoří v této zemi národ Laponců), ale který buď odešel, nebo byl vyhnán na jih. Tyto skupiny se nakonec spojily do aliance, která byla zpočátku neformální a později oficiální. Tato konfederace mongoloidních/asijských

kmenů, která si říkala Maďaři, se v 8. století začala přesouvat na západ, čímž připravila půdu pro další rasový boj mezi bílými Evropany a asijskými a smíšenými nájezdníky z východu.

Chazaři a judaismus

Chazaři také prošli během tohoto období transformací. Po staletích bezcílného putování se vlny židovských Semitů, kteří uprchli na sever z Palestiny po římsko-židovských válkách a diaspoře v roce 70 n. l., nakonec na počátku 7. století dostaly do jižního Ruska.

V době jejich příchodu hledal chazarský král náboženství, které by přijal jako oficiální chazarské vyznání, a rozhodl se pro judaismus.

Spojení Chazarů s judaismem potvrdila studie z roku 2003 v American Journal of Human Genetics („Multiple Origins of Ashkenazi Levites: Y Chromosome Evidence for Both Near Eastern and European Ancestries“, Behar D. et. al., AJHG svazek 73, číslo 4, říjen 2003, str. 768–779), která odhalila, že 52 procent Levitů aškenázského původu mělo zvláštní genetickou signaturu, která pocházela ze Střední Asie.

Genetický výzkum ukázal, že Cohanim, židovská kněžská kasta dědičná po otci, sdílí společné nedávné předky bez ohledu na geograficky definovanou komunitu po diaspoře, ke které patří, což je zjištění v souladu se společným židovským původem na Blízkém východě.

Naopak studie ukázala, že Levité, další židovská kasta dědičná po otci, vykazují známky více nedávných původů, přičemž aškenázští Levité mají vysokou frekvenci charakteristické haploskupiny, která nepochází z Blízkého východu (skupina „Chazar“).

Nebylo by však správné předpokládat, že všichni evropští Židé jsou chazarského původu, protože důkazy DNA ukazují, že tato genová sekvence se vyskytuje pouze v jedné konkrétní židovské kastě a v žádné jiné se nenachází. Celkově se „židovský chazarský“ kmen vyskytuje v méně než 6 % veškeré současné židovské DNA a ve 12 % aškenázského židovstva.

Chazarští otrokáři – původ slova „otrok“

Chazaři, stejně jako Hunové a další Asiaté, byli aktivními obchodníky s otroky. Slované však nesli hlavní nápor chazarských výprav za otroky – natolik, že slovo otrok (slave) bylo odvozeno od slova Slovan. S konverzí Chazarů k judaismu se pevně ustavilo spojení judaismu s obchodem s otroky na Východě.

Mapa Evropy z roku 814 n. l. ukazuje rozsah říší Chazarů a Avarů.

Seveřané porážejí Maďary

Uprostřed vzestupu Maďarů vstoupila do boje nová severská mocnost – Seveřané. Již v šestém století začali tito germánští kmenoví příslušníci, pocházející z Dánska a jižní Skandinávie, zakládat osady podél Baltského moře a vysílali výpravy do středního Ruska po řece Západní Dvina.

Do konce 8. století Seveřané vybudovali opevněné osady v Novgorodu a Kyjevě a založili menší obchodní stanice dále na jihu, na území Chazarů.

Zanedlouho se dostali do války s nastupujícími Maďary. Asiaté byli Seveřany poraženi a celá oblast kolem dolního toku řeky Don se díky jejich nadvládě stala známou jako Velké Švédsko.

Seveřané, kteří si říkali Varjagové, se smísili s indoevropskými zbytky v západním Rusku, Alany a původními Slovany. Alanové si původně říkali Asové a jeden z jejich předních klanů byl známý jako Rukhs-As („zářiví“ nebo „vedoucí“ Alanové).

Z toho se vyvinulo jméno kmene Rus. Po nějaké době začali Seveřané přejímat zvyky těchto kmenů a nazývali se Rusové. Odtud pochází slovo „Rusko“.

Chazaři poté bez varování zaútočili na Rusy. Rusové, zpočátku zaskočeni zuřivostí chazarského útoku, požádali o posily ze Skandinávie. Na výzvu reagoval Rurik, vládce jižního Jutska a Fríska v Dánsku, který se vydal s armádou do ruských stepí a dorazil tam v roce 856. Od tohoto data Rusové oficiálně počítají historii své země.

Maďarský neúspěch vytváří Maďarsko v roce 893

Mezitím utrpěla maďarská aliance těžkou porážku. Ve střední Evropě franský král Karel Veliký zcela zničil Avary, vyhnal je z jejich základen ve východním Rakousku a Maďarsku a při tom zabil obrovské množství asijských útočníků. Karel Veliký založil ve střední Evropě nárazníkový stát, aby zabránil dalším vpádům.

Tento stát se původně nazýval Ostmark, neboli „Východní marka“. Dnes je známý jako Rakousko, nebo v němčině Österreich. Karel Veliký také rozšířil franskou ochranu na oblasti, které jsou dnes známé jako Čechy, Morava, Rakousko a Chorvatsko.

Tato porážka, spolu s příchodem dalších Seveřanů pod vedením Rurika, způsobila, že Maďaři prozatím upustili od dalších útoků na Indoevropany. Místo toho, podníceni příchodem dalšího nebílého kmene z Turecka, se Maďaři obrátili proti bulharským Hunům a v roce 893 obsadili jejich území v dnešním Bulharsku a Maďarsku.

Ruská expanze pod vedením Rurika a Olega

Rurik se mezitím stal králem města Novogrod a úspěšně vedl vznikající Rus až do své smrti v roce 879. Jeho nástupce, norského původu Oleg, sjednotil knížectví Novogrod a Kyjev.

V roce 964 se Olegův vnuk Svyatoslav stal vládcem Ruska. Svyatoslav, zuřivý válečník, který se striktně držel svého skandinávského vychování – odmítl se stát křesťanem poté, co jeho matka konvertovala – si jako svůj první úkol stanovil zničení židovské říše Chazarů na jihu. V roce 965 ruské vojsko pod vedením Svyatoslava prorazilo hranice Chazarů a navždy porazilo říši obchodující s otroky.

Bulhaři poraženi – Svyatoslav zabit

Svyatoslav se nespokojil s porážkou Chazarů a obrátil svou pozornost na zbývající bulharské Huny podél Dunaje, které v roce 967 porazil a obsadil tak velké části Bulharska. Bulharské Huny by zcela zničil, ale byl nucen se vrátit do Kyjeva, když bylo město napadeno tureckými nájezdníky zvanými Patzinakové.

Jednalo se o smíšený kmen, který byl součástí islámské turecké invaze podél jihovýchodních hranic Evropy a soustředil se v Konstantinopoli. Svyatoslav zachránil Kyjev, ale v roce 972 byl zabit v bitvě při následné operaci proti Patzinakům.

V roce 1068 nové vlny muslimských útočníků, Kumáni, obsadily Krymský poloostrov a zatlačily Patzinaky na západ do Balkánu. Na jihu byla Východořímská říše na pokraji zániku, poté co v roce 1071 prohrála rozhodující bitvu u Manzikertu s další skupinou muslimských nájezdníků, Seldžuky. To umožnilo Seldžukům obsadit velké části západního Turecka a připravit cestu pro konečný útok na Konstantinopol.

Maďarský útok na západní Evropu

Ve střední Evropě se Maďaři vydali ze své základny v Maďarsku, kterou dříve zabrali bulharským Hunům. Vyrazili na nájezdy až do německých Brém, francouzského Orléans a Konstantinopole, kde všude znásilňovali, plenili, rabovali a ničili.

V roce 954 překročila maďarská nájezdnická výprava čítající odhadem sto tisíc vojáků Bavorsko a řeku Rýn, pronikla

do Francie až k Remeši a Burgundsku a poté překročila Alpy, aby vyplenila Lombardii v Itálii.

Maďaři poraženi – bitva u Lechfeldu v roce 955

Následující rok vtrhla další maďarská armáda do Bavorska a oblehla město Augsburg, ležící severozápadně od dnešního Mnichova. Tentokrát však byli Bavoři připraveni.

Saský král Otto I. protiútokem se speciálně připravenou armádou zničil Maďary v bitvě u Lechfeldu. Současné záznamy uvádějí, že Sasové po bitvě tři dny zabíjeli ustupující Maďary. Ať už je to pravda nebo ne, faktem zůstává, že po bitvě u Lechfeldu Maďaři již nikdy více neohrozili Evropu.

Porážka a rozpad Maďarů znamenají konec druhé velké asijské invaze.

Další nastane v roce 1221, kdy ještě krutější mongolský vůdce zavede tak krvavý teror, že jeho jméno je dodnes synonymem tyranie – Čingischán.

KAPITOLA 31: Pátá velká rasová válka – Čingischán a Mongolové v letech 1220–1650

Ačkoli se jméno Čingischán stalo synonymem tyranie, v invazi do Evropy hrál relativně malou roli. Jeho skutečným přínosem k mongolskému vlivu bylo to, že to byl právě on, kdo nakonec sjednotil asijské kmeny a upevnil jejich moc. Invazi do Evropy mohli zahájit až poté, co se sjednotili.

Chánovo skutečné jméno bylo Temudžin a narodil se přibližně v roce 1162 v dnešní Mongolii. Díky svému původu (byl potomkem vůdce klanu) a svým vůdčím schopnostem se Temudžinovi podařilo do roku 1206 sjednotit pod svou vládou řadu rozličných asijských kmenů. V tom roce byl uznán jako chán, neboli nejvyšší vůdce, sjednocených kmenů a přijal titul Čingischán („Pán země“), pod kterým se proslavil.

Poté, co porazil posledního ze svých asijských protivníků, obrátil Chán svůj zrak na západ a zahájil invazi do Evropy, která měla trvat více než čtyři sta let.

ČINGISCHÁN – MONGOLSKÝ VOJENSKÝ VŮDCE TÉMĚŘ DOBYL EVROPU

Čingischán, jak je zachycen na portrétu, který je v držení jeho potomků v Asii. Ačkoli byl vůdcem mongolských dobyvatelů pouze dvacet jedna let (1206 až 1227), jeho vláda byla tak krutá, že se jeho jméno stalo synonymem tyranie.

Prvními oběťmi byli Rusové kolem roku 1221

První nájezd Čingischána se odehrál v Rusku v roce 1221, kdy jeho armáda prorazila několika jižními ruskými knížectvími. Rusové byli mongolským útokem zcela zaskočeni a brzy se velká část dnešního jižního Ruska ocitla pod nadvládou Čingischána.

Četné protiútoky severoruských kmenů nedokázaly vyhnat Čingischánovy síly a ten připravil své armády na další tažení do území obývaného bělochy.

Smrt Čingischána zastavila invazi v roce 1227

Mongolská invaze byla nečekaně přerušena náhlou smrtí Čingischána v roce 1227. Mongolské armády, které připravil, zůstaly bez vůdce a několik let setrvávaly na místě, zatímco Mongolové mezi sebou bojovali o nástupnictví. Nakonec si za nového chána vybrali Čingischánova syna Ögedeje.

Zatímco Ögedei bojoval o upevnění své vlády, mongolští vládci v jižním Rusku zavedli krutý teror nad svými nešťastnými poddanými. Celá osídlení byla hromadně vyvražděna a ti, kteří měli štěstí a unikli na sever a západ, přinášeli příběhy o teroru a pomáhali budovat (oprávněný) obraz Čingischána jako přinášejícího smrt a zkázu z Asie.

Jednou z taktik, kterou se Mongolové proslavili, bylo vyplenění města, odchod a o několik dní později vyslání zadního voje, aby zjistil, zda se někteří přeživší nevrátili. Všichni takoví nešťastníci byli na místě popraveni.

Vnuk Čingischána obnovuje invazi

V roce 1237 mongolská vojska pod vedením Batu, vnuka Čingischána, obnovila své invaze na západ. V roce 1240 vyplenila ruské město Kyjev a postupovala dále do Polska,

Čech a Maďarska. Další mongolská vojska pronikla hluboko na Balkán, do severního Ruska, Polska a středního Německa.

MONGOLSKÁ ŘÍŠE – OD ČÍNY PO POLSKO

Rozsah Mongolské říše. Z jižního Ruska byli vyhnáni až v polovině 17. století.

Mongolové porazili bělochy a dorazili k Vídni

Tváří v tvář vyhlazení přestaly evropské národy bojovat mezi sebou a uzavřely pakt proti invazi Asiatů. Spojenectví Germánů, Poláků a Němců pod velením vévody Jindřicha II. Slezského vytvořilo jednotnou bílou armádu a v dubnu 1241 se střetlo s Mongoly v bitvě u Liegnitzu. Evropská armáda byla poražena a Jindřich byl popraven. Vítězná mongolská armáda poté několik týdnů nosila jeho nabodnutou hlavu na kopí, zatímco postupovala dále na západ.

Jižní Slované shromáždili armádu a zahájili nový protiútok na hlavní síly Mongolů, které se tehdy přesouvaly přes Maďarsko. V bitvě, která se odehrála severně od Budapešti u řeky Sajo v dubnu 1241, byly bílé armády opět poraženy. Společné porážky Rusů, Němců a Slovanů znamenaly, že celá Evropa byla Mongolům otevřena.

V roce 1242 pronikly mongolské hordy do předměstí Vídně a zdálo se, že celá střední Evropa padne. V tomto kritickém okamžiku však invaze nebílých sama od sebe ustala. Byla to náhoda osudu, která zachránila Evropu a její obyvatele před úplným vyhlazením Mongoly. Když asijská armáda zahájila pochod přes zamrzlou Dunaj, dorazil posel z jejich domoviny v Mongolsku. Oznámil, že Ögedei zemřel a že se opět bude konat kmenová rada, která určí jeho nástupce. Mongolské armády se vrátily, aby jejich náčelníci mohli zúčastnit se rady, a již nikdy nepronikly do střední Evropy.

MONGOLOVÉ PORAZILI JINDŘICHA SLEZSKÉHO – LIEGNITZ 1241

Desetitisícová mongolská armáda pod vedením Ordy vpadla v únoru 1241 do Polska a rychle dobyla rozsáhlá území včetně Krakova a Sandomierze. Zoufalý polský odpor vyústil v bitvy u Turska (únor) a Tarczku a Chmielniku (březen). Jindřich II. (1196–1241), velkovévoda celého Polska, požádal o pomoc zbytek Evropy, ale jediná pomoc přišla od českého krále Václava I. a oddílu templářů a johanitů. Jindřich se zapojil do bitvy s mongolskou armádou u Leignitzu 9. dubna 1241, ale byl poražen a zabit. Na obrázku výše mongolské jednotky pochodují s Jindřichovou hlavou na kopí.

Chanát Zlaté hordy – jižní Rusko zůstává pod nadvládou Mongolů

I když se Mongolové stáhli ze střední Evropy, celé jižní Rusko zůstalo pod mongolskou okupací, kde Batu vytvořil takzvanou Zlatou hordu. Tento název pochází z každoročního tributu bohatství, které bylo vybíráno od severních Rusů, kteří se okupaci vyhnuli pouze tím, že se formálně uznali za vazaly a platili Mongolům ochranné peníze.

Jediným východoevropským státem, který nebyl takto ponížen, byla pobaltská Litva. Jak mongolská síla pomalu slábla, Litevci expandovali a nakonec obsadili území sahající od Baltského moře až po Černé moře. S tak velkým impériem se Litva stala nejmocnějším státem ve východní Evropě.

Velkovévoda Dimitrij vyžene Mongoly a osvobodí Rusko 1330

Na počátku 14. století bylo mongolské impérium na jihu rozvráceno vnitřními spory, kdy soupeřící uchazeči o mongolský trůn vedli sérii bratrovražedných válek. Velkovévoda Dimitrij z Moskvy využil zmatku v asijských řadách a v roce 1330 vedl armádu proti obrovské mongolské síle u Kulikova na břehu řeky Don. Ačkoli obě strany utrpěly velké ztráty, Rusové zvítězili a Mongolům tak způsobili první významnou porážku od začátku jejich invaze.

Ivan Veliký odmítá platit tribut

Nový mongolský vojevůdce Tamerlán v roce 1395 podnikl protiútok a znovu dobyl velkou část původní Mongolské říše v

Rusku. Po Tamerlánově smrti se jeho říše rozpadla na čtyři nezávislé chanáty: Astrachaň, Kazaň, Krym a Sibiř.

Takto rozdělení Mongolové byli nakonec oslabeni do té míry, že moskevské knížectví pod vedením Ivana III. v roce 1480 odmítlo platit roční tribut Hordě. Ivan poté zahájil sérii expanzivních válek, některé proti ruským knížectvím a jiné proti místním mongolským náčelníkům.

Kozáci zahájili bílou rekonkvistu

První velké dobývání jižních částí Ruska začalo až v polovině 16. století. Skupiny ruských rolníků známé jako kozáci, kteří uprchli z autokratických panství severního Ruska, se usadily podél břehů řeky Don. Kozáci si brzy vydobyli strašlivou pověst válečníků a ochotně se zapojili do bojů s Mongoly, čímž donutili Asiaty postupně ustupovat.

V polovině 17. století byla většina Mongolů vyhnána ze středního a jižního Ruska. V důsledku válek a určité míry asimilace zmizely poslední mongolské státy o století později, i když názvy, které těmto regionům dali, přetrvávají dodnes.

Mongolské dědictví – smíšené obyvatelstvo v jižním Rusku

Ve střední Evropě nebyli Mongolové fyzicky přítomni dostatečně dlouho, aby měli významný genetický vliv na populaci. Hlavním důsledkem mongolské invaze do jižní a střední Evropy bylo zabití velkého počtu bělochů, což poškodilo budoucí růst populace.

V jižním Rusku však následky tří set let mongolské nadvlády zanechaly v této oblasti jasnou genetickou stopu. Například v oblasti Kyrgyzstánu popisují čínské a muslimské zdroje ze 7. až 12. století Kyrgyzy jako zrzavé, světlé pleti a se zelenýma a modrýma očima.

Dnes, po staletích asijské okupace, jsou tyto rasové charakteristiky velmi vzácné. Stejný proces proběhl i v ostatních „stánech", včetně Kazachstánu, Tádžikistánu, Uzbekistánu a Turkmenistánu.

KAPITOLA 32: Neustálé dobývání – pobaltské státy

Historie pobaltských států – Estonska, Lotyšska, Litvy, Polska a Pruska – byla poznamenána dramatickým a nečekaným vznikem křesťanského řádu známého jako Řád německých rytířů, který byl založen v Palestině během křížových výprav proti islámu.

Šíření řádu německých rytířů z Palestiny do severovýchodní Evropy činí tuto oblast zajímavou pro studium, protože poskytuje fascinující vhled do šíření křesťanství. Pobaltí také dalo vzniknout národům a sporům, které formovaly evropské dějiny až do současnosti – a vzhledem k vysoké míře rasové homogenity, která v této oblasti stále existuje, by mohlo v budoucnu hrát ještě významnější roli.

Řád německých rytířů poráží pohany

Řád německých rytířů byl německý náboženský vojenský řád založený během křížových výprav v roce 1190. Jejich činy ve jménu křesťanství se staly legendárními a byli nasazeni na příkaz církve proti bílým pohanům ve východní a severovýchodní Evropě.

V roce 1210 byli rytíři pozváni do Uherska, aby pomohli konvertovat pohanské slovanské kmeny ke křesťanství. V roce 1226 udělil římský císař Řádu německých rytířů kontrolu nad tehdejším Pruskem (dnešní severní Polsko), aby ho spravovali jako léno pod podmínkou, že všechny místní obyvatele převedou ke křesťanství.

Řád německých rytířů zajistil, aby se v Prusku usadili pokřesťanštění Němci. To mělo dvojí účel – nově příchozí mohli nejen dohlížet na nové konvertity, ale řád německých rytířů si také uvědomil, že nejjednodušší způsob, jak změnit povahu společnosti, je změnit její obyvatele.

Zatímco příchod velkého počtu křesťanských Němců nezměnil rasové složení Pruska, výrazně změnil jeho kulturní složení.

Místní obyvatelstvo vede válku proti řádu německých rytířů

V důsledku své taktiky nebyli rytíři v tomto regionu nikdy oblíbení – ani poté, co byli všichni místní obyvatelé konvertováni ke křestanství. V roce 1409 pozval polský král všechny nepřátele řádu německých rytířů, aby se zúčastnili tažení proti řádu – výzva, která vedla k jejich porážce v bitvě u Tannenbergu v roce 1410. Do roku 1591 byli poslední rytíři vyhnáni z pobaltských států.

Oživení řádu německých rytířů

Navzdory svému rozpadu na severu byl řád obnoven v jižním Německu a Rakousku, kde se v roce 1683 zúčastnil bitvy u Vídně proti invazním nebílým islámským Turkům. To měla být poslední válka řádu německých rytířů – do roku 1697 se počet nováčků do řádu snížil na minimum. Poslední rytíři byli zrušeni Napoleonem Bonapartem v roce 1809.

Polsko

Oblast dnes známá jako Polsko byla jednou z oblastí osídlených nejvýchodnější větví původních indoevropských

nájezdníků Evropy, Slovany, z nichž poslední přišli ve třetím a čtvrtém století.

Samotný název Polsko je odvozen od největšího slovanského kmene, Polanů. Tyto kmeny, stejně jako jejich sousedé ve východní Evropě, nejdéle lpěly na původních indoevropských náboženstvích a vírách a patřily mezi poslední, které padly za oběť vražednému evangelismu raných křesťanů. Jižní Polsko také padlo za oběť pustošení Hunem Attilou, ačkoli průchod asijského válečníka nezanechal na obyvatelstvu žádné trvalé rasové stopy.

Křesťanství zavedeno v roce 962

Kolem roku 840 si slovanské kmeny v Polsku pod vedením knížete Piasta upevnily svou nadvládu. Polské kmeny byly v této době ještě pohanské a teprve s konverzí knížete Mieszka, který vládl v letech 962 až 992, bylo křesťanství zavedeno mezi Poláky. Mieszkovův syn Boleslav, který vládl v letech 992 až 1025, byl prvním polským panovníkem, který byl formálně prohlášen polským králem. Rozšířil také hranice polského státu tím, že v krátké sérii vojenských tažení dobyl několik okolních území. Tato nově nabytá moc a jednota se rozplynula, když bylo království rozděleno mezi královy dědice.

Mongolská invaze – zpustošená země

V roce 1240 vtrhli Mongolové do Polska, poté co nejprve zdecimovali mnoho jiných slovanských kmenů na východě. Naštěstí pro Polsko odešli následující rok, ale velká část země byla v důsledku toho zpustošena. Současně došlo ke dvěma novým přesunům obyvatelstva. Velké množství Prusů se začalo usazovat v Polsku, aby uniklo vnitřním nepokojům v německých státech, a v Polsku vznikla první velká židovská populace, která se sem přestěhovala kvůli rostoucímu antisemitismu v západní Evropě.

Vladislav vyžene Němce a sjednotí Polsko

V roce 1320 byl korunován nový polský král Vladislav I., který se proslavil odražením několika vln německých invazí, během nichž se mu podařilo sjednotit Polsko. Jeho syn Kazimír III. (nazývaný také Kazimír Veliký) vládl v letech 1333 až 1370 a proslul reformou polské společnosti a založením Jagellonské univerzity v roce 1364. Získal si také vděčnost evropského židovského obyvatelstva tím, že aktivně pomáhal židovským uprchlíkům ze západní Evropy a umožnil jim hromadně se usadit v Polsku.

KAZIMÍR – PŘÍMĚŘÍ S ŘÁDEM NĚMECKÝCH RYTÍŘŮ

Kazimír Veliký, polský král v letech 1333 až 1370, se proslavil uzavřením částečného míru s Řádem německých rytířů a svou liberální politikou vůči evropským Židům, kterým umožnil hromadně se usazovat v Polsku, aby unikli rostoucímu antisemitismu v západní Evropě.

Sjednocení Litvy a Polska v roce 1386

Kazimír III. zemřel bez potomků a na trůn nastoupila jeho neteř Jadwiga. V roce 1386 se provdala za litevského velkovévodu Jagiella a od té doby byla obě území až do roku

1569 spravována jediným panovníkem. Právě v této době bylo do Litvy oficiálně zavedeno křesťanství.

Řád německých rytířů poražen u Tannenbergu

Polsko a Litva byly předmětem neustálých invazí řádu německých rytířů. Tyto útoky ustaly až v roce 1410, kdy společná polsko-litevská armáda zvítězila nad řádem v bitvě u Tannenbergu. Toto vítězství znamenalo vzestup Polska jako významné mocnosti ve východní Evropě, ačkoli řád německých rytířů byl definitivně poražen až v roce 1466.

VLADISLAV III. – MLADÝ KRÁL ZAVRAŽDĚNÝ TURKY

Vladislav III., mladý král Uherska a Polska, měl sotva patnáct let, když v roce 1440 nastoupil na trůn. Žil další čtyři roky a vedl armádu proti invazním Turkům. Vladislav padl v bitvě u

Varny v roce 1444. Z jeho hrobky v katedrále na Wawelu v Krakově v Polsku.

Prusko anektováno Polskem 1466

Porážka řádu německých rytířů vedla k získání území Pruska Polskem, což vyvolalo spor, který později zaujal významné místo v polských dějinách.

Následovalo dlouhé období kulturního a technologického pokroku, doprovázené řadou menších konfliktů o nástupnictví na polský trůn a potlačením protestantské reformace do roku 1600.

Po roce 1600 vedlo Polsko řadu katastrofálních válek se Švédskem, Ruskem a kozáky na Ukrajině. Uprostřed všech těchto konfliktů bylo Polsko také vtaženo do obrany Evropy před velkou invazí nebílých Osmanů do východní Evropy.

Polská armáda zachraňuje Vídeň

Příspěvek polské armády k porážce muslimských hord před branami Vídně v roce 1683 nelze přecenit. Bez zásahu Polska pod vedením generála Jana III. Sobieského by Vídeň mohla padnout. To by zase otevřelo cestu osmanským Turkům k dobytí a islamizaci celé Evropy.

MUSLIMŠTÍ ÚTOČNÍCI ZAVRAŽDILI POLSKÉHO GENERÁLA ZOLKIEWSKIHO V CECOŘE V ROCE 1620

Poslední odpor polského generála tváří v tvář invazi nebílých – slavný polský generál Zolkiewski se připravuje na smrt, zatímco poslední z jeho vojáků jsou pobíjeni muslimskými útočníky (všimněte si vlajky s půlměsícem vlevo na obrázku). Polské jednotky se vydaly na pomoc bělochům z Moldávie, aby odrazily muslimskou invazi, ale bohužel selhaly, což vedlo k decimaci celé bílé armády v bitvě u Cecory v roce 1620. Poláci se však nenechali odradit a nadále přicházeli na pomoc svým bílým rasovým příbuzným. Zásah polské armády v kritickém okamžiku tureckého útoku na Vídeň v roce 1683 bezpochyby přinesl vítězství bílým národům a pomstil porážky, jako byla bitva u Cecory.

Ruská invaze 1764

Na počátku 18. století zahájilo Rusko, které se snažilo posunout své hranice na západ, tažení proti Polsku. To vyvrcholilo celoevropským konfliktem známým jako válka o polské dědictví, která se odehrála v letech 1733 až 1735 a jejímž předmětem bylo právo určit příštího polského krále.

Nespokojené s výsledkem Rusko v roce 1764 napadlo Polsko a na polský trůn dosadilo oblíbence carevny Kateřiny Veliké, Stanislava II. Augusta. Tato zjevná expanze Ruska byla ostatními evropskými mocnostmi vnímána s oprávněným znepokojením. Prusko a Rakousko, které se obávaly všeobecného evropského konfliktu, navrhly plán na rozdělení Polska, aby se nestalo předmětem konfliktu.

Rozdělení Polska

Otřesená válkou s Osmanskou říší, která vypukla bezprostředně po invazi do Polska, ruská vláda souhlasila s plánem rozdělení a v roce 1772 byla podepsána formální dohoda. Mnoho polských šlechticů bylo přesvědčeno velkými platbami bohatství a peněz, aby přijali rozdělení své země na jednotky spravované Ruskem, Pruskem a Rakouskem.

Ostatní části polského obyvatelstva se však nenechaly tak snadno podplatit. Rostoucí nespokojenost vedla k tomu, že polský parlament, neboli Sjem (který v době rozdělení nebyl rozpuštěn), vypracoval v roce 1788 novou ústavu a poté znovu prohlásil Polsko za dědičnou monarchii. To vedlo k nové ruské invazi v roce 1792, které napomáhali polští šlechtici vyloučení

z nových ústavních struktur. Ruské armády obsadily celé východní Polsko a na počátku následujícího roku Prusové obsadili západní část. Tyto územní zisky byly formalizovány na druhé konferenci o rozdělení Polska, která se konala v roce 1793.

POLSKO A RUSKO – SPOLEČNÉ VÍTĚZSTVÍ NAD OSMANSKÝMI TURKY

Vlevo: Mince s vyobrazením Jana III. Sobieského (1624–1696), polského krále (1674–1696), který v roce 1683 ukončil turecké obléhání Vídně. Vpravo: Na rubu mince stojí Polák a Rus – na památku míru mezi Polskem a ruským Moskevským carstvem v roce 1686. Společně stojí na tureckém půlměsíci – symbolu jejich vítězství nad nebílými tureckými útočníky.

Polská válka za nezávislost selhává – Polsko je rozděleno

Návrat řady polských vojáků z Ameriky, kde úspěšně bojovali v americké válce za nezávislost proti Britům, vedl k

obnovení polského povstání. Plni revolučního nadšení sestavili armádu a v roce 1794 Poláci zahájili vlastní válku za nezávislost. Přestože bojovali proti přesile, Poláci porazili Rusy v bitvě u Varšavy v roce 1794 a vyhnali je téměř z celého východního Polska.

Polský úspěch byl však dočasný. Rusové, kteří měli mnohem větší početní převahu, podnikli protiútok. Pomáhaly jim Prusko a Rakousko, které také chtěly zabránit polské nezávislosti, a Poláci byli poraženi v bitvě u Maciejovic. V listopadu 1794 vstoupila ruská armáda do Varšavy a zmasakrovala velký počet polských civilistů v předměstí Praga. To vyvolalo novou vlnu odporu mezi Poláky.

Polská válka za nezávislost pak skončila během několika týdnů kapitulací polské armády. Vítězné mocnosti si Polsko opět rozdělily na základě dvou smluv, z nichž poslední byla podepsána v roce 1797. Polsko pak jako stát zmizelo z mapy Evropy.

Poláci se připojují k armádě Napoleona Bonaparta

Poláci zůstali pod cizí nadvládou po dobu 125 let. Když Napoleon Bonaparte dosáhl hranic starého polského státu při svých taženích proti Němcům a Prusům, prohlásil, že si přeje, aby Polsko znovu získalo plnou nezávislost. To vedlo k tomu, že se tisíce Poláků připojily k Napoleonově armádě, kde sloužily s vyznamenáním a statečností.

V roce 1807, na základě ustanovení Tilsitské smlouvy, která ukončila první sérii napoleonských válek v kontinentální

Evropě, vytvořil francouzský vůdce Varšavské vévodství, které původně sestávalo z území zabraného Pruskem v letech 1793 a 1795.

O dva roky později Napoleon donutil Rakousko postoupit vévodství západní Halič. Na oplátku Poláci poskytli Napoleonovi svou bezvýhradnou podporu a aktivně se zapojili do jeho katastrofální invaze do Ruska v roce 1812.

Navzdory své podpoře Napoleona Poláci vyvázli s lehkým trestem, když byli Francouzi nakonec poraženi. Vídeňský kongres v roce 1815, který dohlížel na rozdělení území na konci napoleonských válek, vytvořil Polské království sestávající z téměř identického území napoleonského Varšavského vévodství, s jedinou významnou změnou, kterou bylo dosazení ruského cara jako krále vévodství. Zbytek Polska byl opět rozdělen mezi Rusko, Rakousko a Prusko.

Druhá válka za nezávislost selhává

V roce 1830 se Poláci opět uchýlili k ozbrojené revoluci a v lednu 1831 byli Rusové vyhnáni a byla vyhlášena polská nezávislost. Rusové znovu vtrhli do země a v květnu téhož roku polské povstání potlačili. Byla zavedena politika rusifikace a východní území byla z etnického hlediska téměř úplně absorbována ruským státem. Polsko zůstalo pod cizí nadvládou až do vypuknutí první světové války v roce 1914.

První světová válka – Poláci slouží na obou stranách

Poláci, kteří žili pod německou nadvládou na západě a ruskou na východě, byli odvedeni do armád těchto dvou protichůdných mocností. Vznikla tak ironická situace, kdy Poláci v německých uniformách bojovali proti Polákům v ruských uniformách na východní frontě během první světové války. Válka skončila porážkou nejprve Rusů a poté Němců. V listopadu 1918 bylo Polsko prohlášeno nezávislou republikou a Josef Pilsudski se stal hlavou státu.

Nová území získaná od Německa

Versailleská smlouva, která ukončila první světovou válku, potvrdila nezávislost Polska a připojila k polskému státu německé území. Toto území, jehož centrem bylo německé město Danzig, zahrnovalo pás země sahající až k Baltskému moři. To Polsku umožnilo přístup k moři, ale také odřízlo Německo od Pruska (které se poté stalo známé jako Východní Prusko). Polsko využilo zmatku v Rusku způsobeného komunistickou revolucí a následnou občanskou válkou a v roce 1920 do této země vtrhlo. V rámci rychlé kampaně Polsko obsadilo historicky polské území v ruských oblastech Běloruska a Ukrajiny ještě před podpisem mírové smlouvy. Polsko se poté pokusilo balancovat mezi Německem a Sovětským svazem a v 30. letech podepsalo s oběma zeměmi pakt o neútočení.

Omezení práv menšin za vlády Pilsudského

Polský stát neprováděl demokratickou vnitřní politiku. Pilsudski se stal absolutním diktátorem a vážně porušoval práva řady menšinových skupin v Polsku, včetně Němců, Ukrajinců, Bělorusů a Židů. Polská vláda přijala specifické protižidovské zákony, které Židům zakazovaly zastávat určité veřejné funkce a působit v jiných vlivných oblastech společnosti.

POLSKO SI VZALO SVŮJ PODÍL NA ČESKOSLOVENSKU

Na rozdíl od současné propagandy se Polsko fanaticky nebránilo nacistické expanzi – dokud nebylo Polsko na pořadu dne. Zde jsou polští vojáci na hranicích Československa, kteří se chystají zahájit polské převzetí Těšína v roce 1939, části Československa, která historicky patřila Polsku. Polsko bylo spolu s Německem a Maďarskem beneficientem rozdělení

českého státu v důsledku Mnichovské konference v roce 1938. Dokud Adolf Hitler neprotestoval proti Danzigskému koridoru s Polskem, bylo Polsko ochotno spolupracovat s německým vůdcem ve většině otázek – včetně komplexních protižidovských zákonů.

Polsko získává část Československa

Na rozdíl od všeobecně rozšířeného mýtu se Polsko fanaticky nebránilo expanzivní politice nacistického Německa – alespoň dokud nebylo na pořadu dne polské území. Polsko se tak aktivně a s nadšením podílelo na rozdělení Československa, které v roce 1938 iniciovalo Německo. V rámci dohody získalo Polsko přibližně 1036 kilometrů čtverečních českého území.

Danzigský koridor

Německo poté obrátilo své požadavky na německé město Danzig a koridor oddělující Východní Prusko od Německa. Německý vůdce Adolf Hitler požadoval, aby bylo město vráceno Německu a aby Němci mohli postavit dálnici a železniční trať přes koridor, která by spojovala Východní Prusko s Německem. Polsko tyto požadavky odmítlo a Německo poté vtrhlo do země, což vedlo Británii a Francii k vyhlášení války Německu.

Druhá světová válka – invaze Sovětského svazu a Německa

Polská armáda byla početnější, ale sestávala hlavně z pěchoty a jízdy, takže nebyla žádným soupeřem pro německé obrněné divize. Polsko bylo obsazeno během několika týdnů. Sovětský svaz současně napadl Polsko z východu, čímž napodobil německou invazi ze západu.

Tato sovětská invaze nevyvolala žádnou reakci ze strany Francouzů ani Britů – v ostrém kontrastu s jejich vyhlášením války Německu. Nevyhlášení války Sovětskému svazu bylo jedním z nejvíce pokryteckých činů této války, nemluvě o hrubé zradě Polska.

Polské obyvatelstvo ve válce velmi trpělo. Stovky tisíc lidí bylo zabito a obrovské množství polských Židů bylo shromážděno a deportováno do koncentračních táborů.

Poláci také trpěli pod sovětskou nadvládou. Téměř patnáct tisíc polských vojáků, kteří byli zajati Sověty během jejich invaze do Polska, bylo hromadně popraveno v Katyňském lese nedaleko ruského města Smolensk. Jejich ostatky byly objeveny okupačními Němci v roce 1943.

Německo formálně anektovalo území, která mu patřila před koncem první světové války. Zůstala tak velká část středního Polska, která byla poloautonomním regionem známým jako Generální gouvernement a zůstala pod německou správou. Na východě Sovětský svaz anektoval ty části Polska, které byly před koncem první světové války ruským územím. Tyto regiony byly později obsazeny Němci, když v roce 1941 napadli Sovětský svaz.

KOMUNISTICKÝ MASAKR V KATYNI – NEPRAVDIVĚ PŘISOUZENÝ NACISTŮM

V roce 1943 objevila německá armáda v Katyni (dnešní západní Rusko) masový hrob s téměř patnácti tisíci polskými důstojníky. Polští vojáci byli v roce 1939 zajati Sověty a poté každý z nich byl popraven jedinou ranou pistolí do zadní části hlavy. Nahoře je jeden z masových hrobů a dole polský plakát zobrazující samotné popravy. Po mnoho let Sověti tvrdili, že za masakr byli zodpovědní Němci, a někteří nižší nacisté byli po válce dokonce obviněni z tohoto zločinu. Desítky let se světu tvrdilo, že šlo o nacistické zločiny, a teprve po pádu Sovětského svazu v roce 1991 bylo přiznáno, že zodpovědní byli sovětští komunisté.

Poláci po válce vyhnali sedm milionů Němců

Porážka Německa ve druhé světové válce vedla k tomu, že Polsko zabralo velké části východního německého území. Tato území byla etnicky očištěna od německého obyvatelstva prostřednictvím hromadných deportací, při nichž bylo asi sedm milionů Němců násilně vyhnáno na západ.

Odhaduje se, že během tohoto procesu etnických čistek zemřely asi tři miliony deportovaných. Východní Prusko zcela zmizelo.

Město Danzig bylo očištěno od Němců a stalo se polským městem Gdaňsk. Na východě Sovětský svaz znovu obsadil svá ztracená území a přinutil asi čtyři miliony Poláků k přesunu na západ, kde se mnozí z nich usadili na územích zabraných Němcům.

Rozpadající se komunistický stát

Ačkoli byla po válce v Polsku nastolena fasáda demokratické vlády, země se brzy stala sovětským satelitem. Spolu s NDR byla jedním z nejdůležitějších členských států Varšavské smlouvy, vojenského seskupení vytvořeného z komunistických východoevropských zemí.

V červnu 1956 došlo v Poznani k protikomunistickému povstání, které bylo potlačeno za cenu 53 lidských životů. Toto povstání bylo doprovázeno násilnými antisemitskými výbuchy v různých částech země, vyvolanými skutečností, že se velký počet polských Židů podílel na fungování komunistického vládního aparátu.

V roce 1968 vyústila nespokojenost obyvatelstva v nepokoje, které vypukly ve Varšavě, Poznani, Lublinu a Krakově. V každém z těchto případů bylo povstání antikomunistické a antisemitské, protože účastníci nepokojů ztotožňovali Židy s režimem komunistické strany. Ve snaze potlačit veřejné mínění se polská komunistická strana obrátila proti Židům ve svých vlastních řadách. Od roku 1968 byly stovky prominentních Židů propuštěny z vládních funkcí, vedoucích pozic v komunistické straně, univerzitních kateder a také z redakcí novin. Po roce 1968 opustily Polsko tisíce Židů a usadily se v Americe nebo Izraeli.

ANTISEMITISMUS ZNAČÍ ANTIKOMUNISTICKÉ POVSTÁNÍ V ROCE 1956

Polský armádní tank stojí v ulici v Poznani během neúspěšného protikomunistického povstání v červnu 1956. Povstání se vyznačovalo výbuchem protižidovských nálad, vyvolaných skutečností, že mnoho vedoucích komunistů v režimu byli Židé.

Solidární unie poráží komunisty

Moc komunistické strany byla nakonec zlomena v důsledku vnitřní revolty a rozpadu Sovětského svazu na konci roku 1989. Vnitropoliticky vedla povstání dělníků proti špatnému hospodaření odborová organizace Solidarita, jejíž vůdce Lech Walesa byl po pádu komunismu zvolen polským prezidentem. V roce 1991 mělo Polsko svou první demokratickou ústavu a komunistická strana byla odvolána z

moci. Přechod od komunismu k volnému podnikání byl, stejně jako ve všech bývalých komunistických státech východní Evropy, nesmírně obtížný a po mnoho let způsobil ekonomický chaos.

Polsko – vysoká rasová homogenita

Polsko nikdy nepodporovalo imigraci, a proto si zachovává vysokou míru rasové homogenity. Genetické důkazy naznačují, že jediná neevropská příměs pochází z asijské invaze ve třináctém století, ale i ta je relativně nepatrná. Tento vliv byl velmi omezený a převládajícím rasovým typem v Polsku je stále nordický, nebo takzvaný dinárský, který je kombinací nordického a alpinského subrasového typu.

Litva

Starověká indoevropská Litva

Před rokem 2500 př. n. l. byla raná Litva obsazena indoevropskými kmeny známými jako Balti, stejně jako ostatní národy, které jsou dnes nazývány pobaltskými státy. Žili tam v relativním míru a neznámosti a tvořili typickou komunitu raného železného věku.

První římská zmínka o Baltech pochází od Tacita, římského historika z 1. století, který se zmiňuje o lidech na dalekém severu, kteří obchodovali s polovzácným minerálem jantarem, který byl v této oblasti běžný.

PEVNOST U BALTSKÉHO JEZERA OKOLO ROKU 500–1000

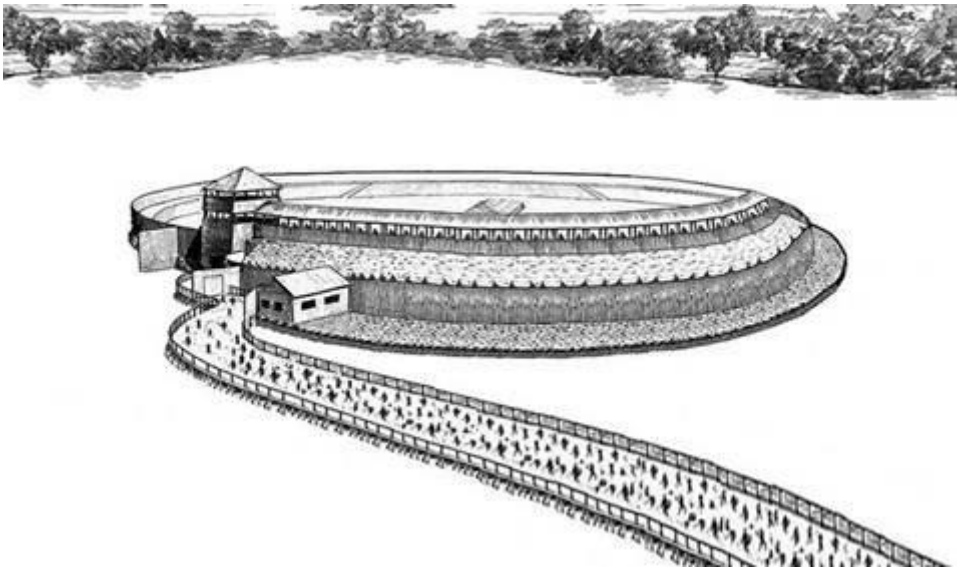

Osada Behren–Lubchin v oblasti Baltského jezera, rekonstruovaná podle toho, jak vypadala v 11. století, na základě vykopávek na místě. Opevnění kruhového tvaru bylo postaveno uprostřed jezera a jediný přístup k němu vedl přes dlouhý most. V celé baltské oblasti se dochovaly stopy po dvou tisících takových kruhových opevnění, která pocházejí z období přibližně 500–1000 let.

Vpády řádu německých rytířů

Balti nebyli nikdy začleněni do Římské říše kvůli své geografické odlehlosti. V důsledku toho se začali objevovat jako faktor v evropských dějinách až s příchodem křesťanského řádu německých rytířů do této oblasti. Řád německých rytířů byl vyslán papežem, aby násilím pokřesťanštil pohanské bílé kmeny žijící podél pobřeží Baltského moře.

První litevské království v roce 1251

V roce 1251 sjednotil král Mindaugas několik litevských kmenů a tím bylo formálně založeno Litevské království. Téměř okamžitě byli převážně pohanští Litevci napadeni řádem německých rytířů, který se snažil pokřesťanštit celou severovýchodní Evropu. Litevci se této výzvě postavili a v roce 1260 porazili německé rytíře ve velké bitvě.

Litevská říše – od Baltského moře po Černé moře

Probuzeni ze svého poklidného života náhlým násilným příchodem křesťanů, Litevci rychle využili svou skrytou sílu a začali rozšiřovat své území. Prostřednictvím vojenských výbojů vznikla litevská říše, která se rozprostírala od Baltského po Černé moře a sahala až do dnešního Ruska, včetně Běloruska a západní Ukrajiny.

Litva byla početně příliš malá na to, aby si tato území udržela natrvalo, a všechna byla znovu dobyta posíleným Ruskem v době rozdělení Polska v roce 1772.

Spojení s Polskem vede ke ztrátě říše

V roce 1386 se litevský král Jagiello oženil s polskou královnou Jadwigou a po konverzi ke křesťanství byl korunován jako Vladislav II. Jagiello, král Polska a Litvy. Tato politická unie s Polskem se ukázala být pro Litvu zkázou, protože byla vtažena do pokračujících sporů o polské území mezi Pruskem, Ruskem a Rakouskem. V roce 1795, po sérii

válek, byl společný litevsko-polský stát rozpuštěn třetím „rozdělením Polského království“. Většina Litvy byla připojena k Rusku, zatímco zbytek připadl Prusku.

Přestože byli Litevci beznadějně v početní nevýhodě, v letech 1812, 1831, 1863 a 1905 zorganizovali lidové nacionalistické povstání proti ruské nadvládě, které však bylo marné.

Nezávislost získaná od oslabeného Ruska

Německá armáda obsadila Litvu během první světové války a na konci tohoto konfliktu nacionalisté využili příležitosti a vyhlásili litevskou nezávislost, přičemž Rusko bylo příliš slabé na to, aby se bránilo.

RADA LITVY VYHLÁSILA NEZÁVISLOST 1918

Rada Litvy po vyhlášení nezávislosti v roce 1918. Litevští nacionalisté využili chaosu v Rusku po skončení jeho účasti v první světové válce a svolali konferenci ve Vilniusu. Ta radě

udělila pravomoc vyhlásit 16. února 1918 republiku. Litevská nezávislost trvala pouze do roku 1940, kdy byla země napadena Sovětským svazem.

Druhá světová válka – Široká podpora nacistického Německa

Během druhé světové války byla Litva v červnu 1940 napadena Sovětským svazem – další sovětský akt agrese, který byl stejně jako sovětská invaze do Polska v roce 1939 britskou vládou ignorován, což bylo hrubým projevem pokrytectví. Litva byla téhož roku formálně připojena k Sovětskému svazu. Německá invaze do Sovětského svazu v červnu 1941 vyvolala v Litvě povstání proti Sovětům. Tváří v tvář zjevné porážce ze strany Němců Sověti stáhli své okupační síly.

Německé invazní armády byly přivítány jako osvoboditelé a mnoho Litevců se připojilo k německým ozbrojeným silám v jejich protikomunistické válce. Litevci sloužili téměř ve všech složkách německého válečného úsilí, ale zejména ve Waffen SS. Bojovali se ctí a vyznamenáním na východní frontě proti svým dlouholetým nepřátelům, komunistům v Sovětském svazu.

Sověti deportují 10 procent obyvatelstva

V polovině roku 1944 Sovětský svaz znovu obsadil Litvu a tlačil Němce zpět na západ. V Litvě byla ustavena nová sovětská vláda, která se na Litevcích strašlivě pomstila za to, že

podporovali Němce. Nejméně 350 000 Litevců bylo jako trest deportováno do pracovních táborů na Sibiři.

Vezmeme-li v úvahu, že celkový počet obyvatel Litvy v té době činil něco přes tři miliony, představovaly sovětské zatýkání a deportace na Sibiř 10 procent celé populace. Tento zločin byl dalším z mnoha zjevných komunistických zvěrstev spáchaných na východoevropských národech, které Západ pokrytecky ignoroval. Jen velmi málo Litevců se ze Sibiře vrátilo živých.

Kromě uvěznění 10 procent původního obyvatelstva Sověti také zorganizovali masové osídlení Litvy etnickými Rusy a Poláky, čímž tam vytvořili masivní etnickou ruskou přítomnost.

PROTEST ZA NEZÁVISLOST – VILNIUS 1990

Masová demonstrace na podporu litevské nezávislosti, která se konala v roce 1990 v hlavním městě této země, Vilniusu.

Všimněte si plakátu, na kterém je uvedeno, kolikrát komunisté napadli Litvu.

Znovuzískání nezávislosti na Sovětském svazu v roce 1991

Litva musela čekat až do roku 1991, kdy se rozpadl Sovětský svaz, než mohla znovu získat nezávislost. V tom roce byla založena demokratická republika. Bylo to poprvé od roku 1940, kdy Litva nebyla pod cizí okupací.

Stále převládají nordický a dinárský typ

Stejně jako Polsko nikdy Litva nepodporovala imigraci z žádné části světa, a proto má extrémně vysokou míru rasové homogenity. Její populace je tvořena převážně nordickými nebo dinárskými subrasovými typy.

Lotyšsko

Stejně jako sousední Litva bylo i území Lotyšska před rokem 1000 př. n. l. osídleno Balty. Lotyši žili v relativní anonymitě a poprvé jsou zmíněni až v 9. století. Území si zachovalo nezávislost až do poloviny 13. století, kdy bylo postupně obsazeno řádem německých rytířů, Poláky a Rusy.

Řád německých rytířů – konverze mečem

Na počátku 13. století se řád německých rytířů pokusil konvertovat pohanské kmeny v této oblasti. V důsledku toho

bylo Lotyšsko začleněno do území drženého Livonským řádem, pobočkou řádu německých rytířů. V této době činil celkový počet obyvatel Lotyšska pravděpodobně ne více než osm set tisíc, a proto nebyli schopni účinně odolávat svým početním sousedům.

RUSKÉ ZLOČINY V LIVONII

Tiskovina vydaná v Norimberku v roce 1561 podrobně popisuje ruská zvěrstva v německém státě Livonie. Jeho rozpad vedl k tomu, že region postupně obsadily Polsko, Švédsko a Rusko. Malá populace nesla hlavní tíhu těchto opakovaných invazí, jak ilustruje tato dřevorytina.

Okupace Polskem, Švédskem a Ruskem

Rozpad německého státu Livonie v roce 1561 vedl k rozdělení Lotyšska na tři části. Jedna část připadla Polsku, druhá Švédsku a třetí se stala malým nezávislým vévodstvím. Švédské území, které zahrnovalo město Riga, bylo krátce nato ztraceno ve prospěch expandujícího ruského státu. V důsledku rozdělení Polska nakonec Rusko od konce 18. století ovládalo celé Lotyšsko.

Nezávislost na Rusku 1918

Ačkoli Rusové vládli Lotyšsku více než století, Lotyši si zachovali svou etnickou identitu. Když byli ruští vládci po první světové válce a komunistické revoluci poraženi, lotyšští nacionalisté konečně zaútočili. V roce 1918 se Lotyšsko prohlásilo za nezávislou republiku.

Komunistické ruské jednotky však vtrhly do země, aby potlačily povstání. V roce 1920 byly do regionu vyslány západní spojenecké jednotky. Ty vyhnali komunisty a donutili sovětskou vládu formálně uznat lotyšskou nezávislost.

Dvanáct procent Lotyšů se dobrovolně přidalo k Hitlerovi proti komunistům

Lotyšská nezávislost trvala pouze dvacet let. V roce 1940 malou zemi napadl Sovětský svaz. Západ opět ignoroval zjevnou sovětskou vojenskou agresi, zatímco současně vyhlásil válku nacistickému Německu za invazi do Polska.

V důsledku toho byla invaze Německa do Sovětského svazu v roce 1941 Lotyši z velké části vítána jako osvobozenecká válka. Mnozí se připojili k německým ozbrojeným silám, aby bojovali proti komunistům. Celkem se asi 148 000 Lotyšů, tedy něco přes 12 procent celé populace, přihlásilo jako dobrovolníci do aktivní služby v nacistické válce, buď ve Waffen SS, nebo jako pracovní či pomocné jednotky. Když bylo území v roce 1944 znovu obsazeno Sověty, byli lotyšští antikomunisté krutě pronásledováni a tisíce z nich byly uvězněny.

Ačkoli někteří bývalí lotyšští příslušníci SS bojovali jako partyzáni až do 50. let, odpor proti sovětské nadvládě neohrozil komunistickou moc v Lotyšsku až do 90. let.

Vzhledem k tomu, že lotyšská populace byla v roce 1944 tak malá – něco přes jeden milion – měla sovětská politika přesídlování etnických Rusů do Lotyšska velký vliv. V roce 2006 tvořili Rusové 29 procent lotyšské populace, což je pokles z 34 procent v roce 1997. Tento prudký pokles byl výsledkem pobídek ruské vlády pro vracející se ruské občany v kombinaci s protiruskými náladami v Lotyšsku.

Nízká současná imigrace

Kromě přílivu etnických Rusů nezažilo Lotyšsko žádné další velké populační změny, a proto si zachovalo vysokou míru původní rasové homogenity svého obyvatelstva.

Estonsko

Starověké Estonsko – země Estů

Estonsko bylo před rokem 1000 př. n. l. osídleno skupinou baltských indoevropských kmenů známých jako Estové. Jako první se o nich zmínil římský historik Tacitus v 1. století. Estové však zůstali v ústraní až do dánské invaze v roce 1219.

Dánové obsadili a prodali Estonsko v roce 1345

Dánové okupovali domovinu Estů až do roku 1345. Po sérii povstání Estů Dánové prodali zemi Řádu německých rytířů, kteří byli vždy dychtiví dostat do rukou a pod meč nové skupiny pohanů uctívajících Odina. Řád německých rytířů ve spojení se skupinou německých městských států známých jako Hanzovní liga ovládal Estonsko až do roku 1561, kdy byl řád rozpuštěn.

Severní část Estonska byla umístěna pod ochranu švédského krále, zatímco jižní část byla obsazena Polskem. V roce 1721 se Švédsko vzdalo Estonska a předalo území expandujícímu ruskému státu.

ESTONSKÉ DAVY OSLAVUJÍ NEZÁVISLOST 1918

Rozpad Ruské říše na konci první světové války poskytl estonským nacionalistům příležitost vyhlásit 23. února 1918 nezávislost své země. Estonci museli sestavit armádu z vlastních řad, aby mohli vést obrannou kampaň proti novému útoku Sovětského svazu a odrazit pokus baltské šlechty o převzetí kontroly nad nově vzniklým státem. Tyto konflikty se staly známé jako estonská válka za nezávislost a skončily v roce 1920 vítězstvím Estonců.

Nezávislost po sedmi stech letech

Po sedmi stech letech cizí nadvlády se Estonci konečně prohlásili za nezávislé po rozpadu Ruska v období po první

světové válce. Nová komunistická vláda Ruska vtrhla do země, ale byla odražena odhodlaným estonským odporem. Mírová smlouva uzavřená v roce 1920 formálně uznala nezávislost Estonska v zemi, která se nyní nazývá Estonsko.

Sovětská invaze – masivní projev podpory Německu

V roce 1940 sovětské Rusko obsadilo všechny tři pobaltské státy, přičemž Estonsko obsadilo rychlým vojenským vpádem, na který Západ nijak nereagoval. Invaze nacistického Německa do Sovětského svazu v roce 1941 byla Estonci uvítána. Mnozí se s nadšením připojili k německým ozbrojeným silám a Waffen SS a zuřivě bojovali proti Sovětům.

Deset procent estonského obyvatelstva prchá před Sověty

Porážka Němců vedla k tomu, že Sověti v roce 1944 znovu vstoupili do Estonska. Více než šedesát tisíc Estonců uprchlo do Švédska a Německa ze strachu z represí, který se ukázal jako oprávněný. Estonská populace v té době čítala méně než osm set tisíc obyvatel a doslova přes noc odešlo více než 10 procent obyvatelstva, což stát výrazně oslabilo. Estonsko bylo poté znovu začleněno do Sovětského svazu a zůstalo pod přímou správou Moskvy až do pádu tohoto režimu v roce 1991.

Nezávislost na Sovětském svazu 1991

Estonsko využilo rozpadu Sovětského svazu v roce 1991 a vyhlásilo nezávislost. Téhož roku mu byl tento status formálně

přiznán. Bývalý Sovětský svaz byl v příliš velkém chaosu, než aby mohl vznést námitky proti nezávislosti pobaltských států, a Estonsko se tak poprvé od roku 1219 ocitlo v období relativního klidu.

Imigrace – masový příliv Rusů

Sověti věděli, že způsob, jak změnit povahu jakékoli společnosti, spočívá ve změně obyvatelstva, a tento princip uplatnili ve všech pobaltských státech. Sovětský svaz zahájil obrovský program přesídlování etnických Rusů, který byl mimořádně úspěšný.

V roce 1995, několik let po rozpadu Sovětského svazu, tvořili etničtí Rusové v Estonsku 38 % celkové populace, zatímco před sovětskou okupací v roce 1944 to bylo pouze asi 8 %. Tento příliv Rusů způsobil v Estonsku velké politické problémy a byl na prvním místě politické agendy. Rusové, kteří se v Estonsku usadili během sovětské éry, byli považováni za imigranty a byli nuceni požádat o estonské občanství. Aby mohli občanství získat, museli žadatelé prokázat znalost estonského jazyka a historie země.

Jelikož Rusové byli stejného základního rasového původu, asimilace byla snadno dosažitelná a do roku 2007 přijala většina Rusů estonské občanství. V důsledku toho počet ruských občanů v Estonsku opět klesl na přibližně 8 procent.

Kromě masivního osídlení etnickými Rusy nedošlo v historii Estonska k žádným dalším populačním změnám. Malý pobaltský národ si tak zachoval vysokou míru rasové

homogenity, přičemž většinu populace tvoří nordický a dinárský rasový typ, který v roce 2010 čítal přibližně 1,4 milionu obyvatel. Spolu s Litvou (3,3 milionu) a Lotyšskem (2,2 milionu) tak žije v Pobaltí pouze asi 6,9 milionu lidí.

Prusko

Německý stát, který se stal známý jako Prusko, se nacházel na pobřeží Baltského moře na severu dnešního Polska. Původně byl obýván baltskými kmeny, které si říkaly Prussi nebo Borussi, a tito lidé dali jméno státu, který v této oblasti vznikl.

Prusové byli rasově blízce příbuzní Litevcům. Existuje mnoho důkazů o kontaktech mezi těmito dvěma skupinami a Prusové působili jako obchodníci mezi baltskými kmeny a Kelty západní Evropy v lukrativním obchodu s jantarem, polodrahokamem, který se hojně vyskytuje v severovýchodní Evropě.

Mírové snahy o christianizaci selhávají

Prusové se poprvé setkali s křesťanstvím díky Sasům, germánskému kmeni z jižního Německa, který byl mečem konvertován ke křesťanství franským králem Karlem Velikým.

Sasové nepřinesli poselství Bible ohněm a mečem, ale snažili se Prusy pokojně konvertovat z jejich rodného odinismu. Tyto snahy byly marné a pokusy Sasů o christianizaci Prusů skončily, když byl český biskup a svatý Vojtěch zabit skupinou místních Prusů během misijní cesty v roce 997. Křesťané se

poté vzdali a Prusové zůstali dalších dvě stě let u svých pohanských zvyků.

Řád německých rytířů, Holanďané a Němci

Řád německých rytířů přišel v polovině 13. století a přinesl křesťanské poselství s mečem. Teprve tehdy se nové náboženství ujalo mezi Prusy.

Kromě konverze Prusů ke křesťanství podporoval Řád německých rytířů také osídlování křesťanských Holanďanů a Němců mezi domorodci, aby dohlíželi na přechod k novému náboženství. Na konci 13. století byla tato oblast zcela podmaněna a její nordické subrasové složení bylo posíleno přílivem velkého počtu Holanďanů a Němců.

Prusko bylo až do roku 1410, kdy je porazila společná litevsko-polská armáda v bitvě u Grunwaldu, spravováno jako léno řádu německých rytířů. Většina velitelů Řádu německých rytířů byla v této bitvě zabita a řád poté upadal.

Západní část Pruska byla postoupena Polsku (stala se známou jako Polské královské Prusko) a východní část zůstala v držení Řádu německých rytířů jako polské léno.

FRIDRICH VELIKÝ – BRILANTNÍ A KULTIVOVANÝ KRÁL PRUSKA

Král Fridrich II., známý také jako Fridrich Veliký. Po sjednocení Německa v roce 1871 se pruští králové stali panovníky celého Německa, ale jen na krátkou dobu. První světová válka znamenala konec německé monarchie a druhá světová válka konec Pruska jako státu.

Nezávislý stát Prusko 1660

Východní Prusko se pomalu stávalo sekulárnějším, až se poslední velmistr řádu německých rytířů, Albert z Hohenzollernu, který byl protestantským luteránem, v roce 1525 prohlásil pruským vévodou.

Nakonec bylo Východní Prusko po konfliktu s Polskem v roce 1660 prohlášeno nezávislým státem. Celý příběh o dominanci Pruska v historii Německa je popsán dále v této práci. Zde stačí uvést, že pruští králové se později stali králi sjednoceného Německa díky dominantnímu postavení Pruska.

Východní Prusko si udrželo své území až do konce první světové války, kdy bylo fyzicky odříznuto od zbytku Německa vytvořením umělého pruhu země, který byl přidělen Polsku, a pruské město Danzig bylo umístěno pod polskou kontrolu. Spor o tuto zemi vedl k německo-polskému konfliktu v roce 1939 a poté k vypuknutí druhé světové války. Na konci druhé světové války byly miliony Prusů vyhnány a stát Prusko přestal existovat, přičemž jeho většina byla začleněna do dnešního Polska.

KAPITOLA 33: Zkouška etnicity – Švýcarsko, Československo a Jugoslávie

„Rasa“ je skupina jedinců, kteří sdílejí společnou genetickou základnu, zatímco „etnicita“ odkazuje na skutečné kulturní projevy konkrétní skupiny lidí. Etnicita je mezi členy stejné rasy snadno přenositelná – pouze v případě, že mezi přenášejícími společnostmi existují významné rasové rozdíly, dochází k narušení tohoto procesu.

Pravdivost tohoto tvrzení dokonale ilustruje srovnávací historie tří národů, v nichž hrály významnou roli etnické konflikty: Švýcarska, České a Slovenské republiky a bývalé Jugoslávie. Švýcarsko, které si zachovalo nejvyšší míru rasové homogenity, překonalo své etnické rozdíly relativně snadno.

Ostatní dvě země, Československo a Jugoslávie, nebyly rasově tak homogenní jako Švýcarsko. Proto se po konfliktech, jejichž intenzita a délka byly nepřímo úměrné jejich homogenitě, obě rozpadly. Platí pravidlo, že čím vyšší je rasová homogenita, tím větší je pravděpodobnost míru – čím nižší je rasová homogenita, tím vyšší je nesoulad. Češi a Slováci tak po násilném vyhnání německé menšiny po roce 1945 vstoupili do období míru. Tento proces etnického rozdělení byl završen dalším mírovým rozdělením této země na Českou a Slovenskou republiku v roce 1993. Jugoslávie, která byla naopak méně rasově homogenní, se propadla do občanské války, než fyzické rozdělení přineslo určitý mír.

Švýcarsko

Nejstaršími zaznamenanými obyvateli země, která je dnes známá jako Švýcarsko, byli staří Evropané zvaní Rétové, kteří byli příbuzní Etruskům v Itálii. Rétové byli, stejně jako Etruskové, zaplaveni velkou vlnou indoevropských nájezdníků, kteří se valili z východu a jihu. Indoevropský kmen, který se usadil v údolích mezi horami, se stal známý jako Helvéti. V důsledku toho se tento název začal spojovat se Švýcarskem a dodnes se poeticky používá k popisu celé této země.

Mír za římské okupace

Země Helvetů, ležící přímo na sever od Itálie, byla v 1. století př. n. l. dobyta římským generálem Juliem Caesarem a celá oblast byla zcela romanizována. Následujících tři sta let přežívala jako mírumilovná římská provincie známá pod jménem Helvetia.

Germánské invaze ve čtvrtém století

Vzhledem ke své blízkosti k severní Itálii byla provincie Helvetia zaplavena germánskými nájezdy, které ve čtvrtém století smetly upadající Římskou říši. Tuto oblast obsadily zejména dva kmeny: Burgunďané a Alamani.

Žádný z těchto nájezdů neovlivnil základní rasové složení Švýcarska. Kromě původních starých Evropanů, mezi nimiž bylo několik mediteránních subrasových typů, byli všichni nájezdníci základního nordického původu.

Karel Veliký zavádí křesťanství

Stejně jako všechny germánské kmeny byli i noví dobyvatelé pohany, ačkoli romanizovaní Helvéti byli v závěrečných letech Římské říše seznámeni s křesťanstvím. Frankové pod vedením krále Karla Velikého přinesli křesťanství Alamanům a ostatním Germánům v Helvétie, když v 5. století napadli tuto oblast.

Začleněno do Švábska pod německou správou

Když se po smrti Karla Velikého rozpadlo Franské království, většina území dnešního Švýcarska byla začleněna do vévodství Alemannia neboli Švábsko, jednoho z feudálních států tvořících Německé království.

V roce 1276 převzal korunu Svaté říše římské rakouský rod Habsburků. V tomtéž roce zavedl císař Rudolf I. ve Švýcarsku řadu feudálních zákonů a represivních opatření. To vyvolalo téměř dvě stě let trvající válku se Švýcary, kteří usilovali o nezávislost.

SVÝCAŘI BOJUJÍ S RAKUŠANY O NEZÁVISLOST

Švýcarský boj za nezávislost proti Rakušanům, podle rytiny z roku 1474. Švýcaři během této války prokázali takové vojenské schopnosti, že se jejich žoldáci stali nejvyhledávanějšími v Evropě.

Těžce vydobytá nezávislost na Rakousku v roce 1499

Do roku 1474 Švýcaři bojovali s Rakušany až do patové situace. V tom roce se švýcarské regiony, které byly již tehdy známé jako kantony, spojily do konfederace pod volnou kontrolou Habsburků.

V roce 1499 se římský císař Maxmilián I. pokusil potlačit i tuto těžce vydobytou autonomii. Mezi Švýcary a Rakušany vypukla nová válka, která skončila vítězstvím Švýcarů. Basilejskou smlouvou byla švýcarská nezávislost prakticky zpečetěna. Krátce nato se k nově nezávislému státu připojily i některé z posledních švýcarských regionů.

Díky své schopnosti porazit mocné Rakušany se Švýcaři stali vysoce ceněnými vojáky v celé Evropě. Byli najímáni jako žoldáci všemi, kdo si je mohli dovolit, včetně Vatikánu, který dodnes zaměstnává švýcarskou gardu.

BITVA U SEMPACHU

Bitva u Sempachu se odehrála 9. července 1386 mezi Leopoldem III., vévodou rakouským, a Starou švýcarskou konfederací. Položila základy pro růst Švýcarské konfederace v

zájmu Rakouského císařství a je považována za zlomový bod v boji za švýcarskou nezávislost.

Žoldáci přidávají italské kantony

Během válek na počátku 16. století, kdy švýcarské jednotky bojovaly jako žoldáci ve francouzské armádě, připojily některé další části severní Itálie, které se staly nejjižnějším kantonem Švýcarska. Švýcaři se poté pokusili postavit Francouzům, ale v roce 1515 utrpěli nečekaně těžkou porážku.

Reformace začíná v roce 1518 – protestanti ničí katolický majetek

Protestantská reformace ve Švýcarsku začala v roce 1518, kdy pastor Ulrich Zwingli odsoudil prodej odpustků (úplné nebo částečné odpuštění časného trestu za hříchy) katolickou církví.

Podníceni Zwingliho řečnickým uměním se obyvatelé Curychu vzbouřili a rozbili relikvie a sochy v kostelech. Protestanti také zrušili pravidlo celibátu pro kněze. Jiná švýcarská města, jako Basilej a Bern, přijala podobné náboženské platformy a v roce 1536 se Ženeva, kde se usadil francouzský protestantský vůdce Jan Kalvín, se vzbouřila proti vévodství Savojskému a odmítla uznat autoritu jeho římskokatolického biskupa.

Díky diplomatickému umu se Švýcarsku podařilo vyhnout se zapojení do velkých křesťanských válek, které byly důsledkem reformace. Na konci protestantsko-katolické třicetileté války v letech 1618 až 1648 bylo Švýcarsko opět uznáno jako plně nezávislý stát Vestfálským mírem, který tento konflikt ukončil.

MARIGNANO 1515 – PORÁŽKA ŠVÝCARSKA VEDLA K NEUTRALITĚ

Velká bitva u Marignana, ve které Švýcaři byli poraženi Francouzi v roce 1515. U Marignana, dnes Melegnano, Francouzi porazili švýcarskou armádu v boji o ovládnutí severní Itálie. Švýcaři, nezvyklí na porážku, se poté rozhodli dodržovat přísnou politiku neutrality.

Ideály francouzské revoluce vedou k sjednocení

Ideály francouzské revoluce se po roce 1789 rozšířily i do Švýcarska. Švýcarští revolucionáři povstali proti téměř feudálnímu systému pánů a knížat, kteří vládli konfederaci švýcarských kantonů. Revoluční hnutí bylo potlačeno šlechtou, což vedlo k tomu, že Francouzi vyslali do Švýcarska armádu, aby švýcarským revolucionářům pomohla.

Díky francouzské intervenci se švýcarským revolucionářům podařilo vrátit se na scénu a v roce 1798 byla založena švýcarská republika podle vzoru francouzského revolučního státu.

Napoleon Bonaparte poté sjednotil zemi pod názvem Helvetická republika a zavedl formu vlády, která se u Švýcarů setkala s nepříznivým ohlasem.

Velké množství francouzsky mluvících obyvatel se zde usadilo a vytvořilo francouzsky mluvící část dnešního Švýcarska. V roce 1803 Napoleon nařídil svým okupačním vojskům opustit republiku. Vídeňský kongres v roce 1815 svrhl Napoleonovu neoblíbenou ústavu a nahradil ji konfederálním kantonálním systémem, který předcházel francouzské intervenci.

Vnitřní konflikt vyřešen ústavním způsobem

Existence tří hlavních jazykových skupin: francouzské, německé a malé italské, spolu s rozdělením mezi protestanty a katolíky, vytvořila klasický scénář pro etnický konflikt.

Do roku 1847 vytvořily katolické kantony – převážně německy mluvící – jednotnou ligu, Sonderbund. Švýcarská vláda prohlásila Sonderbund za nelegální z hlediska ústavy a nařídila jeho rozpuštění. Ten to odmítl, což vedlo k lokální občanské válce, která skončila porážkou Sonderbundu v následujícím roce.

Válka přiměla Švýcary přehodnotit své ústavní uspořádání. V roce 1874 byla přijata nová ústava. Ta proměnila zemi ve federativní stát a udělila jednotlivým kantonům mimořádné pravomoci, aby zajistila maximální decentralizaci moci v otázkách, které mohly vyvolat konflikty. Tato ústava fungovala velmi účinně a s pouze drobnými úpravami je ve Švýcarsku používána dodnes.

Švýcarsko proslulé svou neutralitou

Švýcaři jsou také známí svou neochvějnou neutralitou. Odmítnutí vstupu do Organizace spojených národů paradoxně učinilo tuto zemi ideálním „neutrálním územím“, na kterém se konalo mnoho citlivých konferencí OSN.

Přísná kontrola imigrace

Švýcarsko přísně reguluje občanství na základě biologického původu a nepodporuje imigraci jakéhokoli druhu. Stejně jako většina západní Evropy je však i tato země terčem značného přílivu nelegálních imigrantů z třetího světa. Význam

této imigrace nebílých lidí do Švýcarska je popsán dále v této práci.

Česká a Slovenská republika

Mezi nejstaršími osadami světa

Oblast známá dnes jako Česká a Slovenská republika byla nejprve osídlena kombinací proto-nordických a staroevropských subrasových typů a dala vzniknout některým z nejstarších civilizací na světě. Byly zde postaveny některé z prvních domů na světě, které pocházejí z období pozdního paleolitu – přibližně 10 000 let před naším letopočtem – asi sedm tisíc let před mezopotámskou civilizací.

Osídlení regionu proto-nordickými a staroevropskými kmeny pokračovalo mírumilovně až do příchodu indoevropských národů kolem roku 3000 př. n. l., kdy se region stal nejzápadnějším bodem oblasti osídlení slovanskými Indoevropany.

Za římské nadvlády známé jako Panonie

Oblast byla začleněna do Římské říše pod názvem Panonie a během této doby zůstala relativně klidná. Po pádu Římské říše byla Panonie po dobu pěti set let až do konce prvního tisíciletí vystavena opakovaným asijským invazím (včetně Avarů, Bulharů a Maďarů). Pokaždé byla osvobozena protiútoky sousedních evropských zemí.

Osidlování vede k rasovému míšení

Trvalé osídlení různých regionů vedlo k vytvoření definovaných etnických skupin. Většinu tvořili běloši, ale existovala i významná menšina smíšeného asijsko-bělošského původu a značná nebílá „cikánská“ populace. Jednalo se o potomky Indů, kteří přišli do jižní Evropy v době velkých asijských invazí a kteří zůstali biologicky izolovaní od většinové společnosti.

Český národ je výsledkem kombinace všech kulturních skupin, které hrály roli při utváření historie této země: Němců, Rakušanů a Slovanů. Nakonec všechna území obsazená těmito národy (Čechy, Morava, část oblasti známé jako Slezsko, Slovensko a Podkarpatská Rus) spadla v 19. století pod kontrolu Rakousko-uherské říše.

MASARYK A SEN SJEDNOCENÉHO ČESKOSLOVENSKA

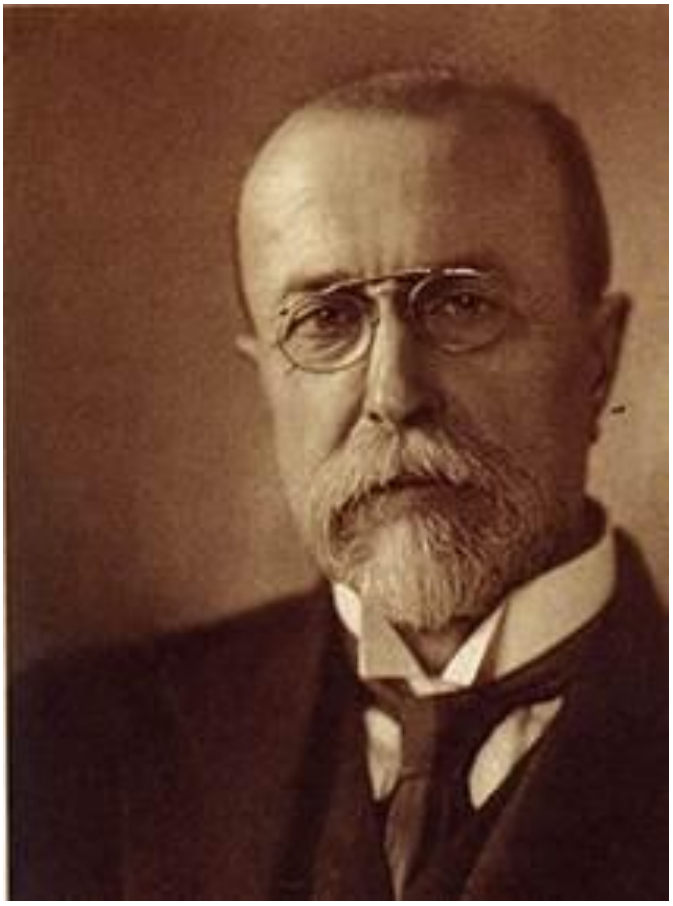

Tomáš Masaryk (1850–1937), první prezident první Československé republiky, byl synem kočího rakousko-uherského císaře Františka Josefa. Byl dobře vzdělaný, v roce 1891 vstoupil do rakousko-uherského parlamentu a začal bojovat za práva slovanských menšin v rámci této říše. Když Rakousko-Uhersko v roce 1914 vstoupilo do války, uprchl a nakonec se dostal do Spojených států amerických, kde získal podporu českých a slovenských přistěhovalců a amerického prezidenta Woodrowa Wilsona pro nezávislé Československo. Jeho úsilí se vyplatilo, když se na mírové konferenci, která ukončila první světovou válku, stalo Československo nezávislým státem. Země byla tvořena mnoha různorodými

skupinami – Češi tvořili 51 procent obyvatelstva, Slováci 16 procent, Němci 22 procent, Rusíni (Ukrajinci) 6 procent a Maďaři 5 procent. Masaryk nebyl schopen všechny tyto národy sjednotit a po svém odchodu do důchodu v roce 1935 začaly různé skupiny vážně usilovat o nezávislost. Masaryk zemřel v roce 1937. O rok později byla první Československá republika rozdělena na základě Mnichovské dohody, na jejímž základě se Slovensko stalo nezávislým státem a Němci získali etnicky německé Sudety. Polsko a Maďarsko si rozdělily území, na nichž tvořily většinu obyvatelstva. České území se stalo německým protektorátem, ale nikdy nebylo formálně anektováno.

První československá republika 1918–1938

Rozpad Rakousko-Uherska na konci první světové války poskytl příležitost společnému vedení Čechů a Slováků vyhlásit nezávislost.

Tato situace byla formalizována ve Versailleské smlouvě, která ukončila válku, a první formálně ustavená Československá republika vznikla v roce 1918 pod vedením prezidenta Tomáše Masaryka. Nový stát byl sužován etnickými problémy.

Na západě zahrnoval miliony Němců v oblasti známé jako Sudety, zatímco na severu zahrnoval polské území. Na jihu a východě byly nakonec odtrženy části Maďarska a připojeny k novému státu. Celkově se v Československu nacházelo pět etnických skupin, téměř stejně jako v Rakousko-Uhersku. Češi

tvořili 51 procent obyvatelstva, Slováci 16 procent, Němci 22 procent, Rusíni (Ukrajinci) 6 procent a Maďaři 5 procent.

Kromě těchto území zdědil československý stát také impozantní rakouské průmyslové regiony, díky čemuž se přes noc stal jednou z nejprůmyslovějších zemí ve východní Evropě. Rakousko naopak, zbavené svých hlavních průmyslových regionů, upadlo do vážného hospodářského úpadku.

Tři miliony Sudetských Němců chtějí začlenění do Německa

S nástupem nacionalistického Německa pod vedením Adolfa Hitlera začaly tři miliony sudetských Němců agitovat za připojení k Německu. Současně začaly sousední země, jako Polsko, Bulharsko a Rumunsko, vznášet nároky na území Československa. Rostoucí etnické napětí, které ještě zhoršovalo špatné zacházení se všemi etnickými menšinami ze strany československé vlády, vytvořilo živnou půdu pro další nacionalistické požadavky.

Napětí s Německem nakonec dosáhlo bodu, kdy Hitler požadoval, aby sudetští Němci mohli hlasovat o otázce připojení k Německu.

Mnichovská konference rozděluje Československo

Následovala slavná mnichovská konference z roku 1938, na které se sešly hlavní evropské mocnosti. Francouzská a britská vláda přesvědčily československou vládu, aby se vzdala všech území, kde Češi tvořili méně než 50 % obyvatelstva. V

praxi to znamenalo, že Sudety připadly Německu, zatímco menší regiony připadly Polsku a Maďarsku.

RADOST A HNĚV Z NĚMECKÉ OKUPACE PRAHY V ROCE 1938

Dva pohledy na obsazení Prahy Adolfem Hitlerem v roce 1939. Nahoře: Nadšení němečtí a proněmečtí čeští a slovenští lidé vítají Hitlera při jeho příjezdu do jednoho z nejstarších původních německých měst. Dole: Ne všichni členové české menšiny vítali německou okupaci, o čemž svědčí výrazy tváří v davu. Do roku 1942 si Češi zvykli na myšlenku nacistické vlády. To vedlo k rozhodnutí zavraždit německého vládce českého regionu Reinharda Heydricha. Slováci byli naopak otevřeně proněmečtí, protože Slovensko se stalo nezávislým státem pod nominální německou ochranou. Slovensko ztratilo svou nezávislost po sovětské invazi v roce 1944 a znovu ji získalo až po pádu komunismu v 90. letech.

Druhá československá republika se zmítá 1938–1939

Poté vznikla druhá, mnohem menší Československá republika. Nový stát, vnitřně slabý a zbavený (původně rakouské) průmyslové oblasti, se potácel ještě předtím, než vůbec začal fungovat.

Německo využilo výsledného chaosu a šest měsíců po mnichovské konferenci obsadilo Čechy a Moravu s tvrzením, které mělo jistou dávku pravdy, že tato oblast byla původně německá (první německá univerzita byla založena v Praze v roce 1348 německým císařem Karlem IV.). Tato oblast nebyla

nikdy formálně připojena k Německu, ale byla pouze protektorátem.

První slovenská republika 1939–1945

Slováci pak využili příležitosti k získání nezávislosti a v roce 1939 vznikla první Slovenská republika. Proněmecká oblast se aktivně zapojila do válečného úsilí vedeného Němci proti Sovětskému svazu. Poslední územní rozdělení pak nastalo poté, co Slováci vyhlásili nezávislost – oblast Podkarpatské Rusi byla vrácena Maďarsku.

Na rozdíl od všeobecně rozšířeného mýtu nebylo rozdělení Československa pouze záležitostí Německa. Území Československého státu získaly hned tři země a polovina Československa – Slovensko – se stala zcela nezávislým státem. Jedním z mnoha zkreslení o druhé světové válce je tvrzení, které uvádí mnoho zdrojů, že pouze Německo požadovalo rozdělení Československa a obsadilo celou zemi.

Německá okupace – rostoucí popularita

Německá armáda, kterou sudetští Němci nadšeně vítali jako osvoboditele, se setkala s odporem a v mnoha případech i s otevřeným nepřátelstvím ze strany okupovaných Čechů. Popularita německého protektorátu postupem času rostla, zejména poté, co byl guvernérem jmenován generál SS Reinhard Heydrich. Heydrichovo benevolentní vládnutí ve skutečnosti způsobilo dramatický nárůst proněmeckých

sympatií mezi Čechy – natolik, že britská vláda nařídila jeho zavraždění v Praze v roce 1942.

Brity naplánovaný atentát na Heydricha

Zapojení několika Čechů do atentátu na Heydricha vedlo k německým represáliím. Gestapo zavraždilo řadu civilistů ve vesnici Lidice, která byla využívána malým českým odbojovým hnutím jako sklad zbraní.

Masakr v Lidicích dosáhl účinku, který britská vláda zamýšlela. Dobrá vůle, kterou Heydrich vybudoval, se rozplynula a rostoucí proněmecké sympatie mezi Čechy byly zastaveny a obrátily se v opačný směr. Ve Slovenské republice zůstala podpora proněmecké vlády relativně silná, což jí umožnilo snadno potlačit pokus o převrat v srpnu 1944.

ZVĚRSTVO V LIDICÍCH NÁSLEDUJE PO ATENTÁTU NA HEYDRICHA

Česká vesnice Lidice nesla hlavní nápor německého hněvu za atentát na Reinharda Heydricha, říšského protektora Čech a Moravy, který v roce 1942 spáchala odbojová skupina organizovaná britskou tajnou službou. Lidice, dlouho známé jako bašta českého odboje, byly 10. června 1942 obklíčeny odvetnými jednotkami. Všech 192 mužů starších šestnácti let bylo popraveno a zbytek obyvatelstva poslán do koncentračních táborů. Vesnice byla poté srovnána se zemí. Atentát na Heydricha a následný masakr v Lidicích úspěšně vrazily klín mezi německé okupanty a české obyvatelstvo, které se začalo sbližovat s myšlenkou německé vlády.

Třetí československá republika 1948–1989

Porážka nacistického Německa vedla v roce 1945 k obsazení celého Slovenska a bývalých českých území

Sovětským svazem. Byl ustaven demokratický stát a ačkoli komunistická strana získala pouze třetinu hlasů, sovětští vojáci zajistili, aby komunistická strana sestavila vládu. Podkarpatská Rus byla postoupena Sovětskému svazu a všechny tři miliony sudetských Němců byly fyzicky vyhnány ze Sudet do Rakouska a Německa, čímž byla otázka německé menšiny brutálně vyřešena doslova přes noc.

Navzdory sovětským slibům demokracie se Československo rychle proměnilo v další komunistickou diktaturu jedné strany, která byla součástí Varšavské smlouvy komunistických států pod vedením Sovětského svazu. Sovětizace Československa a potlačení volného podnikání vedly k nevyhnutelnému hospodářskému úpadku a v roce 1968 si část vládnoucí komunistické strany uvědomila, že jsou nutné reformy, aby se zabránilo úplnému kolapsu státu.

Pražské jaro 1968

Od roku 1968 se vláda pustila do desovětizace mnoha aspektů Československa. Součástí toho byl politický program zahrnující zásadní reformy, jako například tolerování omezeného volného podnikání, federální nezávislost Slováků a demokratičtěji volená vláda. Ústředním bodem všech těchto navrhovaných reforem bylo uvolnění vazeb se Sovětským svazem. Toto období navrhovaných reforem se stalo známé jako „Pražské jaro“.

SOVĚTSKÁ INVAZE UKONČILA ČESKÉ REFORMY

Pražské jaro končí. Pokus československé vlády o zavedení drobných reforem byl potlačen masivní invazí komunistických vojsk v srpnu 1968. S pomocí obrněných vozidel a půl milionu vojáků se komunistům podařilo zabránit Československu v opuštění komunistického bloku. Češi zde sledují, jak tanky vjíždějí na Václavské náměstí v centru Prahy.

Sověti potlačují reformy a napadají

Ze strachu, že se reforma rozšíří, napadl Sovětský svaz v srpnu 1968 Československo. Přes půl milionu vojáků – Rusů, Poláků, Maďarů a Bulharů – vtrhlo přes hranice. Jejich převaha zcela potlačila Pražské jaro a země se rychle vrátila pod přísnou komunistickou vládu, která zrušila celý zamýšlený reformní program.

Čtvrtá československá republika 1990–1993

Pád komunismu v roce 1989 vedl ke zhroucení českého komunistického režimu. V demokratických volbách v červnu 1990 byla zvolena nekomunistická vláda. Slováci znovu potvrdili svou nezávislost a v lednu 1993 byly na základě vzájemné dohody vytvořeny dva samostatné státy – Česká republika a Slovensko. Toto rozdělení území proběhlo nejen mírově, ale také zcela odlišně od konfliktu, který doprovázel rozpad Jugoslávie.

Nízká současná imigrace

Do roku 2008 byla imigrace z třetího světa do České a Slovenské republiky minimální, což vedlo k tomu, že podíl imigrantů na populaci činil méně než 2 %.

Jugoslávie

Jugoslávie vznikla na konci devatenáctého století ze skupiny etnických kulturních skupin na Balkáně. Tato nestabilní směsice bílých Slovanů, asijských dobyvatelů a islámských Turků se dostala do násilných střetů, které z této oblasti učinily jednu z nejnestabilnějších v celé Evropě. Konflikty, které zde vznikly, byly katalyzátorem první světové války a znovu propukly v 90. letech po pádu Sovětského svazu a komunismu ve východní Evropě.

Hlavními regiony Jugoslávie byly Chorvatsko, Srbsko, Černá Hora a Slovinsko. Je užitečné si každý z nich krátce samostatně přiblížit.

ETNICKÁ A RASOVÁ SMĚS – SLOŽKY JUGOSLÁVIE

Mapa Jugoslávie pod jednotnou vládou v letech 1945–1990. Regiony odpovídají téměř přesně dnešním nezávislým státům. Široká rozmanitost etnického, subrasového a náboženského složení každého státu je patrná z analýzy údajů ze sčítání lidu z roku 1992: Slovinsko mělo 2,0 milionu obyvatel, z nichž 90 % tvořili Slovinci, 3 % Chorvaté, 2 % Srbové, 1 % muslimové a 4 % ostatní. Chorvatsko mělo 4,8 milionu obyvatel, z nichž 78 % tvořili Chorvaté, 12 % Srbové, 1 % muslimové a 9 % ostatní. Bosna a Hercegovina měla 4,4 milionu obyvatel, z nichž 44 % tvořili muslimové, 33 % Srbové, 17 % Chorvaté a 6 % ostatní. Srbsko a Černá Hora – včetně Kosova – měly 10,6 milionu obyvatel, z nichž 63 % tvořili Srbové, 14 % Albánci, 6 % Černohorci, 4 % Maďaři a 13 % ostatní. Makedonie měla 2,2 milionu obyvatel, z nichž 67 % tvořili Makedonci, 20 % Albánci, 4 % Turci, 2 % Srbové a 7 % ostatní.

Chorvatsko – nezávislost a podrobení

Chorvatsko bylo součástí římské provincie Panonie, ale v 6. století bylo dobito asijskými Avary. Avary pak v následujícím století porazil slovanský kmen Chorvatů. Ti byli následně poraženi invazí Franků a teprve v roce 925 se Chorvatsko stalo nezávislým královstvím.

Zůstalo nezávislé až do 11. století, kdy období politické anarchie vedlo k maďarské invazi. Následná okupace Maďarska Osmany vedla k rozšíření turecké nadvlády nad Chorvatskem. Chorvaté se ukázali být pro Turky problematickými poddanými a po krátké době noví dobyvatelé Chorvatsko opustili a nechali ho napospas osudu. Chorvatsko, které formálně spadalo pod maďarskou korunu, zůstalo v praxi autonomním královstvím až do roku 1848, kdy bylo formálně připojeno k Rakousku. S vytvořením Rakousko-uherské říše v roce 1867 se stalo součástí tohoto mnohojazyčného státu.

Vzhledem k relativně krátké době, po kterou byla tato oblast okupována Osmany, nedošlo prakticky k žádnému smíšení. V důsledku toho si Chorvaté zachovali převážně evropské rasové složení.

Černá Hora – úspěšně odolává Osmanům

Po pádu Římské říše se území Černé Hory stalo součástí Srbského království. Když bylo Srbsko v roce 1459 obsazeno Osmanskou říší, Černohorci se stáhli do svých horských pevností, zejména na horu Lovcen, a tam překvapivě zůstali

jediným balkánským národem, který nikdy nebyl ovládán nebílými Turky, a to i přes neustálé vojenské střety s nimi.

Černá Hora se v roce 1912 připojila k Řecku, Bulharsku a Srbsku v alianci proti Osmanské říši a v důsledku balkánských válek se rozloha země téměř zdvojnásobila.

Slovinsko – první nezávislý stát v roce 623

Za Římské říše bylo Slovinsko součástí provincií Panonie a Noricum. Během šestého století byla tato oblast napadena asijskými Avary a později indoevropskými Slovany, kteří svrhli nadvládu nebílých Avarů.

V roce 623 založil Frank Sámo první nezávislý slovinský stát, který se rozprostíral od dnešního Maďarska až po Středozemní moře. Trval až do 8. století, kdy tuto oblast dobyli Frankové. Od roku 1335 do roku 1918 byli Slovinci pod vládou Habsburků z Rakousko-uherské říše.

Napoleonské války (1809 až 1814) způsobily krátké přerušení této cizí nadvlády, která pak pokračovala až do konce první světové války.

Srbsko – od římské provincie po katalyzátor první světové války

V římských dobách bylo Srbsko součástí provincie Moesia. Ve třetím století tudy prošli gótští nájezdníci a po roce 395 se stalo součástí Východořímské říše neboli Byzantské říše.

Srbové, původně část indoevropské slovanské skupiny, se v zemi usadili v 7. století a přísahali věrnost Byzantincům. Oblast byla poté obsazena během turecké osmanské invaze na Balkán a osvobozena byla až o několik století později, kdy byli útočníci vyhnáni.

V průběhu bojů o vyhnání muslimských útočníků se Srbsko dostalo pod nadvládu Rakouska nebo Osmanské říše. V roce 1835, po desetiletích vojenských konfliktů, Osmani konečně udělili Srbsku nezávislost. I tak poslední turečtí vojáci opustili Srbsko až v roce 1862.

V roce 1876 vyhlásily Černá Hora a Srbsko válku Osmanské říši a požadovaly sjednocení s Bosnou. Tento konflikt skončil o dva roky později Berlínským kongresem. Dohoda podřídila Bosnu rakousko-uherské okupaci, proti vůli Srbska.

Po následující tři desetiletí panoval v Srbsku relativní mír. Vypuknutí balkánské války v roce 1912, během níž byly z tohoto regionu vyhnány poslední turecké jednotky, umožnilo Srbsku připojit část Makedonie a Kosova. Poté se srbské dějiny dramaticky změnily. 28. června 1914 vedla vražda korunního prince arcivévody Františka Ferdinanda d'Este v Sarajevu v Bosně a Hercegovině k vyhlášení války Srbsku ze strany Rakouska-Uherska. Konflikt se poté rychle vyvinul v první světovou válku, během níž bylo Srbsko obsazeno Rakousko-Uherskem, což vedlo k exilu mnoha srbských vůdců do Řecka.

Na ostrově Korfu vydali zástupci Srbska a všech ostatních regionů, které byly v té době pod cizí nadvládou, v roce 1914

prohlášení, v němž oznámili svůj záměr vytvořit po skončení války sjednocený stát.

SRBSKÝ NACIONALISTA VYVOLAL PRVNÍ SVĚTOVOU VÁLKU

Gavrilo Princip, srbský nacionalista (druhý zprava), je zatčen krátce poté, co vypálil první výstřel první světové války: atentát na následníka rakousko-uherské monarchie, arcivévodu Františka Ferdinanda, červenec 1914.

Království Srbů, Chorvatů a Slovinců 1918

Rakousko-uherská říše se rozpadla na konci první světové války. Zástupci Srbska, Chorvatska a Slovinska využili této zásadní změny ve střední Evropě a v říjnu 1918 se sešli v

Záhřebu, kde se dohodli na formálním sjednocení. Toto sjednocení později podpořila také Černá Hora. V důsledku toho byl v prosinci 1918 oficiálně vyhlášen nový stát s názvem Království Srbů, Chorvatů a Slovinců.

Byla přijata centralizovaná forma vlády, v níž dominovali Srbové. Odmítnutí jakékoli autonomie Chorvatům, Slovincům a dalším menšinám okamžitě vyvolalo napětí uvnitř státu.

To vedlo v červnu 1928 k vraždě chorvatského vůdce v národním parlamentu poslancem z Černé Hory. Chorvaté poté stáhli všechny své poslance a v Záhřebu zřídili prozatímní nezávislou vládu.

Král Alexandr přebírá diktátorské pravomoci, aby zachránil Unii

Právě když se zdálo, že deset let starý stát bude nevyhnutelně pohltěn občanskou válkou, zasáhl tehdejší král Alexandr. Rozpustil parlament a převzal diktátorskou kontrolu nad vládou. Alexandr zrušil všechny tradiční pravomoci regionů, zavedl vládu jednoho muže a změnil název země na Království Jugoslávie, doslovně přeloženo jako „Země jižních Slovanů“.

Brutální potlačení veškerého odporu pouze dočasně utlumilo etnické napětí. V říjnu 1934 byl Alexandr ve Francii zavražděn Makedoncem. Další vnitřní tlak vedl v roce 1939 k zavedení federalistického systému vlády, ale základní napětí přetrvávalo.

Druhá světová válka – neutralita a německá okupace

Po vypuknutí druhé světové války se jugoslávský stát pokusil zachovat politiku neutrality. Po počátečních vojenských vítězstvích Německa během prvních dvou let války se jugoslávská vláda formálně připojila k alianci Německa a Itálie. Pakt s Německem se ukázal jako nepopulární u jugoslávského lidu a došlo k povstání. Provládní vláda byla svržena a nahrazena vládou, která obnovila neutralitu Jugoslávie.

V roce 1941 Italové napadli Řecko. Tento krok se ukázal jako katastrofální a italská armáda se brzy stáhla. Němci byli poté nuceni přijít Itálii na pomoc, aby zabránili Britům zřídit vojenskou základnu v Řecku. Němci rychle obsadili Jugoslávii a porazili jak Řeky, tak malou britskou expediční jednotku. Na počátku roku 1941 se tak celá Jugoslávie ocitla pod cizí nadvládou a krátkodobý stát byl opět rozdělen. Itálie obsadila velké části včetně Černé Hory, zatímco Srbsko převzala proněmecká vláda. Maďarsko zabralo značnou část východní části Jugoslávie známé jako Vojvodina, zatímco Bulharsko zabralo většinu jugoslávské Makedonie.

PRO- A PROTI-NACISTIČTÍ DOBROVOLNÍCI VE VÁLEČNÉ JUGOSLÁVII

Nahoře: Stylově oblečený – na partyzánského vůdce – Josip Broz Tito, vůdce Jugoslávie po dobu třiceti pěti let. Na této fotografii z roku 1945 kontroluje partyzánské pozice v jugoslávských horách v doprovodu svého pobočníka. Jako prezident Jugoslávie po válce udržoval jednotu státu kombinací represí a osobního charismatu. Po jeho smrti v roce 1980 trvalo jen deset let, než se země rozpadla na různé etnické celky, z nichž se skládala. Dole: Velitel brigády jednotky Waffen SS rekrutované z četníků (vpravo). Jugoslávské obyvatelstvo se rozdělilo na mnoho různých ideologických skupin, přičemž

strany na všech stranách buď podporovaly, nebo se stavěly proti německé okupaci. Tyto skupiny strávily téměř stejně mnoho času bojem mezi sebou, jako protiněmecký odboj bojem proti Němcům.

Ustašovská vláda v Chorvatsku – němečtí spojenci

Chorvatsko bylo pod vedením strany Utasha prohlášeno za nezávislou republiku. Nový stát zahrnoval také srbskou část Bosny a stal se loajálním spojencem Německa, poskytoval vojáky a další podporu německé protikomunistické válce proti Sovětskému svazu.

Partyzánská válka – vedená Chorvatem Josipem Titem

Vytvoření proněmeckého státu a rozdělení národa vyvolalo rozsáhlé povstání ve všech částech země. Srbští nacionalisté,

zvaní Četnici, vedli partyzánskou válku proti Chorvatsku, zatímco nacionalističtí Chorvaté vedli válku proti Srbům. Ne všichni Chorvaté podporovali proněmeckou vládu. Největší protiněmeckou partyzánskou armádu vedl chorvatský komunistický vůdce Josip Broz Tito.

Do roku 1942 získala Titova armáda faktickou kontrolu nad velkou částí střední Bosny a založila prozatímní vládu. To okamžitě vyvolalo konflikt se srbskými nacionalisty Četniky a obě skupiny strávily téměř stejně mnoho času bojem mezi sebou jako bojem proti Němcům nebo chorvatské vládě Ustaše.

Jugoslávská exilová vláda, která uprchla před německou invazí, poté prohlásila Titovu prozatímní vládu za nelegální a prohlásila, že jediným oficiálním odbojovým hnutím je hnutí vedené Četniky. Navzdory tomu Titovy partyzánské jednotky pokračovaly v okupaci velké části země, od roku 1943 s pomocí spojeneckých vojsk. Díky zprostředkování Spojenců byl Tito uznán jugoslávskou exilovou vládou. Do října 1944 byly německé jednotky Titovými silami vyhnány téměř z celé země.

Jednostranický stát pod Titem 1945–1980

V březnu 1945 byla oficiálně sestavena nová vláda s Titem jako prezidentem. V srpnu téhož roku byla zrušena monarchie a v listopadu se konaly volby. Ty byly bojkotovány všemi kromě komunistické Sjednocené národní fronty, která se pak, jak bylo očekávatelné, stala vládou. Ve stejném měsíci nově zvolený parlament prohlásil Jugoslávii republikou. Nový jugoslávský stát byl oficiálně komunistický, ale byl neobvyklý

v tom, že během druhé světové války nebyl nikdy fyzicky okupován invazními silami sovětské armády (na rozdíl od východní Evropy).

V důsledku toho byla jugoslávská komunistická vláda nezávislejší než ostatní komunistické státy východní Evropy, kterým byl stalinismus vnucen silou. Tito zůstal absolutním vládcem a díky své síle a osobnosti udržel jugoslávský stát pohromadě po celou dobu svého působení ve funkci, které skončilo až jeho smrtí v roce 1980. I když Tito udržel zemi sjednocenou, bylo toho dosaženo za cenu potlačování různých etnických skupin. Po jeho smrti se staré napětí znovu objevilo stejně silné jako dříve. Toto napětí, spolu s hospodářským kolapsem způsobeným zavedením Titovy vlastní zvláštní formy komunismu, připravilo půdu pro konečný rozpad jugoslávského státu, který uvrhl všechny členské státy do krvavé občanské války, podněcované četnými rasovými a náboženskými rozdíly.

Vzbouření etnických Albánců v Kosovu

V roce 1968 byla srbské oblasti známé jako Kosovo udělena určitá míra autonomie poté, co většina obyvatel této oblasti, etnických Albánců, zahájila rozsáhlé nepokoje. Na počátku 80. let 20. století bylo Kosovo opět první, kde propukla otevřená revolta.

Jugoslávská vláda, ovládaná Srby, kteří byli vždy početnější než jakákoli jiná skupina, reagovala vlnou represí,

díky nimž se podařilo region až do posledních let dvacátého století pevně vrátit pod srbskou kontrolu.

Chorvatsko a Slovinsko vyhlašují nezávislost

Po rozpadu Sovětského svazu v roce 1989 se komunistická strana v Jugoslávii vzdala systému vlády jedné strany. Byla vypracována nová ústava, která umožňovala každému etnickému regionu volit si vlastní vládu a střídat se v prezidentském úřadu, který byl svěřen voleným představitelům jednotlivých regionů. V květnu 1991 Srbsko vzneslo námitky proti systému střídání prezidentů, zejména když na řadu přišli Chorvaté. Tato patová situace vedla k tomu, že chorvatská a slovinská vláda v červnu téhož roku vyhlásily nezávislost.

Válka a rozpad 1991–1992

Prohlášení nezávislosti z roku 1991 vyvolalo další velký konflikt v Jugoslávii. Srbská vláda nařídila armádě (která byla také převážně srbská) potlačit odtržené vlády. Srbský útok na Slovinsko selhal po desetidenní válce a sedmiměsíční válka s Chorvatskem skončila příměřím poté, co Srbsko obsadilo třetinu tohoto regionu.

RASOVÉ SLOŽENÍ SOUČASNÉ JUGOSLÁVIE

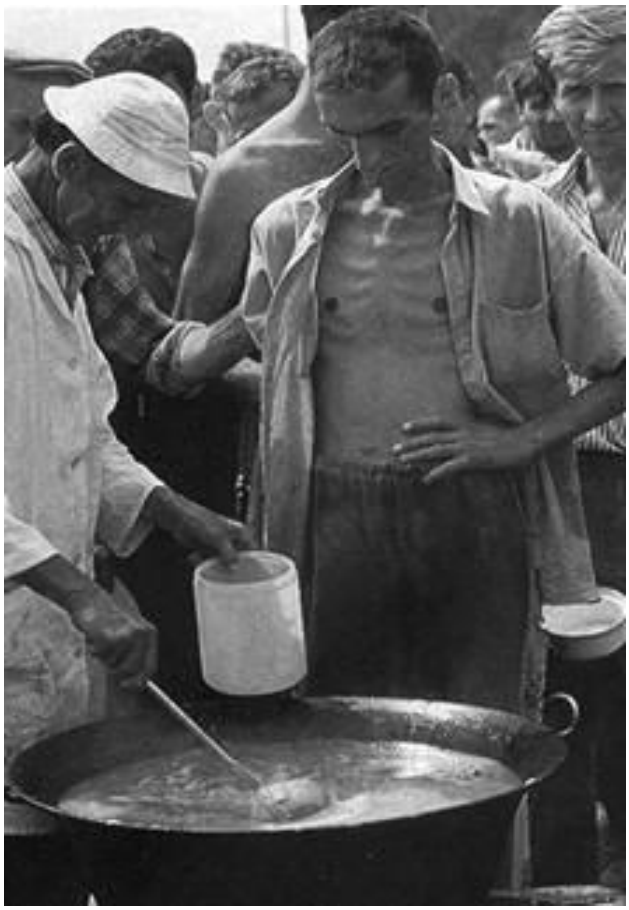

Muslimský vězeň dostává své skromné příděly jídla v srbském táboře, 1992. Fotografie jako tato vyvolaly po celém světě vlnu zděšení, protože ukazovaly, jak zoufalá se válka v bývalé Jugoslávii stala. Zvláště zajímavé jsou rysy muslimských vězňů na této fotografii – mají zřetelně bělošské rasové rysy. Všimněte si například vězně druhého v řadě (stojícího přímo za mužem s rozepnutou košilí) – jeho rysy jsou extrémně nordické. Obyvatelstvo bývalé Jugoslávské republiky je velkou směsicí nordických, alpinských a tureckých prvků, což vytváří nestabilní směsici, která pravidelně vybuchuje v násilí.

Makedonie, Bosna a Hercegovina vyhlásily nezávislost

Události se poté rychle vyvinuly tak, že došlo k rozpadu toho, co zbylo z jugoslávského státu. Vláda Jugoslávské republiky Makedonie vyhlásila v září 1991 nezávislost, ale spor s Řeckem o název republiky zabránil mezinárodnímu uznání nové republiky. V březnu 1992 vyhlásila nezávislost na Jugoslávii také Bosna a Hercegovina. Skutečnost, že třetina jejích obyvatel byli etničtí Srbové, vyvolala občanskou válku, v níž Chorvaté, muslimové a Srbové využili příležitosti k vzájemným útokům.

Nakonec se v dubnu 1992 Srbsko a Černá Hora spojily a vyhlásily Federativní republiku Jugoslávie.

CHORVATSKÉ RASOVÉ SLOŽENÍ VIDITELNÉ V TVÁŘÍCH VOJÁKŮ

Rasové složení chorvatského obyvatelstva v poslední části dvacátého století je jasně patrné na této fotografii z vojenské přehlídky v roce 1992.

Imigrace omezena konfliktem

Konflikty v bývalé Jugoslávské republice zajistily, že se region nestal cílem legální ani nelegální imigrace, a tak si region zachoval velkou část svého původního složení obyvatelstva.

Významná část obyvatelstva však nese stopy staletí trvající okupace nebílými tureckými Osmany. Tato směsice se kulturně odráží ve skutečnosti, že velká část obyvatelstva jsou

muslimové. V praxi to znamená, že až 20 procent obyvatelstva může být smíšeného původu, s výjimkou Chorvatů (kteří zůstávají převážně nordického/alpinského subrasového původu).

Rasa versus etnicita

Význam rasy versus etnicity jako určujícího faktoru pro osud národů je zřejmý, když se podíváme na přístup Švýcarska, Československa a Jugoslávie k řešení konfliktů.

Švýcarsko a Československo, které jsou téměř rasově homogenní, ale etnicky rozdělené, dokázaly své rozdíly vyřešit ústavní cestou, zatímco Jugoslávci, rozdělení etnicky i rasově, byli nuceni vybojovat si své životní prostory násilným konfliktem.

KAPITOLA 34: Šestá velká rasová válka – osmanský holocaust 1300–1919

Invaze Osmanské říše do Evropy byla bezpochyby nejdelším útokem na Evropu ze strany jakéhokoli nebílého národa v historii.

Tento útok, který trval od počátku 13. století až do začátku 20. století, byl veden skupinou rasově smíšených muslimů, poháněných fanatismem utvářeným jejich náboženským světonázorem. Obsadili rozsáhlá území střední a jižní Evropy a při svých pokusech ovládnout celou Evropu byli dvakrát odraženi u bran Vídně.

Obrovský dopad a odkaz Osmanů na střední a jižní Evropu je klíčový pro pochopení rasové a kulturní směsice, která formovala dnešní jihovýchodní Evropu.

Seldžučtí Turci – vlna muslimů smíšeného původu

Území, které je dnes známé jako Turecko, prošlo v průběhu historie mnoha rukama. Nejprve bylo domovem některých původních bílých kmenů a později Indoevropanů, poté spadalo pod řeckou a římskou nadvládu a první křesťanské tisíciletí skončilo pod kontrolou Východořímské, neboli Byzantské říše.

Islám, který se objevil v Saúdské Arábii po roce 734, se během následujících tří set let rozšířil násilnými dobytími. Zabral téměř všechny bývalé byzantské země na Blízkém východě. Tento útok na křesťanské země byl hlavní příčinou

křížových výprav, které byly evropským pokusem zvrátit islámskou vlnu – protiútok, který nakonec selhal.

Do roku 1100 islámští dobyvatelé, tehdy pod vedením skupiny známé jako Seldžukové, zabrali velkou část dnešního Turecka a násilím ho přetvořili na islám. Na počátku třináctého století Seldžukové ztratili své vedoucí postavení ve prospěch nové islámské síly vedené osobou jménem Osman. Osmanovi stoupenci se stali známí jako Osmanlilar (turecky „ti, kteří jsou spojeni s Osmanem“) nebo, jak se jim začalo říkat na Západě, Osmané.

OD BRAN VÍDNĚ K NILU – OSMANSKÁ ŘÍŠE

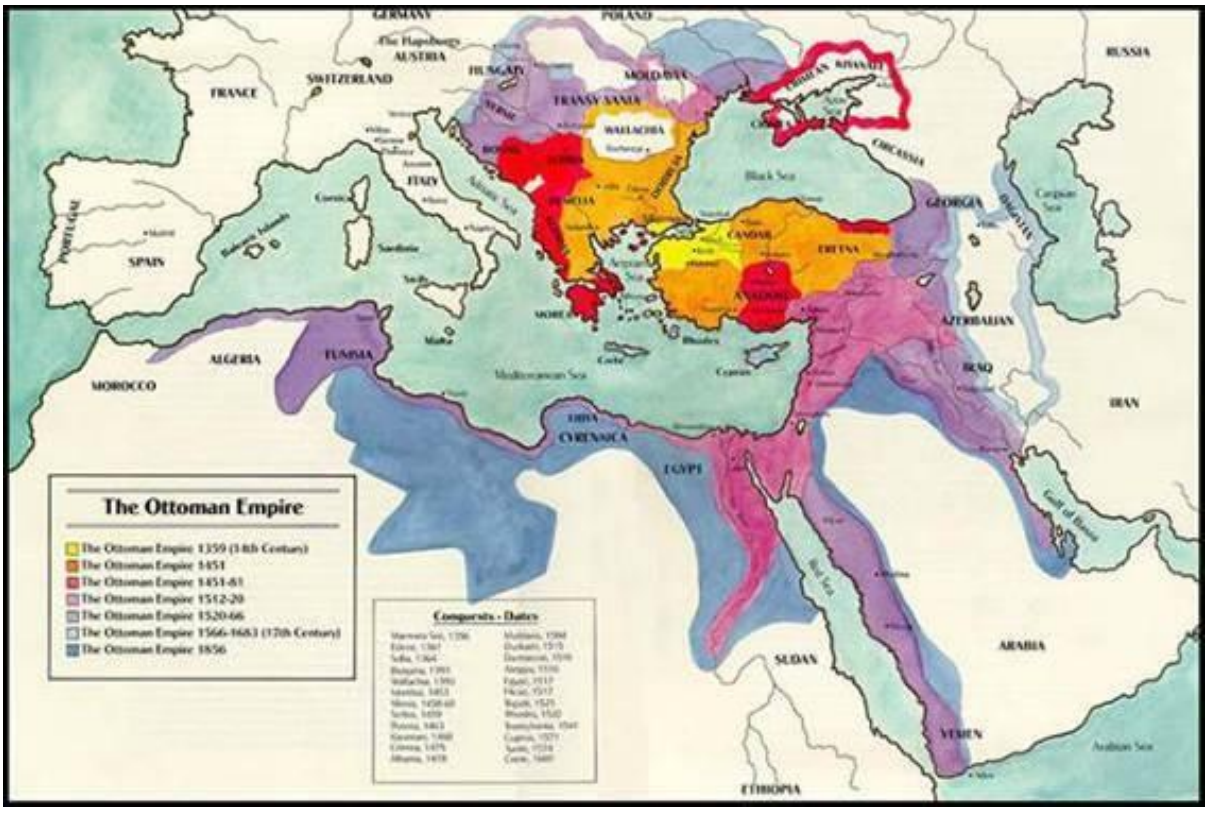

Osmanská říše na vrcholu své moci: od předměstí Vídně po Bagdád. Jsou uvedena hlavní místa bitev a jejich data. Turci

byli definitivně vyhnáni z posledních evropských zemí na Balkáně až na počátku první světové války a ze svých středovýchodních držav během této války.

Muslimové dosáhli bran Konstantinopole 1330

Neustálý postup islámských hord s každým stoletím zmenšoval území Byzantské říše. Nakonec, v roce 1330, Osmané dosáhli Egejského moře a muslimští vojáci stáli u Bosporu, přímo naproti pevnosti Konstantinopole. Město, založené římským císařem Konstantinem, dokázalo vydržet jako osamocená křesťanská pevnost v moři stále se rozšiřujících muslimských zemí rasově smíšeného původu dalších 110 let.

První přistání Osmanů na evropské půdě 1354

Ironií osudu to byl právě byzantský císař Jan VI. Kantakouzenos, kdo jako první pozval Osmany na evropskou půdu. Najal oddíl jejich vojáků jako žoldáckou armádu, aby bojovali proti rivalovi ucházejícímu se o byzantský trůn. Jakmile splnili svůj úkol, jednoduše se odmítli vrátit na území ovládané muslimy. Ještě horší však mělo přijít: muslimské síly poté v roce 1354 zaútočily a obsadily město Gallipoli. Tím získali muslimové svou první kořist na evropské straně Dardanelského průlivu, v oblasti, která dodnes zůstává turecká.

Osmanská invaze do Bulharska

Povzbuzeni úspěchem při dobytí Gallipoli, osmanští muslimové vyslali vojáky do nově zřízeného předmostí. Odtud okamžitě zaútočili na severozápad do Balkánu, kde nejprve porazili bulharskou armádu a poté vtrhli do Srbska, kde porazili tamější armádu v bitvě na Kosovu v roce 1389. Sporadické boje mezi Srby a Turky pokračovaly až do roku 1459, kdy Osmané dobyli město Smederevo. Po této porážce se Srbsko dostalo pod přímou osmanskou nadvládu.

Bitva na Kosovu se proslavila jako typický příklad osmanské brutality. Během bitvy srbský voják zabil tehdejšího osmanského císaře Murada. Po skončení bitvy Osmané jako odvetu mučili a popravili srbského prince Lazara, který byl zajat živý.

TURCI MASAKRUJÍCÍ BÍLÉ VĚZNĚ V NIKOPOLI 1396

Bílí vězni jsou popravováni Osmany po bitvě u Nikopole v roce 1396. Bílí vojáci, pocházející z celé Evropy, nemohli očekávat žádné slitování, pokud byli zajati útočícími nebílými, a tisíce z nich tak našly svou smrt.

Bílý odpor selhal – obrovské ztráty v bitvách u Nikopole a Varny

V roce 1396 maďarský král Zikmund shromáždil bílé křesťanské armády z celé Evropy a vedl rozhodný protiútok proti Osmanům. Tato snaha vedla k bitvě u Nikopole (Nikopol) na řece Dunaji, ve které byli Evropané zcela poraženi. Muslimové oslavili své vítězství masakrem několika tisíců bílých zajatců v legendární krvavé orgii trvající několik hodin.

Islámští útočníci se zdáli být neporazitelní, když postupovali stále hlouběji do Evropy a setkávali se s čím dál slabším odporem. V roce 1439 bylo Srbsko formálně připojeno k Osmanské říši a v roce 1440 bylo obléháno město Bělehrad.

O čtyři roky později byl obnovený evropský protiútok opět poražen v bitvě u Varny v Bulharsku. Tato bitva byla živě popsána v dopise od Aenease Sylviuse Piccolominiho, pozdějšího papeže Pia II., Filippovi Mariovi Viscontimu, vévodovi milánskému. Byl napsán bezprostředně po bitvě.

> „Naši muži se nebáli zapojit do bitvy, která začala přímo na svátek svatého Martina, 11. listopadu 1444. Boje byly tak zuřivé a kruté, že jen málokdy se mezi smrtelníky odehrála podobná bitva!
>
> Dlouhou dobu byl výsledek nejistý; obě strany bojovaly se stejnou silou. Dokud naši muži bojovali za Krista a naši protivníci za Mohameda, bylo nadšení pro boj takové, že na každé straně bylo patnáct tisíc zraněných. Dokud byla bitva vyrovnaná, žádná ze stran nechtěla přestat.
>
> Čím více krve bylo prolito, tím zuřivější byl boj muže proti muži. Nakonec obě strany vyčerpaly své síly: končetiny byly tak oslabené, že neměly sílu ani na ovládání mečů, ani na napínání luků.
>
> Obě strany byly tak nuceny zůstat nečinné po většinu hodiny, dokud neobnovily své síly a nevrátila se jim odvaha. Poté bitva pokračovala.
>
> Nakonec zvítězili Turci, protože byli odvážnější, nebo protože byli předurčeni k vítězství, nebo protože měli větší

počet. Ti, kteří z bojiště unikli, říkají, že v Evropě se za paměti našich otců neodehrála žádná tak krvavá bitva. Říkají také, že padlo stejně Turků jako Maďarů a pokud je tato zpráva pravdivá, v této bitvě zahynulo osmdesát tisíc mužů.“

Zdálo se, že nic nezastaví nebílé útočníky v jejich postupu přímo do srdce Evropy.

Janičáři – „ukradené bílé děti“

Jedním z nejpozoruhodnějších způsobů, jakým Osmané udržovali svou bojovou sílu, byla jednotka vojáků známá jako janičáři. Janičáři byli elitními silami Osmanů – a byli to běloši.

Jeden z prvních osmanských vůdců, který obsadil evropskou pevninu, emír Orhan (1326–1359), vydal edikt, podle kterého museli podmanění Evropané na Balkáně každoročně předat Osmanům tisíc mužských dětí „s bílými a zářivými tvářemi“.

Mladíci byli přivedeni před osmanského sultána a ti nejlepší z hlediska tělesné konstituce, inteligence a dalších kvalit byli vybráni pro vzdělání v palácové škole. Tam byli vychováváni jako muslimové, učili se osmanskou turečtinu, perštinu a arabštinu a byli nuceni sloužit Osmanům v jednotce známé jako janičáři. Se ztrátou veškerých osobních znalostí o svém původu se stali elitní ozbrojenou jednotkou v rámci Osmanské říše.

Každoroční tribut tisíce bílých mužských dětí (připomínající požadavek Maurů na bílé panny od nešťastných Gótů ve Španělsku) pokračoval po neuvěřitelných tři sta let až do roku 1648. Během této doby bylo tři sta tisíc bělochů absorbováno do osmanské hierarchie (a do krevního oběhu turecké elity).

Není přehnané říci, že po většinu své existence udržovali Osmanskou říši v Evropě a hráli nezanedbatelnou roli v mnoha velkých vítězstvích této říše.

V roce 1574 měli janičáři ve svých řadách dvacet tisíc mužů a v roce 1826 jich bylo již asi 135 000. Ačkoli byli nejlepšími vojáky, byli také těmi, kteří nejčastěji povstávali proti svým osmanským pánům, a povstání proti nim se odehrávala v pravidelných intervalech.

Nakonec došlo v roce 1826 k obzvláště krvavému povstání, které vedlo k rozpuštění jednotky a zabití velkého počtu janičářů. Ti, kteří přežili, byli rozptýleni a asimilováni do tureckého obyvatelstva, ačkoli jejich zbytky lze stále občas vidět mezi tureckými jednotlivci, většinou mezi vyššími vrstvami této společnosti.

„ŘECKÝ OHEŇ“ – TAJNÁ ZBRAŇ PROTI OSMANŮM

V roce 717 zahájili muslimové pod vedením chalífy Velida zuřivý útok na Konstantinopol ve snaze porazit bělochy. Byzantinci však měli tajnou zbraň – řecký oheň, který se zdál být jakousi ranou verzí plamenometu. Jeho přesné složení bylo považováno za tak posvátné, že nebylo nikdy prozrazeno cizincům a jeho tajemství zemřelo spolu s Konstantinopolem. S pomocí řeckého ohně byla nebílá armáda poražena přímo u bran Konstantinopole. Tento dobový obraz znázorňuje použití řeckého ohně.

Židé privilegovaní pod osmanskou nadvládou

Dalším faktorem, který měl Osmanská říše společný s maurskou okupací Španělska, bylo privilegované postavení Židů. Během maurské a turecké okupace Evropy zažili Židé svůj první skutečný mír od diaspory v roce 70 n. l.

Mnoho tisíc Židů, kteří uprchli ze Španělska v době španělské inkvizice, se usadilo v Osmanské říši. Opět se dostali

do významných pozic a židovské svaté knihy jsou plné chvály na Osmanské Turky.

Toto zvýhodněné postavení Židů pod tureckými a maurskými okupanty mělo důležitý důsledek: zvýšilo antisemitismus mezi Evropany, kteří pak spojovali Židy s muslimskými dobyvateli.

Pád Konstantinopole 1453

Město Konstantinopol se statečně bránilo, zatímco osmanští dobyvatelé postupovali přes Balkán. Nacházelo se daleko za muslimskou frontovou linií a s každým rokem sláblo. Pevnost už nikdy nebyla stejná od doby, kdy ji vyplenily nekontrolovatelné armády čtvrté křížové výpravy. V patnáctém století byli občané z rasového hlediska téměř k nerozeznání od smíšených osmanských vojáků obklopujících hradby. Pouze neustálý příliv bílých křesťanských rytířů ze západní Evropy doplňoval evropskou rasovou základnu města – ale i tento příliv se s postupem času stále zmenšoval.

Nakonec v roce 1453 osmanská armáda zahájila mohutný útok na město. Po bombardování městských hradeb dělostřeleckou palbou se město po rozhodném nočním útoku nakonec vzdalo – což znamenalo oficiální konec Východořímské říše, kterou bránilo pouze sedm tisíc bílých rytířů z celé Evropy proti turecké armádě čítající stovky tisíc vojáků.

KONSTANTINOPOL PADÁ PO TISÍCI LETECH

Pád Východořímské říše. 28. května 1453 zahájili Turci svůj poslední útok na město Konstantinopol. Město bránilo pouze sedm tisíc rytířů z celé Evropy pod velením Janovana Giustinianiho proti armádě čítající stovky tisíc vojáků. Po zuřivé noční bitvě útočníci za úsvitu prolomili městské hradby. Všichni běloši ve městě byli povražděni nebo prodáni do otroctví, pouze hrstka z nich unikla, aby mohla vyprávět tento strašlivý příběh. Konstantinopol se stala významným muslimským centrem a byla přejmenována na Istanbul.

TICHÉ ZDI KONSTANTINOPOLE DNES

Kdyby ruiny mohly mluvit, jaké příběhy by vyprávěly. Mnohé části hradeb Konstantinopole, které odolávaly nesčetným

útokům po téměř tisíc let a byly prolomeny až v roce 1453, jsou dodnes viditelné v okolí města Istanbul.

Nejvýznamnějším z evropských obránců Konstantinopole byl hlavní admirál severoitalské republiky Janov, Giustiniani, který byl pověřen vedením poslední obrany velkého opevněného města.

Řecký historik Kritovoulos, který sepsal soudobé dějiny činů Mehmeda II., osmanského sultána, který vedl útok na Konstantinopol, podrobně popsal strašlivé poslední hodiny Východořímské říše. Při čtení spolu s deníkem benátského lodního lékaře Nicola Barbaro, který byl přítomen během obléhání a zaznamenal strašlivou pomstu, která byla vykonána na zbývajících běloších, se vynořuje obraz tohoto epického období historie: ponurý, brutální a nemilosrdný.

Kritovoulos described the fall of Constantinople thus:

„28. května 1453 zahájil Mehmed na koni inspekci svých jednotek... Bylo pozdní odpoledne a blížil se západ slunce, takže slunce svítilo na záda útočníků a do tváří obránců, jak sultán plánoval. V tu chvíli vydal rozkaz... aby trubky ohlásily útok...

Zpočátku se obě strany navzájem napadaly silnými salvami: lukostřelci stříleli šípy, prakovníci kameny, děla a kanóny střílely železnými a olověnými projektily; jak se přibližovaly, také se navzájem bez milosti a zuřivě bombardovaly sekerami a oštěpy.

Bitva takto pokračovala téměř celou noc, přičemž obě strany bojovaly statečně a odhodlaně. Giustinianni, slavný janovský voják, jemuž byla svěřena obrana města, a Byzantinci si udrželi znatelnou převahu, chránili palisádu a statečně odráželi útoky...

Ostatní [turečtí] generálové ... mezitím ... také zaútočili na hradby po souši a svými loděmi po moři. Provedli silný útok ... [s] žebříky, mosty, dřevěnými věžemi a všemi druhy strojů, které postavili proti hradbám.

Řekové je však silně odrazili a energicky je zatlačili. Byla to statečná obrana: v boji zvítězili a prokázali skutečnou ctnost: nic, co se stalo – ani hlad, který je sužoval, ani nedostatek spánku, ani neustálé neúprosné boje, ani zranění, vraždy a smrt jejich blízkých, které viděli na vlastní oči – je nedokázalo ani trochu odradit od jejich původní energie a odhodlání. Když sultán Mehmed viděl, že jednotky, které vyslal, prohrávají bitvu a nedosahují žádného významného pokroku, rozzuřil se.

Rozhodl se, že tuto situaci již nelze déle snášet, a okamžitě vyslal všechny jednotky, které si schovával na později, své nejlépe vyzbrojené, nejodolnější a nejstatečnější muže, kteří byli ostatním výrazně nadřazeni také co do zkušeností a síly. Byli to ti nejlepší z jeho armády: těžká pěchota, lučištníci, kopiníci a jednotka tvořící jeho osobní doprovod, složená z takzvaných janičářů a dalších. Vykřikl, nabádaje je, že nyní je čas ukázat svou statečnost, a sám je vedl k hradbám až k příkopu.“

Barbaro podrobně popsal velkou tureckou zbraň, která nakonec prolomila hradby města:

„A oni [Turci] přivezli obrovské dělo, které mohlo vystřelit kámen o hmotnosti pět set čtyřicet pět kilogramů, a dostatek šípů, aby ostřelovali celou délku hradeb... hodinu před svítáním turecký pán vystřelil ze svého velkého děla a střela dopadla na obranu, kterou jsme vybudovali, a srovnala ji se zemí, a kvůli velkému kouři, který dělo vytvořilo, nebylo možné nic vidět.

Turci však začali pronikat za kouřem a Řekové a Benátčané je statečně vyhnali a mnoho z nich, vlastně téměř všichni, byli zabiti, než se stačili dostat do opevnění.

V tu chvíli, protože Řekové měli v tomto střetnutí navrch a skutečně věřili, že nad pohany zvítězili, byli jsme my křesťané všichni velmi potěšeni. Poté, co byli Turci vyhnáni z opevnění, vystřelili ze svého velkého děla ještě jednou.“

Kritovoulos pokračuje v příběhu:

„V tu chvíli [Mehmed] rozkázal lučištníkům, prakovníkům a střelcům, aby se postavili o kus dál a stříleli na přední linii mužů na palisádě a rozbité zdi. Ostatní těžké pěchotě a štítonošům rozkázal překročit příkop a zahájit prudký útok na palisádu. Vrhli se na ni s děsivým řevem vzteku a zuřivosti, jako šílenci, a protože byli mladí, silní a plní odvahy, neustávali a statečně útočili na palisádu... Giustinianni a jeho doprovod, stejně jako Byzantinci, kteří

se nacházeli v této části mimo hradby, uvnitř palisády, statečně bojovali a zadržovali turecký nápor.

Giustinianni byl smrtelně zraněn výstřelem ze střelné zbraně, který prorazil jeho brnění a zasáhl ho do hrudi. Padl na místě a byl v kritickém stavu odnesen do svého stanu. Všichni muži kolem něj byli touto událostí zdrceni a opustili palisádu, kde bojovali. Sultán Mehmed, který náhodou bojoval poblíž, si všiml, že palisáda a místo, kde byla prolomena zeď, jsou nyní bez obsluhy a že někteří muži tajně utíkají, zatímco těch, kteří zůstali, je velmi málo. Z toho si uvědomil, že došlo k dezerci a že zeď byla opuštěna, a okamžitě vykřikl: ‚Město je naše... Muži před námi utíkají: nemohou udržet své pozice...‘ S těmito slovy sám vedl útok. Turci se vrhli do města: zbytek armády je následoval v prudkém náporu a poté se rozptýlil po celém městě. Sultán však stál před velkou zdí a sledoval dění, protože se již začalo rozednívat.“

Barbaro zaznamenal poslední minuty života posledního římského císaře Konstantina XI. takto:

„Ačkoli [Konstantin XI.] jasně viděl na vlastní oči nebezpečí, které ohrožovalo město, a měl příležitost zachránit se – a mnoho lidí ho k tomu také povzbuzovalo –, odmítl to a raději zemřel spolu se svou zemí a poddanými.

Vlastně se rozhodl zemřít jako první, aby nemusel sledovat, jak je město dobýváno a jeho obyvatelé buď brutálně pobíjeni, nebo hanebně odváděni do otroctví.

Když viděl, že ho nepřítel tlačí zpět a valí se přes prolomenou zeď do města, prý hlasitě pronesl tato poslední slova: ‚Město je dobyté, a já mám ještě žít?‘ Poté se vrhl do středu nepřátel a byl zabit.“

Barbaro poté pokračoval popisem hrůz vyplenění města, které se opakovaly po celé střední a jižní Evropě:

„29. května 1453 Turci vstoupili za úsvitu do Konstantinopole. Než vstoupili do města, zmatek mezi Turky a křesťany byl tak velký, že se setkali tváří v tvář a zemřelo tolik lidí, že mrtvá těla by naplnila dvacet vozů.

Turci při svém příchodu město vypálili a každého, koho našli v cestě, pobili svými šavlemi, ženy i muže, staré i mladé, bez rozdílu, a toto zabíjení pokračovalo od úsvitu do poledne.

Italští obchodníci, kteří unikli, se schovali v podzemních jeskyních, ale Turci je našli, zajali a prodali jako otroky. Když členové turecké flotily na vlastní oči viděli, že křesťané ztratili Konstantinopol, že vlajka sultána Mehmeda byla vztyčena na nejvyšší věži města a že císařovy vlajky byly strženy a staženy, všichni na sedmdesáti galérách vystoupili na břeh...

Vyhledali kláštery a všechny jeptišky odvedli na lodě, kde je Turci zneužili a zneuctili, a poté je všechny prodali v aukci jako otrokyně do Turecka. Stejně tak zneuctili a prodali v aukci i všechny mladé ženy; některé z nich raději skočily do studní a utopily se. Turci naložili na své lodě lidi a velký poklad. Měli takový zvyk: když vstoupili do

domu, okamžitě vyvěsili vlajku se svým znakem, a když ostatní Turci viděli takovou vlajku, žádný jiný Turek by za nic na světě nevstoupil do toho domu, ale šel by hledat dům, který neměl vlajku; stejně tomu bylo se všemi kláštery a kostely.

Pokud tomu dobře rozumím, zdá se, že na domech v Konstantinopoli bylo asi dvě stě tisíc těchto vlajek... Tyto vlajky vlály nad domy po celý den a po celý den Turci prováděli ve městě velké vraždění křesťanů. Krev tekla po zemi, jako by pršelo.“

Konstantinopol se stala novým hlavním městem Osmanské říše a byla přejmenována na Istanbul. Změna názvu byla oficiálně potvrzena až v roce 1930. Povzbuzeni tímto velkým vítězstvím Osmani pokračovali v dobývání celého Řecka, Albánie a Bosny. Plán na invazi do Itálie byl zrušen až po smrti tehdejšího osmanského sultána, ke které došlo v polovině příprav.

MUSLIMSKÝ SULTÁN VSTUPUJE DO KONSTANTINOPOLE

Osmanský sultán Mehmet II. vstupuje hlavní branou do Konstantinopole, 29. května 1453. Východořímská říše zanikla, rozdrcena přílivovou vlnou invazních rasových míšenců z Blízkého východu, jak je znázorněno na tomto obraze.

Válka na moři – Portugalci čelí muslimům

Do roku 1500 objevili evropští průzkumníci námořní cestu na východ kolem nejjižnější části Afriky. Jak se evropská lodní doprava rozšířila do Indického oceánu, stal se konflikt mezi

muslimskými arabskými loděmi a evropskými flotilami nevyhnutelným.

Jelikož Portugalci zpočátku vedli Evropu během věku objevů, stali se prvním terčem arabské agrese. Osmanská námořní flotila byla postavena speciálně za účelem zničení portugalských flotil a následovalo několik střetů. Obě strany zaznamenaly vítězství i porážky a válka na moři mezi Evropou a Osmany se táhla bez výsledku.

V roce 1571 zničila aliance evropských národů tureckou námořní moc ve Středozemním moři v bitvě u Lepanta. Obě flotily, které dohromady čítaly nejméně 500 lodí a asi 100 000 mužů, svedly epickou pět hodinovou bitvu, která skončila velkým vítězstvím Evropanů. Asi 80 tureckých lodí bylo potopeno a dalších 130 zajato.

Toto bylo významným zlomovým bodem, protože to bylo poprvé, kdy byli Osmané rozhodujícím způsobem poraženi. Psychologický dopad tohoto vítězství na Evropu byl značný, což dokládá například španělský spisovatel Cervantes, který ve svém románu Don Quijote poznamenal, že tato bitva „odhalila všem národům světa omyl, v němž se nacházely, když věřily, že Turci jsou na moři neporazitelní“.

TURCI OBLÉHAJÍ A NIČÍ SZIGETVAR, MAĎARSKO 1566

Zničení města Szigetvar v Maďarsku dne 7. září 1566 je zachyceno na tomto dřevorytu z té doby. Silně opevněné město padlo po masivním obléhání do rukou útočících Osmanů. Přeživší zaplatili za svůj odpor vysokou cenu a byli bez milosti popraveni.

Na pevnině však boj mezi různými bílými národy a Turky pokračoval nezměněnou intenzitou. Osmané byli v roce 1456 odraženi při pokusu o dobytí Bělehradu, ale v roce 1521 byli při novém útoku úspěšní. O pět let později Turci uštědřili drtivou porážku narychlo sestavené maďarské armádě v bitvě u Moháče, během níž byl zabit maďarský král a více než dvacet tisíc bílých vojáků. Turci poté v roce 1526 dobyli město Buda

(které se později spojilo se sousedním městem Pest a vzniklo tak město Budapešť).

Do roku 1483 Turci dobyli také většinu Bosny a Hercegoviny. Obě území zůstala po dalších čtyři sta let provinciemi Osmanské říše, i když v devatenáctém století docházelo k častým neúspěšným povstáním proti Turkům. Makedonie, sousedící s Řeckem a Tureckem, byla jedním z prvních území, která padla za oběť osmanské invazi, a zůstala pod tureckou nadvládou až do roku 1912.

První obléhání Vídně selhává, Turci obsazují Ukrajinu a Krétu

Po dobytí Bělehradu v roce 1521 a pádu ostrova Rhodos v následujícím roce se Osmanům otevřela cesta do Rakouska. V roce 1529 muslimská vojska dorazila až k branám Vídně. Následovalo zoufalé dvouměsíční obléhání, ale Osmanům se nepodařilo prolomit obranu města. Vyčerpaní muslimští útočníci byli nuceni ustoupit na jih do Uherska (Maďarska).

Trvalo téměř čtyřicet let, než Osmané znovu přešli do ofenzívy. V roce 1571 obsadili ostrov Kypr a začali podnikat nájezdy na stále se rozvíjející Rusko. V roce 1661 Osmané zahájili novou pozemní ofenzívu a obsadili velkou část dnešní Ukrajiny a v roce 1669 dobyli ostrov Kréta.

Nakonec se muslimové cítili dostatečně silní, aby podnikli další pokus o dobytí Vídně, a v roce 1683 vyslali na sever další velkou armádu.

Druhé obléhání Vídně – porážka Osmanů v roce 1683

Obnovená ofenzíva na Vídeň byla považována za rozhodující bitvu, která měla určit, zda celá Evropa padne do rukou Osmanů. V důsledku toho došlo k ojedinělému projevu evropské jednoty a k obraně rakouského města se shromáždila armáda složená z několika různých národností.

Obléhání začalo 14. července 1683, kdy invazní muslimská osmanská armáda čítala asi 180 000 vojáků. Proti nim stála, i když ne všichni v jedné skupině a někteří se připojili až později, asi 84 450 evropských vojáků z Rakouska, Německa a Polsko-litevské unie. V době, kdy se muslimská armáda skutečně utábořila před hradbami Vídně, však většina civilního obyvatelstva uprchla do Lince. Ve městě zůstalo pouze jedenáct tisíc vojáků, pět tisíc civilistů a 370 děl.

TURECKÝ ÚTOK NA VÍDEŇ V ROCE 1683

Turci jsou poraženi u bran Vídně, 1683. Hradby města jsou jasně viditelné, stejně jako katedrála sv. Štěpána, která je dodnes dominantou Vídně.

Velitel vojsk uvnitř města, Ernst Rüdiger Graf von Starhemberg, odmítl nabídku kapitulace od obléhajících muslimů. Doslechl se totiž o událostech v Perchtoldsdorfu, městě ležícím jižně od Vídně. Tamní občané po podobné nabídce předali klíče od města a byli poté muslimskými útočníky povražděni.

Vůdce muslimské armády Kara Mustafa Paša se soustředil na kopání tunelů pod mohutnými městskými hradbami s úmyslem je vyhodit do vzduchu. Tato taktika byla částečně úspěšná a na začátku září se mu podařilo vytvořit několik průlomů v hradbách.

Obránci, kteří strašně trpěli nedostatkem jídla a spánku, se připravovali na poslední odpor v ulicích města. V kritickém okamžiku 6. září se však polsko-litevská armáda pod velením polského hrdiny Jana Sobieského, která pochodovala na jih, aby městu pomohla, setkala s rakouskými silami připravujícími záchrannou kolonu. Přijely také další německé jednotky ze Saska, Bavorska, Bádenska, Franků a Švábska a spojené armády, známé jako „Svatá liga“, zaujaly 12. září pozice na kopci před Vídní a oznámily svůj příjezd táborovými ohni.

Muslimové doufali, že obsadí Vídeň dříve, než dorazí evropské posily, ale došel jim čas. Jejich poslední výbušnina, která by jim umožnila přístup do města, byla včas objevena a zneškodněna. Současně polská pěchota zaútočila na pravé křídlo muslimů. Místo aby se soustředili na boj s posilovou armádou, muslimové se pokusili vtrhnout do města. Po dvanácti hodinách nepřetržitého boje Poláci udrželi vyvýšeninu.

Koncem odpoledne zaútočila dvacetitisícová jízda Svaté ligy, což se zapsalo do historie jako jeden z největších jezdeckých útoků všech dob. Pod vedením Sobieského prolomilo tři tisíce polských těžkých kopiníků – slavných křídlatých husarů – muslimskou linii a uvrhlo je do chaosu. Vídeňská posádka poté vyrazila z města a zaútočila na muslimy, čímž je donutila bojovat z obou stran. Po třech hodinách boje byli muslimové donuceni k ústupu. Vídeň byla zachráněna a Evropa byla opět ušetřena islamizace.

Ačkoli muslimové uprchli ve zmatku a měli nejméně patnáct tisíc mrtvých a zraněných, podařilo se jim před

opuštěním předměstí Vídně povraždit všechny rakouské zajatce.

Princ Evžen Savojský uštědřuje Osmanům další porážky

Evropané využili své převahy, zatímco Osmané se v zmatku stáhli. V roce 1697 porazil nový rakouský velitel, princ Evžen Savojský, obrovskou muslimskou armádu u Senty v severním Srbsku a způsobil útočníkům obrovské ztráty. Po této porážce byli Osmané nuceni požádat o mír. Na základě Karlovického míru se Osmané vzdali podstatné části východní Evropy a města Bělehradu vítězné bílé armádě.

Válka s Ruskem – Petr Veliký poražen

Další bílou národností, která vedla válku proti Osmanům, bylo Rusko. První velký rusko-turecký konflikt skončil porážkou Rusů, když carovy síly Petra Velikého byly v bitvě u řeky Prut v roce 1711 poraženy mocnou tureckou armádou.

Toto vítězství povzbudilo Turky. Porušili podmínky Karlovického míru a v roce 1739 znovu zaútočili na Bělehrad a dobyli město. Hrozbou Vídni se muslimům podařilo vyjednat mírovou smlouvu s evropskými mocnostmi, která jim umožnila udržet si většinu jejich nejnovějších balkánských dobytých území.

Rusové plánovali pomstu a o tři roky později podnikli překvapivý útok na Osmany, který v roce 1714 vedl k rozhodující porážce muslimských sil v Rumunsku.

Osmánové najímají francouzské žoldáky

Během napoleonských válek v Evropě Francouzi napadli Egypt, aby zabránili Británii získat předmostí na Blízkém východě. Vládci Egypta, elitní větev vládnoucí Osmanské říše, kladli odpor, ale byli Francouzi snadno poraženi. Ačkoli Francouzi byli motivováni spíše touhou napadnout britské zásobovací trasy než antiislámskou křížovou výpravou, dopad evropské invaze do Egypta byl v osmanské hierarchii hluboce pociťován. V kombinaci s patovou situací na Balkáně a konfliktem s Ruskem francouzský útok vyvolal dojem, jako by bílí křesťané nyní útočili ze všech stran.

Osmanská říše nedokázala držet krok s technologickým vývojem v Evropě. Jejich porážka Francouzi v Egyptě ukázala, že pokud jde o vybavení a výcvik, již nejsou rovnocennými soupeři evropských mocností. V důsledku toho Osmané najali velké množství francouzských vojenských veteránů, aby v Turecku založili vojenské výcvikové školy.

RUSOVÉ DOBYLI ACHALCICHE ZPĚT OD OSMANŮ

Město Achalciche bylo poprvé obsazeno invazními Osmany v roce 1576. Nachází se na jihu bývalého Sovětského svazu, v oblasti dnes známé jako Gruzie, a v roce 1628 se stalo centrem provincie Achalciche Osmanské říše. Zůstalo pod osmanskou nadvládou až do roku 1828, kdy bylo během rusko-turecké války v letech 1828–1829 znovu dobyto devíti tisíci Rusy pod velením polního maršála Paskeviche. Malá ruská armáda rozhodujícím způsobem porazila třicet tisíc osmanských obránců a na základě Adrianopolské smlouvy z roku 1829 bylo město postoupeno Ruské říši.

Obnovené útoky bělochů znamenají konec Osmanů

Zlepšení armád Osmanské říše nedokázalo zastavit rostoucí sílu bílého odporu v jihovýchodní Evropě. Po 345 letech podrobení zahájili Srbové v roce 1804 devítileté

povstání, které bylo Turky potlačeno brutální kampaní. Srbové se však nenechali odradit a v roce 1815 podnikli další pokus o vyhnání Turků. Tentokrát byli úspěšní a během několika měsíců byli Turci vyhnáni z většiny Srbska a donuceni udělit této zemi samosprávu. Po rusko-tureckých válkách v letech 1828 a 1829 získalo Srbsko ještě větší autonomii a Osmané v roce 1867 stáhli všechny nároky na Srbsko.

Řecko získalo nezávislost v roce 1829 po zahájení vojenských tažení proti Osmanům, podporovaných materiální pomocí Británie a Ruska. O padesát let později skončilo povstání v Bulharsku masakrem nejméně patnácti tisíc bělochů Osmany v události, která vešla ve známost jako Bulharská zvěrstva.

Rusko-turecká válka v roce 1877

V roce 1877 Rusko opět vyhlásilo válku Osmanské říši. V rychlé kampani Rusové zatlačili Osmany zpět do Konstantinopole a donutili je podepsat v roce 1878 smlouvu ze San Stefana, která je připravila o většinu jejich evropských území, včetně Bulharska, Makedonie a Thrákie. Británie získala Kypr výměnou za slib sultánovi, že Osmanské říši v budoucnu poskytne vojenskou pomoc, pokud ji bude potřebovat. Tato záruka však nikdy nebyla uplatněna. Osmanská říše byla nyní na konci. Na všech frontách přešly evropské národy do protiútoku. Tunisko bylo v roce 1881 obsazeno Francouzi a Egypt (který byl po odchodu Napoleona krátce znovu obsazen Osmany) byl v roce 1882 obsazen Brity.

OSMANSKÁ POMSTA – LEBKOVÁ VĚŽ, KOPEC ČEGAR, SRBSKO

Lebková věž je památník srbských rebelů z 19. století, kteří bojovali proti muslimským dobyvatelům své země. 31. května 1809 utrpěli srbští povstalci na kopci Čegar, několik kilometrů severovýchodně od Niše, svou největší porážku v prvním srbském povstání proti Osmanské říši (1804–1813). Povstalci byli zastaveni v postupu na Niš, když na ně zaútočily mnohem silnější muslimské jednotky. Bitva skončila, když srbský velitel Stevan Sindelic obětoval svůj sklad střelného prachu, aby se vyhnul kapitulaci Muslimům. Výsledná exploze způsobila smrt Sindelica, jeho mužů a stovek muslimských vojáků. Po ústupu srbské povstalecké armády nařídil muslimský velitel Niše, Hurshid Paša, aby byly hlavy zabitých Srbů vystaveny na věži jako varování pro všechny další potenciální revolucionáře. Celkem bylo vystaveno 952 lebek, přičemž lebka Sindelica byla

umístěna nejvýše. Skalpy z lebek byly vycpané bavlnou a odeslány do Istanbulu jako důkaz pro sultána Mahmuda II. Věž stála pod širým nebem až do osvobození Niše v roce 1878. Do té doby byla velká část věže zničena povětrnostními vlivy nebo odstraněním lebek, které si příbuzní zabitých rebelů odnesli k pohřbu. V roce 1892 byla postavena kaple, která obklopila to, co z věže zbylo. Dnes je zde pouze padesát osm lebek, včetně lebky Sindelica. V roce 1833 se francouzský básník Alphonse de Lamartine na cestě zpět z Konstantinopole na chvíli zastavil před Lebkovou věží. Byl šokován tím, co uviděl, a do své knihy, později vydané jako cestopis Cesta na Východ, zapsal slavná slova: „Mé oči a mé srdce pozdravily ostatky těch statečných mužů, jejichž useknuté hlavy se staly základním kamenem nezávislosti jejich vlasti. Kéž Srbové uchovají tento památník! Bude jejich děti vždy učit hodnotě nezávislosti národa a ukáže jim skutečnou cenu, kterou za ni museli zaplatit jejich otcové.“

Úpadek Osmanské říše – spojenectví s Německem

Na konci devatenáctého století byla Osmanská říše v trvalém úpadku. Osmané, označovaní jako „nemocný muž Evropy“, hledali v rostoucí turbulenci evropské politiky pomoc a přijali nabídku Německa a Rakousko-Uherska na vytvoření spojenectví proti Francii a Británii. Němci a Rakušané doufali, že z této aliance budou těžit tím, že odvedou pozornost Britů a Francouzů na osmanská území na Blízkém východě, zatímco Turci v tomto partnerství viděli prostředek k získání zoufale potřebných dodávek moderní munice a zbraní.

Tato aliance Osmanům během příprav na první světovou válku nepomohla. Italové v roce 1911 obsadili severoafrický přístav Tripolis a na Balkáně vypukly dvě samostatné separatistické války. Tyto války stály Osmany většinu jejich zbývajících území na Balkáně a v roce 1913 také vedly k vyvraždění téměř všech Turků v řecké oblasti Thrákie.

První světová válka – zánik Osmanské říše

Když vypukla první světová válka, Osmané utrpěli velké porážky od Spojenců. Rusko napadlo Anatolii a Britové napadli a obsadili území dnešního Iráku a Palestiny spolu s většinou ostatních území Blízkého východu, která byla pod osmanskou nadvládou.

Bitva o Gallipoli v roce 1915, kde byl pokus spojeneckých sil o invazi do Osmanské říše odražen s vážnými ztrátami, byla jedním z mála tureckých vojenských vítězství v této válce. Ani to však nezabránilo nevyhnutelnému a britské jednotky pokračovaly v postupu na sever od Palestiny, až nakonec fyzicky obsadily město Istanbul. Pouze kolaps ruské vojenské mašinérie v důsledku ruské revoluce v roce 1917 zachránil Osmanskou říši před úplným rozpadnutím.

Brutální zničení Arménie v letech 1915–1923

Právě během první světové války došlo k jednomu z nejtragičtějších a nejnásilnějších protibělošských činů, jaké kdy Osmanská říše spáchala. Dějištěm byla oblast Arménie, ležící

na jihovýchodním pobřeží Černého moře. Arménie, původně jedna z nejstarších indoevropských vlastí, má některé z nejstarších lokalit na světě, kde se tavilo železo a bronz a pěstovaly obiloviny. Arménie, otřesená záplavami v oblasti Černého moře kolem roku 5600 př. n. l., byla poté rychle obsazena ranými indoevropskými Asyřany a Peršany.

Následovalo období nezávislosti a pod vedením velkého krále Tigranesa I. (140–55 př. n. l.) Arménie založila říši, která sahala od Kaspického moře po Středozemní moře a části dnešní Sýrie.

Tato říše skončila římskou invazí v roce 69 př. n. l. Arménie se poté v roce 302 n. l. stala prvním křesťanským státem na světě. Arménie byla v 11. století zpustošena invazí Seldžuckých Turků, předchůdců Osmanů. Jejich útlak způsobil, že obrovské množství – možná dokonce většina – bílých Arménů uprchlo ze země.

Když Osmané nahradili Seldžuky, zavedli ještě větší teror proti zbývajícím Arménům. To vyvolalo další vlny emigrace, hlavně do Ameriky, které trvaly až do konce devatenáctého století. Ti, kteří zůstali v Arménii, byli vystaveni strašlivému pronásledování a masakrům. Osmané zabavili Arménům majetek a rozhodli se je všechny přesunout do Mezopotámie. Úmyslně jim odepřeli zásoby a vybavení pro dlouhý pochod pouští, což způsobilo smrt statisíců Arménů. Kromě pochodů smrti prováděli Osmané také hromadné popravy a upalování, při nichž zahynuly další stovky tisíc lidí. Celkový počet arménských obětí se obecně odhaduje na jeden až jeden a půl milionu. Tyto události se staly známé jako Arménská genocida.

ARMÉNSKÁ GENOCIDA

Brutální zničení Arménie, provedené muslimskými Osmany v letech 1915 až 1923. Nahoře hromadné deportace, dole veřejné popravy stovek arménských vůdců v Konstantinopoli (Istanbulu) v roce 1915.

Arménie byla v důsledku toho téměř zcela zničena a zbývající bílí Arméni byli většinou asimilováni do převážně rasově smíšeného obyvatelstva, které bylo do této země přivezeno.

V dnešní Arménii žije jen velmi málo bílých Arménů, na rozdíl od rasově evropských arménských diasporových komunit ve Spojených státech amerických.

Kemal Atatürk – nordický typ vytváří Turecko

V turecké obraně v bitvě o Gallipoli v roce 1915 vynikal mladý modrooký a blonďatý armádní důstojník jménem Kemal Atatürk. Jak se válka chýlila ke konci, stal se vůdcem skupiny známé jako „Mladí Turci“, která v roce 1919 provedla v Turecku převrat a svrhla osmanskou dynastii zevnitř. Atatürk se stal vůdcem Turecka, které bylo v roce 1923 prohlášeno republikou.

Ačkoli to nebylo nikdy definitivně potvrzeno, je možné, že byl potomkem rodiny janičářů. Pokud by tomu tak bylo, bylo by to příhodné, protože právě Atatürk přivedl Osmanskou říši k zániku. Zahájil program modernizace, zrušil teokratický stát a prohlásil Turecko za sekulární.

NORDICKÝ ZAKLADATEL SOUČASNÉHO TURECKA

Kemal Atatürk (1881–1938), běloch, který založil dnešní Turecko. Kemal byl blondýn s modrýma očima, nebyl míšencem a velmi pravděpodobně pocházel z rodu janičářů. Po vojenském vzdělání se Kemal zapojil do hnutí proti autokratickým osmanským císařům, zejména do tajného hnutí Mladí Turci. Na konci první světové války Kemal sjednotil turecké národní hnutí, uchopil moc, svrhl Osmany a porazil okupační řeckou armádu. V roce 1923 vyhlásil Tureckou republiku jako jednopartajní stát s sebou jako prezidentem. Vytvořil moderní a sekulární stát a zavedl rozsáhlý program reforem. Ty zahrnovaly západní právní předpisy, oblečení a kalendář, používání latinky a v roce 1928 zrušení ustanovení, které jmenovalo islám státním náboženstvím.

Osmanské dědictví

Téměř tisíc let turecké nadvlády zanechalo v jihovýchodní Evropě stopy, které jsou dodnes patrné v muslimské víře milionů lidí a tmavší barvě pleti mnoha obyvatel této oblasti. Jedná se o trvalé dědictví osmanského holocaustu, který zuřil v jihovýchodní Evropě téměř tisíc let.

KAPITOLA 35: Nepokoje na Balkáně – Rumunsko, Bulharsko, Albánie a Řecko

Historie Balkánu slouží jako mikrokosmos železného zákona přírody, že civilizace je pouze odrazem lidí, kteří tvoří většinu obyvatelstva daného území. Jakékoli změny v kultuře jsou odrazem složení obyvatelstva. V případě Albánie je změna obyvatelstva obzvláště výrazná, zatímco v Rumunsku, Bulharsku a Řecku jsou její účinky méně patrné. Všechny tyto národy však velmi trpěly pod nadvládou Osmanů a nesou na sobě jizvy.

Rumunsko

Rumunsko bylo spolu se svými současnými sousedy místem vzniku některých z nejstarších kultur svrchního paleolitu a neolitu na světě, které se datují do roku 10 000 př. n. l. Tato oblast také nesla hlavní nápor invazí z východu, přičemž první velkou vlnou útočníků byly indoevropské kmeny, které se začaly šířit po této zemi kolem roku 3000 př. n. l.

Dácie přidána do Římské říše 106

První indoevropští obyvatelé této oblasti se usadili v Thrákii v Řecku a teprve později se přesunuli na sever. Řečtí spisovatelé označují obyvatele Rumunska jako Gety. Getové žili v relativním míru a neznámí a v roce 106 byli římským císařem Trajanem začleněni do východní římské provincie Dácie.

Do Dácie byli vysláni římští kolonisté, kteří region značně rozvinuli, vybudovali silnice, mosty a velkou zeď, která se táhla od dnešního černomořského přístavu Constanta až k řece Dunaji. Zeď měla zabránit dalším vpádům jiných indoevropských kmenů.

Reliéfy z Trajánova sloupu zobrazující Dáky pochodující z pevnosti; legionáře stavějící lodě a Dáky pochodující vpřed a dácijský útok na římskou pevnost.

Tento strach z dalších vpádů byl zcela oprávněný. V roce 250 indoevropští Gótové napadli Dácii a vyhnali Římany z velké části jejího území. V roce 270 Římané stáhli z této oblasti poslední legie a zanechali zde velké množství původních Římanů, kteří se zde usadili. Jejich vliv byl tak výrazný, že obyvatelé Dácie pokračovali v používání latiny ještě mnoho let po oficiálním stažení posledních římských legií.

Asijské invaze zanechávají genetickou stopu

Převážně indoevropské rasové složení Rumunska bylo poté narušeno téměř tisíciletými invazemi Asiatů, Osmanů a Cikánů.

Nebílé kmeny nejen fyzicky zdecimovaly Rumuny, ale také zanechaly malou, ale významnou část jasně nebělošských nebo smíšených obyvatel. Tyto skupiny byly z větší části vyloučeny z rumunské společnosti, ačkoli malá část z nich byla rumunským obyvatelstvem absorbována. Asijské invaze a jejich důsledky jsou podrobně popsány v jiných kapitolách – zde stačí uvést, že mezi nimi byly armády Huna Attily, Avarů, Bulharů a Maďarů.

Invaze Slovanů ve čtvrtém století vede ke vzniku Valašů

Bílé obyvatelstvo Rumunska se rozrostlo, když byl region obsazen kočovnými indoevropskými Slovany, kteří byli ve čtvrtém století pokřesťanštěni a zavedli toto náboženství v Rumunsku. Smíšením se se zbývajícími Dáky vytvořili Slované novou etnickou skupinu známou jako Valaši. Byli to latinsky mluvící obyvatelé Balkánského poloostrova. Rumunsko bylo poté obsazeno také svými slovanskými sousedy. Všechny tyto pohyby posloužily k posílení bílé populace po asijských invazích.

Okupace Maďarskem kolem roku 1000

V roce 1003 připojil uherský král Štěpán I. velkou část území dnešního Rumunska. Ve 13. století pozvali Maďaři do Uher germánské kmeny, včetně Sasů a řádu německých rytířů (kteří se později proslavili christianizací pobaltského regionu), údajně za účelem posílení křesťanství, ale s důležitým vedlejším účinkem, kterým bylo opětovné posílení bílého prvku rumunského obyvatelstva. Valaši byli stále více vytlačováni do horských oblastí, kde založili knížectví Valašsko a Moldávie.

Vlad Dracula – postrach Osmanů

Vzestup Osmanské říše v patnáctém století vedl k tomu, že region byl zaplaven nebílými Turky. Právě v této době se objevil slavný Vlad Dracula, kníže Valašska v roce 1456, který se stal postrachem Turků.

Ačkoli jeho jméno bylo přejato západní literaturou (jako upír), Vlad byl ve skutečnosti po mnoho let postrachem Osmanské říše. Během dlouhé vlády Osmanů na Balkáně jim způsobil některé z největších porážek. Vlad Dracula je také známý jako Vlad Napichovač – pro svou zvyklost napichovat Turky na kůly. Jeho otec bojoval proti Turkům po boku slavného maďarského hrdiny Jánose Hunyadiho, a tak Dracula vždy udržoval úzké kontakty s maďarským dvorem v Budapešti.

Když se Vlad stal knížetem Valašska, moc Turků ho donutila podepsat smlouvu s nebílými, podle které musel platit deset tisíc zlatých dukátů ročně a poskytovat neustálý přísun bílých mužských dětí pro použití v janičářském vojsku. Když

Vlad přestal dodávat požadované bílé mladíky, ozbrojené turecké jednotky začaly provádět nájezdy na valašské území. To vedlo k porušení smlouvy mezi Vladem a Turky.

VLAD NAPICHOVAČ — HRŮZA TURKŮ

Vlad Dracula (cca 1420–1476), valašský (v Rumunsku) postrach Turků. Známý jako Vlad Napichovač, používal proti Turkům brutální teroristické taktiky, napichoval desítky tisíc lidí na kůly, čímž si vysloužil svou přezdívku. Jeho jméno bylo také použito v západní literatuře jako upír – i když to nemá vůbec nic společného s jeho skutečnými činy. Vlad byl nakonec Turky zabit a jeho hlava byla doručena tureckému sultánovi na podnose jako důkaz, že jejich velký nepřítel je skutečně mrtvý.

Dřevoryt z patnáctého století zachycuje – pravděpodobně alegorickou – scénu, ve které Vlad Dracula hoduje mezi oběťmi svých nabodávacích aktivit. V jednom případě nabodl dvacet tisíc Turků – pohled na masakr tak otřásl tureckou invazní armádou, že se raději vrátila, než aby čelila muži, který byl schopen něčeho takového. Ironií je, že Vlad se techniku nabodávání naučil právě od Turků.

První velké napíchnutí Turků 1461

V roce 1461 obsadili valašští vojáci tureckou pevnost Giurgiu poblíž tureckého centra Nikopolis a povraždili všechny nebílé, které našli, nabodli je na kůly, přičemž nejvyšší kůl byl vyhrazen pro tureckého guvernéra Nikopolis Hamzu Pašu.

Dracula pokračoval podél Dunaje k Černému moři a poslal maďarskému dvoru zprávu, že „zabili jsme 23 884 Turků“.

K této zprávě Dracula přiložil dva pytle plné tureckých hlav, uší a nosů, aby podtrhl svůj význam.

Do roku 1462 Osmani sestavili ohromnou armádu šedesáti tisíc mužů, aby vyhladili povstaleckého valašského prince. Turecká armáda postupovala ve dvou částech – polovina plula po Dunaji, zatímco druhá polovina pochodovala po souši přes Bulharsko. Draculovi muži sledovali Turky podél Dunaje – když Turci začali vystupovat z lodí, Valaši na ně vtrhli z lesa na koních. Naprostá zuřivost útoku je zahnala zpět do lodí.

Dracula však věděl, že nemůže čelit Turkům v otevřené bitvě, protože neměl dostatek vojáků, aby porazil tyto nebělochy.

Partyzánská válka a nabodnutí dvaceti tisíc Turků v Tirgoviste

Dracula se rozhodl vést proti Turkům partyzánskou válku, kterou kombinoval s taktikou spálené země. Neustálé nájezdy a nedostatek potravin si pak vybraly svou daň na invazní turecké armádě. Turecký sultán sám jen těsně unikl zajetí, když valašská skupina přepadla jeho tábor v Karpatských horách nad Tirgovistem.

Při tomto střetnutí byly zajaty a zabity tisíce Turků. Když sultán postupoval na Tirgoviste, našel kilometr dlouhou roklinu zaplněnou dvaceti tisíci nabodnutými Turky. Tato brutální

podívaná byla příliš i pro notoricky kruté Turky. Stáhli se z útoku na Tirgoviste a sultán si stěžoval, že nemůže „dobýt tuto zemi od muže, který dělá takové věci“.

Dracula byl poté sesazen z pozice knížete Valašska svým bratrem, který byl nakloněn Turkům. Poté, co byl napaden bratrovými silami, uprchl Dracula do maďarského hlavního města, kde mu bylo poskytnuto útočiště. V roce 1476 se po invazi s novou armádou opět stal knížetem Valašska.

Jeho vláda netrvala dlouho – byl přepaden nedaleko Bukurešti a jeho bezhlavé tělo bylo nalezeno v bažině. Jeho hlava byla doslova doručena na podnose tureckému sultánovi do Konstantinopole. Byla to konečná pomsta nebílých na bílém knížeti, který jim způsobil tolik porážek. Valašsko pak opět padlo pod osmanskou nadvládu.

MICHAEL CHRABRÝ – NÁRODNÍ HRDINA RUMUNSKA VEDOUCÍ POVSTÁNÍ PROTI TURKŮM

Michael Chrabrý: Rumunský národní hrdina. Invaze nebílých Turků zasáhla Rumunsko v patnáctém století a pokračovala nepřetržitě až do konce šestnáctého století. Valašský kníže Michael vedl povstání proti Osmanům a podařilo se mu osvobodit Valašsko, Moldavsko a Transylvánii a sjednotit tyto regiony, dokud je Turci v roce 1601 znovu neobsadili. Michael je dodnes národním hrdinou Rumunska za svou úlohu v tomto povstání a za to, že jako první sjednotil tři území, která tvořila Rumunsko.

Michael Chrabrý – rumunský národní hrdina

Turecká nadvláda pokračovala nepřetržitě až do konce 16. století, kdy další valašský kníže, Michal Chrabrý, vedl povstání proti Osmanům. Podařilo se mu osvobodit Valašsko, Moldavsko a Sedmihradsko a na krátkou dobu, do roku 1601, tyto regiony sjednotit. Michael je dodnes národním hrdinou Rumunska za svou účast v tomto povstání a za to, že jako první spojil tři území, která měla tvořit Rumunsko.

Michael byl poražen Osmany v roce 1601. Nebílí Turci poté zavedli v Moldavsku a Valašsku tvrdou vládu a zotročili stovky tisíc lidí. To mělo za následek smrt desítek tisíc Evropanů a mnoho dalších donutilo opustit region nadobro.

Moldavsko okupováno Maďary, Poláky a Turky – obyvatelstvo trpí

Moldavsko bylo nejprve okupováno Maďary a Poláky. Nicméně, expandující Turecká osmanská říše také okupovala toto území. Vzpoura proti nebělošské nadvládě byla vedena moldavským králem Štěpánem Velikým, kterému se v roce 1457 podařilo Turky vyhnat. V roce 1504 Turci tuto oblast znovu obsadili a zavedli stejný typ represivního vládnutí, jaký uplatňovali ve Valašsku, což mělo stejné důsledky – smrt a hromadný exodus místního obyvatelstva.

Začleněno jako ruský protektorát v roce 1829

Vzestup carského Ruska pod vládou carevny Kateřiny Veliké se nakonec ukázal jako spása Rumunska. Rusko se prohlásilo za ochránce všech pravoslavných křesťanů a jeho výhrůžky přesvědčily Osmany, aby Valašsku a Moldavsku poskytli určitou míru autonomie. To vyvrcholilo v roce 1829, kdy byly obě oblasti formálně připojeny k Rusku jako protektoráty. Stále však byly povinny platit Osmanské říši tribut – což bylo jakousi formou vydírání, aby se zabránilo dalším vojenským zásahům.

Osvobození od Osmanské říše 1878

Do roku 1857 se regiony Moldavsko a Valašsko rozvinuly do takové míry, že byly připraveny vyhlásit svou nezávislost. V tom roce legislativní orgány obou států (zvolené na základě omezeného volebního práva) hlasovaly pro politickou unii a nezávislost, čímž vznikl stát s názvem Rumunsko.

Osmané byli jako faktor z rumunského státu definitivně odstraněni – po pětisetleté okupaci – až po vítězství Ruska a Rumunska nad Osmany v rusko-turecké válce v letech 1877–78.

Rumunské království pod vládou Karla I.

Rumunsko bylo nakonec uznáno jako nezávislá země hlavními evropskými mocnostmi v roce 1878. Německý princ Karel I., který vedl Rumuny obtížným obdobím konfliktů, byl v květnu 1881 korunován rumunským králem, čímž bylo

formálně vytvořeno Rumunské království. Po vyhnání Osmanů z téměř celého evropského kontinentu na počátku 20. století se Rumunsko zapojilo do dvou balkánských válek o území, z nichž ani jedna nevedla k významnému rozšíření rumunského území.

První světová válka – získání Transylvánie

Rumuni, kteří zpočátku zůstali při vypuknutí první světové války neutrální, se na poslední chvíli lstivě zapojili do války na straně Spojenců v naději, že získají území po porážce Německa a Rakouska. Byli za to náležitě odměněni a získali velké části bývalé Rakousko-Uherské říše, včetně Sedmihradska, a část Ruska známou jako Besarábie, kterou Rusové anektovali během svého období nadvlády v Rumunsku.

Železná garda – vláda v roce 1939

Rumunsko bylo těžce zasaženo Velkou hospodářskou krizí. Vzniklo nacionalistické hnutí známé jako Železná garda. Bylo silně ovlivněno nacistickým Německem a brzy se stalo jednou z největších politických skupin v Rumunsku, až bylo nakonec v roce 1939 jmenováno do vlády. Pod vedením svého předsedy vlády, polního maršála Iona Antonesca, se Rumunsko stalo oficiálním spojencem Německa.

ANTONESCU VEDE RUMUNSKO DO DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY NA STRANĚ NĚMECKA

Polní maršál Ion Antonescu, rumunský premiér v letech 1940 až 1944, po setkání s Adolfem Hitlerem v Mnichově v červnu 1941. Antonescu byl v roce 1944 rumunským králem odvolán z funkce. V roce 1946 byl souzen rumunskou komunistickou vládou a popraven zastřelením.

Druhá světová válka – Rumunsko mění strany v roce 1944

Když nacistické Německo v roce 1941 napadlo Sovětský svaz, Rumunsko také vyhlásilo Sovětskému svazu válku. Velké množství rumunských vojáků sloužilo na východní frontě a utrpělo těžké ztráty, zejména během bitvy o Stalingrad, která zuřila od konce roku 1942 do ledna 1943.

Když se válka nezvratně obrátila proti nacistickému Německu, rumunský král odvolal vládu Železné gardy,

kapituloval před Sovětským svazem a vyhlásil válku Německu, když sovětská armáda v roce 1944 postupovala do Rumunska.

Komunistické Rumunsko 1947–1991

Pod sovětskou nadvládou Rumunsko opět ztratilo území Besarábie, které získalo teprve před dvaceti pěti lety. Pod pevnou sovětskou kontrolou byla rumunská komunistická strana v roce 1947 ustavena jako jediná vládnoucí strana v jednopartajním státě. Stejně jako ve všech východoevropských zemích byl zahájen proces sovětizace společnosti, který vedl k tomu, že Rumunsko zaostalo za Západem v hospodářském rozvoji.

Nicolae Ceausescu – komunistický tyran

V roce 1965 se Nicolae Ceausescu stal vůdcem komunistické strany a tím i Rumunska. Zavedl tvrdou a bezduchou vládu, která trvala až do roku 1989. V tom roce, ve vlně protikomunistických povstání, která také zničila Sovětský svaz, byl Ceausescu zatčen během všeobecného povstání. Byl souzen vojenským soudem a popraven v prosinci téhož roku.

Poté se u moci vystřídala řada prozatímních vlád, které ironicky tvořili z větší části bývalí funkcionáři komunistické strany. Teprve v roce 1996 byla zvolena první skutečně nekomunistická vláda a byl zahájen program úplné westernizace.

Nízká současná imigrace a Cikáni

Rumunsko zaznamenalo od konce Osmanské říše jen velmi malou imigraci nebo pohyby obyvatelstva. Navzdory této skutečnosti není země rasově homogenní. Má extrémně velkou cikánskou populaci, jejíž počet se na konci roku 2005 odhadoval na nejméně 2,5 milionu. Cikánská populace je i nadále sporným politickým tématem v rumunské politice.

Kromě toho existuje v Rumunsku značný počet míšenců, kteří jsou hlavně výsledkem asijské a osmanské okupace, která v této oblasti trvala celkem stovky let.

Bulharsko

První osídlení pochází z roku 10 000 př. n. l.

Bulharsko bylo spolu s dalšími balkánskými státy místem vzniku některých z nejstarších civilizací na Zemi. Archeologové zde objevili neolitická zemědělská sídliště, která pocházejí z období kolem 10 000 př. n. l.

Některé indoevropské kmeny se v Bulharsku usadily kolem roku 4000 př. n. l. Nakonec tuto oblast ovládly některé z nejvýchodnějších slovanských národů, které s sebou přinesly kulturu bojových seker a dovednosti v oblasti zpracování železa.

NEJSTARŠÍ KUS ZLATA NA SVĚTĚ 4000 PŘ. N. L.

Nejstarší zpracované zlato na světě pochází z bulharské Varny. Toto šest tisíc let staré umělecké dílo svědčí o vyspělých metalurgických dovednostech prvních obyvatel této oblasti.

Další významný populační posun nastal s novou vlnou indoevropských nájezdníků, známých jako Gótové. V této době se Římané rozšířili a obsadili velké části dnešního Bulharska, které začlenili do svých provincií Thrákie a Moésie.

Gótové vedli proti Římanům nepřetržitou válku, která skončila až tehdy, když první velká asijská invaze do Evropy – invaze Hunů – vytlačila Góty na římské území. Huni, kteří postupovali na západ, obsadili velké části území, které se později stalo Bulharskem, ve snaze dobýt Evropu a pozdní

Římskou říši. Bulharský stát byl formálně založen až v 7. století.

Asijské invaze zanechávají stopy

Bulharsko neobsadili pouze Hunové. Díky své poloze ve východní Evropě se tato oblast stala terčem pozdějších invazí Avarů, Maďarů a Bulharů. Poslední z těchto asijských nájezdníků se zde tak dobře zabydleli, že dali státu své jméno.

Bulhaři téměř obsadili hlavní město Východořímské říše Konstantinopol v roce 813, ale byli poraženi a vyhnáni během pozdějších konfliktů, jejichž podrobnosti byly popsány výše. Jako by toho nebylo dost, Bulharsko bylo také obsazeno a okupováno tureckou Osmanskou říší během její invaze do Evropy.

Všechny tyto okupace nebílými zanechaly stopy na bulharském obyvatelstvu. Je tedy možné pozorovat velký počet znatelně tmavších prvků mezi obyvateli této země, i když samozřejmě značná část z nich nevykazuje žádné známky tohoto procesu smíšení, který probíhal v průběhu několika století.

Turecký vliv zůstává silný

Blízkost Turecka a dlouhé období osmanské okupace také vedly k vytvoření velké turecké komunity v Bulharsku. V roce 2005 byli 28 ze 240 členů bulharského Národního shromáždění Turci. V roce 2009 tvořili Turci téměř 15 procent populace.

Křesťanství oficiálně uzákoněno v roce 864

V roce 864 prohlásil bulharský král Boris I. křesťanství za oficiální státní náboženství pod záštitou byzantského císaře. To vedlo k tomu, že papež poprvé formálně uznal tento stát, což byla důležitá událost ve vývoji raně křesťanské evropské státnosti.

První bulharská říše – Řecko a Srbsko absorbovány v roce 925

Do roku 900 se Bulharsko stalo jednou z nejsilnějších mocností v jihovýchodní Evropě. Za vlády Borisova syna Simeona sehráli Bulhaři významnou roli při porážce asijské maďarské invaze.

Simeon zavedl sociální reformy, které vedly k vytvoření sítě škol a další infrastruktury. Vedl také řadu válek s Byzantskou říší, která se považovala za nejvyššího vládce východoevropského křesťanského světa a neustále zasahovala do záležitostí sousedních států, jako bylo Bulharsko.

Simeonovy války vedly k řadě územních zisků, které zahrnovaly velké části Řecka. V roce 925 byly jeho výboje tak rozsáhlé, že se mohl prohlásit císařem Řeků a Bulharů. Následující rok bylo dobito Srbsko a připojeno k Bulharské říši.

Ruská invaze ukončila první bulharskou říši

První bulharská říše zanikla v roce 969, kdy ji napadla expandující Ruská říše a zajala královskou rodinu v hlavním městě Sofii. Tato ruská invaze vyprovokovala Byzantince k zásahu do konfliktu, aby pomohli svým bývalým nepřátelům, Bulharům. V roce 970 se byzantská armáda střetla s Rusy v Bulharsku.

Po téměř dvouletém konfliktu byli Rusové donuceni ustoupit. Vítězní Byzantinci mohli jako odměnu připojit východní část Bulharska. Západní část se opět stala nezávislou. Tato nezávislost však netrvala dlouho, protože v roce 1014 Byzantinci připojili zbývající část Bulharska a začlenili ji jako provincii Východořímské říše.

Druhá bulharská říše 1185

Bulharsko zůstalo pod byzantskou nadvládou až do roku 1185, kdy lidové povstání vyhnalo poslední okupační vládce. Bulhaři se opět prohlásili za nezávislé a vyhlásili vznik Druhé bulharské říše. Tato druhá říše se brzy ukázala být stejně expanzivní jako ta první. Během několika let byly části Srbska, Makedonie a Albánie připojeny k Bulharsku prostřednictvím vojenského konfliktu. Bulharská nadvláda byla udržována silou zbraní až do roku 1330, kdy oživená srbská armáda Bulhary porazila. Srbové poté přešli do ofenzívy a pronásledovali poražené Bulhary zpět do Bulharska. Následujících dvacet pět let bylo Bulharsko pod srbskou nadvládou.

Turci vládli pět set let

Do roku 1360 obsadili nebělošští Osmané téměř celý jižní Balkán a začali postupovat na sever směrem k střední Evropě. Do roku 1396 dobyly muslimské armády Bulharsko a způsobily jeho zánik jako politického celku na dalších pět set let. Turecká nadvláda se v regionu upevnila a došlo k nemalému míšení ras mezi osmanskou vládnoucí třídou a podrobeným obyvatelstvem.

TURCI ZABILI V ROCE 1876 TŘICET TISÍC BĚLOCHŮ - BULHARSKÁ ZVĚRSTVA

Osmané zabili během bulharských zvěrstev třicet tisíc Bulharů. Tato scéna zachycuje vypálení a vyplenění města Batak Turky v roce 1876, které si vyžádalo sedm tisíc bulharských obětí.

Bulharská zvěrstva – Turci povraždili třicet tisíc bílých Bulharů

Osmanská okupace Bulharska neproběhla bez incidentů. Bulharské povstání se odehrálo několikrát, ale všechna byla potlačena okupačními silami.

Nejvýznamnější z těchto povstání se odehrálo v roce 1876 během velké rebelie. Po sérii zoufalých bitev byli bulharští rebelové poraženi. Ve snaze potlačit další povstání muslimové provedli strašlivou odvetu – odhadem třicet tisíc Bulharů, mužů, žen a dětí, bylo Turky povražděno a několik vesnic bylo při tom zcela zničeno. Tyto masakry se staly známé jako Bulharská zvěrstva.

Rusko-osmanská válka

Bulhaři trpěli pod stále přísnější tureckou nadvládou, dokud jim záchranu nepřinesli Rusové. Dlouhotrvající nepřátelství mezi Ruskou říší a Osmanskou říší o kontrolu nad Černým mořem a jihovýchodní Evropou vyvrcholilo v roce 1877, kdy mezi nimi vypukla válka. Rusové do té doby zmodernizovali svou armádu a industrializovali svou zemi. V důsledku toho rychle porazili zastaralou osmanskou armádu.

Konflikt pokračoval až do roku 1878, kdy muslimská říše utrpěla rozhodující porážku a byla nucena požádat o mír. V rámci urovnání bylo Bulharsko rozděleno na dvě části: jedna se stala autonomním knížectvím pod ruským vlivem a druhá autonomní osmanskou provincií.

RUSKÝ ÚTOK DOBÝVÁ VARNU 1828

Nebílí Turci se v roce 1828 po rozhodném ruském útoku vzdali města Varna v Bulharsku. Varna byla dlouho dějištěm konfliktů mezi bílými a nebílými útočníky. V roce 1444 se ve Varně odehrála bitva, v níž armáda pod vedením osmanského sultána Murada II. porazila armádu pod vedením Vladislava III. Polského (známého také jako král Ulászló I. Uherský) a maďarského vůdce Jánose Hunyadiho. Tato bitva otevřela Turkům cestu k dobytí velké části jihovýchodní Evropy, což se podařilo zvrátit až na počátku 19. století.

Prohlášení nezávislosti na Osmanské říši 1908

Bulharský nacionalismus však nebyl mrtvý. Částečné demokratické reformy v autonomním bulharském knížectví vedly k volbám nového parlamentu, který následně hlasoval pro obnovení monarchie. Shromáždění zvolilo Alexandra z

Battenbergu, německého synovce ruského cara, prvním bulharským králem po více než pěti stech letech. Vypuknutí nacionalismu, které tento čin vyvolal, vedlo v roce 1885 k dalšímu povstání v části Bulharska ovládané Osmanskou říší. Osmané byli vyhnáni a obě části se opět sjednotily v nové Bulharské království.

Přestože ruský car a nový bulharský král byli příbuzní, Rusové odmítli nový stát uznat a místo toho se rozhodli podpořit Srbsko, které považovali za loajálnějšího spojence. Srbové poté vyhlásili válku sjednoceným Bulharům ve snaze zničit nový stát hned v zárodku. Pokus selhal a Bulhaři útok odrazili. Srbové byli nuceni uprchnout a požádat o mír.

Nespokojenost v Bulharsku stále narůstala a v roce 1886 skupina proruských Bulharů svrhla novou vládu a ustanovila proruskou vládu. Tato vzpoura byla během několika dní potlačena, ale hrozba další intervence přiměla bulharského krále k abdikaci. V roce 1887 byl zvolen nový král, princ Ferdinand ze Saska-Coburg-Gotha. Právě Ferdinand využil vnitřního povstání v Osmanské říši a v roce 1908 vyhlásil úplnou nezávislost Bulharska.

Bitva u Shipského průsmyku v srpnu 1877 během rusko-turecké války (1877–1878).

Balkánské války vedly k vyhnání Osmanů

Na počátku devatenáctého století podnikly balkánské státy poslední pokusy o vyhnání posledních tureckých Osmanů. V první balkánské válce (1912–1913) Bulharsko ve spojení se Srbskem, Černou Horou a Řeckem zaútočilo na Osmany a porazilo je, čímž donutilo tuto upadající mocnost k ústupu z většiny jihovýchodní Evropy.

Vítězové se však poté pohádali kvůli rozdělení bývalých osmanských území. To vedlo k tzv. druhé balkánské válce v roce 1913. Bulharsko, které bojovalo téměř proti všem ostatním v regionu, tuto válku prohrálo. V důsledku toho byli Bulhaři

nuceni postoupit část svého území, které bylo rozděleno mezi vítěze.

První světová válka – Bulharsko ztrácí další území

Bulharsko se zúčastnilo první světové války jako spojenec Německa a Rakousko-Uherska. Porážka ústředních mocností v tomto konfliktu vedla k tomu, že Bulharsko muselo odzbrojit a zaplatit vysoké reparace za podmínek podobných těm, které byly uloženy Německu a Rakousku. Na základě Neuillyské smlouvy z listopadu 1919 Bulharsko také ztratilo většinu území, které získalo v první balkánské válce.

Vnitřní neshody

Období mezi první a druhou světovou válkou bylo poznamenáno politickou nestabilitou. Diktatura, založená v roce 1919, byla svržena pučem v roce 1923 a v roce 1925 Řecko napadlo Bulharsko kvůli územnímu sporu.

Zásah Společnosti národů, předchůdkyně Organizace spojených národů, ukončil válku a Řecko bylo formálně obviněno z konfliktu. V roce 1934 provedl bulharský král car Boris vlastní převrat a zavedl královskou diktaturu, která trvala až do roku 1944.

Druhá světová válka – svržení provládní vlády

Během druhé světové války bulharský král zpočátku sympatizoval s Německem. V březnu 1941 se Bulharsko oficiálně připojilo k mocnostem Osy a umožnilo německým vojskům využít zemi jako odrazový můstek pro invazi do Řecka.

Bulharsko se poté aktivně zapojilo do války proti Řecku a Jugoslávii a v dubnu 1941 těmto dvěma zemím oficiálně vyhlásilo válku. V důsledku porážky těchto dvou států Bulharsko obsadilo celou jugoslávskou Makedonii, řeckou Thrákii a východní řeckou Makedonii.

V prosinci 1941 Bulharsko následovalo příkladu Německa a vyhlásilo válku Spojeným státům a Británii, čímž splnilo své závazky vůči mocnostem Osy v rámci mezinárodního protikomunistického paktu „Anti-Komintern“, který podepsalo v předchozím měsíci.

Německé jednotky Wehrmachtu v Bulharsku, 1943. Jak se Sověti blížili z východu, bulharská vláda byla svržena a země změnila strany ve válce.

Bulharsko nikdy formálně nevyhlásilo válku Sovětskému svazu. To platilo i poté, co v srpnu 1943 zemřel bulharský král a proněmecká vláda v Bulharsku posílila vztahy země s Německem. V roce 1944 však bylo jasné, že Německo válku prohraje. V květnu 1944 byla proněmecká vláda v Bulharsku svržena pučem.

Nová vláda okamžitě přerušila vztahy s Německem v naději, že se vyhnou válce se Sovětským svazem. Tento krok však byl marný: jak se sovětská armáda blížila k bulharským hranicím, komunistický gigant v září 1944 formálně vyhlásil Bulharsku válku. Bulharská vláda souhlasila s okamžitou kapitulací a nařídila své armádě, aby nebojovala. Podle podmínek příměří byla sovětské armádě umožněna volná cesta přes Bulharsko a tato země poté vyhlásila válku Německu. Příměří nakonec zahrnovalo i závazek ustavit v Bulharsku provládní komunistickou vládu pod přímým sovětským vojenským dohledem. To se stalo skutečností v roce 1947 a komunistická vláda zůstala u moci až do poslední dekády dvacátého století.

Komunistické období – dramatický pokles životní úrovně

Prvním krokem nových komunistických vládců bylo vyhnání bulharského krále v roce 1946. Bulharská účast ve válce byla formálně ukončena smlouvou v Paříži v roce 1947, na základě které byla země nucena zaplatit reparace Jugoslávii a Řecku a postoupit všechna území získaná v průběhu války.

Bulharsko se stalo jednou z nejrestriktivnějších komunistických zemí celého Varšavského paktu. To způsobilo dramatický pokles životní úrovně a země byla silně dotována Sovětským svazem, aby se zabránilo jejímu úplnému kolapsu.

Oficiální bulharská protiturecká politika

V 80. letech 20. století zahájila bulharská vláda záměrný program, jehož cílem bylo vyhnat zbývající Turky ze země. Tento program byl rafinovaně prováděn pod záminkou oficiálního začlenění Turků do zbytku populace. Ve skutečnosti však tato opatření směřovala k pokusu o vymýcení turecké kultury v Bulharsku.

Turci byli nuceni přijmout slovanská jména a mluvit turecky na veřejnosti se stalo nezákonným. V roce 1989 opustilo zemi více než tři sta tisíc Turků, kteří překročili hranici do Turecka. Tato politika byla později v tomtéž roce opuštěna, když padl Sovětský svaz a zhroutil se komunistický režim.

Pád východního bloku – ale bulharští komunisté vyhráli volby

Demokratické reformy po zrušení jednopartajního státu vedly v červnu 1990 k prvním demokratickým volbám v Bulharsku. Ty vyhrála reformovaná komunistická strana, která se přejmenovala na Bulharskou socialistickou stranu.

Toto vítězství kryptokomunistů ve volbách, spojené s obvyklými ekonomickými problémy spojenými s přechodem

od státem řízené ekonomiky k volnému trhu, způsobilo další masivní pokles životní úrovně v Bulharsku. Tato ekonomická recese trvala až do konce dvacátého století.

Imigrace a Cikáni

Zejména kvůli své nepříznivé ekonomické situaci nebylo Bulharsko centrem legální ani nelegální imigrace, a proto na počátku 21. století nemělo významnou populaci imigrantů z třetího světa.

Nicméně vliv staletí asijské a osmanské okupace – a více než půl milionu cikánské (původně indické) populace – zanechal jasně rozpoznatelnou stopu na významné menšině obyvatelstva.

Albánie

Původními obyvateli Albánie byli staří Evropané zvaní Ilyrové, kteří se usadili ve velkých částech Balkánu již několik století před invazí Indoevropanů.

Tito staří Evropané v této oblasti založili neolitickou civilizaci, která byla přerušena pouze osídlením indoevropských řeckých kolonií podél pobřeží v 6. století př. n. l.

S rozpadnutím klasického Řecka upadly i řecké kolonie v Albánii. Na konci 3. století př. n. l. řecký vliv téměř zmizel.

Jejich potomci, kteří se smísili s původním starým evropským obyvatelstvem, pak založili řadu nezávislých království, která přetrvala až do 2. století n. l.

Ilyrové jako zdroj rekrutů pro římskou armádu

Římská říše v průběhu své expanze na východ napadla albánské pobřeží v roce 229 př. n. l., což vyvolalo konflikt s domorodým obyvatelstvem známý jako ilyrské války. Do roku 168 př. n. l. si Římané podmanili všechny Ilyry a připojili tuto oblast k Římské říši pod názvem Illyricum.

Řím vládl této oblasti po dalších šest století, ale Ilyrové odolávali asimilaci a jejich charakteristická kultura a jazyk přežily.

S poklesem počtu Římanů bylo impérium nuceno využívat ve svých armádách stále větší počet žoldáků. Ilyrové byli spolu s Germány jedním z největších zdrojů těchto žoldáckých sil.

Úplně se integrovali do římské společnosti, a to do té míry, že několik císařů bylo ilyrského původu.

Římská byzantská nadvláda od roku 395

V roce 395 se Římská říše rozdělila na dvě části, západní a východní. Ilyrie se dostala pod správu Východní říše. V této době již Ilyrové dosáhli ve Východní říši významného postavení, jedním z nejslavnějších Ilyrů byl císař Justinián I., který vládl v letech 527 až 565.

Pod byzantskou vládou se křesťanství stalo také oficiálním náboženstvím Ilyrie a nahradilo směsici starých evropských vír a řecko-římského panteonu bohů, které dříve převládaly. Tento proces byl dočasně zvrácen Góty, kteří procházeli Ilyrií při své migraci na západ.

Asijské invaze zanechávají stopy

Ilyrie však byla nenapravitelně poznamenána asijskými invazemi, které následovaly po Gótech. Jako první Ilyrii obsadili Hunové, následováni Avary, Bulhary a Maďary. Tito útočníci zpustošili zemi, zničili velká města a zabili nebo zotročili velké množství obyvatelstva.

V důsledku těchto invazí byli téměř všichni Ilyrové rozptýleni. Země byla poté po vyhnání asijských nájezdníků začleněna do sousedních slovanských států. Ilyrové, kteří asijské invaze přežili, byli začleněni do Slovinska, Chorvatska, Bosny a Hercegoviny a Srbska.

Pouze na samém jihu země přežilo významné množství Ilyrů. Ti později tvořili jádro obyvatelstva státu, který se stal známým jako Albánie.

GEORGE KASTRIOTI – BÍLÝ HRDINA ALBÁNSKA

Albánie byla téměř zcela zničena invazí nebílých tureckých Osmanů v roce 1388. Do roku 1430 Osmané dobyli celou Albánii. Povstání vedené albánským vlastencem Georgem Kastriotim, známým jako Skanderbeg, odolávalo útočníkům po dvacet pět let, ale Turci do roku 1506 potlačili veškerý odpor a Albáncům se pomstili strašlivým způsobem.

Shqiperia – země orla

V 8. století se tento region stal známým jako Albánie nebo Shqiperia (Země orla). Od 9. století však byl vystaven vlnám různých invazí, z nichž každá přinesla do Albánie své vlastní specifické subrasové typy.

Bulharští Slované přinesli smíšený indoevropský kmen a přidali mu mírnou asijskou příměs.

Normanští křižáci přinesli vikingskou krev, zatímco italští Anjouové přinesli smíšený nordický/alpinský původ. Srbové přinesli více slovanské krve, zatímco Benátčané přinesli do země germánské langobardské geny.

Konečným výsledkem bylo vytvoření směsi všech hlavních bílých subrasových skupin v zemi, s mírnou příměsí „tmavých“ typů, kteří byli potomky asijských invazí.

Během středověku se albánská města rozšiřovala a obchod vzkvétal. Rozvíjelo se vzdělání, umění a kultura a ačkoli ilyrský jazyk přežil, oficiálními jazyky se staly řečtina a latina.

Srbská invaze narušila ilyrskou civilizaci kolem roku 1350

Tato vzkvétající civilizace byla narušena dvěma významnými historickými událostmi, které se odehrály v krátkém časovém sledu. První z nich bylo dobytí regionu expandujícím srbským státem v roce 1347, v důsledku čehož stovky tisíc členů malé albánské populace migrovaly do Řecka. Druhou událostí, která byla ještě dramatičtější, byla turecká osmanská invaze v roce 1388.

Odpor proti osmanské invazi trval dvacet pět let

Do roku 1430 dobyli útočící Osmané celé Albánsko. Nakonec neúspěšné povstání vedené albánským vlastencem Georgem Kastriotim, známým jako Skanderbeg, odolávalo nebílým útočníkům po dvacet pět let, ale do roku 1506 Turci rozdrtili veškerý odpor. Poté se Albáncům za jejich zuřivý

odpor strašlivě pomstili. Krutost tureckých represálií a povaha jejich vlády způsobily, že dalších 25 procent albánského obyvatelstva uprchlo do Itálie.

V důsledku toho došlo k masivnímu vylidnění Albánie. Ztráta velké části obyvatelstva, které odešlo do Řecka, oběti čtvrtstoletí trvající války s Osmany a uprchlíci prchající před tureckými vítězi decimovaly počet zbývajících Albánců.

Turecké osídlení Albánie a fyzické smíšení mezi několika zbývajícími Albánci na značně vylidněném venkově vedlo k tomu, že na konci 17. století se většina (dvě třetiny) obyvatelstva stala muslimskou. Není proto překvapením, že řada těchto „Albánců“ se v 18. a 19. století dostala do významných pozic v osmanské vládě. Více než dvě desítky „Albánců“ se staly velkovezíry (premiéry) Osmanské říše.

TURECKÉ ZNIČENÍ ALBÁNSKA ZANECHALO SVÉ STOPY MEZI SOUČASNÝMI ALBÁNCI

Smíšené rasové předky mnoha, ale ne všech Albánců lze vidět na této fotografii z roku 1999, na které jsou zachyceni dva vojáci Kosovské osvobozenecké armády, kteří v tom roce bojovali proti srbské vládě. Voják vlevo má „turecký“ vzhled a ironicky nese vlajku s dvouhlavým orlem původních bílých Albánců, Shqiperia.

Albánská nezávislost 1912

Ačkoli dvě třetiny obyvatelstva tvořili muslimové, zůstalo jen malé množství Albánců, kteří se nezmísili s Turky. Pod vedením této skupiny bylo zorganizováno hnutí za nezávislost,

které nakonec na počátku dvacátého století po téměř pěti stech letech osmanské nadvlády ožilo.

V letech 1910 až 1912 vedli albánští nacionalisté ozbrojený boj proti Osmanům. Když v roce 1912 vypukla první balkánská válka, albánští nacionalisté využili příležitosti a po porážce Turků vyhlásili nezávislost.

Většina západní Evropy uznala nezávislost Albánie, ale pod tlakem Srbska byli Albánci přesvědčeni, aby se vzdali regionu Kosovo svým srbským sousedům, a to navzdory tomu, že většina obyvatel byla etnicky albánská. Toto rozdělení způsobilo konflikt mezi Srby a Albánci, který trval až do konce 20. století, kdy se tak prudce vyostřil, že v roce 1999 zasáhly evropské a americké síly.

Albánie napadena Itálií v roce 1939

Původní albánské obyvatelstvo Shqiperie téměř úplně vymizelo. V roce 1929 převzal vládu autokratický král Zog, ale jeho vláda skončila, když fašistická Itálie pod vedením Mussoliniho v roce 1939 napadla Albánii.

Poté, co byla v roce 1941 Jugoslávie okupována Němci, byla oblast Kosova vrácena Albánii benevolentním Německem. Kosovo zůstalo součástí Albánie až do roku 1944, kdy se Němci z této oblasti stáhli. V tom roce bylo Kosovo opět obsazeno Srbskem.

První ateistický stát na světě

Pád nacistického Německa a fašistické Itálie na konci druhé světové války umožnil komunistům převzít kontrolu nad velkou částí východní Evropy a Albánie nebyla výjimkou. Albánská komunistická strana se chopila moci ve své vlasti v listopadu 1944 po stažení mocností Osy z Balkánu.

Komunisté zavedli jednopartajní stát a sovětizovali již tak chudou zemi. To způsobilo neustálý pokles životní úrovně a Sovětský svaz byl nucen albánský stát podporovat půjčkami a finančními dary.

Ideologické rozdíly se Sovětským svazem vedly k tomu, že albánští komunisté přešli k Číně a pod vlivem maoismu se Albánie stala ještě tvrdší. V roce 1967 byly zakázány všechny náboženské organizace a křesťanské kostely a muslimské mešity byly zabaveny. Albánie byla formálně prohlášena za první ateistický stát na světě. Po pádu komunismu v roce 1989 došlo v Albánii k postupným demokratickým reformám.

Na konci dvacátého století tisíce Albánců uprchly ze své zničené země a nelegálně se přes Itálii dostaly do západní Evropy. Byly však jen stínem rasy, která kdysi dala světu velkého římského císaře Justiniána.

Řecko

Římská nadvláda – Řecko pod Východořímskou říší

Řecko bylo obsazeno římskými armádami v roce 146 př. n. l. po skončení punských válek. Římští okupanti byli překvapeni, když zjistili, že velká část země je v ruinách, a

následně zařídili, aby byla mnoho zborcených památek znovu postavena. Výsledkem je, že mnoho z ruin budov, které dnes v Řecku vidíme, jsou ve skutečnosti rekonstrukce z římské doby.

Zpočátku Římané neměli úplnou podporu okupovaných Řeků. Město Athény vedlo v roce 88 př. n. l. některá další řecké města v povstání proti římské nadvládě, což donutilo generála Sullu k invazi do Řecka s novou římskou armádou. Tentokrát bylo potlačení nesouhlasu úplné a římský císař Augustus formálně zorganizoval Řecko jako provincii Achaea v roce 27 př. n. l.

Díky své geografické poloze se Řecko stalo klíčovou východní provincií Římské říše. Řečtina se stala významným jazykem říše a klasičtí řečtí filozofové a vědci byli v Římě velmi uznáváni.

Jako součást Římské říše se Řecko také dostalo pod vliv křesťanství poté, co ho přijal císař Konstantin. V době rozdělení Římské říše na východní a západní část bylo Řecko začleněno do Východní říše.

Řecká historie se poté vyznačovala pokračujícími římskými konflikty s Góty a asijskými hunskými invazemi, které sužovaly celou východní Evropu až do konce prvního tisíciletí. Athény byly obsazeny Góty a ohrožovány Huny, kromě mnoha dalších zkoušek a utrpení – ale nakonec se vždy vrátily do náruče Východořímské, neboli Byzantské říše.

DVĚ STĚ LET TRVAJÍCÍ RASOVÁ VÁLKA NA OSTROVĚ RHODOS

Hned u jihozápadního pobřeží Turecka leží ostrov Rhodos, kde bílí rytíři v roce 1306 založili křižácký stát. Rhodos byl po více než dvě stě let terčem četných útoků Turků. Pokaždé byli útočníci po strašlivých bitvách poraženi. Postupem času evropské posily vyschly a obránců Rhodosu ubývalo. Nakonec byl ostrov v roce 1522 Turky dobyt. Zde lze vidět rytíře bránící Rhodos během velkého obléhání v roce 1480, kdy odolávali zuřivým útokům po více než dva měsíce.

Vláda křižáků v letech 1204 až 1261

Byzantská nadvláda nad Řeckem byla přerušena v roce 1204, kdy křižácká armáda, která se odchýlila od svého původního záměru osvobodit Palestinu, místo toho zaútočila na Byzanc. Křižáci rozdělili řecký poloostrov na feudální léna, z nichž nejznámější bylo vévodství Athény. Všechny tyto státy byly začleněny do území, které se oficiálně stalo známým jako Latinská říše východní.

Křižácká nadvláda byla příliš krátká a jejich počet příliš malý na to, aby podstatně změnili rasové složení regionu, a v roce 1261 byli vyhnáni, když Byzantinci znovu dobyli většinu Řecka.

Po pádu Konstantinopole do rukou muslimských armád v roce 1453 se většina Řecka dostala pod kontrolu různých západoevropských států, včetně Francouzů, Španělů a Italů. Všechny tyto národy vyslaly do okupovaných oblastí kolonie svých vlastních obyvatel, což vedlo k přílivu nové evropské krve.

Osmanská invaze 1460 – tvrdá vláda

Osmanský muslimové plánovali invazi do celé Evropy, počínaje Balkánem. Do roku 1460 bylo obsazeno téměř celé Řecko. V průběhu následujících dvou století zuřila neúprosná rasová válka mezi útočícími Osmany a evropskými mocnostmi, které měly v Řecku své základny. Skončila tím, že celý

poloostrov byl nakonec obsazen Turky. Poslední kapitola této ságy přišla s tureckým dobytím Kréty v roce 1669.

Řecko zůstalo pod tureckou nadvládou až do devatenáctého století. Téměř 450 let nadvlády nebílých nevyhnutelně vedlo k dalšímu přílivu blízkovýchodní krve na poloostrov. Nepřátelství, které se mezi Řeky a Turky vyvinulo v důsledku tvrdé osmanské okupace, bránilo integračnímu procesu. Mnoho Řeků se aktivně vyhýbalo integraci s okupanty. Výsledkem je, že mezi mnoha Řeky a Turky dodnes panuje velká nedůvěra.

Sporadická ruská intervence neúspěšná

Na konci 18. století zahájili řečtí nacionalisté sérii pokusů o vyhnání Turků. V tom jim pomáhali ruští dobrodruzi, kteří cítili spřízněnost s řeckou pravoslavnou církví, která byla předlohou pro vznik ruské pravoslavné církve.

V roce 1770 přistál ruský hrabě Aleksey Grigoryevich Orlov s flotilou lodí na Peloponésu a vedl neúspěšné povstání proti Turkům. V roce 1821 vstoupil Alexander Ypsilanti, bývalý pobočník ruského cara Alexandra I., s malou armádou do Moldavska a vyhlásil řeckou nezávislost. Car odmítl expedici jakkoli podpořit a Turci malou armádu rozdrtili a všechny zajaté rebely zabili.

Poté řečtí nacionalisté vedli s Turky řadu válek. Zpočátku bojovali bez spojenců, pouze s finanční podporou a pomocí jednotlivých dobrovolníků z evropských zemí, kteří osobně sympatizovali s protitureckou kampaní. Tyto kampaně měly jen

malý úspěch a teprve po zásahu západoevropských mocností byli Turci konečně vyhnáni.

Egypťané okupují Řecko

Země západní Evropy nakonec zasáhly, když Osmané vyslali muslimské jednotky z Egypta do Řecka, aby pomohly potlačit probíhající povstání. Egyptské jednotky dorazily v roce 1825 a obsadily celou jižní část řeckého poloostrova.

To, co bylo v podstatě invazí nebílých egyptských muslimů na evropský kontinent, se ukázalo jako příliš velké sousto pro evropské mocnosti, a v roce 1827 byla do Středozemního moře vyslána společná flotila Ruska, Británie a Francie, aby zaútočila na Osmany.

Osmanské námořnictvo bylo v bitvě u Navarina v roce 1828 rozhodujícím způsobem poraženo a zničeno, čímž byla navždy zničena turecká námořní moc. Osmané, rozhořčení účastí ruského námořnictva v evropské útočné síle, poté uzavřeli Dardanely pro ruskou lodní dopravu. V reakci na to Rusko vyhlásilo Osmanům válku a vypukla rusko-turecká válka v letech 1828–1829. Ruské pozemní síly postoupily až na čtyřicet mil od Konstantinopole, zatímco francouzská pěchota se vylodila na řecké pevnině. Společně s řeckými povstalci vyhnali francouzské síly Turky a Egypťany z řecké pevniny.

BITVA U NAVARINA 1827

Bitva u Navarina, která se odehrála 20. října 1827, byla velkým evropským vítězstvím, které dalo vzniknout dnešnímu Řecku. Toto vítězství podnítilo další vítězství evropských sil na pevnině, která vyvrcholila nezávislostí Řecka pod evropskou ochranou v roce 1830.

Smlouva z Adrianopole z roku 1829 vedla k nezávislosti Řecka

Vojenské porážky, které utrpěli Osmané, donutily Turky usilovat o příměří. Válka skončila podpisem Adrianopolské smlouvy v roce 1829, na jejímž základě Osmané učinili Rusku významné územní ústupky. Byla také uznána nezávislost Řecka. Následující rok, v roce 1830, bylo Řecko prohlášeno za autonomní království pod evropskou ochranou.

Nezávislost poznamenaná konflikty

Tři sta šedesát devět let osmanské nadvlády zanechalo své stopy. Došlo k nevyhnutelnému smíšení s Turky, což v kombinaci s různými bílými vlivy vedlo ke složení dnešního řeckého obyvatelstva, které je jasně rozděleno na evropské a smíšené prvky.

Mladý stát se také ukázal jako velmi nestabilní a po získání nezávislosti v roce 1830 následovalo období občanské války a sporů. Situaci zhoršila řada neschopných vládců, včetně bavorského krále Oty I., kterému v roce 1832 evropští ochránci Řecka svěřili trůn.

Teprve v roce 1864 dosáhlo Řecko určité stability, když byla zavedena nová ústava založená na všeobecném volebním právu pro dospělé muže. V celostátním referendu si Řekové zvolili za nového krále prince Alfreda, druhého syna britské královny Viktorie. Tento návrh však britská vláda odmítla a místo toho nominovala prince Williama George, druhého syna dánského krále Kristiána IX. Tento kompromis byl přijat a v důsledku toho se v roce 1865 stal králem Řecka Dán.

Dlouhotrvající povstání za osvobození Kréty a Makedonie

Ostrov Kréta a oblast Makedonie zůstaly pod tureckou nadvládou, což bylo v Řecku vnímáno jako národní urážka. Řekové podnikli neúspěšný vojenský pokus o dobytí těchto území od Turků, ale byli odraženi zásahy evropských mocností do konfliktu.

Řekové se však nenechali odradit a podněcovali povstání na Krétě i v Makedonii. V roce 1886 se Kréťané vzbouřili proti tureckým vládcům a Řecko vyslalo na ostrov ozbrojenou výpravu. Současně členové tajného řeckého nacionalistického spolku Ethnike Hetairia zaútočili na Turky v Makedonii.

Tyto události vyvolaly novou válku s Tureckem. Řekové byli poraženi a opět to byla pouze intervence západoevropských mocností, která zabránila Turkům v opětovné okupaci Řecka. Teprve v roce 1898 bylo Turecko evropskými mocnostmi konečně donuceno stáhnout své síly z Kréty. Ostrov byl umístěn pod společnou ochranu evropských mocností a v roce 1912 byl ostrov formálně sjednocen s Řeckem.

Makedonie však zůstala pevně pod tureckou nadvládou až do roku 1903, kdy vypuklo povstání. K velkému zklamání Řecka se většina rebelů vyslovila pro sjednocení s Bulharskem. V roce 1912 vytvořily všechny balkánské státy alianci proti Osmanům v první balkánské válce. Turecko bylo zcela poraženo a vyhnáno z téměř všech svých opěrných bodů na evropském kontinentu. Řecko a Srbsko se poté spojily proti Bulharsku v boji o bývalá turecká území ve druhé balkánské válce. Bulharsko bylo poraženo a donuceno předat Makedonii a další dvě oblasti Řecku.

ŘECKO-TURECKÁ VÁLKA Z ROKU 1897 SKONČILA PORÁŽKOU ŘEKŮ

Bitva u Velestina, která se odehrála mezi řeckými a tureckými silami během řecko-turecké války v roce 1897. Konflikt, nazývaný také třicetidenní válka, byl způsoben sporem o status ostrova Kréta během řecko-turecké války v roce 1897. Konflikt nebyl pro Řecko úspěšný, které bylo nuceno učinit územní ústupky a zaplatit Turecku reparace. Stal se však přípravou na balkánské války, které vypukly o dva roky později a v nichž Řecko zvítězilo.

První světová válka – Řecko odměněno Thrákií

Když v roce 1914 vypukla první světová válka, Řecko zůstalo neutrální až do roku 1917, kdy vstoupilo do konfliktu na straně Spojenců. Jako odměnu získalo Řecko významné územní zisky: západní Thrákii od Bulharska a východní Thrákii a mnoho ostrovů v Egejském moři od Turecka.

Konečné sjednocení Řecka nepřineslo politickou stabilitu. Země byla vystavena dlouhé řadě vojenských převratů, královských diktatur a pokusů o demokracii, než v roce 1936 vznikla diktatura, která konečně ukončila nepokoje.

Druhá světová válka – Kréta napadena ze vzduchu

Pokusy Řecka zůstat neutrální během druhé světové války skončily, když v říjnu 1940 vtrhla do země Itálie. Řecká armáda nejenže zastavila italské útočníky, ale také je donutila k ústupu zpět do Albánie.

Pouze spěšná německá invaze v dubnu 1941 zachránila Italy před jistou porážkou, protože do té doby Řekové obsadili čtvrtinu Albánie.

Německá armáda Řeky přemohla. Athény byly dobyté ve třetím týdnu tažení a Řecko bylo donuceno kapitulovat. Poté, co byl ostrov Kréta napaden německými výsadkovými jednotkami – první velkou výsadkovou invazí v historii – byla v Athénách ustavena pronacistická vláda.

Mnoho Řeků se aktivně bránilo německé okupaci a podporovalo komunistické partyzány, kteří relativně snadno operovali v hornaté krajině. V říjnu 1944 se německá armáda stáhla z Řecka a rivalita mezi soupeřícími řeckými partyzánskými silami vedla k vyslání britských vojsk do Athén, aby se pokusily stabilizovat situaci.

Občanská válka mezi partyzány končí v roce 1949

Mezi soupeřícími partyzány vypukla občanská válka, která skončila až v únoru 1945 dohodou, která všem stranám nabídla možnost podílet se na vládě. Navzdory této dohodě komunisty podporovaní partyzáni válku obnovili a ta se táhla až do roku 1949, kdy se všechny strany v důsledku vyčerpání dohodly na jejím ukončení. Poté byla zavedena demokratická forma vlády, která však zůstala nestabilní kvůli velkému počtu stran, které v ní byly zastoupeny.

Kypr – nezávislost 1960

Ostrov Kypr, který byl od roku 1878, kdy byl dobyt Turky, britským územím, se stal dalším cílem řecké zahraniční politiky. Žádosti řecké vlády, aby ostrované mohli hlasovat o možném spojení s Řeckem, byly zamítnuty a ostrovu byla v roce 1960 formálně udělena nezávislost.

Plukovníkový převrat 1967

V roce 1967 došlo v Řecku k dalšímu převratu, při kterém se moci chopila skupina armádních důstojníků. Byly zatčeny tisíce komunistů a mnoho občanských svobod bylo pozastaveno. Armáda udržovala pevnou kontrolu nad Řeckem až do roku 1974. V tom roce Turecko prohlásilo, že turecké obyvatelstvo Kypru je pronásledováno, a zahájilo invazi na ostrov.

Vojenská vláda v Řecku vyslala na ostrov vojáky, aby ochránili řecké obyvatelstvo, a po krátkém konfliktu byl ostrov rozdělen na řeckou a tureckou zónu.

Krize vyvolaná invazí na Kypr v kombinaci s pokračujícími nepokoji v Řecku vedla k odstoupení vojenské junty. Konečně byly povoleny demokratické volby a Řecko od té doby zůstává relativně stabilní.

Vstupní bod třetího světa

Ačkoli Řecko samo o sobě není prosperující zemí, stalo se centrem nelegální imigrace z třetího světa, a to už jen proto, že je jedním z prvních přístavů, kam tito imigranti při svých pokusech dostat se do západní Evropy připlouvají. Zejména hlavní město Athény bylo tímto masovým přílivem imigrantů z třetího světa vážně zasaženo.

KAPITOLA 36: Risorgimento – znovuzrození Itálie po pádu Říma

Původní římský lid, který vytvořil velkou klasickou civilizaci, byl do doby pádu Římské říše zcela rozptýlen mezi národy, které podmanil. V jižních částech říše, které sahaly hluboko do Středního východu a severní Afriky, byli Římané rychle přemoženi kulturně a rasově odlišnými domorodci, zatímco v severozápadní Evropě byli Římané absorbováni rasově podobnými, ale kulturně odlišnými Evropany.

Tento proces, spojený s nekontrolovanou imigrací a dovozem velkého množství otroků do Říma, vedl k tomu, že původní římské obyvatelstvo bylo před koncem třetího století téměř úplně nahrazeno přistěhovalci. Zmizení římského lidu vedlo ke zmizení Římské říše. Stejně jako u všech velkých civilizací, jejichž zakladatelé již neexistují, jsou dnes k vidění pouze římské ruiny.

Po konečném pádu Říma v roce 410 vyplenili Itálii divocí Gótové a další nájezdníci ze severu Alp. Neustálé invaze pomalu decimovaly smíšené obyvatelstvo, které dramaticky ubývalo s rozpadáním obchodní infrastruktury Římské říše.

Východořímská říše podnikla několik pokusů o znovudobytí Itálie s pomocí germánských žoldáků. Všechny tyto pokusy o obnovení západní říše v Itálii však selhaly z prostého důvodu, že Římané již neexistovali.

Germánští Langobardi vyhnali „Latiny“ na jih Itálie

Většina evropských nájezdníků, kteří vpadli do Itálie, se zde nezdržela nijak dlouho. Jediný germánský kmen, známý jako Langobardi, se však v Itálii nakonec usadil. Tento kmen překročil Alpy kolem roku 570 a obsadil velké části severní Itálie, takže se tato oblast dodnes nazývá Lombardie.

Příliv langobardských kmenů do severní Itálie prohloubil stávající subrasové rozdíly v rámci Itálie a zajistil, že sever se stal více nordickým než jih. Noví germánští nájezdníci také donutili zbývající – a částečně smíšenou – populaci Itálie přesunout se na jih, čímž ještě více prohloubili fyzické rozdělení země. Osídlení severní Itálie Langobardy bylo nejvýznamnější rasovou změnou v Itálii od pádu Římanů.

GERMÁNŠTÍ LANGOBARDI NAPADAJÍ ITÁLII

Alboin, král Langobardů, vstupuje do italského města Pavia. Langobardi byli germánský národ původem ze severní Evropy, který v roce 568 pod vedením krále Alboina napadl Itálii. Založili Italské království, které rozptýlilo zbytky obyvatelstva po zániku Římské říše. Region Lombardie v severní Itálii je pojmenován po nich.

Alboin, „dobyvatel Itálie“

Před invazí do Itálie žili Langobardi ve východním Rakousku. Proslavili se jako válečníci a byli původně pozváni do Říma, aby pomohli porazit gotickou invazi. Jejich král Alboin byl v tomto úsilí velmi úspěšný a po návratu domů vymyslel plán, jak pro svůj lid dobýt Itálii. Sousední Sasové poskytli Alboinovi a jeho armádě dvacet tisíc dalších mužů, aby se zapojili do tažení. Alboin vedl svou obrovskou armádu přes Alpy a dobyl benátské město Cividale del Friuli. Tam založil první langobardské vévodství, které svěřil svému synovci Gisulfovi. Langobardská armáda poté pokračovala v dobývání měst Vicenza, Verona a zbývajících měst Benátska.

Odtud vítězný Alboin pokračoval v pochodu a obsadil centra Ligurie, kde po tři roky obléhal město Pavia. Dobývání pokračovalo a během dalšího roku Langobardi obsadili veškeré území až po Toskánsko, s výjimkou Říma a několika dalších opevněných měst. Všichni, kdo se bránili longobardskému postupu, byli vyvražděni. Výsledkem bylo, že Langobardi etnicky vyčistili celé oblasti Itálie pro svůj vlastní lid.

Alboin učinil Pavii svým hlavním městem a odtud Langobardi zahájili několik vojenských tažení, která nakonec vyhnala Byzantince (kteří se pokoušeli znovu dobýt Itálii) ze všech částí země kromě nejjižnějšího cípu. Díky svým úspěchům získal Alboin titul „dobyvatel Itálie“. Zemřel v roce 573, aniž by zanechal nástupce, a Langobardi tak dlouho neměli krále. Objevili se regionální vůdci známí jako duces, kteří vytvořili základ vévodství, která měla v pozdější italské historii tak významnou roli.

LANGOBARDI – ZÁKLAD MODERNÍCH SEVERNÍCH ITALŮ

Příchod Langobardů – odtud pochází název regionu Lombardie v dnešní Itálii – byl největší změnou v rasové demografii Itálie od pádu Římské říše. Význam langobardské invaze nelze přecenit. Donutila zbytky převážně smíšeného obyvatelstva ustoupit dále na jih do oblasti zvané „bota Itálie“ a přinesla novou vlnu evropské krve, která významně napravila škody způsobené genofondu země. Mnoho současných Italů odvozuje svůj původ od této germánské invaze, ke které došlo dlouho po rozpadu Římské říše. Jižní Itálie také přijala nové přílivy evropské krve, protože mnoho germánských a normanských invazí v průběhu času založilo království na Sicílii a v jižní Itálii. V jižní Itálii tedy žijí i lidé, kteří se mohou právem hlásit

k germánskému nebo nordickému původu, o čemž svědčí občasné modré oči a světlé vlasy, které lze mezi obyvatelstvem vidět.

Frankové pod vedením Karla Velikého útočí

Langobardi se od zbytku italského obyvatelstva lišili také náboženstvím. Mnozí z nich byli pohany a ti, kteří byli křesťany, vyznávali ariánskou verzi, která popírala božství Ježíše Krista.

V důsledku toho mezi Langobardy a římskou katolickou církví, reprezentovanou papežem, nevládla zrovna láska. Trvalé konflikty mezi Langobardy a katolickou hierarchií v Římě vedly franského krále a fanatického katolíka Karla Velikého k invazi do severní Itálie z Francie v roce 774. Tato invaze podmanila Langobardy a také přispěla k západoevropskému rasovému prvku v této oblasti.

Maurové napadají jižní Itálii 801

Jižní část Itálie byla na rozdíl od severu, který byl napaden Germány, vystavena sérii invazí nebílých muslimů. Aghlabidští Saracéni, kteří využili Tunisko jako odrazový můstek, dobyli Palermo v roce 831 a Messinu v roce 842. V roce 846 vyplenili Řím, ale byli vyhnáni, když papež požádal o pomoc franského krále Ludvíka II., pravnuka Karla Velikého.

Maurové nicméně pokračovali v dobývání a v roce 859 obsadili Ennu, v roce 878 Syrakusy, v roce 900 Katánii a v roce

902 poslední byzantskou pevnost Taorminu. Po posledním dobytí byly obsazené země ustaveny jako chalífát v Itálii a papežové byli nuceni platit tribut výměnou za to, že Řím nebyl obsazen.

Saracéni vyhnaní potomky Vikingů

Byzantinci a Langobardi zahájili několik vojenských tažení proti Saracénům a nakonec se jim podařilo je do roku 1100 vyhnat z italské pevniny. Saracéni byli však ze Sicílie vyhnáni až v roce 1127, a to invazí Normanů – pokřesťanštěných Vikingů, kteří se usadili ve Francii. Sicílie se stala normanským královstvím a pod normanskou vládou zažila období prosperity. Do roku 1266 okupační síly natolik oslabily, že v roce 1282 došlo k lidovému povstání a moc na ostrově přešla do rukou španělského rodu Aragonských.

Genetický otisk maurské okupace jižní Itálie a Sicílie významně přispěl k rasovému smíšení. Příliv nordické krve do jižní Itálie však posílil bílé obyvatelstvo této oblasti. Jižní Itálie, kterou v průběhu historie protkalo množství různých ras, je svědkem tohoto procesu v široké škále barev pleti a subrasových typů, které lze dnes v této oblasti vidět.

POTOMCI VIKINGŮ ZAKLÁDAJÍ SICILSKÉ KRÁLOVSTVÍ

Potomci Vikingů napadli Sicílii. Roger Guiscard, jeden z Normanů z Francie – kteří byli původně Vikingové ze Skandinávie – přistál na pobřeží Sicílie. Guiscard v roce 1061 zahájil rasovou válku proti nebílým muslimským okupantům Sicílie. S pomocí mnoha svých krajanů se mu do roku 1090 podařilo vyhnat muslimy z velké části Sicílie a založit tam království. Díky přílivu vikingské krve je mezi sicilským obyvatelstvem stále možné najít modrooké blondýny. Nahoře Roger v bitvě u Cerami (1063), ve které zvítězil nad 35 000 Saracény.

Němec Otto I. dobývá severní Itálii

Nedostatek jednoty mezi vévodstvími a městskými státy, který způsobil vpád Langobardů, nevyhnutelně vedl k řadě sporů, které vyústily v lokální války. Tyto konflikty skončily až v roce 962, kdy německý král Ota I. obsadil severní Itálii a byl papežem korunován římským císařem.

Tento titul měl symbolizovat sjednocení křesťanských zemí rozkládajících se od Říma na sever včetně všech germánských okupovaných území až k Baltskému moři. Znamenal začátek dlouhého a trýznivého vztahu mezi německými státy a Římem.

Války s německými římskými císaři

Feudální systém, který se pevně etabloval ve Francii a Německu, se nikdy řádně neuchytil v severní Itálii, kde vyšší hustota obyvatelstva a menší rozloha území vedly k vzniku městských států. V důsledku toho byla moc soustředěna spíše v rukou různých lombardských knížat, kteří se občas vzpírali vládě německých římských císařů ze severu Alp.

Konflikt s německými králi vyvrcholil v roce 1167, kdy byla vytvořena aliance měst známá jako Lombardská liga, aby se postavila proti římskému císaři Fridrichovi I.

Armády ligy porazily Fridrichovy jednotky v bitvě u Legnana v roce 1176. Další boje mezi Fridrichem a lombardskými knížectvími skončily v roce 1183 mírem v

Kostnici, který ho donutil přiznat městům severní Itálie značnou míru autonomie.

Lombardská obchodní říše se rozšiřuje do zámoří

Městský stát Benátky získal díky své účasti ve čtvrté křížové výpravě obchodní stanice a kolonie na Blízkém východě, který byl dříve ovládán Byzantskou říší. Svůj vliv rozšířily i další lombardské městské státy, jako Pisa, Janov, Milán a Florencie, které založily kolonie po celém Blízkém východě.

Černá smrt zabíjí třetinu Evropy

Příchod dýmějového moru, známého jako černá smrt, do Evropy v polovině 14. století byl výsledkem úmyslného jednání asijského kmene, který tuto nemoc přinesl ze Střední Asie, kde byla známa již nejméně od roku 200 př. n. l.

Jedna z obchodních stanic založených Janovany na Krymu byla v roce 1347 napadena kmenem kočovných Asiatů známým jako Kipčakové. Během obléhání bílé základny Kipčakové úmyslně vrhali katapultem do města lidská těla nakažená morem.

Nemoc brzy postihla velké množství Janovců v osadě. Když se přeživší vrátili do Itálie, nevědomky s sebou přivezli i nemoc.

K prvnímu vypuknutí došlo při jejich první zastávce na Sicílii, kde se předpokládá, že infikované krysy z jejich lodi

připluly na břeh. Mor se v roce 1347 rozšířil po Sicílii a následující rok se rozšířil do Itálie, Francie a Španělska.

Do roku 1349 se mor rozšířil do Maďarska, Rakouska, Švýcarska, Anglie, Německa, Nizozemska a nakonec v roce 1350 infikoval i Skandinávii. Poté se opakoval nejméně pětkrát, v letech 1361–63, 1369–71, 1374–75, 1390 a 1400. Během této epidemie zemřelo asi dvacet pět milionů Evropanů.

Zahraniční mocnosti napadají italské městské státy

Na konci patnáctého století se italské státy staly ohniskem řady válek mezi Španělskem, Francií a Rakouskem.

Tyto války skončily, když rakouská habsburská říše anektovala většinu severní Itálie. To však nebyl konec územních sporů v Itálii. V následujících stoletích se italské městské státy staly kořistí v boji mezi stále mocnějšími centralizovanými severoevropskými státy.

Od 16. do 18. století tyto státy přecházely z rukou Francouzů do rukou Španělů a Němců v jakémsi nekonečném kolotoči vládců. Žádná z těchto změn neměla větší dopad na složení obyvatelstva, protože žádný z okupantů se sem nepřistěhoval v dostatečném počtu, aby došlo k významné změně.

Napoleon korunován králem Itálie

Po francouzské revoluci v roce 1789 došlo k řadě významných konfliktů mezi francouzskou revoluční vládou a

několika evropskými státy. Tyto konflikty byly nazývány francouzskými revolučními válkami a trvaly od roku 1792 do roku 1802.

Během jednoho z těchto konfliktů v roce 1796 byla Itálie napadena armádou Napoleona Bonaparta. Francouzská armáda zvítězila a v severní Itálii byly vytvořeny dva státy založené na ústavních principech podobných těm, které platily v revoluční Francii. Tyto státy se staly známé jako Cisalpinská a Ligurská republika a jejich hlavními městy byly Milán a Janov.

Napoleon byl v roce 1805 v Miláně korunován italským králem a v roce 1806 připojil k Itálii Neapolské království. Do roku 1810 byl Řím připojen k Francouzskému impériu, které se nyní rozprostíralo, buď přímo, nebo prostřednictvím vazalů, po celé Evropě.

Napoleonova konečná porážka vedla k obnovení nadvlády Rakouska nad severní Itálií, zatímco v jiných částech Itálie se některé regiony osamostatnily. Tím byla připravena půda pro další fázi procesu sjednocení Itálie.

Risorgimento – reakce proti rakouské nadvládě začíná v roce 1830

Rakouská nadvláda nad Itálií vedla k rozvoji neorganizovaného odporového hnutí známého jako Risorgimento. V jeho řadách bylo mnoho velmi rozličných italských vlastenců a skupin.

Členové Risorgimenta zorganizovali v roce 1820 povstání v řadě italských států. Neúspěšná povstání byla násilně potlačena rakouskou armádou. Italští nacionalisté se však nenechali odradit a využili příležitosti, kterou jim poskytla revoluce ve Francii v roce 1830, k zahájení nové série povstání. Rakušané byli nuceni vyslat do Itálie velké vojenské síly, aby povstání potlačili.

Giuseppe Mazzini a odpor proti Rakousku

Jedním z nejoblíbenějších vůdců hnutí za nezávislost celé Itálie byl Giuseppe Mazzini, který se stal známý jako „duše Itálie“ díky svým nakonec úspěšným snahám o vytvoření dnešního italského státu.

Mazzini se narodil v Janově a již v raném věku se stal republikánem. Po několika neúspěšných povstáních byl na mnoho let vyhoštěn do Švýcarska, Francie a Anglie. V roce 1830 si Mazzini vybral jako základnu pro své operace ostrovní stát Sardinie.

V reakci na povstání z roku 1830, která zahrnovala také požadavky na demokratické reformy, Sardinie vyhlásila liberální ústavu. Mazzini poté veřejně vyzval sardinského krále Karla Alberta, aby násilím osvobodil zbytek Itálie od rakouské nadvlády. Karel Albert se obával rakouského útoku, a proto nařídil Mazziniho zatčení, což republikánského aktivistu donutilo uprchnout do francouzského Marseille. Tam Mazzini založil paramilitární organizaci La Giovine Italia („Mladá

Itálie“), která v Itálii zahájila ozbrojené revoluce proti rakouské nadvládě. Organizace také usilovala o sjednocení Itálie.

V reakci na aktivity revolucionářů inspirovaných Mazzinim zahájili vládci mnoha italských států opatrné reformy v naději, že zabrání rozsáhlým povstáním. Tyto reformy však místo potlačení nesouhlasu vedly pouze k nárůstu požadavků na další svobody.

Vzpury roku 1848 – Rakušané vyhnáni z Milána a Benátek

V roce 1848 zasáhla Evropu nová vlna revolucí, které měly společný požadavek na větší demokracii a individuální svobody. Když rakouské hlavní město Vídeň otřáslo povstání, italští nacionalisté využili příležitosti a zorganizovali vzpouru v Miláně. Rakouské jednotky byly vyhnány z města a brzy poté byly nuceny evakuovat také Benátky. Autokratičtí vládci Parmy a Modeny byli nuceni uprchnout.

Karel Albert Sardinský se pak pokusil využít chaotické situace ve svůj prospěch a vtrhl do severní Itálie, kde se stylizoval do role osvoboditele Itálie. Jeho zásah přinesl určitou stabilitu, i když po vojenské porážce abdikoval. Na trůn nastoupil jeho syn Viktor Emanuel II.

KAREL ALBERT SARDINSKÝ VEDE PRVNÍ VÁLKU ZA NEZÁVISLOST PROTI RAKUŠANŮM

Karel Albert (1798–1849), král Piemontu a Sardinie. V italské historii je uctíván jako vůdce první války za nezávislost proti Rakousku. V roce 1848 vyhlásil Rakousku válku s pomocí dobrovolníků z celé Itálie. Jeho záměrem bylo vyhnat Habsburky a sjednotit Itálii. Zpočátku měl Karel velký úspěch, ale když papež stáhl svou podporu, italská aliance se rozpadla a Karlovy síly byly poraženy v bitvě u Custozy v červenci 1848. Neodradilo ho to a válku obnovil v následujícím roce, ale byl rozhodujícím způsobem poražen v bitvě u Novary. Karel poté abdikoval ve prospěch svého syna Viktora Emanuela, který dohlížel na konečné sjednocení Itálie.

Papež prchá – vyvolává zahraniční intervenci

Papež Pius IX. odmítl připojit se k rostoucím italským osvobozeneckým hnutím nebo je podpořit. Následné lidové povstání v Římě donutilo Pia IX. v listopadu 1848 uprchnout. Během jeho nepřítomnosti byla papežská moc zrušena a v Římě byla založena plnohodnotná republika s Mazzinim v čele vlády.

Katolická církev byla hluboce rozhořčena a vyzvala katolické mocnosti Francie, Rakouska, Španělska a Neapole, aby svrhly republiku v Římě. Navzdory Mazziniho nejlepším snahám a schopnému vojenskému vedení jiného italského vlastence, Giuseppe Garibaldiho, se Rakušanům podařilo napadnout a obsadit severní Itálii. Španělé vtrhli z jihu a nakonec v červenci 1849 Francouzi obsadili Řím. Papež byl opět dosazen na svůj post.

Nový sardinský král Viktor Emanuel II. zůstal věrný liberální ústavě vyhlášené jeho otcem a poskytl útočiště aktivistům, kteří uprchli z neúspěšných republik.

Garibaldi a Cavour

V roce 1852 se hrabě Camillo Benso di Cavour stal předsedou vlády Sardinie. Cavour, který byl prozíravým politikem, vedl svou zemi v roce 1855 do krymské války na straně Británie a Francie proti Rusku. Tím si získal přízeň obou těchto západoevropských národů pro osvobození Itálie od cizí okupace.

V roce 1858 uzavřeli Cavour a nový francouzský král Ludvík Napoleon tajnou dohodu o zahájení francouzsko-sardinské války proti Rakousku za osvobození Itálie. Válka následně vypukla v příštím roce podle plánu.

Po několika počátečních nákladných vítězstvích byla válka ukončena Curychskou smlouvou, na jejímž základě Rakousko postoupilo většinu Lombardie Francii. Francie na oplátku převedla lombardská města Peschiera a Mantova na Sardinii.

V roce 1860 získal Garibaldi, který také uprchl z Říma na Sardinii, Cavourovu pomoc při přípravě vojenské expedice na podporu povstání na Sicílii. Garibaldi obsadil ostrov s takovou lehkostí, že poté přešel na pevninu a v září téhož roku dobyl Neapol. Cavour zasáhl, když Garibaldi pohrozil, že vpochoduje na papežské městské státy kolem Říma, které chránila francouzská armáda. S francouzským souhlasem přesunul Cavour sardinskou armádu do papežských států, údajně aby zabránil Garibaldimu v obsazení Říma.

Cavour však byl chytřejší. Okupace Říma sardinskými silami znamenala, že město a jeho okolí se fakticky staly součástí Sardinského království. Cavour tak dosáhl toho, co zamýšlel Garibaldi, ale bez mezinárodního opovržení, které by následovalo po invazi do sídla papeže.

MAZZINI, EMMANUEL, CAVOUR A GARIBALDI – TVŮRCI DNEŠNÍ ITÁLIE

Tvůrci dnešní Itálie. Zcela vlevo: Giuseppe Mazzini, vůdce hnutí Risorgimento, neúnavně usiloval o sjednocení Itálie a za tímto účelem založil polovojenskou organizaci La Giovine Italia („Mladá Itálie“). Druhý zleva: Viktor Emanuel II., král Sardinie, který společně se svým premiérem, hrabětem Camillo Benso di Cavourem (druhý zprava), dosáhl politického sjednocení Itálie. Zcela vpravo: Giuseppe Garibaldi, italský vlastenec, který vedl většinu fyzických bojů. Vtrhl do Itálie z jihu a vynutil sjednocení. Tito čtyři muži společně dosáhli sjednocení Itálie prostřednictvím dobývání a diplomacie.

1871 Italské sjednocení

V březnu 1861 bylo vyhlášeno Italské království. Viktor Emanuel II. byl prohlášen králem a Cavour se stal předsedou vlády. Město Řím však jako nezávislý stát chráněný francouzskými vojsky a Benátky, které byly v rukou Rakušanů, zůstaly mimo nově vyhlášený stát.

Garibaldi se nenechal odradit a v roce 1862 odešel na Sicílii, kde zorganizoval nový pochod na Řím. Opět byl

zastaven silami ze Sardinie. V roce 1867 to zkusil znovu, ale byl poražen spojenými francouzsko-papežskými silami u bran města.

Teprve v roce 1870, kdy vypukla francouzsko-prusko-italská válka, byla Francie donucena stáhnout své jednotky z Říma. Po odchodu Francouzů se Řím otevřel nacionalistickému hnutí a v červenci 1871 bylo město prohlášeno oficiálním hlavním městem Itálie.

Byla to významná událost, protože poprvé od pádu Západořímské říše před asi 1400 lety byla Itálie opět sjednocenou zemí.

Kolonie a Trojspolek

Sjednocená a oživená Itálie zahájila agresivní zahraniční politiku ve snaze dohnat to, co považovala za ztracené pozice v evropském koloniálním závodě. Nejprve si zajistila severní hranice uzavřením formální aliance s Německem a Rakousko-Uherskem v roce 1878 (pakt, který se stal známý jako Trojspolek).

Poté Itálie obrátila svou pozornost na jih a v roce 1885 obsadila Eritreu, rozsáhlé území ve východní Africe. Nad somálským pobřežím byl rovněž zřízen protektorát. V roce 1911 italské jednotky obsadily Libyi, čímž vyvolaly válku s upadající Osmanskou říší. Turci byli poraženi a nuceni uznat italskou kontrolu nad Libyí.

První světová válka – změna stran a získání Tyrolska

Itálie odmítla vstoupit do první světové války na straně Německa a Rakouska a místo toho se rozhodla zrušit své členství v Trojspolku. Po období neutrality se Itálie připojila k válce na straně Spojenců, jakmile si uvědomila, že se situace obrátila proti jejím bývalým partnerům.

Itálie zaútočila na Rakousko, ale dosáhla pouze malých úspěchů. Na konci války a po porážce Rakouska byla Itálie odměněna německým územím Jižního Tyrolska. V první světové válce zahynulo více než půl milionu Italů.

Fašismus pod vedením Benita Mussoliniho ukončuje chaos

Itálie skončila válku v sociálním a ekonomickém chaosu, způsobeném především přítomností mocné komunistické strany, která neustále agitovala za úplnou revoluci, jaká proběhla v Rusku. Největším protivníkem komunistů byla Národní fašistická strana (PNF), založená bývalým socialistou Benitem Mussolinim.

Pouliční boje mezi komunisty a fašisty se staly na denním pořádku a země se stále více blížila k úplné občanské válce. V roce 1922 vedl Mussolini se svými stoupenci pochod na Řím jako pokus o převrat. Ačkoli se pochodu nepodařilo přímo předat moc PNF, demonstrace síly přesvědčila italského krále Viktora Emanuela III., aby v tom roce jmenoval Mussoliniho předsedou vlády.

BENITO MUSSOLINI A VZESTUP FAŠISMU

Benito Mussolini (1883–1945), fašistický vůdce Itálie v letech 1922 až 1945. Mussolini, původně socialista, se dostal k moci díky svým řečnickým schopnostem a schopnosti obnovit mnoho vnějších symbolů římské velikosti. Po první světové válce si vybudoval silnou podporu mezi obyvatelstvem. V roce 1922 vpochodoval do Říma a následně byl italským králem jmenován členem vlády. Mussolini byl zpočátku nepřátelský vůči Hitlerovi a v roce 1934 během pokusu o nacistický převrat vyhrožoval invazí do Rakouska. Německo však bylo jedinou zemí, která Itálii neodsoudila poté, co Mussolini v roce 1935 napadl Etiopii, a oba diktátoři se k sobě začali chovat přátelsky. Fašistická Itálie a nacistické Německo uzavřely v roce 1936 spojenectví. Druhá světová válka byla pro Itálii katastrofou, neboť v roce 1943 byla napadena Spojenci. Mussolini byl

sesazen italským králem a uvězněn v očekávání soudu. Hitler poté vyslal elitní německou jednotku, aby zachránila svého starého spojence, a Mussolini byl Němci znovu dosazen jako vůdce části Itálie, která nebyla pod okupací Spojenců. Tuto pozici zastával až do roku 1945, kdy byla celá Itálie obsazena. Mussolini byl 28. dubna 1945 popraven komunistickými partyzány v severní Itálii a jeho tělo bylo pověšeno hlavou dolů na veřejném místě v Miláně. V roce 1957 bylo jeho tělo převezeno do rodinné hrobky, která je dodnes místem uctívání neofašistů.

Fašismus a nacismus – klíčové rozdíly

Ačkoli Mussolini a Adolf Hitler byli během druhé světové války spojenci a oba byli často označováni za fašisty, tento termín se vztahuje pouze na Mussoliniho stoupence, nikoli na Hitlera nebo jeho hnutí. Nacionální socialismus, neboli nacismus, se ve skutečnosti zcela lišil od Mussoliniho ideologie. Fašismus se v podstatě týkal ekonomické a sociální organizace státu podle nacionalistických a autoritářských zásad, zatímco nacionální socialismus se týkal organizace státu podle rasových zásad.

Klíčovým rozdílem byl také antisemitismus. Mussolini byl původně prožidovský a dlouhou dobu byl předsedou Národní fašistické strany v Římě vrchní rabín tohoto města. To bylo v kontrastu s nacionálním socialismem, který si antisemitismus zachoval jako jednu ze svých ústředních politických pozic. Pod vlivem Hitlera zavedl Mussolini v roce 1938 rasové zákony a

antisemitskou politiku, ale nebyly to vůbec stejná opatření, jaká zavedli nacisté. Rozdíl mezi nacismem a fašismem byl po desetiletí propagandy zastřen, ale v historickém kontextu je důležité si uvědomit, že Mussolini byl fašista, zatímco Hitler nikoli.

Mussolini upevňuje svou moc – Vatikán se stává mini-státem

Po svém jmenování premiérem vládl Mussolini ústavně a stál v čele koaliční vlády, která zahrnovala zástupce různých stran, jako byli liberálové, nacionalisté, katolíci a fašisté. Po velmi sporných volbách v roce 1924, které byly poznamenány výbuchy vážného násilí, však Mussolini pozastavil platnost ústavy a podřídil se pouze králi. Do roku 1926 byly všechny opoziční strany potlačeny a PNF se stala jedinou legální politickou organizací v Itálii.

Mussolini pokračoval v reorganizaci italského státu podle fašistických zásad, a to jak v ekonomické, tak v politické oblasti. Otázku postavení papeže v Římě, která nebyla nikdy zcela vyřešena, vyjasnil Mussolini, který v roce 1929 vytvořil v Římě nezávislý miniaturní stát zvaný Vatikán. Jednalo se o ústavní ujednání, které platí dodnes.

Díky Mussoliniho polosocialistické reorganizaci a centralizaci státních záležitostí Itálie překonala velkou hospodářskou krizi lépe než mnoho jiných zemí. Scény masové chudoby, které byly typické pro Severní Ameriku a jiné části

Evropy, nebyly v Itálii tak výrazné, a to vše pomohlo upevnit podporu Il Duce, jak se Mussolinimu říkalo, v celé zemi.

Spojenectví s Německem

Vzestup Hitlera byl zpočátku vnímán s velkým nepřátelstvím ze strany Mussoliniho, který nacionalistické Německo považoval za potenciální hrozbu pro Itálii. Důležité ideologické rozdíly, jak bylo uvedeno výše, také vedly k nedůvěře vůči nové německé vládě po roce 1933.

Mussolini sehrál klíčovou roli při potlačení nacistického puče v Rakousku v roce 1934 tím, že pohrozil invazí, pokud by Německo zasáhlo. Jeho odvážné kroky a výhrůžky donutily Hitlera ustoupit, aby se vyhnul možné válce s Itálií.

Mussolini však změnil svůj názor na Hitlera po mezinárodním pobouření, které vyvolala italská okupace a anexace Etiopie v roce 1936. Tato země – nejstarší nezávislý africký stát – nebyla pro italské tanky a letadla žádným soupeřem a během invaze přišlo o život mnoho tisíc Etiopanů.

Itálie byla za invazi do Etiopie ostře odsouzena Společností národů a Mussolini byl překvapen, když zjistil, že jedinou zemí, která útok neodsoudila, bylo Německo. Krátce poté Mussolini uzavřel s Hitlerem dohodu o spolupráci mezi oběma zeměmi.

Na tuto dohodu navázal v roce 1939 pakt mezi Itálií a Německem, v němž si obě země slíbily vzájemnou vojenskou

pomoc v případě války. Tento pakt se stal známý jako Pakt oceli nebo „Osa“, od čehož se odvozuje termín „mocnosti Osy“.

Hitler a Mussolini navštěvují Řím v roce 1938.

Druhá světová válka – Itálie mění strany 1943

Když vypukla druhá světová válka, Itálie zůstala neutrální až do července 1940, kdy zahájila invazi do Francie. Italská armáda však byla odražena silnou francouzskou obranou a pouze kapitulace Francie Německu zabránila invazi do Itálie. Italské válečné úsilí pak klopýtalo od jedné krize k druhé. Zahrnovala nešťastný pokus o invazi do Řecka z Albánie, který také téměř skončil katastrofou, dokud italské armádě nepřišly na pomoc německé síly. Nakonec byla Itálie v roce 1943 napadena spojeneckými vojsky, což italského krále přimělo k

tomu, aby v témže roce odvolal Mussoliniho z funkce předsedy vlády. PNF byla zakázána a nová italská vláda poté vyjednala kapitulaci se Spojenci, na jejímž základě se Itálie připojila k válce proti Německu.

Mussolini byl zatčen a čekal na soud, když ho odvážné německé komando uneslo z vězení na vrcholu hory a odvezlo do Německa. Část Itálie pod kontrolou sil Osy – od Říma na sever – byla prohlášena za nezávislou jako Italská sociální republika (nebo Republika Salò). NPF byla přetvořena na Republikánskou fašistickou stranu (PFR) a Mussolini se stal hlavou státu. Republika Salò poté vstoupila do války na straně Německa, čímž se Itálie rozdělila na dva protichůdné tábory, severní a jižní, z nichž každý podporoval opačnou stranu ve válce.

Konečné vítězství spojeneckých sil vedlo k pádu Republiky Salò. Mussolini byl v roce 1945 zatčen a popraven komunistickými partyzány a PFR byla rozpuštěna a prohlášena za nelegální, což platí v Itálii dodnes.

Během války zahynulo téměř půl milionu italských vojáků a civilistů, což představuje něco přes 1 % populace.

Politické nepokoje charakterizují poválečnou Itálii

Podpora Viktora Emanuela III. pro Mussoliniho před rokem 1943 nebyla zapomenuta, a přestože v roce 1944 abdikoval ve prospěch svého syna Umberta II., osud italské monarchie byl zpečetěn. V roce 1946 byla Itálie prohlášena republikou a nová ústava země zakázala všem mužským

členům královské rodiny kdykoli znovu vstoupit na italskou půdu. Umberto byl vyhoštěn do Portugalska a nikdy se nevrátil.

Itálie také na konci války ztratila část svého území. Podle Pařížských mírových smluv z roku 1947 byla východní pohraniční oblast ztracena ve prospěch Jugoslávie. Později bylo svobodné území Terstu rozděleno mezi Itálii a Jugoslávii. První volby s všeobecným volebním právem pro dospělé se v Itálii konaly v dubnu 1948.

SEVERNÍ SEPARATISMUS A IMIGRACE V SOUČASNÉ ITÁLII

Umberto Bossi, vůdce severoitalské separatistické skupiny Liga severu („Lega Nord“), dříve známé jako Lombardská liga („Lega Lombarda“). Tato skupina zastupuje přání mnoha severních Italů distancovat se od jižní Itálie kvůli finančnímu a sociálnímu tlaku, který na sever vyvíjí chudý a relativně

zaostalý jih. Liga se také staví proti imigraci nebílých do Itálie (jak ilustruje volební plakát, který ukazuje, že imigranti z třetího světa mají přednost před Italy ve veřejných službách).

Sever proti jihu – ekonomické a sociální rozdíly

Jedním z hlavních témat poválečného Itálie bylo přetrvávající rozdělení mezi severem a jihem. To bylo podpořeno skutečností, že jižní obyvatelstvo, v důsledku historického procesu, který vedl k vytvoření současné Itálie, obsahovalo větší počet smíšených rasových typů než sever.

Toto rozdělení mezi severem a jihem se odráží v rozdílech ekonomických a sociálních ukazatelů mezi těmito regiony. V roce 2006 například činil hrubý domácí produkt na obyvatele na jihu Itálie 16 300 eur, zatímco na severu to bylo 27 886 eur.

Severní Itálie je převážně urbanizovaná a podstatně bohatší než jižní Itálie, přičemž její podniky tvoří dvě třetiny hrubého národního produktu (HNP) celé země. Jih má třetinu italské populace, ale je zodpovědný za polovinu nezaměstnanosti v zemi. Jeho nejznámějším vývozním artiklem je téměř legendární zločinecká organizace známá jako mafie.

V 90. letech 20. století připadalo 66 % všech vražd v Itálii na Sicílii, Kalábrii a Kampánii. Opakované pokusy o industrializaci jižní Itálie prostřednictvím velkých státních projektů většinou skončily korupčními skandály a intrikami.

V důsledku ekonomického rozdílu sever Itálie fakticky dotuje jih prostřednictvím daní. Tato otázka – a implicitní

porozumění rasovým rozdílům, které mezi těmito dvěma regiony existují – je hlavním hnacím motorem silného protijihotalského politického hnutí, které je již dlouho důležitým faktorem v severoitalské politice.

Rozdíl mezi severem a jihem potvrzují také četné studie DNA, které odrážejí velké populační změny, k nimž v Itálii došlo v posledních dvou tisících letech. Několik studií ze Sicílie a jižní Itálie prokázalo, že se v této oblasti mísí genetické linie subsaharské Afriky, severní Afriky a Asie s evropskými.

To neznamená, že všichni obyvatelé jižní Itálie jsou smíšeného původu, ale na jihu je takových jedinců mnohem více než na severu. Například testy v severní Itálii odhalily subsaharské mtDNA znaky na úrovni pod 1 procentem, zatímco v Římě tento údaj stoupá na 4 procenta a na jihu dosahuje 8 procent.

Tyto trendy se opakují i u jiných neevropských příměsí. Na Sicílii se neevropská příměs velmi liší od regionu k regionu. Nedávné testy přinesly různé výsledky, které se pohybují od 0 procent subsaharské příměsi v některých vesnicích až po 14 procent ve městě Sciacca na západním pobřeží Sicílie.

Itálie byla také cílem masové imigrace z třetího světa v poslední části dvacátého století a dále. Tato migrace vytvořila velkou a rostoucí nebílou populaci, o které se pojednává dále v této práci.

KAPITOLA 37: Gott Mit Uns – vzestup Německa

Německá historie po pádu Římské říše byla ovládána zdánlivě nekonečným příběhem vnitřních intrik, mezinárodních a náboženských válek. Tyto konflikty však byly spojeny s dechberoucím technologickým a uměleckým rozvojem – cyklem rozdělení a sjednocení, který do značné míry formoval střední Evropu.

Vzhledem k vysoce individualistické povaze Němců docházelo mezi nimi k výrazně častějším vnitřním sporům než u jejich sousedů. Při pohledu na německé dějiny je skutečnost, že se jim vůbec podařilo dosáhnout jednoty, téměř zázrakem.

Jediným společným jmenovatelem staletí vzájemných válek bylo odmítání Němců přijímat cizince na své území. Tato tradice zajistila, že Německo zůstalo jednou z rasově nejhomogennějších společností v kontinentální Evropě až do poslední čtvrtiny dvacátého století, kdy byla tato politika zvrácena. Dřívější vysoká míra homogenity hrála významnou roli v tom, že Němci přežili období krvavých občanských válek a ničivých náboženských válek.

Karel Veliký a Widukindovo povstání

Po pádu Západořímské říše bylo Německo ponecháno svému osudu až do 8. století, kdy se Karel Veliký, král Franků, zmocnil Francie a později i velké části jižního Německa.

Karel Veliký zavedl do Německa křesťanství, většinou pomocí násilných konverzí. Tento proces se neobešel bez

odporu. Německý princ Widukind byl nejvýznamnějším odpůrcem genocidní evangelizace Karla Velikého. Vedl velké množství Němců k otevřené vzpouře proti franským pokusům o christianizaci Německa. Pohanská vzpoura skončila, když byl Widukind zajat a v roce 785 donucen podstoupit křest. Od tohoto data se křesťanství považuje za definitivně zavedené v Německu.

WIDUKIND SE VZDÁVÁ 785 – POSLEDNÍ NĚMECKÝ ODPOR PROTI NUCENÉMU KŘESŤANSTVÍ PORAŽEN

Když franský král Karel Veliký zničil pohanství mezi germánskými kmeny, věděl, že je nezbytné nejprve přimět vůdce poražených kmenů, aby konvertovali ke křesťanství. Mnozí vůdci konvertovali, ale jiní odmítli a byli popraveni. Jedním z

nejzarytějších odpůrců křesťanství a Karla Velikého byl princ Widukind, který vedl velké povstání proti christianizační politice franského krále. Widukindovo největší povstání přišlo v době, kdy byla pozornost Karla Velikého odvedena bojem proti Maurům ve Španělsku. S podporou dalších germánských kmenů, jako byli Dánové a Frísové, Widukind zaútočil na křesťanské kolonie, které Karel Veliký založil v Durynsku a Hesensku, a zcela je zničil. Když se Karel Veliký vrátil do Německa, vykonal na povstalcích strašlivou pomstu a Widukinda zajal. Německý princ byl v roce 785 donucen přijmout křest do křesťanství a prokázat věrnost Karlu Velikému, čímž bylo ve střední Evropě fakticky ukončeno pohanství. Tento obrázek zachycuje Widukinda, jak je donucen pokleknout před franským králem.

Rozdělení říše Karla Velikého

Po smrti Karla Velikého bylo jeho impérium rozděleno mezi jeho tři vnuky Verdunskou smlouvou z roku 843. Jeden vnuk získal západofranskou říši (většinu dnešní Francie) a druhý získal císařský titul a území sahající od Severního moře přes Lotrinsko a Burgundsko až po Itálii. Třetí, Ludvík Německý, získal východofranskou říši, z níž vzniklo dnešní Německo.

Vznik německých států

Podle starodávné tradice byli němečtí králové voleni na kmenovém základě. Tato tradice pokračovala i po novém

rozdělení franské říše. Každý kmen volil svého vlastního krále a jasně vymezoval své územní hranice. Vzhledem k neustálým sporům o nástupnictví a území se Německo postupně rozdělilo na řadu menších států, jejichž počet se v období před konečným sjednocením pohyboval mezi 200 a 340. Navzdory tomu Němci pokračovali v tradici volby krále. Není překvapivé, že moc tohoto krále se lišila podle toho, jakou podporu měl od jednotlivých států. Na konci 13. století německé státy omezily právo volit krále na menší počet šlechticů z každého státu, takzvaných sedm knížat.

První říše – zahrnuje Itálii

V roce 936 zvolila německá knížata za krále Otty I., syna saského vévody. Díky kombinaci diplomatických schopností a vojenského umu si Otto získal loajalitu mnoha německých států a s jejich pomocí se zasadil o porážku velké maďarské asijské invaze do Evropy v bitvě u Lechfeldu v roce 955.

Otto také vedl německou obranu proti útokům Dánů a Slovanů. Německé armády zvítězily a Otto založil německé osady na dobytých územích. Nejvýznamnější z nich bylo arcibiskupství v Magdeburku, které bylo založeno v roce 968.

Krize v Itálii pak poskytla Ottovi příležitost k nové vojenské kampani. V roce 951 byl král Lombardie otráven uzurpátorem jménem Berengar, který poté zajal jeho vdovu Adelheidu. Ta uprchla ze zajetí a poslala Ottovi zprávu, ve které ho požádala o pomoc.

Souhlasil a napadl severní Itálii, čímž svrhl Berengara z lombardského trůnu. Otto se poté oženil s Adelheidou a převzal titul jejího zesnulého manžela, čímž formálně připojil severní Itálii k územím ovládaným německým králem.

Berengar se však nevzdal. Vedený aliancí nezávislých lombardských šlechticů táhl na jih a ohrožoval Řím, což přimělo papeže Jana XII. požádat o pomoc také Otta. Německý král poté zahájil druhou invazi do Itálie, především s cílem konečně porazit Berengara a zachránit Řím. Jeho mise byla úspěšná a papež korunoval Otta v roce 962 „císařem Svaté říše římské“.

Ačkoli tento titul byl poprvé udělen Karlu Velikému, byl to Otta, kdo mu dal skutečný význam a vytvořil to, co se stalo známým jako Svatá říše římská. Za Ottovy doby se tato říše skládala z volně spojených německých států a velké části severní Itálie, což bylo uspořádání, které formálně trvalo několik století. Ottův nástupce, Otto II., připojil k zemím Svaté říše římské východní marku Karla Velikého (Rakousko), ale byl poražen ve svém pokusu zmocnit se jižní Itálie před invazí nebílých Maurů.

Němečtí králové neměli stálá hlavní města

Volná povaha německých států znamenala, že Německo nemělo žádné stálé hlavní město. Němečtí králové proto trávili čas cestováním po území, které tvořilo Svatou říši římskou, a místní německá knížata jim poskytovala přístřeší a podporu. Drtivá většina německého obyvatelstva žila jako zemědělští

rolníci ve feudálním systému. Několik měst, jako například Trevír a Kolín nad Rýnem, bylo osídleno obchodníky, řemeslníky a vykořeněnými rolníky, kteří se usadili jako svobodní občané pod vládou knížete.

KONFLIKT MEZI NĚMECKÝMI KRÁLI A PAPEŽEM — JINDŘICH IV. BOSÝ VE SNĚHU

Moc papeže rozhodovat o osudu králů a císařů se nejlépe projevila při ponížení německého císaře Jindřicha IV. Od doby christianizace Německa museli být všichni němečtí králové uznáni papežem, jinak riskovali ztrátu koruny. Spor mezi Jindřichem IV. a papežem v roce 1076 vedl k tomu, že papež německého krále exkomunikoval z církve. Jindřich, který se

oprávněně obával, že v důsledku tohoto zákazu přijde o vše, šel papeže prosit o odpuštění. Tři dny stál ve sněhu, oděn pouze v tenkém bílém rouchu kajícníka, před papežovým útočištěm v Apeninách v Canosse. Čtvrtého dne mu papež odpustil a zrušil zákaz, poté co ho donutil souhlasit s ponižujícími podmínkami podrobení.

Rozhodující a destruktivní vliv papeže

Důležitým důsledkem založení Ottovy Svaté říše římské bylo to, že papež převzal významnou roli v německých záležitostech. Pro jmenování každého krále bylo nutné papežovo schválení a více než jednou vypukla občanská válka na základě toho, zda papež dal nebo nedal souhlas k určitému království nebo jiné politické události.

Dobrým příkladem je vláda krále Jindřicha IV. v 11. století. Řada konfliktů s papežem vedla k tomu, že katolická církev oficiálně stáhla svou podporu Jindřichovi IV. To způsobilo, že několik německých států odmítlo uznat jeho královskou moc.

Výsledkem byla dvacetiletá občanská válka, která skončila teprve tehdy, když vzbouřená německá knížata zvolila nového krále Rudolfa ze svých vlastních řad.

V takových případech – a stalo se to více než jednou – německý král vytáhl na Řím, obsadil město a jednoduše sesadil papeže, který se mu znelíbil, a nahradil ho jiným, který mu byl nakloněn. V roce 1080 Jindřich IV. sesadil papeže a v roce 1175 Fridrich I. obsadil Řím a vyhodil nespolupracujícího papeže z Vatikánu.

Během 12. a 13. století byly Německo a Itálie zmítány nekonečnými vnitřními spory o nástupnictví na trůn. Katolická církev oficiálně zasáhla tím, že podpořila tábory, v nichž viděla největší prospěch pro sebe, čímž často prodlužovala nebo podněcovala další krveprolití.

BARBAROSSA PĚTKRÁT NAPADÁ ITÁLII

Císař Fridrich Barbarossa vstupuje do Milána během jedné ze svých pěti invazí do Itálie. V roce 1157 vznikl spor mezi Barbarossou a papežem a v následujícím roce německý král překročil Alpy s armádou. Barbarossa se zapletl do několika

dalších vážných sporů s katolickou církví, až nakonec zemřel během třetí křížové výpravy.

Barbarossa – pětkrát napadl Itálii

Nakonec se Němcům podařilo zvolit krále, jehož předci pocházeli téměř ze všech soupeřících knížectví, čímž se podařilo obnovit určitou míru jednoty. Fridrich I., známý také jako Barbarossa, strávil většinu své vlády snahou o konsolidaci Svaté říše římské a bojoval s nově vzniklými německými a lombardskými šlechtici v Německu a Itálii.

Fridrich čtyřikrát úspěšně napadl Itálii. Pátá a poslední invaze skončila porážkou jeho armády v bitvě u Legana v roce 1176. Mnoho italských měst se stalo nezávislými, což do jisté míry oslabilo autoritu římského císaře.

Čtyři problémy ovlivnily německé dějiny

Od dob Fridricha Barbarossy až do počátku devatenáctého století byla německá historie ovládána čtyřmi hlavními tématy:

- Udržení Svaté říše římské pohromadě tváří v tvář neustálým povstáním německých a lombardských knížat. Situace se zkomplikovala, když Normané, kteří se usadili v severozápadní Francii, založili základnu v jižní Itálii a na Sicílii. Normané se ukázali jako houževnatí nepřátelé a spojili se s lombardskými knížaty, což vedlo k neúspěchu více než jedné německé vojenské výpravy do Itálie;

- Boje v řadě rasových válek proti invazi nebílých Turků ve střední Evropě a na Sicílii a účast v křížových výpravách na Blízkém východě;
- Bojovat v zdánlivě nekonečné řadě evropských válek v neustále se měnící kombinaci spojenectví a nepřátelství; a
- Série ničivých válek mezi katolíky a protestanty po reformaci.

Kulturní rozvoj začíná naplno – nejstarší německá univerzita v Praze 1347

Během válek na Sicílii založil německý král Fridrich II. (známý také jako Stupor Mundi nebo „Zázrak světa“) na tomto ostrově velkou německou osadu. Tato osada významně přispěla k malému nordickému segmentu populace. Fridrich II. také založil Neapolskou univerzitu na jihoitalské pevnině.

V roce 1347 byl Karel IV., král Čech, zvolen německým králem. Proměnil hlavní město svého státu, Prahu, v honosné královské město a nechal postavit mnoho krásných budov, které existují dodnes. V Praze také založil první německou univerzitu, která funguje dodnes.

Navzdory občanským válkám se německá populace nadále rozrůstala. Jedinou překážkou v tomto růstu bylo vypuknutí dýmějového moru – takzvané černé smrti –, který v polovině 14. století zasáhl celou Evropu. Odhadem jedna třetina německé populace na tento mor zemřela.

Odmítnutí papežovy autority

Papežské schválení německého krále bylo nakonec uznáno jako hlavní faktor v zdánlivě nekonečných občanských válkách. V důsledku toho bylo na setkání německých knížat v Rhense v roce 1338 zrušeno právo papeže schvalovat německého krále. Počet občanských válek poté poklesl. Tato významná změna se odrazila v titulu německého krále, který byl v 15. století oficiálně stanoven jako „císař Svaté říše římské národa německého“ – k velkému protestu různých papežů, kteří však byli ignorováni.

Rod Habsburků 1418

V roce 1273 byl Rudolf I. z rodu Habsburků zvolen rakouským císařem. Jeho nástup na trůn vedl k vytvoření jedné z nejmocnějších německých dynastií v historii a v roce 1418 se jeden z jeho potomků, Albert Rakouský, stal prvním Habsburkem, který byl zvolen německým císařem.

S Albertovým zvolením došlo k další změně v procesu výběru německých králů: poprvé se koruna stala dědičnou v habsburské linii. K této změně došlo v praxi, nikoli na základě formálního rozhodnutí, protože Habsburkové byli prostě dostatečně mocní, aby potlačili veškerý odpor.

Do konce 15. století získal habsburský královský rod díky sňatkům mezi Habsburky a jinými šlechtickými rody v Evropě rozsáhlá území, která zahrnovala většinu střední Evropy a dokonce i kolonie v Americe.

Reformace v roce 1521

V polovině 16. století otřásla Německem revolta v řadách katolické církve. Požadavek na větší nezávislost na Římě se již projevil odmítnutím papežovy autority nad volbou německého krále, a tak byla již připravena půda pro formálnější rozchod s katolickou církví. Přijetí praxe odpustků katolickou církví poskytlo potřebnou jiskru. Odpuštění hříchů nebylo nic jiného než kampaň na získávání finančních prostředků. Katolická církev v podstatě nabízela odpuštění hříchů, pokud hříšník přispěl do církevních fondů – prodávala Boží odpuštění za peníze.

Tento zjevně zkorumpovaný proces tak rozhořčil augustiniánského kněze Martina Luthera, že veřejně prohlásil svůj nesouhlas s touto praxí, čímž se dostal do konfliktu s církevní hierarchií.

Luther, který dříve navštívil Řím a na vlastní oči viděl, jak se církev proměnila v organizaci zaměřenou spíše na moc a vydělávání peněz než na duchovní záležitosti, vydal v roce 1517 svých slavných 95 tezí. V roce 1520 na to navázal třemi brožurami prohlašujícími „svobodu křesťanského svědomí“.

Lutherův otevřený útok na církev vyprovokoval papeže Lva X. k vydání oficiálního nařízení (tzv. papežské buly), které Lutherovy spisy odsuzovalo. Luther na to reagoval veřejným spálením buly a byl z církve exkomunikován. Jeho popularita však začala růst a stále více Němců, někteří motivováni

upřímným náboženským zápalem, jiní touhou po nezávislosti Německa na Římě, se začalo přidávat k jeho věci.

Německý císař Karel V. předvolal Luthera, aby se v roce 1521 hájil na sněmu ve Wormsu. Když Luther odmítl odvolat své výroky, byl prohlášen za psance. Jeho život byl nyní v ohrožení a na pomoc mu přišel jeden z jeho mocných spojenců, saský kurfiřt Fridrich Moudrý.

Luther na sněmu ve Wormsu: „Zde stojím, nemohu jinak.“

Fridrich vymyslel rafinovaný plán, podle kterého to vypadalo, že Luther byl unesen, aby tak zmátl své skutečné nepřátele. Ve skutečnosti byl Luther odvezen na hrad Wartburg, kde pod Fridrichovou ochranou zahájil svůj další úkol, a to

překlad Bible do němčiny. Jednalo se o významnou událost jak z náboženského, tak z kulturního hlediska.

Součástí strategie katolické církve bylo zabránit prostému lidu v přístupu k Bibli. Bible byla proto dostupná pouze v latině a prostý lid se musel spoléhat na duchovenstvo, které mu Písmo svaté vykládalo a četlo. Jednalo se o neupřímný způsob, jak lidem zabránit v tom, aby se dozvěděli, co Bible skutečně říká, a v konečném důsledku to vedlo k mnoha zneužíváním, která v té době sužovala katolickou církev. Lutherův překlad Bible však měl ještě jeden důležitý a nezamýšlený účinek. Dialekt, který používal, se stal standardní němčinou a do značné míry nahradil varianty jazyka, které byly zakořeněny v různých státech. V tomto smyslu Luther stanovil standard a vytvořil velkou část dnešní němčiny. Lutherova díla nakonec vedla k reformaci a k velkému rozkolu v křesťanství mezi těmi, kteří protestovali („protestanti“), a katolickou církví.

Toto rozdělení pak vyvolalo sérii náboženských konfliktů, které dočasně skončily v roce 1555 uzavřením augsburského míru. V rámci tohoto ujednání Karel V. souhlasil, že každému německému státu udělí právo zvolit si, zda chce být protestantský (tam známý jako luteránský) nebo katolický.

BITVA O PRAHU V TŘICETILETÉ VÁLCE

V jedné z hlavních bitev třicetileté války se švédská armáda pod velením generála Hanse Christoffa von Königsmarcka pokusila v roce 1648 dobýt Prahu pro protestanty. Po obsazení Pražského hradu se Švédové pokusili obsadit Staré Město přes Karlův most. Obyvatelé města se statečně bránili a Švédy zahnali, přičemž obě strany utrpěly těžké ztráty.

Propuká třicetiletá válka

Konflikt mezi protestanty a katolíky znovu propukl v roce 1618 s vypuknutím třicetileté války. To vedlo k ničivé, čtyřfázové celoevropské válce, která se odehrála na německém území, protože sousední katolické a protestantské národy zasahovaly podle libosti. Třetina všech Němců zahynula buď v boji, nebo v důsledku hladomoru způsobeného válkou.

Polovina celého obyvatelstva Čech byla tímto způsobem vyhlazena. Válka skončila uznáním suverenity každého německého státu rozhodovat o svých vlastních náboženských zvyklostech.

Němci se připojují k tažení proti osmanské invazi

Invaze Osmanské říše do Maďarska v roce 1663 odvedla pozornost Němců od probíhajících náboženských sporů. Německá knížata shromáždila své síly na obranu říše a spěchala na jih. Muslimské síly byly poraženy a zatlačeny zpět.

Turci čekali dvacet let, než to zkusili znovu, a v roce 1683 dosáhla nová invaze Rakouska. V tom roce bylo město Vídeň obléháno útočícími nebílými. Německá a polská armáda osvobodily město před jeho pádem a zatlačily Turky zpět za Dunaj.

Vítězné německé armády poté obsadily maďarská území a podřídily je Svaté říši římské. Habsburkové zdědili maďarskou korunu, která se přidala k jejich již tak dlouhému seznamu majetků.

Válka proti muslimským útočníkům pokračovala, dokud nebylo získáno zpět téměř celé Maďarsko. Princ Evžen Savojský dosáhl významného vítězství v bitvě u Senty v roce 1697. Třicet tisíc Osmanů bylo zabito a Rakušané zajali sultánův harém, děla, královskou pokladnici a státní pečeť Osmanské říše.

Na základě Karlovického míru z roku 1699 mohli Habsburkové formálně připojit Maďarsko ke své říši. V té době již Maďarsko utrpělo velké ztráty na obyvatelstvu v důsledku osmanských invazí a Habsburkové mohli osídlit velké území německými vojenskými veterány, kteří zde získali půdu jako součást svého důchodu. Tímto způsobem se do Maďarska opět dostalo velké množství německé krve.

VÁLKY MEZI RODINAMI PŘEVAŽUJÍ V NĚMECKÉ HISTORII

Bitva u Lovosic v roce 1756 byla první pozemní bitvou sedmileté války. 29 000 Prusů pod velením Fridricha Velikého zabránilo 34 500 Rakušanům pod velením polního maršála Maximiliana Ulyssese Browna v osvobození jejich obléhaných saských spojenců, což vedlo k jejich kapitulace o dva týdny

později. Historie Německa před sjednocením je ovládána vnitřními spory, které se vyvinuly v silnou vojenskou tradici.

Více válek – více získaného území

Ačkoli devastace, která následovala po třicetileté válce, byla obrovská, některé německé státy byly stále dostatečně silné, aby se mohly zapojit do zahraničních dobrodružství. Nejvýznamnější bylo, že části Polska byly zabrány německými státy na východě, zatímco jiné státy upevnily své hranice tím, že obsadily oslabené a menší německé státy.

Německo se sotva vzpamatovalo, když se knížata a císař vrhli do nové vlny dynastických bojů. Francouzi, Nizozemci a některé německé státy se zapojily do války známé jako válka o španělské dědictví (1701–1714), která se vedla o právo německého krále zdědit španělský trůn. Velké armády způsobily v Bavorsku a západním Německu obrovské škody, až válka skončila mírem v Utrechtu v roce 1714.

Prusko-rakouské války

Na počátku 18. století se Rakousko a Prusko staly největšími a nejsilnějšími německými státy. Jak se dalo očekávat, začaly mezi sebou soupeřit o vedoucí postavení v celém Německu. První fází tohoto konfliktu byla válka o rakouské dědictví, která se odehrála v letech 1740 až 1748 a jejímž předmětem bylo právo Marie Terezie, dcery habsburského císaře Karla VI., zdědit část říše. Oblastí

zvláštního sporu bylo Slezsko, které Prusko považovalo za součást své sféry vlivu a které v roce 1740 napadlo.

To vyvolalo válku, v níž Bavorsko, Sasko a Francie napadly Rakousko a Čechy, zatímco Británie, Nizozemsko a Rusko přišly Rakousku na pomoc. Válka skončila porážkou Rakouska a jeho spojenců a Prusko formálně připojilo Slezsko.

Ačkoli Rakušané během tohoto konfliktu získali Bavorsko, plánovali odvetný útok na Prusy a za tímto účelem uzavřeli dohodu s Ruskem.

Pruský král Fridrich I. předvídal útok a v roce 1756 napadl Sasko a Čechy. Tím odstartoval konflikt, který je dnes známý jako sedmiletá válka a trval až do roku 1763. Rakousko reagovalo invazí na Slezsko, Rusko napadlo Prusko a Francie zaútočila na Hannover.

Čelící útokům na všech frontách bylo Prusko téměř poraženo. Na poslední chvíli ho zachránila náhlá smrt ruské carevny Alžběty, kterou nahradil Petr III. Nový ruský car byl obdivovatelem pruského krále Fridricha a okamžitě uzavřel mír. Protipruské spojenectví se rozpadlo, všichni vyčerpaní bojovníci se dohodli na míru a původní stav byl obnoven.

Němci odjíždějí do Nového světa

Německá knížata financovala nekonečnou sérii válek uvalením stále vyšších daní na rolníky a německou dělnickou třídu. V důsledku toho mnoho nespokojených Němců sbalilo věci a emigrovalo do Severní Ameriky. Tato emigrace dosáhla

takového rozsahu, že Němci nakonec tvořili až 60 procent všech bílých Američanů.

Hudba Německa

Německo dalo světu mnoho významných skladatelů a hudebníků. Jedním z prvních skladatelů byl varhaník Conrad Paumann, který se narodil slepý, ale přesto patřil k nejtalentovanějším hudebníkům 15. století. V 16. století se do Německa dostala polyfonie, proplétání více melodií. Převažovaly protestantské chorály a mezi skladateli byl i Martin Luther, vůdce protestantské reformace.

NEPŘEKONATELNÝ NĚMECKÝ UMĚLECKÝ GENIUS

Dva němečtí umělečtí géniové. Vlevo: Wolfgang Amadeus Mozart (1756–1791), rakousko-německý hudební génius. Ve

čtyřech letech se naučil hrát na klavír a v šesti letech absolvoval své první evropské koncertní turné. Svou první operu napsal ve dvanácti letech. Vpravo: Ludwig van Beethoven (1770–1827) je všeobecně považován za největšího skladatele všech dob, který většinu svých mistrovských děl složil, když byl již zcela hluchý.

Německo bylo jedním z nejaktivnějších center rané barokní hudby. Barokní éra vyvrcholila v první polovině 18. století dílem Johanna Sebastiana Bacha. V polovině 18. století se města Vídeň, Drážďany, Berlín a Mannheim stala centry orchestrální hudby. Joseph Haydn vynalezl klasický formát smyčcového kvarteta, symfonie a sonáty. Později v tomtéž století se objevil vídeňský Wolfgang Amadeus Mozart, který ve svém stylu spojil německé a italské tradice. Ludwig van Beethoven byl klíčovou postavou v přechodném období mezi klasicismem a romantismem v západní klasické hudbě a zůstává jedním z nejuznávanějších a nejvlivnějších skladatelů všech dob.

Napoleonské války a okupace Paříže

Německé státy byly v roce 1806 napadeny Napoleonem. Zpočátku Napoleon zaznamenal určité úspěchy a obsadil Vídeň a Berlín. Němci se však vzpamatovali natolik, že v roce 1813 porazili Francouze v bitvě u Lipska. V rámci společné ofenzívy vedené pruskou, ruskou a rakouskou armádou také napadli Paříž.

Na Vídeňském kongresu (1814–1815), který ukončil napoleonské války, byla Svatá říše římská formálně rozpuštěna a nahrazena německou konfederací zastoupenou shromážděním (které bylo v podstatě bezmocné). Významné postavení staromódních autokratů, jako byl rakouský princ Klemens Metternich, v konfederaci zabránilo provedení jakýchkoli demokratických reforem. To platilo i přesto, že revoluce ve Francii v roce 1830 vyvolala podobná povstání v Německu.

Revoluce roku 1848

V roce 1848 zachvátila velkou část Evropy další vlna revolucí, která začala v Paříži. Nacionalistické skupiny povstaly v Maďarsku, Čechách, na Moravě, v Haliči a Lombardii. K povstáním došlo také v Bavorsku, Prusku a jihozápadním Německu. Společným tématem, které všechny tyto revoluce spojovalo, byla požadavek ústavních reforem a demokratičtější vlády.

Tváří v tvář lidovému povstání princ Metternich rezignoval. Rakousko zavedlo liberální ústavu, která splňovala mnoho z požadavků, zatímco Maďarsko se prohlásilo republikou. Šokováni rychlostí změn se německá knížata dohodla, že pošlou delegáty na kongres ve Frankfurtu, aby se zabývali požadavky na reformy.

Německý kongres se stal známý jako „kongres nicnedělání“, protože ničeho nedosáhl a povstání byla krátce nato potlačena. Rakousko zrušilo svou krátkodobou liberální

ústavu a Maďarsko bylo násilně podmaněno a znovu začleněno do rakouské říše.

BISMARCK – ARCHITEKT SJEDNOCENÍ

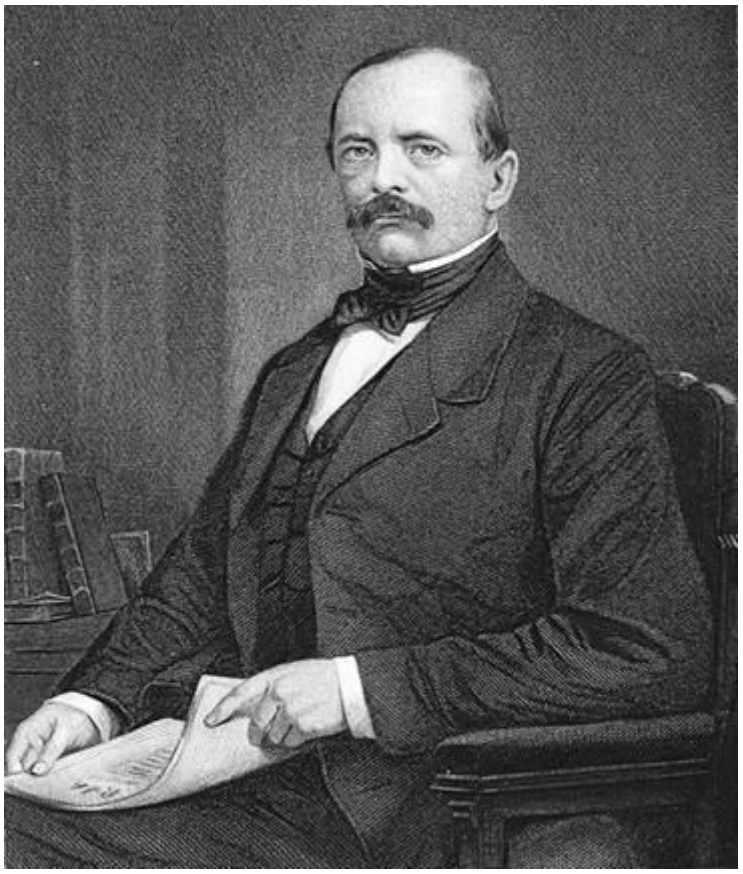

Otto von Bismarck, architekt sjednocení Německa a Druhé říše. Pomocí kombinace diplomacie a síly, která se stala známou jako „realpolitik“, byl Bismarck prvním Němcem v historii, který sjednotil téměř všechny své krajany.

Bismarck prosazuje sjednocení Německa

Mezitím pruský král Vilém I. spolu se svým schopným ministerským předsedou, slavným Ottou von Bismarckem, plánovali sjednocení Německa pod pruským vedením.

Bismarck vymyslel „realpolitiku“, která kombinovala diplomacii s vojenskou silou, aby zajistila pruskou nadvládu. Nejprve uzavřel smlouvy s Ruskem, Itálií a Francií, které zaručovaly jejich neutralitu. Poté v roce 1864 pozval Rakousko, aby se připojilo k invazi do německé oblasti ovládané Dánskem.

Rakušané a Prusové rychle porazili Dány, ale pak se pohádali o kontrolu nad dobytými územími. Bismarck v roce 1866 zahájil sedmitýdenní válku proti Rakousku, v níž vítěznou pruskou armádu vedl slavný generál Helmuth von Moltke. Na základě následné mírové smlouvy bylo Rakousko nuceno postoupit Benátsko italským nacionalistům, zatímco Prusko anektovalo Šlesvicko-Holštýnsko, Hannover a některé další státy. V roce 1867 Bismarck zorganizoval Severoněmeckou konfederaci pod pruským vedením.

Francouzsko-prusko-italská válka – Francie poražena

In V roce 1870 Bismarck přiměl Francii, aby vyhlásila válku Prusku a Severoněmecké konfederaci kvůli otázce nástupnictví na španělský trůn.

Podporovány rostoucí národní loajalitou se nezávislé jižní německé státy v konfliktu postavily na stranu Pruska. Dobře vycvičená, dobře vyzbrojená a nyní již zkušená pruská armáda si v proslulé bitvě u Sedanu rychle poradila s Francouzi a poté zamířila do Paříže, kterou v roce 1871 oblehla a obsadila. Válka skončila úplným vítězstvím Prusů.

Druhá říše – sjednocené Německo 1871

Snadnost, s jakou Prusko porazilo Francouze, nezůstala bez povšimnutí jižních německých států. Ty se rychle přidaly a staly se součástí sjednoceného Německa, jehož nový císař, nebo kaiser (caesar), Vilém I., byl korunován v paláci ve Versailles nedaleko Paříže v roce 1871. Byla tak vytvořena Druhá říše, a to především díky úsilí jednoho muže, Bismarcka. Bismarck se však nespokojil s politickou unií a pustil se do řady sociálních reforem, díky nimž se Německo stalo také jednou z nejvyspělejších průmyslových zemí světa.

VERSAILLES 1871 – VILÉM I. PROHLÁŠEN ZA CÍSAŘE

Wilhelm I. je 18. ledna 1871 slavnostně uveden do úřadu císaře nového sjednoceného Německa. Místem konání byla Zrcadlová síň ve Versailles nedaleko Paříže. Ačkoli Francouzi utrpěli drtivou porážku, v následujících sedmdesáti letech ještě dvakrát vyhlásili Německu válku.

Bismarck vnímá katolickou církev jako hrozbu

Bismarck si byl dobře vědom rozdělujícího vlivu, který katolická církev měla v německé historii. Správně se domníval, že katolická církev, která v roce 1870 prohlásila papeže za neomylného, ohrožuje nezávislost nově vytvořeného německého státu.

Německý kancléř zahájil takzvaný Kulturkampf („kulturní boj“), během kterého bylo mnoho katolických řeholních řádů zrušeno a jejich členové uvězněni nebo vyhnáni do exilu. Bismarck se také pokusil zrušit rostoucí socialistickou stranu v Německu, ale než se mu to podařilo, byl odvolán z funkce novým německým císařem Vilémem II.

V době sjednocení Německa dosáhly velké hudební tradice Německa nových výšin. Franz Peter Schubert, Johannes Brahms a Richard Wagner byli někteří z německých skladatelů, kteří v tomto období komponovali hudbu.

První světová válka – sesazení císaře

S příchodem dvacátého století se Evropa stávala stále více rozdělenou. Koloniální soutěž, rivalita mezi evropskými zeměmi a rostoucí nacionalismus vedly v roce 1907 k rozdělení kontinentu na dva tábory: Trojspolek tvořený Německem, Rakouskem a Itálií a Trojdohoda tvořená Ruskem, Francií a Británií.

Vznik těchto spojenectví přispěl k vypuknutí první světové války, jejíž průběh je popsán jinde v této práci. Stačí zde uvést, že skončila porážkou Německa a Rakouska podpisem Versailleské smlouvy v roce 1919 a abdikací císaře Viléma II. Německo už nikdy nemělo krále.

Vítězní Spojenci poražené strany tvrdě potrestali. Německo ztratilo území Alsaska-Lotrinska ve prospěch Francie a bylo nuceno postoupit západní Prusko Polsku. Toto území vytvořilo polský koridor, který oddělil Prusko od zbytku

Německa. Hlavní město této oblasti, Danzig, bylo prohlášeno za „svobodné město“ a spravováno Společností národů.

Německo také ztratilo všechny své kolonie a muselo se vzdát většiny svých uhelných dolů, vlaků, obchodních lodí a námořnictva. Poražení Němci také museli souhlasit s omezením velikosti své armády a podrobit se patnáctileté okupaci Porýní spojeneckými silami.

Nakonec bylo Německo v jasně pobuřující situaci nuceno přijmout plnou odpovědnost za vyvolání války a následně uhradit její celkové náklady. To hraničí s absurditou, vzhledem k tomu, že válku Německu vyhlásili Spojenci, a ne naopak. Výsledkem bylo, že ustanovení Versailleské smlouvy se stala známá jako „hanba ve Versailles“ a poskytla mnoho propagandy pro poválečné německé nacionalistické hnutí.

MLADÝ ADOLF HITLER V MNICHOVĚ MEZI DAVEM LIDÍ, KTEŘÍ SE DOZVĚDĚLI O VYPUKNUTÍ PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLKY

Mladý Adolf Hitler (zakroužkovaný) v davu před mnichovskou Feldherrnhalle v roce 1914 poslouchá oznámení o začátku první světové války. Tuto fotografii pořídil mnichovský fotograf Heinrich Hoffman, který Hitlera v té době neznal.

Výmarská republika – po domácích nepokojích následuje katastrofální inflace

Jak se válka chýlila ke konci, německou domácí politickou situaci ovládaly rozsáhlé sociální nepokoje a pokus o

komunistickou revoluci, která se snažila napodobit bolševické převzetí moci v Rusku o rok dříve. Německá komunistická revoluce, známá jako Spartakovské povstání, se odehrála v roce 1919 v Berlíně a vedli ji němečtí židovští komunisté Karl Liebknecht a Rosa Luxemburgová. Ačkoli byla potlačena, židovské vedení pokusu o převrat pomohlo upevnit v německém veřejném povědomí spojení mezi Židy a komunismem, které později využila nacistická strana.

Po potlačení komunistické revoluce byla vypracována nová demokratická ústava, která zahrnovala volený parlament. Nový stát byl nazván Výmarská republika, protože první parlament zasedal ve městě stejného jména. Ačkoli byl stát vytvořen socialisty, tvrdí komunisté ho odmítali jako nedostatečný, zatímco na pravici skupiny nespokojených vojenských skupin zahájily vlastní pokus o převrat, známý jako Kappův puč v roce 1920. Pravicoví politici se snažili zcela zničit komunistické hnutí v Německu s argumentem, že byli komunisty „bodnuti do zad“, zatímco oni bojovali na frontě. Kappův puč byl také potlačen státem.

Kromě ozbrojeného povstání čelila Výmarská republika také závažné finanční krizi. Jelikož Německo nebylo schopno splnit požadavky na reparace, Francie v roce 1923 obsadila Porúří, aby převzala kontrolu nad uhelnými doly, a to za pomoci okupačních vojsk ze subsaharské Afriky. Německá vláda povzbuzovala své občany k pasivnímu odporu a zároveň tiskla obrovské množství peněz, aby se pokusila splatit válečné reparace. To vedlo k vlně inflace, která v kombinaci s dopady Velké hospodářské krize v roce 1929 zničila úspory, důchody,

pojištění a jiné formy fixního příjmu. V důsledku toho byly zničeny miliony německých domácností.

Adolf Hitler zvolen do úřadu

Miliony Němců se pak obrátily buď ke komunistické straně, nebo k Adolfu Hitlerovi a jeho Nacionálněsocialistické německé straně práce jako ke spáse pro zoufalou situaci své země. Nakonec byl Hitler demokraticky zvolen do úřadu a stal se nejvyšším vůdcem Německa.

Pomocí kombinace nacionalistické a socialistické politiky, z níž některé prvky byly velmi neortodoxní, Hitlerova vláda napravila německé hospodářství a vymýtila nezaměstnanost. Němečtí dělníci se těšili jedné z nejvyšších životních úrovní v Evropě a byli také nejlépe placeni. Hitler zrušil všechna ustanovení Versailleské smlouvy, čímž v očích mnoha občanů obnovil čest Německa. V důsledku toho německý lid v referendu v lednu 1938 podpořil Hitlerovu vládu 99% většinou hlasů.

Druhá světová válka vypuká po německé invazi do Polska

Hitlerovo přání získat zpět všechna německá území, která byla Německu odebrána Versailleskou smlouvou, vedlo k opětovné okupaci Porýní, připojení Sudet od Československa a anexi Rakouska. Jedinou částí Německa, která v roce 1939 zůstala pod cizí nadvládou, byl polský koridor, který odděloval Německo od Pruska a zahrnoval německé město Danzig.

Poláci odmítli učinit jakékoli ústupky ohledně „danzigského koridoru“, jak se mu začalo říkat, i když Německo nabídlo, že ponechá polskou okupaci na místě výměnou za právo vybudovat železniční a silniční spojení s Východním Pruskem. Poté, co selhaly všechny mírové cesty, Německo v září 1939 napadlo Polsko, aby vynutilo vrácení danzigského koridoru. To vedlo Británii a Francii k vyhlášení války Německu (ačkoli tyto země nevyhlásily válku Sovětskému svazu, když ten ve stejném měsíci napadl Polsko z východu), což vedlo k druhé světové válce.

Průběh tohoto tragického konfliktu je popsán v jiné části této práce. Zde stačí uvést, že po počátečních vítězstvích Německa byly Polsko, Dánsko, Norsko, Holandsko, Belgie, Francie, Jugoslávie a Řecko obsazeny německými vojsky. Další německé tažení vedlo k obsazení velké části severní Afriky a téměř poloviny Sovětského svazu západně od Uralu.

Protivníci Německa (Velká Británie, Amerika, Kanada, Austrálie, Nový Zéland a Sovětský svaz), kteří měli početní převahu, německou armádu do roku 1945 zcela porazili. Zhruba sedm milionů Němců bylo zabito, ať už jako bojovníci, nebo jako civilisté, kteří zahynuli při kobercovém bombardování této země spojeneckými silami. Obrovské části německého území na východě byly trvale odtrženy a německé obyvatelstvo bylo násilně vyhnáno.

Během tohoto vyhnání zahynulo dalších asi dva miliony německých civilistů. Nakonec asi 800 000 německých válečných zajatců zemřelo po válce hlady v zajateckých

táborech Spojenců, přičemž Sovětský svaz propustil poslední německé zajatce až v roce 1955.

ZNIČENÍ KOLÍNA NAD RÝNEM SYMBOLIZUJE PORÁŽKU NĚMECKA V ROCE 1945

Zničení okolí slavné kolínské katedrály na této fotografii z roku 1945 symbolizuje porážku Německa ve druhé světové válce. Roky kobercového bombardování zničily většinu budov ve všech velkých městech a německá infrastruktura byla proměněna v ruiny.

Je postavena Berlínská zeď

Na konci války bylo Německo rozděleno do čtyř okupačních zón, z nichž každou ovládala jedna z hlavních spojeneckých mocností. Francouzská, britská a americká zóna

se nacházely na západě Německa, zatímco sovětská zóna zahrnovala východ. I když se Berlín nacházel hluboko uvnitř sovětské okupační zóny, byl také rozdělen do čtyř zón. Západní Spojenci ovládali přibližně polovinu města, zatímco Sověti si udrželi kontrolu nad zbývající částí.

Poté, co bylo jasné, že Sovětský svaz neposkytne demokratickou vládu částem východní Evropy, které do konce války okupoval, vzrostlo napětí mezi touto mocností a západními Spojenci. Tento konflikt se stal známým jako studená válka a trval až do roku 1990, kdy komunismus konečně padl.

V průběhu studené války se však rozdělení mezi východním a západním Německem stalo ústředním bodem tohoto konfliktu, přičemž Berlín byl doslova frontovou linií. V roce 1948 tam Sověti zahájili blokádu v naději, že vyženou spojenecké okupační síly a vyhladoví západní zóny k podrobení.

BERLÍNSKÁ ZEĎ ROZDĚLUJE NĚMECKO A SYMBOLIZUJE STUDENOU VÁLKU

Berlínská zeď, postavená v roce 1961 komunistickou Německou demokratickou republikou, zcela obklopovala Západní Berlín. Zeď úspěšně zastavila hromadný exodus Němců prchajících před komunismem a byla zbořena až po roce 1989, kdy padl východoněmecký režim. Pád Berlínské zdi symbolizoval nejen sjednocení Německa, ale i pád komunismu.

Americké, britské a spojenecké letecké síly pokračovaly v zásobování města prostřednictvím rozsáhlé letecké přepravy. Po téměř roce se Sověti vzdali. Mezitím západní Spojenci vrátili samosprávu západním částem Německa, které se staly Spolkovou republikou západního Německa. Ačkoli měl být nový stát plně demokratický, jeho ústava zakazovala politické strany považované za hrozbu, mezi které patřila nacistická strana a raná verze Německé komunistické strany.

ZÁSOBOVÁNÍ SPOJENCŮ LETADLY BERLÍN 1948–1949

Americké letadlo přistává v Západním Berlíně v rámci letecké zásobovací trasy do západní zóny během berlínské blokády, která trvala od 24. června 1948 do 11. května 1949. Blokáda byla jednou z prvních velkých mezinárodních krizí studené války. Sovětský svaz zablokoval západním Spojencům přístup do Berlína po železnici a silnici s cílem donutit je opustit město. V reakci na to byl zorganizován berlínský vzdušný most. Americké letectvo, britské královské letectvo a země Commonwealthu uskutečnily přes 200 000 letů, které denně dopravily do Berlína třináct tisíc tun potravin. Na jaře 1949 bylo jasné, že vzdušný most byl úspěšný, a Sověti blokádu zrušili.

V reakci na vznik Západního Německa vytvořila Sovětská unie Německou demokratickou republiku, známější jako Východní Německo. Napětí mezi těmito dvěma soupeřícími německými státy se zvýšilo v roce 1961, kdy byla postavena zeď obklopující celý Západní Berlín.

Tato stavba, známá jako Berlínská zeď, měla původně zastavit příliv východních Němců prchajících do Západního Německa, ale rychle se stala mezinárodním symbolem studené války.

Západoněmecký hospodářský zázrak

Navzdory obrovským škodám na infrastruktuře během války se západoněmecká ekonomika během patnácti let znovu postavila na nohy. V roce 1960 bylo západní Německo nejmocnější ekonomikou v Evropě, což je postavení, které si udržuje dodnes. Všechna velká města byla znovu vybudována a téměř všechny stopy po rozsáhlém ničení byly zahlazeny.

To bylo v ostrém kontrastu s východním Německem, které pod přísným komunistickým režimem nedosahovalo takových výsledků jako jeho západní soused. Mnohé válečné škody zůstaly neopraveny až do 90. let a východoněmecká ekonomika, ačkoli byla nejvýkonnější v celém komunistickém bloku, nikdy nebyla srovnatelná s ekonomikou západního Německa.

Pokus o komunistické povstání selhal

V 60. letech 20. století otřáslo západním Německem vznik extrémně levicových teroristických hnutí, která se zasazovala o zničení kapitalismu v této zemi. Nejznámější z těchto organizací byla Frakce Rudé armády (RAF), známá také jako Baaderova-Meinhofova skupina. Působila v různých podobách od konce 60. let do roku 1998. Vrchol popularity RAF nastal v roce 1977 sérií útoků, které vedly k národní krizi známé jako „německý podzim“.

Ačkoli byla RAF známější, provedla méně útoků než Revoluční buňky (RZ), které mezi lety 1973 a 1995 spáchaly stovky teroristických incidentů, včetně bombových útoků a žhářství.

Všechny tyto organizace byly v té či oné formě financovány a podporovány východním Německem a jako národní hrozba zmizely až s rozpadem komunistického bloku.

1989 Pád berlínské zdi

Pád Sovětského svazu a rozpad komunistického bloku v roce 1989 vedly k tomu, že berlínská zeď byla stržena šíleně šťastným německým davem. V říjnu 1990 došlo k formálnímu sjednocení východního a západního Německa, čímž se počet obyvatel Německa zvýšil na přibližně osmdesát milionů, včetně nejméně sedmi milionů německých gastarbeiterů, neboli „zahraničních pracovníků“. Nově sjednocené Německo vstoupilo ve stejném měsíci do Evropské unie a stalo se jejím dvanáctým členem. V roce 1994 konečně opustily Berlín

poslední ruské a spojenecké jednotky – poprvé za čtyřicet devět let tak bylo město osvobozeno od zahraniční okupace.

„GASTARBEITEŘI“ VEDOU K TRVALÉMU POBYTU

Příliv nebílých způsobil nejvýznamnější rasovou změnu ve složení německé populace od starověku. Od 50. let 20. století přicházeli do Německa Turci, aby zde vykonávali manuální práci. Zpočátku se předpokládalo, že tito neběloši budou „Gast-arbeiters“, tedy pracující hosté, kteří po skončení smlouvy odejdou. To se však nestalo a v roce 2000 začala německá vláda těmto cizincům udělovat občanství. Nahoře: „Turecký den“ v Berlíně, 2010.

Demografické změny – nárůst počtu nebílých

Teprve v poslední čtvrtině dvacátého století Německo, stejně jako jeho evropští sousedé, povolilo vstup velkému počtu nebílých osob na své území. První vlna přistěhovalců přišla z Turecka, ale nakonec se zde usadilo také velké množství lidí z celého světa. Na počátku 21. století tvořili nejméně 12 procent celkové populace Německa lidé jiné než bílé rasy, přičemž jejich podíl byl mnohem vyšší mezi obyvatelstvem školního věku. Tyto vývojové trendy a jejich význam jsou popsány dále v této práci.

KAPITOLA 38: Odsouzená říše – Rakousko a Maďarsko

Historie Rakouska a Maďarska jsou propletené již od dob Římské říše. Příběh těchto dvou národů je bouřlivý: byly napadeny Asiaty a Turky a musely svádět nebezpečné bitvy o svou samotnou existenci. Poté, co tyto nepokoje přežily, se oba národy sjednotily v Rakousko-uherskou monarchii, která trvala až do konce první světové války.

Oba národy dramaticky ovlivnily průběh událostí v Evropě. Na rakouské a maďarské půdě se odehrály důležité rasové bitvy, které zabránily Hunům, Avarům a Osmanům zničit Evropu.

Rakousko před vznikem říše

Starověké Rakousko – místo vzniku halštatské kultury a kultury popelnicových polí

Ačkoli existují důkazy o staré evropské kultuře v Rakousku, země je z hlediska prehistorie nejznámější svými nalezišti z raného železného věku. Vykopávky v Hallstattu poblíž Salcburku přinesly některé z nejlépe zachovaných raných indoevropských artefaktů, které všechny pocházejí z doby před rokem 1000 př. n. l. Jedním z nejvýznamnějších nálezů byl složitý vůz, který vykazoval vysokou úroveň řemeslného zpracování.

Vzhledem k místu, kde byly nalezeny, se tyto artefakty staly známé jako halštatská kultura. Podobně se další rané

nálezy v této oblasti staly známé jako kultura popelnicových polí (Urnfield) díky objevu mnoha hrobů obsahujících urny a složitou keramiku.

Součást výstavy kultury popelnicových polí v Universitätsmuseum für Kulturgeschichte v Marburgu.

Římská okupace v roce 15 př. n. l. vede k založení měst

Keltské kmeny obývající území dnešního Rakouska založily království známé jako Noricum. Toto království bylo v roce 15 př. n. l. dobito expandující Římskou říší a začleněno do provincie Styria. Římané věděli, že toto území tvoří přirozenou obranu chránící severní Itálii před germánskou invazí, a proto v Rakousku vybudovali řadu důležitých pevností a měst, jejichž zbytky jsou dodnes k vidění.

Germánské invaze po úpadku Říma

Římané nikdy neporazili germánské kmeny na severu Rakouska. V důsledku toho zůstala hranice s Germánií, jak ji nazývali Římané, přísně střežena. Navzdory tomu zůstaly germánské nájezdy neustálým problémem a po roce 166 se staly stále závažnějšími. Úpadek římské moci znamenal, že poslední pohraniční pevnosti v Rakousku se ve čtvrtém století zhroutily. To vedlo k tomu, že celý region byl obsazen germánskými kmeny, které zde založily řadu kmenových knížectví.

Karel Veliký a Východní marka

Během osmého století francký král Karel Veliký porazil germánské kmeny a přinutil je přijmout křesťanství. Poté založil vojenské základny a prohlásil je za „Východní marku“ nebo v němčině „Ostmark“ (od čehož je odvozen dnešní německý název pro Rakousko, Österreich). Karel Veliký založil Východní marku, aby sloužila jako opora proti pokusům o invazi do střední Evropy ze strany asijských Avarů. Tento plán vyšel a Avarové byli poraženi a vyhnáni, aniž by bylo franské království kdy ohroženo.

OTTO I. – PORÁŽÍ MAĎARY, ZAKLÁDÁ RAKOUSKO 955

Otto I. (912–973), zakladatel Rakouska. V roce 955 porazil asijskou maďarskou invazi v bitvě u Lechfeldu a poté vytvořil formální vládu v oblasti, která je dnes známá jako Rakousko. Ottoovy další činy byly stejně spektakulární. V roce 951 vytáhl do Itálie, aby pomohl vdově po lombardském králi Adelheidě v boji proti uzurpátorovi. Otto se oženil s Adelheidou a stal se tak vládcem severní Itálie. Po svém návratu do Německa potlačil povstání šlechticů vedené jeho synem Liudolfem a v roce 955 zastavil maďarskou invazi. V roce 962 byl korunován římským císařem, ale následující rok sesadil papeže Jana XII. a místo něj nechal zvolit Lva VIII.

Otto I. zakládá Rakousko 955

Avarové byli nahrazeni novou hrozbou, asijskými Maďary. Odhodlaná vojenská kampaň pod vedením německého krále Otty I. vedla k porážce Maďarů v bitvě u Lechfeldu v roce 955. Během kampaně Otto převzal kontrolu nad Východní markou a zřídil v této oblasti formální vládu. Tento krok položil základy dnešního rakouského státu a Otto může být právem považován za jeho zakladatele.

Rakouské císařství roste pod vládou německých šlechtických rodů Babenbergů a Habsburků

Pod vládou německého šlechtického rodu Babenburgů se rakouská říše postupně rozšiřovala a zlepšovala svou infrastrukturu. Toto období skončilo, když v roce 1246 vymřela mužská linie Babenburgů poté, co byl v bitvě zabit Fridrich II., zvaný „Hádavý“.

Po několika letech bojů známých jako interregnum přešla koruna po roce 1276 na Rudolfa I. z rodu Habsburků. Jeho potomci vládli Rakousku až do roku 1918.

Prostřednictvím vojenských tažení a politických sňatků se habsburská říše neustále rozšiřovala. V polovině 50. let 16. století byla již tak velká, že zahrnovala i Španělsko. Správní zátěž spojená s vládnutím nad tak rozsáhlým územím byla příliš velká, a proto bylo rozděleno na dvě části: španělskou a rakouskou, které vládli samostatní habsburští panovníci.

Třicetiletá válka – protestantské povstání rozděluje Rakušany

Protestantské povstání proti katolicismu se rozšířilo do Rakouského císařství. V roce 1618 se z ní stal celoevropský konflikt známý jako třicetiletá válka. Boje se odehrávaly hlavně na německém území poté, co protestantští rebelové svrhli katolického krále Rakouska. Na konci třicetileté války byl rod Habsburků poražen a podle Vestfálského míru z roku 1648 byla jejich centralizovaná vláda nad říší omezena na volné spojení nezávislých států.

Osmanská invaze – obléhání Vídně v roce 1683

Jakmile skončila třicetiletá válka, vtrhli z balkánského předmostí nebílí Osmané. V roce 1683 oblehli město Vídeň, což donutilo rakouského krále přesunout svůj dvůr do Lince.

Většina obyvatel města následovala krále, zatímco malá posádka zůstala bránit hlavní město. Obléhání bylo ukončeno, když spojená rakouská, německá a polská armáda porazila Osmany a donutila je k ústupu. Pomstychtivá rakouská armáda pronásledovala prchající Osmany na jih a obsadila tak území, které se později stalo známé jako Maďarsko.

NEPŘÍTEL TURKŮ – FRANCOUZSKÝ RODÁK EVŽEN SAVOJSKÝ

Velký hrdina: princ Evžen Savojský (1663–1736). Ačkoli je známý jako rakouský generál, narodil se v Paříži francouzským rodičům. Jeho matka byla vyhnána francouzským králem Ludvíkem XIV., načež se Evžen vzdal francouzského občanství a vstoupil do rakouské armády. Zúčastnil se mnoha evropských válek, zejména proti armádám Ludvíka XIV., ale největší slávu mu přinesly jeho nepřetržitá vítězství nad Osmanskou říší. V roce 1697 jako velitel rakouské armády v Maďarsku zcela porazil Osmany v bitvě u Senty. V roce 1716 opět vedl armádu, tentokrát složenou z Maďarů, proti Turkům a porazil je v bitvách u Petrovaradinu, Temesváru a Bělehradu. V roce 1781

vedl rozhodující porážku nebílých armád, která donutila Turky ustoupit ještě dále na jih.

Evropské války vedou k vzestupu Rakouska jako vedoucí mocnosti

V období po porážce Osmanské říše se Rakousko a jeho maďarská území stala významnou evropskou mocností. To vedlo ke konfliktu s další rostoucí německou mocností, Pruskem. Série vnitřních válek a konfliktů, které vyvrcholily sedmiletou válkou (1756–1763), vedla k tomu, že Rakousko ztratilo důležité provincie Slezsko a Čechy ve prospěch Pruska. V letech 1792 až 1815 bylo Rakousko vtaženo do celoevropského konfliktu známého jako francouzské revoluční války. Rakousko bylo napadeno Napoleonovými armádami, dostalo se pod francouzskou nadvládu a v roce 1806 Napoleon formálně zrušil Svatou říši římskou.

Rakušané se vzbouřili a připojili se k protinapoleonským silám, které nakonec porazily francouzské imperialistické tažení. Rakousko si díky svým válečným úspěchům získalo značný respekt, což se odrazilo v tom, že hlavní konference ukončující války se konala v roce 1815 ve Vídni. Tato konference, známá jako Vídeňský kongres, obnovila Habsburskou dynastii a její území.

Autokrat Metternich posiluje Rakouské císařství

Obnovený rakouský stát ovládal jeho kancléř, princ Clemens von Metternich. Metternich, jmenovaný králem a zodpovědný pouze jemu, proměnil rakouskou větev habsburské říše ve vedoucí mocnost na evropském kontinentu.

Metternich, přísný autokrat, byl překvapen vlnou revolucí v Evropě v roce 1848, která donutila mnoho královských rodů provést ústavní a sociální reformy. Metternich rezignoval tváří v tvář selské vzpouře ve Vídni a rakouský král zavedl v Rakousku parlamentní vládu. Tento ústupek byl krátkodobý a rakouský král novou ústavu krátce nato zrušil.

METTERNICH – DOMINANTNÍ OSOBNOST NA VÍDEŇSKÉM KONGRESU

Princ Clemens von Metternich (1773–1859). Byl zkušeným diplomatem a sehrál významnou roli při vytváření koalice, která vedla k definitivnímu pádu Napoleona. Byl také

významným hráčem na Vídeňském kongresu. Metternich dominoval evropské politice jako vyhlášený zastánce konzervatismu a ostře se stavěl proti prodemokratickým reformám, které se po Napoleonově pádu šířily po kontinentu. Revoluce roku 1848 ho zaskočila a byl nucen odstoupit.

Vznik Rakousko-uherské monarchie 1866

Maďaři, kteří byli od konce osmanské invaze pod rakouskou nadvládou, mezitím zahájili sérii politických a vojenských kampaní za nezávislost. Navzdory několika vojenským vítězstvím, která na počátku 18. století dočasně vyhnala Rakušany, byla rakouská nadvláda obnovena.

V roce 1848 však nové povstání v Maďarsku umožnilo nacionalistům vyhlásit nezávislost. Narychlo sestavená maďarská armáda porazila invazní rakouskou armádu a habsburský král byl nucen požádat o pomoc ruskou monarchii. Ruské síly vtrhly do Maďarska z východu a společně s obnovenou rakouskou ofenzívou opět rozdrtily hnutí za nezávislost. Arcivévoda Albrecht von Habsburg byl jmenován maďarským králem a region se opět dostal pod vliv rodu Habsburků.

Rakousko pokračovalo v souboji sil s Pruskem. Porážka v sedmitýdenní válce (1866) s Pruskem donutila Rakousko učinit Maďarům ústupky.

Na základě tohoto kompromisu získaly obě země rovnocenný status, sdílely společného panovníka, ale zachovaly

si samostatné ústavy, vlády a jazyky. Tak vznikla takzvaná Rakousko-uherská monarchie.

Starověké Maďarsko

Území známé dnes jako Maďarsko bylo nejprve osídleno starými evropskými národy, které byly jedny z prvních, které byly asimilovány slovanskými indoevropskými nájezdníky ve čtvrtém tisíciletí před naším letopočtem. Spolu se starými Evropany tvořily tyto slovanské kmeny od té doby základ obyvatelstva Maďarska, i když byly v průběhu staletí vystaveny řadě dalších etnických a rasových vlivů. Mezi ně patřili Římané, Němci, Asiaté a Osmani.

Římská okupace – východní hranice říše

Slovanské kmeny v Maďarsku byly především zemědělským národem, který neměl žádná velká centra ani města. Byly neorganizované, a proto je Římská říše snadno ovládla a začlenila do provincie Panonie. Tato římská provincie se nacházela na nejvýchodnějším cípu kontinentální Římské říše, a tedy na její přední linii.

Jako taková byla Panonie vždy první, která nesla hlavní nápor invazí a útoků. Byla první římskou provincií, která padla do rukou Germánů, a první oblastí, kterou napadl Hun Attila. Po Attilově smrti Germáni znovu obsadili Maďarsko. V pátém století byli znovu vyhnáni Avary, kteří byli následně poraženi franským králem Karlem Velikým. Zbytek Avarů byl prakticky

vyhuben slovanskými Moravany, kteří se zmocnili severovýchodních částí Maďarska.

Zbytek Maďarska obsadil Karel Veliký, který dále rozšiřoval svou řadu nárazníkových států proti asijským útočníkům, což bylo dokončeno v roce 797.

Asijská maďarská invaze poražena u Lechfeldu v roce 955

V roce 896 vpadli do Evropy Maďaři – smíšená rasa asijských subrasových typů. Dobyli maďarskou oblast Moravy, přepadli Itálii a vpadli do Německa. Maďaři se bez odporu pohybovali po střední Evropě více než půl století a v roce 955 se dostali až do střední Francie, kde zpustošili oblast Burgundska. Teprve v roce 955 byli konečně poraženi německým králem Ottou I. v bitvě u Lechfeldu.

Po této bitvě se rozprášené zbytky Maďarů stáhly na východ a zanechaly po sobě jen roztroušené stopy svého lidu, který brzy splynul s převážně slovanským obyvatelstvem této oblasti.

Většina dnešních Maďarů nejsou potomci asijských Maďarů

Ačkoli byli míšenci Maďarů vyhnáni Němci, jejich kulturní vliv zůstal silný. Jejich jazyk položil základ pro dnešní maďarštinu, která je jedním z mála evropských jazyků, které nemají indoevropský původ.

Malý počet Maďarů přežil zničení jejich říše v Maďarsku a byl asimilován germánskými a slovanskými okupanty. Obyvatelé obývající Maďarsko se nazývali „Maďaři“, ačkoli samozřejmě drtivá většina současných Maďarů nemá žádné historické ani genetické vazby na Asii.

Termín „Maďar“ nabyl v mnoha historických dílech zavádějícího významu. Ve skutečnosti se jedná spíše o kulturní termín než o rasovou souvislost s původními nebílými kmeny Maďarů. Nicméně v důsledku těchto nepřetržitých invazí a protiinvazí trvajících téměř tisíc let vykazují některé části dnešní maďarské populace mírné známky asijského původu. V Maďarsku žije také značný počet Cikánů, kteří byli Indiány, kteří přišli do východní Evropy v malém počtu v době prvních asijských invazí.

Křesťanství a první maďarský stát

Prvním významným konvertitou ke křesťanství v Maďarsku byl přední šlechtic, velkokníže Géza. Jeho konverze v roce 975 vedla k tomu, že jeho syn Štěpán I. byl vychován jako křesťan. Štěpán byl prvním vládcem od římských dob, který vytvořil formální státní infrastrukturu podle křesťanských zásad.

V důsledku toho mu bylo v roce 1001 uděleno formální uznání papežem a byl jmenován prvním králem Maďarska. Jedním z jeho prvních činů bylo prohlášení křesťanství za oficiální náboženství státu a potlačení všech forem pohanství.

STĚPÁN I. – PRVNÍ MAĎARSKÝ KRÁL PROSAZUJE KŘESŤANSTVÍ

Štěpán I., první král Uherska. V roce 1001 byl papežem uznán jako oficiální vládce Maďarska a Štěpán se pustil do prosazování křesťanství mezi převážně pohanským obyvatelstvem. Když v roce 1038 zemřel, propadla země kvůli nástupnictví na trůn anarchii. Došlo také k sérii pohanských povstání.

Když Štěpán I. zemřel v roce 1038 bez dědiců, vypukl boj o nástupnictví mezi synem jeho sestry Petrem Orseolem a Štěpánovým švagrem Samuelem Abou. Současně vypukla otevřená vzpoura pohanů, které se Štěpánovi nepodařilo zcela potlačit.

Orseolovi se podařilo porazit Abu v boji o korunu, ale jeho vláda skončila v roce 1046, kdy byl zajat pohanskými rebely během obnoveného konfliktu kvůli jeho pokračující christianizaci Maďarska. S pomocí pohanů se další vzdálený člen Štěpánovy rodiny,

Ondřej, který byl vyhnán prvním králem, se vrátil a uchopil moc. Král Ondřej I., jak se stal známý, pacifikoval pohanské rebely a donutil je přijmout obnovení křesťanství v Maďarsku.

Ondřej také začal rozdělovat maďarský stát na menší léna v naději, že tím získá větší kontrolu nad celou zemí. Ve skutečnosti to však vedlo k dalším konfliktům mezi soupeřícími vévodstvími.

V důsledku toho, když Ondřej v roce 1057 jmenoval králem svého syna Šalamouna, nastalo další období konfliktů o nástupnictví na trůn. Období od roku 1063 do roku 1080 bylo charakteristické častými konflikty mezi králem Šalamounem a jeho bratranci Gézou, Ladislavem a Lampertem.

Politické rozdělení způsobené Ondřejem umožnilo Gézovi prohlásit se králem ve východní části Maďarska. Když v roce 1077 zemřel, jeho stoupenci ignorovali jeho syny a prohlásili králem jeho bratra Ladislava.

Král Ladislav I. přesvědčil krále Šalamouna, který byl stále uznáván jako král v některých západních oblastech Maďarska, aby abdikoval. Tím se země opět sjednotila. Ani to však nezastavilo vnitřní boje a nakonec Byzantská říše, která si

nárokovala roli vůdce východního křesťanství, zasáhla a ujala se vlády nad Maďarskem.

Ačkoli Byzantinci převzali kontrolu nad maďarským trůnem, byli příliš slabí, aby si ji udrželi po delší dobu, a byzantský vliv upadal s úmrtím císaře Manuela I. Komnena v roce 1180.

Mongolská invaze zabila polovinu maďarské populace

V roce 1241 bylo Maďarsko napadeno novou vlnou Asiatů zvaných mongolští Tataři. Zoufalá maďarská obrana vedla v dubnu 1241 k bitvě u Mohi, známé také jako bitva u řeky Sajó.

Navzdory statečné obraně Mongolové zvítězili a zpustošili Maďarsko. Téměř polovina měst a vesnic byla Mongoly zničena v důsledku následné devastace. Maďarský král Béla IV. uprchl. Odhaduje se, že až polovina tehdejšího dvoumilionového obyvatelstva Maďarska byla zabita při mongolské invazi.

Mongolové zůstali v Maďarsku pouze jeden rok a v roce 1242 odešli, aniž by byli poraženi. Král Béla se vrátil a nařídil výstavbu stovek kamenných hradů a opevnění, aby ochránil zemi před dalšími mongolskými invazemi. Bélova předpověď se naplnila v roce 1286, kdy došlo k dalšímu mongolskému útoku. Tentokrát však Maďary chránila jejich opevnění a mongolské invazní síly byly poraženy poblíž Pešti díky obratnému protiútoku zorganizovanému novým králem Ladislavem IV.

Charles Robert se stává maďarským králem 1308

Smrtí maďarského krále Ondřeje III. v roce 1301 vymřela poslední mužská linie nároků na trůn ze strany Štěpána I. Nejbližším přímým potomkem byl Karel Robert Anjou, jehož babička z otcovy strany, Marie, dcera maďarského krále Štěpána V., po smrti svého bratra Ladislava IV. uplatnila nárok na Maďarsko. Karel byl jediným synem Karla Martela, prince ze Salerna, a jeho manželky Klementie, dcery německého krále Rudolfa I.

Obvyklé vnitřní boje trvaly až do roku 1308, kdy se Karlovi podařilo potlačit veškerou opozici. Stal se králem Karlem I. a vytvořil tak první západní královský rod ve východní Evropě. Karel I. během své vlády získal pro Maďarsko řadu území. Patřila k nim Bosna a část Srbska a díky sňatku s Alžbětou, sestrou polského krále Kazimíra III., zajistil nástupnictví svého syna Ludvíka na polský trůn.

První osmanská invaze byla odražena v roce 1396 a János Hunyadi porazil muslimy u Bělehradu.

Osmanská říše pronikla na jižní hranice Maďarska a v roce 1396 se střetla v bitvě s maďarskou armádou pod velením nového krále Zikmunda. Ačkoli maďarská armáda byla poražena, zuřivost maďarské obrany zastavila postup Osmanů na téměř padesát let.

Jakmile Turci znovu nabyli síly, zahájili nový útok. Tentokrát Maďarsko zachránil před úplným zničením národní hrdina János Hunyadi, který se proslavil tím, že v roce 1456 prolomil muslimské obléhání Bělehradu (jednoho z nejvýznamnějších maďarských měst na jihu země v té době).

MAĎARSKÝ HRDINA JÁNOS HUNYADI PORÁŽÍ TURKY V ROCE 1456

János Hunyadi, jeden z největších maďarských hrdinů, který v roce 1456 prolomil turecké obléhání města Bělehradu. Za tento čin a další skutky proti Turkům je poctěn místem na budapešťském Náměstí hrdinů, kde stojí jeho socha.

Maďaři poraženi v bitvě u Moháče v roce 1526

V srpnu 1521 osmanská armáda pod vedením sultána Sulejmana I. dobyla Bělehrad, hlavní maďarskou pevnost na jihu. V roce 1526 Sulejman rozdrtil maďarskou armádu u Moháče, kde zahynul král Ludvík II. a více než dvacet tisíc bílých vojáků. Poté, co jeho armáda v září 1526 dobyla město Budín, Sulejman se stáhl z většiny středního Maďarska. Rakousko poté obsadilo části západního Maďarska, zatímco ostatní části bývalého maďarského království ovládali buď Osmané, nebo místní knížata.

Habsburkové vyhánějí Turky v roce 1686

Po následujících 150 let bylo Maďarsko dějištěm téměř nepřetržitých sporů, zejména mezi třemi skupinami: katolickými habsburskými (rakouskými) císaři Svaté říše římské, kteří ovládli západní část; muslimskými Osmany, kteří ovládali centrální oblast; a skupinami protestantské domácí šlechty, zejména ze Sedmihradska.

V roce 1686 zahájili Rakušané vojenskou kampaň s cílem vyhnat Osmany z jejich části Maďarska. Jakmile byl tento proces dokončen, Habsburkové do roku 1711 potlačili veškerý další místní odpor proti své vládě vojenskými prostředky a politickými ústupky (zejména pokud jde o omezenou samosprávu a náboženské disidenty). Poté následovalo téměř století relativně klidné vlády a růstu, během kterého se Maďarsko stalo významnou součástí habsburské dynastie.

RAKUŠANÉ VYHNALI TURKY Z BUDAPEŠTI V ROCE 1686

Téměř 150 let bylo město Buda (dnes spojené se sousedním městem Pest, odtud název „Budapešť“) v rukou Turků a bylo důležitým centrem osmanské moci. Poté, co turecká vojska utrpěla porážku při svém druhém pokusu o dobytí Vídně, vyslal rakouský král Leopold I. svá vojska do Maďarska. 2. září 1686 Rakousko rozdrtilo turecké síly v Budíně. Na této ilustraci rakouští vojáci vstupují do města doslova přes mrtvá těla Turků.

Třetí nezávislý maďarský stát a unie s Rakouskem

V roce 1849 se ideály sociální a ústavní reformy, které byly hnací silou revolucí v Evropě v roce 1848, dostaly i do Maďarska. V tom roce maďarský parlament vyhlásil nezávislost země na Rakousku. Rakouský císař František Josef I. však ve spojení s ruským carem Mikulášem I. napadl a potlačil maďarskou revoluční vládu. V roce 1866 využili maďarští revolucionáři rakouskou válku s Pruskem a znovu vyhlásili nezávislost.

Oslabené Rakousko bylo nuceno souhlasit s kompromisem s Maďarskem: země mohla mít vlastní zákonodárný sbor, jazyk a ústavu, ale na oplátku měly obě země společného císaře. Tento kompromis vedl k vytvoření Rakousko-uherské monarchie, která trvala až do roku 1919.

Rakousko-uherská říše

Velký počet podrobených národů vytváří podmínky pro etnické konflikty

S Rakouskem a Maďarskem sjednocenými, ale stále si zachovávajícími své vlastní ústavní struktury, bylo nevyhnutelné, že podrobené národy v rámci hranic říše budou usilovat o podobný status. Výsledné nepokoje, které se vařily v jihovýchodní Evropě, nakonec vedly k první světové válce.

Územní expanze do východní Evropy

Rakousko-uherská říše se dále rozšiřovala poté, co Rusové porazili Osmanskou říši během rusko-turecké války v roce 1878. Po skončení tohoto konfliktu se konala mezinárodní konference, tzv. Berlínský kongres, jejímž cílem bylo rozdělit nově dobytá osmanská území v jihovýchodní Evropě. Bylo rozhodnuto, že Rakousko-uherská říše získá povolení spravovat území Bosny a Hercegoviny.

Prostřednictvím dalších smluv a lokálních konfliktů se Rakousko-Uherská říše nakonec rozrostla o území, která jsou dnes známá jako Rakousko, Maďarsko, Slovensko a Česká

republika, stejně jako části dnešního Polska, Rumunska, Itálie, Slovinska, Chorvatska, Bosny a Hercegoviny a Federativní republiky Jugoslávie.

Trojitá aliance s Německem a Itálií 1882

Během vzestupu Pruska se rakouští Habsburkové pokoušeli omezit růst svého severního souseda kombinací vojenských tažení a diplomacie, ale jejich úsilí bylo nakonec marné. Nakonec v roce 1879 Habsburkové podlehli nevyhnutelnému a Rakousko-Uherská říše podepsala formální spojenectví. V roce 1882 se k nim připojila Itálie a pakt se stal známým jako Trojspolek.

MAJESTÁTNÍ SÍDLO RAKOUSKO-UHERSKÉ ŘÍŠE NA ŘECE DUNAJ

Budova maďarského parlamentu z 19. století na břehu Dunaje v Budapešti. Jedná se o největší parlamentní budovu na světě, která se pyšní pozlacenými střechami a ohromující gotickou architekturou. Během komunistické éry byla na centrální věž přidána velká červená hvězda, která však byla po pádu komunismu z budovy odstraněna.

Srbsko a počátky první světové války

V roce 1903 bylo Srbsko dostatečně silné, aby se pokusilo vytvořit sjednocený slovanský stát v jižní Evropě. Jeho prvními přirozenými oblastmi expanze byla území Bosny a Hercegoviny, která spravovala Rakousko-Uherská říše. Ta s obavami sledovala rostoucí moc Srbska a v preventivním kroku formálně anektovala Bosnu a Hercegovinu v roce 1908 –

navzdory protestům Srbska a jeho spojence, Ruska. V důsledku toho se značně zvýšilo napětí mezi Srbskem a Rakousko-Uherskem.

28. června 1914 byli během oficiální návštěvy Sarajeva zavražděni rakousko-uherský následník trůnu arcivévoda František Ferdinand a jeho těhotná manželka Sofie, vévodkyně z Hohenbergu, srbským nacionalistou Gavrilem Principem. Princip a jeho komplicové byli zatčeni a během výslechu obvinili vysoké důstojníky srbské armády z pomoci při plánování atentátu.

To vedlo k tomu, že Rakousko-Uhersko vydalo Srbsku ultimátum obsahující řadu požadavků, které Srbsko odmítlo. S podporou Německa Rakousko napadlo Srbsko. Následně se do akce zapojila řada mezinárodních aliancí, nejprve Rusko a poté Francie a Británie, které vyhlásily válku Německu a Rakousko-Uhersku. Konflikt se rychle vymkl kontrole a přerostl v první světovou válku. Průběh této války je podrobně popsán dále v této práci. Zde stačí říci, že skončila katastrofálně jak pro Německo, tak pro Rakousko-Uhersko.

Postimperiální Rakousko

Rozpad Rakousko-Uherska

Porážka rakousko-uherských armád na bojištích první světové války v kombinaci se vzpourami a povstáními doma vedla v roce 1918 k dramatickému rozpadu Rakousko-Uherska. Češi vyhlásili nezávislost v říjnu téhož roku, zatímco Maďaři oznámili úplné oddělení od Rakouska v listopadu.

V polovině listopadu 1918 abdikoval poslední habsburský císař a Rakousko a Maďarsko se prohlásily republikami.

Když rakouská republika vznikla, byla dramaticky menší než říše, z níž vzešla. Nový stát byl malým územím s přibližně sedmi miliony obyvatel, zdevastovaným válkou a ekonomicky ochromeným.

Rozpad říše připravil Rakousko o jeho hlavní průmyslové oblasti, Čechy a Moravu. Jedinou realistickou možností pro nový stát byla unie s Německem, ale to bylo výslovně zakázáno Versailleskou smlouvou, která ukončila první světovou válku.

Nový rakouský stát sám experimentoval s demokracií. V roce 1920 se konaly první volby, ale zemi sužovala politická nestabilita. Ta vyvrcholila komunistickými nepokoji ve Vídni v roce 1927, kdy byla vypálena hlavní soudní budova, Palác spravedlnosti. Policie střílela na demonstranty a nejméně sto lidí bylo zabito.

Demokracie zastavena Dollfussem v roce 1934

Nestabilita se po nepokojích v roce 1927 ještě zhoršila. Nakonec v roce 1933 rakouský kancléř Engelbert Dollfuss zrušil demokratickou ústavu a zavedl absolutní vládu. V únoru 1934 byli komunisté postaveni mimo zákon a později téhož roku byly zakázány všechny ostatní strany, včetně začínající rakouské nacistické strany, a Rakousko se tak oficiálně stalo státem s jedinou stranou.

Potlačení veškeré opoziční politiky vedlo v červenci 1934 k pokusu o nacistický převrat. Ten byl neúspěšný, ale Dollfuss byl zabit při násilnostech, které následovaly. Jeho nástupce Kurt von Schuschnigg pokračoval v Dollfussově politice, což ho přivedlo do přímého konfliktu s nyní mocným Německem pod vedením Adolfa Hitlera.

RAKOUSKO PŘIPOJENO K NĚMECKU V ROCE 1938

Anschluss – sjednocení Rakouska s Německem, 1938. V referendu pod dohledem Společnosti národů, které se konalo 13. března 1938, hlasovalo 99,73 % Rakušanů pro Anschluss s Německem. Nahoře je vidět asi 200 000 Rakušanů, kteří zaplnili vídeňské náměstí Heldenplatz, aby si vyslechli Hitlerovo oficiální oznámení o sjednocení.

99,7 % podporovalo sjednocení s Německem v roce 1938

Trvalá nestabilita v Rakousku poskytla Hitlerovi, který se v Rakousku narodil, příležitost k zásahu, kterou hledal. V roce 1938 vstoupily německé jednotky do Rakouska a země byla připojena k Německu v rámci akce, která je dnes známá jako Anschluß (německé slovo pro připojení).

Rakousko bylo přetvořeno na region, neboli gau, Velkoněmecké říše a dostalo svůj původní název Ostmark. Bylo uspořádáno referendum, které Společnost národů shledala svobodným a spravedlivým a které všem rakouským voličům nabídlo možnost schválit nebo zamítnout Anschluss. Až 99,7 % voličů hlasovalo pro spojení s Německem.

Jako součást Třetí říše se Rakousko podílelo na ekonomické prosperitě této země, ale také na její porážce na konci druhé světové války. Jeho města byla bombardována a v roce 1945 bylo Rakousko napadeno Sovětským svazem z východu a spojenci ze západu. Rakousko, které se ocitlo pod kontrolou Západu, bylo v roce 1946 obnoveno jako demokracie pod dohledem Spojenců.

Nezávislost v roce 1955 – pod omezeními

Spojenci a Rakousko podepsali v květnu 1955 smlouvu, na jejímž základě byla formálně založena nezávislá Rakouská republika. Smlouva zakazovala sjednocení Rakouska s Německem, upírala Rakousku právo vlastnit nebo vyrábět jaderné zbraně či řízené střely, zakazovala nacistickou stranu a zavazovala Rakousko poskytovat Sovětskému svazu část své

produkce ropy. V důsledku této smlouvy opustily spojenecké jednotky Rakousko v říjnu 1955.

Otázka Jižního Tyrolska vyřešena v roce 1970

Oblast známá jako Jižní Tyrolsko na rakousko-italské hranici byla původně součástí Rakousko-uherské říše a na konci první světové války byla připojena k Itálii, přestože většina obyvatel mluvila německy. Během druhé světové války byla na krátkou dobu znovu připojena k Německu, ale na konci konfliktu byla vrácena Itálii.

V roce 1957 zahájili rakouští nacionalisté v Jižním Tyrolsku omezenou sabotážní kampaň proti italské nadvládě. Spor pokračoval až do roku 1970, kdy bylo dosaženo dohody, která zakotvila jazykové a kulturní práva německy mluvícího obyvatelstva. Jižní Tyrolsko se poté stalo autonomní provincií Itálie s názvem Bolzano–Bozen.

Hospodářský růst a prosperita

Rakousko se plně zotavilo ze škod utrpěných během války a reorganizovalo své hospodářství kolem státního bankovnictví a odvětví služeb. Brzy se stalo jednou z nejbohatších zemí Evropy a nastalo období míru a stability, které nemělo v předchozích 1500 letech své existence obdoby.

Vysoká míra rasové homogenity Rakouska hrála významnou roli v tom, že země přežila bouřlivé události své historie. Rakousko se, stejně jako všechny západoevropské

země, stalo cílem imigrace z třetího světa. To vedlo k vzniku řady protimigračních stran, které zaznamenaly značný úspěch ve volbách. Důsledky těchto imigračních trendů jsou popsány dále v této práci.

Postimperiální Maďarsko

Hned poté, co se Maďarsko v roce 1918 prohlásilo za nezávislé na Rakousko-Uhersku, čelilo prudké komunistické revoluci vedené Bélou Kunem. Komunisté se chopili moci v Budapešti, ale dopustili se tak strašných zvěrstev, že vypukla lidová kontrarevoluce, která donutila Kuna a jeho přisluhovače k útěku.

V roce 1920 bylo Maďarsko prohlášeno za konstituční monarchii. Jedním z prvních činů nové vlády bylo podepsání Trianonské smlouvy, která oficiálně ukončila účast Maďarska v první světové válce. Smlouva Maďarsku odebrala asi dvě třetiny jeho území, včetně regionů Transylvánie, Chorvatska a Slovenska.

Částečně v důsledku obdivu k Německu Adolfa Hitlera a částečně z touhy po zrušení ponižujících podmínek Trianonské smlouvy došlo v Maďarsku ve 30. letech k nárůstu nacionalistického nadšení. Maďarsko se podílelo na územním rozdělení Československa v roce 1938 a v lednu 1939 uzavřelo formální spojenectví s Německem. Tato dohoda byla součástí nově vytvořené mezinárodní protikomunistické aliance zvané Anti-Kominterna, jejíž členy byly Německo, Itálie, Japonsko, Rumunsko, Bulharsko, Španělsko, Dánsko a Finsko.

Druhá světová válka – pevný spojenec Německa

Maďarsko podpořilo německou invazi do Sovětského svazu v roce 1941. Maďarské jednotky bojovaly na východní frontě s velkým úspěchem. Během válečných let byla v Maďarsku ustavena plnohodnotná pronacistická vláda. Když se situace obrátila proti Německu a sovětské jednotky v roce 1944 obsadily Maďarsko, maďarská armáda statečně bránila Budapešť.

Bylo to však marné, protože Sověti měli příliš velkou převahu. Před komunistickým vítězstvím uprchly z Maďarska statisíce etnických Němců a proněmeckých Maďarů.

Sovětská éra – ekonomické potíže

Sovětský svaz slíbil svým západním spojencům, že ve všech východoevropských zemích, které během války obsadil, zavede demokracii. Jakmile bylo Německo poraženo, tyto sliby byly porušeny a ve všech zemích obsazených ruskou armádou byly nastoleny prokomunistické diktatury. Maďarsko nebylo výjimkou a během několika let se v Budapešti pevně etabloval komunistický jednopartajní stát.

Po sovětizaci maďarské společnosti následoval hospodářský úpadek, který byl ještě zhoršen nuceným placením reparací Sovětskému svazu za jeho proněmecké postoje během války.

1956 OZBROJENÉ POVSTÁNÍ PROTI SOVĚTŮM

Skupiny maďarských vlastenců mávají maďarskou vlajkou na ukořistěném sovětském tanku v Budapešti, 1956. Svět nečinně přihlížel, zatímco sovětská armáda zaútočila na město a několik dní zuřily v ulicích boje.

Povstání v roce 1956 – Židé v hledáčku

Nespokojenost obyvatelstva s komunistickou stranou vyvrcholila v roce 1956 vypuknutím veřejných demonstrací, které následovaly po podobných protestech v Polsku. Nesouhlas využili maďarští nacionalisté, kteří prohlásili Maďarsko za neutrální. To vyvolalo masové povstání, které se rychle zvrhlo v násilnosti. Povstání se vyznačovalo silnými

protižidovskými tendencemi, které byly způsobeny tím, že mnoho vedoucích představitelů komunistické strany byli maďarští Židé.

Povstání bylo na pokraji vítězství, když zasáhl Sovětský svaz. Ruské tanky vjely do Budapešti a doslova rozdrtily lehce ozbrojené rebely. Stovky Maďarů byly popraveny a tisíce uvězněny, zatímco 200 000 uprchlo ze země. Byla nastolena nová komunistická diktatura, která po léta trestala rebely a jejich rodiny.

Rozpad Sovětského svazu vede k demokracii

Pád Sovětského svazu a komunismu v roce 1989 měl dopad na celou východní Evropu. V tom roce komunistická strana konečně uvolnila svou moc a změnila ústavu, aby umožnila více stranickou demokracii. Přechod od komunismu k volnému podnikání byl obtížný a maďarská ekonomika se téměř deset let snažila znovu postavit na nohy.

Velká cikánská populace

Hlavně kvůli své geografické poloze sloužilo Maďarsko spolu s dalšími balkánskými státy jako vstupní brána pro vlny nelegálních přistěhovalců z třetího světa, kteří se snažili dostat do západní Evropy. Maďarsko má také velkou cikánskou populaci, která v roce 2009 představovala podle odhadů asi 7 % obyvatelstva, tedy 700 000 lidí.

KAPITOLA 39: Vzestup a pád carů – Rusko 862–1917

Území, které tvořilo Ruské impérium, bylo významné ze tří hlavních důvodů:

- Zahrnovalo oblast Kavkazu, původní zdroj indoevropských národů;
- Byli to právě bílí obyvatelé této oblasti, kteří nesli hlavní tíhu velkých asijských invazí do Evropy; a
- Právě tato oblast byla první významnou mocenskou základnou, kterou komunisté obsadili, což mělo dalekosáhlé důsledky daleko za hranicemi Ruska.

Z těchto důvodů je pochopení původu a utrpení tohoto velkého národa zásadní pro jakékoli porozumění světovým dějinám.

Starověké Rusko – indoevropská vlast

Jižní Rusko, ležící mezi Černým a Kaspickým mořem, se vyznačuje tím, že je původním zdrojem indoevropských národů, které tak výrazně ovlivnily evropské a světové dějiny. Bohužel, asijští nájezdníci z východu tuto oblast v průběhu dějin několikrát obsadili. V důsledku toho byla většina stop po této původní rasové vlasti zničena. Nicméně název „Kavkazan“, často používaný k popisu bělochů, je odvozen od Kavkazských hor v jižním Rusku, nebo přesněji řečeno, v dnešní Gruzii.

Indoevropské kmeny v Rusku

Kimmerijci, Skýtové a Sarmati byli rané indoevropské kmeny, které se usadily západně od Uralu. Později se k nim připojila nejvýchodnější větev velkých keltských národů, Slované. Všechny tyto skupiny byly původně nordického subrasového původu. V některých oblastech se smísily se starými evropskými typy, které zde založily malé neolitické osady. K tomu docházelo hlavně na jihu, kde bylo příznivější klima.

Název Rusko pochází od indoevropského kmene zvaného Rukhs-As. Rukhs-As, známí také jako Alanové, byli posledním indoevropským kmenem, který se objevil v oblasti Kavkazu těsně předtím, než byla tato oblast napadena a zničena Mongoly.

Asijští vetřelci tlačí Góty na západ

Jedním z posledních velkých indoevropských kmenů, které se objevily v jižním Rusku, byli Gótové, kteří založili svůj první stát na pobřeží Černého moře. Asijská invaze Hunů ve čtvrtém století tento stát zničila a přeživší vytlačila na západ k hranicím Římské říše. Příběh násilného střetu mezi Góty a rozpadající se Římskou říší je podrobně popsán jinde v této práci. Zde stačí uvést, že Gótové nakonec vyplenili Řím a usadili se na Iberském poloostrově.

Hunové postoupili na západ až k Vídni, než se vrátili zpět. Po několik dalších staletí nadále okupovali velkou část jižního a středního Ruska. Po Hunech přišli další asijští nájezdníci,

včetně Avarů, Maďarů a Chazarů. Vzhledem k tomu, že jih Ruska byl původním zdrojem Indoevropanů, mohlo být asijské vyhubení původního obyvatelstva této oblasti jedním z nejvýznamnějších rasových genocid v historii.

RURIK – VIKINGOVÉ POMÁHAJÍ ZALOŽIT RUSKO

První z Rusů – Rurik Rodsen ze Skandinávie – přistál v roce 862 na ruském pobřeží Baltského moře. Spolu se svými bratry Suineem a Truvorem dobyl území, které se táhlo od Novgorodu až k řece Volze. Od Rurika, který zemřel v roce 879, pochází rod Rurikovců, který vládl Rusku až do konce šestnáctého století.

Útok Chazarů – Vikingové povoláni na pomoc

Slovanské kmeny ve středním Rusku požádaly o pomoc své skandinávské příbuzné poté, co byly v roce 856 napadeny Chazary. Rurik, vládce jižního Jutska a Fríska v Dánsku, na výzvu reagoval a přišel jim na pomoc, čímž rychle odrazil chazarský útok. Rurik, oslavovaný jako hrdina a zachránce, upevnil svou autoritu a v roce 862 se stal vládcem města Novgorod, které leží mezi dnešními městy Moskvou a Petrohradem. S pomocí dvou svých vikingských společníků, Dira a Askolda, Rurik také obsadil město Kyjev a úspěšně zorganizoval obranu území patřících těmto dvěma městským státům.

Po Rurikově smrti ho nahradil Oleg z Novgorodu, který získal téměř mýtický status díky své agresivní expanzivní politice, která položila základy ruského státu. Olegovým prvním významným získáním bylo království města Kyjeva, které získal sjednocením obou měst v roce 882. Oleg také podmanil a připojil mnoho sousedních kmenů, včetně Rukh-Asů.

S touto konsolidovanou mocí zahájil Oleg nájezdy na území ovládané Mongoly na jihu. V roce 911 se Olegovy síly dostaly až na jih k Konstantinopoli, kde po krátkém konfliktu podepsaly obchodní smlouvu s tímto starobylým městem, čímž vzniklo spojení mezi Ruskem a jihovýchodní Evropou, které přetrvalo i po zániku Konstantinopole. Oleg zemřel v roce 945 a jeho nástupkyní se stala jeho vdova Olga. Ta se v roce 955 stala první křesťanskou vládkyní v Rusku.

Svyatoslav, zabiják Chazarů a Bulharů.

Svyatoslav útočí na asijské vetřelce

V roce 964 Olga abdikovala ve prospěch svého syna Svyatoslava, prvního knížete z rodu Ruriků, který měl slovanské jméno. Svyatoslav dobyl zpět velkou část jižního Ruska od Mongolů a Asiatů. Také napadl a zdecimoval Chazary, jejichž přeživší rozptýlil po celém středním a západním Rusku.

Svyatoslav poté obrátil svou pozornost na zbývající asijské Bulhary, kteří obsadili území podél řeky Dunaje. V roce 967 porazil poslední z těchto asijských kmenů a při tom připojil velké části Bulharska k Rusku.

Svyatoslav se poté rychle vrátil do Kyjeva, který byl napaden Patzinakskými Turky, kočovným asijským kmenem smíšeného původu. Odrazil útočníky, ale v pozdější bitvě s Turky v roce 972 byl zabit. Po Svyatoslavově smrti přešlo jeho impérium v roce 972 na jeho nejmladšího syna Vladimira.

Vladimir prohlásil křesťanství za oficiální státní náboženství 988

Ačkoli křesťanství bylo v této době v Rusku známé, mezi převážně pohanskými rusko-slovanskými národy bylo stále menšinovým náboženstvím. Svyatoslavův syn, Vladimir Veliký, konvertoval ke křesťanství v roce 988 a prohlásil jej za státní náboženství. Vladimir se rozvedl se svou pohanskou ženou a upevnil vazby mezi Konstantinopolem a Ruskem sňatkem s Annou, sestrou byzantského císaře Basila II.

Ruská pravoslavná církev byla vytvořena podle vzoru byzantského křesťanství. Vladimirovi se připisuje christianizace Ruska a výstavba první ruské pravoslavné kamenné církevní budovy v Kyjevě, nazývané Desátkový chrám, v roce 989. Vladimirova smrt v roce 1015 vyvolala krvavou rodinnou válku. Jeho nejstarší syn Svyatopolk nechal zavraždit dva ze svých sourozenců, Borse a Gleba, a poté se ujal trůnu.

Svyatopolk se za tento čin stal známým jako „Prokletý“ a jeho vláda byla ukončena, když jeho nejmladší bratr Jaroslav vedl povstání. Jaroslav se stal králem a Svyatopolk byl vyhoštěn do Polska.

Jaroslav poráží obnovenou invazi Patzinakských Turků

V roce 1017 zahájili Patzinakové nový útok na ruský stát. Jaroslav tuto invazi v témže roce rozhodujícím způsobem porazil a na oslavu tohoto velkého vítězství byla zadána stavba kostela sv. Sofie v centru Kyjeva. Tuto velkolepou stavbu lze obdivovat dodnes. Jaroslav se díky tomuto činu stal ruským hrdinou a získal přídomek „Moudrý“.

Jaroslav se také pokusil posílit vztahy se skandinávskými zeměmi prostřednictvím řady smluv. Tím se snažil oslabit byzantský vliv na Kyjev. V tomto cíli on i jeho nástupci nakonec selhali.

Jaroslavovi se také podařilo vytvořit silnou jednotu mezi kmeny západního Ruska. Po jeho smrti v roce 1054 byla křehká jednota, kterou vytvořil, zničena. Jeho země byla rozdělena mezi jeho syny, z nichž žádný nechtěl podřídit své území vládě jiného. Rusko bylo rozděleno na řadu knížectví a vévodství, která mezi sebou soupeřila obchodně a někdy i vojensky. Nakonec vévodství kolem osady Moskva začalo kvůli své velikosti dominovat ostatním.

Čingischán napadá Rusko 1223

V roce 1223 vtrhly asijské mongolské armády Čingischána do jihovýchodní části Ruska. Tváří v tvář této společné hrozbě se řada ruských knížectví spojila do vojenského svazu, aby se bránila proti invazi nebílých. Spojená ruská armáda se střetla s Mongoly v bitvě u řeky Kalka. Rusové byli zcela poraženi. Přeživší ustoupili a čekali na nejhorší, které však nepřišlo. Mongolská vojska se zastavila kvůli předčasné smrti Čingischána. Teprve když se ujal velení nový vůdce Batu, pokračovala v roce 1237 v postupu do Ruska.

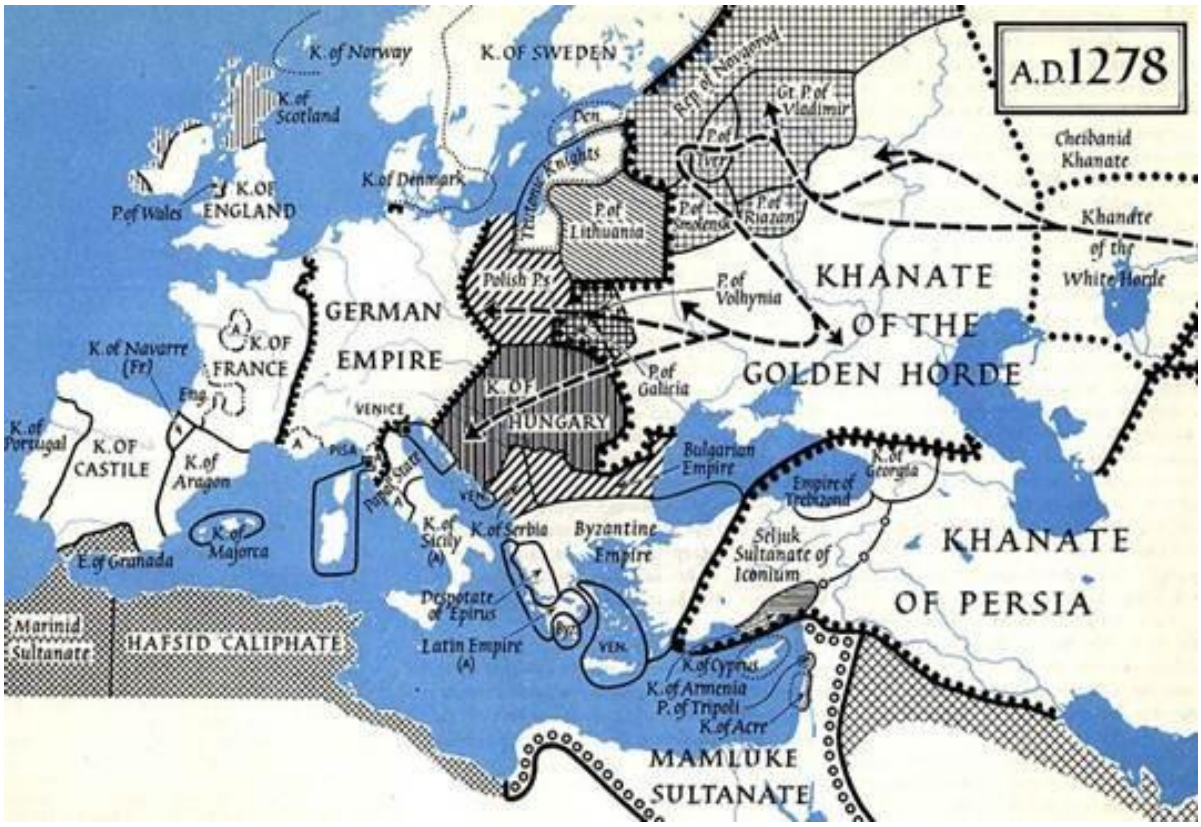

Mapa Evropy z roku 1278 znázorňující celé území chanátů a mongolské vpády do Ruska a východní Evropy.

Huni vyplenili Kyjev a zaútočili na Polsko

Chán Batu táhl na sever, aby zničil bílé pevnosti ve středním a západním Rusku. Kombinace nepříznivého terénu a odhodlaného odporu zastavila jeho postup. Batu se poté obrátil na západ a v roce 1240 zaútočil na město Kyjev. Navzdory zoufalému odporu Asiaté město dobyli a vyplenili. Batu postupoval dále do Polska a Maďarska, než se vrátil do jižního Ruska, kde založil své hlavní město na dolním toku řeky Volhy.

To se nacházelo poblíž dnešního ruského města Volgograd, které bylo ve 20. století známější pod názvem Stalingrad. Z této základny Batu založil asijskou říši známou jako Zlatá horda, která byla nezávislá na větší Mongolské říši, která se nyní rozprostírala od Ruska po Čínu.

Není možné dostatečně zdůraznit destruktivní vliv této mocné invaze nebílých na vývoj Ruska. Části Ruska, které nebyly obsazeny Mongoly, vyvinuly prvky samosprávy prostřednictvím zastupitelského shromáždění, které odráželo vývoj v západní Evropě. V oblastech pod mongolskou kontrolou však byl tento vývoj potlačen, stejně jako pokrok v průmyslu a kultuře.

Kumulativní účinek tohoto jevu spočíval v tom, že Rusko zůstalo téměř dvě století pozadu za západní Evropou, pokud jde o technologický a filozofický rozvoj. Mongolové přesvědčivě dokázali princip, že lidé, kteří obývají určitou oblast, utvářejí společnost nebo civilizaci v této oblasti. V jižním Rusku se povaha společnosti změnila z rodící se bílé civilizace na asijskou společnost prostřednictvím nahrazení bílého obyvatelstva asijským obyvatelstvem.

Velká část Ruska byla vylidněna v důsledku hunské invaze a založení chanátu. Oblast kolem Kyjeva, jednoho z nejstarších měst v Rusku, jehož počátky sahají do doby nejranějších indoevropských osadníků, byla téměř zcela zbavena svého obyvatelstva.

Skupiny přeživších se přesunuly na západ: jedna z těchto velkých skupin, kulturně ovlivněná Poláky a Litevci, se nakonec stala známou jako Bělorusové nebo „Bílí Rusové“.

Druhá skupina, tvořená slovanským obyvatelstvem z oblasti Kyjeva a přilehlých regionů, se stala známou jako „malorusové“ nebo Malorusi. V severním Rusku se obyvatelé stali hlavní skupinou ruských Slovanů známou jako „Velkorusové“.

Alexandr Něvský poráží řád německých rytířů

Zatímco Rusko bylo stále zdevastované následky asijského chanátu na jihu, bylo napadeno ze západu švédskou invazí. V roce 1240 přistála švédská armáda na břehu řeky Něvy s úmyslem obsadit Novgorod, který byl jediným městem větší velikosti, které nebylo zničeno Mongoly.

Novgorodský kníže Alexandr Jaroslavovič vedl svůj lid k obraně města a Švédy zcela porazil. Díky tomuto velkému a nečekanému vítězství dostal jméno Alexander Něvský („z řeky Něvy“).

ALEXANDR NĚVSKÝ PORÁŽÍ ŘÁD NĚMECKÝCH RYTÍŘŮ U JEZERA PEIPUS

5. dubna 1242 porazil Alexandr Něvský se svými vojsky germánské křesťanské rytíře řádu německých rytířů v bitvě u Peipuského jezera. Na této fotografii, která pochází ze sovětského protiněmeckého dokumentárního filmu z roku 1938, je Něvský zachycen v osobním boji s rytířem řádu německých rytířů.

O dva roky později se řád německých rytířů, náboženského vojenského řádu založeného za účelem potlačení pohanů v Pobaltí, pokusil zmocnit západního Ruska. Alexandr vedl ruskou armádu na západ a porazil je v bitvě u Peipuského jezera.

Navzdory těmto vítězstvím byli Alexandr a severní Rusové stále ve vážných potížích. Na jihu dominovali Asiaté, zatímco na západě neustále hrozila nová invaze. Alexandr se uchýlil k diplomacii, aby odrazil útoky, a souhlasil, že bude

každoročně platit daně chanátu. Brzy se k jeho příkladu přidala všechna významná knížectví.

Tímto způsobem Rusové získali dostatek času, aby se zotavili z řady konfliktů a stali se dostatečně silnými, aby zabránili dalším vpádům ze západu.

Moskva se rozvíjí jako ruské centrum

V roce 1263 Alexander Něvský předal moskevské knížectví svému mladšímu synovi Danielovi. Jeho potomci pokračovali v politice udržování míru s Mongoly a zároveň rozšiřovali svá území na severu a ve středu Ruska.

Do roku 1328 jeden z těchto potomků, Ivan I., přesvědčil ruskou pravoslavnou církev, aby se usadila v Moskvě. Nový status, který byl Moskvě udělen, se následně rozšířil i na všechna zbývající ruská knížectví. Počínaje Ivanem se moskevská knížata nazývala knížaty „celého Ruska“.

MOSKEVSKÉ VÉVODSTVÍ ROSTE A OVLÁDÁ RUSKO

První mapa Moskvy, 1556. Jak město rostlo co do velikosti a významu, začalo dominovat všem ostatním městům v evropské části Ruska. Stalo se hlavním městem poté, co sem přesunula své sídlo ruská pravoslavná církev.

Dmitrij Donský útočí na Mongoly 1380

V polovině 14. století se mongolský chanát dostal pod tlak vnitřních sporů. Jiné mongolské kmeny zaútočily na Zlatou hordu z východu a odňaly jí území a zdroje.

Moskevský kníže Dmitrij Donský viděl, že Mongolové jsou oslabeni, a zahájil první úspěšné povstání proti asijské nadvládě na jihu Ruska. Donský připravil velkou armádu a v

roce 1380 se utkal s Mongoly v bitvě. Revitalizovaní Rusové porazili Asiaty v bitvě u Kulikova, která se odehrála na březích řeky Don.

Pád Konstantinopole vede ke vzniku carského impéria

Vztahy mezi Moskevským vévodstvím a Byzantskou říší byly upevněny, když se moskevský vládce Ivan III. Vasiljevič oženil s neteří byzantského císaře Konstantina XI. Toto bylo poslední významné manželství, které kdy Východořímská říše sjednala, protože Konstantin XI. byl zabit, když Konstantinopol v roce 1453 dobyli Osmané. Pád Konstantinopole znamenal konec vedoucího centra východního pravoslavného křesťanství. Ruská pravoslavná církev se prohlásila za nástupce byzantského křesťanství a pro zdůraznění tohoto faktu byl symbol byzantských císařů, dvouhlavá orlice, začleněn do moskevského erbu.

Ivan III. nařídil, aby se Moskva proměnila v důstojného nástupce Konstantinopole. Pozval do města mnoho evropských umělců a řemeslníků, z nichž nejznámější byl Ital Ridolfo di Fioravanti. Právě Fioravanti navrhl a postavil mnoho katedrál a paláců v oblasti, která se později stala Kremlem.

IVAN III. VZDORUJE ROČNÍMU TRIBUTU CHANÁTU

Ivan III. v roce 1480 roztrhal každoroční požadavek na tribut od asijského chána. Bylo to poprvé od dob Jaroslava, kdy byli Rusové dostatečně silní, aby se postavili Mongolům.

Ivan III. Vasiljevič odmítá platit tribut

Ivan III. výrazně rozšířil moc Moskvy tím, že připojil dlouho nezávislé státy Novgorod (1478) a Tver (1485). Jeho největším úspěchem však bylo, že v roce 1480 jako první Rus odmítl platit každoroční tribut Mongolům na jihu.

Přestože Mongolové hrozili, že proti Rusům, kteří odmítli platit tribut, pozvednou zbraně, byli rozděleni pokračujícími vnitřními spory a ukázali se neschopní vymáhat tradiční úplatky. Ivanovo odmítnutí je v análech zaznamenáno jako okamžik, kdy skončila mongolská nadvláda. Hlavní část Asiatů

byla nakonec vyhnána, ale značná část jejich potomků se smísila s určitými slovanskými prvky a vytvořila smíšené obyvatelstvo v regionech jako Kazachstán, Ázerbájdžán a dalších.

Ruská expanze na západ

Ivan III. se již nebál žádného odporu z jihu, a proto obrátil svou pozornost k dalšímu rozšiřování ruského území na západ. Když v roce 1492 zemřel Kazimír IV., král společného státu Polska a Litvy, tyto národy se opět rozdělily na dvě samostatná království. Litevský trůn zaujal Kazimírův syn Alexandr, který se oženil s Ivanovou dcerou Helenou. Rodinné vztahy však Ivana III. neodradily od pokusu o anexi litevského území a v roce 1499 vypukla mezi oběma národy válka.

Rusové rozhodujícím způsobem porazili Litevce v bitvě u Vedroshy v roce 1500. Nepřátelství skončilo v roce 1503, kdy Litevci postoupili významnou část území, která zahrnovala devatenáct měst. Nástupci Ivana III. pokračovali v agresivní expanzivní politice na západ. V roce 1510 byla obsazena oblast Pskova a v roce 1514 Smolensk.

Ivan Hrozný a znovudobytí jihu

Ivan IV. Vasiljevič, zvaný Hrozný, zdědil trůn v roce 1533 ve věku tří let, ale nastoupil na něj až v sedmnácti letech. Jeho přezdívka „Hrozný“ byla částečně odvozena od jeho celoživotního špatného zdraví, které zahrnovalo bolestivé a

nevyléčitelné onemocnění kostí. Také nadměrně konzumoval alkohol a zkoušel léčebné metody šarlatánů.

Jeho korunovační ceremonie v roce 1547 byla významná tím, že poprvé byl moskevský vévoda formálně jmenován carem Ruska. Ve stejném roce se oženil s Anastázií Romanovnou, členkou šlechtické rodiny Romanovců. Z této linie vzešla dynastie Romanovců.

Největší přínos Ivana Hrozného pro ruskou historii začal v roce 1552, kdy jeho armády dobyly a připojily mongolské království Kazaň. Na oslavu porážky Kazaňského chanátu nechal postavit katedrálu svatého Basila v Moskvě.

V roce 1556 byla po porážce a vyhnání jejích vládců připojena také další mongolská oblast, Astrakhan. Tato kampaň ukončila největší asijský trh s otroky v evropské části Ruska.

IVAN HROZNÝ — DOHLÍŽÍ NA REKOLONIZACI JIŽNÍHO RUSKA KOZÁKY

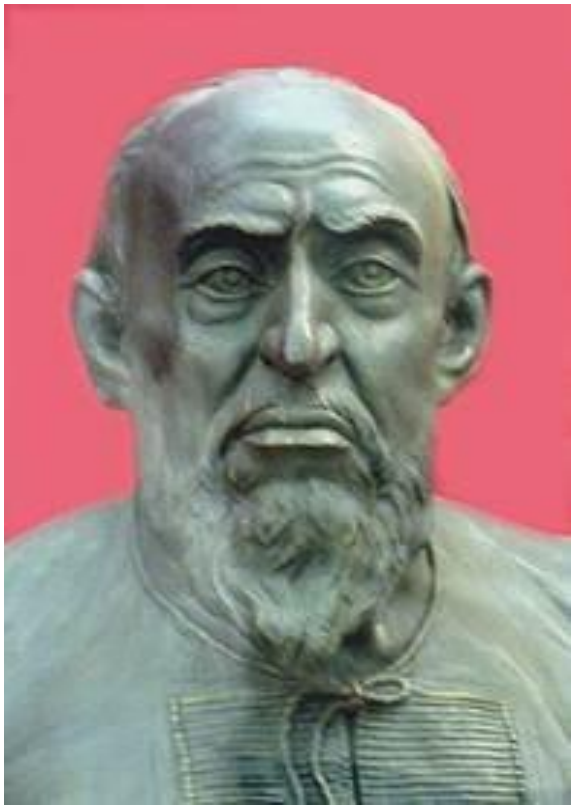

V roce 1953 byla otevřena hrobka Ivana Hrozného, který vládl v letech 1533–1584, a jeho ostatky byly prozkoumány. Sovětští antropologové vytvořili tuto bustu po prozkoumání jeho lebky. Ačkoli byl Ivan nevyzpytatelným vládcem, jeho největším činem bylo dohlížení na rekolonizaci jižního Ruska kozáky.

Proti Asiatům to však nebylo vždy úspěšné. V roce 1571 Krymský chanát, skupina zbytků Mongolů na jihu, zaútočil na Moskvu, vypálil město a krátce nato se stáhl. Kolonizace a osídlování středního a jižního Ruska se ujali drsní a odhodlaní bílí dobrodruzi ze severu Ruska, kteří se stali známí jako kozáci. Většinou se jednalo o rolníky, kteří uprchli z feudálního

nevolnictví knížectví na severu, aby jinde hledali svobodu a bohatství.

Kozáci se soustředili kolem povodí řeky Don a dolní Volhy, kde sehráli významnou roli buď při vyvraždění zbývajících Mongolů v regionu, nebo při jejich rozptýlení dále na východ a na jih.

Kozáci také nechtěně způsobili připojení Sibiře k rostoucímu ruskému státu. V roce 1581 se nezávislá kozácká skupina usadila v oblasti za Uralem (který vždy představoval nejvýchodnější bod „Bílého Ruska“) a podmanila si částečně mongolské kmeny Sibiře. Ivan poté tuto oblast formálně připojil.

Livonská válka zpustošila Rusko

Osobní život Ivana Hrozného se v této době značně zhoršil. Často byl obviňován z duševní nestability a jeho někdy iracionální chování tuto domněnku jen podporovalo. Rusko také uvrhl do livonské války, která trvala dvacet čtyři let a během níž ruské armády čelily útokům Švédů, Litevců, Poláků a livonské větve řádu německých rytířů.

V polovině 70. let 16. století bylo Rusko sraženo na kolena kombinací útoků Polska a Litvy, švédské námořní blokády, útoku krymských Tatarů z jihu a sucha a hladomoru. Období hořkých vzájemných obvinění vedlo k vypuknutí občanského konfliktu v Rusku. Během této doby byly desítky tisíc Rusů zabity jinými Rusy. Ivan byl nucen postoupit území Litvě a Polsku. Zemřel v roce 1584 a zanechal Rusko zdevastované.

Navzdory svému destruktivnímu odkazu Ivan pro Rusko získal mnoho území, které dříve patřilo Mongolům. Zaplatil také za dovoz mnoha západoevropských technických odborníků, aby modernizovali Rusko, čímž vytvořil precedens, který následovalo mnoho jeho nástupců.

Období nepokojů

Po smrti Ivana IV. nastalo v Rusku období občanských nepokojů známé jako „Smuta“. Bylo způsobeno konflikty mezi rolníky a šlechtou v kombinaci s četnými krizemi ohledně nástupnictví. Po dlouhém období zmatků vstoupila do Moskvy polská armáda, která se v Rusku ujala moci.

Celá země se poté propadla do anarchie. Poláci byli vyhnáni až v roce 1612 aliancí severoruských knížectví.

Krize nástupnictví skončila v roce 1613, kdy byl carem zvolen Michail Romanov, prasynovec Anastázie Romanovny. Tím začala vláda rodu Romanovců, která trvala až do roku 1917.

Selské povstání

V roce 1543 Ivan Hrozný vydal zákon, který legalizoval nevolnictví v Rusku a uvěznil rolnické třídy ve feudalismu. Jak již bylo zmíněno, velké množství těchto rolníků uprchlo a stalo se kozáky. Poté zabrali území Mongolům.

V roce 1649 nový zákon posílil legislativu z roku 1543. To vyvolalo další velkou vlnu útěku rolníků do svobodnějších

kozáckých osad na jihu země. Bylo nevyhnutelné, že tito svobodní rolníci se dostali do konfliktu s ruským státem, a v roce 1670 došlo k prvnímu velkému rolnickému povstání v osadách podél dolního toku řek Volhy, Dněpru a Donu. Povstání bylo potlačeno vládními jednotkami, ale žádné reformy nebyly zavedeny. To připravilo půdu pro dlouhotrvající sociální konflikt mezi vlastníky půdy a rolníky, který nakonec využilo komunistické hnutí.

Rusko-polská válka vypuká kvůli území

Navzdory těmto konfliktům se ruský stát dále rozšiřoval. V roce 1654 kozáci, kteří se usadili na Ukrajině, svrhli tamní polské okupační síly. To vedlo k vypuknutí rusko-polské války (1654–1657), která skončila vítězstvím Moskvy. Staré ruské města Smolensk a Kyjev, které byly od roku 1611 pod polskou nadvládou, se vrátily pod ruskou kontrolu.

PETR VELIKÝ – MODERNIZOVAL RUSKO A BYL PŘÍTELEM ŽIDŮ

Petr Veliký, který se stal ruským carem v roce 1689, si uvědomil, že musí svou zemi modernizovat. Převlečený za obyčejného člověka procestoval západní Evropu. Pracoval jako prostý tesař v Holandsku, aby se naučil stavět lodě, a navštívil Anglii, aby studoval tamní ústavní systém. V roce 1696 vedl velkou rasovou válku proti Turkům a ve stejném roce dobyl turecký Azov. Byl také velkým přítelem Židů a udělil jim povolení usadit se v Moskvě, jak je znázorněno na tomto obrázku, když se oficiálně setkal s židovskou delegací, která požádala o povolení k usídlení. Navzdory tomuto ústupku se Židé mohli stát ruskými občany až v roce 1839.

Petr Veliký mění Rusko

Nástup Petra I., neboli Petra Velikého, na carský trůn v roce 1682 znamenal začátek období, během kterého se Rusko stalo významnou evropskou mocností. Petr změnil tvář Ruska řadou dekretů, které Rusy nutily přijmout západní evropskou kulturu a vědu.

Petr také zahájil úspěšnou válku proti Švédům, známou jako Velká severní válka, která trvala od roku 1700 do roku 1721. Na konci tohoto konfliktu byla Švédům odňata velká část pobřeží Baltského moře a připojena k rostoucí Ruské říši.

V roce 1703 Petr zahájil stavbu nového hlavního města na území odňatém Švédům. Město bylo nakonec pojmenováno Petrohrad (nebo za sovětské vlády Leningrad). V roce 1714 bylo sídlo vlády formálně přesunuto z Moskvy do Petrohradu.

Petr III. zachraňuje pruského Fridricha Velikého před porážkou

Po smrti Petra Velikého se ruský trůn dostal do rukou řady neschopných panovníků, kteří se často dostali na trůn v důsledku intrik a spiknutí. Nakonec se v roce 1741 na trůn dostala Alžběta Petrovna, nejmladší dcera Petra Velikého. Za její vlády vedlo Rusko další válku se Švédskem (1741–1743) a připojilo k Ruské říši finské území. Rusko se také připojilo k Rakousku a Francii v sedmileté válce (1756–1763) proti Prusku.

Byl to Alžbětin nástupce a synovec Petr III., kdo zachránil pruského krále Fridricha Velikého tím, že se stáhl z konfliktu, když bylo Prusko na pokraji porážky. Petr III. byl obdivovatelem Fridricha a ihned po své korunovaci uzavřel s pruským králem smlouvu.

Intriky uvnitř ruského státu však neutichly. Petr byl zavražděn ve stejném roce, kdy nastoupil na trůn (1762), a jeho nástupkyní se stala jeho německá manželka Kateřina, která se proslavila jako Kateřina Veliká.

Kateřina Veliká dobývá Krym od Turků

Kateřinin nástup na trůn znamenal pro Rusko nové období expanze. Jejím prvním krokem bylo zahájení války proti nebílé Osmanské říši, která začala zasahovat do ruského území na jihu. První rusko-turecká válka vypukla v roce 1768. Než v roce 1774 skončila, Kateřina Osmanské říši odňala Krymský poloostrov v Černém moři. Tím získalo Rusko svůj první celoročně ledem nezamrzlý přístav, který umožnil vytvoření prvního řádného ruského námořnictva.

Další rusko-turecká válka začala v roce 1787. Do jejího konce v roce 1792 Kateřina dobyla celé území západně od řeky Dněstr. Na západě Kateřina také rozšířila ruské území: v důsledku rozdělení Polska získalo Rusko podstatnou část této země.

KATEŘINA VELIKÁ – DOBÝVÁ KRYM OD OSMANŮ

Německá princezna Kateřina Veliká přišla do Ruska v patnácti letech, aby se provdala za Petra III. Trávila čas intenzivním studiem a když v roce 1762 nastoupila na trůn po svém zavražděném manželovi, vládla Rusku úspěšně po dobu třiceti let. Pod jejím vedením Rusko zabralo Turkům velké části území, zejména Krym v roce 1774. Její pokusy o zavedení sociálních reforem byly zmařeny po francouzské revoluci v roce 1789, kdy ji ruská šlechta přesvědčila, že by následovaly další nepokoje.

Kateřina si také uvědomovala potenciální dlouhodobé problémy způsobené zneužíváním nevolnictví v Rusku. V roce 1767 vydala návrh právních a správních reforem, zejména v oblasti nevolnictví. Tyto návrhy však nebyly nikdy realizovány kvůli odporu šlechty. Kozácké povstání v roce 1774 odradilo Kateřinu od dalších ústupků. Po vypuknutí francouzské revoluce v roce 1789 upustila od všech pokusů o reformu feudálního systému v Rusku.

Rusko se účastní napoleonských válek – nejprve proti Francii, poté jako její spojenec

S vypuknutím francouzských revolučních válek ustoupily vnitřní problémy Ruska do pozadí. V roce 1805 se Rusko připojilo k Británii, Rakousku a Švédsku ve třetí koalici proti Napoleonovi I. Francouzský vůdce porazil Prusy v bitvě u Jeny v říjnu 1806 a Rusy v bitvě u Friedlandu v červnu 1807. Poražené Rusko opustilo Třetí koalici a spojilo se s Napoleonem smlouvou z Tilsitu z roku 1807. Podle této dohody byla Francii zaručena neutralita ve vztahu k ruským jednáním se Švédskem a Tureckem. Vzhledem k tomu, že v roce 1806 vypukla nová rusko-turecká válka, Rusové tuto záruku potřebovali, aby měli volné ruce při řešení této hrozby. Smlouva z Tilsitu tuto jistotu poskytla a Rusko mohlo bezpečně vyslat všechny své dostupné síly na jih, aby se vypořádalo s Osmany. Válka byla úspěšně ukončena v roce 1812 zabráním Besarábie Turecku.

V roce 1808 vypukla také ruská válka se Švédskem. I ta skončila triumfálně pro Rusko obsazením celého Finska. V roce 1813, v důsledku války s Íránem, která následovala po ruské anexi Gruzie, byl k Ruské říši připojen Dagestán.

Francouzi napadají, ale jsou poraženi

Vztahy s Francouzi se postupně zhoršovaly a v roce 1812 Napoleon napadl Rusko. Tažení bylo pro francouzského císaře katastrofou. Jeho vojska vstoupila do Moskvy v září téhož roku poté, co ztratila tři čtvrtiny svých mužů. Město bylo Rusy zničeno a nebyly v něm žádné zásoby.

Francouzská armáda byla nucena ustoupit, což se proměnilo v útěk. Po tomto vítězství, které bylo první velkou porážkou Napoleona na pevnině, vzrostla prestiž Ruska na Západě. Ruský car Alexandr sehrál důležitou roli na Vídeňském kongresu v roce 1815, který vyřešil územní nároky vzniklé na konci napoleonských válek.

Mikuláš I. – Represe vyvolávají nespokojenost

Po Alexandrově smrti v roce 1825 přešel ruský trůn na jeho nejmladšího bratra Mikuláše I. Jeho prvním činem bylo násilné potlačení povstání ruských důstojníků, známých jako dekabristé, kteří se spikli s cílem vytvořit konstituční monarchii. Mikuláš vydal řadu represivních dekretů, jejichž cílem bylo potlačit veškerou další potenciální opozici.

Mezi ně patřilo vytvoření tajné policie a zavedení úplné cenzury všech publikací. Staletí trvající útlak rolnické třídy však vyvolal zcela předvídatelnou reakci. Velká část ruského obyvatelstva byla vnímavá k radikální politické propagandě a aktivisté, kteří slibovali osvobození od nevolnictví, byli pochopitelně dobře přijímáni. Mezi Rusy, kteří trpěli pod Mikulášovými represivními opatřeními, která se po revolucích v roce 1848, které otřásly Evropou, ještě zpřísnila, byl i spisovatel Fjodor Dostojevskij, který byl vyhoštěn a odsouzen k nuceným pracím.

RUSKO-TURECKÁ VÁLKA V ROCE 1828 VYVOLANÁ ŘECKOU NEZÁVISLOSTÍ

Rusko-turecká válka v letech 1828–1829 byla vyvolána řeckou válkou za nezávislost. Válka vypukla poté, co se Rusové

zúčastnili námořní bitvy u Navarina, která zničila osmanskou flotilu. Ruské síly zaútočily na Turky v Bulharsku a na Kavkaze. Ruské armády se dostaly až na čtyřicet mil od Istanbulu, což vyvolalo paniku v jeho ulicích. Osmané byli nuceni požádat o mír a postoupili Rusku velkou část pobřeží Černého moře a ústí Dunaje. Výše uvedená scéna zachycuje bitvu u Achaltsiche v Gruzii, která se odehrála v srpnu 1828. Zhruba devět tisíc Rusů porazilo třicetitisícovou tureckou posádku a dobylo tuto důležitou pevnost na Kavkaze.

Arménie a Kavkaz obsazeny

Nová válka s Íránem v roce 1826 skončila o dva roky později postoupením části Arménie Rusku. Během tohoto konfliktu se ruská flotila připojila k britské a francouzské flotile a společně zničily turecké osmanské loďstvo v bitvě u Navarina v roce 1827.

Následující rok vypukla nová rusko-turecká válka, ve které bylo Turecko poraženo technologicky vyspělejšími Rusy. Smlouva z Adrianopole z roku 1829 ukončila válku a postoupila Kavkazskou oblast Rusku. Rovněž zavedla ruský protektorát nad jihovýchodními evropskými územími Moldávie a Valašska.

V roce 1830 vypuklo polské povstání proti ruské nadvládě, které však bylo následující rok potlačeno ruskou armádou.

Evropské mocnosti se obrací proti Rusku

Dlouhý seznam ruských vojenských vítězství a územních zisků vyvolal mezi ostatními evropskými mocnostmi velké obavy. Tento strach z rostoucí ruské hrozby byl ještě umocněn rozmístěním ruských vojsk v Dardanelách u ústí Černého moře poté, co Rusko v roce 1833 podepsalo dohodu s Osmanskou říší.

Když car Mikuláš v roce 1844 navštívil Británii, navrhl spojenectví s cílem definitivně zničit Osmanskou říši, kterou proslulým způsobem nazval „umírajícím mužem“ Evropy. Britové tento návrh odmítli, protože správně tušili, že skutečným cílem Mikuláše bylo rozšíření ruského vlivu do Středomoří.

Británie, Francie a Prusko poté vytvořily spojenectví, které se prohlásilo proti další ruské expanzi do jihovýchodní části Evropy nebo do Malé Asie. Navzdory této alianci Rusko v roce 1853 napadlo turecké provincie podél Dunaje. Evropská aliance vyhlásila Rusku válku a k Mikulášovu úžasu se v roce 1854 na Krymu vylodily spojené síly francouzských, britských a tureckých vojsk, což vedlo k vypuknutí slavné krymské války.

Krymská válka

Krymská válka byla poznamenána řadou událostí, které se proslavily po celém světě:

- Právě tato válka proslavila britskou zdravotní sestru Florence Nightingaleovou, která se dnem i nocí starala o zraněné vojáky a nosila s sebou svou slavnou lampu, aby si osvětlovala cestu;

- Právě během tohoto konfliktu došlo ke slavnému „útoku lehké brigády“. Lehce ozbrojená britská jízdní jednotka zaútočila na velmi silně bráněnou ruskou pozici a navzdory své statečnosti byla zcela zničena.
- Po krymské válce začali Britové poprvé udělovat medaile Victoria Cross britským vojákům za statečnost v boji. Medaile byly pojmenovány po tehdejší britské královně a zpočátku byly vyrobeny z roztavených ukořistěných ruských děl.

Po několikaměsíčním obléhání padlo ruské opevněné město Sevastopol do rukou invazních evropských armád. Rozsah porážky donutil Rusko kapitulovat a podle Pařížské smlouvy z roku 1856, která ukončila konflikt, bylo Černé moře prohlášeno za neutrální oblast a Rusům bylo zakázáno stavět tam pevnosti nebo námořní základny.

Mikuláš zemřel v roce 1855 a na trůn nastoupil jeho syn Alexandr II. Neodrazen porážkou na Krymu, Alexander II. obrátil svou pozornost na dobývání území na Dálném východě na úkor Japonců. V roce 1855 Rusko obsadilo severní polovinu ostrova Sachalin a v roce 1858 anektovalo pobřeží jižně od města Vladivostok (které bylo založeno v roce 1860).

Ve střední Asii Rusko zabralo poloautonomní území Taškentu (1865), Buchary (1866), Samarkandu (1868), Chivy (1873) a Kokandu (1876). Tím se hranice Ruska rozšířily do dnešního Uzbekistánu.

Alexandr II. osvobozuje nevolníky

Alexandr se proslavil také osvobozením ruských nevolníků prohlášením vydaným v roce 1861. Ruští rolníci byli jedni z posledních v Evropě, kteří se zbavili feudalismu. Toto opatření samo o sobě však nestačilo uspokojit stále rostoucí požadavky na další reformy.

CAR ALEXANDR II. – REFORMÁTOR, KTERÝ BYL ZAVRAŽDĚN ANARCHISTY

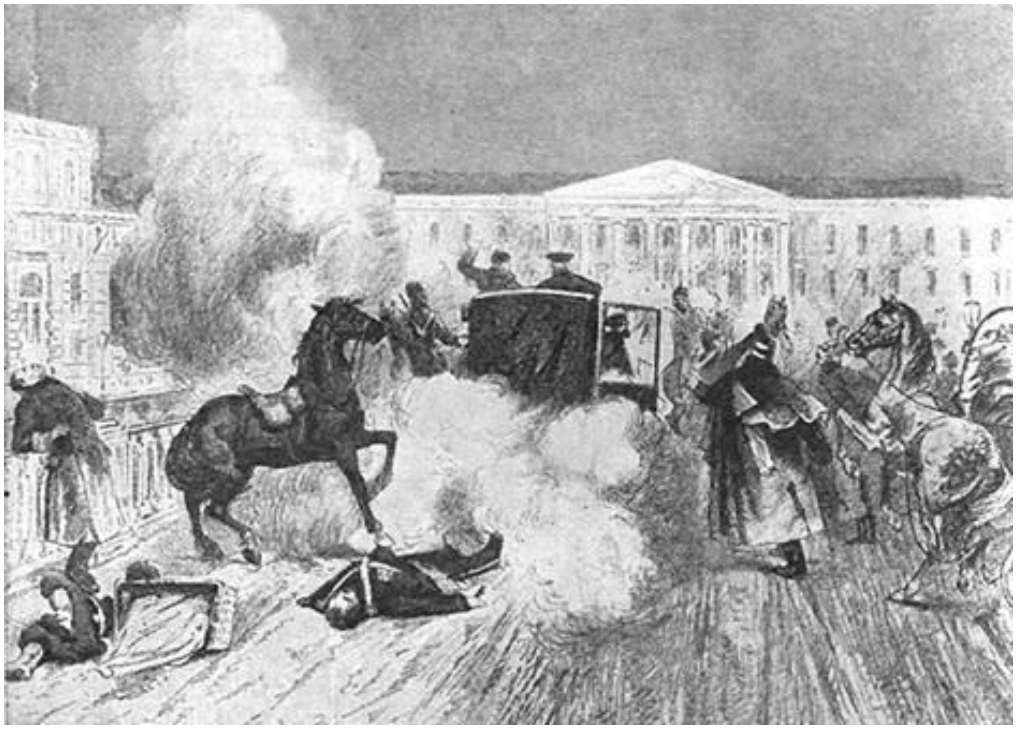

Car Alexandr II. Alexandr, syn Mikuláše I., nastoupil na ruský trůn v březnu 1855. Osvobození dvaceti tří milionů nevolníků v roce 1861, které bylo především zásluhou Alexandra, bylo bezesporu největším humanitárním úspěchem jeho vlády. Stal se obětí svých vlastních snah, když ho anarchisté, rozhořčení jeho reformami, v roce 1881 zavraždili. Nahoře je scéna jeho atentátu poblíž jeho paláce v Petrohradě poté, co byla na jeho

kočár hozena bomba, a dole fotografie jeho těla ležícího v rakvi.

Rusko pomáhá Srbsku a Černé Hoře proti Turkům

Porážka Francie ve francouzsko-pruské válce v letech 1870–71 znamenala konec evropské protiruské aliance. Ruský car správně odhadl, že bývalí spojenci již nebudou vojensky odporovat agresi proti Osmanům. Když proto v roce 1876 vypukly v Srbsku a Černé Hoře povstání proti turecké nadvládě, Rusko zasáhlo v jejich prospěch, což vedlo k rusko-turecké válce v letech 1877 a 1878.

Válka byla ukončena Berlínskou smlouvou, která Rusku přiznala další územní zisky a opětovně omezila ruskou moc v Dardanelách. Alexandr II. měl pravdu: západoevropské mocnosti neměly zájem o další válku s Ruskem.

Vnitřní spory zhoršené industrializací

Územní zisky nemohly zakrýt skutečnost, že v polovině 19. století byla vnitřní politická a sociální situace v Rusku katastrofální. Staletí despotické vlády v kombinaci s neústupnou šlechtou vytvořily živnou půdu pro radikální reformisty. Rozsáhlá industrializace Ruska v 19. století ještě více prohloubila sociální deprivaci, přičemž dělníci ve velkých městech Moskvě a Petrohradu žili v podmínkách, které činily i viktoriánské slumy průmyslové Anglie luxusními.

Tyto podmínky umožnily nejradikálnějším sociálním revolucionářům té doby, komunistům, získat významnou podporu. Revolucionáři i anarchisté se chopili zbraní a v roce 1881 byl car Alexandr II. zavražděn při bombovém útoku.

ANARCHISTÉ POVĚŠENI ZA REVOLUČNÍ ČINNOST

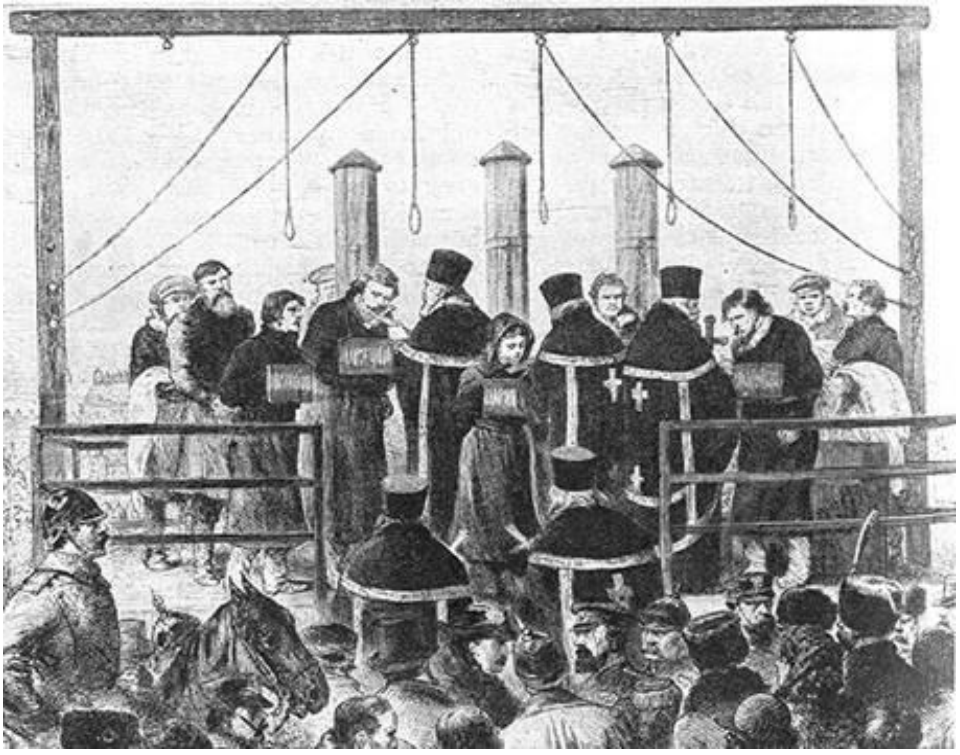

Skupina anarchistů na popravišti v Rusku devatenáctého století. Ačkoli se jednalo o nesourodé skupiny, anarchisty spojovala nenávist k ruské královské rodině. Z tohoto ohniska nespokojenosti mohli pozdější komunisté čerpat značnou podporu.

Židé hrají vedoucí roli v revoluční činnosti

Od dob otrokářské říše Chazarů a jejího spojení s judaismem panovaly v Rusku silné antisemitské nálady. Židé byli obviňováni ze všech možných zločinů, zejména z finančních podvodů a lichvářství, a v 18. století byli několikrát vyhnáni z Ruska, a to v letech 1727, 1738 a 1742. Žádné z těchto vyhnání nebylo úspěšné a v roce 1762 Kateřina Veliká opět zakázala Židům žít v Rusku. Tento pokus o jejich

odstranění byl také neúspěšný a v roce 1791 omezila Židy na život v oblasti na západě země známé jako Osídlovací pásmo.

Car Alexandr I. v roce 1824 vyhostil dvacet tisíc Židů z provincií Vitebsk a Mohilev. V roce 1891 došlo v Moskvě k lidovým protižidovským nepokojům, které vedly k vyhnání Židů z tohoto města. V důsledku všech těchto opatření bylo Rusko na počátku 20. století jednou z nejvíce protižidovských zemí na světě. Není proto překvapivé, že drtivá většina Židů byla aktivní v revolučních proticarských hnutích. Tato převažující účast ironicky podpořila antisemitismus ruského státu, který se ocitl v boji s komunistickými revolucionáři, kteří byli velmi často Židé.

Komunistickým revolucionářům pomohlo odmítnutí ruské šlechty a cara provést sociální reformy. Bídné podmínky ruských rolníků v kombinaci s obratným revolučním aktivismem komunistů posunuly Rusko ještě dále na cestě k otevřené revoluci.

Poslední car – Mikuláš II.

Mikuláš II., nejstarší syn Alexandra III., nastoupil na trůn v roce 1894. Jeho panování bylo z hlediska jeho osobního i veřejného života katastrofou. Na osobní úrovni byl Mikulášův jediný syn Alexej hemofilik (což bylo v evropských královských rodinách běžné kvůli staletím vzájemných sňatků) a Mikuláš se marně spoléhal na léčbu podvodným mnichem Rasputinem. Rasputinův vliv na cara se rychle rozšířil i do politických záležitostí, což mu vyneslo mocné nepřátele mezi

vládnoucí elitou. V důsledku toho byl Rasputin v roce 1916 dramaticky zavražděn.

Japonci porazili Rusy v roce 1904

Zahraniční dobrodružství Mikuláše II. nedopadla o nic lépe. Jeho pokus o další rozšíření ruského území na Dálném východě skončil, když invaze do Mandžuska vedla v únoru 1904 ke katastrofálnímu střetu s nově industrializovaným Japonskem. Japonci obsadili strategicky důležitý přístav Port Arthur na čínském pobřeží a Rusové byli ponížení a donuceni požádat o mír.

KRVAVÝ NEDĚLNÍ MASAKR VYVOLÁVÁ REVOLUCE

Leden 1905: Krvavá neděle v Petrohradě. Policie zastřelila stovky demonstrantů, kteří chtěli předložit petici požadující reformy. Incident vyvolal sérii povstání po celém Rusku, která byla potlačena až v následujícím roce. Jedná se o snímek ze sovětského propagandistického filmu Devyatoe Yanvarya (1925).

Krvavá neděle – pokus o revoluci v roce 1905

Na domácí půdě se situace cara Mikuláše stala ještě zoufalejší. Slabý pokus o drobnou sociální reformu, který v roce 1905 zahájil vládou sponzorovaný kongres v Petrohradě, skončil, když ruská policie zastřelila dav demonstrantů, kteří chtěli Mikulášovi předat petici.

Tento incident, známý jako Krvavá neděle, si vyžádal stovky mrtvých a stal se signálem pro dobře organizovanou podzemní revoluční strukturu v hlavních ruských městech.

Došlo k sérii povstání a četným teroristickým činům, včetně atentátů na několik vysokých vládních úředníků cara.

Nakonec, po mnoha krvavých střetech a pouličních bojích mezi loajálními jednotkami a revolucionáři, bylo povstání v prosinci 1906 potlačeno. Nejméně čtrnáct tisíc lidí bylo popraveno a nejméně sedmdesát pět tisíc uvězněno, což svědčí o rozsahu podpory revolučního hnutí.

V roce 1906 byla konečně zavedena nová ústava, která vytvořila částečně reprezentativní parlament, neboli Dumu. To však bylo příliš málo a příliš pozdě. Kostky byly vrženy a revoluce byla nevyhnutelná.

První světová válka – Rusko kapituluje Německu

Vypuknutí první světové války v roce 1914 přidalo novou a konečnou dimenzi k vnitřním problémům Ruska. Car Mikuláš ignoroval radu Dumy, která ho naléhavě vyzývala, aby upřednostnil vnitřní reformy, a místo toho uvrhl Rusko do konfliktu tím, že vyhlásil válku Německu a Rakousko-Uhersku poté, co tato země napadla Srbsko.

Ruská armáda byla ochromena špatným zásobováním, neschopným vedením a revolučními aktivitami ve svých řadách. V důsledku toho Rusko utrpělo katastrofální porážku od Němců a na bojišti utrpělo vážné ztráty.

Vojenská porážka a rostoucí domácí nepokoje nakonec donutily cara Mikuláše k abdikaci v březnu 1917. Rusko upadlo do období anarchie, které vyvrcholilo komunistickou revolucí v říjnu téhož roku.

Mikuláš byl popraven a Ruská říše formálně zanikla. Průběh komunistické revoluce a její důsledky pro světové dějiny jsou popsány v dalších částech této práce.

Geografické rasové rozdělení

Když bylo Ruské impérium na vrcholu své moci, těsně před první světovou válkou, zahrnovalo území o rozloze 8,5 milionu čtverečních mil, což představovalo plnou šestinu rozlohy zeměkoule.

Bylo rozděleno do čtyř regionů, a to samotné Rusko (zahrnující nejzápadnější část Ruska, Velkovévodství finské a většinu Polska), Kavkaz, celou severní Asii (Sibiř), ruskou Střední Asii (rozdělenou na stepní regiony) a západní Turkistán na jihovýchodě.

Pouze první dvě z těchto oblastí měly převážně bílé obyvatelstvo. Všechny ostatní byly (a stále jsou) obývány velkou směsicí ras, převážně asijského původu.

Asimilace Mongolů vedla ke vzniku smíšeného obyvatelstva v rozsáhlých oblastech jižního a východního Ruska, které jsou dnes nezávislými muslimskými státy.

KAPITOLA 40: Dominance křesťanství – temný věk

Temný věk (temný středověk, středověk) bylo období v evropské historii, které bylo arbitrárně stanoveno mezi přibližně rokem 800 n. l. až do renesance. Jednalo se o období mezi slávou klasického starověku a znovuzrozením této slávy v renesanci a počátky moderního světa.

Společným jmenovatelem tohoto období byla naprostá dominance křesťanství a potlačování veškerého umění, vědy a pokroku, které nebyly křesťanské povahy. To vedlo k několika staletím kulturní stagnace, protože na mnoha místech bylo dokonce i vlastnictví vědeckých děl považováno za hřích. Během temného věku byla zavedena teokracie založená na systému vyvinutém katolickou církví. Tvrdila, že čerpá inspiraci z Bible, ale zároveň se snažila zajistit, aby se skutečný biblický text nedostal do masového oběhu.

„Semitský“ Kristus zobrazovaný jako nordický

Během temného středověku se všechny formy umění staly křesťanskými. To nebylo překvapivé, vzhledem k moci katolické církve, která určovala všechny aspekty společnosti a byla jedinou velkou institucí schopnou sponzorovat umělce. Jakýkoli pohled na historii evropského umění okamžitě ukazuje posun v tématech od klasického věku k temnému středověku. Jedinými významnými uměleckými díly z temného středověku jsou scény z Bible nebo ty, které zobrazují velké křesťanské události té doby.

Tímto způsobem se i postava Ježíše Krista stala evropskou, ačkoli podle Bible byl potomkem semitských Hebrejců (první kapitola každého z evangelií Nového zákona podrobně popisuje Kristův židovský původ).

KŘESŤANSKÉ UMĚLECKÉ ZKRESLENÍ

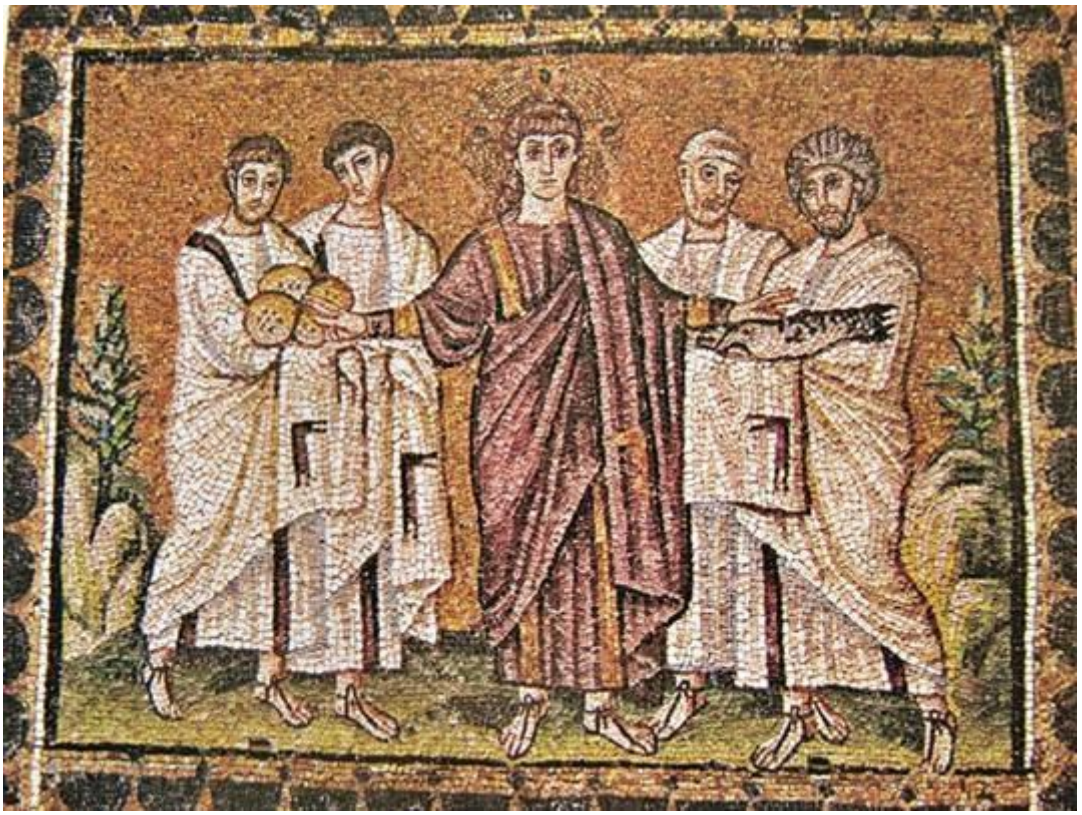

Zázrak s chleby a rybami, mozaika, Ravenna, Itálie. Křesťanská tematika byla charakteristickým znakem středověku. Kristus byl zobrazován jako nordický typ, ačkoli podle Bible měl být spíše tmavý semitský typ.

Nicméně umělci temného středověku, kteří byli převážně křesťané, zobrazovali Krista jako člověka nordického typu s blond vlasy a modrýma očima, a tento obraz přetrvává dodnes

v myslích mnoha křesťanů po celém světě. Vzhledem k jeho původu, jak je popsán v Bibli, byla pravděpodobnost, že by Ježíš měl nordické rysy, velmi malá.

Křesťanství se šířilo násilným donucováním

Raní křesťané šířili svou novou víru mezi evropskými kmeny s dosud nevídaným náboženským fanatismem. Vražedné činy Karla Velikého v Německu a řádu německých rytířů v pobaltských státech jsou toho dobrým příkladem a byly již podrobně popsány v předchozích kapitolách.

Praxe genocidního evangelismu byla v celé Evropě velmi rozšířená a není přehnané říci, že bez tohoto počátečního výbuchu násilí a barbarství (ospravedlněného vybranými citáty ze Starého a Nového zákona) by křesťanství možná nikdy nedominovalo v Evropě.

Papež rozvíjí politickou moc

Hlava katolické církve, papež, se stala nejvýznamnější politickou osobností v Evropě. Byl a stále je volen malou skupinou biskupů, kteří jsou zase jmenováni papežem (šikovný trik k zajištění vlastní perpetuace).

Papežovo svolení bylo nutné pro jmenování všech králů, připojení území a řadu dalších politických záležitostí v křesťanstvu, což držitelovi této funkce poskytovalo obrovskou politickou moc. Není proto překvapením, že politická moc papeže byla jednou z prvních velkých institucí temného

středověku, která se rozpadla. To nakonec vyústilo v plnohodnotnou politickou revoltu, která vedla k založení protestantských států, které zcela odmítly papežovu autoritu.

Feudalismus v nejhorší podobě během temného středověku

Feudalismus (společnost organizovaná na přísně třídním základě s dědičnými úřady) také nabyl své nejvirulentnější podoby během temného středověku. Šlechtici dostávali přiděleny pozemky a zodpovídali se pouze králi svého území a papeži.

Všichni obyvatelé těchto zemí se stali vazaly daného šlechtice a údajně mu poskytovali svou práci výměnou za ochranu před útoky. Ve skutečnosti to vedlo k systému nevolnictví a prakticky otroctví, což mělo za následek vytvoření masivní rolnické podtřídy, která byla vždy zralá pro vykořisťování revolucionáři.

Ačkoli byla velká část feudálního systému romantizována příběhy o rytířích v brnění, princeznách a dvorské lásce, drsná realita pro drtivou většinu obyvatel středověké Evropy byla bídná existence téměř bez možnosti úniku. Existence tohoto represivního systému a jeho nástupců v pozdějších stoletích se ukázala být jednou z největších hnacích sil bílých osadníků, kteří uprchli z Evropy, aby se usadili v nových zemích Ameriky a jinde.

SEBEMRSKAČSTVÍ – TREST ZA „HŘÍCH“ ČERNÉ SMRTI

Nástup dýmějového moru, neboli černé smrti, byl extrémnějšími křesťanskými kruhy považován za znamení od Boha, že jsou trestáni. Po celé křesťanské Evropě se objevil řád Bratří kříže, neboli flagelantů. Věřili, že pokud budou činit pokání tím, že budou chodit bosí z města do města, bez košile a neustále se bičovat, bude jim odpuštěno a mor zmizí.

Inkvizice – pronásleduje Židy i pohany

Inkvizice byla institucí formálně založenou papežem Řehořem IX. v roce 1231 a jejím úkolem bylo vyhledávat, soudit a odsuzovat osoby vinné z obecně definovaného zločinu „kacířství“.

Zpočátku se jednalo o opatření určené k potlačení veškerého nekřesťanského myšlení, ale postupem času se

rozvinulo do dvou specifických odnoží: ve Španělsku a ve zbytku Evropy. Mimo Španělsko se zaměřovala hlavně na nežidy. Ve Španělsku začala inkvizice jako protěžidovská kampaň a později se rozšířila i na jiné skupiny kacířů. Inkvizice zcela otevřeně používala mučení k získávání důkazů pro širokou škálu údajných obvinění, včetně kacířství, čarodějnictví, bigamie a, speciálně pro Židy, lichvářství.

Katolická církev schvaluje mučení

Jednotliví inkvizitoři, z nichž většina byla osobně jmenována papežem, disponovali velkou mocí, včetně pravomoci zatýkat členy královských rodin. Inkvizitoři zřídili soudy v různých městech po celé Evropě a vznášeli obvinění proti osobám, které obvinili z kacířství, což mohlo zahrnovat ateismus, příslušnost k jinému náboženství než křesťanství nebo zpochybňování výkladu Bible církví. Zejména ve Španělsku bylo běžným obviněním, jehož cílem bylo vymýtit falešné konverze mezi Židy, falešné vyznávání křesťanství.

Mírnější tresty byly ukládány těm, kteří se přihlásili a přiznali své kacířství, přičemž na tato přiznání byla poskytnuta lhůta jednoho měsíce. Pokud byl člověk souzen za kacířství, svědectví dvou svědků bylo obecně považováno za důkaz viny. Inkvizitoři měli také právo uvěznit osoby, o nichž se domnívali, že lžou. Na tento skandál rychle navázalo něco ještě horšího: v roce 1252 papež Inocenc IV. oficiálně schválil používání mučení na podezřelých. Není překvapením, že se začaly hrnout přiznání k čarodějnictví, pohanství, uctívání satana a jakékoli

jiné kacířství od nešťastných obětí mučících nástrojů, jako byly skřipce, šrouby na palce, rozžhavené železo a desítky dalších ďábelských mučících nástrojů používaných v tomto procesu.

V perverzním překročení příkazu nezabíjet nemohli inkvizitoři provádět popravy, ale pouze věznit a mučit své oběti.

Katolická církev se tomuto omezení vyhnula tím, že odsouzenou osobu předala místním úřadům, aby jí byl uložen přiměřený trest. Když k tomu došlo, bylo to rovnocenné požadavku církve na popravu této osoby. Ta se obvykle prováděla buď upálením na hranici, nebo uškrcením na veřejnosti.

Inkvizice trvala více než tři sta let v různých formách a s různou mírou krutosti. V době odtržení protestantů od katolické církve již inkvizice ve většině míst upustila od mučících nástrojů, ale stále s vášní pronásledovala nové protestanty, které v Itálii a Španělsku prakticky vyhladila.

CÍRKEV SCHVALUJE MUČENÍ JAKO PROSTŘEDEK K VYNUCENÍ PŘIZNÁNÍ OD HŘÍŠNÍKŮ

Oběti inkvizice jsou upáleny na hranici, Lisabon, Portugalsko, 17. století. Mučící nástroj, křeslo s hřebíky a upálení byly jen některé z metod, které se během inkvizice běžně používaly k vynucení přiznání od nekřesťanů, jako byli Židé nebo ateisté, nebo od těch, kteří se v jakémkoli smyslu odchylují od křesťanského světonázoru. Tímto způsobem katolická církev aktivně potlačovala světonázory nebo myšlenky, z nichž mnohé byly vědecky platné, ale byly v rozporu s Biblí.

Španělská inkvizice

V roce 1476 Ferdinand, manžel Isabelly a spoluvládce Kastilie a nakonec celého Španělska, zorganizoval Santa Hermandad, neboli Svaté bratrstvo, což byla jakási národní vojenská policie vytvořená za účelem potlačování vnitřního odporu. Jedním z hlavních cílů Svatého bratrstva bylo také

vytvoření úplné náboženské podřízenosti katolické církvi. V roce 1478 vydal papež Sixtus IV. dekret, který Ferdinandovi a Isabelle udělil pravomoc jmenovat tři inkvizitory, kteří se měli zabývat kacíři a dalšími pachateli trestných činů proti církvi. To znamenalo formální začátek španělské inkvizice.

V roce 1483 byl přední španělský katolický teolog Torquemada papežem Inocencem VIII. jmenován velkým inkvizitorem pro celé Španělsko. Ačkoli byla inkvizice ve Španělsku původně založena za náboženskými účely, rychle se stala prostředkem k pomstě španělským Židům, kteří byli považováni za odpovědné za všechny druhy nekalých finančních praktik a kteří byli také obviněni z aktivní pomoci muslimům při okupaci Španělska.

Španěl Lucas de Tuy ze třináctého století tvrdil, že našel důkaz, že židovští špioni vydali město Toledo muslimským armádám. Ačkoli to nebylo nikdy definitivně prokázáno (vzhledem k úzké spolupráci mezi španělskými Židy a Maury to mohlo mít reálný základ), bylo toto tvrzení příkladem obvinění vznesených proti španělským Židům.

Torquemada po patnáct let využíval inkvizici k vyšetřování a trestání marranos (tajných Židů vyznávajících křesťanství), Maurů, ateistů a dalších v nebývalém rozsahu. Během jeho funkčního období bylo na hranici upáleno asi dva tisíce lidí. Podílel se také na prosazení vyhnání Židů ze Španělska v roce 1492.

Židé byli odhaleni jako spojenci Maurů

Protižidovské kampaně ve Španělsku dosáhly vrcholu v roce 1492, kdy byla španělskými silami dobyta poslední maurská pevnost ve Španělsku, Granada. Objev několika Židů mezi nejvyššími členy maurské vlády, včetně vezírů (neboli nejvyšších poradců) muslimského chalífy, vyvolal mezi Španěly bouřlivou reakci. V tom roce bylo ze Španělska násilně deportováno asi 150 000 Židů. Vzhledem k tomu, že Ferdinand Kastilský byl také králem Sicílie, byla španělská inkvizice zavedena i pro nešťastné obyvatele tohoto ostrova.

Po roce 1520 se španělská inkvizice zaměřila také na protestanty ve Španělsku. Ti byli rychle vyhubeni a Španělsko zůstalo silně katolickou zemí. Později se španělská inkvizice rozšířila do španělských kolonií v Novém světě. Tam se soustředila na potlačování domorodých pohanských náboženství. Inkvizice byla ve Španělsku nakonec zrušena v roce 1834.

Protestantismus v Itálii potlačen

V roce 1542 založil papež Pavel III. římskou inkvizici, aby čelil protestantismu v Itálii. Papež Pius V., který vládl v letech 1566 až 1572, pak využil inkvizici k potlačení všech odpůrců v době protestantského povstání. Tímto způsobem Pius V. dočasně posílil katolickou církev v době takzvané protireformace.

Jako papež pomáhal francouzským římským katolíkům v pronásledování hugenotů a vyhostil mnoho Židů z papežských

států. Využívání inkvizice papežem Piem V. bylo hlavním důvodem, proč se reformace v Itálii nikdy řádně neuchytila.

Seznam zakázaných knih

Zpočátku se římská inkvizice omezovala na pronásledování intelektuálů, kteří zpochybňovali výklad Bible. V roce 1559 pak vydala Index zakázaných knih, což byl seznam pohanských a jiných děl, která byla v rozporu s křesťanským světonázorem.

Index zakázaných knih, nazývaný Index Librorurm Prohibitorum, byl katolickou církví vydáván nepřetržitě až do roku 1966, kdy byl tiše zrušen.

Galileo odsouzen k domácímu vězení

Galileo Galilei, slavný italský fyzik, matematik, astronom a filozof, který žil v letech 1564 až 1642, se stal jednou z nejznámějších obětí inkvizice poté, co se přihlásil k heliocentrickému pohledu na sluneční soustavu, podle kterého je středem vesmíru Slunce, a nikoli Země. Galileovo dílo bylo v rozporu s biblickým příběhem ze Starého zákona o bitvě, která trvala tak dlouho, že Izraelité požádali Boha, aby prodloužil den, aby mohli zabít všechny své nepřátele. Podle Bible Bůh řádně „zastavil slunce“, aby prodloužil denní světlo – což bylo podle církve důkazem, že slunce obíhá kolem Země, a ne naopak.

Skutečné biblické verše, Jozue 10:12–13, uvádějí: „...Slunce, zastav se nad Gibeonem... A slunce se zastavilo uprostřed nebe.“

Všechny Galileovy knihy byly v roce 1614 katolickou církví označeny za kacířské a on na to reagoval otevřeným dopisem o irelevantnosti biblických pasáží ve vědeckých argumentech, v němž uvedl, že Bible by se měla přizpůsobit rostoucím znalostem a že žádný vědecký názor by se nikdy neměl stát článkem křesťanské víry.

To vedlo k tomu, že jeho knihy byly v roce 1616 zabaveny církví a spáleny. Neodradilo ho to však a v roce 1632 vydal své nejslavnější dílo, Dialog o dvou hlavních systémech světa, ve kterém porovnával heliocentrický a geocentrický systém. Katolická církev ho postavila před soud a pod hrozbou mučení ho donutila odvolat své názory.

Kromě toho církev odsoudila Galilea k doživotnímu vězení, které bylo později změněno na trvalé domácí vězení. Všechny výtisky Dialogu byly spáleny a rozsudek proti tomuto velkému učenci, který pomohl vyvinout dalekohled, byl veřejně přečten na všech univerzitách v Evropě.

GALILEO GALILEI – PRONÁSLEDOVANÝ VĚDECKÝ GENIUS

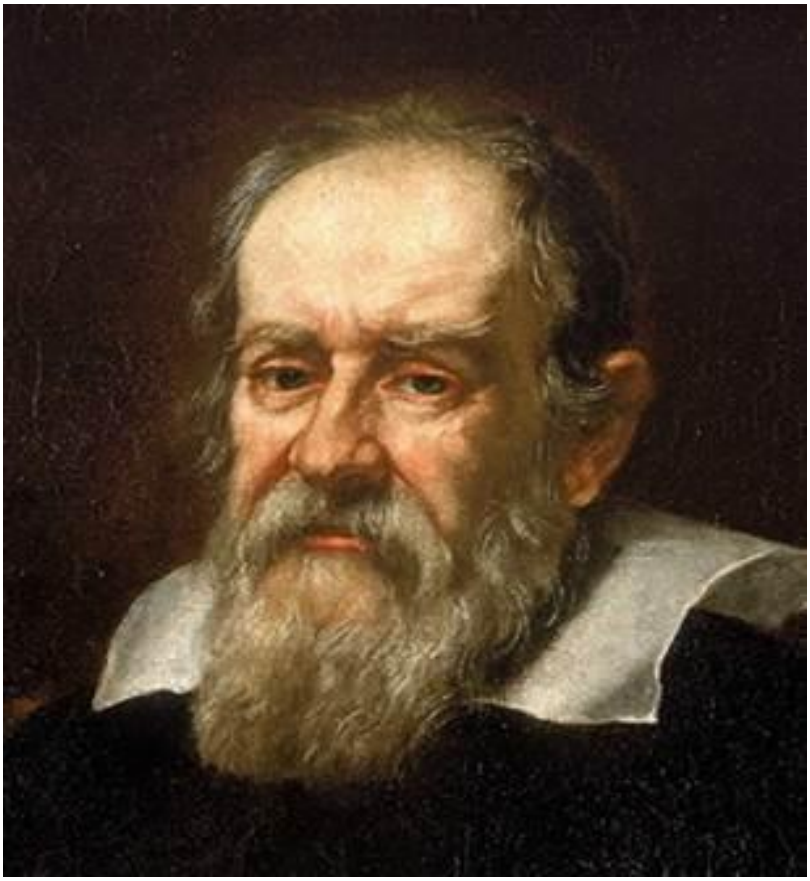

Galileo Galilei (1564–1642), italský vědec, který byl pronásledován katolickou církví za šíření heliocentrické teorie, podle níž je středem vesmíru Slunce, a nikoli Země. Církev ho shledala vinným z kacířství, byl nucen veřejně odvolat své názory a odsouzen k vězení. Trest byl později změněn na doživotní domácí vězení a Galileo zemřel doma devět let po vynesení rozsudku. Níže je titulní strana Galileova nejslavnějšího díla Dialog o dvou hlavních systémech světa.

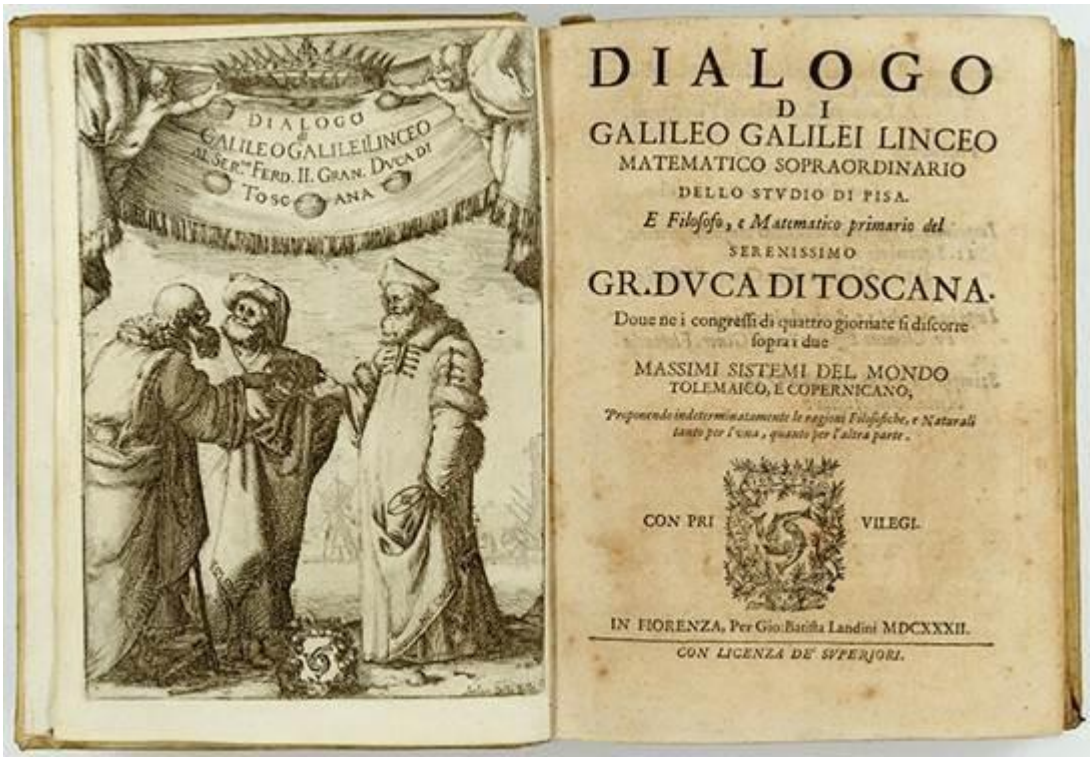

Bruno – mučedník za svobodu myšlení

Italský filozof Giordano Bruno je typickým příkladem toho, jak inkvizice fungovala. Bruno, bývalý dominikánský mnich, byl 17. února 1600 upálen katolickou církví poté, co byl zatčen a uvězněn inkvizicí.

Bruno opustil křesťanství a jako svůj osobní systém víry obnovil materialismus a stoicismus klasického světa. Konkrétní obvinění vznesená proti Brunovi během jeho procesu plně odhalila šílenství, které bylo pro inkvizici typické.

Bruno byl obviněn z toho, že napsal, že Mojžíš byl čaroděj, že Mojžíš nikdy nemluvil s Bohem, že Ježíš byl čaroděj a ubožák a že není důvod se divit Ježíšovým zázrakům, protože on, Bruno, dokázal provádět ještě větší.

Byl také obviněn z toho, že řekl, že Ježíš nevstal z mrtvých, že panenské početí je nemožné, že neexistuje peklo a že mniši jsou osli. Před inkvizitory Bruno prohlásil, že nemá co odvolat. Byl odsouzen k smrti a jeho díla byla veřejně spálena na schodech katedrály svatého Petra v Římě a zařazena na Index zakázaných knih. Brunova slavná odpověď na rozsudek zněla: „Možná vy, kteří vynášíte můj rozsudek, máte větší strach než já, který jej přijímám.“

Když byl přivázán ke kůlu, na kterém měl být upálen, mnich mu nabídl k políbení krucifix. Bruno rozzlobeně odvrátil hlavu a řekl, že zemře dobrovolně jako mučedník a že jeho duše povstane s ohněm. Poté byl upálen zaživa za zpěvu církevního sboru.

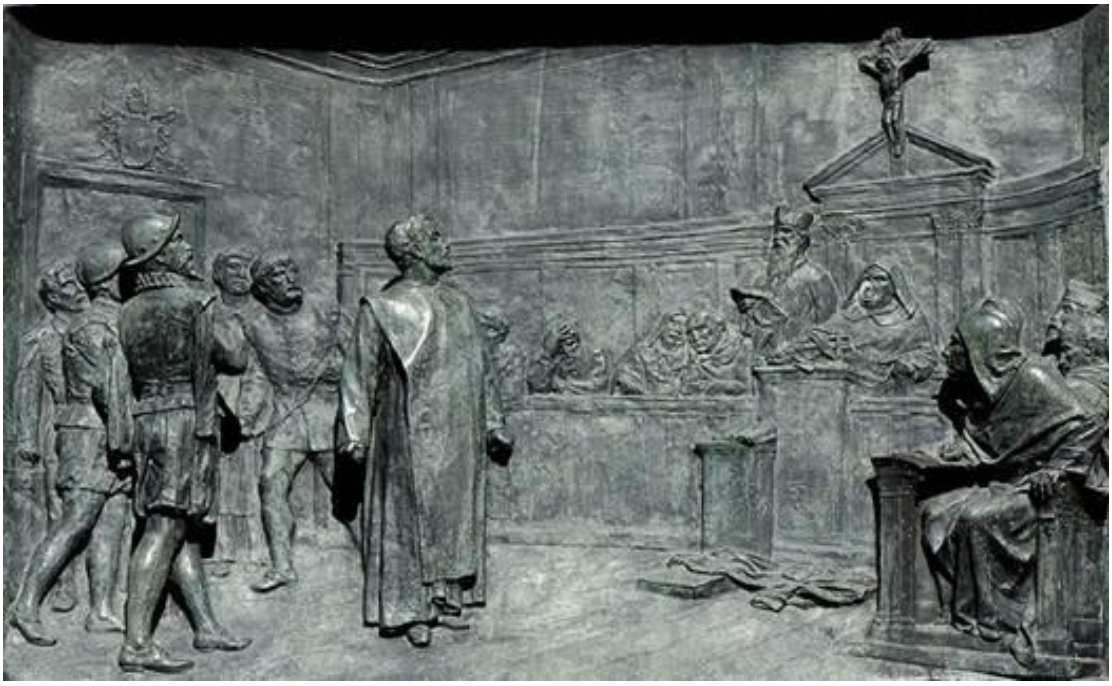

Proces s Giordanem Brunem před inkvizicí.

Inkvizice nedokázala potlačit protestantismus

Svatý římský císař Karel V. nařídil v roce 1522 zavedení inkvizice v (později známém jako) Nizozemsku, aby zabránil šíření protestantismu v této oblasti. Inkvizice v tomto ohledu výrazně selhala.

Inkvizice ve švýcarské Ženevě byla stejně přísná jako ta španělská a neustále ohrožovala reformátora Jana Kalvína. I ona nakonec selhala ve svém cíli potlačit veškerý disent.

Sociální dopady středověku

Během temného středověku směli vstoupit do kněžského stavu pouze ti nejchytřejší kandidáti, protože oni byli strážci umění a písemnictví. Jediným způsobem, jak získat nějaké vzdělání, bylo tedy vstoupit do kněžského stavu.

V důsledku toho vedlo prosazování celibátu katolickou církví ke ztrátě některých z nejbystřejších genů v genofondu bílé rasy.

Mnoho vědců bylo nuceno buď opustit svou práci, nebo, pokud se odvážili pokračovat, museli tak činit v naprosté tajnosti. Leonardo da Vinci vytvořil mnoho svých rukopisů zrcadlovým písmem, aby zabránil ostatním číst výsledky svého výzkumu, i když pracoval v době, kdy inkvizice ztrácela na síle.

Kumulativní účinek temného středověku tedy spočíval v tom, že Evropu posunul ve vývoji o několik století zpět.

TISÍCE NEVINNÝCH LIDÍ UPÁLENO JAKO „ČARODĚJNICE“

Čarodějnice upálené na hranici na dřevorytu z roku 1555. „Ospravedlněno“ biblickým příkazem zabíjet čarodějnice byly tisíce žen zatčeny a obviněny z čarodějnictví, přičemž jednou z nejznámějších obětí byla matka astronoma Johanna Keplera. Byly zabity za „zločiny“, které sahaly od pohlavního styku se Satanem a porodu ďáblů až po potulování se po zemi v podobě koček. K získání přiznání bylo použito mučení. V jednom slavném případě zachránila lékařská fakulta univerzity v Lipsku jednu z těchto „přiznávajících se“ před upálením tím, že ji prohlásila za duševně chorou poté, co uznala, že „monstrózní porody“, které následovaly po jejím „stýkání se se Satanem“, nebyly ničím jiným než vyprazdňováním střev. Podle Grolierovy encyklopedie z roku 1966 dosáhl počet obětí takových upálení čarodějnic „stovek tisíc“.

KAPITOLA 41: Znovuzrození klasické kultury – renesance

Slovo renesance doslovně znamená „znovuzrození“ a období, ke kterému se vztahuje, bylo právě tímto znovuzrozením evropské kultury, vzdělanosti a vědy. Renesance začala ve čtrnáctém století v Itálii a v šestnáctém a sedmnáctém století se rozšířila do zbytku Evropy.

Není náhodou, že toto „znovuzrození“ doprovázelo konec temného středověku. Renesance byla také jasně spojena s náboženskou reformací, která se rozšířila po velké části Evropy, a v mnoha případech byly reformace a renesance úzce propojeny.

Renesance začíná v Lombardii v severní Itálii

Renesance začala v městech severní Itálie, což byly významně ty regiony, které byly po rozpadu Římské říše okupovány germánskými Langobardy.

Langobardi zplodili všechny slavné osobnosti italské renesance: Leonarda da Vinciho, Danteho a Michelangela, abychom jmenovali alespoň některé. Pravděpodobně nejslavnějším a nejvlivnějším Langobardem byl však Kryštof Kolumbus, který plul pod španělskou vlajkou a který v roce 1492 urychlil kolonizaci Severní Ameriky bílou rasou.

Je třeba uznat roli bohatých rodin těchto severoitalských měst, které podporovaly učence a umělce usilující o znovuzrození klasické civilizace. Bez finanční podpory

Medicejských z Florencie, Estesových z Ferrary, Sforzových z Milána, Gonzagových z Mantovy, vévodů z Urbina a dóžat z Benátek by renesance možná nikdy neměla tak velký vliv, jaký měla.

PRVNÍ POUŽITÍ JEZDECKÉ SOCHY OD DOB KLASICKÉHO ŘÍMA

\\

Donatellův jezdecký pomník Gattamelatovi v Padově z roku 1450 je prvním jezdeckým pomníkem od dob starověkého Říma a Řecka a je působivou připomínkou klasických kořenů renesanční kultury.

Oživení v sekulární literatuře

Jednou z nejvýznamnějších změn, které přineslo uvolnění smrtelného sevření katolické církve, byl náhlý příval historické literatury, která poprvé od dob nadvlády křesťanství nezaujímala čistě teokratickou formu.

Sekulární, neboli nenáboženský pohled na svět inspiroval nejslavnější historické knihy té doby: Dvanáct knih florentských dějin od Leonarda Bruina (1420), Florentské letopisy od Niccola Machiavelliho (1525) a Úvod do studia historie od Jeana Bodina (1566) jsou příkladem této změny.

Tito renesanční historici odmítli křesťanský výklad, podle kterého historie začala stvořením světa, následovaným vtělením Ježíše Krista a očekávaným posledním soudem. Renesanční historici začínali starověkem, pokračovali středověkem a poté zlatým věkem renesance v době, kdy psali. Kromě toho byla klasická díla studována jako velká literární díla sama o sobě, a nikoli pouze jako ospravedlnění křesťanské civilizace.

Tento obnovený zájem o antická díla vedl k odhodlanému a nakonec úspěšnému hledání klasických rukopisů: Platónovy Dialogy, Dějiny Hérodota a Thúkydida a díla řeckých dramatiků a básníků byla znovuobjevena a opět oslovila široké publikum.

Řečtina byla dokonce zavedena jako předmět na školách v severní Itálii. Kromě toho studium politologie zahájil Niccolò Machiavelli (1469–1527), další severoitalský historik, státník a politický filozof, jehož nejslavnější dílo Vladař (napsané v roce

1513, ale vydané v roce 1532) ho proslavilo jako otce politologie.

Velcí umělci renesance

Renesance se rozšířila do všech částí Evropy, jakmile skončilo temné středověké období. Ačkoli není možné věnovat se všem velkým umělcům té doby, stojí za to uvést alespoň částečný seznam některých z nejvýznamnějších umělců:

- Giotto (1267–1337) byl nejvýznamnějším italským malířem 14. století, jehož pojetí lidské postavy v širokých, zaoblených liniích, spíše než ploché a dvourozměrné, bylo milníkem ve vývoji západního umění.
- Michelangelo (1475–1564) byl jedním z nejinspirativnějších tvůrců v historii umění. Mezi jeho nejznámější díla patří fresky na stropě Sixtinské kaple, které maloval vleže na zádech (práce trvala od roku 1508 do roku 1512). Byl také hlavním architektem baziliky svatého Petra v Římě, kde pozměnil původní návrh Donata Bramanteho a přepracoval exteriér a konečnou podobu její kupole. Jeho velká volně stojící socha nahého Davida (1504) je další ikonou renesančního umění a byla největší mramorovou sochou od dob Říma.

POHANSKÁ INSPIRACE PRO RENESANČNÍ UMĚNÍ

David od Michelangela, ikona renesančního umění. Název díla mylně vedl lidi k domněnce, že se jedná o biblické dílo: ve skutečnosti však zobrazuje neobřezaného muže, zatímco kdyby mělo zobrazovat biblického Davida, byl by jistě obřezán. Mnoho odborníků na umění se domnívá, že David byl ve skutečnosti jméno modelu, nikoli židovského krále, a že Michelangelo použil biblický odkaz, aby nahé dílo bylo přijatelnější. Je zřejmé, že inspirací bylo pohanské řecké a římské umění.

- Donatello, jehož skutečné jméno bylo Donato di Niccola di Betto Bardi (1386–1466), byl malíř a sochař, který stanovil standardy pro všechny své současníky a je považován za jednoho z největších sochařů všech dob a zakladatele moderního sochařství. Donatello vytvořil v roce 1435 ve Florencii první volně stojící sochu nahého muže od římských dob, Davida. Tato socha později posloužila jako inspirace pro Michelangelova Davida. Dalším dílem, pro které je Donatello nejvíce známý, je malba Cantorie (1448) ve florentské katedrále – obrazy nahých cherubínů se od té doby staly synonymem pro amorky.
- Sandro Botticelli, jehož skutečné jméno bylo Alessandro di Mariano Filipepi (1445–1510), byl jedním z předních malířů florentské renesance. Botticelli, který byl sponzorován rodinou Medici ve Florencii, je autorem jednoho z nejznámějších obrazů renesance: Zrození Venuše (1482). Silné pohanské podtóny tohoto velkolepého obrazu vypovídají mnoho o duchu renesance.
- Filippo Brunelleschi (1377–1476) byl architekt, který kolem roku 1420 ve Florencii prolomil středověkou tradici vynálezem lineárního stylu, který umožňoval promítání trojrozměrných obrazů na rovnou plochu.

  Brunelleschi se proslavil také jako první renesanční stavitel, který navrhl obrovskou kupoli florentské katedrály, která byla postavena v roce 1436 – bezpochyby nejimpozantnější inženýrský počin od dob Římanů.

Věda se znovu vynořuje z temného středověku

V medicíně a anatomii byly starověké spisy Hippokrata a Galena konečně přeloženy v patnáctém a šestnáctém století. Tyto spisy se staly předmětem zájmu začínajících renesančních intelektuálů a pokroky založené na těchto základních dílech umožnily vědcům, jako byli Mikuláš Koperník, Tycho Brahe a Johannes Kepler, dosáhnout skutečných pokroků ve svých oborech, z nichž mnohé byly první za stovky let.

Studium geografie se proměnilo, když byly objeveny mapy římského kartografa Ptolemaia. To vedlo přímo k první velké vlně bílých průzkumníků, kteří nakonec putovali do všech koutů světa.

Vynález knihtisku v patnáctém století revolučně změnil přístup k poznatkům pro ty, kteří je chtěli získat: vznik tištěných knih nejen rozšířil okruh znalostí, ale také změnil osamělost akademického života v předchozí éře ve společné úsilí, které velmi často přesahovalo hranice jednotlivých zemí.

Vynález střelného prachu po roce 1450 změnil způsob vedení války. Poprvé bylo možné zbořit městské hradby pomocí děl, místo aby se obléhající armády musely spoléhat na katapulty a balvany.

DA VINCI – UMĚLEC, INŽENÝR A RENESANČNÍ NADČLOVĚK

Leonardo da Vinci (1452–1519) byl lombardský malíř, kreslíř, sochař, architekt a inženýr, jehož genialita a bohatý život ztělesňovaly ideál renesance. Jeho světově proslulé obrazy jsou jen zlomkem jeho tvorby, která zahrnovala mnoho vědeckých a mechanických objevů, které se používají dodnes. Nahoře je autoportrét, který ukazuje jeho fyziognomii.

Slavní renesanční vědci

- Leonardo da Vinci (1452–1519) byl florentský umělec, který se proslavil jako malíř, sochař, architekt, inženýr a vědec.

Jeho vědecké studie v oblastech anatomie, optiky a hydrauliky předjímaly mnoho vývoje moderní vědy, i když některé z jeho teorií byly zaznamenány v obráceném zrcadlovém písmu ze strachu z pronásledování církví.

V oblasti anatomie studoval krevní oběh a fungování oka. Učinil objevy v meteorologii a geologii, zjistil vliv měsíce na příliv a odliv, předpověděl moderní koncepce vzniku kontinentů a odhadl povahu zkamenělých mušlí. Patřil k zakladatelům hydrauliky a vynalezl hydrometr.

Vynalezl velké množství strojů, včetně potápěčského obleku, vojenského tanku (který byl nakonec postaven během první světové války v roce 1917), kluzáku, kuličkového ložiska a mnoha dalších.

- Mikuláš Koperník (1473–1543) byl polský astronom, nejznámější díky své astronomické teorii, že Slunce je v klidu poblíž středu vesmíru a že Země, která se jednou denně otáčí kolem své osy, obíhá jednou za rok kolem Slunce. Tomuto systému se říká heliocentrický, neboli sluneční. Jeho teorie byla potlačena církví při procesu s Galileem v roce 1633.
- Tycho Brahe (1546–1601) byl dánský astronom, který provedl přesná a komplexní astronomická měření sluneční soustavy a více než sedmi set hvězd.
- Johannes Kepler (1571–1630) byl německý astronom a přírodní filozof, známý formulováním a ověřením tří zákonů planetárního pohybu. Tyto zákony jsou dnes známé jako Keplerovy zákony.

KOPERNÍK A BRAHE – DVĚ RENESANČNÍ GENIÁLNÍ OSOBNOSTI

Vlevo: Mikuláš Koperník (1473–1543), astronom polského původu, který jako první oživil heliocentrický pohled na vesmír založený na dřívějších řecko-římských myšlenkách. Ve své nejslavnější knize De revolutionibus poprvé vysvětlil, že východ a západ planet je výsledkem otáčení Země kolem Slunce. Vpravo: Tycho Brahe (1546–1601). Brahe, který se narodil v Dánsku, vyvinul astronomické přístroje pro měření a určování polohy hvězd. Zmapoval sluneční soustavu a přesné polohy více než 777 pevných hvězd.

- Sir Isaac Newton (1642–1727) byl anglický matematik a fyzik, považovaný za jednoho z největších vědců v historii, jehož objevy a teorie položily základ pro většinu

pokroku ve vědě od jeho doby. Newton byl jedním z vynálezců matematické disciplíny zvané infinitezimální počet (druhým byl německý matematik Gottfried Wilhelm Leibniz). Vyřešil také záhady světla a optiky, formuloval tři zákony pohybu a z nich odvodil zákon všeobecné gravitace.

- Galileo Galilei (1564–1642) byl italský fyzik a astronom, který spolu s německým astronomem Johannesem Keplerem zahájil vědeckou revoluci, která předcházela práci anglického fyzika Sira Isaaca Newtona. Galileo vyvinul dalekohled, jehož raný model představil vládcům Benátek: jeho hodnota pro námořní a mořské operace vedla ke zdvojnásobení jeho platu a zajištění doživotního profesorského místa. V roce 1609 sestrojil výkonný dalekohled, díky kterému se stal prvním člověkem, který spatřil hory a krátery na Měsíci, hvězdy Mléčné dráhy a čtyři největší měsíce Jupitera. Tyto objevy publikoval v březnu 1610 v knize nazvané Hvězdný posel. Kvůli svým spisům byl však pronásledován církví, jak bylo popsáno v předchozí kapitole.

Církev nejprve potlačuje, poté se pokouší ovládnout renesanci

Katolická církev se nejprve pokusila potlačit vlnu zájmu o pohanské civilizace, přičemž jeden z papežů jmenoval speciální inkvizici, aby se pokusila potlačit oživení pohanských děl. Neodolatelná vlna však ovlivnila i většinu nejfanatičtějších katolíků a společnost jako celek se stala sekulárnější.

S tímto vývojem utlačování klasického myšlení ustalo a církev se místo toho pokusila přizpůsobit novým zájmům tím, že se prezentovala jako původní zastánce klasického myšlení a poukazovala spíše na počátky Říma než na křesťanské náboženství. Poté byly vytvořeny spisy církevních otců, které byly přidány k seznamu děl, která měla být studována společně s pohanskými díly. Od této doby se zrodil humanistický přístup ke společnosti, který položil základy moderního křesťanství.

Renesance – zlomový bod v rozvoji evropské kultury

Renesance spolu s reformaci znamenaly zlomový bod ve vývoji evropské kultury. Byly hnací silou hledání nových a lepších znalostí: hledání, které vedlo přímo k období objevů, námořních plaveb do vzdálených a nových zemí, které zase vedly k kolonizaci Severní a Jižní Ameriky, Austrálie, Nového Zélandu, velkých částí Asie a částí Afriky bělochy.

KAPITOLA 42: Ve jménu Boha – křesťanské války

V Novém zákoně je Ježíš Kristus citován, že přišel přinést meč, aby „rozpoutal válku mezi otcem a synem a matkou a dcerou“ (Lukáš 12:53), a řekl: „Ale mé nepřátele, kteří nechtěli, abych nad nimi kraloval, přiveďte sem a před mýma očima je zabijte“ (Lukáš 19:27).

Tato slova se v historii křesťanství mnohokrát promítla do krvavé reality, počínaje dobou, kdy významné politické povstání proti římskokatolické církvi nabylo náboženského charakteru, což vedlo k rozkolu evropského křesťanstva na katolíky a protestanty. Tento rozkol vyvolal sérii náboženských válek, které nakonec měly na svědomí smrt téměř třetiny bílé rasy.

Reformace ohlašuje rozkol mezi severem a jihem

Reformace je název pro náboženské povstání v 16. století. Jelikož k jeho největšímu rozmachu došlo uprostřed renesance, není pochyb o tom, že tyto dvě události spolu souvisely. Navíc se k tomu přidala politická dimenze s podtónem rasové diskriminace, když se většina severní Evropy přiklonila k protestantismu, zatímco většina jižní Evropy zůstala katolická.

Vznikající evropský nacionalismus také nesouhlasil s tím, že papež, obvykle Ital, musel schvalovat jmenování všech hlav států v celé Evropě. Schopnost papeže vybírat daně od cizích zemí na podporu sídla církve v Římě také dráždila ty, kteří žili tisíce kilometrů od města. Ekonomické impérium katolické

církve bylo vytvořeno tímto způsobem a odhaduje se, že před reformací vlastnila církev až třetinu veškeré půdy v Evropě.

Katolická fraška – papežové se navzájem exkomunikují

Katolická církev, která měla sloužit pouze Bohu, zradila své až příliš lidské politické záměry, když mezi Italy a Francouzi vypukl spor o nástupnictví na papežský trůn. V události známé jako Velké schizma z roku 1378 Francouzi dosadili svého papeže Klementa VII. v Avignonu, zatímco Italové dosadili Urbana VI. v Římě. Oba papežové se poté navzájem exkomunikovali z církve. Spor byl nakonec vyřešen v roce 1415, kdy byli oba papežové sesazeni a v Římě byl ustanoven nový papež. Autorita církve však byla tímto absurdním jednáním oslabena, protože mnoho lidí poprvé vidělo, že papežové jsou až příliš lidští a touží spíše po moci než po službě Bohu.

Rozpouštění papežské autority

První kroky k oslabení moci římskokatolické církve byly učiněny v Anglii: řada zákonů vydaných v této zemi v letech 1279 až 1352 zabránila církvi přebírat pravomoci místních úřadů a zabavovat pozemky pro vlastní potřebu. Tyto zákony také zrušily právo církevních hodnostářů působit jako soudci v trestních a občanských věcech.

WYCLIFFE SE STAVÍ PROTI KATOLICISMU 1378

Anglický reformátor John Wycliffe, předchůdce protestantských reformátorů, vyslal v roce 1378 svou skupinu „chudých kněží“, aby po celé Anglii kázali nekatolickou verzi křesťanství.

Anglický reformátor John Wycliffe útočí na katolicismus

V roce 1378 anglický duchovní John Wycliffe veřejně napadl prodej odpustků katolickou církví. Jednalo se o systém, v rámci kterého si hříšníci mohli za poplatek placený církvi koupit odpuštění za své prohřešky. Wycliffe prohlásil, že odpuštění od Boha nelze koupit za peníze, a poté ještě více rozhněval katolickou církev tím, že přeložil Bibli do angličtiny a kázal v angličtině namísto latiny.

Čech Jan Hus vyvolává masakry

Wycliffovy myšlenky si v střední Evropě získaly mnoho stoupenců. V Čechách se místní kněz jménem Jan Hus stal zastáncem obzvláště zaníceného antikatolicismu. Hus byl na příkaz katolické církve zatčen, odsouzen jako kacíř a v roce 1415 popraven. Husovi stoupenci byli poté fyzicky napadeni a několik tisíc z nich bylo zabito během následného konfliktu, který vešel ve známost jako husitské povstání.

Francie – církev podřízena králi 1516

Smlouva podepsaná mezi francouzským králem a papežem v roce 1516 postavila katolickou církev ve Francii do podřízené role vůči monarchii. Podobné smlouvy s vládci jiných evropských zemí také pomalu oslabovaly papežovu moc a vytvářely politické podmínky, za kterých mohli teologové začít nesouhlasit s katolickým dogmatem, aniž by se museli obávat pronásledování.

Ačkoli se tedy formálně říká, že reformace začala povstáním vedeným německým knězem Martinem Lutherem v roce 1517, sociopolitické podmínky, které umožnily vznik tohoto povstání, existovaly již nejméně 150 let před jeho dobou.

LUTHER ZAHÁJIL REFORMACI

Martin Luther (1483–1546) je známý jako kněz, jehož zpochybňování praktik katolické církve vedlo k protestantské reformaci. Je jednou z klíčových postav moderního křesťanství, protože jeho činy způsobily rozkol křesťanství na dvě hlavní části a také připravily půdu pro staletí válek mezi protestanty a katolíky. Níže: Tisk z té doby ilustruje katolickou praxi prodeje odpustků, neboli odpuštění od Boha. Tisk ukazuje ražbu mincí na místě, protože poptávka byla tak vysoká. Právě takovéto zjevně korupční praktiky vedly Luthera k tomu, aby své námitky vyjádřil veřejně.

Luther a německá reformace

Martin Luther (1482–1546) byl německý katolický duchovní, který v roce 1501 navštívil Řím a byl šokován tím, co tam viděl: podle jeho slov světskou povahou papežského dvora.

Luther, jmenovaný profesorem Písma na univerzitě ve Wittenbergu, odmítl myšlenku, že papež je neomylný a jmenován Bohem. V roce 1517 oznámil své myšlenky ve slavných 95 tezích, písemném dokumentu, který přibil na dveře kostela ve Wittenbergu. Tento čin vyvolal v katolickém Německu a v Římě poplach, vzhledem k Lutherově postavení v teokratické komunitě.

Lutherovi bylo nařízeno, aby odvolal své útoky na katolickou církev, ale to ho přimělo k ještě otevřenějšímu vystupování. Papež mu poté poslal písemnou výhrůžku

vyloučením z církve (tzv. bulu), kterou Luther v roce 1520 veřejně spálil.

To rozzuřilo katolíky: římský císař Karel V. a řada dalších katolických duchovních uspořádali ve městě Worms schůzi (tzv. sněm) a nařídili Lutherovi, aby se zřekl svých názorů. Ten to odmítl a byl unesen přáteli, kteří ho donutili skrývat se na hradě Wartburg, který patřil sympatizujícímu šlechtici. Tam psal pamflety, v nichž dále prosazoval své názory, a začal překládat Bibli do němčiny.

Luteránství podporovali severoněmecká knížata, mnoho nižších duchovních a velké množství obyčejných Němců, z nichž mnozí v něm viděli příležitost získat nezávislost na Římě.

První křesťanská válka – selská válka 1524–1525

Katolíci se s povstáním nesmířili. V roce 1524 vypukla první křesťanská válka, nazývaná selská válka, mezi katolíky a luterány. Toto povstání využilo mnoho feudálních rolníků jako záminku ke vzpouře proti svým podmínkám nevolnictví, kdy byli vázáni daněmi k mnoha šlechticům a církvi.

Ačkoli se Luther proti selské válce vyslovil, byla považována za první konflikt luteránského povstání. Rolníci byli poraženi v roce 1525 a v roce 1526 bylo na sněmu ve Špýru uzavřeno příměří mezi luterány a katolíky.

Tam bylo v zásadě dohodnuto, že ti, kteří chtěli uctívat Boha způsobem, který prosazoval Luther, tak mohli činit. V roce 1529 však katolíci jednostranně dohodu odmítli. Luteráni

proti tomuto obratu protestovali a od té doby se členové protikatolického hnutí stali známí jako protestanti, od latinského slova protestari, což znamená veřejně protestovat nebo prohlásit.

1524 VYPUKÁ SELSKÁ VÁLKA

Ilustrace z Memmingenových válečných článků, napsaných v roce 1525 během selské války. Jednalo se o první konflikt vyvolaný Lutherovým učením, ačkoli on sám se proti němu vehementně stavěl.

Druhá křesťanská válka – Karel V. bojuje proti protestantům 1546–1555

V této fázi vývoje reformace odvrátila pozornost římského císaře Karla V. od jeho domácích politických a náboženských problémů obnovená ofenzíva Osmanů ve střední Evropě. Teprve po svém návratu z této války v roce 1546 se rozhodl vojensky potlačit protestantské povstání. Ve spojení s papežskou armádou vyhlásil Karel V. formální válku protestantským šlechticům a jejich stoupencům. Po krvavé občanské válce trvající devět let uzavřely obě strany v roce 1555 mír augsburskou smlouvou. Podle podmínek míru si vládci přibližně tří set německých států mohli svobodně zvolit, zda chtějí být katolíci nebo protestanti. Luteránství vyznávala přibližně polovina obyvatelstva a nakonec získalo oficiální uznání.

Mírová reformace ve Skandinávii

Na rozdíl od Německa proběhla reformace ve Skandinávii převážně pokojně. Dánští a švédští králové se, pravděpodobně spíše z důvodů politické nezávislosti, brzy obrátili na protestantskou víru a otevřeně podporovali protestanty.

V roce 1536 zrušilo národní shromáždění v Kodani pravomoc katolických biskupů v Dánsku, Norsku a na Islandu. Švédsko oficiálně přijalo protestantismus v roce 1529.

Třetí křesťanská válka – Zwingli zabit ve Švýcarsku 1529–1531

Reformaci ve Švýcarsku vedl švýcarský pastor Huldreich Zwingli (1484–1531) v Curychu. Poté, co v roce 1518 zahájil kampaň proti katolicismu, Zwingli přesvědčil velkou část obyvatel Curychu, aby přijali jeho názory, a do roku 1525 bylo mnoho omezení římského katolicismu odmítnuto s právním schválením městské rady.

Další švýcarská města, jako Basilej a Bern, přijala podobné reformy, ale konzervativní rolnictvo lesních kantonů zůstalo věrné římskokatolictví. V letech 1529 a 1531 vypukly dvě krátké křesťanské války. Zwingli byl zabit během druhého konfliktu a mírová smlouva, která války ukončila, umožnila švýcarským kantonům vybrat si mezi katolicismem a protestantismem.

V roce 1536 se francouzský protestant Jan Kalvín usadil v Ženevě poté, co byl nucen uprchnout ze své vlastní země ovládané katolíky. Svým učením a činností dovedl Kalvín protestantismus k novým extrémům. V gestu, které mělo kompenzovat světské excesy katolicismu, Kalvín a jeho stoupenci (kalvinisté) zakázali všechny formy zábavy a regulovali dokonce i oblečení obyčejných lidí. Později se od některých extrémnějších aspektů svého učení distancoval.

Kalvín je uznáván jako ten, kdo spojil řadu různých proudů protestantismu do souvislého celku. Jeho vliv pomohl vytvořit církve, které se později staly známé jako „reformované náboženství“ ve Skotsku, Francii a v Americe.

MASAKR NA SVATÉHO BARTOLOMĚJE, SRPEN 1572 – KATOLÍCI VYVRAŽDILI PROTESTANTY V PAŘÍŽI A PAPEŽ ŘEHOŘ XIII. TO OSLAVIL MEDAILÍ.

Katolíci vraždí protestanty ve Francii: masakr svatého Bartoloměje, Paříž, 23.–24. srpna 1572. Masakr byl výsledkem spiknutí Kateřiny Medicejské, matky francouzského krále Karla IX., ve spolupráci s římskokatolickou rodinou Guise, jehož cílem bylo zavraždit vůdce hugenotů, admirála Gasparda II. de Coligny, který zřejmě ovlivňoval jejího syna. Pokus o atentát selhal a Coligny byl pouze zraněn. Aby uklidnila rozhněvané hugenoty, vláda souhlasila s vyšetřením pokusu o atentát. Kateřina se obávala odhalení své spoluúčasti, a proto se tajně setkala se skupinou šlechticů v paláci Tuileries, aby naplánovala úplné vyhubení hugenotských vůdců. Karla IX. přesvědčili, aby tento plán schválil, a v noci 23. srpna byli členové pařížské městské rady svoláni do Louvru, kde dostali své rozkazy. Krátce před svítáním 24. srpna začal zvonit zvon

kostela Saint-Germain-l'Auxerrois a masakr začal. Jednou z prvních obětí byl Coligny, který byl zabit pod dohledem Jindřicha de Guise. Domy a obchody hugenotů byly vypleněny a jejich obyvatelé brutálně zavražděni; mnoho těl bylo hozeno do Seiny. Krveprolití v Paříži pokračovalo i po královském rozkazu ze dne 25. srpna, který nařizoval zastavit zabíjení, a poté se rozšířilo i do provincií. Mezi oběťmi byli hugenoti v Rouenu, Lyonu, Bourges, Orléans a Bordeaux. Odhady počtu obětí nepokojů, které trvaly až do začátku října, se pohybují od dvou tisíc do sedmdesáti tisíc. Moderní historici odhadují počet zavražděných pouze v Paříži na tři tisíce. Nahoře: Tento obraz, Jedno ráno před branami Louvru (Un matin devant la porte du Louvre), od Édouarda Debata-Ponsanina, zobrazuje Kateřinu Medicejskou a její doprovod, jak si prohlížejí následky masakru v Paříži. Dole: Zprávu o masakru uvítal Filip II. Španělský a papež Řehoř XIII. nechal vyrazit medaili na oslavu této události.

Čtvrtá křesťanská válka – Bartholomejský masakr 1562–1598

Jak se reformace šířila do Francie, katolicky orientovaná monarchie, která se vždy obávala politické subverze, která se zdála být důsledkem protestantismu, se rozhodla pokusit se nové myšlenky potlačit.

V důsledku toho mnoho předních francouzských protestantů uprchlo do Švýcarska, ale kolem roku 1567 se vrátilo do Francie, aby zahájilo rozsáhlou evangelizační kampaň ve prospěch svých přesvědčení. Ta vyvrcholila o dva roky později formálním založením protestantské církve podle kalvinistického vzoru v Paříži v roce 1569. Stoupenci této církve se stali známí jako hugenoti.

Bylo nevyhnutelné, že křesťanské války brzy zasáhly i Francii. Vypukla série násilných střetů, které trvaly třicet šest let, od roku 1562 do roku 1598. Nejznámější z nich byl masakr na svatého Bartoloměje, při kterém byly v roce 1572 s výslovným svolením francouzského krále Karla IX. povražděny tisíce nic netušících hugenotů.

Pozdější francouzský král Jindřich IV., který sám sympatizoval s protestanty, vydal v roce 1598 edikt z Nantes, který oficiálně toleroval protestantismus ve Francii. Tento edikt byl následně v roce 1685 zrušen a protestanti byli opět zabíjeni nebo vyhnáni ze země.

Reformace v Nizozemsku

Šíření protestantismu v Nizozemsku bylo potlačeno veřejným pálením Lutherových knih a zavedením inkvizice v roce 1522 svatým římským císařem Karlem V. Tato represivní opatření však nebyla úspěšná a do roku 1550 se sever Nizozemska stal pevně protestantským, zatímco jižní provincie (které se později staly součástí Belgie) zůstaly převážně katolické.

Přijetí kalvinismu Holanďany mělo další důležitý vedlejší účinek. Poskytlo mnoho ospravedlnění pro povstání proti katolickým Španělům, kteří okupovali Nizozemsko od počátku 16. století. V důsledku toho vypukla válka mezi španělskými katolíky a holandskými protestanty, která se stala součástí konfliktu známého jako třicetiletá válka. Tento spor skončil v roce 1648, kdy bylo Španělsko nuceno opustit Nizozemsko na základě Vestfálského míru.

Pátá křesťanská válka – katolíci nedokázali potlačit protestantismus 1560–1567

Ve Skotsku našla ideologie protestantismu vnímavé posluchače a represe ze strany katolické anglické monarchie pouze podnítily skotský nacionalismus a posílily přesvědčení, že katolická církev nejedná v zájmu Skotů.

Konečný rozchod s katolicismem nastal s příchodem kalvinisty Johna Knoxe, který v roce 1560 přesvědčil skotský parlament, aby formálně přijal protestantismus. Parlament poté založil skotskou presbyteriánskou církev.

Římskokatolická Marie, královna Skotska, se prohlásila za odpůrkyni nové církve a zahájila sedmiletou válku ve snaze ji potlačit. Prohrála a byla nucena uprchnout do Anglie.

Anglikánská církev založená Jindřichem VIII.

Ačkoli je anglikánská církev považována za protestantskou, její počátky sahají až k manželským poměrům anglického krále Jindřicha VIII. Jindřich se chtěl rozvést se svou ženou Kateřinou Aragonskou (dcerou španělského krále Ferdinanda), protože z jejich manželství nevzešel mužský potomek.

Jeho manželství s Kateřinou by za normálních okolností bylo nelegální: byla vdovou po jeho bratrovi a předtím, než si ji Jindřich mohl vzít, bylo nutné získat zvláštní papežské povolení. Poté, co papež porušil pravidla, aby Jindřich a Kateřina mohli uzavřít sňatek, odmítl jim poté povolit rozvod.

Jindřich přiměl arcibiskupa z Canterbury, aby prohlásil jeho rozvod s Kateřinou. Papež poté Jindřicha vyloučil z církve a ten na to reagoval tím, že přiměl anglický parlament, aby prohlásil anglického krále a jeho nástupce za hlavu anglické církve. Tímto způsobem byla anglikánská církev založena, a to velmi nenáboženským způsobem. Katolické kláštery byly poté uzavřeny a jejich majetek převeden do královské pokladny.

Tyto činy neznamenaly, že by Jindřich sám protestantismus vítal: naopak, v roce 1539 vydal zákon o šesti článcích, který výslovně prohlásil za kacířství popírání hlavních dogmat katolicismu. V důsledku toho bylo mnoho protestantů

upáleno jako kacíři, zatímco zároveň byli popraveni i ti katolíci, kteří odmítli přijmout, že anglický král je nyní hlavou církve v Anglii. Teprve v roce 1547 byl zákon o šesti článcích zrušen Jindřichovým nástupcem Eduardem VI., který také pozval protestantské misionáře do Anglie.

Královna Marie I., známá jako „Krvavá Mary“ pro své násilné potlačování protestantů v Anglii.

Královna Marie I. (Krvavá Mary) se však pokusila obnovit římský katolicismus jako státní náboženství a během její vlády bylo mnoho protestantů upáleno na hranici. Její nástupkyně, královna Alžběta I., obnovila v roce 1563 protestantismus a katolíci byli naopak pronásledováni.

Kromě pronásledování byla řada protestantů v Británii stále nespokojena s velkou podobností mezi katolicismem a anglikánstvím a vytvořila řadu odštěpeneckých sekt, jako byli puritáni, kvakeři a mnoho dalších.

Mnohé z těchto sekt byly stejně opovrhovány jak katolíky, tak anglikány, a v důsledku toho malý počet z nich nakonec opustil Anglii a stal se zakladateli bílé Ameriky.

Šestá křesťanská válka – třicetiletá válka 1618–1648

Největší křesťanskou válkou všech dob byla třicetiletá válka, která trvala od roku 1618 do roku 1648. Začala v Čechách jako lokální konflikt mezi katolíky a protestanty, ale poskytla příležitost řadě významných evropských zemí k vzájemnému napadení, založenému hlavně na náboženské příslušnosti, přičemž Německo sloužilo jako vhodné bojiště.

Katolíci začínají pronásledovat protestanty v Německu

Přestože augsburský mír z roku 1555 oficiálně zavedl politiku náboženské tolerance, v Německu nadále docházelo k pravidelným konfliktům mezi katolíky a protestanty. Napětí se ještě více vyostřilo za vlády římského císaře Rudolfa II. (1576–1612), kdy byly v mnoha částech Německa zničeny protestantské kostely a protestantům byla omezena práva na svobodné vyznávání náboženství.

V reakci na to se protestantská knížata a státy v roce 1608 spojila do formální vojenské aliance známé jako Evangelická

unie. Katolíci na to reagovali vytvořením Katolické ligy v roce 1609 a obnovený konflikt mezi oběma stranami se stal nevyhnutelným.

Pražská defenestrace – katolíci vyhozeni z okna

Protestanti v Čechách udeřili jako první: v květnu 1618 protestanti z Prahy vtrhli do královského paláce, zajali dva ministry katolického německého krále a vyhodili je z okna v horním patře. Tento čin, známý jako pražské defenestrace, byl počátkem celonárodního protestantského povstání.

Protestantské síly zaznamenaly řadu počátečních úspěchů a povstání se rychle rozšířilo do dalších částí habsburských

držav. Na počátku roku 1619 byla habsburská metropole Vídeň dokonce na krátkou dobu ohrožena armádami evangelické unie.

Protestanti však byli mezi sebou rozděleni. Pokus o dosazení českého prince, kalvinisty, jako nového krále Německa, odcizil luteránské Němce, kteří poté vystoupili z Evangelické unie a vyjádřili nesouhlas s králem spojeným s kalvinisty stejně jako s králem katolickým.

Katolíci využili protestantských neshod, přešli do ofenzívy a v listopadu 1620 porazili české protestanty v bitvě na Bílé hoře nedaleko Prahy. Tisíce protestantů, bojovníků i civilistů, bylo zabito a protestantismus byl v Čechách formálně zakázán. Navzdory odhodlanému protestantskému povstání, které porazilo katolickou armádu v bitvě u Wieslochu v dubnu 1622, do roku 1624 papisté zabili většinu protestantů ve zbraně schopném věku a Čechy se vrátily pod katolickou nadvládu.

Protestantští Dánové napadají zemi, ale jsou poraženi katolíky

V další fázi třicetileté války došlo k první zahraniční intervenci: v roce 1625 vtrhl dánský král Kristián IV. do Saska na podporu protestantských německých států a setkal se s malým odporem, dokud spojené německé katolické armády neporazily Dány v bitvě u Dessau v roce 1626.

Další dánská porážka následovala v srpnu téhož roku u Lutter am Barenberge v Německu, což donutilo útočníky uprchnout na sever. Katolické armády se pustily do plenění, rabování a ničení všech protestantských severoněmeckých

měst, která obsadily, a jejich vítězství se zdálo být úplné. V březnu 1629 vydal katolický král edikt o restituci, který fakticky zrušil všechna protestantská vlastnická práva na římskokatolický majetek vyvlastněný od uzavření augsburského míru v roce 1555.

Německé protestantské město Magdeburg se poté vzbouřilo. Bylo obléháno německou katolickou armádou a v květnu 1631 poraženo, přičemž všichni protestantští obyvatelé (desítky tisíc lidí) byli vítěznými katolíky povražděni. Město bylo při následném plenění vypáleno do základů.

Protestantští Švédové napadají a porážejí katolíky

Porážka Dánů pak vedla k další vlně zahraniční protestantské intervence, tentokrát ze strany Švédů. Horliví luteráni přišli na pomoc svým utlačovaným severoněmeckým souvěrcům a v roce 1630 se švédská armáda vylodila na německém pobřeží.

Švédové vyhráli řadu bitev v rychlém sledu. V poslední z nich, bitvě u Breitenfeldu (dnes Lipsko), která se odehrála v září 1630, bylo zabito šest tisíc mužů katolické armády. Švédové poté postoupili do jižního Německa a poprvé přesunuli bojiště na katolické území. Do roku 1632 Švédové porazili další katolickou armádu na břehu řeky Lech a dobyli Mnichov, hlavní město silně katolického Bavorska. Katolíci reagovali invazí do protestantského Saska v roce 1632. Armády obou stran postupovaly po Německu a ničily všechny osady, které se nacházely na jejich cestě a náhodou patřily „nesprávné“ straně.

Nakonec Švédové v listopadu 1632 dohnali katolíky a došlo k bitvě u Lützenu. Protestantské armády tuto důležitou bitvu vyhrály, i když švédský král Gustav padl. Celé Bavorsko bylo poté obsazeno protestantskými armádami a trápily ho pouze katolické útoky ve Slezsku.

Katolické síly se v září 1634 dramaticky vrátily do boje v bitvě u Nördlingenu, kde byli Švédové poraženi a protestantský odpor se zhroutil stejně rychle, jak vznikl. V roce 1635 byla uzavřena mírová smlouva, na jejímž základě Švédové stáhli zbytky své armády a která obsahovala drobné ústupky saským luteránům.

PROTESTANTI I KATOLÍCI VĚŘÍ, ŽE BŮH JE NA JEJICH STRANĚ

Protestantský švédský král Gustav Adolf byl zabit v bitvě u Lützenu v roce 1632 během šesté křesťanské války. Stejně jako katolíci věřil Gustav, že Bůh je na jeho straně.

Francouzská invaze do Bavorska

Dramatický obrat v průběhu války vedl k tomu, že německý katolický rod Habsburků získal významné postavení ve střední Evropě. Francie pod vládou rodu Bourbonů byla také katolická, ale byla znepokojena rostoucí mocí rodu Habsburků, zejména po vítězstvích nad protestantskými německými státy.

V této době obklopoval rod Habsburků díky sňatkům Francii ze tří stran: Španělsko, Nizozemsko a Německo. Francouzi se rozhodli pokusit se toto obklíčení Habsburky zničit a v květnu 1635 vyhlásili Španělsku válku.

V nastalém zmatku zasáhly protestantské mocnosti. Německo se ocitlo v nové vlně bojů, v nichž se střetli Švédové, němečtí katolíci, němečtí protestanti, nizozemští protestanti, Rakušané a Francouzi.

Nejvýznamnější bitva tohoto období se odehrála v říjnu 1636 u Wittstocku, kde švédská protestantská armáda porazila rakouského nepřítele. Ve stejném roce získali Francouzi převahu nad Španěly, zatímco v roce 1638 byli katoličtí Němci poraženi u Rheinfeldenu.

V letech 1642 až 1645 Švédové obsadili Dánsko, které se mezitím spojilo s katolíky, a zpustošili velké části západního Německa a Rakouska.

Katolické Bavorsko se vzdává katolické Francii

Velké bitvy mezi různými armádami pokračovaly až do roku 1647, kdy francouzská armáda napadla a obsadila Bavorsko. Bavorský král Maxmilián I. stáhl svou zemi z války a v březnu 1647 uzavřel samostatný mír se Švédskem a Francií, známý jako Ulmské příměří.

Navzdory tomu se katolický německý král Ferdinand II. odmítl vzdát. Boje pokračovaly s přestávkami v Německu, Lucembursku, Nizozemsku, Španělsku a Itálii až do roku 1648, kdy se Bavorsko znovu zapojilo do války na straně katolíků. Francouzská armáda pak v květnu 1648 uštědřila drtivou porážku spojeným rakousko-bavorským silám.

Švédové oblehli Prahu, domovské město německého krále, zatímco Mnichov byl obléhán francouzskými a švédskými silami. Série porážek nakonec vedla k ukončení války a všechny strany podepsaly v roce 1648 Vestfálský mír, který definitivně ukončil ničivý třicetiletý konflikt.

MÍR VE VESTFÁLSKU UKONČIL TŘICETILETOU VÁLKU – TŘETINA NĚMECKA BYLA ZNIČENA

V říjnu 1648 byl podepsán Vestfálský mír, který oficiálně ukončil šestou křesťanskou válku, známou také jako třicetiletá válka. Tento tisk z Calotova díla Les Misères et les Malheurs de la Guerre z roku 1633 je přesným zobrazením zkázy, kterou třicetiletá válka způsobila v jedné německé vesnici. Ve vesnici nebylo nic v bezpečí, pokud byla napadena invazní armádou opačného křesťanského vyznání.

Třicetiletá válka končí Vestfálským mírem

Vestfálský mír, podepsaný v roce 1648, zásadně ovlivnil dějiny Evropy. Švýcarsko a Nizozemsko se staly nezávislými

státy a Svatá říše římská německých králů se dramaticky oslabila, což zabránilo sjednocení Německa na dalších dvě stě let. Francie zůstala hlavní kontinentální mocností v západní Evropě.

Smlouva také potvrdila zásadu náboženské tolerance pro všechny tři náboženské skupiny, které se objevily v Německu: římskokatolickou, luteránskou a kalvínskou.

Rasové důsledky třicetileté války – jedna třetina německého obyvatelstva zahynula

Rasové důsledky křesťanských válek, a zejména třicetileté války, byly obrovské. Německá populace se snížila nejméně o jednu třetinu, pravděpodobně i více. V kombinaci s dopady velké morové epidemie ve 14. století se německá populace během tří set let ve skutečnosti snížila o více než 50 procent, což byl masivní pokles, který by, kdyby k němu nedošlo, jistě změnil běh světových dějin.

KAPITOLA 43: Bílá expanze – objevitelské výpravy

Rozmach vědy a techniky, který doprovázel renesanci a reformaci, nevyhnutelně vedl k období velkých objevů, kdy se evropští mořeplavci vydali na cestu za poznáním všech koutů světa v dosud nevídaném počtu.

Ani mocní Římané se neodvážili plavit za Atlantický oceán, a odvážnost a kuráž evropských průzkumníků 15. století vedla k úspěchu, který doslova změnil běh dějin Země.

Jediný faktor, který stál za touto bezprecedentní vlnou průzkumů – technologická převaha bělochů – je však téměř ve všech historických pramenech z tohoto období důsledně ignorován.

Jedná se o závažné opomenutí, protože bez pochopení otázky rasové technologické nerovnosti není možné vysvětlit, proč to byli právě Evropané, kdo prozkoumali a kolonizovali nebílý svět, a ne naopak.

DOMORODCI ZASTRAŠENI TECHNOLOGIÍ BĚLOCHŮ

Kryštof Kolumbus přistává na ostrově Watling (San Salvador) v říjnu 1492. Všimněte si indiánů prchajících v hrůze v pravém horním rohu ilustrace. Technologická převaha prvních bílých průzkumníků jednoduše ohromila nebílé domorodce, kteří buď ustoupili, nebo byli zcela zastrašeni pohledem na Evropany s jejich loděmi, oblečením, zbraněmi, ocelí a koňmi.

Technologie – nadřazenost a podřazenost

Otázka technologické převahy, nebo naopak zaostalosti, je proto klíčová pro pochopení nejen událostí éry bělošského objevování, ale také pro pochopení postojů těch, kteří se objevování a dobývání účastnili.

Je proto důležité pochopit jak materiální podklady tohoto rozdílu, tak psychologický postoj, který vyvolal u kolonialistů, kteří se v důsledku toho stali „bílými nadřazenci“. To mělo zase vážné dlouhodobé důsledky, protože vedlo bílé kolonisty k přesvědčení, že mohou nad domorodým obyvatelstvem vládnout neomezeně dlouho, i když jsou menšinovou skupinou, protože jsou „nadřazení“ domorodcům.

Realita je samozřejmě taková, že povahu společností neurčuje technologická nadřazenost, ale spíše jednoduchá demografie. Vzestup a pád evropského koloniálního experimentu, který byl výsledkem věku objevů, je důkazem této skutečnosti.

SUBSAHARSKÁ AFRIKA BYLA V DOBĚ EVROPSKÉHO PRŮZKUMU TÉMĚŘ NA ÚROVNI DOBY KAMENNÉ

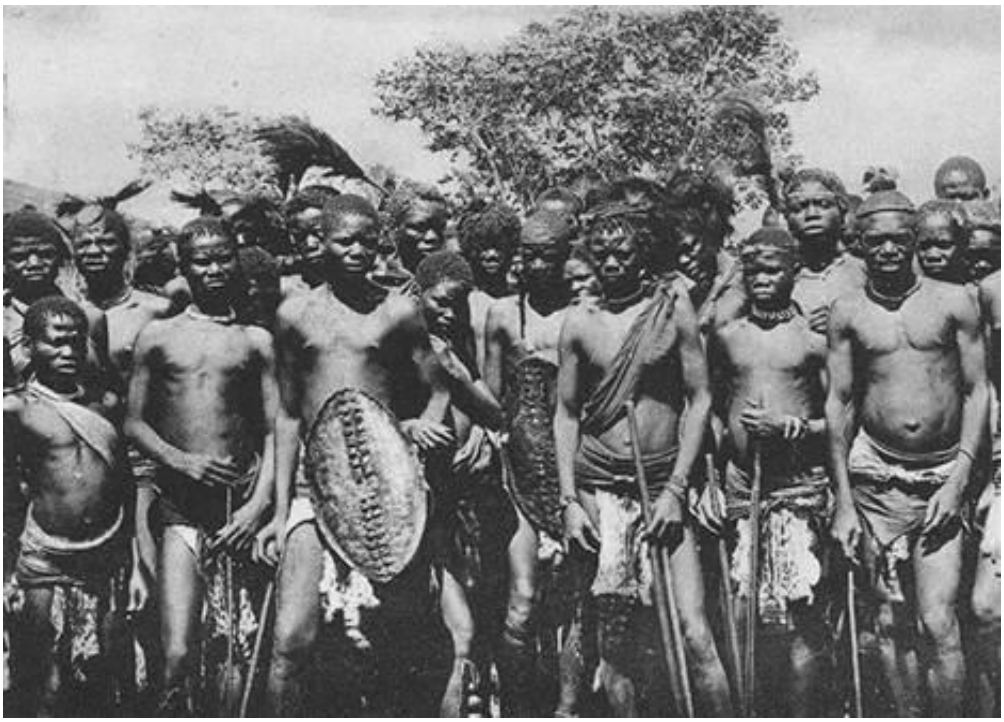

Diktát současné politické korektnosti záměrně zamlžuje, jak zaostalá byla subsaharská Afrika v době, kdy ji Evropané objevili. Afričané neznali kolo, psaní, čtení, oblečení (kromě primitivních zvířecích kůží) ani nic jiného než absolutní základní potřeby. Tato fotografie, pořízená na konci 19. století na území dnešního Malawi, je ilustrativní pro subsaharskou Afriku obecně.

Subsaharská Afrika – Objev kola až v roce 1871

V Africe, navzdory dřívějším kontaktům s původními bílými Egypťany a smíšenými arabsko-semitskými národy (které vysílaly expedice lovící otroky hluboko na jih Afriky),

nebyla subsaharská Afrika v době evropské éry objevů ani na úrovni doby kamenné.

Ačkoli některé subsaharské černošské kmeny vytvořily osady z blátěných a dřevěných chýší, žádný z nich nevyvinul kolo v době prvních bílých průzkumů afrického kontinentu na konci 15. století.

V deníku anglického průzkumníka Davida Livingstona se například zmiňuje, že celá vesnice (v dnešním Kongu) se přišla podívat na kola jeho vozu. Členové kmene nikdy předtím kolo neviděli, a to bylo až v roce 1871.

Absence kola v subsaharské Africe je silným symbolem toho, jak technologicky zaostalá Afrika byla. Kolo bylo od počátku věků důležitou součástí historie, ale v Africe bylo neznámé až do roku 1500 n. l. a v mnoha oblastech, jak popsal Livingstone, ještě před méně než dvěma sty lety. Černá Afrika byla také zcela negramotná, a to i přesto, že byla vystavena vlivu gramotnosti bílých Egypťanů a později Arabů. Dokonce i současné africké jazyky byly poprvé zaznamenány na papíře v latince bílými průzkumníky, kteří uspořádali zvuky podle evropských gramatických pravidel.

To samo o sobě bylo dost obtížné, ale první průzkumníci museli také vymýšlet slova pro pojmy, které byly Afričanům cizí. Například v žádném z afrických jazyků neexistovalo slovo pro „kolo“. V jazyce Xhosa, jednom z nejrozšířenějších afrických jazyků v jižní Africe, se slovo pro „kolo“ řekne ivili, což je zkomolenina nizozemského slova wiel.

Oblečení, které je dnes považováno za „etnické“ africké oděvy (barevné šaty, dlouhé košile a pokrývky hlavy), samozřejmě není ani v nejmenším původem z Afriky.

Obyvatelé subsaharské Afriky neměli žádné materiály ani schopnost je vyrábět, a všechny tyto formy oděvů pocházejí výhradně z arabských a evropských zdrojů.

Když tedy běloši přišli do Afriky, setkali se s národy, které se zdály (a podle objektivních měřítek také byly) technologicky výrazně zaostalé. Není tedy divu, že postoje kolonialistů byly formovány pocitem neochvějné nadřazenosti bělochů, i když taková představa byla podle současných měřítek morálně nepřijatelná. Na ostrovech severně od Austrálie je možné najít kmeny, které stále žijí na stejné primitivní úrovni, jaká existovala před příchodem evropských osadníků.

Naproti tomu Indie měla relativně vyspělou domorodou kulturu a civilizaci, takže u průzkumníků vyvolávala méně pocitů nadřazenosti.

AMERINDOVÉ ŠOKUJÍ EVROPANY SKALPOVÁNÍM A KANIBALISMEM

Amerindické zvyky skalpování a kanibalismu, které byly velmi běžné, šokovaly bílé průzkumníky a pomohly upevnit představu o nadřazenosti evropské civilizace.

Jižní a Střední Amerika – vyspělé, ale kruté společnosti

V Jižní a Střední Americe vytvořili Inkové a Aztékové relativně vyspělé civilizace, které opět daleko předčily cokoli v Africe, přestože měly velmi podobné environmentální podmínky.

Tato nerovnost je jedním z nejsilnějších protiargumentů proti „environmentální“ teorii vývoje civilizací. Američtí indiáni v Jižní a Střední Americe vytvořili velkolepé budovy, umělecká díla, sochy a artefakty, které na bílé průzkumníky udělaly velký dojem.

Naopak existence kanibalismu jako přijímané součásti náboženských rituálů v těchto společnostech šokovala evropské průzkumníky a absence kola v těchto civilizacích nebyla nikdy uspokojivě vysvětlena.

Měli sice pokročilé společenské struktury, včetně základní gramotnosti, ale pokud jde o jiné formy technologie, byli ve srovnání s bílými přistěhovalci ve velké nevýhodě. Jiné kmeny v Jižní a Střední Americe však byly stejně primitivní jako kmeny v Africe nebo Austrálii.

Severní Amerika – kanibalismus a skalpování

V Severní Americe byli domorodí Američané méně rozvinutí než jejich rasoví příbuzní v Jižní a Střední Americe a trpěli také technologickou zaostalostí, včetně absence kola.

Kromě toho byla praxe skalpování, neboli odstraňování kůže z temene hlavy nepřátel, často ještě za jejich života, praktikou, kterou bílí osadníci v Severní Americe považovali za obzvláště znepokojivou.

Dálný východ – vysoká úroveň kultury, ale technologicky zaostalý

Číňané a Japonci měli vyspělé civilizace, které se z hlediska gramotnosti a kultury vyrovnaly evropským. Technologická převaha bělochů však Evropanům stále zajišťovala vojenskou převahu nad Číňany a Japonci. Evropští průzkumníci však vnímali čínskou a japonskou civilizaci zcela jinak než civilizace, s nimiž se setkali v Africe a Jižní Americe. Není tedy náhodou, že jedinými regiony, které se evropské národy nikdy nepokusily plně kolonizovat, byly Čína a Japonsko.

Charles Savage demonstruje technologickou převahu bělochů

O obrovské technologické převaze bělochů, která byla základem éry objevů, nejlépe vypovídá případ osamělého evropského námořníka Charlese Savage, který vlastními silami zničil mocenskou strukturu domorodého obyvatelstva zavedením střelných zbraní na ostrově Fidži.

V roce 1808 se plavil na kánoi po řece na Fidži do vesnice Kasavu a zastavil se méně než na vzdálenost výstřelu z pistole od plotu vesnice. Savage střílel na vesničany a jeho oběti byly tak početné, že ti, kteří přežili, nahromadili těla, aby se za nimi schovali, a potok vedle vesnice byl zbarven krví. Stovky vesničanů byly bezmocné proti jednomu bílému muži a jeho zbrani, což mělo za následek, že běloši byli bez otázek přijati jako vládci ostrova.

Takových činů je nespočet; ti, kdo je páchali, nemohli myslet na nic jiného, než že jsou nadřazení lidem, které

dobývali; a ve skutečnosti, z čistě technologického hlediska, tomu tak bylo.

Příčina rasových rozdílů

Je nesporným faktem, že v době objevitelských plaveb měla bílá rasa oproti všem ostatním rasám obrovskou technologickou převahu. Bylo předloženo mnoho důvodů, které se pokoušejí vysvětlit tuto technologickou propast, a téměř všechny se opírají o takzvaný „environmentální“ argument. Ten tvrdí, že Evropané získali svou technologickou převahu díky řadě faktorů, jako je teplota, přítomnost domácích zvířat nebo blízkost moře či řek.

Pokročilé civilizace vedené bílými lidmi vzkvétaly v každém myslitelném environmentálním prostředí (od zamrzlých zemí na dalekém severu až po pouště Egypta). Některé z nejúrodnějších zemí světa, co se týče ornosti, srážek a bohatství na nerostné suroviny, leží v jižní a střední Africe, zejména v povodí řeky Kongo. Přesto se tam až do příchodu bílých, konkrétně belgických kolonistů, nevyskytovala žádná významná civilizace – která se pak po odchodu Evropanů v polovině 20. století zhroutila.

Důvod těchto rozdílů je také klíčový pro pochopení rasové dynamiky: každá civilizace je odrazem lidí, kteří tvoří danou společnost. Technologická převaha Evropy byla odrazem povahy bílé společnosti; a nedostatek technologie v jiných společnostech je odrazem povahy těchto původních

společností. Neexistuje žádné jiné vysvětlení, jakkoli politicky nepopulární tento závěr může být.

Právě na pozadí těchto ohromujících rozdílů v oblasti technologie a úrovně civilizace – téměř nepochopitelných pro moderního člověka – je třeba nahlížet na objevitelské výpravy bělochů.

MARCO POLO STRÁVIL SEDMNÁCT LET V ČÍNĚ

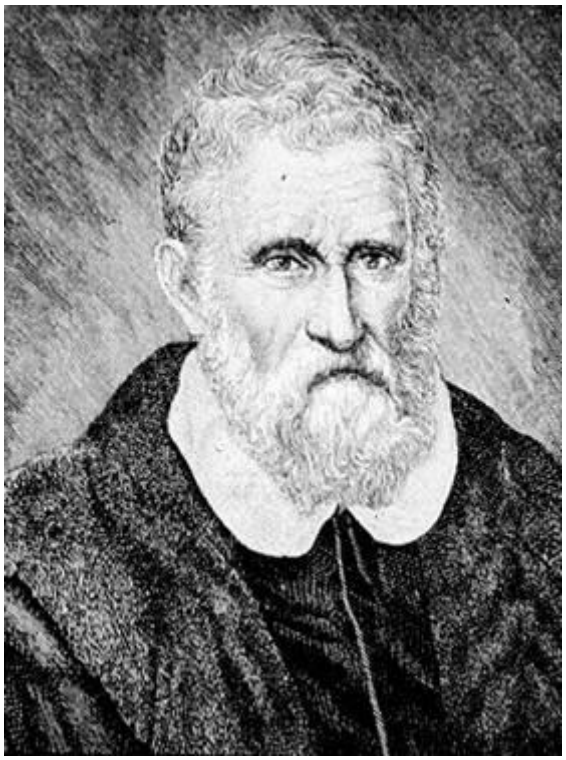

Marco Polo (1254–1324), benátský obchodník a cestovatel, cestoval v letech 1271–1295 z Evropy do Asie a sedmnáct z těchto let strávil v Číně. Jeho kniha popisující jeho cesty po Číně, Il Milione (Milion), v angličtině známá jako The Travels of Marco Polo (Cesty Marca Pola), se stala slavnou po celé Evropě jako první definitivní popis nové civilizace na Dálném východě a popisovala mnoho úžasných věcí, některé pravdivé a

jiné zjevně nepravdivé, jako například tvrzení o městech pokrytých zlatem. Tisk z této doby zobrazuje Marca Pola, jak je přepravován přes Čínu na slonovi, ačkoli umělec zjevně nikdy takové zvíře osobně neviděl a spoléhal se čistě na Poloovy popisy. Ještě znepokojivější byly zprávy o kanibalismu v odlehlých oblastech. Ačkoli se v současnosti vedou debaty o přesnosti většiny textů připisovaných Polovi – například nikdy nezmiňuje Velkou čínskou zeď –, jeho epochální cesty zůstávají nesporným faktem.

Marco Polo – první bílý průzkumník

Prvním velkým bílým průzkumníkem cizích zemí byl Lombardsko-benátský Marco Polo, který v roce 1275 doprovázel svého otce a strýce, kteří byli obchodníky, na obchodní misi do Pekingu v Číně. Ačkoli původním vedoucím expedice byl starší Polo, slávu získal jeho syn, protože to byl on, kdo sepsal záznamy o tom, co viděl, a kdo popularizoval obrazy vzdálené, bohaté země.

Poloovi zřejmě udělali dojem na císaře Kublajchána a dostali místa v čínské vládě. V Číně zůstali sedmnáct let, než se vrátili domů.

Marco Polovy záznamy o Číně byly v Evropě přijaty s nedůvěrou. Popisoval, jak Číňané používali uhlí k vytápění a pšenici k výrobě těstovin. Obě tyto inovace byly brzy přijaty v Evropě a těstoviny se v Itálii staly tak populární, že jejich čínský původ byl dlouho opomíjen. Polo pomohl vytvořit obraz

Dálného východu jako země bohatství a po staletí se některé z největších evropských mozků snažily najít kratší cesty do Číny než pozemní cesta, která mohla trvat i několik let.

Princ Jindřich Mořeplavec

Portugalský princ Jindřich Mořeplavec byl prvním členem evropské šlechty, který si uvědomil potenciál, který skýtalo objevování nových zemí. Ačkoli sám žádné významné objevitelské výpravy nepodnikl, finančně umožnil, aby tak činili jiní.

V roce 1418 založil v Sagres námořní centrum, které se stalo hlavní základnou Portugalska, odkud bylo podniknuto mnoho velkých objevitelských plaveb.

Portugalští námořníci objevili Azory a Madeiru a v roce 1444 dosáhli Kapverdských ostrovů ve střední části Atlantského oceánu, asi 354 mil západně od afrického pobřeží Senegalu.

Bartolomeo Diaz – první Evropan, který obeplul jižní cíp Afriky

V roce 1488 se portugalský mořeplavec Bartolomeo Diaz vydal podél afrického pobřeží na cestu za objevem námořní cesty do Indie. Jeho expedice byla odkloněna od kurzu a třináct dní byla mimo dohled pevniny. Poté, co bouře ustala, Diaz znovu zamířil na východ, aby našel pevninu.

Když se žádná pevnina neobjevila, Diaz usoudil, že již proplul kolem konce afrického kontinentu, a otočil se na sever. Jak očekával, zahlédl pevninu a přistál na pobřeží jižní Afriky, čímž se stal prvním Evropanem, který tak učinil.

Diaz chtěl pokračovat dále na východ a plout do Indie, ale jeho posádka pohrozila vzpourou a expedice se vrátila do Portugalska. Zpráva o Diazově objevu potvrdila přesvědčení, že je možné plout do Indie, a v důsledku toho byl nejjižnější cíp Afriky portugalským králem pojmenován „Mys Dobré naděje“.

KRYŠTOF KOLUMBUS – SEVEROITALSKÝ MOŘEPLAVEC

Kryštof Kolumbus (1451–1506), dobrodruh narozený v Janově, který v roce 1492 pro Španěly prozkoumal Ameriku. Až do své smrti věřil, že objevil novou cestu do Asie, konkrétně do Indie (proto se severoameričtí domorodci stali známí jako

„Indiáni“). Ačkoli je mu připisováno „objevení“ Ameriky, na severoamerický kontinent vkročil pouze jednou, a to na pobřeží Mexika. Jeho syn a životopisec Ferdinand napsal, že v mládí měl Kolumbus blond vlasy, ale ve třiceti letech už byly bílé. Ferdinand také popsal svého otce jako „nadprůměrně vysokého, s orlím nosem, modrýma očima a světlou pletí“. Ačkoli se vedou spory o tom, který portrét je věrným zobrazením Kolumba, ten výše uvedený se jeví jako nejpřesnější.

Kryštof Kolumbus hledá Indii, nachází Ameriku

Nejslavnějším objevitelem ze všech byl Kryštof Kolumbus, rodák z Janova a potomek Langobardů. Jeho syn popsal svého otce jako „dobře stavěného muže vyšší než průměrné postavy... měl orlí nos a světlé oči; jeho pleť byla příliš světlá, ale snadno se červenala. V mládí měl blond vlasy, ale když mu bylo třicet, všechny mu zešedly“ (Admiral of the Ocean Sea: A Life of Christopher Columbus, S.E. Morrison, Little, Brown & Co, Boston, 1942, s. 62).

Kolumbus se nejprve pokusil přesvědčit Portugalce, aby financovali výpravu na západ, s argumentem, že protože je svět kulatý, bude možné dosáhnout východu, aniž by bylo nutné obeplout Afriku, jak se o to Portugalci pokoušeli. Portugalci nebyli přesvědčeni a s úspěchem Diaze ještě v živé paměti Kolumbovi ukázali dveře.

Španělé, kteří vyhnali Maury a Židy ze své země, se poté zaměřili na průzkum. Kolumbus předložil svůj návrh královně Isabelle a králi Ferdinandovi v roce 1492. Zejména Isabella

byla tímto nápadem nadšena a souhlasila s financováním expedice.

V srpnu 1492 vyplul Kolumbus se třemi malými loděmi přes Atlantický oceán. 12. října 1492 přistál na ostrově Watling v Bahamách a po prozkoumání ostrovů Kuba a Hispaniola (dnešní Haiti a Dominikánská republika) se v roce 1493 vrátil do Španělska. Tam byl jmenován admirálem a guvernérem zemí, které objevil.

V říjnu 1493 se vydal na druhou výpravu se sedmnácti loděmi, které vezly zásoby a přes tisíc mužů, aby mohl založit obchodní stanice a kolonie. Tato výprava také prozkoumala Portoriko, Jamajku, Panenské ostrovy a některé z Malých Antil.

Na své třetí plavbě v roce 1498 Kolumbus konečně spatřil jihoamerický kontinent a prozkoumal také Trinidad. Na své čtvrté a poslední plavbě v roce 1502 narazil na středoamerické pobřeží u Hondurasu, odkud pokračoval do země dnes známé jako Panama. Kolonisté byli nespokojeni s podmínkami, které jim Kolumbus uložil, a hrozili povstáním. V důsledku toho byl Kolumbus zbaven guvernérského úřadu a vrátil se do Španělska, kde v roce 1506 zemřel v chudobě.

Ačkoli je Kolumbus obecně považován za objevitele Ameriky, nikdy se nepřiblížil k území, které se později stalo Spojenými státy americkými. Navíc až do své smrti tvrdil, že objevil námořní cestu na Dálný východ, a odmítal uznat, že objevil nový kontinent.

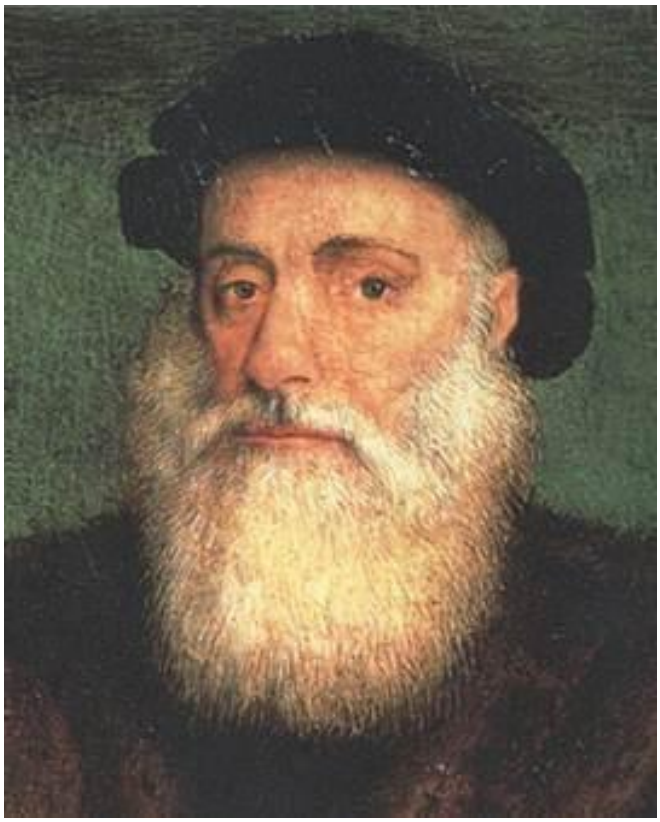

Vasco da Gama, portugalský mořeplavec, který vedl první výpravu, která obeplula jižní cíp Afriky a dorazila do Indie.

Vasco da Gama obeplouvá Afriku

Poté, co si Portugalci uvědomili, že Kolumbus při plavbě na západ neobjevil Indii ani Dálný východ, obnovili své expedice. V červenci 1497 se Vasco da Gama s flotilou čtyř lodí vydal na jih a obeplul Afriku. Expedice přistála v květnu 1498 poblíž indického města Kalikut. Zisky z této cesty pomohly Portugalsku etablovat se jako hlavní mocnost éry objevů. Během následujících dvou desetiletí portugalské expedice dosáhly Moluk a řeky Kanton v Číně.

Pedro Cabral připojuje Brazílii k Portugalsku

Portugalský vojenský velitel, navigátor a průzkumník Pedro Álvares Cabral (1467–1520) se v roce 1500 vydal na plavbu do Jižní Ameriky, kde pro Portugalsko zabral velkou část pobřeží. Později se toto území rozšířilo a stalo se zemí Brazílie, která je dnes největší zemí Jižní Ameriky.

Ironií osudu bylo, že Cabralova expedice měla plout na západ, aby dosáhla Indie, ale velikost pevniny, na kterou narazil (Jižní Amerika), učinila tento cíl nemožným. Cabral se tedy obrátil na východ, obeplul Afriku a dosáhl indického města Kalikut.

Ital John Cabot prozkoumává Ameriku pro Angličany

Italský průzkumník Giovanni Caboto, používající své anglicizované jméno John Cabot, byl anglickým králem Jindřichem VII. pověřen prozkoumáním Ameriky jménem Británie. Cabot plul přímo na západ, místo aby následoval hlavní transatlantický proud, kterým se vydaly předchozí expedice, a stal se tak prvním Evropanem, který od dob Vikingů vkročil na severoamerický kontinent. Cabot přistál v roce 1497 na území, které je dnes známé jako Nové Skotsko a Nová Anglie, a jako symbol své loajality vztyčil na nové zemi anglickou i benátskou vlajku.

Amerika pojmenována po italském mořeplavci Amerigu Vespuccim

Amerigo Vespucci byl dalším severoitalským průzkumníkem, který našel uplatnění u španělského dvora. Byl jedním z prvních, kdo měl podezření, že Kolumbův objev nebyla Asie, ale zcela nový kontinent, a prozkoumal pobřeží Jižní Ameriky během dvou plaveb, v letech 1499 až 1500 a 1501 až 1502. Na jeho počest pojmenoval evropský kartograf v roce 1507 nové země „Amerika“.

Vasco de Balboa – první Evropan, který spatřil Tichý oceán

Španělská výprava z roku 1513 pod vedením dobyvatele Vasca Núñeze de Balboa (1475–1519) překročila panamskou šíji k Tichému oceánu a stala se prvními Evropany, kteří spatřili Tichý oceán z Nového světa. Balboa také v roce 1510 založil osadu Santa María la Antigua del Darién v dnešní Kolumbii, která byla první trvalou evropskou osadou na americkém kontinentu.

BÍLÍ PRŮZKUMNÍCI PŘINÁŠEJÍ NEJVYŠŠÍ OBĚŤ V NOVÉM SVĚTĚ

Objevování Nového světa bylo riskantním podnikem. Ferdinand Magellan, portugalský mořeplavec, který plul pod portugalskou i španělskou vlajkou, obplouval svět, když jeho loď 27. dubna 1521 zakotvila v Mactanu na Filipínách. Vystoupil na břeh, kde byl napaden a zavražděn místními domorodci. Stejný osud potkal i anglického průzkumníka, kapitána Jamese Cooka (níže), který prozkoumával mořské cesty a pobřeží Kanady a podnikl tři expedice do Tichého oceánu. Na své poslední plavbě v roce 1779 byla Cookova výprava napadena v zátoce Kealakekua na Havaji a on sám byl zavražděn.

Ferdinand Magellan obeplouvá Jižní Ameriku

Portugalský mořeplavec Ferdinand Magellan byl najat Španěly, aby prozkoumal nový svět, a v roce 1519 vyplul po řece Rio de la Plata, která dnes tvoří hranici mezi Argentinou a Uruguají. V listopadu 1520 Magellan obeplul nejjižnější část Jižní Ameriky a proplul úžinou, která byla později pojmenována po něm. Následující rok dosáhl Filipín po přeplutí Tichého oceánu. Tam však došlo k tragédii. Domorodí muslimští náčelníci ostrova Mactan zaútočili na bílé průzkumníky a Magellan byl zabit spolu s několika svými společníky.

Španěl Juan Sebastián Elcano se stal prvním Evropanem, který obeplul svět

Juan Sebastián Elcano, španělský důstojník, který se přihlásil jako podřízený důstojník do Magellanovy flotily, se proslavil poté, co převzal velení nad jedinou lodí, která přežila Magellanovu expedici po katastrofě na Filipínách. Spolu s dalšími sedmnácti přeživšími dorazil Elcano v roce 1522 do Španělska. Stali se prvními Evropany, kteří obepluli svět.

Francis Drake – průzkumník, který napadl španělské osady

Anglický admirál Francis Drake, známý svou rolí při zmaření pokusu španělské armády o invazi do Anglie, napodobil Magellanovo obeplutí světa v expedici, která trvala od roku 1577 do roku 1580. Cestou také vedl válku proti Španělům a ukořistil bohatou kořist ze španělských osad podél jihoamerického pobřeží Tichého oceánu.

Angličan Henry Hudson prozkoumává Severní Ameriku

V roce 1609 anglický průzkumník Henry Hudson, který byl v té době zaměstnán Holanďany, prozkoumal řeku, která se později stala známou jako Hudson River a dnes tvoří hranici mezi americkými státy New York a New Jersey. Hudsonova druhá expedice, tentokrát financovaná Brity, prozkoumala v roce 1610 oblast, která se stala známou jako Hudsonův záliv v Kanadě. Toto dobrodružství skončilo osobní katastrofou, když byl po kruté zimě v roce 1611 vzbouřenou posádkou ponechán napospas osudu a odsouzen k smrti.

Z AUSTRÁLIE DO SEVERNÍ AMERIKY – BÍLÍ MUŽI, KTEŘÍ PROZKOUMALI SVĚT

Zleva doprava: Henry Hudson, anglický mořeplavec a průzkumník, který v roce 1609, když byl v službách Holandské východoindické společnosti, vyplul po řece, která dnes nese jeho jméno. Tím se tato oblast otevřela Holanďanům, kteří zde založili osadu New Amsterdam, z níž se později stalo New York; Abel Tasman, slavný holandský mořeplavec, který dal jméno australskému ostrovu Tasmánie; anglický průzkumník Matthew Flinders, který jako první obeplul australský kontinent, což se podařilo až v roce 1803; a Jacques Cartier, francouzský průzkumník, který v 16. století jako první proplul řekou sv. Vavřince v Severní Americe.

Francouz Jacques Cartier prozkoumává Kanadu

V roce 1534 objevil francouzský průzkumník Jacques Cartier řeku svatého Vavřince. Následující rok prozkoumal řeku až k hoře, kterou pojmenoval Mont Royal na počest francouzského krále. Osada Montreal, která se později rozvinula v blízkosti, převzala jméno od této hory. Cartierovy zprávy zaslané do Francie uváděly, že Severní Amerika je

nehostinná, a mnoho potenciálních osadníků bylo jeho pesimistickým výkladem odrazeno.

Na jeho objevy navázali další průzkumy jeho francouzských kolegů Samuela de Champlaina a Rene de La Salle. Champlain založil Quebec a prozkoumal oblast Velkých jezer, zatímco Le Salle prozkoumal řeku Mississippi až k Mexickému zálivu, a to vše do roku 1681.

Holandští průzkumníci v Asii

Nizozemci rychle využili portugalský objev námořní cesty do Indie kolem mysu a do roku 1600 bylo v Indonésii a dalších asijských zemích založeno několik nizozemských obchodních stanic. Nizozemci, kteří působili z těchto obchodních center, byli prvními bělochy, kteří prozkoumali Austrálii.

V roce 1606 vplul Holanďan Willem Jansz do Torresova průlivu mezi australským kontinentem a Novou Guineou. (Průliv byl pojmenován po španělském průzkumníkovi Luisovi Vaezovi de Torresovi, který vplul do stejné oblasti ve stejném roce a zjistil, že Nová Guinea je ostrov.) V roce 1616 následoval holandský námořník Dirk Hartog novou jižní trasu přes Indický oceán do Batávie (dnešní Jakarta v Indonésii).

Vítr odnesl jeho loď Eendracht příliš daleko na východ a Hartog přistál na pobřežním ostrově západní Austrálie, čímž se stal prvním známým bělochem, který vkročil na australskou půdu. Než vyplul na sever do Batávie, zanechal na ostrově cínový talíř s nápisem o své návštěvě. Talíř byl později nalezen

a vrácen do Nizozemska, kde je dodnes k vidění v amsterdamském Rijksmuseu.

Abel Tasman objevuje Tasmánii

Povzbuzeni Janszovými plavbami, nizozemští generální guvernéři v Batávii zadali sérii expedic do jižních oceánů. Nejúspěšnější z nich byla expedice Abela Tasmana, který v roce 1642 doplul do vod jižní Austrálie a objevil ostrov, dnes známý jako Tasmánie.

Tasman poté v témže roce plul dále na východ a sever a prozkoumal zemi, která se stala známou jako Nový Zéland.

James Cook objevuje Austrálii a Nový Zéland

V roce 1768 se anglický kapitán James Cook vydal na tříletou plavbu do Tichého oceánu, která ho zavedla také do Austrálie. Cook přistál v Botany Bay na východním pobřeží, zmapoval oblast a pojmenoval ji Nový Jižní Wales.

Dvě další plavby v 70. letech 18. století přinesly další informace o australském kontinentu a v roce 1769 Cook navštívil Nový Zéland a prohlásil tyto ostrovy za britské území. Než se stačil vrátit do Evropy, byl Cook zabit při překvapivém útoku domorodců na pláži na Havajských ostrovech.

Matthew Flinders obeplul Austrálii

Anglický průzkumník Matthew Flinders byl prvním člověkem, který obeplul australský kontinent, což se podařilo až v roce 1803. Flinders tak jako první vytvořil mapu zobrazující celé pobřeží Austrálie.

V té době již na tomto kontinentu, který byl pevně pod britským vlivem, existovaly první evropské osady.

Pozemní průzkumníci v Africe

Na konci 18. století byla velká část dosud neprozkoumaného afrického kontinentu otevřena neohroženými evropskými dobrodruhy. Mezi nejvýznamnější průzkumníky patřili:

- Britský průzkumník James Bruce, který v roce 1770 dosáhl pramene Modrého Nilu;
- Skotský průzkumník Mungo Park, který v letech 1795 a 1805 prozkoumal tok řeky Niger;
- Německý průzkumník Heinrich Barth, který hodně cestoval po muslimském západním Súdánu;
- Skotský misionář David Livingstone, který prozkoumal řeku Zambezi a v roce 1855 pojmenoval Viktoriiny vodopády v dnešním Zimbabwe;
- Britští průzkumníci John Hanning Speke a James Augustus Grant, kteří cestovali po proudu řeky, a sir Samuel White Baker, který cestoval proti proudu, vyřešili v roce 1863 záhadu pramene Nilu.

Průzkum končí a začíná osídlování

Není těžké si představit pocit vítězství nebo nadřazenosti, který musel ovládat Evropu v době velkých objevů. Nejenže prolomili izolaci kontinentů, což se nepodařilo žádné předchozí civilizaci, ale také obepluli celý svět na lodích vyrobených ze dřeva.

Ještě důležitější však bylo, že bílí průzkumníci bezpochyby prokázali, že jsou technologicky daleko vyspělejší než jakákoli jiná rasa na Zemi. Jakmile expedice opustila bezpečí evropských přístavů, musela se spolehnout na vlastní dovednosti členů posádky při opravách a údržbě lodí v naprosto neznámých zemích a mořích. Dalším logickým krokem bylo začít osidlovat nové země, což byl úkol, do kterého se pustili s stejnou energií jako do prvních průzkumů.

Severní Amerika – Španělsko zakládá první kolonii

Španělsko bylo první bílou zemí, která založila kolonii na území dnešní Ameriky. V roce 1565 založil průzkumník a admirál Pedro Menéndez de Avilés město svatého Augustina (dnes se nachází ve státě Florida), které je nejstarším nepřetržitě obydleným evropským městem a přístavem na kontinentální části Spojených států.

V této době byly Španělsko a Anglie zapojeny do jedné ze zdánlivě nekonečných evropských válek. Bylo to zničení španělské flotily („Armady“) u pobřeží Anglie v roce 1588, které způsobilo, že Španělsko již nemohlo dále soutěžit s Brity v procesu kolonizace Severní Ameriky.

PRVNÍ ANGLICKÁ PEVNOST VE VIRGINII

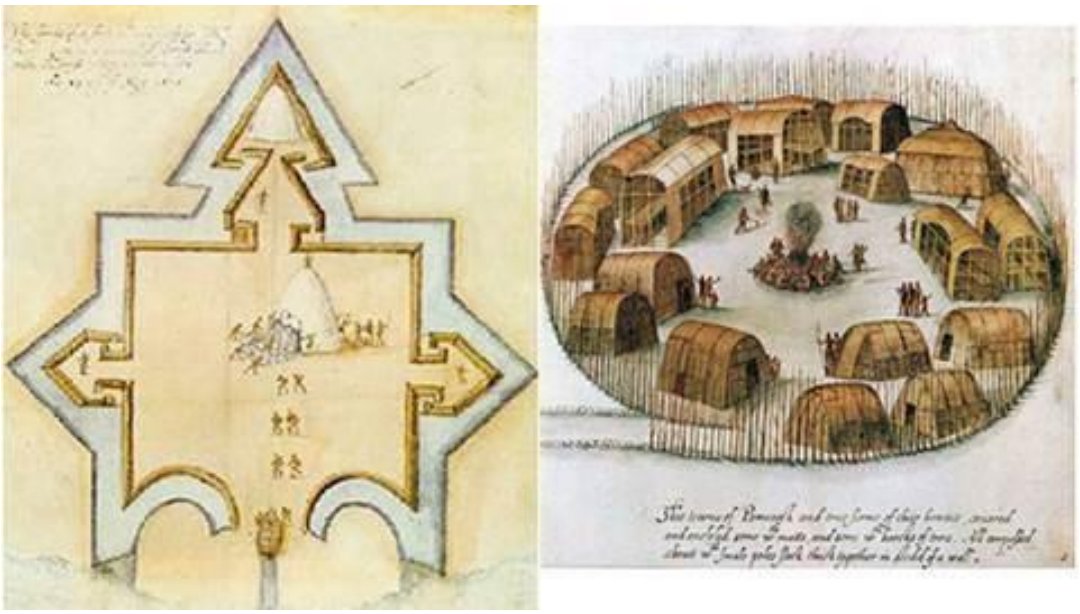

Vlevo: První anglická pevnost postavená ve Virginii na ostrově Roanoke podle původní kresby guvernéra Ralpha Lanea z roku 1585. Osada nevydržela dlouho a byla opuštěna již následující rok. Vpravo: Náčrt nedaleké indiánské osady Pomeiock.

Angličané přicházejí, ale jsou zničení

V roce 1585 byla založena první anglická osada v Severní Americe na ostrově u pobřeží dnešního státu Severní Karolína. Tato expedice selhala kvůli nedostatku zemědělských znalostí a v roce 1587 byl podniknut druhý pokus.

Tato druhá expedice, vedená Johnem Whitem, byla úspěšnější a přistála na území, které pojmenovali Virginie na počest anglické královny Alžběty I.

John White se vrátil do Anglie pro další zásoby, ale válka se Španělskem mu zabránila v návratu až do roku 1590. Po svém návratu do Virginie zjistil, že celá bílá osada zmizela a už o ní nikdy nikdo neslyšel ani ji neviděl. Nejpravděpodobnějším vysvětlením „zmizelé kolonie“ je, že byli zajati a odvedeni Indiány, protože kdyby zemřeli na nemoci nebo jiné přirozené příčiny, byly by nalezeny hroby nebo alespoň některá těla.

Jamestown – první úspěšná kolonie

Angličané se však nevzdali a podnikli třetí pokus o založení osady v Severní Americe. V roce 1607 byla ve Virginii založena kolonie Jamestown jako soukromý projekt britské společnosti Virginia Company of London.

Tato společnost najímala osadníky, aby zakládali farmy, a také povolila násilné únosy bělochů, kteří byli využíváni jako pracovní síla v nové kolonii. Tito první otroci byli zločinci, tuláci a děti, kteří byli uneseni z ulic britských měst a proti své vůli posláni jako dělníci do nové kolonie.

Virginia Company nebyla úspěšná. Nemoci a hladomor zabily tisíce prvních přistěhovalců a v roce 1622 vypukla zuřivá rasová válka mezi bělochy a indiány.

Tato válka skončila nerozhodně, když se Indiáni stáhli hlouběji do vnitrozemí, ale tyto události vedly britskou vládu k převzetí správy Virginie a zároveň ke zrušení licence Virginijské společnosti k obchodování v kolonii.

První změnou, kterou britská vláda provedla, bylo zrušení kontrol nad produkcí tabáku, návykové byliny, kterou američtí indiáni představili bílým osadníkům.

Ekonomika ve Virginii se poté zlepšila díky produkci tabáku, který se ve velkém množství vyvážel zpět do Anglie. Počet bílých námezdních dělníků se ukázal jako příliš malý na to, aby zvládl zvýšené požadavky v zemědělství, a brzy se bezohlední majitelé tabákových plantáží obrátili k dovozu černých otroků z Afriky.

Francouzi zakládají kolonii v Quebecu

Zatímco Britové osídlili Jamestown, Francouzi a Holanďané vyslali expedice do Severní Ameriky. V roce 1608 založili francouzští průzkumníci významnou kolonii v Quebecu a zabrali obrovské území, včetně údolí řeky Mississippi (které zůstalo pod francouzskou nadvládou až do napoleonských časů). Francouzi nedováželi velké množství vlastního obyvatelstva ani afrických otroků, ale soustředili se místo toho na vytváření obchodních stanic. Tento proces ponechal americké indiány relativně nedotčené a vytvořil základ pro přátelství mezi americkými indiány a Francouzi, které Britům v pozdějších konfliktech draze stálo.

Nizozemci zakládají Nový Amsterdam

V roce 1621 udělila nizozemská vláda licenci soukromé společnosti Nizozemská západoindická společnost, která poté založila kolonie v Západní Indii, Brazílii a Severní Americe.

Nizozemci osídlili oblast, kterou zmapoval Henry Hudson v okolí ústí řeky Hudson, a založili přední stanici na ostrově Manhattan. V roce 1624 byla osada formálně ustavena jako město New Amsterdam, dnes známé jako New York. Indiánské obyvatelstvo od počátku vehementně odporovalo nizozemským osadníkům a vleklá rasová válka mezi Nizozemci a Indiány se stala neodmyslitelnou součástí života v Novém Nizozemsku.

NÁBOŽENŠTÍ DISIDENTI TVOŘÍ VELKOU ČÁST RANÉ POPULACE AMERICKÝCH OSADNÍKŮ

Nahoře: Poutníci vzdávají díky v Plymouthu v Massachusetts v roce 1620. Většina prvních osadníků byli náboženští disidenti, kteří čelili pronásledování v Evropě. Zejména angličtí disidenti žili mnoho let v exilu v Nizozemsku, než odpluli do Nového

světa, a brzy se po celé Evropě rozkřiklo, že v Americe lze najít náboženskou svobodu. William Penn například převzal území, které se stalo Pensylvánií, které mu bylo uděleno Stuartovci jako splátka dluhu. Penn zasvětil svou kolonii myšlence náboženské svobody, což přilákalo velké množství náboženských disidentů z Evropy.

Otcové poutníci – náboženští uprchlíci

V roce 1620 přišla do Severní Ameriky nová skupina anglických osadníků, kteří prchali před náboženským pronásledováním. Tito angličtí disidenti, známí v Americe jako Pilgrims (Poutníci) a v Británii jako Pilgrim Fathers (Otcové poutníci), založili kolonii Plymouth v dnešním Plymouthu ve státě Massachusetts. Poutníci původně uprchli z anglického East Midlands do Holandska, ale z obavy, že v Nizozemsku ztratí svou identitu, zorganizovali hromadný přesun do nové kolonie v Severní Americe.

Španělská invaze do Jižní Ameriky

Španělé, kterým bylo zabráněno v expanzi do Severní Ameriky, se poté soustředili na Jižní Ameriku a založili osady na území dnešní Dominikánské republiky a Kuby. Z této poslední osady podnikli Španělé několik výprav do Střední a Jižní Ameriky, aby dále upevnili svou vládu.

Tento proces dal vzniknout epickému příběhu o dobyvatelích a dobytí civilizací Aztéků a Inků, což byl tak úchvatný čin, že se stal legendou.

Německá kolonie ve Venezuele 1529

V roce 1529 byla v dnešní Venezuele založena německá kolonie. Krátce nato však byla rozpuštěna. Ne všichni kolonisté se vrátili do Evropy a ti, kteří zůstali, byli absorbováni do místního obyvatelstva.

Kongo a portugalský obchod s otroky

Portugalští průzkumníci, kteří v 80. letech 15. století dorazili k angolskému pobřeží v hledání černých otroků, našli ochotné spojence v kmeni Kongo, který patřil mezi první subsaharské Afričany, kteří konvertovali ke křesťanství. To jim však nezabránilo spolupracovat s Portugalci při zajímání členů sousedních kmenů a jejich prodeji jako otroků. Právě z dnešního vnitrozemí afrických národů Konga a Angoly pocházela většina černochů vyvezených do Ameriky a Portugalska.

V roce 1515 založili Portugalci přístav Luanda, dnešní hlavní město Angoly, aby usnadnili obchod s otroky. Z této základny se Portugalci zmocnili celé Angoly na africkém západním pobřeží a Mozambiku na východním pobřeží.

Francouzi dobývají Alžírsko

Francouzi zahájili dobývání severoafrického území Alžírska v roce 1830 pod záminkou urážky svého velvyslance ze strany Arabů. Během dvaceti let se do Alžírska přestěhovalo přes padesát tisíc francouzských kolonistů, k nimž se přidalo velké množství Evropanů ze Španělska, Itálie a Malty. Tento příliv Evropanů způsobil v Alžírsku významnou rasovou změnu, která je dodnes patrná v široké škále rasových typů v tomto severoafrickém státě.

Mezi další francouzské koloniální dobytí patří Senegal v 50. letech 19. století, Dahomey v roce 1892 a region Wadai v roce 1900.

Belgie si nárokuje Kongo

V roce 1876 založil belgický král Leopold II. Mezinárodní asociaci Konga, soukromou společnost zabývající se průzkumem a kolonizací tohoto afrického území. Jeho hlavním zástupcem pro tento úkol byl Angličan Henry Stanley, který se později proslavil nalezením pohřešovaného průzkumníka Davida Livingstona.

Německé kolonie v Africe

Ačkoli Němci vstoupili do závodu o kolonie pozdě, podařilo se jim přesto obsadit některé důležité oblasti. Německá jihozápadní Afrika, dnes nazývaná Namibie, byla obsazena císařovými silami v roce 1884 a země dnes známá jako

Tanzanie (tehdy nazývaná Německá východní Afrika) byla obsazena v roce 1891.

Němci čelili krvavému povstání kmenů Herero v Jihozápadní Africe v letech 1904–1908 a také povstání Maji Maji ve východní Africe v letech 1905–1907. Během povstání Herero nasadila německá vláda tisíce vojáků, aby potlačila domorodce. Německý velitel, generál Lothar von Trotha, nakonec porazil Herero v bitvě u Waterbergu v srpnu 1904. Přeživší byli vyhnáni do pouště, kde mnoho z nich podlehlo hladomoru.

Nizozemci přistávají v Jižní Africe 1652

V roce 1652 udělila nizozemská vláda soukromé společnosti zvané Nizozemská východoindická společnost povolení k využívání rostoucích kolonií a obchodních stanic na Dálném východě.

Brzy se ukázalo, že na námořní cestě do Indie je nutné zřídit mezilehlé zásobovací místo, a proto byl vyslán představitel společnosti Jan van Riebeeck, aby založil základnu na mysu Dobré naděje na nejjižnějším cípu Afriky. Van Riebeeck měl za úkol postavit pevnost a zásobovací stanici, což se mu podařilo tak dobře, že položil základ pro jednu z nejdéle trvajících bílých osad v Africe.

Nizozemci na Dálném východě

Ačkoli Portugalci byli prvními, kdo se po moři dostali na Dálný východ, vnitřní problémy související s hromadným dovozem tisíců černých otroků jim zabránily tuto výhodu využít.

V důsledku toho se v roce 1602 na Molukách (tzv. „Kořenových ostrovech“) a Jávě usadila Nizozemská východní indická společnost. Osada Batavia v západní Jávě se stala centrem nizozemských podniků a dnes je z ní město Jakarta.

Zpočátku se Holanďané věnovali obchodu a nezabývali se správou regionu. Když však neustálé spory mezi domorodými kmeny narušily obchod, byli Holanďané nuceni zasáhnout. Zřídili vládu a stali se faktickými vládci území, které je dnes známé jako Indonésie. Stejným způsobem Holanďané do roku 1800 ovládli Jávu a Cejlon (dnešní Srí Lanku).

Na počátku devatenáctého století tak bílí průzkumníci vkročili na všechny kontinenty Země. Díky drtivé technologické převaze v kombinaci s nebývalou odvahou vznikly evropské kolonie ve všech koutech světa. Některé se vyvinuly v repliky svých zakládajících evropských národů, zatímco jiné upadly zpět na úroveň třetího světa, vše v závislosti na demografii kolonie.

KAPITOLA 44: Yihequan – rasová válka na Dálném východě

Prvním bílým průzkumníkem, který dorazil do Číny po námořní cestě kolem Afriky, byl portugalský dobrodruh Jorge Álvares, který v roce 1513 přistál na ostrově Lintin v ústí řeky Zhujiang. Tento první kontakt brzy vedl k řadě expedic, včetně expedice vedené Rafaelem Perestrelllem (bratrancem Kryštofa Kolumba), která v roce 1516 přistála na čínské pevnině v provincii Guangzhou.

Následovalo založení první obchodní stanice portugalským obchodníkem Fernão Piresem de Andradem u ústí řeky Zhujiang (Perlové řeky) a do roku 1557 získali Portugalci obchodní stanici v Macau v čínské provincii Guangdong.

Portugalský úspěch v navázání kontaktů s Čínou rychle napodobili Španělé a Holanďané, kteří založili obchodní základny v letech 1570 a 1619. Španělské obchodní stanice byly umístěny na Filipínách, zatímco Holanďané založili obchodní stanici na Tchaj-wanu a zmocnili se nedalekých ostrovů Penghu.

Britové, kteří operovali ze svých základen v Indii, intenzivně obchodovali s Čínou s čajem a dokud platili stříbrem, vztahy zůstávaly velmi přátelské.

Křesťanští misionáři neuspěli v pokusu o konverzi Číny

Založení obchodních stanic brzy následoval příjezd křesťanských misionářů, z nichž prvním byl dominikánský mnich Gaspar da Cruz, který v roce 1556 cestoval do Kantonu. Ačkoli Da Cruz poskytl první řádný západní písemný záznam o dynastii Ming, on a jeho spolumisionáři neuspěli ve svých pokusech obrátit významný počet Číňanů na křesťanství.

HOLANDSKÁ STAVEBNÍ OBCHODNÍ STANICE JAKO PEVNOST NA FORMOSE

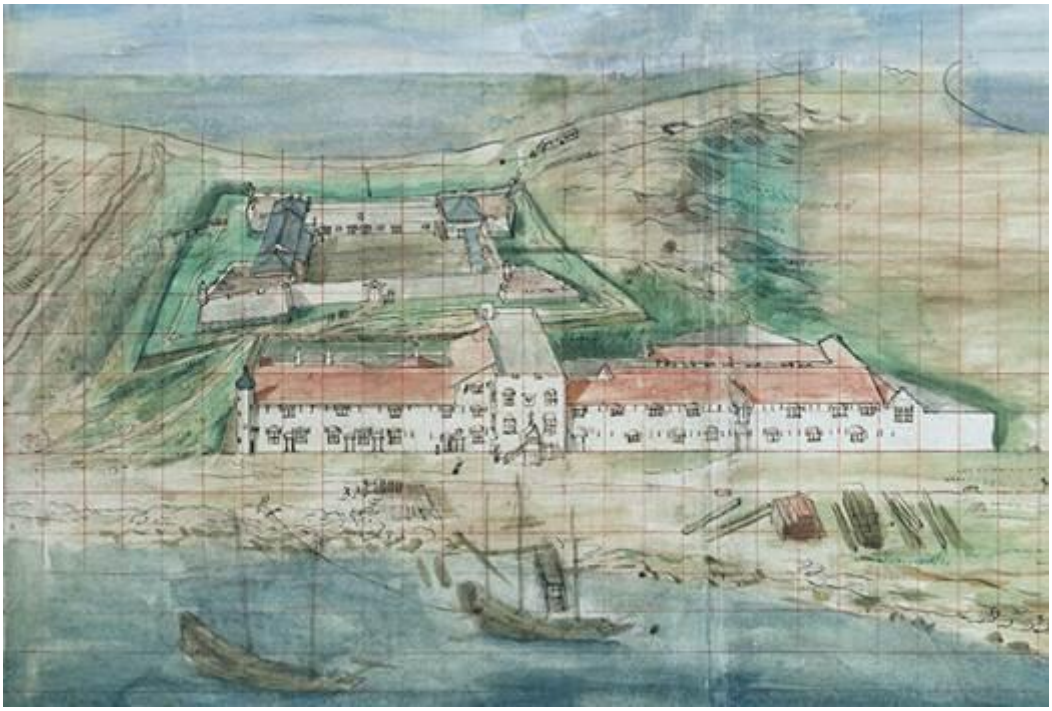

Nizozemská pevnost a město Zeelandia, postavené na jihu ostrova Formosa jako základna, sloužily jako vojenská základna i obchodní stanice pro rané obchodní aktivity bělochů v Číně. Skutečnost, že pevnost měla podobu vojenské pevnosti, dobře ilustruje, jak Nizozemci vnímali budoucí vztahy s Číňany, a jejich podezření se ukázalo jako správné. Namalováno v roce 1635, Národní archiv v Haagu.

Dynastie Qing se pokouší zastavit bílé osadníky

Čínské úřady si byly od samého počátku vědomy hrozby evropské kolonizace. Již v roce 1684 císař Kangxi omezil působení bílých obchodníků na čtyři města a v roce 1686 byli Evropané omezeni na konkrétní předměstí Kantonu (Guangzhou) známé jako „Třináct továren“.

Navzdory těmto omezením zůstával rozsáhlý obchod evropských mocností s Čínou téměř dvě stě let nerušený a pro všechny strany výnosný, až do poloviny 19. století, kdy vůdci dynastie Qing zavedli systém známý jako „kantonský systém“.

Hlavním důvodem pro zavedení kantonského systému v roce 1756, který omezoval obchod na oblast třinácti továren, bylo trvale zastavit expanzi bělochů v Číně.

Kantonový systém také zakazoval jakýkoli přímý obchod mezi evropskými obchodníky a čínskými civilisty. Kromě toho stanovil, že obchod může probíhat pouze se speciálně schválenými čínskými obchodníky v oblasti třinácti továren. V rámci kantonového systému čínský císař aktivně uzavřel všechny ostatní evropské obchodní stanice a podnikl mnoho dalších pokusů o omezení vlivu bělochů, včetně zákazu výuky čínského jazyka cizincům.

Tato omezení samozřejmě výrazně ovlivnila obchod a brzy se rozšířily černé trhy mezi evropskými obchodníky a čínskými pašeráky. Aby toho nebylo málo, britští obchodníci začali používat opium (které se již ve velkém množství vyrábělo v Indii) jako částečnou platbu za čínské zboží. Opium bylo v Číně

nelegální a čínské úřady sledovaly rychlé šíření užívání této drogy s obavami.

PRVNÍ ČÍNSKO-BRITSKÁ RASOVÁ VÁLKA – DŽUNKY PROTI FRIGATÁM

První rasová válka mezi Británií a Čínou, která se odehrála v roce 1841, byla svědkem toho, jak technologicky výrazně zaostalé čínské námořnictvo sestávající z rozmanité flotily džunek se pokusilo v Ansonově zátoce zaútočit na moderní britské námořnictvo. Čínské lodě byly všechny potopeny, aniž by britské lodě utrpěly jakékoli ztráty, což bylo předzvěstí války na souši, v níž bílá armáda zničila čínský odpor.

První opiová válka 1839–1842

Nakonec v roce 1838 čínský císař Daoguang nařídil tvrdý zásah proti čínským obchodníkům s opiem a přikázal všem

zahraničním obchodníkům, aby odevzdali své zásoby této drogy k likvidaci.

Tento požadavek byl odmítnut, a čínské úřady proto obchod zcela zastavily a odmítly Evropany propustit, dokud drogy nevydají. Nakonec byli bílí obchodníci donuceni odevzdat své zásoby opia, což pro mnoho z nich znamenalo finanční zničení.

Následující rok čínští úředníci zabavili a zničili obrovské množství opia z britských lodí v přístavu v Kantonu a požadovali od Britů, aby zcela zastavili používání této drogy jako platby za čínské zboží.

Britové to odmítli a místo toho vyslali vojenskou expedici ze své základny v Indii, aby donutili čínské úřady znovu otevřít obchod bez jakýchkoli omezení.

Číňané nebyli schopni čelit britské vojenské převaze a byli poraženi ve válce, která skončila v roce 1842 poté, co britské síly obsadily Hongkong, Chinkiang a dokonce ohrožovaly Peking.

Podle Nankingské smlouvy, která válku ukončila, byl Hongkong postoupen Británii a Britům bylo uděleno právo obchodovat v řadě čínských měst. Během následujících dvou let uzavřely s Čínou podobné smlouvy také Francie a Spojené státy.

Druhá opiová válka 1856–1860

Číňané se snažili co nejvíce obcházet ustanovení Nankingské smlouvy a podnikli kroky, aby zabránili evropským obchodníkům v dalším pronikání do Číny.

Situace vyvrcholila v roce 1856, kdy čínské úřady zadržely pirátskou loď, která se zabývala pašováním opia. Loď jménem Arrow byla registrována ve Velké Británii a přestože se zabývala pirátstvím, britské úřady ji použily jako záminku k tomu, aby požadovaly omluvu za to, co považovaly za nelegální zabavení britské lodi.

Ačkoli byla posádka propuštěna, čínské úřady se odmítly omluvit a v odvetě britský guvernér v Hongkongu nařídil válečným lodím ostřelovat Kanton.

I když se jednalo o flagrantní porušení mezinárodního práva, britská vláda vojenskou akci podpořila v naději, že další konflikt s Čínou konečně donutí k plnému provedení všech ustanovení Nankingské smlouvy. Francouzi, kteří také jednali z touhy otevřít čínské trhy, se pak připojili k boji a anglo-francouzské síly v prosinci 1857 přistály v Číně a obsadily Kanton.

Toto vítězství rychle následovalo dobytí pevností Taku poblíž Tientsinu v roce 1858, které donutilo Číňany požádat o mír. V červnu 1858 byly podepsány Tientsinské smlouvy, které Čínu zavazovaly k opětovnému otevření přístavů, legalizaci obchodu s opiem a opětovnému povolení zahraničních ambasád v Pekingu a křesťanských misionářů v zemi. Do jednání o Tientsinských smlouvách se zapojily i další zahraniční

mocnosti, jako Amerika a Rusko, které vycítily příležitost pro své země využít opětovného otevření obchodu s Čínou.

ČÍŇANÉ V PEVNOSTI TAKU ZAÚTOČILI NA BRITSKOU FLOTILU

V roce 1858 čínská vláda souhlasila s přijetím řady ústupků, mezi které patřilo vyslání britského zástupce do Pekingu, otevření řady čínských přístavů pro evropský obchod, právo britských občanů cestovat po Číně s pasy, uznání práv misionářů a legalizace obchodu s opiem. Britové vyslali v roce 1859 do Číny delegaci, aby formalizovala smlouvu, ale Číňané se mezitím rozhodli její podmínky odmítnout. Když se britské lodě přiblížily k pevnosti Taku na čínském pobřeží, byly bez varování ostřelovány. Tři britské lodě byly potopeny a tři sta námořníků zabito nebo zraněno. To byl začátek druhé opiové války. Britové vyslali posily, které dorazily až následující rok, a vylodily se severně od Taku, kde obsadily opevnění zezadu. Tyto mimořádné fotografie z té doby ukazují: nahoře vnější část pevností a dole vnitřek severní pevnosti po porážce Číňanů.

Není překvapením, že Číňané nesouhlasili s podmínkami nové smlouvy, a poté, co bylo jasné, že zahraniční delegace nebudou v Pekingu povoleny, evropské mocnosti obnovily vojenské akce.

Válka začala znovu v červnu 1859, kdy britská invazní síla přistála u ústí řeky Hai poblíž Tientsinu. Odhodlaný čínský odpor porazil evropský útok. Toto vítězství bylo krátkodobé. Anglo-francouzské síly přistály v srpnu 1860 v Pei-Tang a znovu obsadily pevnosti Taku. Vítězná evropská armáda poté postupovala proti proudu řeky směrem k Pekingu.

Když se přiblížila k hlavnímu městu, čínská vláda požádala o vyjednání míru. Byla vyslána delegace pod vedením britského důstojníka Sira Harryho Smithe Parkese, aby vyjednala podmínky, ale on a jeho tým byli místo toho zatčeni a uvězněni a více než polovina z nich byla umučena k smrti. Rozzuření Evropané obnovili útok na Peking a v září dosáhli

města. Starý letní palác byl obsazen, vypleněn a poté vypálen jako odplata za mučení delegace Smithe Parkese.

Číňané, poraženi převahou nepřítele, byli donuceni souhlasit s implementací dřívějších smluv, které podle svých ustanovení otevíraly čínské přístavy zahraničnímu obchodu a rezidentům, postoupily Hongkong a Kowloon Británii, legalizovaly obchod s opiem a povolily působení misionářů v celé zemi. Čínská vláda byla rovněž povinna zaplatit Británii a Francii odškodné v podobě milionů uncí stříbra.

Jiné mocnosti zabírají části Číny

V návaznosti na druhou opiovou válku Rusko v roce 1860 zabralo čínské provincie severní Mandžusko a oblasti severně od řeky Amur. V roce 1884 následovala válka mezi Francií a Čínou, v jejímž důsledku se Vietnam stal francouzskou kolonií.

V roce 1898 byla Čína, neschopná odolat zahraničním požadavkům, rozdělena na sféry ekonomického vlivu. Rusku byla udělena výlučná ekonomická práva v celém Mandžusku spolu s právem na výstavbu transsibiřské železnice zvané Čínská východní, která vedla přes Mandžusko do Vladivostoku. Kromě toho bylo Rusku uděleno právo na výstavbu Jižní mandžuské železnice, která vedla na jih k cípu poloostrova Liaodong.

Další výlučná práva na rozvoj železnic a těžbu nerostných surovin byla udělena Německu v provincii Šan-tung, Francii v jižních pohraničních provinciích, Velké Británii v provinciích Yangtze a Japonsku v jihovýchodních pobřežních provinciích.

Boxerské povstání – rasová válka v Číně

Nespokojenost s cizím vpádem do Číny i přes nové uspořádání stále vřela a nevyhnutelně vyústila v otevřenou rebelii v podobě boxerského povstání v roce 1900. Tento konflikt, který byl v podstatě čínským nacionalistickým povstáním proti všem bělochům, měl svůj původ v založení tajného čínského spolku zvaného Yihequan („Spravedlivé a harmonické pěsti“, také známý jako boxeři) v roce 1899. Yihequan zahájil v severovýchodních provinciích kampaň teroru proti bílým křesťanským misionářům, která se rychle rozšířila po celé zemi.

Ačkoli byl Yihequan oficiálně odsouzen čínskými úřady, tajně ho podporovala řada členů čínského královského dvora, včetně císařovny vdovy Cixi. Díky neoficiální podpoře se teroristické aktivity Yihequanu značně rozšířily, takže v roce 1900 byli běloši v Číně často napadáni na potkání. Když na počátku roku 1900 vstoupily skupiny Yihequan do Pekingu, byly evropské mocnosti nuceny vyslat do čínského hlavního města malou ozbrojenou kolonu, aby ochránila několik bělochů ve městě.

To vedlo k otevřenému vypuknutí nepřátelství, protože císařovna Cixi nařídila čínské armádě zaútočit na bílou armádu, než dorazí do Pekingu.

BÍLÉ MOCNOSTII OKUPUJÍ PEKING – KONEC BOXERSKÉHO POVSTÁNÍ

Cizí vojáci pochodují uvnitř zdí Zakázaného města v Pekingu v roce 1900 po úspěšném potlačení boxerského povstání. Evropské a japonské jednotky se probojovaly z pobřeží do vnitrozemí, aby osvobodily bělochy obléhané v areálech velvyslanectví v čínském hlavním městě. Jednotky složené z Britů, Francouzů, Američanů a Rusů byly podporovány náležitě westernizovanými Japonci, kteří ironicky ještě před čtyřiceti pěti lety odmítali bělochům vstup do své vlastní země.

Čínská císařovna vyzývá Číňany, aby zabili všechny bělochy

18. června 1900 císařovna Cixi veřejně vyzvala Číňany, aby zabili všechny bělochy v Číně. Velké množství z nich bylo

poté pronásledováno a zavražděno a většina těch, kteří přežili, uprchla do opevněných zahraničních ambasád v Pekingu.

Kromě toho čínské davové útoky oblehly japonskou ambasádu, protože Japonci byli považováni za cizince, kteří musí být z Číny odstraněni. Krize byla vyřešena až 14. srpna 1900, kdy do Pekingu vtrhla armáda složená z britských, francouzských, ruských, německých, amerických a japonských vojáků, která obléhané zahraniční ambasády osvobodila.

Peking byl poté okupován zahraničními mocnostmi po dobu jednoho roku až do září 1901, kdy Číňané podepsali mírovou smlouvu, v níž se zavázali zaplatit vysoké odškodné a udělit cizím státům právo umístit v Pekingu vojáky na ochranu velvyslanectví.

Tato omezení skončila až v první polovině dvacátého století, kdy Čína upadla do občanské války mezi nacionalisty a komunisty.

Japonsko – dvě stě let odolává kontaktu s bělochy

Portugalský průzkumník Fernão Mendes Pinto (1509–1583) je považován za prvního Evropana, který v roce 1542 navštívil Japonsko. Tato expedice započala obchodní výměnu s Japonci, ale Pinto je nejvíce známý tím, že do Japonska přivezl zbraň, když dal několika japonským feudálním pánům starou portugalskou arkebuzu výměnou za právo obchodovat.

Zbraň se rychle rozšířila po celém Japonsku. Po Pintově návštěvě následovala řada dalších evropských návštěv, z nichž

jednou z nejvýznamnějších byla návštěva svatého Františka Xaverského, který v roce 1549 přistál v Kagošimě na ostrově Kjúšú. Tam začal kázat křesťanství Japoncům, zatímco další evropští obchodníci zakládali stále více obchodních stanic. Xaverský dosáhl určitého úspěchu a v roce 1549 bylo v Japonsku odhadem 150 000 křesťanů.

Ačkoli to byl z hlediska celkové japonské populace stále nepatrný počet, japonské úřady tento proces vnímaly jako formu evropského kulturního kolonialismu a v konečném důsledku jako oslabení japonské sociální struktury. V roce 1612 se japonští konvertité ke křesťanství stali předmětem oficiálního pronásledování ze strany vlády a byli doslova do posledního muže, ženy a dítěte popraveni. Tímto způsobem bylo křesťanství trvale zbaveno možnosti uchytit se v Japonsku.

BĚLOŠI MĚLI PO DVĚ STĚ LET ZAKÁZÁN VSTUP NA JAPONSKOU PEVNINU

Po více než dvě stě let, od roku 1650 do roku 1856, Japonci odmítali vpustit do své země jakékoli Evropany. Jedinou výjimkou v tomto období byli Holanďané, ale ani jim nebylo dovoleno opustit malý ostrov Dejima u Nagasaki, který sloužil jako vězení. Byli jedinými bělochy, kterým bylo v tomto období povoleno navštěvovat Japonce, a podléhali velkým omezením, což vše bylo součástí záměrné politiky Japonců, kteří chtěli Evropany udržet mimo Japonsko.

Začátek izolace Japonska

Japonská vláda v roce 1624 odmítla povolení pro španělskou obchodní delegaci přistát na pobřeží. Navíc omezila počet bělochů, kteří směli pobývat v Japonsku, na malou skupinu nizozemských obchodníků, kteří byli omezeni na umělý ostrov Dejima v přístavu Nagasaki. Další série ediktů vydaných v následujícím desetiletí zakazovala Japoncům cestovat do zahraničí a stavět velké lodě, které by mohly plout na velké vzdálenosti.

Kromě toho bylo Japoncům zakázáno studovat evropskou literaturu. Tato omezení byla částečně zrušena v roce 1720, kdy šógun Tokugawa Jošimune zrušil zákaz evropských knih a studia.

KOMODOR PERRY VYVEDL JAPONSKO Z IZOLACE 1854

Komodor Matthew Perry je vpuštěn na japonskou půdu, aby předal Japonsku ultimátum americké vlády. 31. března 1854 Japonci ultimátum přijali a otevřeli svou zemi obchodu a stykům se Západem. Od té doby až do současnosti jsou Japonci dychtivými konzumenty západní technologie a vědy a patří mezi několik málo nebílých ras, které úspěšně přijaly západní technologické vědomosti.

Velitel Matthew Perry a Japonsko

Japonsko se dobrovolně izolovalo až do poloviny 19. století a tuto izolaci prolomila až rozhodná vojenská intervence Ameriky. Situace vyvrcholila poté, co Japonsko odmítlo propustit několik amerických námořníků, kteří byli členy

posádky velrybářských lodí ztroskotaných u japonského pobřeží.

V roce 1853 vyslala americká vláda do Japonska oficiální námořní misi složenou ze čtyř válečných lodí pod velením komodora Matthewa Calbraitha Perryho. Po příjezdu do Jokohamy Perry použil děla na své lodi k salvě během pohřebního obřadu, vědom si toho, že Japonci jej sledují.

Poté, co dramaticky předvedl obrovskou palebnou sílu amerických lodí (a přímo i technologickou převahu bělochů), vyslal Perry na břeh delegaci, která požadovala, aby se Japonsko otevřelo obchodu se Západem, jak bylo uvedeno v dopise, který přivezl přímo od amerického prezidenta Millarda Fillmorea.

Japonci dopis přijali a Perry odplul do Číny s tím, že se brzy vrátí pro oficiální odpověď Japonska. Jak slíbil, Perry se v roce 1854 vrátil s početnější flotilou a byla mu předložena smlouva, která souhlasila s Fillmorovými požadavky. Perry podepsal 31. března 1854 Kanagawskou úmluvu a odplul, čímž navázal obchodní vztahy mezi Spojenými státy a Japonskem.

V roce 1860 byla ve Spojených státech zřízena japonská diplomatická mise. O dva roky později vyslala japonská vláda delegáty na řadu obchodních misí do Evropy s cílem vyjednat formální dohody s dalšími západními národy.

Ne všichni Japonci tyto smlouvy přijali s nadšením a na počátku 60. let 19. století se staly běžnými útoky militantů na evropské lodě v japonských přístavech. Obnovené předvedení

síly americkým námořním oddílem v roce 1864 opět zastrašilo Japonce a počet útoků poté rychle poklesl.

Japonská imitace bílé civilizace zahájena

Japonská vláda poté začala kopírovat vše, co viděla v bílých evropských zemích, což se později stalo pro jejich zemi typickým. Francouzští důstojníci byli placeni za to, aby přijeli do Japonska a přebudovali japonskou armádu, zatímco britští námořní důstojníci byli placeni za to, aby reorganizovali japonské námořnictvo.

Holandští inženýři byli placeni za dohled nad výstavbou prvních velkých veřejných staveb a infrastruktury západního stylu na japonském ostrově a japonští úředníci byli vysíláni do zahraničí, aby studovali infrastrukturu a fungování bílých vlád a vybrali jejich nejlepší rysy pro kopírování v Japonsku. Nový trestní zákoník byl vytvořen podle francouzského vzoru a v roce 1871 bylo založeno ministerstvo školství podle vzoru Spojených států, aby vyvinulo systém všeobecného vzdělávání.

Toto napodobování infrastruktury bílých národů se rozšířilo na všechny úrovně společnosti. V roce 1884 japonský císař vytvořil šlechtický stav, čímž připravil půdu pro horní komoru parlamentu. Současně byla vytvořena dolní komora parlamentu, volená na základě kvalifikovaného volebního práva. V roce 1885 byla zorganizována vláda podle vzoru německé vlády a v roce 1888 byla vytvořena funkce předsedy vlády a kabinetu. V roce 1889 byla vyhlášena nová ústava, která

byla vypracována na základě ústavních výzkumů v Evropě a Spojených státech.

Tento politický vývoj doprovázela rychlá industrializace pod vedením vlády a do roku 1890 Japonsko zcela revidovalo své trestní, občanské a obchodní zákoníky, aby odpovídaly evropským a americkým modelům.

RYCHLÉ PŘIJETÍ BÍLÉ CIVILIZACE V JAPONSKU

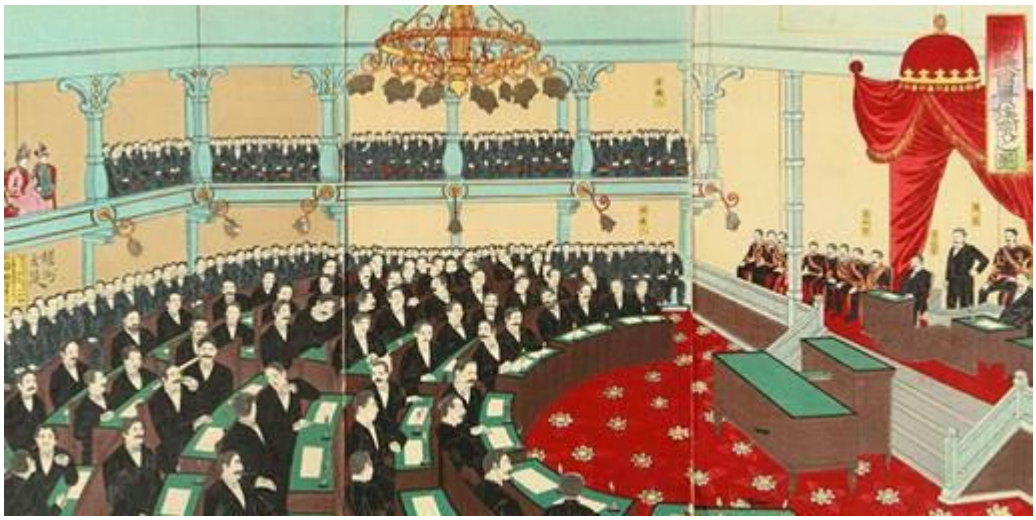

Nahoře: Nový japonský parlament byl otevřen v roce 1891 a byl přímo inspirován západními parlamenty poté, co Japonci vyslali do Evropy a Ameriky vyšetřovací mise, aby studovaly vládní systémy. Tato originální japonská tiskovina je zajímavá tím, že zachycuje „západní“ povahu politické struktury v Japonsku a dokonce i oblečení dam na veřejné galerii. Japonská ústava byla vypracována speciálně jmenovanou komisí pod vedením samurajského šlechtice Ito Hirobumiho, který v roce 1882 vyslal mise do USA, Británie, Francie, Španělska a Německa, aby pozorovaly jejich demokratické

systémy. Nakonec byl vybrán německý model (a zejména pruská varianta) a v roce 1890 byl zaveden.

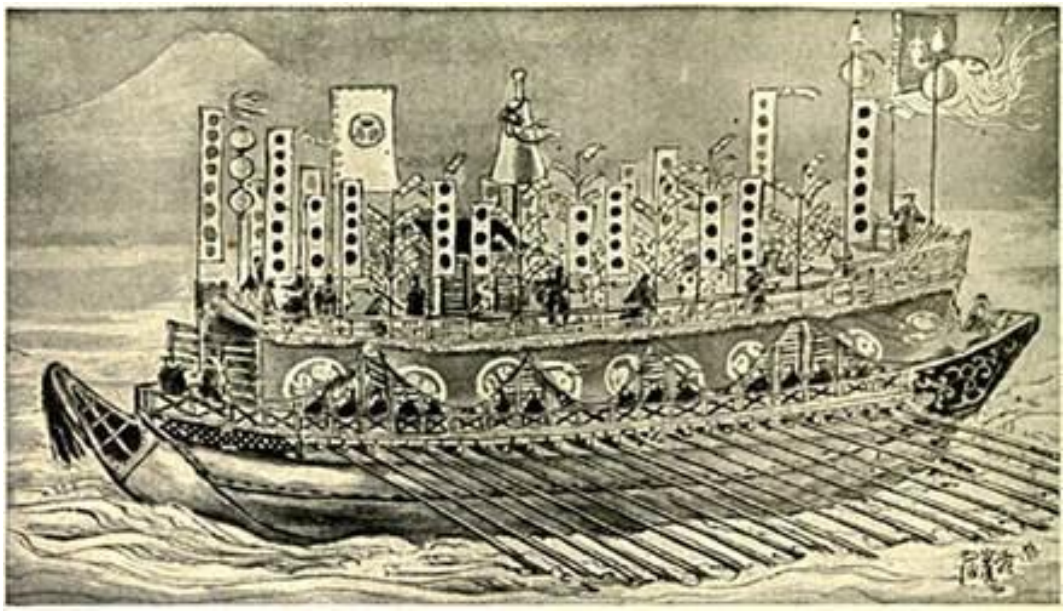

Dramatická změna v japonské technologii po nuceném setkání se západním světem byla nejviditelnější v ozbrojených silách. Nahoře: japonská válečná loď, 1850; dole: japonská válečná loď, 1900.

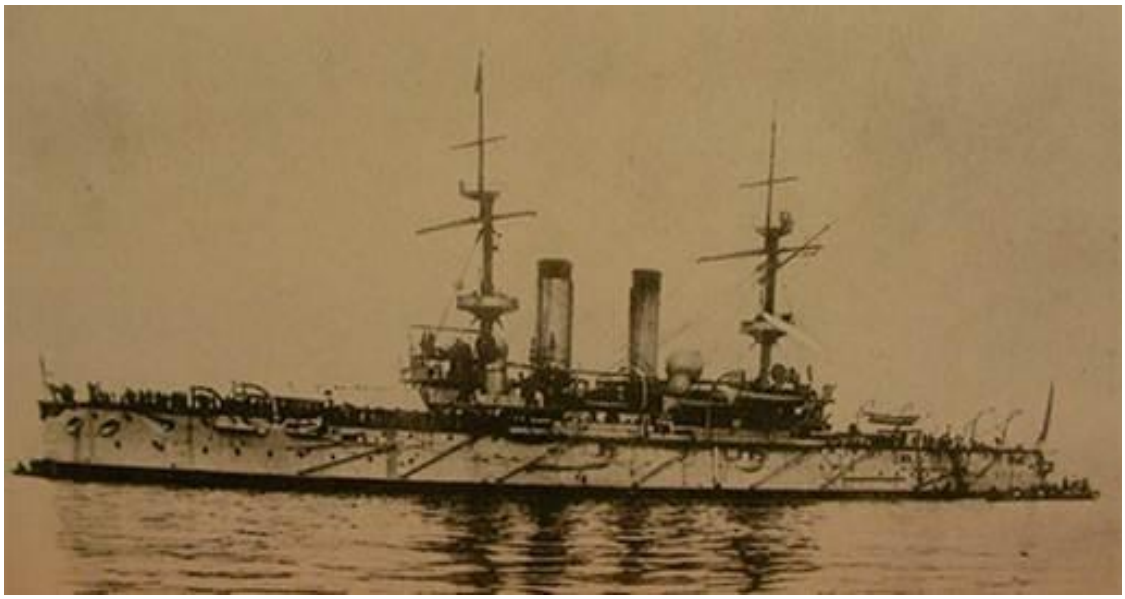

Nahoře: japonští vojáci, kolem roku 1868, a dole japonští vojáci, 1905.

Expanze westernizovaného Japonska

Po odpovídající „pobělošťěním“ či westernizaci Japonsko opět obrátilo svou pozornost ven. V roce 1894 následovala válka s Čínou o kontrolu nad Koreou, ve které nedávno industrializovaná japonská armáda rychle porazila čínské síly.

Japonsko se také podílelo na mezinárodních vojenských silách vyslaných k potlačení boxerského povstání v Číně v roce 1900 a v roce 1902 byla uzavřena anglo-japonská aliance mezi Británií a Japonskem. (Tato smlouva vedla k tomu, že Japonsko vstoupilo do první světové války na straně Velké Británie a zaútočilo na německé základny v Číně.)

Rusko, které po boxerském povstání v roce 1900 zabralo Číně Mandžusko, se pokusilo obsadit také Koreu. V roce 1904 Japonsko kvůli této záležitosti přerušilo diplomatické styky s Ruskem a zaútočilo na ruský Port Arthur v jižním Mandžusku. Nově westernizovaná japonská armáda Rusy v Port Arthur drtivě porazila, čímž nenechala nikoho na pochybách, že Japonsko je nyní světovou velmocí.

Japonsko a Čína – moderní giganti, kteří praktikují rasovou homogenitu

Na konci dvacátého století se Japonsko i Čína staly průmyslovými giganty, které jsou zodpovědné za výrobu (nikoli však vynález) většiny každodenních spotřebičů a výrobků pro pohodlí používaných po celém světě. Obě země také uplatňují imigrační politiku zaměřenou na zachování své rasové homogenity a na rozdíl od bílých západních zemí

netolerují masovou imigraci z třetího světa. Japonsko například známým způsobem odmítlo přijmout vietnamské uprchlíky z 70. a 80. let, pokud nebyli rasově kompatibilní se stávající japonskou populací.

Tato přísná imigrační politika založená na rase je receptem Japonska a Číny na dlouhodobé přežití a pokrok. Pokud bude tato politika zachována, zajistí jim to, že uniknou osudu západních zemí, které od takové politiky upustily.

KAPITOLA 45: Slunce nikdy nezapadá – Britské impérium

Když bylo Britské impérium na vrcholu své moci na počátku 20. století, zahrnovalo více než 20 procent světové pevniny a více než 400 milionů lidí – bylo to největší impérium v historii světa.

Tento pozoruhodný úspěch země o velikosti poloviny Francie byl poctou vynikajícím organizačním schopnostem bílých budovatelů impéria této země. Globální rozšíření jejich kolonií znamenalo, že některé území bylo vždy osvětleno denním světlem, což vedlo k vzniku rčení, že „nad Britským impériem slunce nikdy nezapadá“.

Toto úžasné impérium nebylo nikdy zničeno tak, jako Římská říše. Místo toho se rozpadlo mírově a na základě vzájemné dohody. Britské impérium se tak stalo prvním, které nebylo zničeno uvnitř hranic svých dominií.

BRITSKÉ IMPÉRIUM – NEJVĚTŠÍ V HISTORII SVĚTA

Tyto ilustrace z encyklopedie z roku 1908 ukazují rozsah Britského impéria (označený černě) v roce 1702 a níže impérium v roce 1902, což ilustruje územní expanzi v průběhu dvou set let. Ztráta třinácti kolonií v Severní Americe byla nahrazena připojením Kanady, Austrálie, Nového Zélandu, Indie a různých kolonií v Africe. Tato mapa nezahrnuje další území připojená po skončení první světové války.

Počátky za vlády Alžběty I.

První krok Britů k vybudování impéria přišel za vlády královny Alžběty I. (1558–1603). Alžběta byla prozíravá panovnice, která finančně podporovala objevitelské výpravy, zejména prostřednictvím svého oblíbence, sira Francise Drakea.

Anglická Východoindická společnost založena v roce 1600

Britové, stejně jako Holanďané a Španělé, si rychle uvědomili potenciál obchodu s nově objevenými zeměmi. V roce 1600 byla založena Anglická východoindická společnost, která měla usnadnit obchod, ale kvůli pokračující válce se Španělskem se britské zámořské zájmy omezovaly hlavně na přepadávání španělských flotil.

ZTROSKOTÁNÍ LODI VEDE K ZALOŽENÍ KOLONIE NA BERMUDÁCH

Jeden z hlavních propagátorů Virginijské společnosti, sir George Somers, ztroskotal v roce 1609 spolu se skupinou potenciálních osadníků na ostrovech Bermudy. Somers, který si nenechal ujít žádnou příležitost, prohlásil ostrovy za území anglického krále a založil tam kolonii. Nahoře je zobrazen ztroskotaný Somers, který se po ztroskotání lodi dostává na břeh.

Neúspěšný pokus o kolonizaci Severní Ameriky

První pokus o založení britské kolonie v Americe podnikl anglický dobrodruh Sir Walter Raleigh v roce 1585. Tato osada však nepřežila a Angličané se o další průzkum a kolonizaci Ameriky nepokusili až do roku 1604, kdy byl uzavřen mír se Španělskem. Raleigh se proslavil ve válce se Španělskem, ale upadl v nemilost anglického panovníka a později byl uvězněn v Toweru a v roce 1618 popraven.

Severní Amerika kolonizována v sedmnáctém století

Během sedmnáctého století založila Británie své první trvalé kolonie v Severní Americe: nejprve ve Virginii a poté v Karibiku, s tabákovými plantážemi v Západní Indii a náboženskými koloniemi podél atlantického pobřeží Severní Ameriky.

První otroci v Americe byli běloši

První britskou základnou v Západní Indii byl ostrov Saint Christopher (později Saint Kitts), získaný v roce 1623. Poté se britská kontrola rozšířila do celého Karibiku, takže nakonec se kolonií staly ostrovní státy Anguilla, Antigua a Barbuda, Bahamy, Barbados, Bay Islands, Belize, Britské Panenské ostrovy, Kajmanské ostrovy, Dominika, Grenada, Guyana, Jamajka, Montserrat, Svatá Lucie, Svatý Vincenc, Grenadiny, Trinidad a Tobago a Turks a Caicos.

Poptávka po pracovní síle na těchto ostrovech vedla k dovozu první skupiny pracovníků, kterými byli bílí otroci z Anglie.

Jamajka – první kolonie dobytá silou

V roce 1655 Angličané dobyli španělskou kolonii Jamajku, první britskou kolonii, která byla obsazena silou zbraní. Anglická invaze byla Španělskem oficiálně uznána až v roce 1670.

Černí otroci dovezení do Karibiku

S pokračujícím získáváním karibských ostrovů Brity vznikly cukrové plantáže, které byly pracovně náročnými odvětvími. Britové poté v roce 1672 založili Královskou africkou společnost, aby dováželi černé otroky do Karibiku.

Dříve v Karibiku nebyli žádní černoši, ale v roce 1680 se již dováželo sedmdesát tisíc Afričanů ročně. Tato politika vedla k tomu, že černošské obyvatelstvo se stalo většinovým, což později určilo budoucnost těchto ostrovů.

Loď Mayflower přiváží náboženské uprchlíky do Severní Ameriky

Velké anglické náboženské osady v Severní Americe vznikly v roce 1620 s příchodem poutníků, kteří vypluli z anglického města Plymouth na lodi Mayflower. Poutníci,

protestanti, kteří zastávali názor, že anglikánská církev je stále příliš blízká katolické církvi, založili v roce 1628 prostřednictvím Massachusetts Bay Company puritánskou komunitu.

Další náboženské kolonie byly založeny v Rhode Islandu (1636), kde byla kolonie založena na principu náboženské tolerance; v Connecticutu (1639), založeném na kongregacionalistických náboženských přesvědčeních; a v Marylandu (1634), útočišti pro římské katolíky, pojmenovaném po Marii, biblické matce Ježíše.

HOLANDSKÁ KOLONIE NOVÝ AMSTERDAM SE VZDÁVÁ BRITŮM

Nizozemský guvernér osady New Amsterdam na ostrově Manhattan se v září 1664 vzdal Britům. Britové obsadili osadu

bez boje, protože nespokojení osadníci, ignorovaní a špatně spravovaní Nizozemci, odmítli bojovat, když dorazila britská flotila. Osada byla přejmenována na New York. Na obrázku výše stojí guvernér Peter Stuyvesant na břehu mezi obyvateli New Amsterdamu, kteří ho prosí, aby neotevřel palbu na Brity, kteří dorazili na válečných lodích čekajících v přístavu.

Britská kolonizace podél východního pobřeží Ameriky

Angličané pomalu pronikali dále po východním pobřeží Ameriky a v roce 1664 byl New Amsterdam zabrán Nizozemsku a přejmenován na New York. Nizozemští obyvatelé byli první velkou usazenou bílou komunitou, která byla silou podrobena tehdy rostoucí Britské říši.

V roce 1681 udělil britský král podnikateli Williamu Pennovi královskou listinu k založení nové kolonie, která byla pojmenována Pensylvánie. Následovalo založení společnosti Hudson's Bay Company v roce 1670 s oficiálním názvem „Guvernér a společnost dobrodruhů Anglie obchodujících v Hudsonově zátoce“.

Společnost byla kdysi jedinou autoritou v mnoha částech Severní Ameriky, než počet bílých obyvatel vzrostl natolik, že mohly být založeny formální koloniální státy. Společnost existuje dodnes a je nejstarším komerčním podnikem v Severní Americe.

Do roku 1714 britské síly dobyly francouzské kolonie Akádie a Newfoundland na konci války o španělské dědictví. Válku vedli angličtí osadníci proti svým francouzským a

španělským krajanům ve spojení s různými indiánskými kmeny.

Britské trestanecké kolonie v Severní Americe

Kolonie v Severní Americe byly britskou vládou využívány také jako trestanecké kolonie. Zákon o deportacích z roku 1718 subvencoval přesun odsouzených zločinců z Británie do kolonie Georgia, kam bylo posláno přibližně padesát tisíc lidí. Trestné činy, za které byli lidé deportováni, se lišily od toho, co by dnes bylo považováno za relativně méně závažné přestupky (například dluhy), až po krádeže a loupeže.

Francouzské kolonie zabrané po evropské válce

V důsledku sedmileté války v Evropě (1756–1763) se Británii podařilo obsadit další francouzské kolonie v Severní Americe. V roce 1758 padla francouzská pevnost Louisburg, čímž Britové získali přístup do údolí řeky Svatého Vavřince. V roce 1759 bylo dobito město Quebec, což znamenalo konec francouzské koloniální přítomnosti v Kanadě.

Americká revoluce nahrazuje britskou nadvládu v Severní Americe

Britské kolonie v Severní Americe se brzy staly jedním z nejcennějších a nejváženějších majetků impéria a významným zdrojem příjmů pro anglickou korunu. Jak však bude podrobněji popsáno dále v této knize, kolonisté se vzbouřili

proti přímé britské vládě a během americké revoluce získali nezávislost.

V důsledku této významné události Britové ztratili všechna svá severoamerická území s výjimkou Kanady, která se následně stala známou jako Britská Severní Amerika a zůstala loajální kolonií a později členem Commonwealthu. Britské osídlení Kanady podpořilo přibližně třicet tisíc loajálních uprchlíků, kteří uprchli z nově vzniklých Spojených států amerických.

Indie – Britové zakládají město Kalkata

Britské zájmy v Indii nejprve zastupovala soukromá společnost, Anglická východoindická společnost (EEIC), která do roku 1700 zřídila na tomto kontinentu tři významné obchodní stanice. V této fázi společnost chtěla pouze obchodovat s domorodci a nepodnikala žádné pokusy o kolonizaci nebo ovládnutí Indů.

Ve spolupráci s místním princem vybudovala EEIC továrnu na řece Hooghly, která postupně nabývala na významu a nakonec se stala městem Kalkata. EEIC založila svou první významnou jurisdikci na indickém subkontinentu v Bengálsku poté, co konflikt s francouzskou misí v Bengálsku vyústil v bitvu u Plessey v roce 1757.

Indie byla do impéria začleněna až po indickém povstání v roce 1857, kdy se britská vláda rozhodla převzít kontrolu nad kolonií od EEIC.

RASOVÁ VÁLKA V BARMĚ 1885

Barmská pozice, obsazená britskými jednotkami v roce 1885. Všimněte si, že v této době již Barmánci dokázali ukořistit a využívat západní technologii, konkrétně dělo, které je vidět vlevo dole.

Anglo-barmské války

Ačkoli Britové zpočátku neměli v úmyslu dále expandovat v jihovýchodní Asii, vládci Barmy je k tomu donutili sérií dlouhodobých útoků na Indii.

Zvláště závažná pozemní invaze v roce 1824 nakonec přiměla Brity formálně vyhlásit válku a protiútokem vyhnat barmské síly z indického území.

Ačkoli tato první anglo-barmská válka stála mnoho britských a indických životů (odhaduje se, že kolem třiceti tisíc), skončila v roce 1826 úplnou porážkou Barmy. Podle podmínek příměří byla Barma nucena uznat britskou nadvládu nad územími Assam, Manipur, Cachar, Jaintia, Ara-kan a Te-nasserim. Kromě toho byli Barmánci nuceni zaplatit odškodné v celkové výši jednoho milionu liber šterlinků.

Další spory vyústily ve druhou a třetí anglo-barmskou válku (1852 a 1885), které nakonec vedly k obsazení celé Barmy Británií a v roce 1886 se země oficiálně stala provincií Indie.

Britské války v Afghánistánu skončily porážkou

Afghánistán byl pro Brity zajímavý kvůli své geografické poloze, protože sousedí s Indií a Ruskem. Vzhledem k neustále přítomnému strašáku evropského nacionalismu považovaly jak Británie, tak carské Rusko Afghánistán za potenciální vojenskou kořist, která by mohla sloužit jako základna, z níž by se obě země mohly navzájem napadat.

Britové poprvé napadli Afghánistán v roce 1839 (známé jako první anglo-afghánská válka) na základě falešné zprávy, že se blíží ruská invaze. Po počátečních úspěších skončila invaze neúspěchem po nechvalně známé bitvě u Chajbarského

průsmyku v roce 1842, kde bylo uvězněno a zabito téměř šestnáct tisíc britských vojáků a jejich indických rekrutů.

Navzdory této porážce vypukla druhá anglo-afghánská válka (1878–1880) poté, co Afghánci odmítli povolit britskou vojenskou misi do Kábulu, přestože toto právo udělili Rusku.

DRUHÁ AFGHÁNSKÁ VÁLKA – BRITOVÉ ZABÍRAJÍ KANDAHÁR

Vojáci z 92. pluku Highlanders a 2. pluku Gurkhas útočí na Gaudi Mullah Sahibdad v Kandaháru 1. září 1880. Kandahár byl druhým největším městem v Afghánistánu a jeho dobytí otevřelo cestu do Kábulu.

Britská invazní armáda obsadila afghánské hlavní město v roce 1879 a porazila hlavní síly afghánské armády v bitvě u Kandaháru v roce 1880. Tím konflikt skončil. Ačkoli

Afghánistán získal zpět formální samosprávu, mnoho důležitých pravomocí bylo postoupeno britským úřadům v sousední Indii.

Třetí anglo-afghánská válka (1919) vypukla, když Afghánistán napadl Indii v naději, že ji po masových nepokojích po indickém povstání a první světové válce vytrhne z britských rukou. Britské letectvo však sehrálo významnou roli při porážce tohoto útoku a Afghánci byli nuceni požádat o mír již po třech měsících.

Austrálie – první velké osídlení bělochů v roce 1788

Ačkoli Austrálii spatřili jako první Holanďané a poté Britové v 17. století, teprve v roce 1788 zde vznikla první velká osada bělochů, když byla založena trestanecká kolonie, která nahradila ty, které byly ztraceny po americké revoluci. Historie Austrálie, která se stala důležitou součástí Britského impéria, je popsána v samostatné kapitole spolu s historií Nového Zélandu, který byl také poprvé osídlen ve významném počtu v roce 1839.

Gibraltar získán Británií

Utrechtská smlouva, která v roce 1714 ukončila španělskou válku o dědictví, udělila kontrolu nad španělskými územími Gibraltar a Menorca. Tím získala Británie svou první fyzickou přítomnost ve Středozemním moři, přičemž Gibraltar hrál významnou vojenskou roli až do konce dvacátého století.

Napoleonské války přinesly Británii nadvládu nad moři

Vypuknutí napoleonských válek v Evropě vedlo k dalšímu rozšíření britského pozemního impéria prostřednictvím řady dobytí francouzských nebo francouzských spojeneckých území. Tato expanze byla přímo spojena s velkým britským námořním vítězstvím nad francouzským loďstvem v bitvě u Trafalgaru v roce 1805. V této slavné námořní bitvě bylo francouzské loďstvo zničeno.

To umožnilo Británii převzít bezkonkurenční nadvládu nad moři, která zůstala nezměněna až do počátku dvacátého století.

Území získané po napoleonských válkách

V roce 1794 Británie obsadila francouzské ostrovy produkující cukr v okolí Guadeloupe v Karibiku. To vedlo k přebytku cukru na britském trhu a nepřímo přispělo k britskému zákonu z roku 1807, který zrušil obchod s otroky, protože produkce byla tak vysoká, že nebylo potřeba mnoho nových otroků. (Ostrovy byly později vráceny Francii.)

Během napoleonských válek se Nizozemsko spojilo s Francií. To vedlo Británii k zabavení několika nizozemských koloniálních držav po celém světě, aby zabránila jejich využití jako základen, ze kterých by mohly být podnikány útoky. Mezi tato území patřila Kapská kolonie v Jižní Africe, Cejlon (později Srí Lanka) u indického pobřeží a části Guyany v Jižní Americe.

Rhodésie zabraná černým kmenům

Do roku 1893 se britská nadvláda rozšířila na sever od dnešní Jižní Afriky, což vedlo k vytvoření kolonie známé jako Jižní Rhodésie. Tato země, obývaná kmeny Shona a Matabele, se později stala známou jako Zimbabwe.

Matabele se proti britské nadvládě vzbouřili v roce 1893 a znovu v roce 1896, kdy se k nim připojili Šonové. Domorodé povstání bylo v obou případech potlačeno početnější, ale těžce ozbrojenou koloniální armádou. Přestože byly černé kmeny mnohokrát poraženy, nikdy nepřestaly bojovat proti nadvládě bílé menšiny. Tento pokračující konflikt znovu propukl o sedmdesát let později a vyústil v partyzánskou válku, která nakonec ukončila bílou vládu v Rhodésii.

Zlaté pobřeží a Sierra Leone – osady osvobozených otroků

Založení britských základen na západním pobřeží Afriky – zpočátku jako obchodních stanic, poté jako osad pro osvobozené otroky a nakonec jako vojenských základen – vedlo k vytvoření stále se rozšiřující koloniální jurisdikce. Mezi tato území patřila Sierra Leone a Zlaté pobřeží v Guinejském zálivu, která byla založena s úmyslem vytvořit životaschopné země obývané osvobozenými bývalými otroky. Tyto velké naděje byly zmařeny, protože oba státy se po skončení koloniální nadvlády brzy vrátily do stavu třetího světa.

NÁČELNÍCI ASHANTI NUCENI POLÍBIT BRITSKÉ BOTY

Porazení náčelníci Ashanti jsou nuceni líbat britské boty: pozoruhodná scéna z války s Ashanti, která zuřila v západní Africe od roku 1824 a skončila v roce 1901 začleněním území Ashanti do kolonie Zlatého pobřeží.

Ashantské války

Z jejich základny na Zlatém pobřeží britské síly postupně rozšířily svůj vliv do zbytku západní Afriky tím, že převzaly sousední evropské kolonie, jako bylo dánské Zlaté pobřeží (1850) a nizozemské Zlaté pobřeží (1871). Kromě toho byla území ovládaná kmeny Ashanti a Fante (většina dnešní Ghany) absorbována vojenským dobytím. Okupace domoviny kmene Ashanti vedla ke čtyřem různým anglo-ashantským válkám, které zuřily v letech 1824 až 1901.

Anglo-ashantské války vyústily v několik vítězství Ashanti, ale nakonec zvítězila technologická převaha britských sil.

Území Ashanti byla nakonec v roce 1902 začleněna do Zlatého pobřeží.

Nigérie začleněna do impéria

Současné město Lagos v Nigérii bylo poprvé pojmenováno portugalským průzkumníkem v roce 1472, ale zůstalo nezávislé až do roku 1861, kdy bylo formálně připojeno jako britská kolonie. Britská anexace měla dva účely: zničila místní obchod s otroky, který provozovali Afričané na svém vlastním lidu, a usnadnila britskou kontrolu nad obchodem s palmovým olejem. Zbytek území, které je dnes známé jako Nigérie, se dostal pod britský vliv až díky úsilí Royal Niger Company (RNC), soukromého podniku založeného v roce 1886.

RNC si svou autoritu upevnila prostřednictvím více než čtyř set smluv s místními kmenovými náčelníky podél řeky Niger a odporoval jí pouze kmen Edo, proti kterému byla vedena krátká válka kvůli obchodním otázkám. Kmen Edo byl potlačen a RNC účinně vládla nad územím, které se stalo státem Nigérie, až do roku 1900, kdy kolonie přešla pod správu britské vlády a byla začleněna do britského protektorátu.

První věcí, kterou britská vláda udělala, bylo pokusit se vymýtit otroctví, které bylo stále rozšířené na východě země a ovládalo ho kmen Aro. Byla sestavena expediční síla, aby

potlačila obchod s otroky kmene Aro, a konflikt, který trval od roku 1901 do roku 1902, skončil britským vítězstvím. Nigérie zůstala pod evropskou nadvládou až do konce druhé světové války, kdy jí byla udělena nezávislost spolu s většinou ostatních britských kolonií po celém světě.

BRITSKÉ VOJSKO OKUPUJE EGYPT

Vojáci z britského královského irského pluku odpočívají před Sfingou a pyramidami v Gíze, Egypt, 1882. Británie získala oporu v Egyptě po výstavbě Suezského průplavu v roce 1869 a zůstala v zemi až do roku 1952 prostřednictvím různých zástupných vládců. Dole je raná fotografie britských válečných lodí zakotvených v Port Saidu, 1992.

Egypt – chaos vede k britské intervenci

Suezský průplav, navržený Rakušanem Aloisem Negrillim a postavený pod vedením Francouze Ferdinanda de Lessepse v roce 1869, revolučním způsobem změnil námořní dopravu mezi východem a západem. Jeho strategický význam rychle vedl k mezinárodním sporům o jeho vlastnictví, které bylo v rukou soukromých francouzských investorů. Konstantinopolská úmluva, smlouva podepsaná Británií, Německem, Rakouskem-Uherskem, Španělskem, Francií, Itálií, Nizozemskem, Ruskem a Osmanskou říší v roce 1888, formálně prohlásila průplav za neutrální a umístila jej pod britskou ochranu.

Británie již měla zájem o Egypt, protože vládci této země prodali svůj menšinový podíl v kanálu britské vládě. To zase vedlo k tomu, že byli britští poradci jmenováni do egyptské vlády, kde jejich vliv byl neúměrný jejich počtu. Kromě Britů získali pozice v egyptské vládě také francouzští poradci, protože Francie měla podíl v kanálu.

Egyptští nacionalisté nesouhlasili s evropským vlivem ve své vládě, což vedlo k pokusům o vypuzení Britů a Francouzů a situace se zhoršila až k vojenskému konfliktu. Spojené anglo-francouzské síly bombardovaly Alexandrii a porazily egyptskou armádu v bitvě u Tel el-Kebir v roce 1882, která vešla ve známost jako anglo-egyptská válka.

Vítězné evropské mocnosti poté ustanovily loutkovou vládu, která byla sice formálně nezávislá, ale podléhala britské nadvládě. Teprve během první světové války Británie prohlásila Egypt za protektorát jako obranné opatření proti Osmanské říši, která vstoupila do války na straně Německa. Tento status protektorátu trval až do roku 1922, kdy nové povstání donutilo britskou vládu vydat formální jednostranné prohlášení o nezávislosti Egypta. Britský vliv v Egyptě zůstal silný a definitivně skončil až egyptským vojenským převratem v roce 1952.

Gordon z Chartúmu

Území, které je dnes známé jako Súdán, bylo od roku 1821 formálně součástí Egypta, a jako takové se na konci 19. století dostalo pod britský vliv.

Jedním z prvních kroků britských úřadů bylo zavedení policejních sil a soudního systému západního typu v rámci snahy potlačit islámský obchod s otroky v jižním Egyptě. Následně došlo k povstání místních militantních muslimů a britské jednotky byly nuceny uchýlit se do města Chartúm.

Generál Charles Gordon byl vyslán, aby zorganizoval evakuaci Britů, ale než ji stačil dokončit, město oblehla povstalecká arabská armáda. Gordon v Chartúmu vydržel deset měsíců v nejhorších podmínkách, ale byl zabit, když město padlo v lednu 1886, pouhé dva dny předtím, než dorazila britská pomocná kolona a potlačila muslimskou armádu.

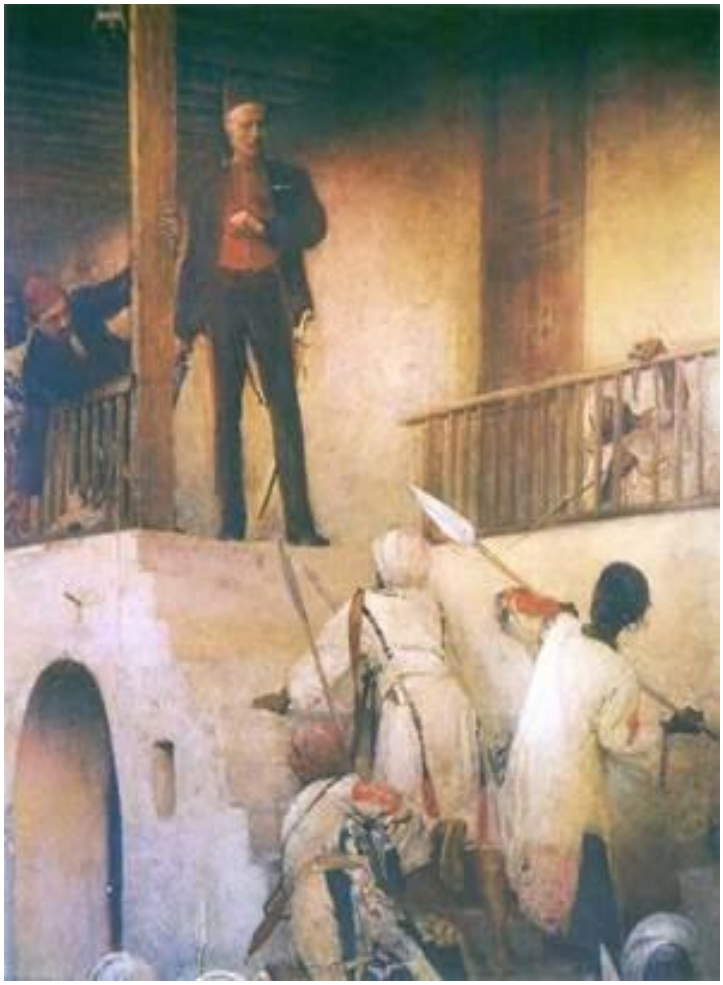

Gordon z Chartúmu umírá rukou islamistické armády, 1886.

Nové kolonie v Africe a první světová válka

Na počátku dvacátého století Británie ovládla nebo anektovala prostřednictvím války či smluv obrovské části Afriky. Patřil mezi ně Súdán v roce 1881, Bečuánsko (dnešní Botswana) v roce 1885, Keňa v roce 1888 a Uganda v roce 1894.

Britská kontrola nad Jižní Afrikou se po vojenské intervenci proti těmto státům rozšířila z Kapské kolonie na bývalé búrské republiky Natalia (ležící na východním pobřeží jižní Afriky), Oranžský svobodný stát a Transvaal. Jihoafrická unie byla založena v roce 1910 a republikou se prohlásila až v roce 1961.

Na konci první světové války přešla řada nových území, která dříve patřila poraženým centrálním mocnostem Německa a Osmanské říši, pod britskou správu.

Na Blízkém východě převzala Británie od Osmanů kontrolu nad Irákem a Palestinou, zatímco v Africe se Německá východní Afrika (dnes Tanzanie) stala britským protektorátem.

Jihoafrická unie, jejíž hlavou státu byla britská koruna, převzala kontrolu nad Německou jihozápadní Afrikou (dnes Namibie). Díky těmto přírůstkům dosáhlo Britské impérium v roce 1920 svého územního vrcholu a zahrnovalo významná území na všech kontinentech.

Rozpad impéria po druhé světové válce

Časová osa rozpadu Britského impéria je podrobně popsána dále v této práci spolu s přehledem procesu

dekolonizace. Zde stačí uvést, že hlavními důvody rozpadu Britského impéria byly spíše ekonomické a politické než rasové.

Z ekonomického hlediska byla Británie na konci druhé světové války příliš ochuzená, než aby mohla nadále udržovat impérium vytvořené v předchozím století.

Kromě toho se veřejné mínění v Británii i jinde obrátilo proti konceptu kolonizace a vlády menšiny.

Morální politický tlak vedl k dobrovolnému rozpadu Britského impéria a všech ostatních zbývajících evropských kolonií ve třetím světě.

Generál Charles Gordon a obléhání Chartúmu 1884–1885

Charles Gordon, syn dělostřeleckého důstojníka, byl archetypálním britským imperialistou. Proslavil se v bitvě při obléhání Sevastopolu během krymské války s Ruskem (1853–56) a poté se zúčastnil válek v Číně, kde byl přítomen při okupaci Pekingu v říjnu 1860. Gordon osobně řídil vypálení letního paláce čínského císaře a v roce 1862 vedl obranu evropského obchodního centra v Šanghaji proti čínským rebelům.

V roce 1882 zahájil militantní Mohammed Ahmed muslimské povstání proti britské nadvládě. Jeho operační základna se nacházela hluboko na jihu britského Egypta, známého jako „Soudan“ a dnes nazývaného Súdán. Ahmed přilákal tisíce členů kmenů do války proti všem křesťanům, z

nichž hlavním cílem byli britští guvernéři a další evropští osadníci. V následujícím konfliktu Ahmedova armáda kmenových příslušníků porazila jedenáctitisícovou spojenou britskou a egyptskou armádu a vyhnala Brity z jižního Egypta. Tisíce bělochů uprchly na jih do města Chartúm, odříznuté od hlavní britské armády daleko na severu v severním Egyptě. Britové poté vyslali svého nejlepšího muže, aby vedl evakuaci: generálmajora Charlese Gordona.

Gordon dorazil do Chartúmu 18. února 1884 a podařilo se mu zajistit evakuaci lodí po Nilu dvou tisíc bílých žen a dětí a šesti set vojáků do severního Egypta z celkové posádky patnácti tisíc. Než Gordon stačil svůj úkol dokončit, Chartúm byl obléhán smíšenými arabskými jednotkami. Arabské síly zaútočily a v prvním střetnutí zajaly osm britských lodí a zabily při boji přes sto britských vojáků. Ústup po řece se pro chartúmskou posádku stal nemožným a obléhání začalo. Úspěšný protiútok vedený Gordonovými nebílými důstojníky prolomil arabské linie a Arabové se stáhli, když Hassan a Seid Pashas, Gordonovi dva přední nebílí generálové, vyrazili za arabskými silami a zavolali je zpět. V kritickém okamžiku přešly nebílé jednotky, na které se Gordon spoléhal, na druhou stranu. Obléhání Chartúmu pokračovalo a Gordon byl značně oslaben, takže mu nezbývalo než čekat za palisádou města a doufat v příslib britské pomocné kolony.

Arabové na konci dubna obklíčili centrum města a Gordon se obklopil bariérou z pozemních min (zařízení, které vynalezl v Chartúmu) a palisádou z ostnatého drátu. V zoufalství poslal

Gordon negry, aby přilákali arabské otroky, a slíbil jim svobodu a příděly jídla.

Gordonovy zprávy byly napsány na hedvábném papíře, ne větším než poštovní známka, a ukryty v brku zapíchnutém do vlasů nebo všité do opasků, které nosili domorodí běžci, když se proplížili arabskými liniemi. 14. prosince 1884 obdržel jeden z těchto dopisů Gordonův dobrý přítel v Káhiře. Zněl takto: „Sbohem. Už o mně nikdy neuslyšíš. Obávám se, že v posádce dojde ke zradě a do Vánoc bude po všem.“

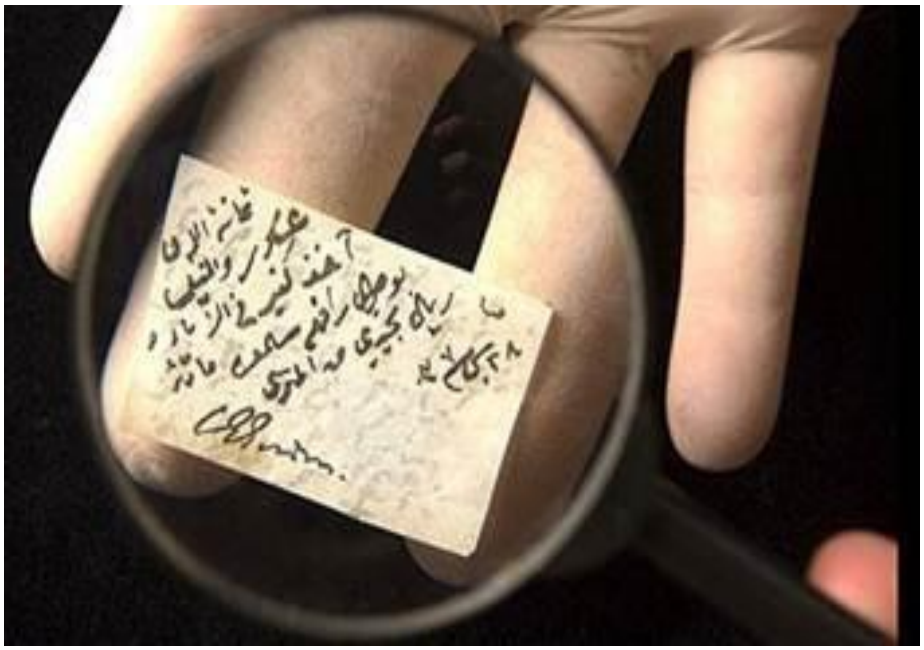

Jedna z Gordonových poznámek, napsaná jeho vlastní rukou v arabštině, zní takto: „Mudir z Dongoly, Chartúmu a Senaaru, v naprostém bezpečí Mahamed Ahmed vám přináší tuto zprávu. Až dorazí, sdělte mu všechny informace o směru a pozici posilových jednotek a jejich počtu. V Chartúmu je 8 000 mužů a hladina Nilu rychle stoupá. Po příjezdu posla mu dejte 100 realů mejide'h od Spojených států, C. G. Gordon.“

Gordon měl pravdu: jeho pozice zradil jeho arabský poručík Faraz Pasha, který v noci 26. ledna 1885 otevřel brány opevnění nepříteli. Když se Gordon probudil a zjistil, že celý Chartúm padl, vydal se s několika stoupenci k rakouskému konzulátu, aby se tam pokusil schovat. Než tam dorazil, byl poznán a napaden davem.

Poté, co byl zastřelen, byl Gordon sťat a jeho hlava byla vítěznými Araby naložena na kůl a nesena po městě.

O pouhé dva dny později dorazila slíbená anglická pomocná armáda do Chartúmu, ale bylo již příliš pozdě na záchranu posádky a jejího statečného velitele. Gordonův poslední zápis v deníku je velmi dojemný: „14. prosince – 11:30. Parníky se vrátily; loď Bordeen byla zasažena granátem do baterie; měli jsme pouze jednoho zraněného. Zítra pošleme Bordeen s tímto deníkem. Kdybych velel dvěma stům mužů expedičních sil, což je vše, co je pro tuto akci zapotřebí, zastavil bych se těsně pod Halfeyeh a zaútočil na Araby na tomto místě, než bych přišel sem do Chartúmu. Poté bych se spojil se severní pevností a jednal podle okolností. Teď si zapamatujte, že pokud expediční síly, a nežádám více než dvě stě mužů, nepřijdou do deseti dnů, město může padnout; a já jsem udělal vše, co bylo v mých silách, pro čest naší země. Sbohem. C. G. Gordon.“

KAPITOLA 46: Studna Bibighar – Britové v Indii

Věk objevů a „objev“ Indie evropskými průzkumníky v patnáctém století odstartoval řadu významných událostí, které podpořily rozvoj této země a poskytly učebnicový příklad morální a praktické nemožnosti vlády menšiny.

Příběh britského koloniálního experimentu v Indii proto slouží jako příklad základního principu této knihy, a sice železný zákon demografie. Ti, kdo tvoří většinovou populaci na daném území, nakonec určí povahu společnosti a civilizace v dané oblasti, bez ohledu na to, jak mocná se může zdát vládnoucí menšina.

Portugalci, Holanďané a Britové zahájili obchod s Indií

Portugalský mořeplavec Vasco da Gama byl prvním bílým mořeplavcem, který se po moři dostal do Indie. Da Gama zakotvil v přístavu Kalikut v květnu 1498, navázal přátelské vztahy s místním indickým vládcem a zajistil Portugalsku monopol na obchod s Indií, který trval celé století.

Bohatství, které tento obchod přinesl, posílilo portugalskou ekonomiku a postavení v Evropě, což bylo narušeno pouze dovozem otroků a následnými problémy, které jejich integrace způsobila, jak bylo popsáno v předchozí části této práce. V důsledku toho nahradila na počátku 17. století Portugalsko jako hlavní obchodní mocnost s Indií Nizozemská východoindická společnost.

Britové byli třetí hlavní evropskou mocností, která navázala obchodní vztahy s Indií, a to prostřednictvím soukromé firmy známé jako Anglická východoindická společnost, která v roce 1612 založila obchodní stanici v Suratu. To se ukázalo jako příliš velké sousto pro Portugalce. Napětí rostlo, až portugalská flotila v listopadu 1619 zaútočila na několik britských lodí u indického pobřeží.

Ačkoli byl portugalský útok odražen, došlo k několika dalším potyčkám, než se Britům podařilo nahradit Portugalce jako dominantního obchodního partnera Indie.

Nizozemci, kteří již měli v Indonésii pevné postavení, také zahájili vojenskou akci s cílem vyhnat Brity. I tato akce však selhala a do roku 1700 se Británie etablovala jako přední evropská obchodní velmoc na Dálném východě.

BRITSKÁ ZALOŽENÁ MĚSTA MADRAS A KALKATA

Francis Day, důstojník Anglické východoindické společnosti, byl v roce 1683 vyslán do Indie, aby vybral místo pro sídlo společnosti. Zakoupil pozemek od rádži z Chandragiri a na pět

mil dlouhém pásu země postavil továrnu a pevnost. Day ji pojmenoval Fort St. George, podle anglického patrona. Z této osady vyrostlo dnešní indické město Madras.

Indická města Madras a Kalkata založená Brity

Anglická Východoindická společnost (po sjednocení Anglie a Skotska známá jako Britská Východoindická společnost) pokračovala v rozšiřování svých zájmů v Indii. Toho dosáhla uzavíráním smluv a spojenectví s místními indickými vládci, kteří měli velký prospěch ze zavedení bílé technologie a infrastruktury.

Britové založili v roce 1633 základnu v Orisse, v roce 1639 založili město Madras (dnes známé jako Chennai), v roce 1651 získali obchodní privilegia v Bengálsku, v roce 1661 získali Bombaj (dnes známý jako Mumbai) od Portugalska a v roce 1690 založili Kalkatu.

Francouzi dobývají Madras v roce 1746

Během první poloviny 18. století začali Francouzi, kteří od roku 1675 vysílali do Indie nepravidelné mise, zakládat také trvalé základny na Dálném východě. Probíhající války v Evropě mezi Británií a Francií, a zejména válka o rakouské dědictví, která trvala od roku 1740 do roku 1748, vedly k tomu, že francouzské síly v roce 1746 zaútočily a obsadily britské město Madras v Indii. Město bylo na konci války v Evropě vráceno

Britům, ale konflikt připravil půdu pro významný britský postup do Indie.

Vypuknutí sedmileté války v roce 1756, vedené mezi Brity, Francouzi, Španěly, Prusy a Rakušany kvůli rivalitě v obchodu, koloniích a území, přineslo také obnovené střety na Dálném východě. Francouzi uzavřeli před vypuknutím konfliktu spojenectví s řadou indických knížat, což Brity při vypuknutí nepřátelských akcí zaskočilo.

Černá díra Kalkaty

Jedním z indických vládců, kteří uzavřeli spojenectví s Francouzi, byl nawab z Bengálska, který 30. června 1756 dobyl město Kalkata od Britů. Malá britská posádka čítající 146 mužů se vzdala poté, co jí byl slíben bezpečný odchod z města. Nawab však vězně zavřel do malé podzemní kobky, kde všichni kromě 23 z nich přes noc zemřeli udušením. Tato strašná událost vešla ve známost jako „Černá díra Kalkaty“.

ČERNÁ DÍRA KALKATY

Vlevo: Suraj Ud Daulah, indický nawab, jehož jméno je dodnes spojováno s krutým činem z roku 1756 známým jako Černá díra Kalkaty. Asi 147 britských mužů, žen a dětí bylo po zajetí přes noc uvězněno v těsné podzemní sklepní místnosti. Následujícího rána bylo naživu pouze 23 z nich, ostatní se udusili. Vpravo: Památník, který stával na místě, kde se incident odehrál.

Robert Clive dobývá Indy

Zaměstnanec Britské východoindické společnosti Robert Clive poté převzal velení nad britskými silami. Pod jeho vedením porazila malá britská armáda v rozhodující bitvě u Plessey (1757) početnější spojenecké síly Francouzů a Indů.

Cliveovo vítězství položilo základ pro téměř dvě stě let britské nadvlády nad Indií, která byla rozšířena prostřednictvím vojenských výbojů nebo souhlasem indických knížat.

Britská vláda zasahuje

Britský parlament, oprávněně znepokojený tím, že soukromá společnost nyní fakticky řídila zemi s miliony obyvatel, přijal v letech 1773 a 1784 zákony, které vládě udělily právo jmenovat guvernéry a určovat politiku Britské východoindické společnosti.

Tento systém dvojí kontroly trval až do roku 1858, kdy v důsledku povstání sipáhiů převzala britská vláda úplnou kontrolu nad zemí, kterou se vzdala až v roce 1947, kdy byla Indii udělena nezávislost.

CLIVE Z INDIE

Robert Clive (1725–1774), zakladatel Britského impéria v Indii. Sloužil v britské armádě proti Francouzům v Indii a zaznamenal mnoho vítězství, ale nejvíce se proslavil bitvou u Plessey v roce 1757, ve které porazil indickou armádu z Bengálska. Cliveovo vítězství v této bitvě bylo o to pozoruhodnější, že porazil šedesátitisícovou indickou armádu pouze s tisíci bílými vojáky a dvěma tisíci Indy, kteří byli rekrutováni na britskou stranu. Po této bitvě se Británie stala dominantní silou na indickém subkontinentu. Clive díky svým úspěchům zbohatl, ale trpěl depresemi a v roce 1774 spáchal v Londýně sebevraždu.

Britská stavební infrastruktura

Tisíce britských mužů a žen odešly do Indie, nikoli aby tam založily trvalé osady, ale aby spravovaly „Raj“ neboli

impérium v Indii a přivedly Indii do moderní technologické éry. Výsledkem bylo, že se Indie během velmi krátké doby zcela proměnila.

Bílí vládci vybudovali železniční tratě, telegrafní dráty, mosty, silnice, zavlažovací systémy, poštovní služby, první indické školy a téměř veškerou další nezbytnou infrastrukturu na subkontinentu.

Britové také transformovali Indii na sociální úrovni. Zavedení policejních sil a soudního systému západního typu pomohlo vymýtit praktikování satí (při kterém byly vdovy upáleny zaživa na pohřebních hranici svých zemřelých manželů), vraždění dívek a otroctví, které bylo v některých částech Indie velmi rozšířené.

Britským úřadům se navíc podařilo rozbít staletí starou zločineckou mafii v Indii, zvanou Thuggees. Tito zločinci sužovali indickou společnost svými vražednými aktivitami a teprve zavedení moderních policejních metod superintendantem Williamem Sleemanem jim učinilo přítrž. Anglické slovo „thug“ (darebák) pochází právě z této doby.

Britové najímají indické sipáhie jako vojenské pomocné síly

Britové, stejně jako před nimi Římané, využívali ve svých ozbrojených silách domorodce. Indičtí dobrovolníci v britské armádě byli známí jako sipáhiové a byli rozděleni do tří hlavních skupin: bengálská armáda dislokovaná v Dillí, bombajská armáda a madráská armáda, přičemž poslední dvě byly dislokovány ve městech, která nesla jejich jména. V roce

1857 čítali sipáhiové v bengálské armádě 150 000 mužů. V té době bylo v Indii rozmístěno po celém subkontinentu asi 23 000 bílých britských vojáků.

BRITOVÉ PLATÍ CENU ZA VYZBROJOVÁNÍ INDICKÝCH SLUŽEBNÍKŮ

Indičtí sipáhiové se zmocnili britských zbraní a zásob poté, co během vzpoury v roce 1857 obsadili pozice bělochů. Britové draze zaplatili za to, že používali Indy jako regulérní vojáky, když se tito „loajální Indové“ v roce 1857 obrátili proti svým pánům.

Odpor sikhů proti britské nadvládě

V roce 1845 sikhové v Pandžábu zaútočili na izolované britské základny a způsobili jim těžké ztráty, než byli odraženi. O dva roky později sikhové zaútočili na britské základny v Chillianwale. Při útocích bylo zabito velké množství sipáhiů a bílých důstojníků, ale sikhové byli do roku 1849 definitivně poraženi.

Sipáhiové protestují proti maštění munice

V lednu 1857 se mezi sipáhii v bengálské armádě rozšířila zvěst, že nová munice, která jim byla vydána, byla zabalena v tuku získaném z hovězího a vepřového masa. Standardním postupem v té době bylo, že vojáci tyto balíčky roztrhali, aby se dostali k munici.

V bojových podmínkách byli vojáci naučeni balíčky rozbalovat zuby. To bylo v rozporu s náboženskými předpisy hinduistů i muslimů, pro které byl dobytek a prasata posvátná zvířata, která se nesměla jíst.

V květnu 1857 bylo osmdesát pět sipáhiů zatčeno svými bílými důstojníky za to, že odmítli otevřít balíčky s municí. Tento akt vzdoru se brzy rozšířil téměř po celé bengálské armádě.

Britští důstojníci se tak brzy ocitli tváří v tvář rasové vzpouře, kterou ještě zhoršovala skutečnost, že Indové byli tentokrát vyzbrojeni nejmodernějšími zbraněmi, včetně děl, které zabavili ve svých kasárnách. Povstání se stalo známým jako „Ďáblův vítr“ nebo indická vzpoura z roku 1857.

Masakr bělochů v Dillí

Tisíce sipáhiů zaútočily na britské vojenské základny v Dillí a zabily stovky bílých vojáků, jejich manželky a děti, často za aktivní pomoci formálně loajálních indických služebníků. Během jednoho dne bylo celé město v rukou sipáhiů. Britští vojáci a jejich rodiny, kteří přežili počáteční útok, se uchýlili do řady opevněných pozic kolem Dillí. Jedné britské jednotce se podařilo převzít kontrolu nad hlavním muničním skladem armády uvnitř města s úmyslem uchránit jej před rebely.

Sipáhiové poté zahájili rozhodný útok na zbrojnici a když už měla padnout, britští obránci muniční sklad vyhodili do vzduchu. Ačkoli mohutný výbuch byl slyšet na vzdálenost sto mil a stovky sipáhiů byly zabity, britští obránci přišli v boji pouze o tři muže a zbytku se podařilo v nastalém zmatku uprchnout do britské pevnosti na severu města.

MÍSTO MASAKRU NA ŘECE GANZE

Poté, co byl 25. června 1857 časopis Cawnpore zabaven indickými vzbouřenci, se asi čtyři sta bělochů vzdalo a bylo zajato. O dva dny později byli odvedeni k řece Ganze, kde jim bylo řečeno, že budou propuštěni a odesláni pryč na lodích. Byla to však léčka: na břehu řeky Indové zahájili palbu na dav a zabili všechny kromě 3 mužů, 73 žen a 124 dětí. Přeživší byli odvedeni do budov Bibighar, kde je čekal ještě horší osud. Tato fotografie byla pořízena v roce 1858 a byla nazvána Slaughter Ghat, Cawnpore (Masakr v Cawnpore).

Masakr bělochů v Džhánsí

V následujících týdnech se po severní a střední Indii rozšířily masakry a nepokoje namířené proti bělochům, při nichž byly izolované bílé oddíly vyvražděny v nekompromisní

rasové válce. Jeden z nejvýznamnějších masakrů se odehrál v malém království Džhánsí v červnu 1857.

Džhánsí bylo připojeno k Británii o čtyři roky dříve, když zemřel místní král, a nyní se jeho vdova rozhodla pomstít. Všichni běloši v království byli ubodáni a ubití k smrti, ženy byly ponechány na konec, aby byly nuceny sledovat, jak jsou zabíjeni jejich muži a děti.

Běloši zajatí v Cawnpore

Vzpoura sipáhiů se rozšířila také do Cawnpore a Lucknow, obou ve státě Oudh. V Cawnpore se asi tisíc bílých britských vojáků spolu se svými manželkami a dětmi uchýlilo před nebílým davem do opevněného skladu ve městě poblíž řeky Gangy. Tam se usadili v naději, že dorazí pomocná kolona, kterou jim slíbily jiné britské základny.

Sipáhiové obléhali sklad v Cawnpore dvacet dní. Když jim došla voda, byli obránci nuceni se 25. června 1857 vzdát.

Přeživším, kterých bylo nyní 400, bylo slíbeno bezpečné opuštění města. Byli odvezeni ke Ganze, kde na ně čekalo několik lodí, které je měly odvézt pryč. Jednalo se však o lest. Jakmile dorazili k řece, sipáhiové zahájili palbu a 200 z nich bylo zabito, takže naživu zůstali pouze tři muži, 73 žen a 124 dětí.

Přeživší byli sipáhii zajati a uvězněni v části opevnění známé jako Bibighar. V tu chvíli bylo jasné, že původní důvod povstání (údajný zvířecí tuk na muničních bednách) už pro

sipáhie neměl žádný význam, protože ochotně používali kulky k zabíjení co největšího počtu Britů.

Masakr bělochů v Cawnpore Bibighar

15. července 1857 byli tři přeživší běloši vytaženi z Bibigharu a zastřeleni před velkým davem Indů, kteří se vyšplhali na zdi areálu.

Indové se pak vrátili pro ženy, ale i když mnoho z nich bylo zoufale nemocných, statečně se bránily. Očitý svědek, který vypovídal během pozdějšího britského vyšetřování událostí v Bibigharu, popisuje, co se stalo dál:

> „Dvojité dveře na konci nádvoří se opět otevřely a dámy dostaly rozkaz odejít. Odmítly se však pohnout a pevně se držely sloupů verandy a navzájem se objímaly za ruce a pasy, aby nepošlapaly své plačící děti. Sipáhiové prohlásili, že je nemožné je rozdělit nebo vytáhnout z budovy, a ustoupili z nádvoří.
>
> Někdo navrhl, aby dveře zajistily zevnitř, a několik žen přiběhlo a roztrhlo si šaty na pruhy, kterými pak zoufale svázaly kliky dveří. Několik dam začalo třesoucím se hlasem zpívat hymnu. Nyní jemadar [vyšší indický důstojník] nařídil svým mužům, aby se postavili před dveře a okna na jedné straně. Na signál jemadara jeho muži protáhli hlavně svých mušket skrz okenice podél jedné stěny.

S velkým křikem se ženy a děti pokusily přejít přes nádvoří k vzdálené verandě a schovat se za sloupy a strom, ale nebylo tam téměř žádné místo. Nádvoří bylo široké jen šestnáct stop, veranda pět stop a dlouhá místnost deset stop, takže většina z nich se dokázala jen stlačit směrem k protější verandě, zatímco zbytek, včetně některých nemocných a osiřelých dětí, bezmocně křičel na zemi nádvoří.

Dvacet sipáhiů namířilo své muškety na tuto vlnu těl a spustilo palbu z bezprostřední blízkosti. První salva smetla část žen a dětí v přední řadě a možná zranila i několik dalších.

Sipáhiové ustoupili od kouřících oken a na jejich místo nastoupila druhá četa.

Do té doby se pravděpodobně mnoho přeživších z obou salv schovalo v ložnicích za sloupy. Krátce před západem slunce se objevil Sarvur Khan [jeden z rebelů] a za ním čtyři společníci, každý s tulwarem [šavlí] v ruce.

Dva z jeho rekrutů byli muslimští řezníci v zástěrách; oba byli vysocí, jeden tmavý, s jizvami po neštovicích a statný. Ostatní dva vypadali, že patří k nízké kastě. Jak se blížili, diváci se vrátili na svá místa podél zdi areálu.

Uvnitř některé ženy odtáhly mrtvé na jednu stranu a snažily se ošetřit zraněné. Několik žen a dcer vojáků bylo odhodláno bojovat.

Nyní slyšely, jak se posouvá závora. Někdo se opřel o dveře a látkové pásky mezi klikami se začaly napínat a trhat. Dveře se rozletěly a narazily do zdí.

Vystoupiv z temného stínu stromu mulsuri, burra memsahib [starší bílá žena] otevřela ústa, aby promluvila. Sarvur Khan ji jedním úderem srazil k zemi. Z nádvoří se ozvaly strašlivé výkřiky.

Pět mužů za sebou zavřelo dveře, rozptýlilo se a postupovalo vpřed, sekajíc po zraněných, kteří se plazili po podlaze.

Zpoza sloupu se náhle vrhla vpřed paní Jacobiová a jedním úderem srazila jednoho z nich k zemi, ale jeho kamarádi mu přispěchali na pomoc.

Nejprve pověsili její dceru Lucy za bradu na hák a pak umlčeli její matku podřezáním krku. Věděli, že bodání je neúčinné a že nejrychlejším způsobem, jak splnit svůj úkol, je podřezat oběti krk.

Pokud si ženy chránily krk rukama, pak jim byly jednoduše uťaty i ruce; výsledek byl stejný, vykrvácely. Pětice metodicky postupovala, rozřezávala všechny, kdo stáli, sekala těžkými meči dolů na padlé a rozlévala kaluže krve. Ostatní se snažili vyhnout mečům mužů tím, že se schovávali ve dveřích a kolem sloupů, a Sarvur Khan tak často zasahoval stěny, že zlomil dva meče a dvakrát vyšel ven, aby si od svých druhů přinesl nové zbraně.

Ačkoli okenice dveří a oken zůstaly otevřené, žádná z žen ani dětí se nepokusila utéct z budovy, která byla obklopena sipáhii a indickými diváky.

Několik vzpurných chlapců bylo rychle zabito, stejně jako každé dítě, které se pokusilo proběhnout skrz falangu mužů s meči. Matky přitahovaly své děti k sobě a tlačily je zpět do rohů budovy, a v dusivém horku a tlačenici těl se děti udusily pod sukněmi svých umírajících matek. Trvalo necelou hodinu, než sbor nářků utichl a zůstalo jen několik jednotlivých hlasů, ale i ty nakonec utichly. Paní Probettová pravděpodobně zemřela při protiútoku, protože její tělo, stejně jako tělo paní Jacobiové, bylo toho večera ponecháno svázané k sloupu.“

73 BÍLÝCH ŽEN A 124 BÍLÝCH DĚTÍ ZAVRAŽDĚNO A SHOZENO DO STUDNY V BIBIGHARU

Scény z masakru v Cawnpore. Nahoře: studna, do které byla po zabití hozena těla žen a dětí. V pozadí je budova, ve které se masakr odehrál. Tato fotografie byla pořízena krátce po události. Dole: památník, který byl později postaven nad studnou, jak je zachycen na fotografii z roku 1860. Památník byl později indickou vládou přemístěn.

Studna Bibighar

Do rána 16. července 1857 se zpráva o masakru z předchozího dne rozšířila po celém městě Cawnpore a tisíce Indů se shromáždily, aby si prohlédly krvavou lázeň. Očitý svědek pokračoval ve svém vyprávění:

> „Kolem osmé hodiny ráno se dav rozestoupil, aby uvolnil cestu pohřebnímu průvodu mrchožroutů. Ti už byli v těchto věcech mistři.

[Oni] již nashromáždili malé jmění z drancování a likvidace anglických těl v Sati Chowra a Savada House [kde byli popraveni bílí muži z Cawnpore], ale dnešní mise byla neobvyklá: tentokrát neměla být těla vyhozena do Gangy, ale do zavlažovací studny asi čtyřicet stop jižně od Bibigharu.

Jámu studny tvořila dutina široká devět stop a hluboká padesát stop; k okraji vedly tři schody. Zkušení mrchožrouti se pustili do práce a vytáhli nahoře ležící těla.

Ale najednou, když vstoupili do jedné ze spacích komnat, učinili alarmující objev: tři nebo čtyři ženy a možná stejně tolik dětí seděly schoulené ve stínu, stále naživu po noci strávené na podlaze nasáklé krví jejich zesnulých přátel a společníků a obklopené jejich zohavenými těly.

Pohřební četa ustoupila a spěchala do hotelu Old Cawnpore [velitelství rebelů] pro další pokyny. Když se vrátili, dvě ženy se rozběhly, zakoply o nízký práh bočního okna a vyběhly na dvůr.

Vrhly se přímo k okraji studny a jedna po druhé do ní skočily, padly asi patnáct metrů na dno.

Děti, všechny ve věku mezi pěti a šesti lety, následovaly ženy na dvůr, ale jen běhaly kolem studny. Kam jinam mohly jít?

Zpočátku je pronásledovali, ale křičící děti jim unikly. Rozhodli se nechat děti vyběhat se, zatímco oni se věnovali své práci.

Vytáhli těla mrtvých a polomrtvých, mnohé z nich chytili za vlasy a táhli je trávou. Ty, jejichž oblečení stálo za to vzít, svlékli, než je převalili přes okraj [studny].

Několik těžce zraněných žen ještě dýchalo, když je vytáhli ven. Tři z nich dokonce mohly mluvit. Jak pohřební četa pokračovala v tahání mrtvol za mrtvolami přes zakrvácenou trávu a házení je do hlubin studny, bylo zřejmé, že tímto tempem se tam nevejdou všechny mrtvé.

Tak se pustili do práce, meči odřezávali ztuhlé končetiny mrtvých a ukládali je do mezer v polozasypané studni. Nakonec přišel čas zbavit se dětí, které pobíhaly kolem, dokud je nakonec nechytili a nehodili živé do studny.“

Lucknow se brání až do příjezdu posil

Bílá posádka v Lucknow byla také obklíčena, ale díky pečlivému plánování zásob se jí podařilo vydržet čtyři měsíce, než ji z jihu přišla na pomoc britská armáda.

Britské úřady mezitím přeskupily síly a sestavily malou, ale silnou kolonu, která spěchala na sever, aby osvobodila různé tábory, o nichž se domnívaly, že stále odolávají. Lucknow byl osvobozen k velké radosti, ale to, co našli v Cawnpore, způsobilo, že i ti nejtvrdší vojáci se zhroutili a rozplakali, zejména když na stěnách Bibigharu našli vzkazy napsané krví, které tam umírající oběti načmáraly jako poslední vzkazy svým blízkým.

Masakr v Bibigharu obrátil britskou veřejnost v Británii rozhodně proti povstání a do Indie byly vyslány posily, které povstání zcela potlačily.

V červnu 1858 byli zajati poslední povstalci z řad sipáhiů. Mnozí byli zastřeleni nebo pověšeni, ale vůdci byli veřejně popraveni tak, že byli připoutáni k dělovým hlavním a roztrháni na kusy.

Britové zakryli studnu v Bibigharu a na místě postavili památník. Tento památník zůstal nad studnou až do indické nezávislosti v roce 1947, kdy byl přemístěn do zahrad Kanpur Memorial Church v Cawnpore.

BRITOVÉ POPRAVUJÍ VŮDCE POVSTÁNÍ SIPÁHIŮ NA VEŘEJNOSTI

Britové udělali z povstalců sipáhiů veřejný příklad tím, že popravili jejich vůdce na veřejnosti tak, že je přivázali k

hlavním děl a rozstříleli je. Méně významní účastníci byli zastřeleni popravčí četou.

Britská vláda přebírá kontrolu nad Indií

Hlavním výsledkem vzpoury sipáhiů bylo, že britský parlament přijal zákon zvaný Zákon o lepším vládnutí v Indii z roku 1858, který převedl správu Indie z Východoindické společnosti na britskou vládu.

Tato ústavní změna byla formalizována v roce 1876, kdy byla britská královna Viktorie prohlášena za „císařovnu Indie“, ačkoli to, co si o tom Indové mysleli, nebylo nikdy zaznamenáno.

Indický odpor pokračuje

Navzdory potlačení povstání v roce 1857 pokračoval indický odpor proti britské nadvládě v nepravidelných vlnách. Na konci devatenáctého století se indičtí nacionalisté uchýlili k obnoveným ozbrojeným útokům na bělochy v Indii jako prostředku k vyvíjení politického tlaku na Brity, aby odešli. Britské úřady reagovaly řadou represivních zákonů, které však vedly pouze k ještě většímu znepřátelení Indů.

V roce 1909 se Britové pokusili zmírnit rostoucí požadavky na nezávislost ústavní reformou, což však vedlo pouze k ještě většímu vzplanutí požadavků na ukončení veškeré koloniální nadvlády.

Masakr v Amritsaru

Indické nepokoje pokračovaly a v roce 1919 dosáhly vlny nepokojů a výtržností takové úrovně, že britské úřady pozastavily všechna občanská práva v řadě oblastí prostřednictvím série zákonů známých jako Rowlattovy zákony. V dubnu 1919 se v Amritsaru v Pandžábu velká indická demonstrace zvrhla v násilnosti a místní vojenská jednotka pod velením britských důstojníků zahájila palbu do davu. Bylo způsobeno přes čtyři sta obětí a masakr v Amritsaru se stal sjednocujícím bodem indického nacionalistického hnutí proti britské nadvládě.

Indická nezávislost v roce 1947 – rozdělení Indie

Rostoucí nepokoje mezi muslimy a hinduisty ještě více přilily olej do ohně a Británie nakonec v roce 1947 udělila Indii úplnou nezávislost poté, co byla rozdělena na hinduistické a muslimské státy.

Tímto způsobem se od Indie oddělily Pákistán a Bangladéš, přičemž tyto dva státy byly převážně muslimské.

Velké množství občanů všech tří zemí následně emigrovalo do Evropy, Severní Ameriky a Austrálie, což mělo důsledky, které jsou popsány v další části této práce.

KAPITOLA 47: Konkvistadoři – bílé dobytí Mexika a Jižní Ameriky

Dobytí Inků v Jižní Americe a Aztéků v Severní Americe je příběhem plným dramatických zvratů, úžasné statečnosti a ohromující krutosti. Je také živým příkladem toho, jak civilizace upadají, jakmile se jejich původní obyvatelstvo rozptýlí v důsledku rasové asimilace.

Rozpad incké a aztécké kultury nebyl, jak se často tvrdí, způsoben jejich vojenskou porážkou z rukou malého počtu španělských vojáků.

Rozpad incké a aztécké kultury nastal spíše poté, co se velké množství bílých osadníků (hlavně ze Španělska a Portugalska) a dovezených černých otroků smísilo s domorodým obyvatelstvem.

Tento proces vedl ke vzniku nové smíšené rasy, která dnes dominuje v Jižní Americe a Mexiku a byla hlavní příčinou velkých sociálních, ekonomických a politických rozdílů mezi Severní a Jižní Amerikou.

Zánik incké a aztécké kultury je proto dokonalým příkladem toho, jak rasové smíšení může vymazat všechny stopy původního obyvatelstva a v důsledku toho i všechny projevy jejich civilizace.

LIDSKÉ OBĚTI ŠOKUJÍ ŠPANĚLSKÉ PRŮZKUMNÍKY

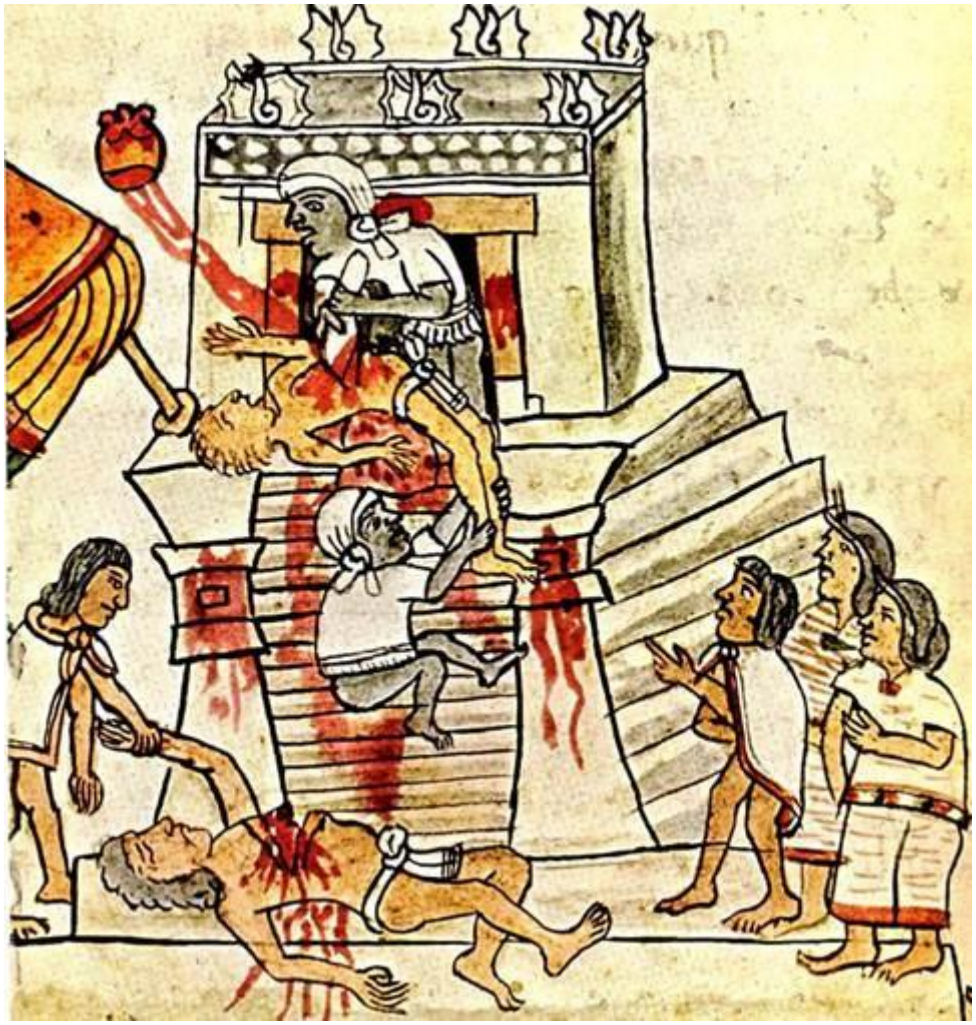

Španělští dobyvatelé byli zděšeni lidskými oběťmi a kanibalistickými rituály, které Aztékové praktikovali jako součást svého náboženství. Tyto rituály, při nichž bylo vězňům vytrhováno ještě bijící srdce z hrudi, mohly zahrnovat tisíce obětí najednou. Těla byla poté běžně snědena, přičemž dlaně rukou byly vyhrazeny pro císaře a vysoké kněze (tato část byla údajně nejjemnější a nejchutnější). Velké množství španělských vojáků, kteří byli zajati Aztéky, bylo zavražděno tímto způsobem, což podnítilo jejich krajany k pomstě.

Legendy o bozích s bílou pletí

V době španělského dobytí území, které se později stalo Mexikem, vytvořili indiánští Aztékové říši, která se rozprostírala od Tichého oceánu po Mexický záliv a na jihu sahala až k dnešní Guatemale.

Jejich vláda byla krutá a ostatní indiánské kmeny žily v strachu z nich. To vedlo k tomu, že mnoho z těchto poddaných kmenů uvítalo příchod Španělů a některé z nich dokonce fyzicky pomáhaly porazit aztécké armády.

Jedním z důvodů, proč mezi indiánskými kmeny panovala taková nevraživost, bylo aztécké náboženství. Vyžadovalo každodenní lidské oběti a většina obětí byla unesena z okolních indiánských kmenů.

Toto náboženství však také sehrálo významnou roli v destabilizaci aztéckého odporu vůči bílým dobyvatelům. Jedním z jejich bohů byl opeřený had jménem Quetzalcoatl, známý jako bůh větru a učení.

Podle aztécké legendy byl Quetzalcoatl podveden a zneuctěn jiným bohem, Tezcatlipocou, a poté odcestoval na východ. Přísahal, že se vrátí a zničí ty, kteří uctívali jeho nepřátele, v doprovodu všech mocných bohů s bílou kůží.

V době španělského útoku v roce 1519 se zpráva o jejich příjezdu do Karibského moře dostala až k Aztékům. To vyvolalo široce rozšířenou pověru, že rozhněvaný Quetzalcoatl a jeho bohové s bílou kůží se skutečně vrátili, aby se pomstili. Skutečnost, že někteří španělští vojáci měli přilby s péry, tuto víru ještě více podpořila. To vyvolalo zmatek mezi aztéckými

vůdci. Mají zaútočit na nově příchozí, kteří by mohli být mstivými bohy, nebo se je mají pokusit uklidnit? Tato nerozhodnost umožnila Španělům převzít vojenskou iniciativu.

První expedice bělochů do vnitrozemí

Španělé založili první bílé osady v Jižní Americe s předními základnami v Karibiku. Nejvýznamnější z nich byly ostrov Kuba a město Santo Domingo (dnes hlavní město Dominikánské republiky). V roce 1517 skončila první expedice katastrofou, když průzkumníci vystoupili na břeh dnešního mexického pobřeží, aby hledali vodu. Byli přepadeni indiány a následovala rozsáhlá bitva u Champetonu, během níž byla zabita téměř polovina bílých průzkumníků a ti, kteří přežili, byli nuceni uprchnout zpět do své základny na Kubě.

V roce 1518 se Španělé vrátili s větší silou a následovala druhá bitva u Champetonu, která tentokrát skončila porážkou indiánů, kteří po třech dnech zuřivých střetů uprchli do lesů.

Expedice pokračovala v průzkumu pobřeží Mexického zálivu a setkala se s dalšími indiánskými kmeny, které trpěly pod nadvládou Aztéků. Byli to oni, kdo jako první informovali Španěly o všemocné aztécké říši, jejíž centrum se nacházelo v místě dnešního Mexico City.

Montezuma II se pokouší podplatit bílé dobyvatele

Vládce aztécké říše v té době, Montezuma II., obdržel zprávy o bílých průzkumnících a ze strachu z návratu

rozhněvaných bohů nařídil svým poddaným podél pobřeží, aby cizince přivítali, uspořádali pro ně velkou hostinu a obdarovali je zlatem a šperky – a poté je požádali, aby odešli.

Výsledkem bylo, že druhá španělská výprava se vrátila na Kubu naložená bohatstvím a příběhy o bohatém a mocném indiánském impériu ve vnitrozemí. Ironií osudu to Španěly pouze podnítilo k dalším průzkumům vnitrozemí, místo aby odjeli, jak Aztékové doufali. Třetí výprava byla sestavena pod vedením průzkumníka Hernána Cortése, který se měl stát archetypálním vůdcem dobývání, „konkvistadorem“.

HERNÁN CORTÉS – NEJSLÁVNĚJŠÍ KONKVISTADOR, KTERÝ SI PODMANIL AZTÉKY

Hernán Cortés (1485–1547), konkvistador, který dobyl Mexiko pro Španělsko. Cortés se v roce 1506 zúčastnil španělského

dobytí Kuby a jako odměnu za to dostal pozemky, které však prodal, aby financoval novou výpravu na pevninu. V roce 1519 Cortés opustil Kubu s jedenácti loděmi, pěti sty muži a patnácti koňmi a přistál na pobřeží u města, které založil: Veracruz, což znamená „Pravý kříž“. Poslové aztéckého císaře Montezumy II. dorazili s dary v naději, že udrží vousaté muže (kteří vypadali jako mstiví bohové z aztéckých legend) na uzdě. Byla to marná naděje: po obrovských bojích, v nichž početná bílá armáda porazila obrovské aztécké armády čítající desítky tisíc vojáků, Cortés dobyl aztécké hlavní město Tenochtitlán, které bylo přejmenováno na Mexico City. Cortés však, stejně jako mnoho španělských konkvistadorů, si vzal za milenky několik domorodých žen a z těchto svazků měl mnoho dětí, z nichž některé doprovázely svého otce zpět do Španělska. Cortés zemřel v roce 1547 jako bohatý muž.

Cortés napadá se šesti sty muži

V roce 1519 se Cortés a jeho muži, celkem asi šest set, vydali na cestu s několika děly a koňmi. Kvůli sporu se španělským guvernérem na poslední chvíli byla Cortésova expedice oficiálně zrušena, ale průzkumník rozkaz ignoroval a vyplul i tak. Expedice se krátce zastavila, aby vyzvedla napůl černého španělského otroka, který byl zajat indiánským kmenem po dřívější lodní havárii, a poté plula na západ podél pobřeží Mexického zálivu. U ústí řeky Grijalva byla expedice napadena místním kmenem.

Právě v této bitvě si Cortés uvědomil technologickou převahu bílých průzkumníků: ocelové brnění, zbraně a děla byly pro indiány Střední Ameriky zcela neznámé. Navíc koně naplňovaly domorodce hrůzou a mnoho členů kmene uprchlo při pouhém pohledu na mohutného bojového koně.

Cortés zakládá město Veracruz

Cortés plul dále na sever a založil osadu, kterou nazval La Villa Rica de la Vera Cruz, dnes známou jako město Veracruz. Zde zřídil nezávislou vládu a vzdal se autority guvernéra Kuby, přičemž přísahal věrnost pouze španělské koruně. Poté bílí průzkumníci spálili své lodě, čímž vyloučili možnost rychlého návratu, a proměnili svou výpravu v podnik, v němž šlo o všechno nebo nic. Spolu s asi pěti sty muži se Cortés vydal do vnitrozemí hledat Aztéky a jejich bájné město.

Tlaxcalané poraženi a stali se spojenci

Prvními indiány, s nimiž se expedice setkala ve vnitrozemí, byl kmen Tlaxcalanů. Indiáni zaútočili na bílé narušitele a vypukla dvoutýdenní bitva, během níž domorodci utrpěli velmi těžké ztráty. Tlaxcalané se vzdali a motivováni svou nenávistí k Aztékům se stali spojenci Španělů proti Aztékům.

V říjnu 1519 Španělé a několik tisíc jejich tlaxcalanských spojenců vpochodovali do Choluly, starobylého města zasvěceného bohu Quetzalcoatlovi. Cholulští kněží a vůdci

přivítali bělochy, ale požadovali, aby Tlaxcalané tábořili mimo město.

Bitva u Choluly – porážka Indiánů

Poté, co Španělé strávili tři dny ve městě Cholula, indiánský informátor jim prozradil plán, jehož cílem bylo přepadnout a zabít bělochy, když budou nejméně očekávat útok. Cortés na to reagoval svoláním všech kmenových vůdců Choluly na schůzi. Jakmile se všichni shromáždili, Cortés nařídil svým mužům, aby indiánské náčelníky zajali a uvěznili je v připravené místnosti v jednom z domů ve městě.

Tento krok zbavil cholulské vojáky velení a Cortés poté nařídil útok na indiánské vojáky, kteří se připravovali na bitvu mimo město. Přítomnost zbraní a koní rozhodla o vítězství a odhaduje se, že v následující bitvě o Cholulu bylo zabito asi 3 000 obyvatel města, i když se do konfliktu zapojilo méně než 450 Španělů.

Zpráva o snadném vítězství Španělů v Cholule se donesla k aztéckému císaři Montezumovi a přesvědčila ho, aby se již dále nebránil bílým útočníkům.

CORTÉS SE SETKÁVÁ S AZTÉCKÝM CÍSAŘEM V TENOCHTITLÁNU

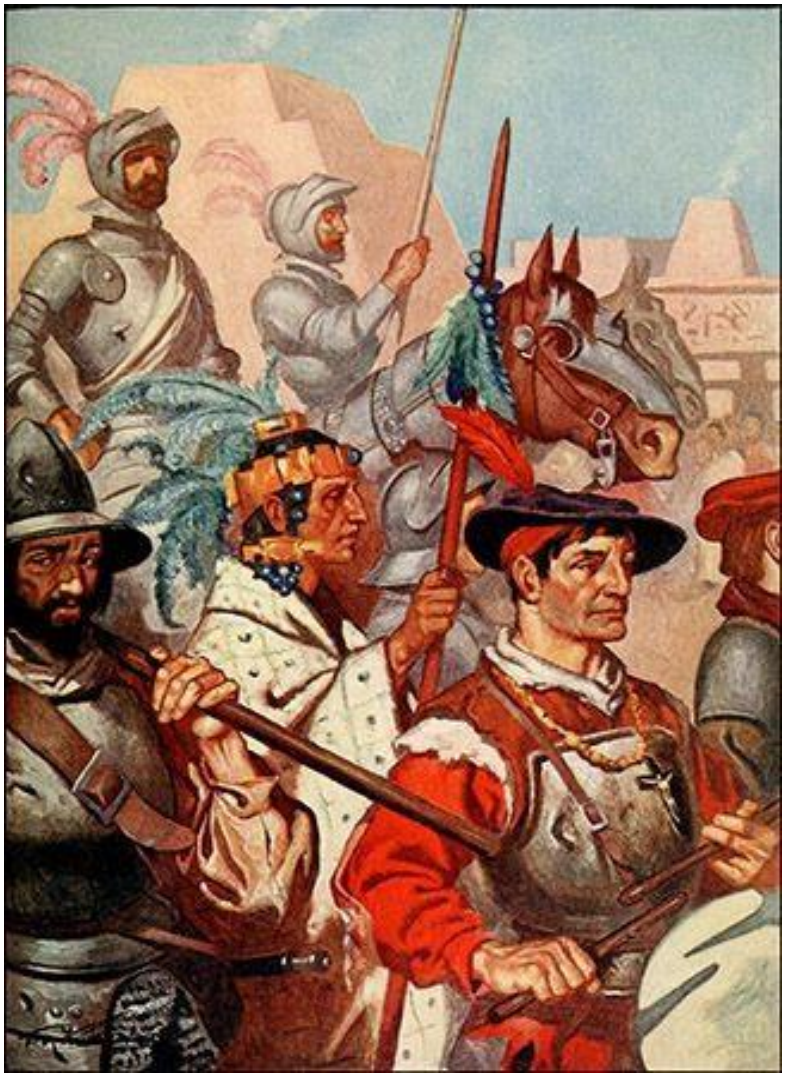

Cortés vstupuje do aztéckého hlavního města Tenochtitlánu. Montezuma se obával, že Španěl je pomstychtivým bílým bohem z aztécké legendy, a proto se snažil Cortése co nejvíce uklidnit. Španělé si však Aztéky znepřátelili tím, že se postavili proti jejich náboženským zvykům, zakázali jim provádět lidské oběti a fyzicky zničili několik jejich model. Napětí nakonec vyvrcholilo konfliktem, který skončil katastrofálně pro technologicky výrazně podřadné nebílé obyvatelstvo.

Španělé dorazili do aztéckého hlavního města Tenochtitlánu

Konkvistadoři vyrazili na pochod k aztéckému hlavnímu městu Tenochtitlánu, kam dorazili 8. listopadu 1519. Montezuma se setkal s Cortésem před hradbami města a pozval ho i s jeho armádou dovnitř.

Španělští vojáci byli ubytováni ve velké speciálně připravené budově a dostali volnou ruku k procházení městem, kde našli velkou část slíbeného zlata. Aztékové je nechali projít bez překážek, protože se báli pomsty bílých bohů. Navzdory přátelskému přijetí Cortés věděl, že Aztékové dříve či později povstanou.

Ve snaze upevnit svou pozici (jeho síly se zmenšily na několik set bělochů a stále ubývající počet indiánských spojenců, kteří tábořili před městem) vzal Montezumu jako zajatce a donutil ho přísahat věrnost španělskému králi a poskytnout obrovské výkupné ve zlatě a drahokamech. Mezitím španělský guvernér Kuby vyslal ozbrojené síly, aby Cortése zatkly za neuposlechnutí rozkazu nevyplout.

V dubnu 1520 se Cortés v Tenochtitlánu dozvěděl, že na pobřeží dorazily španělské síly s rozkazem ho zatknout. Cortés zanechal v Tenochtitlánu dvě stě bílých vojáků a se zbytkem svých mužů vyrazil k pobřeží, kde v noci vstoupil do španělského tábora. Zatkli velitele výpravy a díky své silné osobnosti (a slibům zlata a bohatství) přiměl zbytek potrestací výpravy, aby se k němu připojili v dobývání Aztéků.

AZTÉKOVÉ PROVOKUJÍ ŠPANĚLY RITUÁLNÍMI VRAŽDAMI

V bitvě u Choluly španělští dobyvatelé porazili aztéckou armádu, ale ne bez ztrát. Nahoře jsou španělští zajatci, kteří měli tu smůlu, že byli zajati Amerindy, a byli snězeni nebo popraveni setnutím hlavy, přičemž jejich hlavy byly hozeny na zbývající španělské vojáky.

Běloši obléháni v Tenochtitlánu

Mezitím se v Tenochtitlánu situace zhoršila poté, co vypukla potyčka mezi malou skupinou bělochů a několika aztéckými kněžími. Rvačka se vyostřila v plnohodnotnou bitvu, která si vyžádala životy několika stovek Aztéků.

Tyto vraždy prolomily kouzlo, které na Aztéky působilo. Dav tisíců lidí obklíčil budovu, ve které byli ubytováni Španělé a ve které byl Montezuma držen jako rukojmí. Uprostřed obléhání se Cortés vrátil do města ze své výpravy na pobřeží.

Montezuma ukamenován k smrti

Indiáni Cortésovi a jeho mužům dovolili vstoupit do budovy, ale jakmile byli uvnitř, zahájili nový útok. Poté, co byly zabity desítky Aztéků, Cortés přesvědčil Montezumu, aby promluvil k davu ve snaze jej rozehnat. Rozzuřený dav však odmítl uposlechnout a místo toho svého císaře ukamenoval. Ten o tři dny později svým zraněním podlehl.

Obléhaní běloši prorazili obklíčení

Situace Španělů se stala kritickou. Jejich zásoby nestačily na více než několik dní a Cortés se rozhodl, že jejich jedinou nadějí je průlom zpět do základního tábora.

30. června 1520 Španělé vyrazili z obklíčeného objektu a probojovali se z centra města. Zpočátku se útěk zdál být úspěšný, ale když překročili hráz mimo město (které bylo obklopeno vodními cestami), dostali se pod silný a nečekaný útok tisíců Aztéků v kánoích.

Více než polovina bílých vojáků byla zabita a všechny jejich kanóny byly ztraceny. Kromě toho byla většina pokladu, který vezli, opuštěna nebo ztracena v jezeře a kanálech. První výprava bělochů do aztéckého hlavního města skončila katastrofou.

BĚLOŠI PRCHAJÍ Z TENOCHTITLÁNU

Konkvistadoři byli obklíčeni v budově uprostřed města Tenochtitlán poté, co byl aztécký císař ukamenován rozzuřeným davem vlastního lidu. Situace Španělů se stala beznadějnou a 30. června 1520 se jim podařilo prorazit a probojovat se davem.

Když dorazili k jezeru obklopujícímu město, Aztékové zaútočili z lodí a zabili více než polovinu španělského kontingentu.

Cortés znovu napadá – dobývá Tenochtitlán

Španělští přeživší z první neúspěšné výpravy našli útočiště na území ovládaném jejich spojenci z kmene Tlaxcalanů. Cortés okamžitě naplánoval novou invazi a získal zásoby a posily z Veracruz, které mezitím posílili noví přistěhovalci ze Španělska a Kuby.

Během následujících měsíců si Cortés podmanil mnoho okolních aztéckých kmenů, než se v květnu 1521 odvážil přiblížit k Tenochitlánu. Tentokrát město obléhal pomocí dělostřelectva namontovaného na lodích speciálně postavených pro mělké vody okolních řek a jezer. Tato děla bombardovala město, zatímco španělští vojáci útočili na opevněné hradby. Podle španělských zpráv, které podrobně popisují krutost útoku a podmínky obléhání, španělští vojáci každou noc slyšeli výkřiky svých nešťastných druhů, kteří byli během denních bojů zajati a obětováni zaživa na Velké pyramidě v centru města.

CORTÉS ZABÍJÍ VELITELE AZTÉCKÉ ARMÁDY OTUMBU, 1520

Poté, co byli Cortés a jeho dobyvatelé donuceni uprchnout z aztéckého hlavního města Tenochtitlánu, pokusili se vrátit do Tlaxcaly, aby se přeskupili. Cestou se na pláni v údolí Otumba střetli s početnou aztéckou armádou. Přestože byli opět v početní nevýhodě, Španělé dokázali pomocí svých koní zničit aztéckou armádu, jejíž vojáci nikdy předtím neviděli útok jízdy. Cortés osobně zabil aztéckého velitele a zmocnil se jeho osobního praporu, jak je znázorněno výše. Aztécká armáda se při tomto pohledu rozpadla a ustoupila, což Španělům umožnilo dosáhnout Tlaxcaly.

Poslední dny Tenochtitlánu. Španělští vojáci prohlížejí mrtvé, kteří pokrývají ulice aztéckého města. Všimněte si křesťanského kříže postaveného na vyvýšené plošině vlevo, který tam Španělé umístili jako symbol svého vítězství nad aztéckým náboženstvím.

Mezitím hladomor, úplavice a neštovice pustošily aztécké obránce uvnitř města. Nakonec, 13. srpna 1521, byl nový aztécký císař zajat a Tenochtitlán padl. Zprávy také zmiňují, že více než čtyřicet tisíc rozložených těl (z nichž většina zemřela na nemoci) pokrylo ulice a kanály města. Legenda o pomstě bílých bohů se nakonec splnila.

Tenochtitlán přejmenován na Mexico City

Španělé začali bourat budovy Tenochtitlánu a na jejich místě vybudovali nové město. Tato osada dostala název Mexico City a dnes je hlavním městem Mexika.

Rasa a sociální třída v Mexiku

Ačkoli Aztékové byli vojensky poraženi a jejich počet byl zdecimován nemocemi, nevymizeli. Místo toho byli postupně asimilováni do rasové směsice vytvořené španělskou přítomností a dovozem černých otroků z Afriky, které společně tvořily základ dnešní mexické populace.

Právě tato smíšená rasa je v současnosti zdrojem největšího počtu legálních i nelegálních přistěhovalců do bílou rasou vytvořené prosperity Severní Ameriky. Tito lidé, kteří byli zčásti španělského a zčásti indiánského původu, byli nazýváni Mestizos a do roku 1800 tvořili největší skupinu obyvatelstva v zemi, která se tehdy oficiálně nazývala Mexiko.

Zambos – míšenci indiánů a černých otroků

Černí otroci byli poprvé dovezeni do Mexika za Cortésovy éry. Na počátku devatenáctého století jich bylo v rámci transatlantického obchodu s otroky dovezeno přibližně 200 000. Velká část z nich se začlenila do již smíšené populace a ti, kteří měli indiánské a černošské předky, byli známí jako „Zambos“. V průběhu devatenáctého století se však většina Zambů začlenila do skupiny Mestizos (mesticů).

Vzniká kastovní systém

Stejně jako ve starověké Indii se i v mexické společnosti vyvinula třídní struktura založená na „bělošství“, kdy nejvyšší

třídu tvořili lidé s nejsvětlejší pletí a nejnižší třídu lidé s nejtmavší pletí.

Během španělské koloniální éry tvořili španělští přistěhovalci do kolonie vyšší třídu a byli nazýváni peninsulares. Většina z nich se po skončení služby vrátila do Španělska.

Pod peninsulares byli criollos, neboli Kreolové, lidé částečného nebo úplného bílého původu, kteří se narodili v Americe. Postupem času se i tato skupina stávala stále tmavší, až dnes elitu v Mexiku představují poslední z nejbělejších členů této skupiny. Pod criollos byli mestizos, následovaní černochy.

Stejně jako v Indii i zde docházelo k neustálým snahám o rasovou reklasifikaci. Mnoho osob smíšeného původu se hlásilo k bílému původu a v 18. století španělský král zavedl právní postup, který za poplatek rozhodoval o bělošství dané osoby. Takové rozhodnutí mělo pro danou osobu v španělské koloniální hierarchii obrovský význam a mohlo jí otevřít pozice a úřady, které byly pro osoby smíšeného původu nepřístupné.

Vzhledem k počtu černých otroků a neustále rostoucí populaci mesticů došlo v koloniálním Mexiku k četným otrockým povstáním. Řada uprchlých otroků založila osady ve venkovských oblastech země.

Mexická nezávislost udělena v roce 1821

Francouzská okupace Španělska během napoleonských válek v roce 1808 prohloubila rozdíly mezi kolonií v Mexiku,

nyní nazývanou „Nové Španělsko“, a mateřskou zemí. Španělsko bylo v chaosu a pod okupací, kontrola nad Novým Mexikem se zhroutila a vypukla občanská válka mezi soupeřícími frakcemi. Malá skupina bělochů se stala dominantní silou a po desetiletí napjatých vztahů se Španělskem bylo Mexiku v roce 1821 formálně udělena nezávislost.

Rasové války s Amerikou

Rozsah mexických hranic v době získání nezávislosti sahal až do dnešních amerických států Texas a Kalifornie. Bílí osadníci se začali stěhovat do řídce osídlených oblastí Texasu po roce 1820 a jejich rostoucí počet vedl k mexické nejistotě, že jejich území je kolonizováno nově vzniklými Spojenými státy americkými. V roce 1835 se bílí osadníci v Texasu formálně vzbouřili proti mexické vládě.

Mexický prezident Santa Anna osobně vedl armádu do tohoto území, aby potlačil povstání. V roce 1836 následovala historická bitva u Alama, která odstartovala válku, která skončila porážkou Mexika a založením státu Texas.

Vítězná americká armáda také obsadila Mexiko, přičemž hlavní město Mexico City bylo obléháno a dobito v děsivém opakování prvního dobytí tohoto města bílými od Aztéků v roce 1521.

Poslední invaze bělochů v roce 1861

Poté se Mexiko ponořilo do obvyklých záchvatů politického, sociálního a ekonomického chaosu, které sužují druhý a třetí svět. V roce 1861 vedlo odmítnutí mexické vlády splatit své zahraniční dluhy k nové okupaci, když Francie, Velká Británie a Španělsko zasáhly, aby ochránily své investice v Mexiku.

Společná evropská vojenská expedice dobyla Veracruz a zdálo se, že se chystá obsadit celé Mexiko. Když však vyšly najevo francouzské ambice převzít vládu nad Mexikem, Britové a Španělé se z expedice stáhli. Nyní izolovaná francouzská armáda byla v květnu 1862 napadena a poražena početnější mexickou armádou u Puebly.

FRANCOUZSKÁ INVAZE DO MEXIKA 1861–1867

Francouzská armáda pod velením maršála Bazainea vstupuje do Mexico City, 1863. Původně navrhované jako opatření na

ochranu západních zájmů v Mexiku, Napoleon III. z Francie přesvědčil Anglii a Španělsko, aby tuto akci podpořily. Když však vyšlo najevo, že Napoleon III. ve skutečnosti chce Mexiko anektovat, obě ostatní evropské země se stáhly a Francie tak zůstala v zemi sama. Francouzská nadvláda skončila v roce 1867, kdy byl francouzský vládce Mexika Maximilian popraven po úspěšném povstání.

Napoleon III., tehdejší vládce Francie, vyslal do Mexika obrovskou armádu třiceti tisíc mužů, aby pomstil porážku a převzal kontrolu nad Mexico City, což se podařilo v červnu 1863. Francouzi ustanovili novou vládu a prohlásili Mexiko za císařství. Napoleon III. nabídl mexickou korunu rakouskému arcivévodovi Maximilianovi, který ji přijal a stal se mexickým císařem.

Francouzům se nikdy nepodařilo podrobit si celou zemi a Američané nemohli zasáhnout, protože v té době probíhala jejich vlastní občanská válka. Události v Evropě donutily Napoleona III. v roce 1867 stáhnout své jednotky a krátké panování císaře Maxmiliána skončilo jeho zatčením a popravou vzbouřenými Mexičany v roce 1867.

V současnosti je Mexiko důležité ze dvou důvodů:

- Je zdrojem největšího počtu legálních i nelegálních imigrantů z třetího světa do Spojených států; a
- Je také využíváno jako odrazový můstek pro obchod s drogami do Severní Ameriky.

Španělské a portugalské objevitelské výpravy do Jižní Ameriky

Jihoamerický kontinent poprvé spatřil Kryštof Kolumbus 1. srpna 1498 během své třetí plavby. Dalším bílým průzkumníkem, který dosáhl tohoto kontinentu, byl portugalský mořeplavec Pedro Cabral, který v dubnu 1500 zakotvil u pobřeží dnešní Brazílie. Cabral prohlásil tuto zemi za portugalské území, ale jeho prohlášení bylo jeho krajany po dobu asi tří desetiletí ignorováno, protože se soustředili na založení námořní cesty do Indie kolem Afriky.

Během této doby portugalské lhostejnosti převzali iniciativu v Jižní Americe Španělé. Když se Portugalsko nakonec začalo o tento kontinent zajímat, vznikl spor o to, které oblasti spadají pod španělský nebo portugalský vliv.

Spor nakonec vyřešil papež, který v roce 1493 vymezil oblasti vlivu obou národů, přičemž jako měřítko použil Cabralovo prohlášení. Postupem času se portugalské území stalo známým jako Brazílie, a proto je dodnes lingua franca této země portugalština, zatímco většina zbytku kontinentu mluví španělsky.

Inkové – nejvyspělejší jihoameričtí indiáni

Inkové byli, stejně jako Aztékové v Mexiku, nejvyspělejším indiánským kmenem v Jižní Americe.

Stavěli velká kamenná města a vytvářeli působivá umělecká díla, ale záhadně se zdálo, že nikdy neznali kolo. Tato

podivná dichotomie nebyla nikdy zcela vysvětlena a je známkou přítomnosti starověkých neindiánských civilizací na tomto kontinentu.

Výrazný rozdíl v technologické úrovni mezi jihoamerickými indiány (kteří měli sofistikovaná města) a severoamerickými indiány (kteří z větší části stále žili ve stanech ze zvířecích kůží a nosili bederní roušky) také nebyl nikdy zcela vysvětlen.

Němci jsou první kolonisté

Až do roku 1529, kdy Němec Bartholomeus Welser vedl první pokus o založení bílé kolonie na tomto kontinentu, byly bílé osady v Jižní Americe pouze dočasné, a to i přes španělské a portugalské výpravy. Welser získal území v Jižní Americe od římského císaře Karla V. (který byl také španělským králem) a založil osadu na území dnešní Venezuely.

Došlo však k rasovým střetům s domorodci a po několika masakrech spáchaných oběma stranami byla Welserova koncese církví zrušena v pokusu o zmírnění rostoucího rasového napětí.

PIZARRO – DOBYVATEL INKŮ

Francisco Pizarro (1475–1541), španělský konkvistador, dobyvatel Incké říše a zakladatel města Lima. Poté, co se zúčastnil dobytí Hispanioly, doprovázel Vasca Núñez de Balboa na expedici v roce 1513, která objevila Tichý oceán. V roce 1524 zahájil Pizarro první ze tří výprav za dobytím Inků v Jižní Americe, čehož bylo nakonec dosaženo v roce 1532. Pizarro se však své slávy a vítězství dlouho neradoval. V roce 1541 byl zavražděn svými kolegy konkvistadory během vnitřních intrik a sporů.

180 bílých mužů napadá Jižní Ameriku

Kontakt průzkumníků s indiánskými kmeny v pobřežních oblastech Jižní Ameriky stačil Španělům k tomu, aby si uvědomili, že civilizace Inků je vyspělá a pravděpodobně bohatá. V důsledku toho se Španělé vydali hluboko do vnitrozemí Jižní Ameriky.

V roce 1531 zahájil dobyvatel Francisco Pizarro jednu z největších dobrodružných výprav a dobývání, když se 180 bílými muži a 62 koňmi vtrhl do vnitrozemí Jižní Ameriky. Tato malá armáda porazila stovky tisíc domorodců žijících v incké říši bohaté na zlato, která pokrývala území dnešního Peru, Chile a Bolívie.

Očitý svědek porážky Inků

Španělský popis první porážky Inků a zajetí jejich císaře Atahualpy v bitvě u Cajamarcy je pozoruhodným čtením. Očitá svědectví Pizarrových společníků, včetně jeho bratrů Hernanda a Pedra, byla zaslána zpět do Španělska, aby poučila španělského krále, a zněla takto:

> „Naši Španělé, kteří byli málo početní, nikdy neměli více než 200 nebo 300 mužů pohromadě, a někdy jen 100 nebo méně, dobyli v naší době více území, než bylo kdy předtím známo. Když jsme dorazili ke vchodu do Cajamarcy, uviděli jsme tábor Atahualpy ve vzdálenosti jedné ligy, na úpatí hory. Indiánský tábor vypadal jako velmi krásné město.
>
> Do té doby jsme v Indiích nic podobného neviděli. Všichni naši Španělé byli naplněni strachem a zmatením. Nemohli

jsme však dát najevo žádný strach ani se vrátit, protože kdyby Indiáni vycítili v nás jakoukoli slabost, zabili by nás i ti Indiáni, které jsme s sebou brali jako průvodce. Proto jsme předstírali dobrou náladu a po pečlivém pozorování města a stanů jsme sestoupili do údolí a vstoupili do Cajamarcy.

Hodně jsme mezi sebou diskutovali o tom, co dělat. Všichni jsme byli plní strachu, protože nás bylo tak málo a pronikli jsme tak daleko do země, kde jsme nemohli doufat v posily. Málokdo z nás té noci spal a hlídali jsme na náměstí v Cajamarce, pozorovali jsme táboráky indiánské armády. Byl to děsivý pohled. Guvernérův bratr odhadoval počet indiánských vojáků na 40 000, ale lhal, aby nás povzbudil, protože ve skutečnosti jich bylo více než 80 000.

Guvernér ukryl své jednotky kolem náměstí v Cajamarce a rozdělil jízdu na dvě části... Stejným způsobem rozdělil pěchotu... Současně nařídil... třem pěšákům s trubkami, aby se dostavili do malé pevnosti na náměstí a rozmístili se tam s malým dělostřelectvem. Když všichni Indiáni a s nimi i Atahualpa vstoupili na náměstí, guvernér dal signál k ... výstřelu z děla a troubení na trubky, a při zvuku trubek měla jízda vyrazit z velkého dvora, kde čekala skrytá v pohotovosti. V poledne Atahualpa začal shromažďovat své muže a přibližovat se. Brzy jsme viděli celou planinu plnou Indiánů, kteří se pravidelně zastavovali, aby počkali na další Indiány, kteří vycházeli z tábora za nimi.

Atahualpa (přišel) ... v nádherném nosítku, jehož konce byly pokryty stříbrem. Osmdesát lordů ho neslo na ramenou ... Nosítko bylo vyloženo papouščími peříčky mnoha barev a zdobeno zlatými a stříbrnými deskami. Tyto indiánské oddíly začaly vstupovat na náměstí za doprovodu velkolepých písní a takhle obsadily každou část náměstí.

Mezitím jsme všichni Španělé čekali připraveni na nádvoří, plni strachu. Mnozí z nás se z čistého strachu pomočili, aniž by si toho všimli.

Guvernér Pizarro nyní poslal mnicha Vicente de Valverde, aby promluvil s Atahualpou a jménem Boha a španělského krále požadoval, aby se Atahualpa podrobil zákonům našeho Pána Ježíše Krista a službě Jeho Veličenstva krále Španělska.

S křížem v jedné ruce a Biblí v druhé postupoval mnich mezi indiánskými vojáky až k místu, kde stál Atahualpa, a oslovil ho. Atahualpa požádal o knihu, aby se do ní mohl podívat, a mnich mu ji dal zavřenou. Atahualpa nevěděl, jak knihu otevřít, a mnich natáhl ruku, aby to udělal, ale Atahualpa ho v hněvu udeřil do paže. Potom ji otevřel sám a s údivem nad písmeny a papírem ji odhodil pět nebo šest kroků od sebe, s tváří zrudlou hněvem.

Mnich se pak vrátil k Pizarrovi a křičel: ‚Vystupte, křesťané! Pojďte na tyto nepřátelské psy, kteří odmítají věci Boží. Ten tyran hodil mou knihu svatého zákona na zem! Neviděli jste, co se stalo? Proč zůstáváte zdvořilí a

servilní vůči tomuto příliš pyšnému psu, když jsou pláně plné Indiánů? Vyrazte proti němu, já vás zbavuji viny!‘

Guvernér pak dal signál... (zazněl výstřel) a současně zazněly trubky a obrněné španělské jednotky, jak jízda, tak pěchota, vyrazily ze svých úkrytů přímo do davu Indiánů... Na koně jsme umístili chřestidla, abychom Indiány vyděsili... Hřmění zbraní, troubení trubek a chřestidla na koních uvrhly Indiány do panického zmatku. Španělé se na ně vrhli a rozsekali je na kusy. Indiáni byli tak naplněni strachem, že se navzájem přelézali, tvořili hromady a dusili se... Jízda je převálcovala... Pěchota provedla tak dobrý útok na ty, kteří zůstali, že za krátkou dobu byla většina (Indiánů) pobita mečem.

Guvernér sám vzal svůj meč a dýku, vstoupil se Španěly, kteří byli s ním, do houfu Indiánů a s velkou statečností se dostal k Atahualpově nosítkům. Nebojácně popadl Atahualpu za levou paži... ale nemohl ho z nosítek vytáhnout, protože byla držena příliš vysoko. I když jsme zabili Indiány, kteří nosítka drželi, ostatní okamžitě zaujali jejich místa a drželi je nad hlavami, a tak jsme strávili dlouhou dobu přemáháním a zabíjením Indiánů. Nakonec sedm nebo osm Španělů na koních pobídlo své koně, vrhlo se na nosítka z jedné strany a s velkým úsilím je převrátilo na bok. Tak byl Atahualpa zajat... Indiáni nesoucí nosítka a ti, kteří Atahualpu doprovázeli, ho nikdy neopustili, všichni zemřeli kolem něj.

Indiáni, kteří zůstali na náměstí, byli vyděšeni střelbou z pušek a koňmi, které nikdy předtím neviděli, a snažili se z

náměstí uprchnout tím, že zbořili část zdi a vyběhli na planinu. Naše jízda přeskočila zbořenou zeď a vyrazila na planinu s výkřiky: ‚Chyťte ty v hezkých šatech! Nenechte nikoho utéct! Probodněte je kopími!‘

Všichni ostatní indiánští vojáci, které Atahualpa přivedl, byli vzdáleni asi kilometr a půl od Cajamarcy a připraveni k boji, ale ani jeden z nich se nepohnul a během této doby ani jeden Indián nezvedl zbraň proti Španělům. Když oddíly Indiánů, které zůstaly na pláni před městem, uviděly ostatní Indiány prchat, většina z nich také zpanikařila a utekla. Byl to úžasný pohled, protože celé údolí v délce 15 až 20 mil bylo zcela zaplněno Indiány. Už se setmělo a naše kavalerie pokračovala v bodání Indiánů na polích, když jsme uslyšeli trubku, která nás volala, abychom se znovu shromáždili v táboře.

Kdyby nenastala noc, z více než 40 000 indiánských vojáků by jen málokdo zůstal naživu. Šest nebo sedm tisíc Indiánů leželo mrtvých a mnoho dalších mělo useknuté ruce a další zranění. Sám Atahualpa přiznal, že jsme v této bitvě zabili 7 000 jeho mužů.“

PIZARRO ZAJÍMÁ INCKÉHO CÍSAŘE ATAHUALPU, 1532

Incký císař Atahualpa je zajat Pizarrem v bitvě u Cajamarcy 16. listopadu 1532. Císař byl uvězněn a držen v místnosti ve svém hlavním městě, kterou údajně naplnil zlatem a stříbrem jako výkupné. Atahualpa byl poté odsouzen za vraždu svého bratra a spiknutí proti Pizarrovi a jeho vojskům a 29. srpna 1533 popraven garotou. O rok později Pizarro s domorodými vojsky napadl Cuzco a dokončil dobytí Peru.

Vítězství navzdory převaze nebílých

Záznamy ukazují, že Pizarro měl přesně 62 vojáků na koních a 106 pěšáků, zatímco Atahualpa velel armádě čítající asi 80 000 mužů. Bylo zabito více než 7 000 Inků, ale ani jeden běloch nezemřel.

Toto ohromující vojenské vítězství bylo založeno výhradně na technologické převaze bělochů. Američtí indiáni měli pouze kamenné, bronzové a dřevěné palice, palcáty a ruční sekery, praky a prošívané brnění proti ocelovým mečům, kopím a kroužkovým brněním Španělů. Ani střelné zbraně, které Španělé vlastnili, nebyly rozhodujícím faktorem: byly pomalé a obtížně se s nimi střílelo. Španělé nakonec zvítězili, protože Inkové nebyli schopni svými zbraněmi smrtelně zranit žádného z bílých vojáků.

Poměry, které převládaly v bitvě u Cajamarcy, se ještě čtyřikrát opakovaly, a to ještě dramatičtěji:

- V bitvě u Jauja porazilo osmdesát Španělů inckou armádu čítající desítky tisíc vojáků.
- V bitvě u Vilcashuamanu porazilo třicet Španělů desítky tisíc inckých protivníků.
- V bitvě u Vilaconogy porazilo deset Španělů armádu desítek tisíc Inků; a
- V bitvě u Cuzca porazilo čtyřicet Španělů poslední velkou inckou armádu, která také sestávala z desítek tisíc inckých válečníků.

PRIMITIVNÍ INDIÁNSKÉ ZBRANĚ NEBYLY ŽÁDNÝM SOUPEŘEM PRO EVROPSKÉ STŘELNÉ ZBRANĚ A OCELOVÉ BRNĚNÍ

Primitivní zbraně (břidlicové nože a kyje) Inků a Aztéků nebyly žádnou konkurencí pro zbraně a ocelové brnění dobyvatelů. Malý počet Španělů opakovaně porážel tisíce amerických indiánů v brutální a nerovné válce.

Poprava inckého císaře Atahualpy

Pizarro zajal inckého císaře Atahualpu, který se pokusil vykoupit svou svobodu nabídkou ohromného množství zlata a stříbra. Navzdory této nabídce se dobyvatelé rozhodli Atahualpu upálit na hranici, aby zlomili odpor Inků.

Využili skutečnosti, že Atahualpa zavraždil svého vlastního bratra, a obvinili ho z vraždy, k čemuž přidali další obvinění ze spiknutí proti Španělům. Se Španěly jako žalobci a soudci neměl incký císař žádnou šanci a byl odsouzen k smrti. Jelikož Atahualpa během čekání na popravu konvertoval ke křesťanství, Španělé se rozhodli ušetřit ho plamenů a místo toho ho veřejně uškrtili, což byla brutální metoda popravy zdokonalená ve Španělsku během inkvizice.

Jak Pizarro předpověděl, smrt inckého císaře zanechala jeho kmen bez vůdce a neschopný zorganizovat jakoukoli účinnou a koordinovanou opozici. Dobyvatelé se poté pustili do ničení všech inckých mocenských struktur a podmanili si obrovské území stejnou brutalitou, jakou použili při jednání s inckým císařem.

Konkvistadoři založili Buenos Aires a Santiago

V roce 1535 dobyl a podmanil si oblast kolem řeky Rio de la Plata konkvistador Pedro de Mendoza. V roce 1536 založil Buenos Aires a nastolil španělskou nadvládu nad dnešní Kolumbií.

V roce 1540 zahájil dobyvatel Pedro de Valdivia rasovou válku proti indiánskému kmeni Araucanů v dnešním Chile. Stejně jako ostatní tažení v Jižní Americe šlo o krátkou a jednostrannou záležitost, která skončila španělským vítězstvím. V roce 1541 založil Valdivia město Santiago.

Občanská válka a míšení ras

Konkvistadoři byli stejně náchylní k bojům mezi sebou jako k bojům s Amerindy. Pizarro byl zavražděn v jedné z těchto vzájemných sporů (pouhých deset let po porážce Inků) o práva na těžbu nerostných surovin.

Tuto anarchii ještě zhoršovala běžná praxe mezi konkvistadory a dalšími bílými osadníky, kteří si brali za manželky Amerindy. Tímto způsobem začalo Jižní Ameriku ovládat velké množství míšenců, kteří neměli žádnou zvláštní loajalitu ke Španělsku.

Tento vývoj byl dramaticky ilustrován v roce 1780, kdy se ozbrojená skupina asi šedesáti tisíc indiánů a míšenců kreolského původu vzbouřila proti španělské nadvládě. Ačkoli bylo povstání zpočátku úspěšné, bylo v roce 1781 potlačeno a jeho vůdci byli mučeni a popraveni. Podobné povstání bylo potlačeno v roce 1814.

Portugalská kolonie v Brazílii

V roce 1530 si Portugalci uvědomili, že Španělé ovládají Jižní Ameriku, a zahájili kampaň za kolonizaci území, které je dnes známé jako Brazílie. Brazilské klima bylo příznivé pro pěstování cukrové třtiny, a tak brzy vznikly rozsáhlé plantáže cukrové třtiny.

Rozmach plantáží vytvořil poptávku po manuální pracovní síle, kterou Portugalci uspokojili dovozem velkého počtu afrických otroků. Záznamy ukazují, že v letech 1530 až 1807

bylo do Brazílie dovezeno tři miliony Afričanů, což představovalo 38 procent celkového atlantického obchodu s otroky. To vytvořilo rasové dědictví, které je v Brazílii patrné dodnes.

Zlaté a cínové doly přitahují Portugalce a Španěly

V roce 1693 bylo v dnešní západní Brazílii objeveno zlato, které přilákalo velké množství portugalských přistěhovalců hledajících štěstí. To podpořilo růst přístavu Rio de Janeiro. Španělští osadníci založili cínové doly v dnešním Peru a díky kombinaci s bohatými přírodními zdroji se tato oblast stala jedním z nejziskovějších koloniálních podniků v celé Jižní Americe.

V důsledku těchto koloniálních dobytí byla do roku 1700 celá Jižní Amerika pod španělskou nebo portugalskou nadvládou, s výjimkou území Guyany, které bylo pozdě zabráno Británií, Francií a Nizozemskem. Španělské kolonie, které kdysi poskytovaly velkou část bohatství, na kterém byla postavena velikost španělské říše, se nakonec staly přítěží, přestože byly silně zdaněny, aby zaplatily za katastrofální evropské války Španělska.

Daňové zatížení a politické zasahování španělského státu do jihoamerických kolonií vyvolalo nepokoje mezi bílými osadníky, míšenci a domorodci. K řadě povstání proti španělské nadvládě došlo v Paraguayi v letech 1721 až 1735, v Peru v letech 1780 až 1782 a ve většině ostatních španělských území v 80. letech 18. století.

SIMON BOLIVAR – ZAKLADATEL ČTYŘ JIHOAMERICKÝCH STÁTŮ

Simon Bolivar (1783–1830), aristokrat narozený ve Venezuele, byl voják, státník, politický filozof a osvoboditel čtyř jihoamerických zemí od španělské nadvlády. Vzdělání získal ve Španělsku a v roce 1804 byl osobně svědkem Napoleonovy korunovace císařem. Znechucen tímto činem se vrátil do Jižní Ameriky s odhodláním jednou provždy přerušit vazby s královskou rodinou. V sérii dobrodružství shromáždil řadu vojenských sil a nakonec vyhnali španělské vládce z Venezuely, Ekvádoru, Peru a Bolívie – poslední z těchto zemí byla pojmenována po něm.

Války za nezávislost vyvolané americkou a francouzskou revolucí

Úspěch americké války za nezávislost a francouzské revoluce dal podnět k sérii nových povstání proti španělské nadvládě v Jižní Americe.

25. května 1810 svrhla koalice španělských kolonistů a kreolů v Buenos Aires španělského místokrále a zřídila prozatímní správní orgán pro provincie La Plata. Následující rok, v srpnu 1811, vyhlásili Paraguajci svou nezávislost. V roce 1818 vedl Argentinec Jose de San Martín úspěšné povstání proti španělské nadvládě v Chile, kterému pomáhal revoluční vůdce Bernardo O'Higgins, který byl ve skutečnosti irského původu. O'Higgins poté, co byla poražena španělská armáda, vyhlásil v roce 1818 nezávislost Chile.

Venezuelský Simon Bolivar najal armádu žoldáků z Anglie, aby bojovali proti Španělům, a tato síla poskytla Bolivarovi moc, díky níž mohl v roce 1819 uštědřit španělským imperiálním silám významnou porážku. Bolivar poté založil státy Venezuela a Quito (později nazývané Ekvádor).

V roce 1820 San Martín vyhnal Španěly z města Lima v dnešním Peru, ale byl téměř poražen odhodlaným protiútokem španělské armády. Bolivar mu přišel na pomoc a v prosinci téhož roku byly španělské síly poraženy. Trvalo dalších pět let, než byly poslední španělské armády definitivně vyhnány z kontinentu, a horní Peru bylo na počest svého osvoboditele pojmenováno Bolívie.

Brazilská nezávislost

Portugalský král uprchl z Portugalska do Brazílie v roce 1808 poté, co jeho zemi dobyli Francouzi pod vedením Napoleona Bonaparta. Po Napoleonově konečné porážce se portugalský král João VI. vrátil do své vlasti a vládu nad kolonií Brazílie svěřil svému staršímu synovi, princi Pedru de Alcântarovi.

To vyvolalo v Brazílii povstání proti evropské nadvládě a princ Pedro využil příležitosti a v roce 1822 vyhlásil nezávislost. Odměnou mu bylo, že byl téhož roku korunován prvním brazilským císařem.

Argentina – bílá většina ohrožena rostoucí populací rasových míšenců

Odhaduje se, že po vyhlášení nezávislosti Argentiny do této země emigrovalo přes šest milionů Evropanů, převážně španělského a italského původu. Tím vznikla jedna z největších bílých populací v Jižní Americe, ale Argentina je také domovem rostoucího počtu rasových míšenců, kteří postupně převyšují počet Evropanů. V důsledku toho se podíl bílé populace na celkovém počtu obyvatel Argentiny neustále snižuje. Genetická studie provedená v Argentině v roce 2009 („Inferring Continental Ancestry of Argentinians from Autosomal, Y-Chromosomal and Mitochondrial DNA“, Corach, et al., Annals of Human Genetics, sv. 74, číslo 1, prosinec 2009), dospěla k závěru, že argentinská DNA je ze 78,6 % evropská, ze 17,3 % indiánská a ze 4,2 % africká.

Bolívie – většinově rasově smíšená populace

Malá španělská okupační síla v Bolívii byla rychle absorbována místním obyvatelstvem prostřednictvím procesu fyzické integrace. Když byly cínové doly v horní části Peru vyčerpány, mnoho dalších Evropanů odešlo a zemi tak fakticky ovládlo převážně smíšené obyvatelstvo, které zde žije dodnes.

Rasová demografie v Bolívii je založena na sebeidentifikaci a podle oficiálních údajů zveřejněných v roce 2006 tvořili běloši 15 procent populace, zbytek tvořili indiáni nebo míšenci.

DĚDICTVÍ ČERNÝCH OTROKŮ

Černoši, potomci otroků, tvoří nejnižší vrstvu jihoamerické společnosti. Tento snímek zachycuje typickou chudinskou čtvrť na svazích hor v okolí brazilského Rio de Janeira. Tyto chudinské čtvrti se původně nazývaly bairros africanos, neboli africké čtvrti, ale dnes jsou známé jako favely.

Brazílie – většinově rasově smíšená populace

Podle oficiálních odhadů brazilské vlády tvořili běloši v roce 2009 49 procent populace. Vzhledem k relativně vysoké míře rasového smíšení, ke kterému v Brazílii došlo, je tento údaj s největší pravděpodobností nadhodnocený a jiné odhady uvádějí, že podíl bělochů činí pouze asi 30 procent.

Tento odhad 70 procent míšenců byl podpořen nedávnými genetickými studiemi, které ukázaly, že brazilská mateřská DNA je z 39 procent evropského, z 33 procent indiánského a z 28 procent afrického původu. Vyjádřeno jako průměr celého brazilského genetického fondu (ženská, mužská a autozomální DNA) to znamená, že nejméně 61 procent všech Brazilců má alespoň jednoho indiánského předka („Estudo demonstra herança portuguesa no mapa genético do Brasil," por Inés Nadais, Os Genes de Cabral, Terça-feira, 21. března 2000).

Historie Brazílie od získání nezávislosti odráží historii jejích sousedů, a to zejména vysokou míru politické nestability doprovázenou ekonomickou a sociální deprivací, s vytvořením velmi jasně definovaných tříd lidí na základě jejich rasového vzhledu.

Chile – malá, ale významná přítomnost bílých Španělů

Odhodlaný odpor amerických indiánů proti španělské kolonizaci v jedné fázi téměř zcela vymýtil evropskou přítomnost. Tyto pokusy však nakonec selhaly. Zejména kmen

Araucanů energicky bránil své území a v roce 1553 došlo k povstání, při kterém byla většina rozptýlených bílých osad zničena a jejich obyvatelé pobiti. Následný vleklý konflikt mezi španělskými osadníky a Araucany trval téměř století.

V rámci této války Španělsko povzbuzovalo co nejvíce osadníků, aby vstoupili do země, což vedlo k vytvoření malé, ale významné evropské populační skupiny. Podle studie z roku 2007 tvořili lidé evropského původu 52 procent celkové populace v tom roce, ale toto číslo je pravděpodobně nadhodnocené, protože vychází z vlastní klasifikace spíše než z DNA. Genetická studie chilské univerzity z roku 2006 odhalila, že pouze 30 procent Chilanů mělo výhradně kavkazoidní předky.

Uruguay – sporné statistiky týkající se rasové příslušnosti

Uruguay byl z velké části kolonizován nejprve španělskými a poté portugalskými osadníky a malá domorodá populace byla buď rychle asimilována, nebo vymřela. Podle genetické studie z roku 2006 provedené v Uruguayi bylo přibližně 82 procent mužských chromozomů evropského původu, 8 procent indiánského a 10 procent afrického. Na mateřské straně bylo 49 procent chromozomů evropského původu, 30 procent indiánského a 21 procent afrického („Population structure and admixture in Cerro Largo, Uruguay, based on blood markers and mitochondrial DNA polymorphisms“, Monica Sans et al., American Journal of Human Biology, červenec–srpen 2006, 18:513–524). V

průměru by to znamenalo, že v Uruguayi žije převážně bílé obyvatelstvo. Vzhledem k povaze růstu populace je pravděpodobné, že podíl míšenců se neustále zvyšuje.

Venezuela a Kostarika

Venezuela nevede žádné statistiky týkající se rasového složení obyvatelstva a ve World Factbook CIA je uvedena pouze jako země s „evropským, africkým a indigenním“ původem. Vzhledem k ekonomické a sociální situaci Venezuely není příliš odvážné tvrdit, že většina obyvatelstva je smíšeného rasového původu.

Kostarika má naopak jeden z nejvyšších podílů bílého obyvatelstva ze všech středoamerických zemí. Je také jednou z nejstabilnějších zemí v této oblasti.

První a třetí svět v Jižní Americe

Rasová historie Jižní Ameriky vedla k tomu, že na tomto obrovském kontinentu vedle sebe existují podmínky prvního a třetího světa. Ačkoli zde stále žije významná bílá populace, zdá se, že stále rostoucí podíl míšenců bude nevyhnutelně dominovat, a jakmile se tak stane, vliv prvního světa v těchto oblastech úměrně poklesne. Jihoamerická historie od osvobozeneckých válek proti Španělsku odráží tuto rasovou realitu. Národní státy na tomto kontinentu se liší od prosperujících po zoufale chudé a od technologicky vyspělých po ekonomiky na úrovni základního živobytí.

Jižní Amerika se také spolu s jihovýchodní Asií a některými částmi Středního východu stala centrem světové produkce a distribuce drog. Tato zločinecká horlivost se rozšířila také do Střední Ameriky a Mexika, kde vražedné drogové gangy terorizují celá města podél americko-mexické hranice.

Politicky se tyto národy pohybovaly mezi totalitními diktaturami a částečnými demokraciemi, zatímco sociálně se Jižní Amerika stala zdrojem některých z největších nerovností na světě. To se odráží v ekonomických rozdílech mezi malou, obvykle bílou elitou a zbytkem populace, což je rys charakteristický pro všechny jihoamerické národy.

Bílé enklávy v zemích s převážně smíšeným obyvatelstvem

Konečným výsledkem této obrovské směsice ras v Jižní Americe je kontinent extrémů: relativně dobře situované bílé enklávy obklopené masami zoufale chudých a stále rostoucím počtem nebílých. Zajímavým aspektem rasové směsice v Jižní Americe jsou jasné rasové podtóny jihoamerické hierarchie. Nejčastější jsou mestici, tedy míšenci mezi Španěly/Portugalci a Amerindy, zatímco druhou nejmenší skupinou jsou lidé evropského a afrického původu. Nejmenší skupinou ze všech jsou potomci Indiánů a Afričanů.

Rasové míšení – zánik Inků a Aztéků

Jak již bylo zmíněno dříve v této kapitole, zánik civilizací Aztéků a Inků nám poskytuje velmi cenné ponaučení o rasové demografii a jejím vlivu na dominantní kulturu.

Civilizace Aztéků a Inků dnes již neexistují, protože lidé, kteří tyto kultury založili a udržovali, již neexistují.

Je všeobecně rozšířeným, ale mylným přesvědčením, že Inkové a Aztékové zmizeli, protože vymřeli v důsledku zavlečení evropských nemocí. I když je nepochybně pravda, že velká část populace podlehla novým nemocem, neexistují žádné důkazy, které by naznačovaly, že tímto způsobem byly vyhubeny celé dvě rasy amerických indiánů.

Neexistují také žádné důkazy o tom, že by vojenské porážky Inků a Aztéků tyto rasové skupiny zničily. Důkazy DNA ze současného Mexika a Střední a Jižní Ameriky velmi jasně ukazují, že původní Amerindi zmizeli tím, že byli absorbováni do nové smíšené populace. Úpadek a zmizení aztécké a incké kultury dokazuje, že všechny civilizace, bez ohledu na jejich původ, zmizí, jakmile zmizí lidé, kteří je vytvořili a udržovali.

To je důvod, proč dnes v Jižní Americe leží budovy Aztéků a Inků v ruinách: smíšení jejich rasy s jinými způsobilo změnu složení těchto národů, což bylo mnohem fatálnější než jakákoli vojenská porážka nebo nemoc. Rasy se mohou zotavit z vojenských porážek, ale když rasová skupina zmizí v důsledku smíšení, nemůže nikdy znovu získat svou původní podstatu a je navždy ztracena. Ruiny kdysi velkých civilizací Aztéků a Inků

stojí, stejně jako pyramidy v Egyptě, jako tiché svědectví zaniklých národů, pohřbených mezi lidmi jiné rasy.

Z rasového hlediska se Jižní Amerika stala téměř přesnou kopií starověké árijské invaze do Indie. Populační růst mezi míšenci je takový, že i zbývající skupiny bělochů v Jižní Americe budou během příštích sta let, bez ohledu na politické změny, zredukovány na zanedbatelný počet.

KAPITOLA 48: Revoluce! Zrození Spojených států amerických

Ačkoli se Spojené státy staly nezávislým státem až na konci 18. století, od té doby hrály dominantní roli ve světových dějinách. Důvodem bylo to, že evropská imigrace, okupace a přirozený růst populace vytvořily nové bílé jádro země.

První osídlení – starověcí běloši, Vikingové a Evropané z pevniny

Archeologické vykopávky v Severní Americe naznačují přítomnost lidí před příchodem Amerindů, pravděpodobně bělochů, již před mnoha tisíci lety. Mezi zajímavé nálezy patří kostry, nástroje a stavby. Tyto nálezy a konečný zánik těchto raných obyvatel jsou popsány v jedné z předchozích kapitol této práce.

Dalšími bělochy, kteří vstoupili na severoamerický kontinent, byli Vikingové, kteří přistáli v dnešní Kanadě v 11. století. Jejich snaha o založení trvalé osady na kontinentu selhala a teprve v 15. století výpravy Kryštofa Kolumba a Johna Cabota konečně otevřely Severní Ameriku rozsáhlému evropskému průzkumu a osídlení.

Španělsko si po Kolumbových objevech nárokovalo velké části Nového světa, zatímco Británie si po Cabotových průzkumných pracích nárokovala část Severní Ameriky. Francouzi si také nárokovali části Severní Ameriky, což je následně přivedlo do konfliktu s Angličany.

Francouzi založili malé kolonie v Quebecu a některých severních teritoriích, jako je dnešní Newfoundland. Prozkoumali a nárokovali si také obrovskou oblast dnešního amerického Středozápadu, která se táhne podél řeky Mississippi na jih až k Louisianě. Francouzi však na svých územích neusazovali velké počty obyvatel, ale soustředili se spíše na zřizování obchodních stanic.

JOHN SMITH – MEZINÁRODNÍ DOBRODRUH A MUŽ TRVALÉ LEGENDY

John Smith (1580–1631) byl anglický dobrodruh, který se proslavil především svou rolí při založení první trvalé anglické kolonie v Severní Americe. Smithova kariéra je opředena legendami. Údajně bojoval za Francii proti Španělům, za

Habsburky proti Osmanům a byl zajat indiány kmene Algonquinů, když v roce 1607 napadli osadu ve Virginii. Tvrdí se, že Smith se spřátelil s indiány díky mladé domorodé dívce Pocahontas a následně byl propuštěn. V roce 1608 se stal vůdcem osady ve Virginii.

Vliv evropského osídlení na americké indiány

Prvním rasovým důsledkem příchodu velkého počtu bílých osadníků do Severní Ameriky bylo decimování amerických indiánů.

Úbytek počtu amerických indiánů byl způsoben řadou faktorů, mezi které patřily nemoci, vojenské porážky a rozšiřování bílé urbanizace, která omezila schopnost amerických indiánů udržet si svůj způsob života založený na soběstačnosti.

Není přesně známo, kolik indiánů zemřelo v důsledku zavlečení evropských nemocí, jako je chřipka, tyfus, spalničky a neštovice. Odhady se značně liší, ale nejpravděpodobnější číslo se pohybuje kolem 30 až 40 procent, vycházející z počtu Evropanů, kteří zemřeli při zavlečení dýmějového moru do Evropy.

Bílí osadníci také přivezli do Ameriky hospodářská zvířata a koně. Tato domestikovaná zvířata zabrala půdu původním lovným zvířatům, jako byl bizon. To, spolu s pozdější záměrnou politikou snižování počtu bizonů, připravilo indiánské lovce o hlavní zdroj potravy.

Skalpování šokuje bílé průzkumníky a osadníky

Do roku 1630 založili Španělé, Francouzi, Holanďané a Angličané kolonie v Severní Americe a všichni se v různé míře zapojili do rasových válek proti americkým indiánům. Bylo to poprvé, kdy bílí osadníci přišli do styku s praktikou skalpování, která spočívala v odstraňování pokožky z hlavy poraženého nepřítele jako trofeje. Hrůza, s jakou byl tento zvyk vnímán, byla zastíněna pouze poznáním, že mezi indiány byl běžný také kanibalismus.

OTCOVÉ POUTNÍCI — NÁBOŽENŠTÍ DISIDENTI PŘISTÁVAJÍ V NOVÉ ANGLII V ROCE 1640

Otcové poutníci přicházejí na americké východní pobřeží na lodi Mayflower, která kotví v pozadí tohoto dobového obrazu.

Poté, co se nejprve usadili v Nizozemsku, se poutníci rozhodli, že Nový svět jim nabízí nejlepší šanci na náboženskou svobodu. Jejich počet se v průběhu let zvýšil z 17 800 v roce 1640 na 106 000 v roce 1700.

Otcové poutníci – náboženští uprchlíci

V roce 1620 byla skupině anglických náboženských disidentů známých jako separatisté (později také nazývaní poutníci) udělena povolení k osídlení britské kolonie Virginie.

Původně měly být dvě lodě plné poutníků, ale jedna z nich se stala nezpůsobilou k plavbě a cestu podnikla pouze loď jménem Mayflower, která vyplula v červnu téhož roku. Loď minula svůj cílový přístav Jamestown ve Virginii a v listopadu 1620 zakotvila u pobřeží dnešního Massachusetts v místě, které je dnes přístavem Provincetown.

Navzdory skutečnosti, že se nacházeli na území mimo jakoukoli koloniální mocnost, poutníci vysadili svou 102člennou skupinu a založili osadu poblíž dnešního Cape Cod, nazvanou Plymouth Colony, podle přístavu v Anglii, odkud Mayflower vyplula.

Kolonie Plymouth se stala hromosvodem pro všechny druhy křesťanských disidentů hledajících náboženskou svobodu. Mezi lety 1629 a 1640 se do nové osady přistěhovalo asi dvacet pět tisíc anglických disidentů. Koncentrace těchto náboženských extremistů vedla k řadě excesů, mezi které patřilo zakázání Vánoc a nakonec i hon na čarodějnice v Salemu

v roce 1692. Ten se stal jedním z posledních honů na čarodějnice, které se kdy v západním světě odehrály.

Kolonie Massachusetts Bay 1630

V roce 1630 byla založena kolonie Massachusetts Bay Colony společností Massachusetts Bay Company, anglickou společností založenou na základě speciálně udělené charty pro tento účel. Pravomoc obsažená v této chartě poskytovala kolonii téměř úplnou samosprávu.

Tato pravomoc byla využita k vyhnání náboženských disidentů pod vedením teologa Rogera Williamse z kolonie Massachusetts Bay Colony v roce 1636. Williams se odstěhoval a založil osadu Providence, která se později stala státem Rhode Island.

Ve stejném roce se první osadníci z kolonie Massachusetts Bay začali tlačit na západ kvůli rostoucí poptávce po pastvinách pro dobytek. Indiáni byli vysídleni a pohyb na západ vedl k vytvoření dnešního státu Connecticut. Současně do Severní Ameriky přicházely nové vlny bílých osadníků. Katolíci se usadili na území, které pojmenovali Maryland na počest biblické matky Ježíše.

V roce 1663 udělil anglický král Karel II. osadníkům chartu k založení osad v dnešní Severní a Jižní Karolíně. Následující rok britské jednotky obsadily holandskou kolonii Nové Nizozemsko a přejmenovaly ji na New York. Ve stejném roce Britové obsadili sousední holandskou osadu v dnešním New Jersey.

Válka Metacoma proti bělochům

Indiáni žijící na východním pobřeží Ameriky se bránili vpádům bělochů, jak nejlépe mohli, vzhledem k tomu, že proti technologické převaze Evropanů neměli téměř žádnou šanci.

Poslední pokus o odpor v Nové Anglii přišel v roce 1675, kdy byli tři Američtí indiáni popraveni za vraždu. Motivován touhou po pomstě, indiánský náčelník jménem Metacom (známý také jako král Philip) zorganizoval volné spojenectví kmenů, které podniklo řadu zuřivých partyzánských útoků na kolonisty.

Osadníci byli nuceni přejít do ofenzívy a došlo k sérii krvavých střetů, dokud nebyl objeven Metacomův tajný úkryt a on sám zabit. Poté bylo přijato radikální rozhodnutí fyzicky vyhnat přeživší Indiány z Nové Anglie, což se podařilo v krátké době.

Kolonie New Hampshire a Pensylvánie byly založeny v letech 1679 a 1681

Současný stát New Hampshire vznikl v roce 1679 z kolonie Massachusetts, zatímco v roce 1681 získal Angličan William Penn listinu pro region, který pojmenoval Pensylvánie.

Zakládací listiny obou těchto kolonií přiznávaly osadníkům právo vytvořit si vlastní systém vlády. První osadníci, milující svobodu a nezávislost, přijali drsný, téměř

bezhlavý individualismus. To vytvořilo pocit podnikavosti a svobody, díky kterému se stal americký duch známým.

Masová imigrace bělochů

Jak se zprávy o koloniích v Americe šířily po celé Evropě, stovky tisíc bělochů z téměř všech evropských zemí se vydaly do nových teritorií.

Některé přilákala možnost vlastnit vlastní půdu – něco, co bylo pro prostý lid od dob feudalismu nemožné –, zatímco jiní chtěli uniknout třídnímu systému a náboženským konfliktům, do nichž se Evropa propadla.

Do kolonií se hrnuly vlny Němců, Irů, Dánů, Holanďanů, Švédů a dalších, i když byly stále pod nominální kontrolou Británie.

Růst odporu proti britským zákonům

Jak se kolonie rozvíjely a stávaly se stále bohatšími, britská vláda hledala další způsoby, jak od kolonistů získávat daně. Jedním z prvních takových zákonů byl zákon o námořní plavbě z roku 1651, který stanovil, že veškerý koloniální dovoz a vývoz musí být přepravován na lodích plujících pod anglickou vlajkou.

V roce 1684 byla jako trest za porušení zákona o námořní plavbě zrušena charta kolonie Massachusetts Bay a v roce 1686 britský král Jakub II. nařídil, aby byly státy New York, New Jersey a New England sjednoceny do jedné provincie,

Dominion of New England, s cílem centralizovat kontrolu nad kolonisty.

Mezi kolonisty rostla nevraživost vůči pokračujícímu zasahování. Kolonie Connecticut a Rhode Island odmítly odevzdat své charty britským guvernérům a v roce 1689 vypuklo v Massachusetts ozbrojené povstání. Další povstání se odehrála v Bostonu a New Yorku.

BRITOVÉ PORAŽENI V BITVĚ U CARILLONU

Bitva u Carillonu (nazývaná také bitva u Ticonderogy) byla důležitým francouzským vítězstvím ve francouzsko-indických válkách (severoamerické bojiště sedmileté války). 8. července 1758 asi čtyři tisíce francouzských vojáků rozhodujícím

způsobem porazilo početnější britské jednotky. Bitva byla nejkrvavější v celé válce, padlo v ní přes tři tisíce vojáků, z toho přes dva tisíce Britů.

Francouzsko-indická válka vedla k rozšíření britského území

Válka o španělské dědictví, která skončila v roce 1713 Utrechtskou smlouvou, vedla k tomu, že Francouzi postoupili Britům značnou část území v Severní Americe, včetně Akádie, Newfoundlandu a oblasti kolem Hudsonova zálivu. Vypuknutí sedmileté války mezi Francouzi, Prusy a Angličany v roce 1756 předcházelo a přímo způsobilo francouzsko-indickou válku, která vypukla v Severní Americe v roce 1754. V tomto konfliktu, který ve skutečnosti představoval několik sérií válek mezi Francouzi a Brity v Severní Americe, se obě strany v různých fázích spojily s různými indiánskými kmeny.

Francouzi byli v této taktice mnohem úspěšnější než Britové, protože jejich dřívější politika nezasahování do záležitostí Indiánů jim poskytla větší vliv na domorodé obyvatelstvo.

Po roce 1757 se Británii a jejím spojencům v Evropě a jinde podařilo zasadit francouzským silám rozhodující porážky. V Severní Americe britská armáda za pomoci koloniálních pomocných jednotek v roce 1759 obsadila Quebec a v roce 1760 dobyla Montreal. Válka skončila podpisem Pařížské smlouvy, podle níž Francie postoupila Británii zbytek svých

držav v Kanadě a ponechala si pouze dva malé ostrovy v zálivu sv. Vavřince.

V roce 1775 činil celkový počet bílého obyvatelstva britských kolonií v Severní Americe necelé dva miliony. Z tohoto počtu nebylo přibližně 1,2 milionu, tedy více než 50 procent, britského původu a pocházelo z jiných částí Evropy.

Zákon o razítkách – zvýšení daní

Finanční tlaky související s probíhajícími válkami v Evropě donutily britskou vládu hledat další finanční zdroje v koloniích, a tak byly přijaty zákony zaměřené na potírání daňových úniků.

V roce 1765 britská vláda zavedla zákon o kolkovném (Stamp Act), který americkým kolonistům ukládal povinnost ověřovat všechny důležité právní dokumenty – včetně dokumentů potvrzujících prodej a nákup – zakoupením a nalepením kolkovného, které muselo být na tyto dokumenty připojeno.

Jednalo se o zjevně neopodstatněnou daň, která vyvolala velké rozhořčení mezi americkými kolonisty, kteří měli oprávněný pocit, že jsou vykořisťováni poté, co významně přispěli k porážce Francie. V mnoha městech a obcích vypukly protesty a úředníci, kteří byli pověřeni prosazováním zákona o kolkovném, byli nuceni odstoupit. Tisíce kolků byly spáleny, jak protestní hnutí získávalo podporu.

„Synové svobody“ vyvolávají disent

Pod názvem „Sons of Liberty“ (Synové svobody) vznikly tajné spolky kolonistů usilujících o nezávislost. V říjnu 1765 se kolonisté ze všech třinácti kolonií sešli a prohlásili svůj nesouhlas se zákonem o razítkovém poplatku a požadovali jeho zrušení.

Následující rok britská vláda této žádosti vyhověla, ale bylo již příliš pozdě, protože semínko vzpoury bylo zaseto.

I tak by britská koruna mohla kolonie udržet pod kontrolou, nebýt velké chyby v podobě nové sady daňových zákonů zvaných Townshendovy zákony, které byly zavedeny v roce 1767. Tyto zákony uvalily nová cla na čaj, papír, olovo, barvy a sklo a znovu roznítily kolonisty. Britské zboží bylo bojkotováno a v Massachusetts se obyvatelé města Boston otevřeně odmítli řídit celními zákony.

Masakr v Bostonu slouží jako revoluční sjednocující bod

V reakci na obnovené nepokoje vyslali Britové do Bostonu dva pluky. 5. března 1770 britské jednotky vystřelily na dav protestujících, což vedlo k události známé jako bostonský masakr. Pět protestujících bylo zabito a šest zraněno a vlna nelibosti donutila Brity opět ustoupit. Cla na všechny produkty kromě čaje byla zrušena s odůvodněním, že daň musí být zachována alespoň na jeden produkt, aby zůstala v platnosti zásada, že britská koruna má právo ukládat daně koloniím.

Kolonisté ukončili bojkot všech britských výrobků kromě čaje. Tento produkt zůstal zakázán, aby bylo zachováno právo kolonií protestovat proti zdanění bez zastoupení.

PŘEDZVĚST REVOLUCE – BOSTONSKÉ PITÍ ČAJE 1773

Stará rytina zachycující události v bostonském přístavu 16. prosince 1773. Balíky čaje byly hozeny přes palubu na protest proti britským daním. Akci zorganizovalo asi šedesát členů bostonské organizace Sons of Liberty, kteří se převlékli za Indiány kmene Mohykánů a nalodili se na tři britské lodě, aby zničili náklad. Svého cíle dosáhli a do večera rozbili v bostonském přístavu 342 beden čaje. Poté si sundali boty, zametli paluby a přiměli prvního důstojníka každé lodi, aby

potvrdil, že zničili pouze čaj. Celá událost proběhla pozoruhodně tiše a pokojně, ale měla významné důsledky.

Zákon o čaji a Bostonské pití čaje

V roce 1773 britský parlament schválil zákon, který Britské východoindické společnosti udělil monopol na veškerý čaj prodávaný do amerických kolonií. Tento zákon, známý jako Tea Act, vyvolal novou krizi, protože kolonisté jej zcela správně považovali za další pokus Britů vytáhnout z kolonií více daní.

V reakci na to kolonisté zintenzivnili bojkot čaje. Když v prosinci 1773 vpluly do bostonského přístavu tři lodě Britské východoindické společnosti naložené čajem, skupina kolonistů převlečená za indiány vnikla na palubu a vyhodila náklad do vody. Tato událost vešla ve známost jako Bostonské pití čaje a Britové na ni reagovali uzavřením bostonského přístavu a zákazem veřejných shromáždění v Massachusetts.

Nespokojenost s potlačením jejich práva na protest se šířila a zástupci všech kolonií se v září 1774 sešli na takzvaném Prvním kontinentálním kongresu.

Zde byla sepsána petice a zaslána britskému králi Jiřímu III. s žádostí o změnu politiky vůči koloniím. Současně kongres vyzval k zintenzivnění obchodního bojkotu Británie. Rozhodli se, že se sejdou znovu příští rok, pokud Británie jejich petici nevyhoví.

Začátek americké revoluce

Jiří III. petici bez váhání zamítl a vyzval své loajální poddané v koloniích, aby potlačili rodící se povstání. Do čtyř měsíců od oznámení jeho reakce koloniím vypuklo povstání, kterého se král Jiří obával.

19. dubna 1775 pochodovalo asi sedm set britských vojáků do Concordu v Massachusetts, aby zničili sklad zbraní hromaděných stále militantnějšími koloniálními milicemi. Cestou se poblíž Lexingtonu střetli se skupinou sedmdesáti milicionářů. Britové nařídili milicionářům, aby se rozešli. Všichni až na jednoho uposlechli: ten vystřelil na britské vojáky a tímto jediným výstřelem odstartoval americkou válku za nezávislost. Britské jednotky palbu opětovaly a osm z již rozprchávajících se kolonistů bylo zabito a dalších deset zraněno. Tento incident znamenal pro obě strany bod, odkud již nebylo návratu.

Britské jednotky pochodovaly téhož dne do Concordu, kam již dorazila zpráva o střelbě v Lexingtonu. Když Britové dorazili do Concordu a začali pálit sklad zásob kolonistů, milicionáři zaútočili. V tomto druhém střetnutí byly britské jednotky rozprášeny a uprchly, přičemž utrpěly 273 ztrát oproti 95 ztrátám milice.

„JESTLI CHTĚJÍ ZAČÍT VÁLKU, AŤ ZAČNE TADY“

V noci 18. dubna 1775 vyrazily britské jednotky z Bostonu, aby obsadily vojenský sklad milice v Concordu. Američané, předem varovaní Paulem Revereem a dalšími, se setkali s Brity v Lexingtonu, asi dvě míle od Concordu. Velitel milice, kapitán John Parker, řekl svým mužům: „Držte se na místě. Nestřílejte, dokud na vás nestřílejí. Ale jestli chtějí válku, ať začne tady.“ Bitva u Lexingtonu je připomínána kamenným památníkem na Lexington Green.

Americký odpor formalizován

V květnu 1775 svolali kolonisté ve Filadelfii druhý kontinentální kongres a prohlásili „americké“ odhodlání bránit se britské agresi ozbrojenými silami. Druhý kontinentální kongres formálně vytvořil armádu a jmenoval George

Washingtona vrchním velitelem. Rovněž schválil vydávání papírových peněz a převzal roli formální vlády.

Z hlediska počtu obyvatel byl konflikt nerovný. Anglie, Wales a Skotsko měly dohromady asi 9 milionů obyvatel, zatímco třináct rebelských kolonií mělo 2,5 milionu obyvatel (z nichž téměř 20 procent tvořili černí otroci). Britové navíc mohli počítat s mobilizací tisíců loajalistů v Americe a indiánů, kteří byli nepřátelští vůči pokračující expanzi bělochů.

Hlavní armáda Washingtona, nazývaná Kontinentální armáda, nikdy neměla více než dvacet čtyři tisíc aktivních vojáků. To zahrnovalo asi dvacet tisíc regulérních vojáků a menší počet milicionářů (kteří byli kvůli své připravenosti vzít do rukou zbraně na povel nazýváni Minutemen). Washingtonova armáda však byla špatně zásobována a vždy měla nedostatek zbraní a jídla.

BITVA U SEVERNÍHO MOSTU V CONCORDU POTVRZUJE, ŽE REVOLUCE JE VÁŽNÁ

Ihned po prvním střetu s americkou milicí v Lexingtonu Britové pochodovali do Concordu, kde se u North Bridge střetli v bitvě s další americkou milicí, tentokrát čítající přes 1 000 mužů. Americké ztráty byly nižší než 100, zatímco Britové utrpěli 275 ztrát, z toho 73 mrtvých. Britové se stáhli, když si uvědomili, že již nemají co do činění s hrstkou rebelů, ale s mnohem organizovanějším povstáním.

Němečtí žoldáci najatí Brity

Britové najali řadu německých žoldáků z Hesenska-Kasselu, aby bojovali proti rebelům. Tito Němci, nazývaní Heseni, bojovali statečně, ale nejvíce se proslavili porážkou, kterou utrpěli v bitvě u Trentonu v prosinci 1776. Mnoho Hesenů se po válce usadilo v Americe a Kanadě.

Bitva o Bunker Hill povzbudila americkou morálku

Mezitím britské síly utrpěly další porážku od milice, která povzbuzena úspěchem u Concordu přešla do ofenzívy.

V rámci operace obklíčení Bostonu obsadila část nově vzniklé americké armády v červnu 1775 přední stanici zvanou Breed's Hill u Charlestownu. Britské jednotky se dvakrát pokusily milici vyhnat útokem na kopec, ale pokaždé byly odraženy a utrpěly značné ztráty. Nakonec milici došla munice a ustoupila, ale bitva o Bunker's Hill (jak se jí začalo říkat) výrazně pozvedla morálku rebelů. Britové utrpěli více než 1 000 ztrát, zatímco na americké straně bylo 140 mrtvých a 270 zraněných.

Na jihu vypuká občanská válka

Ve Virginii vypukly boje mezi stoupenci revoluce a loajalisty a v červnu 1775 se guvernér Virginie lord John Dunmore uchýlil na britskou válečnou loď v Chesapeake Bay. Odtud zorganizoval dvě vojenské jednotky, aby vedly válku proti rebelům. Jedna jednotka se skládala z bělochů, Queen's Own Loyal Virginians, a druhá z černochů, bývalých otroků, a nazývala se Ethiopian Regiment. Dunmore také vydal prohlášení, ve kterém nabídl svobodu všem otrokům a námezdním služebníkům, kteří se připojili k loajalistům.

V Severní Karolíně se guvernér Josiah Martin pokusil udržet svou autoritu tím, že sestavil jednotku asi 1 500

loajalistických migrantů. V únoru 1776 však milice podporující revoluci porazila Martinovu armádu v bitvě u Moore's Creek Bridge.

Kromě toho byl v červnu 1776 úspěšně odražen útok na Charleston v Jižní Karolíně, který prováděly asi tři tisíce loajalistů a britských vojáků, a to místní milicí složenou z občanů města.

GREEN MOUNTAIN BOYS ZAJÍMAJÍ PEVNOST TICONDEROGA

Pevnost Ticonderoga, původně postavená Francouzi v blízkosti jezera Champlain v roce 1755, byla v roce 1759 obsazena Brity. 10. května 1775, na počátku americké války za nezávislost, byla pevnost překvapivě dobyta legendárním Ethanem Allenem a jeho Green Mountain Boys. Američané byli nuceni pevnost evakuovat v roce 1777 poté, co se v její blízkosti usadila velká

britská armáda. Britové pevnost znovu obsadili pouze na krátkou dobu a ještě téhož roku ji opustili. Budova již nikdy nebyla znovu obsazena.

Green Mountain Boys a americká invaze do Kanady

V severní části státu New York zaútočila v květnu 1775 drsná a připravená milice z Vermontu zvaná Green Mountain Boys a zmocnila se pevnosti Ticonderoga. Pevnost Ticonderoga se poprvé zapsala do severoamerické historie, když ji v roce 1759 dobyli Britové od Francouzů.

Dobytí této pevnosti spolu s jejími cennými děly bylo důležitým vojenským průlomem a vůdce Green Mountain Boys, Ethan Allen, se stal hrdinou americké revoluce.

Američané postupovali na sever a v září donutili britskou posádku v Crown Pointu u jezera Champlain ke kapitulaci. Poté Američané dobyli Saint Johns a Montreal.

V listopadu 1775 postoupila další americká armáda, čítající pouze šest set mužů, až k Quebecu, kde se spojila s dalšími dvěma americkými armádami a zahájila útok na dobře opevněné město drženém Brity.

Společný útok město nezaujal, ale obléhal ho až do dubna 1776, kdy dorazil britský konvoj s posilami a Američany zahnal zpět. Britské jednotky také dobyly zpět Montreal, který byl v té době sužován nemocemi a špatně zásobován americkými okupačními silami.

Deklarace nezávislosti 1776

Neúspěch v Kanadě rebely neodradil a 2. července 1776 druhý kontinentální kongres hlasoval pro rezoluci, která vyhlásila nezávislost třinácti kolonií.

Delegace každé kolonie měla jeden hlas, poté co se mezi sebou hlasováním rozhodla, zda bude pro nebo proti nezávislosti.

Devět z třinácti delegací původně hlasovalo pro nezávislost, pouze Pensylvánie a Jižní Karolína hlasovaly proti, zatímco New York a Delaware se zdržely hlasování.

Po dalších debatách a příjezdu dalších delegátů do zasedací síně ve Filadelfii však Pensylvánie a Delaware změnily své rozhodnutí, zatímco delegace z New Yorku získala povolení od svého státního shromáždění hlasovat pro nezávislost až o týden později. Usnesení o nezávislosti bylo nakonec přijato dvanácti hlasy pro a pouze jedním proti.

Následovaly další dva dny debat o znění a nakonec 4. července Kongres přijal formální Deklaraci nezávislosti na Británii. Do té doby byly kolonie již více než rok ve válce s Británií.

DEKLARACE NEZÁVISLOSTI – 4. ČERVENCE 1776

Deklarace nezávislosti znamenala dramatický mezník ve válce, která skončila teprve poté, co Británie vzdala všechny nároky na třináct kolonií. Ihned po podpisu všemi souhlasícími delegáty byla deklarace veřejně vyhlášena před budovou státního sněmu ve Filadelfii dne 4. července 1776.

Britové okupují New York City

V červenci 1776 přistála britská armáda čítající více než třicet tisíc mužů na Staten Islandu poblíž New Yorku. Následující měsíc zahájili útok na deset tisíc amerických vojáků zakopaných na Brooklyn Heights. Američané, kteří se poprvé setkali s profesionální a zkušenou armádou této velikosti, byli drtivě poraženi a uprchli. Vítězné britské síly pronásledovaly revolucionáře a v říjnu 1776 jim uštědřily další dvě porážky v rychlém sledu, a to v Harlem Heights a White Plains.

George Washington, který osobně velel kontinentální armádě, byl v početní i palebné převaze. Jeho neúspěch při evakuaci opevnění známého jako Fort Washington na severním cípu ostrova Manhattan vedl k zajetí tří tisíc jeho mužů Brity.

Porážky přesvědčily Washingtona a jeho armádu, aby ustoupili na jih, kde se mohli lépe připravit na nevyhnutelný britský útok. Tímto krokem Washington ponechal Britům možnost obsadit New York. V prosinci Britové obsadili také strategicky důležitý přístav Newport na Rhode Islandu.

Bitvy u Trentonu a Princetonu

Aby předešel britskému útoku na Filadelfii, překročil Washington na Štědrý den 1776 s 2 400 muži řeku Delaware a po devítimílovém pochodu zaútočil na město Trenton a překvapil tamní hesenské žoldáky.

Američané se stáhli zpět přes řeku, ale 29. prosince ji znovu překročili, aby zaujali obranné pozice u Trentonu. Tam čekali na útok britských sil pod velením generála Lorda Cornwallise, který se uskutečnil na začátku ledna.

Poté, co odrazil první britský útok, přesunul Washington své síly k protiútoku u Princetonu. Po bitvě, jejíž výsledek byl po většinu času nejistý, byli Britové donuceni ustoupit do Trentonu. Washington poté přesunul svou armádu do Morristownu, kde byli Britové opět poraženi, což je donutilo opustit celý jižní New Jersey a ponechat jej v rukou rebelů.

Britové dobývají Filadelfii 1776

Ačkoli byla britská armáda poražena v New Jersey, přeskupila se a s asi dvaceti tisíci muži postupovala na Filadelfii. Kontinentální kongres uprchl z města a Washington neměl jinou možnost, než se Britům znovu postavit v bitvě, i když byl beznadějně v početní nevýhodě. Výsledek byl předvídatelný. Britové snadno obsadili město poté, co vyhráli bitvy u Brandywine v září a u Germantownu v říjnu.

WASHINGTON PORÁŽÍ HESENSKÉ VOJÁKY V NÁHLÉM ÚTOKU PŘES DELAWARE

25. prosince 1776 překročil George Washington se svou kontinentální armádou zamrzlou řeku Delaware a zahájil překvapivý útok na 1 500 najatých hesenských vojáků, kteří slavili Vánoce. Bylo to první jasné vítězství Američanů nad Brity za osmnáct měsíců. Toto vítězství podnítilo Washingtona k sérii dalších vítězství, včetně obsazení Trentonu pouhých pět dní poté.

Britové útočí na jih od Kanady

V červenci 1777 opustila Montreal devítitisícová britská armáda a od Američanů dobyla zpět pevnost Ticonderoga. Vítězné britské síly poté postupovaly na jih směrem k osadě Albany.

Současně pochodovala síla složená z asi dvou tisíc britských vojáků a indiánů na jih podél řeky Saint Lawrence k jezeru Ontario s úmyslem ulehčit britské posádce v pevnosti Ticonderoga. Byli zastaveni poté, co byli poraženi americkou posádkou v pevnosti Stanwix. Velký počet indiánů dezertoval a zbytek britských sil se musel stáhnout do Montrealu, aniž by dosáhl svého cíle.

Na tento americký úspěch navázalo další vítězství revolucionářů, kteří v srpnu 1777 v bitvě u Benningtonu rozbili britskou pomocnou a zásobovací kolonu na cestě k pevnosti Ticonderoga.

Saratoga – první velká porážka Britů

V polovině září 1777 se Britové dostali až k předměstí Saratogy, ale byli zastaveni americkými jednotkami u Bemis Heights. Britské síly, jejichž počet se snížil na přibližně pět tisíc mužů, byly nuceny ustoupit do Saratogy, která byla obklíčena sedmnáctitisícovou americkou armádou. Obléhání trvalo až do října, kdy byla britská posádka donucena kapitulovat.

Francouzská intervence následuje po uzavření spojenectví

Nejdůležitějším důsledkem amerického vítězství u Saratogy bylo rozhodnutí Francie zasáhnout do války.

Francouzi, kteří se stále snažili pomstít porážku, kterou jim v Severní Americe uštědřili Britové v roce 1763, tajně pomáhali rebelům od začátku války prostřednictvím krycí společnosti založené v Paříži v roce 1776 pod vedením spisovatele Pierra-Augustina Carona de Beaumarchais.

Prostřednictvím této společnosti, financované tajnými půjčkami od francouzské a španělské vlády, byly rebelům dodávány vojenské zásoby.

Americké vítězství u Saratogy podnítilo odvážnější kroky a v únoru 1778 uzavřel Kontinentální kongres formální spojenectví s Francií. Francouzi souhlasili, že se vzdají svých nároků na Kanadu a oblasti východně od řeky Mississippi, a slíbili, že budou bojovat, dokud nebude dosaženo americké nezávislosti.

Na oplátku Spojené státy otevřely svůj obchod francouzským obchodníkům a souhlasily, že podpoří francouzské územní zisky v Západní Indii. Není překvapením, že kvůli tomuto spojenectví vypukla válka mezi Francií a Británií.

Americká armáda téměř zničena ve Valley Forge

I přes vstup Francie do války čelil Washington vážným problémům. Jeho vyčerpaná jedenáctitisícová armáda byla stále

nedostatečně zásobená a nevycvičená, a proto se rozhodl zimovat ve Valley Forge v Pensylvánii. Zima byla neobvykle krutá a dlouhá. Od prosince 1777 do června 1778 zemřelo asi 2 500 vojáků na podchlazení nebo nemoci a dezerce snížily počet vojáků na historické minimum asi 6 000.

Washington se obával rozsáhlé vzpoury, která by znamenala konec povstání. V kritickém okamžiku převzal velení tábora pruský dobrovolník baron von Steuben a obnovil disciplínu. Také přetvořil povstaleckou armádu pomocí výcviku a organizačních technik, přičemž využil své značné pruské vojenské dovednosti k vylepšení amerických sil a obnovení jejich morálky.

Britové projíždějí Georgií

Dalším krokem britské armády bylo zajištění svých dvou přístavů na severu, New Yorku a Newportu. Jejich armáda ve Filadelfii byla evakuována do New Yorku, kde v červnu 1778 svedla nerozhodnou bitvu s Washingtonovými silami u Monmouthu v New Jersey.

Po zajištění severních základen se Britové soustředili na jih. V prosinci 1778 britská armáda o síle 3 500 vojáků dobyla osadu Savannah v Georgii a následující měsíc obsadila Augustu.

Do konce roku 1779 byla většina Georgie dobyta britskými silami a v květnu 1780 britské síly za pomoci místních loajalistů obsadily Charlestown, hlavní přístavní

město státu Jižní Karolína. Britské dobytí Jižní Karolíny bylo zpečetěno dalším vítězstvím u Camdenu v srpnu 1780.

Válka na moři

Britská zásobovací linka přes Atlantický oceán byla logistickou noční můrou. Byla neustále napadána americkými válečnými loděmi a přibližně 450 soukromými americkými loděmi, které měly oficiální povolení napadat všechny britské lodě, na které narazily. Tito „privateers“, jak se jim začalo říkat, nakonec zajali nebo zničili téměř dva tisíce britských obchodních lodí.

Malé americké námořnictvo také provádělo občasné útoky a ve dvou případech dočasně obsadilo britský přístav Nassau na Bahamách. Nejslavnějším americkým námořním důstojníkem války byl skotský rodák John Paul Jones. Původně byl námořníkem v britském námořnictvu, ale dezertoval na americkou stranu a připojil se k nově vzniklému povstaleckému námořnictvu, kde mu bylo svěřeno velení nad několika nově postavenými válečnými loděmi.

Jonesovy nejodvážnější válečné činy byly útok na anglickou základnu Whitehaven v roce 1778 a zajetí britské šalupy Drake u britského pobřeží. Oba činy vyvolaly v Británii značné zděšení.

Válka se obrací

Jak válka pokračovala, americký odpor se změnil z otevřených bitev na partyzánskou taktiku. Na jihu byly britské zásobovací trasy vystaveny tolika útokům, že se redcoats stáhli do velkých přístavních měst Savannah a Charlestown, aby se nestali izolovanými cíli ve vnitrozemí.

Následovala řada důležitých amerických vítězství, která pomohla obrátit průběh války. V říjnu 1780 v bitvě u Kings Mountain v Severní Karolíně rebelská milice rozhodujícím způsobem porazila loajalistickou milici.

V lednu 1781 pak v bitvě u Cowpens britské síly v Jižní Karolíně utrpěly drtivou porážku od rebelské armády, což byl zlomový bod v dobývání Jižní Karolíny revolucionáři.

V březnu 1781 byly americké síly poraženy v bitvě u Guilford Court House v Severní Karolíně, ale pro Brity to bylo Pyrrhovo vítězství. Po bitvě se hlavní britské síly přesunuly do Jižní Karolíny, což Američanům umožnilo přeskupit se a nakonec znovu dobýt většinu jihu.

Zbývající britské jednotky v Jižní Karolíně vedly několik úspěšných zadních vojů proti Američanům, ale nedokázaly jim zasadit jedinou rozhodující porážku, protože americké partyzánské jednotky se pokaždé, když se blížila vážná porážka, rozptýlily do venkova.

Mezitím lord generál Cornwallis vedl britskou armádu do Virginie, což se ukázalo jako předposlední katastrofa pro imperiální síly. V červenci 1780 francouzská armáda o síle pěti tisíc mužů vtrhla do Newportu a vyhnala Brity. Přítomnost této francouzské armády dala Washingtonovi dostatečnou

vojenskou sílu k útoku na britskou armádu ve Virginii, která byla donucena ustoupit do Yorktownu.

YORKTOWN — BRITSKÁ KAPITULACE ZNAMENÁ KONEČNÉ VÍTĚZSTVÍ AMERIČANŮ

Britská kapitulace v Yorktownu, 19. října 1781. Lord Cornwallis a jeho armáda se stáhli do vesnice Yorktown ve Virginii, kde byli obklíčeni americkou kontinentální armádou. Jedinou nadějí na záchranu byly zásoby dovážené po moři, ale v té době již do války vstoupili Francouzi a zablokovali přístav Yorktown. Cornwallis neměl jinou možnost než se vzdát. Poslední významná britská armáda byla poražena a Američané zvítězili.

Britská porážka u Yorktownu

Francouzská flotila poté zablokovala Yorktown z moře, což zabránilo evakuaci nebo zásobování Britů. V září 1781 čelilo sedm tisíc britských vojáků v Yorktownu jisté porážce ze strany spojené francouzské a americké armády, která čítala šestnáct tisíc vojáků.

Bez naděje na posily byl lord Cornwallis nucen požádat o mírové podmínky a obléhání skončilo 19. října 1781 kapitulací Cornwallise. To znamenalo konec britských pokusů potlačit koloniální povstání.

Pařížská smlouva formálně uznává nezávislost třinácti kolonií

Všechny strany zapojené do války podepsaly v roce 1783 Pařížskou smlouvu, která po osmileté válce udělila třinácti koloniím oficiální nezávislost.

Británie byla vtažena do konfliktu, který sama vyvolala a který nakonec nemohla vyhrát. Tváří v tvář nepříteli rozprostřenému na obrovském území neexistovalo žádné centrum, které by Britové mohli obsadit a tím potlačit povstání. Nikdy proto nebylo možné zasadit jediný rozhodující úder. Bez spojenců, bojující současně v Západní Indii, Americe, severním Atlantiku, Africe a Indii proti řadě někdy koordinovaných nepřátel, mezi nimiž byla Francie a její spojenci (Španělsko a Nizozemsko), byla Británie přetížena a po porážce u Yorktownu byla nucena přiznat porážku.

Ratifikace Ústavy Spojených států amerických

Po získání nezávislosti na Británii čelili Američané dalšímu problému, a to vypracovat ústavu, která by spojila třináct bývalých kolonií do soudržného politického celku. To se ukázalo jako nelehký úkol, protože individualistický duch, na kterém se kolonie vyvíjely a který byl základem jejich odporu vůči britské moci, znamenal, že každý stát měl svou vlastní formu vlády.

Tyto státy byly během války za nezávislost spravovány nevoleným kongresem, který si přisvojil určité pravomoci, jako například sestavení armády, půjčování peněz od zahraničních vlád a uzavírání spojenectví.

Tyto pravomoci byly krátce po získání nezávislosti zakotveny v dohodě známé jako Články konfederace, které byly následně ratifikovány každým státem.

Původně byly články Konfederace navrženy konkrétně tak, aby zabránily unii zasahovat do práva jednotlivých států přijímat zákony týkající se jejich vlastních záležitostí. Toto se stalo známé jako koncept „práv států“. Nedostatek jednotné finanční politiky však brzy vyvolal problémy mezi státy, protože některé upravily svou měnu a daňové sazby na úkor jiných států.

Dluh vzniklý v důsledku války také způsobil ekonomické problémy způsobené zvýšením daní. Napětí dosáhlo vrcholu v Massachusetts, kde v roce 1786 spor o daně a konfiskaci majetku vyvolal druhý pokus o revoluci vedený veteránem revoluční války kapitánem Danielem Shaysem. Krátkodobé

Shaysovo povstání přesvědčilo mnoho lidí, že bez ústřední vlády nemůže existovat národní bezpečnost ani stabilita.

Zvláště svolaný Kontinentální kongres zasedal ve Filadelfii od května do září 1787 a vypracoval Ústavu Spojených států amerických, která nahradila Články konfederace a dala nové a větší pravomoci centrální vládě.

Nová ústava se stala zákonem země v roce 1788 a 30. dubna téhož roku byl George Washington, který byl jednomyslně zvolen prvním prezidentem Spojených států, uveden do úřadu v prvním hlavním městě Ameriky, New Yorku.

WASHINGTON DC VYPÁLEN BRITSKÝMI VOJSKY 1814

Město Washington DC je vypáleno britskými vojsky, 24. srpna 1814.

Britové znovu napadají ve válce z roku 1812

Pařížská smlouva neukončila napětí mezi Amerikou a Británií. V roce 1812 Amerika zavedla bojkot britského zboží poté, co britské královské námořnictvo obtěžovalo americké obchodní lodě pod záminkou hledání dezertérů. Skutečným důvodem tohoto obtěžování však bylo vyslat Americe vzkaz, aby se nezapojovala do tehdy stále zuřících evropských válek na straně Napoleona. Americký Kongres byl nakonec vyprovokován k přímé akci poté, co vyšlo najevo, že Britové poskytli pomoc indiánskému kmeni Shawnee, který se násilně bránil americké územní expanzi.

V červnu 1812 vyhlásil americký Kongres Británii válku. Americké síly poté vtrhly do britské Severní Ameriky (Kanady) na několika hraničních místech mezi Detroitem a Montrealem. Nepromyšlený a uspěchaný plán se téměř okamžitě zvrtl.

Britové dobývají Detroit

Britové ve spolupráci se svými spojenci z kmene Shawnee zahájili protiútok a dobyli Detroit, zatímco na poloostrově Niagara byly dvě americké armády poraženy v bitvě u Queenston Heights. Následující rok porazilo narychlo sestavené americké námořnictvo britskou flotilu na jezeře Erie, což pozemním silám umožnilo znovu dobýt Detroit. Nová americká ofenzíva dobyla York (dnes Toronto) a spojená britsko-shawneeská armáda byla poražena v bitvě u Thames v říjnu 1813.

Ve stejném roce se válka rozšířila na jihozápad, když indiáni kmene Creek využili příležitosti k útoku. Americká armáda pod velením Andrewa Jacksona uštědřila Creekům drtivou porážku v bitvě u Horseshoe Bend v březnu 1814, čímž tato fáze konfliktu skončila.

Britové vypálili Washington DC

Na severu americké síly udržely své přední pozice proti opakovaným útokům v bitvách u Chippewa a Lundy's Lane poblíž Niagary. Napoleonova porážka v Evropě však uvolnila velké množství britských vojsk, která byla přesunuta z evropského válečného dějiště do Severní Ameriky. K obnoveným britským invazím na souši i na moři došlo u jezera Champlain a v zálivu Chesapeake. Britské jednotky postupovaly na jih a obsadily Washington DC, který v srpnu 1814 vypálily. Jejich přední pozice téměř obsadily i Baltimore, ale byly zastaveny těsně před městem.

Právě během britského bombardování Baltimore napsal americký básník Francis Scott Key píseň „The Star-Spangled Banner“, která se později stala americkou národní hymnou.

Americký protiútok uvolnil obklíčení Baltimoru a znovu dobyl ruiny Washingtonu. Současně byla britská pozemní invaze do státu New York zastavena poté, co Američané převzali kontrolu nad jezerem Champlain po námořní bitvě u Plattsburghu v září 1814.

V srpnu 1814 přistála britská armáda v Pensacole na Floridě a připravila přístav jako základnu pro vpády do

amerického Jihu. V údolí Mississippi, soustředěném kolem dnešních hranic států Iowa, Illinois a Missouri, došlo k sérii prudkých konfliktů mezi americkými silami a indiány kmene Sauk, podporovanými Brity. Počáteční útok byl tak prudký, že Američané byli v září 1813 nuceni opustit pevnost Fort Madison.

Britský útok z Kanady v červenci 1814 vedl k porážce Američanů v bitvě u Prairie du Chien, která se odehrála na soutoku řek Mississippi a Wisconsin. Ve stejném měsíci byl americký pokus o dobytí ostrova Mackinac odražen energickou britskou obranou.

Většina územních zisků Britů a jejich indiánských spojenců zůstala zachována až do konce války, kdy byly na základě smlouvy, která ukončila konflikt, vráceny pod americkou kontrolu.

BRITOVÉ PORAŽENI V NEW ORLEANS 1815

Americký generálmajor Andrew Jackson bránil město New Orleans před překvapivým útokem britských sil v lednu 1815, více než dva týdny po uzavření smlouvy ukončující válku z roku 1812. Jackson se díky tomu stal velmi populárním a v roce 1829 byl zvolen sedmým prezidentem Spojených států.

Britský útok po podepsání mírové smlouvy

Do roku 1814 podpora války v Americe a Británii ochabla. Vyčerpání a rostoucí tlak na mír donutil vlády obou zemí podepsat v prosinci 1814 Gentskou smlouvu. Tato dohoda, podepsaná v Belgii, obnovila původní hranici mezi Amerikou a Britskou Severní Amerikou.

Ačkoli byla smlouva uzavřena v prosinci, trvalo dva měsíce, než se zpráva o míru dostala k britským silám na Floridě. V důsledku toho britské síly na začátku ledna 1815 zaútočily na město New Orleans.

Americký generál Andrew Jackson byl vyslán na jih s armádou, aby připravil obranu města, a v jedné z nejslavnějších bitev války britský útok v bitvě u New Orleansu drtivě porazil.

Konečná ratifikace Gentské smlouvy byla oběma stranami dokončena v únoru 1815 a válka tak oficiálně skončila.

Rasové důsledky amerických válek

Válka za nezávislost byla pro bílé kolonisty psychicky náročná. Z přibližně 400 000 dospělých bílých mužů, kteří v roce 1775 žili v koloniích, jich asi 175 000 bojovalo ve válce, buď jako rebelové, nebo jako loajalisté. Téměř polovina všech rodin tak měla ve válce manžela nebo syna.

Americká revoluce s sebou nesla také jasné rasové podtóny. Britská výzva černým otrokům, aby se vzbouřili proti bílým Američanům, a vytvoření a vyzbrojení výhradně černošských armád za tímto účelem vedlo k odcizení Afričanů od nové republiky.

Mnozí z nich přešli do britské Severní Ameriky spolu s loajalisty, aby unikli Američanům vlastnícím otroky, a to navzdory omezeným pokusům republiky nabídnout jim svobodu výměnou za vojenskou službu proti Britům.

Černí otroci tvořili 20 procent celkové populace při založení země

Počet obyvatel amerických kolonií prudce vzrostl. V roce 1700 žilo ve třinácti koloniích přibližně čtvrt milionu lidí, ale do roku 1775 se tento počet zvýšil na 2,5 milionu. Z tohoto počtu bylo 567 000 (20 procent) afrických otroků, což představovalo nárůst oproti celkovému počtu otroků v roce 1775, který činil přibližně 250 000.

Velká černošská populace byla vystavena přísné sociální segregaci a míšení ras bylo výslovně zakázáno a považováno za trestný čin. Mnohé z těchto zákonů proti míšení ras byly zrušeny až v 60. letech 20. století.

Ačkoli Amerika vždy měla velkou černošskou populaci, ta se nikdy nezačlenila do bílé většinové společnosti, jak tomu bylo v Portugalsku, kde byl tento proces aktivně podporován.

Síla indiánských kmenů Shawnee a Creek zlomena

Nejdůležitějším důsledkem války z roku 1812 bylo zničení schopnosti indiánských kmenů Shawnee a Creek bránit se další expanzi bílých Američanů. To mělo zásadní dopad na další fázi amerických dějin, kterou bylo otevření západního pobřeží. Tato akce vyvolala dlouhotrvající rasovou válku s indiány, která nakonec vedla k úplné porážce této rasy.

KAPITOLA 49: Sedmá velká rasová válka – Američtí indiáni

Osídlení Severní Ameriky bílými přistěhovalci bylo dosaženo na úkor nebílých obyvatel, kteří již na kontinentu žili, tedy Amerindů, neboli takzvaných „rudých Indiánů“.

Toto dobytí a nahrazení obyvatelstva v Severní Americe je vynikajícím příkladem principu, který je základem vzestupu a pádu každé civilizace, a sice že ti, kteří tvoří většinu obyvatelstva, určují povahu společnosti na daném území.

Před příchodem bílých osadníků byla dominantní kulturou v Severní Americe kultura amerických indiánů. Po příchodu bělochů, kteří nahradili americké indiány jako většinové obyvatelstvo, se dominantní kulturou v Severní Americe stala kultura evropská. Indiánská kultura „upadla“, protože se změnilo složení obyvatelstva severoamerického kontinentu – ne kvůli nějaké vojenské porážce, kterou Indiáni utrpěli.

Zjednodušeně řečeno, Indiáni ztratili demografickou kontrolu nad svým územím. Příběh o jejich vysídlení obsahuje poučení, které současná Amerika ignoruje na vlastní nebezpečí. Proto stojí za to se podrobněji podívat na to, jak přesně byli Indiáni vysídleni – prostřednictvím prohrané demografické války.

INDIÁNSKÝ VÁLEČNÍK – VYZBROJENÝ ZBRANĚMI A KOŇMI ZÍSKANÝMI OD BÍLÝCH

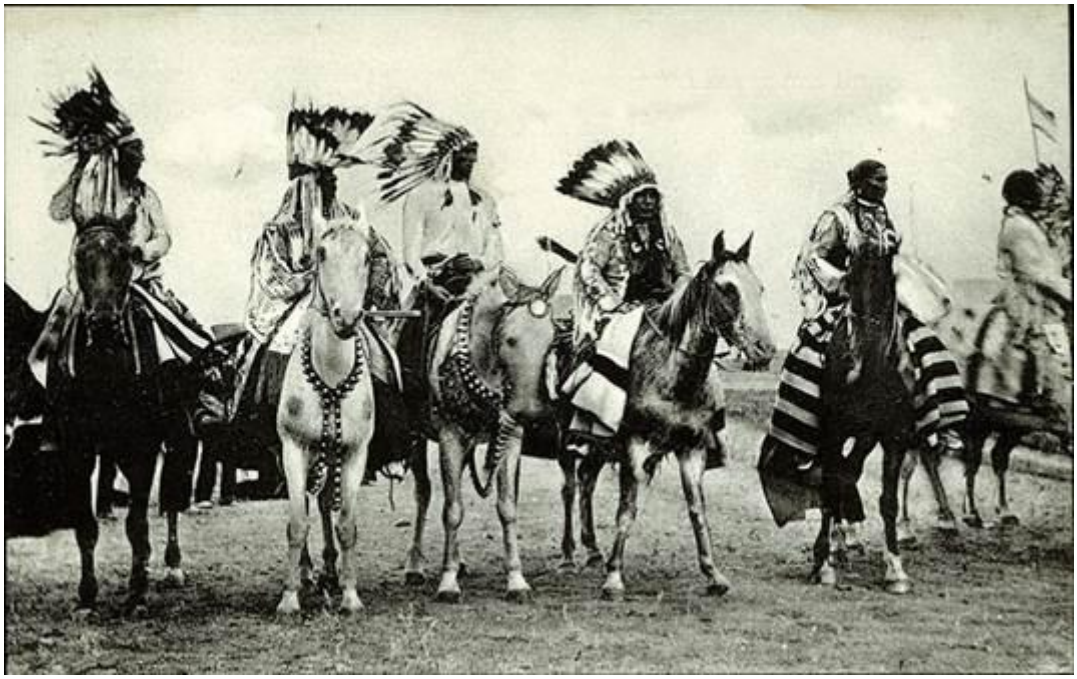

Vyzbrojeni střelnými zbraněmi a koňmi – které indiáni před příchodem bělochů do Severní Ameriky neměli – nebyli indiáni z Velkých plání tak snadným vojenským protivníkem, jakým byli jejich na úrovni doby kamenné vyzbrojení příbuzní na východním pobřeží. Ozbrojený odpor proti evropské expanzi trval až do konce 19. století.

Amerindové mongoloidního původu

Američtí indiáni byli dlouho považováni za mongoloidní rasu, potomky lidí, kteří přišli do Severní Ameriky z Asie před asi dvanácti tisíci lety přes pravděpodobně existující pevninský most nebo zamrzlý Beringův průliv.

Nedávné genetické testy provedené na mnoha indiánských kmenech identifikovaly dominantního mužského předka Y-

chromozomu v Severní a Jižní Americe jako haplotyp Q. To je zajímavé, protože se jedná o dominantní haplotyp v Mongolsku, nikoli v celé Asii. To by naznačovalo, že indiáni jsou blíže příbuzní Mongolům, a nikoli Asiatům obecně.

V indiánské populaci je ještě méně asijské ženské linie než mužské, což vyvolalo intenzivní spekulace mezi genetiky. Nejpravděpodobnějším vysvětlením je, že Indiáni jsou potomky mongolského kmene, který s sebou na cestu do Ameriky vzal některé jiné asijské ženské kmeny.

Američtí indiáni se dnes nazývají „indiáni“ pouze proto, že první bílí průzkumníci, kteří v době objevů vstoupili na americký kontinent, hledali Indii. Kromě toho byli známí jako „rudí indiáni“ kvůli zvyku indiánů z východního pobřeží Ameriky malovat si tváře červenou hlínou.

První kontakt s Amerindy

První setkání bělochů a Amerindů v Severní Americe bylo podle všech zpráv velmi jednostranné. Amerindi byli ohromeni technologickými zázraky, které doprovázely bílé průzkumníky, počínaje jejich loděmi. Vlající plachty vypadaly jako velké přízraky na mořském obzoru a je zaznamenán více než jeden případ, kdy Amerindové při pouhém pohledu na průzkumnou loď v panice uprchli.

Pokud byli ohromeni pohledem na lodě, není těžké si představit, co si museli myslet o dalších zázracích bílého světa: oblečení, oceli, zbraních, zrcadlech, špercích, mědi, mosazných konvicích, hřebících a tisících dalších běžných každodenních

věcí, které byly domorodým obyvatelům Severní Ameriky zcela neznámé.

Bílí průzkumníci také přinesli do Severní Ameriky další zázrak, který Amerindové rychle přijali a využívali k velkému účinku: koně. První koně na kontinent přivezli Španělé, kteří založili některé z prvních osad na území dnešní Floridy.

Někteří z těchto koní utekli a přirozeným rozmnožováním vytvořili velká stáda divokých zvířat, která se téměř dvě století potulovala po amerických pláních a která později Amerindové zkrotili a začali na nich jezdit, poté co viděli, jak je používají běloši.

Nakonec nově příchozí nebyli jen světlé pleti, ale mnozí z nich měli také vousy a všichni si nechávali růst vousy. To samo o sobě bylo předmětem údivu pro Amerindy, kteří ve své čisté rasové podobě neměli vůbec vousy, stejně jako jejich mongolští příbuzní přes Beringův průliv v Asii.

Američtí indiáni zase představili bílému světu tabák, kakao a pohlavní choroby. Rychlé šíření těchto chorob z Jižní Ameriky zpět do Evropy je názornou ukázkou úrovně fyzické integrace, ke které došlo na tomto kontinentu krátce po přistání Španělů a Portugalců.

Skalpování a kanibalismus

Nicméně, dvě vlastnosti, díky kterým se Amerindové stali známými – a kvůli kterým byli také obzvláště neoblíbení:

- Mezi všemi kmeny Severní Ameriky bylo běžné odřezávat skalpy poraženým nepřátelům a vystavovat je jako trofeje v kmenové vesnici. Skalpy bělochů s jejich charakteristickými blond, rudými, hnědými nebo tmavě hnědými vlasy byly obzvláště ceněné americkými indiány, kteří byli spíše zvyklí odřezávat skalpy jeden druhému; a
- Rituální kanibalismus, zvyk, který americké indiány spojoval s jejich rasovými příbuznými ve Střední a Jižní Americe.

Celý rozsah kanibalismu amerických indiánů je současnými historiky zamlčován, ale všichni raní spisovatelé jej podrobně zaznamenali, přičemž nejúplnější a nejpodrobnější popis se objevuje v díle The Works of Francis Parkman (Sv. III, Little Brown, Boston, 1892).

Termín kanibalismus je odvozen od Canibales, španělského názvu pro karibské Amerindy, kteří jedli lidské maso a žili v Západních Indiích v době Kryštofa Kolumba. Kanibalismus se zjevně dostal přes Beringovu úžinu, když mongolští předkové Amerindů přešli do Ameriky. Ve středověku italský cestovatel Marco Polo hlásil, že kmeny od Tibetu po Sumatru praktikovaly kanibalismus.

Z důvodu politické korektnosti jsou tyto znepokojivé rysy v současných dějinách Amerindů do značné míry potlačovány. V té době však byl kanibalismus Amerindů běžný, dobře známý a bílými osadníky obávaný. Dvojí praxe skalpování a kanibalismu do značné míry vysvětluje, proč první bílí osadníci pohlíželi na Amerindy s opovržením a proč se konflikt mezi těmito dvěma rasami stal obzvláště nemilosrdným. Nakonec se

někteří z extrémnějších a izolovanějších bílých osadníků pomstili Amerindům tím, že se také zapojili do skalpování, ale neexistují žádné zaznamenané případy, kdy by běloši jedli mrtvé Indiány.

BÍLÍ OSADNÍCI NAPADENI AMERICKÝMI INDIÁNY

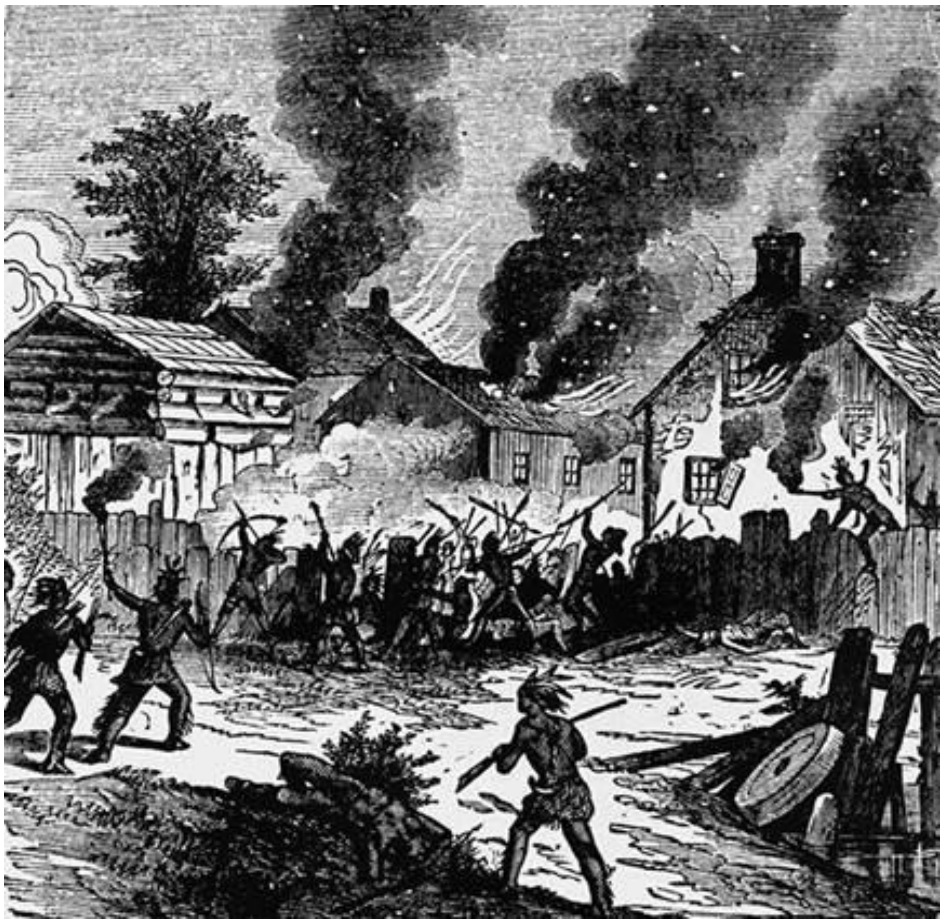

Město Deerfield v Massachusetts bylo v roce 1704 napadeno a vypáleno indiány. Více než padesát jeho obyvatel bylo zabito a sto odvedeno do zajetí, odkud se již nikdy nevrátili. Útoky tohoto druhu byly běžné proti raným bílým osadám v Severní Americe. Tyto události vyústily v sedmou velkou rasovou válku mezi bílými a americkými indiány, konflikt, který skončil úplnou porážkou rudých indiánů.

Powhatanové téměř zničili bílé osídlení ve Virginii

Ve Virginii byla první úspěšná velká anglická kolonie, založená v roce 1607, vystavena opakovaným útokům kmene Powhatanů. Při krvavém útoku v roce 1622 bylo zabito 350 bělochů, což byla devastující ztráta, protože v kolonii žilo v té době jen něco přes 1000 Evropanů.

V dubnu 1644 zabil další útok Powhatanů pět set bělochů. Tato rána kolonii téměř zcela zničila. Rozzuření přeživší běloši se vydali na odvetnou výpravu. Následovala krátká krutá kampaň, která donutila indiánské kmeny ustoupit do vnitrozemí.

Baconovo povstání

V roce 1676 byl bílý farmář jménem Nathaniel Bacon a řada jeho spolusídlících vystaveni novému útoku indiánů ve Virginii. Britský guvernér kolonie, sir William Berkeley, odmítl vyslat vojáky do odlehlých oblastí, aby farmáře ochránili, a proto Bacon zorganizoval početnou milici a vedl tuto soukromou armádu proti indiánům.

Poté, co Baconova milice uštědřila indiánským silám několik významných porážek, Berkeley prohlásil Bacona za zrádce, protože farmář nelegálně vytvořil soukromou armádu.

Bacon poté se svou milicí pochodoval na hlavní město Jamestown a převzal kontrolu nad koloniální vládou. Berkeley shromáždil síly loajálních kolonistů a zahájil v kolonii malou

občanskou válku. Povstání skončilo ve stejném roce, v němž začalo, tedy v roce 1676, Baconovou smrtí.

Metacom útočí na bělochy v Nové Anglii

Vznik kolonie Nová Anglie se také setkal s násilným odporem amerických indiánů. V roce 1675 indiáni kmene Wampanoag pod vedením svého vůdce Metacoma (který přijal evropské jméno Philip) zahájili partyzánskou válku proti bílým osadníkům.

Konflikt, který se stal známý jako válka krále Philipa, byl obzvláště brutální a vyžádal si mnoho evropských životů. Když skončil porážkou Metacoma, byl zabit jedním ze svých vlastních lidí. Jako pomstu puritánští osadníci vystavili Metacomovu hlavu na kůlu u vchodu do pevnosti Plymouth, kde zůstala po dvacet let jako varování pro ostatní indiány.

První holandská osada v Severní Americe v oblasti dnes známé jako Manhattan Island byla podle populární pověsti zakoupena od Amerindů v roce 1626 za zboží v hodnotě dvaceti čtyř dolarů. Bez ohledu na to, jaká transakce se skutečně odehrála (nedostatečné pochopení pojmu soukromého vlastnictví půdy ze strany Amerindů pravděpodobně činilo jakoukoli dohodu pro domorodce bezvýznamnou), útoky Amerindů na bělochy v této oblasti se rychle staly normou a nikdy zcela neutichly, dokud pokračující příliv evropských osadníků nevytlačil přeživší Amerindy zpět do vnitrozemí.

Britové omezují osídlování bělochů na východ od Apalačských hor 1763

S rostoucím počtem bělochů na východním pobřeží Ameriky se indiáni ve stále větším počtu stěhovali zpět do oblasti, která je dnes známá jako Středozápad. Někdy se jednalo o přirozenou migraci, jindy to bylo důsledkem ústupu před pomstou bílých milicí. V roce 1763 vedl indiánský náčelník Pontiac z kmene Ottawa útok na pevnost Detroit a po tři roky poté vedl odpor indiánů v oblasti Velkých jezer a Illinois.

Trvající nepokoje na západ od Apalačských hor vedly britské úřady v koloniích k vydání prohlášení, které omezovalo osídlování bělochy na oblast východně od Apalačských hor, což byl raný pokus zabránit vypuknutí dalších rasových válek.

V době, kdy třináct kolonií – které tvořily méně než třetinu území, které nakonec Spojené státy americké zahrnovaly – vyhlásilo nezávislost na Británii, se drtivá většina amerických indiánů nacházela na západní straně Apalačských hor, daleko od bílých osadníků a jejich kolonií.

MANIFEST DESTINY – DUCH HRANICE

Přesné zobrazení domu na západní hranici. Taková osídlení byla typická pro ideál „Manifest Destiny“, který podnítil západní expanzi za účelem otevření středozápadu a západního pobřeží kontinentální Severní Ameriky. Tito první osadníci považovali za své poslání otevřít panenskou zemi západní civilizaci a motivace těch, kteří se účastnili velké expanze na západ, byla prostoupena nepsaným étosem.

Vznik Spojených států amerických a vnímání amerických indiánů

Když vypukla americká válka za nezávislost, drtivá většina indiánů z kmene Irokézů se aktivně přidala na stranu Britů. Na jihu indiáni z kmenů Cherokee, Choctaw a Creek

využili příležitosti a zahájili sérii útoků na bílé americké kolonisty. Brzy se také formálně spojili s Brity.

Američtí revolucionáři proto museli potlačit všechna tato povstání indiánů a zároveň bojovat proti Britům. Ačkoli to vedlo k dočasnému rozdělení amerických sil, nakonec se jim podařilo indiány potlačit a porazit Brity.

Když byla nakonec nezávislost získána, účast indiánů ve válce na straně Británie potvrdila názor nového národa, že indiáni jsou nenapravitelně nepřátelští k jejich věci. Americká ústava, přijatá třinácti bývalými koloniemi krátce po získání nezávislosti, proto zahrnovala úpravu vztahů s indiány v rámci ustanovení, které se zabývalo úpravou vztahů se „zahraničními“ státy.

Článek I, oddíl 8 Ústavy zní: „Kongres má pravomoc ... regulovat obchod se zahraničními státy, mezi jednotlivými státy a s indiánskými kmeny.“

Původní otcové zakladatelé Spojených států tedy neměli ani v nejmenším v úmyslu někdy začlenit americké indiány do své republiky a výslovně je zařadili mezi cizince spolu se všemi ostatními „zahraničními státy“.

INDIÁNI ÚTOČÍ, KDYŽ BĚLOŠI POSTUPUJÍ NA ZÁPAD PŘES AMERIKU

Indiáni útočí na vůz osadníků během válek na Velkých pláních. V této době již Indiáni disponovali koňmi a střelnými zbraněmi – věcmi, které jejich předkové před příchodem evropských osadníků neměli – a představovali tak mnohem větší vojenskou hrozbu než dříve.

Bitva u Fallen Timbers 1794

Po úspěšném výsledku americké revoluce počet bílých obyvatel nadále exponenciálně rostl. To zase vedlo ke zvýšené poptávce po nové zemědělské půdě a bílí osadníci začali směřovat na západ, kde se usazovali v dnešních oblastech údolí Ohio, Kentucky a Tennessee.

Ve všech těchto oblastech žilo velké množství indiánů, z nichž někteří tam byli již před objevením kontinentu průzkumníky z doby Kolumba. Opět se opakoval scénář, který

se odehrál podél východního pobřeží: zpočátku malá početní skupina bílých osadníků byla zuřivě napadena indiány, ale jak se počet Evropanů zvyšoval, rostla úměrně i schopnost osadníků odrážet útoky a porážet domorodce.

Tentokrát však (a tento vzorec se opakoval až do poslední velké války mezi indiány a bělochy na konci 19. století) indiáni již získali a ovládli mnoho zbraní a koní bílých osadníků. Vyzbrojení a mobilní indiáni z Ohia, Kentucky a Tennessee se proto ukázali jako mnohem těžší soupeři, o čemž svědčí drtivá porážka bílé armády vyslané k potlačení indiánského válečného oddílu poblíž Fort Wayne v dnešní Indianě.

Probíhající konflikt vyvrcholil v roce 1794 bitvou u Fallen Timbers v severozápadní části Ohia, kde bílá trestná výprava, vyslaná pomstít sérii obzvláště brutálních útoků amerických indiánů, rozhodujícím způsobem porazila domorodce. Dohoda mezi oběma rasami, známá jako Smlouva z Greenville, stanovila jasnou hranici mezi územím označeným jako „indiánské území" a osídlením bílých.

Zákony o obchodu a styku

Navzdory relativně nepřátelskému postoji vůči Indiánům, který převládal mezi většinou bílých Američanů, existovala upřímná snaha zabránit bezohledným obchodníkům a osadníkům v bezohledném vykořisťování jejich naivity.

V důsledku toho přijal americký Kongres na konci 18. století řadu zákonů známých jako Trade and Intercourse Acts (Zákony o obchodu a styku), které se pokoušely regulovat

obchodní praktiky s americkými indiány. Mezi opatřeními byla ustanovení umožňující potrestání obchodníků, kteří podváděli indiány, a řada dalších represivních opatření, která měla chránit kmeny před ekonomickým vykořisťováním.

AMERICKÝ POKROK — OBRAZ Z ROKU 1872 ZACHYCUJE PODSTATU MANIFEST DESTINY

Tento obraz Johna Gasta z roku 1872 s názvem American Progress (Americký pokrok) přesně vystihuje ideologii, na které byl založen koncept Manifest Destiny. Ženská personifikace Ameriky, Columbia, cestuje na západ a smete před sebou domorodce a temnotu. Drží školní učebnici, která symbolizuje vzdělání, a zároveň pokládá telegrafní drát. Pod ní a za ní bílí osadníci přinášejí světlo civilizace, staví farmy, železnice a zavádějí technologie.

„Manifest Destiny“ pohání bělochy k dalším dobytím

Bílí osadníci v údolí řeky Ohio zažívali ve svém každodenním životě podobný strach a úzkost jako první evropští osadníci na východním pobřeží. Byli vystaveni náhlým a neočekávaným útokům a byli nuceni být neustále ve střehu. Jejich životy se dělily mezi drsné požadavky života stráveného částečně ve válce a částečně při budování celých měst a farem. Tento stav věcí přispěl k vytvoření toho, co se později stalo známým jako syndrom „manifest destiny“ (zjevného údělu). Osadníci začali považovat za svou svatou povinnost vyrvat Amerindům novou půdu a otevřít ji západní civilizaci. Amerindy považovali za divoký národ, pod jehož vládou ležel bohatý a úrodný kontinent tisíce let ladem.

Bylo na těchto osadnících, aby osídlili zemi, obdělali půdu a učinili zemi produktivní, argumentovali. Tato víra v předurčený osud, který přinese civilizaci do vnitrozemí kontinentu, byla živena pokračujícími konflikty s Amerindy – osadníci se každý den museli vypořádávat s nevýslovnými brutalitami nebílých, které posilovaly jejich víru v jejich vlastní nadřazenost a osud.

Proti tomuto postoji se však postavila malá, ale početní skupina bělochů z relativně pohodlného východního pobřeží, kteří nebyli vystaveni nebezpečím, násilí a drsným podmínkám života na hranici. To byl začátek ideologického rozkolu v bílé americké populaci, který se nakonec spojil s otázkou otroctví a rasovým konfliktem.

Válka z roku 1812 – Američtí indiáni se spojili s Brity

Během americko-britské války v roce 1812 se indiánský kmen Shawnee přidal na stranu Británie, částečně kvůli porážce, kterou utrpěl v bitvě u Tippecanoe v Indianě v roce 1811.

Shawneeové již dlouho dostávali britskou pomoc z Britské Severní Ameriky (Kanady) a tato aliance byla jednou z příčin vypuknutí války mezi Amerikou a Británií. Náčelník Shawneeů Tecumseh byl zabit, když Američané porazili spojené britské a shawneeské síly v bitvě u Thames v říjnu 1813.

Běloši snědení Amerindy v pevnosti Mims

V Alabamě indiáni z kmene Creek v roce 1812 obsadili pevnost Fort Mims a krutě povraždili všechny bílé obyvatele: muže, ženy i děti. Ironií osudu indiáni nechali černé otroky zajaté v pevnosti naživu, aby je mohli sami zotročit.

Indiáni se poté pustili do kanibalistické hostiny z mrtvých těl všech bělochů, které dokázali najít. Na jih byla vyslána pomstychtivá armáda pod velením generála Andrewa Jacksona a po dvou letech konfliktu byli Creekové v březnu 1814 v bitvě u Horseshoe Bend definitivně poraženi.

Andrew Jackson byl v roce 1828 zvolen prezidentem Spojených států a jeho přímé zkušenosti s Amerindy ho přiměly ignorovat liberály z východního pobřeží, pokud šlo o rasové otázky. Bylo to především díky Jacksonovým manévrům, že

došlo k další významné události v americké politice vůči Amerindům – k přijetí zákona o přesídlení (Removal Act).

INDIÁNI SE PŘESUNULI NA ZÁPAD OD ŘEKY MISSISSIPPI 1830

Zákon o přesídlení indiánů z roku 1830 byl přijat ve snaze přimět indiány, aby se dobrovolně přestěhovali na území západně od řeky Mississippi. Většina indiánských kmenů se přestěhovala pokojně, ale některé to odmítly a vypukly nejméně dvě velké války s kmeny Sauk, Fox a Seminole. Do roku 1850 byla většina území východně od Mississippi zbavena indiánů.

Zákon o přesídlení – Indiáni se stěhovali na západ

Do roku 1830 dosáhl počet bělochů v oblasti mezi řekou Mississippi a Apalačskými horami takové úrovně, že již nebylo

možné účinně regulovat často násilné střety mezi osadníky a indiány.

V důsledku toho v květnu téhož roku americký Kongres schválil zákon o přesídlení indiánů (Indian Removal Act), který zmocňoval prezidenta Spojených států k přesídlení amerických indiánů západně od Mississippi do oblasti oficiálně prohlášené za „indiánské území“ (Indian Territory) v americkém Středozápadě, zejména do státu dnes známého jako Oklahoma.

Bílí liberálové na východním pobřeží považovali zákon o přesídlení za skandál, který prosadili ti samí lidé, kteří vlastnili černé otroky, a snažili se mu co nejvíce bránit, i když nakonec byly všechny jejich snahy marné.

Odpor amerických indiánů sílí

Záměrem zákona o přesídlení bylo, aby se indiáni dobrovolně přestěhovali na západ od Mississippi. Zatímco drtivá většina přesídlení proběhla skutečně pokojně (indiáni se chtěli dostat pryč od bělochů stejně jako běloši se chtěli zbavit indiánů), u malé části tomu tak nebylo. Tyto skupiny se staly terčem nuceného přesídlení, které se později stalo symbolem útlaku indiánů.

Kmeny Sauk a Fox se v roce 1832 vzbouřily, což vyvolalo válku Black Hawk v Illinois a Wisconsinu. Tento konflikt skončil v srpnu téhož roku, kdy byla poslední velká skupina válečníků Sauk poražena vojáky americké armády při pokusu překročit řeku Mississippi do Iowy. Okolnosti této bitvy, v níž byli Indiáni přepadeni uprostřed řeky, si vyžádaly tolik obětí na

straně amerických indiánů, že se stala známá jako Bad Axe Massacre.

Dalším kmenem, který se vzbouřil, byl kmen Seminole na Floridě. Následovala válka Seminole v letech 1835 až 1842, která skončila úplnou porážkou tohoto kmene a jeho proti jeho vůli přesunutím do rezervace. Do poloviny 50. let 19. století byla téměř celá východní polovina Ameriky očištěna od Amerindů, a to buď dobrovolným odchodem, nebo nuceným přesídlením.

INDIÁNI MODOC ZAVRAŽDILI BÍLOU MÍROVOU DELEGACI V ROCE 1873

Vůdce kmene Modoců, kapitán Jack Kientpoos, zavraždil 11. dubna 1873 generála Edwarda Canbyho a členy mírové komise. Tento incident vyvolal v americké veřejnosti vlnu odporu proti kmenu Modoc. Nová vojenská kampaň porazila indiánský kmen

a jeho členové byli přesunuti do Oklahomy. Kientpoos a tři jeho pobočníci byli pověšeni.

Založení indiánských rezervací

Rychlost expanze bělochů do středozápadu a dále až k pobřeží Tichého oceánu v polovině devatenáctého století učinila koncept „indického území“ západně od Mississippi neudržitelným. Ve snaze dosáhnout kompromisu mezi požadavky bílých osadníků a námitkami amerických indiánů byl koncept „indických území“ změněn na „indické rezervace“.

Bylo rozhodnuto, že tyto „rezervace“ budou geograficky menší než původně vymezená „indická území“. Výměnou za přijetí menších území dala americká vláda pevnou záruku, že rezervace budou neměnné a že se v nich běloši nikdy nebudou moci usadit ani do nich jakýmkoli způsobem zasahovat. Kromě toho měly být tyto rezervace nezcizitelným majetkem indiánských kmenů, jejichž počet se do této doby snížil z odhadovaných 850 000 v roce 1550 na necelých 400 000.

Vzhledem k tomuto malému počtu bylo poměrně rozumné předpokládat, že systém rezervací ochrání americké indiány a zároveň otevře západní polovinu kontinentu evropským osadníkům.

Zlatá horečka podnítila vznik nové osady bělochů

Objev zlata v západních teritoriích v roce 1849 vyvolal novou vlnu bílých osadníků, kteří se hrnuli přes středozápad,

aby se usadili v oblasti, která se později stala americkým západním pobřežím. V Idahu a Oregonu vypukl první otevřený konflikt mezi bílými osadníky a kmeny Bannocků a Šošonů.

Brzy se tento vzorec opakoval v Nevadě a Utahu, kde kmen Ute vedl válku proti bílým pionýrům, zatímco na jihozápadě kladli nejorganizovanější odpor Apačové a Navahové.

Konec indiánského odporu v Kalifornii

V severní Kalifornii byli běloši napadeni kmenem Modoců, kteří byli obzvláště krutí i na poměry amerických indiánů. V roce 1852 zabila skupina Modoců při nájezdu na karavanu v Bloody Point 65 bělochů, což vyvolalo sérii odvetných konfliktů, které trvaly až do roku 1864. V tom roce byla podepsána mírová smlouva, na jejímž základě se Modocové zavázali přestěhovat do rezervace v Oregonu.

Pobyt Modoců v rezervaci byl krátký, protože se dostali do konfliktu se sousedním indiánským kmenem Klamathů a v roce 1870 opět odešli do Kalifornie. Mezi Modoc se objevil indiánský šaman, který tvrdil, že dokáže ochránit své válečníky před kulkami bílých mužů pomocí rituálního tance, který se stal známý jako „Tanec duchů“.

Ozbrojeni touto vírou ve vlastní nesmrtelnost se Modocové brzy dostali do konfliktu s americkou armádou. Po střetu u řeky Lost River v roce 1872 zavraždila skupina Modoců osmnáct bílých osadníků v této oblasti a poté uprchla do rozsáhlé lávové plošiny protkané skalními výchozy, jeskyněmi

a dutinami známé jako „Pevnost“. Náročný terén značně ztěžoval vyhnání Modoců z této přírodní pevnosti a poté, co americká armáda bezvýsledně ztratila desítky vojáků, zahájil generál Edward Richard Sprigg Canby v roce 1873 jednání s vůdcem Modoců, kapitánem Jackem Kientpoosem.

To se ukázalo jako chyba, protože neozbrojený generál Canby a jeho štáb byli Modocy zavražděni, když seděli s Kientpoosem na schůzce na Velký pátek 11. dubna 1873. Po takové zradě již nebylo možné pokračovat v jednáních a o tři dny později americká armáda oblehla Pevnost v ještě větším počtu než předtím.

Armáda Modoců, nyní snížená na počet, byla pronásledována rozzuřenými vojáky a po sérii střetů se poslední válečníci Modoců, včetně Kientpoose, na začátku června vzdali.

Kientpoos a tři další byli za vraždu generála Canbyho pověšeni a Modocové byli trvale přesunuti do rezervací v Oklahomě.

AMERICKÁ KAVALERIE PRONÁSLEDUJE INDIÁNY BĚHEM VÁLEK NA VELKÝCH PLÁNÍCH

Přestřelka během válek na Velkých pláních mezi Indiány a americkou kavalerií. Tento konflikt byl poslední fází rasové války s americkými indiány. Porážka Indiánů znamenala, že se dvě miliardy akrů nové půdy otevřely pro osídlení bělochy.

Války na pláních znamenaly konečnou porážku amerických indiánů

Příliv evropských osadníků na západ a vytvoření rezervací společně vyvolaly poslední velkou sérii konfliktů s Indiány, které byly později souhrnně nazvány válkami na pláních. Některé indiánské kmeny plán rezervací ochotně přijaly, ale mnoho jiných tak neučinilo a místo toho se rozhodlo pro násilný

odpor. V důsledku toho vstoupila rasová válka mezi bělochy a indiány, která pokračovala s přestávkami od příchodu prvních Evropanů do Severní Ameriky, do své závěrečné fáze.

Ke střetům docházelo po celém Středozápadě a na západním pobřeží, kde zejména kmeny Arapahů, Cheyennů a Siouxů zuřivě bojovaly proti americké armádě. Nejznámější z těchto střetů, který také znamenal zlom v této válce, byla bitva u Little Bighornu.

BITVA U LITTLE BIGHORN — POSLEDNÍ VÍTĚZSTVÍ AMERICKÝCH INDIÁNŮ 1876

Generál George Custer (1839–1876), americký velitel kavalerie, který byl spolu se svým celým velitelstvím zabit indiány kmene Siouxů a Cheyennů u řeky Little Bighorn. Custer, veterán občanské války za unionisty, se stal podplukovníkem 7. kavalerie a byl pověřen ochranou železnice Northern Pacific Railway před útoky indiánů. V roce 1876 pronásledoval Custer

skupinu indiánů, kteří připravovali povstání, když on a 260 jeho mužů uvízlo v pasti překvapivého indiánského útoku. Nikdo z nich bitvu nepřežil a bylo to poslední vítězství amerických indiánů v jejich rasové válce proti bělochům v Severní Americe.

Bitva u Little Bighorn 1876

Bitva u Little Bighornu, která se odehrála v roce 1876 v rámci Velké siouxské války, byla svedena mezi kmeny severních Cheyennů a Arapahů, vedenými několika indiánskými náčelníky, včetně Crazy Horse a Gall, a 655 vojáky americké armády pod velením George Armstronga Custera ze 7. jezdeckého pluku.

V roce 1874 bylo v nedalekých Black Hills v Montaně objeveno zlato, což vedlo k nevyhnutelnému přílivu bílých zlatokopů do území, které patřilo americkým indiánům. Náčelníci Siouxů a Cheyennů, Sitting Bull, Crazy Horse a Gall, zorganizovali nájezdy proti bílým vetřelcům ve snaze je vyhnat.

Po dvou letech neustálých útoků byl do oblasti vyslán 7. jezdecký pluk americké armády, aby chránil bílé zlatokopy. V červnu 1876 vedl Custer útok na válečnou skupinu Siouxů na soutoku řek Bighorn a Little Bighorn. Custer netušil, že indiánská skupina je tak početná – čítá asi čtyři tisíce mužů – a když si to uvědomil, bylo již pozdě.

Tváří v tvář obrovské indiánské armádě neměl Custer jinou možnost, než se pokusit prorazit, a tak vedl 260 svých mužů do útoku na čekající Amerindy ve snaze rozptýlit jejich řady.

Útok selhal a Custer se svou malou jednotkou byl obklíčen. Custer a jeho vojáci stáli zády k sobě a byli pomalu jeden po druhém zabíjeni, až byli všichni mrtví. Během jednoho roku následné operace americké armády rozdrtily poslední zbytky odporu Siouxů a Cheyennů.

Američtí indiáni byli poté přesunuti do rezervací, kde docházelo k ojedinělým střetům až do 70. let 19. století. Do roku 1880 konflikt téměř utichl, ale o deset let později se naposledy znovu rozhořel.

WOUNDED KNEE – KONEC INDIÁNSKÉHO ODPORU 1890

Oficiální fotografie z archivu vlády USA zachycující masový hrob indiánů zabitých v bitvě u Wounded Knee v prosinci 1890. Tato bitva, při které bylo zabito přes dvě stě indiánů kmene

Siouxů, byla posledním velkým konfliktem v sedmé velké rasové válce.

Bitva u Wounded Knee 1890

Války na pláních skončily krvavým finále v bitvě u Wounded Knee v prosinci 1890. Šaman kmene Siouxů, Wovoka, začal mezi členy svého kmene v indiánské rezervaci Pine Ridge v Jižní Dakotě prorokovat, že pokud provedou rituál „Tanec duchů“ (který poprvé zavedli Modocové), jejich mrtví předkové vstanou z mrtvých a způsobí smrt všech bělochů.

Proroctví se mezi Siouxy šířilo jako požár. Víra v Tanec duchů se stala běžnou, stejně jako praktičtější kroky, jako například hromadění zbraní a střeliva, aby byli připraveni na povstání, které ohlásí brzy vzkříšení předkové.

Americká vláda se brzy dozvěděla o dění a v prosinci 1890 nařídila oddílu indiánské agenturní policie, aby zatkla Sitting Bull. Indiánská agenturní policie byla složena z Indiánů jmenovaných vládou, aby zajišťovali zákon a pořádek mezi kmeny v rezervacích, protože ty neměly žádné uznávané vlády.

Indiánská agenturní policie se chystala Sitting Bull odvést, když se na ně vrhla rozzuřená skupina členů kmene a zastřelila jednoho z policistů. Vypukla přestřelka, během níž byl Sitting Bull zastřelen indiánským policistou. Při střetu bylo zabito sedm členů kmene a šest policistů.

Siouxští válečníci poté uprchli do tábora sousedního náčelníka Big Foota, který se usadil poblíž potoka Wounded

Knee. V té době je již pronásledovala 7. kavalerie americké armády. 29. prosince 1890 vtrhli vojáci do siouxského tábora u Wounded Knee, kde došlo k potyčce a přestřelce.

Nikdy nebylo přesně zjištěno, kdo vystřelil první, protože obě strany tvrdily, že to byla ta druhá, ale než střelba ustala, bylo zabito asi dvě stě Siouxů a třicet jedna bělochů. Asi polovina zabitých Siouxů byly ženy a děti, které se ocitly v křížové palbě. Tato akce, která měla být vojenskou operací, ale skončila masakrem, byla posledním velkým konfliktem mezi bělochy a indiány v Severní Americe. Sedmá velká rasová válka skončila a skončila naprostou porážkou Amerindů.

Rasové důsledky

Ztráta území amerických indiánů nebyla způsobena primárně jejich vojenskou porážkou, ale spíše zaplavením Severní Ameriky evropskými přistěhovalci. Výsledkem této demografické změny byl kolaps moci amerických indiánů na kontinentu.

Mezi americkými indiány, černochy a bělochy došlo k malému míšení. To vedlo k tomu, že v dnešní Americe žije určitý počet lidí smíšeného původu, ale kvůli rasovým postojům v Americe byli i ti, kteří měli jen mírně smíšený původ, obecně zařazeni do skupiny svých předků, kteří nebyli běloši. To je hlavní důvod, proč je v dnešní Americe mezi těmi, kteří se hlásí k indiánům, vidět tolik různých fenotypů. Někteří vypadají podstatně světlejší a méně mongoloidní než ostatní, nebo naopak tmavší a více mongoloidní.

Zákon o přidělování pozemků nedokáže integrovat americké indiány

Na konci devatenáctého století se v důsledku postupných válek, nekontrolovatelného alkoholismu a přirozeného úbytku populace snížil počet amerických indiánů na historické minimum 237 000. Jelikož tento počet zahrnoval více než sto kmenů, které všechny mluvily různými jazyky, bylo zřejmé, že pokud se něco neudělá, zcela vymizí. V důsledku toho se americký Kongres v roce 1871 rozhodl opustit systém smluv s indiánskými kmeny a začít přímo vytvářet zákony na jejich ochranu. Myšlenka poručnictví byla nahrazena myšlenkou cizí národnosti a nový zákon, General Allotment Act z roku 1887, znamenal odhodlané úsilí americké vlády začlenit indiány do hlavního proudu bílé společnosti.

Koncepce komunitního vlastnictví kmenových pozemků byla zrušena a nahrazena individuálním vlastnictvím pozemků, jak bylo běžné v ostatních částech země. Tato politika, jejímž cílem bylo zvýšit životní úroveň indiánů tím, že jim bylo umožněno soukromé vlastnictví rezervací, a tím teoreticky podpořit individuální podnikání mezi indiány, byla naprostým neúspěchem.

Velké množství Amerindů prodalo svou půdu, jakmile jim bylo předáno vlastnictví. Často byla tato půda prodána bezohledným bílým spekulantům s pozemky za velmi nízké ceny a indiánští prodejci pak své výdělky promrhali. Konečným výsledkem bylo, že zákon o přidělování pozemků ve

skutečnosti ještě více ochudil obrovské množství Indiánů a připravil je o rozsáhlé části jejich půdy.

Občanství uděleno americkým indiánům 145 let po založení USA

Rostoucí integrace a stírání rasových rozdílů mezi čistokrevnými Indiány a míšenci indiánského původu nadále znesnadňovaly řešení otázky omezení amerického občanství pro Indiány až do roku 1924, kdy americký Kongres schválil zákon o indiánském občanství.

Tento zákon poprvé přiznal Indiánům plné občanství, protože původní ústava je z něj výslovně vylučovala. Ani slavný „čtrnáctý dodatek“ k ústavě z roku 1868, který zaručoval občanství osobám narozeným v USA, se nevztahoval na indiány, protože ti nepodléhali americkým zákonům kvůli svému statusu „cizích státních příslušníků“.

Teprve v roce 1948 bylo indiánům uděleno plné volební právo ve všech státech USA, přičemž Arizona a Nové Mexiko byly posledními státy, které toto privilegium rozšířily na své indiánské obyvatelstvo.

Zákon o reorganizaci indiánů

Udělení občanství nijak nezabránilo sociálnímu a ekonomickému úpadku indiánského obyvatelstva a americká vláda byla nakonec nucena uznat, že politika zákona o přidělování pozemků byla katastrofou.

V důsledku toho americký Kongres v roce 1934 přijal zákon o reorganizaci indiánů (Indian Reorganization Act), který výslovně opustil politiku nucené integrace. Indiánské kmenové území ztracené během éry přidělování pozemků bylo americkou vládou odkoupeno a kmeny byly povzbuzovány k tomu, aby si v obnovených polonezávislých regionech zřídily vlastní vlády. Byl zaveden úvěrový program s velmi výhodnými podmínkami, podporovaný vládou, který indiánům půjčoval peníze na obnovení jejich komunit.

Doba platnosti dohody neukončuje preferenční zacházení ze strany federální vlády

Indiánský reorganizační zákon zůstal v platnosti až do konce druhé světové války, kdy došlo k další změně politiky. Objevily se argumenty proti preferenčnímu zacházení s Indiány v oblasti zaměstnání a úvěrů federální vlády, přičemž kritici tvrdili, že s Amerindy by se mělo zacházet stejně jako s ostatními obyvateli Ameriky.

Americká vláda reagovala postupným rušením velkého počtu institucí, které se zabývaly Indiány jako samostatnou rasovou skupinou. Navzdory tomu americká vláda dodnes udržuje armádu úředníků v Úřadu pro indiánské záležitosti (BIA), většinou Amerindů, kteří jsou stále zaměstnáváni na základě preferenčního zacházení.

Podle BIA jsou vztahy mezi kmeny a Spojenými státy stále uznávány jako „vztahy mezi suverénními subjekty, tj. mezi vládou a vládou“. „Federálně uznaný kmen je oficiálně

definován jako indiánský nebo aljašský domorodý kmen, který je uznán jako subjekt s vládními vztahy se Spojenými státy, s odpovědnostmi, pravomocemi, omezeními a povinnostmi spojenými s tímto označením, a který má nárok na financování a služby od Úřadu pro indiánské záležitosti. Kromě toho jsou federálně uznané kmeny uznávány jako subjekty s určitými přirozenými právy na samosprávu (tj. kmenovou suverenitu) a mají nárok na určité federální výhody, služby a ochranu díky svému zvláštnímu vztahu se Spojenými státy.“

Počet amerických indiánů se postupně zvyšoval přirozeným růstem a asimilací značného počtu bělochů. Na konci dvacátého století přesáhl dva miliony, což je nejvyšší počet v historii této skupiny. Navzdory postupnému zvyšování životní úrovně a vzdělání amerických indiánů zůstávají i v dnešní Americe na samém dně společenského žebříčku.

L. FRANK BAUM – TVŮRCE ČARODĚJE ZE ZEMĚ OZ SHRNUTÍ AMERICKÉHO PŘÍSTUPU K AMERICKÝM INDIÁNŮM V 19. STOLETÍ

L. Frank Baum, slavný americký autor knihy Čaroděj ze země Oz, byl vydavatelem novin v Jižní Dakotě, který v mnoha ohledech shrnul postoje Američanů devatenáctého století vůči indiánskému obyvatelstvu.

Stejně jako mnoho jeho krajanů prožil L. Frank Baum na vlastní kůži mnoho indiánských válek a zvěrstev a jeho hluboce zakořeněné a pevné názory sdílelo v té době mnoho lidí.

Ve svém novinovém článku v Saturday Pioneer napsal v úvodníku po smrti Sitting Bull u Wounded Knee:

„S jeho pádem zanikla ušlechtilost rudokožců a těch pár, kteří zbyli, jsou jen banda kňučících psů, kteří lížou ruku, která je bije.

Běloši jsou podle zákona dobývání a spravedlnosti civilizace pány amerického kontinentu a nejlepší bezpečnost pohraničních osad bude zajištěna úplným vyhlazením těch pár zbývajících Indiánů. Proč ne vyhlazení?

Jejich sláva zmizela, jejich duch byl zlomen, jejich mužnost vymazána; lepší je, aby zemřeli, než aby žili jako ubohé trosky, kterými jsou. Historie by na tyto opovrženíhodné bytosti zapomněla a v pozdějších dobách by hovořila o slávě těchto velkých králů lesů a plání, které Cooper miloval jako hrdiny.“

„Nemůžeme upřímně litovat jejich vyhlazení, ale alespoň vzdáváme hold mužným vlastnostem, které podle jejich přesvědčení a vzdělání měli raní indiáni Ameriky.“ – 20. prosince 1890.

V roce 1891 Baum v souvislosti s bitvou u Wounded Knee přidal do svého redakčního komentáře tato slova:

„Zvláštní politika vlády, která pověřila tak slabou a nerozhodnou osobu, jakou je generál Miles, dohledem nad neklidnými Indiány, vedla k strašlivým ztrátám na životech našich vojáků a k bitvě, která je v nejlepším případě ostudou pro ministerstvo války. Bylo dost času na přijetí rychlých a rozhodných opatření, jejichž uplatnění by této katastrofě zabránilo.“

„Pioneer již dříve prohlásil, že naše jediná bezpečnost závisí na úplném vyhubení Indiánů. Po staletích, kdy jsme jim křivdili, bychom měli, abychom ochránili naši civilizaci, přidat ještě jednu křivdu a vymazat tyto nezkrotné a nezkrotitelné tvory z povrchu zemského. V tom spočívá budoucí bezpečnost našich osadníků a vojáků, kteří jsou pod nekompetentním velením. Jinak můžeme očekávat, že budoucí roky budou stejně plné problémů s rudokožci jako ty minulé.“

„Jeden východní současník, který má důvtip a zároveň špetku moudrosti, říká, že ‚když bílí vyhrají bitvu, je to vítězství, a když ji vyhrají Indiáni, je to masakr‘.“ – 3. ledna 1891.

KAPITOLA 50: Osmá velká rasová válka – Mexiko

Amerindové nebyli jedinou rasovou hrozbou, které museli čelit první bílí Američané. Na jihu žila početná smíšená populace složená ze Španělů, amerických indiánů a černých otroků, kteří mezitím tvořili většinu obyvatel Mexika.

Ačkoli Mexiko vedla bělošská elita, drtivá většina obyvatelstva byla a stále je smíšeného rasového původu a otevřeně nepřátelská vůči bílým osadníkům na severu, které hanlivě nazývá „gringos“, což je slangový výraz znamenající „cizinec“.

To, že Mexičané a ostatní Latinoameričané označují bělochy jako „cizince“, hodně vypovídá o rasových postojích, které v této části světa převládaly a stále převládají.

Během devatenáctého století měly jak Amerika, tak Mexiko zájem o rozšíření svých územních nároků na tehdy ještě neobsazené části kontinentálních Spojených států. Bylo nevyhnutelné, že tyto protichůdné cíle povedou ke střetu.

To, spolu s latentním rasovým antagonismem, vytvořilo podmínky pro osmou velkou rasovou válku, konflikt mezi bílými Američany a Mexičany. Ačkoli tato válka vypukla poprvé v polovině devatenáctého století, pokračující invaze Mexika do Ameriky trvá i v jednadvacátém století a zůstává největší hrozbou pro status Spojených států amerických jako státu prvního světa.

VELKÁ EXPANZE NA ZÁPAD VEDLA K VÁLCE S MEXIKEM

Kolona vozů s osadníky se rozprostírá po otevřených prériích amerického západu. Směřující na západ, vlny bílých osadníků, prodchnuté konceptem „manifest destiny“ – že jsou předurčeni k osídlení a obdělávání této země – nakonec vytvořily státy, které tvoří dnešní americké západní pobřeží. Níže je plakát inzerující „Domy na západě“ s cenami od 2 do 10 dolarů za akr, „desetina při podpisu smlouvy, zbytek do deseti let“.

Dramatický nárůst počtu bělochů z různých evropských zemí

Mezi lety 1776 a 1865 se americká konfederace ztrojnásobila. Rozrostla se z třinácti na třicet šest států. Imigrace bělochů z Evropy pokračovala nezměněným tempem, přičemž Skandinávci a Němci se usazovali na Středozápadě, Italové a Irové se shromažďovali na východním pobřeží a Francouzi na severu poblíž frankofonních předpolí v Quebecu. Kromě toho přicházeli také Rusové, Poláci a další východní Evropané, a Amerika se stala tavícím kotlem prakticky všech významných bílých národů.

I když byly tyto skupiny kulturně a etnicky rozmanité, všechny sdílely v podstatě společný genofond, a tak se mohly

navzájem mísit, aniž by se celkové rasové složení bílé populace významně změnilo.

Běloši vstupují na mexické území Texasu

Území zahrnující většinu dnešního Texasu a většinu Kalifornie bylo původně začleněno do Mexika podle ústavy této země z roku 1824.

Tato dohoda sahá až do roku 1819, kdy bylo toto území předáno Mexiku na základě dohody mezi Mexičany a Američany poté, co bylo území Floridy předáno Spojeným státům. Mexiko však bylo neustále sužováno občanskými nepokoji a anarchií a nikdy nebylo schopno zcela účinně ovládat tyto nejsevernější regiony. V důsledku toho byla v roce 1825 většina obyvatel (asi třicet tisíc osob) žijících v Texasu tvořena bílými přistěhovalci, kteří přišli ze Spojených států.

Krátkodobá republika Fredonia

V roce 1825 získala malá skupina bělochů od mexické vlády oficiální povolení k osídlení oblasti známé jako Nacogdoches (dnes ve východním Texasu). Příchod bělochů se setkal s prudkým odporem mexického obyvatelstva, které již v Nacogdoches žilo.

Poté, co podali stížnost na „gringos“ mexické vládě, ta zrušila povolení k pobytu, které bílým osadníkům udělila. Rozhořčená skupina šestnácti bělochů se v prosinci 1826 prohlásila za nezávislou a založila takzvanou Nezávislou

republiku Fredonia. V lednu 1827 byla vyslána šedesátičlenná jednotka mexických vojáků, aby potlačila tuto směšně malou rebelii.

Šestnáct bílých osadníků však v jediné přestřelce za celou dobu existence Republiky Fredonia šedesát Mexičanů drtivě porazilo. Mexičtí vojáci uprchli na jih a utrpěli několik ztrát na životech.

Mexická armáda vyslala několikasetčlennou jednotku, aby šestnáct bělochů donutila k podrobení. Osadníci však mezitím sbalili své věci a odešli, než Mexičané dorazili do Nacogdoches, a tak skončil první pokus o zabrání území v Texasu. Byla to však předzvěst mnohem dramatičtějších událostí.

Velké západní stezky

Mexické území Kalifornie bylo také předmětem kolonizace bílými osadníky. V roce 1840 založil průkopník jménem John Bidwell Western Emigration Society (Západní emigrační společnost) a následující rok vedl první skupinu osadníků po souši ze středozápadu do Kalifornie.

Tento odvážný čin vyvolal řadu podobných migrací a trasy pro povozy se staly známými jako Great Western Trails (Velké západní stezky). Cílem byly všechny území na západě a tři nejznámější trasy se staly známými jako Santa Fe Trail, Oregon Trail a California Trail.

Tisíce průkopníků, nadšených vírou v „manifest destiny“, překonávaly na cestě na západ pouště, sníh, pláně, horské průsmyky a útoky nepřátelských indiánů. Mnozí byli zabiti nebo zemřeli na cestě na nemoci – například z původních šedesáti devíti členů Bidwellovy první skupiny dosáhlo cíle pouze třicet dva.

Mexičané pohlíželi na přicházející bílé osadníky s podezřením. Správně předpokládali, že masová imigrace bělochů povzbudí americkou vládu k anexi území, ale mexické úřady byly příliš neúčinné, aby zastavily zdánlivě nekonečné vlny osadnických vozů přijíždějících na Západ.

Ačkoli povstání ve Fredonii v Texasu bylo neúspěšné, mexická vláda si byla velmi dobře vědoma nebezpečí, které pro její autoritu představoval stále rostoucí počet bílých Američanů usazujících se v této oblasti. V roce 1830 si Mexičané uvědomili, že musí jednat, a v tom roce přijali zákon, který výslovně zakazoval veškerou další imigraci ze Spojených států. Jednalo se samozřejmě o zákon zaměřený konkrétně proti bílé imigraci.

Kromě toho byly na nedávné přistěhovalce uvaleny zvláštní daně a byla přijata další opatření, která měla přistěhovalce donutit k odchodu. Rasové napětí rostlo a v roce 1836 velký počet bílých osadníků odmítl platit daně nebo jinak uznávat jakoukoli mexickou autoritu. To bylo rovnocenné vyhlášení nezávislosti a mexická vláda se rozhodla reagovat vysláním armády, aby potlačila začínající povstání.

182 BĚLOCHŮ ČELÍ MEXICKÉ ARMÁDĚ ČÍTAJÍCÍ 6 000 VOJÁKŮ U ALAMA V ROCE 1836

Alamo, San Antonio, Texas, jak ho můžeme vidět dnes. Tato misijní stanice, obléhaná v roce 1836 početnou mexickou armádou pod velením generála Santa Anny, padla po bitvě, která trvala téměř dva týdny. Znamenala oficiální zahájení nepřátelských akcí ve Velké rasové válce s Mexikem.

Bitva o Alamo

Mexický prezident Santa Anna vtrhl s šestitisícovou armádou na území bílých rebelů v Texasu a 23. února 1836 se střetl s gringy u opevněné misijní stanice známé jako Alamo v San Antoniu.

Uvnitř Alama bylo asi 150 dobrovolníků, včetně lidového hrdiny Davyho Crocketta, bojovníka proti Indiánům, osadníka, bývalého zákonodárce z Tennessee a člena Kongresu USA, který v padesáti letech byl již živoucí legendou, a Jamese

Bowieho, dalšího legendárního průkopníka, vojáka, bojovníka proti Indiánům a osadníka. Skupina byla pod velením osmadvacetiletého Williama Travise, podplukovníka kavalerie texaské armády.

Dalším slavným účastníkem událostí v Alamu byl Juan Seguin, Španěl, který byl nesprávně vykreslen jako Mexičan, který přešel na druhou stranu. Ačkoli byl přítomen během prvních několika dní, Travis ho poslal, aby doručil zprávu a sehnal posily, a proto nebyl přítomen, když Alamo nakonec padlo.

K těmto 150 mužům se později přidalo dalších 33 dobrovolníků, ale tou dobou bylo Alamo již tři dny obléháno Santa Annovou početnou armádou. Po dvanácti dnech obléhání neutrpělo 183 rebelů ani jednu ztrátu, zatímco stovky mexických vojáků ležely mrtvé.

„Vymezení hranice“

Na konci dvanáctého dne Travis svým mužům řekl, že jejich situace je beznadějná a že je čeká jistá smrt. Řekl, že je připraven bojovat až do smrti, ale že neočekává, že by tak učinili i ostatní. Travis pak mečem nakreslil na zem čáru a řekl, že kdokoli, kdo s ním chce bojovat, může překročit čáru, kterou nakreslil, a připojit se k němu. Ti, kteří tak neučinili, mohli zkusit uprchnout, než pevnost obsadili Mexičané, aniž by ztratili čest. Od této události pochází rčení „překročit čáru“.

Všichni vojáci kromě jednoho překročili čáru a připojili se k Travisovi. Jediný, kdo tak neučinil, byl zkušený francouzský

židovský dobrodruh jménem Moses Rose. Ten následně uprchl z Alama pod rouškou tmy a stal se jediným zdrojem informací až do konce dvanáctého dne.

Útok na Alamo

24. února 1836, v nejvypjatější fázi obléhání, napsal Travis dopis, který adresoval „obyvatelům Texasu a všem Američanům na světě“.

V tomto dojemném dopise vyzval své příznivce, aby mu přišli na pomoc, a prohlásil, že je připraven zemřít za svobodu Texasu: „Vážení spoluobčané a krajané, jsem obléhán tisícem nebo více Mexičanů pod velením Santa Anny. Již dvacet čtyři hodin čelím neustálému bombardování a dělostřelecké palbě, ale neztratil jsem ani jednoho muže. Nepřítel požaduje bezpodmínečnou kapitulaci, jinak bude posádka popravena mečem, pokud bude pevnost dobyta. Na tuto výzvu jsem odpověděl výstřelem z děla a naše vlajka stále hrdě vlaje na hradbách. Nikdy se nevzdám ani neustoupím. Vyzývám vás tedy ve jménu svobody, vlastenectví a všeho, co je drahé americkému charakteru, abyste nám co nejrychleji přišli na pomoc. Nepřítel denně dostává posily a za čtyři nebo pět dní se jeho počet bezpochyby zvýší na tři nebo čtyři tisíce. Pokud bude tato výzva ignorována, jsem odhodlán vydržet co nejdéle a zemřít jako voják, který nikdy nezapomene na svou čest a čest své země. Vítězství nebo smrt. William Barret Travis, podplukovník, velitel.“

Travis předal tento dopis dalšímu obránci Alama, Albertu Martinovi, s pokynem, aby jej doručil přes obléhající mexické linie. Obálka, ve které byl dopis uložen, nesla nápis „Vítězství nebo smrt“.

6. března mexická armáda konečně zaútočila na hradby Alama. Obránci odrazili dva útoky, ale nedokázali zabránit třetímu, který hradby dobyl. Obránci se stáhli do vnitřních budov, kde byli jeden po druhém pobiti, když byla misionářská stanice obsazena. Legenda říká, že David Bowie byl zabit bajonetem ve své nemocniční posteli poté, co zastřelil několik mexických vojáků, kteří vnikli do jeho ložnice.

Běloši, kteří nebyli zabiti v boji, byli po kapitulaci ubodáni bajonety. Vítězství stálo draho: za 182 bělochů, kteří zemřeli v Alamu, zemřelo téměř 1 600 Mexičanů. Hrdinská obrana Alama je dodnes oslavována v americkém folklóru, i když rasové souvislosti jsou záměrně bagatelizovány nebo dokonce záměrně zkreslovány, jako je tomu v případě Juana Seguina.

PAMÁTNÍK MASAKRU V GOLIADU

Památník z roku 1936 věnovaný plukovníkovi texaské milice Jamesovi Fanninovi a jeho čtyřem stům mužům, kteří byli v roce 1836 zmasakrováni mexickou armádou. Po jednostranné bitvě na prérii poblíž Coleto Creek bylo 250 zajatců odvedeno zpět do pevnosti v Goliadu, kde se k nim připojilo dalších více než 200 mužů. Na rozkaz mexického prezidenta Santa Anny byli všichni 27. března 1836 zastřeleni. Památník se nachází na místě, kde byla jejich těla nahromaděna a spálena.

Masakr bělochů v Goliadu

Pád Alama a následná vražda přeživších zasáhla jako šoková vlna ostatní bílé obyvatele Texasu. V březnu 1836 Santa Anna vytáhl na malé městečko Goliad a po dvoudenní bitvě donutil jeho čtyřsetčlennou posádku kapitulovat. Součástí kapitulace bylo propuštění bílých obránců. Po osmi dnech

Mexičané vyvedli své bílé vězně z města a řekli jim, že budou propuštěni a odesláni do New Orleans.

Náhle, poblíž řeky San Antonio, se Mexičané obrátili proti zajatcům a zastřelili je. Z původních čtyř set zajatců uniklo masakru pouze šedesát.

Potvrzení zprávy o otevřené vyhlazovací válce Santa Anny proti bílým Američanům způsobilo, že velké množství osadníků opustilo odlehlejší části země a shromáždilo se v městských centrech, aby se ochránili.

Bělošská pomsta v San Jacintu

Texasané poté shromáždili své skromné zdroje a s armádou čítající asi šest set mužů zaútočili v dubnu 1836 na Santa Annovu armádu u San Jacinta. S bojovým pokřikem „Pamatujte na Alamo“ (další fráze, která se zapsala do amerického folklóru) se malá texaská armáda vrhla na Mexičany, kteří byli v bitvě trvající pouhých dvacet minut zcela poraženi. Během této bitvy byl Santa Anna zajat.

BITVA U SAN JACINTA ZAJIŠŤUJE NEZÁVISLOST TEXASU

Bitva u San Jacinta, která se odehrála 21. dubna 1836, rozhodla o nezávislosti Texasu. Texaská armáda pod vedením generála Sama Houstona porazila mexickou armádu pod velením Santa Anny v bitvě, která trvala pouhých osmnáct minut. Stovky Mexičanů zahynuly a Santa Anna byl zajat v této porážce, která se zapsala do texaského folklóru. O tři týdny později Santa Anna podepsal mírovou smlouvu a opustil Texas, který se od té doby prohlásil za nezávislý stát.

Texaská republika založena v roce 1836

Vítězní Texasané uzavřeli dohodu se Santa Annou: on a to, co zbylo z jeho armády, budou propuštěni a budou se moci vrátit do Mexika, pokud se zřekne mexických nároků na Texas. Santa Anna souhlasil. On a jeho armáda byli propuštěni a okamžitě se

vrátili do Mexika. V témže roce byla vyhlášena nezávislá Texaská republika.

Republika Lone Star, jak byla známá, zůstala nezávislá od roku 1836 do roku 1845, kdy požádala Kongres Spojených států o přijetí do Unie. Tato žádost vyvolala debatu, protože otázka otroctví se stala palčivým politickým tématem. Texas byl státem, kde se praktikovalo otroctví, a jeho žádost o vstup do Unie byla odmítnuta severními státy, kde bylo otroctví zrušeno. Nakonec bylo dosaženo kompromisu, podle kterého byl do Unie současně s Texasem přijat i proti otroctví smýšlející stát Oregon. Texas se formálně stal součástí Unie v roce 1845 a Oregon byl přijat v roce 1846.

Patová situace u řeky Rio Grande

Annexe Texasu vyvolala druhou fázi války s Mexikem. Santa Anna byl sesazen a odešel do exilu na Kubu, a jeho nástupci v Mexiku poté odmítli ústupky, které učinil ohledně začlenění Texasu do Spojených států amerických.

Napětí rostlo a v březnu 1846 byly sestaveny mexická a americká armáda, které se postavily proti sobě na obou stranách hranice u řeky Rio Grande. Americká armáda pod vedením generála Zacharyho Taylora překročila mexické území a bez odporu postupovala k vstupu do mexického města Matamoros.

Americká vláda však čelila doma opozici vůči válce a tažení bylo pozastaveno v očekávání dalších rozkazů. Nemoci a dezerce si vybraly svou daň na Taylorově armádě a k jeho obavám se přidalo i to, že mexická armáda se v blízkosti

shromažďovala a připravovala se k útoku. Nakonec došlo ke střetu mezi oběma stranami a řada amerických vojáků byla zabita. Prolití americké krve podnítilo Kongres USA k oficiálnímu uznání válečného stavu s Mexikem a 11. května 1846 byl konflikt formálně vyhlášen.

Americká armáda přechází do ofenzívy

Americká armáda poté přešla do ofenzívy. Ačkoli Taylorovy síly se v této fázi snížily z 5 400 na něco málo přes 3 000, přesto dokázal zvítězit nad početnějšími mexickými armádami ve dvou důležitých bitvách, Palo Alto a Resaca de la Palma, a obsadil město Matamoros.

Zprávy o vítězstvích se rozšířily po celých Spojených státech a dobrovolníci se hrnuli do armády. Taylor konečně dostal k dispozici skutečně silnou armádu čítající přes 14 400 mužů a podle toho naplánoval svůj další postup.

REPUBLIKA MEDVĚDÍ VLAJKY

„Bear Flag Republic“ (Republika medvědí vlajky) byla vyhlášena třiceti dvěma bílými osadníky v Sonomě v Kalifornii 14. června 1846. Republika vydržela pouze dvacet šest dní a měla symbolický charakter, představovala touhu mnoha evropských kolonistů osvobodit se od mexické nadvlády. Po krátké době převzala kontrolu nad Kalifornií americká armáda a Mexičany vyhnala. Původní medvědí vlajka byla zničena při požáru, který následoval po zemětřesení v San Franciscu v roce 1906, a replika vystavená (nahoře) v Sonomě je kopií z roku 1896.

Republika medvědí vlajky v Kalifornii

Vypuknutí nepřátelských akcí vyvolalo povstání proti mexické nadvládě také v Kalifornii. V polovině roku 1846

rebelové pod vedením plukovníka Johna Fremonta dobyli mexickou pevnost v Sonomě, severně od San Francisca, a vyhlásili nezávislý stát nazvaný Bear Flag Republic (Republika medvědí vlajky).

Bear Flag Republic vydržela pouze jeden měsíc. 7. července 1846 přistála jednotka amerického námořnictva jižně od San Francisca v osadě Monterey a prohlásila celou oblast Kalifornie za území Spojených států. O několik dní později americké síly obsadily osadu San Francisco, kde se nesetkaly s téměř žádným odporem ze strany Mexičanů a byly bílými osadníky uvítány jako osvoboditelé.

Bitvy o Los Angeles 1846–1847

V prosinci 1846 obsadily americké síly centrum Los Angeles. Mexičané se mezitím vzpamatovali z počátečních úderů a přešli do protiútoku. V první krvavé bitvě o Los Angeles Mexičané vyhnali gringy z města a téměř úplně zničili celou bílou armádu.

V lednu 1847 Američané zahájili protiútok a Mexičany porazili. Druhá bitva o Los Angeles znamenala konec mexické nadvlády v Kalifornii. Mexičané znovu získali dominantní roli v politickém procesu státu až na konci dvacátého století.

Bitva u Monterey – předehra k porážce Mexika

V Mexiku mezitím americká armáda pokračovala v postupu na jih. Generál Taylor, velící speciálně přidělené

jednotce o síle šesti tisíc mužů, postupoval na pevnostní město Monterey, které bránilo patnáct tisíc mexických vojáků. Po třech dnech těžkých bojů a velkých ztrátách na obou stranách se město vzdalo Američanům.

Ačkoli se jednalo o důležité vítězství, ztráty, které americká armáda utrpěla při dobývání Monterey, utlumily domácí nadšení pro válku. Americká vláda hledala způsob, jak z války vystoupit, když se jako zázrakem objevila příležitost: exilový Santa Anna poslal americkému prezidentovi Jamesovi Polkovi dopis, ve kterém mu nabídl ukončení války, pokud mu Polk umožní návrat do Mexika. Tam, jak Santa Anna řekl, by mohl převzít moc a ukončit konflikt, ale nejprve by mu musela být umožněna cesta přes americkou námořní blokádu mexického pobřeží. Polk s plánem souhlasil a Santu Anna se podařilo proklouznout americkou blokádou, dostat se do Mexico City a tam znovu převzít moc.

Zrada Santa Anny

Santa Anna však měl jiné plány. Jakmile se opět pevně uchopil moci, oznámil svůj záměr vyhnat bílé vetřelce z Mexika a znovu obsadit Texas. Sestavil armádu o síle dvaceti pěti tisíc mužů a vyrazil na sever, aby se utkal s Američany v bitvě.

Bohužel pro Santa Annu dokončilo pochod pouze asi patnáct tisíc mexických vojáků, protože zbytek po cestě dezertoval. I tak měla mexická armáda trojnásobnou převahu nad americkou armádou čítající 4 500 mužů. Obě strany se střetly v bitvě u Buena Vista 23. února 1847. Následoval den

těžkých bojů, který skončil porážkou mexického útoku. Santa Anna a jeho rozdrcená armáda se stáhli a ustoupili na jih.

Americká invaze z moře

Vítězství u Buena Vista podnítilo novou americkou ofenzívu. Byly vyslány posily a Američané, jejichž síly se tak zvýšily na jedenáct tisíc mužů, se vydali v pronásledování ustupujících Mexičanů. Americké námořnictvo poté 9. března 1847 vysadilo vojenskou jednotku na pobřeží jižně od Vera Cruz. Tento odvážný tah obklíčil hlavní mexické síly. Po šestidenním obléhání a bombardování padlo Vera Cruz 28. března 1847. V bojích zahynuly nejméně dva tisíce Mexičanů, mezi nimiž bylo i velké množství civilistů. Nerovnost střetu dále ilustruje skutečnost, že při tomto střetnutí bylo zabito pouze šedesát sedm amerických vojáků. Nyní bylo vše připraveno k útoku na mexické hlavní město, Mexico City. Santa Anna se pokusil zastavit americký postup protiútokem v malém městečku Cerro Gordo 18. dubna 1847, ale poté, co ztratil dalších 1 200 mužů, stáhl své síly, aby bránil Mexico City.

Americký nesoulad

Mezitím sílila protiválečná strana ve Washingtonu DC. Válka byla nyní úspěšně spojena s otázkou otroctví a liberální nálady vážně bránily snahám o řádné zásobování armády. Navzdory těmto obtížím se mnoho lidí přihlásilo do nové náborové kampaně a v srpnu 1847 měla americká armáda asi

třináct tisíc mužů. Přibližně polovina původních dobrovolníků byla zabita, zraněna nebo se vrátila domů po uplynutí jednoroční smlouvy.

BĚLOŠSKÁ ARMÁDA VSTUPUJE DO MEXIKA, ZÁŘÍ 1847

Konec osmé velké rasové války – americká armáda vstupuje do Mexico City v roce 1847. Na konci dvacátého století bylo Mexiko díky nelegální imigraci svých občanů do Ameriky na dobré cestě k znovuzískání všech území ztracených v této válce.

Mexiko City dobyté

Posílená americká armáda zahájila 20. srpna 1847 postup na Mexico City. Mexičtí obránci, čítající asi třicet tisíc mužů, byli poraženi v sérii počátečních bitev před Mexico City. Santa Anna se stáhl do města a poslal Američanům zprávu, v níž

požádal o roční příměří, aby mohli projednat to, co nazval „předběžnými mírovými podmínkami“.

Navzdory jeho dřívější zradě Američané Santa Annovi opět uvěřili a souhlasili s příměřím, i když bylo jednoroční období výrazně zkráceno.

Mexický vůdce neměl v úmyslu s gringy nic projednávat a místo toho využil přestávku v bojích k vybudování zásob a instalaci nových děl a opevnění kolem Mexico City. Američané se o stavebních plánech dozvěděli a uvědomili si, že čas hraje proti nim. Počet bojeschopných mužů v americké armádě klesl na asi osm tisíc, zatímco mexická armáda nyní čítala asi osmnáct tisíc mužů a každý den se rozrůstala. Po dvou týdnech „příměří“ Američané usoudili, že je Santa Anna opět podvedl, a zahájili nový útok na Mexico City.

Do 8. září se Američané probojovali do centra města a jejich vlajka vlála nad hlavním městem Mexika. Mexičané se vzdali a Santa Anna opět uprchl. Při dobývání Mexika bylo zabito asi 130 Američanů. Bylo to potřetí v historii tohoto města, kdy bylo napadeno bílou armádou. Mexičané byli příliš dezorganizovaní, aby vedli záznamy o svých ztrátách, ale podle současných amerických odhadů počet mexických obětí dosáhl asi tří tisíc.

ZACHARY TAYLOR — MEXICKÝ VÁLEČNÝ HRDINA

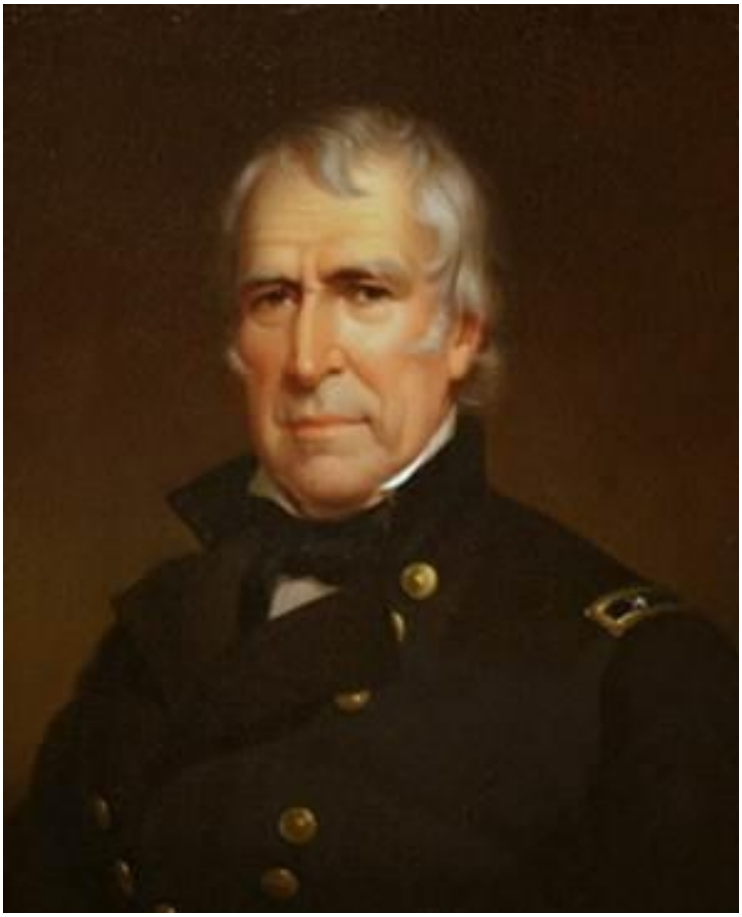

Zachary Taylor (1784–1850), dvanáctý prezident USA a hrdina mexické války. Jeho vojenská kariéra začala službou ve válce s Británií v roce 1812, po které následovala řada tažení proti indiánům, včetně války Black Hawk v roce 1832 a různých dalších povstání na Floridě v letech 1837 až 1840. Národní slávu si získal během Velké rasové války proti Mexiku. Na příkaz prezidenta Jamese Polka postupoval v červenci 1846 k Rio Grande, kde se setkal s Mexičany a porazil je u Palo Alto a Resaca de la Palma. V únoru 1847 vedl své jednotky k vítězství nad mnohem početnější mexickou armádou v bitvě u Buena Vista. Taylor, který byl v roce 1848 zvolen prezidentem, se jako otrokář pokoušel dosáhnout kompromisu mezi otrokářskými a

abolicionistickými státy v Unii, ale jeho úsilí bylo ukončeno jeho předčasnou smrtí v roce 1850.

Smlouva z Guadalupe Hidalgo

Mírová smlouva, která formálně ukončila americko-mexickou válku, byla podepsána v únoru 1848 a nazývá se Smlouva z Guadalupe Hidalgo. V rámci urovnání Spojené státy poskytly Mexiku 15 milionů dolarů a souhlasily s vyplacením náhrad za škody, které americkým občanům vznikly v Mexiku, v celkové výši dalších 3,2 milionu dolarů.

Na oplátku se Mexiko zavázalo vzdát se poloviny sporného území, které bylo příčinou konfliktu. Tato území tvořila budoucí státy USA Arizona, Kalifornie, Nevada, Nové Mexiko, Texas a Utah, stejně jako části států Colorado, Kansas, Oklahoma a Wyoming.

Objev zlata v Kalifornii v roce 1849 vyvolal novou vlnu přistěhovalectví bělochů a počet obyvatel se za méně než tři roky zdvojnásobil, z 90 000 v roce 1840 na 220 000 v roce 1852. V roce 1850 byl stát Kalifornie oficiálně přijat jako třicátý první stát Spojených států amerických. Tímto získáním, spolu se státem Oregon, se rozloha Spojených států za méně než dva roky zdvojnásobila. Kromě jednoho dalšího nákupu území od Mexika v roce 1854 znamenalo toto rozšíření konec vytváření kontinentálních Spojených států amerických.

OBJEV ZLATA V KALIFORNII VEDL K OBNOVENÉMU PŘÍVALU BĚLOCHŮ

Zlatokopové v Kalifornii hledají aluviální zlato. Objev zlata v Kalifornii výrazně zvýšil počet bělochů v této oblasti, což zase způsobilo, že pro Mexiko bylo stále obtížnější udržet si toto území. Ironií osudu mexická imigrace, většinou nelegální, na konci dvacátého století situaci obrátila a běloši jsou nyní v tomto státě opět menšinou.

Repatriace Mexičanů 1929–1939

Vojenská porážka Mexika nezastavila rasový konflikt mezi Spojenými státy a Mexikem natrvalo. Druhořadý status velké části Mexika v kombinaci s lákadlem dostupné práce a snadných zisků z trestné činnosti za hranicemi v Americe se vždy ukázal jako atraktivní návnada a během několika desítek

let po skončení mexicko-americké války nelegálně vstoupilo do jihozápadních států tolik Mexičanů, že to vyvolalo oficiální reakci.

V roce 1929 zahájila Imigrační a naturalizační služba Spojených států kampaň, která se stala známou jako mexická repatriace. V rámci tohoto programu bylo zadrženo a deportováno jeden milion Mexičanů žijících nelegálně v Kalifornii, Texasu, Coloradu, Illinois a Michiganu. Kampaň, která skončila v roce 1939, se zaměřila konkrétně na lidi, kteří byli podle tehdejší dokumentace INS označeni jako „Mexičané“ kvůli „fyzické odlišnosti mesticů a snadno identifikovatelným barrios“.

„Operace Wetback“ a pokračující válka o imigraci

V roce 1954 byla americká imigrační a naturalizační služba opět nucena zasáhnout proti vlně nelegální imigrace z Mexika, která se obnovila ihned po skončení druhé světové války. Program, který osobně podpořil prezident Dwight Eisenhower, byl nazván „Operace Wetback“ podle řeky Rio Grande, kterou museli nelegální imigranti překonat plaváním. Odhaduje se, že v rámci Operace Wetback se podařilo deportovat přes milion nelegálních imigrantů, a to buď prostřednictvím zatčení a fyzické deportace, nebo dobrovolného návratu do vlasti.

OPERACE WETBACK – MILION NELEGÁLNÍCH IMIGRANTŮ SE VRÁTIL DO MEXIKA 1954

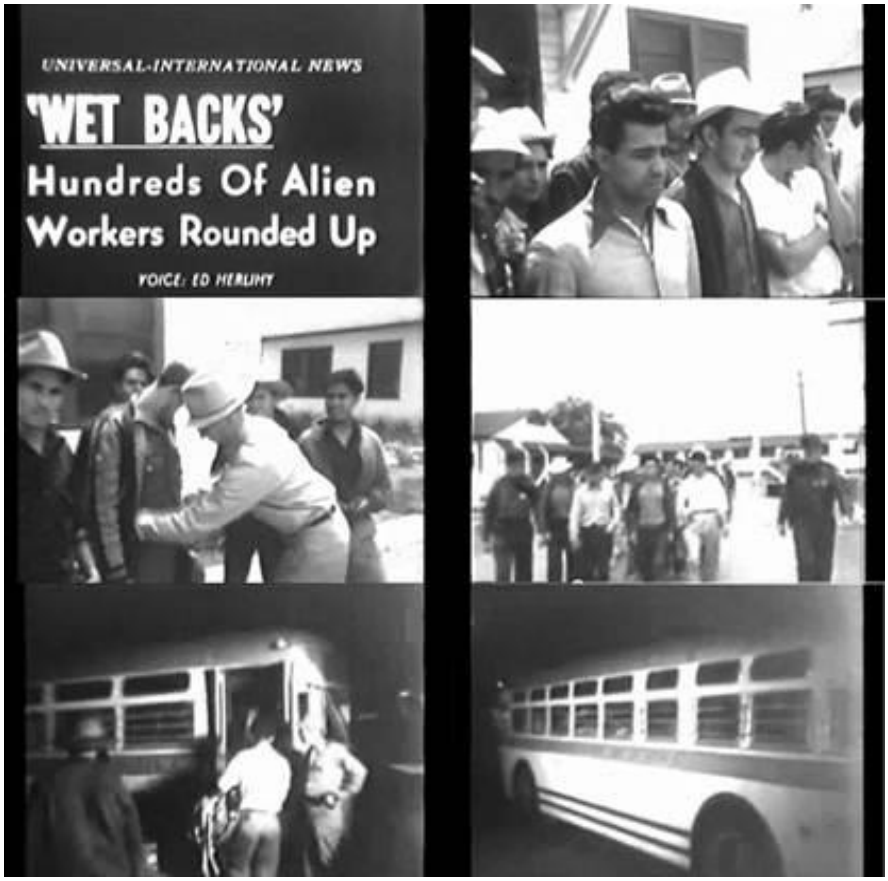

Pět snímků z aktualit z roku 1954 ilustruje program proti nelegálnímu přistěhovalectví, oficiálně nazvaný „Operace Wetback“, v rámci kterého byl zpět do vlasti odeslán přibližně jeden milion Mexičanů nelegálně žijících v USA. Bylo to naposledy, kdy americká vláda podnikla vážný pokus zastavit invazi Mexičanů, což mělo za následek, že v roce 2010 žilo ve Spojených státech amerických přibližně 45 milionů „Latinoameričanů“.

Od té doby dominantní liberální ideologie, která ovládla americkou politiku, zabránila jakémukoli vážnému pokusu zastavit pokračující mexickou a hispánskou invazi do Ameriky,

což vedlo k tomu, že podle sčítání lidu z roku 2010 žilo v Americe přibližně 45 milionů „Latinoameričanů”, a to vše v důsledku imigrace a výsledné přirozené reprodukce. Tito lidé vytvořili většinu v mnoha jihozápadních státech a v některých z nich dominovali politice, což vedlo k procesu demografické rasové změny, který je popsán v poslední části této práce.

Vzhledem k rasovým demografickým prognózám může americká válka s Mexikem skončit mexickým vítězstvím.

KAPITOLA 51: Tři pětiny člověka – historie otroků

V průběhu dějin se otroctví ukázalo jako jeden z nejvýznamnějších faktorů, které ovlivňovaly demografické změny v rasovém složení obyvatelstva. Od starověku až do konce 18. století využívala jedna civilizace za druhou otroky jako pracovní sílu, přičemž dlouhodobé důsledky této praxe buď ignorovala, nebo jim nerozuměla.

Právě toto využívání „levné“ pracovní síly (ať už v podobě otroků, nebo svobodných lidí) bylo vždy hlavním zdrojem nebílého obyvatelstva v zemích s bílou většinou. Tyto skupiny obyvatelstva se poté rozrostly do takové míry, že sehrály významnou roli při proměně podoby kultury a charakteru dané společnosti.

Je však běžným omylem, že jako otroci byli využíváni pouze nebílí. Ve skutečnosti otrokáři klasického a křesťanského Říma, Maurové, Mongolové, Chazaři, Osmané a mnoho dalších aktivně obchodovali s bílými otroky. Anglické slovo „slave“ (otrok) dokonce pochází ze slova „Slav“ (Slovan), protože právě oni byli hlavními oběťmi chazarského otrokářského impéria.

Málo známým faktem je, že v Anglii v 16. a 17. století existoval rozsáhlý obchod s bílými otroky. V té době bandy otrokářů unášely bílé děti z nejnižších sociálních vrstev, aby je využily jako otroky, a to s plným souhlasem vládnoucích vyšších vrstev. Tato praxe byla známá jako „kid nabbing“, což je původ slova „kidnapping“ (únos). Nejčastějším cílem obětí

těchto gangů byla britská kolonie Virginie v Americe, kde se staly námezdními dělníky na tabákových farmách.

Otroctví ve starověkých společnostech

Starověcí Mezopotámci, Egypťané, Řekové, Římané i Germáni využívali otroky, ať už v domácnostech, nebo při rozsáhlých stavebních projektech či v zemědělství. Otroctví bylo ve skutečnosti klíčové pro ekonomiku a

společenský systém klasického Říma a Řecka, kde otrokáři měli nad svými služebníky moc nad životem i smrtí.

Hlavním způsobem získávání otroků byla válka a desítky tisíc zajatých válečných zajatců byly přivezeny do Říma a Athén jako otroci. Tato závislost na otrocích nakonec vedla k růstu podtřídy tvořené nebílými a míšenci, která pohltila vládnoucí elitu. Tento proces se opakoval znovu a znovu v celém starověkém světě, od Mezopotámie přes Egypt až po klasické civilizace, a vždy s tímtéž důsledkem: zničením původních kultur.

OBCHOD S ARABSKÝMI OTROKY BYL MNOHEM ROZSÁHLEJŠÍ NEŽ TRANSATLANTICKÝ OBCHOD

Arabští obchodníci s otroky shromažďují černé otroky ve střední Africe. Arabský obchod s otroky, který se soustředil na vývoz černochů na Blízký a Dálný východ, byl mnohem rozsáhlejší než evropský obchod s otroky a trval mnohem déle. Je velmi pravděpodobné, že právě on je příčinou přítomnosti lidí negroidního typu, které dnes najdeme v Indii a na některých ostrovech jižní Asie.

Arabský obchod s otroky

Ačkoli činnost arabských obchodníků s otroky v Africe přesahuje rámec této knihy, stojí za to ji zmínit, aby bylo možné evropský transatlantický obchod s otroky zasadit do širšího kontextu. Nejde zde v žádném případě o ospravedlnění transatlantického obchodu s otroky, ale pouze o poukázání na

to, že v zájmu politické korektnosti se o arabském obchodu s otroky téměř nemluví, což je v ostrém kontrastu s evropským obchodem s otroky, jenž je neustále obviňován ze všech možných moderních rasových nešvarů.

Arabský obchod s otroky začal kolem roku 650 n. l. a byl definitivně ukončen až kolem roku 1900. Odhaduje se, že do té doby bylo zajato a prodáno do otroctví na Blízkém východě a v některých částech Asie přibližně dvacet milionů Afričanů. Existuje dokonce podezření, že někteří lidé s africkým původem žijící v dnešní Indii by mohli být potomky tohoto obchodu s otroky.

Obchod s otroky v Novém světě

Průzkum Afriky, Asie a Ameriky vytvořil podmínky pro transatlantický obchod s otroky, který započal kolem roku 1530. Většinu černých otroků, které obchodníci s otroky nakupovali, prodali do otroctví jejich vlastní Afričané, neboť otroctví bylo běžné i v Africe.

Do Ameriky bylo násilím přivezeno nejméně deset milionů černochů, z nichž asi 47 procent směřovalo na karibské ostrovy a do Guyan, zatímco 38 procent do Brazílie a asi 6 procent na pevninu španělské Ameriky. Otroctví a obchod s otroky byly zakázány až na počátku devatenáctého století Brity a na konci devatenáctého století Američany.

Iberie a obchod s otroky

Portugalci patřili mezi první, kdo začal ve velkém dovážet černochy ze svých afrických kolonií, a to přibližně od roku 1444. Tito otroci byli dováženi především k práci na zemědělských plantážích ve venkovských oblastech Portugalska. Během několika let vzrostl počet Afričanů dovážených do Portugalska na více než tisíc ročně. To vedlo k několika překvapivým demografickým změnám. Údaje ze sčítání lidu v Lisabonu na konci devatenáctého století ukázaly, že asi 12 procent obyvatelstva tohoto města tvořili černoši. Značný počet těchto otroků se oženil nebo smísil s některými Portugalci, což spolu s přílivem maurské krve vytvořilo rasově smíšený vzhled řady dnešních obyvatel Portugalska.

Španělsko také dováželo černé otroky na Pyrenejský poloostrov, ale v mnohem menším počtu než sousední Portugalsko. Místo toho se Španělsko soustředilo na vysílání Afričanů za prací do Nového světa, zejména do Karibiku a Jižní Ameriky. Za tímto účelem dokonce vypsalo ve svých koloniích výběrové řízení na obchod s otroky v rámci systému známého jako „Asiento“. To zahrnovalo vyžádání si konkurenčních nabídek od zahraničních společností obchodujících s otroky, které mohly získat právo dodávat černé dělníky do španělských kolonií v Novém světě.

LIVERPOOL, ANGLIE – NEJVÝZNAMNĚJŠÍ BRITSKÉ MĚSTO V OBLASTI OBCHODU S OTROKY

Liverpool v severní Anglii byl ústředním bodem britského obchodu s otroky a ve svém rozkvětu zde sídlily soukromé společnosti, které ovládaly až 70 procent britského obchodu s otroky. Většina z těchto společností vysílala své lodě do Afriky, aby tam naložily otroky a poté je přepravily do Nového světa. Z firemních záznamů vyplývá, že liverpoolští obchodníci byli zodpovědní za přepravu více než 1,3 milionu Afričanů do Nového světa. Bohatství, které některé liverpoolské společnosti v důsledku toho nashromáždily, se odráží v tomto ikonickém reliéfu u vchodu do známé bankovní budovy v centru

Liverpoolu, který zobrazuje dva černé otroky držící pytle s penězi, lodní kotvu a sextant (Martins Bank, Water Street, Liverpool).

Velká Británie a obchod s otroky

Angličané se rovněž zapojili do obchodu s otroky a přístavy Bristol a Liverpool se staly hlavními překladišti na transatlantickém trhu.

Do Británie bylo jako otroci dovezeno také značné množství Afričanů, avšak tento proces byl účinně zastaven a zvrácen všeobecným vyhnáním všech „černochů“ z Británie, které nařídila královna Alžběta I. v roce 1601.

Do roku 1655 Británie také obsadila ostrov Jamajku a přeměnila jej na významné skladiště otroků, které zásobovalo Nový svět pracovní silou. V roce 1672 byla založena Královská africká společnost, aby formálně monopolizovala obchod s otroky s britskými koloniemi.

V roce 1713 získali britští otrokáři pod názvem „British South Sea Company“ španělskou smlouvu o obchodu s otroky (asiento). Podle této dohody měli během třiceti let přepravit do španělských kolonií nejméně 144 000 černochů.

Francie a obchod s otroky

Francouzi, kteří okupovali velké části severní a západní Afriky, se rovněž zapojili do rozsáhlého obchodu s otroky. Jejich nejvýznamnější transporty směřovaly na ostrov San

Domingue (dnes Haiti), kde počet otroků dosáhl téměř půl milionu, což mělo nakonec dramatické důsledky, jak bude popsáno dále v této kapitole.

Otroctví bylo ve Francii zrušeno až v roce 1848, více než padesát let po Francouzské revoluci, která hlásala bratrství lidí a svobodu pro všechny.

Holandsko a obchod s otroky

Nizozemská západoindická společnost byla největší organizací zabývající se obchodem s otroky v Holandsku a měla monopol na vývoz černých otroků „od obratníku Raka až po Mys Dobré naděje“, což prosazovala s vojenskou podporou nizozemské vlády. Nizozemci počkali až do roku 1863, než otroctví ve všech svých koloniích zrušili. Do té doby již byl do Nizozemska dovezen malý počet Malajců, kteří zde pracovali jako domácí otroci.

Černí otroci dovezení do Jižní Ameriky

Španělé byli první, kdo se pokusil zapojit americké indiány do práce v dolech a na zemědělských usedlostech, ale domorodci nebyli přizpůsobeni drsnému životu plnému neustálé fyzické práce. V důsledku toho jich mnoho zemřelo, a to v důsledku kombinace špatného zacházení, poprav, nemocí a vyčerpání.

Aby uspokojilo svou potřebu pracovní síly v nových koloniích, obrátilo se Španělsko k tradičnímu zdroji otroků:

Africe. Ačkoli tito černí otroci a jejich potomci vždy patřili na samé dno společenského žebříčku, fyzicky se smísili se zbytky jihoamerických indiánů a některými španělskými kolonisty, čímž vytvořili smíšenou populaci, která je dodnes patrná v celé Jižní a Latinské Americe.

Zrušení otroctví v Brazílii v roce 1888

Většina jihoamerických zemí zrušila otroctví poté, co získala nezávislost na Španělsku. Jedinou výjimkou byla portugalská kolonie Brazílie, která otroctví formálně zrušila až v roce 1888.

ČERNÍ OTROCI TVOŘILI 20 PROCENT AMERICKÉ POPULACE V ROCE 1776

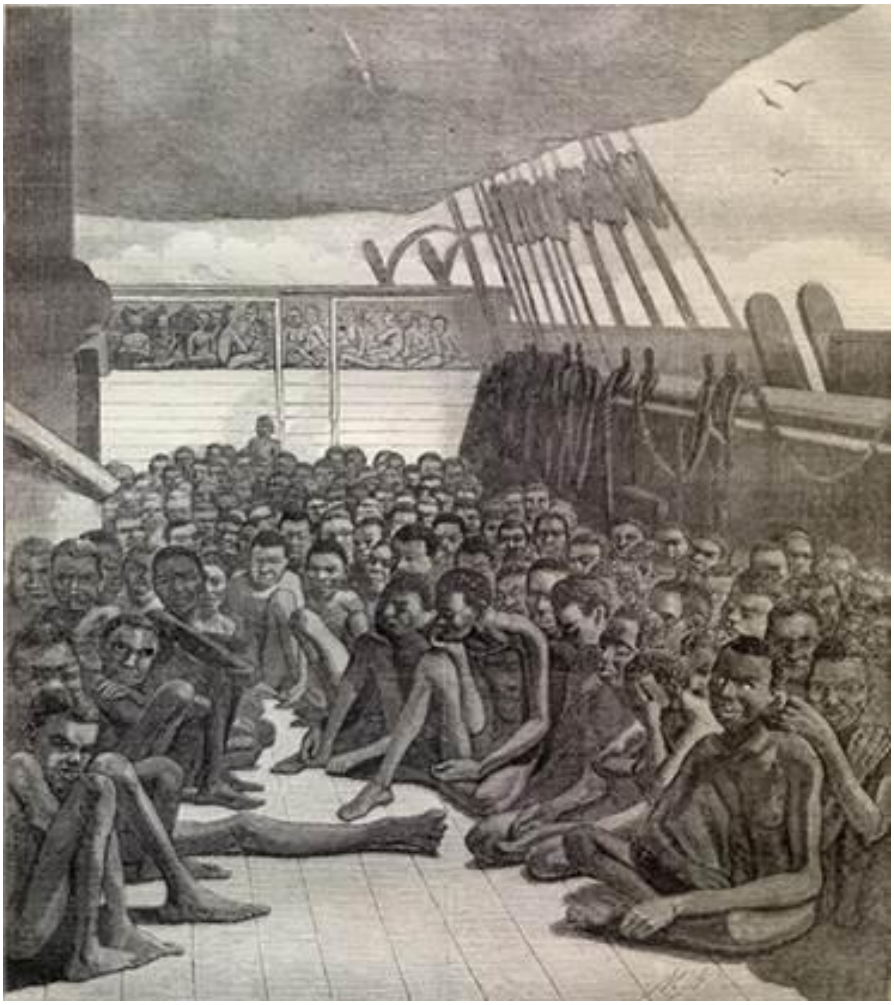

V roce 1860 přistála v Key Westu na Floridě loď Wildfire naložená černošskými otroky. Masivní dovoz černochů do Severní Ameriky vedl k tomu, že jejich počet vzrostl natolik, že v době americké války za nezávislost tvořili 20 procent obyvatelstva.

Severoamerický obchod s otroky

První černošští otroci, kteří se dostali do Severní Ameriky, byli v roce 1619 vyloženi v Jamestownu ve Virginii. Byli drženi

pod přísnou kontrolou a v letech 1641 v Massachusetts, 1650 v Connecticutu a 1661 ve Virginii byly přijaty zákony, které stanovovaly zákonem přípustné tresty pro otroky jakékoli rasy, kteří uprchli.

Poptávka po otrocích exponenciálně rostla, jak se v nejjižnějších částech původních třinácti kolonií otevíraly další zemědělské pozemky. V důsledku toho bylo rozhodnuto začít dovážet také černošské otrokyně. To způsobilo dramatický nárůst počtu černochů, který přesáhl vše, co mohli otrokáři předvídat. Afričané si zachovali svou přirozeně vysokou porodnost, ale nyní těžili z lékařské péče poskytované bělochy. V důsledku toho byla jejich kojenecká úmrtnost podstatně nižší než v Africe a začalo se objevovat velké množství Afričanů narozených v Americe.

Oficiální údaje o počtu obyvatel slouží jako mrazivá připomínka plodnosti černošské otrocké populace. Podle sčítání lidu z roku 1800 žilo v Americe 893 602 černochů. V roce 1860, těsně před americkou občanskou válkou, která se vedla především kvůli otázce otroctví, činil počet černošského obyvatelstva v Americe 3 953 760.

Vzhledem k tomu, že dovoz černých otroků byl po roce 1808 zakázán, bylo čtyřnásobné zvýšení počtu černého obyvatelstva za pouhých šedesát let téměř výlučně způsobeno jejich přirozeným populačním růstem. Ať už otroctví černochům způsobilo cokoli jiného, nezabíjelo je. Do roku 1960 – pouhých sto let později – vzrostla černá populace v Americe na více než 20 milionů. To představuje ohromující nárůst o 2300 procent za pouhých 160 let.

PLAKÁTY POSKYTUJÍ VHLED DO MYŠLENÍ LIDÍ ZAPOJENÝCH DO OBCHODU S OTROKY

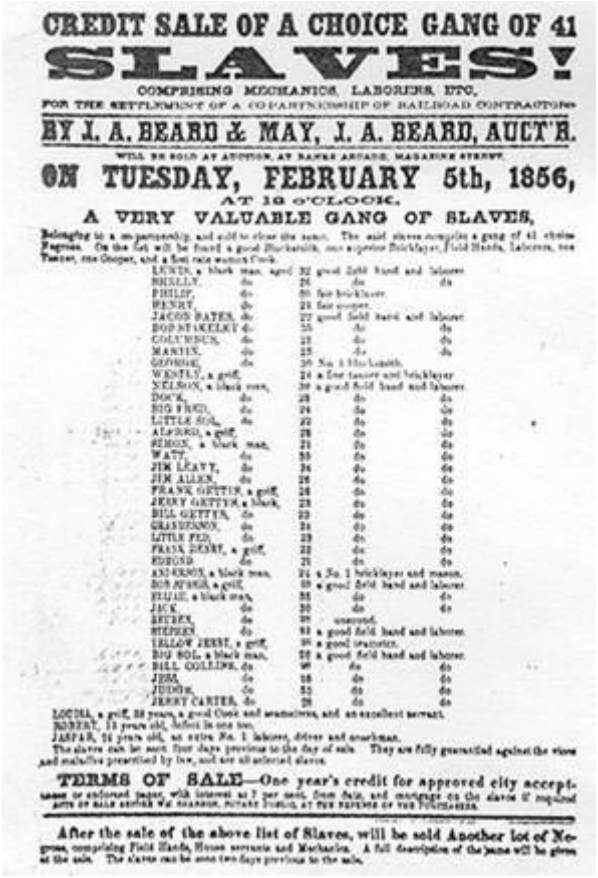

CREDIT SALE OF A CHOICE GANG OF 41

SLAVES!

COMPRISING MECHANICS, LABORERS, ETC,

FOR THE SETTLEMENT OF A COPARTNERSHIP OF RAILROAD CONTRACTORS

BY J. A. BEARD & MAY, J. A. BEARD, AUCT'R.

WILL BE SOLD AT AUCTION, AT BANKS ARCADE, MAGAZINE STREET,

ON TUESDAY, FEBRUARY 5th, 1856,

AT 12 O'CLOCK.

A VERY VALUABLE GANG OF SLAVES,

Belonging to a co-partnership, and sold to close the same. The said slaves comprise a gang of 41 choice Negroes. On the list will be found a good Blacksmith, one superior Bricklayer, Field Hands, Laborers, one Tanner, one Cooper, and a first rate mason Cook.

LEWIS, a black man, aged	32	good field hand and laborer	
SHELLY, do	26	do	do
PHILIP, do	30	fair bricklayer.	
HENRY, do	28	fair cooper.	
JACOB BATES, do	27	good field hand and laborer	
BOB STAKELEY, do	25	do	do
COLUMBUS, do	23	do	do
MARTIN, do	25	do	do
GEORGE, do	30	No. 1 blacksmith.	
WESTLY, a griff,	24	a fine tanner and bricklayer	
NELSON, a black man,	30	a good field hand and laborer	
DOCK, do	28	do	do
BIG FRED, do	24	do	do
LITTLE SOL, do	22	do	do
ALFRED, a griff,	28	do	do
SIMON, a black man,	21	do	do
WATT, do	33	do	do
JIM LEAVY, do	34	do	do
JIM ALLEN, do	26	do	do
FRANK GETTIN, a griff,	26	do	do
JERRY GETTYN, a black,	23	do	do
BILL GETTYN, do	23	do	do
GRANDSON, do	24	do	do
LITTLE FED, do	23	do	do
FRANK HENRY, a griff,	22	do	do
EDMOND do	21	do	do
ANDERSON, a black man,	24	a No. 1 bricklayer and mason.	
BOB STEER, a griff,	30	a good field hand and laborer	
ELIJAH, a black man,	35	do	do
JACK, do	30	do	do
REUBEN, do	30	unsound.	
STEPHEN, do	32	a good field hand and laborer	
YELLOW JERRY, a griff,	30	a good teamster.	
BIG SOL, a black man,	28	a good field hand and laborer	
BILL COLLINS, do	30	do	do
JESS, do	18	do	do
JUDGE, do	33	do	do
JERRY CARTER, do	28	do	do

LOUISA, a griff, 38 years, a good Cook and seamstress, and an excellent servant.
ROBERT, 13 years old, defect in one toe.
JASPAR, 24 years old, an extra No. 1 laborer, driver and coachman.
The slaves can be seen four days previous to the day of sale. They are fully guaranteed against the vices and maladies prescribed by law, and are all selected slaves.

TERMS OF SALE—One year's credit for approved city acceptances or endorsed paper, with interest at 7 per cent. from date, and mortgage on the slaves if required. ACTS OF SALE RECORD WE CHARGE, PUTANT PUBLIC, AT THE EXPENSE OF THE PURCHASERS.

After the sale of the above list of Slaves, will be sold Another lot of Negroes, comprising Field Hands, House servants and Mechanics. A full description of the same will be given at the sale. The slaves can be seen two days previous to the sale.

Z těchto plakátů lze nahlédnout do postoje otrokářů k černochům. První z nich (nahoře) oznamuje aukci otroků, která se má konat na palubě otrokářské lodi Island zakotvené u Charlestonu. Plakát ujišťuje potenciální kupce, že všichni černoši jsou ve výborném zdravotním stavu a že alespoň polovina z nich prodělala neštovice „ve svých vlastních zemích“. Druhý plakát (dole) uvádí západní jména, která byla otrokům dána, a nabízí, pravděpodobně za nižší cenu, „13letého chlapce s vadou na jednom prstu na noze“. Třetí (níže) je plakát s odměnou za uprchlého otroka v Marylandu z roku 1855. Uprchlý černoch je popsán jako „velmi černý, s

pozoruhodně silným horním rtem a krkem; vypadá, jako by měl napůl zavřené oči; chodí pomalu a mluví a směje se hlasitě“.

TO BE SOLD on board the Ship *Bance-Island*, on tueſday the 6th of *May* next, at *Aſhley-Ferry*; a choice cargo of about 250 fine healthy

NEGROES,

juſt arrived from the Windward & Rice Coaſt. —The utmoſt care has already been taken, and ſhall be continued, to keep them free from the leaſt danger of being infected with the SMALL-POX, no boat having been on board, and all other communication with people from *Charles-Town* prevented.

Auſtin, Laurens, & Appleby.

N. B. Full one Half of the above Negroes have had the SMALL-POX in their own Country.

$100 REWARD.

Ran away from my farm, near Buena Vista P. O., Prince George's County, Maryland, on the first day of April, 1855, my servant MATHEW TURNER.

He is about five feet six or eight inches high; weighs from one hundred and sixty to one hundred and eighty pounds; he is very black, and has a remarkably thick upper lip and neck; looks as if his eyes are half closed; walks slow, and talks and laughs loud.

I will give One Hundred Dollars reward to whoever will secure him in jail, so that I get him again, no matter where taken.

MARCUS DU VAL.

Otroci v Americe měli zákonná práva

Černí otroci měli v rané Americe skutečně zákonná práva. Patřila mezi ně zákonem zaručená podpora v případě stáří nebo nemoci, právo na náboženskou výchovu a v určitých případech také právo podávat žaloby a vystupovat před soudem. Násilné chování otrokářů vůči otrokům bylo zákonem zakázáno, což však nezabránilo ojedinělým případům velké krutosti.

Americká revoluce – černochům byla nabídnuta svoboda výměnou za věrnost

Po vypuknutí americké revoluce se většina černošské otrocké populace postavila na stranu Britů proti kolonistům, zejména poté, co Britové nabídli osvobození výměnou za službu v boji proti rebelům. Britové sestavili ozbrojenou

černošskou jednotku známou jako Etiopský pluk, aby bojovala proti Američanům.

Tisíce otroků hledaly svobodu tím, že se uchýlily za britské linie, a když královské síly evakuovaly města Charleston a Savannah, více než deset tisíc bývalých otroků odešlo s nimi. Později se někteří z osvobozených černochů usadili v Novém Skotsku, zatímco jiní se přestěhovali do Sierry Leone v západní Africe.

Nabídku svobody rychle napodobili koloniální rebelové a v letech 1782 až 1790 osvobodili američtí majitelé plantáží ve Virginii v důsledku těchto dohod téměř deset tisíc otroků.

Americká ústava upírá černochům občanství a počítá je jako tři pětiny člověka

Většina tvůrců americké ústavy byli vlastníci otroků a rozhodně nikdo z nich nevěřil v rasovou rovnost, navzdory veškeré pozdější propagandě, která tvrdila opak. Stejně jako v případě amerických indiánů – kteří byli považováni za zcela odlišný cizí národ – připravili tvůrci americké ústavy konkrétní ustanovení týkající se postavení černochů.

Tento status výslovně vylučoval černochy z občanství a volebního práva v nově založené republice. Ústavní konvent, který se konal od 25. května do 17. září 1787, se shodl na tom, že Kongres USA by měl být volen na základě počtu obyvatel v každém členském státě. To znamenalo, že státy s větším počtem obyvatel budou mít v Kongresu více křesel než státy s menším počtem obyvatel.

I když většina černochů žila v jižních státech, severní státy argumentovaly, že africká populace by se neměla započítávat do výpočtu počtu křesel v Kongresu. To samozřejmě znamenalo, že severní státy by měly v Kongresu více křesel, pokud by se výpočet zakládal čistě na bílé populaci, která byla jedinou skupinou s volebním právem.

Vůdci jižních států namítali, že tento způsob rozdělování křesel nebere v úvahu bohatství a význam jejich států, a požadovali, aby byli černí otroci započítáváni stejně jako běloši, které nazývali „svobodnými osobami“.

Nakonec bylo dosaženo kompromisu, který byl zakotven v Ústavě. Černoši sice neměli volební právo, ale každý z nich byl pro účely výpočtu celkové populace započítán jako tři pětiny osoby.

Do článku 1, oddílu 2 americké Ústavy bylo tedy zapsáno, že: „Sněmovna reprezentantů se skládá z členů volených každé dva roky lidmi jednotlivých států... Počet zástupců a přímé daně budou rozděleny mezi jednotlivé státy, které mohou být zahrnuty do této Unie, podle jejich příslušného počtu, který bude stanoven tak, že k celkovému počtu svobodných osob, včetně těch, kteří jsou vázáni k službě na dobu určitou, a s vyloučením Indiánů, kteří nejsou zdaněni, se přičtou tři pětiny všech ostatních osob.“

Zakladatelé toho, co se mělo stát nejmocnějším a nejvlivnějším národem v moderní historii, tedy nejenže odmítli udělit černým otrokům občanství svého nového státu, ale navíc

je počítali pouze jako poloviční lidi. Amerika byla založena na principu rasové nerovnosti.

Černoši musí platit daň deset dolarů na osobu

Americká ústava povolovala dovoz otroků až do roku 1808, ale od tohoto data tento obchod výslovně zakazovala. Zároveň udělila Kongresu USA pravomoc tento obchod po tomto roce zakázat. V rámci dalšího opatření, jehož zřejmým cílem bylo zpomalit příliv černochů, ústava ukládala zvláštní daň ve výši deseti dolarů za osobu na všechny černochy dovezené do USA až do roku 1808.

Článek 1, oddíl 9 Ústavy zní takto: „Migrace nebo dovoz osob, které kterýkoli ze současných států považuje za vhodné přijmout, nesmí být Kongresem zakázána před rokem 1808, ale na takový dovoz může být uvalena daň nebo clo, které nepřesáhne deset dolarů na osobu.“

THOMAS JEFFERSON PODPOROVAL REPATRIACI

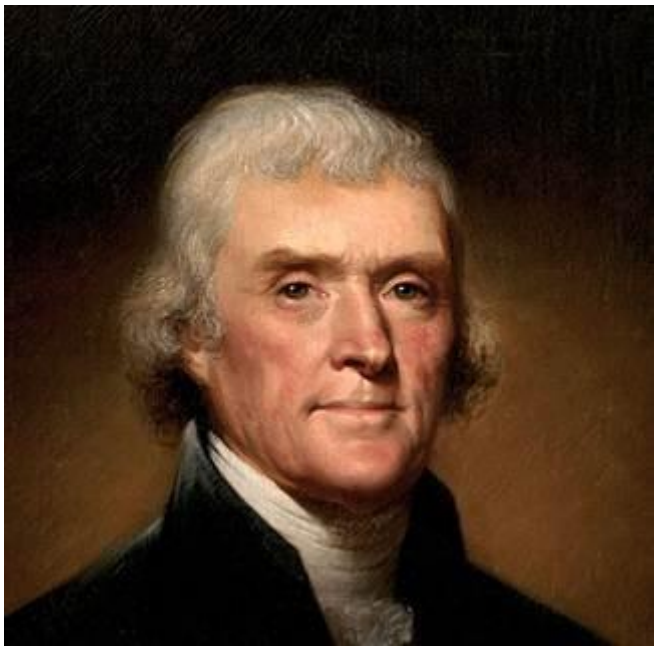

Thomas Jefferson, prezident a vlastník otroků. Autor americké Deklarace nezávislosti se rovněž zasazoval o repatriaci černochů z Ameriky. Jefferson prohlásil, že „černoši […] jsou bělochům podřízeni, co se týče tělesných i duševních schopností“, a že „po osvobození musí být černoch odsunut mimo dosah míšení ras“. Jeho nejslavnější citát, vyrytý na Jeffersonově památníku ve Washingtonu DC, byl záměrně zkreslen oproti originálu, aby naznačoval, že byl zastáncem rovnosti s černochy. Nápis zní: „Nic není v knize osudu zapsáno s větší jistotou než to, že tito lidé mají být svobodní,“ ale celý Jeffersonův citát pokračuje a říká: „ani není méně jisté, že tyto dvě rasy, stejně svobodné, nemohou žít pod stejnou vládou.“ V poslední době se objevila tvrzení, že zplodil děti s jednou ze svých černošských otrokyň. Tato tvrzení byla definitivně vyvrácena DNA testy u těch, kteří je vznesli.

Thomas Jefferson – zastánce repatriace černochů

Thomas Jefferson, hlavní autor americké Deklarace nezávislosti, prohlásil, že „Černoši […] jsou bělochům podřízeni, co se týče tělesných i duševních schopností“ (The Life and Selected Writings of Thomas Jefferson, Modern Library, New York, 1944, s. 262).

Jefferson byl vlastníkem otroků a v jednu chvíli měl na svém pozemku asi 212 Afričanů. Ačkoli vlastnil otroky, nebyl proti emancipaci, s podmínkou, že „po osvobození musí být černoch odsunut mimo dosah míšení ras“ (tamtéž).

Jeffersonovy skutečné názory na rasovou budoucnost Ameriky byly záměrně bagatelizovány kvůli tlakům politické korektnosti. Například slavný Jeffersonův památník ve Washingtonu DC, který po desetiletí sloužil jako shromaždiště amerických aktivistů za práva černochů, obsahuje nápis, který cituje Jeffersona: „Nic není v knize osudu zapsáno s větší jistotou než to, že tito lidé mají být svobodní.“

Nejedná se však o Jeffersonova úplná slova. Věta, z níž je tato fráze převzata, nekončí slovem „svobodní“ a tečkou. Pokračuje totiž po středníku a zní takto: „ani není méně jisté, že tyto dvě rasy, stejně svobodné, nemohou žít pod stejnou vládou“ (tamtéž).

Abraham Lincoln – navrhoval také, aby byli černoši posláni zpět do Afriky

Abraham Lincoln, americký prezident, který vydal prohlášení, jímž bylo formálně zrušeno otroctví v Americe, je znám jako „Velký osvoboditel“. Lincoln však, stejně jako Jefferson a mnozí další, nikdy nevěřil v rasovou rovnost. Naopak, Lincoln byl pevně odhodlán prosazovat rasovou segregaci a úplnou repatriaci všech černochů zpět do Afriky.

Jeho podporu segregace a odporu proti rasovému míšení dokládá skutečnost, že byl jedním z veřejných zastánců zákona ve svém domovském státě Illinois, který činil sňatky mezi černochy a bělochy trestným činem (Lincoln and the Negro, Benjamin Quarles, Oxford University Press, New York, 1962, strany 36–37).

ABRAHAM LINCOLN VYZÝVÁ K RASOVÉ SEGREGACI

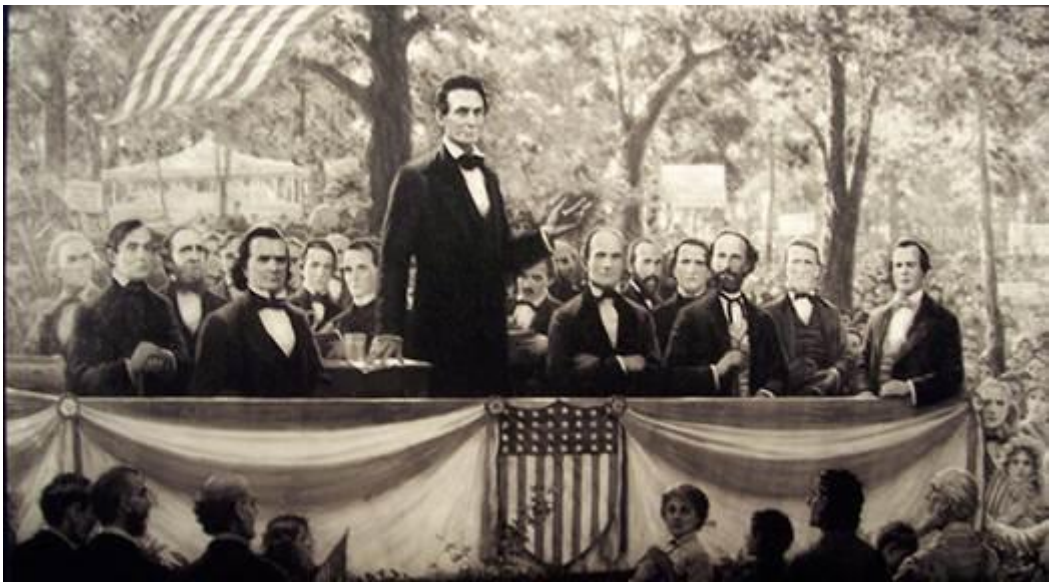

Scéna ze slavných debat mezi Stephenem Douglasem a Abrahamem Lincolnem v rámci volební kampaně do Senátu USA v roce 1858. Právě během těchto debat Lincoln veřejně

vyjádřil svou podporu zákonu, který stanovil, že manželství mezi černochy a bělochy je trestným činem.

Lincoln dal najevo své názory na repatriaci černochů již v roce 1862. Během setkání se skupinou černochů zvanou „Deputation of Free Negroes“ (Delegace svobodných negrů) – která přijela prosit o úplné osvobození – Lincoln těmto Afričanům sdělil, že jejich nejlepší možností je vrátit se do Afriky a založit tam kolonii svobodných černochů. Ve svém projevu k této skupině řekl:

> „Vy a já patříme k odlišným rasám. Mezi námi je větší rozdíl, než jaký existuje mezi téměř jakýmikoli jinými rasami. Zda je to správné či nesprávné, nemusím rozebírat; ale tento fyzický rozdíl je podle mého názoru pro nás oba velkou nevýhodou. Vaše rasa velmi trpí, mnozí z vás tím, že žijí mezi námi, zatímco ta naše trpí vaší přítomností. Jedním slovem, trpíme na obou stranách. Pokud to připustíme, dává to alespoň důvod, proč bychom měli být odděleni.
>
> Vaše rasa podle mého úsudku trpí největší křivdou, jaká kdy byla jakémukoli národu způsobena. Ale i když přestanete být otroky, budete stále daleko od toho, abyste byli postaveni na roveň bílé rase. Na tomto rozlehlém kontinentu není ani jediný muž vaší rasy postaven na roveň jedinému muži naší rasy. Jděte tam, kde s vámi zacházejí nejlépe, a stále na vás leží prokletí. Nemohu to změnit, ani kdybych chtěl.

Nemusím vám vyprávět o dopadech, které má instituce otroctví na bílé muže. Podívejte se na naši současnou situaci – země je ve válce! – naši bílí muži si navzájem podřezávají hrdla a nikdo neví, jak daleko to zajde; a pak zvažte to, co víme, že je pravda. Nebýt vaší rasy mezi námi, nebyla by žádná válka, ačkoli mnoho mužů na obou stranách se o vás nijak nezajímá. Je proto pro nás oba lepší být odděleni.“ (The Collected Works of Abraham Lincoln, editoval Roy P. Baler, Rutgers University Press, 1953, sv. V, strany 371–375).

„Není větší pohromy“ – Lincolnova Proklamace o osvobození černošského obyvatelstva byla namířena proti přítomnosti černochů v Americe

Když Lincoln podepsal Prohlášení o osvobození, ve svém projevu po slavnostním podpisu znovu vyzval ke „kolonizaci“ černochů (vytvoření samostatného černošského státu odděleného od Ameriky): „Prosazoval jsem kolonizaci negrů a budu v tom pokračovat. Moje Prohlášení o osvobození s tímto plánem souviselo. V Americe není místo pro dvě odlišné rasy bílých lidí, natož pro dvě odlišné rasy bílých a černochů.“ „Nedokážu si představit větší pohromu než asimilaci negrů do našeho společenského a politického života jako našich rovných. Během dvaceti let můžeme negry pokojně vysídlit a dát jim náš jazyk, literaturu, náboženství a systém vlády za podmínek, v nichž se mohou plně rozvinout v dospělé muže. To zde nikdy nedokážou. Nikdy nemůžeme dosáhnout ideálního sjednocení,

o kterém snili naši otcové, s miliony cizí, podřadné rasy mezi námi, jejíž asimilace není ani možná, ani žádoucí (tamtéž).“

Tento postoj se ukázal být hlavním bodem rozporu mezi Lincolnem a jižními státy, kde se praktikovalo otroctví. Lincoln chtěl, aby byli otroci osvobozeni a deportováni, zatímco jižané chtěli, aby otroctví černochů pokračovalo a aby tato rasová skupina zůstala v Americe.

Rozsudek ve věci „Dred Scott“ potvrzuje, že černoši nejsou občany USA, 1857

Postavení černochů v Americe jako osob bez občanství potvrdilo slavné rozhodnutí Nejvyššího soudu USA z roku 1857 ve věci Dred Scott proti Sandfordovi, v němž bylo konstatováno, že Afričané dovezení do Spojených států jako otroci (a jejich potomci) nejsou chráněni Ústavou a nikdy se nemohou stát americkými občany.

Rozhodnutí, které vzešlo z projednání žádosti uprchlého otroka Dreda Scotta proti jeho vydání přes hranice státu, rovněž stanovilo, že Kongres Spojených států nemá pravomoc zakázat otroctví na federálních územích a že otroci, jelikož nejsou občany, nemohou podat žalobu u soudu. Soud dále rozhodl, že otroci, jakožto movitý majetek nebo soukromé vlastnictví, nemohou být odebráni svým majitelům bez řádného soudního řízení. Toto rozhodnutí bylo považováno za kontroverzní, ale bylo plně v souladu s původními ustanoveními Ústavy týkajícími se postavení černochů v Americe.

Černochům bylo uděleno občanství v roce 1869

Atentát na Abrahama Lincolna v roce 1865 znamenal zlom v politice „kolonizace“. Hnutí usilující o nucenou repatriaci všech černochů zpět do Afriky, zbavené svého hlavního zastánce, postupně upadlo v zapomnění, zatímco domácí politiku v Americe začaly ovládat jiné otázky.

V důsledku toho přijal Kongres USA zákon o občanských právech z roku 1866, který prohlásil, že lidé narození ve Spojených státech a nepodléhající žádné cizí moci mají právo na občanství bez ohledu na rasu, barvu pleti nebo předchozí stav otroctví či nedobrovolného služebnictví. Tento zákon postavil Kongres do rozporu s rozhodnutím ve věci Dred Scott, které vycházelo z Ústavy USA.

V důsledku toho bylo rozhodnuto, že Ústava bude muset být změněna. Čtrnáctý dodatek k Ústavě Spojených států byl přijat 9. července 1868 a obsahoval klauzuli o občanství, která byla výslovně formulována tak, aby zrušila rozhodnutí ve věci Dred Scott. Byl to krok, proti kterému by se jistě postavili Otcové zakladatelé i Lincoln.

I svobodní černoši vlastnili otroky

Ne všichni černoši přišli do rané Ameriky jako otroci; mnozí z nich se dostali na tento kontinent v průběhu 19. století v rámci britské abolicionistické snahy nabídnout alternativu k otrocké práci. Celkově se v britských a francouzských Antilách usadilo asi padesát tisíc „svobodných černochů“, k nimž se přidávalo stále rostoucí množství osvobozených otroků.

Avšak již dříve byla stálá populace „svobodných černochů“ charakteristickým rysem každé otrokářské společnosti v Americe. Například záznamy ukazují, že v roce 1789 žilo 420 000 „svobodných černochů“ v provinciích „Nového království Granada“, které dnes tvoří současné státy Panama, Kolumbie, Venezuela a Ekvádor. V těchto regionech činil počet černých otroků asi 20 000.

„Svobodní černoši“ také převyšovali počet afrických otroků v Peru, Argentině a Brazílii. V Portoriku tvořili „svobodní černoši“ v roce 1812 téměř polovinu celkové populace, zatímco na Kubě tvořili „svobodní černoši“ v roce 1827 15 procent africké populace. V San Domingue tvořili „svobodní černoši“ 5 procent africké populace a na Jamajce do této kategorie spadaly asi 3 procenta.

Na rozdíl od obecně rozšířeného obrazu amerického Jihu jako místa středověkého nevolnictví právě na Jihu se svobodným černochům dařilo nejlépe: měli větší příležitosti než černochové na Severu pracovat jako řemeslníci a dokonce i nabývat majetek. Například v New Orleans v Louisianě vlastnilo podle sčítání lidu z roku 1830 otroky 753 černochů.

Rostoucí počet „svobodných černochů“ se v Americe setkával s nepřátelstvím. Tito lidé byli z větší části negramotní a nebyli schopni se uživit jako zemědělci či řemeslníci, a tak se často uchylovali ke zločinu. Mimořádně vysoká míra kriminality mezi „svobodnými černochy“ vedla k několika protičernošským nepokojům po celých Spojených státech, přičemž k nejzávažnějšímu výbuchu došlo v Cincinnati v roce 1829. Rostoucí problém vedl řadu států k tomu, že buď omezily,

nebo zcela zakázaly vstup „svobodných černochů“ na své území. Například zákon státu Ohio vyžadoval, aby „svobodní černoši“ složili kauci ve výši 500 dolarů, než jim bylo povoleno tam žít.

Haiti – masakr bělochů

Karibský stát Haiti je mrazivou připomínkou toho, jak smrtící mohla být praxe otroctví. Do roku 1804 zničil souhrnný dopad třinácti let povstání, vražd a terorismu bělošské obyvatelstvo Haiti, stejně jako veškerou zemědělskou produkci a ekonomiku této země, která byla kdysi nejprosperující kolonií západní polokoule.

Ostrov, původně nazývaný San Domingo, se stal centrem španělské činnosti v době konkvistadora Hernanda Cortése. Španělé si udrželi malou přítomnost na východní straně ostrova, která je dnes známá jako Dominikánská republika. Západní část ostrova byla osídlena francouzskými obchodníky v roce 1697 a přejmenována na Saint-Domingue, a právě zde se odehrála zuřivá rasová válka.

Místní indiáni, kterým Španělé kvůli jejich kanibalistickým zvykům říkali Canibales, byli zredukováni na bezvýznamnou skupinu kombinací španělské vojenské síly, otroctví a evropských nemocí, proti kterým neměli žádnou imunitu. V důsledku toho začali Francouzi dovážet africké otroky, aby pracovali v kolonii.

„Klenot v koruně“ – pokrývá polovinu evropské spotřeby cukru

V roce 1789 bylo San Domingue klenotem francouzské koloniální koruny. Díky ideálnímu podnebí a přirozeně úrodné půdě se zde produkovalo více cukru, kávy a bavlny než ve všech tehdejších severoamerických koloniích dohromady. Produkce cukru ze San Domingue pokrývala nejen veškerou spotřebu Francie, ale i polovinu potřeb celého evropského kontinentu.

Bohatství San Domingue bylo legendární a v době francouzské revoluce se v kolonii usadilo asi 40 000 bělochů. V této fázi však na polích dřelo nejméně 450 000 černých otroků, aby udrželi obrovskou zemědělskou produkci ostrova, a navíc zde žilo přibližně 27 000 mulatů. Tato obrovská nebílá populace, z větší části držena v otroctví, představovala demografickou časovanou bombu, která bílou kolonii zcela zničila.

Francouzská revoluce – snaha o přiznání práv nebílým

Francouzská revoluce z roku 1789 posloužila jako jiskra, která zažehla rasové napětí, které na ostrově San Domingue již dlouho vřelo. Dekret francouzského Národního shromáždění ze dne 15. května 1791 přiznal bílému a smíšenému obyvatelstvu ostrova volební právo.

Bílí osadníci na ostrově okamžitě protestovali. Vhodně pojmenovaný generální guvernér ostrova, Blanchelande, poslal do Paříže zprávu, ve které varoval, že zavedení takové formy

vlády by vedlo k „strašlivé občanské válce“ a ztrátě kolonie pro Francii.

Francouzské Národní shromáždění poté zrušilo předchozí dekret a vydalo nový, v němž se uvádělo, že kolonisté si mohou sami rozhodnout, jaká forma vlády je pro jejich konkrétní situaci nejvhodnější. Když se tato zpráva dostala do San Domingue, napětí se ještě zvýšilo. Zejména smíšené obyvatelstvo bylo v rozrušení poté, co bylo informováno, že má právo volit, a o pouhých několik měsíců později se dozvědělo opak.

„Amis des Noirs“ – francouzští revolucionáři

Ve Francii vznikla silná skupina bojující proti otroctví, Amis des Noirs („přátelé černochů“), která v průběhu revoluce nabývala na síle. Tato abolicionistická skupina neustále usilovala o osvobození a plná politická práva pro mulaty i černochy v San Domingu a s pobouřením reagovala na druhý dekret, který smíšeným rasám odebral volební právo.

Díky úsilí Amis des Noirs vydalo francouzské národní shromáždění třetí dekret, který vrátil volební právo mulatům a „svobodným černochům“, tedy těm černochům, kteří nebyli vázáni žádnou formou námezdní práce.

Když se tato zpráva dostala do San Domingue, nyní ozbrojené černošské obyvatelstvo zahájilo násilné povstání. Běloši byli náhodně napadáni, plantáže vypáleny a ostrov se ponořil do chaosu. Smíšené obyvatelstvo se zpočátku postavilo na stranu bělochů, ale poté přešlo na stranu černochů.

ČERNOŠI VYVRAŽDILI VŠECHNY BĚLOCHY NA HAITI

Na konci povstání na Haiti byli všichni bílí muži, ženy i děti zavražděni. Jakmile byli bílí vyhubeni, obrátila se černá populace proti lidem smíšeného původu a vyhladila i je.

Chaos vládne už deset let

Chaos trval až do roku 1802, kdy Napoleon Bonaparte vyslal na ostrov oddíl dvaceti tisíc francouzských vojáků, aby tam obnovili pořádek. Francouzské jednotky pod velením

Napoleonova švagra, generála Leclerca, povstání potlačily. Povstalci byli nemilosrdně pronásledováni a hlavní vůdci povstání byli donuceni přísahat věrnost nové francouzské vládě.

Právě když se zdálo, že se situace stabilizovala, došlo ke dvěma katastrofálním událostem. První z nich byla zpráva, že napoleonská vláda povolila obnovení otroctví, a druhou bylo vypuknutí žluté zimnice na San Domingu. Možnost návratu otroctví znovu roznítila nepokoje černého obyvatelstva na ostrově.

Mezitím byly již tak oslabené francouzské jednotky decimovány nemocí, která zabíjela až 160 vojáků denně. Do srpna 1802 zemřely čtyři pětiny francouzských vojáků, kteří dorazili na začátku roku.

Napoleon vyslal deset tisíc čerstvých vojáků na posílení obléhané francouzské posádky. Nové jednotky však také zdecimovala žlutá zimnice a vzbouření černí obyvatelé, kteří byli vůči této nemoci z velké části imunní, zintenzivnili své útoky. Bezpečnostní situace na ostrově se opět zhoršila.

Konflikt pak nabral ještě ošklivější obrat. Francouzské úřady se rozhodly, že jediným způsobem, jak ukončit dvanáct let trvající rasovou válku, je zabít všechny černé obyvatele starší dvanácti let. Důvodem bylo, že žádný dospělý černoch, který alespoň v uplynulém desetiletí vedl rasovou válku proti bělochům, by se nikdy pokorně nevrátil k práci na polích. Totéž platilo i pro černošské ženy, rozhodli Francouzi, protože ženy této rasy se vůči zajatým bělochům ukázaly být ještě zákeřnější

a krutější než jejich muži. S nemilosrdnou energií plnily přeživší francouzské jednotky své nové rozkazy a mnoho černochů bylo tímto svévolným způsobem zabito. Obě strany se ponořily do spirály vzájemných zvěrstev, která se zdála nemít konce.

Francouzi se stahují a vládnou černí

Vývoj na ostrově narušil vypuknutí napoleonských válek. Francie se zapletla do námořní války s Británií a francouzská koloniální država San Domingue se stala terčem útoku. Britské námořnictvo uvalilo na ostrov blokádu, přerušilo zásobování francouzské posádky a zásobovalo černošské povstalce zbraněmi a municí.

Nejvýznamnější z černošských povstaleckých vůdců, Dessalines, podnikl řadu útoků na stále více izolované francouzské posádky v pobřežních městech. Dessalines dobýval jedno město za druhým od oslabených francouzských sil a systematicky vyvražďoval všechny zajaté bělochy. 10. listopadu 1803 již Francouzi nemohli déle odolávat a kapitulovali před britskou flotilou u pobřeží. Z padesáti tisíc francouzských vojáků vyslaných na ostrov se do Francie vrátilo jen několik tisíc.

Masakr posledních bělochů

Po odchodu Francouzů měl černošský vůdce Dessalines volnou ruku při zavádění své vlastní vlády teroru proti všem

bělochům, kteří měli tu smůlu, že se na tomto ostrovním státě ještě nacházeli. San Domingue bylo v prosinci 1803 přejmenováno na Haiti a vyhlášeno nezávislým.

Země se stala druhým nezávislým státem na západní polokouli (po Spojených státech amerických) a prvním nezávislým státem v Karibiku, v jehož čele stáli černoši.

Poté, co se zbavili bělochů, obrátili se černí a míšenci proti sobě v další rasové válce. Ta skončila téměř úplným vyhlazením mulatské populace a v říjnu 1804 Dessalines prohlásil svůj lid za vítěze. Při této příležitosti se prohlásil „doživotním císařem“ Haiti.

Ve stejném roce Dessalines požádal ty bělochy, kteří uprchli, aby se vrátili a pomohli obnovit ekonomiku. Překvapivě velký počet kolonistů jeho nabídku přijal, ale brzy zjistil, jakou chybu udělal.

Na počátku roku 1805 se černé obyvatelstvo opět vzbouřilo proti navrátivším se bílým osadníkům. Dessalines nebyl schopen dav ovládnout, navzdory prosbám bílých kolonistů. Evropané byli pronásledováni a 18. března 1805 byl zabit úplně poslední běloch na Haiti.

KOMICKÁ HAITSKÁ „ARMÁDA“ 1899

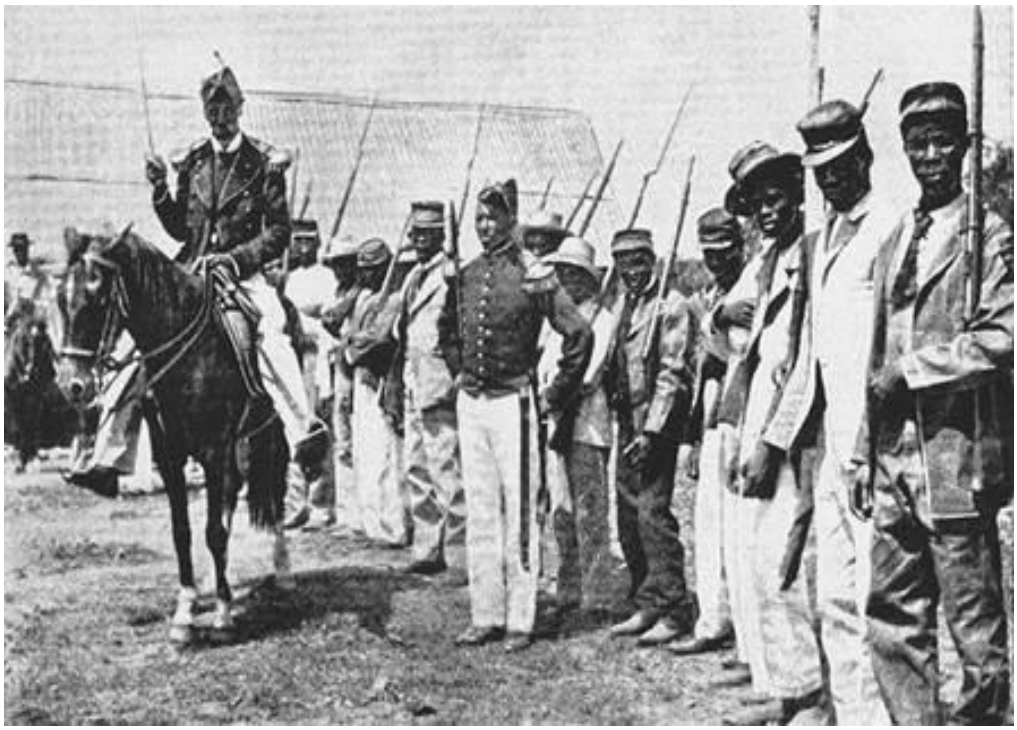

Haitská armáda na přehlídce v roce 1899: komická sbírka „generálů“ s téměř žádnými vojáky, jak to výstižně zachycuje kniha Where Black Rules White (H. H. Prichard, Ostara Publications, dotisk 2011).

Historie Haiti po roce 1805 není předmětem této knihy. Stačí říci, že San Domingue, které bylo za francouzské nadvlády kdysi nejbohatší zemí v celém Karibiku, je dnes chudobou, anarchií a chaosem zmítanou troskou třetího světa. Tento stav je o to výmluvnější, uvážíme-li, že nezávislý stát Haiti je jen o třicet pět let mladší než Spojené státy americké.

Je to zdrcující protiargument proti „environmentální“ teorii rozvoje – protože pokud by čas a prostředí byly jedinými faktory ovlivňujícími civilizaci, mělo by být Haiti teoreticky stejně vyspělé jako Amerika.

HAITI – ZEMĚ TŘETÍHO SVĚTA

Pohled na ulici na Haiti, rok 2009. Ačkoli je Haiti jen o pár let mladší než Spojené státy, patří mezi země třetího světa. Důvodem je to, že jeho obyvatelstvo má původ třetího světa.

Černoši repatriovaní z Anglie

Do roku 1772, kdy britský parlament formálně zrušil otroctví, dovezla Británie přibližně patnáct tisíc černých otroků. V roce 1787 vzniklo sdružení za zrušení obchodu s otroky, jehož parlamentním mluvčím se stal William Wilberforce.

Součástí abolicionistického tažení se stala politika repatriace, přičemž její zastánci usilovali o repatriaci všech černých otroků zpět do Afriky. V důsledku toho došlo k

prvnímu takovému kroku v roce 1787, kdy bylo několik set osvobozených otroků vysazeno na pobřeží dnešní Sierry Leone v západní Africe. Tam jim byla poskytnuta základní infrastruktura ve městě zvaném Saint George's Bay. Osvobození otroci však nebyli schopni město udržet a do roku 1790 zaniklo.

Britští abolicionisté se však nenechali odradit a v roce 1792 zahájili další pokus o repatriaci a založili město s příznačným názvem Freetown. Tentokrát se však do města přestěhovalo i několik bělochů, aby bývalým černým otrokům pomohli s jeho budováním. Město přežilo až do dnešních dnů a je hlavním a největším městem Sierry Leone. V roce 1815 byla malá skupina svobodných černochů ze Severní Ameriky přepravena do Sierry Leone, kde doplnila britskou osadu v Sierře Leone. To byl předchůdce většího repatriačního hnutí z Ameriky.

Americká kolonizační společnost zakládá Libérii pro bývalé otroky

Sdružení abolicionistů a osvobozených černých otroků, nazývané Americká kolonizační společnost (ACS), se ujalo úlohy aktivně prosazovat repatriaci černochů z Ameriky do Afriky. Podporovalo ho mnoho významných osobností, včetně amerického prezidenta Jamese Monroea.

V roce 1822 byla ACS natolik silná, že založila v západní Africe osadu bývalých otroků nazvanou Libérie, do které byli černí repatriováni až dlouho po americké občanské válce.

Hlavní město Libérie bylo pojmenováno Monrovia na počest Jamese Monroea a nová země získala podporu a ústavu založenou na principech obsažených v Ústavě Spojených států.

Libérie byla prohlášena za nezávislou v roce 1847 a je tak jedním z nejstarších států v Africe, kde vládnou černí (druhým je Etiopie). Přesto, navzdory masivní pomoci ze strany USA, je Libérie dalším z neúspěšných afrických států a patří mezi nejchudší země světa, s oficiální mírou zaměstnanosti pouze kolem 15 procent, podle údajů amerického ministerstva zahraničí z roku 2011.

Zpráva Transparency International z roku 2010 označila Libérii za nejzkorumpovanější zemi světa a Světová banka odhalila, že v roce 2009 žil průměrný Libérijec z 1,25 dolaru denně.

Libérie a další osady repatriovaných otroků jsou proto vynikajícími příklady platnosti rčení, že úroveň společnosti je určována většinovou populací, a nikoli faktory prostředí.

KAPITOLA 52: Bílí muži, kteří si navzájem podřezávají krky – americká občanská válka

Když Abraham Lincoln v roce 1862 řekl delegaci „svobodných černochů“, že americká občanská válka je „záležitostí bílých mužů, kteří si navzájem podřezávají krky“ ve prospěch negrů, je nepravděpodobné, že by i on dokázal předvídat tu strašlivou krvavou lázeň, k níž došlo během následujících tří let války. V občanské válce zahynulo více Američanů než v jakémkoli jiném konfliktu, do kterého se tato země od té doby zapojila.

O příčinách války se často vedou debaty. Někteří tvrdili, že měla ekonomický původ; jiní říkali, že palčivým tématem byla „práva států“, tedy právo jednotlivých států přijímat vlastní zákony nezávisle na federální moci.

Ačkoli tyto faktory mohly hrát menší roli, skutečností je, že hlavním casus belli byla otázka otroctví. Jak řekl Lincoln, boj se vedl o budoucnost černé rasy v Americe a to byl nakonec důvod, proč zemřelo tolik bělochů.

SPOJENÉ STÁTY PROTI KONFEDERAČNÍM STÁTŮM

Rozdělení na Sever a Jih znázorňuje tato mapa. Ačkoli byla Konfederace rozlohou větší, měla méně obyvatel než Sever. Na Jihu žilo přibližně 5,5 milionu bělochů, zatímco na Severu jich bylo 22 milionů. Černošské obyvatelstvo se soustředilo na Jihu, kde čítalo přibližně 3,5 milionu lidí.

Územní rozšiřování Spojených států

V důsledku expanze Spojených států amerických po válce za nezávislost se původních třináct kolonií do doby občanské války rozrostlo na území pokrývající téměř polovinu dnešní Ameriky. V roce 1791 se pohraniční oblast Vermont stala státem. Následovaly Kentucky v roce 1792, Tennessee v roce 1796 a Ohio v roce 1803.

Jedno z největších jednorázových rozšíření Spojených států se odehrálo v roce 1803, kdy Napoleon Bonaparte prodal území v Severní Americe, které bylo pod francouzskou kontrolou, prezidentu Thomasovi Jeffersonovi. Tato oblast, známá jako území Louisiany, byla rozsáhlým územím, které se táhlo z východu na západ mezi řekou Mississippi a Skalnatými horami a ze severu na jih od Kanady až k Mexickému zálivu. Americká vláda tuto půdu zakoupila za 15 milionů dolarů: výhodná koupě, uvážíme-li, že toto území nakonec tvořilo celé nebo část čtrnácti současných států USA.

V roce 1810 Spojené státy násilně připojily území zvané „Západní Mexiko“ od Španělska. Jednalo se o pruh země podél Mexického zálivu, který se táhl na západ od Floridy k ústí řeky Mississippi. Španělsko také v roce 1819 postoupilo Spojeným státům své poslední severoamerické državy, nazývané „Východní Mexiko“. Východní Mexiko je dnes známé jako stát Florida.

Vlny migrace na západ pomohly založit stát Louisiana v roce 1812, Indiana v roce 1816, Mississippi v roce 1817, Illinois v roce 1818 a Alabama v roce 1819.

Bavlnářský průmysl zvyšuje poptávku po pracovní síle

Podnebí v jižních státech se hodilo k pěstování bavlny. To zase podnítilo poptávku po manuálních dělnících, což v té době znamenalo černé otroky. Byly dovezeny statisíce otroků a Jih zbohatl díky ekonomice založené na bavlně. Vznikla velká

města, která se vyrovnala těm na severovýchodě, a mnozí bohatí jižní plantážníci žili v téměř aristokratickém přepychu.

Pod touto fasádou však tikaly politické a demografické časované bomby. Politickou debatu začaly ovládat dvě propojené otázky: otroctví a právo centrální vlády tuto praxi regulovat.

Na rozdíl od Jihu, založeného na zemědělství, se Sever vyznačoval rychlou industrializací a měl větší počet obyvatel. To byl faktor, který vedl Kongres k zavedení ochranných cel pro severní průmysl. Proti těmto clům se Jih stavěl z řady důvodů:

- Za prvé zdůraznili centrálně řízené pravomoci federálního systému, proti nimž se stavěli jižané, kteří usilovali o větší nezávislost;
- Zadruhé, jelikož Jih neměl žádné významné průmyslové kapacity, které by mohly konkurovat Severu, cla znamenala, že obyvatelé Jihu byli nuceni platit za průmyslové zboží ze Severu vyšší ceny.

OTROCI, JEJICH PÁN A BAVLNÍKOVÁ POLE

Fotografie bavlníkové plantáže na jihu, na níž je zachycen majitel, jak váží sklizenou bavlnu za přítomnosti několika svých otroků. Otroctví bylo skutečným důvodem pro vypuknutí občanské války – všechny ostatní sporné otázky přímo souvisely s jeho trvajícím existováním.

Rozporuplný přístup vlády k otroctví

Do konce 18. století přijaly všechny státy severně od Marylandu (s výjimkou New Jersey) zákony, které otroctví zrušily. Ústava Spojených států však otroctví výslovně uznávala, a proto Kongres neučinil nic, co by otroctví ukončilo nebo podporovalo. Tento nejednoznačný stav vedl k právní mezeře, která některým státům umožňovala otroky držet, zatímco jiné mohly tuto praxi prohlásit za nezákonnou.

Kongres se tak ocitl v pasti nerozhodnosti. Někdy jednal ve prospěch států, které otroky vlastnily, jindy proti otroctví. Například nařízení přijaté v roce 1787 zakazovalo otroctví na severozápadním území, ale v roce 1793 Kongres přijal zákon o uprchlých otrocích, který umožňoval majiteli otroka získat zpět uprchlé otroky z jakéhokoli místa ve Spojených státech po předložení „důkazu o vlastnictví“.

K zmatku přispívalo i to, že „nové“ státy, které se k Unii připojily od roku 1791, si mohly samy zvolit, zda budou otroctví podporovat, či nikoli. Tímto způsobem byly do Unie přijaty státy podporující otroctví, jako Kentucky, Tennessee a Louisiana, spolu se státy jako Vermont, Ohio a Maine, které se otroctví stavěly na odpor.

Missourský kompromis – státy rozdělené v otázce otroctví

V roce 1818 již nebylo možné otázku otroctví dále obcházet. Když v tom roce požádal stát Missouri o přijetí do Unie, zástupci států, kde otroctví neexistovalo, proti tomu ostře protestovali s tím, že by to vytvořilo precedens pro budoucí přijímání otrokářských států ze západních teritorií do Unie.

Po dlouhých debatách bylo dohodnuto, že Missouri bude do Unie přijato, ale na základě zákona, který se stal známým jako Missouri Compromise, nebudou přijaty žádné další státy ze západních teritorií, pokud v nich bude praktikováno otroctví.

Po přijetí Missourského kompromisu zvýšili abolicionisté ze severu tlak v americkém Kongresu na úplné zrušení otroctví, na což však zástupci z jihu reagovali argumentem, že tato praxe

je klíčem k bavlnářskému průmyslu. Po dlouhých debatách dosáhli jižané dalšího vítězství v Kongresu, když byla v roce 1840 přijata „Gag Resolution“. Ta účinně zabránila Kongresu projednávat jakékoli další petice předložené mu na téma otroctví.

Politický boj neutichl a vypuknutí mexické války jen přililo olej do ohně. Úspěšné zakončení války s Mexikem vedlo k připojení Texasu, Arizony, Kalifornie, Nového Mexika a Oregonu k Unii.

Bylo zřejmé, že některé z těchto nových států budou územími, kde bude povoleno otroctví, a jiné nikoli. Situaci dále komplikovala skutečnost, že tyto státy nespadaly pod působnost Missourského kompromisu (který se vztahoval pouze na území získaná v rámci nákupu Louisiany).

V rámci dalšího kompromisního opatření se americký Kongres rozhodl v této otázce nerozhodovat. Kalifornie a Oregon byly přijaty jako státy bez otroctví, zatímco Texas byl přijat jako stát, kde bylo otroctví povoleno. Arizoně a Novému Mexiku mělo být ponecháno, aby o této otázce rozhodly samy.

PODZEMNÍ DRÁHA – VELMI PŘEHÁNĚNÁ

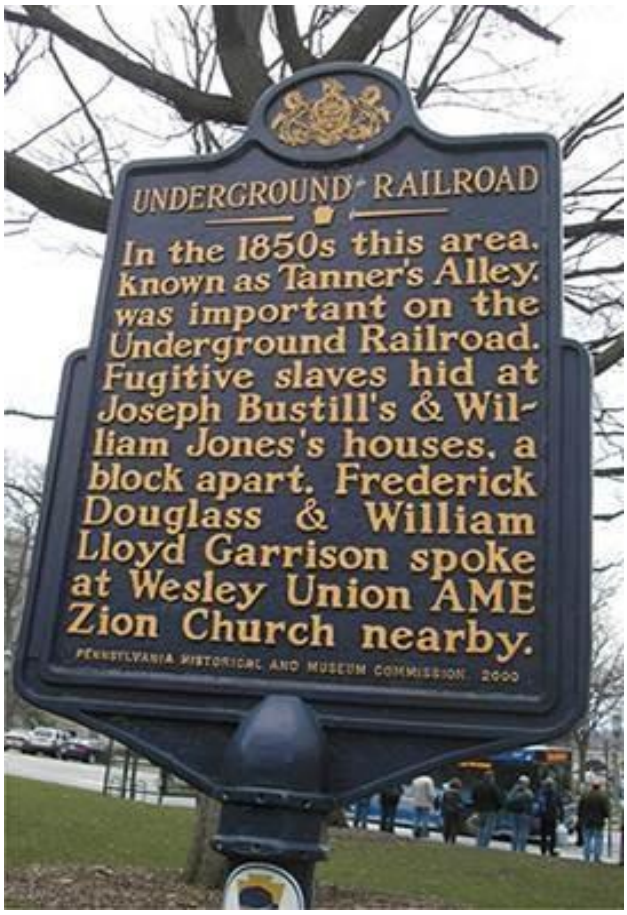

Pamětní deska připomínající „Podzemní dráhu“ v Pensylvánii. „Podzemní dráha“ byla neformální únikovou cestou pro bývalé otroky prchající z jihu. Oficiální záznamy ukazují, že tuto únikovou cestu skutečně využilo pouze šest tisíc černochů. Vzhledem k tomu, že na jihu žilo více než 3,5 milionu otroků, tato nízká čísla dokazují, že význam „Podzemní dráhy“ byl značně přeceňován.

Podzemní dráha

Ačkoli americký Kongres ponechal některým státům volnost v rozhodování o otázce otroctví, v roce 1850 přijal zákon o uprchlých otrocích, který zpřísnil opatření, která mohl

otrokář uplatnit při vymáhání uprchlých otroků, kteří hledali útočiště ve státech, kde otroctví nebylo povoleno. Tato protichůdná rozhodnutí se stala známá jako „kompromisní opatření“ a nijak nepřispěla k uklidnění narůstajícího napětí v otázce otroctví mezi státy, které otroctví odmítaly, a jejich odpůrci.

Mnoho abolicionistů na severu odmítlo dodržovat zákon o uprchlých otrocích z roku 1850 a zorganizovalo po celé Americe síť tajných tras a úkrytů, které černí využívali k útěku do svobodných států a do Kanady. Tato praxe se stala známou jako „Podzemní dráha“ a vstoupila do legendy o občanských právech, přičemž se tvrdí, že tímto způsobem uprchlo z Jihu až třicet tisíc otroků. Oficiální údaje amerického sčítání lidu však uvádějí, že Podzemní dráhu skutečně využilo pouze šest tisíc otroků.

Kompromisní opatření se nicméně nadále uplatňovala. V roce 1854 americký Kongres zrušil části Missourského kompromisu a umožnil novým státům Nebrasce a Kansasu, aby o otázce otroctví rozhodovaly samy. Tento zákon správně interpretoval toto rozhodnutí jako způsob, jakým jižané rozšíří praxi otroctví na sever, a vyústil v první násilné střety mezi abolicionisty a otrokáři v Kansasu.

V rámci příprav na hlasování o této záležitosti se do nového státu přistěhovali osadníci z Nové Anglie, kteří byli zastánci zrušení otroctví a chtěli z Kansasu učinit stát bez otroctví, zatímco skupiny osadníků z Missouri, kteří otroctví podporovali, se tam přestěhovaly, aby zvýšily šance své strany.

Síly podporující otroctví v květnu 1856 vyplenily a vypálily město Lawrence, které bylo proti otroctví, a na oplátku John Brown, fanatický abolicionista, vedl skupinu, která zabila pět stoupenců otroctví u Pottawatomie Creek. Rostoucí napětí ještě zhoršilo rozhodnutí Nejvyššího soudu USA v případu Dreda Scotta z roku 1857, které fakticky schválilo otroctví. Právě na pozadí těchto protichůdných zákonů, kompromisů, sporů o právo centrální vlády zasahovat do zákonů jednotlivých států a otevřeně nepřátelských a protichůdných prvků na obou stranách se vytvořily podmínky pro ničivou občanskou válku.

Spor ohledně prezidentských voleb vede k odtržení a válce

Vítězství Abrahama Lincolna v prezidentských volbách v roce 1859 pro mnoho obyvatel Jihu znamenalo, že rozhodující slovo v národních záležitostech nyní patří Severu. Unie byla podle všeobecného názoru ovládána Severem jednoduše kvůli většímu počtu voličů. Jižané proto správně usoudili, že je nevyhnutelné, aby všechna zásadní rozhodnutí týkající se sociálních a ekonomických záležitostí přijímal Sever a vnucoval je celé Unii.

V důsledku toho se Jižní Karolína stala prvním státem, který učinil zásadní rozhodnutí opustit Unii. Dodnes se vedou bouřlivé debaty o tom, zda měly jižní státy právo na odtržení, či nikoli. Ústava Spojených států neobsahovala žádné ustanovení týkající se rozpuštění Unie, a v této věci tedy nebyla nápomocná. Právní argumenty se proto od té doby přiklánějí na obě strany.

Praktický dopad však nebyl sporný. 20. prosince 1860 Jižní Karolína formálně oznámila svůj odchod z Unie a o několik dní později obklíčili státní vojáci federální posádku ve Fort Sumter v Charlestonu. Během měsíce vystoupily z Unie také státy Mississippi, Florida, Alabama a Georgie, krátce nato následovaly Louisiana, Texas, Virginie, Arkansas, Severní Karolína a Tennessee.

Konfederační státy americké

4. února 1861 se v Montgomery v Alabamě sešli zástupci šesti vzbouřených států a vytvořili prozatímní vládu. Svou novou unii pojmenovali Konfederační státy americké a ústava, kterou přijali, poskytla konečný důkaz – pokud byl vůbec ještě zapotřebí –, že skutečnou příčinou konfliktu bylo otroctví.

Zástupci v Montgomery přijali ústavu, která ve většině ohledů doslovně kopírovala Ústavu Spojených států, avšak obsahovala řadu podrobných ustanovení chránících instituci otroctví. Kromě toho nová ústava upírala státům pravomoc bránit otrokářům v převážení otroků do jiných států nebo zasahovat do vlastnických práv otrokářů cestujících mezi různými částmi Konfederace.

Pozměněná ústava byla přijata 8. února. Následující den delegáti zvolili prozatímního prezidenta a viceprezidenta: Jeffersona Davise a Alexandra H. Stephense. Tito dva muži byli zvoleni bez protikandidátů v jediné formální volbě Konfederace, která se konala v roce 1862.

Lincoln se mezitím pokoušel zabránit rozpadu Unie. Ve svém inauguračním projevu proneseném 4. března 1861 řekl, že nemá v úmyslu zasahovat do otroctví ve státech, kde existuje, ale dodal, že žádný stát nemá právo jednostranně opustit Unii.

MÍSTO SLÁVNOSTNÍHO UVEDENÍ PREZIDENTA KONFEDERACE DO ÚŘADU

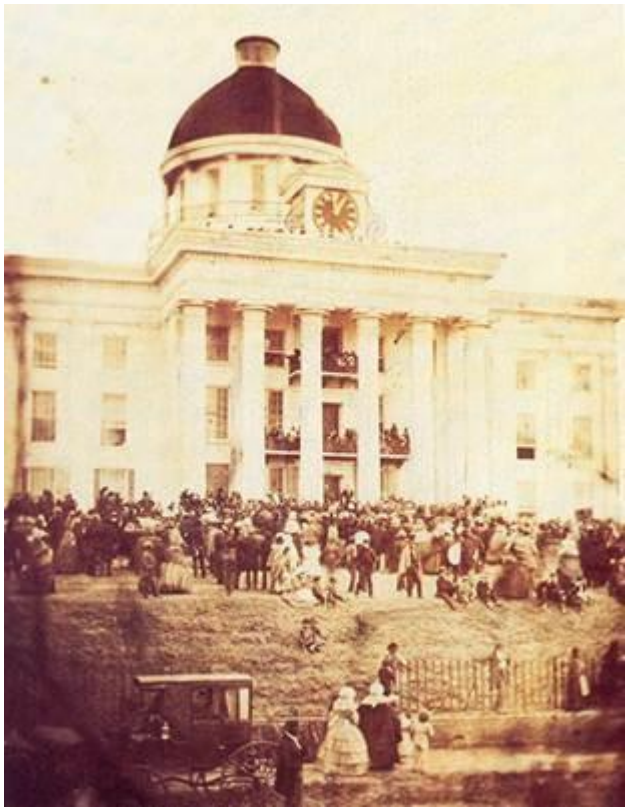

V budově parlamentu státu Alabama se 18. února 1861 konala inaugurace Jeffersona Davise do funkce prezidenta Konfederačních států amerických. Stejně jako v mnoha dalších jižních státech vlajka Konfederace na této budově vlála až do 90. let 20. století, dokud ji politický tlak vyvolaný změnami v rasovém složení obyvatelstva nepřiměl k jejímu odstranění.

První výstřely na pevnost Sumter

Lincolnova snaha o zachování Unie byla marná a události ho rychle předběhly. 12. dubna vojáci z Jižní Karolíny, kteří do té doby pokojně obléhali posádku pevnosti Fort Sumter, zahájili dělostřelecký útok na opevnění. Vojáci Unie se o dva dny později vzdali. Tato ozbrojená akce Lincolna donutila k akci. 15. dubna vyzval všechny státy, aby sestavily armádu o síle 75 000 mužů na „obranu Unie“. To bylo signálem pro ty jižní státy, které se dosud nerozhodly, že válka se blíží. V důsledku toho se přidaly ke Konfederaci. To však konflikt nijak nevyrovnalo: Sever byl vždy drtivou silou, disponoval všemi významnými průmyslovými komplexy a měl přes 22 milionů obyvatel, zatímco Jih měl celkem méně než 9 milionů.

FORT SUMTER – VÁLKA VYPUKLA V BŘEZNU 1861

V dubnu 1861 vlaje vlajka Konfederace nad ruinami pevnosti Fort Sumter. Tato pevnost, ležící na ostrově v přístavu Charleston v Jižní Karolíně, byla obsazena vojáky loajálními

vládě Unie a odmítla se vzdát Konfederaci. Pevnost byla bombardována po dobu třiceti čtyř hodin, než se vzdala.

Černošští vojáci ve službách Severu

Před vypuknutím občanské války nesměli černochové vstupovat do státních milicí ani do americké armády či námořnictva. Toto omezení zpočátku zachovávala vláda Unie a teprve v roce 1862 bylo černochům povoleno narukovat do rasově segregovaných jednotek pod vedením bílých důstojníků. Do konce války sloužilo v bojových rolích v armádě a námořnictvu Unie více než 200 000 černochů. To bylo v ostrém kontrastu s Jihem, který striktně dodržoval pravidlo nezapisování černochů, i když si mnoho konfederátů bralo své otroky s sebou do války, aby pracovali jako kuchaři, uklízeči nebo sluhové.

První bitva u Bull Runu – vítězství Konfederace zaskočilo Unii

První významná bitva této války se odehrála 21. července 1861, kdy se armáda Unie vydala na jih proti armádě Konfederace, která zaujala pozice asi dvacet pět mil jihozápadně od Washingtonu, D.C.

Úvodní fáze bitvy se pro jednotky Unie zdála probíhat příznivě. Armáda Konfederace byla obklíčena a na své pozice se dokázala shromáždit pouze díky příkladu osobního hrdinství, který dal její velící důstojník, generál Thomas Jackson, jenž si

vysloužil přezdívku „Stonewall“ (Kamenná zeď) za to, že se odmítl vzdát nebo ustoupit.

Dorazily však posily Konfederace a uštědřily silám Unie těžkou porážku, které ve zmatku uprchly směrem k Washingtonu DC. Porážka šokovala Sever, protože mnozí předpokládali, že konflikt bude krátkou záležitostí.

V Missouri propukla malá občanská válka

V květnu 1861 vypukla v Missouri malá občanská válka. Milice podporující Konfederaci a Unii se opakovaně střetávaly, ale nedokázaly si navzájem uštědřit zásadní porážku až do srpna, kdy do státu vtrhla početná armáda Unie. Konfederační síly byly poraženy v bitvě u Wilson's Creek v jihozápadní části Missouri, ačkoli skupiny partyzánů podporujících Konfederaci v tomto státě působily až do konce války. Jedním z nejznámějších těchto partyzánů Konfederace byl Jesse James, který se po válce proslavil jako lupič vlaků a bank.

BITVA U BULL RUNU, 1861 – UKÁZALA, ŽE VÁLKA BRZY NESKONČÍ

Bitva u Bull Runu znamenala ranou porážku pro Unii, která zpočátku věřila, že dokáže Konfederaci snadno rozdrtit útokem na severovýchodní Virginii. Poté, co byla armáda Unie Konfederací odražena, uprchla v zmatku do Washingtonu, D.C. Konfederační vojsko pronásledovalo armádu Unie a zdálo se, že ohrožuje severní hlavní město. Bitva vyčerpala obě strany, přičemž Unie utrpěla 14 500 ztrát a Jih 9 100 během sedmnáctidenního střetnutí.

Kentucky – Bitva u Belmontu skončila nerozhodně

Kentucky se v tomto konfliktu snažilo zachovat neutralitu, avšak v září 1861 obsadily konfederační síly město Columbus. Státní zákonodárný sbor Kentucky na to reagoval žádostí o pomoc adresovanou vládě Unie. Z Illinois byla vyslána armáda

pod velením brigádního generála Ulyssese S. Granta, která překročila řeku Mississippi a pochodovala do města Belmont. Tam síly Unie přemohly konfederační posádku, ale silný protiútok konfederačních posil z Columbusu donutil Granta k ústupu. Střetnutí skončilo nerozhodně a Konfederaci se podařilo udržet pozice v Columbusu.

Lokální konflikt mezi milicemi Konfederace a Unie zuřil až do října 1862, kdy byl v bitvě u Perryville učiněn nový pokus o vyhnání Jižanů. Tato bitva byla vítězstvím Unie pouze v tom smyslu, že se konfederační síly poté stáhly na jih, ale po tomto ústupu nenásledoval postup Unie a v Kentucky se obnovil stav nejistoty.

Blokáda a námořní invaze Unie do Jižní Karolíny

V rámci plánu Unie na ekonomické uškrcení Jihu byla zavedena námořní blokáda všech hlavních jižních přístavů. Jednotky námořnictva Unie obklíčily většinu hlavních přístavů Konfederace a podařilo se jim zastavit téměř veškerý vývoz bavlny. Tato strategie se stala známou jako „Anaconda Plan“, protože byla v tehdejších populárních letácích znázorněna jako had ovinutý kolem Jihu.

V listopadu 1861 dosáhla Unie významného vítězství, když jednotky generála Thomase W. Shermana obsadily Port Royal Sound v Jižní Karolíně. Tento trn v patě Jihu přetrvával až do konce války a sehrál významnou roli při obléhání Charlestonu.

Britská sympatie ke Konfederaci

Mezitím vyslala Konfederace do Británie dva „komisaře“, respektive velvyslance, Jamese Masona a Johna Slidella, aby se pokusili získat podporu proti Unii. Oba muži obešli blokádu Unie a dostali se na Kubu, kde nastoupili na palubu britské poštovní lodi Trent, která v listopadu 1861 vyplula do Evropy.

Loď Trent však byla zadržena lodí Unie San Jacinto a oba diplomaté Konfederace byli zatčeni a odvezeni do Fort Warren v Bostonu. Síly Unie porušily všechny zásady mezinárodního práva týkající se neutrality a britská vláda správně poukázala na to, že americký Kongres vyhlásil Británii válku v roce 1812, když britské lodě zadržely americká plavidla směřující do Francie. Chvíli to vypadalo, že by se Británie mohla zapojit do války proti Unii. Pouze omluva Lincolnovy vlády a propuštění komisařů Konfederace zabránily přímému zapojení Británie do války.

Tichá podpora Konfederace ze strany Británie

Od té doby Británie otevřeně podporovala Konfederaci a dokonce povolila stavbu konfederačních válečných lodí v britských loděnicích. Vazby mezi Británií a Konfederací upevnilo osobní přátelství tehdejšího britského židovského premiéra Benjamina Disraeliho a židovského ministra zahraničí Konfederace Benjamina Judaha.

Disraeliho názory na rasu (o nichž jsme hovořili v předchozí části o Británii) z něj činily osobního sympatizanta s konfederační věcí, a když Judah na konci války uprchl z Jihu,

pobýval jako Disraeliho osobní host v jeho soukromém domě v Anglii.

Unie útočí na jih

V lednu 1862 zahájila Unie svou první velkou invazi na Jih. Armáda pod velením Ulyssese Granta postupovala na západní Tennessee a zaútočila na konfederační pevnost Fort Henry na řece Tennessee. Grant poté pokračoval k pevnosti Fort Donelson, která se po pětidenním obléhání vzdala.

Dobytí obou těchto pevností otevřelo námořní cestu do Tennessee a umožnilo Unii soustředit za konfederačními liniemi značné síly. Tato síla se nakonec stala známou jako Armáda Tennessee a sehrála významnou roli při konečném porážce Konfederace.

Po vítězstvích Unie následovaly další úspěchy proti Konfederaci v bitvě u Pea Ridge, známé také jako bitva u Elkhorn Tavern v Arkansasu, na počátku března 1862. Zdálo se, že po nečekané porážce v první bitvě u Bull Runu se válka opět obrací ve prospěch sil Unie.

Bitva u Shiloh 1862

6. dubna 1862 provedla armáda Konfederace, která se nepozorovaně přiblížila ke Grantovým jednotkám, překvapivý útok na tábor Unie v Pittsburg Landing u řeky Tennessee. V této bitvě, která vešla ve dějiny jako bitva u Shiloh, byli konfederační vojáci po dvou dnech zuřivých bojů odraženi.

Ztráty utrpěné v této bitvě byly důvodem k obavám pro obě strany. Síly Unie utrpěly zhruba 13 000 ztrát a konfederační vojáci kolem 10 700. Zhruba 3 400 z nich bylo na místě zabito, což byl rekord, který byl brzy překonán v pozdějších bitvách této války.

PRVNÍ BITVA OBRNĚNÝCH LODÍ NA SVĚTĚ SKONČILA VYČERPAVOUCÍ REMÍZOU

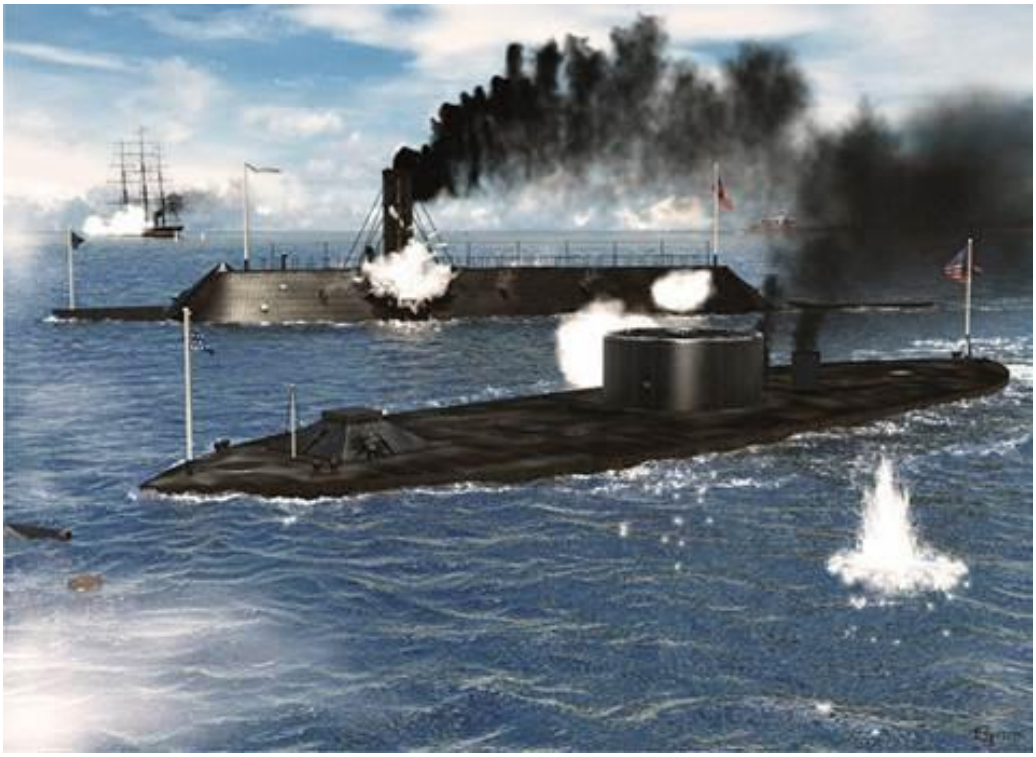

Pancéřová loď Konfederace CSS Virginia svedla souboj s pancéřovou lodí Unie USS Monitor v první námořní bitvě na světě mezi dvěma kovovými plavidly. Během této slavné bitvy u Hampton Roads se obě lodě několik hodin neúnavně ostřelovaly, než to nakonec obě vzdaly a vrátily se na základnu.

Merrimack proti Monitoru – první námořní bitva pancéřových lodí na světě

Námořnictvo Unie disponovalo novou mocnou zbraní, pancéřovou lodí jménem USS Monitor. Ocelové pláty na lodi ji činily, alespoň teoreticky, odolnou vůči dělostřelecké palbě. Konfederační síly, znepokojené vyhlídkou na neporazitelnou zbraň, kterou měl k dispozici výhradně Sever, přestavěly ukořistěnou fregatu Unie jménem USS Merrimack na pancéřovou loď, kterou pojmenovaly CSS Virginia.

V březnu 1862 vplula loď CSS Virginia do ústí řeky James ve Virginii a zaútočila na několik dřevěných lodí Unie, které prosazovaly blokádu přístavu.

Čtyři z těchto dřevěných lodí byly v krátké době vyřazeny z boje. Následujícího dne dorazila loď USS Monitor a zapojila se do boje s lodí CSS Virginia v bitvě, která se stala prvním námořním střetem obrněných lodí na světě. Obě lodě na sebe několik hodin pálily salvu za salvou, často zasahovaly přímo, ale nikdy si nezpůsobily vážné škody. Nakonec, když byly posádky vyčerpané, se obrněné lodě stáhly a rozešly se každá svou cestou. Bitva však ukázala, že éra dřevěných válečných lodí skončila.

Tažení v Shenandoahu zastavilo postup Unie

Povzbuzena počátečními úspěchy na pevnině si armáda Unie stanovila jako další cíl dobytí Richmondu ve Virginii, hlavního města Konfederace. Jedinou překážkou, která stála armádě Unie v cestě, byla konfederační armáda čítající asi

šestnáct tisíc mužů pod velením generála „Stonewalla“ Jacksona.

Ačkoli Richmond nebyl strategicky důležitý, měl stejný symbolický význam jako Washington, D.C. Města byla od sebe vzdálena pouhých sto mil a Konfederaci záleželo na udržení kontroly nad svým hlavním městem stejně jako Unii na udržení Washingtonu, D.C.

V důsledku toho, když v dubnu 1862 zahájil Sever postup na Richmond, dostal Jackson rozkaz zastavit útok za každou cenu. Konfederační generál vedl pozoruhodnou kampaň a podařilo se mu oklamat síly Unie tak, že uvěřily, že čelí obrovské armádě v údolí Shenandoah. Jacksonova taktika uspěla: aby se mu a šestnácti tisícům mužů, kteří s ním bojovali po většinu kampaně, postavili, nasadili Severní státy armádu o síle padesáti pěti tisíc mužů, kteří byli velmi potřební na jiných frontách.

Jackson dosáhl významných vítězství v taženích v údolí Shenandoah v bitvách u McDowellu, Front Royal, Winchesteru, Cross Keys a Port Republic. Poté se stáhl, aby pomohl posílit obranu Richmondu. Síly Unie po měsíčním obléhání dobyly Yorktown a poté postupovaly na Richmond. K bitvě došlo jen pár mil od Richmondu u Fair Oaks Station. Následovala bitva u Seven Pines, která sice skončila nerozhodně, ale zastavila postup Unie směrem k Richmondu.

V Sedmidenní bitvě byl útok Unie na Richmond odražen

Od 25. června do 1. července zahájily jednotky Unie ofenzívu, o které doufaly, že bude tím posledním tažením, které jim zajistí dobytí Richmondu. Během tohoto týdne se odehrála řada pohyblivých bitev, které vešly ve známost jako „Sedmidenní bitva“. Armáda Unie se dostala až na několik mil od Richmondu, ale opakované protiútoky sil Konfederace ji donutily k ústupu. Po střetnutí u Gaines' Mill převzali iniciativu konfederační vojáci a donutili armádu Unie k ústupu. Richmond byl zachráněn, ale za strašlivou cenu. Unie utrpěla asi šestnáct tisíc ztrát a Konfederace asi dvacet tisíc – což představovalo plnou pětinu sil obránců.

Po tomto vítězství byl konfederační generál Robert E. Lee jmenován velitelem Armády severní Virginie a stal se na Jihu idolizovanou postavou. Jeho vynikající schopnosti jako vojenského velitele a stratéga v kombinaci s jeho osobností byly inspirací pro Jih a byly často uváděny jako jediný důvod, proč se Jih v kritických fázích války nerozpadl.

Sever dobývá New Orleans

Unie si vynahradila porážku u Richmondu úspěšným útokem na cíle podél řeky Mississippi v dubnu 1862. Konfederační síly podnikly řadu zoufalých protiútoků, při nichž mimo jiné napínaly přes řeku řetězové kabely a pouštěly na unijní flotilu hořící čluny. Byly však postupně zatlačovány zpět kombinovanými silami unijního námořnictva a pěchoty čítajícími přibližně osmnáct tisíc mužů.

Nakonec armáda Unie dosáhla předměstí New Orleans. Početně slabší obránci Konfederace, asi tři tisíce mužů, uprchli před převahou armády Unie a město bylo 25. dubna 1862 obsazeno. Po zbytek války zůstalo New Orleans, největší město Konfederace a klíč k Mississippi, v rukou Unie. Jeho ztráta byla pro Konfederaci katastrofou.

Cedar Mountain a Manassas – vítězství Konfederace na severu

Ztráta New Orleans neměla vliv na sérii vítězství Konfederace ve Virginii. 9. srpna 1862 Lee rozdrtil armádu Unie v bitvě u Cedar Mountain nedaleko Culpeperu ve Virginii. Konfederační jednotky zaútočily na základnu armády Unie v Manassas Junction, kde ukořistily značné množství tolik potřebného zásobování.

Posíleni tímto úspěchem vytyčili Lee a Jackson obrannou linii v očekávání protiútoku Unie. Na něj nemuseli dlouho čekat. 29. srpna zaútočila armáda Unie čítající asi šedesát dva tisíc mužů na konfederační síly, které v té době čítaly pouze asi dvacet tři tisíc mužů. Jackson si svou přezdívku Stonewall (Kamenná zeď) nevysloužil nadarmo a díky chytré obranné strategii odolal drtivému útoku. V průběhu bitvy vznikl v řadách Unie takový zmatek, že jejich velitel usoudil, že bitva byla vyhrána, a v tomto smyslu poslal telegram do Washingtonu, D.C.

Telegram byl předčasný. Leeho posílila dělostřelecká jednotka Konfederace a následný bombardovací útok

zdecimoval síly Unie. Seveřané uprchli v porážce, pronásledováni vítěznými jednotkami Konfederace.

Vítězství Konfederace stálo draze. Síly Unie utrpěly 14 500 ztrát oproti 9 200 ztrátám Konfederace, ale Jih, na rozdíl od Severu, nedokázal nahradit ztráty tohoto rozsahu.

JEFFERSON DAVIS A KONFEDERAČNÍ STÁTY AMERIKY

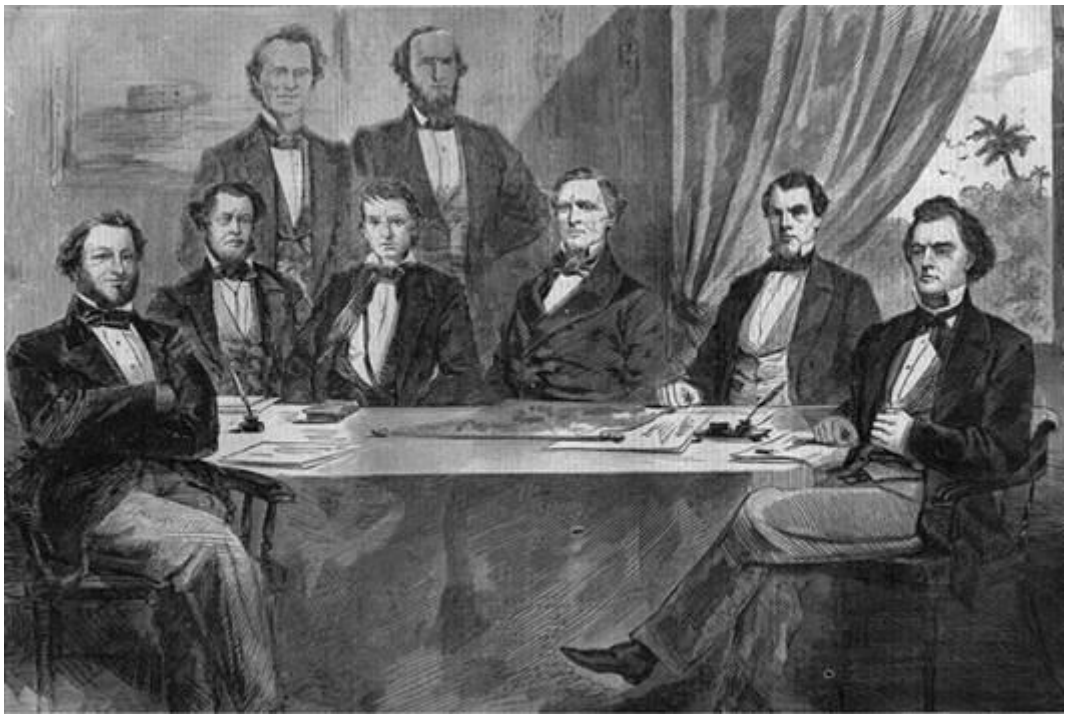

Zasedání konfederační vlády v Richmondu ve Virginii pod předsednictvím Jeffersona Davise (1808–1889). Davis, jehož předkové pocházeli z Walesu a Skotska, sloužil v roce 1846 v mexické válce v jednotce Prvních dobrovolníků z Mississippi, kde bojoval pod velením svého tchána Zacharyho Taylora. Byl zraněn a vrátil se domů o berlích, kde ho přivítali jako hrdinu. V roce 1847 snadno vyhrál volby do Senátu USA a v roce 1850 byl znovu zvolen. V roce 1853 byl jmenován ministrem války

USA a Davis zabránil druhému konfliktu s Mexikem tím, že koordinoval diplomatické řešení obnoveného konfliktu prostřednictvím „Gadsdenovy koupě“. Území získané tímto způsobem se stalo jižním Novým Mexikem a Arizonou, za které vláda USA zaplatila Mexiku 10 milionů dolarů. V roce 1857 byl znovu zvolen do Senátu USA a v roce 1860 byl demokratickým sjezdem nominován na prezidenta. Nabídku odmítl s ohledem na rostoucí napětí mezi Severem a Jihem ohledně otroctví, a když se v lednu 1861 stát Mississippi odtrhl od Unie, rezignoval na všechny funkce a odešel domů. Davis, který byl jednomyslně zvolen prezidentem Konfederačním sjezdem, jako první krok vyslal mírovou delegaci do Washingtonu, D.C., aby se pokusila vyřešit krizi prostřednictvím jednání. Lincoln se však s vyslanci odmítl setkat. Na konci války byl Davis zatčen a na dva roky uvězněn na základě obvinění z vlastizrady. K soudu se však jeho případ nikdy nedostal a byl propuštěn na kauci ve výši 100 000 dolarů, kterou za něj zaplatili soucitní obyvatelé Severu. Zbytek života strávil v částečném důchodu na Jihu.

Jih se přecenil – bitva u Antietamu

Povzbuzeni působivým vítězstvím v severní Virginii se konfederační vojáci rozhodli přejít do ofenzívy a přesunout válku na území Unie. V rámci postupu na sever dostal Jackson rozkaz dobýt město Harper's Ferry, které od začátku války držela posádka Unie.

Dobytí tohoto historického města – dějiště pokusu o ozbrojené povstání proti otroctví v roce 1859 vedeného

abolicionistou Johnem Brownem – bylo jediným úspěchem této kampaně.

Konfederační armáda o síle třiceti pěti tisíc mužů byla v září 1862 u Antietamu napadena armádou Unie čítající asi sedmdesát pět tisíc mužů. Početně slabší Konfederaci se jen s obtížemi podařilo odrazit útok Unie a byla nucena ustoupit zpět do Virginie. Invaze do Marylandu byla pro Konfederaci vojenskou porážkou a bitva u Antietamu se stala nejkrvavější jednodenní bitvou občanské války, při které Konfederace utrpěla přes deset tisíc ztrát a síly Unie přes dvanáct tisíc.

Fredericksburg – Unie se pokouší o nový vpád do Virginie

Armáda Unie se pokusila využít ústupu Konfederace z Marylandu a znovu vtrhla do severní Virginie. Jižané však takový krok očekávali a vybudovali si dobře promyšlené obranné pozice kolem kopců nedaleko Fredericksburgu.

13. prosince 1862 zaútočila armáda Unie čítající přes 114 000 mužů na linie Konfederace, které bránilo jen něco málo přes 70 000 mužů. I když síly Unie převyšovaly počet konfederačních vojáků, rozhodnutí zaútočit na silně opevněné obranné pozice u Fredericksburgu proměnilo tuto bitvu v jednu z nejvíce jednostranných bitev celé války.

Armáda Unie byla na obranných liniích rozdrcena a s těžkými ztrátami donucena k ústupu. Ztráty Unie činily přibližně 12 600 zabitých, zraněných nebo pohřešovaných, zatímco ztráty Konfederace dosáhly 5 300 mužů.

Murfreesboro – patová situace mezi Severem a Jihem

Unijní síly v Tennessee zahájily 31. prosince 1962 nový útok na hlavní nepřátelské jednotky Konfederace v bitvě, která se na severu stala známou jako bitva u Stones River a na jihu jako bitva u Murfreesboro.

Boje se dva dny přelévaly ze strany na stranu, až unijní dělostřelecké posily způsobily Konfederaci tak těžké ztráty, že byla donucena k ústupu. Bitva skončila nerozhodně, ačkoli Konfederaci unikla příležitost vyhnat invazní síly Unie.

Ačkoli obě strany utrpěly ztráty kolem dvanácti tisíc mužů, tento konflikt znamenal pro Konfederaci zlomový bod. Od té doby vedla Konfederace na Jihu zoufalé zadní vojové boje a marně se pokoušela zabránit úplnému kolapsu za frontovou linií ve Virginii.

První pokus Unie o rozbití Konfederace selhal v bitvě u Chickasaw Bluffs

Unie usoudila, že útok na jih podél řeky Mississippi rozdělí Konfederaci na dvě geografické části a tím urychlí její porážku. Za tímto účelem byly sestaveny dvě velké armádní skupiny, jejichž prvním úkolem bylo dobýt důležitou pevnostní město Konfederace Vicksburg v Mississippi.

26. prosince 1862 zaútočily síly Unie pod velením generálmajora Willa Shermana na silně opevněné vnější obranné linie Vicksburgu u Walnut Hills. V bitvě, která vešla ve

známost jako bitva u Chickasaw Bluffs, byly síly Unie odraženy s těžkými ztrátami. První pokus Unie rozdělit Jih na dvě části tak skončil naprostým neúspěchem.

200 000 ČERNÝCH BOJUJE NA STRANĚ SEVERU PROTI JIHU

Do konce války se do armády Severní Unie proti Jihu přihlásilo více než 200 000 černochů. Byli organizováni pod záštitou rasově segregovaného Úřadu pro barevné jednotky (Bureau of Colored Troops), který byl zřízen generálním rozkazem č. 143 dne 22. května 1863. Přibližně 94 000 mužů byli bývalí otroci ze států, které vystoupily z Unie, zatímco přibližně 44 000 byli bývalí otroci nebo svobodní občané z pohraničních států. Zbytek byl rekrutován ze severních států a z území Colorada. Ačkoli bojovali za svou svobodu, Sever stále udržoval černochy oddělené od bělochů.

Griersonova ofenzíva se valí na jih

V dubnu 1863 zahájil oddíl kavalerie Unie pod velením Benjamina H. Griersona jednu z nejodvážnějších bitev celé války. Grierson, který velel jednotce o síle 1 700 mužů, vyrazil z La Grange v Tennessee a za šestnáct dní urazil šest set mil do Baton Rouge v Louisianě. Cestou zničili kilometry železniční trati, zajali pět set vězňů, unikli tisícům vojáků Konfederace a ztratili pouze dvacet čtyři mužů.

Unie zahajuje druhou kampaň v Richmondu

Poté, co se armáda Unie na severu vzpamatovala z porážky u Fredericksburgu, zahájila druhý útok na hlavní město Konfederace, Richmond. Dobře vybavená armáda čítající 134 000 mužů vyrazila do boje, od něhož si Unie slibovala rozhodující úder proti konfederačním silám ve Virginii.

Síly Unie překročily hranice Virginie 27. dubna 1863 a u Chancellorsville se střetly s početně slabší konfederační armádou. Kombinace odvážné taktiky velitelů Konfederace, Leeho a Jacksona, a opatrného vedení generála Unie Josepha umožnila Jižanům invazi důrazně odrazit. Po několika dnech krvavých bojů se síly Unie opět stáhly na sever.

Vítězství Konfederace bylo zmařeno pouze obrovskými ztrátami, mezi které patřilo i náhodné zastřelení Jacksona jeho vlastními vojáky. Vůdce Konfederace později zemřel na následky svých zranění a byl zařazen mezi 12 750 obětí, které utrpěla jeho strana. Ačkoli armáda Unie utrpěla ztráty ve výši 17 300 mužů, Konfederace neměla dostatečné rezervy, aby tyto

ztráty nahradila. Vítězství u Chancellorsville nemohlo zakrýt skutečnost, že se válka začala obracet proti Jihu.

Pád Vicksburgu rozdělil Konfederaci na dvě části

V dubnu 1863 zahájila Unie nový pokus o dobytí údolí řeky Mississippi. Přes těžké ztráty postupovaly jednotky Unie pod velením generála Ulyssese Granta na jih k Jacksonu, hlavnímu městu státu Mississippi. Tam armáda Unie čítající čtyřicet čtyři tisíc mužů v krátké bitvě 12. května 1863 rozdrtila šest tisíc obránců Konfederace.

Grant poté postoupil na Vicksburg a porazil dva protiútoky obrany města. Jednotky Unie podnikly dva čelní útoky na město, které byly oba odraženy s těžkými ztrátami. Grant poté nařídil obléhat opevněné město, aby nevyčerpal své jednotky nekonečnými útoky.

Obránci Konfederace vydrželi šest týdnů, ale 4. července 1863 byli donuceni kapitulovat. Pád Vicksburgu rozdělil Jih na dvě části a Konfederaci zasadil smrtelnou ránu. Málokdo věřil, že by Jih mohl po porážce takového rozsahu válku vyhrát.

PICKETŮV ÚTOK UKONČIL BITVU U GETTYSBURGU V ROCE 1863

Bitva u Gettysburgu, která se odehrála v průběhu tří dnů od 1. do 3. července 1863, byla největší samostatnou pozemní bitvou americké občanské války i celé americké historie. Vrcholem bitvy byl útok 15 000 vojáků Konfederace pod velením generála George E. Picketta, kteří se přes otevřené pole dlouhé jednu míli vrhli na pozice Unie na Cemetery Ridge. Přestože byli Pickettovi muži ostřelováni dělostřeleckou palbou a střelbou z pušek, dosáhli linií Unie, ale nedokázali je prolomit. Během padesáti minut bitvy padly dvě třetiny Pickettových mužů a útok, známý jako Pickettův útok, znamenal porážku pokusu Konfederace o invazi na území Unie. Konfederační armáda se následující den stáhla a zanechala bojiště poseté více než 48 000 oběťmi z obou stran. Bitvy se zúčastnilo přes 172 000 mužů a 634 děl a bylo spotřebováno odhadem 569 tun střeliva.

Gettysburg – 48 000 obětí v jedné bitvě

Vůdci Konfederace si byli dobře vědomi zhoršující se vojenské situace a rozhodli se vsadit vše na jednu kartu. Lee dostal rozkaz vtrhnout do Pensylvánie a uštědřit silám Unie na jejich vlastním území rozhodující porážku.

Na začátku července dorazila Leeova armáda čítající přibližně sedmdesát dva tisíc mužů do města Gettysburg v Pensylvánii, kde se střetla v bitvě s devadesáti třemi tisíci mužů silnou armádou Unie pod velením generála George Meada. Zpočátku jednotky Unie odrazily rozhodný útok Konfederace, který trval dva dny. Třetího dne zahájila stále zoufalejší armáda Konfederace poslední útok na linie Unie. Jednalo se o téměř sebevražedný útok sil Konfederace pod velením generálmajora George Picketta, který se proslavil jako „Pickettův útok“. Útok selhal a více než polovina útočníků z Konfederace při něm padla.

Porážka byla drtivá a Lee byl nucen ustoupit zpět do Virginie se zbytky své rozbité armády. Armáda Unie byla ze své strany stejně vyčerpaná a neměla sílu pronásledovat ustupující Konfederaci.

Gettysburg byl rozhodujícím vítězstvím Unie a definitivně obrátil válku ve prospěch Severu. Bylo však vykoupeno neuvěřitelnou cenou. Čtvrtina všech mužů, kteří se bitvy zúčastnili, padla, přičemž Unie utrpěla kolem dvaceti tří tisíc ztrát a Konfederace dvacet pět tisíc.

V listopadu 1863 Lincoln slavnostně otevřel národní hřbitov na počest těch, kteří padli v bitvě u Gettysburgu. Jeho

projev, známý jako Gettysburgská řeč, znovu potvrdil jeho odhodlání dosáhnout sjednocení země a proslavil se jako vyjádření principů, za které Sever bojoval.

Lincoln pozastavuje demokracii

Ačkoli Unie zvítězila ve dvou z nejdůležitějších bitev tohoto konfliktu, protiválečné nálady narostly do takové míry, že na Severu vypuklo otevřené povstání. Velké množství obyvatel Severu, jak se správně předpovídalo, nemělo k otázce otroctví žádný zvláštní vztah a mnozí z nich byli unaveni válkou, která se zdála táhnout donekonečna.

Lincoln také v důsledku válečných opatření pozastavil řadu demokratických institucí, včetně práva na svobodu projevu a ochrany před zadržením bez soudu. Tato opatření rozhněvala mnoho obyvatel Severu, kteří zpochybňovali chování prezidenta ve světle demokratických principů, za které měl údajně bojovat.

Rozhořčení nad Lincolnovým stále autoritářštějším chováním dosáhlo vrcholu v květnu 1863, kdy byl zatčen a deportován do Konfederace kongresman z Ohia Clement L. Vallandigham. Kongresman pouze pronesl projev, v němž válku odsoudil.

Kromě toho Lincoln v červnu 1863 zakázal noviny Chicago Times poté, co se i ony staly stále více protiválečnými. Tento krok vyvolal bouři nevole po celém Severu a Lincoln byl nucen ustoupit.

Povstání proti černochům v New Yorku

Až do roku 1863 se Unie při budování své armády spoléhala na dobrovolníky, avšak v tomto roce zavedla brannou povinnost, aby doplnila stavy potřebné k rozhodujícímu poražení Jihu. Zavedení branné povinnosti Unií v roce 1863 se ukázalo jako velmi kontroverzní. V New Yorku se shromáždily bílé davy, které zaútočily na vládní úřady a zapálily je během nepokojů, které trvaly čtyři dny. Kromě protivládních nálad se terčem výtržníků stali také černoši, kteří byli považováni za hlavní příčinu války.

Newyorská policie a milice nebyly schopny nepokoje zvládnout a vláda Unie byla nucena přesunout část armády z Virginie zpět do New Yorku, aby obnovila pořádek. Podobné nepokoje se odehrály i v jiných částech Unie, i když ne v takovém měřítku jako v New Yorku. Nepokoje byly důkazem správnosti Lincolnovy předpovědi, že bílým obyvatelům Severu bylo osud černých otroků na Jihu lhostejný.

Bitva u Chickamaugy – počáteční vítězství Konfederace

Armáda Unie v Tennessee mezitím vedla proti silám Konfederace na jihu válku s nízkou intenzitou. V září 1863 však byla zahájena velká ofenzíva, jejímž cílem bylo dobýt důležité železniční centrum Konfederace, město Chattanooga v Tennessee.

Konfederační vojáci se z města stáhli a raději se rozhodli bránit nedaleké Chickamauga. Pevná obrana Konfederace zmařila útok Unie a strategická chyba Severu otevřela nechtěnou mezeru v jejich liniích.

Toho využili Konfederační vojáci k tomu, aby z bojiště vyhnali třetinu armády Unie a jejího velitele, generála Williama Rosecranse. Porážené síly Unie se poté stáhly do Chattanoogy, kde převzaly částečně dokončené obranné pozice Konfederace a čekaly na nevyhnutelný útok.

„STONEWALL“ JACKSON – HRDINA JIHU

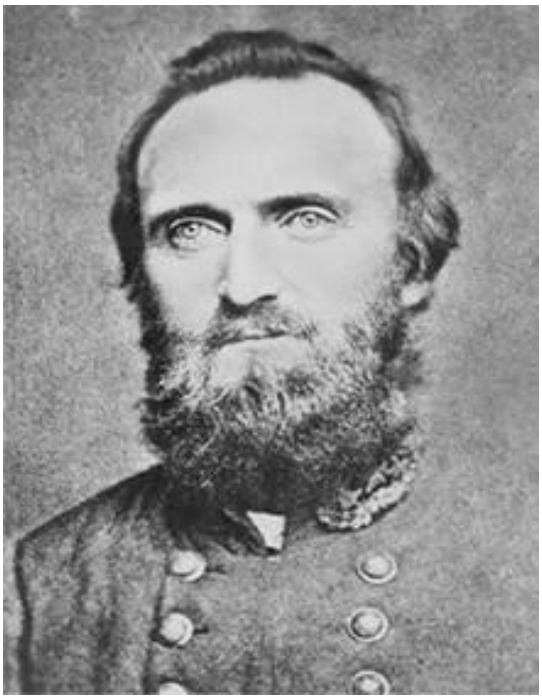

Thomas Jonathan „Stonewall“ Jackson (1824–1863) byl jedním z nejschopnějších velitelů armády Konfederace, jehož vojenské činy se staly legendárními. Jako veterán mexické války velel Jackson také jednotkám, které dohlížely na popravu militantního abolicionisty Johna Browna. Největší slávu však

získal během občanské války. Opakovaně se držel svých pozic tváří v tvář drtivé přesile, což mu vyneslo přezdívku „Stonewall“ (kamenná zeď), výraz, který se dostal do anglického slovníku a znamená „držet se pevně“. Jackson byl v roce 1863 zraněn palbou vlastních jednotek a zemřel na zápal plic během pokusu o zotavení.

Konfederační vojska byla poražena a Tennessee obsadila Unie

Konfederační jednotky oblehly Chattanoogu, ale byly odraženy v bitvě u Wauhatchie, která se odehrála 28. října. Následující měsíc přešly jednotky Unie opět do ofenzívy a dobyly na Konfederaci nedaleký vyvýšený bod Orchard Knob. Další jednotky Unie pod velením generála Shermana zaútočily na Konfederaci v bitvě u Missionary Ridge.

Do konce listopadu porazila armáda Unie Konfederaci v bitvách u Lookout Mountain a Missionary Ridge. Konfederační jednotky uprchly a do konce roku se většina Tennessee dostala pod kontrolu Unie. Všichni informovaní Konfederační vojáci věděli, že tento vývoj znamenal začátek konce pro Jih.

Bitvy u Wilderness– Jih krvácí

V květnu 1864 se armády Jihu a Severu opět střetly v hustých lesích u Wilderness ve Virginii, nedaleko starých bojišť u Chancellorsville a Fredericksburgu. V zuřivých bojích, které provázely velké zmatky, žádná ze stran nezasadila druhé

rozhodující vojenskou porážku, avšak ztráty na obou stranách se počítaly na desítky tisíc.

Konfederace byla na pokraji vyčerpání a neměla k dispozici takové zásoby obyvatelstva jako Sever, aby mohla své ozbrojené síly neustále doplňovat. V důsledku toho, když Unie zahájila svou poslední kampaň v roce 1864, byla schopna nasadit asi 235 000 mužů proti celkové armádě Konfederace čítající 135 000 nedostatečně zásobených a podvyživených vojáků.

Třetí pokus o dobytí Richmondu selhal

Generál Ulysses Grant byl jmenován vrchním velitelem severních sil po nerozhodné bitvě u Wilderness ve Virginii. Grant změnil taktiku a nařídil armádě Unie přejít do ofenzívy; bylo to poprvé v průběhu války, kdy byl takový rozkaz severní armádě vydán.

V důsledku toho se síly Unie posunuly na jih a v květnu vypukla v malém městečku Spotsylvania Court House ve Virginii desetidenní bitva.

Navzdory obrovským ztrátám, které v této bitvě dosáhly sedmnácti tisíc mužů, Grant nařídil armádě, aby se znovu pokusila dobýt Richmond.

Obránci Konfederace shromáždili své zálohy a čelili útoku Unie přímo u Cold Harboru ve Virginii, na dohled od Richmondu. Následovala bitva u Cold Harboru, která byla poslední velkou porážkou, kterou armády Unie v této válce

utrpěly. Armáda Unie utrpěla více než 7 000 ztrát, zatímco ztráty Konfederace činily méně než 1 500 mužů.

Richmond pod obklíčením

Síly Unie poté zaútočily na hlavní město Konfederace z jihu obchvatným manévrem, který spočíval v proniknutí hluboko do Virginie, než se opět stočily na sever. Plán téměř vyšel a obránci Konfederace stihli svou armádu dostat do pozic jen s velkým nasazením. Postup Unie byl zastaven jižně od Richmondu u města Petersburg zoufalým zásahem zadního voje Konfederace. Richmond byl obklíčen a prakticky odříznut od okolí.

Síly Unie se také pokusily obsadit město Petersburg ve Virginii, ale silná obrana Konfederace útok odrazila. Neodraditelné síly Unie vykopaly zákopy, které se nakonec táhly přes třicet mil kolem Petersburgu, a oblehly město.

Potopení lodi CSS Alabama

Válečná loď Konfederace, CSS Alabama, byla v roce 1862 tajně postavena pro Jih v britské loděnici a od svého spuštění na vodu až do roku 1864 způsobovala značné škody na obchodních a zásobovacích trasách Unie do Evropy. Během této doby její posádka přepadla 450 lodí Unie, zajala nebo spálila 65 obchodních lodí Unie a zajala více než dva tisíce vězňů. V červnu 1864 přistála loď CSS Alabama, která nikdy nezakotvila v žádném přístavu Konfederace, ve francouzském

Cherbourgu, aby zde provedla opravy a vyložila zajatce. Zpráva o zakotvení slavného konfederačního korzára se rychle rozšířila a brzy se před Cherbourgem objevila loď Unie USS Kersarge. CSS Alabama opustila přístav 19. června 1864 a zapojila se do boje s USS Kersarge. Bitva byla krátká a prudká a CSS Alabama byla potopena za méně než dvě hodiny.

Další slavný konfederační korzár, loď CSS Florida, byl v říjnu 1864 zajat v rozporu s mezinárodním právem v přístavu v Bahii (dnes Salvador) v Brazílii.

Posádka třetího slavného konfederačního korzára, lodi CSS Shenandoah, která operovala v Tichém oceánu, se o skončení války dozvěděla až 2. srpna 1865. V listopadu téhož roku loď dorazila do anglického Liverpoolu, kde ji její kapitán předal úřadům.

První útok na Atlantu

V červnu 1864 zahájily jednotky Unie rozsáhlou invazi do státu Georgia a za jeden měsíc postoupily o osmdesát mil, čímž donutily obránce Konfederace k ústupu, aniž by došlo k významnější bitvě. Následující měsíc jednotky Unie zaútočily na obrannou linii Konfederace na hoře Kennesaw nedaleko Atlanty, ale byly odraženy s dvěma tisíci oběťmi. Jednotky Unie však byly tou dobou již přesvědčeny o vítězství a brzy dosáhly předměstí Atlanty.

Konfederační vojáci kladli zoufalý odpor se svou armádou, která byla v drtivé početní nevýhodě, a do konce července utrpěla Unie devět tisíc ztrát oproti deseti tisícům na

straně Konfederace. Při takovém tempu úbytku sil byl kolaps Konfederace jen otázkou času.

Poslední pokus Konfederace

Vzhledem k tomu, že Atlanta i Petersburg byly obléhány, velení Konfederace si uvědomovalo, že čas nehraje v jejich prospěch. Bylo rozhodnuto přenést válku přímo do Washingtonu, D.C., v naději, že by ji bylo možné diplomaticky ukončit. Přinejmenším by to donutilo armádu Unie, která ohrožovala Richmond, aby se přesunula zpět k obraně Washingtonu, D.C.

Úkolem byla pověřena konfederační jednotka pod velením generála Jubala A. Earlyho, která po pochodu na sever překročila hranici Marylandu a 11. července 1864 dorazila k okraji Washingtonu, D.C. Přítomnost konfederační armády v dohledu hlavního města vyvolala velkou paniku a Unie urychleně vyslala posily do pevnosti Fort Stevens, ležící v severozápadní části Washingtonu, D.C.

Tam, za osobní přítomnosti prezidenta Abrahama Lincolna jako pozorovatele, síly Unie odrazily Earlyho útoky. Poté, co si prohlédl obranu Unie, si velitel Konfederace uvědomil, že jeho síly jsou příliš slabé na to, aby město dobyly, a stáhl se zpět do Virginie. Byla to poslední velká ofenzíva Jihu v této válce. Nyní jim chyběly zásoby, lidské síly a především vůle k odporu.

100 000 VOJÁKŮ UNIJNÍ ARMÁDY DOBYLO A VYPÁLILO ATLANTU V ROCE 1864

Na této fotografii, zachycující někdejší hlavní železniční uzel v Georgii, je věrně zachycena atmosféra měsíčního obléhání Atlanty, které trvalo od 20. července do 2. září 1864. 17. července zaujala 100 000 mužů silná armáda Unie pod velením generála Shermana pozice severně od města proti 50 000 mužům silné obraně Konfederace. Početně slabší Konfederaci se podařilo zatlačit a zničené město padlo. Sherman deportoval civilní obyvatelstvo a nařídil město vypálit do základů. Pro Jih to byla obrovská psychická rána.

Pád Atlanty

Město Atlanta, poslední významné metropolitní centrum, které zůstalo v rukou Konfederace, bylo v červnu 1864 po pádu Chattanoogy obklíčeno a obléháno silami Unie. Konfederační vojáci kladli odpor po dobu čtyř měsíců a na předměstí města se odehrála řada bitev, mimo jiné u Kennesaw Mountain, Peachtree Creek a Jonesborough. Nakonec, po dalším velkém střetu známém jako bitva o Atlantu, byli konfederační vojáci 1. září 1864 donuceni k ústupu.

Následujícího dne se město vzdalo útočící armádě Unie pod vedením generála Williama Shermana. Generál Unie nařídil zničení města a deportaci civilního obyvatelstva. Celé město bylo poté vypáleno do základů, ušetřeny byly pouze kostely a nemocnice.

Mezitím v srpnu převzala jednotka námořnictva Unie kontrolu nad zálivem Mobile Bay v Alabamě, čímž odřízla poslední významný přístav Jihu.

Konfederační vojska ztratila údolí Shenandoah

Pád Atlanty byl předzvěstí řady porážek Konfederace. Početná armáda Unie vyrazila z Washingtonu, D.C., v patách ustupujícímu generálovi Konfederace Earlymu a jeho jednotkám a pronásledovala je až do údolí Shenandoah. Tam byla početně i materiálně výrazně slabší armáda Konfederace v rychlém sledu poražena ve třech důležitých bitvách – v září u Winchesteru a Fishers Hillu a v říjnu u Cedar Creeku.

Série vítězství umožnila Lincolnovi snadno vyhrát následující prezidentské volby, a to navzdory dřívějším neshodám ohledně jeho způsobu vládnutí. Volby se samozřejmě konaly pouze v severních státech.

Vzpoura otroků a Shermanův pochod k moři

Po zničení Atlanty se Sherman a armáda Unie v závěrečných měsících roku 1864 vydali na pochod na východ přes Georgii k moři, aby tak zničili to, co zbylo z jižních armád Konfederace. Jednotky Unie postupovaly na šedesátimílovém úseku směrem k přístavu Savannah, kam dorazily 21. prosince.

Shermanovy síly při tomto pochodu uplatňovaly záměrnou taktiku spálené země, jejímž cílem bylo demoralizovat jižany a odříznout konfederační armády od zásob. Podle Shermanova zvláštního polního rozkazu č. 120, vydaného 9. listopadu 1864 v rámci příprav na výpravu, byli velitelé armádních sborů výslovně oprávněni „ničit mlýny, domy, bavlnářské stroje atd., přičemž pro ně platí tento obecný princip: „V okresech a oblastech, kde armáda není napadána, by nemělo být povoleno žádné ničení takového majetku; pokud však partyzáni nebo ozbrojenci napadnou náš pochod, nebo pokud obyvatelé zapálí mosty, zablokují silnice nebo jinak projeví místní nepřátelství, pak by velitelé armády měli nařídit a provést více či méně nemilosrdné zničení v závislosti na míře takového nepřátelství.“

Kromě toho se černí otroci, osvobození v důsledku rozpadu Konfederace, vzbouřili a pomstili se svým bývalým

bílým pánům. Znásilňování, plenění a rabování se staly na denním pořádku. Tisíce černochů se po cestě připojily k silám Unie, což bylo zohledněno i v Shermanově zvláštním polním rozkazu č. 120, který v odstavci 7 uváděl: „Negři, kteří jsou tělesně zdatní a mohou být užiteční pro jednotlivé kolony, mohou být vzati s sebou, ale každý velitel armády musí mít na paměti, že otázka zásobování je velmi důležitá a že jeho první povinností je postarat se o ty, kteří nosí zbraně.“

Pochod k moři, jak se mu začalo říkat, navždy zpečetil Shermanovu pověst jako postavy, kterou Jih nenáviděl. Podle vlastních odhadů generála Unie způsobila tato kampaň škody ve výši asi 100 milionů dolarů, což byla na tehdejší poměry obrovská částka. Byly zničeny mosty, telegrafní linky, stovky továren a mlýnů a více než tři sta mil železnice.

Bitva u Franklinu – Konfederační armáda se hroutí

Poslední vzepětí Konfederační armády Tennessee přišlo s bitvou u Franklinu 30. listopadu 1864. Tato významná bitva byla bezpochyby nejhorší porážkou, jakou konfederační síly v celé válce utrpěly, a při ní padla více než polovina z dvaceti tisíc jižanských bojovníků. V polovině prosince zahájila armáda Unie v bitvě u Nashvillu poslední útok na poslední konfederační síly v Tennessee. Konfederační vojáci se v zmatku a rozčarování rozprchli a mnozí se vrátili na své zdevastované farmy, protože pro ně válka skončila.

V mnoha oblastech Konfederace začal nedostatek potravin nabývat vážných rozměrů a nadšení pro pokračování války

sláblo. Velké dezerce se stávaly stále častějšími a vláda Konfederace se stávala stále více autoritou pouze na papíře. Na začátku ledna 1865 dobyla armáda Unie poslední významný pobřežní přístav, Fort Fisher na pobřeží Severní Karolíny. Blokáda Unie nad tím, co zbylo z Jihu, byla nyní úplná.

Bentonville – Armáda Unie postupuje na sever, aby se postavila poslední baště Konfederace

Poté, co porazily konfederační armády na jihu, vyrazily jednotky Unie na sever, aby zaútočily na poslední významnou konfederační armádu, která tábořila v okolí Richmondu ve Virginii. Cestou byly jednotky Unie v polovině března 1865 v bitvě u Bentonville napadeny konfederačními silami, jejichž počet činil pouhou třetinu jejich vlastní síly.

Konfederační útok, který byl v početní i palebné převaze, neměl šanci na úspěch a po dvou dnech byl nucen ustoupit. Konfederační velitel, generál Joseph E. Johnston, držel zbytky své rozbité armády v divočině až do následujícího měsíce, kdy se vzdal Shermanovi v Bennett Place.

Sherman spálí Columbii v Jižní Karolíně

Armáda Unie pokračovala v pochodu na sever a podobně jako při „Pochodu k moři“ za sebou zanechávala stopu zkázy. Jakmile vojáci zabavili zásoby, farmy a osady byly vypáleny a bílí obyvatelé byli často vydáni na milost a nemilost osvobozeným černým otrokům.

Shermanovy jednotky dorazily do Columbie, hlavního města Jižní Karolíny, 17. února 1865. Město se vzdalo bez boje, ale to nezabránilo tomu, aby bylo vypáleno do základů. Během jednoho dne Shermanovy jednotky zničily téměř všechny budovy v centru města.

Sherman později popřel, že by vydal rozkaz k vypálení města, ale jeho rozkaz zničit vojenské stavby byl nepochybně příčinou zničení města. Během postupu Unie na sever bylo zcela nebo částečně vypáleno asi patnáct významných měst Jihu, ale žádný akt ničení se nedal srovnat s vypálením Columbie ani nevyvolal větší kontroverzi.

PÁD HLAVNÍHO MĚSTA KONFEDERACE SYMBOLIZUJE POSLEDNÍ ODPOR JIHU

Legendární generál Konfederace Robert E. Lee po celá léta bránil hlavní město Jihu, Richmond ve Virginii, proti stále početnějším jednotkám Unie. Porážky, které utrpěly armády Konfederace jinde, činily Leeovu pozici stále neudržitější, a tak

na počátku dubna 1865 nařídil evakuaci města pod rouškou tmy. Město bylo v dubnu 1865 obsazeno silami Unie a Konfederace se krátce nato vzdala.

Pád Richmondu znamená konec Konfederace

Obrana Richmondu ze strany Konfederace se stávala čím dál zoufalejší, jakmile se k Leeovi a jeho generálnímu štábu dostávaly zprávy o porážkách na jihu. Střet obou armád v bitvě u Five Forks 1. dubna 1865, jihozápadně od Petersburgu, skončil předvídatelným vítězstvím armády Unie. Rozsah ztrát Konfederace v této bitvě donutil Leeho informovat prezidenta Konfederace Jeffersona Davise, že Petersburg a Richmond musí být evakuovány.

Davis, který byl v Richmondu přítomen, opustil město posledním odjíždějícím vlakem a přesunul hlavní město Konfederace do Danville. Sotva Davis odjel, zahájily síly Unie svůj třetí velký útok na Petersburg a Richmond.

Severní armáda čítající 97 tisíc vojáků snadno přemohla zdrcené obránce Konfederace, kterých bylo asi 45 tisíc. Richmond byl v následujícím zmatku vypálen do základů a 3. dubna 1865 ho obsadily síly Unie. Prezident Lincoln si přišel prohlédnout ruiny osobně.

Ustupující armáda Konfederace se v týdnu po pádu Richmondu střetla s vítěznými silami Unie v sérii bitev. Lee se naposledy postavil k boji v bitvě u Appomattox Court House 9. dubna 1865, kde se pokusil prolomit postupující linii vojáků Unie. Když si uvědomil, že jeho nepatrné síly jsou v početní

nevýhodě, nezbývalo Leeovi nic jiného než se vzdát. Konfederační armáda severní Virginie dostala povolení uspořádat 12. dubna poslední přehlídku, při které byla formálně rozpuštěna. Válka v severní Virginii skončila.

ŠESTÝ KENTUCKÝ PLUK NABÍZÍ POHLED NA LIDSKÉ NÁKLADY VÁLKY

6. kentucký pluk zahájil válku s počtem čtyř tisíc mužů. Zúčastnil se většiny významných bitev na západní frontě, včetně Shiloh, Baton Rouge, Stones River, Chickamauga, Lookout Mountain, Resaca (Georgia), Dallas (Georgia), Peach Tree Creek, bitvy o Atlantu, Jonesborough, Atlantské kampaně a Jiho-karolínské kampaně. Kapituloval 25. dubna 1865, přičemž z původního stavu zůstalo naživu pouze pět set mužů.

Lincolna zavraždil stoupenec Konfederace

Lincoln nařídil Grantovi, aby se k poraženým konfederátům choval velkoryse, neboť hodlal prosazovat politiku usmíření s cílem obnovit Unii. 14. dubna 1865 byl však zavražděn stoupencem Konfederace, hercem Johnem Wilkesem Boothem, v divadle ve Washingtonu, D.C. Lincolnovy plány na usmíření a návrat všech černochů z Ameriky zemřely spolu s ním.

Mezitím měla Leeova kapitulace předvídatelné důsledky pro zbývající konfederační armády. Poslední armáda v Severní Karolíně se vzdala 17. dubna, zatímco jednotky v Texasu a Louisianě kapitulovaly o měsíc později. Jefferson Davis, první a jediný prezident Konfederace, byl zajat v Georgii 10. května. Jeho zajetím skončila Konfederace oficiálně, necelých pět let po svém vyhlášení.

ABRAHAM LINCOLN BYL NA KONCI VÁLKY ZAVRAŽDĚN SYMPATIZANTEM KONFEDERACE

Prezident Abraham Lincoln byl zavražděn stoupencem Konfederace Johnem Wilkesem Boothem 14. dubna 1865, pouhých pět dní po kapitulaci Konfederační armády severní Virginie. Booth a jeho spolupachatelé doufali, že tím povzbudí upadající morálku Konfederace a podnítí ji k pokračování v boji. Booth byl 26. dubna vypátrán v úkrytu ve Virginii a zabit vojáky armády Unie. Atentát také zastavil Lincolnovy plány na repatriaci všech černochů v USA zpět do Afriky nebo na ostrov v Karibiku.

Ostrovy vyhrazené pro černochy

Lincolnova politika osvobození černochů a jejich usídlení v geografické izolaci od bělochů nabyla konkrétní podoby v podobě zvláštního polního rozkazu č. 15 generála Shermana, vydaného v lednu 1865.

Na základě tohoto opatření byla osvobozeným černým otrokům udělena výlučná práva k řadě ostrovů a částí pobřežní oblasti Jižní Karolíny a Georgie a právo je využívat. Tím v podstatě vznikly miniaturní černé domoviny v rámci hranic Spojených států. Jak bylo předvídatelné, rozkaz zrušil prezident Andrew Johnson, který nastoupil po Lincolnovi, a plán tak vyšel vniveč.

Třináctý dodatek formálně ruší otroctví

Občanská válka vyřešila dvě zásadní otázky, které trápily Unii od jejího vzniku, a to rozsah pravomocí federální vlády a otázku otroctví.

Vítězství Severu znamenalo triumf federálního systému vlády, který stanovil, že centrální vláda má právo rozhodovat v určitých záležitostech za všechny státy a může převážit nad koncepcí „práv států“, na níž spočíval konfederativní pohled.

Pokud jde o otázku otroctví, vítězství Severu tuto praxi jednou provždy ukončilo v celé zemi. Ačkoli americký Kongres zrušil otroctví v roce 1862 a Lincoln vydal Prohlášení o osvobození v lednu 1863, tato opatření se z právního hlediska vztahovala pouze na státy tvořící Konfederaci.

V důsledku toho byla 6. prosince 1865 formálně novelizována Ústava Spojených států. Tímto opatřením bylo otroctví zrušeno ve všech státech a teritoriích Spojených států amerických.

Zákony o rekonstrukci a čtrnáctý dodatek – pomsta Severu Jihu

Lincolnova vražda otevřela na Severu stavidla nenávisti vůči Jihu. Americký Kongres, v němž nyní zcela převládali členové usilující spíše o pomstu než o usmíření, přijal řadu zákonů, známých jako „zákony o rekonstrukci“, jejichž cílem bylo potrestat Jih za otroctví, odtržení a válku.

Prvním důležitým krokem v tomto směru byl čtrnáctý dodatek k Ústavě Spojených států, poprvé navržený v roce 1866, který, ačkoli byl formulován tak, aby zrušil rozhodnutí Nejvyššího soudu ve věci Dreda Scotta, také výslovně zbavil volebního práva bělochy, kteří aktivně podporovali Konfederaci.

Článek druhý tohoto dodatku stanovil, že právo volit bude odepřeno pouze těm, kteří se účastnili „vzpoury nebo jiného zločinu“. Článek třetí dodával, že „žádná osoba nesmí být senátorem nebo zástupcem v Kongresu, volitelem prezidenta a viceprezidenta, ani zastávat žádný úřad, civilní ani vojenský, ve Spojených státech ani v žádném státě, pokud dříve složila přísahu jako člen Kongresu, úředník Spojených států, člen zákonodárného sboru některého státu nebo výkonný či soudní úředník některého státu, že bude podporovat Ústavu Spojených států, a poté se zapojila do povstání nebo vzpoury proti ní nebo poskytla pomoc či podporu jejím nepřátelům. Kongres však může dvoutřetinovou většinou hlasů v každé komoře tuto nezpůsobilost zrušit.“

Toto omezení bylo Kongresem zrušeno až v roce 1898, avšak občanství Roberta E. Leeho ve Spojených státech, a tedy i jeho volební právo, mu bylo obnoveno až posmrtně v roce 1975.

V rámci tohoto úsilí o zbavení bělochů volebního práva byl ve spojení s čtrnáctým dodatkem k Ústavě uplatněn zákon amerického Kongresu z roku 1862, známý jako „Ironclad Oath“ (nezlomná přísaha). Tato přísaha, původně určená pro všechny federální zaměstnance, stanovila, že ten, kdo ji skládá, nikdy nepozvedl zbraně proti Unii ani nepodporoval Konfederaci – to znamená, že „nikdy dobrovolně nepozvedl zbraně proti Spojeným státům“, „dobrovolně“ neposkytl „žádnou pomoc, podporu, radu ani povzbuzení“ osobám v povstání a nevykonával ani se nepokusil vykonávat žádné funkce v rámci Konfederace.

Přijetí čtrnáctého dodatku se, jak bylo očekávatelné, setkalo s energickým odporem zákonodárných sborů všech bývalých konfederačních států s výjimkou Tennessee. V důsledku toho přijal Kongres USA v březnu 1867 zákon o rekonstrukci, na jehož základě byly v nesouhlasících státech zřízeny vojenské vlády. Každý vojenský velitel byl pověřen dohledem nad přepracováním ústavy každého státu tak, aby byl přijat čtrnáctý dodatek. Na základě těchto předpisů byl Jih rozdělen do pěti vojenských okruhů, z nichž každý byl pod dohledem generálmajora Unie velícího oddílu vojáků, který se, což bylo pro bílé jižany zlověstné, skládal hlavně z osvobozených černých otroků toužících po pomstě.

Černošské vlády na Jihu

Jelikož ustanovení čtrnáctého dodatku zbavila volebního práva velké množství bělochů, začali černošští voliči díky své početní převaze brzy dominovat v reformovaných zákonodárných sborech Jihu. Samozřejmě se pevně hlásili k Republikánské straně Abrahama Lincolna (pravděpodobně aniž by znali Lincolnovy skutečné názory na rasovou otázku), což vedlo k tomu, že každý jižanský stát měl republikánskou vládu, podporovanou federální okupační armádou.

Tímto způsobem se bývalí černí otroci ocitli také ve federálních úřadech. V letech bezprostředně po skončení války bylo do Kongresu USA zvoleno asi čtrnáct černochů a dva byli zvoleni do Senátu.

Kromě toho bývalí otroci dominovali v zákonodárných sborech Jihu a pod záminkou „rekonstrukce“ nařídili vyplácení odškodného své vlastní rase. V důsledku toho se v mnoha státech ztrojnásobily daně, což dále ochromilo ekonomiku, která se stále snažila zotavit z následků války, která se odehrávala hlavně na jejím území.

„REKONSTRUKCE“ – NEGRAMOTNÍ ČERNOŠI TVOŘÍ NOVÉ VLÁDY NA JIHU

Fotografie z roku 1868 zachycující zákonodárný sbor Jižní Karolíny v období rekonstrukce. Pouze dvacet dva z devadesáti čtyř černošských členů umělo číst a psát. Bílí členové zákonodárného sboru byli převážně ze Severu, jelikož zkušeným bílým politikům z Jihu byla na základě zákonů z období rekonstrukce odebrána volební práva a bylo jim zakázáno zastávat veřejné funkce.

Řádná vláda se hroutí

Okamžitá proměna tisíců negramotných černých otroků ve státní úředníky vedla k nevyhnutelnému kolapsu státní správy. Typickým příkladem byl Úřad pro osvobozené osoby (Freedmen's Bureau), federální agentura založená v březnu 1865 za účelem dotování podniků zakládaných bývalými otroky. V roce 1867 musela být zrušena, protože úplatkářství a korupce dosáhly takové míry, že ani severní liberálové již nemohli předstírat, že o tom nevědí.

Tento scénář se opakoval na úrovni jednotlivých států, kde ve státní správě začali dominovat otroci, kteří se náhle dostali ze sběru bavlny do vedení státních záležitostí. Úroveň státní správy se okamžitě začala zhoršovat a brzy byly rozsáhlé části Jihu zcela bez řádné vlády. Bývalí otroci byli také zaměstnáni ve federálních vojenských okupačních silách na Jihu. Za těchto okolností bylo nevyhnutelné, že následovalo velké množství rasově motivovaných zneužívání bílého obyvatelstva.

Kromě těchto problémů se bezohlední Seveřané také ujali pozic v jižní vládě, často pouze za účelem zpronevěry finančních prostředků a vlastního obohacení. Stali se známí jako „carpetbaggers“ (podle materiálu, z něhož se v té době vyráběly cestovní tašky) a byli zodpovědní za mnoho zneužití.

Ku Klux Klan a bílé hnutí odporu

Právě na pozadí těchto rasových útoků vznikl původní Ku Klux Klan (KKK). KKK byl založen v Pulaski ve státě Tennessee v zimě roku 1865 šesti bývalými důstojníky armády Konfederace, kteří svému spolku dali název odvozený od

řeckého slova kuklos („kruh“). Tento původní Ku Klux Klan sehrál důležitou roli při svržení vlád období rekonstrukce kombinací politické činnosti a násilí v podobě samozvaných strážců pořádku.

Oblečeni v rouchách se špičatými kápěmi, které sloužily jako maska a, jak někteří naznačovali, také k zastrašování pověrčivých černochů, zahájil Klan kampaň násilného odporu proti černochům – a bělochům, které považoval za zrádce své věci.

Dlouho se tvrdilo, že bývalý generál Konfederace Nathan B. Forrest byl buď zakladatelem, nebo prvním „velkým čarodějem“ (vůdcem) KKK. Forrest svou účast vždy popíral, ale jeho vliv na organizaci byl nesporný.

Bitva o Liberty Palace – Běloši se vzbouřili proti černošské vládě, 1874

V Louisianě byla více než polovina bělošského obyvatelstva zbavena volebního práva. V důsledku toho byl KKK obzvláště aktivní a těšil se silné podpoře. Napětí vždy vřelo těsně pod povrchem a pokračující násilí ze strany KKK vedlo k tomu, že americký prezident (a bývalý generál armády Unie) Ulysses S. Grant přijal v roce 1871 zákon o občanských právech, který prezidentovi umožňoval potlačovat nepokoje ve státech z vlastní iniciativy a pozastavit právo na habeas corpus.

Tento zákon, obecně známý jako „Zákon o Ku Klux Klanu“, fakticky ukončil činnost KKK. To však bílou opozici odradilo jen na chvíli a pokračující spor ohledně

zkorumpovaných guvernérských voleb v Louisianě v roce 1872 vyprovokoval pokus o státní převrat ze strany příznivců KKK pod vlajkou „Bílé ligy“ (White League).

Povstání, známé jako Bitva o Liberty Place, se odehrálo v New Orleans 14. září, kdy asi 3 500 členů Bílé ligy převzalo kontrolu nad radnicí, budovou státního parlamentu a zbrojnicí.

Bojovníci Bílé ligy, z nichž mnozí byli bývalí vojáci Konfederační armády, odrazili útoky metropolitní policie a státní milice, v nichž převládali černošští příslušníci. Své pozice udrželi po dobu tří dnů, než dorazily federální jednotky. Obě strany proti sobě nasadily děla a v centru města vznikly značné škody. Bílá liga byla vyhnána a ustoupila z města, nepokoje však pokračovaly do té míry, že federální vláda v tomto státě vyhlásila stanné právo, aby obnovila pořádek.

BITVA O LIBERTY PALACE, 1874 – BÍLÍ OBYVATELÉ LOUISIANY SE VZBOUŘILI PROTI REKONSTRUKČNÍMU REŽIMU

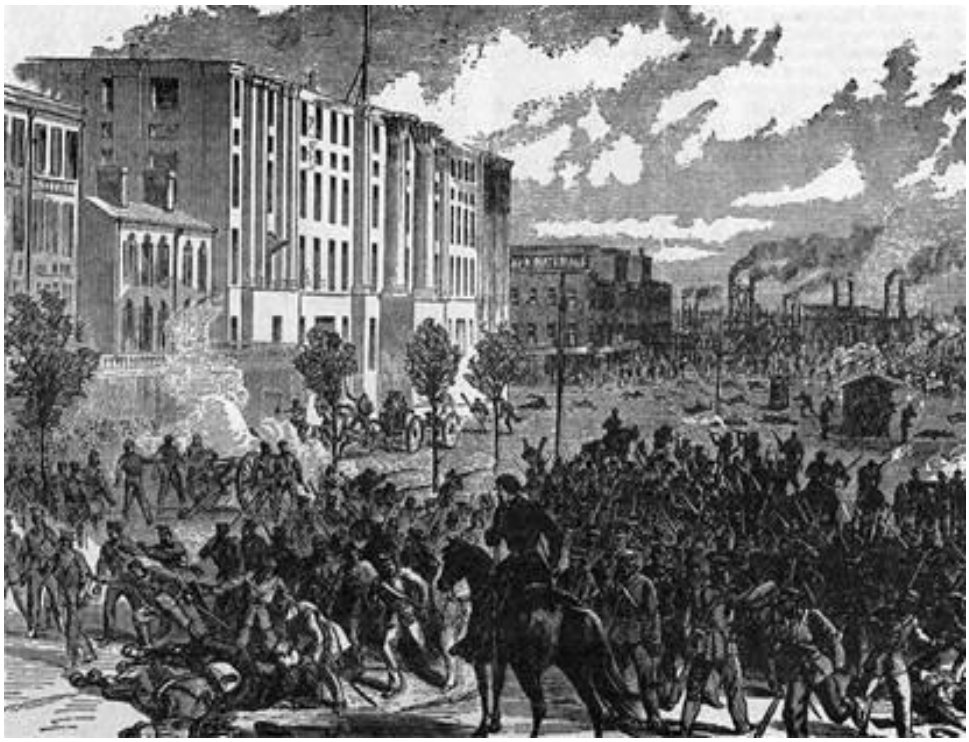

New Orleans: Odpor proti rekonstrukci vyústil v násilné povstání v bitvě u Liberty Palace v září 1874. Tisíce bělochů pod vlajkou Bílé ligy obsadily vládní budovy a s pomocí děl bojovaly proti státním a federálním silám. Povstání sice skončilo neúspěchem, ale upozornilo zbytek Ameriky na závažnost rasové situace na Jihu.

Rekonstrukce byla zrušena

Trvající chaos a odpor obyvatelstva proti radikálnějším zákonům z období rekonstrukce, a to jak na Severu, tak na Jihu, přispěly k postupnému rozpadu republikánských vlád, které na Jihu vládly před válkou. Konzervativní bílí demokraté, kteří si

říkali „Vykupitelé“, pomalu znovu získávali kontrolu nad jednotlivými státy, a to především díky registraci nových bílých voličů, kteří nebyli poskvrněni spojitostí s Konfederací. Existoval ještě jeden důležitý důvod pro pád černošských vlád na Jihu: prezidentské volby v roce 1876 vyhrál republikán Rutherford B. Hayes, který okamžitě stáhl federální jednotky, které stále podporovaly černošské a „carpetbag“ vlády na Jihu (zejména v Louisianě a Jižní Karolíně). V důsledku toho se tyto vlády zhroutily a byly nahrazeny vládami ovládanými bělochy.

Bílí demokraté vyhrávají volby na Jihu

Spojení Republikánské strany se Severem a obdobím rekonstrukce učinilo z Demokratické strany přirozený politický domov pro bílé voliče z Jihu. V důsledku toho vedla kombinace obnovení volebního práva pro bílé, násilí proti aktivistům za rekonstrukci a stažení federální okupační armády k tomu, že na Jihu začaly dominovat demokratické vlády.

Tento vývoj znamenal definitivní konec éry rekonstrukce. Byly sníženy daně a omezovány státní výdaje, což vedlo k uzavření mnoha institucí, které byly pod předchozími režimy zdrojem tolik nepřátelství a korupce.

Demokraté také upravili vnitřní procesy své vlastní strany tak, aby vyloučili černochy z účasti v primárkách nebo z možnosti stát se kandidáty. Tímto způsobem si strana udržela pevně bílou základnu, co se týče podpory i veřejných představitelů.

Původní Ku Klux Klan byl rozpuštěn

Ačkoli prezident Grant zákonem o občanských právech z roku 1871 KKK fakticky postavil mimo zákon, organizace již dosáhla svého vrcholu a sama od sebe pomalu zanikala.

Její údajný zakladatel, Nathan B. Forest, organizaci údajně rozpustil již v roce 1869, když byla její úloha – organizovat tajný odpor proti rekonstrukci a zbavení bílých volebního práva – z větší části splněna.

„Druhý“ Klan vznikl v roce 1915 a po první světové válce dosáhl počtu tří milionů členů, ale i ten se před druhou světovou válkou rozpadl.

„Třetí“ Klan se objevil v době hnutí za občanská práva v 60. letech a právě potomci této třetí organizace dnes existují v nepatrném počtu.

Je však nesprávné spojovat původní KKK s organizacemi vytvořenými během dvacátého století.

Ačkoli obraz Klanu utrpěl kvůli četným incidentům brutálního násilí, do nichž byli zapojeni jednotliví členové, není pochyb o tom, že původní KKK osvobodil jižní státy od mnoha z těch brutálnějších excesů období rekonstrukce.

Tuto skutečnost veřejně uznal prezident Woodrow Wilson, který po zhlédnutí epického filmu Davida Griffitha Birth of a Nation poznamenal, že původní Klan „zachránil civilizaci na Jihu“.

Zavedení testů gramotnosti

Zákonodárné sbory jižních států, ovládané demokraty, zavedly řadu opatření s cílem ještě více snížit počet černošských voličů. Jelikož jim byla zakázána otevřená rasová diskriminace, využily tyto sbory gramotnost jako kritérium pro posouzení způsobilosti voličů.

Byly přijaty zákony, které omezovaly právo volit na ty osoby, které mohly prokázat, že disponují předem stanovenou úrovní čtenářských a písemných schopností.

Ačkoli se toto nařízení dotklo i řady bělochů, největší dopad mělo na černošské obyvatelstvo, z něhož byla velká část negramotná. Některé z těchto testů gramotnosti zůstaly v platnosti až do dvacátého století a byly definitivně zrušeny teprve v době hnutí za občanská práva.

„Jim Crow“ – zavedení rasové segregace

Kromě zbavení černochů volebního práva uzákonily demokratické zákonodárné sbory na Jihu také segregaci ve školách a na veřejných místech a zakázaly smíšená manželství. Tato opatření se brzy rozšířila i na Sever, přičemž Baltimore se stalo jedním z prvních měst, které zavedlo rasově segregované obytné čtvrti.

V reakci na rostoucí vlnu segregovaných zařízení přijal americký Kongres v roce 1875 nový zákon o občanských právech, který zakazoval diskriminaci v hotelech, divadlech a na železnici. V roce 1883 byl tento zákon prohlášen za protiústavní s odůvodněním, že čtrnáctý dodatek zakazoval pouze diskriminaci ze strany státu, nikoli ze strany soukromých

osob. Toto rozhodnutí určilo tón rasových vztahů v Americe na následujících osmdesát let.

Rasové důsledky občanské války

Zahynulo přibližně 360 000 obyvatel Severu a kolem 250 000 obyvatel Jihu – což je ohromující číslo ve srovnání s 4 435 oběťmi války za nezávislost. Celkový počet obětí, který činí přibližně 610 000, zakrývá nerovnoměrný dopad na bílé obyvatelstvo Severu a Jihu.

Bílé obyvatelstvo Severu čítalo 22 milionů, což znamená, že 360 000 mrtvých představovalo 1,6 procenta z celkového počtu.

Jih s bílým obyvatelstvem 5,5 milionu utrpěl ztrátu přesahující 4,5 procenta. To zpomalilo růst bílého obyvatelstva na Jihu o desítky let, což je faktor, který jim dodnes škodí.

KAPITOLA 53: Rasová politika – Amerika do roku 1945

Američané, kteří se domnívali, že otázka rasových vztahů byla vyřešena výsledkem občanské války, byli velmi brzy vyvedeni z omylu. Rasové otázky i nadále dominovaly americké politice na všech úrovních. Ovlivňovaly ekonomiku, imigraci, zahraniční politiku i vnitropolitické dění – a nakonec formovaly podobu Ameriky až do dvacátého století a dále.

Hospodářský růst – nepokoje a závod

V období po skončení občanské války docházelo v Americe k rozvoji velkých měst, továren a průmyslových center, která brzy předčila ta evropská. Progresivní povaha americké společnosti, která podporovala a odměňovala individuální podnikání bez ohledu na sociální původ, živila evropského vynalézavého ducha, a nebylo náhodou, že mnoho z největších technologických průlomů moderního světa vzniklo v Americe v letech 1850 až 1940.

Rychlá industrializace však měla svou sociální a ekonomickou cenu. V tomto ohledu se Amerika nelišila od své evropské mateřské země a bující kapitalistické zneužívání poskytovalo skutečné důvody k nespokojenosti, které marxisté a socialisté využívali.

RYCHLÁ INDUSTRIALIZACE VEDE KE KAPITALISTICKÉMU VYKOŘISŤOVÁNÍ

Rychlá industrializace Spojených států v poslední čtvrtině devatenáctého století otevřela příležitost bezohledným kapitalistům, kteří se uchýlili k masivnímu společenskému vykořisťování, jaké jejich ideologičtí kolegové v Evropě uplatňovali již o několik desetiletí dříve. Ilustrace nahoře a dole: Výstižné snímky dětských dělníků pracujících v továrně na třídění uhlí v Pensylvánii. Právě v reakci na takové skandály byly zavedeny zákony upravující pracovní podmínky.

Stávky jsou důsledkem kapitalistického vykořisťování

První silná socialisticky orientovaná dělnická hnutí se v Americe objevila po roce 1885. Stejně jako jejich evropští soudruzi požadovala tato hnutí vyšší mzdy, lepší pracovní podmínky a zkrácení pracovní doby. O tom, jak rychle se tyto ideály šířily mezi americkou dělnickou třídou, svědčí skutečnost, že jen v letech 1886 a 1887 došlo ve Spojených státech k odhadem třem tisícům stávek.

Stávka v roce 1886 v továrně na žací stroje McCormick v Chicagu přerostla v závažné nepokoje, které jsou dnes známé jako Haymarketské nepokoje. Během těchto nepokojů byla na policii hozena bomba. V následné rvačce zemřelo sedm policistů a šedesát bylo zraněno. Chicago se proslavilo jako centrum radikálního dělnického aktivismu, což si udrželo po více než století.

V roce 1894 došlo v Chicagu k neméně významným nepokojům, když zaměstnanci společnosti Pullman, výrobce

železničních lůžkových vozů, vstoupili do stávky kvůli nespravedlivým pracovním podmínkám. Následné nepokoje se díky Americké železniční unii rozšířily po celé Americe a v Chicagu musely být nasazeny federální jednotky, aby nepokoje potlačily.

Jednou z důležitých skutečností týkajících se těchto raných socialistických odborových svazů, která je dnes přehlížena, byla skutečnost, že téměř všechny z nich obsahovaly ustanovení, která výslovně bránila černochům stát se jejich členy. Odbory často organizovaly stávky v reakci na pokusy vedení zaměstnat černochy a rasové střety mezi pracovníky různých ras byly běžné až do konce druhé světové války.

Rozšiřování infrastruktury – výstavba železnic na západě na úkor domorodých obyvatel

Již v roce 1862 schválil americký Kongres výstavbu pěti hlavních železničních tratí a spojení do západních teritorií. Tyto tratě byly budovány v rozsáhlých otevřených oblastech, což mnoha železničním společnostem umožnilo zakládat podél trasy vlastní malé osady a městečka.

Kongres také v roce 1862 schválil zákon o osídlování (Homestead Act), který podporoval migraci na západ tím, že poskytoval 65 hektarů (160 akrů) půdy zdarma každé rodině, která se zavázala ji obdělávat po dobu minimálně pěti let. Úsilí o kolonizaci západních teritorií bylo zastaveno občanskou válkou, ale po jejím skončení bylo znovu naplno obnoveno. Do doby, kdy byl program osídlování na počátku dvacátého století

ukončen, bylo uděleno asi 1,6 milionu grantů, což představovalo úctyhodných 10 procent veškeré půdy ve Spojených státech.

Všechna tato rozšíření byla provedena na úkor „indických území“ na západě a měla hrát důležitou roli ve vývoji indické politiky, vytváření indických rezervací a expanzi bělochů po kontinentálních Spojených státech.

Aljaška byla od Ruska zakoupena v roce 1867

Rusko udržovalo během občanské války přátelské vztahy s vládou Unie, díky čemuž mohla americká vláda v roce 1867 odkoupit od Rusů území Aljašky za 7,2 milionu dolarů ve zlatě. Tímto způsobem Amerika získala dalších 586 412 čtverečních mil území a několik set tisíc domorodých Inuitů. Aljaška se stala americkým státem až v roce 1959.

Tichomořské ostrovy a Havaj

V roce 1899 získaly Spojené státy ostrov Tutuila (neboli Americká Samoa), zatímco revoluce na Havajských ostrovech z roku 1893, vedená americkými pěstiteli cukrové třtiny, vedla ke svržení havajské monarchie a připojení ostrovů ke Spojeným státům v roce 1898. Kromě toho Spojené státy získaly také několik dalších ostrovů v Tichém oceánu, včetně ostrova Wake a Midway. Společným faktorem všech těchto akvizic byla skutečnost, že většina obyvatelstva nebyla evropského původu,

což byl demografický fakt, který zůstal z velké části bez povšimnutí.

ZNIČENÍ LODI USS MAINE V HAVANĚ VYVOLALO ŠPANĚLSKO-AMERICKOU VÁLKU

Loď USS Maine, která byla do té doby největší lodí, jaká kdy byla v amerických loděnicích postavena, připlula 24. ledna 1898 do kubánského přístavu v Havaně. 15. února kolem 21:30 byla loď USS Maine rozmetána dvěma samostatnými výbuchy a rychle se potopila. Zahynulo 252 mužů. Americké noviny z toho obvinily španělskou minu, ačkoli pro toto tvrzení neexistovaly žádné důkazy. Pozdější vyšetřovací soud dospěl ke stejnému závěru, ale pozdější vyšetřování zjistila, že příčinu výbuchu nebylo možné jednoznačně určit. Bez ohledu na pravdu vedla ztráta lodi USS Maine k tomu, že se americká veřejnost přiklonila k válce se Španělskem. Americké jednotky se vylodily

na Kubě, aby pomohly Kubáncům osvobodit se od španělské nadvlády. Následná španělsko-americká válka skončila porážkou Španělska a ztrátou velkého počtu jeho koloniálních držav.

Španělsko-americká válka – nová území připojená k USA

V roce 1868 vypukla válka mezi Španělskem a jeho kolonií Kubou, která usilovala o nezávislost, a s přestávkami trvala více než deset let. V roce 1873 zadrželo španělské námořnictvo americkou soukromou loď Virginius, kterou kubánští povstalci využívali k pašování zbraní.

Část americké posádky byla popravena za pirátství. Popravy vyvolaly v Americe značné veřejné rozhořčení vůči Španělsku a staly se známé jako aféra Virginius. V roce 1898 vyslala americká vláda bitevní loď Maine, aby zaujala pozici u Kuby a chránila zájmy amerických občanů na Kubě kvůli pokračujícím nepokojům. V noci 15. února však záhadná exploze zničila loď Maine a zabila 260 členů posádky.

V té době nebylo možné určit, zda Maine vyhodili do vzduchu Španělé nebo kubánští rebelové, ale veřejné mínění v Americe vinilo Španěly s ohledem na aféru Virginius.

19. dubna 1898 přijal americký Kongres rezoluci, která uznávala nezávislost Kuby a požadovala, aby se Španělsko z Kuby stáhlo. Rovněž zmocnila amerického prezidenta k použití síly, aby zajistil, že bude rezoluce provedena. To bylo v podstatě vyhlášením války proti Španělsku a americké vojenské síly rychle přemohly malou španělskou koloniální armádu.

Pařížská smlouva z prosince 1898, která ukončila španělsko-americkou válku, přiznala Kubě nezávislost (ačkoli byla až do roku 1902 pod americkou ochranou) a přinutila Španělsko postoupit Portoriko, Guam a Filipíny Spojeným státům. Americká vláda souhlasila, že Španělsku zaplatí 20 milionů dolarů za Filipíny. Portorikánci získali americké občanství na základě Jonesova zákona z roku 1917, zatímco Filipíny byly prohlášeny za nezávislé na konci druhé světové války.

Panama vznikla z Kolumbie

V roce 1902 schválil americký Senát plán na vybudování průplavu ve Střední Americe v nejužším místě pevniny oddělující Atlantický a Tichý oceán. Prezident Theodore Roosevelt podepsal v roce 1903 smlouvu s kolumbijskou vládou, která Spojeným státům udělila dlouhodobý nájem pásma širokého deset mil v provincii Panama, kde měl být průplav postaven.

Kolumbijský senát však smlouvu vetoval, protože se obával, že by podpořila rodící se separatistické hnutí v provincii. Toto rozhodnutí Panamce ještě více rozzuřilo a vypuklo povstání. Roosevelt povstalce podpořil a vyslal americké válečné lodě, aby zabránil nasazení kolumbijských vojsk proti povstalecké provincii. V důsledku toho získala Panama v roce 1903 nezávislost.

Nově nezávislý stát poté podepsal smlouvu s americkou vládou, na jejímž základě mu bylo vyplaceno 10 milionů dolarů a dalších

250 000 dolarů každý následující rok za pronájem území, na kterém měl být kanál postaven. Stavba začala okamžitě a Panamský průplav byl dokončen v roce 1914. Amerika si udržela kontrolu nad tímto technologickým zázrakem až do roku 2000, kdy nájemní smlouva konečně vypršela.

Mexiko – hnisající rána

Americké jednotky v roce 1914 na krátkou dobu obsadily mexické město Veracruz poté, co vnitřní spory ohrozily americké zájmy v Mexiku. Narychlo svolaná mezinárodní konference, kterou zorganizovalo několik latinskoamerických států, dokázala zabránit tomu, aby se konflikt vymkl kontrole, a vyjednala dohodu, která odvrátila druhou mexicko-americkou válku.

Napětí však přetrvávalo a v roce 1916 překročili ozbrojení Mexičané hranici do státu Nové Mexiko a zaútočili na americké město Columbus. Bylo zabito asi šestnáct Američanů a město bylo vypáleno do základů. Do Mexika byla vyslána jednotka americké armády s odvetnou misí, ale vrátila se s prázdnýma rukama, protože Mexičané odmítli spolupracovat při hledání viníků.

USA SE ZAPOJILY DO PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLKY V DŮSLEDKU SIONISTICKÝCH INTRIK

Američtí vojáci vystupují ve Francii, připraveni zapojit se do války na západní frontě proti Německu. Světové sionistické hnutí se zavázalo využít svého vlivu u americké vlády k zapojení USA do války výměnou za podporu vytvoření židovského státu v Palestině, jak bylo nastíněno v oficiální publikaci Sionistické organizace Spojeného království s názvem „Great Britain, the Jews and Palestine“.

První světová válka – porušení neutrality USA

Spojené státy se po vypuknutí první světové války v roce 1914 zpočátku snažily zachovat neutralitu. Tuto politiku však bylo obtížné udržet, protože Anglie a Francie v rámci své blokády proti Německu zasahovaly do plavby amerických lodí směřujících na evropský kontinent.

Němci ze své strany vedli ponorkovou válku proti všem lodím v moři kolem Británie a požádali neutrální státy, aby do Británie nebo Irska neposílaly plavidla, aby se předešlo možné ztrátě lodí nebo lidských životů. Němci také naléhavě žádali občany cizích států, aby necestovali na britských lodích.

Toto varování ignorovalo 128 amerických občanů, kteří v květnu 1915 cestovali na britském osobním parníku Lusitania. Toto plavidlo bylo torpédováno německou ponorkou poté, co bylo identifikováno jako přepravující munici pro britské válečné úsilí.

Americká veřejnost byla potopením Lusitanie pobouřena a média pomohla vyvolat protiněmecké a proticísařské nálady. Ve snaze uklidnit americkou veřejnost Německo oznámilo, že od nynějška bude před potopením varovat všechny osobní lodě, což by teoreticky dalo cestujícím čas na záchranu.

To americkou veřejnost do jisté míry uklidnilo a zásluhu za tento slib si připsal prezident Woodrow Wilson. Wilson následně vyhrál další prezidentské volby v roce 1916 na základě své snahy udržet Ameriku mimo válku.

„Mexický telegram“ vyostřuje napětí s Německem

Vzhledem k tomu, že válka v Evropě se protahovala, Německo v lednu 1917 oznámilo, že zavede politiku neomezené ponorkové války, která se měla vztahovat i na oblasti mimo Británii. Prezident Wilson na tuto zprávu reagoval přerušením diplomatických vztahů s Německem a přesvědčil

americký Kongres, aby souhlasil s vyzbrojením amerických obchodních lodí.

Tento krok se časově shodoval se zprávou o skandálu kolem „Zimmermannova telegramu“ z téhož měsíce. Jednalo se o šifrovaný telegram, který německý ministr zahraničí Arthur Zimmermann poslal německému velvyslanci ve Washingtonu DC Johannu von Bernstorffovi. Telegram předvídal americký vstup do války po oznámení rozšíření neomezené ponorkové války a nařizoval velvyslanci, aby oslovil mexickou vládu s nabídkou vojenského spojenectví proti USA.

Podle tohoto návrhu měli Němci poskytnout Mexiku pomoc při získání území ztraceného v důsledku mexicko-americké války a Gadsdenovy koupě. Kromě toho telegram žádal Bernstorffa, aby požádal Mexičany o vyjednání spojenectví s Japonskem proti Americe a Británii.

Zachycení a zveřejnění telegramu opět rozbouřilo americkou veřejnost proti Německu, zejména proto, že do toho byl zapleten starý nepřítel na jihu, Mexiko.

Balfourova deklarace – židovská lobby podporuje Spojence

Mezitím Chaim Weizmann, vůdce světového sionistického hnutí (organizace nacionalistických Židů založená ve Švýcarsku v 19. století za účelem prosazování vytvoření národní vlasti pro Židy v Palestině), přesvědčil britskou vládu, aby v prosinci 1917 vydala slavnou Balfourovu deklaraci.

Tato deklarace vyjadřovala záměr učinit z Palestiny, která byla tehdy pod vládou Osmanské říše, židovskou vlast po skončení války. Turci byli spojenci Německa a jejich porážka byla zásadní nejen pro sionistické zájmy, ale také pro věc Spojenců.

Protislužbou za prohlášení o podpoře bylo Weizmannovo ujištění, že světové sionistické hnutí vloží veškerou svou váhu do válečného úsilí Spojenců. V rámci toho měla sionistická lobby využít svého vlivu v Americe k tomu, aby přivedla tuto zemi do války na straně Spojenců. To bylo později potvrzeno v oficiální publikaci „Zionist Organisation of the United Kingdom“ (ZOUK) s názvem Great Britain, the Jews and Palestine, kterou v roce 1936 napsal právník a tajemník ZOUK Samuel Landman.

V oficiální sionistické publikaci to Landman vysvětlil takto:

> „Bylo učiněno několik pokusů přivést Ameriku do války na straně Spojenců prostřednictvím ovlivňování vlivného židovského veřejného mínění, avšak všechny selhaly. Pan James A. Malcolm, který již věděl o německých předválečných snahách zajistit si oporu v Palestině prostřednictvím sionistických Židů a o neúspěšných anglo-francouzských demarších ve Washingtonu a New Yorku, a věděl, že pan Woodrow Wilson z dobrých a dostatečných důvodů vždy přikládal největší možný význam radám velmi prominentního sionisty (pana soudce Brandeise z Nejvyššího soudu USA); a byl v úzkém kontaktu s panem Greenbergem, redaktorem Jewish

Chronicle (Londýn); a věděl, že několik významných sionistických židovských vůdců již přicestovalo z kontinentu do Londýna, kde v napjatém očekávání sledovali vývoj událostí; a ocenil a uvědomil si hloubku a sílu židovských národních aspirací; spontánně převzal iniciativu, aby nejprve přesvědčil Sira Marka Sykese, náměstka ministra válečného kabinetu, a poté Monsieur Georgese Picota z francouzského velvyslanectví v Londýně a Monsieur Goûta z Quai d'Orsay (východní sekce), že nejlepším a možná jediným způsobem (což se také potvrdilo), jak přimět amerického prezidenta k vstupu do války, je zajistit si spolupráci sionistických Židů tím, že jim slíbíme Palestinu, a tak získat a mobilizovat dosud netušeně silné síly sionistických Židů v Americe a jinde ve prospěch Spojenců na základě vzájemné dohody.

Jak tedy bude zřejmé, sionisté splnili svou úlohu a významně přispěli k zapojení Ameriky; Balfourova deklarace z roku 1917 tak nebyla ničím jiným než veřejným potvrzením nutně tajné „gentlemanské" dohody z roku 1916, která byla uzavřena s předchozím vědomím, souhlasem a/nebo schválením Arabů a britské, americké, francouzské a dalších spojeneckých vlád, a nikoli pouhým dobrovolným altruistickým a romantickým gestem ze strany Velké Británie, jak se někteří lidé buď z omluvitelné nevědomosti domnívají, nebo z neodpustitelné zloby prezentují, či spíše zkreslují.

Skutečnost, že to byla židovská pomoc, která přivedla [sic] USA do války na straně Spojenců, od té doby trápí

německé – zejména nacistické – mysli a nemalou měrou přispěla k významu, který antisemitismus zaujímá v nacistickém programu.“

Úplný rozsah těchto zákulisních politických intrik byl v oficiálních historických popisech vždy zamlčován, a právě proto dodnes panuje značná nejistota ohledně skutečného důvodu, proč se Spojené státy zapojily do první světové války na straně Spojenců.

Wilson (který, jak si vzpomeneme, vyhrál druhé funkční období na základě slibu americké neutrality) použil chabou výmluvu v podobě tvrzení Zimmermannova telegramu o mexicko-japonsko-německé alianci proti Americe, aby prohlásil, že Německo spáchalo akt agrese proti Spojeným státům. Toto „zdůvodnění“ bylo předloženo veřejnosti a americkému Kongresu a použito k ospravedlnění vyhlášení války Německu 6. dubna 1917.

O sionistickém vlivu se na veřejnosti nikdy nemluvilo, a když se o něm začaly šířit zvěsti v americké společnosti, americký Kongres v květnu 1918 přijal zákon o pobuřování (Sedition Act), který zakazoval jakoukoli kritiku americké intervence ve válce. Odlišné názory byly umlčeny a pravda vyšla najevo až díky chvástání sionistů. Americký příspěvek v podobě čerstvých vojáků a materiálu v rozhodujícím okamžiku první světové války zajistil vítězství Spojenců – za cenu 116 516 amerických životů.

Wilsonových čtrnáct bodů bylo ve Versailles zamítnuto

Wilson se zúčastnil jednání, která se konala v Paříži na konci války, a apeloval na účastníky, aby dosáhli míru založeného na jeho programu „Čtrnácti bodů“, jenž představoval plán na vytvoření trvalého míru založeného na usmíření, nikoli na pomstě. Wilson varoval před politikou obviňování a prohlásil, že by vedla pouze k novému konfliktu.

Jeho návrhy byly odmítnuty a ostatní Spojenci prosadili program, který za válku vinil Německo a požadoval od něj sankce a platby jako odškodnění. Versailleská smlouva prohlásila Německo za viníka všech ekonomických ztrát, které utrpěly spojenecké národy, a zřídila Mezi-spojeneckou reparační komisi, která následně uložila Němcům nesplnitelné závazky. Historie dala poté Wilsonovi za pravdu.

Prohibice a velká chřipková epidemie

V letech bezprostředně po skončení první světové války ovládly americký politický a společenský život dvě významné události: vypuknutí velké chřipkové epidemie v letech 1918–1919 a zavedení prohibice.

Velká chřipková epidemie začala na americké vojenské základně na Středozápadě. Než se rozšířila po celé Americe, zabila 675 000 lidí, což je téměř šestkrát více než počet vojáků zabitých v boji během války. Celosvětově se odhady počtu úmrtí v důsledku této pandemie pohybovaly od dvaceti do čtyřiceti milionů.

Prohibice byla zákazem prodeje, výroby a přepravy alkoholu, který byl zaveden osmnáctým dodatkem k Ústavě

Spojených států, přijatým v lednu 1920. Účelem tohoto zákazu byla snaha omezit konzumaci alkoholu, která byla vnímána jako celonárodní problém. Ačkoli se prohibici podařilo snížit množství alkoholu konzumovaného veřejností, jejím hlavním důsledkem bylo vytvoření nového zdroje příjmů pro organizovaný zločin.

Mafie se zapojila do výroby a distribuce alkoholických nápojů, což vedlo k čím dál častějším a násilnějším střetům se zákonem. Zákaz alkoholu byl po třinácti letech uznán za neúspěch a osmnáctý dodatek byl v roce 1933 zrušen.

Ženy získaly volební právo v roce 1920

Původní americká ústava ženám právo volit upírala. Toto ustanovení bylo zrušeno až devatenáctým dodatkem, který Kongres schválil 4. června 1919 a který byl ratifikován v srpnu následujícího roku.

Právo volit bylo po desetiletí předmětem intenzivního úsilí aktivistek za práva žen, přičemž první návrh v tomto smyslu byl předložen již v roce 1868.

V tomto ohledu zaostávala Amerika za zeměmi jako Nový Zéland, Austrálie, Kanada, Estonsko, Německo, Lotyšsko, Polsko a mnoha dalšími evropskými státy, z nichž některé přiznaly ženám právo volit téměř o dvě desetiletí dříve.

SELHÁNÍ KAPITALISMU UVRHLO AMERIKU – A CELÝ SVĚT – DO VELKÉ HOSPODÁŘSKÉ KRIZE

Nahoře: Tato americká rodina, která upadla do naprosté chudoby a přístřeší si mohla zajistit pouze v této chatrči, symbolizovala osud milionů lidí během Velké hospodářské krize. Hospodářský kolaps oficiálně začal totálním selháním plutokratického kapitalismu v říjnu 1929, kdy se na newyorské burze začaly propadat ceny akcií. V následujících třech letech ceny akcií dále klesaly, až se koncem roku 1932 propadly na přibližně 20 procent své hodnoty z roku 1929. Tento pokles nejenže zruinoval tisíce drobných investorů, ale také značně zatížil banky a další finanční instituce. Do roku 1933 zkrachovalo jedenáct tisíc z dvaceti pěti tisíc bank ve Spojených státech. Snížené výdaje a celonárodní ztráta důvěry v ekonomiku vedly k poklesu produkce a rostoucí nezaměstnanosti. Do roku 1932 klesla produkce amerického

zpracovatelského průmyslu na 54 procent úrovně z roku 1929 a nezaměstnanost vzrostla na dvanáct až patnáct milionů, což představovalo 30 procent pracovní síly. Zvolení prezidenta Franklina D. Roosevelta v roce 1932 znamenalo zavedení socialistického státního intervencionismu do ekonomiky prostřednictvím zvýšené vládní regulace a rozsáhlých projektů veřejných prací. Do roku 1939 se Rooseveltovi podařilo snížit nezaměstnanost na 15 procent a teprve vstup Spojených států do druhé světové války ukončil Velkou hospodářskou krizi v této zemi.

Krach na burze v roce 1929 odhalil slabá místa ekonomiky

V roce 1929 došlo na americkém akciovém trhu k velkému krachu, který byl způsoben kombinací nadměrné spekulace a vnitřních slabostí bankovního systému. Propad cen akcií přivedl investory na mizinu a byl hlavní příčinou následné Velké hospodářské krize.

Ekonomický kolaps způsobil v Americe sociální chaos. Do roku 1932 zkrachovaly tisíce bank, mlýnů a továren, došlo k hromadnému zabavování hypoték na farmy a domy a více než deset milionů pracovníků se ocitlo bez práce. Katastrofa se brzy rozšířila za hranice Ameriky a většina západních zemí čelila závažným finančním krizím.

Rooseveltův polosocialistický „New Deal“ zachraňuje Ameriku

Zvolení prezidenta Franklina D. Roosevelta v roce 1932 na základě volebního programu slibujícího „nový úděl“ znamenalo zlomový bod ve Velké hospodářské krizi. Roosevelt uplatnil některé ryze socialistické principy a zřídil velké množství státních agentur, které oživily americkou ekonomiku financováním rozsáhlých stavebních programů.

Kromě toho další státní agentury vytvořené Rooseveltovou administrativou přinesly pomoc nezaměstnaným a potřebným. Tyto podpůrné prostředky byly poté rozdělovány prostřednictvím řady federálních agentur, které následně vytvářely nová pracovní místa. Například Správa pro elektrifikaci venkova, založená v roce 1936, poprvé zavedla elektrické vedení do mnoha řídce osídlených oblastí Spojených států a zákon o sociálním zabezpečení, přijatý v roce 1935 a novelizovaný v roce 1939, zajistil starobní důchody, podporu v nezaměstnanosti a sociální služby pro matky, děti, seniory a osoby se zdravotním postižením.

Kromě toho Roosevelt zřídil veřejné orgány pověřené dohledem nad trhy v naději, že se podaří zabránit opakování katastrofy podobné té z roku 1929. Komise pro cenné papíry a burzu (Securities and Exchange Commission), která existuje dodnes, pochází právě z této doby.

New Deal pomáhal i velkým podnikům. Rooseveltova vláda poskytla rozsáhlé úvěry železničním společnostem, společnostem poskytujícím úvěry na výstavbu, bankám a zemědělským úvěrovým společnostem. Při své kampani za znovuzvolení v roce 1936 dosáhl Roosevelt jednoho z největších politických vítězství v historii Spojených států, když

zvítězil ve všech státech s výjimkou Maine a Vermontu. Navíc černošští voliči, kteří se ve volbách v roce 1934 ve velkém přesunuli k Demokratické straně, hlasovali pro Roosevelta drtivou většinou.

Druhá světová válka – americká veřejnost upřednostňuje neutralitu

Většina Američanů byla při vypuknutí druhé světové války v roce 1939 pro neutralitu. Roosevelt veřejně podporoval nezasahování a výslovně prohlásil, že jeho politika „odporu proti totalitní diktatuře by měla být prosazována všemi prostředky kromě války“.

Protiválečnou agitaci vedla také řada skupin, od pronacistických až po pacifistické. Mezi předními agitátory proti intervenci byli současní američtí národní hrdinové, jako například Charles Lindbergh (první člověk, který v roce 1927 přeletěl Atlantik jako sólový pilot) a Henry Ford, zakladatel automobilky Ford (oba obdrželi nacistické medaile od velitele německého letectva Hermanna Göringa).

IZOLACIONISTA CHARLES LINDBERGH OBVIŇUJE ŽIDY Z ÚČASTI USA VE DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLCE

Charles Lindbergh (1902–1974), slavný americký letec, který v roce 1927 absolvoval první sólový přelet přes Atlantik ve svém letadle Spirit of St. Louis, byl rozhodným odpůrcem vstupu Spojených států do druhé světové války. V určitém období byl tak populární, že kdyby se, jak se všeobecně říkalo, ucházel o prezidentský úřad, mohl by klidně zvítězit. Lindbergh hodně cestoval a navštívil Německo, kde na něj udělal dojem stát, který vybudoval Hitler. Při prohlídce německých leteckých zařízení pro amerického vojenského atašé v Berlíně předal šéf Luftwaffe Herman Göring Lindberghovi Verdienstkreuz

Deutscher Adler, Služební kříž německé orlice. To vše přispělo k Lindberghovu přání, aby Amerika zůstala neutrální, když vypukla válka, a on strávil značnou část času veřejným prosazováním této politiky. Stal se prominentním členem America First Committee, přední izolacionistické lobbistické skupiny, k jejímž dalším příznivcům patřil i Henry Ford. Ve slavném článku z roku 1941 v časopise Collier's a krátce poté v projevu v Des Moines v Iowě Lindbergh tvrdil, že Židé tlačí Ameriku do války proti Německu. „Místo agitování za válku by se Židé v této zemi měli všemi prostředky stavět proti ní, neboť oni budou první, kdo pocítí její následky. Tolerance je ctnost, která závisí na míru a síle. Historie ukazuje, že válku a zkázu nepřežije. Velký židovský vliv a vlastnictví v našem filmovém průmyslu, tisku, rozhlase a vládě představuje pro naši zemi velké nebezpečí," řekl Lindbergh. Poté, co Japonci zaútočili na Pearl Harbor, se Lindbergh přihlásil jako dobrovolník do aktivní služby v asijsko-pacifickém válčišti, kde se účastnil bojů proti Japoncům. Nikdy se nezřekl svých dřívějších názorů a zemřel v důchodu na Havaji.

Americká vláda podporuje Británii

Navzdory svým veřejným prohlášením ve prospěch neutrality byl Roosevelt, stejně jako jeho předchůdce z první světové války Woodrow Wilson, odhodlán zapojit Ameriku do války. Na konci roku 1939 americký Kongres částečně zrušil zbrojní embargo, které bylo uloženo řadou zákonů o neutralitě. To znamenalo, že Francie a Velká Británie mohly nakupovat válečný materiál ve Spojených státech. V září 1940 předala

americká vláda Britům padesát torpédoborců. Na oplátku poskytla Británie americké armádě prodloužené nájemní smlouvy na řadu základen po celé západní polokouli.

V září 1940 schválil americký Kongres také vůbec první americký zákon o branné povinnosti v době míru a v březnu 1941 schválil zákon o půjčce a pronájmu (Lend-Lease Act). Tento zákon zmocňoval prezidenta k převodu, prodeji, zapůjčení nebo pronájmu válečného materiálu jakékoli zemi, pokud to bylo „považováno za v zájmu americké bezpečnosti“. V červenci 1940 zakázalo americké ministerstvo zahraničí vývoz válečného materiálu do Japonska.

Japonský útok na Pearl Harbor vtáhl USA do druhé světové války

7. prosince 1941, zatímco se ve Washingtonu DC nacházel japonský zvláštní vyslanec, který měl údajně vyjednat dohodu ohledně situace v Tichomoří, provedla japonská armáda překvapivý bombardovací útok na americkou námořní základnu v Pearl Harboru na Havajských ostrovech.

Americký Kongres vyhlásil Japonsku válku následující den na žádost prezidenta. 11. prosince vyhlásily Německo a Itálie válku Spojeným státům na základě Trojité aliance podepsané mezi těmito dvěma zeměmi a Japonskem. Dlouho bylo uznávaným faktem, že americké zpravodajské služby znaly většinu detailů útoku ještě předtím, než k němu došlo, a někteří historici naznačují, že k útoku bylo dovoleno dojít, aby se Amerika dostala do války.

Tato teorie zůstávala nepravděpodobná až do roku 2002, kdy byly zveřejněny dříve tajné záznamy americké vlády, které dokazovaly, že americké námořnictvo zachytilo v týdnu od 17. do 25. listopadu 1941 četné signály vysílané japonským admirálem Yamamotem svým letadlovým lodím, které jasně odhalovaly plány útoku.

Z odposlechů z listopadu mimo jiné vyplývá: „...úderná skupina, která bude své pohyby držet v přísném utajení a bude se pečlivě bránit proti ponorkám a letadlům, postoupí do havajských vod a ihned po zahájení nepřátelských akcí zaútočí na hlavní síly amerického loďstva na Havaji a zasadí jim smrtící ránu.“

Je tedy nepravděpodobné, že by Roosevelt a další vysocí vládní úředníci o chystaném útoku vůbec nevěděli, ale buď tomu nevěřili, nebo záměrně zadrželi tyto informace, aby manipulovali veřejným míněním. Americké síly v Pearl Harboru však byly varovány až poté, co útok začal. Tento vývoj událostí vyhovoval cíli rozptýlit americký izolacionismus a donutil americkou vládu vstoupit do druhé světové války.

RASOVÁ SEGREGACE V AMERICE V ROCE 1940

Rasová segregace na americkém autobusovém nádraží, rok 1940. Segregace byla v celé Americe přísně dodržována, a to až na nejvyšší úrovni. Například budova Pentagonu ve Washingtonu, D.C., postavená v období druhé světové války, byla vybavena dvojnásobným počtem toalet, než kolik její uživatelé ve skutečnosti potřebovali. Tento zvláštní prvek měl zajistit soulad s tehdejšími virginskými zákony o segregaci, které vyžadovaly oddělené toalety pro jednotlivé rasy.

V americké armádě stále přetrvává rasová segregace

Navzdory údajnému nesouhlasu americké vlády s nacistickou rasovou politikou byla americká armáda v roce 1940 stále rozdělena podle rasových kritérií. Černošští vojáci sloužili v jednotkách složených výhradně z černochů a bylo dbáno na to, aby černošští důstojníci nikdy neveleli bílým vojákům.

Letecké síly americké armády (US Army Air Corps) zcela odmítaly přijímat černochy do svých řad, což se změnilo až v říjnu 1940, kdy ministerstvo války na naléhání Roosevelta nařídilo, aby „černoši [byli] zaškoleni v letectví jako piloti, mechanici a techničtí specialisté“.

I tehdy americké letectvo zřídilo segregované jednotky pouze pro černochy, známé jako Tuskegee Airmen. Letectvo zrušilo rasovou segregaci až v roce 1948.

V armádě byly podniknuty podobné kroky, aby se zabránilo rasovému míšení. Při několika příležitostech, když byli během války umístěni v Anglii, se bílé a černé americké jednotky dostaly do přestřelek kvůli pokusům nebílých navazovat vztahy s anglickými ženami. Nakonec byl vydán rozkaz americké armády, který stanovil, že bílí a černí vojáci dostanou volno v různé večery, aby se takovým rasovým incidentům zabránilo. V americké armádě byla po celou dobu války udržována přísná rasová segregace, což je vzhledem k válce proti nacismu ironické.

„Yellow Japs“ – internovaní japonští civilisté a samotní USA Spojenci v komunistickém Sovětském svazu

Útok na Pearl Harbor vedl k dalšímu činu s jasně rasovým podtextem, tentokrát namířenému proti Japoncům žijícím v Americe. Všichni byli považováni za bezpečnostní riziko a na základě zvláštního rozkazu prezidenta Roosevelta byli všichni Japonci na západním pobřeží zadrženi a odesláni do „válečných přesídlovacích táborů“.

Celkem bylo internováno asi 112 000 osob japonského původu, z nichž mnozí byli americkými občany. Vzhledem k rozsahu japonských špionážních sítí působících v Americe se jednalo o zcela oprávněné opatření.

Vyloučení bylo zrušeno až v roce 1945 a poslední internační tábor byl uzavřen v roce 1946 poté, co někteří Japonci odmítli odejít dobrovolně.

Americká vláda také ve své válečné propagandě hojně využívala rasové stereotypy a japonské rasové rysy zobrazovala tak přehnaným způsobem, že by se za to nemusel stydět ani žádný nacistický propagandista.

DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA – AMERICKÁ RASOVÁ PROPAGANDA PROTI JAPONCŮM JE V ROZPORU S PROTINACISTICKÝM POSTOJEM

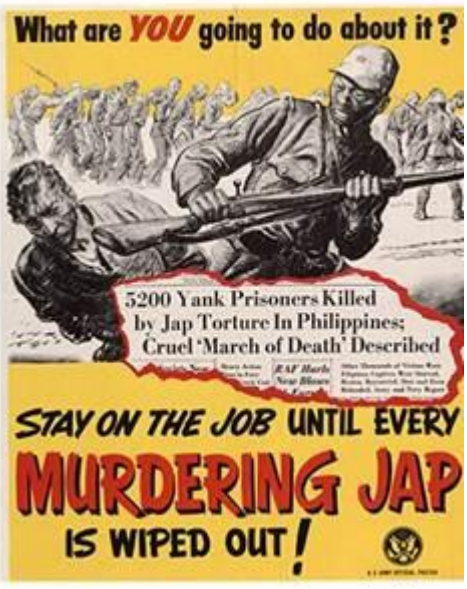

Ačkoli americká vláda oficiálně odsuzovala nacistický rasismus, během druhé světové války neváhala využít rasovou

kartu, aby zmobilizovala své občany proti Japonsku. Vlevo je plakát ropné společnosti Texaco, na kterém je vyobrazen japonský voják s přehnaně zveličenými rasovými rysy, který vyzývá americké dělníky, aby si vzali volno. Další dva plakáty vydala oficiálně americká vláda s cílem podnítit Američany k nenávisti vůči Japoncům. Oficiální plakát americké vlády vpravo nahoře dokonce vyzýval k vyhlazení všech Japonců.

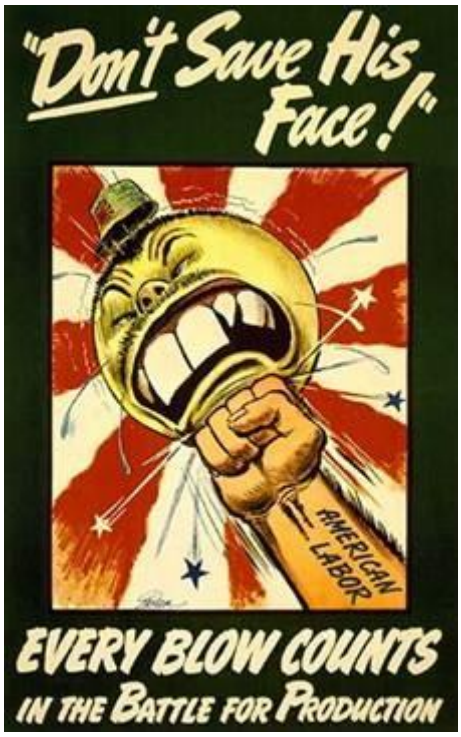

Brutální zacházení Japonců s bílými válečnými zajatci (které běžně zahrnovalo mučení, popravování sekáním hlavy, nucené práce a hladovění) nikoho v Americe ani Británii nepřimělo k zamyšlení nad rasově hanlivou propagandou.

Rooseveltova pokryteckost v mezinárodních záležitostech se projevila v jeho postoji k Sovětskému svazu a nacistickému Německu. Zatímco veřejně odsuzoval nacistický totalitarismus v Německu, americká vláda aktivně chválila a podporovala

komunistický totalitarismus v Sovětském svazu. Americké průmyslové zdroje byly dány k dispozici Sovětskému svazu k boji proti nacistickému Německu.

Je pochybné, zda by se sovětská armáda vzpamatovala z obrovských ztrát způsobených počáteční německou invazí do Ruska, kdyby americký materiál nepřiplynul v hojném množství na podporu komunistického válečného úsilí.

Jedním z nejvýraznějších příkladů americké vojenské pomoci Sovětskému svazu byl duben 1945, kdy sovětská obrněná jednotka, 1. tankový prapor 46. gardové tankové brigády, obsadila rakouské hlavní město Vídeň. Sovětská 46. gardová tanková brigáda se skládala výhradně z amerických tanků Sherman, vyrobených v Americe a dodaných do Sovětského svazu.

USA DODÁVAJÍ 21 PROCENT VŠECH SOVĚTSKÝCH TANKŮ

Během druhé světové války dodala americká vláda Sovětskému svazu celkem 4 102 tanků Sherman k nasazení proti Německu. To představovalo více než 21 procent celé sovětské tankové armády. Na snímku nahoře pózuje před svým tankem Sherman první sovětský velitel tanku, který v roce 1945 vjel do Vídně. Sověti také obdrželi 3 487 tanků Valentine kanadské výroby.

Rooseveltovo čtvrté funkční období a komunističtí špioni, kteří založili Organizaci spojených národů

Roosevelt se v roce 1944 ucházel o znovuzvolení prezidentem již počtvrté, což bylo bezprecedentní, a dosáhl snadného vítězství. Poté, co Roosevelt v dubnu 1945 zemřel na následky krvácení do mozku, byla americká ústava změněna tak, aby formálně omezila maximální počet funkčních období amerického prezidenta na dvě.

Dalším důležitým odkazem Roosevelta byla přípravná práce, kterou jeho administrativa odvedla pro založení Organizace spojených národů. Velkou část této práce vykonal zaměstnanec amerického ministerstva zahraničí Alger Hiss, který se v roce 1945 zúčastnil jaltské konference jako člen americké delegace, která se setkala s Winstonem Churchillem a Josefem Stalinem, aby rozhodla o osudu poválečné Evropy.

Hiss se podílel na založení Organizace spojených národů jak jako úředník amerického ministerstva zahraničí, tak jako úředník OSN. V roce 1948 ho zradil bývalý člen komunistické strany Whittaker Chambers a odhalil ho jako špiona pro Sovětský svaz. Do té doby již uplynula promlčecí lhůta a Hiss byl obviněn pouze z křivé výpovědi a odsouzen k vězení.

Atomová bomba ukončila válku s Japonskem

Konec války v Evropě neznamenal konec tohoto náročného a nákladného konfliktu s Japonskem. V Tichém oceánu vedla americká armáda zdlouhavou a nebezpečnou kampaň, která spočívala v postupu „od ostrova k ostrovu“ z jednoho japonsky okupovaného území na druhé. O zuřivosti japonské obrany svědčí skutečnost, že Japonci vždy bojovali až do smrti a jen hrstka z nich byla vzata do zajetí.

Poslední z těchto invazí na ostrovy se odehrála v období od dubna do června 1945, kdy americké síly zaútočily na ostrov Okinawa, nejjižnější část japonských Rjúkjúských ostrovů. Zuřivost bitvy si vyžádala přes 100 000 japonských a 50 000 amerických obětí. Náklady na tuto kampaň přesvědčily nového

amerického prezidenta Harolda Trumana, aby schválil použití nové zbraně, atomové bomby. Američané neměli na výběr. Buď svrhnout atomovou bombu, nebo čelit ztrátě stovek tisíc amerických životů při invazi na japonské území. Byly svrženy dvě bomby a Japonsko se vzdalo pět dní po druhém útoku.

Segregace a nepokoje – Černoši v Americe v letech 1870–1945

Politika bílých jižanských demokratů, spočívající v zavádění testů gramotnosti pro voliče, měla brzy významný dopad na počet černochů s volebním právem. Například v Mississippi bylo v roce 1890 oficiálně registrováno 190 000 černošských voličů, ale v roce 1898 jich v seznamu voličů zůstalo jen několik tisíc.

Tento vzorec se opakoval téměř ve všech jižních státech. V roce 1896 bylo v Louisianě registrováno 130 344 černochů s volebním právem, ale do roku 1900 se tento počet snížil na 5 320. Ve stejném roce bylo v Alabamě registrováno 3 000 černých voličů z celkové černošské populace v produktivním věku čítající více než 180 000 osob.

Politicky nekorektní postřeh, který lze učinit ohledně těchto čísel o zbavení volebního práva, je ten, že slouží jako drsná připomínka úrovně vzdělání americké černošské populace. Stalo se módou obviňovat z tohoto stavu věcí „rasismus“ bělochů, ale zpráva z roku 2011 o městě Detroit, která odhalila, že více než polovina černošské populace tohoto města byla funkčně negramotná, vyvrací toto tvrzení.

ČERNOŠI ÚTOČÍ NA BÍLÉ OBYTNÉ ČTVRTI V DETROITU, 1943

Díky poptávce po pracovní síle, která měla během druhé světové války pohánět americkou průmyslovou výrobu, se počet černochů v Detroitu zdvojnásobil – ze 100 000 v roce 1933 na 200 000 v roce 1943. Tento masivní příliv obyvatel odstartoval sestupnou spirálu, kterou je město dnes nejvíce proslulé, avšak v roce 1943 bylo město stále převážně bílé a přísně segregované.

Na protest proti segregaci zahájilo několik černochů „kampaň strkání“ – spočívala v tom, že na ulicích vráželi do bělochů a strkali je z chodníků nebo do nich strkali ve výtazích. Kampaň rychle upoutala pozornost médií a časopis LIFE uveřejnil článek o rostoucím rasovém napětí, v němž popsal situaci jako „dynamit“.

Skryté problémy vyšly najevo, když 20. června 1943 vtrhla banda černochů do bílé rezidenční čtvrti na Belle Isle. Útok byl odražen místními bělochy a mezi černošskou komunitou se rozšířila fáma, že při tom běloši shodili z mostu Belle Isle černošku s dítětem.

Ačkoli pro toto tvrzení neexistovaly žádné důkazy, velký dav černochů vtrhl do oblasti Woodwardu poblíž Paradise Valley. Vypálili obchody a náhodně napadali bělochy, což vyústilo v pouliční střety mezi skupinami bělochů a černochů. Násilí zcela přerostlo místní úřady a k potlačení nepokojů byly povolány federální jednotky v obrněných vozech. Třicet šest

hodin trvající nepokoje si vyžádalo třicet čtyři životů, z toho dvacet pět černochů. Více než 1 800 černochů bylo zatčeno za rabování a jiné incidenty. Níže: Hořící tramvaj v centru Detroitu, 1943; a policie zatýkající černochy v nejhorší fázi nepokojů.

Segregace – „Odděleni, ale rovni“

Vlády demokratických států na jihu rovněž formalizovaly rasovou segregaci, která se v lidovém podání nazývala „Jim Crow“ (podle minstrelské písně z 19. století). Nejvyšší soud USA tyto segregacionistické zákony formálně schválil v roce 1896 rozhodnutím v případu Plessy v. Ferguson, které stanovilo, že „oddělené, ale rovnocenné“ železniční vagóny pro jednotlivé rasy jsou ústavní. Plessyho doktrína poskytovala segregaci ústavní ochranu po dalších padesát let. Seznam segregacionistických zákonů zavedených po roce 1900 přesně ukazuje, jak daleko sahaly zákony „Jim Crow“:

- Zákon státu Louisiana z roku 1914 nařizoval, aby v cirkusech byly oddělené vchody pro černochy a bělochy;
- Zákon z roku 1915 v Oklahomě zavedl rasovou segregaci v telefonních budkách;
- Zákon státu Mississippi z roku 1920 stanovil, že za trestný čin se považuje prosazování nebo zveřejňování „argumentů či návrhů ve prospěch sociální rovnosti nebo smíšených sňatků mezi bělochy a černochy“.
- Stát Arkansas nařídil rasovou segregaci na dostihových drahách;
- Stát Texas zakázal smíšené boxerské zápasy;
- Ve všech státech existovaly rasově segregované školy a
- ve všech státech byly zakázány smíšené sňatky.

V roce 1910 město Baltimore v Marylandu oficiálně vymezilo oddělené předměstí pro černochy a bělochy. Tento

krok napodobili guvernéři měst Dallas v Texasu, Greensboro v Severní Karolíně, Louisville v Kentucky, Norfolk ve Virginii, Oklahoma City v Oklahomě, Richmond a Roanoke ve Virginii a St. Louis v Missouri.

Politika segregace byla uplatňována i na nejvyšší úrovni. Když se v roce 1913 stal prezidentem Woodrow Wilson, nařídil rasovou segregaci ve všech federálních zařízeních v americkém hlavním městě.

Černošské nepokoje nadále sužují sever i jih

Často se má za to, že rozsáhlé nepokoje černošského obyvatelstva začaly v Americe až v éře „boje za občanská práva“ v 60. letech 20. století. Skutečnost je však podstatně jiná. K vážným nepokojům docházelo na severu i na jihu již od konce 19. století, často vyvolaným skutečnými či domnělými rasovými incidenty. To samo o sobě svědčilo o skrytých rasových třenicích, které často potřebovaly jen sebemenší záminku, aby vyústily v násilí. Částečný seznam některých z nejvýznamnějších incidentů tento bod ilustruje:

- 1898: Při rasových nepokojích ve Wilmingtonu v Severní Karolíně je zabito několik černochů a bělochů;
- 1906: Při několikadenních rasových nepokojích v Atlantě ve státě Georgia přicházejí o život desítky černochů i bělochů;
- 1908: Dvě vraždy černochů spáchané na běloších ve Springfieldu v Illinois vyvolaly rasové nepokoje, během

nichž bílý dav zabil dva černochy a vypálil černošskou čtvrť sužovanou kriminalitou, známou jako „Badlands“.

- 1917: Při vypuknutí výtržností v St. Louis ve státě Illinois je zabito asi čtyřicet lidí, převážně černochů;
- 1917: Černošský armádní prapor se v Houstonu vymkne kontrole a pomocí zbraní vydaných vládou střílí na bílé civilisty. Při následných střetech zahynou dva černoši a jedenáct bělochů. Více než šedesát černošských vojáků je souzeno a odsouzeno za vraždu, třináct z nich je popraveno oběšením;
- 1918: Při nepokojích černošského obyvatelstva v Chesteru v Pensylvánii jsou zabiti dva bílí kolemjdoucí. Policie je nucena zahájit palbu a tři černošští demonstranti jsou zastřeleni. Nepokoje v Chesteru se šíří do Filadelfie.
- 1919: Dochází k prvnímu z řady rasových nepokojů známých jako „Rudé léto“. Mezi dubnem a říjnem nakonec propukne celkem dvacet šest různých nepokojů v následujících oblastech:
    - Květen: Charleston, Jižní Karolína;
    - Červenec: okresy Gregg a Longview v Texasu;
    - Červenec: Washington, D.C.;
    - Červenec: Chicago, Illinois. Jednalo se o nejhorší z nepokojů v roce 1919, které vypukly poté, co několik bílých mladíků házelo kameny na černocha koupajícího se v Michiganském jezeře. Černoch se následně utopil, ale policie odmítla kameny házející mladíky zatknout, protože neexistovala potvrzená souvislost mezi házením kamenů a utopením. Černý

dav se v Chicagu několik dní bouřil, což mělo za následek třicet osm mrtvých;
    - Červenec: Knoxville, Tennessee;
    - Červenec: Omaha, Nebraska;
    - Říjen: okresy Elaine a Phillips v Alabamě;
- 1921: V červnu bylo při rasových nepokojích v Tulse v Oklahomě zabito šedesát černochů a dvacet jedna bělochů.
- 1943: V Kalifornii je při rasových střetech kvůli bydlení a pracovním místům zabito asi dvacet pět černochů a devět bělochů, než federální jednotky obnoví pořádek.

Kalifornská strana pracujících prosadila zastavení čínské imigrace

V posledním čtvrtletí devatenáctého století dovezly železniční stavební společnosti do Kalifornie velké počty čínských dělníků, aby tak snížily náklady. Čínští dělníci pracovali za podstatně nižší mzdu než ostatní dělníci, což vyvolalo prudký nárůst nezaměstnanosti mezi bílým obyvatelstvem.

V důsledku toho se bílí dělníci pod bouřlivým vedením irského rodáka Denise Kearneyho sjednotili v organizaci zvané Workingmen's Party of California, která byla formálně založena v roce 1877. Mezi bílými a Číňany došlo k několika rasovým nepokojům a podpora Strany pracujících natolik vzrostla, že donutila kalifornský zákonodárný sbor přijmout zákon, který ukládal omezení čínské imigrace.

V roce 1880 přijal Kongres USA zákon, který omezil čínskou imigraci do Ameriky, a v roce 1882 schválil druhý zákon, který na deset let zakázal veškerou čínskou imigraci.

ČÍNSKÁ IMIGRACE BYLA PO PROTESTECH V KALIFORNII ZASTAVENA

Čínští přistěhovalci do Ameriky před celnicí v San Franciscu, 1875. Asijští dělníci přicházeli do Kalifornie po zlaté horečce v roce 1849. Do roku 1880 se jejich počet natolik zvýšil, že se proti jejich přítomnosti zvedla silná vlna odporu. Agitace Strany pracujících Davida Kearnyho vedla k tomu, že státní zákonodárný sbor přijal v roce 1882 zákon o vyloučení, který na deset let zakázal další asijskou imigraci do Kalifornie. Tento zákon byl v roce 1892 prohlášen za trvalý.

Japonci protestují proti nedostatečné segregaci

Japonští přistěhovalci byli do Kalifornie rovněž přilákáni nabídkou práce na železnici, avšak jejich vrozený smysl pro rasovou hrdost způsobil státním úřadům nečekaný problém: nesouhlasili s tím, že nebyli odděleni od ostatních Asiatů. První náznak potíží v tomto ohledu se objevil, když školská rada v San Franciscu oznámila, že od roku 1906 budou japonští a korejští žáci muset navštěvovat již existující čínskou školu.

Japonská vláda podala oficiální stížnost, že její občané byli nuceni chodit do školy s Číňany a Korejci, a incident nabyl takových rozměrů, že se nakonec dostal až na stůl prezidenta Theodora Roosevelta.

Po jednáních na nejvyšší úrovni mezi Japonskem a Amerikou prezident přesvědčil školskou radu v San Franciscu, aby své rozhodnutí zrušila. Na oplátku uzavřela japonská vláda nepsanou „gentlemanskou dohodu“, která měla za následek zastavení další japonské imigrace.

V roce 1913 schválil kalifornský zákonodárný sbor zákon Webb-Haney, známý také jako zákon o pozemcích pro cizince, na jehož základě bylo „všem cizincům, kteří nesplňovali podmínky pro získání občanství“, odepřeno právo nabývat pozemky nebo uzavírat dlouhodobé nájemní smlouvy na nemovitosti. To znemožnilo všem asijským přistěhovalcům nabývat nemovitosti. Proti tomuto zákonu protestovala i japonská vláda, ale federální vláda USA se této otázce vyhnula s tím, že nemůže zasahovat do zákonů jednotlivých států.

Nakonec zákon přijatý v Kalifornii v roce 1924 zcela zastavil asijskou imigraci.

Přední světoví odborníci na rasovou teorii položili základy imigračního zákona z roku 1924

Na přelomu 19. a 20. století se Amerika stala světovým centrem rasové vědy a myšlení. Mezi přední americké rasové teoretiky té doby patřili Madison Grant (1865–1937), jenž měl ve svém osobním okruhu přátel nejméně dva americké prezidenty, a T. Lothrop Stoddard (1883–1950). Grant napsal dvě z nejvlivnějších děl amerického rasismu: The Passing of the Great Race (1916) a The Conquest of a Continent (1933). V těchto knihách Grant rozebíral rasovou antropologii a potřebu eugeniky, tedy rasového zlepšování prostřednictvím selektivního rozmnožování.

V knize The Passing of the Great Race Grant vyzval k zastavení imigrace nebílých do Spojených států. Kniha se stala mezinárodním bestsellerem a získala příznivé recenze v časopise Science, vydávaném Americkou asociací pro pokrok ve vědě, a v mnoha dalších stejně vlivných publikacích. Americký prezident Warren G. Harding veřejně pochválil knihu eugenika Lothropa Stoddarda The Rising Tide of Color při veřejném projevu 26. října 1922. V témže roce následovalo jmenování jednoho z Grantových krajanů, Harryho Laughlina, jako soudního znalce v oblasti eugeniky a rasových rozdílů v IQ podvýborem Kongresu USA pro imigraci.

GRANT A STODDARD – POLOŽILI ZÁKLAD PRO ZÁKON O IMIGRACI Z ROKU 1924

Úplně vlevo: Madison Grant, autor dvou nejvlivnějších děl raného amerického racialismu: The Passing of the Great Race (1916) a The Conquest of a Continent (1933). Grant byl osobním přítelem nejméně dvou amerických prezidentů a na počátku dvacátého století se podílel na utváření americké imigrační politiky. Vpravo nahoře: T. Lothrop Stoddard, přední americký eugenik, který spolu s Madisonem Grantem položil intelektuální základy pro imigrační zákon z roku 1924, který omezil imigraci Židů a obyvatel jižní Evropy do Ameriky. Stoddardovo nejslavnější dílo se jmenovalo The Rising Tide of Color against White World Supremacy (1920).

Ve dvaceti čtyřech státech USA platí zákony o sterilizaci

Práce Granta a Stoddarda vyvolaly v Americe vlnu výzkumu zaměřeného na rasu. Do roku 1921 vyšlo nejméně

dalších osm významných publikací. Všechny se staly okamžitým úspěchem a prosazovaly eugeniku a zákaz imigrace nebílých.

Tento příval vědeckých myšlenek měl dopad na americkou politiku: do poloviny 20. let 20. století přijalo dvacet čtyři států zákony podporující sterilizaci osob s mentálním postižením, duševně nemocných nebo osob s obsáhlým trestním rejstříkem.

Zákon o imigraci z roku 1924 omezuje přistěhovalectví Židů a obyvatel jižní Evropy

Mezi 40. lety 19. století a 20. lety 20. století došlo k obrovské vlně přistěhovalců do Spojených států. Během tohoto období přišlo do Ameriky přibližně 37 milionů přistěhovalců. Údaje amerického statistického úřadu ukazují, že do Ameriky přišlo asi 6 milionů Němců, 4,5 milionu Irů, 4,75 milionu Italů, 4,2 milionu Britů, 4,1 milionu Rakušanů a Maďarů, 2,3 milionu Skandinávců a 3,3 milionu Rusů a Baltů.

Od roku 1880 se k přílivu přistěhovalců do Ameriky přidaly miliony lidí z východní a jižní Evropy. Patřily mezi ně miliony východoevropských Židů a jižních Evropanů, kteří byli jiného původu než původní osadníci v Americe, kteří všichni pocházeli ze severozápadní Evropy. Tento příliv značně znepokojil lidi jako Grant, Stoddard a Laughlin, kteří využili svého značného vlivu k tomu, aby vyvinuli tlak na americký Kongres, aby přijal první významný americký imigrační zákon.

Výsledný imigrační zákon z roku 1924, známý také jako Johnson–Reed Act, omezil roční počet imigrantů, kteří mohli

být přijati z jakékoli země, na 2 procenta počtu lidí z dané země, kteří již v roce 1890 žili ve Spojených státech. To mělo praktický dopad v podobě omezení přílivu imigrantů, kteří nepocházeli ze severozápadní Evropy, na pouhý zlomek.

Například v letech 1900 až 1924 přicházelo do Spojených států každoročně nejméně 200 000 Italů. Zákon z roku 1924 tento příliv zastavil a stanovil roční kvótu pro Italy na méně než 3 845 osob. To bylo v kontrastu s počtem imigrantů přijatých z Německa (51 227), Británie (34 007), Irska (28 567) a Švédska (9 561).

Po druhé světové válce přijal americký Kongres zákony umožňující volný vstup do Ameriky těm, kteří byli pronásledováni během nacistické okupace Evropy. Na základě zákonů o vysídlených osobách z let 1948 a 1950 a zákona o pomoci uprchlíkům z roku 1953 přišlo nejméně 500 000 Židů a dalších osob. Předpisy o „asijské zakázané zóně“ byly zrušeny zákonem o imigraci a státní příslušnosti z roku 1952. Tento zákon výslovně povolil imigraci ze všech zemí světa.

Dvě ze tří světových konferencí o eugenice se konaly v New Yorku

Madison Grant, uznávaný autor imigračního zákona z roku 1924, následně založil Americkou eugenickou společnost společně s Harrym Laughlinem, poradcem amerického Kongresu pro eugeniku. Tato organizace byla americkým hostitelem dvou ze tří světových eugenických kongresů, které se konaly v letech 1912 až 1932.

První Světový eugenický kongres se konal v Londýně v roce 1912 a jedním z jeho sponzorů byl Winston Churchill. Úvodní projev pronesl tehdejší britský premiér Arthur Balfour.

Druhý Světový eugenický kongres se konal v Americkém přírodovědném muzeu v New Yorku v roce 1921 a přilákal více než tři sta delegátů z celého světa. Německo, které bylo po první světové válce stále ještě v izolaci, delegáty nevyslalo. Seznam hostů byl nicméně impozantní a zahrnoval mimo jiné budoucího amerického prezidenta Herberta Hoovera a vědeckého génia Alexandra Grahama Bella, který byl také čestným předsedou eugenického kongresu. Třetí světový eugenický kongres se konal v roce 1932 v Americkém přírodovědném muzeu v New Yorku. Mezi významnými účastníky byli Dr. J. Harvey-Kellogg (z firmy Kellogg's cereals) a Leonard Darwin, syn Charlese Darwina.

Potlačení americké eugeniky

Grantovo druhé významné dílo, The Conquest of a Continent, vyšlo v roce 1933. Kniha podrobně popisovala rasové složení Spojených států a varovala, že rasová integrace povede k zániku Ameriky. Kniha, kterou vydalo známé nakladatelství Scribner and Sons, se stala terčem bojkotu organizovaného především židovskou organizací Anti-Defamation League. Stalo se tak navzdory tomu, že se Grant v knize o Židech nijak konkrétně nezmiňoval. V té době však v Německu převzala moc nacistická strana a americké

racialistické hnutí bylo obviňováno z toho, že připravilo vědecké základy pro jejich rasovou politiku.

Propagandistické stroje se obrátily proti Grantovi stejně jako proti nacistům.

Kromě toho židovský antropolog Franz Boaz zahájil široce podporovanou kampaň proti eugenice a rasovému smýšlení. Ačkoli byla velká část Boasovy práce později odhalena jako podvod (například jeho tvrzení, že se tvar lebky přistěhovalců do Ameriky změnil po jedné či dvou generacích, byla naprostá lež), jeho vliv udal tón mnoha současným sociologickým učením.

Propaganda médií, která spojovala Grantovu práci s nacisty, odradila významné veřejné osobnosti od podpory eugeniky v Americe. V důsledku toho byla eugenika v Americe do konce druhé světové války úspěšně potlačena.

KAPITOLA 54: Imigrace a rasová proměna – příběh Kanady

Historie Kanady je poučným příkladem toho, jak mocně může imigrace přispět k demografickým změnám v rasovém složení obyvatelstva. Indiánské kmeny, které žily v malých skupinách roztroušených po rozsáhlých severních územích, kladly evropským osadníkům jen sporadický odpor a nakonec byly poraženy spíše početní převahou než vojenským tažením.

Vikingové – první osady bělochů

Prvními bělochy evropského původu, kteří vkročili na území dnešního Kanady, byli Vikingové, kteří pod vedením Leifa Eriksona založili osadu na Newfoundlandu. Podle prozaických historických záznamů ze 13. století známých jako „Ságy Islandců“ založil Erikson osadu v L'Anse aux Meadows, kterou Vikingové nazývali Vinland.

Leifova výprava vyrazila z vikingské kolonie v Grónsku kolem roku 1002 a nejprve dosáhla pevniny, která byla později identifikována jako ostrov Baffin v kanadském arktickém souostroví.

Leif plul dál a další pevnina, kterou spatřil, měla pláže a lesy, které Vikingové pojmenovali Markland (neboli „Země lesů“). Později byla identifikována jako Labrador. Nakonec se Vikingové zastavili v L'Anse aux Meadows, kde vybudovali malou osadu. Vikingové tam zůstali jen něco málo přes rok, poté co v nových zemích strávili zimu.

VINLAND – VIKINGSKÁ OSADA V KANADĚ, PĚT SET LET PŘED KOLUMBEM

Rekonstrukce vikingského obydlí v L'Anse aux Meadows na nejsevernějším cípu ostrova Newfoundland. Toto naleziště objevil v roce 1960 norský průzkumník Dr. Helge Ingstad. Nacházelo se zde nejméně osm budov, včetně kovárny a hutě, a také sklad dřeva, který zásoboval loděnici. Podle vikingských záznamů měla kolonie 135 mužů a 15 žen a byla založena kolem roku 950 n. l.

Hledání severozápadní cesty

Newfoundland byl znovuobjeven až v roce 1497 průzkumníkem Johnem Cabotem, Benátčanem ve službách Anglie. Cabot se vydal na západ přes Atlantický oceán v rámci jednoho z mnoha pokusů najít námořní cestu na Dálný východ.

Po Cabotově expedici následoval v roce 1576 sir Martin Frobisher, anglický korzár, který se podílel na snahách najít

nepolapitelnou „Severozápadní cestu“. Jednalo se o námořní cestu přes severní Kanadu z Atlantského oceánu do Tichého oceánu, která by usnadnila přeplavení na Dálný východ. Frobisher znovuobjevil Baffinův ostrov a objevil ostrov Resolution.

V roce 1585 vyrazil anglický průzkumník John Davis na další výpravu za Severozápadní cestou. Ačkoli ani on v tomto úsilí neuspěl, prozkoumal velkou část severní Kanady. Davisův průliv, který leží v Labradorském moři, byl pojmenován po něm.

V roce 1610 se vydal na plavbu za Severozápadní cestou další slavný anglický průzkumník, Henry Hudson. Místo toho, aby našel nepolapitelnou cestu do Indie, objevil Hudson v severovýchodní Kanadě velký záliv, který byl později na jeho počest pojmenován Hudsonův záliv. Jeho loď Discovery uvízla v ledu a posádka byla nucena strávit zimu na břehu v mrazivých podmínkách.

Když led roztál, chtěl Hudson pokračovat v průzkumu této oblasti, ale jeho posádka se vzbouřila a nechala ho, jeho syna a hrstku věrných členů posádky odplout na malé lodi. Nikdo je už nikdy neviděl. V roce 1612 byl vyslán anglický průzkumník sir Thomas Button, aby se pokusil Hudsona zachránit.

V této misi neuspěl, ale expedice potvrdila, že z Hudsonova zálivu neexistuje západní východ a že neposkytuje přístup k vytoužené Severozápadní cestě.

Další průzkumy a první osídlení

V roce 1534 vyslal francouzský král František I. průzkumníka Jacquese Cartiera na výpravu s cílem najít severozápadní cestu. Cartier obeplul Newfoundland a objevil oblast, která je dnes známá jako Záliv Svatého Vavřince.

Cartier podnikl další tři plavby do Kanady, ale žádná z nich nevedla k nalezení severní cesty kolem Ameriky. Během jedné ze svých plaveb v roce 1535 však Cartier prozkoumal řeku Svatého Vavřince až k místu, kde dnes leží město Montreal, a zimu strávil na místě dnešního města Quebec.

Během šestnáctého století bylo učiněno několik pokusů o založení osad podél kanadského pobřeží. Většina z nich selhala kvůli drsným zimám, ale jedna, která uspěla, v přístavu St. John's na Newfoundlandu, byla formálně připojena sirem Humphreym Gilbertem jako první zámořská kolonie Anglie na základě královské listiny vydané královnou Alžbětou I. Tato osada, která je dnes hlavním městem provincie Newfoundland, se pyšní tím, že je jedním z nejstarších anglických měst v Severní Americe a také oficiálně uznaným prvním zámořským územím Británie, a tedy počátkem Britského impéria.

První obchodní kontakty s americkými indiány

V průběhu 17. století vznikaly kolem poloostrova Avalon na Newfoundlandu trvalé anglické osady a na jižním pobřeží tohoto poloostrova byly založeny francouzské osady. To vedlo k prvním obchodním kontaktům s indiány v Kanadě.

Zpočátku docházelo mezi evropskými osadníky a indiány jen k malým konfliktům, protože kontakt se omezoval na

vzájemně výhodný obchod. Indiáni dodávali zvířecí kožešiny a Evropané poskytovali nejrůznější kovové zboží, oděvy a další předměty, které byly obyvatelům Nového světa dosud neznámé.

ST. JOHN'S HARBOR – ZALOŽENÍ BRITSKÉHO ZÁMOŘSKÉHO IMPÉRIA

Ačkoli se nejedná o nejstarší britskou osadu v Severní Americe, přístav St. John's na Newfoundlandu se může právem pyšnit tím, že je nejstarším místem, které získalo status města. V roce 1583 jej ve jménu královny Alžběty I. dobyl sir Humphrey Gilbert, čímž se stal prvním oficiálním zámořským územím Britského impéria. Tuto událost připomíná dnešní pamětní deska v centru města St. John's.

Francouzi a Britové soupeří o nadvládu

V 16. a 17. století soupeřily Francie a Británie o nadvládu v Kanadě. Francouzi si činili nárok na území, které zahrnovalo povodí řeky Svatého Vavřince, Akádii (dnešní Pobřežní provincie), ostrov Newfoundland a později i Louisianu (podél údolí řeky Mississippi až k Mexickému zálivu). Tato obrovská oblast byla pojmenována „Nová Francie“.

Na tomto rozsáhlém území se ve skutečnosti usadilo relativně málo Francouzů a Indiáni zde žili nerušeně a obchodovali s roztroušenými francouzskými základnami. V roce 1604 založil Pierre du Guast v Akádii francouzskou obchodní kolonii zaměřenou na obchod s kožešinami. Kolonie se těžko prosazovala a během prvního roku zemřela více než polovina osadníků.

V roce 1608 založil francouzský průzkumník Samuel de Champlain osadu v Quebecu na řece Svatého Vavřince. Toto město se stalo hlavním magnetem pro další francouzské osídlení na úkor ostatních regionů a to byl počátek Quebečanů.

Založení Společnosti sta společníků

Francouzská vláda založila v roce 1627 obrovský obchodní podnik, Společnost sta společníků. Jediným cílem této společnosti bylo využít obchodní potenciál Nové Francie. Pod jejím vedením přibývalo osad, z nichž nejvýznamnějším novým městem byl Montreal, založený v roce 1642.

Společnost sta společníků uzavřela formální spojenectví s řadou indiánských kmenů, známých tehdy jako Huronská konfederace. Tato dohoda fungovala z obchodního hlediska dobře, dokud nebyli Huroni poraženi v mezikmenové válce, do které se v roce 1649 zapojil kmen Irokézů.

Tento konflikt zničil obchod s kožešinami v Nové Francii a indiánské kmeny ohrožovaly osady v Montrealu a Quebecu. Nebezpečí bylo tak velké, že Společnost sta společníků na čas zvažovala úplné opuštění Nové Francie. Část problému spočívala v malém počtu bílých osadníků v této rozsáhlé oblasti. V roce 1663 například sčítání lidu ukázalo, že v Nové Francii žily pouze tři tisíce bílých osadníků.

Francouzská vláda usoudila, že situace je příliš vážná na to, aby byla ponechána v rukou soukromé společnosti, a v roce 1663 nařídila rozpuštění Společnosti sta společníků a formální reorganizaci Nové Francie jako provincie Francie, kterou měl přímo spravovat generální guvernér v Quebecu. Tato reorganizace vedla ke stabilizaci kolonie a počet osadníků začal opět růst.

Francouzi vedou první rasovou válku v Kanadě

Změna ústavního statusu Nové Francie znamenala zásadní obrat v rasovém složení obyvatelstva kolonie. V roce 1665 dorazila francouzská vojenská jednotka čítající 1 200 vojáků, aby skoncovala s hrozbou Irokézů, a zahájila tak první rasovou válku na tomto území. Francouzská armáda v sérii střetů Irokézy snadno porazila a Indiáni byli donuceni složit zbraně.

Asi čtyři sta francouzských vojáků se rozhodlo zůstat a připojit se ke kolonistům. Francouzská vláda formálně podpořila další imigraci, včetně, poprvé, asi sedmi set svobodných bílých žen. Tato politika fungovala a do roku 1681 bylo v Nové Francii nejméně deset tisíc bílých osadníků.

Tento počet dosáhl osmnácti tisíc v roce 1713, čtyřiceti tisíc v roce 1737 a padesáti pěti tisíc v roce 1755. Důvod relativně pomalého růstu bílé populace byl dvojí.

Za prvé, Indiáni se starali o většinu lovu zvířat, který poháněl obchod s kožešinami. V důsledku toho nebyla poptávka po velkém počtu bílých osadníků, kteří by obdělávali půdu, jak tomu bylo ve Spojených státech amerických. Za druhé, mezi osadníky na hranicích docházelo k častému míšení ras.

Míšení ras vede ke vzniku Métisů

Zvýšená kontrola francouzské vlády, zejména při vydávání licencí k obchodu s kožešinami, vedla řadu mladých Francouzů k tomu, že trávili stále více času mimo hlavní osady. Odhaduje se, že v roce 1680 žilo až 10 procent všech francouzských mužů v Nové Francii mimo osady a většina z nich si vzala indiánské manželky. Jejich míšenci se stali známí jako skupina Métis (z francouzštiny „smíšený“), která je dodnes oficiálně klasifikována současnou kanadskou vládou jako domorodý lid.

Soupeření mezi Brity a Francouzi o obchod s kožešinami

Po rozpuštění Společnosti sta společníků následovalo v roce 1664 založení nového francouzského podniku známého jako Společnost Západních Indií. Stejně jako její předchůdkyně byla i Společnost Západních Indií založena za účelem obchodu s kožešinami.

Díky tomuto a dalším opatřením byla podpořena další francouzská imigrace a do roku 1682 pronikli průzkumníci, obchodníci a misionáři na jih až k Mexickému zálivu. Britové však v roce 1670 založili konkurenční podnik s názvem Hudson's Bay Company, kterému byl udělen monopol na obchod v oblasti Hudsonova zálivu. To přivedlo Brity do konfliktu s francouzskými osadníky, což nakonec vedlo k vypuknutí čtyř konfliktů známých jako francouzsko-indické války.

Francouzsko-indické války 1689–1763

Francouzsko-indické války představovaly sérii čtyř konfliktů v Kanadě, v nichž proti sobě stály především Velká Británie a její spojenecké indiánské kmeny na jedné straně a Francie a její spojenecké indiánské kmeny na straně druhé. Tyto války se často časově překrývaly s válkami vedenými ve stejné době v Evropě, a proto se Britové někdy střetávali i se španělskými a nizozemskými silami.

První fáze těchto konfliktů byla známá jako válka krále Viléma a Britové se v ní spojili s indiány kmene Irokézů, kteří byli již dlouho nepřátelští vůči Francouzům. Vojska těchto dvou skupin útočila v letech 1689 až 1697 na francouzské osady

podél řeky Svatého Vavřince. Po deseti letech se konflikt zvrhl v nerozhodnou partyzánskou válku a válčící strany se dohodly na ukončení nepřátelství. Smlouva, která válku ukončila, se nazývala Ryswický mír. Podepsaná v roce 1697 uznávala územní nároky všech účastníků tak, jak existovaly před začátkem konfliktu, bez jakýchkoli změn.

V roce 1702 vypukla druhá z francouzsko-indických válek. Tento konflikt, známý jako válka královny Anny, byl součástí války o španělské dědictví, která se ve stejné době odehrávala v Evropě. Konflikt skončil pro Francii katastrofálně a na základě Utrechtské smlouvy z roku 1713 byla Francie nucena postoupit Newfoundland a Akádii Británii.

V roce 1744 vypukla mezi Británií a Francií třetí z francouzsko-indických válek, známá jako válka krále Jiřího, a to v rámci evropského konfliktu zvaného Válka o rakouské dědictví. Francouzi jako první zahájili nepřátelské akce v Severní Americe a společně se svými indiánskými spojenci, kmeny Mi'kmaq a Maliseet, zaútočili na britskou pevnost Fort Anne. Schopná britská obrana útok odrazila a situace se obrátila, když britské síly dobyly francouzskou pevnost Louisbourg na ostrově Cape Breton.

Francouzské a indiánské síly se však nenechaly odradit a zaútočily na britskou osadu Saratoga v New Yorku. Během tohoto nájezdu bylo zabito více než sto obyvatel Saratogy, což vyvolalo všeobecnou paniku v horní části státu New York. Válka byla ukončena mírovou smlouvou z Aix-la-Chapelle v roce 1748, na jejímž základě byla osada Louisbourg vrácena

Francii. Na oplátku Francouzi vrátili město Madras v Indii, které bylo během konfliktu zabráno Britům.

V roce 1754 vypukla čtvrtá francouzsko-indická válka. Tato válka v roce 1756 eskalovala do dalšího globálního konfliktu, známého v Evropě jako sedmiletá válka. Do roku 1755 britské síly obsadily Nové Skotsko a celou stoletou francouzskou kolonii Akádie.

Sedm tisíc francouzských obyvatel Akádie bylo rozprášeno do všech stran. Někteří se vrátili do Francie, zatímco jiní ustoupili do vnitrozemí. Ještě více lidí se vydalo na jih podél řeky Mississippi do dnešní Louisiany, kde se jejich potomci stali známými jako Cajuni. V roce 1764 Britové povolili Akádcům návrat a několik tisíc z nich této nabídky využilo. Britům se však ve čtvrté válce nevedlo zcela podle jejich představ.

Díky sérii spojenectví s indiány a obratné obranné taktice donutily francouzské síly čítající pouhých několik tisíc mužů Británii nasadit armádu o síle přes dvacet tisíc mužů, než byly všechny francouzské osady obsazeny. V roce 1759 byl Quebec dobyt Brity v rozhodném obojživelném útoku a Montreal padl o rok později. Do roku 1760 si Británie zajistila nadvládu nad Kanadou a Francouzi již nikdy nehráli v této zemi významnou roli. Francie formálně postoupila všechna svá území v Kanadě Británii na základě Pařížské smlouvy podepsané v roce 1763.

Tím se 65 tisíc Francouzů ocitlo pod britskou vládou a rozloha britských území v Severní Americe se zdvojnásobila.

BRITOVÉ DOBÝVAJÍ QUEBEC OD FRANCOUZŮ

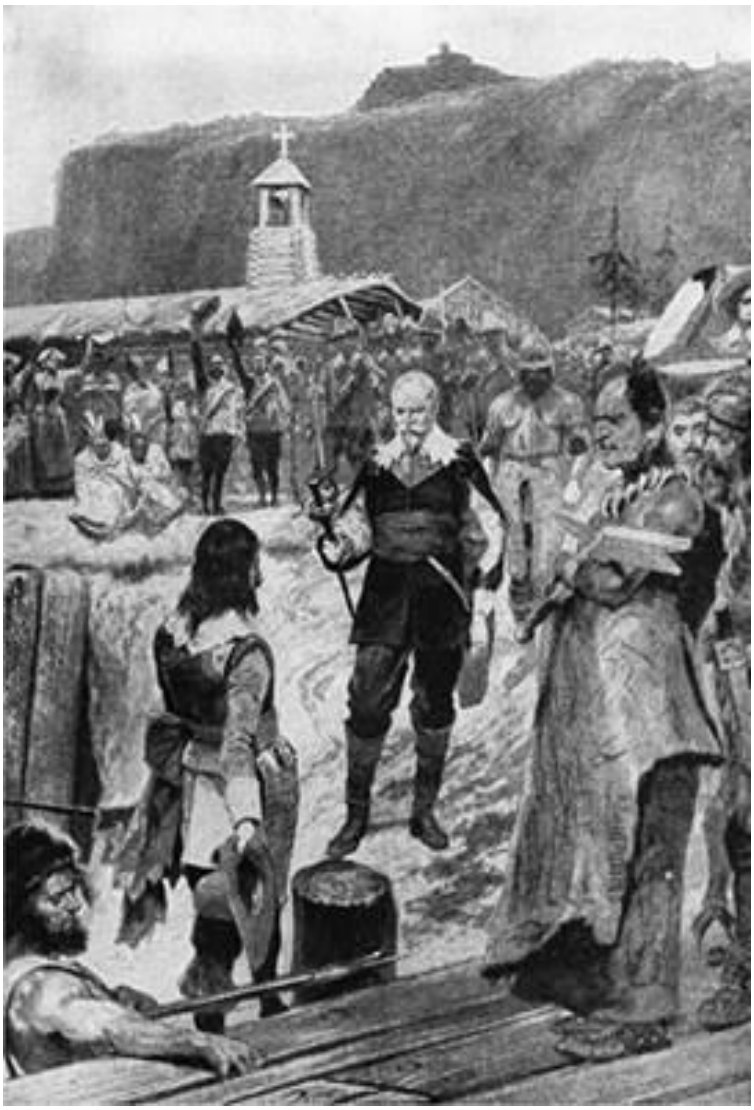

Nahoře: Francouzský zakladatel osady Quebec, Samuel de Champlain, předává v roce 1629 kolonii britskému admirálovi Davidu Kirkeovi. Ačkoli byl Quebec později vrácen Francii, jeho obsazení znamenalo první britský nárok na francouzské území v Kanadě. Champlain byl spojencem místních indiánských kmenů, proto jsou při předání přítomni. Dole: Champlainova skica první budovy v Quebecu, pevnosti a sídla pod Cap-aux-Diamants (dnes Dolní město Quebecu).

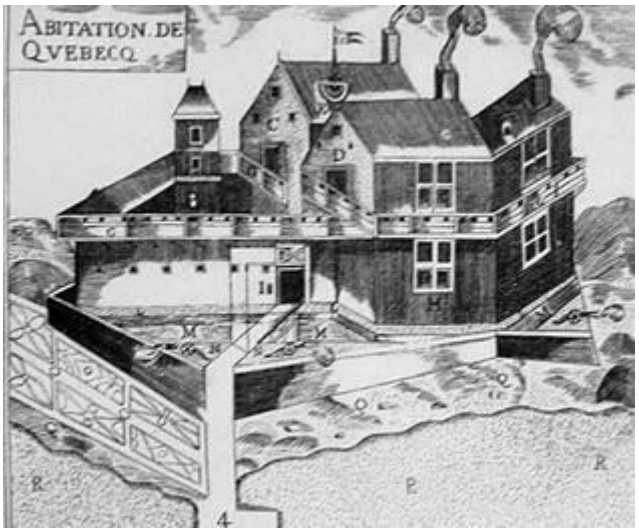

Rasové války s indiány pokračují

Zánik francouzských kolonií v Kanadě neznamenal konec indiánského odporu proti pronikání bělochů. V roce 1763 indiánské síly zaútočily na západní přední stanoviště bývalého území Nové Francie, kde britské jednotky nedávno nahradily francouzské posádky.

Indiáni si uvědomili, že noví britští vládci mají na rozdíl od Francouzů plný záměr území řádně kolonizovat pro bílé osadníky. V důsledku toho se britské síly ocitly uprostřed lokální rasové války, která vypukla z Kanady do centrálních území Nové Francie (dnešního amerického Středozápadu).

Britský král Jiří III. se pokusil Indiány uklidnit královským prohlášením z roku 1763, které uznávalo suverenitu amerických Indiánů. Prohlášení se také zavázalo konzultovat s indiánskými kmeny předtím, než bude bílým osadníkům povoleno obsadit jakékoli nové území, a vyhradit území mezi Apalačskými horami a řekou Mississippi, včetně Kanady mimo

dolní část údolí řeky Svatého Vavřince, jako indiánskou rezervaci.

BITVA U QUEBECU ZAJISTILA BRITSKOU NADVLÁDU V KANADĚ 1759

Británie si zajistila nadvládu nad Kanadou v bitvě u Quebecu v červnu 1759. V tomto střetnutí, které bylo vrcholem francouzsko-indických válek, zaútočila osmitisícová spojená armáda britských a amerických kolonistů na město ovládané Francouzi. Francouzi očekávali útoky ze západu od Ontarijského jezera a z jihu od jezera Champlain, takže útok po řece Svatého Vavřince je zaskočil. Útok byl o to odvážnější, že britské síly vylezly na útes, aby zaútočily v místě, kde to nikdo nečekal. Strážný oslovil čluny, ale když mu britský důstojník odpověděl ve francouzštině, nepodnikl žádné kroky. Do úsvitu

se na vrcholu útesu shromáždilo asi 4 500 britských a amerických vojáků a bitva začala. Skončila porážkou Francouzů a kapitulací Quebecu 18. září 1759. To znamenalo konec francouzské nadvlády v Kanadě.

Nová vlna přistěhovalců – irští a angličtí osadníci

V reakci na indiánskou hrozbu podnítila britská vláda novou vlnu přistěhovalectví bělochů, aby posílila evropskou populaci. Na Newfoundlandu vznikla rozsáhlá irská a anglická osada a hlavní město Nového Skotska, Halifax, se v roce 1752 stalo sídlem prvních novin v Kanadě a v roce 1758 prvním místem, kde zasedalo volené zastupitelstvo.

V roce 1775 činil počet evropského obyvatelstva britské kolonie v Kanadě 90 000. O patnáct let později se zvýšil na více než 191 000. V roce 1806 dosáhl téměř 400 000 a o padesát let později, v roce 1861, byl celkový počet obyvatel odhadován na 3,1 milionu.

Američané vtrhli do země v roce 1775

Američtí kolonisté se vzbouřili proti britské nadvládě pouhých patnáct let poté, co byli Francouzi vyhnáni z Kanady. Americkým silám připadalo logické vyhnat z Kanady i Brity, a proto v roce 1775 zahájily invazi. Americké milice obsadily Nové Skotsko, Montreal a Quebec, ale nenašly téměř žádnou podporu u místního obyvatelstva, které zůstalo britské koruně naprosto věrné.

Americké síly byly v následujícím roce donuceny k ústupu rozhodným britským protiútokem a po zbytek americké války za nezávislost sloužila Kanada jako bezpečná základna, ze které mohli Britové podnikat útoky na povstalecké kolonie.

PORÁŽKA AMERICKÉHO ÚTOKU NA QUEBEC V ROCE 1775

Američané na počátku války za nezávislost vtrhli do Kanady v naději, že získají podporu francouzsky mluvícího obyvatelstva a případných anglicky mluvících protikralovských sil. Jejich výzvy o podporu však padly na neúrodnou půdu, neboť většina obyvatel Kanady zůstala věrná koruně. Americká armáda pod velením generála Richarda Montgomeryho oblehla Quebec, ale 31. prosince 1775 utrpěla drtivou porážku. Generál Montgomery byl zabit, zatímco jeho kolega (a pozdější zrádce

americké věci) Benedict Arnold byl zraněn. Více než čtyři sta Američanů bylo zajato.

V důsledku toho, když Američané nakonec dosáhli nezávislosti, zůstala Kanada pod britskou správou a Severní Amerika se fakticky rozdělila na dvě části. Počet obyvatel Kanady se zvýšil díky přílivu přibližně čtyřiceti tisíc loajalistů, kteří uprchli z nově nezávislých amerických států. Z tohoto počtu tvořili plnou třetinu černí otroci, kteří se připojili k britské věci proti kolonistům.

To byl počátek černošské populace v Kanadě. Kromě toho se do Kanady rozhodli uprchnout i ti indiáni, kteří se spojili s Brity proti vítězným povstaleckým kolonialistům.

Příliv loajalistů narušil křehkou rovnováhu, která byla dosažena mezi francouzskou komunitou v Quebecu a britskými úřady. Toto území muselo být rozděleno na francouzskou a anglickou oblast, což položilo základ pro francouzsky mluvící separatistické hnutí, které přetrvávalo déle než dvě století.

Příliv uprchlíků také ztrojnásobil počet obyvatel Nového Skotska a pro zvládnutí tohoto přílivu byly vytvořeny dvě nové správní oblasti: New Brunswick a ostrov Cape Breton.

Průzkum otevírá nové obzory

Území dnešní Britské Kolumbie prozkoumali a pro Británii zabral kapitáni James Cook (1778) a George Vancouver (1792), ale průzkum západních oblastí Kanady pokračoval po

celé 18. století a na počátku 19. století. V roce 1789 se skotský průzkumník Alexander Mackenzie vydal po řece hluboko do vnitrozemí v naději, že najde Severozápadní cestu, zjistil však, že vede k Severnímu ledovému oceánu. Vodní cestu proto pojmenoval Disappointment River (Řeka zklamání), ale později byla na jeho počest přejmenována na Mackenzie River.

Nenechal se odradit a v roce 1792 se vydal znovu podél řeky Peace River a v roce 1793 dosáhl Tichého oceánu, čímž se stal prvním zaznamenaným bělochem, který překročil Ameriku severně od Mexika.

Americký průzkumník Simon Fraser prozkoumal v roce 1808 řeku, která dnes nese jeho jméno, v dnešní Britské Kolumbii, zatímco anglický průzkumník David Thompson se v roce 1811 vydal po řece Columbia až k jejímu ústí a zmapoval území o rozloze více než 1,5 milionu čtverečních mil. Evropská kontrola nad rozsáhlým vnitrozemím Kanady se pomalu upevňovala od pobřeží k pobřeží.

VOZOVÉ STEZKY NAPŘÍČ KANADOU

V dobách osidlování Kanady, ještě před zavedením železnice, byly právě takovéto vozy jediným způsobem, jak se větší počet bělochů mohl dostat do vnitrozemí. Tato situace se opakovala až do doby, než bylo dosaženo západního pobřeží Kanady, což mělo za následek, že byli Amerindové vytlačeni ze svých území.

Válka z roku 1812 – vyplenění a vypálení Washingtonu, D.C.

Vypuknutí války z roku 1812 mezi Spojenými státy a Británií znamenalo, že americké jednotky překročily hranici již podruhé za méně než čtyřicet let. Tentokrát však na ně čekaly britské síly a jejich spojenci, kanadské milice a indiáni kmene Shawnee (které Američané správně obvinili Brity z vyzbrojování).

Americké síly byly drtivě poraženy a během několika měsíců britský generál Isaac Brock dobyl město Detroit a přenesl válku na jih do Ameriky. Zoufalý protiútok Američanů nedokázal dobýt Montreal a britské síly dosáhly významných vítězství v bitvách u Crysler's Farm a Chateauguay. Další americká jednotka se v dubnu 1813 vylodila v osadě York (dnes známé jako Toronto) a město dobyla. Američtí vojáci poté město vyplenili a vypálili, což vytvořilo precedens, který Britové brzy následovali.

Britové také na počátku války převzali kontrolu nad jezerem Erie. Američané urychlili projekt stavby lodí a do července 1813 postavili šest plavidel pro použití na jezeře, aby čelili významné britské námořní přítomnosti.

Bitva u jezera Erie, známá také jako bitva u Put-in-Bay, mezi americkým a britským loďstvem se odehrála 10. září 1813 a skončila rozhodujícím americkým vítězstvím. To Američanům umožnilo znovu dobýt Detroit.

BITVA U JEZERA ERIE – NÁMOŘNÍ BITVA Z VÁLKY Z ROKU 1812

Bitva u jezera Erie, která se odehrála 10. září 1813, byla největším námořním střetnutím války z roku 1812. Američané sestavili flotilu lodí speciálně pro Velká jezera, aby odrazili britskou invazi z Kanady. Bitva skončila porážkou Britů a umožnila Američanům znovu převzít iniciativu ve válce. Krátce po bitvě Američané znovu dobyli Detroit a porazili indiánskou konfederaci pod vedením Tecumseha.

Ukončení napoleonských válek v Evropě uvolnilo značné množství britských vojáků, kteří byli přesunuti do Kanady. Posílené britské jednotky zahájily novou ofenzívu a dvojitý útok na Baltimore a Washington, D.C. vedl k drtivé porážce Američanů v bitvě u Bladensburgu v Marylandu v srpnu 1814.

Britské jednotky poté obsadily Washington D.C. a v odvetě za vyplenění Yorku vypálily městské veřejné budovy.

V roce 1815 se obě strany dostaly do patové situace a vzhledem k tomu, že nadšení pro válku na obou domácích frontách rychle opadávalo, byl vyhlášen mír, na jehož základě byly obnoveny předválečné hranice.

Milion nových osadníků pohání rozvoj západních území

Po válce z roku 1812 pokračovala expanze Kanady na západ rychlým tempem. Tento proces podpořila vlna více než milionu osadníků z Anglie, Skotska a Irska. V roce 1843 bylo na pobřeží Tichého oceánu založeno město Fort Victoria (dnes hlavní město Britské Kolumbie). Město bylo přejmenováno na Victoria a dnes je hlavním městem Britské Kolumbie.

Objev zlata v řece Fraser přilákal na kanadské pobřeží Tichého oceánu nové osadníky a v roce 1858 byla formálně založena kolonie Britská Kolumbie. Zlatá horečka na řece Fraser také přilákala řadu čínských přistěhovalců, čímž odstartovala trend, který se jen dále zesiloval.

Vzpoury osadníků v roce 1837

Ačkoli kanadští kolonisté zůstali během americké války za nezávislost věrní Británii, nebyli slepí k větší svobodě, kterou si vybojovali rebelové jižně od hranic. V důsledku toho se v první polovině devatenáctého století stále častěji ozývaly požadavky na větší samosprávu adresované britským úřadům.

Francouzsky mluvící obyvatelé Quebecu, kteří od rozpadu francouzské kolonie žili s Brity v napjatých vztazích, požadovali úplnou demokratickou reformu. Když jim to bylo odepřeno, vypukla v roce 1837 otevřená ozbrojená vzpoura v krátkém konfliktu známém jako Válka patriotů. Rebelové porazili britské síly u Saint-Denis, ale o dva týdny později byla vzpoura potlačena v bitvě u Saint-Eustache, v níž padlo několik set lidí na obou stranách. Nepokoje znovu vzplanuly o rok později, ale i ty byly potlačeny britskou vojenskou silou.

Povstání kolonistů se neomezovala pouze na francouzsky mluvící části Kanady. Malá povstalecká jednotka pod vedením Williama Lyona Mackenzieho se v prosinci 1837 pokusila obsadit Toronto, ale i ona byla loajálními občany vyhnána. Mackenzie a jeho stoupenci uprchli do Spojených států, kde jim byl poskytnut azyl.

Období Unie 1841–1867

Ačkoli povstání z roku 1837 skončilo neúspěchem, jeho poselství bylo jasné: aby se zabránilo jeho opakování, byly nutné reformy. V důsledku toho byly provedeny ústavní změny a v roce 1841 byla na základě Aktu o sjednocení formálně vytvořena provincie Kanada ze dvou území, dříve známých jako Horní a Dolní Kanada, v nichž převládali Angličané, respektive Francouzi.

Vládě Unie byla svěřena pravomoc ve všech záležitostech s výjimkou zahraničních věcí a obrany. Nová ústava také stanovila, že všichni muži mohou volit, pokud vlastní nemovitý

majetek v předem stanovené hodnotě, což bylo jedno z nejširších volebních práv v té době.

PRVNÍ RADY OSADNÍKŮ ZALOŽENÉ V ROCE 1835

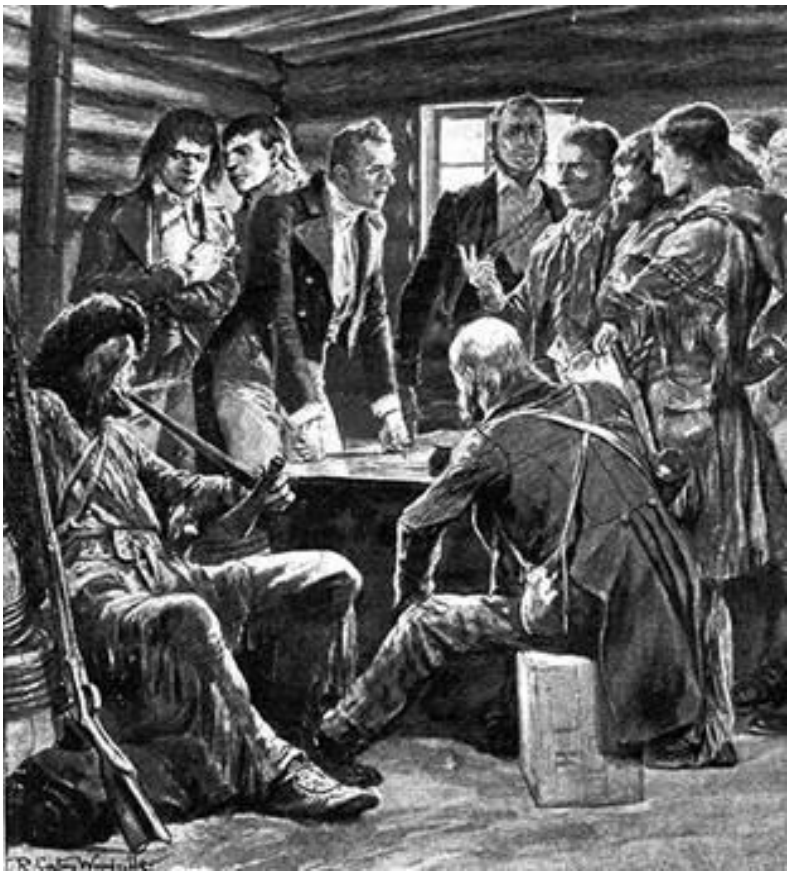

Sir George Simpson (1787–1860), skotsko-quebecký guvernér společnosti Hudson's Bay Company, založil v roce 1835 jednu z prvních rad osadníků v Kanadě. Simpson je právem považován za jednoho z tvůrců moderní Kanady a vznik Britské Kolumbie se časově shodoval s jeho působením ve funkci. V uznání jeho neúnavné práce pro společnost Hudson's Bay Company byl Simpson v roce 1841 povýšen královnou Viktorií do šlechtického stavu.

Podpora Konfederace během americké občanské války

Vztahy mezi Kanadou a Spojenými státy se během americké občanské války (1861–1865) zhoršily, protože Britové otevřeně sympatizovali s povstaleckými konfederáty.

Míra kanadské sympatie ke Konfederaci se projevila v roce 1864, kdy konfederační vojáci využili Kanadu jako základnu pro nájezd na Saint Albans ve Vermontu. Ačkoli byli v Kanadě zatčeni, byli konfederační vojáci propuštěni montrealským soudcem, což vyvolalo vlnu hořkých vzájemných obvinění mezi Washingtonem a Torontem.

Oficiální unie založena v roce 1864

Hrozba dalšího konfliktu se Spojenými státy přiměla jednotlivá území tvořící Britskou Severní Ameriku, aby vážně zvážila vytvoření formálnějšího svazu, než jaký stanovil zákon z roku 1841.

V důsledku toho se zástupci všech regionů sešli v září 1864 v Charlottetownu na Ostrově prince Edwarda, aby projednali, jakou formu by měla mít užší unie. Na tomto setkání, známém jako Charlottetownská konference, bylo rozhodnuto o konfederativní formě vlády. Druhé setkání delegátů, které se konalo v říjnu v Quebecu, schválilo řadu bodů (tzv. Sedmdesát dva rezolucí), které se staly návrhem ústavy.

Konfederace neposkytovala plnou nezávislost, protože mnoho Kanaďanů se stále obávalo dalších amerických invazí a chtělo zachovat britské zájmy, aby odrazili tuto hrozbu. V

důsledku toho si Británie ponechala kontrolu nad zahraničními záležitostmi a mohla teoreticky vetovat jakékoli kanadské zákony. Toto uspořádání se stalo normou, na které bylo postaveno mnoho poloautonomních „dominií“ Britského společenství národů.

ZALOŽENÍ KANADSKÉHO DOMINIA

Fotografie z roku 1864 zachycující první setkání otců zakladatelů Kanady, pořízená v Charlottetownu. Na tomto setkání, známém jako Velká koalice, byl vypracován konfederativní systém vlády, který vstoupil v platnost 1. července 1867. Tím vzniklo Dominium Kanady, známé také jako „Kanadská konfederace“. V roce 1880 zahrnovala Kanada celé své současné území s výjimkou Newfoundlandu a Labradoru, které se připojily v roce 1949.

Nezávislost získána v roce 1931

Kanadský zákon o konfederaci byl ratifikován v červenci 1867 a od tohoto data se země začala nazývat Dominion of Canada (Dominium Kanady). Británie stáhla své poslední

posádky z Kanady v roce 1871 a plná nezávislost byla Kanaďanům přiznána v roce 1931, ačkoli britská monarchie je stále formální a symbolickou hlavou státu.

Britská Kolumbie se připojila ke Konfederaci v roce 1871 a další území se ke Kanadě postupně připojovala během následujících osmdesáti let. K posledním přírůstkům došlo v roce 1949, kdy byla připojena území Newfoundland a Labrador.

Územní expanze vyvolala povstání u Red River

Společnost Hudson's Bay Company prodala v roce 1869 území známé jako Rupertova země (které zahrnovalo velkou část dnešních Severních teritorií) kanadské vládě. Tato transakce vyvolala mezi míšenci Métis velké znepokojení, protože se obávali, že po ní bude následovat nová vlna bílých přistěhovalců.

Métisové se soustředili v oblasti kolem osady Red River Settlement v dnešní kanadské provincii Manitoba. Tam se vůdce Métisů Louis Riel a jeho stoupenci rozhodli bránit připojení Rupertovy země silou zbraní, bude-li to nutné.

VŮDCE MÉTISŮ LOUIS RIEL

Louis Riel, vůdce míšenců z kmene Métis. Po porážce v povstání u Red River v roce 1869 se Riel uchýlil do Spojených států amerických. V roce 1885 se chopil zbraní za věc Métisů, ale po několika měsících bojů byl zajat a popraven kanadskými úřady. Jeho fyzický vzhled, jak lze usoudit z této fotografie, by naznačoval, že podíl indiánské krve v jeho předcích byl minimální.

Métisové vyhlásili na tomto území prozatímní vládu a zabránili kanadské vládní průzkumné delegaci ve vstupu do své jurisdikce, kterou pojmenovali Assiniboia podle indiánského kmene. Métisové také obsadili obchodní stanici Fort Garry a připravovali se na přímou vojenskou konfrontaci s kanadskými úřady. Kanadská vláda situaci uklidnila prostřednictvím jednání

a nabídky připojení ke konfederaci jako provincie Manitoba. Nabídka, která byla přijata v roce 1870, zahrnovala vyhrazení 1,4 milionu akrů půdy pro Métisy.

Jak se však Métisové obávali, po vzniku Manitoby skutečně přišly vlny bílých přistěhovalců. Métisové se brzy stali menšinou a mnozí z nich se přestěhovali dále na západ do údolí řeky Saskatchewan. Provincie Manitoba rostla co do velikosti i významu a její hlavní město Winnipeg mělo v roce 2006 1,1 milionu obyvatel. Z tohoto počtu tvořili Indiáni a Métisové méně než 15 procent.

Druhé povstání Métisů – Severozápadní povstání z roku 1885

V roce 1885 vypuklo v údolí řeky Saskatchewan druhé povstání Métisů, tzv. Severozápadní povstání, když i do této oblasti začali hromadně přicházet bílí osadníci. Povstání podpořila řada indiánů kmene Cree čistokrevného původu, kteří se rovněž stavěli proti evropskému osidlování svých území.

Tentokrát nedošlo k žádným jednáním, protože povstání přerostlo přímo v ozbrojený konflikt. Síly Métisů a Creeů dosáhly několika menších úspěchů, ale byly rozdrceny, když kanadská vláda do oblasti narychlo vyslala vojáky. Povstání bylo definitivně poraženo při obléhání Batoche v květnu 1885. Vůdce povstalců Métisů Riel byl zajat a v listopadu téhož roku pověšen za zradu.

Kanadští indiáni jsou zaplavováni přistěhovalci

V roce 1873 založila Kanada Severozápadní jízdní policii, dnes známou jako Královská kanadská jízdní policie (Royal Canadian Mounted Police) nebo zkráceně „Mounties“, aby spravovala tato území a udržovala pořádek. Součástí poslání Mounties bylo sjednávat smlouvy s indiánskými kmeny s cílem otevřít vnitrozemí pro zemědělství, či jinými slovy, pro osídlení bílými přistěhovalci.

Mezi lety 1850 a 1929 bylo s indiánskými kmeny řádně podepsáno jedenáct smluv, které otevřely jejich území pro osídlení bílými. Smlouvy poskytovaly materiální kompenzaci za převody pozemků a stanovily zřízení nových indiánských rezervací.

V roce 1901 tvořila indiánská populace v Kanadě sotva 2 % obyvatelstva, tedy asi 100 000 osob. Tato čísla jsou drsnou lekcí o tom, jak rychle může být určitá rasa zbavena své půdy pouhými silami imigrace.

POVSTÁNÍ NA SEVEROZÁPADĚ SKONČILO KAPITULACÍ INDIÁNŮ V ROCE 1885

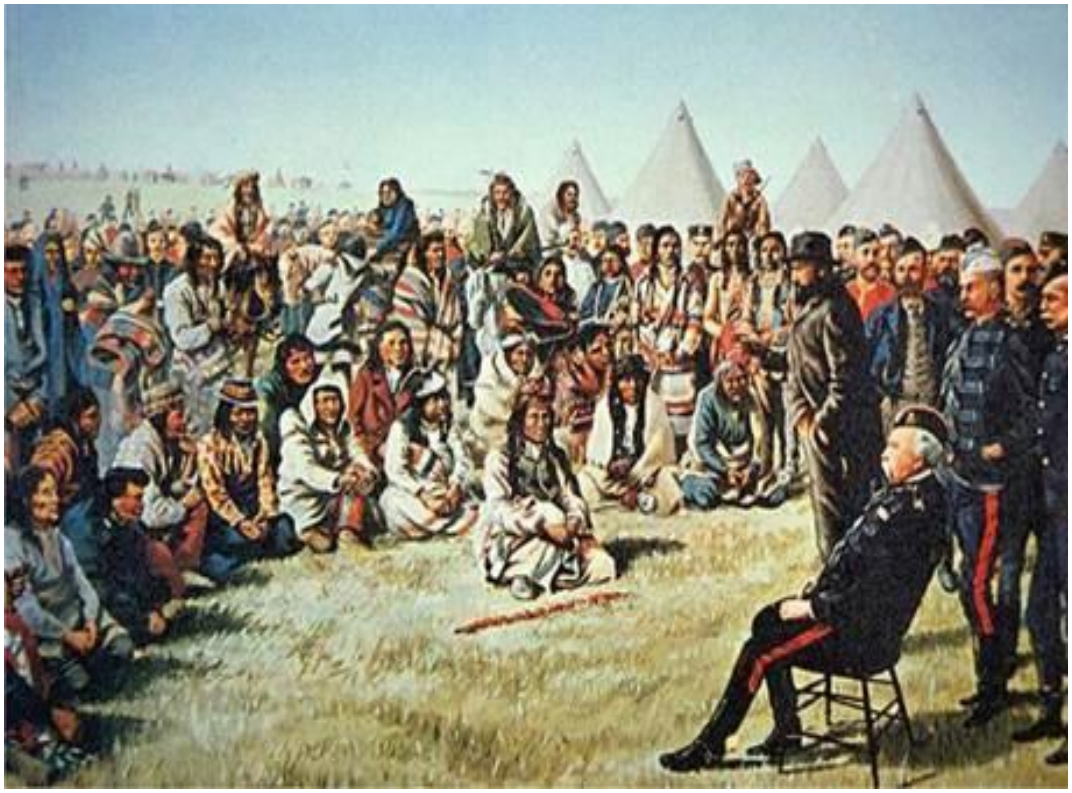

Indiánský náčelník kmene Cree Poundmaker (sedící uprostřed) se vzdává generálmajorovi F. D. Middletonovi na konci neúspěšného Severozápadního povstání z roku 1885. Toto povstání bylo pokusem míšenců z kmene Métis a čistokrevných Indiánů o získání nezávislosti na Kanadském dominiu. Během povstání oblehli Poundmakerovi stoupenci pevnost Fort Battleford v Saskatchewanu a po bitvě u Cut Knife Hill donutili kanadskou posilovou kolonu k ústupu. Poundmaker byl v roce 1885 usvědčen z vlastizrady a odsouzen ke třem letům vězení, ale po roce byl propuštěn.

Daň podle počtu Číňanů

Výstavba první železnice k pacifickému pobřeží v Kanadě, kterou v letech 1881 až 1885 realizovala společnost Canadian Pacific Railway, vedla k dalšímu dovozu tisíců čínských dělníků. Mnozí z nich v Kanadě po dokončení trati zůstali, čímž se ještě více rozrostla již tak rostoucí čínská populace na západním pobřeží.

Kanadský parlament, znepokojený růstem čínské populace, přijal v roce 1885 zákon o čínské imigraci, který ukládal „daň na každou hlavu“ ve výši padesáti dolarů na osobu všem Číňanům vstupujícím do země. V roce 1900 byla tato daň zvýšena na sto dolarů na osobu a v roce 1903 na pět set dolarů.

Navzdory těmto opatřením čínská imigrace stále pokračovala a v roce 1923 kanadské úřady přijaly zákon o čínské imigraci, známý také jako zákon o vyloučení Číňanů, který zcela zakázal veškerou čínskou imigraci. Tento zákon zůstal v platnosti až do roku 1947, kdy byl konečně zrušen. Číňané a Japonci získali v Kanadě občanství a volební právo v roce 1949.

PREMIÉR BRITSKÉ KOLUMBIE SE V ROCE 1874 POSTAVIL PROTI ČÍNSKÉ IMIGRACI

Ilustrace z deníku Standard, který založil William Alexander Smith, známější pod pseudonymem Amor de Cosmos, kanadský poslanec a premiér provincie Britská Kolumbie (1872–1874). Tato karikatura s názvem „Kuliové, jděte domů!“ výstižně shrnula postoj drtivé většiny kanadských bělochů k čínské imigraci v té době. Kanadská vláda zavedla řadu opatření, aby Číňany udržela mimo zemi, včetně daně na každou hlavu a nakonec úplného zákazu veškeré asijské imigrace. Tento zákon byl zrušen až v roce 1947.

Zlatá horečka na Klondiku 1898

Objev zlata v roce 1898 v oblasti Klondike na území Yukonu vyvolal novou vlnu přílivu hledačů štěstí do této oblasti. To zase přineslo Kanadě novou vlnu prosperity, která urychlila industrializaci a stala se novým hnacím motorem pro ještě větší imigraci. Během prvních deseti let dvacátého století zaplavil Kanadu další milion přistěhovalců. Většina z nich pocházela z Británie, ale stále více jich přicházelo z východní Evropy.

Z této druhé skupiny tvořili významnou menšinu evropští Židé, kteří se usadili v řemeslných oborech ve velkých městech. Většina nových bílých přistěhovalců se však usadila na otevřených prériích a začala se věnovat zemědělství. Jejich úsilí sehrálo významnou roli při založení provincií Alberta a Saskatchewan v roce 1905.

Oběti Kanaďanů v první světové válce

Jelikož si Británie zachovala kontrolu nad kanadskou zahraniční politikou, znamenalo vypuknutí první světové války, že se Kanada automaticky zapojila do války na straně Spojenců. Kanada vyslala do boje ve Francii půl milionu mužů (což byl značný počet, uvážíme-li, že celkový počet obyvatel Kanady v té době činil necelých osm milionů).

Kanadští vojáci byli prvními spojeneckými jednotkami, které utrpěly útok jedovatým plynem u Ypres v Belgii. Jen v této jediné bitvě padlo šest tisíc Kanaďanů. Celkem bylo v průběhu války zabito asi šedesát tisíc Kanaďanů.

Tato oběť nezůstala bez odměny. V roce 1926 britský parlament formálně uznal rovnost dominií s Velkou Británií a v roce 1931 Westminsterský statut potvrdil, že Kanada je suverénním státem, který sdílí společného panovníka s Velkou Británií.

Velká hospodářská krize zastavila imigraci

Během Velké hospodářské krize na konci 20. a počátku 30. let 20. století vzrostla nezaměstnanost v Kanadě na více než 33 procent pracovní síly a hrubý národní produkt klesl o 40 procent. Krize donutila kanadskou vládu nařídit zastavení veškerého přistěhovalectví a vyhoštění všech cizinců, kteří pobírali sociální dávky. Kanadská ekonomika se plně zotavila až na konci 30. let, kdy se svět již ocitl uprostřed další války.

Druhá světová válka – Internace Japonců

S vypuknutím druhé světové války se Kanada kvůli svým vazbám na Británii opět zapojila do konfliktu. Kanadské námořnictvo se účastnilo námořních operací v severním Atlantiku proti německým ponorkám a kanadští piloti bojovali v bitvě o Británii a později při bombardovacích náletech na Německo.

Kanadští vojáci se zúčastnili mnoha nejvýznamnějších událostí války, včetně katastrofálního výpadu na Dieppe v srpnu 1942, invaze na Sicílii a do Itálie v roce 1943, vylodění v Normandii ve Francii v roce 1944 a osvobození Beneluxu v

letech 1944 a 1945. Válka si vyžádala asi 42 500 kanadských životů.

Vstup Japonska do války v roce 1941 vedl kanadské úřady k tomu, že na dvacet tři tisíc Japonců v Kanadě pohlížely s podezřením. Byla přijata opatření k jejich internaci, jak se již stalo ve Spojených státech. Tento proces se na západním pobřeží zrychlil poté, co japonská ponorka bombardovala kanadské pobřežní zařízení. Kanadská vláda navíc zabavila jejich majetek a dala jej do dražby.

A to nebylo vše: v dubnu 1945 bylo všem japonským občanům v Britské Kolumbii sděleno, že se buď budou muset přestěhovat na východ od Salnatých hor, nebo budou po skončení války repatriováni do Japonska. Repatriační program byl zahájen v květnu 1946 a nakonec byly asi čtyři tisíce Japonců deportovány zpět do své rodné země. Většina z nich se však rozhodla přestěhovat do Toronta, než se vrátit domů.

Poválečný imigrační rozmach

S koncem druhé světové války se opět obnovila rozsáhlá imigrace z Evropy do Kanady. V této době do Kanady přišlo mnoho Němců, kteří prchali ze své nyní zničené vlasti. Vlny nových přistěhovalců s sebou přinesly populační růst, díky němuž počet obyvatel Kanady mezi lety 1946 a 1961 vzrostl z dvanácti milionů na osmnáct milionů.

V roce 1946 se Kanada stala prvním z dominií, které vytvořily vlastní zákony o státní příslušnosti, a to přijetím kanadského zákona o občanství v tomtéž roce. Zákon stanovil,

že k získání kanadského občanství musel být žadatel britským poddaným, Indiánem nebo Eskymákem, nebo musel být do Kanady přijat jako přistěhovalec s trvalým pobytem před datem vstupu zákona v platnost.

To znamenalo, že každá osoba s britským občanstvím, ať už v Británii nebo v jakémkoli jiném dominiu, mohla automaticky získat kanadskou státní příslušnost, což dále upevnilo vazby mezi Kanadou a Británií.

V poválečných letech se Kanada také stala světovou velmocí. Kanada byla jedním ze zakládajících členů Organizace spojených národů v roce 1945 a také Severoatlantické aliance (NATO) v roce 1949.

Kanadské jednotky byly nasazeny v korejské válce (1950–1953) a v roce 1950 vláda zahájila program zahraniční pomoci pro nebílé země, a to i pro ty, které byly podstatně staršími, nezávislými národy, jako například Haiti.

QUEBEČTÍ SEPARATISTÉ SE UCHÝLILI K NÁSILÍ 1970

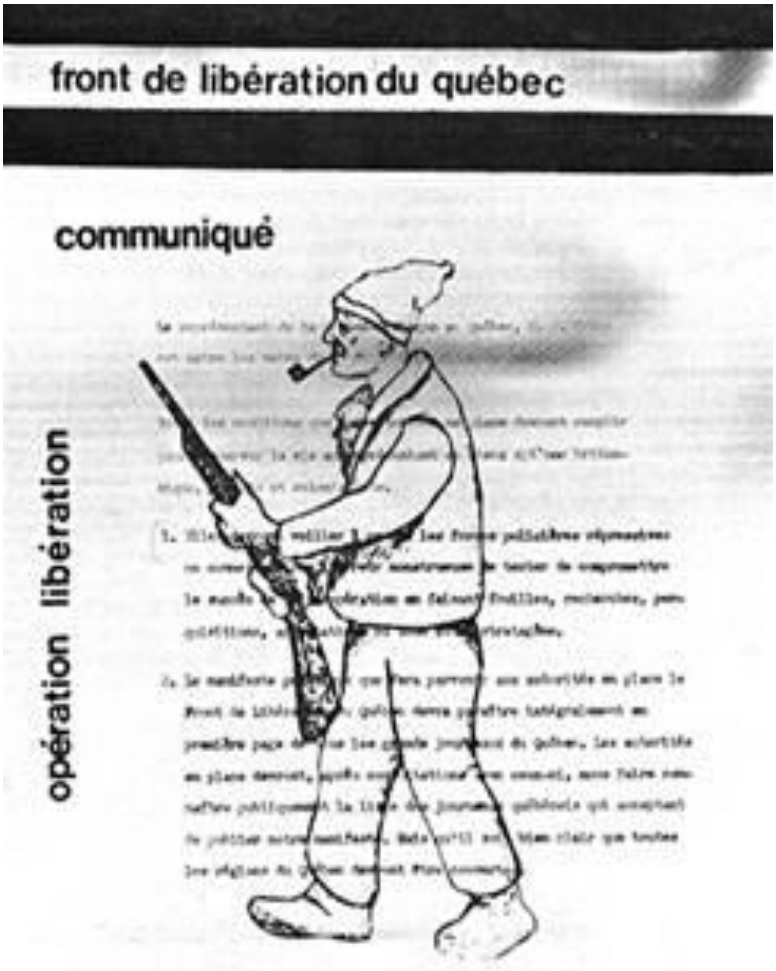

Kanada se v roce 1970 ocitla uprostřed vlny domácího terorismu, když militanti z quebecké separatistické organizace Front de libération du Québec zahájili násilnou kampaň za nezávislost. Přestože si quebečtí separatisté získali značnou podporu veřejnosti, nikdy nedosáhli většinové podpory, a příliv imigrantů z třetího světa do Quebecu, který započal v závěru dvacátého století, ještě více snížil pravděpodobnost vítězství quebeckých separatistů. Nahoře: podzemní leták ze 70. let vydaný militanty.

Objevují se quebečtí separatisté

V desetiletích po skončení druhé světové války došlo v Quebecu k oživení francouzského separatistického hnutí. Kanadská vláda se pokusila situaci uklidnit řadou kompromisních opatření, z nichž většina počítala s tím, že provincie Quebec zůstane v rámci federace, ale získá zvláštní status. Tyto návrhy byly odmítnuty a v roce 1970 získalo hlavní separatistické hnutí v Quebecu, Parti Québécois (PQ), ve své domovské provincii téměř čtvrtinu hlasů.

Současně radikální separatisté založili Front de libération du Québec (Fronta pro osvobození Quebecu, FLQ) a vedli proti kanadským úřadům převážně neúspěšnou partyzánskou válku. V roce 1976 byla PQ zvolena do čela provinční vlády v Quebecu a po zavedení opatření na podporu francouzského jazyka vyhlásila referendum o tom, zda pokračovat v dalších separatistických akcích. Návrh PQ na separatismus byl poražen 60 procenty hlasů proti.

Separatisté se nevzdali a v roce 1995 uspořádali druhé referendum na toto téma. Tentokrát zvítězila volba „ne“ s náskokem méně než 1 procenta hlasů, když získala 50,4 procenta oproti 49,6 procentům hlasů pro „ano“.

Navzdory své levicové ideologii byli quebečtí separatisté v roce 1995 obviněni z rasismu, když jeden z jejich vůdců veřejně poznamenal, že rostoucí počet nebílých přistěhovalců v Quebecu sehrál důležitou roli při porážce separatistického hnutí ve volbách.

Podpora quebeckého separatismu od roku 1995 radikálně poklesla, k čemuž nemalou měrou přispěla imigrace z třetího světa, před níž varovala strana PQ. Průzkumy veřejného mínění provedené na konci dvacátého století v Quebecu odhalily, že podpora separatistů klesla na méně než 20 procent a nevykazovala žádné známky růstu.

Příchod černošských přistěhovalců do Kanady

Francouzské koloniální úřady jako první přivezly v roce 1689 do Kanady černé otroky z Karibiku. Otroctví bylo v Horní Kanadě legální ještě dalších sto let, přičemž Nové Skotsko bylo první kolonií, která tuto praxi zrušila v roce 1787. Ontario zrušilo otroctví v roce 1783 a do roku 1800 následovaly všechny ostatní britské severoamerické kolonie.

Kromě toho bylo černochům v Britské Severní Americe v roce 1837 přiznáno volební právo. Navzdory zdánlivé svobodě, která byla černochům v Horní Kanadě poskytnuta, měly provincie Nové Skotsko a Ontario až do 60. let 20. století zákonem stanovenou rasovou segregaci ve veřejných školách.

Přesto díky relativní svobodě, která byla černochům poskytnuta, byla Kanada stále atraktivnějším útočištěm než USA, a když britské jednotky vypálily Washington D.C. během války v roce 1812, připojily se stovky černých otroků k britské kolonii a pochodovaly zpět do Kanady.

Podzemní dráha, která poskytovala únikovou cestu pro černé otroky prchající z amerického Jihu, také obvykle končila

v Kanadě a Kanadská společnost proti otroctví v roce 1852 uvedla, že „barevná populace“ čítala asi třicet tisíc lidí.

Na konci devatenáctého století se však oficiální politika kanadské vlády obrátila a v roce 1911 kanadský premiér Sir Wilfrid Laurier přijal zákon, který zakazoval vstup „negerské rasy“ do Kanady.

Zákon, vyhlášený na základě imigračního zákona z roku 1910, zněl takto: „Jeho Excelence v Radě na základě ustanovení pododstavce c § 38 imigračního zákona s potěšením nařizuje a tímto se nařizuje následující: Po dobu jednoho roku ode dne vydání tohoto nařízení se zakazuje vstup do Kanady všem přistěhovalcům patřícím k negerské rase, která je považována za nevhodnou pro klima a požadavky Kanady.“

Tento zákon zůstal v platnosti až do roku 1962, kdy byl zrušen. Černošská imigrace začala znovu téměř okamžitě po zrušení tohoto zákona a do Kanady se nahrnulo značné množství lidí, hlavně z Karibiku.

V roce 1971 začala kanadská vláda financovat nebílé etnické organizace, festivaly a výuku druhého jazyka ve školách. Nárůst černošské imigrace během posledních dvaceti let dvacátého století a na počátku dvacátého prvního století nebyl doprovázen žádným zlepšením sociálního nebo ekonomického postavení této rasy.

Černoši zůstávají nejchudší, nejvíce postižení kriminalitou a nejhůře vzdělaní ze všech kanadských občanů. Výmluvy, které viní „bílý rasismus“, neobstojí ve srovnání s úspěchy asijských imigrantů v Kanadě, kteří obecně předčili černochy

ve všech oblastech, přestože historicky trpěli stejnými překážkami.

Územní nároky Indiánů

Nástup éry boje za občanská práva v Severní Americe povzbudil indiány v Kanadě, aby se rovněž dožadovali svých práv. Indiáni získali oficiální status a ochranu svých území na základě zákona o indiánech z roku 1876, ačkoli kanadské občanství jim bylo přiznáno až v roce 1956 a volební právo v roce 1960.

V roce 1969 se kanadská vláda pokusila zrušit zvláštní status indiánů prostřednictvím zrušení zákona o indiánech. To by znamenalo integraci indiánů do zbytku kanadské populace se statusem „etnické menšiny“ namísto samostatného národa. Vedlo by to také k zamítnutí všech nároků domorodců na půdu. Indiáni proti tomuto návrhu protestovali a ten byl následně stažen, v důsledku čehož si v Kanadě stále zachovávají zvláštní status, zejména pokud jde o nároky na půdu.

Kanadská vláda následně uzavřela s indiánskými kmeny několik smluv, z nichž všechny zahrnovaly převody pozemků. V roce 1984 získali Inuité z delty řeky Mackenzie vlastnické právo k území o rozloze 93 000 čtverečních mil, ale zdaleka největším přídělem půdy bylo vytvoření federálního území Nunavut.

Tento stát, který se rozlohou vyrovná západní Evropě, byl oficiálně založen v dubnu 1999 po zdlouhavých jednáních mezi Inuity a kanadskou vládou, která započala o deset let dříve.

Inuité získali na základě zákona o dohodě o územních nárocích v Nunavutu z roku 1993 a zákona o Nunavutu v zásadě právo na vlastní území.

Ačkoli je Nunavut teoreticky nediskriminační, ve skutečnosti byl vytvořen se specifickým záměrem být rasově založenou domovinou na ochranu Inuitů a jejich kultury. V tomto ohledu mají Inuité a další indiánské kmeny Kanady přednost před všemi ostatními etnickými skupinami v Kanadě, od nichž se očekává, že se integrují do zbytku společnosti.

Indiáni jsou přemoženi přílivem přistěhovalců

Historie Kanady ukazuje, že indiáni nebyli poraženi vojensky, ale byli z vlastních zemí vytlačeni masivním přistěhovalectvím. Paralely se současnou Kanadou – a vlastně s velkou částí dnešního bílého světa – jsou zřejmé. Masové přistěhovalectví je při vyvolávání demografických a rasových změn stejně účinné jako vojenská invaze a důsledky jsou stejné: zničení původní kultury a její nahrazení kulturou typickou pro invazivní skupinu.

V posledních několika desetiletích dvacátého století byla Kanada vystavena masivní imigraci z třetího světa. Důsledky tohoto procesu jsou popsány v poslední části této práce.

KAPITOLA 55: Břemeno bělocha – Jižní Afrika

Historie osídlení nejjižnější části Afriky bělochy se od ostatních evropských kolonialistických pokusů lišila v jednom zásadním ohledu: pouze v Jižní Africe zůstali běloši menšinou, přesto se jich usadilo tolik, že se zde dočasně vytvořilo prostředí typické pro první svět.

To však mělo za následek obrovské náklady, a to jak pro domorodé obyvatelstvo, tak v konečném důsledku i pro bílé osadníky. Historie Jižní Afriky tak představuje cennou lekci o rasových vztazích a vzájemné provázanosti demografie, rasy a kulturního složení. Je to nejdokonalejší moderní příklad neporušitelného přírodního zákona: že rasa, která tvoří většinu obyvatelstva na daném území, v konečném důsledku určuje povahu civilizace v daném regionu.

První osada bělochů, 1652

První významná trvalá osada bělochů v jižní Africe vznikla v roce 1652, kdy Holandská východoindická společnost vyslala jednoho ze svých úředníků, Jana van Riebeecka, na samý cíp kontinentu, do místa, kde dnes leží Kapské Město. Van Riebeeck dostal za úkol vybudovat zásobovací stanici pro lodě plující do Asie a zpět. Řada staveb, které nechal postavit, včetně pevnosti a první velké skladovací stodoly, v Kapském Městě stojí dodnes.

Van Riebeeckova expedice se na mysu setkala s malými skupinami Křováků a Hotentotů. Ti se rasově lišili od afrických

kmenů, které se v té době stále soustředily na východním pobřeží, více než tisíc mil od mysu.

PRVNÍ BÍLÁ OSADA, DUBEN 1652

Vůdce nizozemské osady Jan van Riebeeck (1619–1677) přistál v dubnu 1652 na nejjižnějším cípu Afriky. Na obrázku jsou zachyceni místní Hotentoti, jediní nebeloši, kteří se zde v té době nacházeli. Černoši byli stále ještě téměř tisíc mil od Mysu Dobré naděje, kde měl Van Riebeeck za úkol vybudovat mezilehlou zásobovací stanici pro lodě plující na Dálný východ. Během svého guvernérského působení (1652–1662) Van Riebeeck postavil pevnost, vybagroval část zálivu, aby sloužil jako přístav, a zásoboval projíždějící lodě ovocem, zeleninou a masem. Řada střetů s místními nebílými obyvateli donutila Van

Riebeecka vysadit obrovský mandlový živý plot jako bariéru mezi Evropany a Hotentoty.

První bělošští farmáři

V roce 1657 se ukázalo, že zemědělské aktivity Nizozemské východní indické společnosti nestačí k zásobování jak projíždějících lodí, tak rostoucí bílé osady. Malému počtu zaměstnanců společnosti byly zrušeny smlouvy a byla jim přidělena půda, kterou obhospodařovali jako nezávislí farmáři. Tito první bílí farmáři v Jižní Africe byli nazýváni „burgers“, což je nizozemský výraz pro „občany“, k němuž bylo přidáno slovo „free“ (svobodní) na znamení toho, že již nejsou zaměstnanci společnosti.

Mezi lety 1680 a 1700 Nizozemci podporovali stále rostoucí přistěhovalectví bělochů, aby posílili osídlení. K jejich vlastním občanům se přidaly skupiny Němců a Francouzů, přičemž ti druzí byli protestantští hugenoti, kteří uprchli před katolickým pronásledováním. Poptávka po pracovní síle způsobená rozšiřujícími se zemědělskými osadami byla uspokojena dovozem otroků z nizozemské kolonie v Malajsii a malým počtem černých otroků přivezených z tehdy ještě neprozkoumaného vnitrozemí.

Křováci se stěhují na sever

Vztahy mezi osadníky a Křováky byly napjaté. Velké množství domorodců zemřelo na nemoci přinesené Evropany,

proti kterým neměli žádnou odolnost, a rychle rostoucí počet bílých osadníků brzy zabral většinu území kolem mysu. Jelikož Hotentoti a Křováci byli kočovníci bez pojmu vlastnického práva k půdě, neexistovala žádná konkrétní „vlast“, kterou by Evropané zabrali, ale s rozšiřováním jejich farem se prostor, ve kterém se domorodci mohli pohybovat, neustále zmenšoval.

Osadníci také velmi trpěli krádežemi dobytka a dalšími drobnými zločiny páchanými domorodci. Došlo k sérii velmi jednostranných střetů a Křováci se přesunuli na sever, aby unikli evropským osadníkům. Usadili se v oblasti, která se později stala Jihozápadní Afrikou, dnes nazývanou Namibie, kde jejich potomci žijí dodnes.

HRAD V KAPSKÉM MĚSTĚ – NEJSTARŠÍ BUDOVA V JIŽNÍ AFRICE

Hrad v Kapském Městě, na jižním cípu Afriky, je nejstarší stavbou v Jižní Africe. Poprvé jej postavil Jan van Riebeeck v roce 1652, v roce 1666 byl přestavěn z kamene a od té doby se

v podstatě nezměnil. Nahoře: Náčrt původního nizozemského návrhu a dole fotografie pevnosti z roku 2010, více než tři sta let později. Hrad nikdy nebyl svědkem vojenských střetů, přestože byl postaven právě za tímto účelem.

Zákaz smíšených sňatků z roku 1685

Holandská východoindická společnost vydala písemné pokyny svému guvernérovi na Mysu Dobré naděje, Simonovi van der Stelovi, aby zabránil jakémukoli rasovému míšení a smíšeným sňatkům. Tento příkaz získal oficiální platnost v roce 1685, ve stejném roce, kdy byla založena první škola určená výhradně pro děti kolonistů.

Nizozemci měli dobrý důvod k obavám z častého míšení ras. Navzdory zákazu vznikla rasově smíšená skupina, známá jako „Cape Coloreds“, díky smíšení Malajců, zbytku Hotentotů, černochů a řady bělochů. Tato skupina rostla, až početně převýšila bílou populaci, a někteří její členové vypadali tak „bělošsky“, že je pozdější bílé vlády nakonec za bělochy klasifikovaly.

Růst počtu bílých osadníků narozených v Africe vedl ke vzniku nové kulturní identity, stejně jako tomu bylo v Americe a jinde. Holandské, německé, francouzské a dokonce i skandinávské prvky se spojily a staly se známými jako „Búrové“, což je holandské slovo pro „zemědělce“. Búrové, kteří se přestěhovali do vnitrozemí, se ocitli v izolaci od změn na Kapském poloostrově a nadále mluvili formou staré holandštiny, která se později proměnila v jazyk afrikánštinu.

První setkání s černochy – vypuklo devět „válek Xhosů“

Búrové se ve své neustálé snaze o získání nové zemědělské půdy tlačili na východ podél pobřeží a nakonec narazili na první významný černošský kmen, Xhosy, v oblasti dnes známé jako Východní Kapsko, asi 1 300 kilometrů od Kapského Města. Vzdálenost a čas, který uplynul, než k tomuto prvnímu setkání došlo – téměř 120 let – podtrhují skutečnost, že velká část jižní Afriky byla v době prvního evropského osídlení na Kapském poloostrově neobydlená.

Kmen Xhosa v té době migroval na jih a poté, co se obě rasy setkaly ve Východním Kapsku, obě migrace skončily podél řeky Fish. Obě strany byly nespokojeny s přítomností té druhé a v letech 1781 až 1857 vypuklo mezi rasami devět pohraničních válek, známých jako „kafírské války“.

(Ačkoli termín „kaffir“ nabyl rasově hanlivého významu, v době koloniální éry neměl vůbec žádný rasový význam. Slovo má arabský muslimský původ, khufr, a ve skutečnosti znamená nemuslima nebo nevěřícího, a proto se používalo pro jakoukoli

rasu. Evropané jej přijali, aby označili pohanství černochů, a teprve později byl tomuto slovu přiřazen rasový význam.)

NA HRANICÍCH PROPUKLY „KÁFÍRSKÉ VÁLKY“

Scéna z „Kafírské války“ z roku 1835, jednoho z řady konfliktů, které vypukly poté, co se migrace bělochů směřující na severovýchod od Kapského Města zastavila, když narazila na migraci černého kmene Xhosa směřujícího na jih. Probíhající války přiměly mnoho bílých osadníků k odchodu do vnitrozemí, kde doufali, že život bude klidnější.

Kafírské války skončily poté, co Xhosové naivně uvěřili jednomu ze svých šamanů, který jim tvrdil, že pokud zabijí veškerý svůj dobytek, jejich předkové povstanou z mrtvých a vyženou bělochy do moře. V únoru 1857 Xhosové svůj dobytek zabili, ale na slibované povstání předků čekali marně. Po několika týdnech byla síla Xhosů zničena kombinací hladu a zklamání.

Britové obsadili Kapskou kolonii

S příchodem napoleonských válek v Evropě se Britové zmocnili Kapského mysu od Nizozemců ze strachu, že by jej předali Francouzům. V důsledku toho se britské jednotky poprvé vylodily v roce 1795, avšak během krátkého období míru v Evropě se opět stáhly. Po novém vypuknutí války s Francií se Britové v roce 1806 na Kapský mys vrátili a od té doby se jejich okupace stala trvalou.

Na konci napoleonských válek Británie formálně odkoupila Kapské město od Nizozemců za šest milionů liber. V této fázi (1806) měla Kapská kolonie dvacet šest tisíc bílých obyvatel, asi třicet tisíc otroků a odhadem dvacet tisíc barevných obyvatel „Cape Coloreds“.

Masové osídlení Britů v roce 1820

V roce 1820 usadili Britové s vládní podporou ve Východním Kapsku přes tři tisíce dobrovolných osadníků, aby posílili bílou populaci tváří v tvář tehdy probíhajícím kafírským válkám. Tento příliv zvýšil počet bílého obyvatelstva v pohraniční oblasti o 12 procent a vyvolal také anglicizaci, která vyvolala odpor u holandsky mluvícího búrského obyvatelstva. Politika anglicizace se brzy stala oficiální. V roce 1822 se angličtina stala jediným úředním jazykem. Veškeré zákony a úřední záležitosti se vyřizovaly v angličtině, což stavělo Búry do nevýhodného postavení v obchodním i společenském prostředí.

Britská správa také v roce 1822 přijala pracovní zákony, které poprvé zahrnovaly obyvatelstvo Cape Colored, a v roce 1833 zrušila otroctví. Britská vláda nabídla bývalým majitelům otroků kompenzační platby, ale peníze se musely vybírat v Londýně, což jakoukoli výplatu znemožňovalo. Všechna tato opatření přispěla k rozporům mezi britskou vládou a Búry a vytvořila pozadí pro následujících 150 let historie bělochů v Jižní Africe.

NEBEZPEČÍ, KTERÝM ČELILI BÍLÍ OSADNÍCI, SE STALO TÉMATEM SATIRY V BRITSKÝCH MÉDIÍCH

Nebezpečí spojená s osídlováním jižní Afriky na počátku 19. století byla tak dobře známá, že se stala předmětem satiry, jak dokládá tato karikatura, která se objevila v londýnském časopise v roce 1820. V tomtéž roce se tisíce britských osadníků vydaly do Východního Kapska. Ačkoli má karikatura komický

charakter, prakticky všechny zde zobrazené události se skutečně staly – a došlo i k mnoha mnohem horším incidentům.

„Velký trek“ začíná v roce 1836

Tváří v tvář rostoucí anglicizaci a zdánlivě nekonečným válkám s Xhosy, se někteří Búrové podél východní hranice rozhodli k zásadnímu kroku a odešli do vnitrozemí, kde věřili, že budou osvobozeni od obou těchto překážek a zároveň nezávislí na všech cizích vládách.

V roce 1836 naložilo prvních asi patnáct tisíc búrských rodin svůj majetek do plachtami zakrytých vozů a vydalo se do vnitrozemí. Tento přesun, známý jako Velký trek, byl katalyzátorem, který definitivně vytvořil identitu národa, který si získal světovou slávu jako „Afrikánci“, ačkoli tehdy se jim častěji říkalo Trek Boers.

Útrapy, které Búrové při Velkém treku zažili, se snadno vyrovnají těm z velkých západních stezek napříč Amerikou. Trekeři museli ve svých vozech překonat nejvyšší pohoří v jižní Africe, zvané Drakensberg (neboli Dračí hory, což je zasloužený název), a ke svému zklamání čelili černým kmenům, které byly stejně, ne-li více, nepřátelské než Xhosové.

Nebezpečí Velkého treku podtrhuje skutečnost, že první dvě průzkumné expedice skončily neúspěchem. První byla zničena při střetu s černochy na dnešním dalekém severu Jižní Afriky, zatímco druhá podobné útoky sice přežila, ale byla zdecimována malárií.

VEGKOP – PORÁŽKA MATABELŮ V ROCE 1836

Bitva u Vegkopu v roce 1836, v níž bylo sto Voortrekkerů napadeno tisíci příslušníků kmene Matabele, skončila rozhodující porážkou domorodců. Matabeleové byli zahnáni přes řeku Limpopo do oblasti, která je dnes zemí Zimbabwe, kde zůstali dodnes. Tento obrázek je zajímavý i z jiného hlediska: zcela vlevo je vidět černý sluha. Od samého počátku si Búrové drželi velké množství černých sluhů, kteří vykonávali veškerou manuální práci, a právě tato závislost na nebílé pracovní síle nakonec vedla k pádu bílé Jižní Afriky.

První búrské republiky – Winburg a Potchefstroom

Zpočátku se osadníci vydali na sever a překročili řeku Orange do oblasti, která se později stala známou jako Oranžský

svobodný stát. Zjistili tam, že země je z větší části neobydlená, neboť její řídké obyvatelstvo bylo vyhubeno v rámci války mezi černými kmeny známé jako Difaqane. Tento konflikt byl způsoben sérií nájezdů organizovaných kmenem Zulu, který později přijal jméno svého největšího náčelníka, Mzlikaziho, nebo Moselekatseho, a dnes je známý jako Matebele.

Matebeleové zjistili přítomnost trekkerů a v roce 1836 bez varování zaútočili na trekkerskou osadu v místě zvaném Vegkop („bojový kopec“).

Matebele byli rozhodujícím způsobem poraženi a uprchli na sever přes řeku Limpopo. Tam se usadili v zemi dnes známé jako Zimbabwe, kde jsou jedním ze dvou hlavních kmenů.

Trekkerové v roce 1837 založili město Winburg (doslova „Vítězné město“) na památku svého vítězství a vyhlásili svou nezávislost, přičemž jako název své země použili jméno města. Trekkerové zvolili zastupitelský parlament a „generálního velitele“ jménem Piet Retief.

Na sever od Republiky Winburg založila v roce 1838 další skupina trekkerů druhý stát, který nazvali Republika Potchefstroom, pojmenovaný podle města, které založili. Republika Potchefstroom zvolila za svou hlavu státu vůdce trekkerů Andriese Potgietera.

Tyto dvě republiky se spojily a vytvořily Republiku Winburg–Potchefstroom, avšak jednota trekkerů netrvala dlouho. Vypukly spory o budoucí směřování treku a Retief se rozhodl vést své stoupence na východ přes pohoří Drakensberg, aby tam založili vlastní nový stát. Jediným problémem jeho

plánu bylo, že na druhé straně hor se nacházelo srdce území kmene Zuluů.

Retief zavražděn Zuly

Retief se rozhodl pokusit se vyjednat se zuluským králem Dingaanem o území, na kterém žilo jen málo Zuluů. Většinu své výpravy nechal tábořit u řeky Blaukraans a se sedmdesátičlennou delegací se vydal za zuluským králem do jeho hlavního sídla Umgungundlovu.

Jednání se zdála být úspěšná a Dingaan souhlasil, že Búrům poskytne půdu výměnou za navrácení dobytka ukradeného jiným náčelníkem. Retief se zdál být úspěšný, ale on a jeho skupina byli přepadeni Zuly během oslav pořádaných Dingaanem a 6. února 1837 krutě zavražděni.

Zpráva o zradě a vraždách se nedostala k zbytku Retiefovy výpravy a ta byla o deset dní později napadena desetitisícovou zulskou armádou.

Při útoku bylo zabito asi 300 bělochů, včetně 41 mužů, 56 žen a 185 dětí. Tento počet, připočtený k sedmdesáti mužům zabitým spolu s Retiefem, znamenal, že více než polovina Retiefovy výpravy byla zabita za méně než dva týdny. Místo masakru bylo pojmenováno Weenen, což v holandštině znamená „pláč“. Později bylo v blízkosti založeno město, které bylo také pojmenováno Weenen na památku masakru.

Britové mezitím zřídili stanici podél pobřeží, která se stala známou jako Port Natal. Tato osada, která je dnešním městem

Durban, byla po masakru ve Weenenu napadena Zuly v pokusu vyhnat všechny bělochy z regionu.

Britská posádka, ačkoli byla v silné početní nevýhodě, se bránila s neochvějným odhodláním a Zuluové byli odraženi.

KRVAVÁ ŘEKA – PORÁŽKA ZULŮ V EPICKÉ BITVĚ ROKU 1838

V epické bitvě u Krvavé řeky, která se odehrála 16. prosince 1838, porazilo 451 bělochů zulskou armádu čítající desítky tisíc vojáků. Zulové chtěli zaútočit v noci, ale byli vyplašeni tím, co považovali za duchy nad vozy, ale ve skutečnosti to byly lucerny zavěšené na koncích dlouhých bičů na voly. Zulové čelili puškám, dělům a útoku kavalerie, který v kritickém okamžiku bitvy rozpoutal velitel Voortrekkerů Andries Pretorius a prolomil tak řady Zuluů. Po tomto vítězství založili bílí osadníci první nezávislý búrský stát v regionu, Natalia. Tato oblast však

byla krátce nato připojena k Británii a mnoho trekkerů emigrovalo do nově založených búrských republik ve vnitrozemí.

Bitva u Krvavé řeky 1838

Búrové se vydali v patách za Zuly s oddílem, který nazývali „trestným komandem“, pod velením Pieta Uyse a Andriese Potgietera, kteří přišli na pomoc trekkerům z Republiky Winburg–Potchefstroom. Tento pokus o porážku Zuluů skončil neúspěchem, když byl Uys poražen a zabit v bitvě u Italeni 9. dubna 1838. Potgieterova jednotka, která se od Uyse oddělila v důsledku osobního sporu mezi oběma muži, byla v početní nevýhodě a z bojiště uprchla.

Byla posměšně nazývána Vlugkommando (neboli „prchající komando“) a Potgieter hned poté opustil Natal, aby se vrátil do své vlastní republiky na druhé straně pohoří Drakensberg.

Zprávy o porážkách a masakru vyvolaly novou vlnu podpory a dobrovolníků z řad búrského obyvatelstva v Kapsku. Jejich hlavním představitelem byl dynamický vůdce jménem Andries Pretorius, který byl po svém příjezdu zvolen búrským generálním velitelem v lidovém hlasování mezi trekkery. Během týdne Pretorius zorganizoval komando, které se skládalo ze 451 mužů, včetně tří Skotů z Port Natal, a vydal se v patách za zulskou armádou. Po šesti dnech bojů se zulskými hlídkami Pretorius rozbil tábor u soutoku erozního příkopu a řeky Ncome.

64 vozů komanda bylo seřazeno do uzavřené formace, která se v holandštině nazývá „laager“, a mezery byly vyztuženy dřevěnými okenicemi a trnitými keři. Pretorius měl k dispozici také tři děla, která rozmístil na strategických místech podél obvodu vozu.

Kalvinističtí Búrové poté složili Bohu slib, že pokud jim bude dopřáno vítězství, budou tento den navždy považovat za posvátný. To byl původ oslav zvaných „Den slibu“, které se slavily až do konce vlády bělochů v Jižní Africe v roce 1990.

Zulská armáda zaútočila na Pretoriův tábor 16. prosince 1838 se silou odhadovanou na deset až třicet tisíc mužů. Bitva byla nerovná, protože střelné zbraně a děla bělochů kosily Zuly. Tisíce černochů bylo zabito a řeka Ncome doslova zčervenala jejich krví, takže byla přejmenována na Krvavou řeku. Nerovnost střetu dokládá skutečnost, že během celé bitvy utrpěli pouze dva běloši lehká zranění.

Republika Natalia

Porážka zulské armády umožnila Búrům v roce 1839 založit svou první nezávislou republiku nazvanou Natalia. Za své hlavní město si zvolili osadu, z níž vzniklo dnešní město Pietermaritzburg, pojmenované na počest Pieta Retiefa a dalšího vůdce trekkerů Gerharda Maritze. V tomto městě Búrové postavili kostel na památku slibu, který složili v bitvě u Krvavé řeky.

Republika Natalia byla Brity uznána jako nezávislá v roce 1840 – byla však anarchická, špatně plánovaná a krátkodobá.

Řada střetů mezi Búry, Zuly a dokonce i Xhosy na jihu přesvědčila mnoho členů vlády Kapské kolonie, že je třeba ukončit nezávislost Búrů, aby byla zachována stabilita na východním pobřeží.

Napětí mezi Búry a Brity, kteří si udrželi svou základnu v Port Natal, se vyostřilo do té míry, že v roce 1842 vypukla válka. Britský pokus o dobytí osady Congella v květnu selhal, ale toto bylo jediné búrské vítězství v tomto konfliktu. Britové do oblasti urychleně vyslali posily a do roku 1845 byla Natalia anektována a začleněna do Kapské kolonie.

Mnoho Búrů, včetně Andriese Pretoriuse, se poté vydalo na cestu zpět přes pohoří Drakensberg, aby se připojili ke svým krajanům v nezávislých státech, které byly založeny ve vnitrozemí.

Oranžský svobodný stát a Jihoafrická republika

Zatímco se v Natalii odehrávalo drama, ostatní trekující Búrové pokračovali ve zakládání nově vznikajících búrských států ve vnitrozemí. Winburgsko-potchefstroomská republika postupně rozšiřovala území, nad nímž uplatňovala kontrolu, a dostala se do konfliktu s černošským kmenem zvaným Basotho, který se vydal na sever v patách Búrů.

Došlo k sérii střetů a britské úřady v Kapském Městě rozhodly, že stejně jako v Natalii vyžaduje stabilita potlačení búrské nezávislosti, než budou všechny domorodé kmeny vyprovokovány k nepokojům. Britové začlenili území obývané kmenem Basotho do protektorátu v roce 1868. Tato oblast

získala nezávislost ve dvacátém století a dnes je státem Lesotho.

Oblast jižně od řeky Vaal byla v říjnu 1842 prohlášena za britské území, čímž fakticky skončila existence Winburg–Potchefstroomské republiky. Někteří Búrové rozšíření britské kontroly přijali, jiní však nikoli.

Odpůrci pod vedením Andriese Pretoriuse zaútočili v srpnu 1848 v bitvě u Boomplaats na jednotku britské armády pod velením sira Harryho Smithe, ale byli poraženi. Pretorius a jeho stoupenci poté migrovali na sever přes řeku Vaal a připojili se k ostatním trekkerům, kteří se tam již usadili.

Oblast Winburg–Potchefstroomské republiky se ukázala jako obtížně spravovatelná, neboť černí i bílí obyvatelé uzavíraly řadu matoucích spojenectví, většinou namířených proti Britům. Nakonec zasáhla britská vláda v Londýně a nařídila kapským úřadům, aby formálně uznaly nezávislost Búrů severně od řek Orange a Vaal.

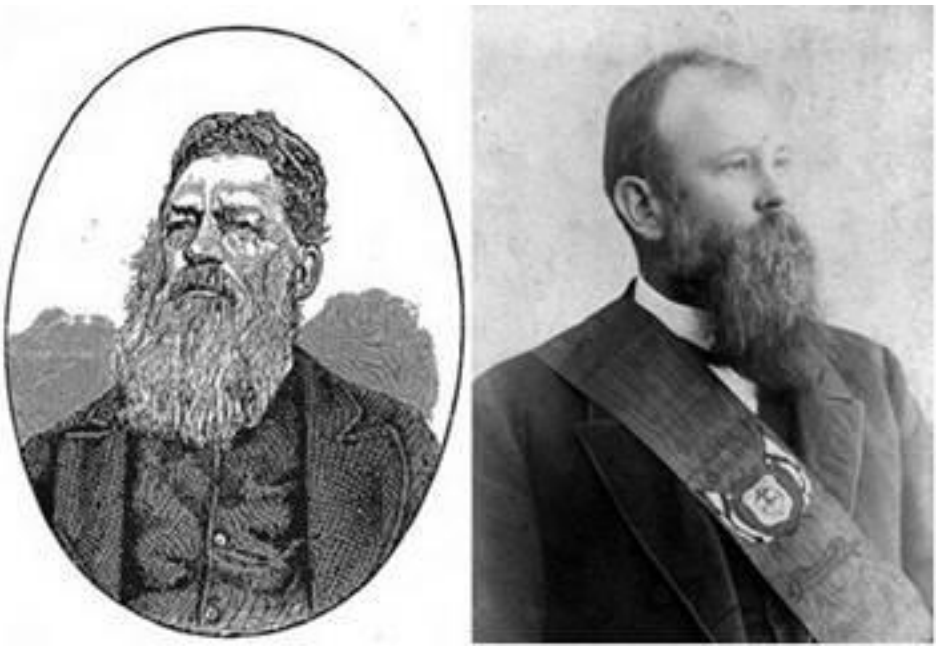

Vlevo: Josias Philip Hoffman, první prezident Oranžského svobodného státu, který zastával tuto funkci od 18. dubna 1854 do 10. února 1855. Vpravo: Francis William Reitz, pátý prezident Oranžského svobodného státu, který zastával tuto funkci od 4. března 1896 do 31. května 1902.

Tento status byl oficiálně potvrzen Úmluvou ze Sand River z ledna 1852 a znovu potvrzen v roce 1854. Búrové žijící mezi řekami Orange a Vaal vyhlásili v dubnu 1854 nezávislost pod názvem Oranje Vrij Staat („Oranžský svobodný stát“). Za hlavní město bylo prohlášeno město Bloemfontein, kde se sešli delegáti, aby vypracovali ústavu nového státu. Je významné, že ústava nového státu přiznávala právo volit všem „Evropanům, kteří byli v republice přítomni po dobu šesti měsíců“.

Búrové severně od řeky Vaal následovali jejich příkladu. V prosinci 1856 se v Potchefstroomu sešlo zvolené

shromáždění, které vypracovalo ústavu a přijalo název Zuid-Afrikaansche Republiek (ZAR, česky „Jihoafrická republika“).

ZAR se stala známější pod svým hovorovým názvem „Transvaal“, ačkoli tento název byl území formálně přidělen až v roce 1910, kdy se stalo provincií Jihoafrické unie.

Zpočátku si ZAR zvolila za své hlavní město Potchefstroom, ale v roce 1855 se sídlem búrského parlamentu a tím i hlavním městem země stalo nově založené město Pretoria, pojmenované po Andriesovi Pretoriovi. Stejně jako v Oranžském svobodném státě bylo volební právo přiznáno pouze Evropanům.

Indové přicházejí do Jižní Afriky

V polovině 19. století byla Jižní Afrika rozdělena mezi Brity a Búry. Britové ovládali pobřeží, zatímco Búrové obsadili vnitrozemí.

Východní pobřežní oblasti Natalu se ukázaly jako ideální pro pěstování cukrové třtiny, a poté, co se Britům nepodařilo přimět černošské obyvatelstvo k práci jako námezdní sílu, uchýlili se k dovozu indických dělníků na základě smluv o námezdní práci.

Tento příliv vytvořil základ pro indickou populaci v Jižní Africe, která je dodnes soustředěna v provincii KwaZulu-Natal. Vláda Oranžského svobodného státu vnímala příliv Indů s obavami a zavedla řadu zákonů, které Indům bránily získat trvalý pobyt uvnitř jeho hranic. Tyto zákony zůstaly v

Oranžském svobodném státě v platnosti až do konce 80. let 20. století.

První anglo-búrská válka 1881–1882

Ekonomika búrských republik byla založena na zemědělství a ve srovnání s Kapským poloostrovem pod britskou správou byla relativně chudá. Objev diamantů v oblasti známé jako Griqualand West – území, o které se přeli jak Britové, tak Búrové – vyvolal novou vlnu přistěhovalectví z Evropy.

Tvořili ji převážně britští přistěhovalci, ale nechyběl ani značný počet Židů, kteří měli v ekonomice země velký vliv. Příliv britských osadníků ještě více napjal vztahy mezi búrskými republikami a britskou správou. V této době byla ZAR ekonomicky na kolenou a byla ohrožována nejméně ze dvou stran nepřátelskými černými kmeny. Na severovýchodě vyústil pokračující boj s kmenem Pedi v porážku Búrů, zatímco oživení Zuluové ohrožovali východní hranici.

ZAR byla také politicky slabá a rostoucí anarchie v republice přiměla mnoho Búrů uvažovat o odchodu nebo dokonce o tom, že požádají Brity o připojení území. V lednu 1877 vstoupila do ZAR malá jednotka dvaceti pěti britských vojáků pod vedením Sira Theophila Shepstonea, bývalého ministra pro záležitosti domorodců v Natalu. Shepstone pochodoval do Pretorie a po třech měsících jednání s upadající búrskou vládou v dubnu 1877 vztyčil britskou vlajku a oznámil připojení republiky. Zklamaní Búrové nekladli žádný odpor a

Shepstone se stal správcem území, které se nyní nazývalo „kolonie Transvaal“.

Trvalo to tři roky a vyžadovalo to obrovské úsilí ze strany tří mladých búrských vůdců – Paula Krugera, Pieta Jouberta a Marthinuse Pretoriuse –, než dokázali povzbudit svůj lid k odporu proti britské anexi. Nakonec, po sérii masových shromáždění po celé ZAR, se Búrové vzbouřili a zahájili ozbrojené povstání.

13. prosince 1880 tito tři vůdci ve městě Heidelberg vyhlásili obnovení ZAR. Búrové sestavili armádu čítající asi 7 000 mužů proti celkové britské okupační síle asi 1 800 vojáků, kteří byli rozmístěni po celé zemi. Následovala první anglo-búrská válka, která byla poznamenána sérií čtyř ponižujících porážek Britů v bitvách u Bronkhorstspruitu, Laingsneku, Schuinshoogte a Majuby. Po této bitvě, která se odehrála v únoru 1881, britská vláda oznámila, že je připravena obnovit samosprávu Búrů. Následovaly tři roky samosprávy a plná nezávislost byla udělena v roce 1884 Londýnskou konvencí poté, co byl v roce 1883 zvolen prezidentem ZAR Paul Kruger.

Britská rasová válka se Zulu

V roce 1872 dosáhl počet bílého obyvatelstva v Natalu 17 500, zatímco počet Zuluů se odhadoval na 300 000. Počet indických dělníků se pohyboval kolem 5 800. Z pohledu Zuluů nebyli Britové o nic lepší než Búrové, protože oba národy byly vetřelci. Zuluové také nesnášeli přítomnost Indů a mezi těmito

skupinami panovalo rasové napětí, které pravidelně vyústilo v násilné střety.

Zulský král Cetshwayo se v roce 1878 rozhodl vyhnat Brity z Natalu a za tímto účelem shromáždil šedesátitisícovou armádu. Britské úřady se o jeho záměrech dozvěděly a v lednu 1879 vtrhly do oblasti zvané Zululand s úmyslem donutit Cetshwayovu armádu k rozpuštění. Zuluové zaútočili jako první.

22. ledna zaútočili na hlavní britské síly na předmostí zvaném Isandhlwana a v zuřivé jednodenní bitvě zabili všech 1 500 bílých vojáků až na šest. Zuluové pokračovali v útoku a vyslali asi 4 000 válečníků, aby zaútočili na malou britskou základnu o 140 mužích v Rorke's Drift, nedaleko od Isandhlwany. Následovaly hodiny tvrdých bojů muže proti muži a ráno se Zuluové vzdali a ustoupili poté, co utrpěli těžké ztráty.

Britové přivolali posily a porazili Zuluy v bitvě u Khambuly, která se odehrála na konci března. V červenci utrpěli Zuluové konečnou porážku v bitvě u Ulundi, která ukončila Cetshwayovy plány na vyhnání bělochů z Natalu.

RORKE'S DRIFT – V JEDNÉ BITVĚ BYLO UDĚLENO JEDENÁCT VIKTORIINÝCH KŘÍŽŮ

Rorke's Drift, britská zásobovací základna v Zululandu, která se nacházela u misijní stanice, se v noci z 22. na 23. ledna 1879 stala jedním z nejznámějších bojišť britské armády. Bránilo ji pouhých 150 britských vojáků proti tisícům Zuluů, kteří navzdory své drtivé početní převaze nedokázali prolomit pevnou obranu bílých vojáků. Boje trvaly celou noc a za úsvitu byli Zuluové donuceni k ústupu, přičemž před britskými opevněními zanechali nejméně 351 mrtvých. Mužům, kteří v této bitvě bojovali, bylo uděleno jedenáct Viktoriiných křížů, což je nejvyšší počet udělený v jediné bitvě předtím i poté.

Druhá búrská republika v Natalu

Anglo-zulská válka měla pro Brity nečekaný důsledek. Zmatek v řadách Zuluů po pádu Cetshwaya vedl k tomu, že o

vedení kmene se ucházeli dva uchazeči, Usibhepu a jeho synovec Dinizulu. Dinizulu požádal místní Búry o podporu svého nároku a skupina pod velením Lucase Meyera pomohla potlačit Usibhepuovy stoupence. Vděčný Dinizulu daroval Búrům za jejich služby velký kus země a 16. srpna 1884 Meyer vyhlásil další búrský stát, Nieuwe Republiek („Nová republika“), s hlavním městem Vryheid („svoboda“). O čtyři roky později se Nová republika sloučila se ZAR.

Druhá anglo-búrská válka 1899–1902

Objev zlata na jihu Africké republiky v roce 1886 vyvolal novou vlnu britských a židovských hledačů štěstí, kteří se hrnuli do búrské republiky. Ve městě Johannesburg, založeném uprostřed zlatonosného ložiska, brzy Britové a další nebúrské skupiny výrazně převýšily počet búrského obyvatelstva.

Z obavy ze ztráty politické kontroly odmítla búrská vláda těmto novým přistěhovalcům udělit volební právo a místo toho je klasifikovala jako Uitlander („cizinci“).

Otázka Uitlanderů se ukázala být jiskrou, která zapálila druhou anglo-búrskou válku v letech 1889–1902. Dlouhotrvající jednání mezi britskou správou v Kapském Městě, v čele s Cecilem Johnem Rhodesem, a búrským prezidentem Paulem Krugerem o právech Uitlanderů zkrachovala a v roce 1895 vypuklo v Johannesburgu ozbrojené povstání. Současně vtrhla do ZAR malá soukromá milice pod vedením jednoho z Rhodesových pobočníků, Leandera Starra Jamesona, aby podpořila povstalce.

Invaze a povstání byly potlačeny búrskými silami, ale kostky byly vrženy. Válka mezi búrskými republikami a Brity byla nevyhnutelná.

KOOS DE LA REY – LEGENDÁRNÍ BÚRSKÝ GENERÁL A PARTYZÁN

Generál Jacobus Herculaas de la Rey (1847–1914), známý jako Koos de la Rey, byl přední vojenskou osobností Búrů během druhé anglo-búrské války a hlavním vůdcem partyzánského boje proti Britům. Navzdory jeho úspěchům na bojišti byli Búrové nuceni kapitulovat poté, co Britové internovali jejich ženy a děti do koncentračních táborů. De la Rey se účastnil mírových jednání, která válku ukončila, a v roce 1907 byl zvolen do nové samosprávné vlády kolonie Transvaal. Zachoval si svou vojenskou hodnost a velel vládním silám, které v roce 1914 potlačily stávky v Johannesburgu. V září téhož roku byl zabit při přestřelce u policejní zátarasy, když byl na cestě za vůdci búrského povstání, aby s nimi projednal možnou účast v povstání.

Povstání z roku 1914 vypuklo krátce po jeho pohřbu. Nahoře je fotografie De la Reye v poli během druhé anglo-búrské války.

Búrové udeřili jako první

V průběhu následujících tří let se napětí stupňovalo a v roce 1899 přesunuli Britové k hranicím búrských republik velké množství vojáků v rámci příprav na invazi. Prezident ZAR Kruger zaslal britské správě v Kapsku ultimátum, v němž uvedl, že pokud nebude nasazování vojsk zastaveno, bude to považováno za válečný akt. Ultimátum bylo ignorováno a v říjnu 1899 obě búrské republiky společně zahájily preventivní útoky proti britským silám v Natalu a Kapské kolonii.

V této fázi činil celkový počet bílého obyvatelstva obou búrských republik něco přes 200 000. Z tohoto počtu sestavili armádu, která v době svého největšího rozmachu čítala kolem padesáti tisíc mužů. K tomuto počtu se přidalo dalších dva tisíce búrských sympatizantů rekrutovaných z Natalu a Kapské kolonie.

Britové měli na konci roku 1899 jen v Kapské kolonii 176 000 vojáků. Do konce války nasadili Britové do tažení kolem 478 725 vojáků, což bylo více než dvojnásobek celé búrské populace, včetně mužů, žen a dětí.

Počáteční britské porážky

Zpočátku se válka vyvíjela pro Búry příznivě. Britové utrpěli v rychlém sledu několik porážek a Búrové obléhali města Mafikeng a Kimberley v Severním Kapsku a Ladysmith v Natalu. Právě tato obléhání však stála Búry ztrátu iniciativy a nakonec i celou válku.

Původním plánem Búrů bylo proniknout hluboko do Natalu a obsadit přístav Durban, přičemž současně chtěli obsadit i velké přístavy v Kapsku: Port Elizabeth a nakonec Kapské Město. Búrské síly se však zapletly do strategicky nevýznamných obléhání, která byla daleko od jejich původních cílů, a Britové tak mohli vysadit velké množství posil.

Britové nicméně utrpěli v počátečních fázích války řadu porážek, zejména v období 10.–15. prosince, které bylo známé jako „Černý týden“. V této době se odehrály bitvy u Stormbergu, Magersfonteinu a Colensa, které se všechny vyznačovaly obrovskými ztrátami na britské straně a vítězstvími Búrů.

DÍKY OBROVSKÉ POČETNÍ PŘEVAZE ZVÍTĚZILI BRITOVÉ VE DRUHÉ ANGLO-BÚRSKÉ VÁLCE V LETECH 1899–1902

V květnu 1900 vtrhli Britové do Oranžského svobodného státu s hlavní kolonou čítající čtyřicet dva tisíc mužů a 117 děl. Jednalo se o součást vojenského kontingentu, v jehož rámci bylo nakonec nasazeno více britských vojáků než činil celkový počet Búrů – mužů, žen i dětí dohromady. Proti takovým přesilám neměli Búrové žádnou šanci.

Nevyhnutelné britské vítězství díky početní převaze

Britové mezitím posílili svou jihoafrickou armádu a využili své drtivé vojenské převahy. Obklíčení búrských pozic byla prolomena a série střetů zatlačila Búry zpět na jejich území.

V březnu 1900 padlo hlavní město Oranžského svobodného státu, Bloemfontein, do rukou britského velitele, polního maršála lorda Robertse. Oranžský svobodný stát byl 28. května formálně připojen a přejmenován na Kolonii Oranžské řeky.

V září 1900 hlavní britská kolona obsadila Pretorii, která se vzdala bez boje. ZAR byla formálně připojena 3. září a přejmenována na Transvaalskou kolonii. Pád Pretorie přesvědčil Robertse, že válka je nyní u konce. Mýlil se.

Zbývající búrské síly, čítající nyní pouze asi dvacet šest tisíc mužů, zahájily partyzánskou válku typu „udeř a uteč“, která trvala další dva roky. Jejich vojáci operovali v komandech na otevřené stepi a mohli se spolehnout na zásoby poskytované venkovskou búrskou komunitou. Britové se nejprve pokusili zlomit búrskou partyzánskou válku vybudováním řady pevností po celé zemi, propojených ostnatým drátem. To se však ukázalo jako jen malá překážka pro mobilní búrské jednotky a poskytlo nový cíl pro sabotážní útoky.

Spálená země a koncentrační tábory

Probíhající válka začala britskou vládu finančně zatěžovat. Nakonec měla stát 191 milionů liber, což bylo na poměry roku 1901 jmění a v dnešní době by to představovalo mnohonásobek této částky.

Partyzánská kampaň Búrů měla pro Brity také vojenské následky. Ztráty narůstaly a vážným problémem se stalo selhání systému opevněných stanic při zastavení útoků.

Britská armáda, rozčilená touto situací, se rozhodla, že jediným způsobem, jak zastavit kampaň Búrů, je přerušit jejich zásobování. Za tímto účelem Britové vybudovali celkem čtyřicet pět koncentračních táborů, určených k zadržování venkovského búrského obyvatelstva, včetně žen a dětí. Kromě toho byly farmy vypáleny v rámci politiky spálené země, jejímž cílem bylo jednou provždy zlomit odpor Búrů.

Politika internace vedla k neúmyslnému úmrtí velkého počtu búrských žen a dětí. Do konce války bylo v táborech zaznamenáno 27 927 úmrtí, z nichž 22 074 tvořily děti mladší šestnácti let. Tento počet obětí znamená, že v táborech zemřelo necelých 15 procent búrského obyvatelstva obou republik.

27 927 BÚRSKÝCH ŽEN A DĚTÍ ZEMŘELO V KONCENTRAČNÍCH TÁBORECH

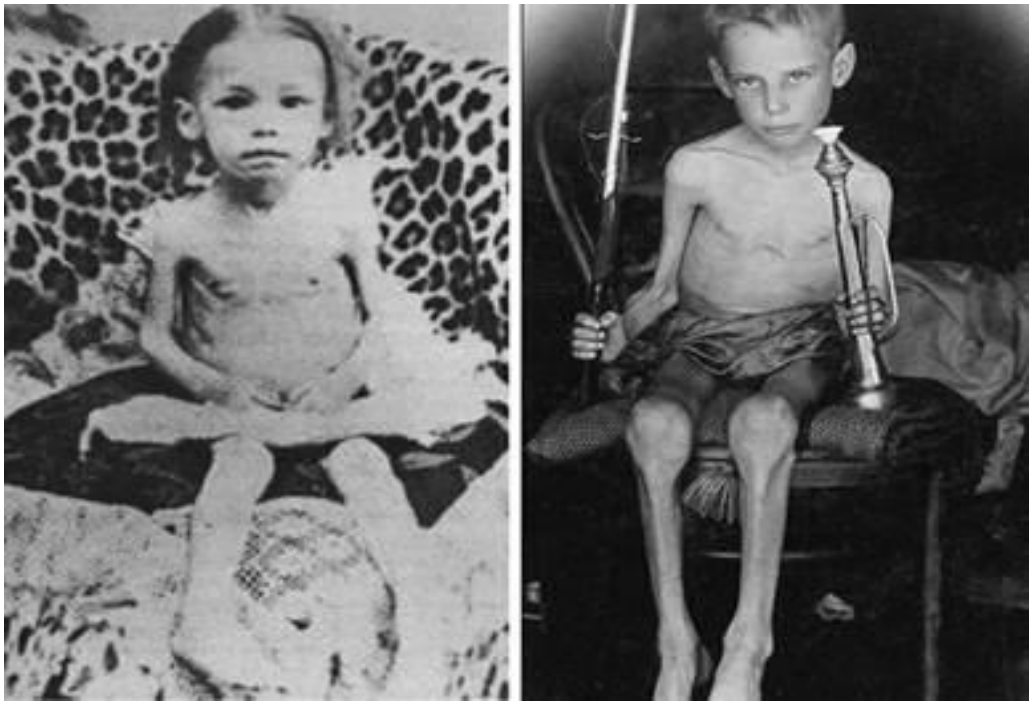

Britské úřady zřídily v Jižní Africe koncentrační tábory, aby během druhé anglo-búrské války (1899–1902) odřízly búrské partyzánské armády od jejich podpory na venkově. V těchto táborech zemřelo velké množství búrských žen a dětí na hlad, podvýživu a tyfus. Jedna z přeživších, Alie Badenhorstová, napsala do svého deníku: „Nejhorší ze všeho bylo, že kvůli špatnému jídlu a tomu, že jsme měli jen jeden druh jídla bez zeleniny, se mezi námi rozšířil jakýsi druh kurděje. Lidé měli bolavé ústa a strašný zápach; v některých případech jim vypadlo patro a zuby a některé děti měly v ústech samé díry nebo vředy. A pak zemřely... matky jim nemohly nic sehnat... venku se dala koupit zelenina, ale vedoucí tábora byl přísný a nedovolil jim opustit tábor... Právě dnes, 1. prosince, zemřela stará Tant Hannie... Nikdy jsem si nemyslela, že na vlastní oči uvidím takové utrpení... stany vyprázdněné smrtí. Jednoho dne

jsem šla do nemocnice a tam leželo devítileté dítě, které samo bojovalo se smrtí. Zeptala jsem se, kde bych mohla najít matku toho dítěte. Dozvěděla jsem se, že matka zemřela před týdnem, otec je na Cejlonu (jako válečný zajatec) a právě toho rána zemřela i její jedenáctiletá sestra. Když jsem se na ni dívala, litovala jsem tu ubohou malou trpitelku... v mých očích však nebyla ani slza, protože už jsem nedokázala plakat. Stála jsem vedle ní a sledovala ji, dokud mou duši nepřemohl ohromující smutek... Ó Bože, buď milosrdný a nevyhlazuj nás z povrchu země“ (Alida Badenhorst, přeložil E. Hobhouse, Tant Alie of Transvaal: Her Diary 1880–1902, George Allen and Unwin, Londýn, 1923).

Hrozba vyhlazení donutila Búry ke kapitulaci

Ačkoli partyzánská válka byla poměrně úspěšná (jedno komanda pod vedením búrského generála Jana Smutse pronikla tak hluboko za britské linie, že se dostala na dohled Kapského Města), tlak vyvíjený koncentračními tábory je donutil kapitulovat, jinak by jim hrozilo vyhlazení.

Bylo rozhodnuto ukončit partyzánskou válku a formálně kapitulovat, což bylo stvrzeno smlouvou z Vereenigingu z roku 1902.

Ve válce zahynulo asi 7 091 britských vojáků, oproti 3 990 búrským vojákům. Vojenské ztráty byly tedy zastíněny úmrtími v táborech a odhaduje se, že bílá populace Jižní Afriky by byla třikrát větší, než jaká nakonec byla.

Britové podporují politiku vůči Búrům

Politiku Búrů, která černochům upírala občanství a volební právo, podporovaly a prosazovaly britské správní orgány v bývalých republikách. Jedinou výjimkou z tohoto pravidla byla Kapská kolonie, kde malý počet takzvaných „Cape Coloreds“ splňoval podmínky pro získání volebního práva na základě přísného systému majetkových kvalifikačních požadavků.

Rasová segregace byla v celé zemi natolik běžná, že se ani nepovažovalo za nutné přijímat v této věci zákony. Správa čtyř kolonií tak byla výlučně v rukou bělochů a ve dvou bývalých búrských republikách dokonce v rukou úředníků, kteří se pouze vrátili ke svým předválečným pracovním místům.

Jihoafrická Unie 1910

V roce 1909 byly zahájeny rozhovory mezi správami čtyř kolonií o sjednocení do jednoho státu. Po zdlouhavých jednáních byla schválena ústava a v roce 1910 vznikla Jihoafrická unie. Tento stát byl dominiem pod britskou

monarchií, stejně jako ostatní dominia, například Kanada a Austrálie.

Za legislativní hlavní město bylo vybráno Kapské Město, za správní hlavní město Pretoria a za soudní hlavní město Bloemfontein. Ústava nového státu výslovně zachovala již zavedenou politiku, podle níž měli právo volit pouze Evropané, což bylo ustanovení, které mohlo být změněno pouze dvoutřetinovou většinou hlasů v parlamentu.

Vytvoření černých „domovských zemí“ na základě tradičních území

Jihoafrická unie se pokusila vyřešit otázku půdy a domorodého obyvatelstva přijetím zákona o půdě z roku 1913. Tento zákon rozdělil zemi na oblasti pro bílé a pro černochy, přičemž černým kmenům byla přidělena půda na základě území, která obývali před příchodem evropských kolonizátorů.

Území v jižní Africe pod britskou správou, která nebyla součástí Unie, byla rovněž vymezena na základě kmenové příslušnosti. Kmeni Sotho bylo přiděleno Lesotho, kmeni Tswana Botswana a kmeni Swazi Svazijsko. Všechny tři tyto národy nakonec získaly nezávislost a dodnes jsou samostatnými státy.

Podobným způsobem byly formálně identifikovány a vymezeny kmenové domovy uvnitř Jižní Afriky: Zululand byl přidělen Zuluům, Transkei kmeni Xhosa a tak dále. Dříve neobydlené oblasti, které byly kolonizovány evropskými osadníky, byly označeny jako území bílých.

Černý odpor proti rasové politice Jihoafrické unie se objevil brzy po jejím vzniku. V roce 1912 byl založen Africký národní kongres (ANC), který byl po následujících osmdesát let hlavní opozicí proti vládě bílých.

Pokusy o smíření mezi Búry a Brity selhaly

Největší stranou v parlamentu nové Unie byla Jihoafrická strana (SAP), kterou vedl bývalý generál z búrské války Louis Botha. Jedním z programových bodů SAP bylo smíření mezi „Búry a Brity“, jak se tomuto rozdělení říkalo. Tento pokus o vytvoření rasové jednoty vedl ke vzniku nového obecného označení pro všechny bělochy žijící v Unii, „Jihoafričané“, a terminologie „Búrové a Britové“ postupně zmizela.

Starý holandský jazyk, kterým mluvili Búrové, se v poslední části devatenáctého století v Kapsku formalizoval do výraznějšího dialektu a přijal název afrikánština. Jak nahradil starý holandský jazyk, ti, kteří jím mluvili, byli nazýváni „Afrikaandři“ a později jen Afrikánci, bez ohledu na to, zda byli původně Búrové z bývalých republik, či nikoli.

GENERÁL Z BÚRSKÉ VÁLKY J.B.M. HERTZOG ZAKLÁDÁ NÁRODNÍ STRANU

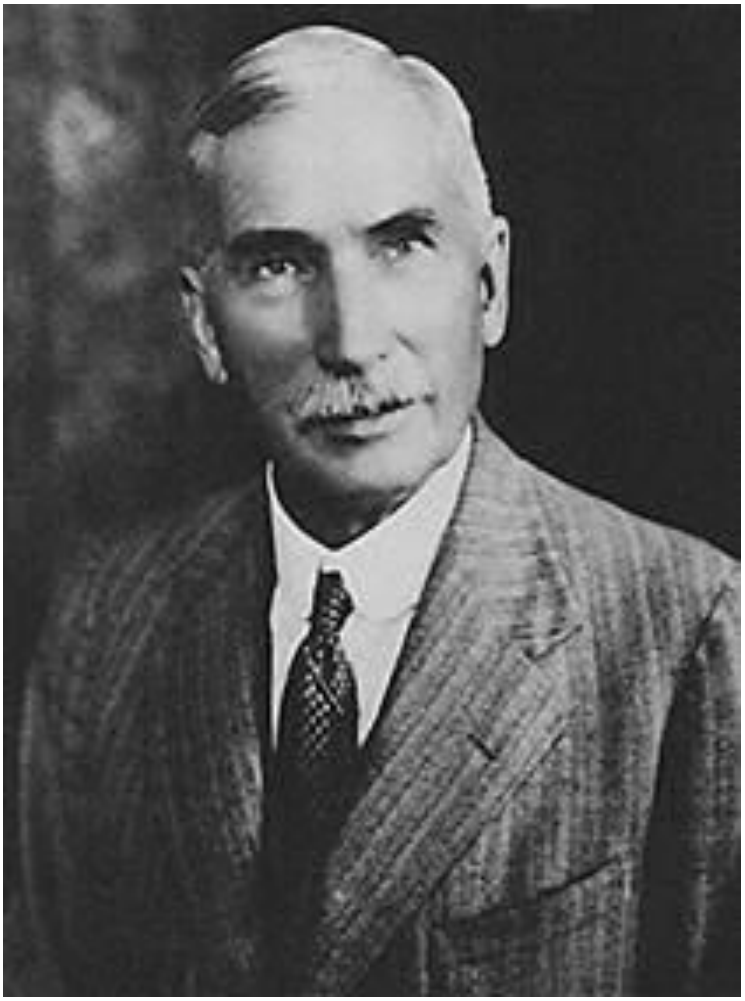

Generál J.B.M. Hertzog, hrdina búrské války, který v roce 1914 založil Národní stranu (NP) jako hlas afrikánského nacionalismu. NP se poprvé dostala k moci v roce 1924. V roce 1934 Hertzog souhlasil se sloučením NP s konkurenční Jihoafrickou stranou, kterou vedl jeho kolega z búrské války, generál Jan Smuts, a vznikla tak Sjednocená jihoafrická národní strana. Tvrdá frakce afrikánských nacionalistů vedená D.F. Malanem odmítla sloučení přijmout a odštěpila se do „Očištěné národní strany" (PNP). Když Smuts přivedl Jižní Afriku do druhé světové války na straně Británie, Hertzog

odstoupil z vlády a odešel do důchodu. PNP a její spojenci porazili Smutsovu Sjednocenou stranu v roce 1948. Po volebním vítězství se PNP spojila s některými menšími spojenci a stala se opět Národní stranou. Tato strana zůstala u moci až do roku 1994, kdy po přijetí demografické reality Jižní Afriky předala zemi vládě černošské většiny.

Národní strana, založená v roce 1914

Pokus o sjednocení bělošského obyvatelstva byl odmítnut značnou částí jak anglicky, tak afrikánsky mluvících obyvatel, kteří se odštěpili do samostatných stran s odlišným geografickým zázemím. Natal se stal domovem proanglické strany, zatímco podpora proafrikánské frakce se soustředila v Transvaalu a Oranžském svobodném státě.

V roce 1914 se další z generálů búrské války, James Hertzog, rozešel s SAP a založil novou skupinu, kterou nazval Národní strana (NP). Právě tato strana měla po většinu dvacátého století dominovat Jižní Africe a proslavit se svou spojitostí s apartheidem, neboli rasovou segregací.

V době svého založení však byla politika NP vůči nebělochům totožná s politikou SAP a proanglické frakce v tom, že politická práva černochů nebyla ani považována za téma k diskusi. NP byla založena s cílem dosáhnout rovnosti mezi mluvčími afrikánštiny a angličtiny a nakonec obnovit vládu Afrikánců.

První světová válka a búrské povstání z roku 1914

Vypuknutí první světové války rozdělilo bělochy politicky ještě více. Mnozí Afrikánci, kteří stále trpěli následky druhé anglo-búrské války a měli v živé paměti hrůzy britských koncentračních táborů, instinktivně podpořili Německo proti Británii.

Vláda SAP, a dokonce i ti bývalí búrští vůdci, kteří v této straně dominovali, byli však loajalisté a na podporu Británie vyhlásili Německu válku. Nově zformovaná Unijní obranná síla (UDF) dostala za úkol obsadit sousední německou kolonii Německou jihozápadní Afriku (později nazývanou Jihozápadní Afrika a dnes známou jako Namibie). Rozhodnutí jít do války na straně Britů bylo pro mnoho Búrů příliš velkým krokem a vypuklo povstání vedené řadou bývalých generálů z búrské války, včetně slavných Christiaana Beyerse, Koose de la Reye, Jana Kempa a Manieho Maritze. Kemp a Maritz byli vysokými představiteli UDF a druhý z nich velel jedné z velkých armádních jednotek pověřených útokem na Němce přes hranici.

Maritz a velký počet jeho vojáků dezertovali k Němcům. Poté vydal prohlášení o nezávislosti búrských republik a vtrhl do Severního Kapska. De Wet sestavil komando a obsadil město Heilbron v Oranžském svobodném státě, zatímco Beyers shromáždil komando před Pretorií.

Nakonec se k povstalcům přidalo přes dvanáct tisíc Búrů a vláda byla nucena odložit invazi do Německé jihozápadní Afriky, aby potlačila povstání. Lépe vybavená UDF porazila všechny povstalecké síly a zatkla přeživší vůdce, kteří všichni

dostali mírné tresty odnětí svobody a poté byli propuštěni. De la Rey byl zastřelen na policejní zátarase při nesouvisející události na počátku povstání a Beyers se utopil v řece Vaal při útěku před vládními silami.

Potlačení povstání umožnilo UDF pokračovat v invazi do Německé jihozápadní Afriky, což se podařilo dokončit v červenci 1915. UDF byla nasazena také při obsazení kolonie Německé východní Afriky (dnešní Tanzanie) a vyznamenala se na západní frontě ve Francii.

Německá jihozápadní Afrika byla po skončení války svěřena do mandátu Jihoafrické republice Společností národů s úmyslem připravit ji na případnou nezávislost. NP si vedla dobře ve volbách v roce 1915, ačkoli SAP si stále udržovala těsnou většinu v parlamentu poté, co získala větší podporu od anglicky mluvící části obyvatelstva, která podporovala rozhodnutí jít do války na straně Británie.

RASISTIČTÍ KOMUNISTÉ A POVSTÁNÍ V RANDU V ROCE 1921

V roce 1922 využila Jihoafrická komunistická strana (SACP) nespokojenosti bílé dělnické třídy s těžebními společnostmi, které dovážely nebílou pracovní sílu, aby nahradily „drahé“ bílé dělníky. SACP podnítila násilnou revoluci se střediskem v Johannesburgu v naději, že napodobí komunistickou revoluci v Sovětském svazu z října 1917. Za tímto účelem došlo v březnu 1921 k povstání zvanému Rand Revolt, které zpočátku vedla SACP s oficiálním heslem „Dělníci, spojte se za bílou Jižní Afriku“. Transparent s tímto heslem je vidět v tomto davu v Johannesburgu.

Rasističtí komunisté a povstání v Randu

Komunistická revoluce v Rusku, která vedla k vzniku Sovětského svazu, byla inspirací pro příznivce komunismu po

celém světě a Jihoafrická republika nebyla výjimkou. Jihoafrická komunistická strana (SACP) byla založena několika významnými jihoafrickými Židy v Kapském Městě (kde se usadila sestra Karla Marxe a kde místní noviny jako první komerční tiskovina na světě otiskly některý z Marxových článků) a brzy se zapojila do revoluční činnosti.

V té době však nikdo, ani samotní komunisté, nevěnoval vážnou pozornost politickému zapojení černochů. V důsledku toho, když se v roce 1921 rozhodl zlatý těžební průmysl nahradit bílé dělníky černými a čínskými pracovníky, byla SACP jednou z prvních, která se postavila za práva bílých dělníků. Napětí mezi horníky a průmyslovými magnáty se stupňovalo a zapojení SACP přidalo politický rozměr, který povýšil konflikt na něco víc než jen průmyslový spor. Stávka horníků eskalovala do velkého povstání, jehož součástí byl pokus o státní převrat ze strany ozbrojených dělníků.

Povstání zahájila Jihoafrická komunistická strana (SACP) pod heslem „Dělníci, spojte se za bílou Jižní Afriku“. Tento slogan byl ještě dlouho poté velkým zdrojem rozpaků pro SACP, která se později stala jedním z nejvýraznějších zastánců vlády černochů. Povstání v Randu bylo potlačeno armádou a policií v rámci rozsáhlé vojenské operace, jejíž součástí bylo bombardování povstaleckých pevností v Johannesburgu začínajícím jihoafrickým letectvem – jediný případ v historii, kdy bylo město bombardováno ze vzduchu.

Národní strana se dostala k moci v roce 1924

Ačkoli bylo povstání v Randu potlačeno, jeho poselství se neslo celou jihoafrickou politikou. Národní strana (NP) a James Hertzog šli do následujících parlamentních voleb se slibem, že ochrání bílé dělníky před pronikáním barevných obyvatel zavedením rasové bariéry.

Tuto politiku voliči podpořili a NP volby vyhrála, čímž nahradila SAP, která byla vnímána jako strana podporující šéfy dolů. Rasová otázka se poprvé dostala do jihoafrické politiky a NP byla od té chvíle odhodlána se s tímto tématem spojovat. Nová vláda NP dodržela své slovo: brzy po nástupu do úřadu řádně zavedla první legislativu týkající se rasové bariéry. V roce 1930 také rozšířila volební právo na bílé ženy a odstranila majetková a vzdělávací omezení týkající se volebního práva. Hertzogova vláda v roce 1925 učinila afrikánštinu druhým úředním jazykem Jižní Afriky a zavedla slavnou oranžovo-bílo-modrou státní vlajku, která byla odstraněna až s koncem bílé vlády v roce 1994.

NP zůstala u moci až do roku 1933, kdy ji dopady Velké hospodářské krize donutily vstoupit do koaliční vlády s SAP, kterou tehdy vedl další generál z búrské války, Jan Smuts. Následující rok se NP a SAP spojily a vytvořily Spojenou jihoafrickou národní stranu, známou spíše pod názvem Spojená strana.

Koalice Spojené strany vládla v Jižní Africe až do vypuknutí druhé světové války v roce 1939. Hertzog se zasazoval o neutralitu, neboť se opět nechtěl zapojit do války na straně Británie, zatímco jeho zástupce Smuts prosazoval

vyhlášení války Německu. Parlament těsnou většinou hlasoval pro vstup do války a Hertzog podal demisi.

Malá frakce tvrdých zastánců NP pod vedením D. F. Malana odmítla vstoupit do koalice se SAP v roce 1933 a zůstala v opozici jako Gesuiwerde Nasionale Party („Očištěná národní strana“ nebo PNP). Hertzog a jeho stoupenci se připojili k PNP, když odstoupili z koalice, a strana se přetransformovala na Herenigde Nasionale Party („Znovusjednocená národní strana“).

Vůdce hnutí Ossewa Brandwag Johannes van Rensburg přichází na masové shromáždění svých příznivců, kolem roku 1940.

Militantní afrikánská opozice

Militantní Afrikánci, jejichž politické názory se pohybovaly od pronacistických až po protibritské, se sdružili do hnutí známého jako Ossewa Brandwag („Stráž volských povozů“). Tato skupina se dopustila četných sabotážních a násilných činů v rámci úspěšného programu, jehož cílem bylo udržet velké množství vojáků Unijních obranných sil nasazených uvnitř hranic země, namísto toho, aby bojovali proti Němcům. Po válce byla organizace OB rozpuštěna.

Navzdory snahám Ossewa Brandwag se UDF zúčastnila tažení v Habeši, severní Africe a Itálii. Jan Smuts vyhrál volby v roce 1943 a byl britskou armádou jmenován polním maršálem.

Smuts se následně zasloužil o založení Organizace spojených národů, což z něj udělalo politika s mezinárodním renomé. Jeho rasová politika se nakonec příliš nelišila od politiky jeho krajanů.

VŮDCE STRANY OČISTĚNÉ NÁRODNÍ STRANY VEDE KAMPAŇ V JIHOZÁPADNÍ AFRICE, 1947

Dr. D. F. Malan (vpravo), předseda Očištěné národní strany, během volební kampaně v Jihozápadní Africe v roce 1947. Jeho strana se dostala k moci ve volbách v roce 1948 a byla sesazena až v roce 1994, kdy se konaly první volby otevřené všem rasám.

Znovusjednocená národní strana zvítězila ve volbách v roce 1948

Všeobecné volby v roce 1948 vyhrála Znovusjednocená národní strana (RNP), ačkoli nejvíce hlasů získala Smutova Sjednocená strana (výsledek byl zkreslen většinovým volebním systémem, který zajistil více křesel právě RNP). Strana se spojila s menším volebním partnerem a opět změnila svůj název

na „Národní stranu“. Právě tato podoba NP zůstala u moci až do roku 1994.

NP formalizovala systém rasové segregace v Jižní Africe, ale nebyla původcem této myšlenky. Jak již bylo uvedeno, rasová segregace byla zavedena již od doby prvních evropských osadníků. Dokonce i politika černých domovských území předcházela NP z roku 1948. Území kmenových teritorií byla uznána jako taková již v 19. století a formální právní uznání získala zákonem o půdě z roku 1913. Nicméně to byla právě formalizace této politiky ze strany NP a použití slova apartheid, neboli v angličtině „oddělenost“, které se stalo symbolem jihoafrické segregace.

Národní strana (NP) zavedla řadu zákonů, které tvořily základ její politiky. Zákon o zákazu smíšených sňatků z roku 1949 zakázal mezirasové sňatky; zákon o změně zákona o nemravnosti z roku 1950 zakázal sexuální styk mezi lidmi různých ras; Zákon o registraci obyvatel z roku 1950 klasifikoval všechny obyvatele podle rasy a zřídil Klasifikační radu, která ve sporných případech rozhodovala o rasové příslušnosti dané osoby; Zákon o skupinových oblastech z roku 1950 vymezil oddělené rasové obytné oblasti; a Zákon o vyhrazení oddělených zařízení z roku 1953 prosadil segregaci všech veřejných zařízení.

Jihoafrická komunistická strana mezitím zavrhla svou rasistickou minulost a začala působit proti bílé vládě. Organizovala odbory, stávky a všeobecné nepokoje, což vedlo k tomu, že NP v roce 1950 přijala zákon o potlačení komunismu, který zakázal činnost SACP.

Rostl také odpor černochů proti zavedení těchto zákonů. Tento odpor byl zpočátku mírový, ale poté, co bylo jasné, že bílou vládu nelze přesvědčit žádnými jinými prostředky, se Africký národní kongres (ANC) a další menší odporové skupiny rozhodly pro násilnou kampaň. Toto rozhodnutí dostalo nový impuls poté, co byl ANC zakázán v důsledku zastřelení velkého počtu černých demonstrantů před policejní stanicí v Sharpeville, jižně od Johannesburgu, v roce 1960.

ANC zahájilo svou kampaň násilného odporu téhož roku a pokračovalo v ní s různou mírou úspěchu dalších třicet let. Skutečná síla černošského odporu však nespočívala v omezeném programu násilného odporu, ale spíše v jejich schopnosti ochromit ekonomiku prostřednictvím stávek a pracovních nepokojů. Stejně jako na Haiti a na americkém Jihu se i zde stalo, že bílé obyvatelstvo padlo za oběť své vlastní závislosti na černošské pracovní síle.

H. F. VERWOERD A BÍLÁ REPUBLIKA, 1961

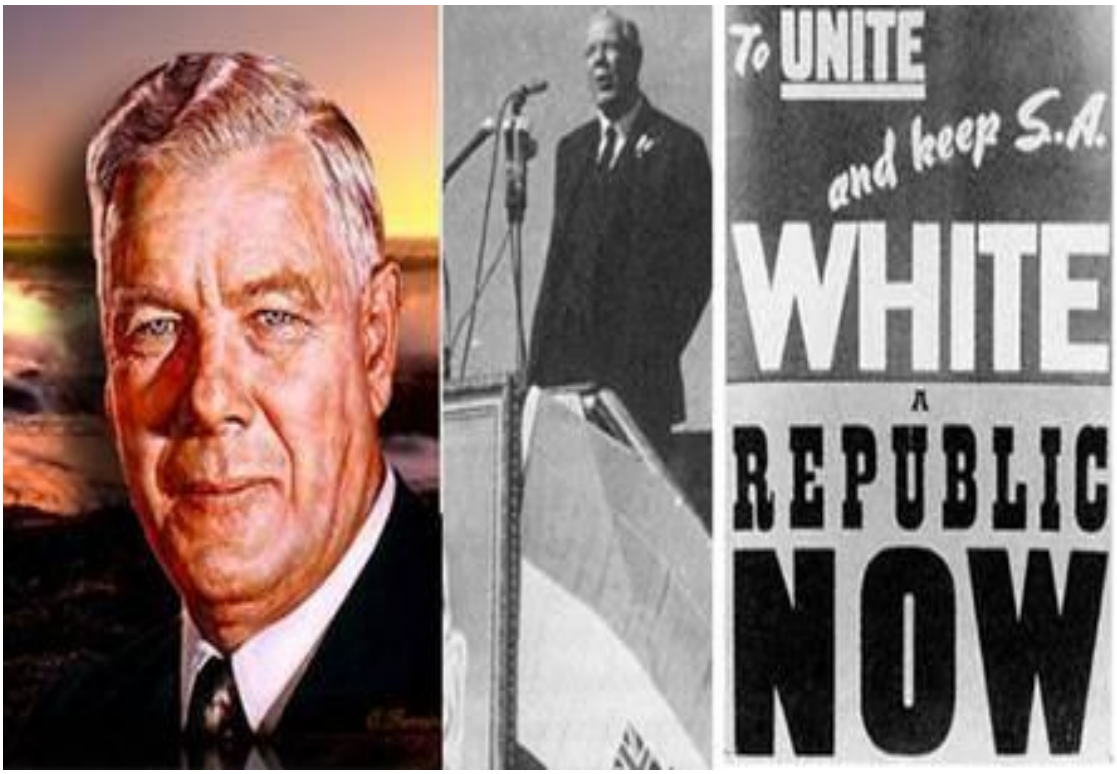

Dr. H. F. Verwoerd, premiér Národní strany narozený v Nizozemsku, je obecně, avšak mylně, považován za tvůrce apartheidu. Ve skutečnosti byly základy politiky segregace položeny již více než století před vznikem Národní strany. Verwoerd byl považován za největšího premiéra bílé Jižní Afriky a dvakrát se stal terčem levicových atentátníků. První pokus o atentát, při kterém byl postřelen do obličeje, selhal, ale druhý, provedený rasově smíšeným ošetřovatelem pracujícím v jihoafrickém parlamentu, byl úspěšný. Verwoerd byl v září 1966 ubodán k smrti na svém místě v parlamentní budově. Uprostřed: Verwoerd promlouvá k velkému davu v Johannesburgu po návratu z Londýna, kde oznámil vystoupení Jižní Afriky z Britského společenství. Vpravo plakát vydaný během referenda v roce 1961, kdy byli bílí voliči dotázáni, zda si přejí, aby se Jihoafrická republika stala republikou, či nikoli. Plakát jasně

formuloval, o co jde: buď zůstat v Británií vedeném Commonwealthu a být nuceni přijmout vládu černochů, nebo se odtrhnout a stát se republikou vládnutou bílými. Těsná většina voličů zvolila variantu bílé republiky. Vláda a její příznivci jednoduše ignorovali skutečnost, že drtivá většina obyvatelstva již nebyla bílá.

Bílá republika 1961

Období dekolonizace v Africe, které započalo v 50. a 60. letech, přivedlo bílé vládce Jižní Afriky do konfliktu s Británií. NP využila zvýšeného politického napětí k dosažení dalšího dlouhodobého cíle afrikánského nacionalismu a v roce 1961 vyhlásila Jihoafrickou republiku, osvobozenou od britské koruny a Commonwealthu. Název země byl změněn z Jihoafrické unie na Jihoafrickou republiku.

Republika byla známá mnoha věcmi kromě politiky apartheidu. První transplantaci srdce na světě provedl afrikánský chirurg Chris Barnard v roce 1962 v segregované nemocnici Groote Schuur v Kapském Městě a první skutečně úspěšná továrna na přeměnu uhlí na ropu byla vybudována v Sasolburgu v Oranžském svobodném státě.

Jihoafrická republika dosáhla soběstačnosti v celé řadě sofistikovaných výrobních procesů, včetně zbrojního průmyslu, a vyvinula vlastní jaderné zbraně.

„Velký apartheid“ a černé domorodé oblasti

V 60. letech 20. století vypracovala Národní strana (NP) pod vedením svého předsedy a předsedy vlády Hendrika Verwoerda politiku známou jako „Velký apartheid“. Tato politika spočívala v tom, že již uznaná tradiční kmenová území černochů měla být přeměněna na nezávislé státy, a to přesně stejným způsobem, jakým Británie vytvořila kmenové státy pro národy Tswana, Svazi a Sotho.

Zásadním rozdílem, který však Verwoerd a NP ignorovali, bylo to, že obrovské množství černochů v Jižní Africe v těchto kmenových oblastech nežilo. Například obrovské černošské město Soweto, které poskytovalo pracovní sílu, na níž byl závislý Johannesburg a mnoho dolů v Randu, bylo vytvořeno Verwoerdovou vládou ve stejné době jako černošské domoviny.

Nakonec bylo v Sowetu a dalších černošských osadách kolem Johannesburgu více černochů než všech bělochů v Jižní Africe dohromady.

Pokusy o vytvoření nezávislých černošských domovin proto selhaly jak na demografické, tak i na politické frontě. Žádná jiná země na světě neuznala hrstku domovin, které se rozhodly pro nezávislost, jako legitimní, a vůdci těchto území byli drtivou většinou černochů jednotně odmítáni jako loutky.

APARTHEID V JIŽNÍ AFRICE BYL VYBUDOVÁN NA PRÁCI NEBÍLÝCH

Centrum Johannesburgu v polovině 70. let. Bílý policista kontroluje „průkaz“ černého dělníka – dokument, který držiteli opravňoval k pobytu v bílých městských oblastech Jihoafrické republiky, za předpokladu, že měl práci. Nic lépe neilustrovalo základní vadu apartheidu než tato bizarní situace, kdy černým dělníkům bylo výslovně uděleno povolení žít a pracovat v takzvaných „bílých“ oblastech země, zatímco se údajně současně snažili vytvořit oddělenou bílou společnost.

Krach apartheidu

Apartheid byl od samého počátku odsouzen k zániku, protože odmítal uznat demografickou a rasovou realitu. Tato

ideologie vycházela z archaického přesvědčení o bílém nadřazenectví, které prosazovalo spíše paternalistickou vládu nad černochy než segregaci.

Apartheid byl navržen tak, aby využíval miliony černochů jako pracovní sílu a integroval je do ekonomiky, ale zároveň je politicky a sociálně segregoval. Bílá vláda odmítla přizpůsobit velikost černých domovských území demografické realitě a tvrdohlavě trvala na tom, že jejich rozloha – asi 13 procent povrchu země – může pojmout 80 procent celkové populace.

Zároveň byla černému obyvatelstvu v masovém měřítku zpřístupněna západní medicína. V Sowetu byla bílou vládou postavena, financována a dotována největší nemocnice na jižní polokouli a míra dětské úmrtnosti mezi černochy prudce klesla, zatímco jejich porodnost zůstala konstantní.

Kromě toho byl osud bílé Jižní Afriky zpečetěn jejich trváním na využívání černé pracovní síly. Téměř každá bílá domácnost zaměstnávala alespoň jednoho černého sluhu, často i více.

Afrikánští farmáři měli na svých farmách často desítky, ne-li stovky dělníků, a doly, které byly ekonomickým srdcem země, zaměstnávaly v průběhu desetiletí stovky tisíc, ne-li miliony černochů.

Jeden ze zákonů, které zavedla apartheidová vláda, dokonale ilustroval vnitřní rozpor v uplatňování její politiky. Zákon o průkazech z roku 1952 stanovil, že všichni černoši starší šestnácti let museli mít neustále u sebe takzvaný „průkaz“. Tento průkaz obsahoval individuální záznamy o tom,

kde a jak dlouho se daná černá osoba mohla v dané oblasti zdržovat. Černoch, který získal zaměstnání v „bílé oblasti“, měl ve svém průkazu příslušný záznam. Zákon stanovil, kde, kdy a jak dlouho se daná osoba mohla zdržovat.

Nikdo ve vládě si zřejmě neuvědomoval, že zákon o průkazech činí zaplavení „bílých oblastí“ nevyhnutelným, vzhledem k naprosté závislosti veškerého průmyslu, zemědělství a pracovní síly na černošském obyvatelstvu.

Konečný výsledek všech těchto faktorů byl předvídatelný: bílá populace Jižní Afriky byla demograficky převálcována rasovou časovanou bombou, kterou si sama vytvořila. V roce 1990 žilo v Jižní Africe méně než pět milionů bělochů a více než čtyřicet milionů nebílých.

Udržení segregace za těchto okolností bylo nemožné a nebylo možné ji udržet ani silou zbraní.

DVAADVACETILETÁ POHRANIČNÍ VÁLKA V JIHOZÁPADNÍ AFRICE

Jihoafrická republika získala během první světové války kontrolu nad německou kolonií Jihozápadní Afrika (dnes Namibie) a udržela si tam vládu až do roku 1990. To vedlo k povstání černošské organizace SWAPO (South West African People's Organization). Rozpad portugalské koloniální říše v roce 1975 umožnil SWAPO zahájit partyzánské útoky na jihoafrické síly ze sousední Angoly a vypukla pohraniční válka mezi Jihoafrickými obrannými silami a angolskou armádou podporovanou Sovětským svazem a Kubou, která trvala od roku 1966 do roku 1989. Jihoafrická armáda pronikla hluboko do Angoly v pronásledování SWAPO a angolských sil, ale ani jedné straně se nepodařilo dosáhnout definitivního vítězství. V

roce 1990 se Jihoafričané stáhli a předali Jihozápadní Afriku pod vládu SWAPO.

Rasová válka v jihozápadní Africe

Jak si jistě vzpomínáte, Německá jihozápadní Afrika byla po první světové válce předána Jihoafrické republice Společností národů, aby se

připravila na nezávislost. Následující jihoafrické vlády však neměly v úmyslu toto území předat jeho domorodým obyvatelům. V 60. letech byla Jihozápadní Afrika de facto začleněna do Jihoafrické republiky, měla své zástupce v parlamentu v Kapském Městě a na jejím území byla prosazována politika apartheidu.

Vzniklo domorodé hnutí odporu, které se postupně rozrostlo do podoby „Organizace jihozápadoafrických národů“ (SWAPO). Byla zahájena násilná kampaň, která nakonec vyžádala nasazení Jihoafrických obranných sil (SADF). Stejně jako v případě černošského odporu v Jižní Africe získala SWAPO značnou podporu od Sovětského svazu a dalších zemí komunistického bloku. Kromě toho černošské hnutí odporu působilo s drtivou podporou domorodého obyvatelstva a bylo také schopno vyvíjet značný ekonomický vliv.

Válka v jihozápadní Africe se zintenzivnila poté, co Portugalci stáhli kontrolu ze své kolonie Angoly, která ležela přímo na severu. Osvobozeni od antikoloniálního boje v Angole, mohli SWAPO a její spojenci využít tuto zemi jako

základnu, ze které útočili na jihoafrické síly v jihozápadní Africe.

V reakci na to vtrhly jihoafrické ozbrojené síly (SADF) v roce 1975 do Angoly a po mnoho následujících let udržovaly vojenskou přítomnost na jihu této země v rámci snahy, která se nakonec ukázala jako marná, zastavit vojenskou kampaň hnutí SWAPO. Nakonec ve válce v jihozápadní Africe a Angole zahynulo přibližně 1 200 vojáků SADF, než Jihoafrická republika v roce 1990 konečně uznala porážku a předala moc hnutí SWAPO.

Krize v oblasti vnitřní bezpečnosti se prohlubuje

Ačkoli jihoafrická armáda patřila k nejmocnějším v Africe, proti partyzánské válce a kampani ekonomické sabotáže nebylo možné bojovat konvenčními vojenskými prostředky. Jelikož bílá vláda odmítala uznat demografickou realitu založenou na rasovém rozložení obyvatelstva, uchýlila se k čím dál extrémnějším bezpečnostním opatřením ve snaze udržet si kontrolu nad zemí.

V roce 1976 znamenalo povstání černošských studentů v Sowetu eskalaci násilných občanských nepokojů. Ačkoli byly nepokoje zpočátku potlačeny za cenu více než pěti set černošských životů, „sowetské nepokoje“, jak se jim začalo říkat, znamenaly zlom v rasovém rozdělení Jižní Afriky.

Od té doby se mezinárodní veřejnost mobilizovala proti bílé Jižní Africe a černošský odpor dokázal udržet masové

občanské nepokoje téměř ve všech městských centrech po následujících patnáct let.

V reakci na tento vývoj byla jihoafrická policie oprávněna zadržovat lidi na dobu neurčitou bez soudu a zavedla řadu dalších drakonických opatření, mezi něž patřily tajné vraždy a protiteroristické jednotky.

Stát byl po roce 1976 nucen vyhlásit téměř nepřetržitý výjimečný stav, což však nijak nezastavilo stále sílící vlny občanských nepokojů, ozbrojených konfliktů a hospodářské sabotáže, které v 80. letech dosáhly svého historického vrcholu.

NEPOKOJE V SOWETU V ROCE 1976 ZNAMENALY ZLOMOVÝ BOD

Bílí příslušníci jihoafrické pořádkové policie odnášejí tělo černošského demonstranta, který byl zastřelen během slavných

nepokojů v Sowetu v roce 1976. Od tohoto roku vedla šedesátitisícová jihoafrická policie neudržitelnou a neúspěšnou válku proti neustálým nepokojům a stále se stupňující kampani násilí a sabotáže ze strany Afrického národního kongresu. Jihoafrické bezpečnostní síly byly nakonec prostě přemoženy početní převahou.

Národní strana se pokusila o částečné reformy apartheidu, aby tak zmírnila narůstající tlak. Nová ústava přijatá v roce 1983 zavedla smíšený parlament, do kterého mohli být voleni Indové a „Cape Coloreds“ – byť na samostatných volebních seznamech – a do poloviny 80. let bylo zrušeno mnoho apartheidových zákonů, jako například zákon o průkazech, zákon o smíšených sňatcích, zákon o nemravnosti, zákon o skupinových oblastech a zákon o vyhrazení oddělených zařízení.

Tyto reformy nijak nezastavily kampaň ANC za úplnou politickou reformu a větší svobody, které přineslo zrušení mnoha apartheidových zákonů, vedly pouze k větším nepokojům, protože podzemnímu odboji se usnadnilo pohybovat po zemi a organizovat se.

Násilí ve skutečnosti narůstalo v přímé úměře ke zrušení omezujících zákonů.

Předání moci Africkému národnímu kongresu (ANC) v roce 1994

Nakonec byla bílá vláda donucena čelit realitě demografické katastrofy, která se vyvinula v průběhu předchozího století.

Tváří v tvář volbě mezi vedením beznadějné rasové války a konečnou porážkou v důsledku početní převahy, nebo kapitulací bez boje, se Národní strana (NP) rozhodla pro druhou možnost.

V roce 1990 byl zrušen zákaz činnosti ANC a jejích spřátelených organizací (včetně SACP), byl propuštěn z vězení její vůdce Nelson Mandela a začala jednání o ukončení vlády bílé menšiny. Během čtyř let se konaly první volby na základě všeobecného volebního práva a ANC se ujala moci s téměř dvěma třetinami hlasů. Vláda bílých byla konečně u konce. Rozhodnutí o předání moci napadli bílí zastánci tvrdé linie, kteří v 80. letech vytvořili řadu opozičních skupin jak uvnitř, tak vně parlamentu. Žádná z nich však nebyla schopna porazit NP ani ve volbách, ani ve dvou referendech, která se konala během let reforem.

Nejvýznamnější mimoparlamentní skupinou bylo Afrikaner Weerstandsbeweging (Afrikánské hnutí odporu, AWB), které v roce 1994, těsně před prvními volbami na základě všeobecného volebního práva, zahájilo rozsáhlou kampaň násilí a terorismu. Všichni bílí militanti byli rychle zatčeni a kampani se nepodařilo zabránit nevyhnutelnému.

Selhání bílého nadřazenectví

Počet bílého obyvatelstva v Jižní Africe v letech po roce 1994 dramaticky poklesl a oficiální údaje ukazují, že během prvních deseti let emigrovala třetina z nich.

Mezi faktory, které způsobily tento masivní odchod bílého obyvatelstva, patřil závažný problém s kriminalitou černochů, pozitivní diskriminace, která znevýhodňovala bílé, a hospodářský úpadek, když Jižní Afrika zahájila svůj nevyhnutelný posun ke statusu země třetího světa.

Vzestup a pád bílé Jižní Afriky slouží jako přední moderní příklad síly rasové demografie jako konečného určujícího faktoru vzestupu a pádu jakékoli civilizace nebo kultury. Je to také přesvědčivý důkaz toho, že nadvláda bílých, nebo pokusy bílých vládnout nad masami nebílého obyvatelstva, jsou receptem na katastrofu.

Skutečností zůstává, že jedinou zárukou přežití jakékoli jednotlivé civilizace je separatismus.

JADERNÉ BOMBY BÍLÉ JIŽNÍ AFRIKY – SYMBOL TECHNOLOGICKÉHO ÚSPĚCHU A NEÚSPĚCHU APARTHEIDU

Snad nejvýraznějším důkazem technologických schopností Jihoafrické republiky pod vládou bělochů byl vývoj jaderných zbraní. Bílá Jihoafrická republika do roku 1989 vyrobila šest atomových bomb v jaderném výzkumném středisku Pelindaba, které se nacházelo západně od Pretorie. V roce 1989 se vládnoucí Národní strana rozhodla předat moc vládě černé většiny, nechtěla však, aby se zbraně dostaly do rukou černé vlády nebo některého ze spojenců Afrického národního kongresu, jako byla například Libye. Projekt jaderných zbraní slouží jako důkaz dvou důležitých skutečností o bílé Jižní Africe. Zaprvé je to další důkaz, pokud by snad nějaký byl potřeba, o nepravdivosti „environmentální“ teorie rozvoje. Jihoafrická

republika nevyvinula jadernou technologii „jen proto“, že se tak „náhodou“ nacházela na daném geografickém místě. Tento vývoj byl možný díky rase lidí, kteří tam žili, a neměl nic společného s geografií, klimatem ani žádným jiným faktorem. Zadruhé, skutečnost, že bílá Jihoafrická republika vyvinula tyto zbraně pro údajné použití proti svým nepřátelům, ukazuje, v jakém bludu žili vůdci apartheidu. Politika apartheidu zaručovala, že bílá Jihoafrická republika bude nevyhnutelně zaplavena černochy, a možnost použití těchto zbraní na jakémkoli bojišti proto neexistovala. Závislost bílé Jihoafrické republiky na černé pracovní síle znamenala, že bez ohledu na to, kam by byla taková zbraň namířena, stali by se terčem jak bílí, tak černí. Projekt jaderných zbraní je sice poctou technologickým a vědeckým schopnostem Afrikánců, ale byl to jen příklad politického sebeklamu, stejně jako apartheid. Nahoře: Pláště pro jihoafrické jaderné zbraně, vyfotografované v zařízení Advena poblíž zařízení Pelindaba. Plánovalo se celkem osm zbraní. Dokončeno jich bylo šest.

KAPITOLA 56: Ať je to hodno svého jména – příběh Rhodésie

Bílá kolonie Rhodésie, dnes známá jako Zimbabwe, je jasným příkladem toho, že kolonizace je úspěšná pouze tehdy, pokud kolonizátoři zajistí demografické nahrazení původního obyvatelstva. Cokoli méně než to povede k neúspěchu koloniálního experimentu.

Britští kolonizátoři Rhodésie se nikdy nepokusili vytvořit většinovou populaci a nahradit původní obyvatele. Místo toho byli evropští kolonizátoři pevně uvězněni v koloniálním myšlení, které tvrdilo, že pouhou skutečností, že běloši jsou technologicky vyspělejší, budou černí navždy uctívat a podléhat bílým vetřelcům. Neschopnost pochopit skutečnost, že demografie je osud, stála mnoho bílých Rhodésanů život a nakonec zničila jejich zemi.

Rhodésie, založená Cecilem Johnem Rhodesem v roce 1888

Území, které dnes tvoří Zimbabwe, nebylo v roce 1888 formálně začleněno do žádného státu. Tato otevřená krajina, ležící těsně severně od búrských republik za řekou Limpopo, byla obývána dvěma úzce propojenými černošskými kmeny, Matabele a Shona.

Matabele původně patřili ke kmeni Zulu, ale v průběhu 19. století se od něj odtrhli. Působili zkázu ve vnitrozemí jižní Afriky, než byli po porážce od trekkerů v roce 1836 vytlačeni na sever přes řeku Limpopo.

CECIL RHODES – ZAKLADATEL RHODÉSIE

Cecil John Rhodes, podnikatel britského původu a premiér Kapské kolonie, po kterém byla pojmenována země Rhodésie. Toto území považoval za cenné díky jeho nerostnému bohatství a strategické poloze. Vytvoření britské kolonie na druhém břehu řeky Limpopo obklíčilo búrské republiky a zabránilo jejich další expanzi.

V roce 1888 oslovil krále Matabelů Lobengulu britský premiér Kapské kolonie Cecil John Rhodes s žádostí o těžební koncesi. Rhodes byl zakladatelem diamantové společnosti De Beers, která je dodnes jednou z největších společností obchodujících s diamanty na světě. Rhodes využil své již tak

značné bohatství k financování založení nového podniku, známého jako British South Africa Company (BSAC), který měl těžit z Lobengulovy těžební koncese.

V Rhodesově uvažování nehrála roli pouze touha po větších právech na těžbu nerostných surovin. Byl také zapáleným britským imperialistou, který si přál rozšířit britská koloniální území co nejdále. Britská základna na severu sloužila třem účelům: obklíčila búrské republiky, zabránila jejich další expanzi a otevřela větší část vnitrozemí Afriky britské kolonizaci.

První matabelská válka 1893–1894

Rhodesovy politické cíle znamenaly, že přítomnost bělochů na tomto území bude nevyhnutelně znamenat mnohem víc než jen těžební osadu.

Nakonec si uvědomil, že tato země bude muset být připojena, a bylo rozhodnuto, že se tak stane tajně.

Rhodes zorganizoval skupinu necelých pěti set bílých mužů, kteří měli fungovat jako okupační síly a kteří se později stali známí jako „Pioneer Column“ (Průkopnická kolona). Tato kolona vtrhla v červnu 1890 na území Matabele a Shona a založila tři města: Fort Victoria, Fort Charter a Fort Salisbury. Britská vlajka byla vztyčena ve Fort Salisbury 13. září 1890. Tato osada se později stala hlavním městem Rhodésie, lépe známým jako Salisbury, a dnes se jmenuje Harare.

Skutečnost, že tato města byla původně pojmenována jako „fort“, naznačuje, že Pionýrská kolona očekávala odpor. Překvapivě se žádný nedostavil – alespoň zpočátku. Místní náčelníci podnikli drobné útoky na izolované bílé osadníky, ale Lobengula se zdržel ze strachu před zbraněmi, které bílí kolonisté vlastnili. Střet mezi dvěma náčelníky Matabele v roce 1893 však eskaloval do první matabelské války, která byla založena na Lobengulově nesouhlasu s tím, aby mu bílí říkali, jak má vést své vlastní kmenové záležitosti.

Matabeleové zaútočili 1. listopadu 1893 na tábor BSAC poblíž řeky Bembesi. Lobengula doufal, že jeho početně převyšující armáda čítající tisíce mužů smete 670 britských vojáků. Běloši však měli k dispozici novou tajnou zbraň: kulomet Maxim. Jednalo se o první samonabíjecí kulomet na světě, který byl vynalezen v roce 1884. Výsledná řežba, známá jako bitva u Shangani, zdecimovala matabelský útok.

Nová kolona se vydala v patách za Lobengulou, který uprchl ze svého hlavního města Bulawayo s hlavní částí své armády. Přední hlídka o síle třiceti dvou mužů pod velením Allana Wilsona nečekaně 3. prosince dohnala celou matabelskou armádu u řeky Shangani. Zoufalý pokus o posílení Wilsonovy skupiny selhal kvůli náhlé povodni na řece, která také uvěznila hlídku na malém vyvýšeném místě. Wilson a jeho muži byli obklíčeni a zmasakrováni Matabely a vešli do rhodeského folklóru jako hrdinové „hlídky u Shangani“.

POSLEDNÍ BOJ ALLANA WILSONA

Během první matabelské války (1893–1894) narazila skupina dvaatřiceti britských jezdců pod velením Allana Wilsona nečekaně na hlavní armádu matabelského náčelníka Lonbenguly. Wilsonovu skupinu odřízla od hlavní britské kolony náhlá povodeň a obklíčily ji tisíce domorodců. Bez možnosti úniku se malá skupina rozhodla k poslednímu odporu na malém kopci a byla zmasakrována. Wilson a jeho muži se zapsali do rhodeského folklóru jako hrdinové původního průkopnického hnutí.

Lobengula zemřel následujícího ledna a odpor Matabelů se postupně rozpadal. To umožnilo Rhodesovi urychlit proces kolonizace. 3. května 1885 bylo území BSAC oficiálně pojmenováno „Rhodésie“ a během jednoho roku se do Bulawayo přestěhovaly přes dva tisíce bílých osadníků, díky

čemuž se město stalo čtvrtým největším městem obývaným bělochy.

Druhá matabelská válka 1896–1897

Druhá matabelská válka vypukla v březnu 1896 poté, co šaman jménem Mlimo přesvědčil kmeny Matabelů i Shonů, že za sucho, invazi kobylek a nákazu zvanou mor skotu, která zabila mnoho dobytka, mohou bílí osadníci. Černé kmeny se vzbouřily a během týdne bylo v okolí Bulawayo zabito přes 240 bělochů. Tisíce členů kmenů oblehly město, kde si bílí obránci vybudovali obranné pozice z vozů a ostnatého drátu. Černoši, kteří se obávali kulometů Maxim, nezaútočili čelně, ale místo toho doufali, že bílé vyčerpají dlouhým obléháním. Neuvědomili si však, že telegrafní dráty vedoucí z města umožňovaly bílým komunikaci s vnějším světem. Díky tomu bylo obléhané město schopno přivolat pomoc až z daleké Kapské kolonie. Po šestitýdenním obléhání dorazily záchranné oddíly, z nichž jednomu velel osobně Rhodes, a černochy zahnali.

Dva běloši, jeden Američan jménem Frederick Burnham, který sloužil v britské armádě, a druhý, komisař BSAC pro domorodé obyvatelstvo, Bonnar Armstrong, se poté vydali hledat Mlima, poté co jim černý informátor prozradil, kde se šaman nachází. Burnham zastřelil Mlima v jeskyni a oba zvědové úspěšně uprchli, přestože je pronásledovaly stovky rozzuřených členů kmene.

Poté, co jejich vůdce, šaman, padl, vjel Rhodes do středu tábora Matabelů a v pozoruhodném projevu statečnosti se posadil a vyjednal s tímto černošským kmenem mír. Tato mírová smlouva byla uplatňována v severní a střední části území, avšak na jihu povstání pokračovalo s přestávkami až do roku 1898, kdy byli zajati poslední povstalci.

FORT VICTORIA – OSADNÍCI SE PŘIPRAVUJÍ NA ÚTOK MATABELŮ

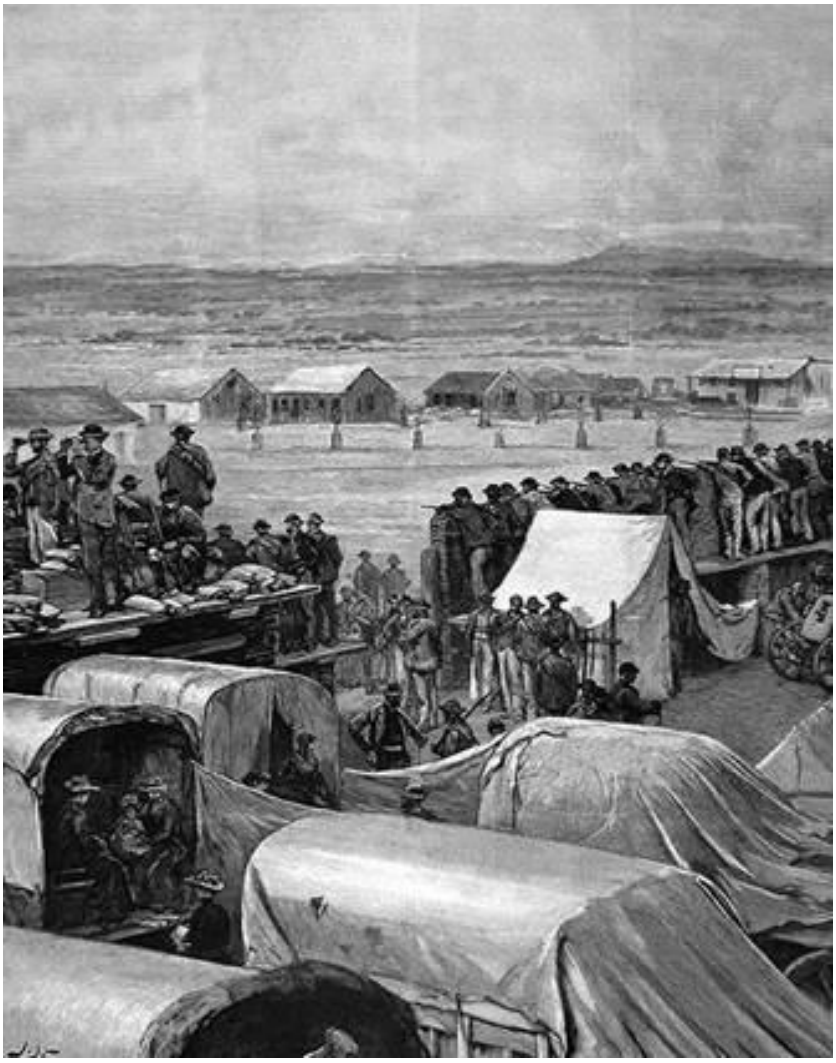

Bílí osadníci obsadili obranné pozice ve Fort Victoria v rámci příprav na útok černochů během matabelských válek. Fort

Victoria byla jednou ze tří pevností, které vybudovala první průkopnická kolona za účelem oficiálního osídlení Rhodésie.

Přítomnost bělochů zvyšuje počet černochů

Počet bělochů v Rhodesii se stále pohyboval pouze v řádu tisíců. Současně došlo k dramatickému nárůstu černošského obyvatelstva, protože bílí osadníci poskytovali potraviny, léky a pracovní příležitosti, což vedlo ke stabilizaci kmenové společnosti. V roce 1890 se odhadovalo, že černošské obyvatelstvo čítalo mezi 100 000 a 200 000 lidí. Během padesáti let se tento počet zvýšil na miliony.

Sčítání lidu provedené v květnu 1921 zjistilo, že Rhodesie měla celkovou populaci 899 187 obyvatel. Z tohoto počtu bylo asi 33 620 Evropanů, 1 998 lidí rasově smíšeného původu, 1 250 Asiatů a 761 790 „domorodých Bantu“, dalších 100 529 pak tvořili „cizí Bantu“ (tj. ti, kteří na tomto území nebyli původními obyvateli). V roce 1955 dosáhl počet bílého obyvatelstva 150 000. V 70. letech, v době svého vrcholu, nikdy nepřekročil 300 000. V té době černošské obyvatelstvo dosáhlo více než sedmi milionů. Jak ukazovaly údaje ze sčítání lidu, černoši tvořili stále rostoucí podíl populace.

Bílá nadvláda byla udržována pouze díky tvrdé politice vojenského podrobení a překvapivě rozsáhlé pasivitě černochů. Černá populace však nebyla ochotna přijímat nadvládu bělochů donekonečna.

BSAC ztratila v roce 1923 kontrolu nad Rhodésií

V roce 1923 britská vláda odmítla prodloužit BSAC chartu k správě Rhodésie a vypsala mezi bílým obyvatelstvem referendum, v němž byli dotázáni, zda si přejí být začleněni do Jihoafrické unie. Výsledkem referenda bylo jednoznačné „ne“.

Britové poté rozdělili Rhodésii na dvě oblasti, severní a jižní. Jihu byla udělena samospráva jako „Britská kolonie Jižní Rhodésie“, zatímco sever zůstal přímo spravovanou kolonií s názvem „Britská kolonie Severní Rhodésie“. Samosprávné území Jižní Rhodésie stále omezovalo volební právo pouze na bělochy, přičemž malému počtu nebílých – většinou Indů nebo lidí smíšeného původu – bylo uděleno volební právo po splnění určitých majetkových podmínek.

BSAC se v důsledku tohoto kroku ocitla ve finanční krizi a o deset let později prodala svá práva na těžbu nerostných surovin v Jižní Rhodesii vládě této země. Práva BSAC na těžbu nerostných surovin v Severní Rhodesii byla zachována až do roku 1964, kdy byla znárodněna nově jmenovanou černošskou vládou poté, co byla tato oblast přejmenována na Zimbabwe.

Rhodesané bojují za Británii

Jako věrná britská kolonie povolala Jižní Rhodésie 5 500 mladých bělochů – což představovalo významnou část této věkové skupiny v zemi v té době – a vyslala je bojovat za Británii na západní frontu do Francie.

Během druhé světové války sloužilo v britských ozbrojených silách dvojnásobné množství mužů, přičemž jedenáct pilotů rhodeského letectva získalo status „esa“. Ian Smith, pilot narozený v Rhodésii, který během bitvy o Británii sloužil v Královském letectvu jako stíhací pilot, se později stal premiérem Rhodésie.

Rhodésané také v roce 1951 poskytli muže a materiál pro britskou protikomunistickou partyzánskou válku v Malajsku, zatímco jiné jednotky zasáhly v suezské krizi v roce 1951, kdy byla britská kontrola nad oblastí Suezského průplavu ohrožena Egyptem.

Vznikla Federace Rhodésie a Nyasalandu

Na konci druhé světové války zahájila Británie v celé Africe politiku dekolonizace. V rámci příprav na tento proces sloučilo britské ministerstvo zahraničí své tři kolonie severně od řeky Limpopo – Jižní Rhodesii, Severní Rhodesii a území Nyasalandu – do formální unie známé jako Federace Rhodesie a Nyasalandu (známé také jako Středoafrická federace).

Britové měli v úmyslu přivést region k plné nezávislosti v rámci systému všeobecného volebního práva, což by znamenalo vládu většiny. V té době však byla bílá menšina v Jižní Rhodesii příliš zakořeněná na to, aby přijala vládu černé většiny, a otevřeně deklarovala svůj odpor proti takovému kroku. Bílí obyvatelé Severní Rhodésie bez výhrad souhlasili s vládou černochů, protože jich bylo mnohem méně a většinou se

jednalo o dočasné horníky a další osoby, které zemi opouštěly téměř stejně rychle, jak do ní přišly.

V důsledku toho Británie v roce 1964 udělila Nyasalandu a Severní Rhodésii plnou nezávislost. Nové černošské vlády v těchto územích je okamžitě přejmenovaly na Malawi a Zambii a zahájily program afrikanizace, který rychle vyhnal většinu bělochů. Tyto kroky byly jižní rhodéskou správou vnímány jako důkaz nutnosti zachovat vládu bělochů.

KARIBA – NEJVĚTŠÍ VODNÍ PŘEHRADA NA SVĚTĚ, 1959

Přehrada Kariba byla postavena v letech 1955 až 1959 na řece Zambezi, která odděluje Severní Rhodésii (Zambii) od Jižní Rhodésie (Zimbabwe). Patří k největším přehradám na světě a slouží k výrobě vodní energie. Zakázku na stavbu přehrady

získala italská společnost Impresit, která stavbu dokončila v rekordním čase. Hlavní hráz je vysoká 420 stop a dlouhá 1 900 stop.

Jednostranné prohlášení nezávislosti z roku 1965

Jednání mezi britskou vládou a samosprávnou správou Jižní Rhodésie selhala kvůli otázce vlády černošské většiny. Rhodéská vláda poté vyhlásila referendum mezi bílými obyvateli Rhodésie, v němž byli dotázáni, zda podporují nezávislost pod bílou vládou, či nikoli.

Hlasování dopadlo drtivou většinou kladně a 11. listopadu 1965 vydal Ian Smith, jako premiér Jižní Rhodesie, jednostrannou deklaraci nezávislosti (UDI). Smith vycházel při formulování textu dokumentu UDI z americké Deklarace nezávislosti a záměrně zvolil načasování jeho zveřejnění tak, aby se shodovalo s oficiálním britským Dnem památky obětí první a druhé světové války, aby Britům připomněl, že Rhodésané jim během válek věrně stáli po boku. Název země byl změněn na Rhodésie a ačkoli Smith v dokumentu UDI prohlásil loajalitu k britské monarchii a přál si zůstat členem Commonwealthu, obě tyto nabídky byly odmítnuty.

V důsledku toho se Rhodésie v roce 1970 prohlásila republikou a opět změnila svůj název na Republiku Rhodésie. Přijala také novou vlajku, na které byl nyní slavný nápis: Sit Nomine Digna, neboli „Ať je hodna svého jména“.

IAN SMITH PODEPISUJE JEDNOSTRANNÉ PROHLÁŠENÍ O NEZÁVISLOSTI

Vůdce bílé Rhodésie Ian Douglas Smith podepisuje jednostrannou deklaraci nezávislosti, obklopen svými vládními kolegy. Smith, který se narodil v Rhodésii britským rodičům, vstoupil do Královského rhodéského letectva a po absolvování leteckého výcviku byl během druhé světové války převelen do Královského letectva v hodnosti pilotního důstojníka. V Královském letectvu sloužil s vyznamenáním. Po válce se vrátil domů, stal se vůdcem strany Rhodesian Front a sehrál klíčovou roli při vzniku nezávislé Republiky Rhodésie. Kombinace mezinárodního tlaku a útoků povstalců ho v roce 1979 donutila předat moc vládě s černošskou většinou.

Černošský odpor přerostl v násilí v roce 1972

Nová Rhodéská republika zachovala dosavadní volební systém, který přiznával volební právo bělochům a nepatrné menšině nebílých obyvatel, zapsaných na samostatném seznamu voličů známém jako „B Roll“.

Nebílí, kteří vlastnili majetek nebo byli kmenovými náčelníky, směli volit, avšak ti, kdo tak učinili, byli zbytkem černé populace všeobecně odmítáni jako zrádci.

Černošský odpor přerostl v násilí v roce 1972

Rhodésie byla vystavena mezinárodním sankcím, avšak díky pomoci Jihoafrické republiky, kde vládl apartheid a bílá menšina, se jí podařilo obejít většinu bojkotů a v období bezprostředně po vyhlášení jednostranné nezávislosti (UDI) dokonce zaznamenala ekonomický růst i nárůst počtu bílého obyvatelstva.

Vzestup nacionalismu, který se přehnal zbytkem Afriky, však na konci 60. let dorazil i do Rhodésie a 21. prosince 1972 začala rhodeská partyzánská válka sérií útoků černých povstalců na venkovské farmy. Partyzáni měli základnu v sousední Zambii (dříve Severní Rhodésii) a byli rozděleni do dvou hlavních jednotek, Zimbabwe People's Revolutionary Army (ZIPRA) a Zimbabwe African National Liberation Army (ZANLA). Druhá z těchto armád se skládala pouze z rekrutů z kmene Matabele, zatímco ZIPRA rekrutovala hlavně z kmene Shona.

ZIPRA a ZANLA byly ideologicky marxistické a maoistické organizace. ZIPRA byla zásobována a vyzbrojována Sovětským svazem a jeho spojenci, zatímco ZANLA dostávala podporu od Čínské lidové republiky. Není pochyb o tom, že bez této masivní podpory komunistického bloku by černošská partyzánská válka nikdy nemohla začít. Ačkoli vyzbrojování černošských partyzánských organizací bylo součástí celkové komunistické strategie boje proti tomu, co považovali za „rasistické kolonialisty“, komunistický svět také viděl v Rhodésii další šanci přivést ještě jednu africkou zemi do svého okruhu vlivu. Rhodésie se tak stala obětí studené války, která postavila USA a jejich spojence proti komunistickému bloku.

Povstalci také využili skutečnosti, že většina černého obyvatelstva byla nakloněna myšlence vlády většiny a že bílí farmáři měli tisíce černých dělníků, z nichž mnozí byli až příliš ochotni zradit své pány.

Rasově segregovaná rhodéská armáda nebyla nikdy poražena v žádném konvenčním vojenském střetnutí s černošským odbojem. Většina války se však odehrávala nekonvenčními prostředky, což komplikovala skutečnost, že partyzáni se mohli ztratit mezi černošským civilním obyvatelstvem, které bylo z větší části nadšenými stoupenci buď ZIPRA, nebo ZANLA. Ti černí, kteří byli lhostejní nebo spolupracovali s bílou menšinou, byli pravidelně vystavováni řadě otřesných zvěrstev ze strany černých partyzánů.

V průběhu roku 1973 byla zřízena první z mnoha „operačních oblastí“ uvnitř hranic Rhodésie. Tato protiútoková operace s krycím názvem „Operace Hurikán“ byla velmi

úspěšná a počet černých povstalců klesl během jednoho roku na méně než sto.

Tento úspěch byl však dočasný. V roce 1974 se Portugalci stáhli ze své koloniální říše, která zahrnovala i sousední stát Rhodésie, Mozambik.

Tamní černá vláda umožnila povstalcům v Rhodésii zřídit základny a obnovit ofenzívu. V důsledku toho bylo do roku 1977 v Rhodésii otevřeno pět nových operačních oblastí.

Kódová označení těchto oblastí – operace Thrasher, Repulse, Tangent, Splinter a Grapple – jasně naznačovala, že válka se nyní rozšířila na celé území země a že to nebude snadné vítězství, jako tomu bylo v případě matabelských válek v 19. století.

RHODÉSKÁ ARMÁDA – V BOJI NEPORAZENÁ

Fotografie jednotky rhodeských speciálních vzdušných sil (SAS) na cestě k útoku na základnu povstalců v Zambii v nejkritičtější fázi války v buši. Tato vynikající rhodéská bojová jednotka nebyla nikdy vojensky poražena, ale to jí bylo málo, když už byla prohraná demografická válka.

Černoši bojují za i proti nadvládě bělochů

Jednou z nejúspěšnějších jednotek rhodéské armády, zřízených za účelem potlačení povstání černého obyvatelstva, byla – jaká ironie – jednotka, jejíž složení tvořili převážně černí vojáci. Slavní Selous Scouts, pojmenovaní po jednom z hrdinů pionýrské kolony, se skládali z bílých důstojníků a černých vojáků.

Ti druzí byli většinou bývalí povstalci z organizací ZIPRA a ZANLA, kteří byli zajati a „přesvědčeni“. Bílí důstojníci byli

zamaskováni černou barvou na obličeji a spolu se svými vojáky byli vysláni do terénu, kde předstírali, že jsou povstalci.

Tam navazovali kontakt se skutečnými povstalci a jejich polohu předávali rádiem rhodeské armádě, která pak vysílala konvenční jednotky z výhradně bílé Rhodeské lehké pěchoty nebo výhradně černých Rhodeských afrických střelců, aby se vypořádaly se „skutečnými“ partyzány.

Skutečnost, že tolik černochů bojovalo za vládu bílé menšiny, je s největší pravděpodobností způsobena kombinací politické neznalosti a základních ekonomických zákonitostí: armáda byla dobrou kariérou a poskytovala slušnou životní úroveň, která byla pro mnoho jiných černochů nedosažitelná.

V polovině 70. let se válka vyostřila do takové míry, že pro bělochy již nebylo bezpečné cestovat po zemi jinak než v konvojích a osamocené bílé farmy byly každou noc obléhány. Polní cesty byly pravidelně zaminovány a rhodéský stát se ironicky stal světovým lídrem ve vývoji a výrobě vozidel odolných proti minám. Ve snaze zmírnit vnitřní tlak povolila rhodéská vláda v roce 1976 první přeshraniční nájezdy do Mozambiku a Zambie. Důvodem těchto nájezdů bylo zasáhnout partyzány v jejich základnách dříve, než vstoupí do Rhodésie. Zpočátku byly tyto nájezdy z pohledu rhodéské armády mimořádně úspěšné a v průběhu následujících tří let byly tímto způsobem eliminovány tisíce partyzánů.

Rhodeské letectvo (RAF) hrálo v této válce a při přeshraničních nájezdech klíčovou roli. Vybaveno převážně britskými letadly z 50. let, dominovalo RAF nebi po celou dobu

konfliktu a způsobilo značné škody až na hlavním mezinárodním letišti v Zambii během slavného přeshraničního nájezdu v roce 1978.

Černé povstalecké hnutí zaznamenalo několik významných úspěchů, mezi něž patřilo sestřelení dvou civilních letadel společnosti Air Rhodesia jednotkami ZIPRA v září 1978 a 1979 pomocí tepelně naváděných raket sovětské výroby. Partyzáni ZIPRA pak přeživší z první havárie postříleli z kulometů. Po těchto dvou útocích společnost Air Rhodesia upravila výfukové trubky svých letadel tak, aby snížila jejich tepelnou stopu, a natřela letadla barvou s nízkým vyzařováním ve snaze zabránit dalším podobným útokům, ale v této fázi byla válka již téměř u konce.

Rhodésie se hroutí pod demografickým a mezinárodním tlakem

V roce 1979 si i ti nejtvrdohlavější rhodéští politici konečně uvědomili obrovské rasové demografické rozdíly. Pochopení toho, že neustále rostoucí černošské obyvatelstvo se nikdy nespokojí s ničím menším než plnými politickými právy, donutilo rhodéského premiéra Iana Smithe přijmout nevyhnutelné.

Smitha k tomu donutilo také rozhodnutí jihoafrické vlády odebrat Rhodésii materiální podporu, na níž byl tento povstalecký stát téměř zcela závislý. Bílí Jihoafričané učinili tento krok ve snaze zmírnit rostoucí mezinárodní tlak proti své vlastní vnitřní politice – což byl mylný předpoklad.

S pouhými třemi dny zásob paliva a munice Smith svolal referendum mezi rhodeskými bělochy, zda chtějí bojovat dál, nebo se pokusit dosáhnout dohody s černou většinou. Výsledek referenda potvrdil Smithův názor, že dohoda je jedinou cestou vpřed.

Rhodéská vláda poté vypracovala novou ústavu, která rezervovala 20 ze 102 křesel v parlamentu pro bělochy a zbývajících 70 předala černé většině na základě všeobecného volebního práva. Navzdory Smithově výzvě vůdcům ZIPRA a ZANLA, aby se zúčastnili následných voleb, tyto skupiny to odmítly s odůvodněním, že rezervace křesel pro bělochy neznamená skutečnou vládu většiny.

Volby se zúčastnila řada „umírněných“ černochů; z celkového počtu 2,9 milionu osob zapsaných ve volebních seznamech se jich zúčastnilo 1,8 milionu. Předseda největší strany Abel Muzorewa složil přísahu jako nový předseda vlády a země byla přejmenována na Rhodésii–Zimbabwe. ZIPRA a ZANLA výsledky odmítly, Muzorewu označily za loutku bělochů a pokračovaly ve válce.

Britská vláda poté pozvala všechny strany na konferenci do Londýna. Tam se 21. prosince všechny strany dohodly na nové ústavě a příměří. Podle dohody, známé jako Lancaster House Agreement, zůstalo dvacet křesel v novém parlamentu vyhrazeno pro bělochy.

V únoru 1980 se konaly nové volby, v nichž se k moci s drtivou většinou dostala Vlastenecká fronta, tvořená spojením politických křídel ZIPRA a ZANLA. Ústavní ustanovení, které

rezervovalo dvacet křesel v parlamentu pro bělochy, bylo zrušeno v roce 1986. Rhodésie byla přejmenována na Zimbabwe a zahájila rozsáhlý program afrikanizace, který nakonec vedl k vyhnání téměř všech bílých farmářů a ke zničení ekonomiky. Do roku 2010 se počet bělochů v Zimbabwe snížil na několik tisíc.

BÍLÍ RHODÉSANÉ ŽIJÍ V OBKLÍČENÍ

Bílí Rhodésané nepochopili souvislost mezi demografickým vývojem a politickou mocí. V důsledku toho byli nuceni žít v podmínkách obléhání a často se nemohli vydat ani do vlastních zahrad na čaj, pokud nebyli těžce ozbrojeni, jak je znázorněno výše.

Poučení z Rhodésie – nadvládu bělochů nelze udržet

Poučení z Rhodésie dokazuje, že bez ohledu na to, jak vyspělá je daná menšina po technologické stránce, jak silná je vojensky či jak odhodlaná, nemůže se donekonečna bránit síle demografického vývoje. Bílí obyvatelé Rhodésie byli prodchnuti nadřazeneckým přesvědčením z 19. století, že mají paternalistické právo vládnout nad nebělochy „pro jejich vlastní dobro“. Tímto způsobem způsobila bílá nadvláda explozivní nárůst počtu černochů, protože západní medicína, vzdělání a technologie zvýšily počet černochů daleko nad úroveň jejich přirozené reprodukce. Výsledkem bylo, že nadřazenectví bělochů vytvořilo rasovou demografickou časovanou bombu, která smetla všechny stopy západní nadvlády.

Tato skutečnost podtrhuje pravdu, že demografická výměna je jediným hnacím motorem kulturních změn a že povahu společnosti určuje většina obyvatelstva.

Je to lekce, kterou si musí vzít k srdci západní svět, který v rámci politiky masové imigrace, která začala v druhé polovině dvacátého století, přijal obrovské množství nebílých. Pokud tak neučiní, čeká je stejný osud jako bílé Rhodésany.

KAPITOLA 57: Železný zákon demografie – příběh Austrálie

Austrálie a Nový Zéland byly mezi evropskými koloniemi výjimečné, protože to byly jediné oblasti Nového světa, kam se v rámci kolonizačního procesu nikdy nedováželi nebílí otroci.

Důsledkem tohoto významného rozdílu bylo, že nové kolonie v Austrálii a na Novém Zélandu byly v počátečních letech homogenní, a právě proto dosáhly úrovně stability a pokroku, která v dějinách nemá prakticky obdoby.

Rasová historie Austrálie a Nového Zélandu až do poslední čtvrtiny dvacátého století se proto soustředí na vzájemné vztahy mezi bílými přistěhovalci a původním obyvatelstvem – Aboriginci v Austrálii a Maory na Novém Zélandu.

Teprve v poslední části dvacátého století vstoupil na tato území významný počet nebílých z jiných částí světa. Tento vývoj, ještě více než existence původního domorodého obyvatelstva, opět změnil rasovou dynamiku Austrálie a Nového Zélandu – a to ne ve prospěch Evropanů.

ODSOUZENCI ZALOŽILI PRVNÍ BÍLOU OSADU V AUSTRÁLII

Admirál Arthur Phillip, první guvernér kolonie Nový Jižní Wales, první evropské osady na australském kontinentu. Na tomto snímku je zachycen, jak vystupuje na břeh v místě, z něhož se později stalo město, které založil – Sydney, pojmenované po britském ministru zahraničí.

První osada bělochů – trestanecké kolonie

Po dlouhá léta nebyla Austrálie považována za atraktivní místo pro osídlení bílými přistěhovalci, ačkoli byla objevena již v roce 1606. Teprve poté, co Británie během americké války za nezávislost přišla o své kolonie v Severní Americe, se o tomto kontinentu začalo vážně uvažovat jako o potenciální kolonii.

V důsledku toho britské úřady v roce 1786 oznámily, že v Austrálii bude zřízena trestanecká kolonie. První vlna jedenácti lodí Královského námořnictva se 759 trestanci a 400 členy posádky vyplula z Portsmouthu v květnu 1787. V lednu 1788 zakotvila britská flotila v dnešním Port Jacksonu na východním pobřeží Austrálie.

Den Austrálie připomíná první přistání

26. ledna byla na pevnině oficiálně založena první trvalá osada, která byla pojmenována Sydney po britském ministru vnitra lordu Sydneyovi, jenž přišel s nápadem založit tuto kolonii. 26. leden se každoročně slaví jako Den Austrálie. Osada byla zapsána jako kolonie Nový Jižní Wales, což vycházelo z názvu, který této oblasti dal v roce 1770 průzkumník kapitán James Cook.

Tito první osadníci v Novém Jižním Walesu čelili mnoha obtížím, z nichž nejdůležitější bylo nalezení orné půdy pro pěstování plodin. V důsledku toho byly po dlouhou dobu jediným významným zdrojem potravy ryby a klokani.

Nejbližší vhodná zemědělská půda se nacházela na ostrově Norfolk, vzdáleném téměř tisíc mil, a proto byl tento ostrov v únoru 1788 řádně přijat jako místo pro založení druhé osady.

PORT ARTHUR, TASMÁNIE – NEJSLAVNĚJŠÍ TRESTANECKÁ KOLONIE V AUSTRÁLII

Město Port Arthur, ležící v Tasmánii (tehdy nazývané Van Diemenova země), bylo založeno v roce 1830 a krátce nato bylo označeno za ideální místo pro vězeňskou kolonii s nejvyšší ostrahou. Bylo zde vybudováno speciální vězení (viz obrázek výše), v němž byli uvězněni mnozí z nejhorších zločinců z Británie a Irska, někdy i na desítky let.

Založení sboru Nového Jižního Walesu

V roce 1792 zřídila britská vláda nový armádní pluk, tzv. New South Wales Corps, s konkrétním záměrem vyslat jej do Austrálie za účelem posílení osídlení. Jako další pobídku dostali muži nabídku rozsáhlých pozemků, na nichž mohli založit farmy.

Tato politika se osvědčila a brzy zde vznikla prosperující zemědělská komunita. Jediným skutečným problémem, s nímž se farmáři potýkali, bylo vytvoření vhodné populace hospodářských zvířat, protože většina zvířat dovezených z Británie nedokázala přežít drsné klima.

Rozhodnutí vlády dovézt v roce 1810 ovce chované v Jižní Africe proměnilo zemědělskou komunitu. Merino, chované speciálně pro horké klima, se v Austrálii dařilo. Chov ovcí zůstává v Austrálii hlavní ekonomickou činností dodnes.

New South Wales Corps byl také využíván k udržování pořádku v někdy drsné a neuspořádané společnosti pionýrské Austrálie. V roce 1804 potlačil povstání irských trestanců.

V roce 1821 byl sbor odeslán zpět do Británie, ale mnoho jednotlivých členů si vykoupilo propuštění a zůstalo, protože upřednostnilo relativní svobodu a prosperitu Nového světa před Británií, která se po napoleonských válkách stále potýkala s ekonomickou krizí.

Většina odsouzených, kteří byli deportováni do Austrálie, tam po vykonání trestu zůstala. Mnozí se napravili a stali se váženými členy společnosti. Jedním z prvních a nejvýznamnějších příkladů byl Francis Greenway, architekt, který byl do Austrálie poslán poté, co byl odsouzen za padělání. Mnohé z devětačtyřiceti veřejných budov, které navrhl, se staly dominantami Sydney.

Růst bílé populace po napoleonských válkách

Po skončení napoleonských válek se počet bílých osadníků rychle zvyšoval v důsledku hospodářské recese, která postihla Británii po skončení tohoto konfliktu. Nabídka britské vlády poskytnout osadníkům půdu zdarma rovněž přilákala velké množství dobrovolníků. Je ironií, že tento příliv vyvolal napětí mezi nově příchozími a stávajícím obyvatelstvem tvořeným bývalými trestanci, kteří také toužili po půdě. Zpráva britského ministerstva zahraničí o situaci z roku 1819 doporučila řadu ústavních reforem, které přinesly osadníkům větší moc. Kromě toho zpráva vyzvala k založení trestaneckých kolonií ve vzdálenějších oblastech, aby se napětí zmírnilo.

Do roku 1850 poslala Británie do Austrálie 150 000 trestanců. Dvacet procent z nich tvořily ženy (což bylo hlavním faktorem následného nárůstu bílé populace) a asi třetinu tvořili Irové. Většina z nich, podobně jako vězni a bílí otroci posílaní do rané Ameriky, pocházela z nejnižších sociálních vrstev britských slumů, které vznikly v důsledku průmyslové revoluce. Deportace zločinců byla po roce 1850 zastavena a všichni další přistěhovalci již přicházeli dobrovolně.

Název Austrálie byl oficiálně přijat v roce 1824

Zpráva o ústavní reformě z roku 1819 byla významná také tím, že v ní bylo poprvé v oficiálním dokumentu použito slovo „Austrálie“ k označení tohoto území. Ačkoli ji Matthew Flinders, průzkumník, který jako první v roce 1802 obeplul tento kontinent, nazval Terra Australis (neboli „země jihu“), teprve v roce 1818 guvernér Lachlan Macquarie požádal o

oficiální přijetí názvu Austrálie. Toto doporučení nabylo formální platnosti v roce 1824 a od té doby se kontinent stal známým jako Austrálie, ačkoli kolonie v různých částech si stále zachovaly své vlastní ústavní instituce.

Rychlý růst po celé Austrálii

V roce 1827 navštívila Západní Austrálii průzkumná výprava s cílem najít vhodné lokality pro osídlení. O dva roky později bylo do této oblasti vysláno deset tisíc trestanců a jejich dozorců, aby zde založili město Perth. Navzdory tomuto přílivu obyvatel se osada neprosadila a Západní Austrálie se stala životaschopnou až po objevu zlata v roce 1890.

První kolonie založená výhradně dobrovolnými osadníky vznikla v roce 1837 v Jižní Austrálii. Tato oblast, která se vyvinula v obilnářskou oblast, si za své hlavní město zvolila město Adelaide.

V roce 1836 bylo založeno město Melbourne. Osady v okolí tohoto města rychle rostly a do roku 1850 zde bylo dostatek osadníků k založení kolonie Victoria. Mezitím byl populační růst v původní kolonii Nového Jižního Walesu tak velký, že byla rozdělena na dvě části, přičemž druhá část v roce 1859 vytvořila kolonii Queensland. Jako hlavní město nové kolonie bylo vybráno město Brisbane.

V polovině 50. let 19. století byla v Austrálii vytvořena a britskou vládou schválena zárodková demokratická forma vlády. Každá kolonie měla lidově volený parlament a státní vládu, což je formát, který zůstal nezměněn až do dnešních dnů.

Dramatické tempo růstu ilustrovaly údaje o počtu obyvatel. Do roku 1861 dosáhl počet bělochů v Austrálii 1,2 milionu. To byl obrovský nárůst oproti populaci z roku 1850, která čítala pouhých 400 000 obyvatel.

BRITOVÉ ZACHÁZEJÍ S ABORIGINCI PŘED ZÁKONEM ROVNĚ

Britská vláda podnikla řadu kroků na ochranu aborigineů. Nahoře je leták, který byl aborigincům rozdáván v roce 1816 a jehož cílem bylo podporovat přátelství mezi bělochy a

domorodci. Ilustrace měly znázorňovat rovnost všech před zákonem.

Britské úřady přijímají opatření na ochranu domorodého obyvatelstva

V prvních deseti letech po přistání Evropanů v Sydney v roce 1788 došlo k několika střetům mezi bílými osadníky a Aboriginci. Tyto střety byly velmi jednostranné, neboť Aboriginci byli nesmírně primitivním lidem, který se nacházel sotva na úrovni doby kamenné.

Bílí osadníci naopak měli k dispozici výhody západní technologie a civilizace, mezi něž patřily oděvy chránící před nepřízní počasí, kolo umožňující rychlou dopravu, lodě, zbraně, stavební technologie a zemědělské znalosti.

Britské úřady si uvědomovaly podřadné a slabé postavení Aborigincůa vynakládaly veškeré úsilí na ochranu domorodců. To zahrnovalo i založení vůbec první školy pro Aborigince, kterou zřídil guvernér Lachlan Macquarie v polovině 10. let 19. století – dlouho předtím, než byly v Austrálii zřízeny jakékoli státní školy pro bílé osadníky. Britští guvernéři také stanovili přísná pravidla chování pro osadníky při jejich styku s Aboriginci a přísně trestali každého bílého kolonistu, který byl shledán vinným ze zneužívání domorodce.

V důsledku toho docházelo k násilným činům namířeným proti Aborigincům jen velmi zřídka, a pokud k nim došlo, šlo většinou o incidenty související s trestnou činností páchanou samotnými domorodci. Později se nepravdivě tvrdilo, že bílí

osadníci „ukradli“ Aborigincům půdu, ti však neměli žádnou představu o soukromém vlastnictví půdy a žili kočovným způsobem.

Tato politická naivita také vysvětluje, proč mezi Aboriginci nikdy nevznikl žádný koordinovaný odpor proti kolonizaci, na rozdíl od toho, který vůči svým kolonizátorům projevili američtí indiáni, Afričané a novozélandští Maorové. Aboriginci byli příchodem bělochů prostě na všech úrovních ohromeni a z větší části se pokorně stáhli do rozsáhlého vnitrozemí Austrálie.

Apologeti aboriginců vymýšlejí mýtus o odporu proti kolonizaci

Zastánci domorodců se na konci dvacátého století pokoušeli tvrdit, že proti kolonizaci Austrálie existoval odpor, a poukazovali na takzvané povstání vedená domorodci Pemulwuyem (1790–1801) a Yaganem (1831). Studium těchto „povstání“ však odhaluje, že se ve skutečnosti jednalo spíše o zločinecké bandy než o rasový odpor proti vpádům bělochů.

To bylo bezpochyby prokázáno v „bitvě u Parramatty“ v roce 1797, kdy Pemulwuy vedl sto mužů, včetně řady uprchlých bílých irských trestanců, do boje s britskými vojáky. Je proto pošetilé tvrdit, že existoval nějaký organizovaný odpor proti evropské kolonizaci Austrálie, a všechny pokusy o vytvoření této iluze jsou výsledkem politicky korektního revizionismu a nemají žádný faktický základ.

Po příchodu bílých osadníků dochází k úbytku aboriginců

Počet aboriginního obyvatelstva během prvních sta let po příchodu bílých osadníků dramaticky poklesl, a to především v důsledku nákazy evropskými chorobami, proti nimž domorodci neměli žádnou odolnost. Celkový počet Aboriginců je také předmětem nekonečných spekulací, protože samozřejmě neexistují žádné domorodé záznamy. Tvrdí se, že v roce 1800 žilo více než 250 000 Aboriginců, ale sčítání lidu z roku 1920 uvádí jejich počet kolem 60 000. Teoreticky je možné, že by jejich počet za 120 let mohl klesnout o tolik.

Bílí osadníci považovali přítomnost Aboriginců v blízkosti svých osad za obtíž: antisociální chování v podobě drobné kriminality a rychle se rozvíjející závažná závislost na alkoholu často provokovaly Evropany k uvalování přísných trestů na domorodce. Tyto incidenty někdy eskalovaly do série odvetných represálií, z nichž některé nabyly poměrně závažných rozměrů.

V období 1790–1920 bylo hlášeno asi třicet takových „závažných“ incidentů, které sice znamenaly ztráty na životech v řádu desítek, ale vzhledem k danému časovému období a počtu zúčastněných osob to bylo stále relativně málo.

Tasmánští aboriginci zdecimovaní nemocemi

V roce 1825 britská vláda oficiálně vyhlásila novou kolonii Van Diemanova země (která v roce 1854 změnila název na Tasmánie) na ostrově u jižního pobřeží Austrálie. Van

Diemanova země byla poprvé osídlena jako trestanecká kolonie v roce 1803.

Aboriginci, kteří tam žili, byli obzvláště postiženi příchodem evropských nemocí. Šíření nákazy ještě zhoršovala skutečnost, že Aboriginci nebyli schopni se pohybovat na velké vzdálenosti právě proto, že žili na ostrově.

Na počátku roku 1801 také vypukl konflikt s evropskými osadníky a kombinace nemocí a války snížila počet Aboriginců z přibližně dvou tisíc v roce 1800 na několik set v 30. letech 19. století. Ačkoli se tvrdilo, že Evropané spáchali genocidu tím, že zabili všechny tasmánské Aborigince, oficiální zprávy z té doby a pozdější výzkumy ukázaly, že skutečnou příčinou jejich zániku byly nemoci.

PŘÍLIV ČÍŇANŮ VYVOLÁVÁ ODPOR – VZNIKÁ POLITIKA „BÍLÉ AUSTRÁLIE“

Příchod tisíců čínských přistěhovalců, kteří přišli pracovat na australská zlatá pole, vyvolal silnou negativní reakci, a od poloviny 50. let 19. století australská vláda oficiálně přijala

politiku „bílé Austrálie“ a výslovně zakázala přistěhovalectví nebílých. Tato politika byla zrušena až o sto let později.

Politika „bílé Austrálie“ byla zavedena v roce 1856 po přílivu čínských přistěhovalců

Objev stříbra a mědi v Jižní Austrálii ve 40. letech 19. století vedl k vzniku těžebního průmyslu v této kolonii. Teprve objev zlata v roce 1851 poblíž města Ophir v Novém Jižním Walesu a ve Victorii však vyvolal masivní příliv hledačů štěstí z celého světa.

Mezi těmito nově příchozími byli i davy Číňanů, kteří se hrnuli do Victorie, aby pracovali na nově objevených zlatých polích.

Počet Číňanů rychle rostl a během krátké doby se úřady ocitly v situaci, kdy se musely vypořádat s gangy triád, pašováním drog a celou řadou zločinů, které s sebou přinesly ty méně slušné živly.

Veřejné rozhořčení proti přílivu Číňanů narůstalo a v roce 1856 přijal stát Victoria zákon, který Číňanům zakazoval vstup na jeho území. Tento zákon o vyloučení pak přijaly všechny ostatní kolonie v Austrálii.

V 60. letech 19. století vláda Queenslandu dovezla Polynésany, aby pracovali na cukrových plantážích. Následoval další veřejný protest a Polynésané byli posláni zpět. Po tomto debaklu byly zákony o vyloučení Číňanů rozšířeny tak, aby

zahrnovaly všechny neevropany. Právě tyto zákony se v lidovém podání staly známé jako politika „Bílé Austrálie“.

EVROPANÉ VYBUDOVALI MĚSTO SYDNEY ZA MÉNĚ NEŽ TŘICET LET

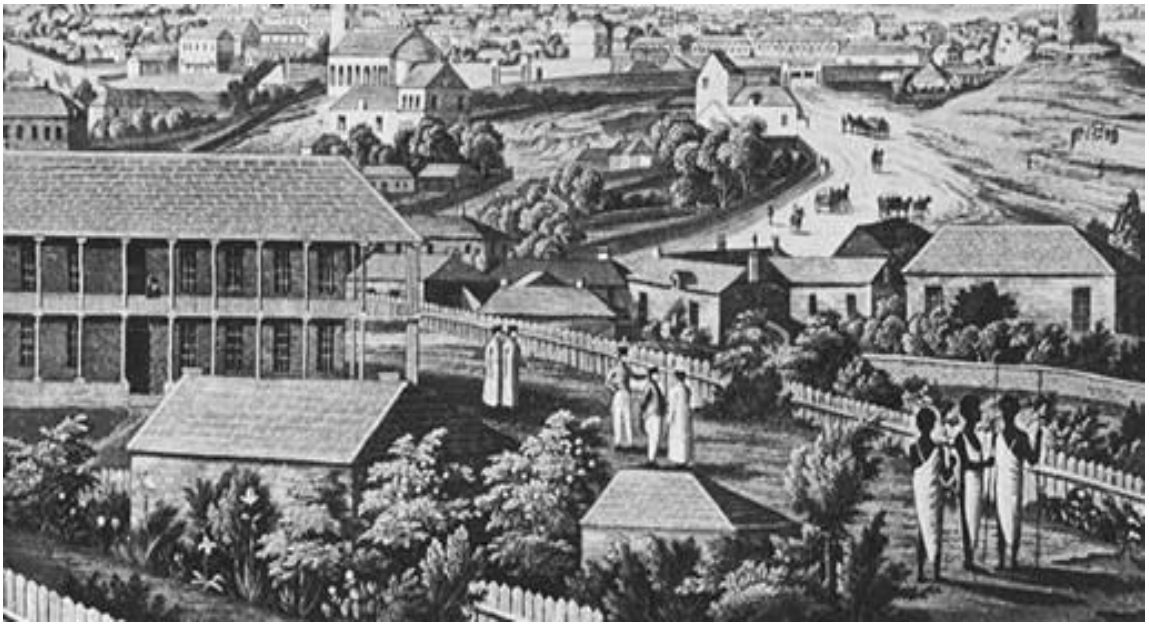

Inkoustová skica města Sydney z počátku dvacátých let 19. století ukazuje, jak se kolonie rozvinula během třiceti pěti let od prvních osad bílých přistěhovalců v Austrálii. Co si o městě, které se zdálo vyrůst z ničeho nic, museli myslet Aboriginci (vpravo dole na obrázku), není zaznamenáno, ale k odhadu to nevyžaduje velkou představivost.

Sjednocení Austrálie

Potřeba společné imigrační politiky, kterou podtrhlo bezvýhradné přijetí politiky „Bílé Austrálie“, přiměla mnohé k poznání, že nastal čas na politické sjednocení kolonií. Navíc

vznik odborových svazů a organizovaných dělnických hnutí vyvolal potřebu společné sociální politiky.

V důsledku toho byla v posledních letech devatenáctého století zahájena jednání o vytvoření politické unie a do roku 1898 zástupci všech kolonií vypracovali ústavu a předložili ji britskému parlamentu k ratifikaci.

Nový stát, známý jako Commonwealth of Australia, byl schválen britským parlamentem v roce 1900 a oficiálně vznikl 1. ledna 1901.

Australská ústava z roku 1901 vylučuje Aborigince ze sčítání lidu

Aboriginci zůstávali na okraji australské společnosti a v nové ústavě byli zmíněni pouze okrajově. Podle článku 127 tohoto dokumentu s názvem „Aboriginci se nezapočítávají do počtu obyvatel“ byli domorodci ze sčítání lidu výslovně vyloučeni takto: „Při sčítání počtu obyvatel Commonwealthu, státu nebo jiné části Commonwealthu se Aboriginci nezapočítávají.“

Kromě toho článek 51 odstavec 26 ústavy z roku 1901 stanovil, že ústřední parlament nesmí přijímat žádné zákony týkající se Aboriginců a že v tomto ohledu mají výlučnou pravomoc jednotlivé státy.

Tento článek zněl takto: „Parlament má, s výhradou této ústavy, pravomoc přijímat zákony pro mír, pořádek a dobré vládnutí Commonwealthu s ohledem na ... [l]idi jakékoli rasy,

kromě aboriginní rasy v jakémkoli státě, pro které se považuje za nezbytné přijmout zvláštní zákony.“

Tyto klauzule byly přidány s cílem vyloučit Aboriginці z centrálního federálního politického procesu. Každému státu byly přiděleny mandáty v parlamentu podle počtu obyvatel a státy s malým počtem Aboriginců se snažily zabránit státům s velkou domorodou populací, aby si nárokovaly větší podíl na financích ústřední vlády. V důsledku toho oficiální australské statistiky obyvatelstva vylučovaly „čistokrevné domorodé Aboriginці“ ze sčítání lidu až do roku 1967, kdy se konalo referendum o změně článků 15 a 127.

Aborigincům bylo teoreticky přiznáno volební právo spolu se všemi ostatními dospělými podle článku 41 ústavy. To však první australský generální prokurátor, sir Robert Garran, vyložil tak, že právo volit do federální vlády bylo přiznáno těm, kteří již před sjednocením byli voliči na úrovni států.

Následovalo období zmatku až do roku 1949, kdy australská vláda zavedla zákon, jehož cílem bylo poprvé vytvořit samostatné australské občanství (do té doby byli všichni Australané britskými občany). Součástí tohoto nového zákona byla klauzule, která stanovila, že volební právo na federální úrovni je přiznáno všem, kteří mohli volit na úrovni jednotlivých států.

Toto ustanovení bylo v roce 1962 znovu novelizováno zákonem o volbách do federálního parlamentu (Commonwealth Electoral Act), který stanovil, že Aboriginci mají právo volit ve federálních volbách, i když toto právo nemají na úrovni

jednotlivých států. Přijetí tohoto zákona znamenalo, že alespoň v některých oblastech nebyli Aboriginci stále zapsáni na volebních seznamech, a to z důvodů, které nikdy nebyly zcela objasněny.

Toto právo volit ve volbách na úrovni států bylo zákonem potvrzeno v roce 1962 ve státě Západní Austrálie a v roce 1965 ve státě Queensland.

Rané imigrační zákony uváděly politiku „bílé Austrálie“ do praxe

Dva zákony přijaté novým australským parlamentem uvedly politiku „Bílé Austrálie“ do praxe. Prvním z nich byl zákon o omezení přistěhovalectví, který sice výslovně nezmiňoval rasu, ale obsahoval „klauzuli o diktátu“, jejíž praktickým důsledkem bylo vyloučení každého, kdo neovládal plynule nějaký evropský jazyk.

To znamenalo, že uchazeč o přistěhovalectví musel napsat padesátislovnou větu, kterou mu přečetl imigrační úředník v libovolném evropském jazyce. Úředník měl úplnou volnost v tom, komu test zadá, ale ve skutečnosti byl zadáván pouze neevropanům. Diktát mohl být proveden v jakémkoli evropském jazyce, takže například čínskému uchazeči o imigraci mohl být zadán test z němčiny a podobně. Do roku 1909 se podařilo diktátem projít pouze padesáti dvěma osobám a po tomto roce jej již nikdo neprošel.

Jedním z nejznámějších případů zamítnutí byl případ rakouského židovského zakládajícího člena komunistické

strany Egona Kische, který uprchl před vzestupem nacistického Německa a pokusil se v roce 1934 navštívit Austrálii. Kisch absolvoval několik diktátových testů a všechny složil, až do finálního testu ve skotské galštině, který neuspěl. Poté podal žalobu na stát u Nejvyššího soudu a tvrdil, že test z galštiny nebyl v souladu s duchem zákona. Soud mu dal za pravdu a zrušil rozhodnutí, které mu zakazovalo vstup do Austrálie.

Diktát byl zrušen až v roce 1958, kdy byl přijat nový zákon, tzv. Migrační zákon, který zavedl kvótový systém pro veškerou novou imigraci do Austrálie.

Druhým zákonem, který dal politice „Bílé Austrálie“ právní sílu, byl zákon o dělnících z tichomořských ostrovů z roku 1901. Tento zákon byl vypracován poté, co se objevily obavy ohledně deseti tisíc Polynésanů a dalších domorodců z Nové Guineje, Tongy, Fidži a řady okolních ostrovů, kteří všichni vstoupili do Austrálie jako dělníci před rokem 1900.

Zákon stanovil, že všichni tito lidé musí opustit Austrálii do 31. prosince 1906, a zakázal jejich další přistěhovalectví po 31. březnu 1904. Zákon také stanovil, že všichni obyvatelé tichomořských ostrovů, kteří vstoupili do Austrálie v období mezi přijetím zákona a březnem 1904, museli získat speciální povolení.

Počet vydaných povolení byl stanoven na číslo, které bylo vždy nižší než počet obyvatel tichomořských ostrovů, kteří opustili zemi v předchozím roce. Nakonec zákon stanovil, že všechny osoby, na které se zákon vztahoval a které byly po roce 1906 nalezeny v Austrálii, měly být bezodkladně deportovány.

KATASTROFA U GALLIPOLI FORMUJE NÁROD

Účast Austrálie a Nového Zélandu v katastrofální gallipolské kampani – která představovala pokus o invazi na tureckou pevninu během první světové války – utužila v těchto zemích na protilehlé straně zeměkoule silné národní povědomí. O krutosti této bitvy, která skončila porážkou Spojenců, svědčí tento improvizovaný pohřební obřad, který se konal během přestávky v bojích.

První světová válka – přínos Austrálie k vítězství Spojenců

Během první světové války vyslala Austrálie na bojiště po boku Británie něco přes třetinu milionu vojáků. Australské divize si vysloužily slávu v mnoha z nejstrašnějších bitev na

západní frontě, ale do paměti se navždy zapsaly především svou účastí na neúspěšné invazi do Osmanské říše u Gallipoli v roce 1915.

V rámci gallipolské kampaně se spojenečtí vojáci vylodili v Dardanelách ve snaze co nejdříve ukončit účast Turecka ve válce na straně Německa a Rakouska-Uherska. Turci však byli na takovou invazi dobře připraveni. Když se 25. dubna 1915 vylodily výsadkové jednotky, čekal je drtivý protiútok, který je uvěznil na plážích. Po krvavých devíti měsících, během nichž se spojenecké síly nikdy nedostaly daleko za své výsadkové pozice, byly staženy. V této kampani zahynulo více než osm tisíc Australanů a dalších devatenáct tisíc bylo zraněno. Gallipoli bylo více než jen další bitvou: znamenalo to změnu v psychice australského národa a bylo považováno za jejich vstup do dospělosti.

Den vylodění v Gallipoli, 25. duben, se v Austrálii dodnes každoročně slaví jako Den australského a novozélandského armádního sboru (ANZAC) v rámci pietních vzpomínkových obřadů.

Katastrofa v Gallipoli otřásla australským nadšením pro válku a pokus o zavedení branné povinnosti v Austrálii v roce 1917 byl po vypuknutí lidových protestů zamítnut.

Druhá světová válka – Japonsko hrozí invazí

Navzdory těžkým ztrátám z první světové války se Australané ve druhé světové válce opět po statisících přihlásili jako dobrovolníci, aby přišli na pomoc Británii. Na evropském

a asijském válečném poli sloužilo nejméně 575 000 australských vojáků.

Válka se dostala do Austrálie vstupem Japonska do konfliktu v prosinci 1941. Japonci na počátku roku 1942 obsadili řadu ostrovních států v jihovýchodní Asii, čímž se jejich letadla dostala do dosahu Austrálie. Severní město Darwin bylo poprvé bombardováno japonským letectvem v únoru 1942. Při tomto náletu zahynulo nejméně 240 lidí. Do listopadu 1943 došlo k desítkám dalších útoků na Darwin a další severní města.

Kromě toho generál Douglas MacArthur, vrchní velitel amerických sil v Tichomoří, a jeho štáb využili Austrálii jako operační základnu poté, co byli Japonci vyhnáni z Filipín.

DO AUSTRÁLIE PŘICHÁZÍ MILION „DESETILIBROVÝCH BRITŮ“

Plakát vydaný organizací Australia House v Londýně, který vyzývá „britské muže a ženy“ k emigraci do Austrálie v rámci dotovaného programu zaměřeného na zvýšení počtu bělošského obyvatelstva po druhé světové válce. Označení „deset liber“ odkazuje na cenu lodní jízdenky.

Masivní příliv bílých přistěhovalců po druhé světové válce

Hrozba asijské invaze během druhé světové války podpořila propagandu o „žlutém nebezpečí“ a podnítila australskou vládu k zahájení programu, který podporoval evropskou imigraci do Austrálie. V důsledku toho se do Austrálie přestěhovaly tisíce bělochů, kteří uprchli před vojenským obsazením většiny východní Evropy Sovětským svazem. Kromě toho se po válce v Austrálii usadily tisíce Řeků, kteří založili rozsáhlé komunity v západních městech.

V 50. letech 20. století do Austrálie přišla nová vlna britských přistěhovalců, známá jako „ten pound poms“. Jednalo se o poslední z oficiálně sponzorovaných a preferenčních emigračních programů uzavřených mezi britskou a australskou vládou, který trval až do roku 1972. V rámci tohoto programu britské a australské úřady zajistily dopravu přistěhovalců lodí po zaplacení jízdného ve výši deseti liber, odtud pochází i název.

V průběhu programu se v Austrálii usadilo přibližně jeden milion bílých Britů. Náhlý nárůst počtu bílého obyvatelstva zahájil pro Austrálii novou éru prosperity známou jako „long boom“.

Zrušení politiky „Bílé Austrálie“

Období míru a prosperity v Austrálii po skončení druhé světové války vedlo k vytvoření liberálnější společnosti a v roce 1966 byla politika „bílé Austrálie“ z velké části opuštěna, když parlament přijal nový zákon o migraci. Tento zákon odstranil většinu omezení týkajících se imigrace osob mimoevropského

původu a zavedl imigrační pravidla, která se vyhýbala otázce rasového či národnostního původu všech přistěhovalců.

Poté, co se ukázalo, že imigrační úředníci stále využívají novelizovaná pravidla k tomu, aby neevropanům ztěžovali usazení se v Austrálii, byl v roce 1973 přijat zákon, který nařídil všem imigračním úředníkům, aby při výběru migrantů nebrali v úvahu rasu. Tento zákon znamenal formální konec politiky „Bílé Austrálie“ a v důsledku toho tvoří většinu imigrantů od poslední čtvrtiny dvacátého století lidé neevropského původu. Dlouhodobé dopady tohoto vývoje jsou popsány dále v této práci.

Zákon o Austrálii ukončuje ústavní roli Británie a referendum z roku 1999

Od sjednocení kolonií v roce 1901 je Austrálie zemí Commonwealthu, v níž je hlavou státu britská monarchie. Podpora tohoto uspořádání nikdy nebyla jednoznačná, zejména s ohledem na významný podíl obyvatel irského původu v rámci bílé australské populace. V důsledku toho v Austrálii vždy existovala silná pro-republikánská skupina.

Kromě toho zrušení politiky „Bílé Austrálie“, která upřednostňovala britskou imigraci, oslabilo vazby mezi pozdějšími přistěhovalci a Británií. Všechny tyto faktory dohromady vedly k přijetí souboru zákonů známých souhrnně jako Australský zákon z roku 1986. Tyto zákony ukončily pravomoci britského parlamentu nad Austrálií, které platily od přijetí Westminsterského statutu z roku 1931. Zákon navíc

učinil z australského Nejvyššího soudu nejvyšší odvolací instanci. Předtím byl nejvyšším odvolacím soudem Privy Council v Londýně.

Požadavek na republiku nezmizel a v roce 1999 vláda uspořádala referendum, v němž byli voliči výslovně požádáni, aby hlasovali o tom, zda by se Austrálie měla stát republikou. Výsledky ukázaly těsnou většinu ve prospěch zachování vazby s Británií. Pro republiku bylo odevzdáno 5 273 024 hlasů, proti bylo 6 410 787 hlasů.

Není náhodou, že jedinými místy, kde v tomto referendu převážila hlasy pro „ano“, byla velká města a dvě významné průmyslové oblasti v Novém Jižním Walesu – Newcastle a Wollongong. Ve všech těchto oblastech měla na složení obyvatelstva výrazný vliv imigrace z třetího světa, což nepochybně posílilo hlasy pro republiku.

ABORIGINCI SI NÁROKUJÍ CELKEM 65 PROCENT AUSTRALSKÉHO ÚZEMÍ

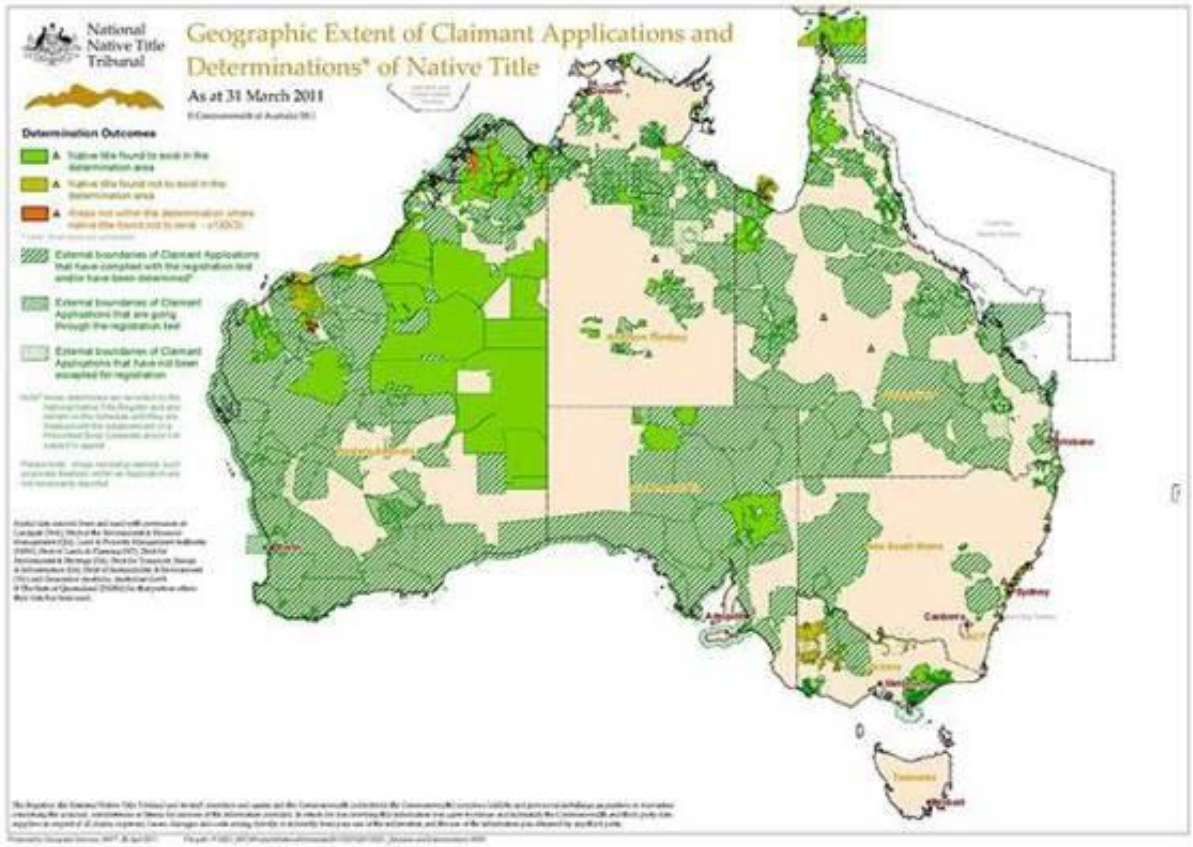

Tato oficiální mapa, kterou vydal Australský národní tribunál pro domorodá vlastnická práva na počátku roku 2011, znázorňuje území, která již byla přidělena Aboriginců nebo o ně tato komunita usiluje. Přidělování pozemků se zrychlilo od rozhodnutí australského Nejvyššího soudu ve věci Mabo v. Queensland z roku 1992, které poprvé v australském právu odmítlo koncept terra nullius („země, která nikomu nepatří“) a výslovně uznalo nárok Aborigincůn na vlastnictví půdy. Jednalo se o velmi sporné rozhodnutí, vzhledem k nedostatečné vyspělosti Aborigincůn a naprostému nepochopení soukromého vlastnictví půdy před příchodem Evropanů. Rozhodnutí však zůstalo nezpochybněno, hlavně kvůli tlaku politické korektnosti.

Aboriginci si nárokují 65 procent australského území

Na počátku 70. let došlo k rozmachu organizací bojujících za práva Aboriginců a k nárůstu požadavků na takzvaný „domorodý nárok“ neboli vlastnictví půdy. Tento pojem byl původním Aborigincům samozřejmě zcela cizí, avšak desetiletí liberální propagandy přesvědčila Aboriginці – a také značný počet bílých Australanů – že „domorodý nárok“ má oporu v nějaké právní historii.

Pomineme-li toto zkreslení, je faktem, že podle zvykového práva, základní morálky a Deklarace OSN o právech domorodých národů mají Aboriginci skutečně nárok na půdu. Určení povahy a rozsahu těchto nároků se však ukázalo jako problematické. Situaci navíc dále komplikuje velký počet lidí smíšeného původu s částečným aboriginním původem, kteří jsou od 70. let klasifikováni jako Aboriginci. Má například někdo, kdo je z čtvrtiny Aboriginec, stejná práva na půdu jako někdo, kdo je čistokrevný Aboriginec? Tento problém nebyl nikdy vyřešen.

Australský právní systém se těmto otázkám vyhnul tím, že jednoduše prohlásil, že kdokoli, kdo tvrdí, že je Aborigincem, jím je, a přiznal této osobě právo na „domorodý titul“. Tato úleva byla udělena na základě zákona zvaného Native Title Act z roku 1993, který se konkrétně odvolával na pravomoc parlamentu „vydávat zvláštní zákony pro příslušníky aboriginské rasy“.

Podle sčítání lidu z roku 2006, které provedl Australský statistický úřad (ABS), činil počet obyvatel „Aboriginců a ostrovanů z Torresova průlivu“ v Austrálii 517 200, což představuje 2,5 % celkové australské populace. ABS přisuzovalo tento nárůst vysoké porodnosti. Rozloha území, na které si Aboriginci činí nárok, činila na počátku roku 2011 téměř 65 procent celkové rozlohy Austrálie. Zhruba patnáct procent území Austrálie již bylo přiděleno výlučné správě Aboriginců. Zbytek bude, alespoň teoreticky, pravděpodobně převeden pod správu Aboriginců na základě zákona o domorodých právech (Native Title Act).

Australská vláda si tuto domorodou půdu od dané komunity „pronajímá“. Tyto platby mají formu hotovostních výplat, sociálních dávek, dotací a řady zvláštních ujednání, která pro aboriginní obyvatelstvo znamenají de facto dotovanou existenci.

Nároky Aboriginců na půdu však opět ilustrují skutečnost, že demografické obsazení je klíčem k určení povahy civilizace v jakékoli oblasti. Půda může právně patřit Aborigincům, ale nemají dostatečný počet obyvatel, aby ji obsadili jako většinu. To znamená, že dominantní kulturou v Austrálii nikdy nebudou Aboriginci, i když mají právní nárok na toto území.

Pokusy o vytvoření rady zastupující aboriginní obyvatelstvo selhaly

V rámci kroku, který by byl označen za „rasistický“, kdyby se o něj pokusili bílí Australané, zřídila australská vláda v roce

1989 parlamentním zákonem Komisi pro Aborigince a ostrovany Torresova průlivu (ASTIC). Tento orgán dostal za úkol uspořádat v roce 1996 volby do třiceti pěti regionálních rad, přičemž hlasovat směli pouze „registrovaní“ domorodci. Navzdory rozsáhlé propagaci v aboriginní komunitě se voleb zúčastnilo pouze asi 25 procent oprávněných voličů.

V roce 2003 byl úřadující aboriginský předseda ASTIC Geoff Clark odvolán z funkce poté, co byl obviněn, že se v mládí podílel na skupinových znásilněních. Krátce nato se ASTIC ocitla uprostřed závažné korupční krize a v roce 2005 byla rozpuštěna.

Pokus o vytvoření rasově exkluzivního aboriginního řídícího orgánu selhal a všechny administrativní funkce byly převedeny na Úřad pro koordinaci politiky domorodých obyvatel (OIPC), který je součástí Ministerstva pro rodiny, bydlení, komunitní služby a záležitosti domorodých obyvatel.

Problematická komunita Aborigincŭ

Více než sto let podpůrných programů a dotací poskytovaných Aborigincům bílými Australany nedokázalo tuto komunitu podstatně pozvednout. Součástí této politiky byl i kontroverzní program z první poloviny dvacátého století, v jehož rámci byly děti Aborigincŭ odebrány z péče nezodpovědných rodičů a svěřeny do pěstounské péče bílých rodin. Tato politika se zcela neprávem stala známou jako program „ukradené generace“. Ačkoli se tato politika nijak nelišila od opatření, která přijímalo ministerstvo sociálních věcí

na ochranu ohrožených dětí s nezodpovědnými rodiči v bílých komunitách, rasové podtóny byly zneužity jak aboriginskými aktivisty, tak liberály jako důkaz „rasismu“. Neexistují ani přesné údaje o tom, kolik aboriginských dětí bylo odebráno do pěstounské péče, a program byl prováděn nahodile, stát od státu.

Aboriginci dosahují ve školách a na vysokých školách trvale horších výsledků než všichni ostatní obyvatelé Austrálie, včetně nedávných asijských přistěhovalců. Podle oficiálních vládních údajů zveřejněných v roce 2004 byly výsledky domorodých žáků v národních testech čtení, psaní a počítání prováděných ve třetím, pátém a sedmém školním roce horší než výsledky jejich vrstevníků. V roce 2006 činila nezaměstnanost mezi Aboriginci 46 procent.

Počet hospitalizací Aboriginců z důvodů, které Australská komise pro lidská práva označila jako „duševní a behaviorální poruchy způsobené užíváním psychoaktivních látek“, byl v roce 2008 pětkrát vyšší než u zbytku populace. Kromě toho byla míra hospitalizací z důvodu „úmyslného sebepoškozování“ u Aboriginců třikrát vyšší než u zbytku populace.

Míra uvěznění Aboriginců nejvyšší na světě

V roce 2009 byla míra uvěznění Aboriginců čtrnáctkrát vyšší než u zbytku populace a zpráva z roku 2004 zjistila, že pravděpodobnost, že se Aboriginci ocitnou ve vězení, je jedenáctkrát vyšší. Ačkoli tvoří přibližně 2 % populace,

Aboriginci dlouhodobě představují více než čtvrtinu vězňů v australských věznicích.

A konečně, míra zneužívání návykových látek, včetně alkoholu, „čichání paliva“ a jiných drog, je mezi Aboriginci mimořádně vysoká. V Severním teritoriu zavedla australská vláda za velkých nákladů bezalkoholové palivo zvané Opal ve snaze zastavit tuto epidemii.

Žádnou z těchto sociálních nešvarů nelze přičítat „rasismu“ nebo jejich životnímu prostředí, které je nyní, díky desetiletím dotací a podpory, stejné nebo dokonce lepší než u mnoha bílých Australanů. Pravděpodobnější vysvětlení lze najít ve skutečnosti, že IQ domorodců je s hodnotou 62 druhé nejnižší na světě (ve srovnání s obyvateli východní Asie, kteří mají průměrné IQ 105, Evropany, kteří mají průměrné IQ 100, a Afričany ze subsaharské Afriky, kteří mají IQ 67. Pouze Křováci z pouště Kalahari a Pygmejové z konžských deštných pralesů mají nižší IQ – 54 – než Aboriginci). Tato nepříjemná skutečnost je v dnešním politicky korektním liberalismu zamlčována a ignorována.

Homogenita je klíčem ke stabilitě

Vývoj Austrálie v moderní zemi prvního světa je v ostrém kontrastu se zeměmi, které byly v některých případech založeny již před stovkami let. Kdyby, jak tvrdí liberální světonázor, byly čas, geografie nebo jiné environmentální faktory jedinými určujícími faktory vývoje společnosti, bylo by logické předpokládat, že země jako Haiti, která je nezávislá od roku

1804, by byla rozvinutější než Austrálie, která byla formálně sjednocena teprve v roce 1901. Skutečnost, že se úrovně rozvoje těchto dvou zemí tak výrazně liší, lze přičíst pouze obyvatelstvu těchto regionů – a žádnému jinému faktoru. To platí zejména pokud vezmeme v úvahu, že Austrálie je v každém ohledu mnohem méně pohostinným místem než Haiti.

Současný stav Austrálie se vyvinul stejně rychle jako kterýkoli evropský národ a je klasifikován jako první svět, i když byl vytvořen teprve na počátku devatenáctého století. Je to živý důkaz toho, že každá společnost je pouze odrazem lidí, kteří v ní žijí, a nikoli výlučně produktem prostředí.

Rychlý rozvoj Austrálie je také dán tím, že po většinu období svého růstu zůstávala relativně rasově homogenní. Tato situace se změnila se zrušením politiky „Bílé Austrálie“ a do konce prvního desetiletí 21. století změnila zejména asijská imigrace výrazně tvář mnoha měst. Tímto vývojem a jeho důsledky se zabýváme dále v této práci.

PŘÍLIV ASIATŮ DO AUSTRÁLIE

Asiaté tvoří jednu z hlavních skupin současných přistěhovalců do Austrálie, jak dokládá tento snímek z ulice v Sydney z počátku roku 2002.

KAPITOLA 58: Záliv vrahů: Rasová válka na Novém Zélandu

Osídlení Nového Zélandu Evropany se výrazně lišilo od osídlení Austrálie, protože domorodé obyvatelstvo, známé jako Maorové, kladlo bílým osadníkům skutečný, násilný a odhodlaný odpor.

Maorové se na Nový Zéland dostali poprvé kolem roku 1280 n. l., což znamená, že tam žili méně než čtyři sta let před příchodem prvních Evropanů. Přesto jsou plně uznáváni jako původní obyvatelstvo této země.

První kontakt Evropanů s Maory

Prvním evropským průzkumníkem, který dorazil na Nový Zéland, byl Holanďan Abel Tasman, jenž 17. prosince 1642 zakotvil se svou malou flotilou lodí u pobřeží dnešního Golden Bay na Jižním ostrově. Následujícího dne se k holandským lodím přiblížily čtyři maorské kánoe a podle Tasmana „několikrát zatroubily na hudební nástroj… my jsme pak nařídili našim námořníkům, aby jim na oplátku zahráli pár melodií.“ Nizozemci poté vystřelili z děla směrem k moři, načež Maorové v hrůze uprchli.

Následujícího dne se k nizozemským lodím přiblížila další maorská kánoe, ale vrátila se na břeh. Tasman nařídil svým lodím přiblížit se blíže k pobřeží, protože, jak napsal, „tito lidé zřejmě hledali naše přátelství.“ Tasman nařídil spustit na vodu dva menší čluny, aby se setkaly s dalšími dvěma maorskými

kánoemi, které vypluly z břehu. Bez varování jedna z maorských kánoí narazila do jedné z malých holandských lodí a zaútočila na posádku s klacky a kopími. Při útoku zahynuli čtyři běloši a Maorové odnesli jedno z těl zpět na břeh.

Tasman nařídil holandským lodím odplout, „protože jsme nemohli doufat, že s těmito lidmi navážeme přátelské vztahy, ani že zde získáme vodu nebo občerstvení.“ Když odplouvali, několik maorských kánoí se znovu vydalo na vodu, ale Holanďané na domorodce vystřelili a zahnali je pryč. Tasman pojmenoval záliv Moordenaersbaai („Záliv vrahů“) a do svého deníku zapsal, že toto setkání „nás musí naučit považovat obyvatele této země za nepřátele“.

Tato nešťastná událost určila ráz mnoha budoucích styků mezi bílými osadníky a Maory a výrazně kontrastovala s reakcí australských Aboriginců na evropské osídlení.

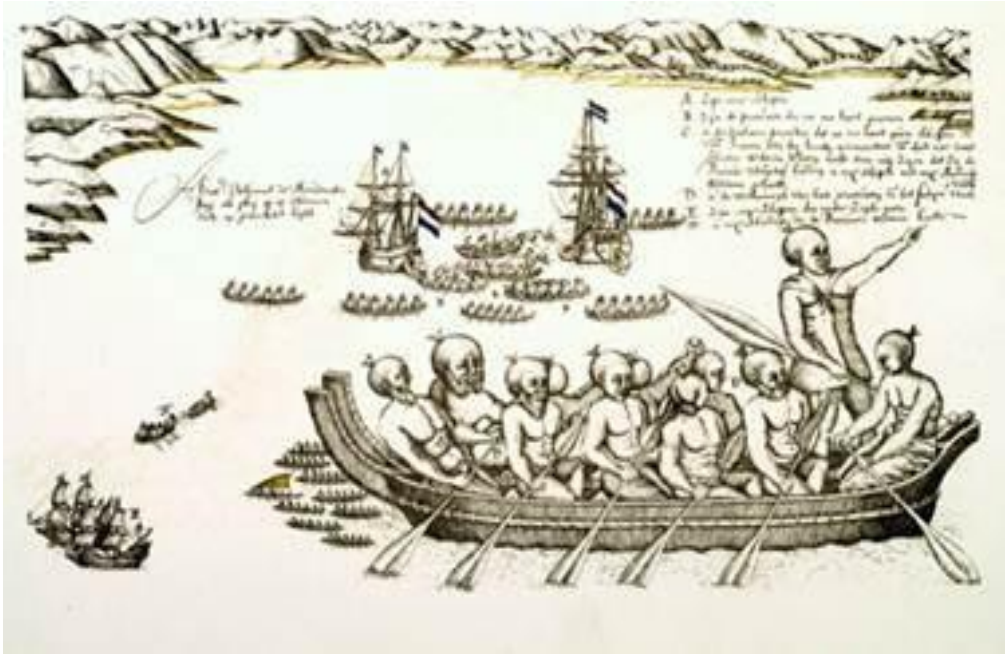

Náčrt domorodců v člunu, který vytvořil jeden z členů posádky nizozemského průzkumníka Abela Tasmana v době útoku na bílé průzkumníky v oblasti, která se dnes nazývá Golden Bay na Novém Zélandu. Původní nizozemský popis zní: „Pohled na Záliv vrahů, když zde kotvíte v hloubce 15 sáhů.“

Kapitán anglické výpravy James Cook se setkává s Maory

K dalšímu kontaktu Evropanů s Maory došlo v roce 1769, kdy britský průzkumník kapitán James Cook se svou slavnou lodí Endeavour zakotvil u pobřeží, které je dnes známé jako Poverty Bay na Severním ostrově Nového Zélandu. Z pobřeží stoupal kouř a Cook to vyložil tak, že tato země je obydlená. On a několik členů posádky vystoupili na břeh ve dvou malých člunech, aby místo prozkoumali. Jakmile se dostali na pevninu, Evropané se vydali pěšky, přičemž nechali čtyři námořníky hlídat čluny na pláži.

Z křoví se vynořila skupina Maorů a zaútočila na čtyři námořníky hlídající čluny. Bílí muži byli na útok připraveni a domorodce odrazili; jednoho z nich zabili výstřelem, což ostatní vyděsilo natolik, že utekli.

Cookova výprava uslyšela střelbu a rychle se vrátila na pláž a odtud zpět na Endeavour. Následující den bylo na pláži spatřeno více Maorů a byl učiněn nový pokus o navázání kontaktu s nimi. Cook vzal na palubu dva Tahiťany při dřívější zastávce na své plavbě a jejich jazyk byl poměrně podobný maorštině. Mohli tak poskytnout základní překladatelské služby a Tahiťané doprovázeli Cooka a některé členy jeho posádky, kteří se znovu vydali na břeh, aby se setkali s Maory.

Toto napjaté druhé setkání na pláži přerostlo v boj, když se jeden z Maorů náhle pokusil sebrat meč jednomu z námořníků. Běloši byli nuceni zahájit palbu na domorodce a poté, co byl zloděj meče zastřelen, Maorové uprchli.

Cook a jeho muži se opět stáhli na svou loď, aby zvážili další postup. V tu chvíli si všimli, že se na vodu vydaly dvě maorské kánoe a plují směrem k lodi. Cook se rozhodl pozvat Maory na palubu, získat si jejich důvěru nabídkou darů a poté je propustit v naději, že ostatním členům kmene sdělí, že Evropané jsou přátelští.

Tento plán téměř selhal, když Maorové zaútočili na jeden z malých člunů, který byl vyslán, aby je přivítal. Běloši byli opět nuceni zahájit palbu a několik dalších Maorů bylo zabito. Někteří Maorové, kteří skočili přes palubu, aby se vyhnuli střelbě, byli však zajati a odvezeni na palubu britské lodi.

Tam Cook svůj plán uskutečnil. Nabídl jim dary, jídlo a pití a za krátkou chvíli Maorové přijali, že bílí muži jsou přátelští. Byli odvezeni zpět a předáni velké skupině svých kmenových soukmenovců shromážděných na břehu, což bylo vůbec první nenásilné setkání mezi Evropany a Maory. Poté Cook nařídil své lodi odplout.

Loď Endeavour pokračovala do oblasti, která se dnes nazývá Hawkes Bay na východním pobřeží Severního ostrova, kde došlo ke kontaktu s novým maorským kmenem. Cookovi muži právě dokončovali obchod s rybami, když Maorové unesli jednoho z tahitských tlumočníků. Únosci se pokusili s vězněm odplout, ale Evropané zahájili palbu. Další Maor byl zabit a ve zmatku tahitský překladatel uprchl a doplaval zpět k britské lodi. Cook pojmenoval tuto oblast Kidnapper's Bay (Zátoka únosců) a tak skončil další pokus o navázání kontaktu s Maory.

Nakonec, 14. ledna 1770, byla skupina přátelských Maorů nalezena v zátoce, kterou Cook pojmenoval Queen Charlotte's Sound na Jižním ostrově. Tam se Evropané mohli s Maory pokojně setkat a obchodovat s nimi s rybami a zeleninou. Cook se vrátil do Británie, aby přinesl zprávy o svých objevech, a při své druhé plavbě o dva roky později obeplul a zmapoval Nový Zéland.

Nahoře: Maorská válečná kánoe, nakreslená oficiálním malířem kapitána Jamese Cooka, Williamem Hodgesem, který doprovázel tohoto průzkumníka při jeho druhé návštěvě Nového Zélandu. Takovéto maorské čluny často útočily na nehybná evropská plavidla. Dole: první mapa Nového Zélandu, kterou nakreslil Cook poté, co při své druhé cestě obeplul ostrovy.

Evropské zbraně vyvolaly mezi Maory války o muškety

Po dobu čtyřiceti let po Cookově návštěvě představovaly obchodní lodě z Británie, Francie a Ameriky hlavní formu kontaktu Evropanů s novými zeměmi. Maorové měli obzvláštní zájem o získávání předmětů, jako byly kovové nože, sekery a zbraně.

Zbraně měly obrovský vliv na kmenové války na Novém Zélandu, zejména když je kmenoví příslušníci použili proti svým nepřátelům, kteří nikdy předtím mušketu neviděli. Mušketové války byly sérií mezikmenových válek, které zuřily v letech 1807 až 1842 a v nichž byly zbraně poprvé nasazeny maorskými kmeny.

Ačkoli jsou záznamy neúplné (protože Maorové žádné nevedli a jediné zprávy pocházely z doslechu od bílých osadníků), zdá se, že během této doby proběhlo pět velkých válek, které si vyžádaly velmi těžké ztráty. Některé kmeny, jako například Moriori na Chathamských ostrovech, byly v tomto konfliktu ostatními Maory zcela vyhubeny a odhaduje se, že v důsledku těchto válek se celá maorská populace snížila na polovinu.

Marc-Joseph Marion du Fresne a Zátoka atentátů

Kanibalismus byl běžnou součástí válečných praktik Maorů, což Evropané zjistili již v 18. století. K jednomu z prvních zaznamenaných případů došlo na Severním ostrově Nového Zélandu v roce 1772. Průzkumník Marc-Joseph

Marion du Fresne byl vyslán francouzskou správou Mauricia, aby prozkoumal Austrálii a Nový Zéland.

Zakotvil v Zátoce ostrovů a zpočátku navázal přátelské kontakty s několika Maori, na které jeho expedice narazila. Skupina Maorů však napadla francouzské průzkumníky, když lovili ryby v zátoce Manawaora. Du Fresne a více než dvě desítky jeho mužů byli zabiti a poté snězeni Maory. Tento čin vyvolal zuřivou reakci zbytku francouzské expedice, která podnikla odvetný útok, při kterém byly zabity stovky členů kmene. Francouzi pojmenovali záliv Anse des Assassinats („Zátoka atentátů“), což je název, který se používá dodnes.

Masakr u Boydu

V roce 1809 zakotvila britská loď jménem Boyd pod velením kapitána Johna Thompsona v přístavu Whangaroa na Severním ostrově poté, co vyplula z Austrálie s cílem sbírat vzorky stromu zvaného kauri. Místní Maorové z Whangaroa se chovali přátelsky a nabídli kapitánu Thompsonovi a jeho posádce, že je zavedou k vhodným stromům. Thompson a další čtyři muži nabídku přijali a vyrazili v člunu s maorskými průvodci.

Jakmile však vystoupili na břeh, Maorové zaútočili a Thompsona i jeho muže zabili. Někteří Maorové se oblékli do jejich šatů a za pomoci večerní tmy, která jim pomohla zamaskovat se, obsadili evropský člun a přiblížili se k nic netušící lodi Boyd. Maorové vnikli na palubu a spící posádku jednoho po druhém zavraždili. Cestující byli poté donuceni

shromáždit se na palubě, kde byli všichni zabiti poté, co dorazily maorské posily na kánoích. Pět Evropanů se schovalo v lanoví lodi a v tichém zděšení sledovalo, jak Maorové vraždili a rozřezávali své oběti v přípravě na kanibalskou hostinu, která se později konala na břehu.

Útočníci opustili loď se svou hrůznou kořistí a pět přeživších se pokusilo o útěk následujícího dne, když se k nim přiblížila kánoe patřící jinému maorskému kmeni, který neměl s pachateli masakru nic společného. Tento pokus o útěk skončil neúspěchem, když kánoe napadli Maorové z kmene Whangaroa a všichni prchající Evropané až na jednoho byli dopadeni a zabiti.

Několik dalších Evropanů masakr přežilo tím, že se schovalo na palubě. Mezi nimi byla žena s dítětem, dvouletá holčička, která při útoku osiřela, a dva muži. Všichni byli zajati a drženi v zajetí Maory z kmene Whangaroa.

Loď Boyd byla poté odtažena několika maorskými kánoemi, ale nedaleko odtud najela na mělčinu. Členové kmene strávili několik dní pleněním lodi a když objevili sklad střelného prachu na palubě, pokusili se vystřelit z některých zbraní. Jejich neznalost nebezpečí střelného prachu vedla k explozi na palubě, která zabila desítky Maorů a loď zcela spálila.

Loď Boyd vzplanula poté, co domorodci zapálili sklad střelného prachu. Téměř celá posádka byla zabita a sežrána při jednom z nejznámějších kanibalských útoků Maorů.

Zpráva o masakru se donesla k evropské posádce jiné lodi v Zálivu ostrovů, lodi City of Edinburgh, pod velením kapitána Alexandra Berryho. Ti zorganizovali odvetný výpad, při kterém se vylodili a zajali dva maorské náčelníky odpovědné za incident s lodí Boyd. Berry nabídl výměnu náčelníků za bílé přeživší – tato dohoda byla přijata. Všichni přeživší kromě jednoho muže, který byl zabit a sněden poté, co byl donucen vyrobit několik ocelových rybářských háčků, byli propuštěni.

Posádka lodi City of Edinburgh našla na pobřeží hromady lidských kostí a Berry o tom napsal: „Viděli jsme znetvořené úlomky a čerstvé kosti našich krajanů, na nichž byly dokonce patrné stopy zubů.“ (Z knihy Tasman to Marsden: A History of

Northern New Zealand from 1642 to 1818, autor Robert McNab, Dunedin, 1914).

Zpráva o masakru na lodi Boyd se rozšířila po celé Evropě a v důsledku toho se ostrovy Nového Zélandu staly známé jako útočiště „kanibalských divochů“ a všichni cestovatelé se jim po mnoho let vyhýbali.

Společnost New Zealand Company a Smlouva z Waitangi

1774

Novozélandské ostrovy byly v roce 1788 oficiálně začleněny pod správu australské kolonie Nový Jižní Wales, avšak teprve na počátku 19. století došlo k prvním vážným pokusům o osídlení této země Evropany.

V roce 1839 založila skupina anglických podnikatelů společnost New Zealand Company, soukromý podnik, jehož cílem byla kolonizace Nového Zélandu. Za tímto účelem byli vysláni úředníci, aby od Maorů odkoupili půdu. Tyto obchody byly z morálního i právního hlediska velmi sporné, vzhledem k tomu, že domorodci neměli žádné ponětí o soukromém vlastnictví půdy. Společnost nicméně tvrdila, že se jí podařilo od domorodců půdu úspěšně odkoupit, a začala povzbuzovat osadníky k emigraci.

New Zealand Company provázely vnitřní spory, včetně odhalení, že velká část jejích propagačních materiálů zaměřených na nábor nových osadníků byla falešná nebo založená na nesprávných informacích. Britská vláda rychle zasáhla a vyslala na Nový Zéland své vlastní zástupce s pokynem zbavit New Zealand Company pravomocí na ostrovech.

Přibližně pět set kmenových náčelníků přijalo pozvání k jednání se zástupci britské vlády a v roce 1840 všechny strany podepsaly dokument, který vešel ve známost jako Smlouva z Waitangi. Na základě této dohody Británie formálně převzala svrchovanost nad ostrovy, jmenovala guvernéra a uznala vlastnická práva Maorů k půdě, kteří se jako britští poddaní dostali pod ochranu britské vlády.

Vzhledem k tomu, že žádný z maorských náčelníků neuměl číst ani psát a měl velmi omezené znalosti o důsledcích mezinárodních smluv nebo mezinárodní politice, byla Smlouva z Waitangi od svého podpisu předmětem kontroverzí. Dalším problémem byla skutečnost, že neexistoval žádný písemný maorský jazyk (písemná verze, která se používá dodnes, byla vynalezena profesorem Samuelem Lee z Cambridge University v roce 1820), a v důsledku toho se písemné anglické a maorské verze smlouvy podstatně liší.

Přes tyto obtíže je dnes Smlouva z Waitangi považována za oficiální zakládající dokument Nového Zélandu.

Maorské války 1845–1872

Smlouva z Waitangi však nezastavila konflikty mezi Evropany a Maory, zejména poté, co se ukázalo, že přistěhovalectví bělochů narůstá. V důsledku toho vypukla v roce 1845 řada válek, původně nazývaných maorské války (nyní však z důvodu politické korektnosti přejmenovaných na „novozélandské války“), které pokračovaly v několika fázích až do roku 1872.

Válkám předcházel incident známý jako Wairau Affray na Jižním ostrově, kdy byli bílí osadníci, kteří koupili půdu od maorského náčelníka, napadeni a jejich malá osada byla vypálena. Pokus o sestavení místní milice vedl k bitvě mezi oběma stranami, která vyústila v to, že dvaadvacet bělochů bylo zabito a snědeno Maory. Když se zpráva o tomto masakru

dostala do Británie, příliv bílých osadníků na téměř tři roky ustal.

Válka o vlajkový stožár

První střet v rámci maorských válek se odehrál v roce 1845 a je známý jako válka o vlajkový stožár (Flagstaff War). Jeden z původních signatářů Smlouvy z Waitangi, kmenový náčelník jménem Hone Heke, nebyl spokojen s rostoucí evropskou

imigrací a pod záminkou údajné urážky ze strany maorské ženy provdané za jednoho z bílých osadníků vyplenil město Kororareka (dnes známé jako Russell, které bylo první trvalou evropskou osadou na Novém Zélandu na Severním ostrově). Během tohoto útoku Heke porazil stožár, na kterém vlál britský prapor, což dalo válce její jméno. Britské jednotky spěchaly do Kororareky, aby předvedly svou sílu. Heke ustoupil a stožár znovu postavil.

Příměří však netrvalo dlouho. Ostatní Maorové, zejména náčelník Kawiti, povzbuzovali Hekeho, aby ve svém povstání pokračoval, a ten nařídil stožár porazit podruhé. Britské jednotky jej nahradily, ale během jednoho dne jej Maorové opět porazili. Britové postavili čtvrtý stožár a kolem něj rozmístili stráže. To se ukázalo jako lákavý cíl pro Maory a strážní stanoviště bylo napadeno velkou skupinou válečníků. Stráže byly zabity a stožár opět poražen, zatímco další velká maorská síla zaútočila a vypálila město. Celá bílá osada byla donucena ustoupit na lodě zakotvené u pobřeží.

Byly vyslány nové britské jednotky, aby znovu dobyly Kororareku. V dubnu 1845 selhal pokus o dobytí Hekeho opevnění z hlíny a dřeva (v maorštině nazývaného „pa“), protože Britové nedisponovali děly, která by byla dostatečně silná na to, aby prorazila stěny této stavby.

Mezitím vypukla mezikmenová válka mezi Hekeho skupinou a jiným kmenem pod vedením náčelníka Waka Neneho, která vyústila v to, že byl Heke vyhnán ze svého pa. Waka Nene se poté prohlásil za stoupence Britů a proti Hekeovi a ostatním maorským rebelům. Nový útok na druhou

povstaleckou pevnost pa málem skončil katastrofou pro Brity a jejich maorské spojence, které zachránil pouze včasný příjezd 32liberního děla, které pevnost ostřelovalo a přimělo její obránce k útěku.

Heke a jeho spojenci vybudovali třetí pevnost v Ruapekepeka. Jednalo se o jednu z největších a nejsofistikovanějších domorodých pevností, jaké kdy byly postaveny, a byla navržena tak, aby poskytovala maximální odolnost proti dělostřelecké palbě. Pevnost byla dobyta až v roce 1846 poté, co její přední palisáda zůstala bez dozoru a byla obsazena odvážnou britskou předsunutou hlídkou. Jakmile se Britové dostali dovnitř, dokázali porazit obránce a zmocnit se celého komplexu.

Poté, co přišli o svou poslední významnou pevnost, byli Kawiti a Heke nuceni požádat o mír. Waka Nene doporučil Britům, aby jim udělili milost, a oba povstalci byli omilostněni. Vlajkový stožár v Kororareka nebyl znovu postaven, ale kromě této symbolické změny se v důsledku války nic jiného nezměnilo.

Tažení v Hutt Valley

Maorské kmeny obývající údolí Hutt na Severním ostrově byly dalšími, kdo se vzbouřili proti evropskému zasahování, ačkoli následující válka byla zkomplikována vnitrokmenovými spory. To vedlo k tomu, že se některé kmeny spojily s britskými úřady proti povstalcům.

Spory ohledně pozemkových transakcí v údolí Hutt Valley trvaly již od roku 1842 a vedly k narůstajícímu napětí mezi různými kmeny, evropskými osadníky a jejich spojenými silami. Jeden z kmenů pod vedením náčelníka Nga Rangatahiho připravil v roce 1846 válečnou výpravu. Britové na to reagovali vysláním vojsk do této oblasti, což Maorové vnímali jako vyhlášení války.

Maorský útok na britský tábor byl odražen a Evropané na oplátku zaútočili a zničili maorskou osadu v Maraenuku. Maorové poté pochodovali po údolí Hutt a ničili každou bílou osadu a statek, který jim stál v cestě. V březnu dosáhly nepokoje takové úrovně, že bylo vyhlášeno stanné právo a do oblasti byly nasazeny další britské jednotky.

Následovalo několik bitev, zejména u Boulcottovy farmy a Battle Hill, které obě odrazily maorské útočníky. Po těchto porážkách se Maorové stáhli dále do vnitrozemí a nechali hlavní centra v údolí Hutt na pokoji. Britové postavili v Upper Hutt pevnost, aby zabránili dalším vpádům do údolí, a tato fáze konfliktu tak skončila.

Kampaň ve Wanganui

Ukončení války v údolí Hutt neznamenalo konec napětí na Severním ostrově. Nedaleká osada bělochů ve Wanganui, založená v roce 1841, měla pouhých dvě stě obyvatel a byla ohrožována jedním z kmenových náčelníků zapojených do tažení v údolí Hutt, Te Mamaku.

Britské úřady byly nuceny vyslat do této oblasti vojáky, kteří zde v dubnu 1847 vybudovali brod známý jako Rutland Stockade. Pevnost byla dokončena právě včas. Náhodná střelba, k níž došlo téhož měsíce, vyvolala masové povstání Maorů. Během několika dní bylo napadeno několik farem, zabito mnoho osadníků a Rutland Stockade byla obléhána.

Fotografie z 19. století zachycující mohutnou pevnost Rutland Stockade, která byla postavena za účelem ochrany bílých osadníků v okrese Wanganui. Pevnost byla napadena v květnu 1847, krátce po svém dokončení, ale nikdy nebyla dobyta.

19. května Maorové zahájili prudký útok na britskou pevnost. Nepodařilo se jim však prorazit a byli s těžkými ztrátami odraženi. Členové kmene se stáhli a začali stavět pa mimo město. Britové se rozhodli zaútočit na pa ještě před jejím

dokončením a zapojili se do boje s Maory na otevřeném prostranství před svou pevností. Členové kmene byli zatlačeni zpět do nedokončených opevnění a čekali na to, co považovali za nevyhnutelný závěrečný útok.

Britská armáda však mezitím pochopila, že čelní útok na dobře připravenou pevnost pa by byl sebevraždou, a tak se stáhla do své pevnosti a čekala na vývoj situace. Po několika dnech nečinnosti Te Mamaku oznámil Britům, že se stahuje z boje a že pokud jde o něj, válka skončila. Britové mu udělili milost na základě jeho slibu, že již nikdy nepozvedne zbraně, a tato fáze maorských válek tak skončila.

První taranacká válka 1860–1861

Vypuknutí konfliktu známého jako první taranacká válka v březnu 1860 bylo první velkou kampaní v rámci maorských válek, do níž se zapojily tisíce vojáků. Spor o vlastnictví půdy vyústil v násilí poté, co místní náčelník Pokikake Te Teira prodal pozemky Britům v okrese Taranaki na Severním ostrově Nového Zélandu, a to navzdory výslovnému zákazu svého nadřízeného náčelníka Wiremu Kingiho.

Britové vyslali do oblasti vojáky, aby zajistili nákup, a v reakci na to Kingi a skupina válečníků vybudovali pa na strategickém místě na sporné půdě a vytrhali hraniční značky britských zeměměřičů. Britské jednotky se vydaly vstříc Maorům a nařídily jim, aby se vzdali. Domorodci odmítli a vypukl boj, při kterém Britové použili proti pa děla. Po několika hodinách ostřelování Maorové opustili svou pevnost a uprchli.

To však nebyl konec povstání. Izolované farmy v oblasti se staly terčem útoků potulných maorských band a bylo zabito půl tuctu bělochů. Posíleni touto výhrou se Maorové znovu shromáždili, získali nové posily a vybudovali další pa. Britské jednotky pevnost zaútočily a domorodce opět vyhnali. Oživeni vítězstvím u Waireky zaútočili Britové na další pa u Puketakauere, ale tentokrát byli odraženi díky obratné obraně Maorů. Během následujících dvou měsíců prováděly maorské síly útoky typu „udeř a uteč“ proti bílým osadníkům, při nichž zabili několik desítek Evropanů a vypálili řadu farem.

Porážka u Puketakauere přiměla britského guvernéra uvědomit si závažnost situace, a tak byly do oblasti vyslány přes dva tisíce vojáků, aby povstání potlačili. Vzhledem k tomu, že maorské síly nikdy nepřesáhly ani osm set mužů, bylo z britského nasazení zřejmé, že chtějí situaci vyřešit jednou provždy. V rychlém sledu bylo zničeno několik maorských osad a řada nových pevností.

Britské síly pod velením generálmajora Pratta zahájily pomalý a opatrný postup směrem k Te Arei, hlavní maorské základně. Každý krok byl doprovázen výstavbou speciálně navržených pevností, které měly zajistit jejich boky a týl. Nakonec, tváří v tvář hrozící zkáze, Maorové požádali o příměří. Britové souhlasili a válka oficiálně skončila 18. března 1861.

Invaze do Waikata v letech 1863–1864

Do roku 1860 dosáhl počet bělochů na Novém Zélandu šedesáti tisíc, což odpovídalo počtu Maorů. Demografická rovnováha se obrátila a maorské vedení, které usoudilo, že mu uniká příležitost udržet si kontrolu nad svými územími, vytvořilo kmenové spojenectví známé jako Hnutí krále (Kingitanga).

Tato aliance měla být nejvyšší maorskou autoritou, která by se postavila proti dalšímu prodeji půdy Evropanům. Její vliv se brzy rozšířil a Kingitanga se otevřeně vzpírala britské autoritě a byla shledána jako původce stále rostoucího počtu nepokojů a kriminálních útoků na bělochy.

Pevnost Kingitanga se nacházela jižně od Aucklandu na Severním ostrově. Po významném posílení vojsk guvernér sir George Grey 9. července 1863 vyhnal všechny Maory z oblasti kolem Aucklandu a poté se střetl s hlavní maorskou silou – a porazil ji – v bitvě u Koheroa.

Navzdory drtivé početní převaze Britů se členové maorských kmenů ukázali jako lstiví nepřátelé a během následujících dvou měsíců provedli sérii útoků, při nichž zahynulo několik Evropanů. Zabrali také zásobovací sklad v malé osadě jménem Camerontown v bitvě, při které se maorský kmen Ngati Whauroa vydával za britské spojence, ale v kritickém okamžiku přešel na druhou stranu.

V polovině září byl odražen útok Maorů na britskou pevnost v Tuakau, což však členy kmenů nezastavilo v náhodných útocích na bílé osadníky na venkově. Za necelé dva týdny byly zabity téměř dvě desítky Evropanů a osadníkům v

celém regionu bylo doporučeno, aby se stáhli do opevněných míst, dokud nebudou Maorové poraženi. Jedním z nejznámějších incidentů tohoto období byl útok Maorů na opevněný kostel v Pukekohe. Maorové byli v této bitvě rozprášeni a čtyřicet členů kmene bylo zabito, ale mezi osadníky nebyly žádné oběti.

Britské přípravy na válku byly tou dobou již dokončeny. Byly přivezeny tisíce vojáků a další maorská obranná linie u Mere Mere byla prolomena po brutálním bombardování britskými loděmi. Maorové ustoupili k další obranné linii, kterou si vybudovali o kus dál u Rangiriri. Série porážek demoralizovala maorské síly a stovky z nich dezertovaly, takže proti postupujícím Britům zůstalo bojovat jen několik set mužů.

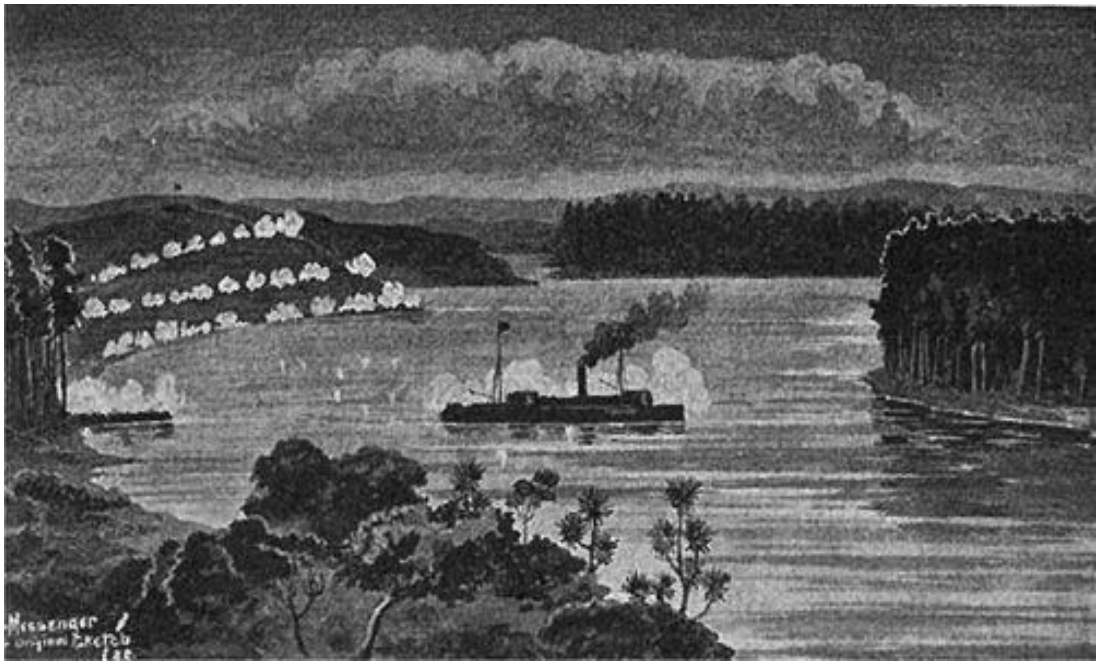

V říjnu 1860 nasadili Britové proti maorské pevnosti v Mere Mere dělové čluny, jak je znázorněno výše. Dvě pancéřové lodě, Avon a Pioneer, a čtyři obrněné čluny dopravily více než 1 200

britských vojáků, kteří zaútočili na maorské obranné pozice, které byly po bombardování z moře prolomeny.

Do 20. listopadu padla do rukou Evropanů i linie Rangiriri a na počátku prosince byla dobyta maorská osada Ngaruawahia, centrum hnutí Kingitanga. Britové pronásledovali prchající povstalce dále na jih a znovu je porazili u osady Rangiawahia.

Maorové připravili poslední obrannou pevnost v Orakau. Tuto pevnost však Britové dobyli po třídenním obléhání, při kterém bylo zabito téměř dvě stě maorských obránců. Po této porážce se Maorové formálně vzdali a byl vyhlášen mír. Oblast jižně od Orakau byla vymezena další maorskou linií a zůstala pod kontrolou kmene až do roku 1885.

Kampaň v Tauranga 1864

Kingitanga dostávala zásoby a bojovníky od maorských kmenů v Tauranze v zálivu Plenty, a proto tam byly vyslány britské jednotky, aby zajistily tuto oblast a zabránily dalšímu přílivu posil k rebelům na západě.

Po příjezdu britských sil začali Maorové stavět pevnost pa, která dominovala přístavu Tauranga. Tato obranná pozice byla chytře postavena tak, aby poskytovala maximální ochranu před britským dělostřelectvem, a obsahovala hluboké bunkry, ve kterých se mohli maorští válečníci ukrýt. Nazývala se Gate Pa, protože střed její konstrukce připomínal bránu.

Britské síly čítaly 1 700 mužů, zatímco maorští obránci měli jen několik set mužů. Evropané očekávali snadné vítězství, zejména po osmihodinovém bombardování některými z nejtěžších děl, jaká kdy byla na Novém Zélandu nasazena. Maorové však byli v bezpečí ve svých bunkrech, a když Britové zaútočili na pa, o které se domnívali, že bude zdevastované, byli místo toho přepadeni a více než sto mužů bylo zabito. Byla to nejhorší porážka, jakou britské síly na Novém Zélandu kdy utrpěly.

Maorští obránci uprchli a i když britské síly utrpěly těžké ztráty, pronásledovaly členy kmene a porazily je v bitvě u Te Ranga, několik mil od Gate Pa, 21. června 1864. Během této bitvy utrpěli Maorové přes sto mrtvých a byli zcela demoralizováni.

Do konce srpna bylo povstání v této oblasti potlačeno. Britové potrestali Maory tím, že jim zabavili to jediné, po čem toužily obě strany: půdu. Bylo zabaveno asi padesát tisíc akrů, které byly předány k osídlení bílými přistěhovalci.

Druhá taranacká válka 1863–1866

Zabavení maorských pozemků, k němuž došlo po skončení první taranacké války, položilo základ pro vypuknutí druhé války. Maorové nikdy nepřijali jednostranné zabavení svých pozemků a zpochybňovali nároky na území jižně od osady New Plymouth a v oblasti Waitara.

Trvající nepokoje přiměly zákonodárné shromáždění Nového Zélandu, které bylo založeno v roce 1852, k přijetí

zákona o osadách na Novém Zélandu (New Zealand Settlements Act) v prosinci 1863. Podle tohoto zákona mohla být zabavena maorská půda, která byla pod kontrolou kmenů, které se zapojily do „povstání“. Zákon vstoupil v platnost okamžitě v Taranaki a do konce následujícího roku bylo zabaveno a rozděleno mezi bílé farmáře přibližně 1 800 čtverečních mil půdy.

Mezitím se mezi Maory objevilo fanatické náboženství známé jako hnutí Hau Hau. To hlásalo násilí proti nenáviděným pakeha, neboli bílým lidem. Hau Hau Movement využívalo rituální zabíjení, kastrace, stínání hlav, vyřezávání srdcí a jiných částí těla a tradiční maorský kanibalismus. Kromě toho kněží Hau Hau učili, že jejich zaklínadla a kouzla poskytnou ochranu před kulkami. Náboženství se rychle rozšířilo po celém Severním ostrově a v roce 1864 již mezi kmeny dominovalo.

Kombinace těchto faktorů vedla k vypuknutí nového konfliktu, jehož jádrem byla sporná půda ve Waitara. Britský guvernér sir George Grey 11. května 1863 oznámil, že půda bude vrácena Maorům, zároveň však do oblasti vyslal vojáky, aby chránili bílé osadníky. Maorové na to reagovali útokem na britské vojáky, což Grey využil k vyhlášení nové taranacké války. Došlo k sérii menších střetů, z nichž většina skončila útěkem Maorů – avšak až poté, co byly zabity desítky evropských osadníků a vojáků.

Britské síly v letech 1863 a 1864 dobývaly jedno maorské opevnění za druhým a v jedné fázi dokonce nasadily válečnou loď, aby ostřelovala maorské pozice z moře. Zároveň oddíly místně rekrutované milice z neustále rostoucí populace

evropských osadníků prohledávaly maorské osady, ničily vesnice a zabíraly půdu. Maorové zaznamenali několik úspěchů a v jednom významném incidentu zajali a zabili sedm britských vojáků. Byli sťati a jejich hlavy byly vystaveny na ostrově, aby přilákaly nové rekruty do hnutí Hau Hau.

Násilný boj pokračoval po celý rok 1864, ale Britové již zdokonalili umění využívat války jako způsob, jak Maorům odnímat další půdu. Po každé potyčce stavěli řadu pevností a území bylo vyklizeno od Maorů a osídleno bílými farmáři. Pokrok byl pomalý, ale neúprosný, a Maorové byli postupně zatlačováni zpět.

Do dubna 1865 byla tímto způsobem obsazena většina pobřeží osmdesát mil severně od New Plymouthu. Navzdory britské nabídce míru v září válka pokračovala až do roku 1866. Nakonec se ukázalo, že bílí osadníci a britské jednotky jsou příliš silní na to, aby je bylo možné porazit, a po několika střetnutích, při nichž nefungovala kouzla proti kulkám, což mělo pro maorské válečníky katastrofální následky, vedlo rozčarování z náboženství Hau Hau a opakované porážky k ukončení povstání. V listopadu 1866 válku formálně ukončila mírová smlouva.

Kmen Ngai Te Rangi se vzdal v Tauranze po porážce u Te Ranga v červnu 1864. Členové kmene odevzdali jak své zbraně, tak i ty, které ukořistili od Britů v předchozí bitvě u Gate Pa. Tuto skicu nakreslil britský voják přímo na místě.

Mezi Maory vypukla občanská válka Hau Hau

Ne všechny maorské kmeny na Severním ostrově uznaly mír z roku 1866, zejména ty, které byly stále zapojeny do hnutí Hau Hau. Ti Maorové, kteří pochopili, že toto násilné náboženství je podvod, se proti němu ostře postavili. To vedlo k tomu, že se mnoho Maorů z Taranaki připojilo k vládním silám a podílelo se na potlačování povstání kmenů podporujících Hau Hau.

V důsledku toho, když byly vládní síly nasazeny k dopadení vrahů německého křesťanského misionáře Carla Völknera (který byl rituálně zabit a jehož oční bulvy byly

veřejně snědeny vůdcem Hau Hau, Kereopou Te Rauem, v březnu 1865), byli Maorové z Taranaki nasazeni po boku koloniální milice a společně vedli velmi účinnou kampaň proti místním Maorům v Opotiki. Povstání spojené s Hau Hau bylo potlačeno během několika týdnů.

Zleva doprava: maorský vůdce Kereopa Te Rau, vyfotografovaný těsně před popravou oběšením; kostel, kde se událost odehrála; a Carl Völkner, oběť. Tento německý misionář postavil v Opotiki kostel a do roku 1865 přivedl ke křesťanství řadu maorských stoupenců. V únoru téhož roku dorazil Kereopa Te Rau do Opotiki a rychle obrátil Völknerovu kongregaci na náboženství Hau Hau. Následující měsíc byl Völkner zajat svými bývalými věřícími a popraven stětím. Kereopa Te Rau poté uspořádal bohoslužbu Hau Hau uvnitř Völknerova kostela, přičemž Völknerova hlava ležela na kazatelně. Během bohoslužby Hau Hau Kereopa Te Rau vytrhl Völknerovi obě oční bulvy a snědl je. Tato zvěrstva vyvolala novou kampaň Britů zaměřenou na potlačení rebelů Hau Hau v této oblasti, což se podařilo asi o sedm let později. Kereopa Te Rau byl v roce 1872 pověšen.

Mezi Maory na Severním ostrově pak vypukla malá občanská válka, v níž proti sobě bojovali stoupenci hnutí Hau Hau a jeho odpůrci. Skeptici požádali bílou vládu o pomoc, která jim byla včas poskytnuta. Bílí vyzbrojili „loajální“ Maory, kteří se poté zapojili do řady bitev s kmeny podporujícími hnutí Hau Hau v Poverty Bay, Hawke's Bay, Napieru a Tauranaze.

V mnoha z těchto střetů bojovala koloniální bílá milice po boku „loajálních“ maorských sil. Kmeny Hau Hau byly zcela poraženy, jejich tradiční maorská vojenská lstivost ustoupila bezhlavým otevřeným útokům poháněným vírou, že jsou neproniknutelní pro kulky.

Poslední fáze maorské občanské války se odehrála během protibělošského povstání vedeného charismatickým náčelníkem Te Kootim v roce 1868. Te Kooti založil další náboženský kult a vedl své stoupence k vražednému řádění, při kterém byly zavražděny desítky bělochů. Často zabíjel i jiné Maory a nakonec kombinace vládních sil a maorských oponentů zničila jeho mocenskou základnu. Nakonec Te Kootiho kult přišel o stoupence a on sám upadl v zapomnění poté, co mu byla v roce 1883 udělena amnestie.

Třetí válka v Taranaki 1868–1869

Třetí taranacká válka představovala závěrečnou fázi rasových válek na Novém Zélandu. Tento konflikt, často nazývaný Titokowarova válka podle svého hlavního protagonisty, byl pokračováním druhé taranacké války.

Titokowaru byl totiž bojovníkem již v té předchozí válce – a konvertoval k náboženství Hau Hau, když se toto náboženství rozšířilo po Severním ostrově.

V červnu 1868 zahájil Titokowaru sérii útoků proti bílým osadníkům podél řeky Waingongoro. Krátce nato se k uším bílých úřadů donesly zprávy o kanibalské hostině a rituálních vraždách a byly mobilizovány vládní jednotky, aby tuto novou hrozbu porazily. Titokowaru byl však zkušeným bojovníkem a ačkoli byl stoupencem Hau Hau, nevěřil v legendu o neproniknutelnosti vůči kulkám. Maorský vůdce si dobře připravil obranu a v sérii střetů u Turuturu-Mokai a Te Ngutu o Te Manu rozprášil koloniální síly (které zahrnovaly i malý oddíl „loajálních“ Maorů).

Porážené koloniální síly byly po desítkách obětí nuceny k ústupu. Porážky ještě zhoršila skutečnost, že ustupující evropští vojáci byli svědky rituální vraždy bílých zajatců Titokowaruovými válečníky, kteří se specializovali na vyřezávání srdcí svých nepřátel.

Titokowaruova vítězství povzbudila další maorské kmeny, aby se připojily k jeho povstání, a mnoho „loajálních“ Maorů dezertovalo z koloniálních sil. Vládním silám trvalo měsíce, než se z těchto porážek vzpamatovaly, a teprve v lednu 1869 byl zahájen útok na Titokowaruovu novou pevnost v Moturoa. Bitva u Moturoa, jak se jí začalo říkat, skončila pro vládní síly další katastrofální porážkou.

Na vrcholu svých vítězství Titokowaru náhle ztratil schopnost motivovat a vést své stoupence. Rozpad jeho

impozantní armády je zahalen tajemstvím, ale nejpravděpodobnějším vysvětlením je, že jeho pád nakonec způsobily konflikty mezi kmeny. Ať už byla příčina jakákoli, do konce roku 1869 poslední účinný maorský odpor proti Evropanům zmizel.

Korunní kolonie Nový Zéland, založená v roce 1841

Rostoucí počet bílých osadníků na Novém Zélandu a vzdálenost této země od australského Nového Jižního Walesu způsobily, že původní plán správního sjednocení obou regionů se stával stále nepraktičtějším. V důsledku toho byl Nový Zéland v roce 1841 znovu ustanoven jako samostatná korunní kolonie s hlavním městem Wellington.

V roce 1852 britský parlament schválil zákon o novozélandské ústavě, který umožnil zavedení zastupitelské vlády v kolonii. První volby se konaly v roce 1853 a první zasedání členů parlamentu se uskutečnilo v roce 1854. Do roku 1865 se novozélandský parlament přestěhoval do Wellingtonu.

Maorům byla v novozélandském parlamentu přidělena rasově vyhrazená křesla

Ačkoli neexistovala žádná konkrétní klauzule, která by Maorům zakazovala volit, první novozélandský parlament byl zvolen na základě přísného majetkového volebního práva. To v praxi znamenalo, že většina Maorů byla z voleb vyloučena, protože již tehdy neměli téměř žádnou představu o soukromém

vlastnictví majetku v evropském smyslu. Nejbližším pojmem vlastnictví, který Maorové znali, byly kmenové pozemky patřící náčelníkům. V důsledku toho mělo v době prvních voleb právo volit asi sto maorských náčelníků. Omezené volební právo se však uplatňovalo bez rasových předsudků a i mezi bílými osadníky činil celkový počet voličů v roce 1853 5 749.

Probíhající války s Maory přesvědčily mnoho Evropanů, že domorodci musí být v parlamentu nějakým způsobem zastoupeni. V důsledku toho novozélandský parlament vytvořil čtyři křesla vyhrazená speciálně pro Maory, o která mohli hlasovat všichni dospělí maorští muži.

I když se jednalo o samostatný volební seznam, zbytku obyvatelstva neunikla ironie toho, že všeobecné volební právo pro muže bylo Maorům přiznáno dříve než bělochům na Novém Zélandu. Kromě vyhrazených křesel dostali ti Maorové, kteří splňovali podmínky pro volební právo podle majetkových omezení, druhý hlas i v „běžných“ volbách, čímž se jejich hlasovací síla fakticky zdvojnásobila. Tato nerovnost se stala ještě zřetelnější, když byla v roce 1879 zrušena majetková kvalifikace pro získání volebního práva.

Uspořádání samostatných křesel mělo trvat pouze pět let, protože se předpokládalo, že Maorové brzy budou vlastnit půdu na individuálním základě, stejně jako Evropané. To se však nestalo, jak se očekávalo, a vyhrazená křesla byla v roce 1872 prodloužena a v roce 1876 učiněna trvalými.

Maorům bylo v novozélandském parlamentu přiděleno sedm rasově vyhrazených mandátů, o které mohou hlasovat pouze oni. Zatímco běloši jsou z hlasování o maorských mandátech výslovně vyloučeni, všichni Maorové mohou hlasovat o „všeobecných“ mandátech. To nevyhnutelně vedlo k nárůstu maorského etnonacionalismu a ke vzniku Maorské strany. Nahoře: Demonstrace Maorské strany před budovou novozélandského parlamentu ve Wellingtonu v roce 2004. Socha novozélandského premiéra Richarda Seddona byla při této příležitosti ozdobena vlajkou Maorské strany. Pokusy malých skupin bílých Novozélanďanů o vytvoření rasově exkluzivních stran byly odmítnuty jako „rasistické“, ale proti skupinám určeným pouze pro Maory se takové pomluvy nepoužívají.

Maorové mají od roku 1879 právo volit jak na maorském, tak na „obecném“ volebním seznamu, a v roce 1893 nový zákon stanovil, že na volební seznamy pro volby do vyhrazených

křesel budou automaticky zapsáni pouze čistokrevní Maorové. „Míšenci“, tedy lidé smíšeného evropsko-maorského původu, dostali právo rozhodnout se, zda chtějí být zapsáni na volební seznam určený výhradně pro Maory.

Vyhrazená maorská křesla zůstala v platnosti dodnes, navzdory námitkám, že jsou rasově diskriminační. Počet křesel vyhrazených pouze pro Maory byl v roce 2002 zvýšen na sedm poté, co Nový Zéland přešel na volební systém poměrného zastoupení.

Nový Zéland se také stal první zemí na světě, která v roce 1893 udělila volební právo ženám, ačkoli, jakkoli to může znít podivně, ženám bylo až do roku 1919 zakázáno kandidovat.

Chov ovcí a produkce zlata zvyšují počet bělochů

Počet bílého obyvatelstva na Novém Zélandu vzrostl po zahájení chovu ovcí v 50. letech 19. století a po objevu zlata v roce 1852. Po mnoho desetiletí tvořila vlna více než třetinu novozélandského vývozu a po prvním úspěšném transkontinentálním vývozu mraženého masa v roce 1882 se skopové a jehněčí maso stalo dalším významným zdrojem příjmů.

Po roce 1852 došlo k několika zlatým horečkám, které přilákaly na Nový Zéland velké množství hledačů štěstí. Do roku 1866 dosáhla produkce zlata rekordních 735 000 uncí, což je více než dvacet dva tun. Těžba zlata nadále hrála důležitou roli v novozélandské ekonomice a v roce 2000 vytěžily doly Macraes a Martha každý svou miliontou unci.

Novozélanďané bojovali za Británii v obou světových válkách

Během první světové války se novozélandské jednotky zúčastnily katastrofální gallipolské kampaně proti Osmanské říši. Tato kampaň byla první společnou operací australského a novozélandského armádního sboru (ANZAC) a obecně se jí připisuje zásluha na upevnění novozélandského národního vědomí. Den ANZAC se dodnes slaví každoročně 25. dubna na počest novozélandských válečných padlých.

Vojáci z Nového Zélandu vystupují ve francouzském přístavu po plavbě kolem světa, aby bojovali na straně Spojenců v první světové válce.

Během první světové války sloužilo v ozbrojených silách neuvěřitelných 103 000 Novozélanďanů – z celkového počtu obyvatel jednoho milionu. Z tohoto počtu jich 16 697 padlo. To znamenalo, že v tomto konfliktu zahynulo 1,6 procenta všech Novozélanďanů, což byla jedna z nejvyšších úmrtností na obyvatele ze všech zemí zapojených do války.

Ještě větší počet Novozélanďanů sloužil ve druhé světové válce. Během války bojovalo v zahraničí v Evropě, severní Africe a v Tichomoří asi 140 000 vojáků. Z tohoto počtu jich bylo zabito asi 11 928, což představuje necelé 1 % celkové populace Nového Zélandu v roce 1939.

Maorové – společenská katastrofa

Podle sčítání lidu z roku 2006 tvořili Maorové 14,6 procenta obyvatelstva Nového Zélandu. Stejně jako u australských Aboriginců vykazuje maorská komunita extrémně vysokou míru nezaměstnanosti, věznění, alkoholismu, drogové závislosti a násilí. Zpráva o kriminalitě Maorů vydaná v říjnu 2005 například odhalila, že tvoří více než polovinu vězeňské populace Nového Zélandu a 45 procent pachatelů vykonávajících tresty v rámci komunity. To znamená, že Maorové jsou zodpovědní za více než 65 procent všech trestných činů na Novém Zélandu.

Celkově žalostný stav maorské komunity vedl v roce 1992 k vytvoření Ministerstva pro rozvoj Maorů novozélandskou vládou. Tento vládní úřad, věnovaný výhradně programům na podporu Maorů, má rozpočet v řádu milionů novozélandských

dolarů, podporuje podniky určené výhradně pro Maory a poskytuje stipendia a sociální dávky. Žádné z těchto opatření však zřejmě nemělo velký účinek.

Nový Zéland: země prvního světa díky obyvatelstvu prvního světa

Ačkoli Nový Zéland vznikl teprve v polovině devatenáctého století, již během několika desetiletí po svém vzniku byl považován za zemi prvního světa. Na konci dvacátého století byl Nový Zéland natolik vyspělý, že poskytoval zahraniční pomoc třiceti dvěma zemím po celém světě, z nichž všechny patří k zemím druhého nebo třetího světa.

Zřejmá otázka, která musí napadnout každého objektivního pozorovatele, zní: jak se mohl malý ostrovní stát, který existuje sotva 150 let, stát v tak krátké době natolik vyspělým, že nyní poskytuje zahraniční pomoc jiným zemím, z nichž mnohé vznikly dlouho před Novým Zélandem?

Odpověď, jakkoli politicky nekorektní, je prostá: Nový Zéland se stal zemí prvního světa, protože jeho obyvatelstvo je převážně tvořeno lidmi prvního světa.

Nový Zéland je dalším příkladem toho, jak je kultura a civilizace území určována výlučně tím, kdo tvoří většinu obyvatelstva, bez ohledu na okolní podmínky.

Auckland na Novém Zélandu byl založen v roce 1840. V roce 1900 se stal největším městem v zemi. Během jednoho století se Auckland proměnil v mocné město prvního světa, které vyrostlo doslova z divoké divočiny. Toto i mnoho dalších úspěchů dnešního Nového Zélandu dokazuje, že kultura je odrazem lidí, kteří v dané oblasti tvoří většinu obyvatelstva. Nový Zéland se stal zemí prvního světa, protože jej osídlili lidé prvního světa.

Po roce 1980 vzrostl příliv nebílých přistěhovalců

Imigrace z třetího světa do Nového Zélandu se v plném rozsahu rozběhla v posledních dvou desetiletích dvacátého století a od té doby pokračuje. Tento příliv, spolu s maorským obyvatelstvem, zvrátil proces europeizace Nového Zélandu, takže na konci prvního desetiletí jednadvacátého století tvořili

běloši méně než dvě třetiny novozélandské populace. Rozsah a důsledky tohoto vývoje jsou rozebírány v další části této práce.

KAPITOLA 59: Tvarování světa – technická revoluce bělochů

Dnešní svět je ovládán technologií jako nikdy předtím. Zejména inovace, které vznikly v důsledku průmyslové revoluce, ovládají celou planetu a lze je nalézt ve všech koutech světa.

Ačkoli je to všeobecně známo a na toto téma bylo napsáno nespočet knih a prací, všechny opomíjejí jeden zásadní rys této ohromující technologické revoluce. Tyto inovace, které udávají tempo celému světu, jsou výhradně dílem nepatrné menšiny bělochů. Tato skutečnost, stejně jako mnoho jiných nepříjemných historických pravd, je kvůli svým politickým důsledkům přehlížena.

MUŽ TISÍCILETÍ – JOHANNES GUTENBERG

Johannes Gutenberg (1400–1468) svým vynálezem knihtisku v roce 1436 zásadně změnil tvář civilizace. Jeho zařízení, vycházející z principu vinného lisu, bylo prvním tiskovým systémem, který využíval odlévání a lití pohyblivých kovových písmen. Žádný jiný vynález nepřispěl k šíření vzdělání a znalostí více než Gutenbergův, a tomuto Němci proto patří uznání jako jednomu z nejvýznamnějších vynálezců všech dob. V roce 2000 byl mezinárodní porotou zvolen Mužem tisíciletí za svůj vynález, který změnil svět.

Starověké počátky technologie

Ačkoli se často tvrdí, že moderní technologická éra začala průmyslovou revolucí, ve skutečnosti mnoho technologií, které formovaly moderní svět, vzniklo již o mnoho let dříve. Tím nechci nijak zlehčovat význam průmyslové revoluce, během níž došlo v období asi dvou set let k obrovskému skoku ve vývoji vědy a techniky.

Starověcí vynálezci

- Archimédes (287–212 př. n. l.) byl starověký řecký vynálezce, který formuloval princip páky a je považován za vynálezce složeného kladkostroje. Během svého pobytu v Egyptě vynalezl hydraulický šroub pro čerpání vody z nižší na vyšší úroveň. Nejznámější je díky objevu zákona hydrostatiky, často nazývaného Archimédův princip, který říká, že těleso ponořené do vody je nadnášeno silou rovnající se hmotnosti tekutiny, kterou toto těleso vytlačuje. Vynalezl také katapult a první „laserový paprsek“ – systém zrcadel, který vyvinul pro království Syrakusy a který soustředil sluneční paprsky na lodě útočníků a zapálil je – základní princip, na kterém je založeno zvětšovací sklo.
- Ktesibios (3. století př. n. l.) byl starověký řecký vynálezce, který se proslavil vynálezem řady zařízení využívajících tlak vzduchu a vody. Sestrojil také vzduchem poháněné katapulty, které využívaly vodní závaží (nádoby naplněné vodou, které tak získaly větší hmotnost) a stlačený vzduch. Jeho nejslavnějším vynálezem bylo výrazné vylepšení staroegyptské

klepsydry, neboli vodních hodin, v nichž voda kapající do nádoby rovnoměrným tempem zvedala plovák, který nesl ručičku označující hodiny. Plovák vybavil ozubenou tyčí, která otáčela ozubeným kolem a poháněla řadu ozdobných prvků: pískající ptáky, pohyblivé loutky, zvonící zvonky a další vychytávky. Přesnost Ktesibiových vodních hodin byla nakonec překonána až v roce 1657 kyvadlovými hodinami nizozemského vynálezce Christiaana Huygense, ale duch Ktesibiových hodin stále přežívá v kukačkových hodinách.

- Leonardo da Vinci (1452–1519) nebyl jen velkým umělcem, ale také vynálezcem, jehož dochované dokumenty a rukopisy jsou plné návrhů mnoha strojů, které jsou považovány za vynálezy devatenáctého či dvacátého století, avšak ve skutečnosti byly vytvořeny podle jeho plánů ze šestnáctého století. Mezi tyto návrhy patřily: přenosné mosty, děla, obrněná vozidla, ponorka, potápěčský oblek a modely letadel.

CHARLES BABBAGE A MECHANICKÉ POČÍTAČE

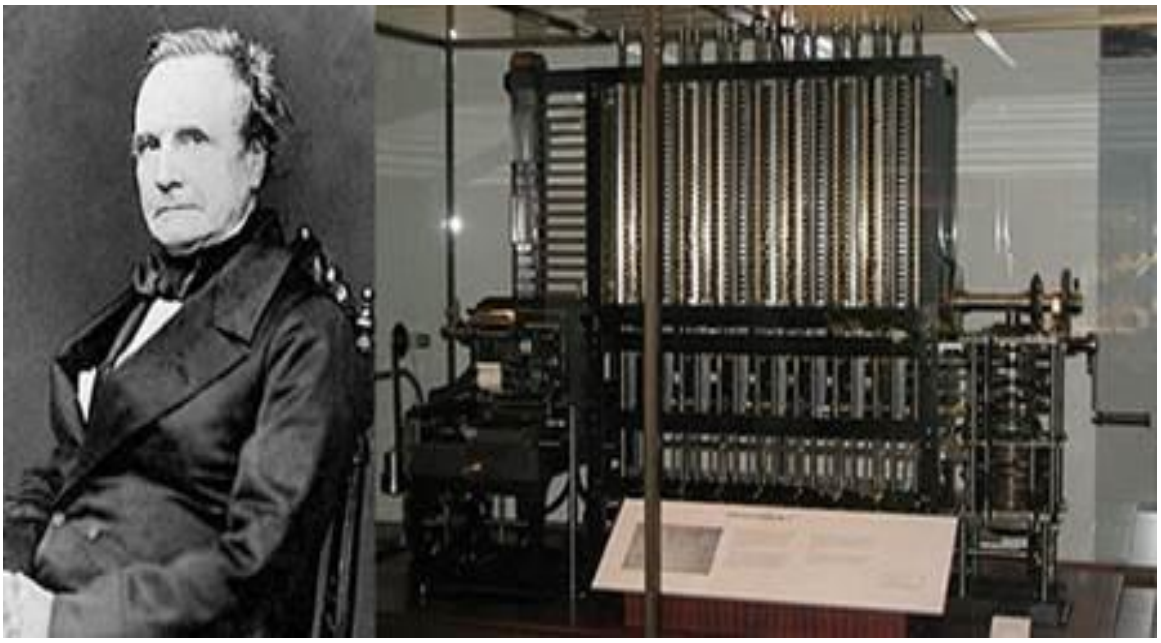

Charles Babbage a funkční model jeho mechanického počítače, takzvaného „Difference Engine“.

Počítače

Historie počítače je dalším vynikajícím příkladem toho, jak některé moderní technologie mají své kořeny v době před průmyslovou revolucí.

- První počítač – stroj schopný řešit matematické rovnice – sestrojil již v roce 1623 německý vědec Wilhelm Schikard. Sestrojil stroj, který využíval jedenáct úplných a šest neúplných ozubených kol a dokázal sčítat a s pomocí logaritmických tabulek také násobit a dělit.
- V roce 1642 vynalezl Francouz Blaise Pascal stroj, který uměl sčítat a odčítat a zároveň využíval systém, který automaticky přenášel a půjčoval číslice z jednoho sloupce do druhého. Německý matematik sedmnáctého století

Gottfried Leibniz navrhl speciální soukolí, díky němuž mohl Pascalův stroj provádět i násobení.

- První programovatelný počítač byl vyvinut v roce 1804, kdy Francouz Joseph-Marie Jacquard vynalezl tkalcovský stav, který pomocí děrných štítků programoval předem zvolené vzory. Jacquard byl za svou práci odměněn Napoleonem Bonapartem, ale byl nucen uprchnout z Lyonu, když na něj zaútočili tkalci, kteří v jeho vynálezu viděli ohrožení svého živobytí. Jeho tkalcovské stavy se používají dodnes, zejména při výrobě kvalitních nábytkových látek.
- Britský matematik a vynálezce Charles Babbage zahájil stavbu dvou úžasných počítačů zvaných „Difference Engine“ a „Analytical Engine“, kterou však nikdy nedokončil. Právě druhý z těchto strojů položil základy, na nichž byly vyvinuty všechny moderní počítače. Ačkoli Babbage vypracoval všechny plány, kvůli finančním potížím se mu nikdy nepodařilo stavbu svých strojů dokončit. Mnoho myšlenek týkajících se Babbageových počítačů zaznamenala jeho přítelkyně Augusta Ada Byronová, dcera slavného básníka lorda Byrona. Adiny koncepční programy pro tyto stroje vedly k pojmenování programovacího jazyka (Ada) na její počest. Ačkoli Analytický stroj nebyl nikdy postaven, jeho klíčové koncepty, jako je schopnost ukládat instrukce, použití děrných štítků jako primitivní paměti a schopnost tisknout, byly převzaty jinými a lze je nalézt v mnoha moderních počítačích.

- Německo-americký podnikatel Herman Hollerith vyvinul zařízení, které dokázalo elektronicky vytvářet a číst děrné štítky vyvinuté Jacquardem. Hollerithův tabulátor byl použit při sčítání lidu v USA v roce 1890 a zkrátil dobu sčítání o tři čtvrtiny. Společnost, kterou založil, známá pod názvem Tabulating Machine Company, se později spojila s řadou dalších podniků a v roce 1924 se stala světově proslulou společností International Business Machines Corporation, zkráceně IBM.
- Předchůdce moderního digitálního počítače se objevil v roce 1936, kdy britský matematik Alan Turing sestrojil Turingův stroj – zařízení, které vypadalo jako psací stroj a dokázalo zpracovávat rovnice bez lidského zásahu. Klávesnice počítačů vycházejí z tlačítek a rozložení kláves tohoto stroje.
- Ve 30. letech 20. století vyvinul americký matematik Howard Aiken počítací stroj Mark I, který vyrobila společnost IBM pod vedením Holleritha. Tento elektronický počítací stroj využíval relé a elektromagnetické součástky, které nahradily mechanická zařízení. Aiken také zavedl počítače na univerzity tím, že založil první program informatiky na Harvardově univerzitě.
- Během druhé světové války došlo k obrovskému pokroku v oblasti výpočetní techniky. Britové vyvinuli obrovský analogový počítač, který dokázal dešifrovat šifrované německé polní signály vysílané slavným zařízením „Enigma“. Tyto přenosy byly kvůli obrovskému počtu

možných kombinací považovány za nerozluštitelné, ale superpočítače v Bletchley Parku v Buckinghamshire se nakonec staly osudnými pro německé šifry.

- První úspěšný digitální počítač, Electronic Numerical Integrator and Computer (ENIAC), vynalezl Američan John Mauchly na Pensylvánské univerzitě v roce 1945. Mnoho z prvních úkolů ENIACu bylo určeno pro vojenské účely, jako například výpočet balistických střeleckých tabulek a návrh atomových zbraní. Mauchly a jeho partner založili vlastní společnost a vyrobili Universal Automatic Computer (UNIVAC), který se používal pro širší škálu komerčních aplikací.
- V roce 1948 vyvinuli američtí fyzici Walter Houser Brattain, John Bardeen a William Bradford Shockley v laboratořích Bell Telephone Laboratories tranzistor, zařízení, které mohlo fungovat jako elektrický spínač. Tranzistor měl obrovský vliv na konstrukci počítačů, neboť nahradil nákladné, energeticky neefektivní a nespolehlivé elektronky.
- Integrované obvody, jejichž vývoj započal v Americe na konci 60. let, umožnily miniaturizaci vnitřních obvodů počítačů. Tento průlom vedl přímo k dnešním osobním počítačům.

Evropští vynálezci a jejich vynálezy

- John Napier (1550–1617) byl skotský matematik, který vynalezl první systém logaritmů, popsaný v jeho knize

Canonis Descriptio (1614). Vynalezl také mechanické systémy pro provádění aritmetických výpočtů, popsané v jeho knize Rabdologia (1617).

- Sir Christopher Wren (1632–1723) byl anglický architekt, vědec a matematik, který navrhl mnoho významných budov, vynalezl meteorologické hodiny, které byly předchůdcem barometru, a vykonal průkopnickou práci v oblasti vývoje krevních transfuzí.

ISAAC NEWTON

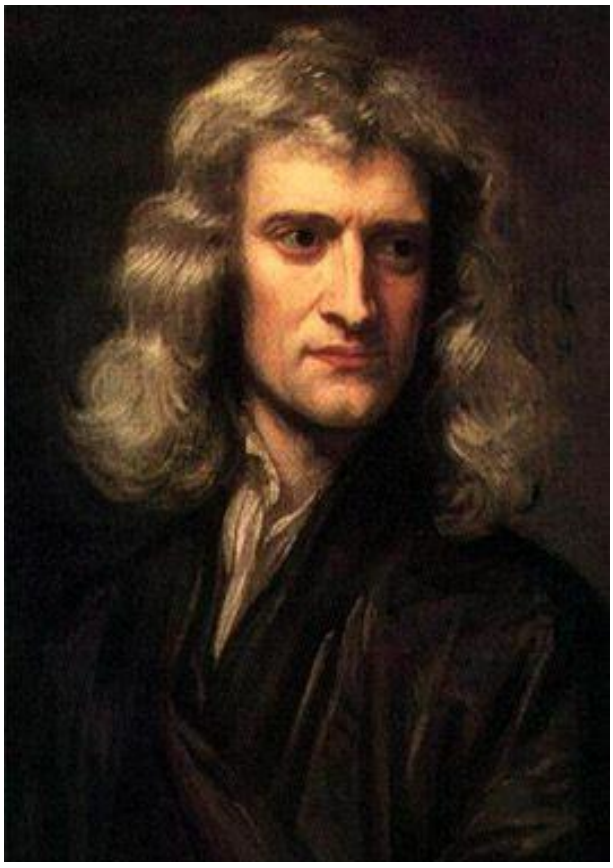

Isaac Newton (1642–1727) byl významným tvůrcem klasické fyziky a učinil mnoho nových objevů v mechanice a astronomii. Jeho myšlenky byly tak ucelené a dalekosáhlé, že téměř čtyři sta

let po jeho smrti se zákony, které formuloval, stále používají ve vědeckých výpočtech.

- Sir Isaac Newton (1642–1726) byl anglický vědec, který vypracoval komplexní mechanický model vesmíru založený na zákonu všeobecné gravitace. Jeho dílo mělo tak dalekosáhlý význam, že se z něj čerpalo ještě ve dvacátém století při plánování průzkumu vesmíru.
- Samuel Crompton (1753–1827) byl Angličan, který vynalezl přadací mulu, stroj schopný spřádat bavlnu na jemnější přízi a rychleji, než bylo možné při ručním předení. Pošetile prodal návrh stroje za pouhých šedesát liber. Ačkoli se tento stroj stal nejdůležitějším strojem v britském textilním průmyslu, Crompton žil v hrozných chudobných podmínkách, dokud mu britský parlament v roce 1812 neudělil 5 000 liber jako uznání za jeho inovaci.
- John Kay (1704–1764) byl Angličan, který v roce 1733 vynalezl létající člunek, jenž zvýšil rychlost tkaní. Stal se terčem útoků tkalců, kteří v jeho vynálezu viděli ohrožení svých živobytí, a Kay proto uprchl do Francie, kde zemřel v chudobě.
- Sir Richard Arkwright (1732–1792) byl britský vynálezce, který v roce 1769 sestrojil spřádací stroj, na němž se bavlněná vlákna spřádala do příze.
- Edmund Cartwright (1743–1823) byl Angličan, který v roce 1785 vynalezl mechanický tkalcovský stav. Cartwright také vynalezl stroj na česání vlny (1789) a parní stroj poháněný alkoholem (1797). Britský parlament

mu za jeho inovace udělil odměnu ve výši 10 000 liber, neboť mechanický tkalcovský stav položil základy průmyslové revoluce.

- James Hargreaves (1720–1778) byl Angličan, který v roce 1764 vynalezl spřádací stroj „Spinning Jenny“ (pojmenovaný po své dceři), která umožnila automatickou výrobu bavlněné příze.
- James Watt (1736–1819) byl skotský vynálezce, který se proslavil vývojem prvního funkčního parního stroje, zařízení, které původně vynalezli angličtí inženýři Thomas Savery a Thomas Newcomen. První parní stroje byly hlučná zařízení, která se používala k čerpání vody z dolů. Wattův první patent z roku 1769 odstranil mnoho jejich mechanických nedostatků a přinesl řadu inovací, jako například parní plášť, mazání olejem a izolaci válce pro výrobu páry. Watt také vynalezl rotační motor, který poháněl různá zařízení, včetně motoru s dvojitým účinkem (ve kterém byla pára přiváděna střídavě do obou konců válce), parního indikátoru (který zaznamenával tlak páry v motoru), odstředivého nebo flyballového regulátoru (který automaticky reguloval otáčky motoru) a nástavce, který přizpůsoboval dalekohledy pro použití jako zeměměřické vybavení. Toto poslední zařízení se používá dodnes. Na počest jeho úspěchů byla po tomto plodném vynálezci pojmenována elektrická jednotka „watt“.
- Edward Jenner (1749–1823) byl anglický lékař, který se zasloužil o zavedení očkování, zejména proti neštovicím.

- Louis Jacques Daguerre (1789–1851) byl Francouz, který vynalezl fotografickou techniku zvanou daguerrotypie, při níž se používaly kovové desky; tato technika byla až do zavedení svitkového filmu nejrozšířenější formou fotografie.
- Joseph Niepce (1765–1833) byl Francouz, který vynalezl první postup pro pořizování trvalých fotografických snímků. V roce 1826 se mu podařilo pořídit první dochovanou trvalou fotografii, zachycující nádvoří jeho domu, a to pomocí cínové desky potažené bitumenem.
- Robert Wilhelm Bunsen (1811–1899) byl německý chemik, který vynalezl spektroskop a objevil spektrální analýzu, což vedlo k objevu prvků cesia a rubidia. Bunsen také objevil, že hydratovaný oxid železa lze použít jako protijed při otravě arzenem. Ačkoli jeho jméno bylo dáno Bunsenovu hořáku, tento přístroj nevyvinul. Vynalezl však řadu dalších přístrojů, včetně ledového kalorimetru, filtrační pumpy a zinkovo-uhlíkového elektrického článku.
- Ernst Werner von Siemens (1816–1892) pocházel z rodiny německých inženýrů, kteří založili firmu nesoucí jeho jméno. Vynalezl elektrické dynamo a jako první začal používat gutaperču, pryžovitou látku sloužící k izolaci elektrických kabelů. Sestrojil také první elektrickou tramvaj (lanovku), která byla poprvé uvedena do provozu v Berlíně v roce 1879, a první elektrický vlak na světě.
- Michael Faraday (1791–1867) byl britský fyzik, který vynalezl plynový hořák (později známý jako Bunsenův

hořák), který se dodnes používá ve vědeckých laboratořích. Mezi jeho další významné objevy patřil vývoj benzenu a objev elektromagnetické indukce. Formuloval také zákony elektrolýzy, které nesou jeho jméno.

HENRY BESSEMER – KOUZELNÍK MODERNÍ OCELI

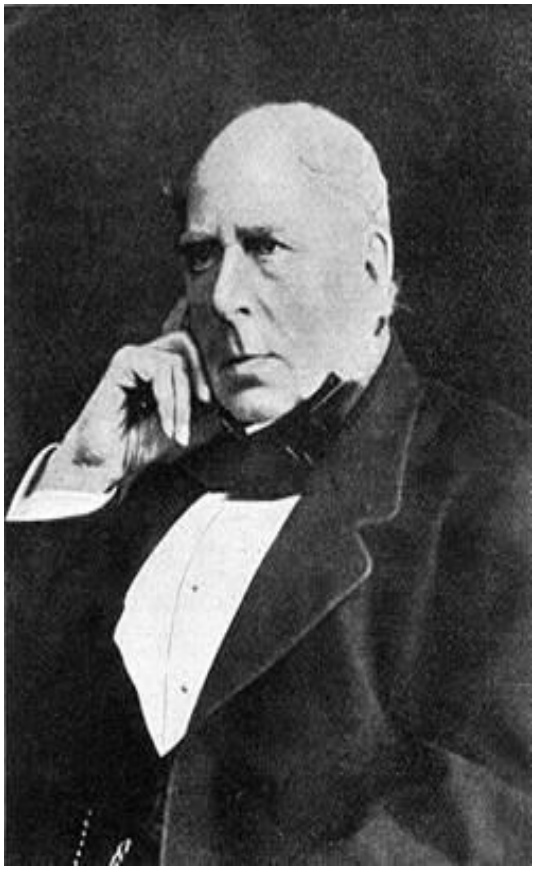

Sir Henry Bessemer (1813–1898) byl britský průmyslník a metalurg, který v roce 1856 vyvinul techniku výroby vysoce pevné kvalitní oceli, známou jako Bessemerův proces. Bessemerova metoda se rychle rozšířila po celém světě a Bessemer za svůj průlomový objev obdržel mnoho zahraničních vyznamenání, včetně rakouského Řádu Františka Josefa a

medaile od francouzského císaře Napoleona III. V Británii byl také povýšen do šlechtického stavu.

- Sir Henry Bessemer (1813–1898) byl britský vynálezce revolučního postupu výroby oceli, který si nechal patentovat v roce 1856.
- Richard Trevithick (1771–1833), otec železniční dopravy, byl britský strojní inženýr a vynálezce, který vyvinul první pojízdné parní stroje. Vylepšil konstrukci parního stroje Jamese Watta a do roku 1801 vyvinul první vlaky určené k přepravě cestujících. O tři roky později byly položeny první železniční koleje a začala éra železniční dopravy.
- George Stephenson (1781–1848) byl britský inženýr, který navrhl novou lokomotivu schopnou přepravovat cestující i náklad. Tato lokomotiva, známá pod názvem Rocket, byla představena v roce 1829 a podnítila rozvoj železničního průmyslu ještě více než Trevithickova práce. První lokomotiva byla z Anglie do Severní Ameriky odeslána ve stejném roce, kdy byla představena Rocket.
- Alfred Nobel (1833–1896) byl švédský vynálezce, který vyvinul vojenské zbraně, jako jsou miny, torpéda a dynamit.
- Guglielmo Marchese Marconi (1874–1937) byl italský elektrotechnik, který se proslavil prvním funkčním systémem rádiové komunikace. V roce 1897 založil v Londýně společnost Marconi's Wireless Telegraph Company, Ltd. a v roce 1899 zprovoznil rádiovou komunikaci přes Lamanšský průliv mezi Anglií a Francií.

V roce 1901 jako první vyslal rádiové signály přes Atlantický oceán mezi Anglií a Severní Amerikou. Během první světové války měl na starosti italskou bezdrátovou službu a vyvinul krátkovlnné vysílání jako prostředek tajné komunikace. Američan Nikola Tesla vyvinul podobný systém ještě předtím, než Marconi podal své patenty, a mezi oběma muži vypukl dlouhotrvající spor o to, kdo vynalezl rádio. Marconi však zůstává nejznámějším vynálezcem a bezpochyby zajistil tomuto zařízení komerční úspěch.

- Vlademar Poulsen (1869–1942) byl dánský vynálezce, který v roce 1898 sestrojil první magnetofon využívající magnetizovanou ocelovou pásku v přístroji, jenž nazval „telegrafon“. Magnetická páska, jakou dnes běžně používáme v magnetofonech, byla vyvinuta v Německu během druhé světové války.
- Louis Pasteur (1822–1895) byl francouzský vědec, který se proslavil především vynálezem procesu pasterizace, tedy sterilizace mléka a dalších látek. Stál také u zrodu mikrobiologie a vyvinul vakcíny proti celé řadě nemocí, včetně antraxu a vztekliny.
- Gregor Mendel (1822–1884) byl německý mnich, který objevil zákony genetiky na základě výzkumu zahradního hrachu. Mendel popsal vzorce dědičnosti pomocí sedmi párů protikladných znaků, které se vyskytovaly u různých odrůd hrachu. Zjistil, že tyto znaky se dědí jako samostatné jednotky, z nichž každá se dědí nezávisle na ostatních. Zjistil, že každý rodič má páry těchto jednotek, ale svému potomkovi předává pouze jednu jednotku z každého páru.

Jednotky, které Mendel popsal, byly později pojmenovány geny. Své poznatky publikoval v roce 1866 a staly se známé jako Mendelovy zákony dědičnosti.

- Louis Lumière (1864–1948) byl francouzský průkopník filmové fotografie, který spolu se svým bratrem Auguste vynalezl jeden z prvních systémů pro natáčení filmů a v roce 1895 natočil první skutečný film, který téhož roku představil veřejnosti: šlo o první filmové představení na světě.

Severoameričtí vynálezci a jejich vynálezy

- Benjamin Franklin (1706–1790) se proslavil především jako autor velké části americké ústavy, ale byl také uznávaným vynálezcem. Franklin vymyslel zařízení na regulaci kouřících komínů (což bylo první opatření proti znečištění) a v roce 1744 vynalezl Franklinova kamna, která poskytovala větší teplo při nižší spotřebě paliva. Jeho nejslavnější objev přišel v roce 1747, kdy dokázal, že blesk je elektrický jev. Vynalezl také hromosvod.
- John Fitch (1743–1798) sestrojil v roce 1787 první americký parník. Fitchovo plavidlo, na které si v roce 1791 nechal vydat patent v Americe i ve Francii, tvořilo jádro první pravidelné parníkové linky.
- Eli Whitney (1765–1825) je nejznámější díky svému vynálezu z roku 1793 – odzrnkovači bavlny, stroji, který oddělovál semena od vláken bavlníku s krátkými vlákny, což byla práce, která se dříve namáhavě prováděla ručně.

- David Bushnell (1742–1824) postavil v roce 1775 první ponorku. Plavidlo pro jednoho pasažéra, nazvané „Turtle“, bylo tvořeno dehtovanou dubovou koulí obepnutou železnými pásy a poháněno ručně ovládanými vrtulemi a čerpadly. Bylo určeno pro vojenské účely a jeho výzbroj tvořila vnější střela s náplní střelného prachu a rozbuškou.
- George Henry Corliss (1817–1888) vynalezl v roce 1849 Corlissův ventil, který reguluje přívod páry do válce motoru. Tento princip se poté uplatňoval ve všech systémech motorů s ventilovým řízením.
- Gail Borden (1801–1874) vynalezl postup pro zahušťování mléka a konzervování potravin.
- John Ericsson (1803–1889) byl švédský spolukonstruktér parní lokomotivy Novelty, která představovala hlavní konkurenci lokomotivě Rocket Georgea Stephensona. Ačkoli Ericssonův návrh během závodu mezi Rocketem a Novelty selhal z mechanického hlediska, byla to první lokomotiva, která urazila míli za méně než minutu. Ericsson také vynalezl lodní šroub (do té doby všechny lodě používaly vesla nebo kolesa s lopatkami) a první loď poháněná lodním šroubem, Francis B. Ogden, byla spuštěna na vodu v roce 1837. V roce 1870 si Ericsson nechal patentovat první motor na sluneční energii, který využíval sluneční světlo k ohřevu vody. Vytvořená pára se pak používala k pohonu strojů.

CHARLES GOODYEAR

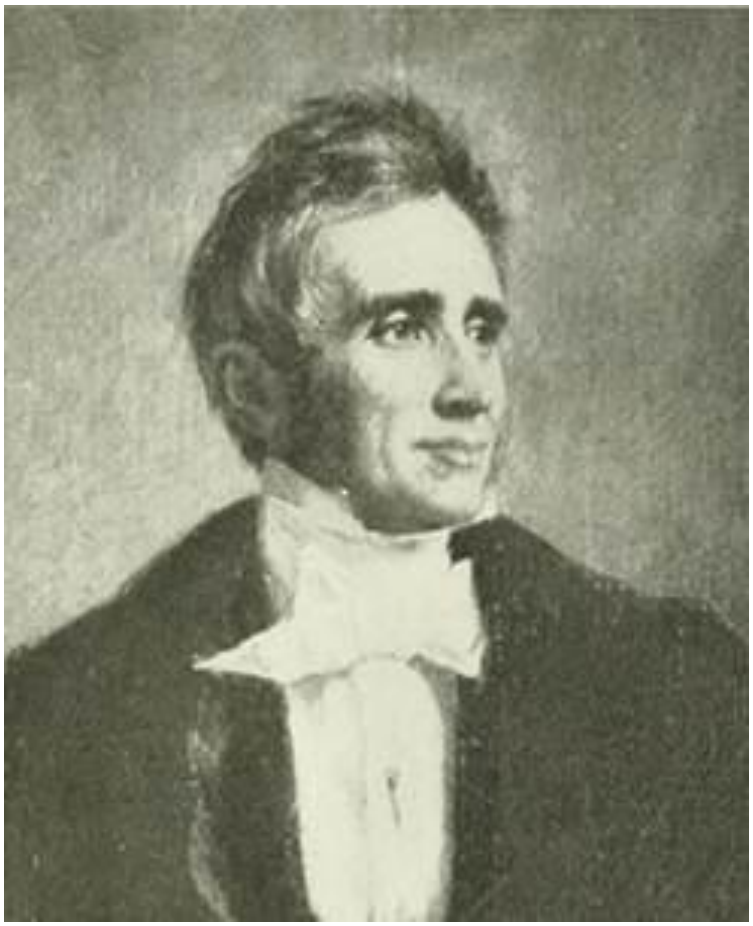

Americký vynálezce Charles Goodyear (1800–1860), který vynalezl vulkanizovanou gumu.

- Charles Goodyear (1800–1860) byl chemik, který vynalezl vulkanizovanou gumu smícháním kaučuku a síry při vysokých teplotách. Tento vynález z roku 1839 je dodnes základem gumárenského průmyslu.
- Elisha Gray (1835–1901) se stal jedním z nejtragičtějších vynálezců v americké historii, když podal patentovou přihlášku na telefon jen několik hodin poté, co ji podal Alexander Graham Bell. Zásluhy za vynález telefonu připadly Bellovi, ačkoli Grayovo zařízení bylo vyvinuto

souběžně. V roce 1888 si Gray nechal patentovat faxový telegrafní systém a založil společnost Western Electric Company.

- John Moses Browning (1855–1926) vynalezl některé z nejrozšířenějších zbraní v historii střelných zbraní. V oblasti zbrojní techniky přišel s několika významnými inovacemi, mezi něž patří systémy zadního nabíjení a automatického nabíjení, jakož i opakovací pušky a brokovnice.
- Edwin Howard Armstrong (1890–1954) vyvinul několik elektronických obvodů a systémů, které měly zásadní význam pro rozvoj rozhlasu, včetně regenerativního obvodu (1912) a systému rozhlasového vysílání s frekvenční modulací (FM). Regenerativní obvod zesiloval slabé rádiové signály a zásadně změnil dosah rozhlasového vysílání. Systém FM vysílání se dnes běžně používá.
- Lee De Forest (1873–1961) navrhl řadu prvních bezdrátových rozhlasových a telegrafních vysílačů. Jeho nejvýznamnějším vynálezem však byl typ elektronky, kterou De Forest nazval „audion“ a která je dnes známá jako trioda. Trioda byla klíčovou součástí všech rozhlasových, radarových, televizních a počítačových systémů, dokud ji na počátku 50. let 20. století nenahradil tranzistor.
- John Deere (1804–1886) navrhl v 30. letech 19. století ocelové radlice, které nahradily litinové. Společnost,

kterou založil v Illinois, se proslavila výrobou veškerého zemědělského nářadí.

- Charles Edgar Duyera (1861–1938) s bratrem Jamesem Frankem Duyerou sestrojil v roce 1894 první funkční automobil s benzínovým pohonem v Americe.
- George Eastman (1854–1932) si v roce 1884 nechal patentovat první prakticky použitelný svitkový film. Do té doby byla fotografie vyhrazena jen úzkému okruhu lidí, ale díky Eastmanovu vynálezu se stala dostupnou pro širokou veřejnost. V roce 1888 zdokonalil fotoaparát Kodak a v roce 1889 vynalezl pružný průhledný film, který umožnil rozvoj filmového průmyslu.

THOMAS EDISON – OSVĚTLUJE SVĚT

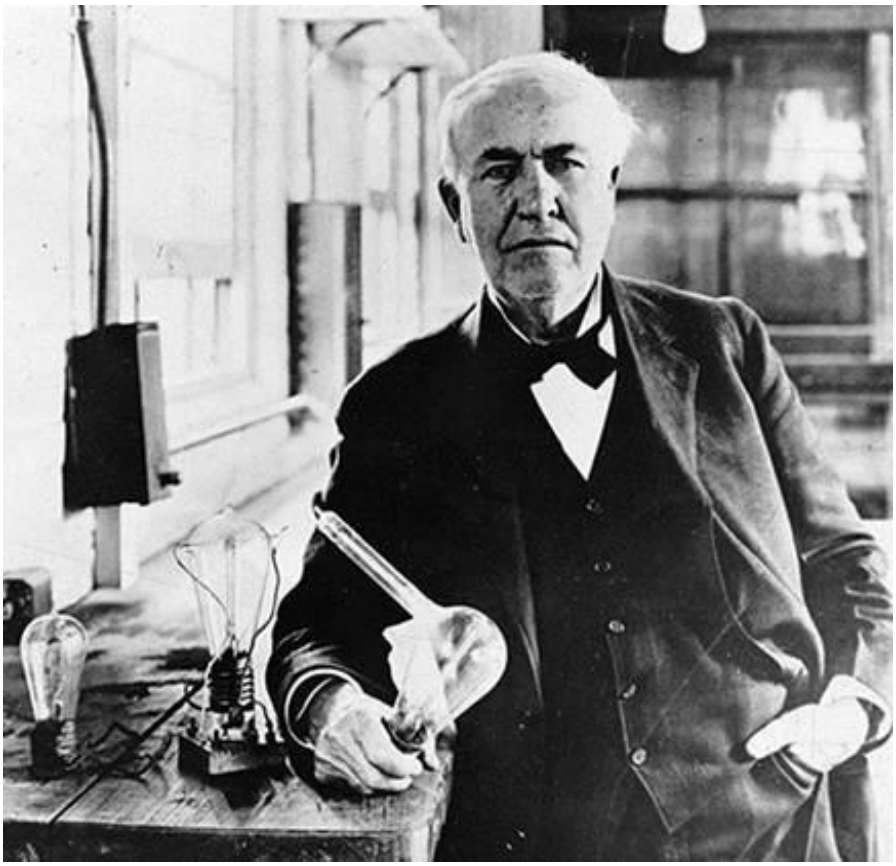

Thomas Alva Edison (1847–1931) byl vynálezcem první praktické žárovky. Tento vynález doslova změnil fyzický vzhled světa, neboť elektrická světla jsou viditelná dokonce i z vesmíru. Tento vynález z roku 1879 byl jedním z mnoha geniálních počinů Edisona, jejichž počet přesáhl tisíc a mezi něž patřil také fonograf a praktická filmová kamera.

- Thomas Alva Edison (1847–1931) byl plodný vynálezce, který vyvinul elektrickou žárovku, systém výroby elektrické energie, fonograf – zařízení pro záznam zvuku využívající kulatý válec (později jej upravil pro záznam na plochý disk, z něhož vznikl „gramofon“) – a filmový projektor, neboli kinetoskop. Synchronizací svého

fonografu a kinetoskopu vytvořil v roce 1913 první zvukové filmy. V roce 1882 vyvinul a nainstaloval první velkou centrální elektrárnu na světě, která se nacházela v New Yorku. Vyvinul také komerční verzi baterie, mimeograf, mikrotasimetr (používaný k detekci nepatrných změn teploty) a bezdrátovou telegrafickou metodu pro komunikaci s jedoucími vlaky. Celkem si Edison nechal patentovat více než tisíc vynálezů.

- Sherman Mills Fairchild (1896–1971) vynalezl několik fotoaparátů a navrhl první uzavřené kokpity pro letadla. Vynalezl také radiový kompas, hydraulické brzdy a podvozky pro letadla. V New Yorku založil společnost Fairchild Industries.
- Richard Jordan Gatling (1818–1903) se proslavil jako vynálezce gatlingového kulometu, prvního kulometu na světě schopného automatické střelby.

ELIAS HOWE – VYNÁLEZCE ŠICÍHO STROJE

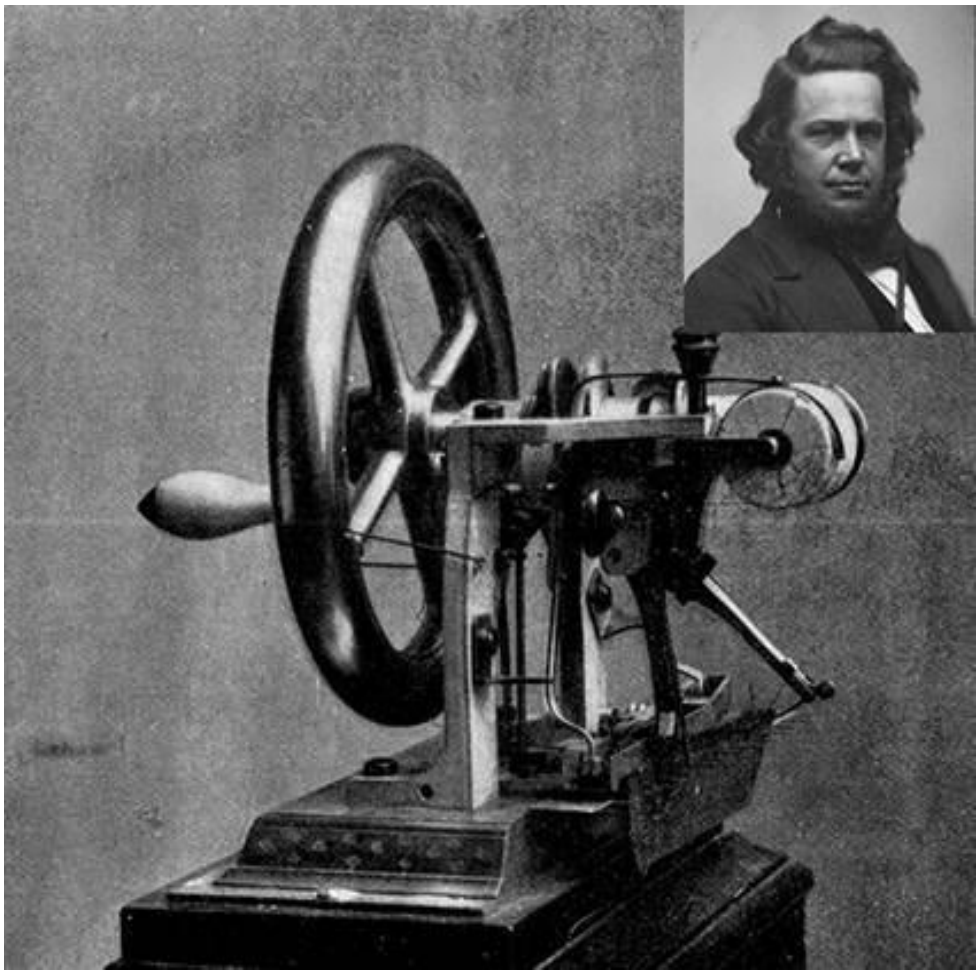

Elias Howe, americký vynálezce, který vyvinul šicí stroj, se stal obětí porušení autorských práv ze strany Isaaca Singera, jenž Howeův stroj sériově vyráběl v době, kdy byl Howe v Evropě. Po svém návratu Howe Singera zažaloval, spor vyhrál a bylo mu přiznáno značné odškodné. Nahoře: Stroj Eliase Howeho, 10. září 1846. Nejstarší model zaregistrovaný na patentovém úřadě.

- Elias Howe (1819–1867) se proslavil, když v roce 1837 navrhl a během následujících devíti let sestrojil šicí stroj, na který si v roce 1846 nechal patentovat. Poté odjel do

Anglie a po návratu o několik let později zjistil, že Isaac Singer mu ukradl patent a zahájil sériovou výrobu šicích strojů pod obchodním názvem Singer. Howe zažaloval Singera u soudu, v jehož průběhu proti němu Singer, který byl židovského původu, vznesl nepodložené obvinění z antisemitismu. Po několika letech Howe soudní spor vyhrál. Singerovi bylo nařízeno zaplatit vynálezci licenční poplatky za všechny šicí stroje značky Singer, které kdy byly vyrobeny, a Howe odešel do důchodu jako bohatý muž.

- Charles Franklin Kettering (1876–1958) vynalezl některé z nejznámějších předmětů moderního života. Mezi ně patří: elektrický automatický startér, který sestrojil speciálně pro automobily, ale později se používal i pro mnoho dalších aplikací; první elektronická pokladna, vyvinutá během jeho působení ve společnosti National Cash Register (NCR); první motorový generátor elektřiny; rychleschnoucí automobilový lak; vysokooktanový a olovnatý benzín; nejedovatá chladicí kapalina pro chladničky a první praktický motor pro dieselové lokomotivy.
- Herbert Edwin Land (1909–1991) se proslavil svou prací v oblasti polarizovaného světla: vyvinul nový typ polarizátoru, který nazval Polaroid, a to tak, že krystaly uspořádal a zalil do plastové fólie. V devatenácti letech si založil vlastní laboratoř a v roce 1937 založil společnost Polaroid Corporation, která vyvíjela infračervené filtry, brýle pro adaptaci na tmu a zaměřovače. Na konci 40. let

20. století společnost vyrobila první samovyvolávací fotoaparát Polaroid Land.

- Hiram Percy Maxim (1869–1936) pocházel z rodiny vynálezců. Jeho otec vynalezl kulomet Maxim a kordit. Mezi další Maximovy vynálezy patřil elektromobil z roku 1897 a tlumiče pro pušky a vzduchové kompresory.
- Cyrus Hall McCormick (1809–1884) vynalezl v roce 1831 první úspěšný žací stroj. Technické inovace tohoto stroje významně přispěly k rozvoji moderního zemědělství a byly začleněny do všech úspěšných žacích strojů, které byly od té doby vyrobeny. Zahradní sekačka vychází z jeho původního vynálezu.
- Samuel Morse (1791–1872) se proslavil vynálezem elektrického telegrafu a Morseova kódu. V roce 1843 vyčlenil americký Kongres 30 000 dolarů na to, aby Morse vybudoval experimentální telegrafní linku mezi Washingtonem D.C. a Baltimorem v Marylandu. Linka byla úspěšně nainstalována a 24. května 1844 poslal Morse první telegrafní zprávu: „Co Bůh stvořil!“
- Graves Otis (1811–1861) byl průkopníkem v oblasti konstrukce a výroby parních výtahů. Založil společnost Otis Elevator Company.
- George Mortimer Pullman (1831–1897) navrhl první železniční lůžkový vůz. Jeho továrna se rozrostla do samostatného města Pullman v Illinois.
- Christopher Sholes (1819–1890) vynalezl v roce 1867 první praktický psací stroj, čímž zdokonalil konstrukci, o jejíž vytvoření se poprvé pokusil již v roce 1714 Henry

Mill v Anglii. Vývoj tohoto stroje byl nesmírně náročný a Sholesově úspěšné konstrukci předcházelo nejméně sedmdesát šest pokusů. V roce 1873 podepsal Sholes smlouvu se společností Remington Arms Company, výrobcem zbraní, na výrobu a prodej psacího stroje. Sholes vyvinul klávesnici „QWERTY“ (která se dodnes používá v moderních počítačích s anglickým jazykem), aby vyřešil problém zasekávání kláves psacího stroje v místě kontaktu s páskou. Klávesy pro písmena, která se v angličtině nejčastěji vyskytují v kombinaci, jsou na klávesnici umístěny daleko od sebe.

- Elmer Ambrose Sperry (1860–1930) si nechal patentovat více než čtyři sta vynálezů, mezi nimiž byly elektrické obloukové osvětlení, elektrické tramvaje, vylepšení elektromotorů, gyrokompas, gyropilot pro řízení lodí, automatický gyropilot pro stabilizaci letadel a elektricky poháněné gyroskopy, které řídí ponorková a letecká torpéda.
- Nikola Tesla (1856–1943) byl americký elektrotechnik chorvatského původu, který v roce 1888 navrhl první praktický systém výroby a přenosu střídavého proudu pro elektrickou energii. V roce 1895 byly Teslovy střídavé motory nainstalovány v rámci projektu elektrárny u Niagarských vodopádů.
- George Westinghouse (1846–1914) se proslavil vynálezem železničního výhybkového srdce, zařízení, které umožňuje vlakům přejíždět z jedné koleje na druhou. V roce 1868 vynalezl vzduchovou brzdu, díky níž se proslavil nejvíce.

- Chester F. Carlson (1906–1968) vynalezl xerografii, elektronický proces suchého kopírování sloužící k reprodukci obrázků nebo dokumentů, který se dnes nazývá fotokopírování.
- Alexander Graham Bell (1847–1922) byl americký vynálezce skotského původu, který se proslavil vynálezem telefonu. Vynalezl také křidélko, zařízení používané ve všech letadlech k řízení vztlaku při letu. Založil společnost Bell Telephone Company a jeho potomci založili časopis National Geographic.

Skutečný původ papíru

Často se tvrdí, že papír byl vynalezen v Číně nebo v Egyptě. Ve skutečnosti však žádná z těchto dvou civilizací papír neměla. V Číně byl vynalezen pergamen na textilním základě a staří Egypťané jako pergamen používali svázané a lisované rákosí (papyrus). I vůbec nejstarší psací pergameny v Evropě byly vyrobeny z textilií, neexistují však žádné důkazy o tom, že by tento vývoj byl převzat z Východu.

V Evropě se kousky textilií ručně rozemlely na kaši, aby byly dostatečně tenké a mohly se použít jako psací materiál. Tento proces v roce 1798 revolučně změnil francouzský vědec Nicholas Louis Robert, který vynalezl první mechanický stroj na výrobu papírové kaše. Surovinou však stále zůstávaly hrubé textilie. Robertův stroj vylepšili Henry a Sealy Fourdrinierovi, britští papírníci a bratři, kteří v roce 1803 vyrobili první ze strojů, které nesou jejich jméno.

V roce 1850 vymyslel Němec Friedrich Gottlob Keller první metodu výroby papíru z dřevní buničiny a Angličan Hugh Burgess tento proces v roce 1852 vylepšil smícháním dřevní buničiny s chemikáliemi.

V roce 1867 americký chemik C.B. Tilghman přidal během procesu výroby buničiny siřičitany a nakonec v roce 1879 Švéd C.F. Dahl zdokonalil využití dřevní buničiny přidáním další chemikálie. Moderní papír je tedy výlučně evropským vynálezem.

Tisk

Stejně jako v případě papíru se často tvrdí, že tisk byl vynalezen v Číně. Ani to však není pravda. Číňané sice vyvinuli důmyslný systém razítkování vzorů, při kterém se pás látky přiložil k obrázku namalovanému barvami na vodní bázi, aby se obraz přenesl, ale tato metoda fungovala pouze u velmi jednoduchých vzorů, a proto se příliš nerozšířila. Neexistují také žádné důkazy o tom, že by se tato technika někdy dostala mimo Čínu.

V Evropě byl tisk vyvinut Němcem Johannem Gutenbergem ve městě Mohuč v roce 1450. Gutenberg vycházel při konstrukci svého tiskařského stroje z vinného lisu a vyvinul vyvýšené a pohyblivé písmo. Byl také průkopníkem v používání olejových barev pro tisk. Vynález tiskařského lisu způsobila revoluci v šíření znalostí. První tiskařský lis byl postaven v Benátkách v roce 1469 a do roku 1500 mělo město 417 tiskařů. V roce 1476 postavil tiskařský lis v Anglii William

Caxton. Španěl Juan Pablos dovezl tiskařský lis do Mexico City v Mexiku v roce 1539. Jednalo se o první tiskařský lis v Severní Americe. V roce 1628 zřídil Stephen Day první americký tiskařský lis v Massachusetts Bay.

Střelný prach

První písemná zmínka o plánech na výrobu střelného prachu se objevila v dílech anglického mnicha Rogera Bacona ze 13. století. To je v rozporu s často zastávanou teorií, že střelné prach byl vyvinut v Číně a odtud se rozšířil do Evropy. Číňané sice disponovali hořlavou chemikálií, kterou používali v bambusových trubkách k výrobě „raket“ vystřelujících hliněné projektily. Za vynálezce moderní zbraně je však považován německý mnich Berthold Schwarz ze 14. století, který pomocí Baconova střelného prachu vystřelil projektil značné hmotnosti velkou rychlostí. K objevu došlo náhodou: Schwarz připravoval střelný prach v uzavřené nádobě zvané lékárnický hmoždíř, když se směs vznítila a vyhodila tlouk z hmoždíře. Používání slova „hmoždíř“ (moždíř) pro tento typ zbraně se od té doby zachovalo.

Nejstarší evropské dělo pochází z roku 1300 a bylo vyrobeno ve Švédsku, zatímco nejstarší čínské dělo pochází z roku 1332. Evropská děla jsou také vyobrazena v rukopise o válce z roku 1326 od Waltera de Millimeteho z Anglie. Továrny na střelný prach byly založeny v Anglii a Německu v letech 1334 a 1340. „Gunnis cum telar“ („zbraně s rukojetí“) se v

Evropě rozšířily v 50. letech 14. století, což znamenalo vznik osobní střelné zbraně.

Automobil

Prvním samohybným vozidlem byl tříkolový parní stroj, který v roce 1769 sestrojil francouzský důstojník kapitán Nicolas Joseph Cugnot. Byl prvním vynálezcem, jemuž se podařilo navrhnout zařízení, které pomocí západkového mechanismu přeměňovalo pohyb parního pístu na rotační pohyb. Ačkoli se jeho konstrukce v praxi neosvědčila, položila základy pro všechny pozdější motory.

Další parní motory byly vyvinuty v Anglii. Byly upraveny pro jízdu po kolejích a z této inovace vzešla myšlenka vytvořit železniční lokomotivy. Byla vyvinuta také parní auta, která se sice pohybovala pomalu a byla těžkopádná, ale na počátku dvacátého století se v Americe stala populární. Nejznámějším parním vozidlem byl Stanley Steamer, postavený Američany Freelanem a Francisem Stanleyovými. Stanley Steamer vytvořil v roce 1906 světový rychlostní rekord na zemi, a to 121 mil za hodinu (205 kilometrů za hodinu). Vozidla s parním motorem byla nahrazena výkonnějšími motory s vnitřním spalováním.

Spalovací motory

V roce 1859 sestrojil Jean Joseph Lenoir (1822–1900), francouzský vynálezce belgického původu, první jednoválcový

spalovací motor poháněný petrolejem a na jeho základě vyvinul první vozidlo poháněné spalovacím motorem. Německý inženýr Nikolaus Otto (1832–1891) vynalezl v roce 1876 první čtyřtaktní spalovací motor. Tato revoluce připravila půdu pro vývoj moderního automobilu.

Němec Gottlieb Daimler (1834–1900) se podílel na vývoji slavného benzínového motoru „Otto“, ale proslavil se svým „Daimlerovým motorem“ z roku 1887, vysokootáčkovým spalovacím motorem, který představoval zásadní průlomový krok ve vývoji funkčního automobilu. Daimler a další německý vynálezce, Wilhelm Maybach, namontovali benzínový motor na kolo a v roce 1885 vytvořili první motocykl. Na tuto inovaci navázali v roce 1887 svým prvním automobilem, který jako první používal řídicí páku a čtyřstupňovou převodovku. Další německý inženýr, Karl Benz, vyrobil svůj první benzínový automobil v roce 1886. V roce 1926 se Daimler, Maybach a Benz spojili a vytvořili značku automobilových výrobců Mercedes Benz.

V roce 1897 navrhl a vynalezl německý inženýr Rudolf Diesel (1858–1913) motor, který dnes nese jeho jméno. Jeho konstrukce maximalizovala využití energie vstřikováním paliva na konci kompresního taktu pístu (na rozdíl od začátku, jak je tomu u běžných benzínových motorů), které se poté zapálí díky vysoké teplotě vzniklé při kompresi.

Moderní asfaltové silnice byly výsledkem práce dvou britských inženýrů, Thomase Telforda a Johna Loudona McAdama. Telford navrhl systém, při kterém se střed silnice

vyvýšil, aby sloužil jako odvod vody: nakonec se to stalo normou pro všechny silnice všude.

Často se tvrdí, že Adolf Hitler a nacionálněsocialistická vláda v Německu vynalezli dálnici (autobahn), ale tento vývoj předcházel Hitlerovu nástupu k moci.

První skutečná automobilová dálnice, autostrada, byla postavena mezi Milánem a severoitalskými jezery v roce 1922. Hitlerova vláda však jako první vybudovala velké množství dálnic, které propojovaly všechna hlavní města v Německu, a právě tento koncept byl kopírován po celém světě.

Ropné vrty

K prvnímu komerčnímu využití zemního oleje, původně známého jako „skalní olej“, došlo v roce 1852, kdy kanadsko-německý lékař a geolog Abraham Gessner získal patent na výrobu petroleje ze surové ropy.

První skutečné ropné vrty byly vykopány v Německu v roce 1857, ale první úspěšný ropný vrt provedl v roce 1859 Edwin Drake v Oil Creeku v Pensylvánii ve Spojených státech. Drakeův úspěch znamenal začátek rychlého růstu moderního ropného průmyslu. George Kettering byl prvním vědcem, který destiloval vysokooktanové palivo z ropy.

Elektřina

- Anglický vědec William Gilbert vytvořil v roce 1600 pojem „elektřina“, když v jedné ze svých knih použil řecké slovo pro „jantar“ k popisu tohoto jevu.
- V roce 1672 vynalezl německý vědec Otto von Guericke první přístroj na výrobu elektrického náboje.
- V roce 1773 objevil francouzský vědec Charles Du Fay existenci dvou druhů elektřiny a pojmenoval je „skelná“ a „pryskyřičná“ (později známé jako kladný a záporný náboj).
- Britský vědec Joseph Priestley v roce 1766 dokázal, že síla působící mezi elektrickými náboji se mění nepřímo úměrně s druhou mocninou vzdálenosti mezi nimi.
- Italský fyzik Alessandro Volta vyvinul v roce 1880 předchůdce moderní elektrické baterie. Jednotka elektrického napětí, volt, byla pojmenována po něm na počest jeho objevu.
- V roce 1819 objevil dánský vědec Hans Christian Oersted, že kolem elektrického proudu existuje magnetické pole.
- V roce 1831 britský vědec Michael Faraday dokázal, že proud protékající drátěnou cívkou může elektromagneticky indukovat proud v sousední cívce.
- V roce 1840 britský vědec James Prescott Joule a německý vědec Hermann von Helmholtz prokázali, že elektrické obvody se řídí zákonem zachování energie a že elektřina je formou energie. Jednotka energie, joule, je pojmenována po tomto Angličanovi.

- Britský vynálezce James Clerk Maxwell zkoumal vlastnosti elektromagnetických vln a světla a vypracoval teorii, podle níž jsou tyto jevy totožné.
- Nizozemský fyzik Hendrik Lorentz vypracoval v roce 1892 teorii elektronu, která tvoří základ moderní elektroteorie.
- Německý fyzik Georg Simon Ohm pomocí Voltyho elektrochemického článku a vlastního přístrojového vybavení zjistil, že proud protékající vodičem je úměrný jeho průměru a nepřímo úměrný jeho délce. To byl počátek analýzy elektrických obvodů a dnes je tento jev známý jako Ohmův zákon.
- Americký vědec Robert Millikan jako první změřil v roce 1909 náboj elektronu.
- Široké využití elektřiny jako zdroje energie je z velké části zásluhou práce průkopnických amerických inženýrů a vynálezců, jako byli Thomas Alva Edison a Nikola Tesla.
- Tranzistor vyvinuli v Bell Telephone Laboratories američtí fyzici Walter Houser Brattain, John Bardeen a William Bradford Shockley. Za tento úspěch získali všichni tři společně Nobelovu cenu.

Televize

Průkopníkem konceptu televize byl Skot James Clerk Maxwell, který v roce 1873 předpověděl existenci elektromagnetických vln, díky nimž by bylo možné přenášet

obraz a zvuk vzduchem namísto po drátě, jak tomu bylo v té době.

- V roce 1873 objevili anglický vědec Willoughby Smith a jeho asistent Joseph May fotovodivost poté, co zjistili, že se elektrická vodivost prvku selenu mění, když na něj dopadá světlo. Tato vlastnost byla využita v obrazové trubici televizní kamery typu vidikon.
- Fotoemise, tedy jev, při kterém některé látky při ozáření světlem vyzařují elektrony, objevil v roce 1888 německý fyzik Wilhelm Hallwachs. Tento jev vedl k vývoji obrazové trubice typu orthicon pro televizní kamery.
- V roce 1906 si Američan Lee De Forest nechal patentovat triodovou elektronku. Do roku 1920 byla tato elektronka zdokonalena natolik, že ji bylo možné použít k zesilování elektrického proudu pro televizi.
- Německý inženýr Paul Nipkow navrhl v roce 1884 první skutečný televizní systém. Ten se skládal z rotujícího disku s otvory, který po částech snímkoval obraz do kamery. Nasnímaný obraz byl poté přenášen do přijímače, který pomocí jiného rotujícího disku tento proces obrátil a nasnímaný obraz znovu sestavil.
- Nipkowův mechanický skener se v letech 1923 až 1925 používal v experimentálních televizních systémech, které vyvinul ve Spojených státech Charles F. Jenkins a v Anglii skotský vynálezce John Logie Baird; ten systém s Nipkowovým diskem zdokonalil do takové míry, že je obecně považován za otce moderní televize.

- První elektronickou metodu skenování obrazu, určenou k použití ve spojení s Bairdovým vynálezem, vyvinul v roce 1908 Angličan A. A. Campbell-Swinton.

PHILO FARNSWORTH – PRVNÍ FUNKČNÍ TELEVIZNÍ KAMERA

Philo Taylor Farnsworth (1906–1971) byl americký vynálezce, který vyvinul první funkční televizní kameru a přijímač, což znamenalo zásadní přechod od Nipkowova systému „rotujícího disku“ k elektronickému zobrazovacímu procesu. Svůj první návrh vytvořil, když mu bylo pouhých 14 let.

- Americký inženýr Philo Taylor Farnsworth vyvinul v roce 1927 (když mu bylo pouhých jednadvacet let) první funkční televizní kameru, která převáděla zachycený obraz na elektrický signál. Tento „obrazový rozkladač“ byl prvním plnohodnotným plně elektronickým televizním systémem.
- V roce 1878 vynalezl britský chemik a fyzik sir William Crookes Crookesovu trubici, což bylo vakuové skleněné zařízení, v němž docházelo k přenosu vysokého napětí mezi dvěma elektrodami. Crookesova trubice byla použita při experimentech, které vedly k objevu rentgenového záření německým fyzikem W. C. Röntgenem v roce 1895 a k objevu elektronu britským vědcem J. J. Thomsonem v roce 1897.
- Již v roce 1908 navrhli Campbell-Swinton a Rus Boris Rosing nezávisle na sobě, aby se k zobrazení televizního obrazu na obrazovce potažené fosforem používala katodová trubice (CRT). Katodovou trubici pro televizní účely vyvinul ve 30. letech 20. století americký elektrotechnik Allen B. DuMont.
- Technologie displejů z tekutých krystalů (LCD) má svůj původ v roce 1888, kdy rakouský botanik a chemik Friedrich Reinitzer poprvé objevil tekuté krystaly v cholesterolu extrahovaném z mrkve. V roce 1962 americký vědec Richard Williams zjistil, že při průchodu elektrického proudu tenkou vrstvou tekutých krystalů vznikají pruhované vzory. Tím byl položen základ pro technologii displejů z tekutých krystalů, která se začala

využívat v nesčetných elektrických zařízeních. V roce 1968 vyvinuli američtí vědci George Heilmeier, Louis Zanoni a Lucian Barton metodu elektronického řízení světla odraženého od tekutých krystalů. Jejich první displej z tekutých krystalů byl v roce 1969 nahrazen účinnější verzí, kterou navrhl Američan James Fergason. Právě Fergasonův návrh tvoří základ veškeré současné technologie plochých obrazovek.

- První veřejné televizní vysílání se uskutečnilo v roce 1928 v New Yorku, přičemž přijímače vyrobila společnost General Electric, kterou založil Alexander Graham Bell, zatímco první veřejné vysílání televizních pořadů se konalo v Londýně v roce 1936.
- Koncept barevné televize vymyslel a předvedl John Logie Baird v roce 1928 pomocí Nipkowova disku obsahujícího tři základní barvy: červenou, žlutou a modrou. Systém využívání základních barev byl zdokonalen v roce 1953 a v tomtéž roce byla zavedena barevná televize. V pozdějších aplikacích, například v televizních katodových trubicích, byly tyto základní barvy nahrazeny červenou, zelenou a modrou.

Letectví – od balónů k tryskovým letadlům za čtyřicet let

První lety s létajícími stroji lehčími než vzduch uskutečnili v roce 1783 dva francouzští bratři, Jacques a Joseph Montgolfierovi, kteří v balónech využívali ohřátý vzduch. Ve stejném roce provedl francouzský fyzik Jean François de Rozier první pilotované lety balónem v okolí Paříže. V roce 1785

uskutečnil francouzský aeronaut Jean Pierre Blanchard v doprovodu Američana Johna Jeffriese první přelet balónem přes Lamanšský průliv.

Sir George Cayley (1773–1857) byl anglický vynálezce, který vyvinul koncept moderního letadla a je považován za zakladatele vědy o aerodynamice. Základní podobu moderního letadla, konstrukci s pevným křídlem poháněnou motorem, který v té době ještě nebyl vynalezen, navrhl Cayley v roce 1799.

V roce 1808 Cayley přesvědčil svého kočího, aby usedl do kluzáku, který sestrojil, a ten byl poté vypuštěn. Nesl protestujícího zaměstnance asi 275 metrů (900 stop), než havaroval, a stal se tak prvním zaznamenaným letem člověka v letadle. Cayley zveřejnil své poznatky v článku „On Aerial Navigation“ (1810), který mu vynesl titul Otce letectví. V této práci stanovil základní pravidla letectví, která se používají dodnes, a to konkrétně šikmá tuhá křídla, řízení pomocí směrového kormidla a aerodynamický tvar.

Americký vynálezce Samuel Langley sestrojil v roce 1896 první samohybné letadlo těžší než vzduch. Jeho letadlo, které nazval „Aerodrome“, bylo vypuštěno pomocí katapultu na řece Potomac ve Virginii. Bylo bezpilotní, ale přesto si získalo slávu díky tomu, že dokázalo létat vlastní silou.

PRVNÍ LET S POSÁDKOU – BRATŘI WRIGHTOVÉ V KITTY HAWKU, SEVERNÍ KAROLÍNA, 1903

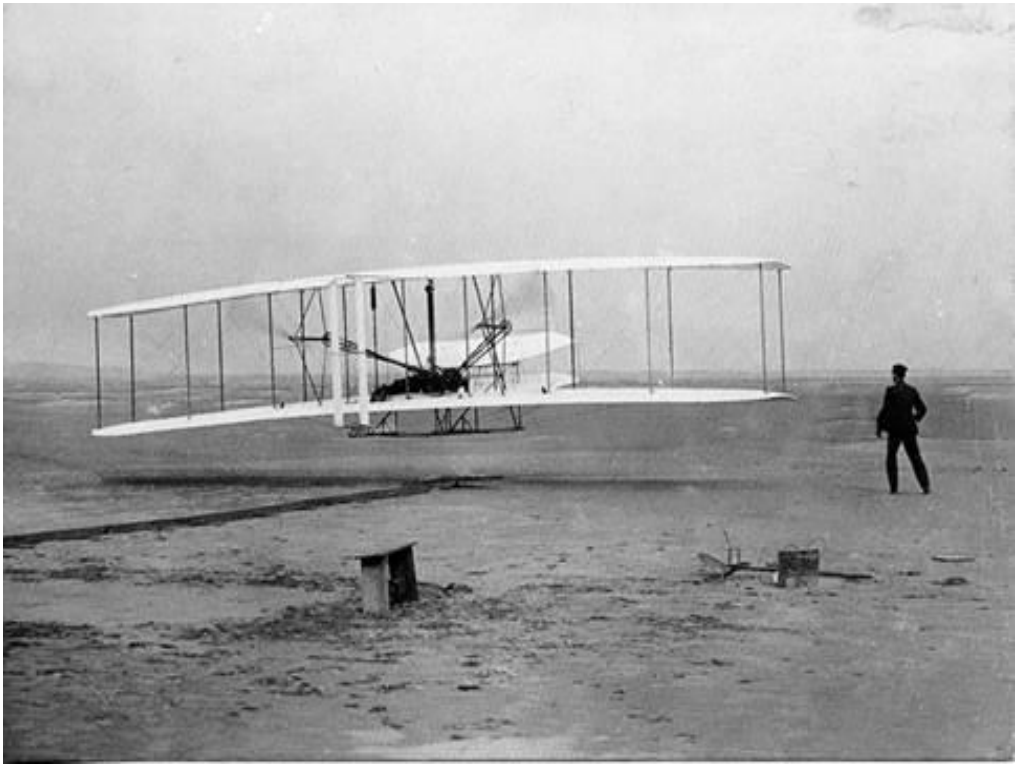

První úspěšný let letounu Wright Flyer, který provedli bratři Wrightové. Stroj urazil v Kitty Hawku v Severní Karolíně vzdálenost 120 stop (36,6 m) za dvanáct sekund. Orville Wright seděl za řídicími páčkami a Wilbur Wright běžel vedle letounu, aby jej vyvažoval; na této slavné fotografii právě pustil letoun z rukou. Od tohoto letu uplynulo pouhých sedmdesát pět let do sestrojení prvního dopravního letadla Boeing 747 „Jumbo“, jehož rozpětí křídel bylo větší než délka prvního letu bratří Wrightů.

Bratři Wrightové, Wilbur a Orville, uskutečnili v prosinci 1903 v Kitty Hawku v Severní Karolíně první let s posádkou v

motorovém letadle. Orville Wright, který tento let řídil, také v roce 1901 vynalezl první aerodynamický tunel v rámci experimentů bratrů zaměřených na nalezení správného tvaru křídla. Od té doby se konstrukce letadel rapidně zlepšovala. K tomu přispěly dvě světové války, během nichž se letadla začala využívat pro vojenské účely.

Dálkový let

V roce 1909 přeletěl francouzský letec Louis Blériot v letadle Lamanšský průliv. V roce 1910 zdokonalil americký pilot Eugene Ely techniku vzletu a přistání na lodích a v roce 1911 provedla americká armáda pomocí dvouplošníku bratří Wrightů první ostrý bombardovací test z letadla. V roce 1911 představil americký vynálezce a letec Glenn Curtiss první funkční hydroplán.

První dálkový let se uskutečnil v roce 1913, kdy letadla letěla z Francie do severní Afriky, a první komerční letecká služba byla zahájena v lednu 1914, pouhých deset let po prvním letu bratří Wrightů. Tato první letecká společnost provozovala lety mezi Saint Petersburgem a Tampou na Floridě.

Proudová letadla

První proudový motor navrhl a sestrojil v roce 1937 britský inženýr sir Frank Whittle. Během dvou let vyvinul německý letecký inženýr Wilhelm Messerschmitt německou verzi tohoto motoru. V roce 1939 Messerschmitt vyrobil první

letadlo poháněné proudovým motorem a téhož roku se v nacistickém Německu uskutečnil první let s proudovým pohonem na světě.

Nacisté si udrželi vedoucí pozici v oblasti proudového pohonu po celou dobu druhé světové války. První funkční proudový stíhací letoun na světě, Messerschmitt Me 262, byl uveden do služby v listopadu 1944 a následoval ho první raketový stíhací letoun na světě, Messerschmitt Me 163 Komet.

ME 262 – PRVNÍ BOJOVÝ PROUDOVÝ STÍHACÍ LETOUN, 1944

Messerschmitt Me 262 Schwalbe („vlaštovka“) byl prvním bojovým letounem s proudovým pohonem. Bylo vyrobeno

přibližně 1 433 letadel Me 262, ale v boji jich bylo nasazeno pouze asi 300. Tento revoluční letoun vstoupil do služby příliš pozdě na to, aby ovlivnil výsledek války, měl však významný vliv na poválečný vývoj letadel. Na konci války si Me 262 a další pokročilé německé technologické průlomy rychle přivlastnili Sověti a Američané. Me 262 tvořil základ raných amerických a sovětských proudových stíhaček, jako byly F-86 Sabre a Suchoj Su-9.

Po válce byly tryskové letouny a motory firmy Messerschmitt kopírovány a položily základ pro všechna vojenská i civilní trysková letadla, která od té doby vznikla. První proudová dopravní letadla na světě byla uvedena do provozu na počátku 50. let. V roce 1958 došlo k další revoluci v letecké dopravě s příchodem prvního dopravního letadla Boeing 707 v Americe. Společnost Boeing nadále dominuje světovému trhu letecké dopravy a vyrovnat se jí dokáže pouze evropské konsorcium Airbus.

Vrtulník

První dochovaný návrh vrtulníku (který však nebyl nikdy postaven) lze nalézt v kresbách Leonarda da Vinciho z roku 1500. Ačkoli se da Vinci nikdy nedočkal praktického ztvárnění své myšlenky, základní koncepce, kterou vymyslel, se stala základem pro vývoj vrtulníku.

Mnoho vynálezců se pokusilo vylepšit původní návrh Da Vinciho, ale prvním úspěšným vrtulníkem byl dvourotorový

stroj navržený německým inženýrem Heinrichem Fockem, který vzlétl v roce 1936 v nacistickém Německu.

V roce 1939 následoval jednorotorový vrtulník rusko-amerického inženýra Igora Sikorského, který absolvoval svůj první let v Ohiu. Po druhé světové válce byl vrtulník zdokonalen a stal se běžným jak ve vojenských, tak v civilních aplikacích.

Jaderná energie

Britský chemik John Dalton (1766–1844) je považován za otce atomové teorie. Věřil, že částice či atomy různých prvků se od sebe liší svou hmotností, a v roce 1803 zveřejnil první tabulku srovnávacích atomových hmotností, čímž položil základy kvantitativní atomové teorie.

Další velký krok v atomovém výzkumu přišel v roce 1895, kdy německý vědec Wilhelm Conrad Roentgen vynalezl technologii známou jako rentgenové záření.

Francouzský vědec Pierre Curie a jeho polská manželka Marie učinili na přelomu devatenáctého století řadu průlomových objevů ve studiu a výzkumu jaderné energie. Objevili prvky polonium a radium a Marie se stala první vědkyní, která izolovala čisté kovové radium. Jedním ze současníků manželů Curieových byl britský fyzik Ernest Rutherford, který objevil alfa, beta a gama záření vyzařované radiací. To umožnilo vědcům prozkoumat tajemství atomu. Rutherford zjistil, že hmotnost atomu je soustředěna v jeho

jádru a že kolem jádra krouží elektrony, z nichž každý má odlišný elektrický náboj.

V roce 1930 vyvinul americký fyzik Ernest Lawrence první urychlovač částic, nazývaný cyklotron.

Jaderné reakce

V roce 1932 se dvěma britským vědcům, siru Johnu D. Cockcroftovi a Ernestu Thomasovi Sintonovi Waltonovi, jako prvním podařilo pomocí uměle urychlených částic rozložit jádro atomu. Vytvořili svazek protonů (kladných částic), které byly urychleny na vysokou rychlost pomocí vysokonapěťového zařízení zvaného násobič napětí. Těmito částicemi pak ostřelovali lithiový terč, což vedlo k rozložení atomů této chemické látky.

Jaderné aplikace

S příchodem druhé světové války bylo nevyhnutelné, že se jaderný výzkum obrátil k vojenským účelům. Vědci v Německu i v Americe usilovně pracovali na sestrojení atomové bomby. Němci jako první zahájili experimenty s jaderným štěpením (štěpení je spouštěčem jaderné reakce), ale jejich úsilí brzdilo rozsáhlé bombardování ze strany Spojenců.

Mezitím italsko-americký vědec Enrico Fermi zdokonalil jaderné štěpení. Za velkého utajení byl sestaven tým, který měl za úkol vyvinout atomovou bombu pod krycím názvem „Projekt Manhattan“. Praktické kroky spojené s přizpůsobením

Fermiho štěpného zařízení do podoby bomby, kterou bylo možné dopravit letecky, byly dokončeny v polovině roku 1945. Atomová bomba byla použita proti Japonsku a v oblaku hřibovitého mraku ukončila druhou světovou válku.

Po válce byl jaderný výzkum přizpůsoben pro civilní využití. V 50. a na počátku 60. let byly v západní Evropě, Americe a Sovětském svazu postaveny jaderné elektrárny na výrobu elektrické energie.

V letech 1961 až 2011 došlo v jaderných elektrárnách po celém světě k nejméně dvaceti závažným incidentům spojeným s únikem radioaktivních látek, a v důsledku toho některé státy přehodnocují využití této technologie jako zdroje energie.

Průzkum vesmíru

Téměř veškerá teorie kosmických letů byla vypracována třemi geniálními muži v průběhu téměř tří století, od roku 1600 do roku 1900. Johannes Kepler byl německý matematik, který v roce 1609 vyvodil rovnice pro oběžné dráhy planet a satelitů. Zejména zjistil, že se planety pohybují po elipsách (zploštělých kruzích) a nikoli po dokonalých kruzích.

Isaac Newton byl anglický vědec, který v roce 1687 sepsal dílo, které je pravděpodobně největším intelektuálním počinem všech dob. Ve své knize Principia stanovil základní zákony síly, pohybu a gravitace a při tom vynalezl infinitezimální počet, nový obor matematiky. To vše udělal, aby dokázal platnost Keplerových rovnic, které ukazují, že gravitační síla je příčinou oběžných drah planet.

Ruský učitel Konstantin Ciolkovskij zveřejnil všechny základní rovnice potřebné pro moderní raketovou techniku ve své knize z roku 1903 s názvem Průzkum kosmického prostoru pomocí reaktivních zařízení. V této práci předvídal a vyřešil mnoho problémů, kterým čelili konstruktéři raket, a určil, že rakety na kapalné palivo budou nejlepším prostředkem k vynášení umělých objektů do vesmíru. Napsal také, že rakety bude třeba stavět po etapách (které nazýval „raketovými vlaky“) a že kyslík a vodík budou nejlepšími palivy pro raketovou vědu.

Robert Goddard – První rakety

Americký vědec Dr. Robert H. Goddard je považován za otce moderní praktické raketové techniky. Jeho experimenty s raketami na pevné a kapalné palivo tvořily významnou část základu pro vývoj balistických raket, družic obíhajících kolem Země a mezihvězdného průzkumu. Goddard vypustil svou první raketu v roce 1926 v Massachusetts a ačkoli letěla pouze 2,5 sekundy, dokázal, že rakety mohou fungovat. V roce 1930 vypustil první skutečně úspěšnou raketu na světě, která dosáhla výšky dvou tisíc stop a rychlosti pěti set mil za hodinu.

ROBERT GODDARD – PRVNÍ RAKETA NA SVĚTĚ POHÁNĚNÁ KAPALNÝM PALIVEM

Americký fyzik a profesor Robert Goddard (1882–1945) sestrojil první funkční raketu na kapalné palivo na světě, která byla vypuštěna 16. března 1926. Goddardova průkopnická práce byla ve své rodné Americe z velké části ignorována, ale v Německu ji využili nacističtí raketoví vědci, kteří tuto technologii zdokonalili.

Nacistické rakety udávaly směr vesmírnému závodu

Německý raketový vědec Hermann Oberth je díky své průkopnické knize z roku 1923 s názvem „Raketa do mezihvězdného prostoru“ považován za otce kosmických letů. Oberthovy myšlenky se setkaly s příznivým ohlasem u Adolfa Hitlera, který mu poskytl finanční prostředky na sestavení týmu pro výzkum a vývoj raket. Jedním z vědců, které Oberth přibral do svého týmu, byl Wernher von Braun (1912–1977). Von Braunův tým vyvinul první mezikontinentální balistickou raketu (ICBM) na světě, známou jako A4, nebo v běžné mluvě jako raketa V-2. Tato zbraň byla použita k bombardování Británie a Antverp v závěrečných měsících druhé světové války a byla prvním umělým objektem, který dosáhl vesmíru, do něhož pronikl v apogeu svého letu.

Na konci druhé světové války zařídil von Braun, aby bylo pět set jeho nejlepších spolupracovníků, sto zbývajících raket V-2 a dokumentace předáno americké armádě. Tato sázka se vyplatila a on i většina jeho kolegů byli odvezeni do Ameriky, aby pracovali na vojenských programech USA.

Sověti zajali několik opozdilců, které odvezli do Ruska a nasadili je k práci. Tam se podíleli na výrobě prvních sovětských raket dlouhého doletu, známých jako Scudy, a pomáhali rozvíjet sovětský kosmický program. První sovětská družice, Sputnik 1, byla vypuštěna v roce 1957, následovaná v roce 1961 prvním pilotovaným letem do vesmíru, kterým byl let Jurije Gagarina. V obou případech to byla odvozenina rakety V-2, která vynesla Sověty do vesmíru.

Mezitím se v Americe asi dvě třetiny původního týmu V-2 znovu sešly na testovací základně White Sands v Novém

Mexiku. Pod vedením Von Brauna a Obertha tým pokračoval ve své práci a v roce 1950 byl Von Braun převelen do Huntsville v Alabamě, kde po dobu deseti let vedl program raket Redstone. V roce 1955 se stal naturalizovaným občanem USA.

V roce 1958 byla vypuštěna první americká družice, opět s využitím rakety odvozené od V-2 jako nosné rakety. Poté, co Oberth v roce 1960 odešel do důchodu, byl Von Braun jmenován ředitelem vývojových operací v George C. Marshall Space Flight Center pod záštitou Národního úřadu pro letectví a kosmonautiku (NASA) v Huntsville. Tam byla původní raketa V-2 přepracována na nosnou raketu nazvanou Redstone. První americký astronaut, který se dostal do vesmíru, Alan Shepard, byl vynesen na suborbitální dráhu raketou Redstone.

Posledním velkým přínosem Von Brauna pro průzkum vesmíru byl jeho návrh rakety Saturn V, která byla nejvýkonnějším strojem, jaký kdy člověk sestrojil. Tato raketa byla speciálně navržena k dopravě lidí na Měsíc a tohoto cíle dosáhla v rámci mise Apollo 11, při níž se astronauti Neil Armstrong a Edwin Aldrin stali prvními lidmi, kteří kráčeli po povrchu jiného nebeského tělesa. Po nich následovalo dalších pět úspěšných pilotovaných misí na Měsíc. Celkem dvanáct mužů kráčelo po povrchu Měsíce, než byl program zastaven.

VON BRAUNŮV NEJVĚTŠÍ PROJEKT – SATURN V

Dr. Wernher von Braun a Dr. Kurt Debus, oba bývalí nacističtí raketoví inženýři, na snímku se svým největším vynálezem, raketou Saturn V. Toto kosmické plavidlo, nejvýkonnější stroj, jaký kdy člověk sestrojil, vážilo 6,5 milionu liber a měřilo na výšku přibližně 364 stop. Sloužilo jako hlavní nosná raketa pro průzkum Měsíce a vyneslo také orbitální stanici Skylab na oběžnou dráhu Země.

Americký vesmírný program se poté zaměřil na výstavbu orbitální vesmírné stanice. V roce 1973 byla jednou z

posledních raket Saturn V vypuštěna první stanice tohoto typu na světě, nazvaná Skylab. Sovětský svaz tyto mise napodobil v rámci programu vesmírné stanice Sojuz a dokonce se zapojil do společné mise s americkými astronauty.

Dalším technologickým průlomem byl vývoj opakovaně použitelného kosmického plavidla. Opakovaně použitelné plavidlo vyvinuli jak Sověti, tak Američané, ale jako první se do provozu dostala americká verze v podobě raketoplánu. Sovětský program se po rozpadu Sovětského svazu zhroutil a nikdy se nedostal do provozu, i když bylo postaveno jedno plavidlo v plné velikosti.

Politická korektnost ovlivňuje NASA

Právě v době programu raketoplánů si liberálové poprvé všimli, že celý vesmírný program – od vědců až po astronauty – tvořili výhradně běloši. Zazněly námitky, nejprve kvůli přítomnosti některých členů původního týmu von Brauna (jednomu z nich bylo odebráno americké občanství a byl deportován zpět do Německa, téměř čtyřicet let po svém příjezdu), a poté kvůli tomu, že mezi astronauty nebyli žádní nebílí. NASA dostala příkaz zavést program pozitivní diskriminace a najít nebílé astronauty.

Téměř neznámí, ale důležití

Kromě slavných vynálezců existuje řada dalších, kteří jsou téměř neznámí, jejichž přínos pro moderní společnost však není o nic méně významný.

- James King byl Američan, který si v roce 1851 nechal patentovat první pračku využívající buben. První elektrickou pračku uvedla na trh v roce 1908 společnost Hurley Machine Company z Chicaga ve státě Illinois.
- Rowland Hill, učitel z Anglie, vynalezl v roce 1837 poštovní známku, za což byl povýšen do šlechtického stavu. Díky jeho úsilí byla v roce 1840 v Anglii vydána první poštovní známka na světě.
- Jesse W. Reno byl Američan, který si v roce 1891 nechal patentovat první šikmý pohyblivý pás. V roce 1900 americký vynálezce Charles D. Seeberger doplnil pohyblivý pás o schody a vytvořil tak dnešní eskalátor.
- Charles Hanson Greville byl anglický vědec, který v roce 1860 jako první popsal chemické vlastnosti přírodního kaučuku. To umožnilo vývoj syntetických kaučuků. Výzkum vědeckých týmů v Německu a Spojených státech vedl k výrobě prvních životaschopných syntetických kaučuků v Americe po druhé světové válce.
- Robert W. Thompson byl skotský vynálezce, který v roce 1845 vyvinul první pneumatiku.
- John Wesley Hyatt byl Američan, který v roce 1870 vyvinul moderní plasty poté, co se přihlásil do soutěže pořádané výrobcem kulečníkových koulí, jenž hledal alternativu ke slonovině. Hyatt vyvinul metodu tlakového zpracování pyroxylinu, dusitanu celulózy s nízkým

stupněm nitrace, který byl změkčen kafrem a alkoholovým rozpouštědlem. Tato látka, patentovaná pod obchodní značkou Celluloid, byla prvním plastem. Tento proces dal vzniknout plastovému průmyslu.

- V roce 1920 objevil německý chemik Hermann Staudinger existenci makromolekul, které nazval polymery. Tento průlomový objev položil základy vědy, na nichž byly vyvinuty všechny moderní polymerní plasty.
- Leo Hendrik Baekeland byl belgicko-americký chemik, který v roce 1906 vynalezl bakelit, jeden z prvních druhů pryskyřice.
- Johan Vaaler byl Nor, který v roce 1899 vynalezl kancelářskou sponku.
- Percy Spencer byl Američan, který na konci 50. let vynalezl mikrovlnnou troubu po experimentech s magnetronem, zařízením určeným k výrobě krátkých rádiových vln pro radarové systémy.
- Francouz Claude Chappe vynalezl v roce 1792 mechanický semaforový systém pro lodě.
- William Murdock byl Angličan, který v roce 1802 vynalezl praktické plynové osvětlení v průmyslovém měřítku, které se později rozšířilo i do ulic.
- Jean Jacques Dony byl Belgičan, který jako první v roce 1805 vyrobil extrakt zinku.
- Friedrich Wöhler byl Němec, který v roce 1827 jako první získal z jílu extrakt hliníku.
- Nicolas Appert byl Francouz, který v roce 1809 vyvinul techniku sterilizace konzervovaných potravin.

- Benjamin Delessert byl Francouz, který v roce 1812 začal vyrábět cukr z cukrové řepy.
- Aristide Bergès byl Francouz, který v roce 1870 ve Francii navrhl první vodní elektrárnu na světě.
- Henri Sainte-Claire byl Francouz, který v roce 1854 zahájil první průmyslovou výrobu hliníku.
- Ernest Solvay byl Belgičan, který v roce 1861 zahájil první průmyslovou výrobu sody.
- Hilaire de Charbonnet byl Francouz, který v roce 1884 vynalezl umělé hedvábí.
- Charles Tellier byl Francouz, který v roce 1867 vynalezl moderní chladničku.
- Percy Gilchrist a Sidney Thomas byli dva Angličané, kteří v roce 1875 společně získali první fosfor ze železa.
- P. L. T. Heroult ve Francii a C. M. Hall v Americe nezávisle na sobě vyrobili v roce 1866 hliník elektrolýzou.
- Eugene Turpin byl Francouz, který v roce 1892 vynalezl výbušninu zvanou melinit.
- Herman Dresser byl německý chemik, který v roce 1893 vynalezl aspirin.
- Frederick Hopkins byl Angličan, který v roce 1912 objevil existenci vitamínů.

Rasové důsledky

Jak čtenář vidí, není přehnané tvrdit, že za téměř každý technologický průlom, který se dnes ve světě využívá, jsou zodpovědní bílí vynálezci.

Bílé technologické znalosti fyzicky formovaly tvář Země, a to navzdory tomu, že bílí lidé tvoří naprostou menšinu světové populace.

KAPITOLA 60: První velká bratrská válka – první světová válka

První světová válka začala jako lokální konflikt mezi Rakousko-Uherskem a Srbskem a rychle se rozrostla v celosvětovou válku, do níž se nakonec zapojilo třicet dva států a která způsobila nezměrné škody na evropské populaci.

Hlavní příčinou tohoto konfliktu byly staletí nacionalistických válek, které charakterizovaly evropské dějiny v období dvou set let před rokem 1914. Válka, která v tomto roce vypukla, se však lišila tím, že byla vedena s využitím dramatického technologického pokroku, k němuž došlo v závěru devatenáctého století. Výsledkem byl ničivý konflikt, jaký dosud neměl obdoby a v některých ohledech se již nikdy neopakoval.

NACIONALISMUS VEDE K BRATROVRAŽEDNÉ VÁLCE

Německý císař Vilém II. (uprostřed) projednává válečné plány s generálem von Hindenburgem (vlevo) a generálem Paulem Ludendorffem (vpravo). Přestože byly evropské královské rody pokrevně spřízněné, zdá se, že většina z nich neměla žádné výčitky svědomí, když proti sobě vedla válku.

Po napoleonských válkách se rozmohly nacionalistické konflikty

Pokud lze určit počátek vlny nacionalistických konfliktů v Evropě, pak jím s velkou pravděpodobností byla Francouzská revoluce a z ní vyplývající napoleonské války. Jak Napoleonovy armády postupovaly Evropou, ožilo pojetí odlišných národních identit a nacionalismů, a není náhodou, že

mnoho moderních evropských národů získalo své přibližně dnešní hranice právě po napoleonských válkách.

V tomto smyslu bylo Rakousko-Uhersko v evropském politickém kontextu anachronismem. Skládalo se z mnoha různých etnických (a v některých částech i rasových) prvků, které byly spojeny pod jednou královskou korunou. Rakousko-Uhersko zcela zaostávalo za šířením nacionalismu v Evropě a z tohoto kvasu vzešla jiskra, která se nakonec rozhořela v oheň světové války.

ATENTÁT VYVOLAL PRVNÍ SVĚTOVOU VÁLKU

Atentát na arcivévodu Františka Ferdinanda, který spáchal srbský nacionalista Gavrilo Princip. Spiknutí s cílem zavraždit Ferdinanda zorganizovala „Černá ruka“, srbská skupina usilující o nezávislost Bosny a Hercegoviny na Rakousko-Uhersku. Princip byl zatčen a spolu s ostatními atentátníky nakonec odhalil celý plán. Podle rakousko-uherského práva nemohl být trest smrti uložen osobě mladší dvaceti let. Princip proto dostal maximální trest dvaceti let a zemřel na tuberkulózu 28. dubna 1918. Níže je zachycen proces s atentátníky, který se konal v Sarajevu v říjnu 1914. Princip je uprostřed v přední řadě.

Vznikají mezinárodní aliance

Rostoucí rivalita mezi evropskými národy a řada konfliktů, jejichž počátky sahaly až do počátku 19. století, vedly k vytvoření dvou velkých spojenectví: Ústředních mocností a Trojité dohody. Ústřední mocnosti tvořily Německo, Rakousko-Uhersko a Itálie, zatímco Trojitou dohodu tvořily Velká Británie, Francie a carské Rusko.

Všechny národy zapojené do těchto spojenectví, motivované šovinistickým nacionalismem a soupeřícími mezinárodními zájmy, investovaly značné prostředky do zbrojení a vytvořily velké stálé armády. K menším střetům docházelo již před rokem 1914 (například když německé a francouzské síly bojovaly o soupeřící zájmy v Maroku), ale v červnu 1914 napětí již dosáhlo bodu zlomu, když došlo k poslednímu vzplanutí.

28. června byl v Sarajevu zavražděn následník rakousko-uherského trůnu, arcivévoda František Ferdinand, bosenským srbským nacionalistou Gavrilem Principem v rámci tajného

plánu srbské vojenské rozvědky, jehož cílem bylo vytvořit podmínky pro rozpad Rakousko-Uherska a vznik samostatného sjednoceného slovanského státu („Jugoslávie“).

V odvetě vydala rakousko-uherská vláda Srbům ultimátum obsahující deset požadavků, z nichž většina se týkala potlačení protirakouské propagandy v Srbsku. O dva dny později Srbsko přijalo všechny požadavky kromě dvou. To však Rakousku-Uhersku nestačilo a 28. července Rakousko-Uhersko Srbsku formálně vyhlásilo válku.

Rakousko-Uhersko považovalo válku za pouhou lokální záležitost, která poskytne ideální příležitost k potlačení rodícího se panslavismu, který ohrožoval stabilitu říše. Místo toho však válka rychle eskalovala a vymkla se kontrole, což vedlo k definitivnímu rozpadu říše.

Válka se stupňuje s příchodem Ruska a Německa

Vyhlášení války Srbsku vyvolalo řetězovou reakci v systému spojeneckých svazů po celé Evropě. Rusko bylo spojencem Srbska a okamžitě oznámilo mobilizaci svých sil proti Rakousku-Uhersku. Německo poté vydalo varování, že jakýkoli krok proti Rakousku-Uhersku bude čelit pan-německému odporu. Rusku byla zaslána oficiální německá nóta, která požadovala demobilizaci všech ruských sil. Car odmítl této žádosti vyhovět a 1. srpna 1914 Německo vyhlásilo Rusku válku. Francie, která byla spojencem Ruska, oznámila všeobecnou mobilizaci a prohlásila, že vstoupí do války, pokud Němci zaútočí na Rusy.

Německá invaze do Belgie a Francie – Británie vyhlašuje válku

2. srpna Němci zaútočili na západě. Německé armády postupovaly přes Belgii a 3. srpna vstoupily na francouzské území; v tu chvíli německá vláda formálně vyhlásila Francii válku.

Velká Británie poté 4. srpna vyhlásila válku Německu, přičemž jako hlavní důvod uvedla invazi do neutrální Belgie. Japonsko, které bylo od roku 1902 ve spojenectví s Velkou Británií, vyhlásilo válku Německu 23. srpna.

Během několika dní se otevřely tři velké fronty: na západě na francouzsko-německé hranici, na východě na německo-ruské hranici a na jihovýchodě mezi Rakouskem-Uherskem a Srbskem.

Německý postup na západě

Počáteční německý postup na západní frontě byl bleskový. Jejich armády se prohnaly Belgií a vyhrály první významnou bitvu s francouzskými silami v bitvě u Charleroi. Britové vyslali přes Lamanšský průliv expediční síly o síle devadesáti tisíc mužů na podporu Francouzů, ale i tato posila byla Němci rozprášena v bitvě u Monsu.

Po dvou porážkách v řadě se Francouzi a Britové vrhli do zběsilého ústupu na západ. Němci využili svých vítězství a překročili řeku Marnu, čímž ohrozili Paříž. Francouzská vláda,

očekávající pád Paříže, přesunula hlavní vládní orgány do Bordeaux a zdálo se, že je na spadnutí všeobecný kolaps.

Německé vrchní velení, opojené snadným a nečekaným úspěchem na západní frontě, přesunulo šest armádních sborů na východní frontu, kde se tažení proti Rusku dostalo do plného proudu. Toto rozhodnutí se ukázalo jako zásadní taktická chyba, protože oslabené německé síly na západní frontě pak nebyly schopny dosáhnout rozhodujícího vítězství, které se na počátku války zdálo možné.

NĚMCI KOPOU PRVNÍ ZÁKOPY

Jakmile německým jednotkám došel dech při počátečním útoku, začaly kopat rozsáhlé zákopové pozice. Spojeneckým protiútokům se nepodařilo prolomit německý zákopový systém. Spojenci je rychle napodobili a vykopali si vlastní zákopy.

Francouzský protiútok a první zákopy

Francouzská armáda zaútočila na oslabené německé jednotky, když 5. září překročily řeku Marnu. Německý postup se pod náporem nečekaného francouzského protiútoku zastavil a jednotky se stáhly k řece Aisne, kde si po posílení vybudovaly obranné pozice a čekaly na nový francouzský útok.

Německé obranné pozice byly připraveny s germánskou účinností. Síť zákopů, ostnatého drátu, krytů a min představovala pro francouzské útočníky téměř nepřekonatelnou překážku. Tento vývoj statické zákopové války stanovil standard pro zbytek konfliktu na západní frontě. Byl na hony vzdálený od předem připravených bitev a mobilních taktik předchozích evropských válek – a mnohem vražednější.

Francouzi zahájili tři velké útoky, aby vytlačili Němce z jejich zakopaných pozic: bitvu na Aisne, bitvu na Sommě a první bitvu u Arrasu. Všechny tři pokusy selhaly a Francouzi se tvrdě poučili o tom, jak účinné jsou zákopy jako obranné opatření.

Po těchto bitvách vykopaly francouzské a britské síly své vlastní zákopy, které se pro Němce ukázaly být téměř nepřekonatelné.

Antverpy padly do rukou Němců

Na severní části západní fronty se německý postup nezpomalil. Belgické město Antverpy padlo do rukou Němců 10. října a britská a belgická armáda ustoupila směrem k pobřeží. Úplnému kolapsu v Belgii se podařilo zabránit pouze díky tomu, že belgičtí ženisté záměrně otevřeli stavidla na řece Yser, čímž zaplavili velkou část fronty v cestě Němců.

Dočasné zastavení německého postupu dalo Britům čas na přeskupení sil a přechod do ofenzívy. V sérii střetů, známých souhrnně jako bitva o Flandry, Britové zastavili německý

postup v Belgii a vynutili si patovou situaci v zákopech, podobně jako tomu bylo ve Francii.

V prosinci 1914 se boje na západní frontě zastavily

V prosinci 1914 zahájili Francouzi a Britové nový útok na německé linie. Tento útok však německá obrana odrazila a na celé západní frontě nastala patová situace. Na konci roku 1914 se zákopové linie táhly více než pět set mil, od Švýcarska až k Severnímu moři. Zákopová válka znemožnila mobilitu potřebnou k rychlému ukončení konfliktu, protože žádná ze stran nebyla schopna proniknout obranou protivníka a dosáhnout rozhodujícího vítězství. V důsledku toho se frontová linie po další tři roky téměř neposunula z pozic ustavených v říjnu 1914.

Námořní střety v Severním moři, Tichém oceánu a Atlantiku

V průběhu roku 1914 se německé, francouzské a britské námořnictvo zapojilo do menších námořních střetů, k nimž došlo v Severním moři a v Atlantském oceánu. První úder zasadili Britové, kteří podnikli nájezd na německou námořní základnu v Helgolandském zálivu v Severním moři a při překvapivém útoku potopili tři německé lodě.

V září a říjnu 1914 zaútočila v jižním Pacifiku úderná skupina pěti německých námořních křižníků na francouzská a britská zařízení na ostrovech Tahiti a Fanning Island. Německé

křižníky poté v listopadu 1914 porazily britskou eskadru u pobřeží Chile. Německá námořní vítězství skončila, když britské síly v prosinci 1914 zaútočily na německé torpédoborce v bitvě u Falklandských ostrovů a potopily čtyři z pěti německých plavidel. Mezitím přešly německé ponorky do ofenzívy a potopily několik britských lodí, včetně významné válečné lodi Audacious, která byla torpédována v říjnu 1914.

Zeppeliny bombardují Paříž a Londýn

Německé letectvo podniklo svůj první nálet na Paříž v srpnu 1914. První německý nálet na anglický Dover se odehrál v prosinci téhož roku. V roce 1916 Němci zdokonalili vzducholoď (známou jako zeppelin, pojmenovanou podle svého konstruktéra hraběte von Zeppelina) a v průběhu tohoto roku bylo Anglie a Londýn šedesátkrát napadeny zeppeliny shazujícími bomby.

První německý letecký útok na Londýn se odehrál v listopadu 1916 po opakovaných bombardováních německých měst francouzským a britským letectvem. Odvetné bombardování civilních cílů pokračovalo až do konce války. Bombardovací kampaně nepřinesly žádnou vojenskou výhodu a morálka civilního obyvatelstva zůstala z velké části nedotčena.

Manfred von Richthofen – Rudý baron

V průběhu války došlo v konstrukci letadel k řadě technologických průlomů. Německý vynález kulometu, který dokázal střílet skrz rotující vrtuli, aniž by poškodil její lopatky, učinil z německých stíhaček – alespoň na určitou dobu – nejpřesnější stíhací letouny ve vzduchu, a to přinejmenším do té doby, než Britové tento průlom napodobili.

Mezi německými leteckými esy, která tento technologický skok využila, byl i slavný „Rudý baron“ Manfred von Richthofen. Jeho letka, „Létající cirkus“, byla proslulá tím, že si své letouny natíral jasně červenou barvou, aby přilákal nepřátelská letadla (ostatní letouny byly natřeny barvami, které měly zabránit jejich odhalení).

Poté, co byl Richthofen v roce 1918 sestřelen a zabit, přešlo velení Létajícího cirkusu na jeho zástupce, Hermana Göringa, dalšího německého leteckého esa. V roce 1918 však příchod stovek amerických letadel zajistil, že vzdušná převaha trvale přešla do rukou Spojenců.

Poprvé byl použit plynný chlor

Patová situace na západní frontě přetrvávala po celou první polovinu roku 1915 a přerušil ji pouze mohutný britský útok u Neuve-Chapelle v březnu 1915. Navzdory obrovským ztrátám na životech se Britům podařilo dobýt pouze nejvzdálenější německé obranné pozice.

Němci zahájili svou jedinou ofenzívu roku 1915 v dubnu u Ieperu (Ypres) v Belgii. Tento útok se vyznačoval použitím chlorového plynu, což vytvořilo děsivý precedens a bylo rychle

napodobeno všemi stranami. Německý útok nedosáhl téměř žádných územních zisků a rozpadl se u zákopů Spojenců.

V květnu a červnu zahájili Francouzi a Britové společnou ofenzívu proti německým liniím mezi Neuve Chapelle a Arrasem. Opět, navzdory obrovským ztrátám, byly zisky minimální a obsadili pouze 2,5 míle území, stále hluboko uvnitř německých zákopů. V září Francouzi zahájili útok na německé linie mezi Remeší a Argonským lesem. Útok opět uvízl na mrtvém bodě poté, co Francouzi obsadili pouze první linii německých zákopů.

OSMANSKÁ ŘÍŠE ZANIKLA V DŮSLEDKU PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLKY

Karavana turecké armády se prodírá pouští v rámci marného pokusu zastavit postup Britů Blízkým východem. Osmanská říše byla v této válce zničena, a to paradoxně poté, co se spojila s Německem, jedním z národů, které v předchozích stoletích představovaly oporu proti osmanské expanzi do Evropy.

Rusové vtrhli do Východního Pruska, ale u Tannenburgu utrpěli porážku

Na východní frontě se Němcům zpočátku nedařilo. Carovy armády porazily německé síly v několika střetnutích, k nimž došlo v srpnu 1914, a postoupily hluboko do Východního Pruska a rakouské provincie Haliče. Situace Němců se stala natolik zoufalou, že byly spuštěny nouzové plány na evakuaci celé provincie Východního Pruska. Na jihu ruské armády obsadily většinu Haliče a v březnu 1915 se chystaly k invazi do Maďarska.

Právě když se zdálo, že německý kolaps ve Východním Prusku je nevyhnutelný, vstoupila do boje nová německá armáda pod velením generála Paula von Hindenburga. Německé síly se střetly s Rusy v bitvě u Tannenburgu a v posledním srpnovém týdnu roku 1914 dosáhly nečekaného, ale rozhodujícího vítězství. V této bitvě byla zničena celá ruská 2. armáda a následné akce zničily také většinu 1. ruské armády. Tyto kumulativní porážky donutily Rusy ustoupit zpět na své území, kde fronta zůstala po celou dobu války.

Němci a Rakušané postupují na východ

Německé jednotky navázaly na vítězství u Tannenburgu dalšími dvěma vítězstvími v první a druhé bitvě u Mazurských jezer, které se odehrály v září 1914, respektive v únoru 1915. V dubnu 1915 zahájila spojená německá a rakousko-uherská armáda velkou ofenzívu proti Rusům, která je vytlačila z

Karpat. V květnu donutila obnovená ofenzíva proti Rusům ve středním Polsku carovy armády k úplnému ústupu z Haliče. Do září 1915 vytlačili Němci Rusy z Polska, Litvy a Kuronska a obsadili západní hranici Ruska.

Když se postup na východ konečně zastavil, ležela frontová linie hluboko v Rusku, za řekou Dvinou mezi Rigou a Dvinskem a na jihu až k řece Dněstru. Rusové ztratili tisíce mužů a velké množství vybavení. Trvalo měsíce, než mohli ve válce opět sehrát nějakou významnou roli.

Britský a francouzský útok na jihovýchodě

Na třetí frontě, mezi Rakousko-Uherskem a Srbskem, byly počáteční rakouské útoky odraženy malou, ale silnou srbskou armádou. Na frontě pak nastala patová situace a v říjnu 1915 se britské a francouzské jednotky vylodily v neutrálním Řecku v Soluni (s povolením řecké vlády) s cílem přijít Srbsku na pomoc.

Do konfliktu pak zasáhli Bulhaři, kteří se chtěli pomstít za porážku ve druhé balkánské válce z roku 1913. Bulharsko vyhlásilo Srbsku válku a formálně vstoupilo do války na straně ústředních mocností. Čerstvě vyloděné spojenecké jednotky postoupily do Srbska, ale byly rozprášeny dobře naplánovanou bulharskou ofenzívou a donuceny ustoupit zpět do Soluně.

NOVÉ NĚMECKÉ ZBRANĚ – ZEPPELIN A U-BOOT

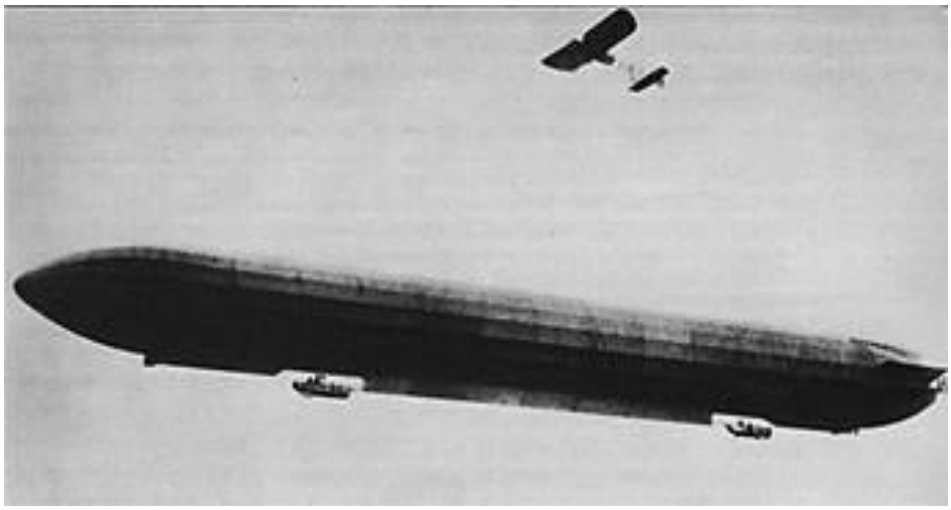

Dvěma hlavními německými technologickými inovacemi té doby byly zeppelin (zde na snímku s doprovodem stíhaček), který se používal k bombardování Paříže a Londýna, a ponorka (U-boot), která se pokoušela uvalit blokádu na Británii s cílem přerušit americké dodávky. Nakonec se však ani jedna z těchto zbraní nepodařilo ovlivnit výsledek války.

Srbsko obsazeno ústředními mocnostmi

1875

V říjnu 1915 vtrhla do Srbska armáda složená z vojáků Rakousko-Uherska a Německa. Tento útok, který následoval krátce po bulharském vítězství v Srbsku, vedl k drtivé porážce Srbska. Do konce roku 1915 bylo Srbsko okupováno Ústředními mocnostmi a vyřazeno z konfliktu.

Turecko vstupuje do války útokem na Rusko

Osmanská říše, která se stále ještě vzpamatovávala z porážky a ztráty svých území na jihu Evropy během první balkánské války v roce 1912, se dala snadno přesvědčit, aby se připojila k útoku na Rusko, svého dlouholetého a nejzarytějšího rivala ve východní Evropě. Turecké a německé válečné lodě ostřelovaly ruské černomořské přístavy a Rusko na to reagovalo vyhlášením války Turecku v listopadu 1914.

Británie a Francie poté vyhlásily Turecku válku, a tak se díky podivné shodě okolností ocitla nebílá mocnost, která se tak dlouho snažila podmanit Rakušany, ve spojenectví s tímto středoevropským národem.

Turci přešli do ofenzívy a do prosince 1914 dobyli velkou část Kavkazu. Rusové, pod silným tlakem Němců na západě a Turků na jihu, požádali spojence o pomoc v podobě odvrácení pozornosti od Turecka. V únoru 1915 francouzské a britské námořní jednotky bombardovaly turecké pevnosti podél Dardanel. Následovaly dvě námořní invaze na Gallipoli v Turecku.

Bitva o Gallipoli

Invaze do Turecka, nazývaná také Dardanelská kampaň, ale nejčastěji známá jako bitva o Gallipoli, proběhla ve dvou fázích mezi dubnem 1915 a lednem 1916. Útok, jehož cílem bylo dobýt osmanské hlavní město Konstantinopol, selhal. Invaze na turecké území proběhla z moře, přičemž první invazní síly tvořily britské a francouzské jednotky, podporované vojáky z australského a novozélandského armádního sboru (ANZAC).

Ačkoli se invazi podařilo vytvořit malé předmostí, spojenecké jednotky se nikdy nedokázaly dostat více než dvě míle do vnitrozemí. Poté, co bitva zuřila více než osm měsíců bez jakéhokoli významného postupu, Spojenci útok odvolali a ustoupili, přičemž zaznamenali přes 140 000 mrtvých a zraněných. Porážka vedla k degradaci autora plánu, prvního lorda admirality Winstona Churchilla, a ke kolapsu britské vlády. Jednalo se o největší turecké vítězství v celé válce.

Britové dobývají Mezopotámii od Turků

Mezopotámie, která leží na území dnešního Iráku, byla v roce 633 n. l. obsazena vpádem muslimských vojsk a později začleněna do Osmanské říše. Britové, operující ze své kolonie v Indii, zahájili útok na tuto nejvýchodnější hranici Osmanské říše. Po sérii bitev byla většina Mezopotámie dobyta a odtud Britové zahájili nový útok na Bagdád.

Zoufalá turecká zadní stráž v bitvě u Ctesiphonu v listopadu 1915 porazila Brity a donutila je ustoupit zpět do Mezopotámie, kde byli Turky obklíčeni ve městě Al Kuut.

Italové přešli na stranu Spojenců

Ačkoli byla Itálie formálně členem spojenectví Ústředních mocností, zůstávala až do května 1915 neutrální. V tom měsíci Italové změnili strany a ve spojení s Británií, Francií a Ruskem vyhlásili Ústředním mocnostem válku.

Italové zahájili ofenzívu s cílem dobýt Terst z rukou Rakouska-Uherska, ale po čtyřech velkých bitvách s rakouskou armádou u řeky Isonzo, které se odehrály v období od června do prosince, selhaly všechny jejich pokusy o průlom.

NOVÁ BRITSKÁ ZBRAŇ – TANK

Ačkoli tuto zbraň vymyslel Leonardo da Vinci, jako první ji do praxe uvedli Britové. První bitvou, v níž byly tanky nasazeny, byla bitva na Sommě v září 1916, jíž se zúčastnilo čtyřicet devět tanků. O něco více než rok později proniklo čtyři sta britských tanků do německých linií u Cambrai, kde zajaly osm tisíc vojáků a sto děl.

Potopení lodi Lusitania

V květnu 1915 zavedli Němci politiku, jejímž cílem bylo donutit Británii ke kapitulaci prostřednictvím blokády. Vycházeli z toho, že pokud se Brity podaří zbavit veškerých zásob a surovin, budou nuceni požádat o mír. Byla vyhlášena politika neomezené ponorkové války a všechny lodě plující do Británie nebo z ní byly prohlášeny za legitimní cíle, které mohou být potopeny bez varování.

7. května 1915 byla britská osobní loď Lusitania, která přepravovala munici a vojenské zásoby, torpédována německou ponorkou. Na palubě se nacházelo několik amerických občanů, kteří při potopení lodi zahynuli. Americká vláda protestovala a Němci poté oznámili změnu své politiky: v budoucnu budou všechny takové lodě před útokem varovány a Američané se zavázali, že budou své občany nabádat, aby na takových plavidlech necestovali.

V březnu 1916 byla francouzská loď Sussex potopena německou ponorkou, opět se ztrátou amerických životů, což vedlo k další kontroverzi mezi americkou a německou vládou. Tentokrát Němci oznámili, že zcela upouštějí od politiky neomezené ponorkové války.

Bitva u Jutska

Na konci května 1916 zaútočila britská flotila na několik německých lodí u dánského pobřeží u Jutska. Po epické bitvě trvající dva dny se obě flotily stáhly z boje a každá z nich si připsala vítězství. Britové ztratili tři bitevní křižníky, tři pancéřové křižníky, osm torpédoborců a 6 094 mužů. Němci ztratili jednu bitevní loď, jeden bitevní křižník, čtyři lehké křižníky, pět torpédových člunů a 2 551 mužů. Ačkoli britské ztráty byly větší, německá flotila se již nikdy nevydala na moře v takovém počtu.

Jatka ve Verdunu a na Sommě

Německá vítězství na východě proti Rusům jim v roce 1916 umožnila přesunout půl milionu mužů zpět na západní frontu a v únoru zahájili novou ofenzívu, jejímž cílem bylo prolomit francouzské linie kolem města Verdun.

Po tvrdých bojích Němci obsadili některé okolní pevnosti, ale Verdun dobýt se jim nepodařilo, a to hlavně díky hrdinské obraně Francouzů pod vedením jednoho z jejich nejschopnějších generálů, Philippa Pétain (který si tím ve Francii vysloužil titul Hrdina Verdunu).

Do konce listopadu Francouzi znovu dobyli všechna ztracená území a frontová linie se vrátila do své únorové pozice. Německé i francouzské ztráty byly obrovské. Francouzské ztráty byly tak těžké, že do další spojenecké ofenzívy mohli nasadit pouze šestnáct divizí (z plánovaných čtyřiceti).

Tento útok, známý jako bitva na Sommě, začal v červenci 1916 a trval až do listopadu. Spojenci v něm dosáhli prvních významných územních zisků v západní části fronty, když němcům vyrvali z rukou území o rozloze přibližně 125 čtverečních mil. Hlavním důvodem tohoto překvapivého územního zisku bylo nasazení britské tajné zbraně, tanku. Bylo to poprvé, co bylo obrněné vozidlo nasazeno ve válce, a nazývalo se tankem pouze proto, aby se zamaskovala jeho podstata během výroby.

BITVA NA SOMMĚ – 1,1 MILIONU OBĚTÍ

Bitva na Sommě byla největší samostatnou bitvou celé války. Oficiálně byla zahájena 1. července 1916 a trvala až do listopadu. Do jejího konce utrpěli Britové 420 000 ztrát, z toho téměř 60 000 již během prvního dne. Francouzi ztratili 200 000 mužů a Němci téměř 500 000. Bitva na Sommě začala týdenním dělostřeleckým ostřelováním německých linií, při kterém bylo vystřeleno 1 738 000 granátů. Doufalo se, že toto ostřelování zničí německé zákopy a obranná postavení. Byla to mylná představa: Němci měli hluboké kryty a když ostřelování ustalo, jejich jednotky se jednoduše přesunuly. Na konci bitvy bylo vše, co Spojenci mohli předložit za své obrovské ztráty, byl pás země široký ne více než třicet mil a hluboký sedm mil.

Nová ruská ofenzíva skončila neúspěchem

Na východě zahájili Rusové v únoru 1916 novou ofenzívu proti německým liniím s cílem dobýt zpět oblast kolem jezera Narocz, severovýchodně od Vilna. Útok skončil neúspěchem a Rusové přišli o více než 100 000 mužů.

V červnu 1916 zahájili Rusové novou ofenzívu proti Rakušanům na široké frontě táhnoucí se od Pinsku po Černovice. Tento útok pronikl čtyřicet mil do hloubky a zajal půl milionu vězňů, než příjezd německých posil zvrátil ruský postup. Rusové během čtyřměsíční kampaně ztratili milion mužů.

Ruský postup přesvědčil Rumunsko, aby vstoupilo do války na straně Spojenců. V srpnu 1916 Rumuni vyhlásili válku Německu a Rakousku a vtrhli do rakousko-uherské provincie Transylvánie. Tento útok vyústil ve společnou invazi rakouské, bulharské a turecké armády do Rumunska. V lednu 1917 bylo Rumunsko zcela obsazeno a vyřazeno z války.

Na jižní frontě postupují Spojenci

Na jižní frontě se v průběhu roku 1916 odehrálo u řeky Isonzo dalších pět bitev. Pět z nich zahájili Italové a jednu Rakušané, avšak žádná z nich nedosáhla svého cíle, jímž bylo prolomení patové situace na frontě.

Mezitím v Řecku rostl nesouhlas s postojem řeckého krále, který byl vnímán jako proněmecký. Tento odpor se projevil konkrétně poté, co v listopadu 1916 přistály v Soluni nové spojenecké jednotky, což vedlo řecké povstalce k vytvoření alternativní vlády pod dohledem Spojenců. Řecko bylo politicky i fyzicky rozděleno na dvě části: jednu neutrální a druhou aktivně válčící. „Povstalecká“ vláda Řecka vyhlásila válku Německu a Rakousku-Uhersku, zatímco spojenecké námořnictvo uvalilo blokádu na neutrální část Řecka.

Spojenecké jednotky také vtrhly na území Rakousko-Uherska a do konce roku obsadily Makedonii.

Turecké území bylo napadeno

Britská pozemní ofenzíva proti Osmanské říši pokračovala po celý rok 1916. Do února 1916 byla většina Mezopotámie očištěna od tureckých vojsk a v Saúdské Arábii vypuklo arabské povstání proti turecké nadvládě. Tento vývoj umožnil Britům vtrhnout z Egypta na Sinajský poloostrov a postoupit do Palestiny.

Balfourova deklarace mobilizuje mezinárodní židovskou komunitu

Zabavení Palestiny Osmanské říši se ukázalo jako klíčové pro postoj Světového sionistického kongresu k válce. Světový sionistický kongres, založený v posledním desetiletí devatenáctého století, usiloval o vytvoření židovské vlasti v Palestině a britskou okupaci této země vnímal jako příležitost k prosazení svých požadavků.

Po několika setkáních se sionisty vydal britský ministr zahraničí lord Arthur Balfour v roce 1917 veřejný slib, že Británie podpoří vytvoření židovské vlasti v Palestině. Tento závazek, známý jako Balfourova deklarace, byl Světovým sionistickým kongresem odměněn slibem, že sjednotí světové Židy za věc Spojenců – navzdory skutečnosti, že v té době bojovaly v německé armádě tisíce německých Židů. Ještě

důležitější bylo, že sionisté slíbili, že využijí svého vlivu k tomu, aby přivedli Spojené státy do války. (V tomto cíli byli nejúspěšnější ze všech, jak již bylo nastíněno výše.)

Spojené státy vstupují do války

Americký prezident Woodrow Wilson byl zvolen na základě neintervenční politiky, avšak vývoj válečných událostí na moři a zákulisní intriky židovské lobby zemi vtáhly do války.

V lednu 1917 Německo oznámilo, že přistupuje k neomezené ponorkové válce proti veškeré lodní dopravě směřující do Británie a z ní. Jednalo se o nový pokus donutit Brity ke kapitulaci tím, že jim budou fyzicky odepřeny nezbytné palivo a potraviny.

Znovuzavedení této politiky poskytlo Wilsonovi záminku, kterou potřeboval k tomu, aby vtáhl Ameriku do války. V únoru 1917 USA přerušily diplomatické styky s Německem a o dva měsíce později formálně vyhlásily válku. Načasování vstupu USA do války – téměř souběžné s Balfourovou deklarací – je příliš pozoruhodné na to, aby šlo o náhodu.

V červnu 1917 bylo ve Francii již asi 175 000 amerických vojáků. Do konce války bylo do Evropy vysláno více než dva miliony amerických vojáků, kteří sehráli rozhodující roli ve vítězství Spojenců.

Německá ponorková blokáda Británie selhala

Německý pokus donutit Británii ke kapitulaci vyhladověním prostřednictvím ponorkové války selhal především kvůli vývoji hlubinných náloží a dalších prostředků k lovu ponorek, využívání chráněných konvojů pro námořní dopravu a díky ohromné průmyslové výrobní kapacitě Spojených států, které dokázaly vyrábět nové lodě a zásoby mnohem rychleji, než jak je německé útoky mohly zneškodnit.

V dubnu 1918 Britové ve snaze ukončit ponorkovou válku zablokovali německý ponorkový přístav v Zeebrugge v Belgii tím, že úmyslně potopili tři staré britské křižníky u vjezdu do přístavu.

Nakonec se opotřebovací válka stala příliš nákladnou a ztráty německých ponorek převýšily ztráty spojenecké lodní dopravy. Německá kampaň byla postupně opuštěna.

ZNIČENÍ FRANCOUZSKÝCH MĚST NA ZÁPADNÍ FRONTĚ

Z této fotografie trosek francouzského městečka, ležícího těsně za frontovou linií Spojenců, je patrný ohromující rozsah zničení na západní frontě, způsobený neustálým ostřelováním stejných pozic v důsledku převážně statické frontové linie. Některé oblasti byly srovnány se zemí: stromy, tráva, keře i budovy.

Mata Hari, slavná špiónka

V roce 1917 byla v Paříži francouzskou policií zatčena Nizozemka jménem Gertrud Margarete Zelle. V té době

pracovala jako erotická tanečnice pod uměleckým jménem Mata Hari.

Kromě svého profesního života jako striptérka byla také německou špiónkou. Tím, že svedla řadu vysoce postavených důstojníků Spojenců (s nimiž se spřátelila v klubu, kde pracovala) do sexuálních vztahů, dokázala pro své nadřízené získat mnoho důležitých vojenských tajemství. Jméno Mata Hari se od té doby stalo synonymem pro femme fatale. Původní Mata Hari byla v říjnu 1917 popravena francouzskou popravčí četou.

Po neúspěchu Spojenců propukla vzpoura francouzských vojáků

V dubnu a květnu 1917 zahájili Spojenci na západní frontě u Arrasu rozsáhlou ofenzívu. Němci se stáhli na novou pozici o kousek zpět, známou jako Hindenburgova linie. Postup Spojenců byl zastaven u této silně opevněné a dobře připravené obranné pozice. Ačkoli kanadské jednotky obsadily několik kopců známých jako Vimy Ridge a hlavní britské síly postoupily o čtyři míle, to bylo vše, čeho Spojenci dosáhli.

Francouzský útok v Champagne dopadl tak špatně, že jejich jednotky vzbouřily. Nepokoje musela potlačit vojenská policie a na místo vzbouřených jednotek byly narychlo vyslány posily (které byly velmi potřebné jinde).

V červnu proběhla druhá spojenecká ofenzíva, kdy se Britové pokusili prolomit německé linie ve Flandrech. Po úvodním střetnutí u Messines se od července do listopadu

odehrávala statická bitva u Ypres. Přestože obě strany ztratily více než 250 000 mužů, žádná z frontových linií se nepohnula.

První masivní útok tanků

Při epickém útoku u Verdunu se Francouzům podařilo dobýt zpět malý úsek území a v bitvě u Cambrai v listopadu 1917 nasadili Britové čtyři sta tanků v prvním masovém tankovém útoku celé války.

Čistá síla ofenzívy prorazila německé linie, ale kvůli nedostatku záloh útok vyprchal, než ho bylo možné řádně využít. Německý protiútok uzavřel pětimílovou mezeru v jejich liniích a původní frontová linie byla opět obnovena.

Rusové se hroutí, car abdikuje

Němci vpustili komunistického revolucionáře Lenina a jeho stoupence do Ruska s úmyslem nechat je vyvolat nepokoje. Tato taktika se ukázala jako úspěšnější, než Němci doufali. Lidová revoluce v březnu 1917 donutila cara abdikovat a v Moskvě byla ustavena nová prozatímní vláda.

K velkému rozhořčení Lenina (a Němců) však nová ruská vláda pokračovala v účasti ve válce. V červenci Rusové dosáhli skromných úspěchů na haličské frontě, ačkoli okamžitý německý protiútok znovu dobyl ztracená území a poté postupoval dál, aby do října 1917 obsadil město Rigu a celé Lotyšsko.

V listopadu 1917 převzala komunistická strana kontrolu nad Ruskem a Lenin se konečně dostal k moci. Během několika dní komunisté nabídli příměří a v polovině prosince podepsali Brestlitevskou smlouvu, která formálně ukončila válku mezi Ruskem a Německem.

Podle podmínek smlouvy si Německo udrželo kontrolu nad rozsáhlými územími na východě, včetně téměř celé Ukrajiny, Běloruska a západního Ruska. Okupační německé jednotky byly vyhnány až po jejich porážce na západě, o více než rok později.

Další bitvy u Isonza

Na jižní frontě došlo k dalším útokům v oblasti, kde se boje u řeky Isonzo dostaly do patové situace. Italské útoky z roku 1917, které vyústily v desátou a jedenáctou bitvu u Isonza, narazily na neprostupnou německou obranu.

V říjnu 1917 prolomila obnovená německo-rakouská ofenzíva italskou linii poblíž města Caporetto a přinesla první skutečné úspěchy této kampaně. Italové ztratili nejméně 300 000 vojáků, kteří byli zajati, a stejně tolik jich dezertovalo. Francouzské a britské jednotky byly narychlo vyslány do Itálie, aby posílily jižní frontu, a zaujaly pozice spolu s italskými silami podél řeky Piave.

V Řecku skončila v červnu 1917 dlouhotrvající patová situace, když byla neutrální část země dobyta stranou spojeneckou. Řecký král abdikoval a byla ustavena prozatímní vláda uznaná Spojenci.

Lawrence z Arábie a arabské povstání proti Turkům

V listopadu 1917 vyhnaly britské jednotky v Palestině Turky z jejich poslední pevnosti v Gaze a o měsíc později padl do rukou spojeneckých vojsk Jeruzalém.

Současně se arabské povstání v Saúdské Arábii, podporované pod vedením britského důstojníka plukovníka T. E. Lawrence (známého také jako „Lawrence z Arábie“), podařilo vyhnat osmanské Turky z tohoto území.

Kromě toho britské síly obsadily Bagdád, Ramádí a další důležitá města v dnešním Iráku. Hranice Osmanské říše se do konce roku 1917 značně zmenšily a hrozba bezprostřední porážky podnítila vnitřní neshody v Turecku.

Rumunsko kapituluje

Rozpad Ruska donutil k ukončení války i Rumunsko. V květnu 1918 byla podepsána Bukurešťská smlouva. Ta ukončila účast Rumunska v konfliktu, postoupila část území Rakousko-Uhersku a poskytla Německu dlouhodobý pronájem některých rumunských ropných vrtů.

Rozpad Rakouska-Uherska

V září 1918 zahájila spojenecká armáda o síle 700 000 mužů na Balkáně ofenzívu proti jihovýchodním částem

Rakousko-Uherska v Srbsku. Ofenzíva byla úspěšná a během jednoho měsíce se Bulhaři vzdali a vystoupili z války.

Spojenecké armády postoupily do Rumunska, kde nová prozatímní vláda vypověděla Bukurešťskou smlouvu a znovu vstoupila do války na straně Spojenců. Během několika měsíců se dřívější rakousko-německé úspěchy na jihovýchodě proměnily v porážku. Bělehrad byl Spojenci dobyt na začátku listopadu 1918 a téměř současně s tím italská invaze obsadila Albánii.

Na jižní frontě byla rakouská ofenzíva proti spojeným italským, francouzským a britským pozicím podél řeky Piave v červnu 1918 poražena poté, co při ní zahynulo 100 000 rakouských vojáků.

Rakouská porážka u řeky Piave přinesla vojenskou iniciativu Spojencům. Bitva u Vittorio Veneto, která se odehrála od října do listopadu 1918, vedla ke zničení hlavní rakouské armády. Byly zajaty statisíce vězňů a hlavní rakouské síly byly rozdrceny. Tisíce demoralizovaných vojáků ustoupily v chaotickém zmatku a přední linie byla oslabena tak, že již nebylo možné ji napravit.

3. listopadu padlo město Terst do rukou Spojenců a o dva dny později se vzdalo město Rijeka. Rozsah těchto porážek znamenal konec Rakousko-Uherska. Češi a Slováci vyhlásili nezávislost svých národů.

V říjnu vyhlásili nezávislost Slované na jihu a v listopadu zřídili Maďaři vlastní vládu. Rakousko a Maďarsko poté 3. listopadu 1918 podepsaly se Spojenci příměří a poslední

habsburský císař Karel I. abdikoval. Byla vyhlášena Rakouská republika. Německo, které vstoupilo do války na podporu Rakousko-Uherska, se nyní ocitlo v izolaci.

Rozpad Turecka a konec Osmanské říše

V září 1918 Britové rozprášili poslední turecké jednotky v Palestině a vpochodovali do Libanonu a Sýrie. V říjnu padl Damašek do rukou Spojenců, zatímco Francouzi obsadili Bejrút.

Tváří v tvář úplnému rozpadu svých ozbrojených sil podepsala Osmanská říše 30. října 1918 Moudroské příměří, které ukončilo tureckou účast ve válce. Smlouva zavazovala Turecko k demobilizaci, přerušení vztahů s Ústředními mocnostmi a umožnění průjezdu spojeneckých lodí Dardanelami. To znamenalo konec Osmanské říše a „Mladí Turci“ pod vedením Kemala Atatürka se chopili moci v této zemi a přeměnili ji na sekulární stát.

NĚMCI SE VZDALI VE VLAKOVÉM VAGÓNU V COMPIÈGNE

Francouzská delegace pod vedením Ferdinanda Focha (druhý zprava) vychází z ceremonie podpisu příměří, která se konala ve železničním vagónu na mýtině v lesích u Compiègne. Tento vagón byl znovu použit v roce 1940 při kapitulaci Francie během druhé světové války a poté byl Němci odvezen jako válečná kořist do Berlína, kde byl později zničen. Na jeho místě dnes stojí replika v Muzeu vítězství a míru v Compiègne.

Němci zahájili poslední zoufalý útok

Během pouhého jednoho roku se Německo dostalo ze situace, která se jevila jako naprosté vítězství, do úplné izolace a ke kolapsu všech svých spojenců. Německé vrchní velení správně usoudilo, že jedinou záchranou je rozhodující průlom na západní frontě. Němci povolali všechny své zálohy i jednotky z již neexistující východní fronty a připravili útočné plány.

V březnu 1918 byl u Arrasu zahájen největší německý útok války proti britským pozicím. Díky své zuřivosti útok zatlačil Brity zpět o zhruba čtyřicet mil, než byl zastaven rozhodným francouzským protiútokem.

Následující měsíc došlo k obnovenému německému útoku, který opět zatlačil britské linie zpět, a třetí útok v červnu zaskočil Francouze u řeky Aisne. Němci postoupili až na čtyřicet mil od Paříže, která byla ostřelována masivním a slavným německým dělostřeleckým systémem s dlouhým dostřelem známým jako „Tlustá Berta“.

Němci však s ofenzívou otáleli až příliš dlouho. V době, kdy se rozběhl postup na Paříž, byly již nasazeny první americké jednotky. Společné francouzsko-americké síly zastavily německý postup v bitvě na Marně a v polovině července německá ofenzíva ztratila na síle. Německá armáda byla vyčerpaná. Docházely jí zásoby a proviant a doma narůstaly politické nepokoje. Do konce července spojenci zatlačili Němce zpět za řeku Marnu a převzali iniciativu na západní frontě.

V srpnu britský útok u Amiens prolomil německé linie a obnovená ofenzíva Spojenců vedla k druhé bitvě na Sommě a páté bitvě u Arrasu. Němci byli zatlačeni zpět na svou poslední obrannou pozici, Hindenburgovu linii.

V září vlny čerstvých amerických vojáků zajaly čtrnáct tisíc vyčerpaných a hladovějících německých vojáků u Saint-Mihielu. Američané poté postupovali přes Argonský les a prolomili německé linie mezi Metzem a Sedanem.

Po této porážce požádala německá vláda o příměří. Tento pokus o ukončení války v říjnu 1918 selhal, když americký prezident Woodrow Wilson trval na tom, že bude vyjednávat pouze s demokratickou německou vládou.

Britové poté zaútočili v Belgii a severní Francii, zatímco na počátku listopadu dosáhly spojené americké a francouzské síly Sedanu. Současně se podařilo prolomit německé linie díky obnovenému útoku na Hindenburgovu linii.

V NĚMECKU PROPUKAJÍ MASOVÉ PROTESTY A POVSTÁNÍ INSPIROVANÉ KOMUNISTY

Válka se stávala stále méně oblíbenou i v samotném Německu. Podněcovány komunistickými agitátory, kteří doufali v opakování ruské revoluce v Německu, se ve velkých německých městech konaly rozsáhlé protesty a dokonce i některá ozbrojená povstání. Na snímku je zachycen jeden z nejznámějších protestů, který se odehrál 4. listopadu 1918 v Kielu poté, co němečtí námořníci odmítli uposlechnout rozkaz vyplout na moře.

V Německu byla vyhlášena Výmarská republika

Situace na německé domácí frontě se mezitím stala zoufalou. Spojenecká blokáda německé lodní dopravy způsobila nedostatek potravin a surovin, zatímco vojenské porážky a válečná únava vytvořily ideální půdu pro revolucionáře. Němečtí komunisté, snažící se napodobit ruskou

revoluci, se pustili do masové agitace a díky těžkým podmínkám té doby našli mnoho vnímavých posluchačů.

V řadě měst vypukly násilná komunistická povstání a německá flotila se vzbouřila. Byla zavedena řada demokratických reforem a poprvé v německé historii se konaly volby, byť s omezeným volebním právem. Sociálně demokratická strana nicméně zvítězila a jejím vůdcem se stal Friedrich Ebert, který se ujal funkce kancléře. V listopadu 1918 následovala abdikace císaře Viléma II.

První zvolená německá vláda zasedala ve městě Výmar a německá republika, kterou vyhlásila 9. listopadu 1918, se v lidovém jazyce stala známou jako „Výmarská republika“. Éra německých císařů tak definitivně skončila.

Výmarská republika kapituluje

Výmarská vláda vyslala ke spojencům delegaci, aby vyjednala okamžité ukončení války. 11. listopadu 1918 bylo podepsáno příměří a americký voják Henry Gunther, který měl paradoxně německý původ, se stal posledním vojákem, který padl, a to pouhou minutu předtím, než příměří vstoupilo v platnost.

Mnoho německých vojáků později hořce obviňovalo Výmarskou republiku, že „bodla armádu do zad“, protože Spojenci před kapitulací nikdy ve skutečnosti nevstoupili na německé území. Výmarská vláda také převzala odpovědnost za kapitulaci ve válce, kterou sama nezačala, a byla nucena přistoupit na tvrdé podmínky Versailleské smlouvy.

To ještě více snížilo popularitu výmarských politiků u německé veřejnosti a nakonec otevřelo cestu k nacionalistickému oživení, které využil Adolf Hitler.

V rámci příměří byla zbývající německá flotila předána Spojencům. Versailleská smlouva také požadovala, aby se všechny tyto lodě staly trvalým majetkem Spojenců. Na protest německé posádky na internovaných lodích potopily svou flotilu v britské námořní základně ve Scapa Flow.

Zapomenuté války – Čína a Afrika

Konflikt v Evropě a na Blízkém východě je nejznámější částí první světové války, avšak „zapomenuté války“ se odehrávaly i v jiných částech světa. V srpnu 1914 zahájily anglo-francouzské síly válku v koloniích tím, že Němcům odňaly africký Togoland. Následující měsíc byli němečtí kolonisté vyhnáni z Kamerunu.

V září 1914 bílí Jihoafričané, oficiálně spojenci Británie, vtrhli do německé Jihozápadní Afriky a obsadili ji. Jihoafrická výprava s cílem obsadit kolonii Německé východní Afriky (dnešní Tanzanie) byla mnohem méně úspěšná. Německé síly ve Východní Africe, které se skládaly z velkého počtu černých rekrutů a hrstky bílých německých vojáků a důstojníků pod velením generála Paula von Lettow-Vorbeck, v listopadu 1914 úspěšně odrazily útok britských a indických vojsk.

O rok později dobyl druhý útok spojených britských, jihoafrických a portugalských sil pod vedením bývalého generála z búrské války Jana Smutse hlavní města německé

Východní Afriky. Lettow-Vorbeck však ve válce vytrvale pokračoval. On a jeho jednotky ustoupily na jih a v roce 1917 vtrhly do portugalské Východní Afriky (dnešní Mosambik). Následující rok německé síly zahájily útok na britskou kolonii Rhodésie. Bitva stále zuřila, když bylo v Evropě podepsáno příměří, a Lettow-Vorbeck se vzdal až tři dny po kapitulaci Německa v Evropě.

Německo přichází o kolonie v Tichomoří

V srpnu 1914 obsadil Nový Zéland německou kolonii na Samoi. Australské jednotky se zmocnily německých území v Bismarckově souostroví a na Nové Guineji a Japonci v listopadu 1914 obsadili německý přístav Šan-tung v Číně. Japonci rovněž obsadili německé Marshallovy ostrovy, Mariany, souostroví Palau a Karolínské ostrovy.

Rasové důsledky války

První světová válka byla krvavým, zbytečným a násilným konfliktem, který si vyžádal životy více než 8,4 milionu Evropanů. Počet obětí podle jednotlivých zemí byl následující:

Rusko – 1 700 000; Francie – 1 357 800; Britské impérium – 908 371; Itálie – 650 000; Spojené státy – 126 000; Rumunsko – 335 706; Srbsko – 45 000; Belgie – 13 716; Řecko – 5 000; Portugalsko – 7 222; Černá Hora – 3 000; Německo – 1 773 700; Rakousko-Uhersko – 1 200 000; Osmanská říše — 325 000; Bulharsko — 87 500; Celkem — 8 538 015.

Jelikož se velká část války odehrávala na francouzském území, byly ztráty Francie v poměru k počtu obyvatel neúměrně vysoké.

Francouzská vláda povolila rozsáhlou imigraci ze svých severoafrických a subsaharských kolonií, aby pokryla potřebu pracovní síly, což vedlo k vytvoření významné neevropské populace ve Francii. Británie, ačkoli byla oslabena, utrpěla ze všech západoevropských mocností nejméně, a to jak v materiálních, tak v lidských ztrátách. Britské impérium se rozrostlo v důsledku anexace německých území.

Spojené státy hrály klíčovou roli při rozhodování o výsledku války. Příchod velkého počtu čerstvých, dobře vyzbrojených vojáků a materiálu se ukázal jako rozhodující při zastavení posledního německého útoku na západní frontě a při konečném průlomu těsně před koncem války.

První světová válka také znamenala konec Osmanské říše, která tak dlouho dominovala Blízkému východu a velké části jihovýchodní Evropy. Britové se zmocnili velké části bývalých osmanských území na Blízkém východě, včetně Palestiny. Právě toto území se pro Brity ukázalo jako problematické, neboť se ocitli v situaci, kdy se snažili vyhovět jak světovému sionismu, tak arabským požadavkům na samosprávu. Nakonec sionističtí židovští nacionalisté rozpoutali proti britské správě v Palestině brutální teroristickou válku.

Rusko ukončilo válku v zajetí komunistické revoluce a občanské války, která skončila až v roce 1924. Země byla před válkou zdevastována dlouholetým špatným vládnutím a v

důsledku toho utrpěla obrovské lidské a materiální ztráty. Trvalo roky, než se podařilo obnovit alespoň zdání stability.

Německo bylo zdevastováno, ačkoli válka se na jeho území vlastně nikdy nedostala, s výjimkou počátečního ruského vpádu do Východního Pruska. Výmarská republika, založená na konci války a rozvrácená povstáními a revolucemi, byla odsouzena k zániku. Po obrovských reparacích, které bylo Německo nuceno platit vítězným mocnostem, následoval hospodářský kolaps. Německo bylo také považováno za jediného viníka války. To bylo nespravedlivé, protože císař nebyl o nic více vinen než kterýkoli z ostatních evropských vůdců: všichni byli krátkozrací, když dopustili, aby celý kontinent upadl do šílenství, což bohužel poskytlo hlavní impuls pro druhou světovou válku.

KAPITOLA 61: Říjnová revoluce – Komunismus v Rusku

V průběhu roku 1917 došlo v Rusku ke dvěma povstáním, která se společně stala známá jako „únorová revoluce“ a „říjnová revoluce“. Obě měla zásadní dopad na dějiny dvacátého století.

Svaz sovětských socialistických republik (SSSR) vznikl v důsledku Říjnové revoluce a tento stát hrál po dobu něco málo přes sedmdesát let významnou roli ve světové politice, než se rozpadl v důsledku kombinace vnitřních ekonomických rozporů komunismu a etnických konfliktů.

V ULICÍCH RUSKA SE SCHYLUJE K NEPOKOJŮM

Napětí narůstá: příznivci Sovětů se shromažďují v ulicích za podpory ruské armády. Kombinace špatného vládnutí,

neúspěšných vojenských tažení a ekonomických těžkostí způsobených královskou rodinou, která ztratila kontakt s realitou, vytvořila ideální podmínky pro revoluci.

Carské Rusko čelí narůstajícím krizím

V století před rokem 1917 čelilo carské Rusko stále se prohlubujícím krizím. Povstání v roce 1825 málem svrhlo cara Mikuláše I. a revoluce z roku 1905, která vyvrcholila krvavými masakry v Petrohradě známými jako „Krvavá neděle“, byla důkazem dlouhodobé masové nespokojenosti s ruským státem.

Ruské impérium bylo jedním z původních účastníků první světové války. Do roku 1917 však carovy armády utrpěly porážku v čím dál větším počtu bitev. Rusko nebylo na vedení moderní války dostatečně vybaveno. Mělo zaostalou a špatně spravovanou ekonomiku a po staletí trpělo pod autokratickou carskou vládou. Podmínky pro revoluci byly zralé.

I když carské Rusko přijalo volený parlamentní systém, známý jako Duma, volební právo bylo velmi omezené a vztahovalo se téměř výlučně na loajální carskou šlechtu. Podmínky v Rusku se v průběhu první světové války dramaticky zhoršily. Nedostatek potravin byl běžný a ruské jednotky byly ze všech národů ve válce nejhůře zásobovány. Dlouhé období strávili bez jídla nebo dokonce bez základního oblečení, ale očekávalo se od nich, že budou bojovat a zůstanou loajální k systému, od kterého byli již dlouho odcizeni.

Vzhledem k tomu, že hladomor ohrožoval velkou část Ruska, proreformní skupiny, které dominovaly v Dumě,

varovaly cara, že reformy jsou nezbytné, aby se zabránilo povstání. Car Mikuláš II. buď tyto varování záměrně ignoroval, nebo byl tak odtržený od reality, že jim nevěřil.

Únorová revoluce

V únoru 1917 se v Petrohradě každý den scházely velké davy lidí, aby demonstrovaly proti nedostatku potravin, nedemokratickému carovi a válce. V té době byla Duma fakticky pod kontrolou umírněné proreformní skupiny zvané Socialistická dělnická strana a otevřeně sympatizovala s demonstranty.

23. února se na jediné demonstraci sešlo kolem devadesáti tisíc lidí, jejichž hlavním požadavkem byl chléb. Jednoduchost požadavku davu svědčila o tom, jak zoufalá situace se stala. K rozehnání davu byla povolána policie a vojsko, ale masy zůstaly nehnuté. Většina vojáků ostatně s požadavky davu sympatizovala.

Následujícího dne, 24. února, napětí ještě vzrostlo. Polovina obyvatel Petrohradu se zapojila do stávky a ulice zaplnily statisíce lidí. Požadavek na chléb se rozšířil na požadavek na abdikaci cara a ukončení války.

Založení prvních sovětů

Masivní stávka ochromila Petrohrad, což vzhledem k jeho postavení hlavního města země vedlo k zastavení fungování státní správy. Stávka nevyhnutelně přerostla v násilnosti.

Skupiny ozbrojených stávkujících obsadily několik policejních stanic a zapálily je.

V továrnách byly zřízeny demokraticky volené „dělnické rady“ (zvané sověty). Socialistická dělnická strana snadno získala většinu ve volbách do těchto sovětů, které se brzy staly de facto místními vládními orgány poté, co převzaly mnoho povinností a odpovědností, které byly obvykle vyhrazeny carské vládě.

Vzpoury v ruské armádě

26. února car povolal do Petrohradu ruskou armádu, aby potlačila povstání. Zpočátku došlo k několika násilným střetům, ale většina vojáků se vzbouřila a odmítla střílet na dělníky. První obranná linie starého řádu se zhroutila pod náporem vlny neloajality, kterou způsobil car svou vlastní krátkozrakostí.

Car Mikuláš II. stále odmítal připustit, že je něco v nepořádku. Nařídil rozpuštění Dumy, ale tento orgán se neformálně znovu sešel a zvolil prozatímní vládu, která měla řídit zemi. Do 27. února z carovy správy nic nezbylo a neformální Duma se stala de facto vládou.

V Petrohradě se k revoluci připojilo 150 000 vojáků. Společně s velkým počtem nyní ozbrojených dělníků převzali úplnou kontrolu nad hlavním městem a vyhnali poslední zbývající carské vládní úředníky. Do této doby si revoluce vyžádala asi 1 500 životů.

Car abdikuje

Petrohradské sověty se spojily, aby zvolily vrchní sovět pro celý Petrohrad, a společně s Dumou vytvořily relativně umírněnou socialistickou vládu, jejíž hlavními prioritami bylo zajištění zásobování potravinami a propuštění stovek politických vězňů, které uvěznila carská vláda.

Ačkoli petrohradské sověty rozhodně podporovaly reformy, nebyly ovládány radikálnějšími komunisty. Jak Duma, tak sověty v Petrohradě věřily v pokračování války proti Německu, a to navzdory tomu, že ukončení války bylo konkrétním požadavkem davů, které vyhnaly carskou vládu z hlavního města. Car si uvědomil, že jeho vláda je u konce, a 2. března 1917 formálně abdikoval.

Němci povolili Leninovi vstup do Ruska

Vladimir Iljič Uljanov, který si později zvolil jméno Lenin, se narodil v roce 1870 a již v sedmnácti letech se stal přesvědčeným revolucionářem, když byl jeho bratr popraven za účast na spiknutí s cílem zavraždit cara.

V té době již byl stoupencem Karla Marxe, který v roce 1848 vydal Komunistický manifest.

Lenin byl v roce 1887 zatčen carskou policií za své podvratné aktivity a na tři roky vyhoštěn na Sibiř. Po propuštění Lenin uprchl do západní Evropy, kde vybudoval radikální křídlo Ruské komunistické strany, hlavně prostřednictvím vydávání svého slavného časopisu Iskra (Jiskra) ze Švýcarska.

Lenin se v roce 1905 na krátkou dobu vrátil do Ruska, aby se zúčastnil neúspěšné revoluce toho roku. Když revoluce selhala a byla potlačena, uprchl opět do exilu. Únorová revoluce v roce 1917 Lenina zaskočila a v době jejího vypuknutí se stále nacházel ve Švýcarsku. Okamžitě učinil německé vládě nabídku, že pokud mu zajistí bezpečný průchod do Ruska, pokusí se vyvést Rusko z války.

Němci s tímto plánem souhlasili a Lenin byl spolu se skupinou vybraných revolucionářů propašován přes frontovou linii v rámci tajné operace, při které se komunisté schovali v železničním vagónu. Lenin dorazil do Petrohradu v dubnu 1917 v doprovodu své malé skupiny oddaných revolucionářů.

LENIN SE PO LETECH V EXILU STÁVÁ VŮDCEM BOLŠEVIKŮ

Vladimir Lenin, celoživotní zapřisáhlý komunista, uzavřel na vrcholu první světové války dohodu s německými vojenskými

úřady: pokud ho pustí zpět do Ruska, zorganizuje revoluci, svrhne cara a vyvede Rusko z války. Němci ho propašovali přes hranici v uzavřeném železničním vagónu. Lenin dosáhl svých cílů. Na snímku výše zdraví dav příznivců v Moskvě v roce 1918 poté, co se stal vůdcem nově vzniklého Sovětského svazu.

Lenin a bolševici

Po Leninově návratu byla téměř nečinná Komunistická strana znovu oživena. Komunistická strana vznikla v důsledku rozkolu, k němuž došlo během sjezdu Socialistické dělnické strany v roce 1903.

V době rozkolu získal Lenin na konferenci většinu delegátů a jeho frakce se následně stala známou jako „bolševici“ neboli „většina“, zatímco ti, kteří zůstali, byli známí jako „menševici“ neboli „menšina“.

Tato jména však neodrážela podporu frakcí mezi voličskou populací. Menševici, neboli umírnění socialisté, měli největší podporu, jak bezpochyby dokázalo několik málo voleb, které se konaly. Když tedy Lenin v roce 1917 požadoval od petrohradského sovětu, aby přijal opatření k zabavení půdy, jejímu rozdělení mezi rolníky a ukončení války, promlouval k orgánu ovládanému menševiky a jeho slova byla ignorována.

Revoluce se šíří

Podle vzoru petrohradské revoluce došlo k podobným povstáním po celém Rusku: v každém případě vznikaly sověty

souběžně s občanskými orgány zřízenými Dumou. Téměř všechny sověty ovládali menševici a všechny se považovaly za podřízené ústřední menševické vládě.

Prozatímní vláda rozpustila carskou policii, zrušila všechna omezení svobody projevu, tisku a sdružování a všechny zákony, které diskriminovaly Židy.

Navzdory všem těmto krokům zůstala základní struktura ruské společnosti nezměněna a vláda vyjádřila odhodlání pokračovat ve válce proti Německu za každou cenu.

Toto selhání při řešení klíčových problémů, které vedly obyvatelstvo k otevřenému povstání, mělo za následek, že dělnické sověty se staly radikálnějšími. Netrvalo dlouho a tyto orgány začaly předvádět svou sílu a upustily od své dřívější podřízenosti Dumě.

Během několika měsíců se ukázalo, že vláda Dumy existovala pouze proto, že ji sověty tolerovaly. Veškerou státní infrastrukturu ovládaly dělnické výbory a vláda Dumy vykonávala moc pouze formálně.

Před Leninovým návratem z exilu formulovali politiku bolševiků jejich vůdci v Rusku, Lev Kameněv a Josef Stalin.

Tito dva muži upřednostňovali podmíněnou podporu Dumy a byli v procesu vytváření politické aliance s menševiky a socialistickými revolucionáři.

Leninův návrat do Ruska v dubnu to všechno změnil. Byl neúprosným odpůrcem spolupráce s menševickou vládou. Pod

jeho vedením bolševici přerušili veškeré styky s menševickou vládou a soustředili se na převzetí kontroly nad sověty.

Poté do Ruska dorazil Leninův největší organizátor a muž, kterého lze právem nazvat mozkem bolševické revoluce, Lev Trockij. Byl v exilu v Americe, kde pobýval od svého útěku z carského vězení po zatčení během neúspěšné revoluce v roce 1905.

Trockého příjezd do Ruska v květnu 1917, doprovázený velkým počtem mezinárodních komunistů, značně posílil Lenina v jeho boji s menševiky. Bez Trockého organizačních schopností by bolševická revoluce pravděpodobně nikdy nebyla úspěšná. Trockij byl především brilantní organizátor, ale přivezl s sebou také značné množství peněz, které revoluci financovaly. Tyto finanční prostředky, získané od židovských sympatizantů ve Spojených státech (zejména od bankéře Jacoba Schiffa z firmy Kuhn, Loeb & Co.), umožnily komunistům organizovat se a připravovat, zatímco většina jejich oponentů k tomu nebyla schopna.

Skrytý antisemitismus po sobě jdoucích carských vlád učinil z revolučního hnutí slavnou věc mezi západními Židy, a proto podporovali hnutí zaměřené na zničení posledních zbytků carské vlády.

MEZINÁRODNÍ REVOLUCIONÁŘ TROCKIJ – MOZEK REVOLUCE

Lev Trockij, celoživotní revolucionář, žil v New Yorku, když v roce 1917 svrhla únorová revoluce cara Mikuláše II. Nastoupil na loď směřující do Ruska a poté, co ho zadrželi Britové, byl propuštěn a do Ruska dorazil v květnu téhož roku. Na prvním sjezdu sovětů v červnu byl zvolen členem prvního Všeruského ústředního výkonného výboru. V srpnu byl zatčen po neúspěšném probolševickém povstání v Petrohradě, ale o čtyřicet dní později byl propuštěn v důsledku neúspěšného kontrarevolučního povstání Kornilova. Poté, co bolševici získali většinu v petrohradském sovětu, byl Trockij v říjnu zvolen předsedou. Jeho vedení v následujících událostech – během nichž byla svržena demokraticky zvolená vláda – bylo neocenitelné a stal se nejdůležitější osobou v bolševickém

aparátu, hned po Leninovi. Byl vlivným politikem v raném Sovětském svazu, nejprve jako lidový komisař pro zahraniční věci, poté jako zakladatel a velitel Rudé armády a lidový komisař pro válku. Byl také zakládajícím členem politbyra. Po mocenském boji s Josefem Stalinem ve 20. letech byl Trockij vyloučen z komunistické strany a vyhoštěn ze Sovětského svazu. Později byl v Mexiku zavražděn sovětským agentem Ramónem Mercaderem pomocí cepínu.

Sověti předvádějí svou sílu

V dubnu došlo k prvnímu významnému střetu mezi vládou Dumy a petrohradským sovětem. Duma vydala prohlášení adresované západním spojencům, v němž uvedla, že bude pokračovat ve válce s Německem a že má v úmyslu po skončení války připojit území poražených ústředních mocností.

Toto prohlášení bylo v přímém rozporu s politickým postojem petrohradského sovětu k válce. O měsíc dříve vydal sovět prohlášení, v němž vyzýval k ukončení války a nastolení míru bez anexí a reparací. Oznámení Dumy vedlo k demonstracím v ulicích Petrohradu. Neochota ruských mas pokračovat ve válce, která již stála život více než jeden a půl milionu Rusů, byla Dumou zcela podceněna.

Petrohradský sovět poté převzal výhradní kontrolu nad hlavním městem a vláda Dumy byla bezodkladně sesazena. Ještě důležitější bylo, že vojenská posádka v Petrohradě poslouchala rozkazy vydané sovětem, a nikoli Dumou. To

znamenalo zásadní změnu v politické situaci. Poprvé v historii podpořil přední sovět v zemi bolševiky.

První sjezd sovětů

V červnu 1917 se sověty z celé země sešly v Petrohradě na prvním Všeruském sjezdu sovětů. Ten byl sice stále silně ovládán menševiky a stoupenci vlády Dumy, ale začaly se v něm objevovat první trhliny.

Duma nedokázala řešit hlavní problémy, kterým země čelila, a to nedostatek potravin, inflaci a pokračující válku.

Duma také dosud neuspořádala řádné demokratické volby s argumentem, že to není možné, dokud je velká část země stále pod německou okupací.

Sjezd sovětů požadoval, aby Duma zavedla státní kontrolu nad pekárenským průmyslem a dalšími základními potravinářskými odvětvími. Duma tento požadavek zamítla. Místo toho prohlásila, že nejdůležitějším úkolem je vyhrát válku.

Takovými politickými prohlášeními si Duma účinně znepřátelila sověty, což byla zásadní chyba, protože vládla zemi pouze s podporou těchto dělnických rad.

Trhliny v disciplíně ruské armády

Menševický ministr války ve vládě Dumy, Alexandr Kerenský, krizi ještě prohloubil, když 16. června 1917 zahájil

rozsáhlou ruskou ofenzívu. Tato kampaň skončila naprostým neúspěchem a v ruské armádě se zhroutila disciplína. Miliony vojáků dezertovaly a vracely se do ruských měst, aby unikly bojům na frontě. Odcizení, hladoví a rozhněvaní byli ideálním revolučním materiálem a rychle se přiklonili k bolševickému poselství.

Červencové povstání

Zprávy o porážce na frontě dorazily ještě během zasedání Sjezdu sovětů. Pod tlakem petrohradského sovětu pak sjezd vydal požadavek, v němž vyzýval k zrušení Dumy a k uspořádání demokratických voleb 30. září.

Petrohradský sovět zorganizoval demonstraci na podporu svých požadavků. Počet účastníků, odhadovaný na nejméně půl milionu, překvapil i samotné organizátory z petrohradského sovětu. Ještě větším překvapením pro všechny bylo zjištění, že většina demonstrantů byli stoupenci bolševiků.

Demonstrace pokračovaly a do 5. července se k davu přidali vojáci z městské posádky a námořníci z nedaleké námořní pevnosti Kronštadt.

Tento dav se vydal k Tauridskému paláci, kde zasedal Kongres sovětů, a požadoval, aby převzal výlučnou moc v zemi a sesadil vládu Dumy. Ačkoli byla demonstrace z velké části nenásilná, výkonný výbor Kongresu sovětů ji odsoudil jako kontrarevoluční bolševické povstání a povolal vojáky z fronty, aby demonstranty rozehnali.

Vojáci dorazili 5. července, ale místo toho, aby dav rozehnali, podřídili se velení Kongresu sovětů namísto vlády Dumy. Bolševici se, jak se dalo očekávat, ujali vedení této velké demonstrace. Lenin a Trockij se pohybovali po ulicích Petrohradu a burcovali davy výzvami k chlebu, míru a socialismu.

Kerenského vláda byla katastrofou

Z nevysvětlitelných důvodů pak Duma 10. července zvolila za předsedu vlády nepopulárního Kerenského. Jeho katastrofální působení ve funkci ministra války bylo hlavní příčinou masového povstání a rozpadu ruské armády, přesto byl pověřen vedením vlády, která se snažila udržet kontrolu nad stále neklidnějšími sověty.

Kerenský dále zničil tu malou podporu, kterou možná měl, tím, že odložil dlouho slibované demokratické volby až na konec listopadu. Také zakročil proti bolševikům. Leninův vstup do země, umožněný Němci, byl odhalen a on byl označen za německého agenta. Trockij byl zatčen a držen ve vazbě bez soudu.

Kerenského vláda odmítla naslouchat sílícím voláním po ekonomické reformě a ignorovala všechny požadavky, od těch nejrozumnějších až po ty nejneslýchanější.

Kornilovova aféra

V přesvědčení, že Kerenský situaci nezvládne, začaly některé konzervativní složky ruské armády pod vedením nově jmenovaného vrchního velitele armády, generála Kornilova, plánovat obsazení Petrohradu a rozpuštění tamějšího sovětu.

Kerenský tento plán chvíli podporoval, ale když se dozvěděl, že Kornilov hodlá svrhnout i vládu Dumy, varoval petrohradský sovět a požádal ho o pomoc při zastavení Kornilova. Petrohradský sovět zorganizoval své vojáky a dělníky do ozbrojených formací, aby odrazili Kornilovovu invazi.

Když se Kornilovova armáda přiblížila k městu, setkala se s velkým počtem dělníků a vojáků pod bolševickým praporem, kteří hlásali přátelství a mír. Kornilovova armáda se před jeho očima rozpadla a on byl zatčen, aniž by padl jediný výstřel.

Kornilovovo fiasko vedlo k tomu, že bolševici poprvé získali absolutní většinu v dělnickém sovětu ve městě. Konečně se stali nejoblíbenější stranou v hlavním městě země. Popularita bolševiků se brzy rozšířila do dalších sovětů po celé zemi a v říjnu již dominovali Kongresu sovětů. To znamenalo, že většina dělnických organizací v Rusku byla nyní pod komunistickou kontrolou.

V MOSKVĚ BYLA VZTYČENA RUDÁ VLAJKA

Na Rudém náměstí v Moskvě je vztyčena komunistická vlajka, říjen 1917. Sjezd sovětů pod vedením bolševiků obsadil klíčová místa v hlavním městě, včetně Kremlu, a převzal moc od ruské prozatímní vlády.

Trockij a Vojenský revoluční výbor

Duma trvala na svém tvrzení, že je jedinou legitimní vládou Ruska. Kerenský se pokusil uklidnit situaci v Petrohradě tím, že nařídil části armádní posádky, aby se přesunula na frontu. Ta však odmítla a Kerenský zjistil, že nemá sílu ji k přesunu donutit.

16. října vytvořil petrohradský sovět „Vojenský revoluční výbor na obranu hlavního města proti kontrarevoluci“. Většinu

tohoto výboru tvořili bolševici, protože menševici se odmítli účastnit. Trockij, jako předseda tohoto výboru, získal plnou kontrolu nad všemi vojenskými silami v hlavním městě Ruska.

Říjnová revoluce

Trockij si uvědomil, že nikdy nebyl vhodnější okamžik k rozhodnému zásahu. Na jeho rozkaz obsadil Vojenský revoluční výbor v noci z 24. na 25. října 1917 všechny důležité vládní budovy. Byla zahájena „Říjnová revoluce“.

Ozbrojení dělníci, vojáci a námořníci zaútočili na Zimní palác v Petrohradě, který byl sídlem vlády Dumy, a jeho členy fyzicky vyhnali z jejich kanceláří. Převzetí moci proběhlo téměř bez krveprolití.

25. října Trockij oficiálně oznámil konec vlády Dumy. Mnoho jejích ministrů bylo zatčeno a Kerenský uprchl do exilu v Americe.

Následující měsíc se konal druhý sjezd sovětů, který drtivou většinou podpořil novou bolševickou vládu. Trockého organizační schopnosti dokázaly během šesti měsíců od jeho příjezdu do země proměnit Rusko ve stát ovládaný bolševiky. Sjezd sovětů poté přijal ústavu, v níž si přisvojil nejvyšší moc. Provádění rozhodnutí sjezdu bylo svěřeno Radě lidových komisařů (shromáždění několika set regionálních vůdců, známých jako „komisaři“), která podléhala autoritě Sjezdu sovětů a jeho Ústřednímu výkonnému výboru.

Každý z lidových komisařů byl předsedou komisařství (komise), které odpovídalo ministerstvům jiných vlád. Lenin byl zvolen předsedou Rady lidových komisařů. Sjezd sovětů poté vyzval novou vládu, aby neprodleně ukončila válku a zahájila přerozdělování půdy a hospodářského bohatství mezi masy. Po dosažení tohoto cíle byl Sjezd sovětů ukončen.

Rozhodnutí Sjezdu sovětů o míru a půdě vyvolala širokou podporu nové vlády. Tyto politiky byly rozhodující pro zajištění vítězství bolševiků v dalších městech a provinciích.

Všechny banky byly znárodněny a všechny továrny byly podřízeny místním sovětům. Nová vláda poté ukončila válku s Německem a v březnu 1918 podepsala Brestlitevskou smlouvu. Na základě této smlouvy byly Ukrajina a další části západního Ruska postoupeny Němcům.

Trockého jednotky rozprášily vládu

S jistotou, že si udrží moc, uspořádala nová vláda vytoužené demokratické volby. Výsledky byly drsným šokem: bolševici získali mizivý počet hlasů. Trockij odmítl výsledek uznat. Nařídil jednotkám Vojenské revoluční rady, aby nový parlament fyzicky rozehnaly, a ten se již nemohl znovu sejít. První a jediný demokraticky zvolený zákonodárný sbor SSSR zmizel a už o něm nikdy nebylo slyšet. Od té doby byl ideál demokraticky zvolené vlády vyřazen z politického programu Ruské komunistické strany a vláda komisařského systému pokračovala, jako by se nic nestalo.

VYPUKLA OBČANSKÁ VÁLKA MEZI KOMUNISTICKÝMI „RUDÝMI“ A ANTIKOMUNISTICKÝMI „BÍLÝMI“

„Černá stovka“, caristická milice, pochoduje městem Oděsa. Tato skupina, známá svým násilným antisemitismem, se později stala součástí protikomunistické armády, která po Říjnové revoluci bojovala s Rudou armádou o nadvládu.

Mezi „rudými“ a „bílými“ propukla občanská válka

1921

Ačkoli carská vláda byla všeobecně nepopulární, jediné demokratické volby ukázaly, že bolševici rozhodně nebyli jasnými favority na to, aby ji nahradili.

Odpor proti bolševikům vyústil v občanskou válku, která vypukla v roce 1918 poté, co Trockij rozpustil a rozehnal protibolševický, demokraticky zvolený parlament.

Bolševici se stali známí jako Rudí – podle své vlajky – a antibolševici se spojili do aliance, která se stala známou jako Bílí. Rudá a Bílá armáda svedly několik velkých bitev, z nichž nejzuřivější proběhla v roce 1920, přičemž ojedinělé boje pokračovaly až do roku 1924.

Zpočátku měli Bílí potenciál svrhnout bolševickou diktaturu. Zničili však své šance na získání masové podpory od antibolševických voličů tím, že se spojili s carem. Tváří v tvář volbě mezi bolševiky a návratem cara zůstala většina Rusů neutrální, což umožnilo lépe vyzbrojeným Rudým vyčerpat Bílé v opotřebovávací válce.

OBČANSKOU VÁLKU VYHRÁLI RUDÍ

V Moskvě si dychtivé ruce berou výtisky komunistických novin „Pravda“ (Pravda), které oznamují konec občanské války a konečnou porážku protikomunistických vojenských sil po téměř pěti letech války.

Rudý teror

Komunisté přesunuli hlavní město do Moskvy a zavedli takzvaný „rudý teror“. Všichni odpůrci, ať už skuteční či jen podezřelí (a těch bylo mnoho), byli zatčeni a ve většině případů popraveni v rámci vlny násilí, vedle níž vypadal i předchozí carský režim mírně.

Byla zřízena tajná policie a agentura vnitřní bezpečnosti, později známá jako Čeka, prostřednictvím které byli pronásledováni odpůrci státu. Stávky dělníků, selská povstání a vzpoura námořníků známá jako Kronštadtské povstání byly rychle potlačeny. Mezi oběťmi byl i car a celá jeho rodina, kteří byli po měsících věznění zastřeleni a anonymně pohřbeni policisty Čeky.

30. prosince 1922 byl formálně založen SSSR, když se etnická území bývalého Ruského impéria sjednotila s Ruskou sovětskou federativní socialistickou republikou (RSFSR). Revoluce byla dokončena a komunismus získal své první formální opěrné body, které si udržel až do 90. let 20. století.

OBČANSKÁ VÁLKA A HLADOMOR SI VYŽÁDALY OSM MILIONŮ ŽIVOTŮ

Následky ruské občanské války pro ruský a ukrajinský lid: Záběry z velkého hladomoru, který zachvátil zemi poté, co komunisté zlikvidovali střední třídu. Většina bojů skončila v roce 1920, avšak v některých oblastech pokračoval odpor až do roku 1924. Válka a s ní spojený hladomor si vyžádaly více než osm milionů životů – což je počet rovnající se celkovému počtu obětí ze všech národů během první světové války.

1925

1926

KAPITOLA 62: Zamlčovaná souvislost – Židé a komunismus

Vznik Sovětského svazu ovlivnil dějiny po většinu dvacátého století a znalost rasových a ideologických rozporů, které vyvolal, je klíčová pro pochopení událostí tohoto století i vzplanutí antisemitských nálad, které vyvrcholily vznikem Třetí říše. Nejlépe střeženým tajemstvím Sovětského svazu bylo, že v řídících orgánech bolševické elity působil neúměrně vysoký počet Židů.

Téměř všichni významní bolševičtí vůdci byli Židé. Patřil mezi ně „otec revoluce“ Lev Trockij (jehož skutečné jméno bylo Lev Bronštejn. Ve snaze zakrýt svůj židovský původ přijal jméno Trockij); Lev Kameněv (narozený s příjmením Rosenfeld), raný bolševický vůdce, který se později stal vedoucím členem politbyra; Grigorij Zinovjev (narozený s příjmením Apfelbaum), předseda petrohradského sovětu; a mnoho dalších, včetně Karla Radka, Lazara Kaganoviče a Mosese Urického (šéfa Čeky), kteří si všichni změnili jména z podobných důvodů jako Trockij.

Předseda ústředního výboru bolševické strany Jakov Sverdlov byl také Žid a byl to právě on, kdo dal rozkaz židovskému sovětskému tajnému policistovi Jurovskému, aby zavraždil cara.

Karl Marx – potomek rodiny rabínů

Zakladatel komunistické ideologie, Karl Marx, byl rovněž Žid. Jeho původní příjmení bylo Mordechaj a pocházel z dlouhé řady rabínů.

Významná role Židů v ruské revoluci, spolu se skutečností, že Marx se narodil jako Žid, byla pro evropské antisemitské hnutí darem z nebes. Souvislost mezi Židy a komunismem byla zneužívána ve všech evropských pravicových hnutích, a nikde více než v Německu.

KARL MARX – ŽID, KTERÝ NAPSAL KOMUNISTICKÝ MANIFEST

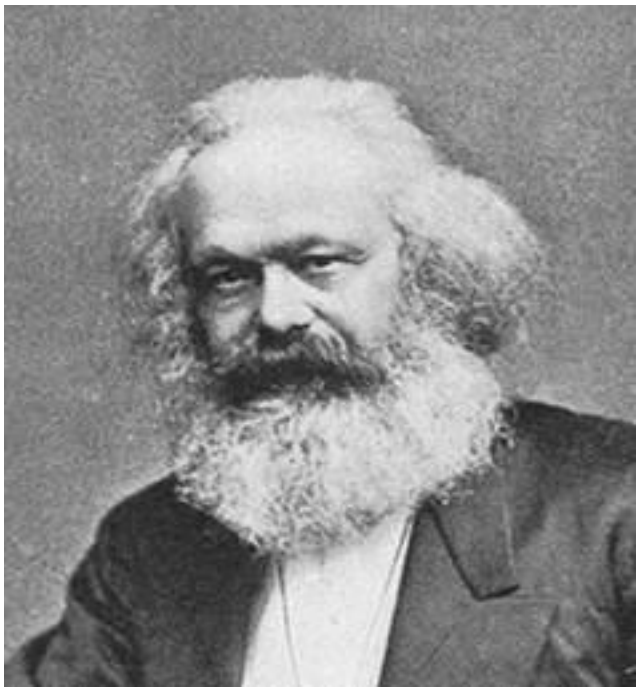

Karl Marx, německý Žid, který napsal díla „Kapitál“ a „Komunistický manifest“, jimiž položil teoretické základy komunismu. Jeho rodné jméno bylo Mordechaj a pocházel z dlouhé řady rabínů.

V mnoha zemích po celém světě se radikální Židé spojovali s komunismem. Aktivní účast tak velkého počtu Židů na vzniku Sovětského svazu však sehrála významnou roli při podněcování protižidovských nálad v Evropě ještě před nástupem Adolfa Hitlera.

Málokdo ví, že bezprostředně po první světové válce došlo v Evropě k dalším třem výslovně židovským komunistickým revolucím:

- Německý Žid Kurt Eisner vedl v Mnichově v Bavorsku v období od listopadu 1918 do února 1919 krátkodobou komunistickou revoluci. V té době žil ve městě Adolf Hitler, který byl očitým svědkem této revoluce vedené Židy a komunisty.
- Krátkodobé spartakistické povstání v Berlíně v období od září 1918 do ledna 1919, v čele s německými Židy Karlem Liebknechtem a Rosou Luxemburgovou; a
- Krátkodobý komunistický režim v Maďarsku, v jehož čele stál Žid Béla Kun (Cohen), trval od března do srpna 1919.

Tyto události v očích veřejnosti, zejména v Německu, spojovaly Židy s komunismem. V tomto kontextu je zcela pochopitelné, proč se nacistické straně podařilo získat podporu díky programu zaměřenému proti komunismu a proti Židům.

Židé v Sovětském svazu po Říjnové revoluci

Židé si udrželi své vedoucí postavení v sovětské společnosti, dokud rostoucí antisemitismus v komunistické straně nevedl ke změně politiky. Trockij byl první významnou

židovskou obětí. Rozešel se se Stalinem kvůli otázce mezinárodního socialismu a nutnosti šířit revoluci. Trockij byl v roce 1929 donucen odejít do exilu a v roce 1940 byl v Mexico City zavražděn stalinistickým agentem. V polovině 30. let začal Stalin z komunistické strany vylučovat další významné Židy.

V období po skončení druhé světové války a vzniku státu Izrael došlo k nárůstu sovětského antisionismu a do roku 1953 Stalin očistil sovětskou hierarchii od všech Židů, kteří byli zároveň sionisty. Komunisté, zcela správně, vnímali sionismus jako židovský nacionalismus a jako něco, co je v rozporu se zájmy mezinárodního socialistického bratrství.

Mnoho předních ruských Židů bylo také horlivými sionisty. Stali se terčem pronásledování a byli známí jako „refusenici“, protože SSSR jim odmítl udělit povolení k emigraci do Izraele. Sionismus, jako projev židovského separatismu, byl prohlášen za zločin proti sovětskému státu a sionistické organizace byly nuceny ukončit svou činnost v Sovětském svazu.

Kromě toho Moskva zakázala Východnímu Německu, které se na konci druhé světové války stalo sovětským satelitním státem, vyplácet jakékoli reparace sionisty založenému státu Izrael za zacházení s Židy ze strany nacistů. Ne všichni ruští Židé byli sionisté. Ti, kteří jimi nebyli, byli ponecháni na pokoji a mnozí z nich dosáhli významných pozic v rámci Sovětského svazu. Mnoho tisíc Židů Sovětský svaz opustilo, přičemž některé odhady uvádějí celkový počet přes jeden milion. Většina z nich se usadila v Izraeli nebo ve Spojených státech.

Encyclopedia Judaica potvrzuje židovský původ komunismu

Encyclopedia Judaica, vydávaná v Jeruzalémě v Izraeli, je často citovanou příručkou zabývající se vším, co souvisí s židovstvím. Toto dílo otevřeně pojednává o roli Židů v komunismu, zejména v jeho raném období.

Pod heslem „Komunismus“ v 5. svazku na straně 792 se uvádí: „Komunistické hnutí a ideologie hrály důležitou roli v židovském životě, zejména ve 20. a 30. letech 20. století a během druhé světové války i po ní.“

Na straně 793 Encyclopedia Judaica dále uvádí, že „komunistické tendence se rozšířily prakticky ve všech židovských komunitách. V některých zemích se Židé stali vedoucí silou v legálních i nelegálních komunistických stranách.“

Na straně 793 židovská encyklopedie odhaluje, že Komunistická internacionála (organizace, která koordinovala všechny komunistické strany po celém světě) nařídila Židům, aby si změnili jména, aby, jak uvedla, „nepotvrzovali pravicovou propagandu, která prezentovala komunismus jako cizí, židovské spiknutí.“

ENCYCLOPEDIA JUDAICA O ÚLOZE ŽIDŮ V KOMUNISMU A VZNIKU SOVĚTSKÉHO SVAZU

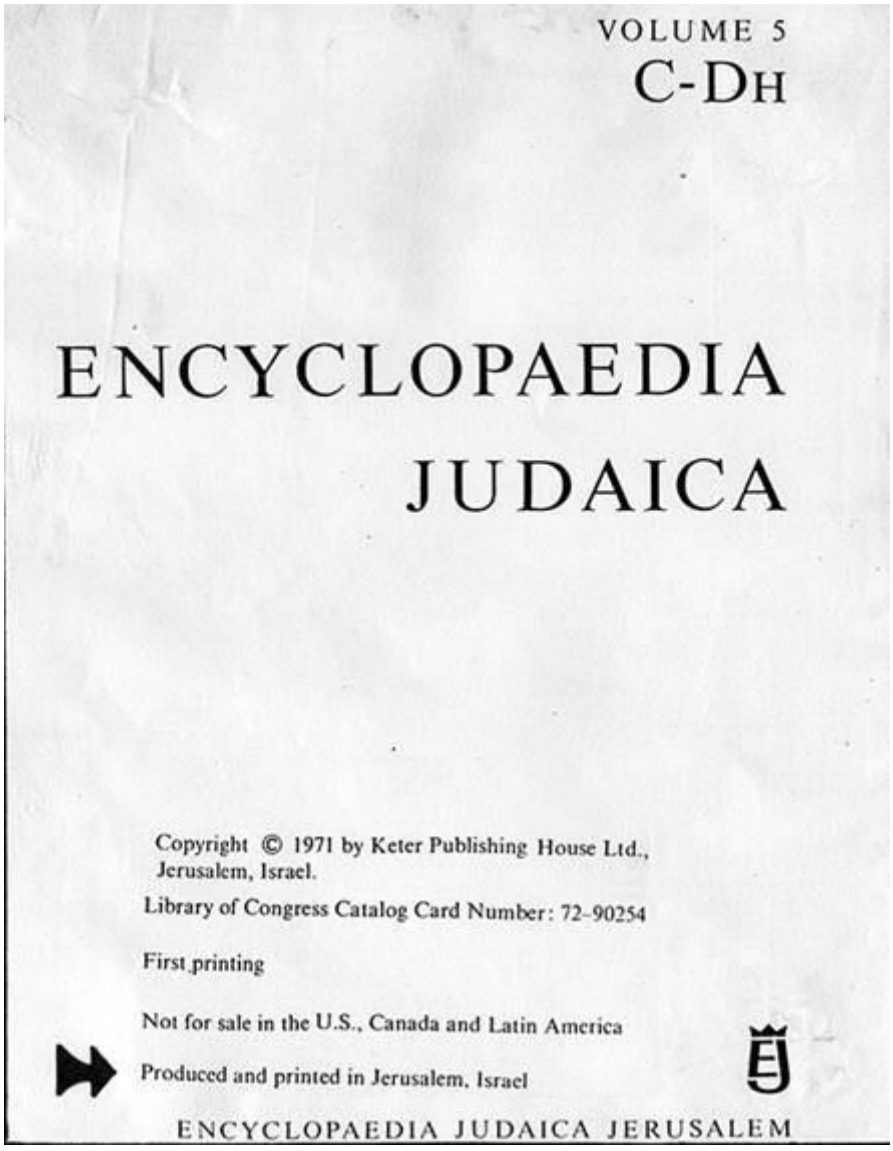

Encyclopedia Judaica, vydávaná v Jeruzalémě v Izraeli, se netají židovskou rolí v komunismu, zejména při vzniku první vlády Sovětského svazu, která byla podle ní ovládána Židy. Následující úryvky pocházejí z vydání Encyklopedie Judaica z roku 1971, konkrétně z hesla „Komunismus“.

Úloha Židů v ruské komunistické revoluci

1932

Encyclopedia Judaica podrobně popisuje významnou roli, kterou Židé sehráli při vzniku Sovětského svazu.

Na straně 792 se píše: „Jednotliví Židé sehráli významnou roli v počátečních fázích bolševismu a sovětského režimu.“

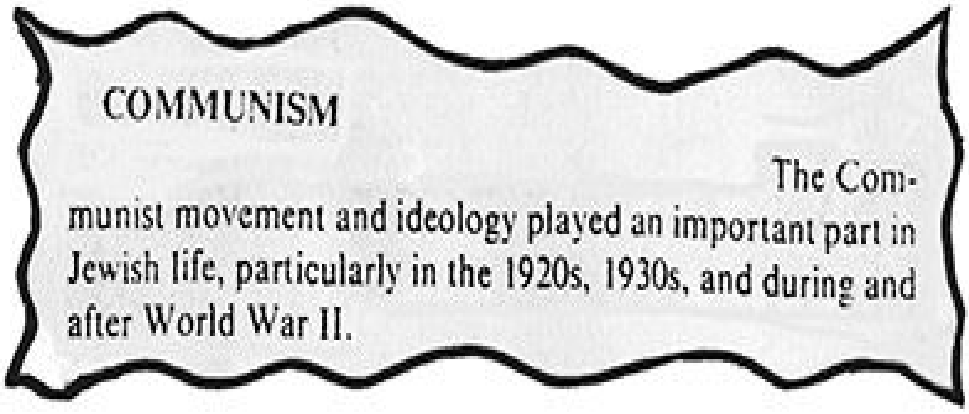

COMMUNISM

The Communist movement and ideology played an important part in Jewish life, particularly in the 1920s, 1930s, and during and after World War II.

Na straně 794 je dále uveden seznam Židů, kteří zastávali významné pozice ve vrchním vedení Ruské komunistické strany. Patřili mezi ně mimo jiné Maxim Litvinov (pozdější ministr zahraničí Sovětského svazu), Grigorij Zinovjev, Lev Kameněv, Jakov Sverdlov, Lazar Kaganovič a Karl Radek.

Bolshevik Theory (1903–1917). The Bolshevik faction (which in 1912–13 became the Bolshevik Party) contained a number of Jews who were active mainly in the field of organization and propaganda (rather than in theory and ideology, as was the case with the Jewish Mensheviks). They included such people as Maxim *Litvinov (Wallach), M. Liadov (Mandelshtam), Grigori *Shklovsky, A. Soltz, S. Gusev (Drabkin), Grigori *Zinoviev (Radomyslsky), Lev *Kamenev (Rosenfeld), Rozaliya *Zemliachka (Zalkind), Helena Rozmirovich, Yemeli *Yaroslavsky (Gubelman), Serafima Gopner, G. Sokolnikov, I. *Piatnitsky, Jacob *Sverdlov, M. Vladimirov, P. Zalutsky, A. Lozovsky, Y. Yaklovlev (Epstein), Lazar *Kaganovich, D. Shvartsman, and Simon *Dimanstein. Their number grew rapidly between the Russian revolutions of February and October 1917, when various groups and individuals joined the Bolsheviks; prominent among the new adherents were *Trotsky, M. Uritsky, M. Volodarsky, J. Steklov, Adolf Joffe, David Riazanov (Goldendach), Yuri *Larin, and Karl *Radek (Sobelsohn).

Communist trends became widespread in virtually all Jewish communities. In some countries Jews became the leading element in the legal and illegal Communist parties and in some cases were even instructed by the Communist International to change their Jewish-sounding names and pose as non-Jews, in order not to confirm right-wing propaganda that presented Communism as an alien, Jewish conspiracy

Organizátorem revoluce byl Trockij, který sestavil zvláštní výbor, jehož úkolem bylo naplánovat a připravit převrat, který

vynesl komunisty k moci. Podle Encyclopedia Judaica měl tento výbor, nazývaný Vojenský revoluční výbor, pět členů, z nichž tři byli Židé.

Politbyro, nejvyšší řídící orgán Ruska bezprostředně po komunistické revoluci, mělo podle strany 797 Encyklopedie Judaica mezi svými sedmi členy čtyři Židy.

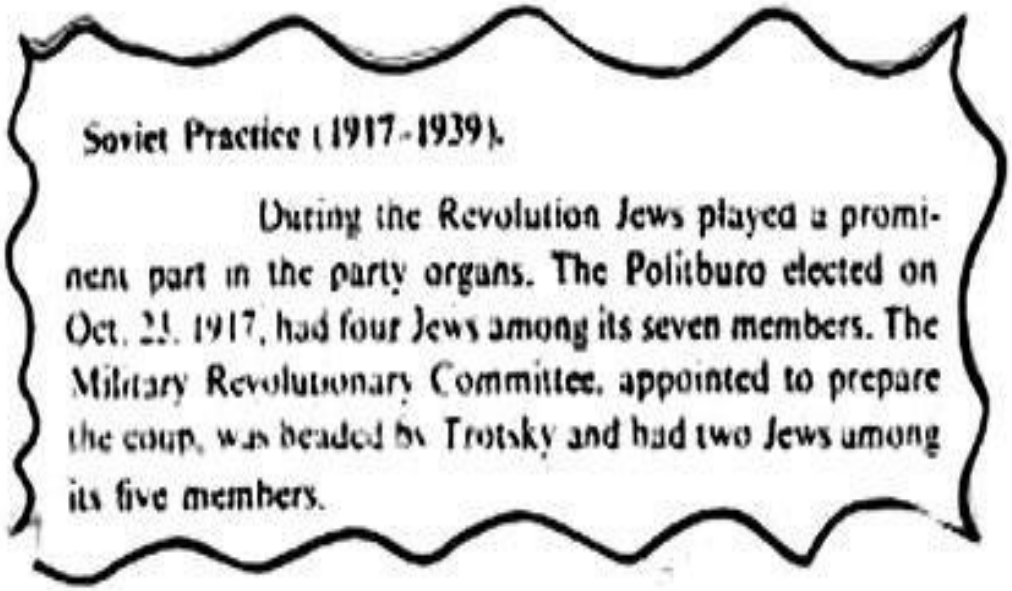

Soviet Practice (1917-1939).

During the Revolution Jews played a prominent part in the party organs. The Politburo elected on Oct. 23, 1917, had four Jews among its seven members. The Military Revolutionary Committee, appointed to prepare the coup, was headed by Trotsky and had two Jews among its five members.

Ačkoli mnozí tvrdili, že Lenin byl také Žid, nebo alespoň částečně židovského původu, existuje k tomu jen málo konkrétních důkazů. Lenin však byl horlivým zastáncem Židů a antisemitismus označoval za „kontrarevoluční“ (tamtéž, s. 798).

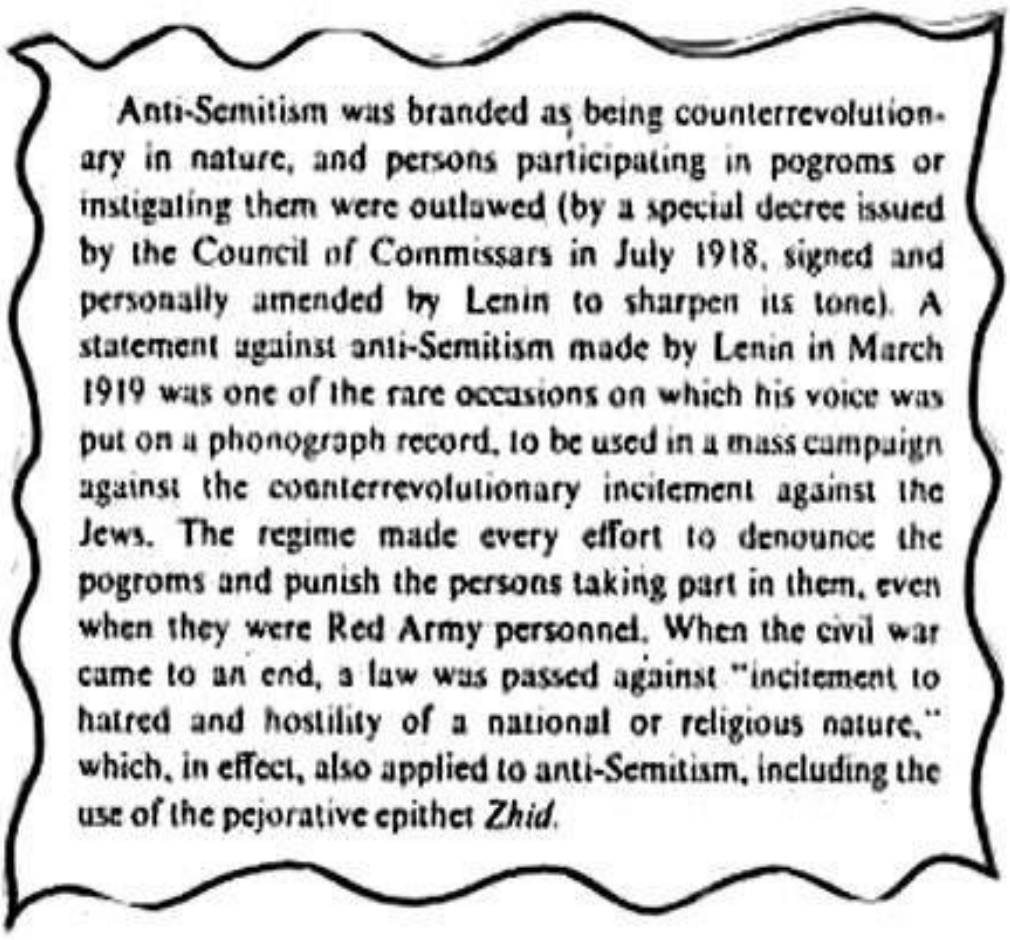

Anti-Semitism was branded as being counterrevolutionary in nature, and persons participating in pogroms or instigating them were outlawed (by a special decree issued by the Council of Commissars in July 1918, signed and personally amended by Lenin to sharpen its tone). A statement against anti-Semitism made by Lenin in March 1919 was one of the rare occasions on which his voice was put on a phonograph record, to be used in a mass campaign against the counterrevolutionary incitement against the Jews. The regime made every effort to denounce the pogroms and punish the persons taking part in them, even when they were Red Army personnel. When the civil war came to an end, a law was passed against "incitement to hatred and hostility of a national or religious nature," which, in effect, also applied to anti-Semitism, including the use of the pejorative epithet *Zhid*.

Prohlášení proti antisemitismu pronesl Lenin v březnu 1919 a podle stránky 798 Encyclopedia Judaica šlo o „jednu z mála příležitostí, kdy byl jeho hlas zaznamenán na gramofonovou desku, aby mohl být použit v masové kampani proti kontrarevolučnímu podněcování proti Židům“. Jedním z prvních zákonů, které přijala nová sovětská komunistická vláda, bylo navíc zakázání antisemitismu (tamtéž, s. 798).

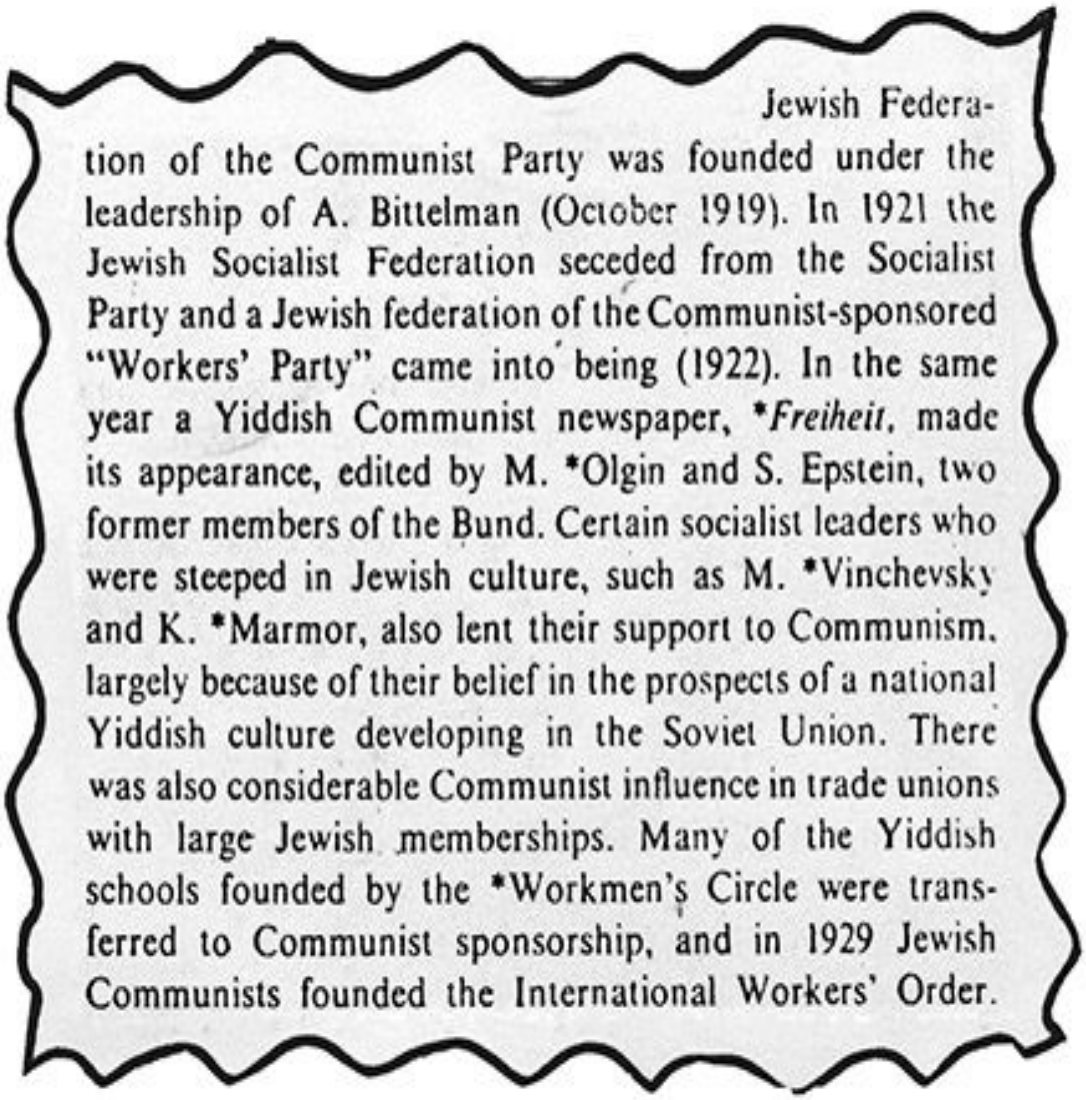

Jewish Federation of the Communist Party was founded under the leadership of A. Bittelman (October 1919). In 1921 the Jewish Socialist Federation seceded from the Socialist Party and a Jewish federation of the Communist-sponsored "Workers' Party" came into being (1922). In the same year a Yiddish Communist newspaper, *Freiheit, made its appearance, edited by M. *Olgin and S. Epstein, two former members of the Bund. Certain socialist leaders who were steeped in Jewish culture, such as M. *Vinchevsky and K. *Marmor, also lent their support to Communism, largely because of their belief in the prospects of a national Yiddish culture developing in the Soviet Union. There was also considerable Communist influence in trade unions with large Jewish memberships. Many of the Yiddish schools founded by the *Workmen's Circle were transferred to Communist sponsorship, and in 1929 Jewish Communists founded the International Workers' Order.

Winston Churchill o úloze Židů v komunismu

Přednostní postavení Židů v nejbližším kruhu komunistické revoluce v Rusku bylo v té době dobře známé a teprve od konce druhé světové války se tato skutečnost zamlčovala. Dobrý příklad tehdejšího povědomí o židovském charakteru raného ruského komunismu lze najít v textech mladého Winstona Churchilla, který se později stal britským premiérem.

8. února 1920 napsal Churchill celostránkový článek pro Illustrated Sunday Herald, který podrobně popisoval židovské zapojení do komunismu. Článek s názvem „Bolševismus versus sionismus, boj o duši židovského národa“ uváděl, že Židé byli rozděleni mezi komunismus a sionismus. Churchill upřednostňoval židovské nacionalisty a apeloval na to, co nazýval „loajálními Židy“, aby zajistili, že komunističtí Židé neuspějí.

ZIONISM versus BOLSHEVISM.

A STRUGGLE FOR THE SOUL OF THE JEWISH PEOPLE.

By the Rt. Hon. WINSTON S. CHURCHILL.

SOME people like Jews and some do not; but no thoughtful man can doubt the fact that they are beyond all question the most formidable and the most remarkable race which has ever appeared in the world.

Disraeli, the Jew Prime Minister of England, and Leader of the Conservative Party, who was always true to his race and proud of his origin, said on a well-known occasion: "The Lord deals with the nations as the nations deal with the Jews." Certainly when we look at the miserable state of Russia, where of all countries in the world the Jews were the most cruelly treated, and contrast it with the fortunes of our own country, which seems to have been providentially preserved until the awful perils of these times, we must admit that nothing that has ever happened in the history of the world has falsified the truth of Disraeli's confident assertion.

Good and Bad Jews.

The conflict between good and evil which proceeds unceasingly in the breast of man nowhere reaches such an intensity as in the Jewish race. The dual nature of mankind is nowhere more strongly or more terribly exemplified. We owe to the Jews in the Christian revelation a system of ethics which, even if it were entirely separated from the supernatural, would be incomparably the most precious possession of mankind, worth in fact the fruits of all other wisdom and learning put together. On that system and by that faith there has been built out of the wreck of the Roman Empire the whole of our existing civilisation.

And it may well be that this same astounding race may at the present time be in the actual process of producing another system of morals and philosophy, as malevolent as Christianity was benevolent, which, if not arrested, would shatter inextricably all that Christianity has rendered possible. It would almost seem as if the gospel of Christ and the gospel of Antichrist were destined to originate among the same people; and that this mystic and mysterious race had been chosen for the supreme manifestations, both of the divine and the diabolical.

"National" Jews.

There can be no greater mistake than to attribute to each individual a recognisable share in the qualities which make up the national character. There are all sorts of men—good, bad and, for the most part, indifferent—in every country, and in every race. Nothing is more wrong than to deny to an individual, on account of race or origin, his right to be judged on his personal merits and conduct. In a people of peculiar genius like the Jews, contrasts are more vivid, the extremes are more widely separated, the resulting consequences are more decisive.

At the present fateful period there are three main lines of political conception among the Jews, two of which are helpful and hopeful in a very high degree to humanity, and the third absolutely destructive.

First there are the Jews who, dwelling in every country throughout the world, identify themselves with that country, enter into its national life, and, while adhering faithfully to their own religion, regard themselves as citizens in the fullest sense of the State which has received them. Such a Jew living in England would say, "I am an Englishman practising the Jewish faith." This is a worthy conception, and useful in the highest degree. We in Great Britain well know that during the great struggle the influence of what may be called the "National Jews" in many lands was cast preponderatingly on the side of the Allies; and in our own Army Jewish soldiers have played a most distinguished part, some rising to the command of armies, others winning the Victoria Cross for valour.

Mr. Churchill inspecting his old regiment, the 6th Hussars, at Aldershot last week.

The National Russian Jews, in spite of the disabilities under which they have suffered, have managed to play an honourable and useful part in the national life even of Russia. As bankers and industrialists they have strenuously promoted the development of Russia's economic resources, and they were foremost in the creation of those remarkable organisations, the Russian Co-operative Societies. In politics their support has been given, for the most part, to liberal and progressive movements, and they have been among the staunchest upholders of friendship with France and Great Britain.

International Jews.

In violent opposition to all this sphere of Jewish effort rise the schemes of the International Jews. The adherents of this sinister confederacy are mostly men reared up among the unhappy populations of countries where Jews are persecuted on account of their race. Most, if not all, of them have forsaken the faith of their forefathers, and divorced from their minds all spiritual hopes of the next world. This movement among the Jews is not new. From the days of Spartacus-Weishaupt to those of Karl Marx, and down to Trotsky (Russia), Bela Kun (Hungary), Rosa Luxemburg (Germany), and Emma Goldman (United States), this world-wide conspiracy for the overthrow of civilisation and for the reconstitution of society on the basis of arrested development, of envious malevolence, and impossible equality, has been steadily growing. It played, as a modern writer, Mrs. Webster, has so ably shown, a definitely recognisable part in the tragedy of the French Revolution. It has been the mainspring of every subversive movement during the Nineteenth Century; and now at last this band of extraordinary personalities from the underworld of the great cities of Europe and America have gripped the Russian people by the hair of their heads and have become practically the undisputed masters of that enormous empire.

Terrorist Jews.

There is no need to exaggerate the part played in the creation of Bolshevism and in the actual bringing about of the Russian Revolution by these international and for the most part atheistical Jews. It is certainly a very great one; it probably outweighs all others. With the notable exception of Lenin, the majority of the leading figures are Jews. Moreover, the principal inspiration and driving power comes from the Jewish leaders. Thus Tchitcherin, a pure Russian, is eclipsed by his nominal subordinate Litvinoff, and the influence of Russians like Bukharin or Lunacharski cannot be compared with the power of Trotsky, or of Zinovieff, the Dictator of the Red Citadel (Petrograd), or of Krassin or Radek—all Jews. In the Soviet institutions the predominance of Jews is even more astonishing. And the prominent, if not indeed the principal, part in the system of terrorism applied by the Extraordinary Commissions for Combating Counter-Revolution has been taken by Jews, and in some notable cases by Jewesses. The same evil prominence was obtained by Jews in the brief period of terror during which Bela Kun ruled in Hungary. The same phenomenon has been presented in Germany (especially in Bavaria), so far as the madness has been allowed to prey upon the temporary prostration of the German people. Although in all these countries there are many non-Jews every bit as bad as the worst of the Jewish revolutionaries, the part played by the latter in proportion to their numbers in the population is astonishing.

"Protector of the Jews."

Needless to say, the most intense passions of revenge have been excited in the breasts of the Russian people. Wherever General Denikin's authority could reach, protection was always accorded to the Jewish population, and strenuous efforts were made by his officers to prevent reprisals and to punish those guilty of them. So much was this the case that the Petlurist propaganda against General Denikin denounced him as the Protector of the Jews. The Misses Healy, nieces of Mr. Tim Healy, in relating their personal experiences in Kieff, have declared that to their knowledge on more than one occasion officers who committed offences against Jews were reduced to the ranks and sent out of the city to the front. But the hordes of brigands by whom the whole vast expanse of the Russian Empire is becoming infested do not hesitate to gratify their lust for blood and for revenge at the expense of the innocent Jewish population wherever an opportunity occurs. The brigand Makhno, the hordes of Petlura and of Grigoriieff, who signalised their every success by the most brutal massacres, everywhere found among the half-crippled, half-infuriated population an eager response to anti-Semitism in its worst and foulest forms.

The fact that in many cases Jewish interests and Jewish places of worship are excepted by the Bolsheviks from their universal hostility has tended more and more to associate the Jewish race in Russia with the villainies which are now being perpetrated. This is an injustice on millions of helpless people, most of whom are themselves sufferers from the revolutionary regime. It becomes, therefore, specially important to foster and develop any strongly-marked Jewish movement which leads directly away from these fatal associations. And it is here that Zionism has such a deep significance for the whole world in the present time.

A Home for the Jews.

Zionism offers the third sphere to the political conceptions of the Jewish race. In violent contrast to international communism, it presents to the Jew a national idea of a commanding character. It has fallen to the British Government, as the result of the conquest of Palestine, to have the opportunity and the responsibility of securing for the Jewish race all over the world a home and a centre of national life. The statesmanship and historic sense of Mr. Balfour were prompt to seize this opportunity. Declarations have been made which have irrevocably decided the policy of Great Britain. The keen energies of Dr. Weizmann, the leader, for practical purposes, of the Zionist project, backed by many of the most prominent British Jews, and supported by the full authority of Lord Allenby, are all directed to achieving the success of this inspiring movement.

Of course, Palestine is far too small to accommodate more than a fraction of the Jewish race, nor do the majority of national Jews wish to go there. But if, as may well happen, there should be created in our own lifetime by the banks of the Jordan a Jewish State under the protection of the British Crown, which might comprise three or four millions of Jews, an event would have occurred in the history of the world which would, from every point of view, be beneficial, and would be especially in harmony with the truest interests of the British Empire.

Zionism has already become a factor in the political constitution of Russia, as a powerful competing influence in Bolshevik circles with the international communistic system. Nothing could be more significant than the fury with which Trotsky has attacked the Zionists generally, and Dr. Weizmann in particular. The overt penetration of his mind leaves him in no doubt that his schemes of a worldwide communistic State under Jewish domination are alone thwarted and hindered by this new ideal, which directs the energies and the hopes of Jews in every land towards a simpler, a truer, and a far more attainable goal. The struggle which is now beginning between the Zionist and Bolshevik Jews is little less than a struggle for the soul of the Jewish people.

Unity of Loyal Jews.

It is particularly important at these circumstances that the national Jews in every country who are loyal to the land of their adoption should come forward on every occasion, as many of them in England have already done, and take a prominent part in every measure for combating the Bolshevik conspiracy. In this way they will be able to vindicate the honour of the Jewish name and make it clear to all the world that the Bolshevik movement is not a Jewish movement, but is repudiated vehemently by the great mass of the Jewish race.

But a negative resistance to Bolshevism in any field is not enough. Positive and practicable alternatives are needed in the moral as well as in the social sphere; and in building up with the utmost possible rapidity a Jewish national centre in Palestine which may become not only a refuge to the oppressed from the unhappy lands of Central Europe, but which will also be a symbol of Jewish unity and the temple of Jewish glory, a task is presented on which many blessings rest.

Churchill zašel ještě dál a obvinil Židy z „každého podvratného hnutí v devatenáctém století“ a napsal:

„Toto hnutí mezi Židy [ruská revoluce] není nic nového. Od dob Spartaka Weishaupta přes Karla Marxe až po Trockého (Rusko), Bélu Kuna (Maďarsko), Rosu Luxemburgovou (Německo) a Emmu Goldmanovou (Spojené státy) se tato celosvětová konspirace za svržení civilizace a za přetvoření společnosti na základě zastaveného vývoje, závistivé zloby a nemožné rovnosti neustále rozšiřuje.

Jak tak výstižně popsala moderní spisovatelka paní [Nesta] Websterová, sehrála tato skupina jednoznačně rozpoznatelnou roli v tragédii Francouzské revoluce.

Byla hnací silou každého podvratného hnutí v devatenáctém století; a nyní konečně tato banda mimořádných osobností z podsvětí velkých měst Evropy a Ameriky uchopila ruský lid za vlasy a stala se prakticky nespornými pány tohoto obrovského impéria.

Terorističtí Židé. – Není třeba přehánět roli, kterou tito mezinárodní a z větší části ateističtí Židé sehráli při vzniku bolševismu a při samotném uskutečnění ruské revoluce. Je to role nepochybně velmi významná; pravděpodobně převyšuje všechny ostatní. S výraznou výjimkou Lenina tvoří většinu vedoucích osobností Židé.

Navíc hlavní inspirace a hnací síla pochází od židovských vůdců. Tak je Čičerin, čistokrevný Rus, zastíněn svým formálním podřízeným Litvinovem a vliv Rusů jako Bucharin nebo Lunačarský se nedá srovnat s mocí

Trockého, Zinovjeva, diktátora Rudé citadely (Petrohradu), nebo Krasina či Radka – všichni jsou Židé.

V sovětských institucích je převaha Židů ještě překvapivější. A významnou, ne-li přímo hlavní roli v systému teroru uplatňovaném Mimořádnými komisemi pro boj proti kontrarevoluci sehráli Židé, v některých významných případech dokonce Židovky. Stejného zlověstného významu dosáhli Židé i v krátkém období teroru, během něhož vládl v Maďarsku Béla Kun.

Stejný jev se projevil v Německu (zejména v Bavorsku), pokud bylo tomuto šílenství dovoleno využít dočasného oslabení německého národa. Ačkoli ve všech těchto zemích žije mnoho nežidů, kteří jsou stejně zlí jako ti nejhorší židovští revolucionáři, je role, kterou tito posledně jmenovaní hrají v poměru k jejich počtu v populaci, ohromující.” (Tamtéž).

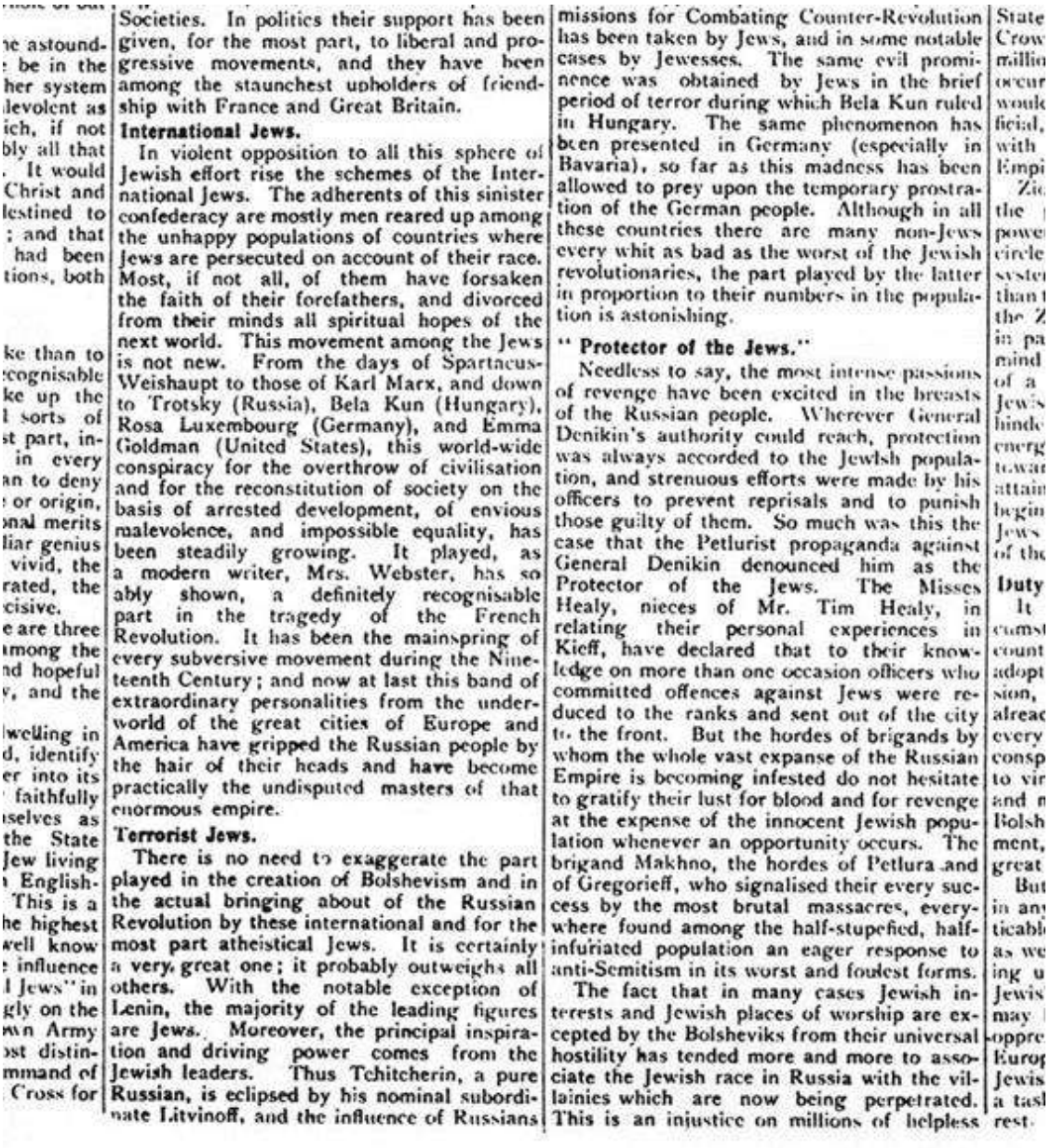

Societies. In politics their support has been given, for the most part, to liberal and progressive movements, and they have been among the staunchest upholders of friendship with France and Great Britain.

International Jews.

In violent opposition to all this sphere of Jewish effort rise the schemes of the International Jews. The adherents of this sinister confederacy are mostly men reared up among the unhappy populations of countries where Jews are persecuted on account of their race. Most, if not all, of them have forsaken the faith of their forefathers, and divorced from their minds all spiritual hopes of the next world. This movement among the Jews is not new. From the days of Spartacus-Weishaupt to those of Karl Marx, and down to Trotsky (Russia), Bela Kun (Hungary), Rosa Luxembourg (Germany), and Emma Goldman (United States), this world-wide conspiracy for the overthrow of civilisation and for the reconstitution of society on the basis of arrested development, of envious malevolence, and impossible equality, has been steadily growing. It played, as a modern writer, Mrs. Webster, has so ably shown, a definitely recognisable part in the tragedy of the French Revolution. It has been the mainspring of every subversive movement during the Nineteenth Century; and now at last this band of extraordinary personalities from the underworld of the great cities of Europe and America have gripped the Russian people by the hair of their heads and have become practically the undisputed masters of that enormous empire.

Terrorist Jews.

There is no need to exaggerate the part played in the creation of Bolshevism and in the actual bringing about of the Russian Revolution by these international and for the most part atheistical Jews. It is certainly a very great one; it probably outweighs all others. With the notable exception of Lenin, the majority of the leading figures are Jews. Moreover, the principal inspiration and driving power comes from the Jewish leaders. Thus Tchitcherin, a pure Russian, is eclipsed by his nominal subordinate Litvinoff, and the influence of Russians

missions for Combating Counter-Revolution has been taken by Jews, and in some notable cases by Jewesses. The same evil prominence was obtained by Jews in the brief period of terror during which Bela Kun ruled in Hungary. The same phenomenon has been presented in Germany (especially in Bavaria), so far as this madness has been allowed to prey upon the temporary prostration of the German people. Although in all these countries there are many non-Jews every whit as bad as the worst of the Jewish revolutionaries, the part played by the latter in proportion to their numbers in the population is astonishing.

"Protector of the Jews."

Needless to say, the most intense passions of revenge have been excited in the breasts of the Russian people. Wherever General Denikin's authority could reach, protection was always accorded to the Jewish population, and strenuous efforts were made by his officers to prevent reprisals and to punish those guilty of them. So much was this the case that the Petlurist propaganda against General Denikin denounced him as the Protector of the Jews. The Misses Healy, nieces of Mr. Tim Healy, in relating their personal experiences in Kieff, have declared that to their knowledge on more than one occasion officers who committed offences against Jews were reduced to the ranks and sent out of the city to the front. But the hordes of brigands by whom the whole vast expanse of the Russian Empire is becoming infested do not hesitate to gratify their lust for blood and for revenge at the expense of the innocent Jewish population whenever an opportunity occurs. The brigand Makhno, the hordes of Petlura and of Gregorieff, who signalised their every success by the most brutal massacres, everywhere found among the half-stupefied, half-infuriated population an eager response to anti-Semitism in its worst and foulest forms.

The fact that in many cases Jewish interests and Jewish places of worship are excepted by the Bolsheviks from their universal hostility has tended more and more to associate the Jewish race in Russia with the villainies which are now being perpetrated. This is an injustice on millions of helpless

Churchill také ostře obvinil Lva Trockého, že chce vytvořit „celosvětový komunistický stát pod židovskou nadvládou“.

Korespondent deníku London Times o úloze Židů

Churchill nebyl jediným novinářem, který si všiml role Židů v ruské revoluci. Robert Wilton, hlavní korespondent londýnského deníku Times, který v té době působil v Rusku, ve

své knize The Last Days of the Romanovs (Hornton Butterworth, Londýn, 1920) napsal, že „90 procent“ nové sovětské vlády tvořili Židé.

Korespondent londýnského deníku Morning Post Victor Marsden sestavil seznam jmen 545 nejvyšších bolševických funkcionářů. Z nich bylo podle Marsdena 454 Židů (All These Things, A.N. Field, příloha B, strany 274–276).

Telegramy americké armády o úloze Židů v komunismu

Americká vojenská rozvědka měla v době komunistické revoluce své agenty v Rusku a židovský charakter této revoluce se v těchto zprávách přesně odráží.

Vyšetřovací podvýbor amerického Senátu zabývající se ruskou revolucí vyslechl svědectví, které bylo zaznamenáno do kongresového protokolu, že „v prosinci 1919, za předsednictví muže jménem Apfelbaum (Zinovjev) ... z 388 členů bolševické ústřední vlády bylo pouze 16 skutečných Rusů a všichni ostatní (s výjimkou jednoho negra z USA) byli Židé“ (S. Doc. č. 62, 1919). Všechny tyto telegramy jsou k dispozici k nahlédnutí veřejnosti v oficiálních archivech vlády USA.

TELEGRAM RECEIVED.

SPECIAL RED

FROM

Moscow

Dated May 2,1918

Rcvd, 7, 9:18 a.m.

CORRECTED COPY.

COUNSELOR
MAY 25 1918
DEPARTMENT OF STATE

Secretary of State

Washington.

MAY 15 1918

460, May 2, 3pm.

DEPT OF STATE

With reference to Department's number 1531 to Embassy.

Consulate General is maintaining observers along line of German

First two reports received relate to condition at and near Vitebsk, Vyazma, and Bryansk. At Vitebsk food shortage. Jews predominant in local Soviet Government, anti-Jewish feeling growing among population which tends to regard oncoming Germans as deliverers.

FILED
MAY 27 1918

TELEGRAM RECEIVED.

FROM

Vladivostok.

Dated.

JUL - 6 1918

DEPT OF STATE

Rcvd. July 5, 1918, 11:40 a m.

Department of State
JUL 7 - 1918
DIV. OF NEAR EASTERN AFFAIRS

Secretary of State,

Washington.

20. Following message sent from Harris Irkutsk, which was sent to the Department in original cipher, in accordance with Department's telegraphic instructions through Consul-General of the United States at

shipment to Germany while Russians starve. Fifty per cent of Soviet Government in each town consists of Jews of worst type, many of whom are anarchists. It would be grave mistake on our part to officially recognize Bolshevik who scarcely represent (illegible) per cent of Russian

Žádný z výše citovaných představitelů se však neodvážil použít slova důstojníka americké vojenské rozvědky, kapitána Montgomeryho Schuylera, který v březnu a červnu 1919 zaslal do Washingtonu dvě zprávy.

Tyto zprávy podrobně a názorně popisovaly roli Židů v ruské revoluci a byly odtajněny teprve v září 1957. Originály se dodnes nacházejí v Národním archivu USA ve Washingtonu a jsou přístupné k nahlédnutí veřejnosti.

První zpráva, zaslaná z Omsku 1. března 1919, obsahuje následující odstavec: „pravděpodobně není moudré to v USA říkat nahlas, ale bolševické hnutí je a od svého počátku bylo vedeno a ovládáno ruskými Židy toho nejhoršího druhu.“

Druhá zpráva, datovaná 9. června 1919 a zaslaná z Vladivostoku, uváděla, že z „384 komisařů bylo 2 černochy, 13 Rusů, 15 Číňanů, 22 Arménů a více než 300 Židů. Z tohoto počtu jich 264 přišlo do Ruska ze Spojených států od pádu carské vlády.“

383.9 Mil. Int. Report.

In reply please refer to No.

PERSONAL AND ~~CONFIDENTIAL~~ Schuyler

DECLASSIFIED
Sub Dir. 5200.9 Sept. 27, 1958
MGR by [illegible] Date 3-17-64

WAR DEPARTMENT
AMERICAN EXPEDITIONARY FORCES, SIBERIA.
OFFICE OF THE CHIEF OF STAFF
INTELLIGENCE SECTION

March 1, 1919.

My dear Colonel Barrows:

I have just received yo r letter of January 29th, forwarded by Baron Hoven of General Romanovsky's staff, who has just arrived in Omsk. I was of course much interested in your news, as I had been [illegible]

WAR DEPARTMENT
AMERICAN EXPEDITIONARY FORCES, SIBERIA.
OFFICE OF THE CHIEF OF STAFF
INTELLIGENCE SECTION

-2-

Ever since then however, he has shown himself in so far as he could safely do so, more and more liberal, and I have no hesitation in saying that I firmly believe that his own opinions and frame of mind are far more liberal than the outside world gives him credit for. He is unfortunate in this that he has had to depend upon the mailed fist to maintain his position and to keep his government from being overrun by the Bolshevik elements which are numerous in every city in Siberia.

It is probably unwise to say this loudly in the United States but the Bolshevik movement is and has been since its beginning guided and controlled by Russian Jews of the greasiest type, who have been in the United States and there absorbed every one of the worst phases of our civilization without having the least understanding of what we really [illegible] not mean the use of the word liberty which has

HEADQUARTERS, AMERICAN EXPEDITIONARY FORCES, SIBERIA

Vladivostok, Siberia,
June 9th, 1919.

From: Captain Montgomery Schuyler.

To: The Chief of Staff

Subject: General Report - Omsk.

1. In compliance with orders of the Commanding General (Secret) October 25th, 1918, I left Vladivostok on November 20th, 1918 and proceeded to Omsk which I reached on Decem- [illegible] I left that city also in compliance with [illegible] the new regime would be hopeless to bring some sort of modern government into the country. These hopes were frustrated by the gradual gains in power of the more irresponsible and socialistic elements of the population guided by the Jews and other anti-Russian races. A table made in April 1918 by Robert Wilton, the correspondent of the London Times in Russia, shows that at that time there were 384 "commissars" including 2 negroes, 13 Russians, 15 Chinamen, 22 Armenians and more than 300 Jews. Of the latter number 264 had come to Russia from the United States since the downfall of the Imperial Government. It is only since the

-2-

Židovská převaha v komisařské elitě raného Sovětského svazu zajistila, že jakékoli formy antisemitismu byly považovány za „kontrarevoluční“ a protižidovská agitace byla do sovětských zákonů zapsána jako trestný čin trestaný smrtí.

Nakonec, jak již bylo zmíněno, se tvrdé jádro komunistů rozešlo s židovskými nacionalisty, neboli sionisty, a oba tábory se staly zapřisáhlými nepřáteli, ačkoli sdílely značnou část socialistické ideologie.

Židé dominují v americké komunistické straně

Židé stáli také za Americkou komunistickou stranou. Ačkoli nebyla politicky úspěšná, sehrála Americká komunistická strana významnou roli ve špionážních aktivitách ve prospěch Sovětského svazu a nakonec pronikla do hnutí za občanská práva prostřednictvím Martina Luthera Kinga ml.

Podle strany 804 Encyclopedia Judaica „je seznam Židů, kteří hráli významnou roli ve vedení a frakčních sporech Americké komunistické strany, dlouhý... Mnoho amerických židovských autorů a intelektuálů, z nichž někteří později odvolali své názory, se aktivně podílelo na vydávání komunistických publikací a šíření stranické propagandy... mezi nimi Michael Gold, Howard Fast a Bertram Wolfe.“

Američtí židovští komunističtí špioni předali Sovětům tajemství atomové bomby

Mnozí ze sovětských špionů, které americká vláda během studené války zatkla, byli židovského původu, a nikdo nepoškodil zájmy USA více než skupina, která předala tajemství atomové bomby SSSR.

Tato skupina komunistických špionů byla výlučně židovská, od vůdců Julia a Ethel Rosenbergových až po vědce pracující v přísně tajné laboratoři v Los Alamos, Davida Greenglasse a Theodora Hallsberga. Byl to právě Hallsberg, kdo fyzicky předal dokumenty obsahující tajemství jaderných zbraní manželům Rosenbergovým. Ti je následně předali židovskému kurýrovi Harrymu Goldovi, který je předal sovětské vládě.

AMERIČTÍ ŽIDÉ POPRAVENÍ VE VĚZNICI SING SING ZA TO, ŽE VYDALI SOVĚTSKÉMU SVAZU TAJEMSTVÍ O AMERICKÉ ATOMOVÉ BOMBĚ

Američtí Židé Ethel a Julius Rosenbergovi, kteří byli v roce 1953 popraveni federální vládou USA za spiknutí za účelem špionáže v době války. Byli odsouzeni za to, že byli členy komunistické špionážní sítě – jejíž členové byli všichni Židé –, která předávala Sovětskému svazu technologie pro výrobu atomových zbraní.

Navzdory drtivé převaze Židů v komunistických stranách a hnutích po celém světě by bylo nesprávné tvrdit, že všichni Židé byli nebo jsou komunisty, neboť miliony židovských

kapitalistů a konflikt mezi sionistickými a komunistickými Židy svědčí o opaku.

Je však správné říci, že jednotliví Židé, počínaje Karlem Marxem, byli hnací silou komunistických aktivit po celém světě.

Tato skutečnost, která byla do značné míry potlačována nebo odmítána jako „pomluva“, je zásadní pro pochopení příčin vzniku antisemitismu v Evropě na počátku dvacátého století.

KAPITOLA 63: Druhá velká bratrská válka – druhá světová válka

Katastrofa první světové války zbledla do bezvýznamnosti s příchodem druhé světové války, která byla bezpochyby největším konfliktem všech dob. V této válce, která probíhala v letech 1939 až 1945, překonal celkový počet obětí války z let 1914–1918 počet obětí pouze jedné jediné země.

Versailleská smlouva

Často se tvrdí, že druhá světová válka začala smlouvou, která ukončila tu první. Versailleská smlouva, vypracovaná vítězi války z let 1914–1918, považovala Německo a jeho spojence za jediné viníky tohoto konfliktu. To bylo zásadně nespravedlivé, neboť vina ležela rovným dílem na všech zúčastněných stranách. Němci a Rakušané však byli těmi, kdo nejvíce utrpěli, a neměli šanci se proti tomu bránit.

NĚMECKO PŘIŠLO O SEDM MILIONŮ OBČANŮ A 25 000 ČTVEREČNÍCH MIL ÚZEMÍ

Německý plakát znázorňuje, jak bylo Východní Prusko odříznuto od zbytku Německa Danzigským koridorem, který tvořilo německé území předané Polsku na základě Versailleské smlouvy. Německo tak přišlo o sedm milionů obyvatel a 25 000 čtverečních mil území.

Německo přišlo o rozsáhlá území. Na západě byla provincie Alsasko-Lotrinsko postoupena Francii a tři německé okresy připadly Belgii. Polovina státu Šlesvicko připadla Dánsku a pás německého území široký třicet mil západně od

Rýna, známý jako Sársko, byl podřízen francouzské správě prostřednictvím vytvoření demilitarizované „nárazníkové“ zóny.

Na východě bylo německé město Danzig prohlášeno za „svobodné město“ pod kontrolou nově založené Společnosti národů. V praxi ho ovládalo Polsko. Kromě toho byl obrovský pás německého území postoupen přímo Polsku.

Tím bylo Německo rozděleno na dvě části a Východní Prusko bylo odděleno od zbytku Německa. Velká část Slezska ve středním Německu byla rovněž postoupena Polsku. Nakonec byla část bývalé Rakousko-uherské říše, obývaná etnickými Němci, odtržena a vznikl nový stát Československo.

Celkově Německo ztratilo asi dvacet pět tisíc čtverečních mil území obývaného téměř sedmi miliony Němců. Spojení Německa a Rakouska (což mělo být logickým důsledkem rozpadu Rakousko-uherské říše) bylo přísně zakázáno.

Vojenská omezení a reparace

Versailleská smlouva uvalila na německé ozbrojené síly přísná omezení. Nesměly mít více než 100 000 mužů a bylo jim zakázáno vlastnit jakoukoli větší námořní flotilu či letecký park. V Německu byli umístěni zahraniční pozorovatelé, kteří dohlíželi na továrny, aby zajistili, že se tam tajně nevyrábí žádná munice.

Německu byl předložen účet za válku, a to na základě zcela falešného tvrzení, že za konflikt nesl odpovědnost výhradně

císař. Byla požadována okamžitá platba ve výši 5 000 000 000 USD – a ta byla uhrazena. Jednalo se o mimořádnou částku, zejména podle měřítek roku 1920.

Když vítězové v roce 1921 konečně stanovili celkovou výši reparací, byla částka navýšena o dalších 32 000 000 000 USD. Pro Německo nebylo fyzicky možné tento dluh splatit, ale poválečná německá vláda v čele se Sociálně demokratickou stranou (SPD) souhlasila s požadavky Spojenců a podepsala závazky. SPD se poté stala spojována s reparacemi a ekonomickým kolapsem, který způsobily.

Po první velké platbě následuje hospodářský kolaps Německa

V srpnu 1921 uhradilo Německo částku 250 000 000 dolarů. Jednalo se sice jen o zlomek celkové částky, avšak mělo to zničující dopad na německé hospodářství a jeho devizové rezervy. Německá měna, marka, zcela zkolabovala. V lednu 1923 měl jeden americký dolar hodnotu 896 marek, ale v listopadu téhož roku měl jeden dolar hodnotu 666 666 666 667 marek.

Německo nebylo schopno provést žádné další platby a hrozilo, že nesplatí další splátku. V odvetě francouzská armáda obsadila demilitarizovaný Sárský region a vyhlásila stanné právo. Francouzi využili jako součást okupačních sil černošské jednotky ze západní Afriky, což v Německu vyvolalo velkou nevoli.

Německo zasáhla hyperinflace: děti si hrají s balíčky bezcenných bankovek, 1924.

Hospodářská situace Německa se dále zhoršovala, což vyústilo v úplný kolaps. Nakonec v roce 1924 zasáhla americká vláda a navrhla plán, podle něhož by Německo mohlo splácet reparace v nižších splátkách. Takzvaný Dawesův plán přinesl německé ekonomice krátkodobou úlevu.

Brzy však vyšlo najevo, že Německo není schopno splácet ani snížené částky reparací, a v roce 1929 Spojenci přijali nové

řešení, tzv. Youngův plán. Tento plán ještě více snížil roční splátky a prodloužil jejich splácení až do roku 1988.

Německo pokračovalo ve splácení až do roku 1933, kdy nacionálněsocialistická vláda pod vedením Adolfa Hitlera odmítla válečný dluh a odmítla provádět jakékoli další platby. Na konci druhé světové války západní Německo (vytvořené z částí Německa okupovaných západními Spojenci) obnovilo platby a do roku 1980 splatilo jistinu. Poslední splátku nesplacených úroků uhradil německý stát 3. října 2010.

Společnost národů

V roce 1920 založilo mezinárodní společenství Společnost národů ve snaze nastolit trvalý mír. Přes některé drobné úspěchy se Společnost nikdy nezabývala skutečnou příčinou konfliktů v Evropě, a to konkrétně ustanoveními Versailleské smlouvy.

Nástup Velké hospodářské krize v roce 1929 dále zhoršil světovou ekonomickou situaci a připravil půdu pro nástup nacistické strany k moci v Německu. Stát, který Hitler vytvořil, je tématem jiné kapitoly; zde stačí říci, že nacistická strana se dostala k moci především díky využití oprávněných německých stížností na Versailleskou smlouvu.

Hitler ruší Versailleskou smlouvu

Důležitou součástí Hitlerova politického programu bylo zrušení Versailleské smlouvy. Dále jednostranně provedl

zbrojení Německa a, jak již bylo zmíněno, odmítl dále platit válečné reparace. Následně znovu obsadil území ztracená na konci války v letech 1914–1918, která byla stále pod německou okupací.

Sársko bylo obsazeno německými vojsky v roce 1936 poté, co Francouzi stáhli své jednotky, a v roce 1938 bylo Rakousko připojeno k Německu. Ve stejném roce německá vojska obsadila Sudety, oblast Německa, kde žilo 3,5 milionu Němců a která byla začleněna do Československa.

Pozdější protiněmecká propaganda tvrdila, že Německo pohltilo Československo. To není pravda. Ve skutečnosti byly k Německu formálně připojeny pouze Sudety. Dvěma dalším národům – Polsku a Maďarsku – byly přiděleny oblasti Československa, které původně patřily k těmto zemím. Navíc se polovina země – ta část, kterou obýval slovenský národ – stala samostatným státem nazývaným Slovensko (ironicky se Slovensko stalo opět nezávislým po pádu komunismu v 90. letech). Zbytek Československa byl jako německý protektorát podřízen české správě.

Danzigský koridor a vypuknutí nepřátelských akcí

Hitler poté obrátil svou pozornost k „Danzigskému koridoru“, rozsáhlému úseku německého území, který byl přidělen Polsku a odděloval Východní Prusko od Německa. Nacházelo se v něm také německé město Danzig (dnes známé jako Gdaňsk v Polsku), které bylo formálně pod správou Společnosti národů. Hitler nejprve požádal o povolení k

vybudování přímých silničních a železničních spojení mezi Německem a Východním Pruskem, ale když byla tato žádost zamítnuta, rozhodl se pro vojenskou invazi s cílem získat zpět německé území. Kromě toho Hitler použil ospravedlnění, že němečtí civilisté v Danzigském koridoru byli zneužíváni svými polskými vládci. Tato obvinění měla jistou míru pravdivosti.

Josef Stalin a Joachim von Ribbentrop podepisují sovětsko-německou smlouvu o neútočení, Moskva, 1939. Sovětský svaz napadl Finsko, Estonsko, Lotyšsko, Litvu a Polsko, a to vše bez jakékoli reakce ze strany západních Spojenců – kteří však okamžitě vyhlásili Německu válku za napadení Polska.

Jediným potenciálním problémem, kterému Hitler čelil, byla možnost zásahu Sovětského svazu v případě, že by Němci napadli Polsko. Za tímto účelem vyslal Hitler v srpnu 1939 svého ministra zahraničí Joachima von Ribbentropa do Moskvy, aby se Sověty uzavřel pakt o neútočení. Po jednáních mezi von Ribbentropem a jeho sovětským protějškem Vjačeslavem Molotovem byla smlouva (dnes známá jako Molotov-Ribbentropův pakt) podepsána 23. srpna.

Tajný protokol k paktu, který byl zveřejněn až po skončení války, stanovil, že severní a východní Evropa bude rozdělena na německou a sovětskou sféru vlivu. Finsko, Estonsko a Lotyšsko byly zařazeny do sovětské sféry a Polsko mělo být rozděleno v případě jeho „politického přeskupení“.

Za úsvitu 1. září – necelý týden po podpisu paktu – vtrhly německé jednotky do Polska. Hitler doufal, že Francie a Británie nevstoupí do války kvůli pokusu Německa získat zpět své vlastní území. Tato naděje byla marná a 3. září 1939 Francie a Británie vyhlásily Německu válku.

NĚMECKÁ ARMÁDA VSTUPUJE DO POLSKA, ZÁŘÍ 1939

Německé jednotky na cestě do Varšavy, 1. září 1939. Británie a Francie vyhlásily Německu válku kvůli invazi do Polska – ale když 17. září do Polska vtrhl Sovětský svaz, neudělaly nic. Tato nečinnost vůči Sovětům odhalila lež, že důvodem války byla „ochrana Polska před agresí“.

Německá „blesková válka“ smetla Poláky

Na počátku války čítala německá armáda 1,5 milionu mužů, zatímco polská armáda měla 1,8 milionu vojáků. Němci

se však poučili z první světové války a vybudovali vysoce mobilní bojovou organizaci založenou na tanku a obrněných vozidlech. Polská armáda očekávala statický konflikt, jak tomu bylo během první světové války, a v důsledku toho byla přemožena německým „blitzkriegem“, neboli bleskovou válkou.

Během dvou a půl týdnů Němci obsadili velké části Polska a obklíčili Varšavu. Poláci byli poraženi v každém významném střetnutí této kampaně.

Sovětský svaz napadl Polsko, ale Spojenci nereagovali

17. září vtrhl Sovětský svaz do Polska z východu. Otevření druhé fronty Poláky zcela zaskočilo a během tří dnů bylo téměř celé Polsko rozděleno mezi Německo a Sovětský svaz. Poslední ohniska polského odporu se vzdala 6. října 1939. Ačkoli Francie a Británie vyhlásily Německu válku za invazi do Polska, tyto dvě země odmítly vyhlásit válku Sovětskému svazu za provedení identického agresivního činu. To byl nejjasnější důkaz toho, že za touto válkou bylo něco víc než jen „odpor Británie a Francie proti německé agresi“, jak tvrdí běžné historické popisy. Důvodem tohoto dvojího metru byl otevřeně rasový ideologický prvek, který zavedla Hitlerova politika. Tímto tématem se zabýváme v pozdější kapitole věnované Třetí říši.

SOVĚTSKÁ ARMÁDA VTRHLA DO FINSKA, LISTOPAD 1939

Následky finského protiútoku na sovětskou kolonu během invaze SSSR do Finska v listopadu 1940. Stejně jako v případě sovětské invaze do Polska mlčely západní mocnosti i ohledně invaze SSSR do Finska. K urážce se pak přidalo ještě zhoršení situace, když bylo SSSR na konci konfliktu umožněno zasednout v porotě při procesech s „válečnými zločinci“ a soudit Němce z obvinění z „vedení agresivní války“.

Po kapitulaci bylo Polsko rozděleno. Danzigský koridor a město Danzig byly připojeny k Německu a ta část Polska, která nespadala pod ruskou správu, se stala protektorátem známým jako Generální gouvernement. Ačkoli mu byl přidělen německý

správce, většina orgánů státní správy na tomto území zůstala v rukou Poláků.

Sitzkrieg – „sedící válka“

Francie a Německo vybudovaly v průběhu 30. let podél většiny svých hranic rozsáhlá obranná opevnění. Francouzská obranná linie, známá jako Maginotova linie, stála proti svému německému protějšku, Westwallu (který Spojenci později přejmenovali na „Siegfriedovu linii“). Francouzi zaútočili na Westwall během tažení v Polsku, ale ustoupili, aniž by dosáhli jakéhokoli úspěchu.

Hitler v této situaci předložil Británii a Francii mírovou nabídku a německému Říšskému sněmu, tedy parlamentu, sdělil, že těmto zemím válku nevyhlásil. Hitler ke své nabídce nepřipojil žádné podmínky kromě toho, že Británie a Francie uznají právo Německa na okupaci Danzigského koridoru. Nabídka byla britskou i francouzskou vládou okamžitě odmítnuta. Na francouzsko-německé hranici obě strany čekaly ve svých opevněních, což vedlo k patové situaci, která se stala známou jako Sitzkrieg, neboli „sedící válka“.

Spojenci ignorují sovětskou invazi do Finska

Na konci listopadu 1939 napadl Sovětský svaz Finsko. Přestože byli Finové v početní nevýhodě pět ku jedné, bojovali statečně a způsobili Rudé armádě obrovské ztráty. Boje pokračovaly až do roku 1940 a Finsko, bez pomoci či podpory

ze strany Británie či Francie, dokázalo sovětské síly udržet v patové situaci. 8. března 1940 podepsaly Sovětský svaz a Finsko smlouvu, která ukončila válku a na jejímž základě Finsko postoupilo Sovětům pouze malou část svého území.

Sovětská invaze do Finska nevyvolala žádnou reakci ze strany Británie a Francie, což bylo v ostrém kontrastu s jejich vyhlášením války Německu za jeho invazi do Polska. Tento dvojí metr byl znovu podtržen v červnu 1940, kdy Sovětský svaz anektoval pobaltské státy Litvu, Lotyšsko a Estonsko, rovněž bez sankcí ze strany Británie a Francie.

Dánsko a Norsko byly po britské invazi obsazeny Němci

6. dubna 1940 vyslaly Britové a Francouzi do Norska vojenské jednotky s cílem zmocnit se švédských zásob železné rudy, z nichž Německo čerpalo suroviny pro výrobu oceli. Následujícího rána britské námořnictvo položilo miny před norským přístavem Narvik s úmyslem potopit lodě převážející rudu do Německa.

Němci vyslali vlastní invazní síly, které se v Norsku vylodily 9. dubna. Na cestě bylo obsazeno Dánsko, aby byla zajištěna německá jižní křídla, a to se okamžitě vzdalo.

Německé vylodění v Norsku bylo úspěšné všude kromě Narviku, kde byla malá německá jednotka o síle 4 600 mužů napadena 24 600 britskými, francouzskými a norskými vojáky. Malá německá jednotka odolávala, ale do prvního červnového týdne byla zatlačena až k švédským hranicím. Byli na pokraji

kapitulace, když se Francouzi a Britové stáhli, aby přišli na pomoc svým jednotkám ve Francii.

Francie byla napadena v květnu 1940

10. května 1940, zatímco tažení v Norsku ještě probíhalo, zahájil Hitler svůj mistrovský tah na západě. Hlavní německé síly zaútočily ve středu francouzsko-německé hranice, přes Ardeny.

Současně přistály německé výsadkové jednotky v Belgii a Nizozemsku. V Belgii německá výsadková jednotka obsadila betonové pevnosti Eben-Emael a malá belgická armáda byla rychle poražena. V Nizozemsku se nizozemský odpor zhroutil poté, co Němci bombardovali město Rotterdam. Britské a francouzské síly v severní Francii se přesunuly do Belgie, aby se postavily blížícím se Němcům, přesně tak, jak Němci doufali.

S tankovou armádou v čele Němci prolomili Maginotovu linii a zamířili na sever, přičemž za jedenáct dní urazili 250 mil. Taková mobilita byla do té doby v žádné válce nevídaná. Německý postup směrem k pobřeží obklíčil britské a francouzské síly, které se přesunuly do Belgie, a spojenecké síly byly rozděleny na dvě části.

Dunkirk – Hitler nechal Brity uniknout

Do 26. května se spojenecká armáda na severu ocitla v obklíčení v pobřežní enklávě u města Dunkirk. Z důvodů, které

nebyly nikdy objasněny (nejčastěji se má za to, že Hitler chtěl Britům umožnit únik, aby s nimi mohl později uzavřít mír), byly německé tanky záměrně zastaveny před městem.

Pauza v německém útoku umožnila evakuaci celé britské expediční armády – asi 330 000 mužů – flotilou britských válečných a civilních lodí zpět do Anglie. Ačkoli byli muži úspěšně zachráněni, zanechali na pláži tuny nezbytného vybavení.

NĚMECKÁ 6. ARMÁDA POCHODUJE DOBYTÉ PAŘÍŽI, ČERVEN 1940

Německé jednotky pochodují po jedné z hlavních pařížských tříd v roce 1940, v pozadí je vidět Vítězný oblouk. Jednalo se o německou 6. armádu, která se později proslavila kapitulací u Stalingradu v Sovětském svazu v lednu 1943.

Francie poražena v šestačtyřicetidenní kampani

Jakmile byla hlavní část britských vojsk stažena, německé síly se obrátily na jih. Obcházely francouzské jednotky uvnitř Maginotovy linie a pronikly hluboko do francouzského vnitrozemí. Němci narazili pouze na slabý odpor. Když se francouzští vojáci vzdali, bylo pro Němce běžné, že jim prostě vzali zbraně a poslali je domů. Německý postup byl příliš rychlý na to, aby se zabývali zajímáním zajatců.

Do 17. června si francouzský premiér a hrdina první světové války maršál Henri Pétain uvědomil, že vojenská situace je beznadějná. Požádal o příměří, které bylo podepsáno 25. června. Francie, nejsilnější ze Spojenců v roce 1940, byla poražena za pouhých čtyřicet šest dní.

Příměří dalo Německu kontrolu nad severní Francií a pásem území, které se táhlo podél francouzského pobřeží Atlantiku. Zbytek Francie zůstal jako nezávislý stát pod francouzskou kontrolou, s vládou v čele s maršálem Pétainem. Tento stát měl své hlavní město ve městě Vichy a v důsledku toho se stal známým jako Vichistická Francie, ačkoli jeho skutečný název byl Francouzský stát (État Français).

Mezitím 10. června ustal poslední norský odpor proti Němcům. Norsko se dostalo zcela pod německou okupaci, která po celou dobu války nebyla nikdy narušena, a okupační armáda se stáhla až po kapitulaci Německa v roce 1945. Koncem června 1940 tak Němci ovládali celé evropské kontinentální pobřeží od Norska po Španělsko.

Operace Lvoun – plán na invazi do Anglie

Winston Churchill byl jmenován britským premiérem 10. května 1940 po rezignaci Nevilla Chamberlaina. Churchill se ukázal jako schopný válečný vůdce s pečlivě pěstovaným mediálním obrazem, který ztělesňoval nezdolného ducha odporu, jenž projevovali Britové v době, kdy byli jedinou významnou západní mocností, kterou si Německo dosud nepodmanilo.

Lamanšský průliv byl jediným fyzickým důvodem, proč německé tanky nevtrhly do Británie, když byla Francie obsazena.

Němci vypracovali plán invaze do Británie s krycím názvem Operace Lvoun. Ten spočíval v překročení Lamanšského průlivu na invazních člunech a vylodění na jižním pobřeží Anglie. Než se to mohlo uskutečnit, muselo Německo dosáhnout vzdušné převahy, aby vyrovnalo svou podřadnost na moři. Mocné britské námořnictvo mohlo zničit jakoukoli invazní sílu ještě na moři, proto bylo zásadní, aby německé letectvo dokázalo udržet Královské námořnictvo na uzdě.

Bitva o Británii

Když Německo v září 1939 napadlo Polsko a v květnu 1940 Nizozemsko, byly proti Varšavě a Rotterdamu provedeny jednotlivé přesné letecké údery s cílem oslabit odpor napadených zemí. Obě tyto taktiky byly úspěšné, a tak když se 10. května 1940 stal Winston Churchill britským premiérem,

jedním z jeho prvních kroků bylo oznámit, že německá města se stanou terčem bombardovacích útoků. Ve stejném měsíci byla britskými letadly bombardována první německá města.

Německé letectvo, Luftwaffe, se vyhýbalo bombardování britských měst a soustředilo se na strategicky důležitější letiště a přístavy. První velké německé nálety na tato zařízení se odehrály v srpnu 1940, kdy se považuje za začátek bitvy o Británii.

Britský stíhací letoun Spitfire se stal nejznámějším letounem bitvy o Británii. Rozhodně převyšoval všechny německé letouny s výjimkou Messerschmittu Bf109, s nímž byl téměř na stejné úrovni.

Německý stíhač měl jednu výhodu v tom, že jeho motor byl vybaven vstřikováním paliva, což znamenalo, že mohl udržet vertikální stoupání, na které Spitfire nemohl ani pomyslet. Jedinou výhodou, kterou měl Spitfire oproti Messerschmittu, bylo to, že mohl zůstat v boji déle než německé letadlo. Messerschmitty měly paliva pouze na to, aby se zapojily do boje s nepřítelem nad Británií nanejvýš na deset minut, než byly nuceny vrátit se na své základny ve Francii k doplnění paliva.

Slavný německý střemhlavý bombardér Stuka však nebyl pro letecké boje vůbec vhodný a utrpěl tak velké ztráty, že byl z bojů stažen již po několika týdnech. V důsledku toho se německé ztráty zvyšovaly a do konce října 1940 bylo ztraceno asi 1 887 letadel Luftwaffe, oproti ztrátám Royal Air Force ve výši 1 547 letadel. Statečnost britských leteckých posádek při

obraně své vlasti se stala legendární a bylo to zcela jistě jejich úsilí, které vedlo k tomu, že Němci na konci roku 1940 odložili Operaci Lvoun na neurčito.

SPITFIRE – SLAVNÝ Z BITVY O BRITÁNII

Letoun Supermarine Spitfire ve formaci nad Anglií během bitvy o Británii. Ačkoli německý stíhací letoun Messerschmitt Bf 109 byl ekvivalentem Spitfire, právě Spitfire si vysloužil pověst nejlepšího letounu války. Důvodem bylo to, že německá letadla mohla být v boji pouze zlomek svého letového času, protože musela doplňovat palivo na svých základnách ve Francii. Statečnost pilotů Royal Air Force tváří v tvář útokům Luftwaffe se stala legendární. Na vrcholu bitvy o Británii ztratila RAF každý den patnáct až dvacet pět pilotů a letadel.

Blitz začíná jako reakce na britské nálety

Mezitím britské bombardéry již téměř čtyři měsíce útočily na německá města. Nakonec, po bombardování Berlína, Hitler

pověřil Luftwaffe, aby se pomstila bombardováním britských měst. V důsledku toho začal nechvalně proslulý „Blitz“, jehož cílem se staly Londýn, Coventry, Birmingham a Sheffield.

Navzdory rozsáhlé destrukci byl počet obětí překvapivě nízký. V Coventry zemřelo v průběhu války v důsledku bombardování 380 civilistů a celkové britské civilní ztráty způsobené německým bombardováním za celý konflikt činily asi 60 000.

Pro srovnání: během války zahynulo při spojeneckých náletech na německá města více než 500 000 německých civilistů. Jen při jediném náletu na Drážďany v roce 1945 zahynulo přes 100 000 německých civilistů. I když Blitz způsobil velké utrpení, nepodařilo se mu zlomit odhodlání britského lidu k odporu ani jeho vůli pokračovat ve válce.

Italské eskapády

Italský vůdce Benito Mussolini uzavřel před válkou spojenectví s Německem v rámci dohody z roku 1938 mezi Německem a Itálií, známé jako Pakt přátelství a spojenectví, nazývaný také „Ocelový pakt“. Mussolini jako první označil tento pakt za „Osu“, z čehož se odvodil výraz „mocnosti Osy“ označující státy spojenecké s Německem a Itálií během války. Navzdory této alianci Mussolini čekal, až bude porážka Francie jistá, než povolil Itálii vstoupit do války. 10. června 1940, sedm dní před kapitulací Francie, vyhlásili Italové válku Francii a Británii. Současně italské síly překročily francouzské hranice.

Útok skončil neúspěchem. Francouzi italské síly odrazili a pouze kolaps francouzské armády na německé frontě zachránil Mussoliniho před trapnou porážkou. Mezitím bylo v Británii zadrženo velké množství italských občanů, kteří byli po celou dobu války bez soudu drženi v zajateckých táborech.

Mussolini, jehož význam v západní Evropě zastínil Hitler, obrátil svou pozornost na jih. V září 1940 zahájil z italské kolonie Libye útok na Egypt, který byl pod britskou kontrolou. I tato ofenzíva byla odražena a Britové následně vtrhli do Libye. Britům se podařilo obsadit téměř polovinu Libye, než Němci vyslali posily pod velením generála Erwina Rommela. Tato německá armáda, známá jako „Afrika-Korps“, si získala pověst odvážných a takticky zdatných bojovníků. Rommel stabilizoval vojenskou situaci a dokonce zatlačil Brity zpět do Egypta.

Mussolini se nenechal odradit a v říjnu 1940 zahájil invazi do Řecka z italského území v Albánii. Řekové tento útok rovněž odrazili a řecká armáda vstoupila do Albánie. Britové vysadili vojáky v Řecku.

Na všech frontách tedy Mussoliniho snahy selhaly. Jeho nešikovná invaze do Řecka umožnila Britům návrat na evropskou pevninu a Hitler byl nucen zasáhnout, aby situaci dostal pod kontrolu.

Balkánská kampaň – Němci okupují Jugoslávii a Řecko

Hitler rychle sestavil invazní armádu, aby Britové byli opět vyhnáni z kontinentu. Aby se německé jednotky dostaly do Řecka, musely projít přes několik zemí. Rumunsko, Bulharsko

a Maďarsko již formálně uzavřely spojenectví s Německem a udělily německým jednotkám povolení k průchodu svým územím. Pouze Jugoslávie zůstala mimo Hitlerovu sféru vlivu a odmítla německým jednotkám vstup na své území.

Německá invaze do Jugoslávie a Řecka začala na začátku dubna 1941. Do 13. dubna padl Bělehrad a jugoslávská armáda se vzdala následující den. Jugoslávie byla rozdělena, přičemž Kosovo připadlo Albánii a Chorvatsko se osamostatnilo. Po zbytek války však jugoslávští partyzáni vedli nemilosrdnou válku proti německým jednotkám a nikdy nebyli zcela poraženi.

Do 9. dubna Němci rozdrtili třicetitisícičlennou řeckou armádu a donutili šedesátidvoutisícovou britskou expediční sílu k ústupu na jih. Do konce měsíce byla řecká pevnina obsazena a Britové byli donuceni ustoupit na ostrov Kréta.

V květnu 1941 přistáli němečtí výsadkáři na Krétě v rámci první vzdušné invaze na světě. Ačkoli byla úspěšná, německé ztráty byly tak vysoké, že se o útok takového rozsahu již nikdy nepokusili.

NA ATHÉNSKÉ AKROPOLI BYLA VYVĚŠENA VLAJKA S HÁKOVÝM KŘÍŽEM

Němečtí vojáci vztyčují vlajku s hákovým křížem na Akropoli, která se tyčí nad Athénami, 27. dubna 1941. Ačkoli byla balkánská kampaň úspěšná, zpozdila invazi do SSSR o více než měsíc. To nakonec stálo Německo válku.

1974

Spojené státy vedou de facto válku

Ačkoli byly Spojené státy oficiálně neutrální, od samého počátku dávaly najevo svou přízeň Británii. Americká vláda v čele s Franklinem Delano Rooseveltem rovněž ignorovala invazi Sovětského svazu do Polska, Finska a pobaltských států a v březnu 1941 přijala zákon o půjčce a pronájmu (Lend-Lease Act), který pomohl Británii zajistit zásoby nezbytného materiálu potřebného k setrvání ve válce.

V červenci 1941 rozmístila americká armáda své jednotky na Islandu. Americké námořnictvo začalo eskortovat konvoje zásobující Británii ve vodách západně od Islandu. V září 1941 Roosevelt povolil americkým lodím vykonávajícím eskortní službu útočit na německé válečné lodě nebo ponorky. Ve všech ohledech byla Amerika ve válce s Německem.

Operace Barbarossa – největší pozemní válka v historii

Hitler se již v prosinci 1940 rozhodl, že invaze do Sovětského svazu je nezbytná. Kromě toho, že komunisté byli jeho tradičními politickými nepřáteli, existovaly důkazy o tom, že Sověti plánují zaútočit na Německo v průběhu roku 1941 nebo 1942. Vzhledem ke všem těmto faktorům se Hitler rozhodl udeřit jako první.

Byl vypracován plán invaze pod krycím názvem Barbarossa, pojmenovaný po starověkém německém králi stejného jména. Tento plán zahrnoval sérii rychlých útoků přes západní Rusko, které se zastavily u Uralu.

Hitler nikdy neplánoval jít dále, ani uzavřít smlouvu s poraženými Rusy. Místo toho považoval území východně od Uralu za cizí zemi, kterou nechtěl ani si nepřál podrobit.

Balkánská kampaň oddaluje německý útok

Původně Hitler plánoval operaci Barbarossa na počátek roku 1941, aby mohla být tažení dokončena ještě před nástupem proslulé ruské zimy. Tento časový plán invaze byl odložen po Mussoliniho katastrofální invazi do Řecka.

Němci byli nuceni zasáhnout, aby vyhnali Brity z kontinentu, a tím ztratili měsíc, který se ukázal jako klíčový pro invazi do Sovětského svazu. To byla přímá příčina toho, že se německé armádě nepodařilo dosáhnout svých prvních hlavních cílů kampaně (mezi které patřilo dobytí Moskvy) v Rusku před nástupem zimy.

Německý útok na SSSR se nakonec uskutečnil 22. června 1941, tedy až v letních měsících, namísto původně plánovaného jarního útoku. Invaze se zúčastnily více než tři miliony německých vojáků na frontě, která se táhla od Baltského moře na severu až po Černé moře na jihu. Byl to začátek největší pozemní války všech dob.

Sovětská armáda měla ve své západní armádě rovněž něco přes tři miliony mužů (další zálohy měla na Dálném východě) a převyšovala Němce v počtu tanků v poměru dva ku jedné a v počtu letadel v poměru tři ku jedné. Sovětské tanky, zejména modely T-34, byly lepší než cokoli, co Němci v té době měli, a když byly první tanky T-34 ukořistěny, němečtí inženýři je

odtáhli k posouzení. První německé tanky, které se vyrovnaly T-34, byly zařazeny do služby až v roce 1944, kdy se již dávno obrátil vývoj války.

Navzdory nepříznivým vyhlídkám se třem německým armádním skupinám, pojmenovaným Sever, Střed a Jih, podařilo dosáhnout ohromující rychlosti při postupu k jejich cílům: Leningradu, Moskvě a Kyjevu. Rychlost počátečního postupu posílila německou naději, že tažení bude možné dokončit ještě před koncem roku.

Churchill a britská vláda okamžitě nabídli Sovětskému svazu spojenectví. Roosevelt rovněž nabídl pomoc v rámci programu Lend-Lease, která brzy zaplavila Sovětský svaz v takovém množství, že významně ovlivnila průběh války.

Obrovské sovětské ztráty

Do konce prvního červencového týdne zajala německá Skupina armád Střed 290 000 vojáků a postoupila za město Minsk. Na začátku srpna Němci překročili řeku Dněpr, poslední přírodní překážku západně od Moskvy, a u Smolenska rozdrtili sovětskou armádu, přičemž zajali dalších 300 000 vojáků.

Na začátku září byl Leningrad obklíčen Skupinou armád Sever. Finové, kteří se účastnili invaze na dalekém severu, také obléhali Leningrad. Brzy se městem rozšířil velký hladomor, protože jeho jediná zásobovací trasa vedla přes zamrzlé jezero.

V polovině září zajala Skupina armád Jih neuvěřitelných 650 000 zajatců v klasickém obchvatném manévru východně

od Kyjeva. Koncem října byla Skupina armád Střed na cestě do Moskvy. Cestou zajala dalších 663 000 vojáků Rudé armády.

Za méně než čtyři měsíce ztratili Sověti více než 1,8 milionu mužů jako zajatce. Pro Němce se stalo vážným logistickým problémem všechny tyto lidi ubytovat a nakrmit, a proto Němci vybudovali řadu zajateckých táborů ve východním Polsku, aby tam Rusy soustředili. Nejznámější z nich byly Osvětim a Majdanek, které se nacházely v blízkosti velkých průmyslových komplexů, kde byli zajatci nasazováni na práci.

Ruští váleční zajatci, jichž byly během počátečního německého postupu do Sovětského svazu zajaty statisíce.

Německé jednotky postoupily do dohledu Kremlu

1978

Koncem listopadu pronikly dvě německé jednotky do předměstí Moskvy a dostaly se na dohled slavných cibulovitých kopulí Kremlu. Do té doby však již nastala ruská zima a německý postup se zastavil. Měsíční zpoždění zahájení invaze stálo Hitlera rozhodující úder proti Sovětům, který potřeboval k vítězství ve válce.

Stovky vojáků zemřely na podchlazení, které zmrazilo tanky, vozidla i zbraně. 5. prosince velitelé německých předních jednotek oznámili, že nemohou postupovat dále. Nebyli vybaveni pro boj v těchto podmínkách a nemohli se zakopat, protože půda byla zmrzlá. Říkali, že nebylo možné ani pohřbít mrtvé.

DÍKY PŘÍZNIVÉMU POČASÍ SOVĚTSKÉ JEDNOTKY UDRŽELY MOSKVU, PROSINEC 1941

Nahoře: Němečtí vojáci, odění pouze do šedých kabátů, se v prosinci 1941 snaží protlačit svá vozidla sněhem. Níže: Sovětské jednotky naproti tomu, které ve stejném měsíci pochodují Moskvou směrem k frontě, jsou na zimní boje plně vybaveny – mají sněhové maskovací oblečení, lyže a zateplené oděvy. Nástup zimy a nepřipravenost německé armády na ni se pro vyčerpané útočníky ukázaly jako příliš velká zátěž.

Japonci zradili Němce a odmítli zaútočit na Sovětský svaz

Císařské Japonsko, které bylo členem Osy, mezitím postoupilo do východní Číny. Japonské jednotky stály na hranicích tváří v tvář svým ruským protějškům a útok Japonska na SSSR v roce 1941 by pravděpodobně vedl k vytvoření druhé fronty, ze které by se moskevská vláda již nevzpamatovala.

K údivu Němců dokonce Japonci podepsali se SSSR smlouvu, která zaručovala, že mezi Japonskem a Ruskem nikdy nedojde k válce.

To, spolu s potvrzením od sovětské špionážní sítě v Tokiu, která poskytla informace, že Japonci nemají v úmyslu zaútočit,

umožnilo SSSR stáhnout velké množství svých vojsk z východních hranic a nasadit je proti Němcům.

Čerstvé jednotky dorazily do Moskvy v době vrcholícího německého útoku. Na rozdíl od Němců byly plně vybaveny pro válku v zimních podmínkách.

Sovětský protiútok byl úspěšný

Lepší vybavení sovětských vojsk a jejich posil umožnilo využít zastavení německého postupu k provedení rozhodného protiútoku. Díky vozidlům, výzbroji a zbraním speciálně navrženým pro boj v mrazivých podmínkách dokázaly čerstvé sovětské jednotky rozdrtit postupující německé oddíly a vetřelce snadno vyhnat.

Ustupující Němci zanechali za sebou zamrzlé tanky, nákladní vozy a zbraně a byli nuceni prchat pěšky. Byla to první velká porážka Němců v této válce. Posily vedly zoufalý boj v zadním voji a do konce prosince se jim podařilo stabilizovat frontu, ale bezprostřední hrozba pro Moskvu byla zažehnána a plán na zničení Sovětského svazu do konce roku 1941 byl zmařen.

Japonci zaútočili na americkou flotilu v Pearl Harboru

Na Dálném východě se Japonsko považovalo za regionální velmoc – což také bylo – a v roce 1936 napadlo Čínu kvůli územnímu sporu. Na oplátku uvalily Spojené státy a Velká Británie na Japonsko ropné embargo v naději, že tuto zemi

chudou na nerostné suroviny přivedou k hladovění a odradí ji tak od dalších expanzivních kroků.

Do roku 1941 přivedlo ropné embargo japonskou ekonomiku do krizového bodu. Japonská vláda se rozhodla, že jediným způsobem, jak překonat nedostatek surovin, je zmocnit se ropných a nerostných zásob jihovýchodní Asie. Věděli také, že USA (které se postavily proti japonsko-čínské válce) nikdy nedovolí Japonsku napadnout další země. Japonci také věřili, že USA se nebudou chtít zapojit do vleklé války v Asii, zejména pokud by utrpěly počáteční porážku. Japonský plán počítal s rychlou kampaní, jejímž cílem bylo v rychlém sledu obsadit Barmu, Malajsko, Východní Indii a Filipíny. Jedinou překážkou tohoto plánu byla přítomnost americké tichomořské flotily se základnou v Pearl Harboru na Havaji.

Ráno 7. prosince 1941 se na americkou flotilu v Pearl Harbor snesl překvapivý japonský letecký útok, který byl zahájen z letadlových lodí. Z dokumentů americké vlády vyplynulo, že americká rozvědka o japonských plánech věděla a do Pearl Harbor bylo zasláno varování. Přenos byl však záhadně zpožděn a dorazil až po zahájení útoku.

Během japonského útoku bylo potopeno dvacet jedna velkých amerických lodí. Kromě toho bylo na zemi zničeno 188 amerických letadel a přišlo o život přibližně 2 200 amerických vojáků a námořníků. Nejdůležitějším důsledkem útoku bylo to, že se americká veřejnost přiklonila k účasti ve válce. Den po útoku vyhlásili prezident Roosevelt a americký Kongres Japonsku válku.

JAPONSKÝ ÚTOK NA PEARL HARBOR, 7. PROSINCE 1941 – USA VSTUPUJÍ DO DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY

Útok na Pearl Harbor zachycený z útočícího japonského letadla. Všimněte si letounu Mitsubishi Zero, který se vpravo uprostřed odklání, a šplouchnutí torpéda dopadajícího do vody. Ačkoli americká rozvědka věděla o možnosti útoku ještě předtím, než k němu došlo, varovná zpráva z nějakého důvodu dorazila do Pearl Harbor až po útoku. To vedlo k přesvědčení mezi revizionistickými historiky, že zpráva o útoku byla záměrně zadržena, aby se útok mohl uskutečnit, s vědomím, že pokud k němu dojde, bude možné silně izolacionistickou americkou veřejnost snáze přesvědčit, aby vstoupila do války.

Německo prohrálo válku v roce 1941

Jak již bylo zmíněno, Spojené státy se prakticky zavázaly k nasazení vojsk ve válce proti Německu ještě před útokem na Pearl Harbor.

Hitler, částečně z důvodu smíření se s faktickou situací a zjevně i kvůli neopodstatněné loajalitě vůči Japonsku, poté 11. prosince vyhlásil Americe válku. Itálie vyhlásila válku Spojeným státům téhož dne.

Události roku 1941 byly pro Německo katastrofální, ačkoli při vojenské porážce u Moskvy došlo pouze ke ztrátě malého území. Neschopnost porazit SSSR bleskovou válkou do konce roku 1941 – jak původně plánoval Hitler – však znamenala, že se tažení promění ve vyčerpávající opotřebovací válku. Sovětský svaz, který měl větší počet obyvatel, měl okamžitou výhodu.

Kromě toho vstup USA do války znamenal, že se formálním nepřítelem stala drtivá průmyslová mocnost, jejíž produkci a výrobu vojenského materiálu Německo nemohlo ani zdaleka vyrovnat.

V roce 1941 se Britům konečně podařilo prolomit hlavní německý systém šifrovaného rádiového spojení. Tyto kódy, generované složitým strojem známým jako „Enigma“, rozluštila britská rozvědka v anglickém Bletchley Parku za pomoci obrovského analogového počítače, který byl speciálně pro tento účel sestrojen. Po zbytek války byly všechny Hitlerovy rozkazy známy spojeneckým zpravodajským službám, často ještě dříve, než je obdrželi němečtí velitelé, jimž

byly určeny. Německo proto po prosinci 1941 nemělo reálnou šanci válku vyhrát. Pouze díky nadlidskému úsilí pokračovalo Německo v boji až do roku 1945.

Válka v Tichomoří

Japonci důsledně prosazovali svůj plán v jihovýchodní Asii. Do konce prosince 1941 obsadili britský Hongkong, Gilbertovy ostrovy a ostrovy Guam a Wake. Kromě toho výrazně postoupili do britské Barmy, Malajsie, Bornea a na Filipíny.

V únoru 1942 Japonci obsadili Singapur. Následující měsíc se japonské jednotky vylodily v Nizozemské východní Indii a na Nové Guineji. V dubnu 1942 padl do rukou Japonců filipínský Bataan a o měsíc později se vzdal Corregidor.

Japonci poté zahájili útok na Port Moresby v jihovýchodní části Nové Guineje. Američané, kteří byli schopni dešifrovat japonské signály a byli si tak vědomi invazních plánů, vyslali údernou skupinu, aby útok odrazila. Výsledná bitva v Korálovém moři v květnu 1942, první na světě, která se odehrála výhradně mezi letadly startujícími z letadlových lodí, skončila porážkou Japonců. Po utrpění velkých ztrát se Japonci stáhli a invaze do Port Moresby byla zrušena.

Bitva u Midway – izolace Japonska od západní technologie odhaluje stagnaci

Měsíc po japonské porážce v bitvě v Korálovém moři došlo k další významné námořní bitvě, známé jako bitva u Midway.

Japonská flotila, skládající se z devíti bitevních lodí a čtyř letadlových lodí, byla důkladně poražena a všechny čtyři letadlové lodě byly potopeny. To zasadilo Japoncům těžkou ránu a výrazně oslabilo jejich námořní sílu.

Izolace od západních technologických velmocí v Evropě a Severní Americe pronásledovala Japonsko po celou dobu války. Například v oblasti konstrukce letadel bylo japonské letectvo v roce 1945 stále vybaveno stejnými letadly, s jakými do války vstoupilo.

Hlavním japonským stíhacím letounem v roce 1941 byl Mitsubishi Zero. Tento letoun (ve skutečnosti navržený slavným americkým leteckým podnikatelem Howardem Hughesem) byl přibližně na stejné úrovni jako průměrný americký stíhací letoun toho roku. Do roku 1945 však byl Zero beznadějně překonán letadly vyvinutými Amerikou a evropskými mocnostmi během války.

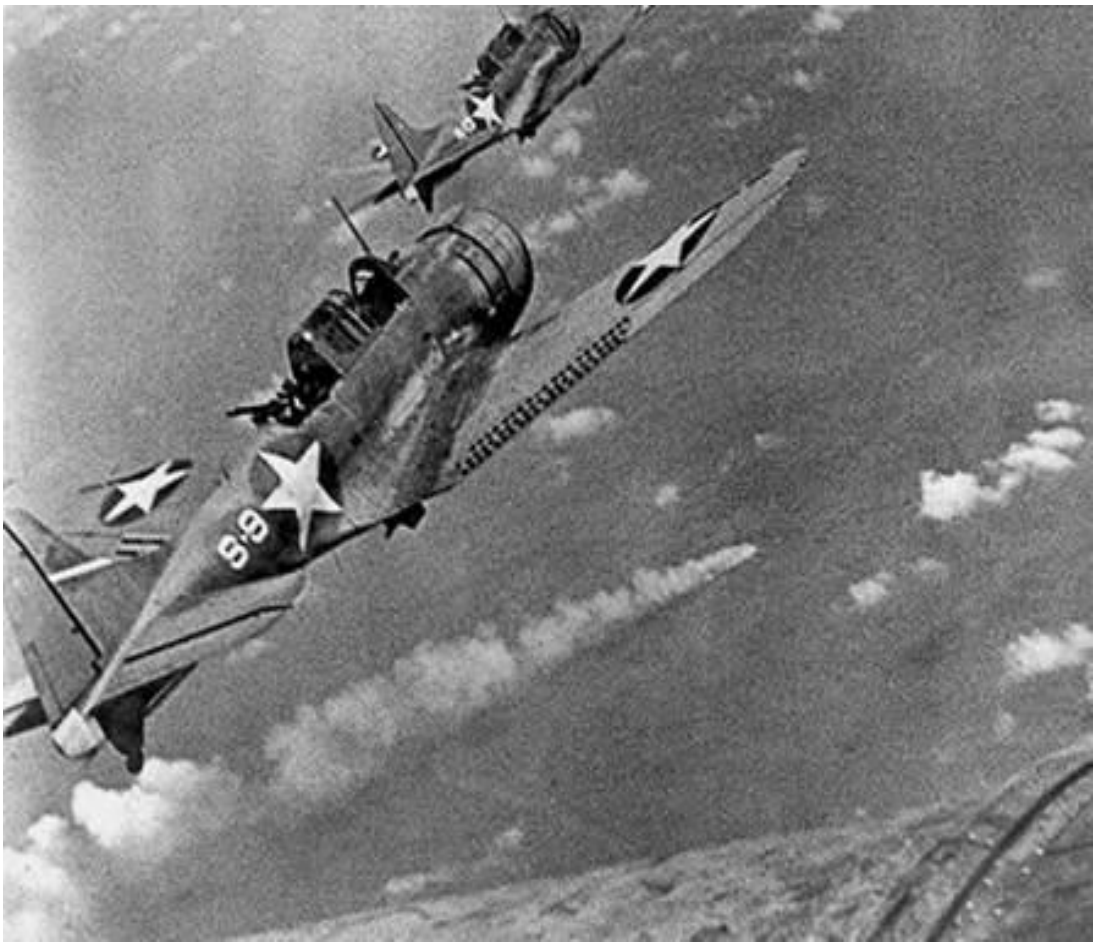

Americká letadla útočící na již hořící japonský křižník Mikuma během bitvy u Midway v červnu 1942.

Rommel postupuje v severní Africe

V severní Africe vyhnala německá expediční jednotka Afrika Korps Brity z velké části Libye a oblehla důležité město Tobruk. Britský protiútok v prosinci 1941 obléhání Tobruku prolomil a Britové dobyli město Benghází. Následující měsíc, v lednu 1942, Němci zahájili novou ofenzívu. Pod velením mazaného generála Rommela Afrika Korps opět zatlačil britské síly zpět.

V červnu 1942 padl Tobruk do rukou Němců a Rommel postupoval dále do Egypta, kde se zastavil před městem El Alamein. Rommel tímto bleskovým postupem příliš natáhl své zásobovací trasy, což byla chyba, která ho draze stála.

Nová německá ofenzíva na východě

S koncem ruské zimy 1941–1942 zahájili Němci novou ofenzívu proti SSSR s cílem znovu převzít iniciativu. Bitva u Charkova, jižně od Leningradu, přinesla Sovětům těžkou porážku. Na jihu došlo k invazi na Krym a k obléhání města Sevastopolu. Navzdory zoufalému sovětskému odporu město padlo a dalších 500 000 vojáků Rudé armády bylo zajato.

NĚMCI POSTUPUJÍ DO KAVKAZU – NEJVZDÁLENĚJŠÍHO CÍPU ŘÍŠSKÝCH ARMÁD

V rámci posledního významného územního zisku, kterého německá armáda v této válce dosáhla, pronikla letní ofenzíva v roce 1942 hluboko do jižního Ruska a dosáhla podhůří Kavkazu, jak je znázorněno výše. To bylo nejzazší místo, kam se Němci dostali, a brzy nato následovala porážka u Stalingradu, která znamenala zlom ve válce.

28. června zahájili Němci nový útok podél velké části frontové linie. Během čtyř týdnů obsadili rozsáhlá území a na jihu pronikli stovky kilometrů na východ od Moskvy.

Německé síly se poté rozdělily na dvě části. Jedna část postupovala na jih do Kavkazu, aby obsadila ropná pole v Grozném a Baku. Do srpna pronikla invaze na Kavkaz téměř dvě stě mil do sovětského území a na začátku září dosáhla nejsevernější jednotka předměstí města Stalingrad na břehu

řeky Volhy. Postup na jih a jihovýchod však nevedl k masivním sovětským kapitulacím, které až dosud charakterizovaly tuto kampaň. Sovětské ztráty byly malé a německé zásobovací trasy se stále více prodlužovaly. To vedlo k dramatickému snížení efektivní bojové síly německých armádních skupin.

Kromě toho SSSR nyní obdržel první dodávku obrovského množství americké materiální pomoci na posílení svých ozbrojených sil. To v kombinaci s personálními rezervami sovětského státu – třikrát většími než v Německu – umožnilo Sovětům zahájit ničivý protiútok. Jako cíl útoku si vybrali přední a nejvíce exponované německé pozice u Stalingradu.

Guadalcanal – americký „island hopping“

Jednalo se o první z řady invazí spojeneckých sil na ostrovy jihovýchodní Asie, které se později proslavily jako „island hopping“. Japonci bojovali houževnatě a teprve po sérii velkých námořních bitev a boje muže proti muži se v únoru 1943 podařilo z ostrova Guadalcanal vytlačit poslední japonské vojáky.

ISLAND HOPPING – AMERICKÁ ARMÁDA VYBOJOVALA PACIFIK ZPĚT Z RUKOU JAPONCŮ

Američtí vojáci postupují proti fanatickému japonskému odporu, Bougainville, květen 1943. Američané a jejich spojenci (Australané a Novozélanďané) neměli snadný úkol: postupovali od jednoho souostroví k druhému, pokaždé prováděli vylodění na pláži a bojovali v dusných podmínkách džungle proti dobře zakopanému nepříteli. V jednom případě například stálo dobytí ostrova o rozloze 291 akrů z rukou japonských obránců tři tisíce amerických životů.

Bitva u El Alameinu – obrat v severní Africe

1992

V severní Africe byl německý postup do Egypta zastaven brilantně naplánovaným protiútokem u egyptského města El Alamein, který velel generál Bernard Montgomery. Do 5. listopadu 1942 byly Afrika Korps donuceny k plnému ústupu do Libye.

8. listopadu 1942 se v Maroku a Alžírsku vylodily spojené britské a americké síly. Tato území byla pod kontrolou vichistické Francie a, co bylo rozhodující, ležela v týlu německé zásobovací trasy pro Afrika Korps, která vedla přes Tunisko.

Němci pospíchali s posilami do Tuniska a současně obsadili Vichistickou Francii. Rommel vedl sérii zoufalých zadních vojů na dvou frontách a v bitvě o průsmyk Kasserine v únoru 1943 dočasně zastavil postup Američanů a Britů v Alžírsku.

Převaha spojeneckých sil byla pro nedostatečně zásobené Afrika Korps příliš velká. Rommelovy síly byly rozdrceny mezi dvojím postupem Spojenců (z Alžírska na západě a z Libye na východě) a v květnu 1943 se vzdaly. Němci a Italové tím ztratili 275 000 zajatců, což byla rána, kterou si mocnosti Osy nemohly dovolit.

STALINGRAD – HROB NĚMECKÝCH NADĚJÍ NA VÍTĚZSTVÍ

Tato fotografie německých vojáků na hlídce v troskách továrny ve Stalingradu zachycuje krutost bojů muže proti muži. Téměř celé město bylo zničeno při úvodním útoku a následném obléhání. Kosti mrtvých vojáků obou stran objevovali stavební dělníci ve městě ještě v 90. letech.

Sovětské vítězství u Stalingradu

Na východní frontě prodloužil německý postup k řece Volze a do Kavkazu frontovou linii o 683 mil. Vzhledem k rozsahu tohoto postupu nebyl k dispozici dostatek německých

vojáků k obsazení celé fronty. Mezery zaplnili němečtí spojenci, kteří byli špatně vycvičení i vybavení, včetně rumunských, italských a maďarských jednotek. Žádná z těchto armád neměla bojové zkušenosti ani výzbroj německých sil, a proto se ocitly v okamžité nevýhodě.

19. listopadu 1942 dosáhly německé síly břehů řeky Volhy u Stalingradu. Téhož dne velký sovětský protiútok prorazil rumunské síly rozmístěné na sever a na jih od hlavní německé armády. V třídenním obchvatném manévru obklíčila Rudá armáda Stalingrad a odřízla hlavní německou armádu.

Usilovné snahy o osvobození obklíčeného vojska selhaly a Hitler zakázal ústup, který by v raných fázích bitvy ještě mohl být možný. Tento rozkaz mohl mít jen jeden důsledek: poslední den ledna 1943 byly německé jednotky ve Stalingradu donuceny kapitulovat.

Němci v této bitvě ztratili asi 200 000 mužů a jejich celá 6. armáda byla zničena. Italská, maďarská a rumunská armáda se rozpadly a Němci byli nuceni ustoupit z Kavkazu, aby zaplnili mezery ve své frontové linii. V obecném zmatku a ústupu ztratili Němci velkou část území, které získali během ofenzívy v roce 1942, a vrátili je zpět Sovětům. Bitva u Stalingradu je správně považována za zlomový bod války.

Letecké útoky na německá města

V roce 1943 zahájily britské a americké letecké síly kampaň plošného bombardování německých měst. Města byla

terčem zápalných bomb a byla bombardována nepřetržitě, přičemž Britové útočili v noci a Američané ve dne.

Cíle byly záměrně vybírány mezi civilním obyvatelstvem, což vedlo k obrovským ztrátám na životech. Během čtyřdenní série náletů na Hamburk v červenci 1943 zahynulo padesát tisíc civilistů.

Luftwaffe soustředila své síly nad německým územím a prováděla letecké mise podobné těm, které podnikali Britové během bitvy o Británii. Do října 1943 utrpěli Američané tak velké ztráty, že denní nálety byly odvolány.

Oddech byl jen dočasný. Do konce roku 1943 Američané upravili stíhačku P-51 Mustang o přídavné palivové nádrže, které jí poskytly mnohem větší dolet. Díky tomuto vývoji mohly stíhačky doprovázet bombardéry až do Německa a zpět. Tato taktika umožnila americkým stíhačkám chránit bombardovací letky. V důsledku toho se v lednu 1944 znovu v plném rozsahu rozběhlo nepřetržité bombardování německých měst, které nepřestalo až do konce války.

PROTILETECKÉ VĚŽE – MARNÁ SNÁHA O OBRANU NĚMECKÝCH MĚST

Poté, co v roce 1940 bombardovala Berlín britská královská letecká síla (Royal Air Force), nařídil Hitler na obranu města vybudovat tři obrovské věže s protiletadlovými děly (Fliegerabwehrkanone, zkráceně „flak“). Tyto mohutné betonové stavby, jejichž návrh vycházel z Hitlerových představ, byly na střeše vybaveny protiletadlovými děly, doplněnými výsuvnými radarovými anténami a betonovými stěnami o

tloušťce téměř čtyř metrů. Tři berlínské věže mohly ze svých víceúrovňových děl vypálit osm tisíc nábojů za minutu s dostřelem až osm mil. Věže také sloužily jako protiletecké kryty pro deset tisíc civilistů v každé z nich. Byly tak impozantní, že během bitvy o Berlín v roce 1945 se posádky věží vzdaly až poté, co jim došly zásoby. Podobné stavby byly postaveny v Hamburku a Vídni, ale nakonec žádná z nich nedokázala odrazit bezprecedentní vlnu spojeneckých leteckých útoků na tato města.

Největší bitva všech dob – Kursk

Němci podnikli poslední pokus o převzetí iniciativy proti Sovětům. Tento útok, k němuž došlo na východní frontě, vyvrcholil bitvou u Kurska, která se odehrála ve dnech 5.–12. července 1943. Jednalo se o největší pozemní bitvu v historii, v níž se během sedmidenního boje střetlo více než milion vojáků a přes pět tisíc tanků. Rudá armáda se na obranu dobře připravila a sedmého dne byl německý postup zastaven.

Hitler v tu chvíli operaci odvolal, protože Američané a Britové se vylodili na Sicílii a on potřeboval přesunout divize do Itálie, aby posílil tuto novou frontu. Pokud někteří Němci po Stalingradu začali pochybovat o tom, že válku nemohou vyhrát, neúspěch v bitvě u Kurska to musel potvrdit.

Mussolini byl odvolán z funkce

10. července 1943, v nejvypjatější fázi kurské bitvy, vtrhly spojenecké armády ze severní Afriky na Sicílii. Během pěti týdnů ostrov obsadily, k čemuž jim napomohl nečekaný propad italské morálky, v jehož důsledku se velké množství italských vojáků vzdalo. Spojenecké síly poté pokračovaly v invazi na italskou pevninu a obsadily většinu území od Neapole až po Jaderské moře.

Italský král Emanuel III. využil svých ústavních pravomocí k odvolání Mussoliniho z funkce a jmenování nové vlády. Tato nová vláda – která ironicky zahrnovala i členy Mussoliniho fašistické strany – vyjednala 8. září 1943 úplnou kapitulaci před Spojenci. Mussolini byl zatčen a držen v hotelu na vrcholu hory, zatímco nová italská vláda čekala na pokyny Spojenců ohledně jeho osudu.

Německé jednotky, které byly narychlo přesunuty do Itálie z východní fronty, tvořili ostřílení veteráni a do konce roku zastavily postup Spojenců šedesát mil jižně od Říma, u řeky Liri a Monte Cassina. Odvážný útok německého komanda na Mussoliniho vězeňský hotel na vrcholu hory osvobodil italského vůdce, který poté vyhlásil v neobsazené části Itálie republiku – s sebou samým v čele – nazvanou Republikou Saló.

Bitva u Anzia

V lednu 1944 se Spojenci pokusili prolomit patovou situaci u řeky Liri vyloděním padesáti tisíc vojáků v Anziu, které leželo za německými liniemi. Německý velitel v Itálii, polní maršál Albert Kesselring, vedl velmi úspěšnou obranu a

zadržel spojeneckou invazi až do června 1944, kdy se stáhl na svou další připravenou obrannou linii severně od Říma.

BOMBARDOVÁNÍ DRÁŽĎAN ZÁPALNÝMI BOMBAMI

Počet obětí v troskách německého města Drážďany, kde při jediném bombardování několik dní před koncem války zahynulo 135 000 německých civilistů. To bylo více než počet všech Japonců, kteří zahynuli při obou atomových útocích na Hirošimu a Nagasaki dohromady. Pro srovnání: při všech

německých náletech na britská města během války zahynulo 60 000 Britů.

Další japonské porážky

V květnu 1943 obsadily americké jednotky aleutský ostrov Attu v další tři týdny trvající tvrdé bitvě. Společné americko-novozélandské síly v listopadu dobyly Šalamounovy ostrovy a zajistily předmostí na ostrově Bougainville v Papui-Nové Guineji.

Australské a americké síly obsadily východní pobřeží Nové Guineje, zatímco Gilbertovy ostrovy byly Japoncům odebrány v listopadu 1943. Cape Gloucester na Nové Británii byl dobyt v prosinci 1943, zatímco ostrovy Admirality a Marshallovy byly obsazeny v únoru 1944. Následující měsíc byl obsazen ostrov Emirau v Nové Guineji. Ačkoli Japonci byli na ústupu, jejich odpor se s každou porážkou stával fanatičtější a ztráty Spojenců narůstaly. Například při dobývání 291akrového ostrova Beito na Gilbertových ostrovech zahynuly přes tři tisíce Američanů.

Ústup německých vojsk na východě

V srpnu 1943 zahájila Rudá armáda rozsáhlou ofenzívu proti Němcům v severní části fronty. V polovině téhož měsíce přešli Sověti do ofenzívy také na jihu Ruska a v polovině září nařídil Hitler hlavní německé armádě ústup k řece Dněpr. Na Krymu byla další německá armádní skupina obklíčena v

důsledku obnoveného útoku Rudé armády. Němci, kteří byli proti početní i palebné převaze, kladli zoufalý odpor, ale v květnu 1944 byli nuceni poloostrov opustit a ztratili 150 000 mužů, kteří padli do sovětského zajetí.

Obléhání Leningradu bylo ukončeno v lednu 1944

Rudá armáda pokračovala v postupném tažení na západ. V listopadu 1943 byl dobyt Kyjev a v lednu 1944 bylo ukončeno obléhání Leningradu. Obnovená sovětská ofenzíva zatlačila Němce zpět na linii vedoucí podél řeky Narvy a Čudského jezera. Tam fanatický odpor jednotek Waffen-SS zastavil sovětský postup na více než šest měsíců.

V červnu 1944 bylo celé sovětské území očištěno od německých vojsk. V této době měla Rudá armáda ve většině velkých střetů početní převahu nad Němci v poměru deset ku jedné a disponovala drtivou materiální převahou v počtu tanků, obrněných vozidel, děl a letadel.

DEN D, 6. ČERVNA 1944 – VYLODĚNÍ SPOJENCŮ VE FRANCII ZNAMENÁ KONEC TŘETÍ ŘÍŠE

Svítání, 6. června 1944: začíná největší obojživelná invaze v historii, když spojenecké síly zaútočily na pláže Normandie. Během několika měsíců se jim podařilo prorazit z předmostí a dosáhnout Paříže. Válka v Evropě skončila jedenáct měsíců po této invazi.

Operace Overlord – vylodění západních Spojenců v Evropě

Na západě Američané soustředili v Británii obrovskou armádu, připravenou zahájit invazi do západní Evropy a tím otevřít třetí frontu, aby se střetli s již přetíženými Němci. Invaze s krycím názvem Operace Overlord se uskutečnila 6. června 1944, kdy se tisíce spojeneckých vojáků vylodily v Normandii ve Francii.

Němci byli postupně zatlačováni zpět, brzděni vzdušnou převahou Spojenců, která znemožňovala jakékoli větší přesuny

během dne. Do konce června vylodili Spojenci v Normandii přes 850 000 mužů a 150 000 tanků a dalších vozidel. To, spolu s vzdušnou převahou Spojenců, znamenalo, že výsledek války v západní Evropě byl již jen otázkou času.

Červencové spiknutí

V červenci 1944 dospěla skupina pravicově smýšlejících německých důstojníků a civilistů k závěru, že Hitler musí být zabit, aby Německo mohlo vyjednat kapitulaci dříve, než bude čelit úplné porážce. 20. července byla v Hitlerově velitelství ve Východním Prusku umístěna bomba. Ačkoli při výbuchu bylo zabito a zraněno několik vysokých důstojníků, Hitler zázračně unikl. Miliony Němců byly šokovány pokusem o zabití Hitlera a on z tohoto atentátu vyšel s ještě pevnější mocí než kdy předtím.

Francie byla zbavena Němců

Do 25. července 1944 se spojeneckým armádám podařilo prorazit z předmostí v Normandii. Jejich drtivá materiální převaha byla ohrožena pouze novými německými supertanky, modely Tiger a Königstiger. Ačkoli šlo o mocné zbraně, bylo jich nasazeno příliš málo na to, aby zastavily postup Spojenců. Do 25. srpna byli Němci zatlačeni zpět za řeku Seinu a spojené síly Američanů, Svobodných Francouzů generála Charlese de Gaulla a francouzského odboje obsadily Paříž.

Invaze do jižní Francie

15. srpna se společné jednotky Spojených států a Svobodné Francie vylodily na jižním pobřeží Francie, těsně východně od Marseille. Nenarazily téměř na žádný odpor a postupovaly na sever podél údolí řeky Rhôny. V polovině září navázaly kontakt s americkými jednotkami v severní Francii.

Zároveň britské jednotky na začátku září obsadily Antverpy, zatímco americké jednotky vstoupily na německé území poprvé 11. září 1944. Obsazení německého území vyvolalo tvrdý německý odpor. I přes výraznou početní převahu Spojenců se Němcům podařilo zastavit postup spojeneckých vojsk u řeky Mázy a dolního Rýna.

V červnu 1944 dopadla na Anglii první z německých tajných zbraní, létající bomba V1. V září Němci odpálili proti Anglii a přístavu Antverpy raketu V2, která byla první mezikontinentální balistickou raketou na světě. Zatímco proti V1 existovala určitá obrana (bylo ji slyšet přicházet a mohla být sestřelena nebo sražena některými britskými letadly speciálně upravenými pro tento účel), proti nadzvukové V2 neexistovala žádná obrana.

V listopadu Němci nasadili také první letky proudových stíhaček. Proudový Messerschmitt Me262, který byl mnohem rychlejší než kterýkoli z jeho protivníků, byl téměř neporazitelný. Byl však k dispozici v příliš malém počtu, aby mohl ovlivnit výsledek války.

Varšavské povstání

V červenci 1944 dosáhla Rudá armáda pobřeží Baltského moře u Rigy a odřízla německou Skupinu armád Sever. Další sovětské jednotky dorazily k řece Visle v Polsku, jen kousek od Varšavy. Blízkost Rudé armády podnítila polský odboj k zahájení povstání ve Varšavě proti Němcům.

Varšavské povstání bylo po nerovném boji potlačeno Němci. Poláci se mylně domnívali, že Sověti zasáhnou a obsadí město, aby povstání podpořili.

Obnovená sovětská ofenzíva směřující mezi Karpaty a Černé moře v srpnu 1944 vedla ke kapitulaci Rumunska. Bulharsko a Finsko následovaly na začátku září. Sovětský postup směřoval na západ a Rudá armáda dobyla jugoslávské hlavní město Bělehrad v polovině října. V listopadu dosáhla sovětská armáda Budapešti v Maďarsku, kde ji fanatický německý a maďarský odpor v poslední chvíli zadržel na několik týdnů.

Řím padl do rukou Spojenců

V květnu 1944 se Spojencům konečně podařilo prolomit německou linii ve slavné bitvě u Monte Cassina (kde byl klášter srovnan se zemí spojeneckým letectvem, což paradoxně poskytlo Němcům ideální obrannou pozici). Na konci měsíce se obklíčeným spojeneckým jednotkám na předmostí v Anziu konečně podařilo prorazit, když se Němci stáhli, a Řím, který byl prohlášen za „otevřené město“, aby se zabránilo poškození jeho archeologického bohatství, byl 4. června obsazen

Spojenci. V srpnu Spojenci dobyli Anconu a Florencii a stáli na prahu dobytí celé severní Itálie.

Bitva ve Filipínském moři

Na Dálném východě pokračovaly invaze Spojenců na ostrovy podle plánu. Jedna po druhé padaly japonské pevnosti, někdy za cenu strašlivých ztrát na straně Spojenců.

V červnu 1944 bitva ve Filipínském moři odhalila světu, jak daleko zaostávala japonská technologie. V bitvě, která se lidově nazývala „Marianas Turkey Shoot“ (lov na krocany na Marianách), sestřelila americká letadla 219 z 326 již zastaralých japonských letadel zapojených do bitvy. Zatímco se odehrávala tato nerovná letecká bitva, americké ponorky potopily všechny zbývající japonské letadlové lodě kromě jedné.

Japonská flotila se vrátila domů s velkými ztrátami, zcela poražena a s pouhými třiceti pěti zbývajícími letadly. Celkové americké ztráty v této bitvě činily dvacet šest letadel. V říjnu 1944 byli Japonci vyhnáni z Filipín. V rámci této kampaně svedlo japonské námořnictvo svou poslední velkou bitvu v třídenním střetnutí známém jako bitva v Leytském zálivu.

Japonci ztratili v Leytském zálivu svou poslední obří bitevní loď a dalších dvacet pět důležitých plavidel, zatímco Američané přišli o sedm lodí. Americká armáda do srpna 1944 dobyla malé, ale strategicky důležité ostrovy Saipan, Tinian a Guam. Z těchto ostrovů mohly americké bombardéry B-29 konečně dosáhnout Japonska a v listopadu 1944 začala kampaň kobercového bombardování.

Bitva v Ardenách

V západní Evropě podnikli Němci v prosinci 1944 poslední pokus o znovuzískání iniciativy. Zimní počasí znemožnilo leteckým silám Spojenců vzlétnout a 16. prosince byla zahájena překvapivá německá ofenzíva přes Ardeny.

Spojenecké síly byly zaskočeny a útokem byly zatlačeny zpět o přibližně padesát mil. Tím vznikl výčnělek v linii spojeneckých sil, který dal bitvě její jméno (Bulge). Ofenzíva však byla odsouzena k neúspěchu po 23. prosinci, kdy se počasí zlepšilo a letadla Spojenců se vrátila do vzduchu a zdecimovala německé pozemní síly. Oblast dobytá Němci v bitvě v Ardenách byla Spojenci definitivně dobyta zpět až na konci ledna 1945.

Spojenecké armády překračují Rýn

K proniknutí na území Německa bylo nutné obsadit klíčové mosty přes Rýn a Rúr. Za tímto účelem vypracovali Spojenci plán s krycím názvem Operace Market Garden, jehož cílem bylo obsadit řadu mostů přes řeku Rýn v jižním Holandsku, včetně mostů v Nijmegenu a Arnhemu.

Ofenzíva Spojenců selhala, když britští výsadkáři přistáli na divizi SS-Panzer poblíž Arnhemu. Útočníci byli zdecimováni a pouze několik přeživších se dostalo zpět do linií Spojenců.

Neúspěch operace Market Garden a zahájení bitvy v Ardenách odložily konečnou invazi Spojenců do Německa až

na únor 1945. V tom měsíci americké jednotky obsadily nepoškozený most přes Rýn u Remagenu. Spojenecké jednotky a technika se valily přes most a do poloviny března obsadili američtí vojáci celé německé území východně od Rýna mezi Bonnem a Koblenzí.

Do konce března pronikly americké jednotky na jih od města Mohuče a v dubnu bylo dobyté Porúří. Britské jednotky překročily 5. dubna řeku Vezeru, ležící na půli cesty mezi Rýnem a Labem. 11. dubna dosáhli Američané Labe u Magdeburku, pouhých 74 mil od Berlína.

Německo poraženo – Hitler spáchal sebevraždu

V únoru 1945 zatlačila Rudá armáda Němce až k řece Odře, pouhých 37 mil od Berlína, kde se Hitler rozhodl vyčkat na konec. V Itálii vedla obnovená ofenzíva Spojenců v dubnu 1945 k dobytí údolí řeky Pád a německý odpor tak skončil. 16. dubna zahájila Rudá armáda postup na Berlín, zatímco 20. dubna Američané obsadili Norimberk.

Do 24. dubna obklíčila Rudá armáda Berlín a následující den se sovětské a americké jednotky setkaly v Torgau na Labi severovýchodně od Lipska. Do konce dubna se téměř veškerý německý odpor na západě zhroutil, ale na východě bojovali Němci ještě tvrději než předtím a v bitvě o Berlín si vyžádali přes 100 000 sovětských obětí.

Když se německá část Berlína zmenšila na několik bloků v centru města, Hitler spáchal 30. dubna 1945 sebevraždu zastřelením. Jeho tělo (a tělo jeho dlouholeté partnerky a v

poslední den jejich života také manželky Evy Braunové-Hitlerové, která spáchala sebevraždu požitím kyanidu) bylo spáleno na popel v kráteru po granátu v zahradě Říšské kanceláře. Jako svůj poslední oficiální čin jmenoval Hitler svým nástupcem velitele německého námořnictva, admirála Karla Dönitze. Tváří v tvář beznadějné vojenské situaci zorganizoval Dönitz kapitulaci Německa, která byla podepsána 7. května 1945.

Sovětští vojáci se shromažďují před Braniborskou bránou po skončení bitvy o Berlín, květen 1945.

Božský vítr – japonské sebevražedné komando

V době kapitulace Německa čelilo i Japonsko jisté porážce, ale jeho vojáci odmítli o kapitulaci vůbec uvažovat. Místo toho se přihlásily stovky dobrovolníků, kteří se rozhodli

pilotovat zastaralé a jinak nepoužitelné stíhačky Zero jako pilotované létající bomby. Tito sebevražední piloti, známí jako kamikadze („Božský vítr“), měli před konečnou kapitulací Japonska způsobit americkým silám vážné ztráty. Například během bojů o Luzon na Filipínách v lednu 1945 potopili piloti kamikadze sedmnáct amerických válečných lodí.

Zapomenutá válka v Barmě

Japonská invaze do Barmy v prosinci 1941 a obsazení Rangúnu v březnu 1942 donutily britské, indické a čínské obránce ustoupit zpět do Indie. Japonci dokázali sestavit čtyřicetitisícičlennou armádu složenou z indických sympatizantů, kteří toužili po nezávislosti Indie a vyhnání Britů z Indie, aby bojovali po boku japonské armády v Barmě.

Britové sotva dokázali odrazit japonskou hrozbu pro Indii a teprve v roce 1944 se jim konečně podařilo přejít do ofenzívy a dobýt velké části Barmy. Rangún byl Japoncům odebrán 6. května 1945, ale poslední japonské jednotky se vzdaly až na konci srpna.

Boje byly často vedeny zblízka a největší obavou britských vojáků bylo, že budou zajati Japonci, kteří ve svých zajateckých táborech běžně používali mučení a otrockou práci.

Ostrov Iwo Jima – šest tisíc amerických životů za dobytí území o rozloze 20,7 kilometrů čtverečních

Malý a neúrodný ostrov Iwo Jima, ležící 650 mil jižně od Tokia, byl prvním územím Japonska, na které bylo 19. února 1945 provedeno vylodění. Ostrov o rozloze osmi čtverečních mil bránilo dvanáct tisíc japonských vojáků, kteří bojovali doslova do posledního muže. Při útoku padlo asi šest tisíc amerických vojáků a téměř všichni japonští obránci byli zabiti.

2. dubna byl americkými jednotkami napaden druhý kus japonské země, ostrov Okinawa. Severní část ostrova byla obsazena za dva týdny, ale Japonci na jihu kladli zuřivý odpor a byli podmaněni až 21. června. Zahynulo přibližně 12 513 amerických vojáků, zatímco více než 100 000 japonských vojáků přišlo o život.

Americké velení si vzalo ponaučení z Iwo Jimy a Okinawy: tyto dva malé kousky země byly bráněny doslova do posledního muže, ženy a dítěte. Na Okinawě skákaly stovky vojáků a civilistů z útesů, než aby se vzdaly. Kromě toho kamikadze potopily u Okinawy patnáct válečných lodí a dalších dvě stě poškodily. Dobytí těchto dvou nepatrných území stálo tisíce amerických životů a bylo jasné, že japonský odpor bude ještě fanatičtější, pokud dojde k invazi na jejich hlavní ostrovy.

Hirošima a Nagasaki – předčasný konec války

Vzhledem k ztrátám na Iwo Jimě a Okinawě se Američané rozhodli přimět Japonsko ke kapitulaci použitím nově vyvinutých atomových bomb. První bomba byla úspěšně otestována 16. července 1945 v Alamogordu v Novém Mexiku. Byly vyrobeny další dvě bomby, které byly svrženy na japonská

města Hirošima a Nagasaki, a to 6. a 9. srpna. Následky byly zničující. V Hirošimě zahynulo asi sedmdesát tisíc Japonců a v Nagasaki třicet devět tisíc.

Bombardér B-29 Superfortress s názvem Enola Gay, vyfotografovaný na ostrově Tinian jen několik hodin před svržením první atomové bomby, 6. srpna 1945.

8. srpna vtrhl Sovětský svaz do Japonskem okupovaného Mandžuska, čímž porušil pakt o neútočení s Japonskem. 14. srpna Japonsko oznámilo svou kapitulaci pod podmínkou, že si bude moci ponechat svého císaře. Japonsko bylo umístěno pod americkou okupaci a generál Douglas MacArthur byl jmenován jeho vojenským guvernérem.

JAPONCI SE POD PERRYHO VLAJKOU VZDALI PO SVRŽENÍ ATOMOVÝCH BOMB

K oficiální kapitulaci Japonska došlo na palubě lodi USS Missouri, kde byla vystavena vlajka, kterou nosil komodor amerického námořnictva Matthew C. Perry (nahoře vlevo). Tato vlajka, kterou komodor Perry používal během své mise „otevření Japonska“ v polovině 50. let 19. století, byla na žádost generála Douglase MacArthura, jenž při této ceremonii vedl americkou delegaci, přivezena z Muzea námořní akademie Spojených států do Japonska pro účely kapitulace v roce 1945.

2014

Norimberské procesy

Po skončení války byli přeživší vůdci Německa a Japonska postaveni před soud Spojenců za takzvané „válečné zločiny“. Zatímco některá obvinění vycházela z válečných zvěrstev spáchaných obžalovanými – jakákoli zvěrstva spáchaná vítězi byla ignorována –, hlavním obviněním proti hlavním obžalovaným bylo „vedení agresivní války“.

V Německu se hlavní procesy s válečnými zločinci konaly v Norimberku. Všichni obžalovaní, mezi nimiž byli šéf Luftwaffe Herman Göring, ministr zahraničí Joachim von Ribbentrop, ministr pro výrobu Albert Speer, bývalý Hitlerův zástupce Rudolf Hess (který byl od roku 1941 v britském zajetí poté, co odletěl za přítelem do Británie, aby se pokusil uzavřít mír) a mnoho členů generálního štábu, byli shledáni vinnými a odsouzeni k trestu smrti nebo k dlouhým trestům odnětí svobody.

Procesy porušily mnoho zavedených právních zásad, zejména zásadu zpětné účinnosti trestního stíhání, která stanoví, že osoba nemůže být odsouzena za trestný čin, pokud daný čin nebyl v době jeho spáchání trestným činem. To byl případ hlavního obvinění z „vedení agresivní války“ – v roce 1939 neexistoval žádný právní precedens ani zákon zakazující „vedení války“.

Nejšokujícím selháním norimberských procesů bylo zařazení zástupců Sovětského svazu do poroty soudců, namísto do lavice obžalovaných.

Sovětský svaz rovněž „vedl útočnou válku“ proti Polsku, Finsku, Lotyšsku, Litvě a Estonsku ještě předtím, než byl napaden Německem. O sovětských útocích se při těchto procesech nikdy nezmínilo ani slovo a přítomnost sovětského soudce v senátu učinila z celého procesu frašku a ukázala, že tyto procesy byly především aktem politické pomsty.

Masakr jedenácti tisíc polských důstojníků v Katyni, který provedli členové sovětské armády, byl zapsán do oficiálních záznamů norimberských procesů jako čin spáchaný Němci.

Podobné procesy se konaly v Tokiu, i když nikdy nedosáhly stejného významu jako norimberské procesy.

Rasové důsledky války

Druhá světová válka byla pro Evropu další katastrofou, při níž zahynuly miliony lidí v konfliktu, který byl nakonec zbytečný.

Ztráty byly odhadnuty na následující částky:

- SSSR – vojenské síly: 13 000 000; civilní obyvatelstvo 5 000 000
- USA – vojenské síly: 415 000
- Německo — vojenské síly: 3 500 000; civilní obyvatelstvo: 3 740 000
- Polsko — vojenské síly: 120 000; civilní obyvatelstvo: 200 000
- Jugoslávie — vojenské síly: 300 000; civilní obyvatelstvo: 300 000

- Rumunsko — vojenské síly: 200 000; civilní obyvatelstvo: 20 000
- Francie — vojenské síly: 250 000; civilní obyvatelstvo: 30 000
- Britské impérium a Commonwealth — vojenské síly: 452 000; civilní obyvatelstvo: 60 000
- Itálie — vojenské síly: 330 000; civilní obyvatelstvo: 50 000
- Maďarsko — vojenské síly: 120 000; civilní obyvatelstvo: 190 000
- Československo — vojenské síly: 10 000; civilní obyvatelstvo: 10 000.

KAPITOLA 64: Stín ghetta – příběh evropských Židů

Často se mylně tvrdí, že antisemitismus v Evropě vznikl s Adolfem Hitlerem v období před druhou světovou válkou. Ve skutečnosti má antisemitismus v Evropě dlouhou historii, která sahá až k prvnímu příchodu Židů do Evropy v římských dobách.

Dalším častým omylem je tvrzení, že antisemitismus je produktem křesťanství (protože Bible výslovně obviňuje Židy z odpovědnosti za ukřižování Ježíše Krista). Protižidovské nálady však existovaly již před vznikem křesťanství a zavedení tohoto náboženství mělo pouze za následek, že poskytlo další prostředek k vyjádření antisemitismu, nikoli však, že by tento jev samo o sobě vytvořilo. Historické záznamy ukazují, že antisemitismus existoval vždy tam, kde Židé přišli do styku s nežidy, bez ohledu na převládající náboženství dané doby.

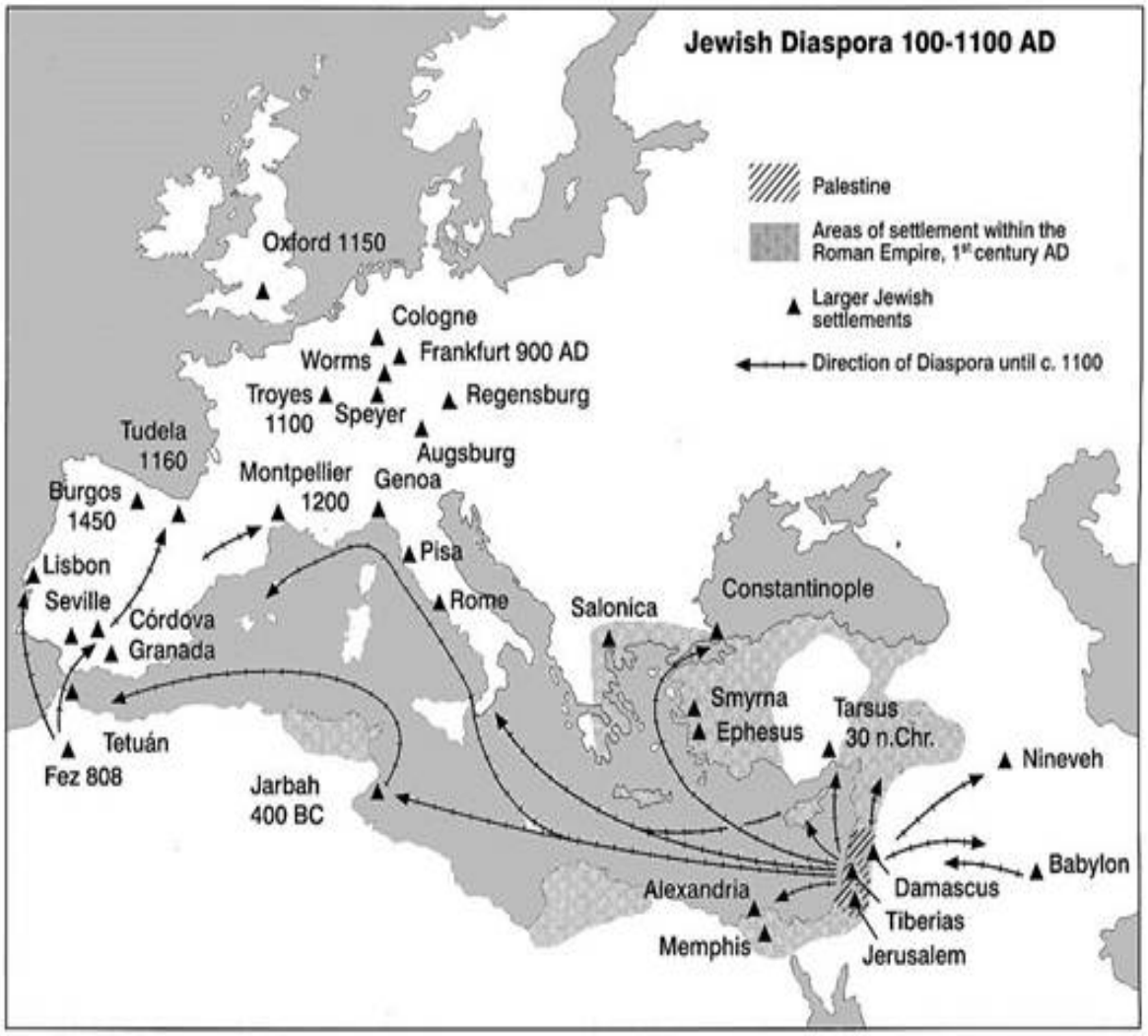

Původy protižidovských nálad

Genetické studie současných židovských populací prokázaly vysokou míru podobnosti mezi Židy žijícími v různých částech světa, a to i mezi aškenázskými a sefardskými Židy. Tyto důkazy založené na analýze DNA potvrdily, že se Židům do značné míry podařilo zachovat svou jedinečnou identitu. K smíšení, k němuž došlo, lze očekávat na základě generací soužití s nežidovskými populacemi. Moderní studie DNA však mohou na základě analýzy genetických znaků určit, zda je daný jedinec židovského původu.

Judaismus je rasové náboženství se specificky introvertní kulturou. Právě to Židům vždy umožňovalo udržet si status samostatné a izolované komunity a kultury, bez ohledu na to, v jaké zemi se usadili.

Uzavřená povaha židovské společnosti vedla k vytvoření židovských čtvrtí v mnoha městech, které se staly známými jako „ghetta“. Je důležité pochopit, že první židovská ghetta byla zcela dobrovolná.

Bůh křesťanské Bible a svatých knih judaismu, Tóry a Talmudu, je jedno a totéž božstvo. Všechny tři knihy uvádějí, že Bůh vyvolil, či upřednostnil, Židy na úkor všech ostatních národů, což vedlo k tomu, že se Židé stali známými jako „vyvolený národ“.

Tento zvláštní status je podpořen náboženskými zákony, které omezují judaismus na základě rasového původu. Až do dnešních dnů většina židovských komunit uznává za Žida pouze toho, jehož matka byla Židovka. Lidé bez přímého židovského původu se mohou stát Židy jen s velkými obtížemi, a i v takovém případě velká část židovské komunity (zejména ortodoxní judaismus) takové konvertity neuznává jako pravé Židy.

Učení židovského náboženství také sehrálo důležitou roli při vzniku antisemitismu. V tomto ohledu je důležité mít na paměti, že judaismus je starší než křesťanství. Talmud, což je sbírka spisů rabínů a židovských písařů považovaných za nejvýznamnější učence svého lidu, obsahuje mnoho silně proti-nežidovsky zaměřených nařízení a zákonů. Stručně řečeno, tyto

příkazy lze rozdělit do dvou kategorií: zaprvé přikazují Židům, aby se považovali za nadřazené všem nežidům (nežidé jsou označováni jako „gój“, což se doslovně překládá jako „dobytek“), a zadruhé Tóra obsahuje řadu šokujících komentářů o nežidech (například pasáže srovnávající nežidovské ženy s děvkami; konkrétní pokyny, jak je Židům dovoleno podvádět nežidy v obchodních záležitostech; a, což je možná nejvíce šokující ze všeho, příkaz, že „i ti nejlepší z gójů musí být zabiti“, který lze nalézt v Talmudu, Abodah Zara 26b, Tosefoth).

Tyto náboženské zákony vedly mezi stoupenci judaismu k jakémusi procesu přirozené selekce, neboť ti Židé, které nelákala představa privilegovaného postavení nebo kteří odmítali ty nejkrajnější protikřesťanské předpisy Tóry, obvykle „přestali“ být Židy, a to buď tím, že se uchýlili k agnosticismu, nebo – což bylo častější – sňatkem s nežidy a asimilací.

Konečně, známá židovská náklonnost k podnikání a schopnost hromadit obrovské množství peněz také přispěla k vzniku značného antisemitismu. Nežidé z mnoha národů (některé příklady jsou uvedeny níže) měli námitky proti židovským finančním praktikám, přičemž nejčastějšími obviněními byly půjčky s přemrštěnými úroky a jiné pochybné finanční obchody.

Skutečné kořeny antisemitismu tedy spočívají v kombinaci těchto faktorů:

- Samoizolace židovského národa;

- Otevřené nepřátelství vůči nežidům, jak je prosazováno v etnocentrickém a přísně svazujícím rasovém náboženství judaismu; a
- Pochybné obchodní praktiky, kterých se dopustilo velké množství Židů.

Egypt – první doložené protižidovské nepokoje, rok 38 n. l.

První doložené protižidovské nepokoje vypukly v egyptském městě Alexandrii v roce 38 n. l. jako součást všeobecné nevraživosti vůči tomu, co Alexandrijci vnímali jako židovský vliv na místní správu.

K nepokojům došlo znovu v letech 66 n. l. a 115 n. l., kdy byla hlavní synagoga v Alexandrii zcela vypálena.

Egypt byl jednou z prvních zemí, kde se křesťanství ujalo. Kronikář Agapius uvádí, že v roce 411 n. l. někteří Židé, kteří byli násilně pokřtěni, „vzali sochu Krista a ukřižovali ji, posmívali se křesťanům a volali: ‚To je váš Mesiáš!' Následovaly nepokoje, při nichž přišlo o život mnoho Židů a křesťanů."

O tři roky později vypukly nové nepokoje v mnohem závažnějším měřítku a alexandrijský arcibiskup Cyril nařídil vyhnání všech Židů z města.

Římský historik Sókratés Scholastikos ve své Církevní historii podrobně zaznamenal důvody tohoto prvního velkého vyhnání Židů z nežidovského města a stojí za to jej citovat v plném znění, abychom získali vhled do událostí té doby:

„…[Ž]idé byli neustále svárliví; k jejich obvyklé nenávisti vůči křesťanům se to navíc přidalo… Cyril, když se o tom dozvěděl, si předvolal přední židovské představitele a pohrozil jim nejtvrdšími tresty, pokud nepřestanou obtěžovat křesťany. Tyto výhrůžky však místo potlačení násilí jen ještě více rozzuřily židovské obyvatelstvo a vedly je k spiknutí za účelem zničení křesťanů, z nichž jedno mělo tak zoufalý charakter, že způsobilo jejich úplné vyhnání z Alexandrie“ (Sókratés Scholastikos, Hist. Eccl., VII, 13; PC, LXXXII, 759 a násl.).

Mezopotámie a Persie – protižidovské nepokoje v roce 40 n. l.

V roce 40 n. l. vypukly ve městě Seleukia na řece Tigris protižidovské nepokoje, při nichž bylo zabito mnoho Židů. Kniha Ester ve Starém zákoně se zabývá výhradně perským protižidovským hnutím.

CICERO – PROTI ŽIDŮM V ŘÍMĚ

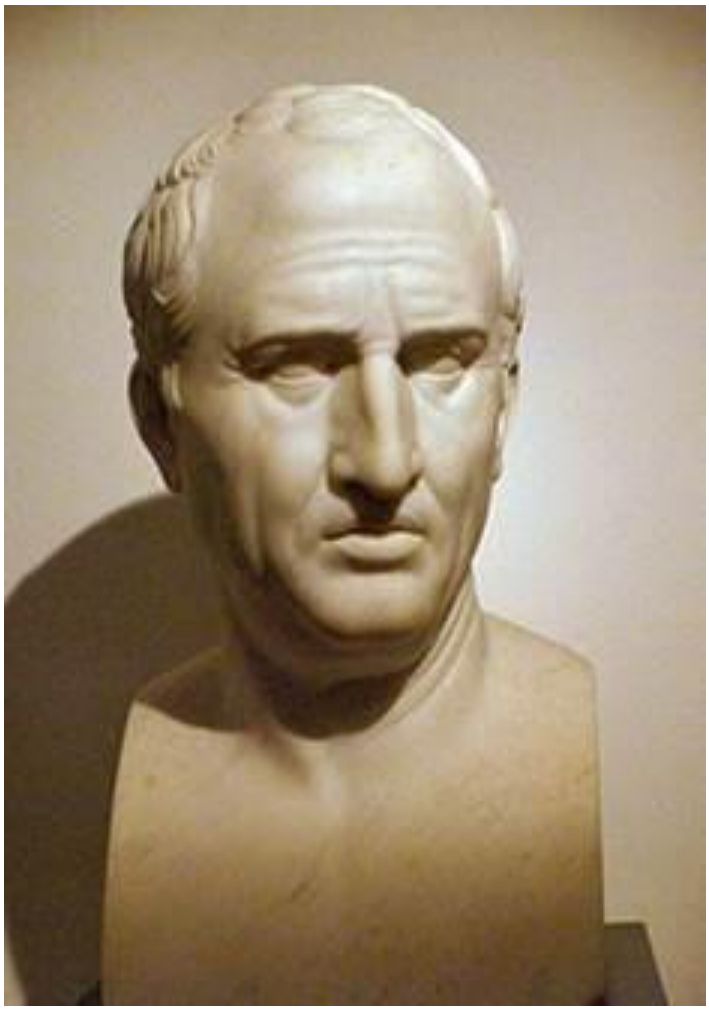

Marcus Tullius Cicero (106 př. n. l.–43 př. n. l.), slavný římský filozof a státník, byl jedním z mnoha Římanů, kteří se vyslovovali proti přítomnosti Židů v Římě. Zejména jeho řeč Pro Flacco obsahovala ostré odsouzení Židů.

Římané a Židé

Právě v imperiálním Římě byla v roce 139 př. n. l. oficiálně založena vůbec první židovská komunita v Evropě. Netrvalo dlouho a proti nim se obrátilo veřejné mínění. Proti přítomnosti

Židů se během zasedání římského senátu často vyjadřoval mimo jiné i slavný řečník Cicero.

Ve své slavné řeči Pro Flacco (která se zabývala případem římského aristokrata Lucia Valeria Flacca, obviněného z nezákonného zabavení židovských peněz) Cicero řekl: „Pojďme se nyní podívat na Židy a jejich posedlost zlatem. Vy, [hlavní žalobce] Laelii, jste si vybral toto místo a dav, který se zde schází, s ohledem na toto konkrétní obvinění, protože jste velmi dobře věděl, že Židé se svým velkým počtem a sklonem chovat se jako klika jsou cennými spojenci na jakémkoli veřejném shromáždění.“

Mnoho dalších významných a slavných Římanů, jako například Seneca, Juvenal a Tacitus, se veřejně vyjádřilo s kritickými připomínkami k činnosti Židů v Římské říši. Římský historik Tacitus ve svém nejslavnějším díle Dějiny popsal Židy takto:

> „Aby si Mojžíš zajistil věrnost svého lidu do budoucna, předepsal jim nové náboženství, které se zcela lišilo od náboženství zbytku lidstva. Mezi Židy je vše, co my považujeme za posvátné, profánní; na druhou stranu považují za přípustné to, co se nám jeví jako nemorální... Ostatní zvyky Židů jsou zlověstné a odpudivé a zakořenily se právě díky své zlovolnosti. Ti nejzvrácenější ubožáci, kteří neměli pro náboženství svých otců žádné využití, se pustili do placení daní a dobrovolných darů, aby naplnili židovskou pokladnu; a další důvody pro jejich rostoucí bohatství lze nalézt v jejich tvrdohlavé loajalitě a ochotné dobrosrdečnosti vůči bratrským Židům.

Zbytek světa však vnímají s nenávistí vyhrazenou pro nepřátele. Neživí nežidy a nevstupují s nimi do sňatků. Ačkoli jsou Židé národem nanejvýš lascivním, vyhýbají se pohlavnímu styku s ženami jiné rasy. Mezi sebou však neznají žádné zábrany. Zavedli zvyk obřízky, aby dali najevo, že se liší od ostatních.

Konvertité k judaismu přijímají stejné zvyky a první lekcí, kterou se naučí, je pohrdat bohy, zbavit se všech vlasteneckých citů a považovat rodiče, děti a bratry za snadno nahraditelné. Židé však dbají na to, aby se jejich počet zvyšoval... Židovská víra je paradoxní a zvrácená“ (Tacitus, Dějiny, 5.2–5).

Protižidovská literatura byla v římské době velmi rozšířená. Jedno dílo řeckého autora Apiona bylo tak známé, že romanizovaný židovský historik Josefus (který sepsal slavný popis židovského povstání z roku 70 n. l. nazvaný „Židovské války“) napsal celou knihu, v níž se snažil vyvrátit Apionovy argumenty.

Římský císař Tiberius formálně vyhnal Židy z Říma v roce 19 n. l. Ti se krátce nato vrátili, aby byli v roce 49 n. l. znovu vyhnáni. V roce 116 n. l. císař Trajan nařídil, aby byli všichni Židé v Mezopotámii zabiti, s tím, že jsou příčinou neustálých povstání v této oblasti.

Velké povstání z roku 66 n. l.

Poté, co židovští vůdci pozvali Římany, aby připojili Palestinu, ve snaze potlačit vnitřní politické rozpory, zahájili

židovští nacionalisté dlouhotrvající válku proti římským vládcům Palestiny. V roce 66 n. l. vypuklo proti římské moci násilné povstání vedené zeloty, fanatickou židovskou sektou. Císař Nero vyslal římského generála Vespiana a jednu legii, aby konfliktu učinili přítrž. Do roku 70 n. l. bylo povstání potlačeno a Jeruzalém byl srovnán se zemí.

Římský císař Publius Aelius Hadrianus (nebo Hadrián, jak je lépe znám) nařídil, aby byl Jeruzalém přestavěn na pohanské město s názvem Aelia Capitolina na počest Jupitera a sebe sama. Současně vydal edikt zakazující obřízku, což byla praxe, která se stala populární mezi Římany snažícími se napodobovat Židy.

Židovští nacionalisté pokračovali ve svém boji proti římské nadvládě pod vedením nového vůdce Šimona bar Kokhby a v roce 132 n. l. vypukl tříletý boj. Jako trest se vítězní Římané pokusili vymýtit veškerou židovskou přítomnost v provincii. Název země byl změněn na Syria Palaestina a Jeruzalém byl prohlášen za nežidovské město. Na každého Žida, který vstoupil do jeho bran, byl uvalen trest smrti.

Jeden z nejslavnějších císařů Východořímské říše, Justinián (527–565 n. l.), přijal komplexní protižidovskou politiku, která Židům zakazovala přístup do státní správy, na vojenské posty a do jakýchkoli jiných vlivných pozic ve své vládě.

Křesťanství Židy odsuzuje i vyvyšuje

Příchod křesťanství byl pro Židy dvojsečným mečem. Na jedné straně je povýšil na výjimečné postavení „vyvoleného národa“ či „národa Knihy“, na druhé straně však byli obviňováni ze smrti Krista. Antisemitští křesťané využívali toto obvinění ze „zabíjení Krista“ – a další otevřeně antisemitské pasáže v Bibli – k dalšímu ospravedlňování svých přesvědčení. Například v Matoušovi 27:24–25 římský guvernér Palestiny Pontius Pilát, když odmítl mít cokoli společného s ukřižováním Krista, prohlásil, že je nevinný z „krve tohoto spravedlivého“, na což Židé odpověděli slovy: „Jeho krev na nás a na naše děti.“ Katolická církev formálně odmítla obvinění, že všichni Židé jsou zodpovědní za Kristovu smrt, až na Druhém vatikánském koncilu (1962–1965).

V Janovi 8:44 Ježíš říká skupině Židů: „Jste z vašeho otce, ďábla, a chcete plnit touhy svého otce.“ V Janovi 1:47 Ježíš říká o Židovi jménem Natanael: „Hle, opravdový Izraelita, v němž není žádná lest.“ Nepřátelství mezi judaismem a křesťanstvím bylo však vzájemné. Talmud obsahuje mnoho násilně protikřesťanských poznámek, včetně tvrzení, že Ježíšova matka byla děvka a že on se bude vařit v semenu.

V ROCE 1215 NAŘÍDIL PAPEŽ INOCENC II. ŽIDŮM NOSIT ROZLIŠOVACÍ ODĚV

Čtvrtý lateránský koncil papeže Inocence II. z roku 1215 nařídil, aby se Židé, „ať už muži či ženy, ve všech křesťanských zemích na veřejných místech odlišovali od zbytku obyvatelstva zvláštním druhem oděvu“. Jako důvod bylo uvedeno zabránění fyzickému smíšení. Papežský výnos uváděl, že takový oděv je nezbytný, aby „od nynějška v případě takového trestného styku nemohla být jako omluva použita žádná nevědomost“. V listopadu 1215 udělila papežská bula těmto rozhodnutím koncilu sílu kanonického práva. Bula se omezila pouze na nařízení rozlišovacího znaku a zákonodárcům jednotlivých zemí bylo ponecháno, aby dekret vykonali podle svého uvážení. V mnoha zemích bylo Židům nařízeno nosit špičaté klobouky, jak

je vidět na výše uvedené ilustraci ze 13. století. Dva z Inocencových nástupců, papežové Řehoř IX. a Inocenc IV., opakovaně připomínali vládcům, aby tomuto požadavku věnovali přísnou pozornost a nedovolili žádné výjimky z nošení odznaků. Vpravo nahoře: Detail z okna kostela minoritů v Řezně, Německo (1360), zobrazující Krista na kříži mučeného Židem.

Islámská tolerance judaismu

Vzestup islámu na Blízkém východě a jeho pozdější násilné šíření po severní Africe, Španělsku a jihovýchodní Evropě přinesl Židům významnou úlevu, a ti tak navázali neformální spolupráci s různými islámskými mocnostmi. Toto období, známé v židovských dějinách jako doba „islámské tolerance“, bylo pro Židy na územích ovládaných muslimy přínosné, ale zvýšilo jejich nepopularitu ve všech ostatních oblastech Evropy. V důsledku toho byli Židé a muslimové považováni za jedno a totéž, a to byl důvod četných násilných útoků proti Židům, které doprovázely křížové výpravy.

V roce 1215 vyhlásil čtvrtý lateránský koncil římskokatolické církve, svolaný papežem Inocencem III., oficiální politiku omezení a nařídil všem Židům nosit odznaky, aby se odlišili od zbytku obyvatelstva. Muslimské dobytí Španělska přineslo mír španělským Židům, kteří začali zastávat významné pozice jako státníci, lékaři, finančníci a učenci. Tato éra skončila v polovině patnáctého století, kdy byli muslimové vyhnáni.

Židé, kterým se dostalo přízně islámských dobyvatelů Evropy

Po úpadku Římské říše se Židé začali ve větším počtu usazovat v západní Evropě. Mnoho Židů přišlo z Afriky na Pyrenejský poloostrov, těsně následováni muslimskými Maury. Židé zastávali nejvyšší funkce v maurských chalífátech ve španělské Granadě a vlastnili třetinu veškerých nemovitostí v Barceloně.

Když maurská okupace Španělska skončila, křesťanští vítězové nepřijali s nadšením to, co (správně) interpretovali jako židovskou kolaboraci s Maury. To vedlo ke španělské inkvizici, která byla zaměřena především na Židy, kteří se falešně obrátili ke křesťanství ve snaze uniknout křesťanským odvetným útokům.

Nakonec byli Židé formálně vyhnáni ze Španělska v roce 1492, ve stejném roce, kdy Kryštof Kolumbus vkročil na americký kontinent.

Po vzoru Španělska vyhnalo Portugalsko v roce 1497 všechny své Židy. Tisíce španělských Židů se vystěhovaly do jihovýchodní Evropy, kterou ovládli Osmani. Tam opět těží z islámské tolerance vůči Židům. Turecké okupované město Konstantinopol se v 16. století stalo sídlem největší židovské komunity na světě.

ŽIDÉ, KTERÝM V ROCE 1492 POSKYTLI ÚTOČIŠTĚ OSMANI

Osmanská říše, v níž vládli muslimové, formálně nabídla Židům útočiště poté, co byli v roce 1492 vyhnáni ze Španělska. Velký počet Židů tuto nabídku přijal a usadil se v Konstantinopoli (dnes Istanbul). Nahoře je zachycen vchod do synagogy Ahrida, která se nachází ve čtvrti Balat, jenž je dodnes „židovskou čtvrtí“ Istanbulu. Synagoga byla původně postavena Romanioty (řeckými Židy) z města Ohrid v Osmanské říši (dnes Republika Makedonie). Židé, kteří byli vyhnáni ze Španělska, zvýšili počet věřících v synagoze Ahrida, takže se stala známou jako centrum všech španělských Židů. Židé v této oblasti dodnes mluví ladino, židovsko-španělským dialektem. Jak je vidět na obrázku výše, pořízeném v roce 2010, je vchod do synagogy silně opevněn ze strachu z útoků muslimů, ale tato nepřátelství

propukla až po nástupu sionismu, který vyhnal Palestince a vzbudil hněv islámského světa.

Židé a bankovnictví

Židé se ve většině evropských zemí prosadili v bankovnictví a lichvářství. Židovský bankéř Aaron z Lincolnu (kolem 1125–1186) byl nejbohatším mužem dvanáctého století v Británii a jeho jmění převyšovalo majetek samotného krále. Poprvé je zmiňován v anglických vládních záznamech z roku 1166 jako věřitel krále Jindřicha II.

Úspěch Aarona z Lincolnu se opakoval i v jiných evropských zemích, zejména u Jahudana Cavalleria a Benveniste da Porta v Aragonii, Esmela de Ablitas v Navarře a Nathana Officiala ve Francii. Všichni byli uvedeni jako věřitelé královských pokladen.

Tato tradice přetrvává až do dnešních dnů a vznik mezinárodních židovských bankovních domů, jako je rod Rothschildů (založený ve Frankfurtu), se stal charakteristickým rysem evropského hospodářského života.

Zároveň mnoho z těchto předních Židů konvertovalo ke křesťanství, částečně ve snaze vyhnout se protižidovské propagandě a také kvůli dodržování evropských zákonů. Například Benjamin Disraeli, Žid, který se stal britským premiérem, konvertoval ke křesťanství v roce 1868 jako promyšlený politický tah. Karl Marx, autor Komunistického manifestu, byl synem německého židovského rabína, který konvertoval ke křesťanství, aby mohl v Německu vykonávat

právnickou praxi v době, kdy pouze křesťané mohli skládat přísahu před soudem.

Židé vyhnaní z Rakouska, Itálie a Maďarska

V roce 1420 byli všichni Židé v Rakousku zákonem donuceni konvertovat ke křesťanství. Ti, kdo to odmítli, byli buď zabiti, nebo vyhnáni. Během několika let se však vrátili a v roce 1475 byli Židé z Rinnu a Lince vyhnáni poté, co vypukly nepokoje na protest proti jejich přítomnosti. V roce 1498 město Salcburk vyhnalo všechny své Židy.

Do roku 1670 se v Rakousku opět usadilo velké množství Židů, kteří však byli ještě téhož roku vyhnáni. Tento vzorec vyhnání a návratu se mnohokrát opakoval v různých zemích. Nejslavnější vídeňský starosta Karl Lueger v roce 1887 vyloučil Židy z veřejné služby ve městě a později je oddělil od Rakušanů ve veřejném školství.

V Itálii byli Židé vyhnáni z Trenta v roce 1475, z Florencie v roce 1495, z Tyrolska v roce 1520, z Neapole v roce 1541 a z Milána v roce 1597. Maďarsko vyhnalo své Židy v roce 1367.

VE STŘEDOVĚKÉ EVROPĚ SE ROZMOHLA OBVINĚNÍ ŽIDŮ Z RITUÁLNÍCH VRAŽD

Dřevoryt znázorňující údajnou rituální vraždu křesťanského chlapce Šimona z Trenta, kterou měli spáchat Židé v roce 1453. Obvinění z rituálních vražd byla ve středověké Evropě velmi rozšířená. Tato i podobná obvinění vůči Židům, jako například „otrávení studní“ či zodpovědnost za dýmějový mor, lze všechna odmítnout jako nepodložená.

Židé vyhnaní z Anglie

Židé se poprvé ve větším počtu dostali do Anglie v souvislosti s normanským dobytím v roce 1066. Tam se stali obětí bizarního obvinění z „krvavého křivého obvinění“, podle

něhož měli rabíni vraždit malé křesťanské děti a odebírat jim krev pro rituální účely. Ačkoli bylo toto obvinění zjevně nepravdivé, „krvavá obvinění“ byla natolik rozšířená, že se objevila i ve slavných Canterburských povídkách anglického spisovatele Geoffreye Chaucera.

V době třetí křížové výpravy (1189–1190) docházelo po celé Anglii k protižidovským nepokojům. Židé v Londýně byli souzeni za rituální vraždy v letech 1238, 1244 a 1276. V roce 1290 král Eduard I. všechny Židy vyhnal. Do Británie se mohli vrátit až v roce 1655 díky Oliveru Cromwellovi, který vydal zvláštní výjimku, která jim udělila povolení k usídlení.

Židé vyhnaní z Francie

V roce 1096, v době první křížové výpravy, vypukly po celé Francii protižidovské nepokoje. Ve městě Blois byli Židé v roce 1171 obviněni z rituální vraždy a třicet jedna z nich bylo po uznání viny upáleno na hranici.

Čtvrtá křížová výprava (1235–1236) vyvolala násilný masakr velkého počtu Židů v provincii Bretaň. Židé byli vyhnáni z města Carcassonne v letech 1253, 1306 a 1394 – i když se pokaždé vrátili. Židé byli vyhnáni z provincie Dauphine v roce 1253, i když se vrátili již v roce 1289. Židé byli vyhnáni z provincie Gaskoňsko v letech 1391 a 1394. Ve stejném roce byli vyhnáni z Bretaně.

Židé byli horlivými stoupenci Francouzské revoluce z roku 1789 a byli odměněni, když revoluční Národní shromáždění v roce 1791 zrušilo všechna omezení vůči Židům

a udělilo jim občanská práva. Napoleon Bonaparte byl při svých taženích po Evropě podporován mnoha evropskými Židy, protože kdekoli se objevil, zrušil veškerá omezení, která na ně byla uvalena. To bylo pro Židy výhodné, dokud Napoleon vyhrával, ale jakmile prohrál, byli spojováni se vším zničením, které způsobil, a mnoho liberálních reforem bylo zrušeno. V 60. letech 19. století však byla většina liberálních reforem týkajících se Židů v Evropě obnovena.

Židé vyhnaní z Německa

Židé byli z města Mohuče vyhnáni v roce 1012. Do roku 1096 se zde opět usadili, avšak v tomtéž roce, který se časově shodoval s první křížovou výpravou, se stali obětí masakru a protižidovských nepokojů.

V roce 1221 vypukly protižidovské nepokoje v Erfurtu a v roce 1241 byla téměř celá židovská komunita ve Frankfurtu buď zabita, nebo vyhnána. V Koblenzi došlo k protižidovským nepokojům v letech 1265, 1281 a 1287. Během protižidovských nepokojů v Norimberku v roce 1298 bylo zabito asi 728 Židů. V letech 1336 až 1339 došlo v Alsasku, Švábsku a Frankonsku k sérii protižidovských nepokojů známých jako Armlederovy útoky.

Židé byli vyhnáni z Vratislavi, Norimberku a Rothenburgu v roce 1349, z Trevíru v roce 1418, z Düsseldorfu v roce 1428 a z Mohuče v letech 1438, 1462 a 1470. V roce 1448 byli Židé v Drážďanech obviněni z provozování padělání mincí a byli

vyhnáni. V roce 1493 byli vyhnáni z Halberstadtu a v roce 1499 znovu z Norimberku.

V roce 1520 byli Židé podruhé vyhnáni z Rothenburgu. Do roku 1594 se Židé znovu usadili v Halberstadtu, ale ještě téhož roku byli opět vyhnáni. V roce 1614 se Frankfurt opět stal dějištěm protižidovských nepokojů a v roce 1796 byla velká část židovské čtvrti v tomto městě zničena.

ÚTOK NA FRANKFURTSKÉ ŽIDOVSKÉ GHETTO V ROCE 1647

V roce 1614 došlo k útoku na frankfurtské židovské ghetto, což byla jedna z mnoha podobných událostí v celé Evropě. V době křížových výprav byly tyto útoky způsobeny spojováním Židů s

muslimy, jindy se pak soustředily na obvinění z pochybných finančních praktik.

Vznik sjednocené Německé říše v roce 1871 znamenal konec organizovaných pogromů v jednotlivých německých státech. V této době se však silné zapojení Židů do komunismu a mezinárodního socialismu stalo terčem protižidovských nálad.

Židé vyhnaní z Polska

V roce 1399 otřásly městem Poznaň protižidovské nepokoje. V roce 1407 došlo k protižidovským nepokojům v Krakově a v roce 1483 byli Židé vyhnáni z Varšavy. V roce 1491 byli Židé vyhnáni z Krakova a v Kaliszu trvala řada protižidovských nepokojů po většinu 14. století. Nakonec v roce 1656 byla celá židovská komunita v Kaliszu zničena polskou armádou pod vedením polského generála Stefana Czarnieckého. V důsledku toho se tyto nepokoje staly známé jako Czarnieckého nepokoje.

Město Poznaň bylo otřeseno dalšími protižidovskými nepokoji v letech 1648, 1577 a 1687. Přesto se Polsko stalo domovem velkého počtu Židů, z nichž mnozí nesli hlavní břemeno nacistické okupace Polska během druhé světové války.

Židé vyhnaní z Ruska

V roce 1803 porazil ruský arcivévoda Jaroslav Moudrý chazarský lid, který se přiklonil k judaismu poté, co jeho vůdci k tomuto náboženství konvertovali. V roce 1563 vypukly v Polotosku a Vitelisku protižidovské nepokoje.

V roce 1648 vedl Bogdan Chmielnicki povstání kozáků a Ukrajinců proti Židům a polským statkářům. Podle židovských odhadů bylo zničeno nejméně 744 židovských obcí a tyto útoky se staly známé jako Chmielnického masakry. V roce 1667 byli Židé vyhnáni z Ukrajiny.

Židé byli z Ruska vyhnáni třikrát, v letech 1727, 1738 a 1742. V roce 1762 se vrátili a ruská carevna Kateřina Veliká nařídila jejich opětovné vyhnání. Téměř o třicet let později, v roce 1791, byli Židé omezeni na oblast známou jako Pásmo osídlení, která ležela na polsko-ruské hranici.

Car Alexandr I. vyhnal v roce 1824 dvacet tisíc Židů z měst Vitebsk a Mohilev. V roce 1881 se po Rusku a celé východní Evropě rozšířila série protižidovských nepokojů. V roce 1891 došlo v Moskvě k protižidovským nepokojům, které vedly k vyhnání Židů z tohoto města v témže roce.

V návaznosti na neúspěšnou revoluci v Rusku v roce 1905, jíž se zúčastnilo velké množství Židů, vyhnalo asi šest set vesnic a měst své židovské obyvatele. Stovky tisíc Židů uprchly buď do západní Evropy, nebo do Spojených států.

V roce 1903 se poprvé objevila publikace s názvem Protokoly siónských mudrců. Tento dokument se vydával za zápis ze schůzky židovských stařešinů, kteří plánovali ovládnutí světa pomocí války, peněz a kontroly nad médii.

Protokoly byly zjevným výmyslem ortodoxních ruských křesťanů, přesto si však našly odezvu v antisemitských kruzích v Rusku i po celém světě. Dlouhodobé a hluboce zakořeněné protižidovské nálady mezi ruskou vládnoucí třídou byly jedním z hlavních důvodů silného zapojení Židů do komunistické revoluce v roce 1917, což je jev, o kterém se pojednává v jedné z předchozích kapitol této knihy.

Židé ve Spojených státech

V roce 1780 (těsně po americké revoluci) čítala židovská populace v koloniích přibližně dva tisíce lidí. Do roku 1880 se tento počet zvýšil na odhadovaných 250 000. Několik Židů se proslavilo v době americké občanské války, z nichž nejvýznamnějším byl Judah Benjamin, který byl ministrem zahraničí Konfederace. Po pádu Jihu uprchl do Anglie, kde mu poskytl azyl britský premiér Benjamin Disraeli.

Židé vyhnaní z Kentucky, Tennessee a Mississippi

Židé byli rovněž vyhnáni ze států Kentucky, Tennessee a Mississippi generálem Ulyssesem S. Grantem dne 17. prosince 1862 během americké občanské války. Jeho „Všeobecný rozkaz č. 11“ byl vydán ve snaze potlačit černý trh s bavlnou na Jihu.

Grantův rozkaz zněl:

„Židé, jakožto skupina porušující veškerá obchodní nařízení stanovená ministerstvem financí a také rozkazy ministerstva, jsou tímto vyhoštěni z ministerstva

[„Ministerstva Tennessee“, správního okresu okupační armády Unie složeného z Kentucky, Tennessee a Mississippi] do dvaceti čtyř hodin od obdržení tohoto rozkazu.

Velitelé posádek zajistí, aby všem osobám této skupiny byly vydány propustky a aby byly povinny odejít, a kdokoli se po takovém oznámení vrátí, bude zatčen a držen ve vazbě, dokud se nenaskytne příležitost k jeho odeslání jako vězně, pokud nebude vybaven povolením od velitelství. Těmto osobám nebudou vydávány žádné propustky k návštěvě velitelství za účelem podání osobní žádosti o obchodní povolení.“

Okamžitě se ozval protest prominentních amerických Židů, kteří se přímo obrátili na prezidenta Abrahama Lincolna s žádostí o zásah. Lincoln nařídil Grantovi, aby na začátku ledna 1863 zrušil Všeobecný rozkaz č. 11.

Grantova popularita mezi Američany zůstala nezměněna a později byl zvolen prezidentem.

ČASOPIS LIFE Z ROKU 1911 PŘINÁŠÍ NÁZORY AMERICKÝCH INDIÁNSKÝCH REZERVACÍ NA ŽIDOVSKOU IMIGRACI

Tato karikatura, která se objevila v prestižním americkém časopise Life dne 5. října 1911, odrážela obavy veřejnosti z velkého počtu Židů přicházejících do USA z Evropy. „Dítě“, symbolizující Ameriku, je krmeno židovskými pilulkami Matkou Evropou a stěžuje si: „Čím víc jich spolknu, tím hůř se cítím.“ Skutečnost, že se taková karikatura mohla objevit ve známém mainstreamovém časopise, svědčí o míře nespokojenosti s židovskou imigrací do Ameriky. Všimněte si karikatury židovské „pilulky“.

Imigrační zákony USA ve 20. letech 20. století

2043

Do roku 1920 se do Ameriky přistěhovalo přibližně 2,5 milionu Židů z východní Evropy. To přimělo americký Kongres k přijetí imigračních zákonů z let 1921 a 1924, které uzavřely imigraci z těchto zemí s početnou židovskou populací. V reakci na to se Židé ve velkém počtu usadili v jiných regionech, jako je Kanada, Jižní Amerika (zejména v Argentině), Jihoafrická unie a Palestina. Americká politika zakazující židovskou imigraci byla po druhé světové válce zrušena, když do USA přišlo několik milionů evropských Židů.

Antisionismus a antisemitismus

Sionismus, hnutí za vytvoření židovské vlasti v Palestině, založil Theodor Herzl v roce 1897 ve Švýcarsku. Sionismus je hnutí otevřeně založené na rasových principech, které definuje Židy výhradně na základě původu. Tuto politiku dodnes uplatňuje současný stát Izrael, jehož založení se sionistům podařilo v roce 1948.

Konec druhé světové války neznamenal konec protižidovské agitace. V Sovětském svazu (který byl ironicky z velké části vytvořen klikou komunistických Židů) se po vzniku státu Izrael zesílily antisionistické nálady. Stalo se tak proto, že mnoho sovětských komunistů vnímalo existenci Izraele a loajalitu Židů k němu jako potenciální pátou kolonu uvnitř sovětského státu.

Tato obava měla své opodstatnění, protože slavný izraelský „zákon o návratu“ zaručuje izraelské občanství každému Židovi, který prokáže přímou biologickou – jinými

slovy rasovou – vazbu na judaismus. Komunismus navíc výslovně odmítal rasový nacionalismus (princip, na kterém byl – a stále je – založen Izrael).

Sovětský svaz se spojil s antisionistickým hnutím a pokusil se navázat vztahy s arabským světem. Tento pokus z velké části selhal kvůli tradičnímu protikomunistickému sentimentu mezi Araby, i když některé arabské státy sovětskou pomoc přijaly z touhy pomstít se Izraeli za vyhnání milionů Arabů z Palestiny.

Bylo by však nesprávné tvrdit, jak to činí mnoho neinformovaných zdrojů, že Sovětský svaz byl protižidovský. Mnoho komunistických Židů stálo v čele antisionistického aktivismu a až do pádu komunismu zastávalo významné pozice v sovětské společnosti. Takzvané „protižidovské pronásledování“ v Sovětském svazu bylo ve skutečnosti antisionistické. Došlo pouze k malému počtu skutečných protižidovských aktivit a žádná z nich nebyla oficiálně schválena sovětským státem.

Židovský vliv v poválečné Americe a Evropě

S koncem druhé světové války zanikla i poslední organizovaná opozice proti židovskému vlivu v Americe a Evropě. Antisemité byli umlčeni vlnou propagandy, která následovala po odhalení nacistických koncentračních táborů. Od té doby přijaly mnohé evropské státy „antirasistické“ zákony, které z antisemitismu učinily trestný čin.

Židovský vliv v západní společnosti však není žádným tajemstvím a často se o něm otevřeně diskutuje. Mnohá

masmédia v USA a Evropě jsou ve vlastnictví židovských skupin nebo jsou jimi silně ovlivňována. Jakákoli kritika izraelského zacházení s Palestinci nebo rasové povahy tohoto státu se proto v západních médiích dostává jen malého, pokud vůbec nějakého, prostoru.

Tato situace vedla k záměrnému potlačování zpráv a informací, které Izrael nepodporují. Širší veřejnost není informována o nepříjemných faktech, přičemž nejvýraznějším příkladem jsou útoky z 11. září 2001 na Světové obchodní centrum v New Yorku a Pentagon ve Washingtonu DC. Tyto události byly vyvolány výlučně neochvějnou podporou, kterou USA poskytly Izraeli proti Palestincům, přesto se o tom v mediálním pokrytí těchto útoků nikdy nemluví.

Skutečnost, že USA (a mnoho dalších evropských zemí) nadále podporují Izrael za každou cenu (včetně smrti tisíců vlastních občanů), je dosud nejjasnějším důkazem síly židovské lobby jak v hromadných sdělovacích prostředcích, tak v kuloárech moci na obou stranách Atlantiku.

11. ZÁŘÍ 2001 – MUSLIMSKÁ ODVETA ZA AMERICKOU PODPORU IZRAELE

Útok na Světové obchodní centrum v New Yorku, 11. září 2001. Tento útok, spáchaný muslimy, byl odvetou za podporu, kterou Spojené státy poskytují Izraeli, přičemž zahraniční politika USA je silně ovlivňována sionistickými lobby, jako je například Americko-izraelský výbor pro veřejné záležitosti (AIPAC). K podobným útokům bude docházet tak dlouho, dokud budou politické procesy na Západě ovládány židovskými zájmovými skupinami.

Je proto ironické, že jedním z nejúspěšnějších počinů židovské lobby v Americe a Evropě bylo prosazování imigrační politiky „otevřených hranic“. To umožnilo milionům imigrantů z třetího světa – z nichž mnozí pocházejí z arabských či muslimských zemí, které jsou Izraeli přirozeně nepřátelské – vstoupit do Evropy a Ameriky.

Tato demografická a rasová změna vedla k nárůstu populace pocházející z třetího světa v západních zemích, která je mnohem náchylnější k antisionistickým náladám než Evropané, které nahrazuje. Vzestup moderního antisemitismu v Evropě byl například jednoznačně spojován s rostoucím počtem muslimských imigrantů.

Cyklus islámského terorismu proti Západu, který dosáhl vrcholu útoky z 11. září 2001, nebude přerušen, dokud nebude zlomen vliv sionistické lobby na západní politiku. Pokud se tak nestane, Západ čelí pokračujícím útokům islamistů – přinejmenším do té doby, než imigranti z třetího světa vytvoří většinovou populaci v Evropě a Americe.

KAPITOLA 65: Rasový stát – Třetí říše

Postava Adolfa Hitlera dominuje dvacátému století. On i stát, který vytvořil – nacistické Německo – patří i po více než půl století k nejkontroverznějším tématům soudobých dějin a stále přitahují pozornost médií i veřejnosti.

Navzdory veškerému intenzivnímu zkoumání je obtížné najít zdroj, který by poskytoval objektivní přehled o Hitlerovi a Třetí říši. Velká část toho, co bylo o Hitlerovi a nacistickém Německu napsáno, se pohybuje mezi naprostými lžemi a servilní (a zkreslenou) chválou – ani jedno z toho však nepřispívá k správnému pochopení historického kontextu tohoto období. Důvodem těchto zkreslení je skutečnost, že éra Třetí říše stále ovlivňuje politiku v 21. století, a je proto předmětem velkého množství subjektivních názorů.

Adolf Hitler, bezpochyby nejpopulárnější politik v dějinách Evropy.

2050

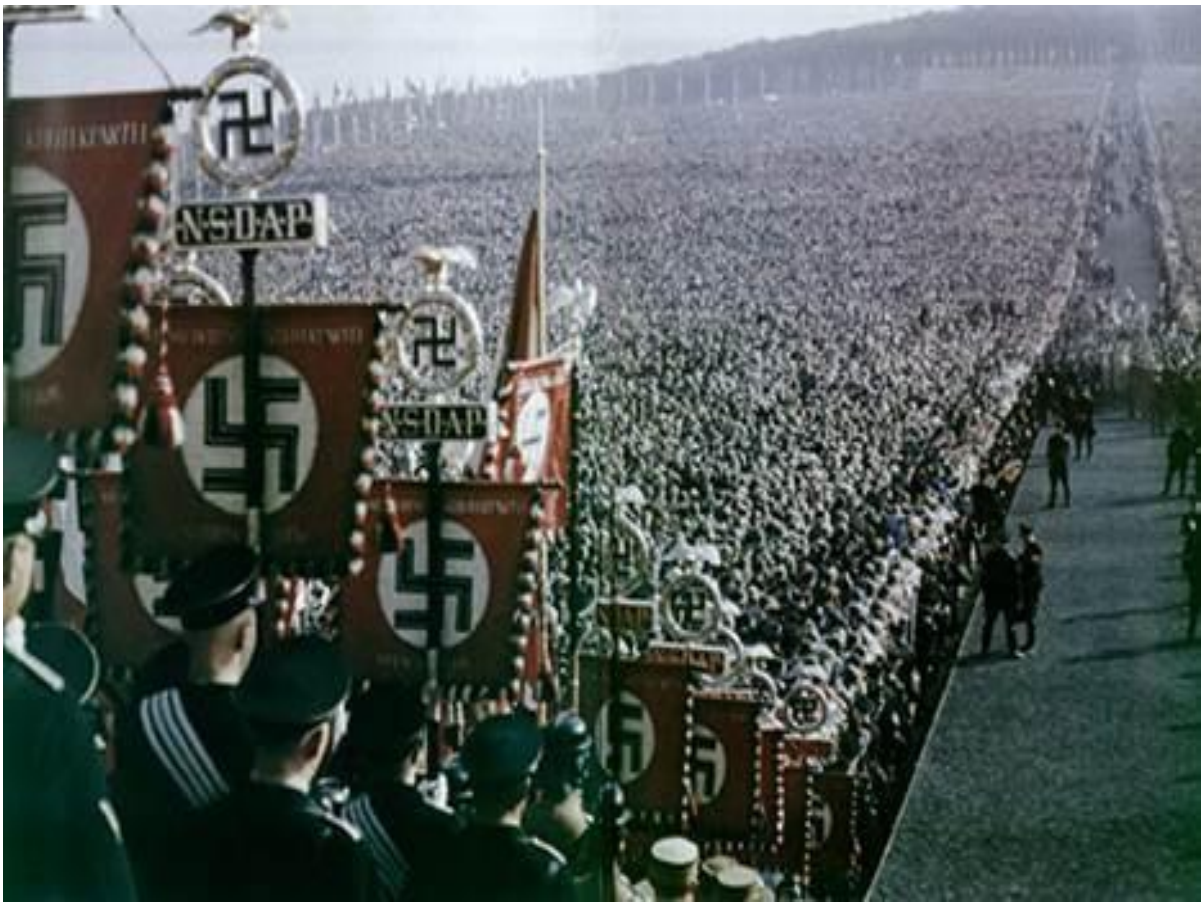

V říjnu 1933 se věřící shromáždili na „Svátek říšské strany“ v Buckbergu ve Šlesvicku-Holštýnsku. V referendu, které se konalo po jeho nástupu k moci, získal Hitler podporu více než 99 procent německého obyvatelstva a jejich ochota bojovat za něj až do konce dokázala, že tento výsledek nebyl zfalšován.

Jesse Owens a mýty o „velké lži“

Dva příklady zkreslení, která se vryla do povědomí veřejnosti ohledně Hitlera, jsou příběh o olympijských hrách v roce 1936 a černošském americkém atletovi Jessem Owensovi a neméně známý příběh o taktice „velké lži“.

Často se tvrdí, že Hitler odmítl Owensovi podat ruku poté, co ten vyhrál závod na olympijských hrách v roce 1936, protože

byl černoch. Například heslo o Owensovi v encyklopedii Encarta uvádí, že „Owens... [byl] jedním z nejlepších atletů všech dob... Jako člen amerického atletického týmu na olympijských hrách v roce 1936, které se konaly v Berlíně, Owens vyhrál čtyři zlaté medaile... Navzdory Owensovým vynikajícím sportovním výkonům německý Vůdce Adolf Hitler odmítl uznat jeho olympijská vítězství, protože Owens byl černoch.“

Skutečnost byla podstatně odlišná. Hitler se 2. srpna 1936 zúčastnil prvního dne atletických soutěží a osobně poblahopřál německému atletovi Hansi Woellkemu, který byl prvním Němcem, jenž od roku 1896 získal na olympijských hrách zlatou medaili. Po zbytek dne Hitler ve své VIP lóži přijímal a blahopřál všem vítězům soutěží, německým i jiným.

Následujícího dne, 3. srpna, se brzy ráno k Hitlerovi dostavil předseda Mezinárodního olympijského výboru hrabě Baillet-Latour a sdělil německému Vůdci, že porušil olympijský protokol tím, že nechal vítěze přivést do své lóže. Hitler se omluvil a slíbil, že se od té chvíle zdrží veřejného blahopřání vítězům, ať už německým, nebo jiným. Právě druhý den Owens získal své zlaté medaile a v souladu s rozhodnutím Olympijského výboru Hitler již během her nepodal ruku ani jemu, ani nikomu jinému. Je proto nepravdivé tvrdit, že Hitler se rozhodl Owense záměrně ignorovat.

Ve své autobiografii The Jesse Owens Story Owens popsal, jak Hitler vstal a zamával mu. „Když jsem míjel kancléře, vstal, zamával mi a já mu zamával zpět. Myslím, že autoři prokázali špatný vkus, když kritizovali muže, který byl v

té době v Německu na vrcholu slávy," napsal Owens. Ironií je, že jedinou osobou, která Owensovi odmítla podat ruku, byl americký prezident Franklin D. Roosevelt. Prezident, který se nacházel uprostřed volební kampaně a staral se o získání hlasů v jižních státech, odmítl přijmout Owense v Bílém domě, jak bylo u amerických olympijských vítězů zvykem. Owens později poznamenal, že to byl Roosevelt, nikoli Hitler, kdo ho ignoroval. „Prezident mi ani neposlal telegram," napsal Owens ve své autobiografii a dodal, že Hitler naopak poslal černošskému atletovi památeční fotografii s věnováním.

Dalším častým tvrzením ohledně olympijských her v roce 1936 je, že Owensovo vítězství „vyvrátilo nacistickou teorii o nadřazené rase". Ve skutečnosti Německo na olympijských hrách získalo celkem osmdesát devět medailí a USA se umístily na druhém místě s padesáti šesti medailemi.

Příběh o technice „velké lži" je dalším široce rozšířeným zkreslením. Nejběžnější verze tohoto příběhu je, že Hitler vynalezl nebo prosazoval princip „čím větší lež, tím více lidí jí uvěří". Ve skutečnosti je pravda přesně opačná a Hitler ve skutečnosti varoval lidi před technikou „velké lži", kterou podle něj používali Židé.

Citát pochází z desáté kapitoly Hitlerovy knihy Mein Kampf, kde napsal, že tuto taktiku použili Židé proti německému generálovi Ludendorffovi během první světové války: „Bylo zapotřebí naprosto bezedné lži Židů a jejich bojovných soudruhů marxistů, aby vinu za zhroucení svalovali právě na člověka, který jako jediný projevil nadlidskou vůli a energii ve snaze zabránit katastrofě, kterou předvídal, a

zachránit národ před dobou ponížení a potupy. Tím, že svalovali výhradní vinu za prohru světové války na Ludendorffa, odebrali zbraň morálního práva jedinému protivníkovi, který byl natolik nebezpečný, že mohl proti zrádcům otčiny uspět. To vše bylo inspirováno nesporně pravdivou zásadou, že ve velké lži je vždy určitá míra věrohodnosti, protože široké masy národa se vždy nechají v hloubi srdce zkorumpovat snadněji než vědomě či dobrovolně. A v primitivní prostotě své mysli se snadněji stanou obětí Velké lži než malé lži, protože sami často lžou v malých věcech, ale styděli by se uchýlit k velkým lžím. Nikdy by je nenapadlo vymýšlet kolosální nepravdy a nevěřili by, že by jiní mohli mít tu drzost tak neblaze překrucovat pravdu.“ (Mein Kampf, kapitola 10., Adolf Hitler).

ANGLICKÝ FOTBALOVÝ TÝM NA OLYMPIJSKÝCH HRÁCH V ROCE 1936

Za veškerou falešnou propagandou ohledně Jesseho Owense a berlínské olympiády v roce 1936 se skrývá skutečnost, že mnohé soutěžící týmy byly Hitlerovým Německem ohromeny a nadšeně ho podporovaly. Na snímku výše anglický fotbalový tým před začátkem zápasu zdraví diváky nacistickým pozdravem.

Nacisté potlačují demokracii

Tvrdí se také, že Hitler „podkopal demokracii“. Toto tvrzení je bezpochyby pravdivé, až na to, že v této věci nikdy nedošlo k žádnému předstírání. Nacistická strana otevřeně pohrdala demokracií a usilovala o její nahrazení „principem vůdcovství“, které podle ní odpovídalo přirozenému řádu světa.

V důsledku toho, jakmile se nacisté dostali k moci, zavedli program, který vedl k nastolení jednopartajního státu.

Měsíc po Hitlerově nástupu k moci zapálil nizozemský komunista Marinus van der Lubbe za pomoci tří dalších mužů budovu Říšského sněmu v Berlíně. Nacisté využili tento žhářský útok k přijetí zákona, tzv. zmocňovacího zákona, který z Německa učinil legální diktaturu. Do konce června 1933 byly všechny ostatní strany zakázány nebo se samy rozpustily. 14. července 1933 přijal Říšský sněm zákon, který z nacistické strany učinil jedinou legální politickou stranu v Německu.

Říšský sněm se stal pouhou loutkou, která schvalovala rozhodnutí nacistické strany, a němečtí voliči směli hlasovat v referendech o předem daných otázkách, které vyžadovaly pouze odpověď „ano“ nebo „ne“. V každém případě voliči vyjádřili více než 98procentní podporu čemukoli, co vláda učinila. Tento antidemokratický trend se rozšířil i na tisk a svobodu projevu. Noviny byly podřízeny státní kontrole nebo kontrole ze strany státu nakloněných sil. Jedním z nejzajímavějších příkladů této kontroly byl, ironicky, případ slavného antisemitského listu Der Stürmer, který tiskl člen nacistické strany Julius Streicher. Hermann Göring zakázal Der Stürmer ve Východním Prusku (kde byl premiérem) a vůdce Hitlerjugend, Baldur von Schirach, zakázal tento list ve své organizaci.

Kromě toho byla literatura a umění považovaná za nežádoucí zařazena na seznam zakázaných děl. K slavnému incidentu pálení knih došlo pouze jednou – poté se takové knihy v Německu prostě netiskly.

Ačkoli potlačování svobody slova a tisku bylo charakteristické pro nacistické Německo, ve skutečnosti neexistují téměř žádné země, ani v dnešní době, které by měly úplnou svobodu. Ve většině současných evropských zemí například existují zákony, které považují diskusi o tématech souvisejících s rasou za trestný čin.

Hitler byl zvolen do úřadu

Bylo tedy ironické, že se Hitler dostal k moci díky volbám. Ve volbách v březnu 1933 získala nacistická strana nejvyšší podíl hlasů a 44 procent křesel v německém Říšském sněmu, tedy parlamentu. Hitler uzavřel koalici s řadou menších nacionalistických a pravicových stran, čímž dosáhl těsné většiny. Tyto menší strany se později z vlastní vůle sloučily s nacistickou stranou.

Jakmile se nacisté dostali k moci, spojili své mistrovství v propagandě s rozsáhlým programem politických a sociálních reforem. Během tří let to přesvědčilo drtivou většinu Němců, aby Hitlera podpořili. Po nástupu do úřadu v roce 1933 požádal Hitler Němce o čtyři roky ve funkci, po kterých, jak řekl, se bude konat referendum, aby se otestovala popularita jeho vlády.

Toto referendum se řádně konalo v roce 1938 s otázkou: „Schvalujete nacionálněsocialistickou vládu, nebo ne?“ Výsledkem bylo ohromujících 44 461 278 hlasů „ano“, což představovalo 98,8 procenta počtu voličů. Hlasů „ne“ bylo 540 211.

Tento výsledek nemohl být dosažen prostřednictvím masového zastrašování a představoval míru podpory, která byla z jakéhokoli hlediska ohromující. Hitlerova osobní popularita zůstávala po téměř celou dobu války velmi vysoká a byla tím nejdůležitějším důvodem, proč Němci bojovali až do hořkého konce, aniž by došlo k rozsáhlým vzpourám (jak tomu bylo v první světové válce). To bylo o to úžasnější, uvážíme-li, že nacistický stát byl přísně autoritářský.

NACISTÉ ZAKAZUJÍ POKUSY NA ZVÍŘATECH

Heil Göring! Německá laboratorní zvířata vzdávají hold Hermannu Göringovi za jeho nařízení zakazující vivisekci. V

srpnu 1933 oznámil říšský maršál konec „nesnesitelného mučení a utrpení při pokusech na zvířatech“ a pohrozil, že do koncentračních táborů pošle „ty, kteří si stále myslí, že mohou se zvířaty zacházet jako s neživým majetkem“.

Vivisekce byla zakázána

Jedním z vůbec prvních zákonů, které v roce 1933 přijal nacisty ovládaný parlament Východního Pruska, bylo zrušení vivisekce, tedy pokusů na zvířatech. Tento zákon rovněž zakázal šchitu, což je židovský způsob porážky zvířat, při němž se maso stává košer. Tuto metodu porážky (při které se zvířeti podřízne hrdlo, aby vykrvácelo, zatímco rabín nad ním odříkává modlitbu) nacisté odmítli jako barbarskou a způsobující zbytečné utrpení. Tento zákon proti vivisekci byl brzy rozšířen na celé Německo.

Nacistické Německo také zakázalo používání pesticidu DDT s odůvodněním, že představuje zdravotní riziko (trvalo desítky let, než tuto politiku přijaly i jiné země), a místo něj používalo německou verzi známou jako Cyklon-B (Zyklon-B).

Nacističtí vědci patřili mezi první, kdo varovali před nebezpečím radiace, azbestu, olova, kadmia a rtuti. Kromě toho německé lékařské časopisy 30. a 40. let jako první varovaly před škodlivými účinky umělých potravinářských barviv a konzervantů v potravinách a nápojích. Zdůrazňovaly také potřebu návratu k „organickým“ nebo přírodním složkám v léčivech, kosmetice, hnojivech a potravinách.

Hitler podpořil protikuřáckou kampaň

Nacistické Německo bylo také první vládou na světě, která aktivně vedla kampaň proti kouření. V červenci 1939 byl založen Úřad pro boj proti nebezpečím alkoholu a tabáku a Říšský zdravotní úřad vypsal finanční odměny za výzkum vlivu nikotinu na lidské chromozomy.

V červnu 1942 Hitler osobně financoval Ústav pro boj proti tabáku na Univerzitě v Jeně v Sasku částkou 100 000 říšských marek ze svých vlastních prostředků (německý Vůdce byl milionářem díky prodeji své knihy Mein Kampf). V roce 1944 se Německo stalo první zemí na světě, která zakázala kouření ve veřejné dopravě.

NACISTICKÁ VÁLKA PROTI KOUŘENÍ – O CELÁ LÉTA PŘEDBĚHLA SVOU DOBU

Nacistická strana zakázala kouření na mnoha veřejných místech, včetně stranických kanceláří, čekáren a v roce 1944 také ve veřejné dopravě. Nahoře: Nacističtí aktivisté bojující proti tabáku se snažili vykreslit kouření jako něco, co Němci nedělají. Všimněte si negroidní hlavy na doutníku.

Plakát, který poukazoval na to, že Němci vykouří ročně množství cigaret, jehož hodnota se rovná ceně dvou milionů vozů Volkswagen.

Nacisté odrazují od zneužívání alkoholu

V roce 1937 přijali nacisté první zákony na světě, které zakazovaly prodej alkoholu nezletilým a stanovovaly přísné tresty za řízení pod vlivem alkoholu. Zavedli také první krevní testy pro řidiče podezřelé z řízení pod vlivem alkoholu.

V rámci státních snah o kontrolu konzumace alkoholu podporovala SS výrobu a konzumaci minerální vody. Obchodní zájmy SS se značně rozšířily, takže v roce 1945 ovládala 75 procent veškeré výroby minerální vody v Německu.

Hospodářské reformy mění ekonomiku

Když se Hitler v roce 1933 dostal k moci, míra nezaměstnanosti činila 30 procent. V roce 1938 již Německo trpělo nedostatkem pracovních sil.

Tohoto hospodářského oživení nebylo dosaženo „zbrojením Německa“, jak tvrdili někteří propagandisté, ale spíše reformou a oživením německé ekonomiky. Problém nezaměstnanosti byl rovněž řešen zahájením velkých stavebních projektů, zejména Hitlerovým oblíbeným projektem – dálnicemi.

Mezi mnoha reformami byla jedna, která vyvolala odpor mezinárodní bankovní komunity. Ekonomika nacistického Německa byla založena na systému směnného obchodu, v jehož rámci byly německé přebytky zboží vyměňovány za to, co bylo potřeba z jiných zemí – v běžné řeči řečeno, výměnou. To nahradilo předchozí systém vládního financování prostřednictvím obrovských půjček od zahraničních a místních bank a mělo to praktický účinek v podobě snížení závislosti německé vlády na výkyvech mezinárodních financí.

Hitler také opustil zlatý standard jako prostředek k zajištění hodnoty říšské marky. Peníze v nacistickém Německu

nebyly založeny na zlatě, ale na schopnosti německého národa vyrábět zboží.

Hitler v roce 1937 prohlásil: „Nebyli jsme tak pošetilí, abychom se pokoušeli zajistit měnu zlatem, které jsme neměli, ale za každou vydanou marku jsme požadovali ekvivalent v podobě práce nebo vyprodukovaného zboží v hodnotě jedné marky... Dnes se smějeme tomu, že naši národní finančníci zastávali názor, že hodnota měny je určována zlatem a cennými papíry uloženými v trezorech státní banky.“

Práva a výhody zaměstnanců

Odborové svazy byly rozpuštěny a znovu zřízeny pod záštitou státem kontrolované Pracovní fronty. Stávky i výluky ze strany zaměstnavatelů se staly nezákonnými a stát aktivně zasahoval do pracovních sporů.

Hospodářský rozmach vedl ke zvýšení průměrné životní úrovně a němečtí dělníci mohli (poprvé v historii) cestovat do zahraničí v rámci státem sponzorovaných dovolených prostřednictvím programu známého jako „Síla skrze radost“.

Děti byly povinny sloužit v Hitlerjugend (nebo jejím ženském ekvivalentu) jako forma národní služby. Schůzky těchto mládežnických organizací byly naplánovány na neděle přesně v době, kdy hlavní kostely pořádaly bohoslužby. Brzy se lavice začaly vyprazdňovat od mladých lidí, kteří raději jezdili na tábory, stříleli nebo sportovali.

Nacistická jaderná věda

Dalším rozšířeným mýtem o nacistickém Německu je tvrzení, že tato země nebyla schopna vyrobit vlastní atomovou bombu, protože odmítala „židovskou vědu“ Alberta Einsteina a dalších židovských vědců. Tato domněnka byla vyvrácena zveřejněním dosud přísně tajných dokumentů o nacistickém projektu atomové bomby v roce 1999, které byly zpřístupněny v mnichovském státním muzeu. Dokumenty, které obsahují výzkumné poznámky slavných německých fyziků, jako byli Werner Heisenberg a Otto Hahn, ukazují, že německý výzkum atomové bomby probíhal souběžně s úsilím ve Spojených státech a že jediným důvodem, proč Třetí říše do roku 1945 nevyrobila atomovou bombu, byla spojenecká kampaň plošného bombardování, která narušila dodávky surovin. Jedním z dokumentů je zpráva dvou amerických vyšetřovatelů z listopadu 1945, která uvádí, že „pouze nedostatek plutonia“ zabránil Německu v dokončení atomové bomby.

Kdyby byla spojenecká bombardovací kampaň o něco méně intenzivní, není pochyb o tom, že by nacistické Německo bylo schopno nasadit jaderné zbraně dříve než Američané.

Hitler a křesťanství

Na rozdíl od všeobecného přesvědčení nebyli Hitler ani úzké jádro nacistické strany křesťany. Na veřejnosti Hitler křesťanství akceptoval či dokonce chválil, v soukromí však náboženství nenáviděl, jak dokládají záznamy z jeho osobních

rozhovorů u večeře, které zaznamenal Martin Bormann a které byly vydány pod názvem Hitler's Table Talk.

O křesťanství Hitler řekl:

„Nejtěžší ranou, která kdy zasáhla lidstvo, byl příchod křesťanství. Bolševismus je nemanželským dítětem křesťanství. Oba jsou výmyslem Židů. Úmyslná lež v oblasti náboženství byla do světa zavedena křesťanstvím.

Bolševismus praktikuje lež stejné povahy, když tvrdí, že přináší lidem svobodu, zatímco ve skutečnosti se snaží je pouze zotročit. Ve starověkém světě byly vztahy mezi lidmi a bohy založeny na instinktivní úctě. Byl to svět osvícený myšlenkou tolerance. Křesťanství bylo prvním vyznáním na světě, které ve jménu lásky vyhladilo své protivníky. Jeho hlavním rysem je netolerance.

Bez křesťanství by islám nevznikl. Římská říše by se pod germánským vlivem vyvíjela směrem k světové nadvládě a lidstvo by jedním tahem nezničilo patnáct století civilizace. Ať se neříká, že křesťanství přineslo člověku duchovní život, neboť tento vývoj byl v přirozeném řádu věcí. Křesťanství je vzpourou proti přirozenému zákonu, protestem proti přírodě. Dovedeno do logického extrému by křesťanství znamenalo systematické pěstování lidského selhání“ (Hitler's Table Talk, 1941–1944, Weidenfeld and Nicolson, 1953, s. 7).

„UNTERMENSCH“ SE VZTAHOVAL NA ZDEGENEROVANÉ NĚMCE, A NE NA JINÉ RASY

Nacistická eugenika se zabývala především německými bělochy, nikoli jinými rasami. Slovo „Untermensch“ (neboli „podčlověk“) se ve skutečnosti používalo k označení zdegenerovaných bělochů, jak ukazuje tato ilustrace z publikace z roku 1937 s názvem „Volk in Gefahr“ („Národ v

nebezpečí“). Ilustrace se zabývá problematikou kriminality mezi zdegenerovanými Němci následovně: „Hrozba, kterou představují podlidé. Mužští zločinci mají v průměru 4,9 dítěte; manželství zločinců má 4,4 dítěte; rodiče dětí s poruchami učení mají v průměru 3,5 dítěte; [zdravá] německá rodina má v průměru 2,2 dítěte; a manželství ze vzdělaných kruhů má v průměru 1,9 dítěte.“ Nacisté se proto zabývali především tím, jak zabránit degenerovaným bělochům v převládnutí ve společnosti.

Rasový stát

Často se také tvrdí, že rasová politika nacistického Německa spočívala v úsilí o vytvoření „pánské rasy“ modrookých a blond lidí. Přední rasoví teoretici nacistické éry, jako například Hans F. K. Günther, si však byli dobře vědomi toho, že většina německého obyvatelstva nepatřila ke klasickému nordickému rasovému typu, ale byla spíše směsicí nordických, alpinských a dalších vlivů.

Hitler sám byl typickým příkladem tohoto „průměrného“ Němce. Americký spisovatel T. Lothrop Stoddard (kterému bylo v prosinci 1939 umožněno osobní setkání s německým Vůdcem) poskytl jediný anglicky psaný popis Hitlera z první ruky, který zní takto: „Existují určité detaily Hitlerova vzhledu, které nelze odvodit z fotografií. Má středně světlou pleť a blond hnědé vlasy neutrálního odstínu, které nevykazují žádné známky šedin. Jeho oči jsou velmi tmavě modré“ (Into the

Darkness, Nazi Germany Today, T. Lothrop Stoddard, New York: Duell, Sloan & Pearce, Inc., 1940).

Je však pravda, že pod vlivem nordicistů, jako byl Günther, někteří nacističtí úředníci živili naději, že prostřednictvím procesu, který nazývali „rasovou regenerací“, se německá společnost stane stále více nordickou, odtud tedy tvrzení o „pánské rase“.

V nacistické literatuře byl nordický rasový typ často chápán spíše jako abstraktní pojem než jako rasová realita. Hitler upřednostňoval pro označení Evropanů termín „árijský“ (ve svém nejdůležitějším spisu o rase, v jedenácté kapitole knihy Mein Kampf nazvané „Rasa a národ“, slovo „nordický“ vůbec nepoužil). Samozřejmě neexistovala žádná podrobná definice toho, co tvoří „Árijce“ (pravděpodobně proto, že taková rasa ve skutečnosti neexistovala. Původní Árijci byli kmen Indoevropanů, kteří v dávných dobách obývali severní Indii a Afghánistán, a nebyli sami o sobě samostatnou rasou).

Pomineme-li tyto teoretické otázky, nacistický stát zavedl řadu rasových zákonů, které měly zabránit míšení s neevropskými rasami a zlepšit rasové složení Německa.

NACISTICKÉ NĚMECKO NEBYLO JEDINOU ZEMÍ, KTERÁ MĚLA ZÁKON O STERILIZACI

„Nejsme sami“ – nacistická propaganda ospravedlňující zákon o sterilizaci z roku 1934 zobrazuje německý pár obklopený vlajkami států, které již měly stejné zákony.

Zákon o sterilizaci

Dne 14. července 1934 přijala německá vláda zákon o prevenci geneticky postiženého potomstva, známý také jako sterilizační zákon. Podle tohoto zákona mohl být jedinec

sterilizován, pokud podle názoru speciálně zřízených soudů trpěl jakoukoli genetickou chorobou, identifikovanou jako slabomyslnost, schizofrenie, duševní choroba, genetická epilepsie, Huntingtonova chorea, genetická slepota nebo hluchota, nebo těžký alkoholismus. Teprve na počátku 90. let 20. století američtí vědci „znovuobjevili“ genetickou souvislost s alkoholismem.

Tento zákon, kterým se nacistické Německo proslavilo, nebyl zdaleka prvním takovým předpisem na Západě. Švýcarský kanton Waadt přijal v roce 1928 zákon, na jehož základě mohli být duševně nemocní sterilizováni. Dánsko přijalo podobný zákon v roce 1929, Norsko v roce 1934, Švédsko a Finsko v roce 1935, Estonsko v roce 1936 a Island v roce 1938. Mezi další země, které měly zákony o sterilizaci, patřily Mexiko, Kuba, Lotyšsko, Československo, Jugoslávie, Litva, Lotyšsko a Maďarsko.

V Americe přijal stát Indiana zákon o sterilizaci v roce 1907 a do roku 1930 následovalo dalších dvacet osm amerických států a jedna kanadská provincie. To vedlo ke sterilizaci přibližně patnácti tisíc duševně nemocných lidí v Americe před rokem 1930, přičemž do roku 1939 se tento počet zvýšil na více než třicet tisíc.

V roce 1930 kritizovala ženská příloha novin protinacistické Německé sociálnědemokratické strany „Vorwärts“ dánský zákon o sterilizaci z roku 1929 za to, že nevyžadoval povinnou sterilizaci „podřadných“. V roce 1931 dokonce i Německá komunistická strana podpořila sterilizaci psychiatrických pacientů za určitých podmínek.

Německé záznamy ukazují, že do roku 1945 bylo v Německu na základě zákona o sterilizaci sterilizováno necelých 400 000 lidí (z nichž žádný nebyl Žid). Jedinými nebělochy, kteří byli sterilizováni, bylo pět set dětí narozených ze sexuálních vztahů mezi německými ženami a černými francouzskými vojáky, kteří byli po první světové válce nasazeni k okupaci Porýní. Tvrzení, že to byli „pouze nacisté“, kdo sterilizoval duševně nemocné, je tedy dalším propagandistickým zkreslením. Ve skutečnosti se nacisté k sterilizačnímu programu připojili relativně pozdě.

Matčin kříž

Nacistická vláda podporovala početné rodiny a po vzoru starověkých Řeků a Římanů, kteří se snažili podpořit růst populace, zavedla zákony odměňující lidi s mnoha dětmi. Tyto odměny měly podobu finančních příspěvků a daňových úlev.

Kromě toho byla ražena speciální medaile „Matčin kříž“, která se udělovala německým ženám: bronzová za čtyři děti, stříbrná za šest a zlatá za osm. Před koncem války byly rozdány stovky tisíc těchto medailí.

Kombinace těchto pobídek a zrušení potratů (s výjimkou případů duševně nemocných) způsobila nárůst (nad rámec toho, co by bylo, kdyby se Hitler nedostal k moci) o něco více než tři miliony v počtu dětí narozených v Německu během éry Třetí říše.

Norimberské zákony

V září 1935 přijala německá vláda zákon o říšském občanství, který omezil německé občanství pouze na osoby „německé a příbuzné krve, které svým chováním prokazují, že jsou ochotny a schopny věrně sloužit německému lidu a národu“. Židé a ostatní cizinci byli přeřazeni do kategorie cizinců a bylo jim odepřeno německé občanství.

Zákon o ochraně krve, vyhlášený téhož dne, zakazoval veškeré sexuální vztahy mezi Němci a cizinci na základě občanství. Právě tyto dva zákony se v běžné řeči staly známé jako „norimberské zákony“.

Aby se vyřešila otázka již existujících manželství a dětí, zákon definoval Žida jako osobu, která měla dva židovské prarodiče. Kdokoli, kdo nesplňoval tuto podmínku, byl klasifikován jako Němec a směl se oženit s jinými Němci. Jednalo se o ústupek nacistů vzhledem k tomu, že mnoho evropských Židů bylo z praktického hlediska evropského rasového původu.

Zákon o ochraně krve výslovně zakazoval takovým „čtvrtinovým Židům“ uzavírat sňatky s jinými „čtvrtinovými Židy“ – cílem bylo podpořit další rozptýlení židovských genů a naopak zabránit posílení jakéhokoli židovského genofondu v Německu, které by mohlo být výsledkem takových svazků.

Na rozdíl od propagandy šířené o Třetí říši mnoho z těchto lidí s čtvrtinovým židovským původem věrně sloužilo nové německé vládě ve všech oblastech správy Říše, včetně ozbrojených sil, aniž by byli jakkoli pronásledováni.

NORIMBERSKÉ ZÁKONY URČOVALY RASOVÝ PŮVOD

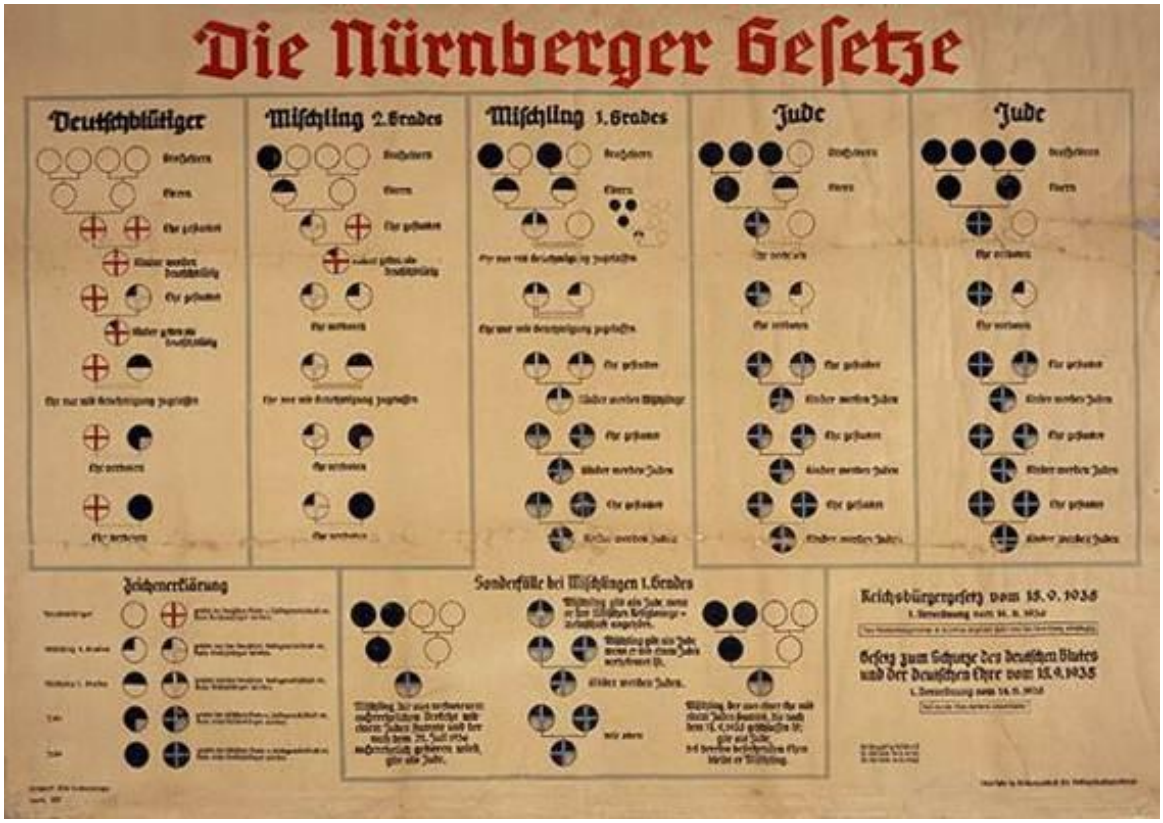

Norimberské zákony klasifikovaly jako Žida každého, kdo měl více než jednoho židovského prarodiče. Tato tabulka, vydaná Říšským zdravotním úřadem v roce 1936, poskytuje přehled o „přípustnosti sňatků mezi Árijci a neárijci“. Bílé kruhy představují „čisté Němce“; kruhy s černou barvou označují podíl židovské krve. Přípustné (zulassig) bylo manželství mezi čistým Němcem a čtvrtinovým Židem; nepřípustné (verboten) bylo manželství mezi čtvrtinovým Židem a tříčtvrtinovým Židem. Druhý případ byl příkladem toho, jak se nacisté ve skutečnosti snažili asimilovat částečné Židy do Německa. Zákon byl vypracován s podporou a spoluprací prosionistické Rady

německých Židů, která sdílela společný cíl s nacisty v tom, že také chtěla, aby Židé odešli.

Podpora sionistů pro nacistické rasové zákony

Není bez ironie, že norimberské zákony byly vypracovány po konzultaci s Německou radou Židů a s jejím souhlasem, a to zejména s těmi jejími členy, kteří podporovali sionistické hnutí a chtěli, aby Židé opustili Evropu a usadili se v Palestině.

Brzy po nástupu nacistů k moci předložila Sionistická federace Německa Hitlerově kanceláři dokument, v němž nabídla svou podporu při „řešení židovské otázky“ (Memo z 21. června 1933, jak je reprodukováno v knize The Third Reich and the Palestine Question, Francis R. Nicosia, Austin: University of Texas, 1985, s. 42).

Dokument pokračoval: „Sionismus věří, že znovuzrození národního života lidu, k němuž nyní dochází v Německu díky důrazu na jeho křesťanský a národní charakter, musí nastat i v židovské národní skupině. Naše uznání židovské národnosti zajišťuje jasný a upřímný vztah k německému národu a jeho národním a rasovým realitám. Právě proto, že nechceme tyto základy zkreslovat, protože i my jsme proti smíšeným sňatkům a jsme pro zachování čistoty židovské skupiny a odmítáme jakékoli zásahy do kulturní sféry, můžeme my – vychovaní v německém jazyce a německé kultuře – projevovat zájem o díla a hodnoty německé kultury s obdivem a vnitřním soucitem“ (tamtéž).

Když nacistická strana na svém sjezdu v roce 1935 poprvé přijala norimberské zákony, uvítal je s výslovným potěšením sionisticky orientovaný německý židovský deník Jüdische Rundschau, který otiskl úvodník, v němž se psalo:

> „Německo … vychází vstříc požadavkům Světového sionistického kongresu, když prohlásí Židy žijící v Německu za národnostní menšinu. Jakmile budou Židé označeni za národnostní menšinu, bude opět možné navázat normální vztahy mezi německým národem a židovstvem.
>
> Nové zákony dávají židovské menšině v Německu vlastní kulturní život, vlastní národní život. V budoucnu bude moci utvářet své vlastní školy, své vlastní divadlo a své vlastní sportovní spolky. Stručně řečeno, může si vytvořit svou vlastní budoucnost ve všech aspektech národního života.
>
> Německo dalo židovské menšině příležitost žít pro sebe a nabízí státní ochranu pro tento samostatný život židovské menšiny: tím bude podpořen proces růstu židovstva v národ a bude přispěno k navázání snesitelnějších vztahů mezi oběma národy“ (Jüdische Rundschau, 17. září 1935).

Předseda Sionistické státní organizace, Židovské kulturní ligy a bývalý předseda berlínské židovské obce Georg Kareski v rozhovoru pro nacistický deník Der Angriff prohlásil: „Již mnoho let považuji úplné oddělení kulturních záležitostí obou národů [Židů a Němců] za nezbytnou podmínku pro soužití bez konfliktů... Takové oddělení již dlouho podporuji, pokud je

založeno na respektu k cizí národnosti. Norimberské zákony... se mi, kromě svých právních ustanovení, jeví jako zcela v souladu s touto touhou po odděleném životě založeném na vzájemném respektu... Toto přerušení procesu rozpadu v mnoha židovských komunitách, který byl podporován smíšenými sňatky, je proto z židovského hlediska zcela vítané“ (Der Angriff, 23. prosince 1935).

Většina současných historiků záměrně zamlčuje značnou míru židovské podpory ustanovení norimberských zákonů.

Haavara – smlouva o převodu

Dohoda o převodu, známá také pod hebrejským názvem Haavara, byla formální dohodou mezi nacistickou vládou a Světovou sionistickou organizací, podepsanou v srpnu 1933. Na základě této dohody mohl každý Žid, který chtěl emigrovat do Palestiny, vložit peníze na účet v Německu, který byl pod dohledem vlády a sionistů.

Tyto peníze byly použity na nákup německých zemědělských nástrojů, stavebních materiálů, hnojiv a dalších výrobků, které byly následně vyvezeny do Palestiny a prodány židovskou společností Haavara v Tel Avivu. Výtěžek z prodeje těchto výrobků byl poté poskytnut emigrujícím Židům po jejich příjezdu do Palestiny.

Židovské podzemní hnutí v Palestině nabídlo nacistům vojenskou alianci

Britové, kteří po první světové válce ovládali Palestinu, si uvědomili, že vznik židovského státu by vedl k vysídlení Arabů v této oblasti, a porušili Balfourovu deklaraci z roku 1917, která slibovala podporu pro židovskou vlast na Blízkém východě.

Sionistické hnutí poté založilo podzemní odbojové hnutí, jehož cílem bylo vyhnat Araby a Brity z Palestiny. Nejvýznamnější z těchto sionistických podzemních frakcí se jmenovala Lehi, lépe známá jako „Sternova banda“ podle svého vůdce Yaira Sterna. (Dalším slavným členem Lehi byl Jicchak Šamir, který se později stal izraelským premiérem.) V prosinci 1940 kontaktovala Lehi Německo s návrhem pomoci při německé expanzi na Blízkém východě výměnou za uznání židovského státu (The Land Beyond Promise: Israel, Likud and the Zionist Dream, Colin Shindler, 1995, I.B. Tauris, s. 22). Návrh, který přednesl zástupce Lehi Naftali Lubenchik na německém velvyslanectví v Bejrútu, nabízel židovskou pomoc při špionáži britských vojenských pohybů na Blízkém východě a při sabotáži zařízení spojeneckých armád.

Nakonec, jak uvedla Lehi, by z Evropy shromáždila armádu čtyřiceti tisíc Židů, kteří by s německou pomocí vtrhli do Palestiny, aby vyhnali Brity. Jediné, co za to Němci museli udělat, bylo usnadnit přesun a uznat židovský stát, který by byl vytvořen.

Tuto nabídku v roce 1941 oficiálně předal Berlíně v písemné podobě viceadmirál Ralf von der Marwitz, německý námořní ataše v Turecku. Německá odpověď buď nebyla zaznamenána, anebo dosud nebyla objevena.

Nacistická eugenika

Třetím a posledním rasovým zákonem, který německá vláda přijala, byl Zákon o ochraně dědičného zdraví německého národa, vyhlášený v říjnu 1935. Tento zákon ukládal párům, které se chtěly vzít, povinnost podstoupit před svatbou lékařské vyšetření, aby se zjistilo, zda by se na děti z takového svazku mohly přenést nějaké geneticky nežádoucí vlastnosti.

Zákon zakazoval sňatky mezi osobami trpícími pohlavními chorobami, slabomyslností, epilepsií nebo jakoukoli z nemocí zahrnutých do zákona o sterilizaci.

Ti, kteří byli klasifikováni jako nositelé takových geneticky nežádoucích vlastností, směli uzavřít sňatek pouze v případě, že souhlasili se sterilizací – aby z tohoto manželství nevznikly žádné děti.

Projekt eutanázie

V roce 1938 napsal německý otec jménem Knauer Hitlerovi dopis, v němž žádal, aby jeho dítě, které se narodilo slepé, mentálně postižené a s jednou rukou a jednou nohou, bylo osvobozeno od utrpení, tedy aby mu byla poskytnuta eutanázie. Tento případ Hitlera natolik dojal, že nařídil svému osobnímu lékaři Karlovi Brandtovi, aby ověřil, zda jsou tvrzení pravdivá, a pokud ano, aby bylo dítěti povoleno podstoupit eutanázii. Tento Knauerův případ se stal počátkem legálního

programu eutanázie, prvního v západní civilizaci od dob Sparťanů a raných Římanů.

Celkem bylo německou vládou před koncem války eutanazováno asi pět tisíc mentálně retardovaných a deformovaných dětí. Každý případ byl individuálně posouzen speciálně jmenovanou komisí.

Politika provádění eutanazie u mentálně retardovaných a deformovaných dětí byla poté rozšířena i na nevyléčitelně duševně choré dospělé. Díky německému zvyku vést pečlivé záznamy je znám přesný počet nevyléčitelně duševně chorých dospělých, kterým byla eutanazie poskytnuta: 70 273.

Ačkoli byl projekt eutanázie dospělých prováděn v tajnosti, nebylo možné takovou věc před německou veřejností utajit. Do roku 1941 se zpráva o jeho existenci dostala na veřejnost a tlak veřejnosti na nacistickou vládu donutil k jeho zrušení v tomtéž roce. Skutečnost, že veřejný odpor mohl ukončit program eutanázie, také hodně vypovídá o relativní otevřenosti nacistického státu a o tom, jak vláda reagovala na veřejné mínění.

Evropská podpora Hitlerovi

Hitler nebyl populární jen v Německu. Mnoho Evropanů jiných národností otevřeně podporovalo nacistickou ideologii a přihlásilo se jako dobrovolníci, ať už jako dělníci nebo vojáci, aby aktivně napomáhali německému válečnému úsilí. Aktivní podpora přicházela z Británie, Irska, Francie, Beneluxu, Skandinávie, východní Evropy a Ruska.

V mnoha z těchto zemí vznikly strany a hnutí, které otevřeně podporovaly nacionální socialismus nebo jeho domácí varianty, a některé z nich dosáhly značné podpory veřejnosti. Mezi nejznámější z těchto stran patřila Britská unie fašistů a nacionálních socialistů, Mouvement Franciste ve Francii, Rexistická strana v Belgii, Nizozemský nacionálněsocialistický svaz, Železná garda v Rumunsku a Ruská národní osvobozenecká armáda.

PROHITLEROVSKÉ NÁLADY V EVROPĚ OD VELKÉ BRITÁNIE PO RUSKO

Shromáždění Britské unie fašistů a nacionálních socialistů v londýnské čtvrti Earl's Court v roce 1936 patřilo k největším veřejným shromážděním, jaká se kdy v Británii konala.

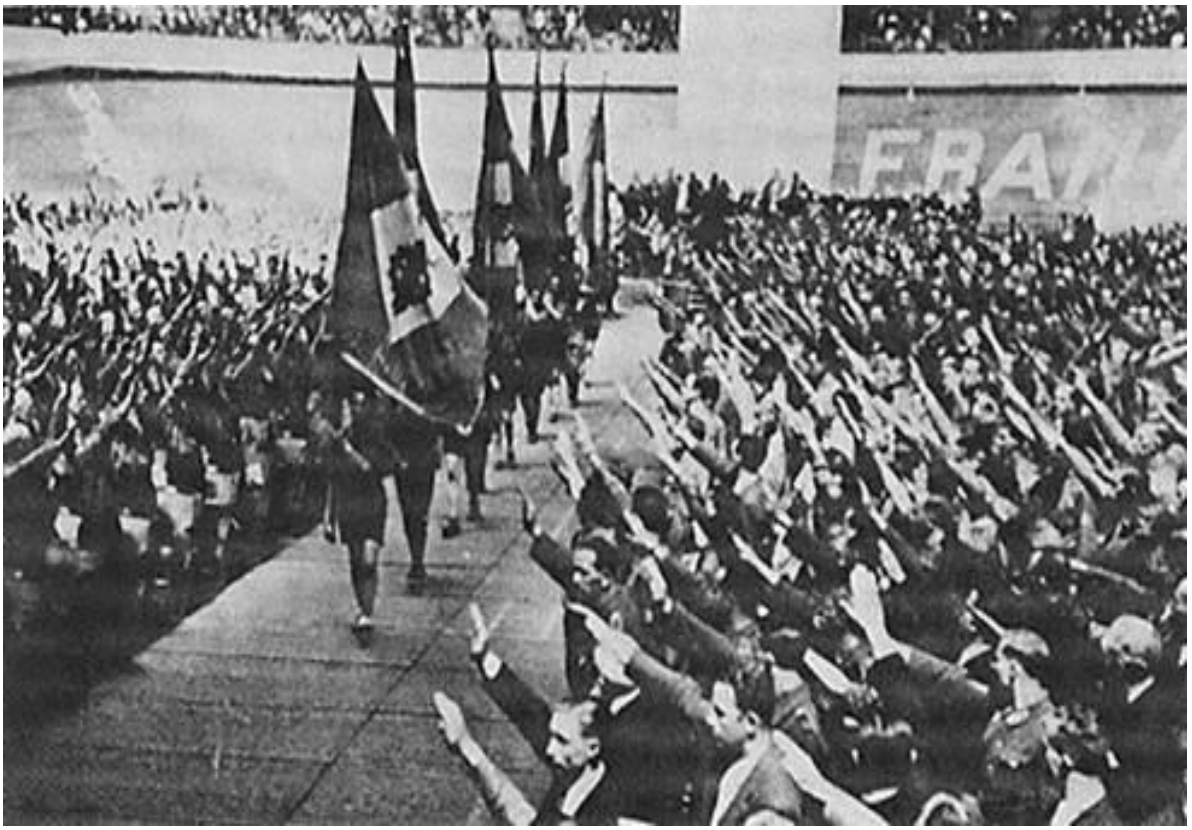

Ve Francii vedl hněv nad potlačováním demokracie a zákazem francouzských nacionalistických skupin ze strany předválečného židovského premiéra Léona Bluma k dramatickému nárůstu podpory hnutí Mouvement Franciste po německé okupaci Francie v roce 1940. Na této fotografii je zachyceno shromáždění hnutí Franciste ve Velodrome d'Hiver v Paříži, kterého se zúčastnily tisíce lidí.

Na rozdíl od poválečné propagandy nebyli nacisté všemi Evropany vnímáni jako okupanti, ale často jako vítaní osvoboditelé. Nahoře: Nadšení Ukrajinci vítají německou armádu, 1941; dole: Nizozemští civilisté vítají německé jednotky proudící do Nizozemska, 1940.

Waffen-SS – panevropská armáda

Jedním z nejvýraznějších příkladů popularity Hitlerovy politiky v Evropě byl vznik první celoevropské armády, Waffen-SS („Ozbrojené SS“). Původní SS, neboli Schutzstaffel (obranné oddíly), vznikly jako malá jednotka osobní stráže pro Hitlerovu ochranu, ale postupně se rozrostly v ideologickou armádu nacistické strany a nakonec vytvořily stát ve státě s vlastními důstojníky a infrastrukturou.

Další jednotkou SS, která byla vytvořena, byly SS-Totenkopfverbände („Jednotky umrlčí hlavy“), které spravovaly koncentrační tábory. Waffen-SS byla třetí složkou SS, která byla vytvořena, a stala se nejznámější.

Waffen-SS byla zcela dobrovolná, ideologická armáda, která mezi svými členy vybudovala jedinečného ducha. V běžné německé armádě, Wehrmachtu, měli vojáci přísný rozkaz zamykat své kufry s osobními věcmi, aby se zabránilo krádežím. Ve Waffen-SS však byly všechny osobní kufry na rozkaz neustále otevřené. Očekávalo se, že žádný člen Waffen-SS nebude krást svým spolubojovníkům. Porušitelé tohoto pravidla byli přísně trestáni.

EVROPANÉ, KTEŘÍ BOJOVALI ZA HITLERA

Vlajkonoš ze španělské „Modré divize“, která bojovala v Rusku.

Nahoře: Francouzští příslušníci Waffen-SS odjíždějí vlakem z Paříže na východní frontu; dole: francouzští příslušníci SS na východní frontě. Jedna z francouzských jednotek Waffen-SS byla v roce 1945 posledním obráncem budovy říšské kanceláře v Berlíně; záměrně ji bránila tak dlouho, aby zabránila sovětským jednotkám v jejím dobytí 1. května, v den svátku práce.

Dánští příslušníci SS přijímají pozdrav při slavnostním předávání diplomů.

Pochod nizozemské Waffen-SS Amsterdamem.

Kozáčtí příslušníci Waffen-SS ze stepí Ruska.

Generál Andrej Vlasov, bývalý generál sovětské armády, který po svém zajetí Němci sestavil z Rusů protikomunistickou armádu, provádí přehlídku svých jednotek.

SS Leader Heinrich Himmler Speaks on the White Race

Cenný vhled do toho, jak přesně nacisté vnímali rasovou situaci v Evropě ve vztahu k Němcům a ostatním národnostem, poskytují paměti Arturse Silgailise, náčelníka štábu Generálního inspektorátu „Lotyšské legie“ (lotyšské Waffen-SS). Ve své knize „Lotyšská legie“ Silgailis takto popisuje

rozhovor, který vedl s Heinrichem Himmlerem, šéfem SS a druhým nejmocnějším mužem v nacistickém Německu:

> „Poté [Himmler] vyčlenil národy, které považoval za příslušníky německé rodiny národů, a to: Němce, Nizozemce, Vlámy, Anglosasy, Skandinávce a Pobalťany. ‚Sjednotit všechny tyto národy do jedné velké rodiny je v současné době nejdůležitějším úkolem' [řekl Himmler]. ‚Toto sjednocení se musí uskutečnit na principu rovnosti a zároveň musí zajistit identitu každého národa a jeho hospodářskou nezávislost, samozřejmě s přizpůsobením této nezávislosti zájmům celého německého životního prostoru.
>
> Po sjednocení všech germánských národů v jednu rodinu tato rodina […] musí převzít poslání zahrnout do rodiny všechny románské národy, jejichž životní prostor je přírodou zvýhodněn mírnějším podnebím. […] Jsem přesvědčen, že po sjednocení budou románské národy schopny vytrvat jako Němci. […] Tato rozšířená rodina bílé rasy pak bude mít za úkol začlenit do rodiny i slovanské národy, protože i ony patří k bílé rase. […] Jedině takové sjednocení bílé rasy může zachránit západní kulturu před žlutou rasou. […] V současné době má v tomto ohledu vedoucí postavení Waffen-SS, protože její organizace je založena na principu rovnosti. Waffen-SS zahrnuje nejen německé, románské a slovanské, ale dokonce i islámské jednotky a zároveň dokázala, že si každá jednotka zachovala svou národní identitu, zatímco

bojovala v těsném sepětí. […] Své Němce znám docela dobře.

Němec si vždy rád myslí, že je lepší, ale tomu bych rád předešel. Je důležité, aby každý důstojník Waffen-SS poslouchal rozkaz jiného důstojníka jiné národnosti, stejně jako důstojník jiné národnosti poslouchá rozkaz německého důstojníka.'" (Latvian Legion, Arturs Silgailis, nakladatelství R.J. Bender, 1986).

Tato soukromá diskuse vyvrací mýtus, že nacisté považovali Němce za jedinou nadřazenou rasu a latinské či slovanské národy za podřadné. Obě tato tvrzení jsou nepravdivá, jak dokládají Himmlerova vlastní slova.

Šedesát procent příslušníků Waffen-SS tvořili cizinci

Waffen-SS byla také nejvýraznějším důkazem popularity nacismu za hranicemi Německa. Málokdo ví, že z milionu mužů, kteří během války sloužili ve Waffen-SS, tvořili 60 procent, tedy 600 000 mužů, dobrovolníci z jiných zemí než z Německa.

Němečtí dobrovolníci pocházeli z Nizozemska, Belgie, Finska, Francie, Dánska, Norska, Litvy, Lotyšska, Estonska, Španělska, Itálie, Maďarska, Jugoslávie a mezi nimi byl i malý počet britských bývalých válečných zajatců. Bojovali po boku svých německých kamarádů až do konce a všichni až na pár tisíc z dvaceti tisíc francouzských dobrovolníků Waffen-SS, organizovaných do divize zvané Legion Charlemagne, padli v bitvě o Berlín v roce 1945.

Tisíce Rusů se hlásí jako dobrovolníci

Waffen-SS také hojně verbovala mezi Rusy, Ukrajinci a Kozáky. Tisíce Rusů se přihlásily do služby v konvenční německé armádě. V roce 1944 byli zařazeni do samostatné jednotky pod velením bývalého generála sovětské armády Andreje Vlasova, který byl v roce 1942 zajat Němci a následně přeběhl na jejich stranu.

Vlasov a jeho ruská armáda se raději vzdali Američanům a Britům, než aby čelili zajetí Sověty. Jeho naděje byla marná. V rámci operace s krycím názvem Keelhaul byli Vlasov a asi dvacet tisíc jeho vojáků západními Spojenci předáni Sovětům. Vlasov a jeho velitelský štáb byli obviněni z vlastizrady a v roce 1946 Sověty pověšeni.

Podpora se po porážce rozplynula

Široká podpora Hitlera a nacionálního socialismu do konce války vyprchala, a to hlavně kvůli porážce a následné propagandě namířené proti nacistickému Německu. Jen málokdo se rozhodl aktivně spojovat s poraženým nepřítelem, který byl tak účinně démonizován.

V téměř všech zemích okupovaných Německem během války vznikla odbojová hnutí. Tato hnutí, podporovaná Spojenci, byla v rozporu s Ženevskou konvencí, která stanovila, že jakmile se vláda dané země formálně vzdala, bylo v rozporu s mezinárodním právem znovu se chopit zbraní. Nejznámější

represe se odehrály v Oradouru ve Francii, v Lidicích v Československu (v obou případech byly vyvražděny celé vesnice), v Amsterdamu v Nizozemsku (kde byly skupiny civilistů náhodně shromážděny a zastřeleny na veřejných náměstích jako odplata za útoky odboje) a na několika místech na východní frontě.

„Konečné řešení“ – nacistická politika vůči Židům

Třetí říše a Adolf Hitler budou navždy spojováni s vlnou antisemitismu, jakou svět nezažil od dob křížových výprav či středověku. Vyšlo nespočet knih a filmů, které podrobně popisují, co nacisté provedli, ale málokdo se kdy pokusil vysvětlit, proč se nacisté stavěli proti Židům v Německu. Nacistický antisemitismus spočíval na třech pilířích:

- Za prvé byli Židé identifikováni jako rasově odlišná skupina, která se podílela na politické a společenské podvratné činnosti a byla spojována s komunismem. Jak již bylo zmíněno, toto přesvědčení o spojitosti mezi komunismem a Židy nebylo výmyslem nacistů a veřejně o něm hovořili Winston Churchill, Henry Ford a mnozí další již dlouho před vznikem nacistické strany.
- Zadruhé, nacisté spojovali Židy s hyperkapitalismem a ekonomickým vykořisťováním. To přímo vycházelo z tradičních a předkřesťanských námitek vůči Židům. Hitlerův antisemitismus také zdůrazňoval vazby mezi židovskými hyperkapitalisty a komunismem, což se

projevilo zejména financováním ruské revoluce v roce 1917 americkým židovským bankéřem Jacobem Schiffem.

- Zatřetí, nacisté spojovali křesťanství s Židy a tvrdili, že toto náboženství je spíše výplodem blízkovýchodního myšlení než evropského.

Teprve v tomto kontextu lze pochopit motivy, které stály za nacistickou politikou. Jednalo se o spojení staletého antisemitismu a moderního politického myšlení, které spojovalo Židy s komunismem a podvratnou činností.

Židovská deklarace války Německu z roku 1933

Ačkoli sionisté podporovali německé rasové zákony, jiné skupiny Židů proti nacistickému režimu agitovaly. 23. března 1933 byla na setkání židovských vůdců z celého světa Německu formálně vyhlášena válka. Židovské vyhlášení války zveřejnilo velké množství novin, včetně londýnského Daily Express, který ve svém vydání z 24. března 1933 otiskl tučným písmem na celé stránce titulek „Judea Declares War on Germany“ (Judea vyhlašuje válku Německu).

Daily Express

FRIDAY, MARCH 24, 1933. ONE PENNY.

JUDEA DECLARES WAR ON GERMANY

Jews Of All The World Unite In Action

BOYCOTT OF GERMAN GOODS

MASS DEMONSTRATIONS IN MANY DISTRICTS

DRAMATIC ACTION

HIGHER WAGES FOR STEEL WORKERS

AN INCREASE OF THREE SHILLINGS A WEEK

BRIGHT SPOT IN A BLACK TOWN

New "Sweep" Bill In The Dail

MR. DE VALERA AND STATE CONTROL

SECRET MEASURE

MR. MacDONALD EXPLAINS HIS TOUR

"PEACE CAN BE KEPT IN EUROPE"

LATE NEWS

OFFICERS' DAYS OF LOVE

CUTS THAT KILL

Podle tohoto deníku výzva vyzývala „všechny Židy na světě, aby se sjednotili“, uspořádali sérii masových demonstrací a zavedli celosvětový bojkot německého zboží, pravděpodobně prostřednictvím svých mezinárodních obchodních kontaktů.

Toto veřejné vyhlášení války Německu přispělo k rozdmýchání protižidovských nálad v Německu. Krátce nato přijala nacistická vláda zákony, které Židům zakazovaly zastávat veřejné funkce nebo jiné vlivné pozice, mimo jiné na univerzitách, v žurnalistice a v redakcích novin.

Toto vyhlášení války také poskytlo právní základ, na kterém Německo později ospravedlnilo internaci velkého počtu Židů na svém území. Tuto logiku použily americká a kanadská

vláda k internaci japonského obyvatelstva po útoku na Pearl Harbor a britská vláda k internaci všech Italů v Británii po roce 1940.

Navzdory tomu nebyli internováni všichni Židé v Německu. V roce 1945, kdy sovětská armáda obsadila německé hlavní město, existovala v Berlíně plně fungující židovská komunita čítající několik tisíc lidí, jejíž synagoga zůstala neporušená.

Koncentrační tábory

Nacistické Německo se nejčastěji spojuje s koncentračními tábory, zejména s těmi, v nichž bylo na konci války nalezeno velké množství vyhublých a mrtvých vězňů. První koncentrační tábory byly zřízeny brzy po nástupu nacistů k moci, přičemž nejznámějším z nich byl tábor Dachau, ležící severně od Mnichova.

Tyto první tábory byly ve skutečnosti velkými věznicemi, do nichž byli vězni odsouzeni běžnými trestními soudy k pevně stanoveným trestům odnětí svobody. Trestné činy, za které byli tito vězni odsouzeni, sahaly od „běžných“ zločinů až po činy politické povahy, přičemž nejčastější bylo členství nebo aktivismus v zakázané komunistické straně.

Vězení v táborech nebylo nutně trvalé, jak bezpochyby dokládá objev propouštěcího protokolu vězně z Osvětimi z roku 1944 v moskevských státních archivech – údajně v době, kdy byly plynové komory v tomto táboře v plném provozu. Vzhledem k velkému zapojení Židů do činnosti komunistické

strany tvořili Židé významnou část internovaných v těchto raných táborech. Do začátku druhé světové války však většina německých Židů (asi 319 900 z celkového počtu 500 000) již natrvalo emigrovala.

Plány nacistů na evakuaci všech Židů ztroskotaly kvůli zvratům na východní frontě

Vypuknutí druhé světové války znamenalo, že nacistická a sionistická politika zaměřená na emigraci Židů z Německa do značné míry skončila. Německé územní zisky v Evropě do roku 1941 rovněž znamenaly, že do nacistické sféry vlivu se dostávalo stále větší množství Židů.

Zpočátku byl nacistický plán evakuace všech Židů pod jejich kontrolou otevřený. Zvažovalo se několik projektů a možností, včetně přesídlení Židů do Rhodésie, na Madagaskar nebo do Palestiny. Tímto způsobem vzniklo jedno z nejpozoruhodnějších spojenectví války mezi generálem SS Reinhardem Heydrichem, šéfem Hlavního bezpečnostního úřadu Říše, a sionistickým hnutím.

Heydrich ve spolupráci se sionisty zřídil v německy okupovaném Československu farmy, kde se Židé, kteří chtěli emigrovat do Palestiny, učili základním zemědělským dovednostem. Tito nacisty vycvičení židovští farmáři byli pak během války pašováni přes Turecko do Palestiny.

Tyto plány se však s postupující válkou ukázaly jako neproveditelné. Nakonec byla v lednu 1942 svolána konference

nejvyšších nacistických vůdců ve vile v předměstí Wannsee u Berlína. Toto setkání je známé jako „konference ve Wannsee“.

Často se tvrdí, že právě na této konferenci bylo naplánováno hromadné vyvražďování Židů, avšak zápis z jednání – který válku přežil – nic takového neukazuje. Na konferenci se naopak diskutovalo o přesunu Židů do nově okupovaných oblastí Ruska a o hromadném vyvražďování se vůbec nemluvilo. Zápis dokonce uvádí, že z těchto deportací měly být vyloučeny určité skupiny Židů, jako například veteráni z první světové války, osoby provdané za Němce a osoby pracující v klíčových průmyslových odvětvích v Německu. Často se tvrdí, že použití slova „přesídlení“ v zápisu z Wannsee znamenalo vraždu, ale v dokumentu neexistuje žádný důkaz pro toto tvrzení.

Zápis z konference ve Wannsee nakonec poskytl přehled o počtu Židů v Evropě. Podle oficiálních nacistických záznamů žilo v Evropě přibližně 11 292 300 Židů – avšak pouze 4 536 500 z nich se nacházelo pod přímou německou kontrolou. Zbytek – asi 6 755 800 – se buď nacházel v zemích, které Německo neobsadilo, nebo nebyl pod přímou německou kontrolou (Bulharsko: 48 000; Anglie: 330 000; Finsko: 2 300; Irsko: 4 000; Itálie včetně Sardinie: 58 000; Albánie: 200; Chorvatsko: 40 000; Portugalsko: 3 000; Rumunsko, včetně Besarábie: 342 000; Švédsko: 8 000; Švýcarsko: 18 000; Srbsko: 10 000; Slovensko: 88 000; Španělsko: 6 000; Turecko: 55 500; Maďarsko: 742 800; a SSSR: 5 000 000).

Podle současné německé vlády podali přeživší holocaustu proti poválečné německé vládě celkem 4 384 138

individuálních žádostí o odškodnění (Západoněmecký federální zákon o odškodnění – BEG „Wiedergutmachung“. Německé ministerstvo financí, Leistungen der öffentlichen Hand auf dem Gebiet der Wiedergutmachung, stav k 31. prosinci 2009).

Jedná se o významné číslo, když uvážíme, že celkový počet Židů, o nichž nacisté předpokládali, že jsou pod jejich kontrolou, činil přibližně 4,5 milionu.

Mezitím Německo napadlo Sovětský svaz a dobylo rozsáhlá území. Za frontovou linií vzplanul odpor proti německé okupaci a byly vytvořeny specializované protipartyzánské jednotky, známé jako Einsatzgruppen („speciální akční skupiny“), aby potlačily komunistické podzemní hnutí. Kromě toho měly Einsatzgruppen za úkol popravit zastřelením všechny komunistické funkcionáře, partyzány nebo jiné „politicky nespolehlivé“ živly za frontovou linií.

Einsatzgruppen plnily svůj úkol s germánskou účinností a pravidelně zasílaly do Berlína zprávy, v nichž podrobně uváděly, kolik lidí v daném období zabily. Vzhledem k tomu, že velká část komunistických funkcionářů byli Židé, tvořila tato skupina značnou část, avšak ne vždy většinu lidí eliminovaných Einsatzgruppen.

Boje s komunistickými partyzány byly někdy obzvláště zuřivé: v boji zahynulo více než jedno velitelství Einsatzgruppen. Ačkoli konečný počet obětí Einsatzgruppen nebyl nikdy s jistotou odhadnut, uvádí se, že za ruskou frontovou linií bylo během války zabito přibližně 200 000 lidí.

Einsatzgruppen byly rozpuštěny v souvislosti s německým ústupem z okupovaných území.

OSVĚTIM – PŮVODNÍ ARCHITEKTONICKÉ PLÁNY NEZOBRAZUJÍ PLYNOVÉ KOMORY, POUZE MÁRNICE

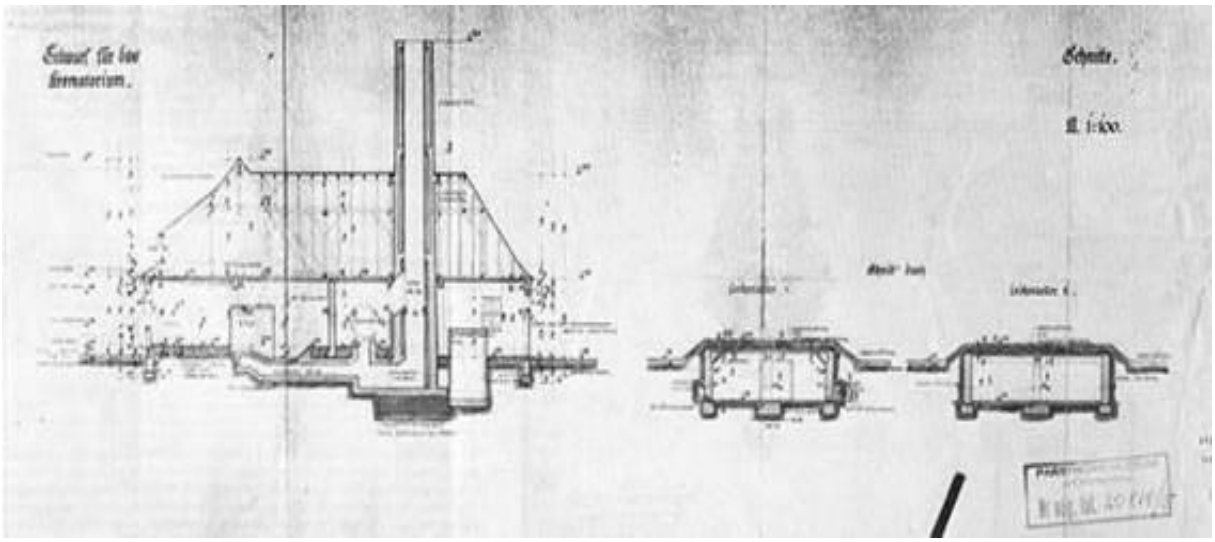

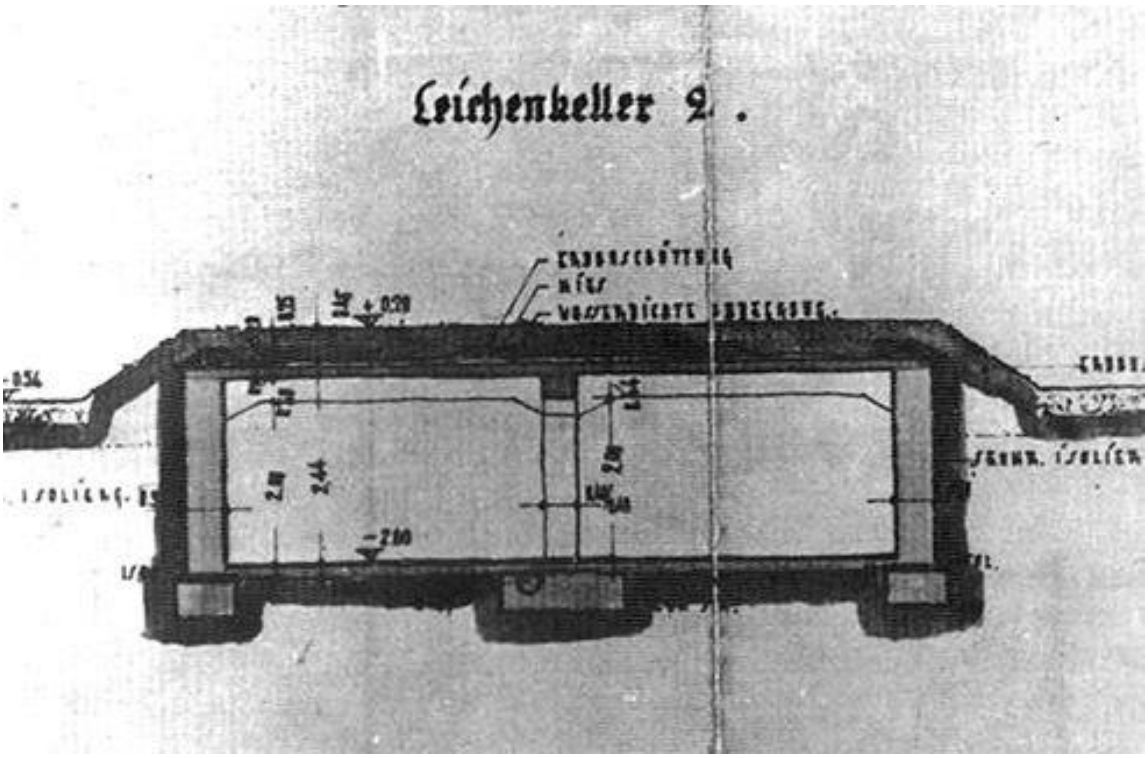

V muzeu tábora si lze prohlédnout původní německé architektonické plány Osvětimi. Neobsahují žádné plány plynových komor. Tvrdí se, že podzemní prostory označené jako márnice (leichenkeller) sloužily jako plynové komory – což by však bylo technicky téměř nemožné, vzhledem k extrémně vysokým požadavkům na vzduchotěsnost, které by byly nutné. Absence jakýchkoli německých záznamů o vražedných plynových komorách (na rozdíl od dezinfekčních komor na oděvy, které měl každý tábor) posloužila jako voda na mlýn revizionistům holocaustu, kteří zpochybňují rozsah tvrzení o masových vraždách v Osvětimi a jinde. Muzeum tábora také přiznalo, že jediná plynová komora, kterou mohou turisté navštívit, byla postavena až po válce. Ačkoli úplné posouzení pravdivosti všech tvrzení o masových vraždách přesahuje rámec této knihy, je zřejmé, že by toto téma mělo být předmětem nezávislého forenzního vyšetřování.

Koncentrační tábory v Polsku

V části Polska, která byla zřízena jako německý protektorát a nazývána Generální gouvernement, bylo vybudováno šest nových koncentračních táborů; první z nich zahájil provoz koncem roku 1942 a poslední byl uzavřen v srpnu 1944. Těchto šest táborů bylo pojmenováno podle měst, k nimž se nejvíce přibližovaly: Chelmno (známé také jako Kulmhof), Belzec, Sobibór, Treblinka, Majdanek (známý také jako Lublin) a Osvětim (Auschwitz).

Osvětim a Majdanek byly původně postaveny jako zajatecké tábory pro polské a ruské vojáky zajaté během těchto tažení a byly umístěny v blízkosti velkých průmyslových center. V Osvětimi například mezi blízké továrny, které využívaly pracovní sílu z tábora, patřily Agfa, Bayer a Siemens. Kromě toho se tam nacházela také slavná továrna na výrobu kaučuku Buna (která produkovala velkou část německých zásob kaučuku a zavedla inovativní proces výroby ropy z uhlí).

V rámci realizace plánu vypracovaného na konferenci ve Wannsee byly zřízeny další čtyři tábory (Chelmno, Belzec, Sobibór a Treblinka) jako tranzitní centra pro zadržování Židů na cestě na východ. Tyto tábory se staly známými jako tábory „Aktion Reinhard“, pojmenované po Fritzi Reinhardovi, úředníkovi ministerstva financí, který navrhl logistický proces, jímž byly osobní věci zabavené deportovaným Židům převáženy zpět do Německa.

Plány z konference ve Wannsee na přesídlení Židů na Dálný východ Ruska se zhroutily, když se očekávané vojenské vítězství nad Sovětským svazem nekonalo, a brzy byly tábory v Polsku přeplněné.

Šest milionů

Navzdory rozsáhlému průmyslovému provozu a krátké době existence těchto táborů (celkem méně než dva roky) se tvrdí, že v těchto šesti táborech v Polsku bylo v plynových komorách zavražděno asi šest milionů Židů. (Ostatní koncentrační tábory v Německu, jako například Dachau nebo Bergen-Belsen, údajně plynové komory neměly.)

O přesném počtu židovských obětí ve všech táborech však panuje značná nejistota a dokonce se vede debata o tom, zda k popravám v plynových komorách vůbec docházelo v takovém měřítku, jaké se často uvádí. Nepomáhá ani naprostý nedostatek německé dokumentace k této otázce: na rozdíl od Einsatzgruppen, kde se vedly alespoň částečné záznamy o všech vraždách, Němci nevedli žádné záznamy o masových vraždách v žádném z táborů. Stále větší počet historiků-disidentů zpochybňuje tvrzení o masovém vyvražďování Židů a dalších skupin nacisty během druhé světové války, a to do té míry, že takový revizionismus byl v mnoha evropských zemích prohlášen za nezákonný. To samo o sobě je důvodem k pochybnostem o těchto obviněních, protože pravda by neměla být bráněna zákonem.

Jak dokládá více než 4,3 milionu nároků vznesených vůči poválečnému německému státu ze strany Židů, kteří utrpěli v důsledku nacistického pronásledování, je téměř jisté, že úmrtnost mezi Židy byla nižší, než se často uvádí. Všechny důkazy stále více nasvědčují tomu, že je třeba tento aspekt dějin druhé světové války zcela přehodnotit. Analýza všech těchto tvrzení a protinázorů však přesahuje rámec a účel této knihy.

V BERGEN-BELSENU A DALŠÍCH TÁBORECH ČEKAJÍ SPOJENCE HRŮZNÉ SCÉNY

Na spojenecké jednotky, které v roce 1945 převzaly kontrolu nad táborem Bergen-Belsen v Německu, čekaly děsivé scény. Bombardování Německa znemožnilo dodávky potravin a prostředků na hubení vší do tábora, což mělo za následek, že mnoho vězňů hladovělo a vypukla epidemie tyfu (přenášeného všemi). Spojenečtí vojáci našli tisíce mrtvých a umírajících vězňů v pokročilém stadiu tyfu (včetně charakteristické vyhublosti způsobené nekontrolovatelným průjmem). Nešťastné oběti musely být pohřbeny v hromadných hrobech (jak je znázorněno na obrázku výše). Tyto snímky se staly symbolem

koncentračních táborů, i když mrtví nebyli popraveni. Spojenci tábor uzavřeli do karantény, aby dostali epidemii tyfu pod kontrolu. Karanténa se ukázala jako neúčinná při zastavení epidemie a spojenečtí vojáci byli nuceni zapálit tábor plamenomety, aby zabili vši. Níže je fotografie spojenecké karantény v Belsenu s cedulí varující návštěvníky, aby jeli pomalu, aby se zabránilo šíření tyfu.

Pronásledování Židů v nacistickém Německu

Pomineme-li veškeré debaty ohledně holokaustu a jeho dopadu na Židy a nacistické Německo, nikdo by nezpochybňoval, že Židé, stejně jako všichni ostatní během druhé světové války, utrpěli velké neštěstí a byli zejména vystaveni bezprecedentnímu pronásledování a šikaně na rasovém základě. Mezinárodní židovstvo však veřejně a otevřeně vyhlásilo válku nacistickému Německu, a nacisté proto považovali Židy za nepřátelskou bojující skupinu

zvláštního významu. Židé byli v mnoha německých městech zcela vykázáni a měli zakázán přístup k mnoha povoláním, včetně provozování zásilkových obchodů, poskytování služeb na veřejných trzích, přijímání objednávek na zboží a zastávání vedoucích pozic v německých továrnách.

V roce 1938 jim bylo zakázáno měnit si jména na „německy znějící“. Později téhož roku byli nuceni přidat ke svým původním jménům (v závislosti na pohlaví) prostřední jméno Sarah nebo Israel, aby se od ostatních ještě více odlišili.

V roce 1939 bylo německým Židům zakázáno navštěvovat veřejná divadla a filmová představení. Bylo jim odepřeno studium na univerzitách a jiných vzdělávacích institucích a byli podrobeni zvláštním daním. Ve školách se vyučovala a podporovala hrubá protižidovská propaganda a v listopadu 1938 bylo Židům zakázáno navštěvovat německé školy.

Byli také vystaveni vlnám fyzických útoků. Jedním z nejzávažnějších příkladů byla událost z roku 1938, kdy polský Žid žijící v Paříži, Herschel Grynszpan, zavraždil německého diplomata Ernsta vom Ratha. Tato vražda vyvolala následující den v Německu protižidovské nepokoje, které vešly ve známost jako Kristallnacht („Křišťálová noc“ – pojmenovaná tak proto, že sklo z rozbitých výkladů židovských obchodů leželo na mnoha ulicích jako křišťál).

Německá vláda však byla vnímavá k veřejnému mínění. To se projevilo v roce 1943, kdy se v Berlíně konala veřejná demonstrace známá jako protest v Rosenstrasse. Asi tisíc německých žen vyjádřilo svůj nesouhlas s plánovanou

deportací svých židovských manželů a dospívajících synů na východ. Protesty vedly k propuštění všech 1 200 internovaných Židů a míšenců a většina z nich válku přežila.

Ačkoli byl nacistický stát v roce 1945 zničen a jeho přeživší vůdci byli krátce po válce popraveni vítěznými Spojenci, Hitler a Třetí říše zůstávají jedním z nejdiskutovanějších témat v populární kultuře. Filmy, knihy, umělecká díla, prohlídky, politické diskuse a debaty o tomto období stále zuří a v dohledné budoucnosti se nezdá, že by jejich intenzita měla polevit. Intenzivní propaganda namířená proti Hitlerovi, která se objevuje dodnes, a to na denní bázi, vytvořila klima, ve kterém je napadán i objektivní pokus o přehled tohoto období. Jednoho dne, pokud to evropští lidé vydrží tak dlouho, bude možné diskutovat o Hitlerovi a Třetí říši v jejich správném historickém kontextu, aniž by to vyvolávalo emotivní reakce.

KAPITOLA 66: Konec nadvlády bílé rasy – dekolonizace a „občanská práva“

Po skončení druhé světové války dominovaly následujících čtyřicet pět let tři témata: proces dekolonizace v Africe a Asii; zrušení rasové segregace ve Spojených státech a s ním spojená éra „občanských práv“; a období nepřátelství mezi SSSR a Západem, známé jako studená válka. Ve všech těchto událostech hrála rasa klíčovou roli.

Na konci druhé světové války byly evropské národy fyzicky i psychicky oslabeny. Mocenské poměry se jednoznačně přiklonily na stranu Spojených států a Sovětského svazu. Tyto faktory, spolu s nárůstem rasového uvědomění a etnického nacionalismu mezi nebílými, vedly přímo k poválečné vlně dekolonizace.

Zároveň skončila rasová segregace v Americe, když se černí opět stali mocnou politickou silou. Éra „občanských práv“, jak se jí začalo říkat, přinesla některé z největších rasových střetů v americké historii – ale nikdy nevyřešila skutečný problém, a to dosažení skutečné rasové rovnosti, která zůstává stejně nedosažitelná jako vždy.

Rozpad Britského impéria

Jako držitelka největšího počtu kolonií stála Británie před nejtěžším úkolem ze všech, když se snažila zbavit svých držav co nejdůstojnějším způsobem. To však nebylo vždy možné, zejména s ohledem na četná násilná osvobozenecká hnutí nebílých, která se objevila po druhé světové válce.

Většinou byla tato hnutí financována nebo zásobována Sovětským svazem, který v procesu dekolonizace viděl způsob, jak zasáhnout Západ a zároveň si vytvořit pevné spojence v třetím světě.

Vláda Labouristické strany v Británii, která nahradila vládu Winstona Churchilla při prvních volbách po válce, formálně uznala, že éra impéria skončila. Zahájila poválečnou dekolonizační kampaň tím, že v roce 1947 udělila nezávislost Indii a Pákistánu a v roce 1948 Barmě a Cejlonu (Srí Lance). Poté se Britové rychle zbavili všech svých ostatních kolonií a do poloviny 60. let udělili plnou nezávislost i posledním africkým územím.

Sionistická teroristická kampaň proti Britům v Palestině

Židovští nacionalisté v Palestině vedli v 40. letech 20. století dlouhotrvající teroristickou válku proti Palestincům a britským úřadům v Palestině. Při těchto incidentech, mezi něž patřil i bombový útok na hotel King David v Jeruzalémě v červenci 1946, při kterém zahynulo devadesát jedna lidí, bylo zabito mnoho britských vojáků. Bombu nastražila teroristická skupina Irgun, k jejímž členům patřil i Menachem Begin, pozdější izraelský premiér.

SIONISTICKÝ TEROR V PALESTINĚ

Hotel King David, Jeruzalém, 1946: vyhozen do vzduchu při bombovém útoku sionistů; při útoku zahynulo asi devadesát lidí, včetně vysokých britských důstojníků.

Po několika takových incidentech Británie nakonec splnila slib daný v Balfourově deklaraci z roku 1917 a udělila Palestině nezávislost. Nově založená Organizace spojených národů dostala nezáviděníhodný úkol rozdělit tento region mezi Araby a Židy. Mezi oběma stranami vypukla válka, která s různou intenzitou trvá dodnes. Izrael, hlavně díky bezvýhradné podpoře ze strany USA a většiny evropských zemí, si udržel převahu a rozšířil své hranice. Tento proces způsobil vysídlení

velkého počtu palestinských Arabů a je dodnes hlavní příčinou konfliktu na Blízkém východě.

Ghana se stala první africkou zemí, která získala nezávislost

V únoru 1948 vypukly v Akkře na Zlatém pobřeží první nepokoje namířené proti bělochům. O devět let později Britové udělili této zemi nezávislost a ta byla okamžitě přejmenována na Ghanu – první africký stát, který získal nezávislost v postkoloniální éře.

Příklad Ghany vedl k hnutí za nezávislost v celé zbytku Afriky. Guinea získala nezávislost v roce 1958 a do roku 1960 se osamostatnilo dalších sedmnáct afrických států. Mezi nimi byly Nigérie (1960), Sierra Leone (1961), Tanganika (1961, později Tanzanie), Uganda (1962), Keňa (1964), Zambie (1964), Malawi (1964), Gambie (1965), Botswana (1966) a Svazijsko (1968).

Jedinou britskou kolonií, která tento trend zvrátila, byla Jižní Rhodésie, kde se bílí osadníci odmítli vzdát moci Afričanům. Následovala krvavá válka, jak je podrobně popsáno jinde v této práci, než byla moc nakonec v roce 1980 předána.

BÍLÁ KRÁLOVNA PADLA

Černošské dítě se dívá na převrácenou sochu královny Viktorie v Guineji, kterou tam Afričané svrhli poté, co se tato kolonie v roce 1958 osamostatnila od Británie.

Uhuru se šíří po východní Africe

Uhuru je svahilské slovo pro „svobodu“ a stalo se nejčastěji používaným výrazem pro proces dekolonizace v Africe. Svahilština se nejčastěji mluví na východním pobřeží

Afriky a právě tam v 50. letech 20. století vznikla v britských koloniích řada protibělošských teroristických hnutí.

Ve východoafrické kolonii Keňa se skupina zvaná Mau-Mau stala zastáncem černého nacionalismu, alespoň mezi jedním kmenem, Kikuyu. Mau-Mau se účastnili iniciačních obřadů podobných voodoo, které údajně zahrnovaly lidské oběti, a britské úřady je vnímaly s hrůzou.

Mau-Mau rozpoutali teror proti roztroušeným britským kolonistům a po sérii vražd byl v roce 1952 vyhlášen výjimečný stav.

O dva roky později, v rámci překvapivého manévru zvaného Operace Anvil, dvacet pět tisíc britských vojáků obklíčilo hlavní město Nairobi a zatklo každého Afričana v metropoli. Afričané byli odvezeni do táborů obehnaných ostnatým drátem, kde byl každý jednotlivě vyslýchán. Všichni podezřelí z příslušnosti k Mau-Mau byli buď přesunuti do jiných zadržovacích center mimo město, nebo deportováni do „rezervací“ (které byly tradičními kmenovými územími Kikuyu).

Zbytek byl propuštěn, ale asi padesát tisíc Kikuyu bylo v rámci Operace Anvil z města odstraněno.

Britové věřili, že tento krok povede k zničení hnutí Mau-Mau. Místo toho však ještě více odcizil Afričany a tisíce z nich uprchly do odlehlých lesů, aby se chopily zbraní proti bělochům. V reakci na to Britové zřídili pro Kikujy „chráněné vesnice“, které byly ve skutečnosti uzavřenými oblastmi, z

nichž, jak se doufalo, nebude hnutí Mau-Mau schopno operovat.

Do roku 1956 byl tento cíl z velké části dosažen a operační dosah Mau-Mau byl omezen – šlo však o řešení, které bylo možné udržet pouze pomocí neustálého použití zbraní.

V roce 1960 britská vláda tuto realitu přijala a zavedla postup pro předání moci africkým vládcům.

V roce 1964 byla vyhlášena Keňská republika s podzemním vůdcem Mau-Mau Jomem Kenyattou jako prvním prezidentem.

Krize v Kongu

V kolonii zvané Belgické Kongo – jedné z největších území ve střední Africe pod koloniální správou – afričtí nacionalisté rovněž zorganizovali kmenová hnutí odporu proti bílým belgickým vládcům. V roce 1959 vyvolaly nepokoje v dolním Kongu a v Léopoldville (hlavním městě, dnes známém jako Kinshasa) válku nízké intenzity proti bílým osadníkům.

Belgické koloniální úřady oznámily, že v roce 1960 se budou konat volby do orgánů částečné samosprávy, ale odmítly vydat prohlášení o úplné nezávislosti. Tento částečný ústupek Afričany jen dále rozzuřil a došlo k nové vlně útoků. Policie nebyla schopna nepokoje zvládnout a konžská armáda, složená převážně z afrických rekrutů, byla považována za nespolehlivou. Jednotky, které byly nasazeny k potlačení nepokojů, se připojily k povstání a proti všem bělochům v zemi

byla rozpoutána vlna teroru. Bandy ozbrojených vojáků v uniformách rabovaly obchody, znásilňovaly ženy v jejich domovech a bez rozdílu mlátily a vraždily bělochy.

Celá bílá populace Léopoldville uprchla a belgická vláda reagovala vysláním vojsk k evakuaci všech Evropanů. Příchod tisíců belgických vojáků byl africkým odporem interpretován spíše jako pokus o kontrarevoluční čin než jako záchranná mise, a násilí se jen stupňovalo.

Mezi belgickými vojáky a dezertéry z konžské armády (které, jaká ironie, vyzbrojili a vycvičili právě Belgičané) propukaly pravidelné boje a evakuace bělochů byla velmi často možná pouze pomocí vrtulníků doprovázených stíhačkami. I tak však záchranné mise často přicházely pro odlehlé základny příliš pozdě a více než jednou se záchranné týmy setkaly s děsivými místy masakrů, zejména jeptišek a kněží, kteří byli oblíbeným terčem rebelů.

Jakmile záchranná mise splnila své nejnaléhavější úkoly, Belgičané se stáhli a nechali Afričany napospas osudu. V červnu 1960 se země osamostatnila jako Demokratická republika Kongo (DRK). Zbývajících 100 000 bělochů krátce nato uprchlo a DRK se propadla do let kmenových válek. Mezitím byla přejmenována na Zaire, ale po dalším převratu v roce 1997 byla opět přejmenována na DRK.

Zánik Britského impéria

V roce 1952 byl poslední z loutkových egyptských králů pod britskou kontrolou svržen při převratu zorganizovaném

egyptskými armádními důstojníky a v zemi byla vyhlášena republika. O dva roky později Britové udělili Súdánu nezávislost.

V roce 1960 udělila Británie formální nezávislost Kypru. V roce 1974 došlo mezi Řeckem a Tureckem k ozbrojenému střetu o kontrolu nad ostrovem, který byl následně rozdělen mezi tyto dvě země.

Ostrovy Jamajka a Trinidad a Tobago získaly nezávislost v roce 1962 a většina ostatních ostrovů v regionu je postupně následovala. Je ironií, že tyto ostrovní státy původně neměly vůbec žádné domorodé černošské obyvatelstvo a to, co se nazývá karibskou kulturou, je ve skutečnosti pouze produktem transatlantického obchodu s otroky.

Portugalci opustili africké kolonie v roce 1975

Portugalsko si v 50. a 60. letech udrželo své africké kolonie – Mosambik a Angolu – a odolávalo všem mezinárodním výzvám, aby těmto zemím udělilo nezávislost. V důsledku toho se v obou těchto územích zrodila africká odporová hnutí. Vypukla krvavá partyzánská válka a portugalští kolonialisté se brzy ocitli v obležení.

Patová situace byla prolomena v roce 1974, kdy levicový vojenský převrat v Portugalsku svrhl pravicovou vládu. Do následujícího roku byly všechny portugalské síly staženy z Angoly a Mozambiku a tyto národy se osamostatnily.

Kromě toho se nová portugalská vláda stáhla také ze zbývajících dvou kolonií, Kapverdských ostrovů a Guineje-Bissau. Z nově nezávislých kolonií uprchl přes milion portugalských kolonistů.

Nizozemsko udělilo Surinamu nezávislost

Nizozemská kolonie Surinam, ležící v Jižní Americe, se v roce 1954 stala samosprávnou provincií Nizozemska a v roce 1975 získala plnou nezávislost. První roky nezávislosti provázel hromadný odchod čtyřiceti tisíc Surinamců, kteří se na základě svého dřívějšího nizozemského občanství usadili v Nizozemsku.

Ústup Francie z Afriky

V roce 1956 udělila Francie nezávislost koloniím Maroku a Tunisku, zatímco v subsaharské Africe se snažila potlačit nacionalistická hnutí tím, že obyvatelům černošských kolonií přiznala plná občanská práva a umožnila poslancům a senátorům z každého území zasedat ve francouzském Národním shromáždění. Tyto ústupky – které měly rasové důsledky, neboť Afričanům umožňovaly usadit se ve Francii – nestačily k uspokojení afrických požadavků na úplnou nezávislost. V důsledku toho se velká množství území zcela osamostatnila od francouzské nadvlády.

Mezi ně patřila Pobřeží slonoviny (1960), Dahomey (dnes Benin, 1960), Francouzský Súdán (dnes Mali, 1960),

Francouzská Guinea (1958), Mauritánie (1960), Niger (1960), Senegal (1960), Francouzská Horní Volta (dnes Burkina Faso, 1960), Francouzský Togoland (dnes Togo, 1960), Čad (1960), Oubangui-Chari (dnes Středoafrická republika, 1960), Republika Kongo neboli Francouzské Kongo (1960), Gabon (1960), Francouzský Kamerun (dnes součástí státu známého jako Kamerun, 1960) a ostrov Madagaskar (1960).

V ALŽÍRU BYLI ZMASAKROVÁNI BÍLÍ OSADNÍCI

Na schodech pošty v ulici Rue d'Isly v Alžíru leží zavražděni bílí francouzští civilisté. Padesát bělochů bylo zastřeleno alžírskou policií pod francouzským koloniálním velením během protestního shromáždění proti plánovanému předání moci Alžířanům.

Charles de Gaulle nařídil stažení vojsk z Alžírska

Francouzská kolonie v Alžírsku přilákala do roku 1950 více než milion bílých osadníků. Tito osadníci byli později známí jako „Pied-Noir“. Duch nezávislosti se zmocnil i alžírských Arabů a v polovině 50. let vzniklo protifrancouzské nacionalistické hnutí, které uvrhlo zemi do občanské války trvající v letech 1954 až 1962.

Alžírské odbojové hnutí, známé ve francouzštině jako Front de Libération Nationale (FLN), zahájilo svou partyzánskou kampaň v listopadu 1954 sérií útoků na bílé osadníky, které se staly známé jako Toussaint Sanglante (neboli „Krvavý svátek Všech svatých“).

Odpor Pied-Noirů proti FLN se proměnil v oficiální odbojové hnutí známé jako Organisation de l’armée secrète (OAS, neboli „Organizace tajné armády“), které tvořili francouzští vojáci, kteří bojovali proti Alžířanům. OAS také zahájila násilnou kampaň proti představitelům francouzské vlády, kteří hráli klíčovou roli v procesu udělování nezávislosti Alžírsku. V dubnu 1962 se OAS dokonce pokusila provést státní převrat proti francouzské vládě pod vedením Charlese de Gaulla, ale nakonec neuspěla ve svých pokusech zabránit předání moci FLN, k němuž došlo v červenci 1962.

Bílí osadníci v Alžírsku byli zmasakrováni

7. dubna 1962 bylo v uličce Rue d'Isly v Alžíru arabskou policií zastřeleno padesát civilistů z řad Pied-Noirů během protestu proti rozhodnutí vlády předat moc Frontě národního osvobození (FLN).

V den, kdy Alžírsko získalo nezávislost, vtrhli Arabové do pobřežního města Oran, kde se soustředilo bílé obyvatelstvo, a začali bez rozdílu útočit na Evropany. Útoky zahrnovaly lynčování, mučení a střelbu a trvaly několik hodin.

Odhaduje se, že při následujících masakrech byly zabity nejméně tři tisíce bělochů. Drtivá většina bílých osadníků uprchla a během několika týdnů bylo Alžírsko zbaveno svého obyvatelstva z prvního světa. Alžírsko se však vrátilo, aby pronásledovalo Francii.

Miliony arabských Alžířanů se usadily ve Francii a přinesly s sebou směs militantního islámu a etnických konfliktů.

Francouzská kolonie v Indočíně vedla k válce ve Vietnamu

Francouzské kolonie v Asii byly během druhé světové války z velké části zničeny japonskou okupací Indočíny. Na konci války se Francie pokusila obnovit svou nadvládu nad svou předválečnou kolonií Vietnamem ve spolupráci s britskými silami na jihu a nacionalistickými čínskými armádami na severu. To vyvolalo novou válku s Viet Minhem, komunistickou armádou vedenou Ho Či Minem.

Francouzi bojovali proti Vietnamcům v takzvané první indočínské válce v letech 1946 až 1954. Tento konflikt skončil, když francouzské síly – v nichž bylo velké množství žoldáků – byly poraženy silami Ho Či Mina v rozhodující bitvě u Dien Bien Phu v květnu 1954. Francouzi souhlasili s opuštěním Indočíny téhož roku na základě dohody známé jako Ženevské

dohody. Spojené státy se poté zapojily do dění ve Vietnamu v rámci probíhající studené války s komunisty (jak je popsáno v následující kapitole). To nakonec vyústilo v konflikt, který byl v Americe nazýván „vietnamská válka“ a ve Vietnamu „americká válka“.

Konec rasové segregace ve Spojených státech

Dekolonizaci třetího světa doprovázel ve Spojených státech nárůst černošského sebevědomí a rasového uvědomění. To zase vedlo k hnutí, které se stalo známým jako hnutí za „občanská práva“ a které vyústilo v pád veškeré formální rasové segregace v Americe.

V americké politice existovaly jasné rasové rozdíly již od prezidentství Franklina Roosevelta, kdy poprvé většina černochů hlasovala pro Demokratickou stranu. Tuto příslušnost si udrželi dodnes. Poprvé, kdy černí voliči sehráli významnou roli při volbě amerického prezidenta, bylo v roce 1948, kdy byl Harry Truman zvolen do úřadu díky kombinaci blokového hlasování černochů a menšiny bílých hlasů. Truman si získal podporu černochů slibem, že zahájí desegregaci ozbrojených sil.

Následující prezident, Dwight D. Eisenhower, dokončil desegregaci všech vládních úřadů a ozbrojených sil, ale odmítl řešit sociální segregaci, která stále převládala, zejména na jihu.

NAACP se vyvíjí pod židovským vedením

Černoši, vedeni organizací s názvem Národní asociace pro podporu barevných lidí (NAACP - National Association for the Advancement of Colored People), se obrátili na soudy, aby prosadili zrušení všech zákonů o rasové segregaci. Navzdory svému názvu byla NAACP založena v roce 1909 několika Židy, konkrétně Juliusem Rosenthalem, Lillian Waldovou, rabínem Emilem G. Hirschem, Stephenem Wisem a Henrym Malkewitzem. Jediným „černochem“ mezi zakladateli NAACP byl W.E.B. Dubois, který byl ve skutečnosti světlým mulatem.

Joel Spingarn, profesor angličtiny na Kolumbijské univerzitě, se stal předsedou NAACP v roce 1914 a v této funkci působil s přestávkami až do své smrti v roce 1939. Jeho bratr, Arthur Spingarn, vedl právní křídlo NAACP a předseda Amerického židovského výboru, Louis Marshall, zastupoval NAACP před Nejvyšším soudem. Židovská účast ve vrcholném vedení organizací bojujících za občanská práva černochů pokračovala až do 80. let. Stanley Levison, židovský právník, kterého FBI označila za komunistického agenta, byl hlavním poradcem Martina Luthera Kinga ml., nejvýznamnějšího černošského aktivisty éry boje za občanská práva.

Prezidentem NAACP v 60. letech a jedním z hlavních sponzorů Kinga byl Kivie Kaplan, bývalý bostonský podnikatel.

Podle knihy Broken Alliance: The Turbulent Times Between Blacks and Jews in America od židovského historika Jonathana Kaufmana byli i hlavní hybatelé druhé významné organizace za občanská práva, Kongresu pro rasovou rovnost (Congress of Racial Equality - CORE), Židé. „V organizaci

CORE byl hlavním sběratelem finančních prostředků a klíčovým autorem projevů Jamese Farmera Marvin Rich, jehož později vystřídal další židovský bojovník za občanská práva, Alan Gartner. Židé tvořili více než polovinu bílých právníků, kteří odjeli na jih bránit demonstranty za občanská práva.

„Tvořili polovinu až tři čtvrtiny přispěvatelů organizacím za občanská práva, a to i těm radikálnějším, jako byl [Student Nonviolent Coordinating Committee] SNCC“ (Broken Alliance: The Turbulent Times Between Blacks and Jews in America, Jonathan Kaufman. New York: Charles Scribner's Sons, 1988, str. 85–86).

Jedno z prvních právních vítězství NAACP přišlo v roce 1944, kdy byly zakázány primární volby Demokratické strany, v nichž mohli hlasovat pouze běloši. V květnu 1954 dosáhla NAACP rozhodnutí Nejvyššího soudu USA, známého jako Brown v. Board of Education of Topeka, které zakázalo rasovou segregaci ve všech amerických veřejných školách. Toto rozhodnutí zvrátilo princip „oddělených, ale rovných“, který byl základem veškeré sociální segregace od rozhodnutí Nejvyššího soudu v případu Plessy v. Ferguson z roku 1896.

Následná soudní rozhodnutí z let 1955 a 1956 přiměla místní samosprávy, aby zveřejnily plány na zrušení rasové segregace, a ukončila rasovou segregaci ve vnitrostátní dopravě.

AMERIČTÍ BĚLOŠI BYLI POD HROZBOU ZBRANÍ DONUCENI K INTEGRACI

Rasová integrace pod hrozbou zbraní. Bílí žáci jsou v září 1957 v Little Rocku v Arkansasu vojáky s vytasenými bajonety nuceni navštěvovat rasově integrovanou střední školu.

Little Rock – Nucená integrace pod hrozbou zbraní

Bílí obyvatelé jižních států se ostře postavili proti snahám o zrušení rasové segregace ve školách. V září 1957 nařídil guvernér Arkansasu Orval

E. Faubus státní Národní gardě, aby zabránila devíti černošským studentům v docházce na střední školu Central High School v Little Rocku v Arkansasu.

23. září, po řadě střetů mezi černochy a bělochy v Little Rocku, vyslal prezident Eisenhower federální jednotky, aby donutily bílé studenty chodit do školy společně s černými studenty. Vojáci s namířenými puškami a ozbrojení bajonety odvedli protestující bílé žáky do tříd.

Do prosince 1955 se díky sérii veřejných protestů vedených Kingem podařilo prosadit zrušení rasové segregace ve veřejné dopravě na jihu.

Autobusová doprava

I když byla formální rasová segregace v obytných oblastech zrušena, běloši a černoši stále žili ve většině měst a obcí v oddělených čtvrtích. V reakci na to federální soudy nařídily přeskupení školních obvodů a zavedly praxi „busing“. Ta spočívala v používání autobusů k přepravě dětí z rasově segregovaných čtvrtí do škol, kde většinu žáků tvořili příslušníci jiné rasy. Někdy tyto autobusové cesty přesahovaly vzdálenost padesáti mil tam i zpět.

Autobusová doprava vyvolala velké množství rasových incidentů a ačkoli je teoreticky stále součástí amerických zákonů, masivní odchod bělochů z amerických měst tuto praxi z velké části zneplatnil. Zpráva z roku 2005 o stavu amerických škol uváděla, že „podíl černošských žáků ve školách s převahou bílých žáků byl na nejnižší úrovni od roku 1968“ („Overcoming Apartheid“, Jonathan Kozol, The Nation, 19. prosince 2005).

Opatření k odstranění rasové segregace se vztahovala i na vysoké školy. K závažnému rasovému incidentu došlo v roce

1962, když se černošský student pokusil zapsat na Univerzitu v Mississippi. Proti protestu bílých studentů se zvedla protidemonstrace černochů a vypukly rasové nepokoje, při nichž byli zabiti dva lidé a 375 jich bylo zraněno. K hlídkování na univerzitním kampusu byla povolána Národní garda státu Mississippi. Další incidenty na Alabamské univerzitě vedly amerického prezidenta Johna F. Kennedyho k vyslání federálních vojsk, aby prosadily integraci i na tomto kampusu.

Dalším krokem bylo napadení státních zákonů USA, které zakazovaly mezirasová manželství, u soudů. Mezi lety 1942 a 1967 zrušilo čtrnáct amerických států zákony proti smíšeným sňatkům. V případu známém jako Loving v. Virginia (1967) zrušil Nejvyšší soud USA všechny zákony zakazující mezirasová manželství a do roku 1968 byly všechny formy de jure segregace prohlášeny za protiústavní.

Zákon o volebním právu z roku 1965

Kennedy se chystal připravit komplexní zákon na prosazování „občanských práv“, když byl v roce 1963 zavražděn v Dallasu v Texasu. Jeho nástupce, Lyndon B. Johnson, oznámil, že v Kennedyho legislativním úsilí bude pokračovat, a výsledkem byl zákon z července 1963, který zakazoval diskriminaci při využívání federálních prostředků a ve veřejných zařízeních.

Zároveň byla zřízena „Komise pro rovné pracovní příležitosti“, která měla zajistit, aby běloši zaměstnávali v soukromých podnicích stejný počet černochů. To byl počátek

systému rasových kvót, který měl praktický dopad v podobě prosazování diskriminace bělochů. Americké podniky byly (a v některých oblastech stále jsou) nuceny zaměstnávat nebílé, jakmile byla dosažena určitá kvóta, i když se přihlásili lépe kvalifikovaní bílí uchazeči.

V lednu 1964 byla americká ústava novelizována, aby se zabránilo jakémukoli místnímu úřadu používat registraci k volbám jako podmínku pro hlasování. Nakonec v roce 1965 podepsal Johnson komplexní „Zákon o občanských právech“, správněji nazývaný Zákon o volebním právu. Tím byla ústavní novela z ledna 1964 legislativně prosazena.

Zákon o volebním právu také zakázal používání testů gramotnosti pro voliče. To umožnilo velkému počtu černochů konečně se zaregistrovat k volbám. Například v Mississippi se podíl černochů registrovaných k volbám zvýšil ze 7 procent v roce 1964 na 59 procent v roce 1968.

ZÁBĚRY Z RASOVÝCH NEPOKOJŮ V AMERICE V LETECH 1960–1980

Nucená integrace na školní úrovni v Bostonu přivedla do ulic tisíce bělochů, jak dokládá tato demonstrace z roku 1974, která protestovala proti soudnímu příkazu nařizujícímu rasovou integraci.

Policie zajišťuje ozbrojenou ochranu černým dětem, které jsou autobusy převáženy po Bostonu do škol pro bílé, 1974.

Příslušník Národní gardy v pohotovosti, zatímco se v Detroitu během černošských nepokojů v roce 1967 hroutí budovy v plamenech. Na bílé hasiče, kteří se pokoušeli uhasit požáry, byla vypálena střelba.

Navzdory společenským změnám propukají nepokoje černochů

Navzdory rychlému tempu společenských změn mnoho černochů nezaznamenalo žádné zlepšení své bezprostřední kvality života ani životní úrovně. V důsledku toho, že očekávání nesplnila realitu, propukla nová vlna nepokojů

černošského obyvatelstva. První závažné nepokoje vypukly v roce 1963 v Cambridge v Marylandu. K obnovení pořádku byla povolána Národní garda. Byla to předzvěst toho, co mělo přijít.

Nepokoje ve čtvrti Watts v Los Angeles v roce 1965, jedny z nejhorších v 60. letech, trvaly šest dní, stály život 34 lidí a způsobily škody ve výši 40 milionů dolarů. Podobné nepokoje vypukly v černošských čtvrtích ve třiceti velkých amerických městech.

Téměř každé centrum velkého města se proměnilo v zónu bojů, když se bílí policisté pokoušeli dostat pod kontrolu davy vzbouřených a rabujících černochů. V letech 1964 až 1968 bylo při černošských nepokojích zabito celkem 215 lidí a způsobeny škody ve výši 250 milionů dolarů.

Vládní představitelé byli těmito nepokoji zmateni. Teoreticky by měli mít černí méně důvodů než kdy jindy k nepokojům, protože veškerá segregace byla zrušena a programy pozitivní diskriminace začaly plně fungovat. Prezident Johnson jmenoval komisi v čele s bývalým guvernérem státu Illinois Ottem Kernerem, aby vyšetřila příčiny nepokojů černochů.

Zpráva Kernerovy komise, vydaná v roce 1968, varovala před rostoucí rasovou polarizací ve Spojených státech a uváděla, že „národ směřuje k dvěma společnostem, jedné bílé a jedné černé – odděleným a nerovným“.

Sotva zaznělo toto varování, vypukla v dubnu 1968 nová vlna nepokojů, když byl Martin Luther King ml. v Tennessee zavražděn bílým mužem. Opět bylo nutné povolat federální jednotky, aby potlačily následnou anarchii. Černošské nepokoje

sužovaly americká města ještě desítky let poté, nejčastěji vyvolané domnělým případem „policejního rasismu“ (obvykle když policista údajně zastřelil černého podezřelého). Pokaždé byly v postižené oblasti rozděleny miliony dolarů z federální pomoci, aby se pokusily uklidnit vzbouřence.

Americká města čelí odchodu bílého obyvatelstva

Rostoucí urbanizace černošského obyvatelstva, spojená s problémy v podobě zvyšující se kriminality, rostoucích rasových napětí a integrace škol – která bez výjimky vedla ke zhoršení úrovně vzdělávání – dala vzniknout jevu zvanému „útěk bělochů“. Celé čtvrti s převážně bílým obyvatelstvem se stěhovaly z velkých amerických měst do okrajových předměstí.

Tímto způsobem se mnoho center měst stalo oblastmi výhradně pro černochy. S odchodem bělochů odešly i podniky a daňová základna. V důsledku toho čelila řada těchto měst ekonomickému kolapsu a některá, jako například bývalá průmyslová velmoc Detroit, se proměnila v trosky, ačkoli v nich stále žilo velké množství černochů.

„ÚTĚK BĚLOCHŮ“ A ZNIČENÍ AMERICKÝCH MĚST

Na konci dvacátého století se téměř každé větší americké město stalo „městem s menšinovou většinou“, jak zní politicky korektní výraz – jinými slovy, městem, kde převažují nebílí obyvatelé. K této situaci došlo v důsledku „útěku bělochů“ (kdy se běloši jednoduše vyhýbali rostoucímu počtu a chování nebílých) a klesající porodnosti mezi bílým obyvatelstvem. Dvě fotografie nahoře a dole, pořízené v Detroitu, ilustrují tento problém a budoucnost Ameriky, pokud se tento trend nezvrátí.

Případ Bakke zakazuje rasové kvóty

Systém rasových kvót pro vzdělávací a soukromé instituce utrpěl ránu v důsledku rozhodnutí Nejvyššího soudu USA z roku 1978 ve věci Regents of the University of California v. Bakke, v němž bylo Kalifornské univerzitě zakázáno zavádět rasové kvóty, avšak bylo jí povoleno zohledňovat rasu jako jeden z faktorů v rámci přijímacího řízení. Soud později rozhodl, že rasové preference soukromé společnosti, jejichž cílem bylo napravit dřívější diskriminaci, neporušovaly zákon o občanských právech, a potvrdil federální zákon, který vyžadoval, aby určitý procentní podíl vládních zakázek byl přidělen podnikům, které nevlastní běloši.

V roce 1991 se prezident George H. W. Bush pokusil nařízením zrušit všechny programy pozitivní diskriminace. Toto nařízení nebylo nikdy uplatněno a vedlo k tomu, že americký Kongres přijal zákon o občanských právech z roku 1991, který omezil práva zaměstnanců žalovat pro prokázanou diskriminaci.

V důsledku toho programy pozitivní diskriminace stále existují a jsou americkou vládou horlivě prosazovány, více než půl století poté, co byly zrušeny poslední zákony o segregaci. Například § 717 hlavy VII Zákona o občanských právech z roku 1964 a § 501 Zákona o rehabilitaci z roku 1973 vyžadují, aby všechny federální agentury Spojených států zavedly programy pozitivní diskriminace v oblasti pracovních příležitostí pro všechny federální zaměstnance.

K prosazování těchto zákonů, které jsou ve skutečnosti pouze legalizovanými předpisy o diskriminaci bělochů, slouží samostatný vládní orgán – Komise pro rovné pracovní příležitosti (EEOC - Equal Employment Opportunity Commission).

Přehled občanských práv – obrovský neúspěch

Ačkoli hnutí za občanská práva dosáhlo svých bezprostředních cílů – ukončení segregace –, není pochyb o tom, že selhalo. Podle všech sociálních ukazatelů se životní úroveň černochů v Americe zhoršila. Například zpráva z roku 2011 vydaná organizací „Detroit Regional Workforce Fund“ (partnerství veřejného a soukromého sektoru) odhalila, že 47

procent dospělých obyvatel Detroitu bylo funkčně negramotných – což představuje obrovský pokles oproti 60. letům.

V roce 2009 zpráva amerického Úřadu pro spravedlnost uváděla, že ve vězení je více než 840 000 černochů, což je číslo, které zastíní míru uvěznění v 60. letech. Pokud k nim připočteme osoby v podmínce, číslo stoupne na více než milion.

V roce 2004 žilo 24,7 procenta černochů pod hranicí chudoby. Vražda je hlavní příčinou úmrtí černochů ve věku 15 až 34 let. V roce 2004 tvořili černoši 64 procent všech zatčení za násilné trestné činy a 71 procent všech zatčení za loupeže v USA. To vše se stalo navzdory tomu, že USA od 60. let poskytly chudým černochům federální pomoc ve výši více než 2,5 bilionu dolarů. Města spravovaná černými Američany – Washington DC, Detroit, Filadelfie a další – se vyznačují úpadkem, rozkladem, mimořádně vysokou mírou násilné kriminality, drogami, válkami gangů a ekonomickým úpadkem.

Rasa rozhoduje o všem

Otázka rasy určovala osudy jak samostatných kolonií, tak i jejich diaspor v prvním světě. Téměř všechny kolonie zaznamenaly úpadek, pokud jde o bohatství, postavení, infrastrukturu a dosažené úspěchy – a tento vývoj se odráží i u nebílých populací v prvním světě.

KAPITOLA 67: Pád zdi – zhroucení komunismu

Britská a americká vláda si ještě před koncem druhé světové války uvědomily, že Sovětský svaz nemá v úmyslu dodržet svůj dřívější slib, že ve východní Evropě nastolí demokratické vlády.

Podezření západních mocností se potvrdilo, když komunisté zavedli jednostranné systémy ve východním Německu, Polsku, Maďarsku, Bulharsku, Československu, Rumunsku, Albánii a Jugoslávii. Ve všech těchto státech byly uplatňovány základní principy marxismu; soukromé vlastnictví majetku se stalo nemožným a veškeré výrobní a obchodní prostředky přešly pod státní kontrolu. Nakonec byly v každé zemi zavedeny policejní systémy, které měly sledovat obyvatelstvo a odhalovat jakékoli známky nepokojů.

Studená válka

Ačkoli SSSR a západní mocnosti byly během války spojenci, po porážce Německa se jejich vztahy zhoršily. Tření mezi oběma stranami postupně narůstalo a v následujících desetiletích se několikrát stalo, že se obě strany téměř dostaly do války. Naštěstí k tomu nikdy nedošlo a „válka“ zůstala „studená“, což vedlo k používání tohoto termínu pro označení období od roku 1945 do roku 1990.

Rozdělení Německa mezi SSSR a západní Spojence se stalo ústředním bodem konfliktu. Na konci války byl Berlín, ačkoli ležel uvnitř sovětského sektoru, rozdělen na čtyři zóny, z nichž každou okupoval jeden z vítězných spojenců – Francie, Británie, Amerika a SSSR. V červnu 1948 se Sověti pokusili

vytlačit západní Spojence z Berlína tím, že uzavřeli veškerý silniční a železniční přístup do města.

Západní Spojenci na to reagovali nepřetržitým zásobováním města leteckou dopravou v rámci operace, která vešla ve známost jako berlínský vzdušný most (Berlin Airlift). Sověti v květnu 1949 ustoupili a blokádu zrušili.

NATO a Varšavská smlouva

V dubnu 1949 uzavřely Spojené státy, Kanada a deset západoevropských zemí smlouvu o vzájemné obraně a pomoci, známou jako Severoatlantická aliance (NATO). V reakci na to vytvořil Sovětský svaz v roce 1955 ze svých východoevropských spojenců organizaci, která se stala známou jako Varšavská smlouva.

Následujících třicet šest let stály Varšavská smlouva a NATO proti sobě jako potenciální válčící strany na hranicích mezi východní a západní Evropou. Obě strany byly vyzbrojeny velkým množstvím konvenčních a jaderných zbraní a vypracovaly pohotovostní plány na invazi na území druhé strany. Patová situace skončila až pádem komunistického bloku a formálním rozpuštěním Varšavské smlouvy v roce 1991.

Ve východní Evropě propukají protikomunistická povstání

Komunisté se při budování svých diktatur ve východní Evropě setkávali s ojedinělým, avšak závažným odporem. K prvnímu významnému povstání došlo v roce 1953 v NDR, poté

co se stávka v Berlíně proměnila v rozsáhlé protesty ve stovkách měst tohoto komunistického státu. Povstání bylo násilně potlačeno sovětskými tanky. V následujících pouličních bojích nebo při popravách po skončení povstání přišlo o život více než šest set lidí.

Další povstání se odehrála v Polsku a Maďarsku v roce 1956 a v Československu v roce 1968. Všechna byla potlačena spojenými ozbrojenými silami Varšavské smlouvy a znovu se objevila až těsně před pádem komunismu.

BERLÍNSKÉ POVSTÁNÍ 1953

Sovětské tanky se seřadily u slavného hraničního přechodu „Checkpoint Charlie“ mezi východním a západním Berlínem

během berlínského povstání proti komunistické vládě ve východním Německu v roce 1953.

Konflikty v zemích třetího světa

Ačkoli dvě velmoci stojící za Varšavskou smlouvou a NATO – SSSR a USA – během studené války nikdy nevstoupily do otevřeného konfliktu, vedly proti sobě boje prostřednictvím řady svých zástupců v Latinské Americe a Africe. Komunistická Čína navíc, ačkoli nebyla formálně spojencem Sovětů, podporovala komunistická povstalecká hnutí v jihovýchodní Asii, což pro Spojené státy znamenalo značné finanční i lidské ztráty.

Korejská válka

V červnu 1950 napadly Jižní Koreu jednotky komunistické Severní Koreje. Američané oznámili, že zasáhnou na pomoc Jihokorejcům, a v listopadu komunistická Čínská lidová republika prohlásila, že podpoří Severní Koreu. V Koreji vypukla „horká“ válka mezi jednotkami OSN pod vedením USA a čínskými silami. SSSR přímo nezasáhl a omezil svou účast na dodávkách vojenské pomoci komunistickým armádám.

Zpočátku se zdálo, že komunističtí útočníci zvítězí, ale protiútok je zatlačil zpět za 38. rovnoběžku, která tvořila hranici mezi oběma národy. Velitel západními mocnostmi podporovaných sil OSN, veterán druhé světové války generál

Douglas MacArthur, v jedné fázi pohrozil invazí do Číny, ale americká vláda mu v tom zabránila ze strachu, že by to mohlo vyvolat přímou válku se Sovětským svazem.

Korejská válka skončila v roce 1953 a hranice mezi Severní a Jižní Koreou byly obnoveny do původní podoby podél 38. rovnoběžky. USA přišly v tomto konfliktu o více než třicet tři tisíc mužů.

Kubánská raketová krize

Ostrov Kuba, ležící v Karibském moři asi devadesát mil od pobřeží Floridy, byl v roce 1959 obsazen povstalci pod vedením Fidela Castra, podporovanými komunisty. Komunistická Kuba se brzy ocitla pevně v orbitu SSSR jako vojenský spojenec, k velkému zděšení Spojených států.

V srpnu 1962 americká vláda tajně financovala pokus kubánských disidentů svrhnout Castrovu vládu, který vyústil v neúspěšnou invazi známou jako „Zátoka sviní“. Krátce po tomto útoku Kubánci povolili SSSR vybudovat na Kubě odpalovací rampy, odkud mohly mezikontinentální balistické střely (ICBM) snadno zasáhnout cíle na území USA. Tajné základny byly odhaleny americkými špionážními letouny U-2 v říjnu 1962. Americký prezident John F. Kennedy oznámil, že Amerika uvalila na Kubu vojenskou „karanténu“, a požadoval, aby SSSR stáhl veškerou svou techniku.

Sovětské lodě přepravující bombardéry a rakety byly v Atlantském oceánu zadrženy a sledovány americkými silami a nad Kubou byl sestřelen špionážní letoun U-2. Několik týdnů

se zdálo stále pravděpodobnější, že vypukne tolik obávaná „horká“ válka mezi USA a SSSR.

Patová situace skončila v říjnu 1962, kdy Sověti souhlasili s demontáží a odstraněním svých raketových základen na Kubě. Na oplátku se USA musely zavázat, že nikdy nezaútočí na Kubu a že demontují určité typy mezikontinentálních balistických raket, které rozmístily v Evropě a Turecku.

FOTOGRAFIE Z AMERICKÉHO ŠPIONÁŽNÍHO LETADLA ODHALUJÍ SOVĚTSKÉ RAKETY NA KUBĚ

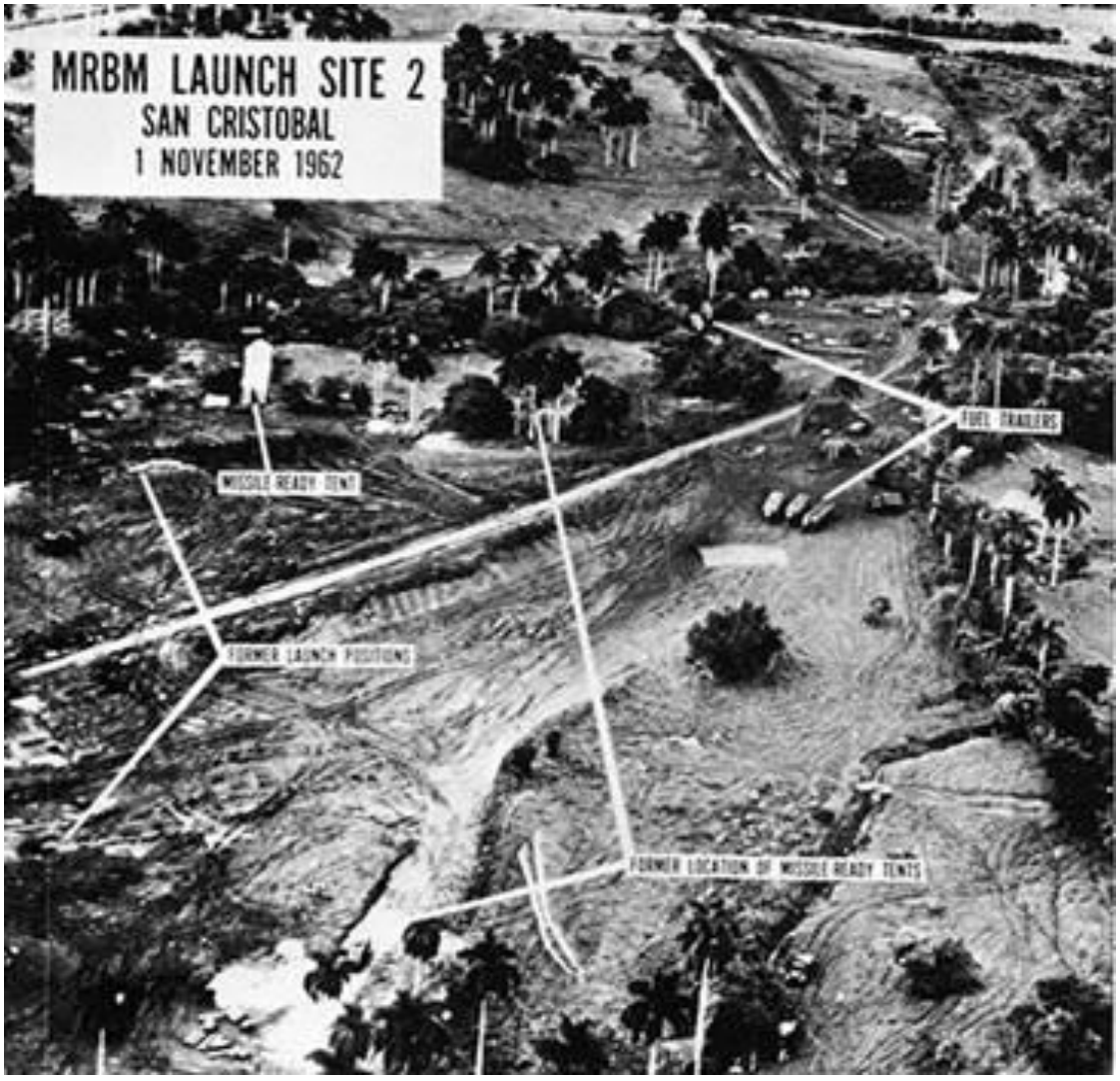

Fotografie pořízené americkým špionážním letadlem, které v roce 1962 zveřejnila vláda Johna F. Kennedyho, dokládaly přítomnost sovětských raket připravených ke startu na Kubě. Další dodávky raket a sovětských bombardérů byly na moři zadrženy americkým námořnictvem (viz níže) a svět se několik týdnů pohyboval na pokraji třetí světové války.

Válka ve Vietnamu končí předvídatelnou katastrofou

Odchod Francouzů z Indočíny v roce 1954 zanechal mocenské vakuum, které vedlo k vzniku komunisty ovládaného severu pod vedením dlouholetého vietnamského nacionalisty Ho Či Mina a antikomunistického jihu pod vlivem západních spojeneckých mocností, které se snažily podpořit francouzský koloniální režim.

V roce 1956 vyhlásila jižní část země nezávislost a sever zorganizoval komunistickou podzemní armádu zvanou Vietcong, aby zahájila partyzánskou válku proti jihu. Válka se postupně stupňovala a v roce 1960 byli jako poradci nasazeni první američtí vojáci. V roce 1965 byly nasazeny první americké bojové jednotky a vypukla zuřivá válka v džungli.

Do roku 1968 bylo ve Vietnamu nasazeno více než 550 000 amerických vojáků. Navzdory drtivé materiální převaze se Američanům nedařilo dosáhnout pokroku a byli postupně zatlačováni zpět. Také se ukázalo, že většina vietnamského obyvatelstva podporovala Vietcong a byla proti zahraniční intervenci ve Vietnamu. Americké síly byly nakonec staženy v srpnu 1973 a jih padl do rukou komunistů v roce 1975. V tomto zbytečném konfliktu zahynulo nejméně 58 000 Američanů a odhaduje se, že bylo zabito až 500 000 Kambodžanů a Laosanů.

Válka ve Vietnamu byla pro komunisty obrovským úspěchem a pro Spojené státy první velkou vojenskou porážkou v historii.

Africké státy využívané jako zástěrky během studené války

Komunistický blok si také úspěšně získal spojence v Africe. Sovětský svaz a Čína dokonce mezi sebou soupeřily o to, kdo bude zásobovat a ovlivňovat antikoloniální černošské povstalecké armády v Africe. V důsledku toho se různé černošské nacionalistické organizace nechaly snadno ovlivnit a prohlásily se za „komunisty“ či „socialisty“ (ačkoli ve skutečnosti neměly o filozofických konceptech těchto ideologií příliš hluboké znalosti).

SSSR byl při získávání spojenců v Africe úspěšnější, protože komunisté byli více než ochotni dodávat zbraně černým nacionalistům k použití proti evropským osadníkům – což se zdráhaly udělat i liberální americké vlády.

Komunisté také v období studené války velmi úspěšně hráli na rasovou kartu prostřednictvím své podpory protibělošských černých partyzánských armád v Rhodésii a Jižní Africe.

Tato pomoc nebyla pouze materiální: v 70. a 80. letech byly do Angoly vyslány tisíce kubánských vojáků, aby bojovaly proti jihoafrické armádě. USA tajně pomáhaly protikomunistickým černým partyzánům v Angole a využívaly Jihoafričany jako zásobovací trasu. Tento podnik nakonec selhal a v Angole se k moci dostal také černošský komunistický režim.

USA a Západ nakonec nebyly schopny navázat v Africe během období dekolonizace ani studené války žádné významné spojenectví a určitý vliv získaly až po rozpadu Sovětského svazu.

Sovětská invaze do Afghánistánu v roce 1979 se stala jejich Vietnamem

V polovině 70. let čelila afghánská vláda spojená s komunisty sílícím povstaleckým útokům ze strany islámských militantů. Rostoucí napětí podél hranic, slábnoucí vliv v Íránu, Iráku a Pákistánu a obavy z šíření islámského fanatismu do Sovětského svazu společně přiměly SSSR k invazi do Afghánistánu v říjnu 1979.

Ačkoli byla invaze z konvenčního hlediska úspěšná – sovětské síly se přehnaly přes zemi a obsadily všechna hlavní

centra –, vypukla partyzánská válka vedená islámskými militanty známými jako mudžáhidové.

Vrchní velení SSSR také zjistilo, že jeho jednotky z muslimských sovětských republik nejsou spolehlivé, protože mnoho z nich dezertovalo k mudžáhidům. V důsledku toho byli Sověti nuceni spoléhat se při hlavních vojenských operacích v Afghánistánu na běloruské jednotky.

AFGHÁNISTÁN – VIETNAM SOVĚTSKÉHO SVAZU

Sovětská obrněná vozidla na pochodu v Afghánistánu, konec 80. let. Sovětská invaze do Afghánistánu dokázala, že se běloši nemohou spolehnout na muslimské jednotky z jižních sovětských republik. To zase ukázalo, že etnický rozpad SSSR byl nevyhnutelný. Tato nakonec marná válka se stala jedním z

klíčových momentů vedoucích k rozpadu SSSR a v konečném důsledku i ke konci světového komunismu.

Válka v Afghánistánu poskytla Spojeným státům vzácnou příležitost obrátit situaci v boji proti ozbrojeným povstalcům ve svůj prospěch. Americké tajné služby financovaly, vyzbrojovaly, cvičily a zásobovaly mudžáhidy v boji proti Sovětům, a jen díky této záchranné lince se afghánským povstalcům podařilo udržet se v boji dostatečně dlouho, aby komunisty vyčerpali. Válka v Afghánistánu se v SSSR ukázala jako velmi nákladná a neoblíbená. Do roku 1989 sloužilo v tomto konfliktu asi 620 000 sovětských vojáků a nejméně 14 000 jich bylo zabito. V roce 1989 začaly Sovětským svazem vanout větry změn a jeho vůdce Michail Gorbačov nařídil posledním ruským jednotkám, aby opustily zemi.

Válka v Afghánistánu urychlila pád Sovětského svazu a neschopnost armády spoléhat se v tomto konfliktu na jiné než běloruské jednotky odhalila palčivé rasové a etnické rozdíly, které vedly k rozpadu SSSR.

Michail Gorbačov a perestrojka

V březnu 1985 zvolila Komunistická strana Sovětského svazu (KSSS) Michaila Gorbačova svým novým generálním tajemníkem. K překvapení svých kolegů podpořil koncept perestrojky („restrukturalizace“ nebo „přestavba“) a zavedl řadu reforem, které byly pro zastánce tvrdé linie v jeho straně nepřijatelné.

Jednou z prvních reforem, na nichž Gorbačov trval, bylo zavedení voleb s více kandidáty v rámci KSSS (dříve měli „voliči“ na výběr pouze jednoho kandidáta). Odpor proti Gorbačovovým reformám narůstal a v červnu 1988 svolala KSSS mimořádnou stranickou konferenci – první od roku 1941 – aby o reformách diskutovala.

Na konferenci Gorbačov přelstil své oponenty a přesvědčil stranu, aby přijala reformy, které dále omezily kontrolu KSSS nad státem.

Reformy nabraly na obrátkách a v prosinci 1988 se vládní orgán SSSR, nazývaný Nejvyšší sovět, sám rozpustil poté, co schválil zákon, který vytvořil nový zákonodárný orgán, „Kongres lidových zástupců“, jako nejvyšší zákonodárný orgán SSSR. Tento sjezd měl 2 250 křesel, z nichž třetina byla vyhrazena pro KSSS, ale zbytek byl otevřený pro nestraníky, nikoli však pro jiné strany.

Sjezd rovněž zvolil nový, menší orgán čítající „pouhých“ 542 členů, kteří měli být zvoleni ze sjezdu. Tento nový orgán se stal faktickým parlamentem Sovětského svazu a byl opět pojmenován Nejvyšší sovět. Novost konceptu voleb otevřených i pro nestraníky vedla k tomu, že na sjezd byly zvoleny pouze tři sta skutečně nestranických delegátů – a do nového Nejvyššího sovětu tedy ještě mnohem méně, ale to stačilo. Zasedání parlamentu bylo poprvé v sovětské historii vysíláno živě v televizi. Diváci byli šokováni, když slyšeli, jak delegáti otevřeně kritizují nedostatky komunismu.

Přehrada se protrhla a v červnu 1989 byla z delegátů, kteří nebyli členy KSSS, vytvořena první opoziční strana s názvem „Meziregionální skupina poslanců“, vedená reformním zákonodárcem jménem Boris Jelcin. Gorbačov si udržel celkovou kontrolu nad sjezdem, hlavně díky jedné třetině míst vyhrazených pro KSSS.

V únoru 1990 byl zrušen článek 6 ústavy SSSR, který zakotvoval autoritu KSSS nad státem. Tím byl fakticky zrušen jednopartajní stát. Následující měsíc byl Gorbačov sjezdem zvolen do nově vytvořené výkonné funkce, a to do funkce prezidenta Sovětského svazu.

Ekonomické reformy urychlují rozpad SSSR

Souběžně s politickými reformami zavedl Gorbačov také opatrný program ekonomické perestrojky. V červenci 1987 umožnil nový zákon státním podnikům určovat objem své produkce na základě spotřebitelské poptávky. Mnohé z těchto podniků dostaly pokyn, aby se staly soběstačnými, což byl rafinovaný způsob, jak je připravit na přeměnu v soukromé podniky.

V roce 1988 byl přijat „zákon o družstvech“, který povoloval soukromé vlastnictví určitých druhů podniků, včetně, poprvé v historii, zahraničních investic. Zpočátku se zdálo, že reformy fungují, ale jak se prohlubovaly regionální a etnické rozpory, daňové příjmy klesaly, protože některé státy zadržovaly peníze určené centrální vládě. To byl jasný signál,

že reformovaný sovětský stát není jako sjednocená země udržitelný.

Nyní svobodně volené zákonodárné orgány sovětských republik přijaly nové zákony, které dále oslabovaly kontrolu ústřední vlády, a některé dokonce volaly po nezávislosti a rozpadu svazu.

Pád komunistických režimů ve východní Evropě

Další z Gorbačovových reforem, která měla dalekosáhlé důsledky, bylo jeho prohlášení, že Sovětský svaz bude prosazovat politiku nezasahování do vnitřních záležitostí ostatních členů Varšavské smlouvy. Jednalo se o významný odklon od dosavadní politiky, v rámci níž sovětské vojenské jednotky občas zasahovaly, aby podpořily komunistické režimy v těchto zemích.

V Polsku se lidové povstání proti komunistickému státu s jedinou stranou projevilo v odborové organizaci Solidarita, vedené Lechem Walesou. Ačkoli byla Solidarita zakázána, její široká podpora mezi lidmi donutila polské komunisty, aby ji po letech potlačování v roce 1989 legalizovali. Ve stejném roce polská vláda povolila částečně svobodné volby, kterých se Solidarita zúčastnila nominováním kandidátů. Výsledky voleb přinesly drtivé vítězství Solidarity a byla ustavena nekomunistická vláda pod vedením premiéra Tadeusze Mazowieckého.

POLSKÝ ODBOROVÝ SVAZ SOLIDARITA PROLOMIL KOMUNISTICKOU NADVLÁDU NAD VÝCHODNÍ EVROPOU

Lech Walesa, vůdce odborového svazu Solidarita, zdraví své příznivce. Odborový svaz Solidarita byl hnutím, jehož prostřednictvím byl zosnován pád komunistického režimu v Polsku. To odstartovalo „revoluce roku 1989“, které nakonec vedly k pádu všech komunistických režimů ve východní Evropě.

Polská komunistická strana získala žalostně málo hlasů a jako politický faktor byla vyřazena ze hry. Volební vítězství Solidarity posloužilo jako povzbuzení pro protikomunistická hnutí v zemích Varšavské smlouvy a je považováno za impuls k událostem, které vešly ve známost jako „revoluce roku 1989“ a které ukončily vládu jedné strany ve východní Evropě.

Maďarsko se odtrhlo od Sovětského svazu

Dalším komunistickým státem, který podlehl tlaku veřejného mínění, bylo Maďarsko. Po sérii masových veřejných demonstrací v letech 1988 a 1989 přijala Maďarská komunistická strana řadu komplexních reforem, které připravily půdu pro více stranické volby a plnou demokracii.

V květnu 1989 začala maďarská vláda odstraňovat plot podél rakouských hranic a stala se tak prvním východoevropským státem, který odstranil svou část „železné opony“ mezi východem a západem. V říjnu 1989 přijal maďarský parlament zákon, který stanovil vícepartajní parlamentní volby a přímou volbu prezidenta. 23. téhož měsíce bylo Maďarsko prohlášeno republikou a demokratické více stranické volby byly naplánovány na březen 1990.

Volby vyhrála hlavní opoziční strana, Maďarské demokratické fórum. (Komunistická strana se před volbami sama rozpustila a přetvořila se v Maďarskou socialistickou stranu. Ve volbách si vedla špatně, ale po hospodářském poklesu se vrátila ve druhých volbách, aby byla v roce 2010 opět odvolána z úřadu.)

Východní Německo a pád Berlínské zdi

Zhruba třicet tisíc východních Němců využilo příležitosti, kterou přinesl pád maďarsko-rakouské hranice, a přes Maďarsko a Rakousko se hromadně vydalo do západního Německa. V reakci na to vláda vládnoucí východoněmecké komunistické strany (známé jako „Strana socialistické jednoty“

nebo pod německou zkratkou „SED“) uzavřela hranici s Maďarskem. Úniková trasa z východního Německa byla přesměrována do Československa, odkud se pak vracela zpět do Maďarska, aby překročila hranici. Východoněmecká vláda poté uzavřela i hranici s Československem.

To už bylo příliš a ve východoněmeckých městech začaly velké veřejné demonstrace. Demonstrace se staly pravidelnou událostí každé pondělí a stovky tisíc lidí zaplnily ulice na protest proti vládě. Režim zpanikařil a hranici s Československem znovu otevřel. Východoněmcům bylo poté umožněno volně cestovat do západního Německa přes hranici, která tyto dvě oblasti dělila.

9. listopadu 1989, po omylu východoněmeckého vládního úředníka v televizi, který oznámil, že hranice jsou otevřeny s „okamžitou platností“ (což nebyla pravda), se davy Východních a Západních Němců vrhly na Berlínskou zeď a obsadily ji. Obávaní východoněmečtí pohraničníci stáli stranou a pasivně přihlíželi. Následující den se přes zeď nahrnulo ještě více Němců a začali ji fyzicky bourat.

Na začátku prosince se východním Německem přehnala vlna pokojných politických změn. Východoněmecký parlament zrušil ústavní ustanovení o jediné vládnoucí straně (SED) a na březen 1990 naplánoval vícepartajní volby. V témže měsíci se strana SED rozpadla a znovu vznikla jako „Strana demokratického socialismu“.

V září 1990 se východní Německo formálně sjednotilo se západním Německem a jeden z nejsilnějších spojenců Sovětského svazu ve východní Evropě zmizel.

Československo a „sametová revoluce“

Tváří v tvář rychlému rozpadu sousedních režimů se vláda Komunistické strany Československa vzdala krátce po prvních masových demonstracích v Praze v listopadu 1989.

Demonstrací a stávek se zúčastnilo více než půl milionu Čechů a 28. listopadu vláda oznámila, že odstoupí a předá moc vícepartajní demokracii.

Do 10. prosince byla jmenována nová nekomunistická vláda a v červnu následujícího roku se konaly první demokratické volby.

Komunistická strana se rozpustila poté, co se Československo v roce 1992 rozdělilo na Českou a Slovenskou republiku, aby se v obou těchto státech znovu zformovala jako samostatné strany pod novými názvy. V roce 1993 český parlament prohlásil Komunistickou stranu, tak jak existovala do roku 1992, za zločineckou organizaci.

Bulharští komunisté se vzdali moci, ale voliči je zvolili zpět

V listopadu 1989 se požadavky na demokracii dostaly i do Bulharska a 11. listopadu Bulharská komunistická strana odvolala svého předsedu v rámci příprav na rozpuštění aparátu jediné strany.

Masové protesty v hlavním městě Sofii ochromily celý městský provoz a v prosinci režim oznámil, že se v únoru 1990 vzdá moci. Byla jmenována prozatímní vláda a v červnu téhož roku se konaly první demokratické volby.

Bulharská komunistická strana se mezitím rozpadla a přejmenovala se na Bulharskou socialistickou stranu (BSP). Pod touto vlajkou vyhrála volby a stala se tak zvláštním jevem ve východoevropské politice po skončení studené války. Bulharská ekonomika však brzy zkolabovala a v následujících volbách byla BSP odsunuta od moci.

CEAUSESCU, KTERÝ ZTRATIL KONTAKT S REALITOU, SE SNAŽÍ UKLIDNIT RUMUNSKÝ DAV, PROSINEC 1989

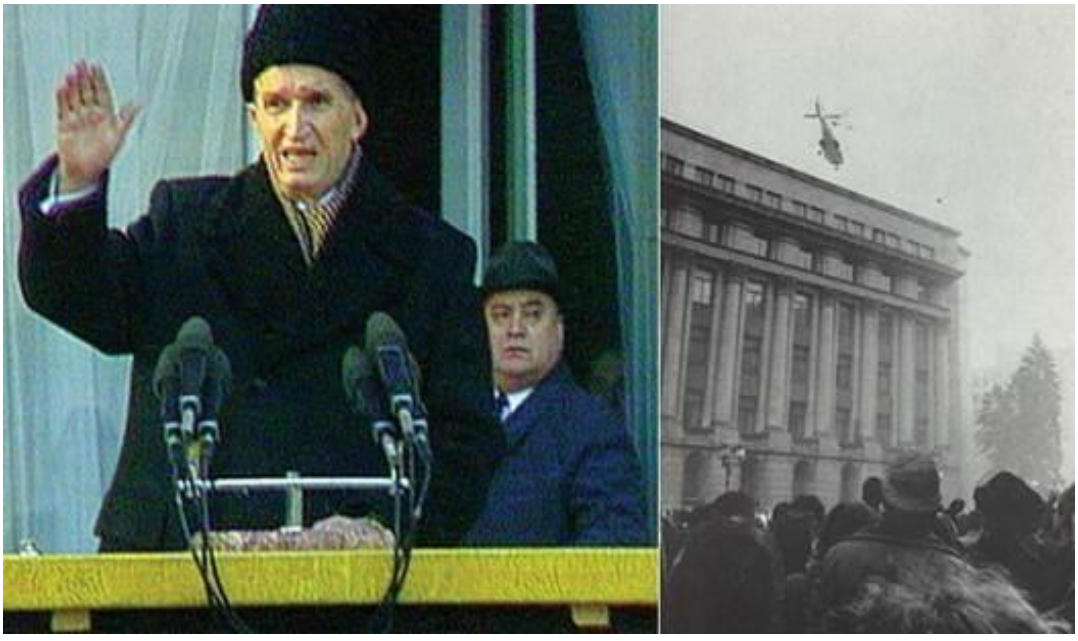

Dva snímky z posledního veřejného vystoupení vůdce Rumunské komunistické strany Nicolae Ceausescu 21. prosince 1989. Stárnoucí diktátor si zjevně vůbec neuvědomoval sílu

protikomunistických nálad v obrovském davu, který se shromáždil před sídlem strany v Bukurešti. V jednu chvíli se pokusil umlčet 250 000 lidí v davu tím, že zvedl ruku a pokynul jim, aby ztichli, a když to nefungovalo, nabídl davu zvýšení platu o sto lei (v roce 1989 to odpovídalo asi 6 dolarům) měsíčně. Dav se rozzuřil a Ceausescu byl nucen uprchnout z budovy vrtulníkem. O tři dny později byl zatčen a popraven.

Rumunská revoluce skončila popravou vůdců komunistické strany

Rumunsko bylo jediným komunistickým státem ve východní Evropě, který se svých vládců zbavil pomocí otevřeného násilí. Vládnoucí Rumunská komunistická strana (v rumunštině Partidul Comunist Roman, zkráceně PCR) byla ze všech zemí Varšavské smlouvy nejstalinističtější a nejneústupnější.

Konec však přišel rychle, i když násilně. Masové pouliční protesty v prosinci 1989 byly potlačeny vládním násilím a silou a během pokračujících střetů mezi davem a státními bezpečnostními silami v mnoha městech země bylo zabito přes tisíc Rumunů. Zabití jen dále rozdmýchalo vášně a po týdnu se státní mocenská struktura nedokázala udržet tváří v tvář takovému masovému lidovému povstání. 22. prosince rumunská armáda oznámila, že již nebude režim podporovat, a místo toho vedla masové protesty při útoku na ústředí PCR v Bukurešti.

Vůdce PCR a dlouholetý zastánce tvrdé linie Nicolae Ceausescu byl nucen uprchnout vrtulníkem ze střechy budovy, ale o dva dny později byl zatčen vojáky rumunské armády poblíž Targoviste. Po dvouhodinovém procesu byli Ceausescu a jeho manželka popraveni popravčí četou. Průběh procesu byl později téhož dne vysílán v rumunské televizi. Vládu převzala prozatímní vláda a v dubnu 1990 se konaly vícepartajní volby. PCR přestala fungovat v prosinci 1989.

Albánie

Albánie byla od konce druhé světové války pod komunistickou kontrolou a byla členem Varšavské smlouvy až do roku 1968, kdy z ní vystoupila, aby se vydala vlastní ideologickou cestou.

Antikomunistické povstání z roku 1989 se nicméně rozšířilo i do Albánie a v několika velkých městech vyústilo v protesty a nepokoje. Komunistický režim se pod vlnou protestů zhroutil, ale vyhrál první vícepartajní volby, které se konaly v březnu 1991. Následoval hospodářský kolaps a komunisté byli v následujícím roce odvoláni z funkcí.

Jugoslávie

Komunistický stát Jugoslávie, nebo-li, abychom použili jeho správný název, Socialistická federativní republika Jugoslávie, nebyl stejně jako Albánie členem Varšavské smlouvy a odchýlil se od sovětské komunistické teorie.

Ústavní reformy v Jugoslávii začaly v polovině 80. let a v roce 1988 byla založena první nekomunistická opoziční strana. V následujícím roce vzniklo několik dalších, ale konečný rozpad jugoslávského státu nastal v důsledku etnických rozporů, které rozdělily zemi, jak bylo nastíněno v předchozí části této práce. Jugoslávie byla posledním kvazikomunistickým státem ve východní Evropě, který se rozpadl, a žádná z nástupnických komunistických skupin nedosáhla významného úspěchu ve volbách konaných v rozdělených státech.

Komunističtí zastánci tvrdé linie plánují Gorbačovův pád

Tvrdé frakce Komunistické strany v Sovětském svazu sledovaly s hrůzou drama, které se odehrávalo ve východní Evropě. Uvědomovaly si, že Gorbačovův reformní proces nevyhnutelně povede k demokracii, westernizaci a rozpadu SSSR.

Zlom nastal, když Rusko 12. června 1990 pod vedením premiéra Borise Jelcina vyhlásilo svou suverenitu. Ruský státní parlament poté přijal řadu zákonů, které byly v rozporu se zákony přijatými Nejvyšším sovětem (který byl stále ovládán Gorbačovovými reformátory).

Do následujícího roku se krize prohloubila. Ekonomické reformy uvízly na mrtvém bodě a Estonsko, Lotyšsko, Litva a Gruzie vyhlásily nezávislost na Sovětském svazu. Nejvyšší sovět se pokusil o kompromis s těmito státy a o vytvoření „Smlouvy o nové unii“, která by proměnila Sovětský svaz ve

federaci nezávislých republik se společným prezidentem. Datum podpisu nové smlouvy bylo stanoveno na 20. srpna 1991. Komunističtí zastánci tvrdé linie věděli, že čas se krátí.

Šéf KGB (sovětské tajné policie) Vladimir Kryuchkov; sovětský ministr obrany Dmitrij Jazov; ministr vnitra Boris Pugo; premiér Valentin Pavlov; viceprezident Gennadij Janajev; zástupce předsedy sovětské Rady obrany Oleg Baklanov; šéf Gorbačovova sekretariátu Valerij Boldin a tajemník Ústředního výboru KSSS Oleg Šenin společně vytvořili spiknutí s cílem uchopit moc a zvrátit reformy dříve, než bude nová smlouva podepsána.

Čtyři ze spiklenců se 18. srpna vydali za Gorbačovem do jeho letního sídla na Krymu, aby ho přesvědčili, ať vyhlásí výjimečný stav nebo odstoupí. Gorbačov to odmítl a následně byl ve svém domě zadržen jednotkou KGB.

BORIS JELCIN VEDE ODPOR PROTI KOMUNISTICKÉMU PUČI V RUSKÉM PARLAMENTU

Nově zvolený ruský prezident Boris Jelcin promlouvá k obrovskému davu před budovou ruského parlamentu, 19. srpna 1991. Komunističtí radikálové se pokusili uchopit moc, aby zabránili rozpadu Sovětského svazu, a nařídili vjezd tanků do Moskvy. Ruský lid se vzbouřil a pokus o převrat byl potlačen. Byl to poslední krok k rozpadu SSSR.

„Srpnový puč“

Spiklenci se nyní znovu sešli v Moskvě, aby zahájili akci, která vešla ve známost jako „srpnový puč“. Vydali „Prohlášení sovětského vedení“, vyhlásili výjimečný stav a převzali kontrolu nad všemi státními rozhlasovými a televizními

stanicemi. Viceprezident Janajev vydal prohlášení, v němž se prohlásil za prezidenta s odůvodněním, že Gorbačov je příliš nemocný, aby mohl plnit své povinnosti, a nařídil zákaz všech novin v Moskvě, které nepodporovaly KSSS.

V ulicích Moskvy se objevily tanky a obrněná vozidla v rámci příprav na odpor, který podle očekávání tvrdého křídla měl vypuknout. Ruský prezident Jelcin, který byl jedním z prvních cílů spiklenců, ale nějakým způsobem unikl první vlně plánovaných zatčení, se 19. srpna 1991 ráno objevil na veřejnosti před budovou ruského parlamentu. Vydal prohlášení, v němž vyzval ke generální stávce, požadoval, aby Gorbačov promluvil k národu, a naléhal na armádu, aby se nepodílela na pokusu o převrat.

Během několika hodin se kolem budovy parlamentu shromáždily tisíce Moskvanů. Byly postaveny barikády a Jelcinovi příznivci se připravovali na boj. Najednou se jeden z tankových praporů prohlásil za loajální k Jelcinovi a Rusku a zaujal pozici po boku Jelcina před budovou parlamentu.

Původci puče poté nařídili vojenským jednotkám, které nepřeběhly na Jelcinovu stranu, aby zaútočily na budovu parlamentu. Po jediném střetu mezi obrněným vozidlem a civilní barikádou nedaleko parlamentu (při kterém zahynuli tři Jelcinovi příznivci) se armádní jednotky stáhly. Pokus o puč selhal.

Spiklenci se poté pokusili přimět Gorbačova, aby s nimi hovořil, ten však odmítl a místo toho požadoval, aby byl propuštěn z domácího vězení a aby mu byly obnoveny

komunikační linky (které mu byly odříznuty KGB). Spiklenci neměli jinou možnost, než souhlasit.

Gorbačov vydal prohlášení, v němž spiklence odsoudil a odvolal je ze všech jejich funkcí. Vrátil se do Moskvy a spolu s Jelcinem byl ve městě uvítán jako hrdina. Všichni spiklenci – s výjimkou Borise Puga, který spáchal sebevraždu – byli souzeni za vlastizradu. Překvapivě jim byla v roce 1994 udělena amnestie a někteří z nich byli dokonce znovu zvoleni do úřadu.

Rozpad KSSS a Sovětského svazu

Nejvyšší sovět přistoupil k odvolání vedoucích představitelů některých regionálních správ, kteří podpořili pokus o převrat. Srp a kladivo na nové ruské vlajce nahradily staré ruské císařské barvy.

24. srpna Gorbačov oznámil svou rezignaci na funkci generálního tajemníka KSSS a 29. srpna Jelcin vydal nařízení, které fakticky zakázalo činnost strany v Rusku. KSSS, která od roku 1917 vládla Sovětskému svazu železnou rukou, přestala existovat. Tvrdá komunistická křídla se přeskupila do nových stran, z nichž některé se v postsovětské éře těšily značné podpoře.

Srpnový puč také znamenal zvonění na smrt Sovětského svazu. Do konce roku 1991 vyhlásilo nezávislost jedenáct bývalých sovětských republik a odtrhly se, aby vytvořily vlastní suverénní státy.

Nakonec byl 8. prosince 1991 Sovětský svaz formálně rozpuštěn na setkání v Bělorusku mezi běloruským prezidentem Stanislavem Šuškevičem, ruským prezidentem Borisem Jelcinem a ukrajinským prezidentem Leonidem Kravčukem.

POSLEDNÍ „SOVĚT“

Poslední zasedání Nejvyššího sovětu se konalo 26. prosince 1991, aby hlasovalo o svém vlastním zrušení. Jednalo se o

hotovou věc, a proto se téměř žádný z delegátů ani neobtěžoval se zasedání zúčastnit, jak je jasně patrné na této fotografii.

Sovětský svaz byl formálně rozpuštěn a nahrazen Společenstvím nezávislých států (SNS). Gorbačov rozpuštění Sovětského svazu odsoudil, ale realita ho předběhla a on rezignoval. Poslední Nejvyšší sovět zasedal 25. prosince 1991 a hlasováním se sám zrušil.

SSSR skončil a rozdělil se na jedenáct samostatných etnických a rasově odlišných celků: Arménii, Ázerbájdžán, Bílé Rusko (přejmenované na Bělorusko), Kazachstán, Kirghizie (přejmenovaný na Kyrgyzstán), Moldavie (přejmenované na Moldavsko), Rusko, Tádžikistán, Turkmenie (přejmenovaný na Turkmenistán), Ukrajinu a Uzbekistán.

Tento rozpad se neobešel bez incidentů. V prosinci 1994 vtrhly ruské jednotky do Čečenské republiky na jihu Ruska, která vyhlásila nezávislost v listopadu 1991.

Po zničující válce, v níž zahynulo více než třicet tisíc lidí, se Rusové v březnu 1996 stáhli. Čečensko zůstalo trnem v patě Ruska a je zdrojem značné části terorismu islámského původu v Rusku.

Po pádu komunismu nastaly ekonomické potíže

Historie Ruska a mnoha zemí bývalého komunistického bloku ve východní Evropě od roku 1990 je poznamenána extrémními ekonomickými těžkostmi způsobenými problémy

spojenými s přechodem z ekonomického systému založeného na státním vlastnictví na systém soukromého vlastnictví.

Tento proces, zejména v Rusku, také otevřel dveře ekonomickému vykořisťování ze strany elitní skupiny zasvěcených osob, které měly přístup k důležitým tržním informacím ještě předtím, než se staly veřejně známými.

Mnozí z těchto zasvěcených osob – často bývalí funkcionáři komunistické strany – byli schopni získat obrovské bohatství v procesu privatizace ruských státních průmyslových odvětví, jako jsou sektory dodávek plynu a ropy, tím, že skoupili práva a infrastrukturu za směšně nízké ceny.

Nepřiměřeně velký počet členů této nové třídy ultra-bohatých tvořili Židé. Podle článku zveřejněného Jeruzalémským centrem pro veřejné záležitosti v září 1999 tvrzení Rusů, že:

> „Židé ovládají nepřiměřeně velký podíl ruské ekonomiky a ruských médií, má jistě určitý reálný základ. Říká se, že 50 až 80 procent ruské ekonomiky je v židovských rukou, přičemž vliv pěti Židů z osmi osob, které se běžně označují jako ‚oligarchové', je obzvláště nápadný. (Oligarchou se rozumí člen malé skupiny, která vykonává kontrolu nad vládou. Pět oligarchů židovského původu tvoří Boris Berezovskij, Michail Friedman, Vladimir Gusinskij, Michail Chodorkovskij a Alexander Smolenskij. Mezi další oligarchy patří Vagit Alekperov, Vladimir Potanin a Rem Vjachirev.)

Snad nejznámějším (a zároveň nejkontroverznějším) z oligarchů je Boris Berezovskij. Stejně jako většina ostatních židovských oligarchů ovládá Berezovskij podniky ve třech klíčových oblastech: těžbu a prodej významných přírodních zdrojů, jako je ropa, které jsou zdrojem obrovského bohatství; velkou banku (užitečnou pro ovlivňování průmyslu a převádění majetku do zahraničí); a několik významných médií (užitečných pro uplatňování vlivu a útoky na konkurenty).

Ovládá také významný podíl v letecké společnosti Aeroflot a moskevském automobilovém průmyslu.“ („The Role of Politics in Contemporary Russian Anti-Semitism“, Betsy Gidwitz, Jerusalem Letter, Jerusalem Center for Public Affairs, č. 414, 15. září 1999).

Židovská převaha mezi „oligarchy“ a jejich role v postsovětské ruské společnosti se stala předmětem kontroverzí jak v Rusku, tak v zahraničí, a kroky státu směřující k trestnímu stíhání osob vinných z nejhorších excesů vyvolaly obvinění z antisemitismu vůči mnoha ruským politikům.

Největší koncentrace bělochů na světě

Počet obyvatel území, která tvořila SSSR v době jeho rozpadu, se odhadoval na přibližně 250 milionů.

V roce 2010 žilo ve třech hlavních státech tvořících Společenství nezávislých států (SNS), konkrétně v Bělorusku (9,5 milionu), na Ukrajině (46 milionů) a v Rusku (141 milionů), přibližně 187,5 milionu lidí.

Z tohoto celkového počtu je až 160 milionů nebo více lidí bílého evropského původu. Ačkoli oficiální prognózy předpokládají, že bílá ruská populace v prvních několika desetiletích 21. století poklesne o několik milionů, celková populace východní Evropy a „bílého“ Ruska stále představuje největší koncentraci Evropanů na planetě.

Tato skutečnost bude bezpochyby hrát důležitou roli v nadcházejících událostech rasové historie.

KAPITOLA 68: Měnící se podoba – přistěhovalectví nebílých do bílých center

Hlavním tématem dějin bělochů v poslední čtvrtině dvacátého století byla rozsáhlá imigrace přistěhovalců z třetího světa do Evropy, Austrálie, Nového Zélandu a Severní Ameriky.

Tento pohyb obyvatelstva – který je téměř výlučně jednosměrný (z nebílých do bílých zemí) – probíhá dvěma cestami: legální a nelegální imigrací. Ať už se jedná o jakýkoli způsob, skutečností je, že do těchto zemí, kde dříve tvořili většinu bílí obyvatelé, přišly miliony a miliony nebílých, a pokud se tato situace nezvrátí, přečíslí je před koncem 21. století.

AFRICKÁ INVAZE DO EVROPY PŘES STŘEDOZEMNÍ MOŘE

Italská pohraniční hlídka zadržela u pobřeží Malty ve Středozemním moři přetíženou loď plnou potenciálních imigrantů z Afriky. Během prvního desetiletí 21. století se takto pokusily vstoupit do Evropy statisíce Afričanů. Většině z nich se podařilo v Evropě zůstat díky liberálním zákonům o „lidských právech“ v Evropské unii.

Evropa – imigrace nebílých neustále roste

Podle oficiálního statistického úřadu Evropské unie (EU), Eurostatu (se sídlem v Bruselu, Belgie), žilo v lednu 2009 ve dvaceti sedmi členských státech EU oficiálně 31 779 900 „cizinců“ (Eurostat, „Total population and resident non-national population by group of citizenship“, Migration and Migrant Population Statistics, 2009).

Zpráva Eurostatu z roku 2010 o migračních trendech uvádí: „Při pohledu na rozložení občanů ze zemí mimo EU žijících v členských státech EU podle kontinentu původu tvořili největší podíl (38,1 procenta) občané evropské země mimo EU-27, celkem 7,2 milionu lidí; z nich více než polovinu tvořili občané Turecka, Albánie nebo Ukrajiny.

„Druhou největší skupinu tvořili lidé z Afriky (24,6 %), následovali lidé z Asie (19,8 %), Ameriky (16,6 %) a Oceánie (0,9 %). Více než polovina občanů afrických zemí žijících v EU pocházela ze severní Afriky, často z Maroka nebo Alžírska. Mnoho cizinců z Asie žijících v EU pocházelo z jižní nebo východní Asie, zejména z Indie nebo Číny. Občané Ekvádoru, Brazílie a Kolumbie tvořili největší podíl cizinců z Ameriky žijících v EU“ (tamtéž).

Tyto údaje samozřejmě neposkytují podrobný obraz o skutečných rasových souvislostech probíhajícího procesu masové imigrace – protože statistiky Eurostatu vycházejí pouze z národnosti, nikoli z rasového původu. Každý imigrant z třetího světa, který získal občanství některého členského státu EU, je proto započítán jako občan „EU“ a ze statistik o migraci vyloučen.

Eurostat odmítl poskytnout údaje o populaci založené na rase, ale ve své zprávě z roku 2010 dodal, že „90 procent těch, kteří v roce 2008 získali občanství členského státu, byli dříve občany nečlenských zemí; tomu tak bylo téměř ve všech členských státech. Stejně jako v předchozích letech tvořili největší skupiny, které v roce 2008 získaly občanství členského státu EU, občané Maroka (64 000, což odpovídá 9 procentům

všech udělených občanství) a Turecka (50 000, tj. 7 procent). Ve srovnání s rokem 2007 se počet Maročanů, kteří získali občanství v EU, zvýšil o 7 procent, zatímco počet Turků, kteří získali občanství, poklesl o 10 procent. Největší podíl Maročanů získal nové občanství ve Francii (45 %), Itálii (14 %) a Španělsku (13 %). Největší podíl Turků získal nové občanství v Německu (49 %) nebo ve Francii (21 %)“ (tamtéž).

Je zřejmé, že převážná většina „nových občanů“ – a tedy i populačního růstu – v Evropě pochází z třetího světa. Navíc je většina „nových“ obyvatel EU mladá, což znamená, že demografická změna bude ještě zřetelnější, jakmile bílá populace vymře stářím.

Většina obyvatel západní Evropy bude do roku 2050 tvořena nebílými

Imigrace nebílých do Evropy začala ve významném měřítku po 50. letech 20. století a od té doby se značně zrychlila. Dříve se odhadovalo, že při stávající míře imigrace a přirozené porodnosti mezi imigranty z třetího světa by se Evropa do roku 2090 stala převážně nebílou.

Nové imigrační trendy však tento odhad zneplatnily. Populace imigrantů jiné než bílé rasy rostla exponenciálně během 90. let a prvního desetiletí 21. století a demografové předpovídají, že západní Evropa bude do roku 2050 zaplavena obyvatelstvem z třetího světa.

Problém je dvojí: masivní imigrace nebílých a klesající porodnost bílých. Čísla hovoří sama za sebe: v roce 1998 bylo

podle vládních statistik 3,2 procenta obyvatel Španělska „narozeno v zahraničí“. V roce 2007 (méně než o deset let později) to bylo 13,4 procenta.

Islámská imigrace a porodnost (financovaná evropským systémem sociálního zabezpečení) zajistily, že se muslimská populace v Evropě každých sedm let zdvojnásobí. V roce 2009 bylo sedm nejoblíbenějších jmen pro chlapce v Bruselu v Belgii Mohamed, Adam, Rayan, Ayoub, Mehdi, Amine a Hamza.

Portugalsko a Španělsko

V roce 2007 mělo Portugalsko 10 617 575 obyvatel, z nichž asi 332 137 tvořili legální přistěhovalci, převážně z třetího světa. Na konci roku 2003 představovali legální přistěhovalci asi 4,1 procenta populace. Jedná se o dramatický nárůst, uvážíme-li, že v roce 1992 tvořili cizinci pouze 1,3 procenta populace. To samozřejmě nezahrnuje značný počet nelegálních přistěhovalců, o nichž není k dispozici přesný počet.

Od roku 2000 přijalo Španělsko více než tři miliony přistěhovalců, čímž se jeho populace zvýšila o 10 procent. Do roku 2005 přesáhl počet přistěhovalců z třetího světa 4,5 milionu – přičemž drtivou většinu tvořili Maročané, Ekvádorci a Kolumbijci. V tomtéž roce program legalizace zvýšil počet legálních imigrantů o 700 000 osob. Od roku 2005 počet imigrantů nadále prudce rostl a v roce 2008 se odhadovalo, že podíl obyvatel z třetího světa dosáhl 15 procent – z celkové populace čítající přibližně 40,5 milionu. Rostoucí počet

imigrantů je hlavním důvodem mírného nárůstu porodnosti ve Španělsku. V letech 2002 až 2008 vzrostl počet obyvatel Španělska o 8 procent, z čehož 6 procent tvořili lidé cizího původu.

NEPOKOJE NEBÍLÝCH JSOU PROJEVEM ÚBYTKU BĚLOCHŮ VE FRANCOUZSKÝCH MĚSTECH

Francie se od 80. let potýká s každoročními nepokoji vyvolanými nebílými obyvateli, avšak od roku 2005 nabraly tyto nepokoje závažnější charakter. Důvodem je skutečnost, že nebílí imigranti začali tvořit většinu obyvatelstva v městských částech mnoha francouzských měst. To zase vedlo k vzniku mnoha oblastí, do nichž se francouzská policie neodváží vstoupit.

Francie

S výjimkou potomků již legálně přijatých imigrantů mimoevropského původu odhadl Francouzský národní statistický úřad (INSEE), že v roce 2006 žilo ve Francii 4,9 milionu imigrantů narozených v zahraničí. To znamená, že v daném roce tvořili nově příchozí do Francie plných 8 procent obyvatelstva. K tomuto číslu je třeba připočítat počet francouzských občanů, kteří jsou potomky imigrantů z třetího světa ve druhé nebo další generaci. V roce 1999 odhadoval INSEE, že tento počet činil přibližně 6,7 milionu.

Podle studie z roku 2004 žilo ve Francii přibližně 14 milionů osob zahraničního původu, definovaných buď jako imigranti, nebo jako lidé, kteří mají alespoň jednoho rodiče, prarodiče nebo praprarodiče imigranta.

Jedná se samozřejmě pouze o oficiální čísla, která nezahrnují nelegální imigraci, která byla a nadále je značná. V roce 2004 se odhadovalo, že celkový počet legálních i nelegálních přistěhovalců ve Francii činil přibližně 14 milionů osob. Vzhledem k tomu, že celková populace Francie v červenci 2008 činila asi 60,8 milionu, je rozumné předpokládat, že celkem asi 21 nebo 22 procent populace bylo neevropského původu.

Belgie a Nizozemsko

Ačkoli je Belgie geograficky malou zemí, patří k nejhustěji osídleným zemím na evropském kontinentu. Podle oficiálních údajů z července 2008 žilo na území o rozloze přibližně třiceti tisíc čtverečních kilometrů asi 10,4 milionu lidí

– a nejméně 10 procent obyvatelstva tvořili lidé narození v zahraničí.

V Bruselu tvoří obyvatelstvo narozené v zahraničí 28,5 procenta z celkových 970 000 obyvatel města. Imigranti z třetího světa jsou převážně Maročané, Turci a Konžané, přičemž ti poslední pocházejí z bývalé belgické kolonie v Africe. V roce 2008 byla asi polovina marocké komunity mladší patnácti let, což znamená, že ještě během jejich života se Brusel, hlavní město EU, stane městem s drtivou většinou obyvatel z třetího světa – a muslimů.

Podle údajů nizozemské vlády z roku 2009 je asi 20 procent obyvatel Nizozemska definováno jako osoby s „nezápadními“ kořeny. To znamená asi 3 miliony z celkové populace 16,6 milionu – přičemž nejméně jeden a půl milionu z nich jsou muslimové, převážně z Turecka a Maroka. Mezi mladými lidmi ve velkých městech, jako je Rotterdam, již tito imigranti tvoří většinu.

ZMĚNY V RASOVÉM DEMOGRAFICKÉM SLOŽENÍ V NIZOZEMSKU

Tento pohled z ulice v nizozemském Amsterdamu se opakuje po celé Evropě. V roce 2005 tvořili více než čtvrtinu všech dětí školního věku v Nizozemsku nebílí. To znamená, že za méně než tři generace se bílí Nizozemci stanou ve své vlastní zemi menšinou.

Německo

V roce 2007 mělo v Německu více než 16 milionů lidí cizí původ (první a druhá generace, včetně osob smíšeného původu). To představuje 20 procent z celkové populace čítající 82 milionů obyvatel. Ne všichni tito přistěhovalci však pocházeli ze zemí třetího světa a odhady uvádějí, že 12 až 15 procent obyvatel Německa tvoří nebílí.

Znepokojivé je, že mladí lidé mají větší pravděpodobnost, že budou cizího původu, než starší. Přibližně 30 procent populace ve věku patnáct let a mladší má alespoň jednoho rodiče narozeného v zahraničí. Ve velkých městech má 60 procent dětí ve věku pět let a mladších alespoň jednoho rodiče narozeného v zahraničí. Největším zdrojem imigrace nebílých obyvatel do Německa bylo Turecko, ačkoli liberální azylové zákony, které tato země měla až do poloviny 90. let, přilákaly také několik milionů dalších nebílých imigrantů z Afriky a Asie.

Velká Británie

Podle oficiálních odhadů Úřadu pro národní statistiku (ONS) činil počet obyvatel Spojeného království v roce 2010 něco přes 61 milionů, z čehož 6 620 200, tedy 11 procent, tvořili lidé nebílého původu.

Toto číslo je s největší pravděpodobností nepřesné, protože nezahrnuje odhadovaný milion nelegálních imigrantů, kteří se podle vládních zdrojů v roce 2008 v Británii nacházeli, a také velký počet osob smíšeného rasového původu. Imigrační statistiky vypracované profesorem Davidem Colemanem z Oxfordské univerzity v roce 2010 předpovídaly, že bílí Britové se v Británii do roku 2066 stanou menšinou. U mladších věkových skupin k tomuto rasovému demografickému obratu dojde ještě dříve, uvedl.

Kromě toho věkové rozložení imigrantské populace zvyšuje pravděpodobnost, že se bílí Britové stanou menšinou do třiceti či čtyřiceti let. Například v lednu 2001 byly bílé

britské děti menšinou v Londýně, Birminghamu a Leicesteru, třech největších britských městech. Zpráva z roku 2007 z Manchester University uváděla, že Birmingham se do roku 2027 stane městem, kde budou bílí v menšině.

V roce 2005 vydal ONS zprávu, podle níž 36 procent všech novorozenců v Anglii a Walesu nebylo „bílých Britů“ („Birthweight and gestational age by ethnic group, England and Wales 2005: introducing new data on births“, Kath Moser, Office for National Statistics).

Tento údaj nezahrnoval děti narozené matkám z druhé a třetí generace přistěhovalců. Údaje zveřejněné ONS v lednu 2009 odhalily, že muslimská populace v Británii vzrostla o více než 500 000 na

2,4 milionu za pouhé čtyři roky. Jejich populace se rozmnožovala desetkrát rychleji než zbytek společnosti („Muslim population ‘rising 10 times faster than rest of society,'“, The Times, 30. ledna 2009).

BRITSKÁ VLÁDA AKTIVNĚ PŘIJÍMÁ DO BRITÁNIE NEBÍLÉ

V 50. letech 20. století zahájila britská vláda cílenou politiku náboru nebílých z Karibiku a dalších částí Britského Commonwealthu, aby v Británii pracovali a usadili se. Díky tomu našli Jamajčané, jako ti výše zmínění, zaměstnání jako řidiči autobusů v Londýně. Imigrace nebílých obyvatel do Británie od té doby pokračuje.

Rakousko a Švýcarsko

Podle rakouského statistického úřadu mělo v roce 2006 v Rakousku legální pobyt 814 800 cizinců. To představovalo 9,8

procenta z celkového počtu obyvatel, který činil 8,2 milionu. Tento údaj nezahrnuje všechny naturalizace, které při započítání do údajů za rok 2006 zvyšují podíl cizinců v populaci na nejméně 15 procent. V roce 2008 bylo 16 procent obyvatel Vídně původem z třetího světa. Číslo kolem 10 procent obyvatel původem z třetího světa je proto nejpravděpodobnějším přesným odhadem pro rok 2010.

V roce 2008 byl celkový počet obyvatel Švýcarska odhadován na přibližně 7,5 milionu, z čehož nejméně 1,5 milionu nebylo švýcarského původu. Ačkoli tento údaj samozřejmě zahrnuje i obyvatele z prvního světa, stále větší počet pochází z třetího světa.

O rozsahu imigrace z třetího světa do Švýcarska si lze udělat představu na základě velikosti muslimské populace. V roce 2006 tvořili muslimové oficiálně 4,3 procenta populace, tedy více než třetinu milionu.

V roce 2009 bylo více než 20 procent všech lidí žijících ve Švýcarsku cizími státními příslušníky. Podle vládních statistik pocházela více než polovina těchto cizinců z neevropských zemí, což znamená, že je pravděpodobné, že alespoň 10 procent švýcarské populace je původem z třetího světa.

Itálie a Řecko

Počet obyvatel Itálie se v roce 2008 odhadoval na přibližně 60 milionů a podle oficiálních vládních údajů z téhož roku žilo v zemi 3,7 milionu legálních přistěhovalců, což představovalo

meziroční nárůst o 21,6 procenta. Tento počet tvořil 6,2 procenta celkové populace.

V roce 2009 přišlo do Itálie dalších 700 000 přistěhovalců a jejich počet se díky přirozené reprodukci zvýšil natolik, že se odhaduje, že do roku 2020 dosáhne 10 milionů.

Údaje řecké vlády zveřejněné v roce 2009 ukázaly, že v předchozím roce bylo asi 1,1 milionu (z celkové populace 11,1 milionu), tedy 10 procent všech obyvatel Řecka, narozeno v zahraničí. V Athénách tento podíl vzrostl na 20 procent.

Dánsko

Celkový počet obyvatel Dánska v roce 2009 činil 5,4 milionu, z čehož podle vládních údajů pocházelo nejméně 8 procent, tedy asi 430 000 lidí, ze zemí třetího světa.

V roce 1980 tvořili přistěhovalci ze zemí třetího světa podle údajů zveřejněných dánským imigračním úřadem méně než 1 procenta dánské populace.

Podle dánského statistického úřadu se počet osob s trvalým pobytem z takzvaných „nezápadních“ zemí mezi lety 1980 a 2005 zvýšil o 520 procent, tedy o 268 902 osob, zatímco odpovídající míra růstu u „Západních“ ve stejném období činila pouhých 19,8 procenta, tedy 30 000 lidí.

To znamená, že 90 procent celkového nárůstu počtu cizinců s trvalým pobytem v Dánsku pocházelo z třetího světa.

Skandinávie

Počet obyvatel Norska se v roce 2009 odhadoval na přibližně 4,7 milionu, z čehož asi 10 procent (465 300 osob) tvořili buď přistěhovalci z třetího světa, nebo lidé s přistěhovaleckým původem. V lednu 2005 činil počet uprchlíků v Norsku více než 107 000, což představovalo 2,3 procenta obyvatelstva této země.

Nebílí imigranti mají i nadále mnohem vyšší porodnost než rodilí Norové. V roce 2005 se v Norsku narodilo 64 000 dětí rodičům narozeným v zahraničí, zatímco pouze 13 800 dětí se narodilo rodičům evropského původu. Při tomto tempu růstu bude v Norsku do roku 2035 většina obyvatel tvořena nebílými.

Počet obyvatel Švédska v roce 2009 činil přibližně devět milionů, z nichž nejméně 16 procent se narodilo v zahraničí. Ne všichni tito imigranti pocházeli z třetího světa a skutečný počet nebílých byl odhadován na 10 procent, tedy necelý jeden milion.

Podle odhadu z července 2008 činila celková populace Finska 5,2 milionu, z čehož podle oficiálních údajů tvořili cizinci něco přes 3 procenta. Tyto údaje samozřejmě nezahrnují nelegální žadatele o azyl, ale zahrnují přistěhovalce z jiných zemí EU a Ruska. Podíl obyvatel z třetího světa je tedy pravděpodobně jen o něco menší než celkových 3 procenta odhadovaných v roce 2008.

To se však má změnit. Podle finské statistické služby se v roce 2007 do Finska přistěhovalo 26 050 osob ze zahraničí, z nichž pouze 4 000 pocházelo ze zemí EU.

ROZMACH ISLÁMU V RUSKU

Početná muslimská populace v Rusku má mnohem vyšší porodnost než bílí Rusové a představuje největší demografickou a bezpečnostní výzvu pro západní Rusko. Muslimové z Čečenska a dalších oblastí mají na svědomí řadu závažných teroristických útoků v Moskvě a dalších ruských městech.

Rusko

Podle odhadů ze sčítání lidu z roku 2010 činil počet obyvatel Ruska 142 905 200. Z tohoto počtu tvořili etničtí bílí Rusové 80 procent, přičemž většina nebílého obyvatelstva se soustředila na Dálném východě a na jihu země.

To znamená, že v Rusku žije k roku 2010 přibližně 109 milionů bělochů a více než 35 milionů lidí jiných ras, mezi něž patří středoasijské a mongoloidní skupiny. Nejnaléhavějším problémem Ruska není imigrace z Afriky (ačkoli příliv imigrantů z této oblasti meziročně roste), ale imigranti ze smíšeného jihu a muslimských bývalých sovětských republik: Gruzínci, Arméni, Ázerbájdžánci, Tádžikové a další. V roce 2009 se odhadovalo, že v Rusku žije 12 milionů nelegálních imigrantů, z nichž většina pochází z těchto regionů.

Předpokládá se, že čínská populace ve východních částech Ruska, tedy za Uralem, se do roku 2030 stane dominantní etnickou skupinou.

Východní Evropa

Státy východní Evropy patřily v roce 2010 k oblastem, které byly hromadnou imigrací z třetího světa zasaženy nejméně. Důvodem je především jejich relativní izolace až do pádu Sovětského svazu a hospodářské škody způsobené pěti desetiletími komunismu. Tato hospodářská zaostalost vedla k relativně (ve srovnání se západní Evropou) chudým společnostem, které pro obyvatele třetího světa nebyly přitažlivé. Jak se tyto národy rozvíjejí a ekonomicky postupují vpřed, tato situace se jistě změní.

Jediným významným prvkem populace v těchto zemích, který nepochází z prvního světa, jsou buď Cikáni, nebo Turci, přičemž obě tyto skupiny pocházejí z migrací před 21. stoletím.

Všechny níže uvedené údaje jsou přesné k roku 2008, pokud není uvedeno jinak.

Polsko mělo něco přes 38 milionů obyvatel, z nichž méně než několik set tisíc bylo nedávného neevropského původu. Zhruba 96 procent obyvatelstva tvořili etničtí Poláci, přičemž více než polovinu zbývajících 4 procent tvořili Evropané jiné národnosti. Odhadovaných 1,5 až 2 procenta zbývajícího obyvatelstva se považovalo za cikánského původu.

Česká republika měla přibližně 10,4 milionu obyvatel, z nichž méně než 100 000 bylo nedávného původu z třetího světa. Odhadovalo se, že v České republice žilo mezi 250 000 a 350 000 Cikánů.

Slovenská republika měla přibližně 5,4 milionu obyvatel, z nichž méně než 1 % pocházelo z nedávných přistěhovalců z třetího světa. Cikánská populace se však odhadovala na 5 až 10 % celkového počtu obyvatel.

Maďarsko mělo necelých 11 milionů obyvatel, z nichž méně než 1 % pocházelo z nedávných přistěhovalců z třetího světa. Počet Cikánů se odhadoval na více než 600 000, ačkoli přesná čísla byla sporná.

Rumunsko mělo něco přes 22 milionů obyvatel, z nichž asi 92 procent bylo etnického evropského původu. Zbytek tvořili buď Cikáni, nebo, jakkoli to může znít podivně, Číňané, kteří měli znatelnou přítomnost v hlavním městě Bukurešti.

Většinu obyvatelstva pocházejícího z třetího světa tvořili buď Turci (10 procent), nebo Cikáni (nejméně 5 procent, možná i více).

Ukrajina měla asi 46 milionů obyvatel, z nichž méně než 2 procenta byla neevropského původu. Bělorusko je další bývalý sovětský stát sousedící s Ukrajinou. Mělo asi 10,3 milionu obyvatel, z nichž méně než 1 procento bylo neevropského původu.

Moldavsko mělo celkový počet obyvatel kolem 4,4 milionu. Podle údajů tamní vlády tvořili obyvatelé neevropského původu méně než 2 procenta populace.

Šest zemí bývalé Jugoslávie mělo v roce 2010 extrémně nízký podíl obyvatel pocházejících z imigrantů z třetího světa, odhadovaný na méně než 1 procento. Slovinsko mělo v roce 2002 něco přes dva miliony obyvatel, z nichž méně než 1 % bylo identifikováno jako neslovinské. Všechny pobaltské státy – Estonsko (1,3 milionu obyvatel), Lotyšsko (2,3 milionu) a Litva (3,3 milionu) – měly v roce 2009 méně než 1 % obyvatel pocházejících z třetího světa.

KANADA ZTRATÍ STATUS ZEMĚ S PŘEVAHOU BÍLÉHO OBYVATELSTVA DO ROKU 2050, MOŽNÁ I DŘÍVE

Průvod čínských přistěhovalců z roku 2009 na jedné z hlavních ulic Kanady ilustruje demografické změny v rasovém složení obyvatelstva, k nimž v této zemi dochází. Pokud se současná úroveň imigrace a přirozeného přírůstku zachová, Kanada ztratí status země s bílou většinou nejpozději do roku 2050, pravděpodobně však již dříve.

Kanada

Podle odhadů kanadské vlády dosáhl celkový počet obyvatel této země v roce 2010 něco přes 34 milionů, což představuje obrovský nárůst oproti 28 milionům z roku 1996.

Za tímto populačním růstem stojí téměř výlučně imigrace z třetího světa. V Kanadě se imigranti z třetího světa označují jako „viditelné menšiny“ a podle sčítání lidu z roku 2006 roste jejich počet pětkrát rychleji než celková populace.

V pěti letech mezi lety 2001 a 2006 se populace z třetího světa zvýšila o 27,2 procenta na téměř 5,1 milionu osob, přičemž většina pocházela z Číny, Filipín a Indie. V roce 2009 tvořili imigranti z třetího světa 42,9 procenta obyvatel Toronta a 41,7 procenta populace Vancouveru.

V roce 2007 se téměř 20 procent kanadské populace narodilo jinde a oficiální vládní prognózy předpokládají, že do roku 2031 bude 33 procent obyvatel země pocházet z imigrantů z třetího světa.

Toto číslo je s největší pravděpodobností podhodnocené, protože nebyla zohledněna vyšší porodnost obyvatel třetího světa. Ve skutečnosti Kanada do roku 2040 ztratí svou většinovou bílou populaci.

NELEGÁLNÍ LATINSKOAMERICKÁ INVAZE SE CHYSTÁ PROMĚNIT AMERIKU V ZEMI TŘETÍHO SVĚTA

Mexičan zachycený při překračování americko-mexické hranice. Nelegální imigrace z Latinské Ameriky je největším demografickým problémem Spojených států a pokud bude pokračovat nezměněným tempem, velká část USA se během několika desítek let promění v zemi třetího světa.

Amerika

Podle sčítání lidu z roku 2010 činil celkový počet obyvatel Spojených států 310 233 000. Z tohoto počtu bylo podle sčítání 246 630 000 „výhradně bělochů“, 39 909 000 „výhradně černochů“, 3 188 000 „výhradně indiánů a domorodců z Aljašky“, 14 415 000 bylo „pouze asijského původu“, 592 000 bylo „pouze havajského a jiného tichomořského původu“, 5 499 000 bylo „dvou nebo více ras“, 49 726 000 bylo „hispánského původu“ (ačkoli zpráva upozorňovala, že „osoby hispánského původu mohou být jakékoli rasy“) a že kategorie „nehispánští, výhradně běloši“ čítala 200 853 000 (Tabulka 11. „Resident Population Projections by Race, Hispanic-Origin Status, and Age: 2010 and 2015“, US Census Bureau, Statistical Abstract of the United States: 2011).

Právě tento poslední údaj se blíží skutečné bílé populaci USA, což znamená, že podíl americké populace evropského původu činil na začátku roku 2010 64 procent. Jedná se o dramatický pokles oproti roku 1960, kdy běloši tvořili 88 procent populace USA (158 831 732 z celkového počtu 179 323 175 lidí).

Toto číslo zakrývá ještě závažnější faktor pro budoucnost bílé Ameriky, a to, že v roce 2009 byla většina živě narozených dětí nebílého původu. V roce 2009 tvořili nehispánští bílí necelou polovinu všech dětí ve věku tří let, což byla nejmladší věková skupina uvedená v průzkumu Úřadu pro sčítání lidu.

Ještě před pouhými deseti lety tvořili běloši více než 60 procent dětí v této věkové skupině. Podle údajů z roku 2010

poprvé převýšil počet nebílých dětí mladších dvou let počet dětí bílých.

Údaje ukázaly, že v roce 2009 mělo dvanáct států a District of Columbia méně než 50 procent bílé populace mezi dětmi do pěti let: Havaj, Kalifornie, Nové Mexiko, Texas, Arizona, Nevada, Florida, Maryland, Georgie, New Jersey, New York a Mississippi. Ještě před deseti lety mělo „pouze“ šest států a District of Columbia nebílou většinu.

Tento masivní nárůst je téměř výlučně způsoben imigrací, hlavně z Mexika, Střední a Jižní Ameriky a dalších zemí třetího světa. Zpráva Úřadu pro sčítání lidu USA (USCB) z srpna 2008 předpovídala, že do roku 2042 budou běloši v Americe absolutní menšinou.

Demografické prognózy USCB z roku 2008 předpovídaly, že v roce 2010 budou bílí Američané tvořit 68 procent populace. Tento odhad se lišil o 4 procenta, a když vezmeme v úvahu, že v roce 2009 tvořili nebílí většinu živě narozených dětí, je pravděpodobné, že i termín roku 2042 je optimistický. Jedinou mírně pozitivní zprávou pro bílé Američany od USCB je, že i když jejich podíl na celkové populaci dále klesne, jejich skutečný počet zůstane po několik desetiletí relativně konstantní.

Po roce 2050 však dojde k náhlému a dramatickému poklesu, jelikož se projeví přirozený vliv stárnutí populace (pokud se nezvýší porodnost bělochů).

Austrálie

V roce 2007 činil počet obyvatel Austrálie 21 milionů, což představuje nárůst o 2 miliony oproti stavu před pěti lety. Téměř celý tento nárůst byl způsoben přistěhovalectvím ze zemí třetího světa.

Během sčítání lidu v roce 2006 uvedlo 1 696 568 australských obyvatel, že mají předky ze Střední Asie, Jižní Asie, Jihovýchodní Asie nebo Východní Asie, a to buď samostatně, nebo v kombinaci s jiným původem. To představuje asi 8,1 procenta celkové populace.

Mezi lety 1984 a 1995 bylo 40 procent všech migrantů přicházejících do Austrálie asijského původu. V srpnu 2003 odhalila novinová zpráva, že 14 procent obyvatel Perthu, jednoho z největších australských měst, se narodilo v jihovýchodní Asii.

Více než polovina obyvatel vnitřních městských předměstí, jako jsou Highgate a East Perth (známé vietnamské enklávy), se narodila mimo Austrálii. Při současné úrovni demografického vývoje bude v roce 2025 tvořit asijské obyvatelstvo v Austrálii nejméně 27 procent.

MEŠITA V SYDNEY SYMBOLIZUJE PŘISTĚHOVALECTVÍ Z TŘETÍHO SVĚTA DO AUSTRÁLIE

Největší mešita v Austrálii, která byla záměrně pojmenována „Auburn Gallipoli“ (podle bitvy z první světové války, v níž australské jednotky utrpěly porážku při pokusu o invazi do islámské Osmanské říše), se nachází v Sydney ve státě Nový Jižní Wales.

Podle Australského statistického úřadu žilo v polovině roku 2006 v Austrálii 4 956 863 obyvatel, kteří se narodili mimo Austrálii, což představovalo 24 procent australského obyvatelstva.

Tento počet zahrnoval osoby narozené v následujících zemích: Čína (kromě Hongkongu, Tchaj-wanu a Macaa), 279 447; Vietnam, 180 352; Indie, 153 579; Filipíny, 135 619; Malajsie, 103 947; Libanon, 86 599; Srí Lanka, 70 908; Indonésie, 67 952; Fidži, 58 815; Pákistán, 19 768; a Bangladéš, 13 751.

Po započítání imigrace z Asie a Blízkého východu a bez zohlednění stále početně zanedbatelné aboriginské populace se podíl obyvatelstva z třetího světa v Austrálii v roce 2008 odhadoval na přibližně 12 procent celkové populace země a rychle rostl. Vzhledem k reprodukčním poměrům v zemích třetího světa a přirozenému úbytku populace v zemích prvního světa se Austrálie dostane blízko k většinové populaci z třetího světa ještě dlouho před rokem 2050.

Nový Zéland

V červnu 2008 činil podle oficiálního vládního sčítání celkový počet obyvatel Nového Zélandu 4,27 milionu. V předchozím kalendářním roce se počet obyvatel zvýšil o 40 300, což představuje nárůst o 1 %. Z celkového počtu obyvatel v roce 2008 tvořili přibližně 68 % lidé pocházející z „prvního světa“.

Při současném tempu imigrace se předpokládá, že podíl obyvatelstva Nového Zélandu pocházejícího z prvního světa klesne do roku 2026 na méně než 60 procent. Podíl Maorů, který v roce 2006 činil 14 procent, se výrazně nezvýší a

převážná většina nárůstu nebílé populace bude pocházet z imigrace.

V červnu 2006 odhadl Statistics New Zealand (SNZ), oficiální vládní statistický úřad, že asijská populace vzroste z 400 000 na nejméně 790 000 do roku 2026. Podle SNZ by se asijská populace v letech 2001 až 2021 měla zvýšit o 145 procent z odhadovaných 270 000 na 670 000.

Věková struktura populace však po roce 2026 situaci radikálně změní. Podle prognóz sčítání lidu z roku 2001 budou do roku 2021 evropské děti tvořit 63 procent všech novozélandských dětí, ve srovnání se 74 procenty v roce 2001.

Sčítání lidu z roku 2006 ukázalo, že počet lidí asijského původu se od roku 2001 zvýšil o 48,9 procenta. Díky tomuto dramatickému nárůstu předstihli lidé asijského původu obyvatele Tichomoří a stali se třetí největší etnickou skupinou. Demografové se domnívají, že lidé asijského původu předstihnou Maory a stanou se druhou největší skupinou do dvaceti let.

Vzhledem k rostoucí imigraci, přirozené porodnosti mezi původním obyvatelstvem a přistěhovalci z třetího světa a pokračujícímu úbytku obyvatelstva v zemích prvního světa je pravděpodobné, že Nový Zéland ztratí status země s většinovým obyvatelstvem z prvního světa ještě před rokem 2050.

Celosvětový úbytek bělochů

Z výše uvedených údajů o rasovém složení obyvatelstva a příslušných prognóz vyplývá, že pokud nebude masová imigrace zastavena a zvrácena, přestane být západní Evropa, Severní Amerika, Austrálie a Nový Zéland do roku 2060 převážně bílými.

Exponenciální a explozivní růst nebílé populace na Zemi – která se každých třicet let zdvojnásobí – znamená, že do roku 2100 budou bílí tvořit pouze 3 procenta světové populace – což je dramatický pokles oproti roku 1900, kdy bílí tvořili 30 procent světové populace.

KAPITOLA 69: Ragnarök – nadcházející pád Západu

Čtenáři, kteří vydrželi až sem, si již jistě všimli, že všechny významné historické události mají rasový základ. Vzestupy a pády dějin jsou výsledkem rasových a subrasových změn, vzájemného dobývání kmenů či národů a přechodu území z rukou jedné etnické skupiny do rukou druhé.

Jakmile pochopíme tuto společnou nit a základní příčinu, historie již nepůsobí jako nesmyslná směsice zdánlivě nesouvisejících událostí, ale spojuje se do souvislého a v konečném důsledku předvídatelného toku. Porozumění rasovému základu světových událostí umožňuje čtenáři předvídat budoucnost na základě toho, co je již známo. To je obzvláště relevantní ve světle faktů, které byly shrnuty v předchozí kapitole. Rostoucí počet nebílých zaplavujících Evropu, Severní Ameriku, Austrálii a Nový Zéland povede ke změně povahy a podoby těchto společností. V praktickém smyslu to znamená, že evropská civilizace, jak se vyvíjela od pozdního paleolitu před asi dvaceti sedmi tisíci lety, zmizí. Nahradí ji kultura a civilizace, která odráží charakter a normy nové populace třetího světa. Tato předpověď je založena na faktech, nikoli na domněnkách. Ti, kteří mají odvahu se podívat, již nyní mohou vidět účinky rasové změny v západní společnosti.

HLAVNÍ NÁDRAŽÍ V MICHIGANU – PŘEDZVĚST BUDOUCNOSTI AMERIKY

Podle sčítání lidu z roku 2010 tvořili 90 procent obyvatel Detroitu nebílí. V centru města je tento podíl ještě vyšší. Obrovská populace nebílých obyvatel v kombinaci s bankrotem, kriminalitou, úpadkem a každoročními žhářskými útoky proměnila Detroit – kdysi přední centrum automobilového průmyslu v USA – v ruinu. Příčina byla stejná jako ta, která zničila starověké civilizace: nahrazení bílého obyvatelstva nebílými. Nahoře je Michigan Central Station, která bývala hlavním nádražím v Detroitu. Dnes je to obrovská vícepodlažní ruina, stojící jako děsivý tichý pomník kdysi velkolepého města, z něhož bílí obyvatelé již dávno uprchli.

Belgie a subsaharská Afrika

Jsou lidé, kteří takové předpovědi odmítají jako bezvýznamné. Takový názor je krátkozraký. Pokud se třetí svět hromadně přesune do zemí prvního světa a populace prvního světa zmizí, pak se stane pouze to, že se celá planeta propadne do stavu třetího světa.

To není žádoucí stav věcí, a to ani pro první, ani pro třetí svět. Subsaharská Afrika je nejzaostalejším kontinentem na Zemi. Slavná zpráva Světové banky z roku 1989, která se zabývala úrovní rozvoje na tomto kontinentu, uváděla, že celá subsaharská Afrika (s výjimkou ropných arabských států a tehdejší Jižní Afriky ovládané bílými) měla hrubý domácí produkt (HDP) nižší než jedna malá evropská země, Belgie.

Vyhlídce, že se toto zbídačení a sociální chaos přenesou do prvního světa prostřednictvím masové imigrace, by se měli bránit lidé dobré vůle všech ras.

IMIGRACE PŘENÁŠÍ CHUDOBU Z TŘETÍHO SVĚTA DO PRVNÍHO

Ačkoli Afričané žijí na nejbohatším kontinentu světa (co se týče přírodních zdrojů), žijí v naprosté chudobě. To, spolu s nezodpovědnou porodností, vede mnoho Afričanů k tomu, že hledají lepší podmínky a utíkají do zemí, kde žijí běloši. Výsledkem je, jak ukazují statistiky, že podmínky třetího světa, které jsou typické pro obyvatelstvo třetího světa, se přenášejí i do těch zemí prvního světa, do nichž tito lidé utíkají.

Sociální nesoulad

Pro každého objektivního pozorovatele jsou již patrné známky toho, co sociologové nazývají „sociální nesoulad“. Existují například přesvědčivé důkazy, které prokazují jasnou souvislost mezi rasou a kriminalitou. Trestná činnost je jedním

z nejvýraznějších sociálních ukazatelů a slouží jako okno do společnosti, které odráží celou řadu faktorů, jako je sociální postavení a společenská odcizenost.

V každé zemi prvního světa, která má významnou imigrantskou složku z třetího světa, je míra kriminality mezi nebílou částí populace výrazně vyšší než mezi bělochy.

Tento jev se vyskytuje ve stejné podobě ve všech zemích, bez výjimky. Liberální obhájci tvrdí, že tato vysoká míra kriminality mezi nebílými je způsobena „deprivací“, „diskriminací“, „dědictvím otroctví“ (v USA), „rasismem“ a řadou dalších důvodů, které téměř vždy nějakým způsobem viní bílé lidi. Samozřejmě se nikdy nepokouší vysvětlit, co způsobuje tuto „deprivaci“ v zemích, které nemají „dědictví rasismu“ ani koloniální minulost.

Zaostalost Afriky, o které jsme se zmínili výše, je například nevysvětlitelná, vezmeme-li v úvahu historii Etiopie. Tento africký stát nikdy nebyl okupován ani ovládán cizí mocností a má svou vlastní formální státní strukturu přinejmenším od 1. století n. l. Je tedy starší než jakýkoli formální evropský stát, přesto je Etiopie stále klasifikována jako „rozvojová země“.

Etiopané, kteří emigrovali do evropských zemí, vykazují stejně vysokou míru trestné činnosti jako imigranti z bývalých evropských kolonií. Ve Spojených státech oficiální údaje z roku 2005 ukázaly, že více než 68 procent vězeňské populace tvořili nebílí (černoši a Hispánci). Podle studií organizace „The Sentencing Project“ (liberální zájmové sdružení) je v kterýkoli

daný den ve vězení více než jeden z osmi černošských mužů ve věku kolem dvaceti let.

To vyvolalo politickou krizi, protože mnoho amerických států má zákony, které odsouzeným zločincům zakazují volit. Podle zpráv v médiích bylo kvůli zákonům o zločincích zbaveno volebního práva asi 14 procent (nebo více než 1,5 milionu osob) černochů.

Podobné míry uvěznění se opakují i v jiných zemích prvního světa, zejména ve Francii, kde v květnu 2008 vyšlo najevo, že 70 procent vězeňské populace tvoří muslimové. Vzhledem k tomu, že ne všichni nebílí imigranti ve Francii jsou muslimové, celkový počet nebílých vězňů ve Francii musel být ještě vyšší.

Rasová mobilizace nebílých

Dalším jasným ukazatelem rostoucí sociální nesoudržnosti v západní společnosti je stále častější fenomén mobilizace menšinových skupin. Ten zahrnuje širokou škálu aktivit, od pozitivní diskriminace přes etnocentrické kulturní instituce až po politický aktivismus. Hlavním rysem tohoto jevu je to, že jeho účastníci – a jejich horliví zastánci z řad bílých liberálů – by byli zděšeni, kdyby se běloši pokusili napodobit jakoukoli z těchto aktivit.

Samostatné politické instituce pro domorodé obyvatelstvo

Kanadská vláda přiznala indiánům zvláštní politická práva na základě zákona o indiánech z roku 1951, který kanadským indiánům umožňuje, aby si sami určili, kdo je členem „kmene“ (neboli „band“), a to pravděpodobně na základě původu (jinými slovy, na základě rasového původu).

Zákon rovněž vymezuje indiánské rezervace, nad nimiž má federální vláda omezenou pravomoc nebo žádnou pravomoc. Existuje více než šest set indiánských „regionálních rad“, které se specificky starají o potřeby dané komunity. Do těchto rad mohou volit a být do nich voleni pouze kanadští indiáni.

V březnu 1993 získali Cree-Naskapi z Quebecu a kmen Sechelt z Britské Kolumbie formální samosprávu s obecním statusem a odpovědností vůči voličům výhradně z řad „domorodého“ obyvatelstva.

V roce 1999 vyčlenila kanadská vláda z Severozápadních teritorií federální území zvané Nunavut. Tento stát, který se rozlohou rovná západní Evropě, je určen výhradně pro Inuity (známé také jako „Eskymáci“). Nunavut znamená v inuitském jazyce „naše země“.

Indiánské rezervace v Americe jsou mnohem známější. Existuje asi 310 takových území, která dohromady tvoří 2,3 procenta rozlohy Spojených států. Tyto rezervace spadají pod takzvanou „kmenovou suverenitu“, což znamená, že Indiáni mají právo na samosprávu. Jsou oficiálně uznáváni jako „domácí závislé národy“ a jeden kmen, Navajo, vládne nad

územím, které je velikostí srovnatelné se státem Západní Virginie.

V Austrálii se Aborigincům dostává preferenčního zacházení. Mají velké množství sdružení organizovaných výlučně na rasovém základě, jako je Aboriginal Law Council, National Aboriginal Community Controlled Health Organization, velké množství aboriginských družstev a samozřejmě celé vládní ministerstvo věnované správě jejich záležitostí. Zákon o domorodých právech z roku 1993 umožnil Aborigincům si formálně nárokovat půdu na základě „předků“ (tj. rasového původu). Do první dekády 21. století bylo téměř 13 procent australského území předáno Aborigincům.

Na konceptu, že domorodí obyvatelé mají právo na své vlastní území a na politické instituce, které hájí zájmy jejich komunit, samozřejmě není nic špatného.

Jde o to, že kdyby se o stejná práva kdekoli na světě ucházeli bílí Evropané, byla by v politickém klimatu počátku 21. století označena za „rasistická“. Jedná se o zjevný případ dvojího metru, kdy jsou nebílým přiznána práva, která jsou bílým upírána – a to i přesto, že evropské národy jsou ve svých domovinách stejně původními obyvateli jako kterýkoli národ třetího světa.

Nebílé politické organizace

Dalším příkladem očividného dvojího metru uplatňovaného na základě rasového původu je existence

velkého počtu zájmových skupin, které se otevřeně vymezují na základě rasy – samozřejmě pouze pro nebílé.

V americkém Kongresu existuje formálně založený „Black Congressional Caucus“ (Černošský kongresový klub), který je otevřený pouze černochům. Existují dva hispánské kluby: „Congressional Hispanic Caucus“ (Kongresový hispánský klub) pro hispánské demokraty a „Congressional Hispanic Conference“ (Kongresová hispánská konference) pro hispánské republikány. V roce 1994 byl založen „Congressional Asian Pacific American Caucus“ (Kongresový klub Američanů asijského a tichomořského původu) pro Asiaty a Tichomořany.

Toto organizování se na základě zjevně rasových kritérií se neomezuje pouze na Kongres Spojených států. V oblasti společenského života existují televizní kanály určené výhradně pro černochy („Black Entertainment Television“) a soutěž krásy Miss Black America. Mezi další organizace černochů patří Asociace černých psychologů, Sdružení černých odborníků na zpracování dat, Mezinárodní asociace černých pojistných matematiků, Národní asociace černých veteránů, Národní asociace černých účetních, Národní asociace černošských novinářů, Národní asociace černochů v trestním soudnictví, Národní asociace černošských farmářů, Národní asociace černošských studentů práv, Národní asociace černošských absolventů MBA, Národní asociace černošských zdravotních sester, Národní asociace černošských policistů, Národní konference černošských právníků, Národní organizace pro profesní rozvoj černošských chemiků a chemických inženýrů, Národní organizace černošských žen v orgánech činných v

trestním řízení, Národní společnost černošských inženýrů a mnoho dalších. Ve skutečnosti je jich příliš mnoho, než aby je bylo možné zde všechny vyjmenovat.

Tyto organizace založené na rasové exkluzivitě se objevily také v Kanadě a ve většině evropských zemí, kde žije významná populace nebílých přistěhovalců. Stejně jako v případě sporu o pozemky domorodých obyvatel by jakýkoli pokus bělochů o založení „Kongresového klubu bělochů“ nebo „Sdružení bílých farmářů“ byl v politicky korektní atmosféře počátku 21. století odmítnut a označen za „rasistický“.

Jews! Don't mix-in-match!

Intermarriage is suicide — national and personal! There is no surer way to destroy the Jewish people than to marry out of the faith. Unchecked, the present trend of young Jewish boys and girls to choose mates of other or no religious affiliations will slowly but surely wipe out the unique Jewish identity. The values and principles which contributed so much to contemporary culture and civilization will vanish from the face of the earth. The accumulated experiences of three thousand years, the rich heritage of a people, all of which are rightfully yours, are being ignobly ignored and cast aside. What a pity! What a waste! What a shame!

JEWISH IS BEAUTIFUL

Do you realize what you are throwing away? A way of life that has given to the world some of its highest ideals of ethics and morality. A love for learning and education that has produced some of the world's greatest minds. A rock-bound faith that has enabled an oppressed and persecuted people to endure and preserve its identity far longer than almost any other nation. Where else, in today's world, can you find such strength, such beauty, such nobility of spirit? What can you hope to gain in exchange for this faith of your fathers? How can you so lightly discard that which your ancestors have so often sacrificed their lives for?

COME, LET US REASON TOGETHER

True, strange winds are blowing these days. Different values, different ideals. You may have troubling questions about Judaism and Jewishness. Perhaps you have not had sufficient opportunity to learn about your heritage, to understand and appreciate the riches it holds in store for you. So let us talk together. After all, this is not a matter for hasty decisions. We know. For over 30 years we have counseled many others with similar problems — **and many have thanked us for the guidance we have been able to give them.**

Obviously, we force no one to do anything against his will. We shame no one. We merely talk — explaining, illustrating, illuminating... and the ultimate decision is yours.

ONE FINAL WORD

If this message affects you directly, please take it to heart. If it applies to a relative or friend, urge him to contact us, or contact us yourself — we can probably help you determine how to deal with the problem. If it has no immediate application to you or yours, but you agree with our objectives, please help us in our efforts to bring this message to the broad American Jewish community. Advertising is expensive — but there is no better way to reach our lost or wavering brethren. Your contribution is tax deductible, and any amount will be welcome.

JEWS! BE JEWISH!

Gentlemen: I applaud your efforts to strengthen the Jewish identity of our youth. Enclosed is my contribution in the amount of $_____

☐ Please send further literature on your activities.

Name_____

Address_____

City_____

State_____ Zip_____

Make checks payable to Natl. Comm. for Furtherance of Jewish Education 824 Eastern Parkway, Brooklyn, N.Y. 11213.

Jews! Be Jewish!

a division of

National Committee for Furtherance of Jewish Education

824 Eastern Parkway, Brooklyn, N.Y. 11213 Phone (212) PR 8-4600

Gilbert Aronowitz • J. James Plesser • Herman H. Cohen, *Presidium*

Samuel C. Rubin, *Chairman of the Board* • Rabbi Jacob J. Hecht, *Executive Vice President*

Founded 1941

Inzerát, který 26. ledna 1973 zveřejnila v židovských novinách „Jewish Press" organizace s názvem „Židé! Buďte Židy". Inzerát správně poukazuje na to, že židovská kultura zmizí, pokud Židé budou i nadále uzavírat sňatky mimo svou víru a svůj národ. Smíšení, jak inzerát uvádí, povede k zániku Židů. Tento princip je naprosto správný a opodstatněný. Pokud si Židé, nebo jakákoli jiná skupina, chtějí zachovat svou identitu, musí se vyvarovat integrace. Dvojí metr, o který se zde jedná, je však zřejmý: žádný komerční deník by neotiskl inzerát vyzývající bělochy, aby si brali pouze jiné bělochy, aby tak zachovali bílou identitu.

Měsíce věnované historii jednotlivých ras

Ve Spojených státech a Velké Británii se oficiálně uznávané měsíce věnované černošské historii staly do konce dvacátého století pevnou součástí kulturního kalendáře. Kromě toho se ve Spojených státech zavedl také Měsíc filipínsko-americké historie, Národní měsíc hispánského dědictví, Měsíc židovsko-amerického dědictví, Národní měsíc tibetsko-amerického dědictví a Měsíc portorikánského dědictví. Každý z těchto oslavných měsíců získal uznání ze strany státu a je dotován z peněz daňových poplatníků. O zavedení „Měsíce bělošské historie“ se však dosud neuvažovalo.

S TÍM, JAK SE MĚNÍ RASOVÉ SLOŽENÍ OBYVATELSTVA, MĚNÍ SE I KULTURNÍ INTERPRETACE HISTORIE A SPOLEČNOSTI

Zkreslování historie jde ruku v ruce se změnami v rasovém složení obyvatelstva: plakát (nahoře) byl jedním z mnoha, které se hojně šířily v amerických školách a na nichž se tvrdilo, že punský vojevůdce Hannibal byl černoch. Současná mince (dole) zachycuje jeho skutečné rasové rysy. S rostoucím počtem nebílých se ve vzdělávacích institucích na Západě objevuje stále více podobných historických zkreslení.

Západní civilizace v ohrožení

Civilizace vzniká a zaniká v závislosti na tom, zda je homogenní – či nikoli – a zda její původní obyvatelstvo zůstává dominantní většinovou složkou společnosti. Historie opakovaně dokazuje, že když se původní obyvatelstvo jakékoli společnosti změní nebo ztratí své dominantní většinové postavení, změní se podle toho i kultura a povaha této společnosti.

Existují čtyři způsoby, jak může obyvatelstvo národa zaniknout:

- Zničení ve válce;
- Zahlcení jeho území imigrací za účelem získání pracovní síly;
- Fyzické smíšení s nově příchozími; a
- Klesající porodnost v kombinaci s výše uvedenými faktory č. 2 a 3.

Starověká Mezopotámie, Egypt, Řecko a Řím zanikly, protože tyto civilizace dopustily, aby jejich území zaplavili

přistěhovalci, a stejný scénář se odehrává i v dnešních západních zemích. Pokud se demografický vývoj nezastaví, stanou se běloši v Severní Americe, Evropě, Austrálii a na Novém Zélandu menšinou ještě před koncem 21. století. Poté bude jen otázkou času, než bílá rasa zcela zanikne.

Ragnarök – pád bohů

V severské mytologii nastal konec světa v rámci Ragnaröku, série katastrof a velké bitvy, které vedly ke zničení světa. Zdá se, že se toto starodávné proroctví naplňuje. Pokud nedojde k vědomé a odhodlané změně současných politických, demografických a společenských trendů, zdá se, že konec západní civilizace je na dosah, neboť je zaplavena vlnou imigrace z třetího světa.

To je velké ponaučení z historie. Kéž by bylo vyslyšeno.

DOSLOV: Poslední výzva, aneb co lze udělat?

V severské legendě o Ragnaröku vzniká nový svět poté, co ten starý pohltí oheň a voda, a v tomto novém světě pak bohové i lidé žijí navždy v míru.

Ve skutečném světě to není tak jednoduché. Když byly bílé civilizace starověkého světa poraženy, vždy se našla nová území a nové země, které bylo možné osídlit. Když padla Mezopotámie, vzrostl Egypt. Když padl Egypt, vzrostlo klasické Řecko. Když padlo klasické Řecko, vzrostl Řím. Když padl Řím, vzrostly evropské státy. Poté byl objeven Nový svět a Severní Amerika, Austrálie a Nový Zéland se staly dalšími baštami bílé civilizace.

Nyní jsou však všechny ohroženy masovou imigrací z Třetího světa. Už neexistují žádná nová území ani země, která by se dala dobýt. Je to poslední výzva pro bílou západní civilizaci.

Může Západ přežít? Jednoduchá odpověď zní ano, pokud budou podniknuty některé základní kroky.

1. V první řadě musí běloši mít více dětí. Bez tohoto základního stavebního kamene postrádá veškerá další politická činnost smysl. Historie, politika i lidské dění jsou výsledkem demografického vývoje. Pokud se lidem nedaří rozmnožovat, příroda je za to trestá vyhynutím.
2. Politická činnost musí směřovat k tomu, aby si co nejvíce bílých Evropanů uvědomilo realitu rasové otázky a její zásadní vliv na světové dění.

3. Tato politická činnost musí být vždy vedena v duchu své doby. Veškeré pokusy o politickou nekrofilii (které se snaží oživit určité minulé období, jako například Ku Klux Klan, Konfederaci nebo nacistické Německo) jsou odsouzeny k neúspěchu. Éra „nadřazenosti bílé rasy“ je pryč a veškeré pokusy o její oživení jsou pošetilé. Osud bílé rasy se rozhodne v jednadvacátém století, nikoli v minulých stoletích.
4. Tato politická činnost musí být vždy vyjádřena přiměřeným, umírněným a společensky přijatelným jazykem, pojmy a formou. Koneckonců není nic špatného na tom, požadovat pro země prvního světa stejná práva, jaká jsou přiznána všem zemím třetího světa (osvobození od kolonialismu a právo na sebeurčení). Je to ve skutečnosti zcela rozumné a normální.
5. Tato politická činnost se nesmí omezovat „pouze“ na vydávání sem tam nějaké knihy, provozování webových stránek nebo vydávání časopisu. Je nelogické tvrdit, že „neexistují žádní politici, kteří by hájili zájmy bělochů“, když ti, kdo si na to stěžují, se v praktické politice vůbec neangažují. Je samozřejmé, že žádní politici hájící zájmy bělochů nebudou existovat, pokud se všichni politicky uvědomělí lidé, kteří tyto zájmy podporují, nebudou angažovat v politické kampani a nebudou kandidovat do veřejných funkcí.
6. Politický realismus musí být heslem všech aktivistů. Příliš mnoho lidí vstupuje do politiky s falešnými očekáváními okamžitého vítězství a vyhoří, když se očekávaná sláva nedostaví. Aktivisté si musí uvědomit, že rasový pohled na

svět jde proti téměř stoleté levicové indoktrinaci. Masová média jsou z velké části zcela nepřátelská a v rukou těch, kteří tleskají rasové destrukci Západu. Není to snadná cesta a vítězství na pro-bílé politické platformě jsou, zjednodušeně řečeno, nejtěžšími cíli, jaké může aktivista zažít.

7. Naštěstí není nutné dosáhnout úplného vítězství. Stačí, aby se významná menšina západních lidí probudila k rasové realitě. Největší hrozba pro budoucí existenci bílé rasy nepochází od jiných rasových skupin, ale spíše z vlivu, který mají bílí liberálové na společnost. Všechny ostatní rasy a skupiny se chovají tak, jak se chovají, protože to vládnoucí bílá liberální elita dovoluje. A v tom je ten háček; povaha moderního liberalismu je sebevražedná. Liberálové se, pokud budou mít dost času, sami zničí. Přestanou mít děti; budou se mísit s jinými rasami a poté přestanou existovat. Dokud budou pro-bílí političtí aktivisté mít dostatek dětí a budou se věnovat rozumné a rozvážné politické činnosti, jejich politické názory nebudou v přeživší bílé komunitě narážet na odpor. Ti, kdo by mohli namítat, že počet přeživších s rasovým povědomím bude příliš malý na to, aby měl nějaký význam, by si měli uvědomit, že zakládající evropská populace v době pozdního paleolitu čítala nanejvýš několik set tisíc lidí. V Evropě již existuje více lidí – ve skutečnosti miliony – kteří hlasovali pro pro-bílé nebo protiimigrační strany. Není důvod k pesimismu, pokud jde o počty.

8. A konečně, přeživší bílé komunity budou muset realisticky posoudit svou geografickou situaci. Není dobré být rasově uvědomělou menšinou uprostřed moře nepřátelských nebílých, jak se na vlastní kůži přesvědčili Afrikánci v Jižní Africe. Až nastane ten správný čas, bude tedy třeba vážně zvážit geografickou konsolidaci bílého obyvatelstva. V tomto ohledu budou pravděpodobně hrát rozhodující roli východní Evropa a „bílé Rusko“, které poskytnou domov, v němž se budou moci bílí lidé z celého světa zotavit, přeskupit a přežít – a snad se poučit z lekcí historie.

Je něco z toho vůbec možné? Odpověď na tuto otázku bude záviset na vás, milí čtenáři, a na vašich činech.

DODATKY

Dodatek 1: Genetické důkazy o árijské invazi do Indie

„Analýzy mužského Y chromozomu a genů ukrytých v malých buněčných organelách zvaných mitochondrie ukazují, že dnešní genetické vzorce odpovídají popisu dobývání indického subkontinentu starověkými indoevropskými válečníky. Útočníci zřejmě vytlačili místní muže, vzali si jejich ženy a zavedli přísný kastovní systém, který existuje dodnes. Jejich potomci tvoří v hinduistické společnosti dodnes elitu. Dnešní genetické vzorce tak podle vysvětlení výzkumníků živě odrážejí historickou událost nebo události, k nimž došlo před 3 000 až 4 000 lety. Genetické vzorce ‚odpovídají historickému scénáři, v němž invazní kavkazoidi – především muži – zavedli kastovní systém a obsadili nejvyšší pozice, čímž zařadili domorodé obyvatelstvo, které bylo podobnější Asiatům, do nižších kast.' Data tedy naznačují, ‚že existovala skupina mužů s evropskými rysy, kteří byli z velké části zodpovědní za tuto invazi před 3 000 nebo 4 000 lety,' uvedl genetik Lynn Jorde z Univerzity v Utahu. Dále ‚když se podíváme na různé složky v rámci vyšší kasty, skupinou s největší evropskou podobností ze všech je třída válečníků, Kšatrijové, kteří jsou stále na vrcholu hinduistických kast spolu s brahmány,' řekl Jorde." — „History of Ancient Indian Conquest Told in Modern Genes, Experts Say," San Francisco Chronicle, 26. května 1999.

Dodatek 2: Genetické důkazy o přítomnosti Evropanů ve starověké Číně

„Po letech sporů a politických intrik archeologové pomocí genetických testů prokázali, že běloši obývali čínskou Tarimskou kotlinu již 1 000 let před příchodem východoasijských obyvatel. Výzkum, jehož zveřejnění čínská vláda zřejmě odkládala z obavy, že by podpořila separatismus ujgurských muslimů v nejzápadnější oblasti Sin-ťiang, vychází z nálezu starověkých vyschlých mrtvol, které byly v posledních desetiletích objeveny v okolí Tarimské pánve.“ — „Genetic testing reveals awkward truth about Xinjiang's famous mummies“ (Agence France-Presse), 19. dubna 2005.

„2 500 let stará populace z Linzi vykazovala větší genetickou podobnost se současnými evropskými populacemi než se současnými východoasijskými populacemi. 2 000 let stará populace z Linzi měla rysy, které se nacházely na pomezí mezi současnými evropskými populacemi a 2 500 let starou populací z Linzi na jedné straně a současnými východoasijskými populacemi na straně druhé. Tyto vztahy naznačují výskyt drastických časoprostorových změn v genetické struktuře čínského obyvatelstva během posledních 2 500 let.“ — „Genetic Structure of a 2,500-Year-Old Human Population in China and Its Spatiotemporal Changes“, Molecular Biology and Evolution 17:1396–1400 (2000).

Dodatek 3: Genetické pozůstatky západní Evropy v Egyptě

„Provedli jsme analýzu haplotypů Y-chromozomu u 274 nepříbuzných mužů z údolí Nilu v Egyptě s využitím polymorfismu p49a,f TaqI. Tito jedinci se narodili ve třech

regionech podél řeky: v Alexandrii (delta a Dolní Egypt), v Horním Egyptě a v Dolní Núbii. V Egyptě se vyskytuje patnáct různých haplotypů p49a,f TaqI, přičemž tři nejčastější jsou haplotyp V (39,4 %), haplotyp XI (18,9 %) a haplotyp IV (13,9 %).

Je zajímavé spojit tuto zvláštní diferenciaci mezi severem a jihem, tedy vzorec genetické variability vyplývající ze dvou genetických systémů dědičných po jednom z rodičů (mtDNA a Y chromozom), s konkrétními historickými událostmi. Na počátku egyptských dějin (3200–3100 př. n. l.) sjednotil legendární král Menes Horní a Dolní Egypt. Migrace ze severu na jih se může časově shodovat s faraonskou kolonizací Núbie, k níž došlo zpočátku během Střední říše (12. dynastie, 1991–1785 př. n. l.) a trvaleji během Nové říše, od vlády Thutmose III. (1490–1437 př. n. l.).

Hlavní migrační vlna z jihu na sever se pravděpodobně časově shoduje s obdobím 25. dynastie (730–655 př. n. l.), kdy egyptské území dobyli králové z Napaty (v Núbii). Pokud jde o méně časté Y-haplotypy v Egyptě, haplotyp VII se vyznačuje zvýšeným zastoupením severně od Středozemního moře a ve východní Evropě (Lucotte et al., [1996]). Haplotyp XV je nejrozšířenějším Y-haplotypem v západní Evropě (Lucotte a Hazout, [1996]), kde jeho četnost klesá ze západu na východ (Semino et al., [1996]; Lucotte a Loirat, [1999]).“ — „Y-chromosome haplotypes in Egypt“, American Journal of Physical Anthropology, svazek 121, číslo 1, str. 63–66.

Příloha 4: Genetické důkazy o rasovém míšení v Řecku

„Ukázalo se, že Řekové vykazují značnou příbuznost s obyvateli subsaharské Afriky (Etiopany), což je odlišuje od ostatních středomořských skupin. Řekové i Etiopané sdílejí kvazispecifické alely DRB1, jako jsou *0305, *0307, *0411, *0413, *0416, *0417, *0420, *1110, *1112, *1304 a *1310. Genetické vzdálenosti jsou menší mezi Řeky a etiopskými/subsaharskými skupinami než k jakékoli jiné středomořské skupině a nakonec se Řekové seskupují s Etiopany/subsaharskými obyvateli jak v dendrogramu sousedního spojování, tak v korespondenční analýze. Závěr je, že část řeckého genetického fondu může být subsaharská a že k tomuto smíšení došlo v nejasné, ale dávné době.“ — „HLA genes in Macedonians and the sub-Saharan origin of the Greeks“, Tissue Antigens, únor 2001, sv. 57, č. 2, str. 118–127.

Studie mitochondriální DNA v Řecku odhalila přítomnost sekvence HpaI morf 1, což je znak mongoloidů, který se sem dostal buď prostřednictvím otroctví, nebo v důsledku smíšené osmanského okupace. — „Mitochondrial DNA polymorphism in northern Greece“, National Library of Medicine, PubMed, 1: Hum Biol. 6. srpna 1994, 66(4):601–11.

Africké krevní skupiny v Řecku: „Jak je v oblasti Středomoří obvyklé, CDe je vysoké a cDe, pravděpodobně pocházející z afrického smíšení, dosahuje asi 6 procent.“ (s. 73) Kypr: „... přítomnost více než 5 procent cDe naznačuje africkou imigraci.“ (s. 73) — Mourant AE, Kopéc AC, Domaniewska-

Sobczak K. The distribution of the human blood groups and other polymorphisms, Londýn, Oxford University Press, 1976.

Podle studie provedené Lluísem Quintanou-Murcim a kol. a publikované v časopise The American Journal of Human Genetics (svazek 68, 2001, str. 537–542) se v Řecku vyskytuje 28 % haploskupiny HG9 pocházející ze Středního východu. — „Y-Chromosome Lineages Trace Diffusion of People and Languages in Southwestern Asia“, The American Journal of Human Genetics, 68:537–542, 2001.

Méně než 50 % řeckých Y chromozomů má evropský původ, přičemž většina z nich pochází z 25 % ze subsaharské Afriky a severní Afriky, z 25 % ze Středního východu a malá část z Asie. — „The Human Y Chromosome: An Evolutionary Marker Comes of Age“, Nature Reviews Genetics 4, 598–612 (2003), srpen 2003, sv. 4, č. 8.

Dodatek 5: Odkazy na rasu v klasické literatuře

V dílech Homéra, slepého básníka, jemuž se připisuje autorství dvou klasických eposů, „Iliady“ a „Odysey“, se hojně vyskytují odkazy na rasu. Zde je několik vybraných citátů:

„Zatímco tak váhal a vytahoval svůj mocný meč z pochvy, sestoupila z nebes Minerva a uchopila syna Peleova za jeho zlaté vlasy.“ — Ilias, kniha I.

„Jako kráva stojí a bučí nad svým prvním teletem, tak i zlatovlasý Menelaos se sklonil nad Patroklosem.“ — Ilias, kniha XVII.

„Tam vládne světlovlasý Rhadamanthus a lidé tam vedou snadnější život než kdekoli jinde na světě.“ — Odyssea, kniha 4.

„Věř mi,“ řekla ona (Minerva, mluvící k Odysseovi), „začnu tím, že tě přestrojím, aby tě žádný člověk nepoznal; pokryju tvé tělo vráskami; ztratíš všechny své žluté vlasy.“ — Odyssea, kniha 13.

„Na to se k němu Minerva přiblížila a řekla: ‚Synu Arceisiův — můj nejlepší příteli na světě — modli se k modrooké dívce a k jejímu otci Diovi.‘“ — Odyssea, kniha 24.

Následující citát pochází od antického dramatika Euripida: „Ó bohové! Jaká radost je poslouchat, uchopit ostnatý oštěp, přiblížit thessalské lovecké kopí k mým zlatým vlasům a pak je nechat letět.“ — Hippolytos.

Dodatek 6: Přítomnost negroidů ve starověkém Řecku

Staří Řekové nejčastěji označovali negry jako „Etiopany“. Například v díle Diodora Sicula (kniha 3.8.2) jsou Etiopané spojováni s černou pletí, kudrnatými vlasy a plochým nosem. Arrianova Indica 6.9 uvádí, že domorodci z jižní Indie, ačkoli jsou černí, nemají tak plochý nos ani tak kudrnaté vlasy jako Etiopané.

Aristoteles ve své Physiognomii 6.812A uvedl, že ti, kteří mají „kudrnaté vlasy“, a ti, kteří jsou příliš snědí (Phgn. 6.812B), jsou zbabělí. Myslel tím Etiopany. Xenofanes (Fragmenty 16, Diels) v podobném kontrastu vypráví, že

černoši zobrazují své bohy s černými tvářemi a plochými nosy, zatímco Thrákové zobrazují své bohy s modrýma očima a rudými vlasy.

Aristoteles zmiňuje ženu z Elis, jejíž dcera, narozená z černocha, nebyla negroidní, ale jejíž vnuk ano (Generation of Animals, 1.18.722A; History of Animals, 7.6.586A). Tato pasáž by neměla smysl, pokud by se nevztahovala na potomky černošsko-bělošského svazku.

Plutarchos (De Sera Numinis Vindicta, 21) vypráví podobný příběh o řecké ženě, která byla kvůli svému černému dítěti obviněna z cizoložství, ačkoli vyšetřování jejího rodokmenu odhalilo, že byla pravnučkou Etiopana. Byla zmíněna zmínka o mulatském knězi bohyně Isis: jeho rasový vzhled je popsán následovně: „... tento muž, jehož lebka patří k typu Malé Asie a jehož dolní část obličeje a krk jsou typické pro černocha, je zjevně míšencem; jedná se o mulata...“ — Poulsen P., 1913 Tête de Prêtre d'Isis Trouvée a Athènes (Mélanges Holleaux, str. 217–223. A. Picard, Paříž, s. 218 a tab. VI).

Smíšení černochů a bělochů v řeckém světě potvrzují i sochařské nálezy. Váza s vyobrazením chrámového chlapce z Olynthu je Robinsonem popsána jako chlapec s „téměř negroidními rysy“ (Robinson D. Y., 1931 Excavations at Olynthus, Part IV, The Terra-cottas of Olynthus Found in 1928, The Johns Hopkins University Press, Baltimore, s. 78, č. 384 a tab. 42).

Další hlava z Olynthu, jejíž rysy Robinson rovněž považuje za „téměř negroidní“, je dalším zřejmým výsledkem

rasového míšení (tamtéž, s. 87, č. 405 a tab. 45). Jak Aristoteles, tak Plutarchos se ve svých spisech zabývají rasovými charakteristikami míšenců černé a bílé rasy druhé a třetí generace: „Dále jsou děti podobné svým vzdálenějším předkům, od nichž nic nepochází, neboť podobnosti se opakují v intervalu mnoha generací, jako v případě ženy v Elis, která měla pohlavní styk s Etiopanem; její dcera nebyla Etiopanka, ale syn dcery ano.“ — Aristoteles, Gen. An. 1.18.722A.

„Rodiče však mohou předat podobnost až po několika generacích, jako v případě ženy z Elis, která spáchala cizoložství s negrem; v tomto případě to nebyla vlastní dcera ženy, ale dítě dcery, které bylo černé“ — Aristoteles, Hist. An., 7.6.586A.

Další odkazy na rasově smíšené typy, které se táhnou přes generace, lze nalézt v Plútarchově díle De Sera Numinis Vindicta, 21.

Příloha 7: Genetické důkazy o rasovém míšení v Itálii

„Každá z analyzovaných subregionů (severozápadní Afrika a jihozápadní Evropa) vykazuje sekvence, které pocházejí z protějšího břehu Středozemního moře. To je zvláště zřejmé v případě linií U6 a L v jihozápadní Evropě. Sekvence linie L se vyskytují s frekvencí 3 % na Pyrenejském poloostrově a 2,4 % v Itálii. Tři italské sekvence linie L byly popsány v celé Africe a zbývajících pět se nevyskytuje u více než 1 000 jedinců ze subsaharské Afriky. Přítomnost sekvencí L tedy nelze připsat migraci ze severozápadní Afriky a může místo toho

představovat genový tok z jiných zdrojů, jako je neolitická expanze nebo římský obchod s otroky.“ — „Joining the Pillars of Hercules: mtDNA Sequences Show Multidirectional Gene Flow in the Western Mediterranean“, Annals of Human Genetics, sv. 67, č. 4, s. 312, červenec 2003.

„Mezi 64 jedinci z 21 rodin s alespoň jedním známým nositelem hemoglobinu S byly africké markery krevních skupin detekovány u 7 (11 %). Tyto nálezy naznačují, že hemoglobin S je pouze jedním z mnoha afrických genů přítomných v současných sicilských populacích.“ — „Blood group phenotypes and the origin of sickle cell hemoglobin in Sicilians“, Acta Haematol, 1978, 60(6):350–7.

„Sicilský Hb S byl identický s Hb S nalezeným u černých pacientů v USA, a to jak z hlediska elektroforetické mobility na škrobovém i citrátovém agarovém médiu, rozpustnosti, rychlosti mechanické precipitace oxyhemoglobinů a minimální gelovací koncentrace, tak i z hlediska peptidového mapování a analýzy aminokyselin všech peptidů beta-řetězců. Vezmeme-li v úvahu přítomnost markerů afrických krevních skupin na Sicílii a určité historické souvislosti, zdá se být jasné, že zdrojem Hb S na Sicílii je Afrika.“ — „Sickle cell disease in Sicily“, Národní lékařská knihovna, PubMed, 1: J Med Genet. 17. února 1980, 17(1):34–8.

Podle studie provedené Lluísem Quintanou-Murcim a kol. se haploskupina HG9 ze Středního východu vyskytuje v Itálii v 20 %. — „Y-Chromosome Lineages Trace Diffusion of People and Languages in Southwestern Asia“, American Journal of Human Genetics, 68:537–542, 2001.

Příloha 8: Klasičtí římští autoři o míšení ras v Římě

Mezirasová manželství byla v době římského satirika Juvenala (55–27 n. l.) natolik běžná, že se o nich výslovně zmiňoval. Ve své Satiře VI Juvenal při úvahách o tom, zda je potrat vhodný či nikoli, varuje manžele, že jejich ženy mohou porodit mulatské děti: „Raduj se, ubohý nešťastníku; dej jí pít, ať už je to cokoli, vlastní rukou: neboť kdyby byla ochotna otěhotnět a zatěžovat své lůno skákajícími dětmi, mohl by ses snad ocitnout v roli otce Etiopana; a jednoho dne by barevný dědic, s nímž by ses raději nesetkal za denního světla, zaplnil všechna místa ve tvé závěti.“ — Juvenal, Satira VI, verše 596–600.

Římský spisovatel Martial (38–104 n. l.) při kritice nevhodného chování římských manželek zmiňuje jednu Římanku, která svému muži porodila sedm dětí, z nichž žádné nebylo jeho „rasy“. Martial říká: „Jedno z nich, s kudrnatými vlasy jako Maur, vypadá jako syn kuchaře Santry. Druhé, s plochým nosem a tlustými rty, je obrazem zápasníka Pannica... Z těch dvou dcer je jedna černá... a patří flétnistovi Crotovi.“ — Epigramy VI, 39.

Římské ženy, které měly mulatské děti, byly před římskými soudy často obviňovány z cizoložství, přičemž se tvrdilo, že smíšená rasa jejich dětí je důkazem jejich cizoložství s otroky nebo jinými nebílými muži, než byli jejich manželé. Běžnou obhajobou používanou u římských soudů byla teorie „mateřského vlivu“, která tvrdila, že na děti v děloze může mít

vliv pouhý pohled matky na osoby jiné než bílé rasy nebo její blízkost k nim. Ačkoli byla tato obhajoba směšná, použil ji slavný řečník Quintilian (35–96 n. l.) k úspěšné obhajobě římské ženy obviněné z cizoložství (Svatý Jeroným, Liber de Nominibus Hebraicis (de Genesi), ed. J. P. Migne, s. 985).

Další slavný římský řečník, Calpurnius Flaccus (kolem 2. století n. l.), se také zabýval otázkou „mateřského vlivu“ jako vysvětlením pro mulatské děti. Ve svém díle s názvem De Natus Aethiops („O etiopském narození“) nechává bílou matku mulatského dítěte říci: „Řekni mi tedy, milovala jsem černocha?“ Nemilovala a tvrdí, že „náhoda může mít v děloze velký vliv.“ O barvě dítěte říká: „Vidíš tam kůži spálenou nedokonalostí krve.“ — Bibloteca Latina, sv. 80.

Plutarchos (De Sera Numinis Vindicta, 21 [563]) vypráví příběh ženy, která porodila černé dítě a byla obviněna z cizoložství, avšak následné vyšetřování odhalilo, že jejím pradědečkem byl Etiopan.

Římský učenec Plinius (23–79 n. l.) zmínil ještě jeden příklad mulatských dětí: „Jedním z příkladů je slavný boxer Nicaeus, narozený v Byzanci, jehož matka byla dcerou z cizoložství s negrem. Její pleť se nelišila od pleti ostatních [ostatních bílých žen], ale její syn Nicaeus vypadal jako jeho negří dědeček.“ — Naturalis Historia VII.12.51.

K rasovému míšení docházelo také v římských koloniích, konkrétně v kolonii, kterou nazývali „Africa“. Claudian (365–408 n. l.) zuřil proti rasovému míšení, k němuž docházelo za vlády „Mora“ („Maura“) Gilda, kterého císař Valentian

jmenoval vládcem africké kolonie. Claudian napsal: „Když se (Gildo) unaví každou z nejvznešenějších matron, předá ji Maurům. Tyto sidonské matky, provdané v Kartágu, musí nutně spářit s barbary. Vnucuje mi etiopského zetě. Tento ohavný hybrid ovlivňuje kolébku.“ — De Bello Gildonico I, 189.

Dodatek 9: Názory významných historiků na rasový úpadek Římské říše

Ačkoli mnoho historiků při zkoumání pádu Římské říše rasový faktor opomíjelo (a někteří o něm ani neuvažovali), našlo se mnoho těch, kteří rasu považovali za klíčový prvek. Mezi nejznámější z nich patřil profesor Tenney Frank z Johns Hopkins University. Profesor Frank, uznávaná autorita v oblasti dějin starověkého Říma, je nejznámější díky své práci An Economic History of Rome (Ekonomické dějiny Říma), ale mezi jeho další díla patří také významná práce Race mixture in the Roman Empire (Rasové smíšení v Římské říši), publikovaná v časopise American Historical Review (červenec 1916, sv. 21, č. 4: 689–708).

Kromě Franka se otázkou proměny římského obyvatelstva zabývalo i mnoho dalších známých a uznávaných historiků. Mezi nimi byli profesor A. M. Duff, Charles Merivale, George La Piana, Theodor Mommsen a řada autorů publikací „Cambridge Ancient History“ a „Historians’ History of the World“ z Encyclopedia Britannica. Následuje výběr citátů z těchto zdrojů, které se zabývají proměnou rasového složení klasické římské společnosti.

Ve své práci Race Mixture in the Roman Empire Frank nastínil, jak si poprvé uvědomil, že příčinou změn v římské společnosti bylo rasové smíšení. Studiem jmen na hrobech na Appijské cestě v Římě zjistil, že obrovské množství obyvatel z období pozdní římské republiky mělo jména pocházející z Levantu, neboli Blízkého východu, což bylo v ostrém kontrastu s ranými obyvateli Říma, kteří měli latinská jména. „Bohužel většinu sociologických a politických údajů o říši poskytují satirici. Když nám Tacitus sděluje, že za Nerových časů bylo mnoho římských senátorů a rytířů potomky otroků a že počet původních obyvatel se zmenšil na překvapivě malý podíl, nejsme si jisti, zda to nemáme brát jako přehnaný výpad rozhořčeného Římana starého rodu“ (tamtéž).

„Je pravděpodobné, že v době, kdy tito muži psali, jen velmi malé procento svobodných plebejců v ulicích Říma mohlo prokázat čistě italský původ. Zdaleka větší část – možná devadesát procent – měla v žilách orientální krev“ (tamtéž).

Frank provedl důkladnou studii hrobů a památníků v Římě a okolí a sestavil databázi více než 13 900 různých jmen. Jeho analýza těchto jmen dospěla k závěru, že asi 70 procent z nich bylo řeckého, nikoli latinského původu. Tato „řecká“ jména ve velké většině nepatřila pravým Řekům, ale lidem ze Středního východu, kteří přijali řecká jména, zejména po dobytí jejich regionu Alexandrem Velikým.

Spisovatel Juvenal, když hovořil o římském obyvatelstvu, poukázal ve svých spisech na levantinský původ mnoha z těchto lidí a zmínil syrskou řeku Orontes: „Tito ubožáci si říkají

Řekové, ale jak malá část z nich pochází z Řecka; řeka Orontes už dlouho ústí do Tibery.“ — Juvenal, Satiry III, 62.

Frank dále popsal, odkud tito lidé s řeckými jmény pocházeli: „Proto, když městské nápisy ukazují, že sedmdesát procent městských otroků a propuštěnců nese řecká jména a že větší část dětí, která mají latinská jména, má rodiče s řeckými jmény, to okamžitě naznačuje, že Východ byl zdrojem většiny z nich ... zdaleka větší část pocházela z Orientu, zejména ze Sýrie a provincií Malé Asie, s některými z Egypta a Afriky (které lze z hlediska rasové klasifikace považovat za součást Orientu). Někteří pocházejí ze Španělska a Galie, ale značná část z nich pocházela původně z Východu. Z alpských a dunajských provincií je zaznamenáno velmi málo otroků, zatímco Němci se objevují jen zřídka, s výjimkou císařské stráže“ (Frank, tamtéž).

Frank vysvětlil efekt „tlačení a přitahování“, který vedl ke změně rasového složení Říma. Poukázal na to, jak byli rodilí Římané odtahováni z Říma kolonizací a vojenskou službou a jak jejich místa zaujímali otroci, ať už v nevolnictví, nebo jako propuštění otroci. „Během raného císařství dvacet až třicet legií, sestavených samozřejmě z nejlepších svobodných lidí, strávilo dvacet let své síly v posádkové službě, zatímco otroci, osvobozeni od takové služby, žili doma a jejich počet rostl. Jinými slovy, původní obyvatelstvo bylo podporováno nižší než normální porodností, zatímco obyvatelstvo cizího původu mělo nejen poměrně normální porodnost, ale také liberální kvótu propuštění z otroctví ve svůj prospěch“ (Frank, tamtéž).

Odhaduje se, že počet otroků v Římě a jeho bezprostředním okolí v době Augusta (kolem roku 30 př. n. l.) činil asi 300 000–350 000 z celkové populace asi 900 000–950 000 (Hopkins, K. Conquerors and Slaves, Sociological Studies in Roman History, sv. 1, Cambridge, 1978). Pro celou Itálii byl tento počet přibližně stejný. Údaj o přibližně dvou milionech otroků z celkové populace asi šesti milionů v době Augusta je přesný – to znamená, že v této rané fázi byl každý třetí člověk v Římě a Itálii otrokem (John Madden, Slavery in the Roman Empire—Numbers and Origins, University College, Galway, Classics Ireland, 1996 sv. 3, University College, Dublin, Irsko).

Historik George La Piana se k tomu, jak byli původní Římané odlivem do kolonií vytlačováni z Říma a jak jejich místo v Římě zaujaly „nové rasy“, vyjádřil takto: „K tomuto nárůstu počtu obyvatel zřejmě původní obyvatelstvo příliš nepřispělo. Decimováno dlouhými válkami a občanskými konflikty, které Římu zajistily středomořské impérium, byly jeho řady ještě více ztenčeny odchodem kolonií občanů do provincií za mořem a výrazným poklesem porodnosti i mezi chudšími vrstvami. Původní římské a italské obyvatelstvo neustále ubývalo a mezery zaplňovala nová rasa“ (George La Piana, „Foreign Groups in Rome During the First Centuries of the Empire“, The Harvard Theological Review, sv. XX, s. 188, 189).

Prozíraví římští vůdci viděli úbytek počtu rodilých Římanů a hrozbu, kterou to představovalo. Profesor A. M. Duff poznamenal: „Jedním z nejzávažnějších zel, s nimiž se císařská vláda musela vypořádat, byl úbytek obyvatelstva. Nejenže

italský rod téměř zmizel z měst, ale potomci propuštěných otroků se nerodili v dostatečném počtu, aby jej nahradili. Proto zatímco Lex Papia Poppaea nabízela privilegia svobodně narozeným občanům za to, že měli tři děti, využila celou otázku dědictví osvobozených mužů a žen k podpoře plození“ (A. M. Duff, Freedmen in the Early Roman Empire, Oxford University Press, 1928, s. 191).

Charles Merivale, další renomovaný odborník na římské dějiny, v příběhu pokračoval: „Centrum říše bylo občanskými válkami vyčerpáno více než kterákoli z provincií. Rychlý úbytek svobodného obyvatelstva byl sledován s údivem a zděšením, přinejmenším od doby Gracchů. I kdyby se počet obyvatel na území poloostrova ve skutečnosti nesnížil, bylo zcela jisté, že nezávislé domorodé kmeny ustoupily téměř na celém jeho území neustálému dovozu otroků“ (Charles Merivale, The Romans Under the Empire, sv. 2, str. 395–397).

„Opatření, k nimž Caesar přistoupil, se jeví jako stejně frivolní, jako byla svévolná... Zakázal všem občanům ve věku mezi dvaceti a čtyřiceti lety pobývat v zahraničí déle než tři roky v kuse, zatímco v rámci státní politiky uvalil zvláštní omezení na pohyb mladých lidí ze senátorských rodin“ (tamtéž).

Merivale rovněž poukazuje na to, jak Julius Caesar vnímal nebezpečí, že Řím zaplaví otrocká práce, a skutečně přijal zákon zakazující využívání výhradně otroků pro určité druhy práce náročné na pracovní sílu: „On (Caesar) také požadoval, aby majitelé stád a stáda, jejichž chovu byly věnovány rozsáhlé oblasti Itálie, zaměstnávali svobodnou pracovní sílu v rozsahu

nejméně jedné třetiny celkového počtu. Takové zákony mohly být trvale prosazovány pouze pod bdělým dohledem svrchovaného vládce. Ve skutečnosti však brzy upadly v zapomnění, nebo spíše nebyly vůbec nikdy uplatňovány. V té době nesloužily k ničemu jinému než k tomu, aby dokázaly Caesarovo vnímání jedné z fatálních tendencí té doby (tj. rasového úpadku v Itálii), k níž již měli oči otevřené většina tehdejších státníků“ (tamtéž).

Duff poukázal na to, že v době Octaviana Augusta žilo v Římě značné množství „Orientálců“: „I za Augustových časů zašel proces orientalizace příliš daleko. Velký císař viděl mraky, ale nevěděl, že se již skutečně spustily. Jeho legislativa by byla o století dříve opatrná a ani v nejmenším přehnaná; ale v jeho době byl Řím kosmopolitním městem a osud Říše byl již zpečetěn“ (Duff, tamtéž).

Frankova studie o římských rodových liniích odhalila, jak přesně původní Římané zmizeli. Napsal: „Tento rod zanikl. Legislativa Augusta a jeho nástupců, ačkoli směřovala k zachování původního rodu, byla krátkozraká, jak je v sociálním zákonodárství obvyklé, a protože nepočítala se skutečnou povahou daného problému, zcela minula cíl“ (Frank, tamtéž).

„Víme například, že v Caesarově době existovalo čtyřicet pět patricijů, z nichž pouze jeden měl potomky v době, kdy se k moci dostal Hadrián. Z rodin téměř čtyř set senátorů zaznamenaných v roce 65 n. l. za Nera se do Nervovy doby, o generaci později, ztratila veškerá stopa po polovině z nich“ (tamtéž).

„Zároveň byli mnozí v pokušení emigrovat do kolonií za mořem, které založili Julius Caesar a Augustus. Mnozí odešli romanizovat provincie, zatímco společnost doma se orientalizovala. Protože otrocká práce převzala téměř všechna zaměstnání, svobodně narození s nimi nemohli soutěžit. Museli prodat své malé farmy nebo podniky a přestěhovat se do měst. Zde byli kvůli nezaměstnanosti zařazeni na podporu v nezaměstnanosti. Zpočátku byli povzbuzováni k emigraci do prosperujících oblastí říše – do Galie, severní Afriky a Španělska. Stovky tisíc lidí opustily Itálii a usadily se na nově získaných územích“ (Duff, tamtéž).

„Itálii opustilo tak obrovské množství lidí – a přenechalo ji tak východním národům –, že nakonec musela být přijata omezení, aby se zabránilo úplnému vylidnění latinského obyvatelstva; jak jsme však viděli, tyto zákony nebyly nikdy účinně prosazovány. Migrace se stupňovaly a Itálie byla přenechávána jinému národu. Říman tak v Itálii ustoupil východním národům, zatímco si sám vybudoval místo v provinciích“ (Duff, tamtéž).

Cambridge Ancient History dodává: „Augustus, který si uvědomoval vážné pronikání cizí krve do politického tělesa, zavedl omezení týkající se propuštění z otroctví“ (Cambridge Ancient History, sv. VI, s. 755, 756). „Ukázalo se však, že to byla jen malá překážka, a Tacitus zaznamenává významnou poznámku, že ‚kdyby byli propuštění otroci vyčleněni jako samostatná třída, pak by byl zřejmý skromný počet svobodně narozených‘. To ukazuje, jak velmi málo původních svobodně narozených zůstalo v Itálii v naší době. Tito svobodní lidé byli

nyní propuštění otroci – bývalí otroci nebo jejich potomci. Převzali kontrolu nad celou populací“ (tamtéž).

Osvobození otroci, převážně syrského nebo východního původu, tvořili v Římě početnou skupinu. Císař Filip se narodil v Sýrii, a proto se mu začalo říkat „Filip Arabský“. „Zdá se nesporné, že otroci z východních provincií měli v Římě početní převahu a – co je ještě důležitější – že hráli v římském životě významnější roli. Římská politika propouštění otroků byla velmi liberální a udělení svobody a občanství jim umožnilo začlenit se do občanského společenství Říma. Bývalí otroci a synové otroků se rozšířili do řemesel a živností, které vyžadovaly občanské postavení, a v Ciceronově době to byli právě tito lidé, kteří již tvořili větší část plebejských tříd“ (La Piana, tamtéž).

„Jedna věc, která musela aristokracii šokovat nejvíce, i když se jednalo o nedávnou událost, byl velký počet Orientálců, zejména propuštěných otroků, kterým byly svěřeny některé z nejvyšších funkcí v říši“ (Cambridge Ancient History, tamtéž).

Tacitus si stěžoval, že za Nerových časů tvořili většinu senátorů a členů aristokracie muži, kteří byli původně otroky – a většina z nich pocházela z východu. Ve třetím století n. l. byli mnozí císaři ve skutečnosti potomky otroků z předchozích století. La Piana to vyjádřil takto: „Odnárodněné hlavní město velkého impéria začalo být ovládáno potomky ras, které původně přišly do města pouze sloužit“ (La Piana, tamtéž).

„Tato orientalizace římského obyvatelstva má větší význam, než se jí obvykle přisuzuje, pokud jde o širší otázku,

proč se duch a činy císařského Říma zcela liší od těch republikánských. Došlo k úplné změně temperamentu!“ napsal Frank. „Dnes se intenzivně studují ekonomické faktory, které přispěly k úpadku Říma. Ale za všemi těmito příčinami rozpadu Říma a s nimi neustále související byl nakonec do značné míry fakt, že lidé, kteří Řím vybudovali, byli nahrazeni jinou rasou“ (tamtéž).

„Rozsáhlé míšení ras, k němuž docházelo nepřetržitě od roku 200 př. n. l. až hluboko do dějin Říše, dalo vzniknout typu člověka, který se zcela lišil od hrdinů rané republiky“ (tamtéž).

Nahrazování původního římského obyvatelstva přistěhovalci se nejprve projevilo v nejnižších vrstvách společnosti, ale postupně se šířilo do všech vrstev. Septimus Severus byl prvním římským císařem, který nebyl římského původu, narodil se v severní Africe. Jeho manželkou byla Julia Domna, Syřanka. Po Severovi nastoupili na trůn jeho dva synové, kteří vládli chvíli společně a poté postupně. Trůn později připadl dvěma vnukům. Celkově Syro-Féničané ovládali Římskou říši od roku 193 n. l. do roku 235 n. l.

Kniha The Historian’s History of the World popisuje toto období takto: „Syrští císaři, pokud jde o politické tradice, vzhledem k tomu, že nebyli Římany a neměli žádné římské předsudky, často prokazovali otevřenost mysli, která by byla nemožná pro velké císaře druhého století, z nichž všichni byli velmi konzervativní. Otevřeli dveře říše dokořán“ (The Historians’ History of the World, A Comprehensive Narrative of the Rise and Development of Nations from the Earliest Times as recorded by over Two Thousand of the Great Writers of All

Ages, ed. Henry Smith Williams et al., Encyclopedia Britannica, 1904 [5. vyd., 1926], sv. 6, s. 404).